รายงานผล การดำเนินงาน ของรัฐบาล

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

ปีที่ ๒

(๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

รายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาล

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

ปีที่ ๒ (๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

คำนำ

คณะกรรมการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี โดยคณะอนุกรรมการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลประจำปีได้จัดทำ “รายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ปีที่ ๒ (๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔)” ซึ่งเป็นการรายงานต่อเนื่องเป็นปีที่ ๒ นับตั้งแต่ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒

การบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลปีที่ ๒ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ โดยยึดโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕ และสานต่อการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกผ่านมาตรการทางการเงิน การคลัง และภาษี และการแก้ไขสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)

รายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลฯ ฉบับนี้ สะท้อนให้เห็นถึงการบริหารราชการแผ่นดินภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ซึ่งมีประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลในด้านต่าง ๆ และการดำเนินงานเพื่อบริหารสถานการณ์และควบคุมป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ โดยรวบรวมผลการดำเนินงานจากส่วนราชการ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๕ ส่วน ได้แก่ บทสรุปสำหรับผู้บริหาร ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ผลการดำเนินงานตามนโยบายหลัก ๑๒ ด้าน ผลการดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง และภาคผนวก เช่น สรุปผลการดำเนินงานบริหารจัดการสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ รวมทั้งมาตรการช่วยเหลือเยียวยา และรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมาย

คณะกรรมการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลฯ ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน และเป็นข้อมูลที่ให้กับสมาชิกรัฐสภาตลอดจนสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐบาลแก่สาธารณชน รวมทั้งเพื่อประโยชน์สำหรับนักเรียน นักศึกษาและผู้ที่สนใจ ในการศึกษา ค้นคว้า อ้างอิง หรือติดตามผลการดำเนินงานของรัฐบาลต่อไป

พฤศจิกายน ๒๕๖๔

สารบัญ

คำนำ ก

ประกาศพระบรมราชโองการ จ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (๑)

ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ (๔๓)

นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน

นโยบายข้อ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ ๑

นโยบายข้อ ๒ การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ ๑๗

นโยบายข้อ ๓ การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ๓๓

นโยบายข้อ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก ๔๙

นโยบายข้อ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย ๖๓

นโยบายข้อ ๖ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ๑๕๑

นโยบายข้อ ๗ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก ๑๖๓

นโยบายข้อ ๘ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ๑๘๑

นโยบายข้อ ๙ การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม ๒๑๙

นโยบายข้อ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน ๒๔๑

นโยบายข้อ ๑๑ การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ ๒๕๕

นโยบายข้อ ๑๒ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม ๒๗๑

นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง

เรื่องที่ ๑ การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน ๒๘๗

เรื่องที่ ๒ การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ๒๙๖

เรื่องที่ ๓ มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก ๓๐๓

เรื่องที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม ๓๐๙

เรื่องที่ ๕ การยกระดับศักยภาพของแรงงาน ๓๑๘

เรื่องที่ ๖ การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต ๓๒๓

เรื่องที่ ๗ การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ๓๓๐

เรื่องที่ ๘ การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ ๓๓๕

เรื่องที่ ๙ การแก้ไขปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ๓๓๘

เรื่องที่ ๑๐ การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน ๓๔๒

เรื่องที่ ๑๑ การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย ๓๔๗

เรื่องที่ ๑๒ การสนับสนุนให้มีการศึกษา การรับฟังความเห็นของประชาชน และการดำเนินการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ๓๕๒

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก สรุปผลการดำเนินงานบริหารจัดการสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) และมาตรการช่วยเหลือเยียวยา ๓๕๔

ภาคผนวก ข รายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมาย ๓๗๕

ภาคผนวก ค คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี ๓๘๕

ภาคผนวก ง คำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลประจำปี ๓๘๘

ภาคผนวก จ คำสั่งปรับปรุงองค์ประกอบในคณะอนุกรรมการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลประจำปี ๓๙๑

ภาคผนวก ฉ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง รัฐมนตรีลาออก ๓๙๒

ประกาศ
พระบรมราชโองการ

ประกาศ
แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้ลงมติ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เห็นชอบด้วยในการแต่งตั้ง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

จึงแต่งตั้งให้ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ตามความในมาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๒ เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
ชวน หลีกภัย
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ประกาศ
แต่งตั้งรัฐมนตรี

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๒ แล้ว นั้น

บัดนี้ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้เลือกสรรผู้ที่สมควรดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดินสืบต่อไปแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
นายวิษณุ เครืองาม	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์	เป็นรองนายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
นายอนุทิน ชาญวีรกูล	เป็นรองนายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
นายเทวัญ ลิปตพัลลภ	เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม อีกตำแหน่งหนึ่ง
พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
นายอุตตม สาวนายน	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
นายสันติ พร้อมพัฒน์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
นายดอน ปรมัตถ์วินัย	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
นายพิพัฒน์ รัชกิจประการ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
นายจุติ ไกรฤกษ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์

นายสุวิทย์ เมษินทรีย์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นางสาวมนัญญา ไทยเศรษฐ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นายประภัตร โพธสุธน	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
นายถาวร เสนเนียม	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม
นายวราวุธ ศิลปอาชา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
นายวีรศักดิ์ หวังศุภกิจโกศล	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
นายนิพนธ์ บุญญามณี	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
นายทรงศักดิ์ ทองศรี	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
หม่อมราชวงศ์จัตุมงคล โสณกุล	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
นายอิทธิพล คุณปลื้ม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นางกนกวรรณ วิลาวัลย์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายสาธิต ปิตุเตชะ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

ประกาศ
แต่งตั้งรัฐมนตรี

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๒ แล้ว และแต่งตั้งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดิน ตามประกาศลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ นั้น

บัดนี้ นายกรัฐมนตรีได้กราบบังคมทูลว่า ได้มีรัฐมนตรีลาออกบางตำแหน่ง สมควรแต่งตั้งรัฐมนตรีแทนตำแหน่งที่ว่างและเพิ่มเติมบางตำแหน่ง เพื่อความเหมาะสมและบังเกิดประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

นายดอน ปรมัตถ์วินัย	เป็นรองนายกรัฐมนตรี อีกตำแหน่งหนึ่ง
นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์	เป็นรองนายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
นายอนุชา นาคาศัย	เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
นายปรีดี ดาวฉาย	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
นายสุชาติ ชมกลิ่น	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
นางนฤมล ภิญโญสินวัฒน์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงาน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓ เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

ประกาศ
แต่งตั้งรัฐมนตรี

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๒ แล้ว และแต่งตั้งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดิน ตามประกาศลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ และประกาศครั้งสุดท้ายลงวันที่ ๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓ นั้น

บัดนี้ นายกรัฐมนตรีได้กราบบังคมทูลว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ลาออกจากตำแหน่ง สมควรแต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแทนตำแหน่งที่ว่าง เพื่อความเหมาะสมและบังเกิดประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓ เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

ประกาศ

ให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรี และแต่งตั้งรัฐมนตรี

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๒ แล้ว และแต่งตั้งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดิน ตามประกาศลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ และประกาศครั้งสุดท้าย ลงวันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓ นั้น

บัดนี้ นายกรัฐมนตรีได้กราบบังคมทูลว่า ได้มีรัฐมนตรี ๓ ตำแหน่ง ประกอบด้วย

๑. นายถาวร เสนเนียม	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
๒. นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๓. นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี เนื่องจากเป็นผู้ต้องคำพิพากษาให้จำคุก ทำให้ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัว ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สมควรแต่งตั้งรัฐมนตรีแทนตำแหน่งที่ว่างและปรับปรุงรัฐมนตรีบางตำแหน่ง เพื่อความเหมาะสมและบังเกิดประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรีและแต่งตั้งรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

๑. ให้นายวีรศักดิ์ หวังศุภกิจโกศล พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
๒. ให้แต่งตั้งรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้	
นายวีรศักดิ์ หวังศุภกิจโกศล	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม

นายสินิตย์ เลิศไกร เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
นางสาวตรีนุช เทียนทอง เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔ เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

๑. สภาพปัญหาก่อนเข้าบริหารประเทศ

ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากบริบทการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศมาอย่างต่อเนื่อง โดยในส่วนของบริบทการเปลี่ยนแปลงภายนอก ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว เนื่องจากการเกิดสงครามทางการค้าระหว่างประเทศขั้วอำนาจที่รุนแรงขึ้น รวมทั้งได้รับผลกระทบจากปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในบริบทต่าง ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด การเข้าสู่สังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงของสภาวะภูมิอากาศโลก การเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติและโรคอุบัติใหม่ การก่อการร้ายอาชญากรรมข้ามชาติ และการโจมตีทางไซเบอร์ ขณะเดียวกันสภาวะแวดล้อมภายในประเทศมีความผันผวน อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจลดต่ำลง ซึ่งเป็นผลจากการชะลอตัวลงของการบริโภค การลงทุน และการส่งออก ส่งผลให้อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น หนี้สินครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) มีแนวโน้มสูงขึ้น การเข้าสู่สังคมสูงวัยส่งผลต่ออุปทานแรงงานในประเทศ การศึกษายังมีปัญหาทางด้านคุณภาพและความเท่าเทียม มีความเหลื่อมล้ำ รวมทั้งยังมีปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม มลพิษ และฝุ่นควัน ตลอดจนความแตกต่างด้านอุดมการณ์ทางการเมือง การทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งสภาพการณ์ทั้งหมดนี้เป็นความท้าทายของรัฐบาลในการเข้ามาแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เป็นประเด็นเร่งด่วน ขณะเดียวกันจะต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาและการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและความอยู่เย็นเป็นสุขของคนไทยในระยะยาว โดยจะต้องสร้างสมดุลของการพัฒนาทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการที่ดี ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

๒. สถานการณ์ภายหลังเข้าบริหารประเทศ

รัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งตามวิถีทางประชาธิปไตย เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่ง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้รับมติรับรองจากเสียงส่วนใหญ่ในการประชุมร่วมกันของรัฐสภาตามมาตรา ๒๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒ ให้เป็นนายกรัฐมนตรีอีกวาระหนึ่ง และได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๒ รัฐบาลชุดนี้ประกอบด้วยพรรคการเมืองร่วมรัฐบาล รวม ๒๑ พรรค ได้แก่ พรรคพลังประชารัฐ พรรคภูมิใจไทย พรรคประชาธิปัตย์ พรรคชาติไทยพัฒนา พรรครวมพลังประชาชาติไทย พรรคพลังท้องถิ่นไทย พรรคเศรษฐกิจใหม่ พรรคชาติพัฒนา พรรครักษ์ผืนป่าประเทศไทย พรรคพลังชาติไทย พรรคประชาวิวัฒน์ พรรคพลังไทยรักไทย พรรคไทยศรีวิไลย์ พรรคประชานิยม พรรคครูไทยเพื่อประชาชน พรรคประชาธรรมไทย พรรคประชาชนปฏิรูป พรรคพลเมืองไทย พรรคประชาธิปไตยใหม่ พรรคพลังธรรมใหม่ และพรรคไทรักธรรม ได้เข้ามาบริหารราชการแผ่นดินเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งมีความสอดคล้องกับหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ และหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ เพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

ทั้งนี้ ในช่วงปีแรกของการเข้ามาบริหารราชการแผ่นดิน (๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓) รัฐบาลได้ดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ โดยยึดโยงกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕ ทั้งในด้านความมั่นคง การสร้างความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ รวมถึงเร่งพัฒนาโครงการก่อสร้างรถไฟความเร็วสูงควบคู่ไปกับการดำเนินมาตรการเพื่อลดผลกระทบจากการชะลอตัวทางเศรษฐกิจซึ่งเกิดจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกในช่วงที่สงครามการค้าทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยมีมาตรการที่สำคัญ เช่น การช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยผ่านโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ซึ่งช่วยลดค่าครองชีพทั้งการซื้อสินค้าและการเดินทางของประชาชนที่มีรายได้น้อย การช่วยเหลือเกษตรกรผ่านการประกันรายได้ให้แก่ผู้ปลูกข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์ม และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ การดำเนินโครงการ “ชิมช้อปใช้” เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศ การเพิ่มเงินกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ รวมทั้งการดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาภัยแล้งและบรรเทาผลกระทบจากอุทกภัย

ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ประเทศไทยเผชิญกับสถานการณ์การระบาดของโรคอุบัติใหม่ คือ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาและควบคุมการระบาดของโรค โดยได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนจนสามารถควบคุมการระบาดระลอกแรก ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม ๒๕๖๓ ได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม การระบาดของโควิด-๑๙ ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลง และเป็นข้อจำกัดต่อการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศ ส่งผลกระทบต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ รัฐบาลจึงได้ดำเนินมาตรการทางการเงิน การคลัง และกึ่งการคลัง ทั้งในด้านมาตรการสินเชื่อ การพักชำระหนี้ การปรับโครงสร้างหนี้ การปรับลดภาระภาษีและขยายเวลาการชำระภาษี เพื่อบรรเทาผลกระทบต่อประชาชนและภาคธุรกิจ พร้อมทั้งได้มีการตราพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในกรอบวงเงิน ๑ ล้านล้านบาท เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบ โดยใช้เงินกู้ภายใต้ ๓ แผนงาน ได้แก่ แผนงานที่ ๑ มีวัตถุประสงค์ทางการแพทย์และสาธารณสุข แผนงานที่ ๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ และแผนงานที่ ๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม นอกจากนี้ ได้มีการตราพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อนำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จากหน่วยงานต่าง ๆ ไปตั้งเป็นเงินสำรองจ่ายฉุกเฉินสำหรับบรรเทาผลกระทบจากการระบาดของโควิด-๑๙ อีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ในช่วงปีที่ ๒ ของการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล (๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔) สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ได้กลับมาทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในวงกว้าง แต่รัฐบาลยังคงไม่ย่อท้อในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยได้ดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรค เร่งจัดหาและฉีดวัคซีนที่มีประสิทธิภาพให้แก่ประชาชนอย่างครอบคลุมทั่วถึง และรวดเร็ว เพื่อลดความเจ็บป่วยรุนแรงและเสียชีวิต รวมถึงได้ตราพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ วงเงินไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจระยะเร่งด่วนเพื่อเยียวยาและบรรเทาผลกระทบต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน โดยรัฐบาลยืนยันถึงความมุ่งมั่นที่จะนำพาประเทศให้รอดพ้นจากวิกฤตครั้งนี้ไปให้ได้โดยเร็วที่สุด และพลิกฟื้นประเทศให้ก้าวไปข้างหน้าได้อย่างเข้มแข็งภายใต้ “ชีวิตวิถีใหม่” เพื่อวางรากฐานของประเทศไทยให้สามารถรับมือกับวิกฤตการณ์ในอนาคตที่ยากจะคาดเดาได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ

๓. แนวนโยบายของรัฐบาล

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งได้แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ประกอบด้วย นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน ได้แก่ ๑) การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ ๒) การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ ๓) การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ๔) การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก ๕) การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย ๖) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ๗) การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก ๘) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ๙) การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม ๑๐) การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน ๑๑) การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ และ ๑๒) การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม ขณะเดียวกัน ได้เสนอนโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง ได้แก่ ๑) การแก้ไขปัญหาการดำรงชีพของประชาชน ๒) การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ๓) มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก ๔) การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม ๕) การยกระดับศักยภาพของแรงงาน ๖) การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต ๗) การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ๘) การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ ๙) การแก้ไขปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ๑๐) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน ๑๑) การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย และ ๑๒) การสนับสนุนให้มีการศึกษา การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และการดำเนินการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

๔. ผลการดำเนินงานที่สำคัญของรัฐบาลในช่วงปีที่ ๒

ในช่วงปีที่ ๒ ของการบริหารราชการแผ่นดิน (๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔) รัฐบาลได้มุ่งมั่น ทุ่มเทและระดมสรรพกำลังในการดำเนินงานสำคัญต่าง ๆ ดังนี้

๔.๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

รัฐบาลได้จัดงานเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสต่าง ๆ เช่น กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ กิจกรรมเทิดพระเกียรติพระบรมวงศานุวงศ์ จัดพิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายแด่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคต ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๓ และสร้างความตระหนักรู้ เผยแพร่และปลูกฝังให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ตลอดจนพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ โดยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติผ่านสื่อในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุและสื่อสังคมออนไลน์

ขณะเดียวกัน รัฐบาลได้สืบสาน รักษา ต่อยอดศาสตร์พระราชา โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและโครงการพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เช่น “โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์” และ “โคก หนอง นา แห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์” รวมถึง**ต่อยอดการดำเนินการของหน่วยพระราชทานและประชาชนจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ** โดยดำเนินการโครงการ

จิตอาสาพระราชทาน “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” มีจิตอาสาพระราชทานรวมทั้งสิ้น ๖,๘๖๘,๐๑๘ คน จัดกิจกรรมประกอบด้วย จิตอาสาพัฒนา จิตอาสาภัยพิบัติ และจิตอาสาเฉพาะกิจ รวมกิจกรรม ๗๒,๔๙๑ ครั้ง รวมจิตอาสาที่ร่วมทำกิจกรรม ๘,๙๕๘,๙๒๐ คน

๔.๒ การบริหารจัดการการระบาดของโควิด-๑๙

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ที่เริ่มมีการระบาดในประเทศไทยตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ จนถึงปัจจุบัน รัฐบาลได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้น ดังนี้

๔.๒.๑ การจัดตั้ง “ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)” หรือศูนย์บริหารสถานการณ์การโควิด-๑๙ (ศบค.) ขึ้น เพื่อเป็นกลไกหลักในการควบคุมการแพร่ระบาดและบริหารจัดการสถานการณ์ในด้านต่าง ๆ เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนในทุกมิติ โดยในช่วงปี ๒๕๖๔ ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ ได้ดำเนินมาตรการเพื่อลดการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ เช่น การกำหนดพื้นที่ควบคุมการแพร่ระบาดในระดับต่าง ๆ การจำกัดการเคลื่อนย้ายและดำเนินกิจกรรมของบุคคล การกำหนดพื้นที่และช่วงเวลาห้ามออกนอกเคหสถาน การห้ามการรวมกลุ่มเกิน ๕ คนขึ้นไป การให้บุคลากรในหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนทำงานที่บ้าน (Work From Home) ให้มากที่สุด การปิดสถานที่ก่อสร้าง การจำกัดการทำกิจกรรมในห้างสรรพสินค้า [เปิดได้เฉพาะซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านขายอาหารและเครื่องดื่มโดยให้สั่งแบบจัดส่ง (Delivery) และธนาคาร] รวมถึงการสั่งปิดกิจการที่มีความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรค

๔.๒.๒ การจัดตั้งศูนย์แรกรับ-ส่งต่อผู้ป่วยโควิด-๑๙ จากกรณีผู้ป่วยตกค้างไม่สามารถเข้าสู่ระบบบริการหรือโรงพยาบาลได้ โดยปรับปรุงอาคารนิมิบุตร สนามกีฬาแห่งชาติ ให้เป็นโรงพยาบาลสนามเพื่อรับผู้ป่วยพักค้าง พร้อมรับ ประสาน และส่งต่อผู้ป่วยโควิด-๑๙ เข้าสู่กระบวนการรักษาตามระดับอาการ รวมถึงจัดตั้งโรงพยาบาลบุษราคัมเพื่อเป็นศูนย์กลางการดูแลผู้ป่วยโควิด-๑๙ เกณฑ์สีเหลือง (อาการปานกลาง) ณ อาคารชาเลนเจอร์ ๓ เมืองทองธานี นอกจากนี้ ยังได้จัดให้มีศูนย์แรกรับ-ส่งต่อและโรงพยาบาลสนามเพื่อรองรับผู้ป่วยตามจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ

๔.๒.๓ การเร่งฉีดวัคซีนโควิด-๑๙ เฉลี่ยประมาณ ๓ แสนโดสต่อวัน โดยได้มีการฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชนรวมทั้งสิ้น ๑๘,๑๙๘,๘๒๕ โดส (ข้อมูล ณ วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๔) ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับการฉีดวัคซีนให้แก่บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขและผู้ที่มีความเสี่ยงสูง เพื่อลดการเสียชีวิตและการป่วยรุนแรง โดยได้ฉีดวัคซีนให้ผู้ที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๒.๔ ล้านคน จากจำนวนผู้สูงอายุทั่วประเทศ ๑๒.๕ ล้านคน (หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐) ผู้ป่วยกลุ่ม ๗ โรคเรื้อรัง จำนวน ๑.๒ ล้านคน จากเป้าหมาย ๕.๓ ล้านคน (หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๓.๔) ซึ่งรวมถึงหญิงตั้งครรภ์ โดยจะฉีดให้ครอบคลุมในพื้นที่ระบาดสูงสุดก่อน

๔.๒.๔ การจัดตั้งศูนย์ฉีดวัคซีนโควิด-๑๙ ณ สถานีกลางบางซื่อ สามารถรองรับประชาชนได้วันละ ๑๐,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ คนต่อวัน มีเจ้าหน้าที่ให้บริการกว่า ๓๕๐ คน และมีเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกระบบความปลอดภัยด้านสุขภาพ ในระยะแรกเน้นการให้บริการกลุ่มบุคลากรด้านการคมนาคมขนส่งสาธารณะ ผู้ที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ผู้ป่วยกลุ่ม ๗ โรคเรื้อรัง กลุ่มโรคอ้วน และสตรีมีครรภ์ ๑๒ สัปดาห์ขึ้นไป และตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ ได้เปิดให้บริการประชาชนทั่วไปอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป ทั้งนี้ มีผู้ใช้บริการศูนย์ฉีดวัคซีนสถานีกลางบางซื่อกว่า ๑ ล้านคน และให้บริการฉีดวัคซีนโควิด-๑๙ ไปแล้วกว่า ๑.๒ ล้านโดส

๔.๒.๕ การดำเนินมาตรการ Home Isolation (HI) หรือการแยกกักตัวที่บ้าน โดยสถานพยาบาลจะพิจารณาให้ผู้ป่วยโควิด-๑๙ ที่ไม่มีอาการและมีศักยภาพในการดูแลตนเองได้แยกกักตัวที่บ้าน โดยอยู่ในความดูแลของแพทย์และพยาบาลผ่านระบบการแพทย์ทางไกล (Telemedicine) แบ่งเป็นผู้ป่วยที่อยู่ระหว่างรอเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลและแพทย์เห็นว่าสามารถดูแลรักษาที่บ้านระหว่างรอเตียงได้ และผู้ป่วยหลังเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลหรือสถานที่ที่รัฐจัดให้แล้วอย่างน้อย ๑๐ วัน และจำหน่ายกลับบ้านเพื่อรักษาต่อเนื่องที่บ้าน โดยวิธี HI ทั้งนี้ ในการดำเนินมาตรการ HI จะมีการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ป่วยในระหว่างกักตัว โดยจัดส่งอาหารให้ผู้ป่วย ณ ที่พัก จำนวน ๓ มื้อ (ทุกวัน) มีปรอทวัดไข้ดิจิทัล เครื่องวัดความอิ่มตัวของออกซิเจนที่ปลายนิ้ว จ่ายยาตามดุลพินิจของแพทย์ รวมทั้งติดตามอาการผ่านระบบ Telemedicine โดยมีผู้ป่วยโควิด-๑๙ เข้าร่วมมาตรการ HI จำนวน ๖๓,๗๕๗ ราย

๔.๒.๖ การจัดหาวัคซีนโควิด-๑๙ ทางเลือก โมเดอร์นา เพื่อให้ประชาชนมีวัคซีนทางเลือกเพิ่มขึ้น โดยได้จัดสรรโควตาให้แก่โรงพยาบาลต่าง ๆ จำนวน ๒๘๕ แห่ง และเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้เริ่มทยอยลงนามในสัญญาซื้อ-ขาย และรับชำระเงินค่าวัคซีนจากโรงพยาบาลต่าง ๆ ทั้งนี้ วัคซีนโมเดอร์นา จำนวน ๕ ล้านโดส จะนำเข้ามาในช่วงแรกไตรมาส ๔ ของปี ๒๕๖๔ และไตรมาส ๑ ของปี ๒๕๖๕

๔.๓ มาตรการการคลังเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและลดผลกระทบต่อประชาชนและผู้ประกอบการภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

๔.๓.๑ โครงการเราไม่ทิ้งกัน เพื่อช่วยเหลือเยียวยาให้แก่ลูกจ้างที่ได้รับผลกระทบจากการหยุดประกอบกิจการของสถานประกอบการที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ หรือผู้ที่ได้รับผลกระทบอื่น ๆ โดยการชดเชยรายได้ให้แก่ผู้ได้รับสิทธิ จำนวน ๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน เป็นระยะเวลา ๓ เดือน (เดือนเมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๓) รวมเป็นเงิน จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาทต่อคน ทั้งนี้ ได้จ่ายเงินเยียวยาเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ มีผู้ได้รับสิทธิ จำนวน ๑๕.๒๗ ล้านคน คิดเป็นวงเงินประมาณ ๒๒๘,๙๑๙ ล้านบาท

๔.๓.๒ โครงการช่วยเหลือผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เพื่อช่วยเหลือเยียวยาให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐที่ยังไม่ได้รับความช่วยเหลือเยียวยาจากโครงการใด ๆ ของภาครัฐ ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ซึ่งทำให้กลุ่มคนดังกล่าวมีรายได้ลดลงและไม่สามารถหารายได้จากแหล่งอื่นมาทดแทนได้ โดยจ่ายเงินเยียวยาจำนวน ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน เป็นระยะเวลา ๓ เดือน (เดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม ๒๕๖๓) รวมเป็นเงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาทต่อคน มีผู้ได้รับสิทธิ จำนวน ๑.๐๓ ล้านคน คิดเป็นวงเงินประมาณ ๓,๐๘๐ ล้านบาท

๔.๓.๓ โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เป็นการช่วยเหลือวงเงินค่าซื้อสินค้าบริโภคอุปโภคที่จำเป็นจากร้านธงฟ้าราคาประหยัดพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น (ร้านธงฟ้าฯ) ให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ จำนวน ๑๔ ล้านคน โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น ๓ ระยะ เพื่อให้การช่วยเหลือ เยียวยา และลดภาระค่าใช้จ่ายแก่กลุ่มผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ **ระยะที่ ๑** เดือนตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๖๓ ช่วยเหลือในวงเงินจำนวน ๕๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน และ**ระยะที่ ๒** เดือนมกราคม-มีนาคม ๒๕๖๔ ช่วยเหลือในวงเงินจำนวน ๕๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน และ**ระยะที่ ๓** เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๔ ช่วยเหลือในวงเงินจำนวน ๒๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน

๔.๓.๔ โครงการคนละครึ่ง เป็นโครงการที่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับสิทธิภาครัฐร่วมจ่ายร้อยละ ๕๐ สำหรับการซื้ออาหาร เครื่องดื่ม และสินค้าทั่วไป (ไม่รวมถึงสลากกินแบ่งรัฐบาล เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาสูบ) โดยผู้ได้รับสิทธิเข้าร่วมโครงการจะต้องชำระเงินผ่านระบบชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์โดยภาครัฐ (g-Wallet) บนแอปพลิเคชัน “เป๋าตัง” กับร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการที่ติดตั้งแอปพลิเคชัน “ถุงเงิน” การดำเนินงานแบ่งเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ **ระยะที่ ๑** ผู้มีสิทธิเข้าร่วมโครงการไม่เกิน ๑๐ ล้านคน ได้รับสิทธิภาครัฐร่วมจ่ายไม่เกิน ๑๕๐ บาทต่อคนต่อวัน

หรือไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาทต่อคน ใช้สิทธิได้ตั้งแต่วันที่ ๒๓ ตุลาคม-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ **ระยะที่ ๒** ผู้มีสิทธิเข้าร่วมโครงการไม่เกิน ๑๕ ล้านคน [เป็นกลุ่มผู้ได้รับสิทธิเดิม (ระยะที่ ๑) ๑๐ ล้านคน และกลุ่มผู้ที่ลงทะเบียนใหม่ ๕ ล้านคน ได้รับสิทธิภาครัฐร่วมจ่ายไม่เกิน ๑๕๐ บาทต่อคนต่อวัน หรือไม่เกิน ๓,๕๐๐ บาทต่อคน ใช้สิทธิได้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ ทั้งนี้ ผู้ได้รับสิทธิในโครงการระยะที่ ๑ แล้ว และเข้าร่วมโครงการในระยะที่ ๒ ด้วย จะได้รับเงินเพิ่มคนละ ๕๐๐ บาท ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ และ**ระยะที่ ๓** ผู้มีสิทธิเข้าร่วมโครงการไม่เกิน ๓๑ ล้านคน ได้รับสิทธิภาครัฐร่วมจ่ายไม่เกิน ๑๕๐ บาทต่อคนต่อวัน หรือไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาทต่อคน แบ่งเป็น ๒ รอบ (รอบละ ๓ เดือน) รอบละ ๑,๕๐๐ บาท ใช้สิทธิได้ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

๔.๓.๕ มาตรการช้อปดีมีคืน เพื่อกระตุ้นการบริโภคในช่วงปลายปี ๒๕๖๓ ผ่านกลุ่มผู้มีความสามารถในการใช้จ่าย โดยมีกลุ่มเป้าหมายประมาณ ๓.๗ ล้านคน ตลอดจนช่วยบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ และยังเป็นการสนับสนุนผู้ประกอบการที่อยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าท้องถิ่น โดยมาตรการนี้เป็นการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าหรือบริการในประเทศที่จ่ายให้แก่ผู้ประกอบการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม รวมถึงหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) และสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (ผลิตภัณฑ์ OTOP) ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท สำหรับการซื้อสินค้าและรับบริการ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ ตุลาคม-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ทำให้มีเม็ดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจจำนวน ๒๓,๘๖๖.๙๕ ล้านบาท

๔.๓.๖ โครงการเราชนะ เพื่อช่วยเหลือด้วยการลดภาระค่าครองชีพให้แก่ประชาชนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ระลอกใหม่ โดยสนับสนุนวงเงินเพื่อช่วยเหลือไม่เกิน ๙,๐๐๐ บาทต่อคน ตลอดระยะเวลาโครงการผ่าน ๓ ช่องทาง ประกอบด้วย บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ แอปพลิเคชัน “เป๋าตัง” และบัตรประจำตัวประชาชน เป็นรายสัปดาห์ ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม ๒๕๖๔ เพื่อนำไปใช้ชำระค่าสินค้าหรือบริการกับผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ และสามารถสะสมเพื่อใช้จ่ายได้จนถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ โดยมีผู้ใช้สิทธิตามโครงการเราชนะประมาณ ๓๒.๘ ล้านคน วงเงินรวม ๒๗๓,๔๘๒ ล้านบาท

๔.๓.๗ โครงการยิ่งใช้ยิ่งได้ เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจโดยการบริโภคภายในประเทศผ่านผู้ซื้อที่มีกำลังซื้อและสนับสนุนผู้ประกอบการที่อยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยกำหนดให้ประชาชนผู้ได้รับสิทธิไม่เกิน ๔ ล้านคน ที่ชำระค่าสินค้าหรือบริการตามประเภทที่กำหนดให้แก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ติดตั้งแอปพลิเคชัน “ถุงเงิน” ที่เข้าร่วมโครงการตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม-๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ จะได้รับวงเงินสนับสนุนในรูปแบบของบัตรกำนัลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Voucher) โดยวงเงินใช้จ่ายที่จะนำมาคำนวณสิทธิ e-Voucher ไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาทต่อคน สามารถใช้จ่ายด้วย e-Voucher ได้ตั้งแต่วันที่ ๗ สิงหาคม-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ และไม่สามารถแลกเป็นเงินสดได้ ทั้งนี้ มีผู้ได้รับสิทธิตามโครงการฯ จำนวน ๔๖๒,๙๕๒ คน มียอดใช้จ่ายสะสม จำนวน ๘๓๐.๖ ล้านบาท

๔.๓.๘ โครงการเราเที่ยวด้วยกัน เพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายภาคประชาชนผ่านการท่องเที่ยวภายในประเทศ ช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมและธุรกิจที่เกี่ยวเนื่อง รวมทั้งสนับสนุนการสร้างงานและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศในองค์รวม โดยได้ปรับปรุงขอบเขตการใช้สิทธิจำนวนการจองห้องพักจากเดิมประชาชนจองที่พักได้ไม่เกิน ๑๐ คืนต่อ ๑ สิทธิ เพิ่มเป็น ๑๕ คืนต่อ ๑ สิทธิ ขยายช่วงเวลาการจองที่พักจากเวลา ๐๖.๐๐-๒๑.๐๐ น. เป็นเวลา ๐๖.๐๐-๒๔.๐๐ น. เพิ่มจำนวนห้องพักในโครงการจากเดิม ๕ ล้านคืน เป็น ๖ ล้านคืน เพิ่มโรงแรมผู้ประกอบการที่ไม่มีใบอนุญาตประกอบกิจการโรงแรมแต่มีหมายเลขประจำตัวผู้เสียภาษี

และมีการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้สามารถเข้าร่วมโครงการได้ และอนุมัติให้ธุรกิจและบริการที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวสามารถใช้ระบบคูปองออนไลน์ (e-Voucher) ได้ ประกอบด้วย ธุรกิจการขนส่งภาคท่องเที่ยว ธุรกิจสปาหรือนวดเพื่อสุขภาพ และปรับปรุงเกณฑ์สนับสนุนค่าบัตรโดยสารเครื่องบินจากเดิมรัฐสนับสนุนร้อยละ ๔๐ แต่สูงสุดไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาทต่อ ๑ สิทธิ เป็นสูงสุดไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาทต่อ ๑ สิทธิ เฉพาะการเดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดที่ภาคท่องเที่ยวพึ่งพารายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติสูง ประกอบด้วย จังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ สุราษฎร์ธานี สงขลา เชียงใหม่ และเชียงราย

๔.๓.๙ มาตรการส่งเสริมการจ้างงานใหม่สำหรับผู้จบการศึกษาใหม่โดยภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อช่วยเหลือผู้จบการศึกษาใหม่ให้มีงานทำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี เพิ่มทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน ทั้งนี้ มีผู้ได้รับการส่งเสริมการมีงานทำ จำนวน ๑,๔๗๓,๕๐๘ คน

๔.๓.๑๐ มาตรการการตรวจลงตราประเภทคนอยู่ชั่วคราวเป็นกรณีพิเศษ (Smart Visa) ได้ปรับปรุงขอบเขตของกิจกรรมและอุตสาหกรรมเป้าหมายให้กว้างขึ้น ให้ครอบคลุมถึงการพัฒนา Startup Ecosystem และนวัตกรรม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสาขาอื่นนอกเหนือจากด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพิ่มเติมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญอิสระที่ไม่มีสัญญาจ้างงานในประเทศ ผ่อนคลายหลักเกณฑ์เงินได้ขั้นต่ำสำหรับผู้เชี่ยวชาญทักษะสูงบางกลุ่ม และการผ่อนปรนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับประสบการณ์การทำงานและวุฒิการศึกษาของผู้บริหารระดับสูง และอนุญาตให้ผู้ถือ Smart Visa ทำงานนอกเหนือจากที่ได้รับการรับรองได้ในบางกรณี

๔.๓.๑๑ การสนับสนุนสินเชื่อในอัตราดอกเบี้ยเป็นธรรมให้กลุ่มประชาชนฐานราก/ผู้ประกอบการรายย่อยที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ได้มีเงินทุนหมุนเวียนเพื่อเสริมสภาพคล่องในการดำรงชีวิต บรรเทาปัญหาความเดือดร้อนภายในครอบครัว และป้องกันการเป็นหนี้นอกระบบกว่า ๓.๒ ล้านราย เป็นเงิน ๕๖,๖๘๐ ล้านบาท โดยผ่อนปรนหลักเกณฑ์การอนุมัติสินเชื่อให้แก่ผู้ที่ไม่มีเครดิต ไม่มีประวัติทางการเงิน ส่งผลให้มีประชาชนฐานราก/ผู้ประกอบการรายย่อยที่ไม่สามารถเข้าถึงสินเชื่อในระบบได้รับโอกาสเข้าถึงสินเชื่อกว่า ๒.๕๓ ล้านราย

๔.๓.๑๒ การสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) รายย่อย ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ รวมกว่า ๒๔,๐๐๐ ราย เป็นเงิน ๑๖๒,๕๑๙ ล้านบาท เพื่อบรรเทาเยียวยาและเป็นเงินทุนหมุนเวียนสำหรับเสริมสภาพคล่อง ลงทุน และแบ่งเบาภาระของผู้ประกอบการให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง

๔.๓.๑๓ มาตรการการผ่อนปรนภาระหนี้เพื่อบรรเทาผลกระทบและป้องกันสินเชื่อไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loan: NPLs) โดยในช่วงปี ๒๕๖๓ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ระลอกแรก รัฐบาลได้ออกมาตรการพักชำระเงินต้นและดอกเบี้ยอัตโนมัติ โดยไม่ต้องลงทะเบียนสำหรับลูกค้าที่มีสินเชื่อบุคคล สินเชื่อเคหะ และสินเชื่อ SMEs โดยมีลูกค้าเข้าร่วมมาตรการกว่า ๒.๕ ล้านราย ต่อมาเมื่อเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ระลอกใหม่ในปี ๒๕๖๔ รัฐบาลได้มีมาตรการผ่อนปรนการชำระหนี้เพิ่มเติมเพื่อบรรเทาผลกระทบและช่วยเหลือลูกหนี้ต่อเนื่อง สำหรับลูกค้าในพื้นที่ควบคุมสูงสุด ๒๘ จังหวัดและพื้นที่อื่น (แล้วแต่กรณีความรุนแรงที่ได้รับผลกระทบ) รวมถึงลูกหนี้ที่ไม่สามารถชำระหนี้ตามเงื่อนไขในสัญญากู้เดิมได้ และยังให้ความช่วยเหลือโดยพักชำระหนี้ให้แก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ เช่น ลูกค้าสินเชื่อรายย่อยที่มีวงเงินกู้ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท และไม่ใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันที่ได้รับผลกระทบทำให้ต้องเลิกกิจการ ถูกเลิกจ้าง หรือขาดรายได้ โดยพักเงินต้นและดอกเบี้ยสูงสุด ๖ เดือน

๔.๔ การเปิดประเทศเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจการท่องเที่ยว

รัฐบาลกำหนดแผนการฟื้นฟูเพื่อกระตุ้นการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติในระยะแรก ประกอบด้วย โครงการ Phuket Sandbox และ Samui Plus Model โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๔.๔.๑ โครงการ Phuket Sandbox เป็นโครงการที่อนุญาตให้ผู้เดินทางที่ได้รับวัคซีนโควิด-๑๙ ครบแล้วสามารถเดินทางเข้าประเทศไทยโดยไม่ต้องกักตัวตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยนักท่องเที่ยวที่ได้รับวัคซีนจะต้องพักบนเกาะภูเก็ตอย่างน้อย ๑๔ คืน หากต้องการเดินทางต่อไปยังจังหวัดอื่น ทั้งนี้ มีนักท่องเที่ยวสะสมจากโครงการตั้งแต่วันที่ ๑-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ รวม ๒๕ วัน จำนวน ๑๑,๕๘๕ คน โดยนักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยอยู่ที่ ๕,๕๐๐ บาทต่อคนต่อวัน หรือ ๗๐,๐๐๐ บาทต่อทริป ก่อให้เกิดรายได้ประมาณ ๕๓๔.๓๑ ล้านบาท (ข้อมูลค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยว ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

๔.๔.๒ โครงการ Samui Plus Model เป็นโครงการที่เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยนักท่องเที่ยวที่ได้รับวัคซีนโควิด-๑๙ จะต้องพักบนเกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า อย่างน้อย ๑๔ คืน หากต้องการเดินทางไปยังจังหวัดอื่น ทั้งนี้ มีนักท่องเที่ยวสะสมตั้งแต่วันที่ ๑๕-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ รวม ๑๑ วัน จำนวน ๕๒ คน

๔.๕ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกร

๔.๕.๑ โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปี ๒๕๖๓/๖๔ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวและป้องกันความเสี่ยงด้านราคาไม่ให้ประสบปัญหาขาดทุน โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๓/๖๔ ซึ่งกำหนดให้ใช้วันเก็บเกี่ยวแต่ละแปลงเป็นวันใช้สิทธิคำนวณชดเชยส่วนต่าง โดยมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๔,๖๘๗,๘๐๒ ครัวเรือน เป็นเงิน ๔๘,๑๗๖.๘๓ ล้านบาท

๔.๕.๒ โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๓/๖๔ เป็นมาตรการคู่ขนานกับโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปี ๒๕๖๓/๖๔ เพื่อชะลอการขายข้าวเปลือกในช่วงที่ผลผลิตออกมาจำนวนมากให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยผู้เข้าร่วมโครงการต้องเก็บข้าวเปลือกไว้ในยุ้งฉางของตนเองเท่านั้น วงเงินกู้เกษตรกรรายละไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๑๐,๗๕๔ ราย จำนวนเงินกู้ ๑๘,๓๒๖.๔๒ ล้านบาท ปริมาณข้าวเปลือก ๑.๘๑ ล้านตัน และสถาบันเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๘๓ ราย จำนวนเงินกู้ ๑,๔๓๘.๑๓ ล้านบาท ปริมาณข้าวเปลือก ๑๖๐,๓๘๕.๙๐ ตัน

๔.๕.๓ โครงการประกันภัยข้าวนาปี เพื่อให้เกษตรกรมีเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการผลิตและสามารถเข้าถึงระบบประกันภัยได้อย่างทั่วถึงและได้รับความคุ้มครองตลอดฤดูการผลิตและคุ้มครองจากภัยพิบัติต่าง ๆ โดยในปีการผลิต ๒๕๖๓ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓,๔๖๐,๓๓๕ ราย พื้นที่เอาประกัน ๔๔.๓๘ ล้านไร่ จ่ายค่าสินไหม ๕๒๐.๖๓ ล้านบาท และปีการผลิต ๒๕๖๔ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓,๖๐๓,๙๔๐ ราย พื้นที่เอาประกัน จำนวน ๔๓.๕๓ ล้านไร่

๔.๕.๔ โครงการประกันภัยข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับโครงการประกันภัยข้าวนาปี โดยในปีการผลิต ๒๕๖๓ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๒๐,๖๙๓ ราย พื้นที่เอาประกัน ๒.๑๔ ล้านไร่ จ่ายค่าสินไหม ๓๔.๓๔ ล้านบาท และปีการผลิต ๒๕๖๔ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๘๒,๔๔๘ ราย พื้นที่เอาประกัน จำนวน ๑.๔๙ ล้านไร่

๔.๕.๕ โครงการเงินช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยเพื่อซื้อปัจจัยการผลิต ฤดูการผลิตปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓ เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรชาวไร่อ้อยที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นชาวไร่อ้อยกับสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กระทรวงอุตสาหกรรม ถูกต้องตามพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และเป็นคู่สัญญากับโรงงานหรือมีการส่งอ้อยผ่านหัวหน้ากลุ่มชาวไร่อ้อยก่อนเปิดหีบอ้อย วงเงิน ๖,๕๐๐ ล้านบาท อัตราตันละ ๘๕ บาท ไม่เกิน ๕,๐๐๐ ตัน ช่วยเหลือเฉพาะชาวไร่อ้อยที่ตัดอ้อยสดเข้าโรงงานทุกตันอ้อย วงเงิน ๓,๕๐๐ ล้านบาท อัตราตันละ ๙๒ บาท โดยมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๙๐,๑๐๔ ราย เป็นเงิน ๙,๗๗๙.๔๘๔ ล้านบาท

๔.๕.๖ โครงการช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยตัดอ้อยสดเพื่อลดฝุ่น $PM_{2.5}$ ฤดูการผลิตปี ๒๕๖๓/๒๕๖๔ กรอบวงเงิน ๖,๐๖๕.๕๕ ล้านบาท มีเกษตรกรชาวไร่อ้อยที่ตัดอ้อยสดส่งโรงงานน้ำตาล โรงงานผลิตน้ำตาลทรายแดง และโรงงานผลิตเอทานอล ที่มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือตามโครงการ จำนวน ๑๒๒,๖๑๓ ราย ปริมาณอ้อยสดส่งโรงงาน จำนวน ๔๙,๔๔๘,๕๙๑ ตัน โดยเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ ได้โอนเงินช่วยเหลือให้แก่เกษตรกรที่ตัดอ้อยสดเพื่อลดฝุ่น $PM_{2.5}$ แล้ว จำนวน ๑๒๐,๒๒๘ ราย เป็นเงิน ๕,๗๓๘.๑๗ ล้านบาท

๔.๖ การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ($PM_{2.5}$)

รัฐบาลให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ($PM_{2.5}$) ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน โดยได้กำหนดมาตรการและแนวทางการป้องกันอย่างต่อเนื่อง และได้ประกาศให้ **“การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองเป็นวาระแห่งชาติ”** กำหนดมาตรการและแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาทั้งระยะสั้นและระยะยาว มุ่งเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ ป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทางหรือแหล่งกำเนิด เพิ่มประสิทธิภาพ ระบบ เครื่องมือและกลไกการบริหารจัดการทุกกระทรวงที่เกี่ยวข้อง โดยในปี ๒๕๖๓-๒๕๖๔ ได้ทบทวนแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” เพื่อยกระดับมาตรการเพื่อการบริหารจัดการสถานการณ์ในช่วงวิกฤต และจัดทำแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง ๑๒ แผน มุ่งเน้นการสื่อสารและสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชน นอกจากนี้ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการสื่อสารการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและศูนย์แก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ (ศกพ.) เพื่อติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์ วิเคราะห์ประมวลผลข้อมูล และประสานติดตาม บูรณาการการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ รวมถึงสื่อสารประสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่สาธารณชน

๔.๗ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

รัฐบาลมุ่งขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) โดยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพประปาหมู่บ้าน จำนวน ๓,๒๑๔ แห่ง ขยายเขต/เพิ่มเขตจ่ายน้ำ ๕๕๖ แห่ง มีแผนระบบประปาเมืองหลัก/พื้นที่เศรษฐกิจ ๔ แห่ง จัดหาแหล่งน้ำสำรอง ๙ แห่ง คิดเป็น ๖.๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน ๒๔๙.๕๗ ล้านลูกบาศก์เมตร พัฒนาน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร ๑๑๓.๒๓ ล้านลูกบาศก์เมตร ฟื้นฟูป่าต้นน้ำ ๑๓๕,๑๗๐ ไร่ ป้องกัน/ลดการชะล้างพังทลายของดิน (พื้นที่ป่าต้นน้ำ) ๓,๕๖๓ ไร่ ป้องกัน/ลดการชะล้างพังทลายของดิน (พื้นที่เกษตรนอกพื้นที่อนุรักษ์) ๓๖๗,๙๐๐ ไร่ ขณะเดียวกันรัฐบาลได้เห็นชอบต่อโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญที่มีผลสัมฤทธิ์ต่อการแก้ไขปัญหาด้านน้ำสูงตั้งแต่ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๔ รวม ๓๘ โครงการ ทั้งนี้ หากโครงการทั้งหมดขับเคลื่อนได้ตามเป้าหมายจะสามารถเพิ่มปริมาณน้ำเก็บกักได้ ๖๒๙ ล้านลูกบาศก์เมตร เพิ่มพื้นที่รับประโยชน์ได้ ๑.๔ ล้านไร่ มีครัวเรือนได้รับประโยชน์จำนวน ๓๑๒,๖๑๒ ครัวเรือน

นอกจากนี้ เพื่อรองรับภัยแล้งและอุทกภัย รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการป้องกัน “ก่อน” เกิดภัย การให้ความช่วยเหลือ “ระหว่าง” เกิดภัย การแก้ไขปัญหาใน “ระยะยาว” โดยเฉพาะ “ระบบเตือนภัย” ต้องมีการจัดระบบติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง รวมถึงกำหนดมาตรการ “บรรเทาความเดือดร้อน” ของประชาชนให้ได้มากที่สุดและทันท่วงที นำไปสู่การกำหนดมาตรการและจัดหาแหล่งน้ำสำรอง ทำให้มีหมู่บ้านที่ได้รับการประกาศสถานการณ์ภัยแล้งเพียง ๓๐ จังหวัด ๘๙๑ ตำบล ใน ๗,๖๖๒ หมู่บ้าน น้อยกว่าการบริหารจัดการน้ำในหลายปีที่ผ่านมา ที่สำคัญ คือ การบริหารจัดการน้ำในฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔ มีการประกาศภัยแล้งเพียง ๙ หมู่บ้าน และในส่วนความเสียหายที่เกิดจากสถานการณ์น้ำท่วมและอุทกภัย รัฐบาลใช้แนวทางการทำงานเชิงป้องกัน ตั้งแต่การวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง การแจ้งเตือนล่วงหน้า และการบริหารจัดการแหล่งน้ำที่แต่ละหน่วยงานรับผิดชอบร่วมกัน ทำให้ปี ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นปีแรกที่รัฐบาลเข้ามาบริหารงาน มีความเสียหายเพียง ๙๔ ล้านบาท ต่ำสุดในรอบ ๙ ปี และปี ๒๕๖๓ มีพื้นที่ประสบอุทกภัย ๕๘ จังหวัด มูลค่าความเสียหาย ๒๒๓ ล้านบาท ต่ำสุดเป็นลำดับที่ ๓ ในรอบ ๙ ปี นับตั้งแต่มหาอุทกภัยปี ๒๕๕๔

๕. ผลการดำเนินงานตามแนวนโยบายหลัก ๑๒ ด้าน

๕.๑ นโยบายหลัก ข้อ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

รัฐบาลให้ความสำคัญสูงสุดต่อการเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์และปกป้องรักษาพระบรมเดชานุภาพด้วยความจงรักภักดี และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๕.๑.๑ การสืบสาน รักษา ต่อยอดศาสตร์พระราชา และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นหลักสำคัญ เช่น **จัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบรมวงศานุวงศ์เนื่องในโอกาสต่าง ๆ ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานตามพระราโชบาย** โดยดำเนินโครงการพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “โคก หนอง นา แห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์” เพื่อใช้เป็นหลักสูตรอบรมให้แก่ผู้ที่ได้รับพระราชทานอภัยโทษ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ รวม ๑๔ วัน มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๑๒๖,๖๖๒ คน และดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา และจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรนำไปสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนบนพื้นฐานของการมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรที่มีอยู่ในประเทศไทย และ**ต่อยอดศาสตร์พระราชาและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ** เช่น ดำเนินโครงการพระราชดำริตามรอยเบื้องพระยุคลบาทและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปี ๒๕๖๔ โดยการศึกษาเรียนรู้ผ่านกิจกรรมทั้งภาคทฤษฎี การฝึกปฏิบัติ และรับฟังการบรรยาย ณ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) จังหวัดปทุมธานี จำนวน ๒ รุ่น รวม ๘๐ คน และดำเนินโครงการ ๑ จังหวัด ๑ ศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต้นแบบ โดยตั้งศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริระดับอำเภอ เพื่อเป็นศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่ประชาชนในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด

๕.๑.๒ การต่อยอดการดำเนินการของหน่วยพระราชทานและประชาชนจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ เช่น ดำเนินโครงการจิตอาสาพระราชทาน “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” มีจิตอาสาพระราชทานรวมทั้งสิ้น ๖,๘๖๘,๐๑๘ คน โดยจัดกิจกรรมประกอบด้วย จิตอาสาพัฒนา จิตอาสาภัยพิบัติ และจิตอาสาเฉพาะกิจ รวม ๗๒,๔๙๑ ครั้ง มีจิตอาสาเข้าร่วมทำกิจกรรม จำนวน ๘,๙๕๘,๙๒๐ คน จัดกิจกรรม “เราทำความดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์” จัดกิจกรรม “ชีวิตวิถีใหม่ใต้ร่มพระบารมี...เราสร้างไปด้วยกัน” ดำเนินโครงการ “จิตอาสารักษ์แม่น้ำ” เช่น จิตอาสาคลองสวยน้ำใส (พัฒนาคลองเปรมประชากร คลองแสนแสบ และคลองบางลำพู) และจิตอาสารักษ์แม่น้ำลุ่มน้ำสายหลัก (พัฒนาแม่น้ำกวง แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก และแม่น้ำบางปะกง)

๕.๑.๓ การสร้างความตระหนักรู้ เผยแพร่ และปลูกฝังให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ตลอดจนพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ เช่น จัดกิจกรรม “วันพ่อแห่งชาติ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๓” ระหว่างวันที่ ๑-๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ ณ บริเวณถนนสนามไชย สวนสราญรมย์ และมิวเซียมสยาม จัดแสดงนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ ณ สวนหลวง ร.๙ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓ เผยแพร่สารคดีเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสวันสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น สารคดี ชุด “ร้อยไทยด้วยดวงใจ” จำนวน ๘ ตอน สารคดีผลสำเร็จจากการพัฒนาตามแนวพระราชดำริของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๕ ตอน ดำเนินรายการวิทยุ ชุด “สืบสายธาร ด้วยใจภักดิ์ พระจักรี” เผยแพร่มิวสิควิดีโอเพลง “พรุ่งนี้ประเทศไทย” และดำเนินโครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ ๑๑

๕.๒ นโยบายหลัก ข้อ ๒ การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ

รัฐบาลดำเนินการด้านความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ เพื่อรับมือภัยคุกคามรูปแบบใหม่ และเสริมสร้างการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๕.๒.๑ การรักษาและป้องกันอธิปไตยและความมั่นคงภายในของประเทศ เช่น จัดทำแผนบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕) เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงให้มีเอกภาพสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างเป็นรูปธรรม เตรียมความพร้อมและการป้องกันประเทศ เช่น ฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ (C-MEX) ประจำปี ๒๕๖๓ ขับเคลื่อนแผนผนึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ ขับเคลื่อนกลไกเชิงนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานไปสู่การปฏิบัติภายใต้กรอบนโยบาย 5P (Policy, Prevention, Prosecution, Protection และ Partnership) มีแรงงานได้รับการคุ้มครองและไม่ตกเป็นผู้เสียหายจากการบังคับใช้แรงงานและการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน จำนวน ๑๘๙,๗๙๕ คน และป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานและการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย โดยตรวจสถานประกอบกิจการ จำนวน ๑,๖๕๖ แห่ง ลูกจ้างได้รับการคุ้มครอง จำนวน ๕๒,๖๒๘ คน

๕.๒.๒ การปลูกจิตสำนึก เกียรติภูมิ และศักดิ์ศรีความเป็นชาติไทย การมีจิตสาธารณะและการมีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้ประเทศ รักษาผลประโยชน์ของชาติ ความสามัคคีปรองดองและความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างกันของประชาชน เช่น ดำเนินโครงการเสริมสร้างเครือข่ายและช่วยเหลือประชาชน โดยเสริมสร้างเครือข่ายด้านกิจการพลเรือนในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ดำเนินโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์โดยผ่านกลไกคณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน ๓,๐๔๖ ตำบล ลงพื้นที่อย่างน้อย ๖,๐๙๒ ครั้ง และส่งเสริมให้หมู่บ้านมีแผนพัฒนาหมู่บ้านแล้วอย่างน้อย ๒๒,๐๖๙ แผน นอกจากนี้ ได้ส่งเสริมสังคมพหุวัฒนธรรมและเศรษฐกิจชุมชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนา คือ เกษตรก้าวหน้า การค้าชายแดน การท่องเที่ยวเชื่อมโยง สู่อาเซียนบนพื้นฐานความเข้มแข็งของชุมชน และต่อยอดสร้างเศรษฐกิจชุมชนภายใต้โครงการเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง โดยดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย ๕๕ ตำบล และนอกพื้นที่เป้าหมาย ๖๐ ตำบล มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๗๓,๙๘๖ คน

๕.๒.๓ การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีธรรมาภิบาล ความรักชาติ และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เช่น ดำเนินโครงการส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยวิทยากรแกนนำระดับอำเภอไปขยายผลให้แก่อาสาสมัครต้นแบบประชาธิปไตยระดับหมู่บ้านขับเคลื่อนหลักการสำคัญของวิถีชีวิต และเสริมสร้างวัฒนธรรมการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม

ด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และจัดอบรม “การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองและวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยในโรงเรียนเอกชน” จำนวน ๔ รุ่น รุ่นละ ๒๐๐ คน

๕.๒.๔ การสร้างความสงบและความปลอดภัยตั้งแต่ระดับชุมชน เช่น ดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หลักสูตรผู้ช่วยผู้บังคับกองร้อยและผู้บังคับหมวดชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดำเนินการฝึกอบรม จำนวน ๒ ครั้ง โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรมจากจังหวัดสงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส จำนวน ๒๙๐ คน และดำเนินโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันตนเองของประชาชนในหมู่บ้านจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยสนับสนุนงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการปฏิบัติงานให้แก่ ชรบ. จำนวน ๑,๙๖๙ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๒๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน

๕.๒.๕ การแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจังทั้งระบบ เช่น **ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ** ได้ส่งเสริมความร่วมมือระดับสากลโดยมุ่งเน้นการผลักดันในเวทีการประชุมระดับรัฐมนตรีและผู้แทนระดับสูงของประเทศ และส่งเสริมความร่วมมือระดับอนุภูมิภาคโดยมุ่งเน้นการผลักดันเชิงนโยบายในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขงเพื่อยกระดับการสกัดกั้นยาเสพติดภายใต้แผนการปฏิบัติการร่วมสามเหลี่ยมทองคำ ๑๕๑๑ **ด้านการปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมาย** ได้ดำเนินการจับกุมยาเสพติดทั่วประเทศ ๓๐๖,๘๘๐ คดี ผู้ต้องหา ๓๑๘,๖๕๒ คน ของกลางยาบ้า ๔๖๓.๗๑ ล้านเม็ด ไอซ์ ๒๘,๗๒๑ กิโลกรัม และกัญชา ๒๔,๑๘๖ กิโลกรัม และดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่แพร่ระบาดภายใต้ “ปฏิบัติการชุมชนสีขาวสร้างสุข” โดยตรวจค้นหมู่บ้าน/ชุมชนแพร่ระบาดเป้าหมาย ๒๓,๑๔๐ แห่งทั่วประเทศ เป็นปฏิบัติการต่อเป้าหมายหมู่บ้าน/ชุมชน รวม ๑๐,๔๕๗ แห่ง สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดได้ ๑๐,๘๖๕ คน และ**ด้านการป้องกันยาเสพติด** เช่น สร้างการรับรู้และเพิ่มภูมิคุ้มกันในกลุ่มประชากรทั่วไป ๕๑,๕๓๖,๕๘๙ ราย และสร้างพื้นที่ปลอดภัย โดยการดูแลช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยงเพิ่มปัจจัยบวกและควบคุมเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงในสถานศึกษา สถานประกอบการ และหมู่บ้าน/ชุมชน ครอบคลุม ๔,๙๔๖ ตำบล/๕๐ เขต คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๓๙ ของ ๗,๒๕๕ ตำบล/๕๐ เขตทั่วประเทศ

๕.๓ นโยบายหลัก ข้อ ๓ การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

รัฐบาลให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดี การทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นที่ทางราชการรับรอง เพื่อให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สร้างความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทย โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๕.๓.๑ การส่งเสริมวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาติ เช่น ติดตามโบราณวัตถุของไทยในต่างประเทศกลับคืนสู่ประเทศไทย โดยติดตามทับหลัง ๒ รายการ ได้แก่ ปราสาทหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ และปราสาทเขาโล้น จังหวัดสระแก้ว ที่ได้รับคืนจากสำนักงานสืบสวนเพื่อความมั่นคงแห่งมาตุภูมิ (Homeland Security Investigations: HSI) สหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ และเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ทั้งนี้ ได้มีการตรวจสภาพและบันทึกข้อมูลเบื้องต้นและทำพิธีบวงสรวงต้อนรับทับหลังดังกล่าวกลับสู่ประเทศไทย นอกจากนี้ ได้จัดแสดงและเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรมเพื่อสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมและประเพณีที่สำคัญของไทย เช่น จัดงานมหกรรมวัฒนธรรมเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) งาน “มหกรรมวัฒนธรรมร่วมใจ รวมไทยสร้างชาติ” มีผู้สนใจเข้าร่วมงาน จำนวน ๗๖,๘๖๙ คน สร้างรายได้จำนวน ๖,๐๕๓,๐๐๑ บาท รวมทั้งยกระดับเทศกาลและประเพณีท้องถิ่นสู่ระดับชาติและนานาชาติ เช่น ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร โดยมีผู้เข้าร่วมงาน จำนวน ๕๑,๒๕๐ คน เกิดรายได้ต่อจังหวัดสกลนคร จำนวน ๑๕,๔๗๒,๖๗๒ บาท

๕.๓.๒ การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีทางด้านคุณธรรม จริยธรรม กตัญญู ความซื่อสัตย์ การมีวินัย เคารพกฎหมาย มีจิตสาธารณะและมีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้ประเทศ และเป็นพลเมืองที่ดี เช่น ปลูกฝังค่านิยมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมความเป็นไทย โดยดำเนินการอุดหนุนงบประมาณให้แก่ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ในส่วนกลาง จำนวน ๕๘ ศูนย์ และส่วนภูมิภาค จำนวน ๒,๙๕๐ ศูนย์ สร้างองค์ความรู้และการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม เช่น ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) จัดงานธุรกิจคู่คุณธรรม นำไทย ฝ่าวิกฤตสู่ความยั่งยืน (Moral Business Forum 2020) และเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา เช่น ดำเนินโครงการโรงเรียนคุณธรรม และโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โรงเรียนสุจริต)

๕.๓.๓ การทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเข้มแข็ง เช่น ส่งเสริมสถาบันศาสนาทุกศาสนาในการเผยแพร่คำสอนที่ดีงาม โดยดำเนินโครงการธรรมะสู่คนทั้งมวล จัดกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และทำนุบำรุง ส่งเสริม และเผยแผ่หลักธรรมในพระพุทธศาสนา โดยดำเนินโครงการพัฒนาสมรรถนะพระธรรมวิทยากรในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาภายใต้กองทุนส่งเสริมการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในรูปแบบออนไลน์

๕.๓.๔ การสร้างความรู้ ความเข้าใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของเพื่อนบ้าน ยอมรับและเคารพในประเพณี วัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์และชาวต่างชาติที่มีความหลากหลายในลักษณะพหุสังคมที่อยู่ร่วมกัน เช่น จัดงานฉลองเทศกาลตรุษจีน พุทธศักราช ๒๕๖๔ ร่วมกับศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศจีน ณ กรุงเทพมหานคร และพัฒนาความร่วมมือและเชื่อมโยงศิลปวัฒนธรรมของอาเซียน โดยจัดการประชุมประสานงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ครั้งที่ ๑๖ (16th Coordinating Conference on the ASEAN Socio-Cultural Community) ผ่านระบบการประชุมทางไกล

๕.๔ นโยบายหลัก ข้อ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก

รัฐบาลมุ่งเสริมสร้างบทบาทของประเทศไทยในเวทีโลกให้มีบทบาทในการพัฒนาและสร้างความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๕.๔.๑ การสร้างบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในภูมิภาคและเวทีโลก เช่น ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับมิตรประเทศทั่วโลก โดยการเดินทางเยือนไทยอย่างเป็นทางการของนายหวัง อี้ มนตรีแห่งรัฐและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศ โดยการกล่าวถ้อยแถลงในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๕ เพื่อสนับสนุน ๓ เสาหลักของสหประชาชาติ ได้แก่ ด้านสันติภาพและความมั่นคง ด้านการพัฒนา และด้านสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมให้ไทยเป็นที่ยอมรับและมีสถานะที่ดีในประชาคมระหว่างประเทศ เช่น ดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ รวมถึงสร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลในการส่งเสริมภาพลักษณ์เชิงบวกทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยได้พัฒนาเว็บไซต์ Thailand Now ซึ่งเปิดตัวเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓

๕.๔.๒ การเสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นของอาเซียน เช่น **เข้าร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๗ แบบเต็มคณะ** โดยที่ประชุมเห็นพ้องในการส่งเสริมระบบพหุภาคีนิยมและภูมิภาคนิยมซึ่งอาเซียนยึดถือให้เข้มแข็งขึ้น รวมทั้งรักษาความเป็นแกนกลางของอาเซียนในสถาปัตยกรรมภูมิภาค **เข้าร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียน-สหประชาชาติ ครั้งที่ ๑๑** โดยประเทศไทยได้เน้นย้ำความสำคัญของการดำเนินการตามข้อริเริ่มความเกื้อกูลระหว่างวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ กับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ของสหประชาชาติ

(Complementarities Initiative) และบทบาทของศูนย์อาเซียนเพื่อการศึกษาและการหารือด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (ASEAN Centre for Sustainable Development Studies and Dialogue: ACSDSD) **ส่งเสริมความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาร่วมกับอาเซียน** เช่น เข้าเป็นภาคีความตกลงระหว่างประเทศด้านทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียน ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications: GI) ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และ**เป็นหน่วยงานประสานงานหลักประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนของประเทศไทย** เช่น ประเมินผลครึ่งแผนของแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๘ ในระดับประเทศของประเทศไทย พบว่า ประเทศไทยมีผลการดำเนินงานในระดับค่อนข้างดีในการบรรลุตามวัตถุประสงค์และแผนงานสำคัญต่าง ๆ ที่ได้รับการบรรจุไว้ในแผน

๕.๔.๓ การส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม เช่น ส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจการค้าเสรีและการค้าพหุภาคี โดยการเข้าร่วมการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ ๒๗ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ผ่านระบบการประชุมทางไกล และร่วมรับรอง “วิสัยทัศน์ปุตราจายาของเอเปค ค.ศ. ๒๐๔๐” เตรียมการเป็นเจ้าภาพการจัดประชุมในกรอบความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC) เพื่อขับเคลื่อนวาระความร่วมมือด้านความเชื่อมโยงที่ครอบคลุมทุกมิติ ซึ่งไทยจะเป็นประเทศนำ (Lead Country) ในสาขาความเชื่อมโยง และสนับสนุนความร่วมมือทางวัฒนธรรมกับต่างประเทศ โดยส่งผลงานศิลปะร่วมสมัย “บ้านคนบ้านช้าง” ร่วมจัดแสดงในงานนิทรรศการสถาปัตยกรรมนานาชาติ เวนิสเบียนนาเล่ ครั้งที่ ๑๗ ณ เมืองเวนิส สาธารณรัฐอิตาลี

๕.๔.๔ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านความมั่นคง ในการจัดหาวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) สำหรับคนไทย รวมถึงประชากรที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศในกรอบทวิภาคี โดยอาศัยความสัมพันธ์ที่ดีที่ได้สานไว้กับประเทศต่าง ๆ เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และประเทศญี่ปุ่น ซึ่งสามารถจัดหาและส่งมอบวัคซีนถึงไทยแล้วจำนวนหลายล้านโดส ขณะเดียวกันได้หารือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อประสานแนวทางการรับมือกับโควิด-๑๙ โดยเฉพาะในบริเวณพื้นที่ชายแดน นอกจากนี้ ในระหว่างปี ๒๕๖๓-๒๕๖๔ ได้มีการจัดประชุมระหว่างส่วนราชการฝ่ายไทยที่เกี่ยวข้องภายใต้กรอบคณะกรรมการต่าง ๆ เพื่อบูรณาการความเข้าใจและการทำงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้านแต่ละประเทศ เช่น การจัดการประชุมคณะเจ้าหน้าที่อาวุโสไทย-ลาว (ฝ่ายไทย) ภายใต้คณะกรรมาธิการเขตแดนร่วมไทย-ลาว (ฝ่ายไทย) และการประชุมคณะกรรมการจัดทำหลักเขตแดนร่วมไทย-มาเลเซีย (ฝ่ายไทย)

๕.๔.๕ การขับเคลื่อนการทูตเชิงรุกเพื่อประชาชน ในช่วงสถานการณ์โควิด-๑๙ ได้อำนวยความสะดวกให้คนไทยในต่างประเทศเดินทางกลับประเทศไทยตามช่องทางต่าง ๆ ทั้งสิ้น ๒๔๖,๓๖๒ คน และได้พัฒนาระบบการลงทะเบียนขอหนังสือรับรองเพื่อเดินทางเข้าราชอาณาจักร (Certificate of Entry: COE) แบบออนไลน์ รวมถึงการดูแลช่วยเหลือคนไทยที่ตกทุกข์ได้ยากในต่างประเทศ เช่น การให้ความช่วยเหลือแรงงานไทยในรัฐอิสราเอลจากเหตุการณ์ความรุนแรงในรัฐอิสราเอลและปาเลสไตน์ในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม ๒๕๖๔

๕.๕ นโยบายหลัก ข้อ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

รัฐบาลได้รักษาเสถียรภาพทางการคลังของประเทศและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายภาครัฐ รักษาเสถียรภาพระบบการเงิน สร้างบรรยากาศส่งเสริมการลงทุนของภาคธุรกิจและการจับจ่ายใช้สอยของภาคครัวเรือน โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๕.๕.๑ เศรษฐกิจมหภาค การเงินและการคลัง ดำเนินนโยบายการเงินการคลังเพื่อให้เศรษฐกิจไทยสามารถตอบสนองต่อความผันผวนของเศรษฐกิจผ่านมาตรการต่าง ๆ เช่น ๑) **มาตรการการคลังเพื่อเยียวยาภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)** ผ่านโครงการเราไม่ทิ้งกัน (เดือนเมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๓) มีจำนวนผู้ได้รับสิทธิประมาณ ๑๕.๒๗ ล้านคน คิดเป็นวงเงินประมาณ ๒๒๘,๙๑๙ ล้านบาท และโครงการเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ประชาชน ซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโควิด-๑๙ เพื่อช่วยเหลือผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (เดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม ๒๕๖๓) มีผู้ได้รับสิทธิตามโครงการจำนวน ๑.๐๓ ล้านคน คิดเป็นวงเงินประมาณ ๓,๐๘๐ ล้านบาท ๒) **มาตรการรักษาระดับการบริโภคภายในประเทศปี ๒๕๖๓ และปี ๒๕๖๔** เช่น โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑๔ ล้านคน มีผู้ใช้สิทธิกว่า ๑๓ ล้านคน โดยระยะที่ ๑ (เดือนตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๖๓) มีมูลค่าการใช้สิทธิ จำนวน ๒๐,๓๔๑.๒๙ ล้านบาท และระยะที่ ๒ (เดือนมกราคม-มีนาคม ๒๕๖๔) มีมูลค่าการใช้สิทธิ จำนวน ๑๙,๙๔๓.๔๙ ล้านบาท และโครงการคนละครึ่ง ระยะที่ ๑ (๒๓ ตุลาคม-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓) และระยะที่ ๒ (๑ มกราคม-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔) มีผู้ใช้สิทธิทั้งสิ้น ๑๔.๗๙ ล้านคน โดยมียอดการใช้จ่ายรวม ๑๐๒,๐๖๕ ล้านบาท ๓) **มาตรการลดภาระค่าครองชีพและฟื้นฟูเศรษฐกิจจากผลกระทบของโควิด-๑๙** เช่น โครงการเราชนะ โดยสนับสนุนเงินช่วยเหลือระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม ๒๕๖๔ และสามารถสะสมเพื่อใช้จ่ายได้จนถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ โดยมีผู้ใช้จ่ายตามโครงการประมาณ ๓๒.๘ ล้านคน วงเงิน ๒๗๓,๔๘๒ ล้านบาท โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ระยะที่ ๓ (เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๔) กลุ่มเป้าหมายผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ จำนวน ๑๔ ล้านคน และโครงการคนละครึ่ง ระยะที่ ๓ (๑ กรกฎาคม-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔) กลุ่มเป้าหมายไม่เกิน ๓๑ ล้านคน ๔) **ขยายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน** เช่น สนับสนุนสินเชื่อในอัตราดอกเบี้ยเป็นธรรมให้กลุ่มประชาชนฐานราก/ผู้ประกอบการรายย่อยที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ส่งผลให้สามารถเข้าถึงสินเชื่อในระบบกว่า ๒.๕๓ ล้านราย และ ๕) **มาตรการการผ่อนปรนภาระหนี้เพื่อบรรเทาผลกระทบและป้องกัน NPLs** เช่น มาตรการพักชำระเงินต้นและดอกเบี้ยอัตโนมัติ สำหรับลูกค้าที่มีสินเชื่อบุคคล สินเชื่อเคหะ และสินเชื่อ SMEs โดยในปี ๒๕๖๓ มีผู้เข้าร่วมมาตรการมากกว่า ๒.๕ ล้านราย และปี ๒๕๖๔ มีผู้เข้าร่วมมาตรการกว่า ๐.๘๑ ล้านราย เป็นเงิน ๔๒๗,๐๐๐ ล้านบาท นอกจากนี้ มีการกำกับดูแลวินัยการเงินการคลัง ปฏิรูปโครงสร้างรายได้ภาครัฐ ปฏิรูประบบการออม และสร้างแพลตฟอร์มเพื่อใช้ในการออกแบบนวัตกรรม

๕.๕.๒ การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม ได้ดำเนินการ ๑) **พัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Economy)** เช่น ยกระดับอุตสาหกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมสีเขียว มีผู้ประกอบการโรงงานที่ผ่านเกณฑ์ ๑,๙๙๒ ราย ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีรีไซเคิลเพื่อพัฒนาของเสียเป็นทรัพยากรทดแทนด้านแร่และโลหะของประเทศ และสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน เช่น พัฒนาและต่อยอดเทคโนโลยีรีไซเคิล ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีรีไซเคิลเพื่อพัฒนาและประยุกต์ใช้วัตถุดิบทดแทนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์และอุตสาหกรรมวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ พัฒนาและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชีวภาพ โดยใช้วัตถุดิบจากอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น ถุงพลาสติกชีวภาพและถุงฟิล์มพลาสติกสำหรับบรรจุอาหารสด กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

(มอก.) และมาตรฐานการตรวจสอบและรับรองแห่งชาติ (มตช.) ที่เกี่ยวข้องกับ BCG จำนวน ๔๙ มาตรฐาน ๒) **พัฒนาอุตสาหกรรมไทยให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีหรือแนวโน้มการค้าโลก** เช่น พัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ เป้าหมาย ๘๘ ต้นแบบ สนับสนุนการผลิตรถยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าในประเทศไทย โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายยานยนต์ไฟฟ้าแห่งชาติเพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการการขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านไปสู่ยานยนต์ไฟฟ้า ๓) **สร้างกลไกสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการรายใหม่**ผ่านการยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) โดยพัฒนาระบบผู้ให้บริการทางธุรกิจ (Service Provider) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผู้ได้รับการพัฒนา จำนวน ๓๐๕ ราย และ ๔) **พัฒนาระบบและกลไกภาครัฐและสภาพแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพในการสนับสนุนผู้ประกอบการ** โดยพัฒนาระบบการรับรองตนเองของผู้ประกอบกิจการโรงงานและพัฒนาแพลตฟอร์มสัญชาติไทย เช่น แพลตฟอร์มดิจิทัลด้านการจัดส่งสินค้า

๕.๕.๓ การพัฒนาภาคเกษตร ได้ดำเนินการ ๑) **รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและรายได้ให้กับเกษตรกรในสินค้าเกษตรสำคัญ** โดยพัฒนาและส่งเสริมศูนย์จำหน่ายสินค้าเกษตรชุมชน ๔๐ แห่ง ใน ๔๑ จังหวัด เกิดมูลค่าการจำหน่ายรวม ๑๙๓.๒๐ ล้านบาท ทำสัญญาข้อตกลงซื้อขายสินค้าเกษตร จำนวน ๒๑๒ สัญญา ปริมาณ ๔๖,๒๔๔.๔๓ ตัน มูลค่ารวม ๒,๐๗๖.๙๙ ล้านบาท ๒) **ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ** โดยดำเนินมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการเกษตรครบวงจร เช่น ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และปัจจัยการผลิต ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร (Machinery Ring) บริหารจัดการแหล่งน้ำ และจัดทำฐานข้อมูลด้านการเกษตรแห่งชาติและเกษตรแปลงใหญ่เพื่อลดต้นทุนการผลิต ๓) **พัฒนาองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่** เช่น พัฒนาเกษตรกรให้เป็น Young Smart Farmer และพัฒนาให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) จำนวน ๒๐,๗๔๒ ราย ๔) **ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร** เช่น ส่งเสริมเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย เสริมสร้างนวัตกรรมการผลิตในอุตสาหกรรมอาหาร รวมถึงส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยี และ ๕) **ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่าง ๆ** เช่น ดำเนินโครงการธนารักษ์ประชารัฐ โดยมีการสำรวจรังวัดจัดทำแผนที่ผู้ครอบครองที่ราชพัสดุและสอบสวนสิทธิ ดำเนินการได้ ๑๙,๖๓๙ ราย และจัดให้เช่าเพื่ออยู่อาศัยและเพื่อประกอบการเกษตร ดำเนินการได้ ๘,๖๒๔ ราย และดำเนินโครงการสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายฉุกเฉินให้แก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรให้สินเชื่อแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบ รวม ๘๘๔,๐๑๘ ราย เป็นเงิน ๘,๘๐๗ ล้านบาท

๕.๕.๔ การพัฒนาภาคการท่องเที่ยว ได้ดำเนินการ ๑) **พัฒนาคุณภาพและความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว** โดยนำมาตรฐานสากลตามเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลกมาเป็นหลักเกณฑ์ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้รับการยอมรับในระดับสากล ซึ่งในรอบปีที่ผ่านมา อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย และตำบลในเวียง จังหวัดน่าน ได้รับการจัดอันดับ ๑๐๐ แหล่งท่องเที่ยวยั่งยืนระดับโลก ๒) **ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ รายได้สูง** โดยดำเนินโครงการ Phuket Sandbox มีนักท่องเที่ยวสะสม (วันที่ ๑-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔) จำนวน ๑๑,๕๘๕ คน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ๕,๕๐๐ บาทต่อคนต่อวัน หรือ ๗๐,๐๐๐ บาทต่อทริป ก่อให้เกิดรายได้ประมาณ ๕๓๔.๓๑ ล้านบาท และ Samui Plus Model มีนักท่องเที่ยวสะสม (วันที่ ๑๕-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔) จำนวน ๕๒ คน นอกจากนี้ได้ส่งเสริมการสร้างภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย สามารถสร้างรายได้เข้าประเทศแล้วกว่า ๑,๓๑๗.๐๒ ล้านบาท และ ๓) **ส่งเสริมให้เกิดการกระจายรายได้จากธุรกิจท่องเที่ยวสู่ชุมชน** โดยการจัดการแข่งขันกีฬา “บุรีรัมย์ มาราธอน ๒๐๒๑” และ “Jet Ski-World Cup 2020”ชิงแชมป์โลก สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้จำนวน ๙๓๕ ล้านบาท และ ๕๖๘ ล้านบาท ตามลำดับ

๕.๕.๕ การพัฒนาการค้าการลงทุนเพื่อมุ่งสู่การเป็นชาติการค้า การบริการ และการลงทุนในภูมิภาค ได้ดำเนินมาตรการส่งเสริมการค้าชายแดนและแก้ไขปัญหาสินค้าชายแดน เช่น ผลักดันการค้าชายแดนและผ่านแดน สามารถสร้างมูลค่าการค้าชายแดน จำนวน ๑.๕๑ ล้านล้านบาท ผลักดันเปิดจุดผ่านแดนเพื่อการขนส่งสินค้าเพิ่มเติม ภายใต้มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ อย่างเคร่งครัด สามารถเปิดจุดผ่านแดนแล้ว ๔๔ แห่ง และแก้ไขปัญหาสถานการณ์ด่านขนส่งสินค้าไทย-เวียดนาม ไทย-ลาว และไทย-จีน โดยติดตามสถานการณ์เปิด-ปิดด่าน และประสานให้สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศดำเนินการแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวก

๕.๕.๖ การพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐาน

(๑) **พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศและสามารถรองรับการขนส่งและการเดินทางต่อเนื่องหลายรูปแบบได้อย่างไร้รอยต่อ** ได้ดำเนินการ ๑) **พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมทางถนนเพื่อเชื่อมต่อการเดินทางระหว่างภูมิภาคและลดปัญหาการจราจรติดขัด** เช่น ก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายพัทยา-มาบตาพุด ก่อสร้างแล้วเสร็จและมีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ระยะทางรวม ๓๒ กิโลเมตร และก่อสร้างถนนเลียบชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกของอ่าวไทย ถนนทางหลวงชนบท จังหวัดชุมพร ระยะทาง ๒๓.๕๘๙ กิโลเมตร ๒) **พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมทางบกเพื่อรองรับการขนส่งสินค้าและการลงทุนรวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ** เช่น พัฒนาศูนย์เปลี่ยนถ่ายรูปแบบการขนส่งสินค้าที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และก่อสร้างศูนย์การขนส่งชายแดนจังหวัดนครพนม เพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นจุดให้บริการแบบเบ็ดเสร็จสำหรับขนส่งสินค้าระหว่างประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และทางตอนใต้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ๓) **พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมทางราง** เช่น ดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงเพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพฯ-หนองคาย ระยะที่ ๑ ช่วงกรุงเทพฯ-นครราชสีมา ซึ่งได้มีการลงนามในสัญญางานโยธา จำนวน ๑๑ สัญญา จากทั้งหมด ๑๔ สัญญา โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม ๓ สนามบิน เส้นทางดอนเมือง-สุวรรณภูมิ-อู่ตะเภา ปัจจุบันอยู่ระหว่างการประสานรื้อย้ายสาธารณูปโภค การเวนคืนที่ดิน การออกแบบรายละเอียด และพัฒนาระบบรถไฟฟ้า ปัจจุบันรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนเปิดให้บริการแล้ว ๖ สี ๑๑ เส้นทาง ระยะทาง ๒๑๐.๕๑ กิโลเมตร จากแผนงานการพัฒนาโครงข่ายรถไฟฟ้าทั้งหมด ๕๕๔ กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๘ ของโครงข่ายทั้งระบบ รวมถึงสถานีกลางบางซื่อที่มีกำหนดเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ ๔) **พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมทางน้ำ** เช่น พัฒนาการขนส่งทางน้ำจากท่าเรือบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปท่าเรือแหลมฉบัง ซึ่งได้มีการทดลองการเดินเรือแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างจัดทำแผนจัดการฉุกเฉินระหว่างเดินทางจากท่าเรือสงขลามายังสัตหีบ และพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ (ส่วนที่ ๑) งานก่อสร้างงานทางทะเล ปัจจุบันอยู่ระหว่างผู้รับจ้างดำเนินการ (ส่วนที่ ๒) งานก่อสร้างอาคารท่าเทียบเรือ ระบบถนน และระบบสาธารณูปโภค ปัจจุบันอยู่ระหว่างเตรียมเผยแพร่ร่างประกาศประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-Bidding) และ ๕) **พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมทางอากาศ** เช่น ดำเนินโครงการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยมีผลการดำเนินงานแล้วเสร็จในส่วนของงานจ้างก่อสร้างอาคารเทียบเครื่องบินรองหลังที่ ๑ (ชั้น B2 ชั้น B1 และชั้น G) ลานจอดอากาศยานประชิดอาคารเทียบเครื่องบินรองหลังที่ ๑ และส่วนต่อเชื่อมอุโมงค์ด้านทิศใต้ (งานโครงสร้างและงานระบบหลัก) ส่วนทางวิ่งเส้นที่ ๓ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ปัจจุบันอยู่ระหว่างปรับระดับพื้นที่ก่อสร้างและปรับปรุงคุณภาพดินของทางวิ่งด้านทิศเหนือ มีผลการดำเนินงานรวมร้อยละ ๙.๑๕

(๒) **แก้ไขปัญหาจราจรติดขัดในพื้นที่เขตเมือง** เช่น พัฒนาการเดินเรือโดยสารในคลองแสนแสบ โดยการพัฒนาเรือโดยสารไฟฟ้าต้นแบบ การเพิ่มจำนวนเรือให้บริการจาก ๕๕ ลำ เป็น ๖๐ ลำ ยกระดับท่าเรือในแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นสถานีเรือเชื่อมโยงระบบขนส่งอื่น โดยมีแผนพัฒนาให้เป็นท่าเรือโดยสารอัจฉริยะ (Smart Pier) และพัฒนาท่าเรือสะพานพุทธเป็นท่าเรือต้นแบบ พัฒนาระบบ Feeder เชื่อมต่อเข้าสู่ระบบขนส่งมวลชนและแผนพัฒนาการเชื่อมต่อการเดินทางโดยก่อสร้างที่หยุดรถไฟวุฒากาศ ในเส้นทางวงเวียนใหญ่-มหาชัย นำระบบ M-Flow มาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกและแก้ปัญหาการจราจรติดขัดบริเวณหน้าด่านมอเตอร์เวย์ และการจัดทำโมเดลการพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการจราจร ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการศึกษา

(๓) **เสริมสร้างความมั่นคงทางด้านพลังงานให้สามารถพึ่งพาตนเองได้** อยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำแผนพลังงานชาติเพื่อเป็นกรอบการพัฒนาและการลงทุนใหม่ของประเทศ เช่น **ด้านไฟฟ้า** เน้นการเพิ่มสัดส่วนพลังงานทดแทนและพลังงานสะอาด ส่งเสริมการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า พัฒนาและยกระดับเทคโนโลยีระบบไฟฟ้า ดำเนินโครงการโซล่าร์ภาคประชาชน โดยในปี ๒๕๖๔ ได้มีการปรับหลักเกณฑ์การรับซื้อไฟฟ้าใหม่จากเดิมรับซื้อในราคาไม่เกิน ๑.๖๘ บาทต่อหน่วย เป็น ๒.๒๐ บาทต่อหน่วย เพื่อจูงใจการลงทุน และ**การบังคับใช้เกณฑ์มาตรฐานอาคารด้านพลังงาน**สำหรับอาคารที่ก่อสร้างใหม่หรือดัดแปลง โดยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงพลังงานกำหนดประเภทหรือขนาดของอาคารและมาตรฐานหลักเกณฑ์และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๔ ซึ่งการใช้เกณฑ์ดังกล่าวจะช่วยให้อาคารประหยัดพลังงานลงได้ประมาณร้อยละ ๑๐

(๔) **ยกระดับโครงข่ายระบบไฟฟ้าและพลังงานให้มีความทันสมัย ทั่วถึง เพียงพอ มั่นคง และมีเสถียรภาพ** เช่น พัฒนาระบบไฟฟ้าแบบโครงข่ายไฟฟ้าขนาดเล็กมาก (Micro Grid) เพื่อแก้ไขปัญหาไฟฟ้าขัดข้องในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน และติดตั้งระบบโครงข่ายอัจฉริยะ (Smart Metro Grid) ในพื้นที่นำร่องบริเวณถนนพระราม ๔ พญาไท เพชรบุรี และรัชดาภิเษก

(๕) **พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำประปา** เช่น ขยายกำลังการผลิตน้ำที่โรงงานผลิตน้ำมหาสวัสดิ์ ขนาด ๘๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขยายพื้นที่บริการน้ำประปาไปยังชุมชนที่อยู่ห่างไกลหรือชุมชนผู้มีรายได้น้อย โดยก่อสร้างวางท่อประปาแล้วเสร็จ ระยะรวม ๑๓๑.๒๗๗ กิโลเมตร และขยายและปรับปรุงระบบประปาส่วนภูมิภาคในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนมีสุขอนามัย รวมถึงมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการได้ใช้น้ำประปาที่ได้มาตรฐานและได้รับบริการน้ำประปาที่มีคุณภาพตามข้อแนะนำขององค์การอนามัยโลก

(๖) **แก้ปัญหาระบบระบายน้ำและระบบบำบัดน้ำเสีย** โดยอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างศูนย์บริหารจัดการคุณภาพน้ำ จำนวน ๓ แห่ง ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี นครปฐม และสมุทรปราการ ซึ่งเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะสามารถบำบัดน้ำเสียได้ ๑.๒๘ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี นำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่จำนวน ๖.๙๑ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีปริมาณน้ำสำรองใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของปริมาณน้ำเสียที่บำบัดได้ พัฒนาและฟื้นฟูสภาพแวดล้อมคลองแสนแสบตลอดความยาว ๗๔ กิโลเมตร โดยมีโครงการรวมทั้งสิ้น ๘๔ โครงการ วงเงิน ๗๙,๙๕๕.๗๖ ล้านบาท

๕.๕.๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลและการมุ่งสู่การเป็นประเทศอัจฉริยะ ได้ดำเนินการ**รักษาคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม** อันเป็นสมบัติของชาติให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน และลงทุนในอินเทอร์เน็ตเกตเวย์และเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ 5G เช่น **ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ** โดยได้ขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศ (โครงการเน็ตประชารัฐ) ไปยังหมู่บ้านซึ่งอยู่ห่างไกลที่ไม่มีศักยภาพในเชิงพาณิชย์ จำนวน ๒๔,๗๐๐ หมู่บ้าน **เพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศสู่การเป็น ASEAN Digital Hub** โดยขยายความจุโครงข่ายเคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศของระบบ

ที่มีอยู่ ๑,๗๗๐ Gbps เสร็จเรียบร้อยแล้ว **ส่งเสริม สนับสนุน หรือให้ความช่วยเหลือการดำเนินการพัฒนาดิจิทัล** เพื่อเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งขับเคลื่อนเทคโนโลยี 5G ของประเทศไทย โดยสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กรอบวงเงิน ๓,๐๐๐ ล้านบาท **พัฒนาการอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนธุรกิจ การค้า การนำเข้าส่งออก และโลจิสติกส์ในรูปแบบดิจิทัล** เช่น เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานภาคอุตสาหกรรม โดยได้ดำเนินการพัฒนาให้แก่ผู้ประกอบการแล้ว จำนวน ๒๕ กิจการ จากเป้าหมาย จำนวน ๒๕๐ กิจการ ผลักดันการพัฒนาระบบของหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้บริการแบบ Business to Government (B2G) ผ่านระบบการบริการเชื่อมโยงข้อมูลหน่วยงานภาครัฐและภาคธุรกิจ (National Single Window: NSW) โดยเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาระบบ NSW Single Form **ส่งเสริมการค้าในรูปแบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์**เพื่อเพิ่มโอกาสให้ผู้ประกอบการรายย่อยในภาคการผลิตและบริการในการเข้าถึงตลาด เช่น **ส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าชุมชนผ่านระบบ e-Commerce** โดยนำสินค้าและบริการของชุมชนมาซื้อขายผ่าน www.thailandpostmart.com ปัจจุบันมีจำนวนผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียนแล้ว ๒,๙๙๗ ร้านค้า **ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ SMEs ปรับเปลี่ยนธุรกิจการซื้อขายในรูปแบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์** เช่น ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้าถึงและประยุกต์ใช้แพลตฟอร์มช่องทางการขายสินค้าและการจัดส่งสินค้า และเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการออนไลน์ด้วยการทำตลาดผ่านสื่อดิจิทัล (Digital Marketing)

๕.๕.๘ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม ได้ดำเนินการ ๑) **พัฒนาสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่เอื้อต่อการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม** เช่น พัฒนาเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเพื่อเป็นแหล่งพัฒนางานวิจัยขยายผลและเป็นแหล่งปรับแปลงเทคโนโลยีขั้นสูงจากต่างประเทศให้เข้ากับบริบทของประเทศไทยและภูมิภาคอาเซียน นอกจากนี้ ยังมีการให้คำปรึกษา บริการวิเคราะห์ทดสอบเพื่อควบคุมคุณภาพตั้งแต่ขั้นตอนการวิจัยจนถึงกระบวนการผลิตในระดับอุตสาหกรรม เช่น การพัฒนาระบบการรับรองและมาตรฐานสถานีชาร์จยานยนต์ไฟฟ้า ๒) **สร้างระบบจัดการข้อมูลเพื่อรองรับการบริหารจัดการงานวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ**ผ่านการบูรณาการและเชื่อมโยงระบบงานวิจัยของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ปัจจุบันอยู่ระหว่างพัฒนาระบบงานวิจัยและงบวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ มีความคืบหน้าร้อยละ ๕๐ ๓) **เสริมสร้างการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด** เช่น จัดตั้งศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศเพื่อบริการทดสอบมาตรฐานและผลิตภัณฑ์ Aerospace แห่งชาติ และการบริการวิเคราะห์และทดสอบมาตรฐานความปลอดภัยระบบขนส่งทางราง ๔) **สนับสนุนการพัฒนาโรงงาน ห้องปฏิบัติการต้นแบบที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรมในระดับต้นน้ำ** เช่น พัฒนาโรงงานต้นแบบไบโอรีไฟเนอรีเพื่อส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพ ปัจจุบันมีความก้าวหน้าในการดำเนินการร้อยละ ๑๗.๕ รวมถึงการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมการผลิตยั่งยืนเพื่อเป็นศูนย์กลางนวัตกรรมด้านระบบอัตโนมัติ หุ่นยนต์และระบบอัจฉริยะในอุตสาหกรรม ปัจจุบันมีความคืบหน้าการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๓

๕.๕.๙ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจยุคใหม่ ได้ดำเนินการ**พัฒนาระบบนิเวศเพื่อรองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจยุคใหม่** เช่น พัฒนาความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ส่งเสริมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ดำเนินโครงการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลของรัฐ **เร่งรัดพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งในภาคการผลิตและบริการให้สามารถแข่งขันได้** เช่น สนับสนุนการดำเนินงานของ SMEs ที่มีศักยภาพที่ต้องการสินเชื่อแต่หลักประกันไม่เพียงพอให้มีโอกาสเข้าถึงสินเชื่อจากสถาบันการเงิน โดยดำเนินโครงการค้ำประกันสินเชื่อ SMEs ทวีค่า [Portfolio Guarantee Scheme (PGS) ระยะที่ ๘] ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ มีผลการค้ำประกันสะสมตั้งแต่เริ่มรับคำขอค้ำประกันจนสิ้นสุดรับคำขอค้ำประกัน จำนวน ๕๓,๕๔๔ ฉบับ

วงเงิน ๑๔๙,๑๔๖ ล้านบาท ช่วยเหลือและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายย่อย (Micro Entrepreneurs) โดยตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีการค้ำประกันสะสมตั้งแต่เริ่มรับคำขอค้ำประกันจนสิ้นสุดรับคำขอค้ำประกัน จำนวนรวม ๑๙๐,๙๘๑ ฉบับ วงเงิน ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท และ**ดึงดูดบุคลากรที่มีทักษะสูงเข้ามาช่วยบ่มเพาะผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย** ผ่านการดำเนินโครงการ Train the Coach โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ขึ้นทะเบียนข้อมูลที่ปรึกษา Train the Coach จำนวน ๘๐๐ ราย และขึ้นทะเบียนโค้ช Business Transformer จำนวน ๒๐ ราย สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดำเนินการพัฒนาองค์ความรู้และการฝึกปฏิบัติทักษะให้กับผู้ให้คำปรึกษาแนะนำธุรกิจ (โค้ช) สู่การเป็นที่ปรึกษาที่ชำนาญการ มีผู้ขึ้นทะเบียนโค้ช Biz Transformer แล้ว ๕ ราย และเปิดรับสมัครผู้ประกอบการที่สนใจเข้าร่วมโครงการ ซึ่งมีผู้สนใจเข้ารับคำปรึกษาแนะนำ วินิจฉัยและประเมินศักยภาพธุรกิจ พร้อมให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกตามแนวทางการแก้ไขปัญหาธุรกิจแล้ว ๕๐๐ ราย

๕.๖ นโยบายหลัก ข้อ ๖ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค

๕.๖.๑ การส่งเสริมพื้นที่เศรษฐกิจเพื่อเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของเอเชีย

(๑) **พัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) อย่างต่อเนื่อง** โดยได้ดำเนินโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ (EEC Project list) เช่น โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม ๓ สนามบิน มูลค่าการลงทุน ๒๗๖,๕๖๑ ล้านบาท โครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ ๓ ช่วงที่ ๑ ท่าเรือก๊าซ ความจุ ๑๐.๕ ล้านตันต่อปี มูลค่าการลงทุน ๖๕,๘๐๕ ล้านบาท พัฒนาเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi) บริเวณวังจันทร์วัลเลย์ จังหวัดระยอง พื้นที่ ๓,๔๕๔ ไร่ เพื่อเป็นต้นแบบในการนำนวัตกรรมผลักดันให้เกิดอุตสาหกรรมใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ทั้งนี้ การลงทุนทั้งหมดในพื้นที่ EEC (เป้าหมายการลงทุนระยะ ๕ ปี มูลค่า ๑.๗ ล้านล้านบาท) ขณะนี้มีการลงทุนที่ได้รับการอนุมัติไปแล้ว ๑.๕๙ ล้านล้านบาท มีคำขอรับการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ EEC ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๓-มิถุนายน ๒๕๖๔ มูลค่ารวม ๒๐๕,๕๑๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๔ ของมูลค่าการขอรับการส่งเสริมการลงทุนทั้งประเทศ และเป็นการขอรับการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย มูลค่า ๑๑๒,๐๐๙ ล้านบาท

(๒) **ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้** เช่น ดำเนินโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมศักยภาพพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อฝึกทักษะด้านอาชีพและพัฒนาฝีมือแรงงานในสาขาอาชีพต่าง ๆ โดยมีผู้เข้ารับการฝึก จำนวน ๑,๐๖๐ คน สำหรับการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดระนอง ชุมพร สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช) จำนวน ๔๖ โครงการ มูลค่าการลงทุน ๒๑,๙๘๕ ล้านบาท และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี ยะลา สตูล) และ ๔ อำเภอในจังหวัดสงขลา (อำเภอจะนะ นาทวี เทพา และสะบ้าย้อย) จำนวน ๖ โครงการ มูลค่าการลงทุน ๑๐๐,๗๖๕ ล้านบาท

(๓) **เพิ่มพื้นที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจแห่งใหม่ในภูมิภาค** โดยกำหนดให้เขตส่งเสริมการแพทย์จีโนมิกส์ มหาวิทยาลัยบูรพา (จังหวัดชลบุรี) เป็นพื้นที่เขตส่งเสริมเพื่อกิจการพิเศษและให้ได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดียวกับโครงการที่ตั้งในเมืองการบินภาคตะวันออก (EECa) เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi) เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล (EECd) และศูนย์การแพทย์ครบวงจรธรรมศาสตร์ (พัทยา) (EECmd)

(๔) **เร่งขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนอย่างต่อเนื่อง** เช่น จัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จประจำอำเภอ (One Stop Service: OSS) เพื่อสนับสนุนเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒ แห่ง ดำเนินโครงการเพิ่มทักษะกำลังแรงงานในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยมีผู้เข้ารับการฝึก จำนวน ๑๑,๘๓๕ คน ส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน จำนวน ๘ โครงการ มูลค่าการลงทุน ๖,๖๕๑ ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนผลิตหรือถนอมอาหาร เครื่องดื่ม วัตถุเจือปนอาหารหรือสิ่งปรุงแต่งอาหารโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เครื่องนุ่งห่ม และไฟฟ้า

๕.๖.๒ การส่งเสริมและเร่งรัดการพัฒนาเมืองอัจฉริยะน่าอยู่ทั่วประเทศ เช่น ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนใน ๗ ด้าน ได้แก่ Smart Economy, Smart Environment, Smart Energy, Smart Mobility, Smart Living, Smart People และ Smart Governance ปัจจุบันมีผู้ยื่นข้อเสนอแผนเพื่อขอรับการพิจารณาเป็นเขตส่งเสริมเมืองอัจฉริยะแล้ว จำนวน ๔๕ เมือง จาก ๒๙ จังหวัด และ ๕ เมืองอัจฉริยะ ได้แก่ ภูเก็ตเมืองอัจฉริยะ ขอนแก่นเมืองอัจฉริยะ แม่เมาะเมืองน่าอยู่ สามย่านสมาร์ทซิตี้ และเมืองอัจฉริยะ วังจันทร์วัลเลย์ พัฒนานิคมอุตสาหกรรม Smart Park ในตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง นอกจากนี้ ได้พัฒนานักส่งเสริมดิจิทัลพัฒนาเมืองรุ่นใหม่ (Smart City Ambassador) เพื่อร่วมกับผู้นำเมืองในการขับเคลื่อนและพัฒนาเมืองอัจฉริยะของแต่ละพื้นที่ รวมทั้งให้ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่หรือเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ จำนวน ๖๔ ราย

๕.๗ นโยบายหลัก ข้อ ๗ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

รัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาให้ชุมชนเป็นกลไกหลักในการเพิ่มศักยภาพของเศรษฐกิจฐานราก ให้สามารถสร้างรายได้ กระจายรายได้สู่ชุมชน พัฒนาช่องทางการตลาดโดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์มาสนับสนุน เพื่อให้ชุมชนซึ่งเป็นรากฐานของประเทศมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๕.๗.๑ การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น สร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจชุมชนผ่านอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงให้ยั่งยืนและสอดคล้องกับภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในชุมชนทั้งในด้านการบริหารจัดการ บ่มเพาะให้เกิดผู้ประกอบการใหม่ (Entrepreneurs) พัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของพื้นที่ มีผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) จำนวน ๔๖๒ รายจากทั่วประเทศ ได้รับการพัฒนาให้เป็นธุรกิจต้นแบบระดับจังหวัด สนับสนุนความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนผ่านเทคโนโลยี โดยพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจและช่องทางการตลาดของกลุ่มต่าง ๆ สนับสนุนให้มีศูนย์ดิจิทัลชุมชนเป็นแหล่งสนับสนุนอาชีพ ประชาสัมพันธ์สินค้าและสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน ตลอดจนผลักดันชุมชนกว่า ๑๘๐ ชุมชน ให้เกิดการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล เช่น ระบบ Point of Sale สร้างโอกาสและส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยและบริการทางการเงินของวิสาหกิจชุมชน โดยพัฒนาแอปพลิเคชัน SME CONNEXT เพื่อเป็นช่องทางการประชาสัมพันธ์และเป็นฐานข้อมูลสำคัญสำหรับผู้ประกอบการ SMEs รวมถึงเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กองทุนชุมชน ๖,๐๐๐ กลุ่ม/หมู่บ้าน ส่งเสริมการลงทุนในชุมชนเพื่อสร้างงานในชุมชน โดยร่วมกับภาคเอกชนพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการให้วิสาหกิจชุมชนและให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น การต่อยอดธุรกิจและการเข้าถึงตลาดออนไลน์ และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชน โดยจัดตั้งศูนย์ให้บริการ SME ครบวงจร บูรณาการการส่งต่อความช่วยเหลือไปยังโครงการต่าง ๆ ทั่วประเทศ มีผู้เข้ารับบริการแล้ว จำนวน ๑๓๙,๘๐๐ ราย

๕.๗.๒ การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เช่น สร้างผู้นำชุมชน ยกย่องปราชญ์ชาวบ้าน โดยพัฒนาทักษะและทัศนคติในการขับเคลื่อนชุมชนให้ปราชญ์ ยกระดับคุณภาพตลาดชุมชน สถาบันการเงินของชุมชน สวัสดิการชุมชน สาธารณสุขชุมชน ป่าชุมชน ไม้มีค่า ท่องเที่ยวชุมชน และส่งเสริมการขยายตลาดออกสู่ต่างประเทศ เชื่อมโยงตลาดเกษตรกรเพื่อสนับสนุนการกระจายผลผลิตและกระตุ้นการขายสินค้าในระดับฐานราก สนับสนุนการจัดตั้งสถาบันการเงินภาคประชาชน/กองทุนชุมชน พัฒนาธนาคารต้นไม้ใน ๔๕๒ ชุมชน และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนให้ผ่านมาตรฐาน ๗๗ ชุมชน แก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน สร้างชุมชนที่น่าอยู่ โดยปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน และควบคุมค่าเช่านาให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้เช่า สร้างพลังในชุมชน พัฒนาอาชีพในชุมชน เพิ่มโอกาสการทำงานให้กลุ่มผู้สูงอายุ และส่งเสริมให้เยาวชนกลับไปพัฒนาและขับเคลื่อนชุมชนบ้านเกิดโดยมีความร่วมมือจากสถาบันการศึกษา และสร้างเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง โดยสนับสนุนให้มีแผนพัฒนาตำบล พัฒนากลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากใน ๗๓ จังหวัด สนับสนุนงานของเครือข่ายต่าง ๆ ในระดับชุมชน เช่น กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เครือข่ายสถาบันการศึกษากับชุมชน และสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีมาบริหารจัดการน้ำ

๕.๗.๓ การส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนในการช่วยพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจฐานราก โดยสร้างเครือข่ายระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการค้าปลีกรายใหญ่เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า จัดกิจกรรมเจรจาจับคู่ทางการค้าและทดสอบตลาดในงานแสดงสินค้าทั้งในและต่างประเทศ มีผู้ประกอบการเข้าร่วมทดสอบตลาดแล้ว ๙๐ กิจการและเกิดคู่ธุรกิจ ๙๐ คู่

๕.๘ นโยบายหลัก ข้อ ๘ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย

รัฐบาลมุ่งพัฒนาคนไทยให้มีทักษะสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศและมุ่งพัฒนาคนในทุกมิติตามความเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยให้มีความสมบูรณ์ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันทางสังคมที่เหมาะสมแก่ประชาชนทุกกลุ่ม โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๕.๘.๑ การส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัย เช่น จัดให้มีระบบพัฒนาเด็กแรกเกิดอย่างต่อเนื่องจนถึงเด็กวัยเรียนให้มีโอกาสพัฒนาตามศักยภาพที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูพี่เลี้ยงและสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม การจัดระบบสวัสดิการให้เด็กแรกเกิด โดยมีเด็กที่ได้รับสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด จำนวน ๒.๒๓ ล้านราย เป็นเงิน ๑๗,๒๙๕.๗๘ ล้านบาท ตลอดจนจัดทำแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านแบบองค์รวม และส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยจัดให้มีระบบการเรียนการสอนที่เหมาะสม ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัย เช่น พัฒนาผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กปฐมวัย ยกระดับคุณภาพสถานรับเลี้ยงเด็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเสริมสร้างพหุปัญญาเด็กปฐมวัย

๕.๘.๒ การพัฒนาบัณฑิตพันธุ์ใหม่ โดยได้ดำเนินการปรับรูปแบบการเรียนรู้และการสอนเพื่อพัฒนาทักษะและอาชีพของคนทุกช่วงวัยสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ เช่น พลิกโฉมระบบการอุดมศึกษา (Reinventing University System) เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ เสริมสร้างทักษะที่สำคัญ เช่น ด้านเทคโนโลยีและภาษาให้แก่บุคลากรทางการศึกษาและแรงงาน ผลิตกำลังคนที่มีสมรรถนะสูงให้เป็นแรงงานในอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (First and New S-Curve) พัฒนาหลักสูตร สื่อ และกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งสร้างความตระหนักและเสริมการเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิต และจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน โดยจัดการเรียนการสอนแบบสหกิจศึกษาและการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Cooperative and Work Integrated Education: CWIE) และจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนนวัตกรรมและส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาศักยภาพในการเป็นผู้ประกอบการและพัฒนาทักษะครู โดยเฉพาะด้านภาษา

๕.๘.๓ การพัฒนาอาชีวะ พัฒนาคุณภาพวิชาชีพ และพัฒนาแรงงานรองรับอุตสาหกรรม ๔.๐ เช่น ยกระดับสมรรถนะกำลังคนวัยแรงงานเพื่ออนาคต (Upskill/Reskill) โดยปรับรูปแบบการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตรระยะสั้น (Non Degree) เพื่อส่งเสริมการมีงานทำและรองรับการทำงานในอนาคต เร่งขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ซึ่งเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาในการเชื่อมโยงระบบการเรียนรู้ของภาคการศึกษาให้ยึดโยงกับมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ตลาดแรงงานยอมรับ โดยพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา โดยยกระดับสถาบันการอาชีวศึกษา ๒๓ แห่งทั่วประเทศ ให้มีความเข้มแข็งในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศเฉพาะทาง โดยมุ่งเน้น ๑๐ อุตสาหกรรมแห่งอนาคต จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ตามบริบทเชิงพื้นที่ เพื่อพัฒนาครู พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ยกระดับฝีมือแรงงานให้มีความรู้และทักษะฝีมือสอดคล้องกับอุตสาหกรรม ๖ กลุ่มเป้าหมาย และมีทักษะความรู้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานฝีมือแรงงาน และพัฒนาศักยภาพบุคลากรภาคอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์ และอุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ

๕.๘.๔ การดึงดูดคนเก่งจากทั่วโลกเข้ามาทำงานกับคนไทยและส่งเสริมผู้มีความสามารถสูง โดยได้ดำเนินการปลดล็อคให้นักเรียนทุนสามารถไปปฏิบัติงานในภาคเอกชนเพื่อให้ได้ใช้ความสามารถตามความถนัดสูงสุด รวมทั้งสนับสนุนบุคลากรวิจัยและพัฒนาให้ได้รับรางวัลที่มีชื่อเสียงระดับชาติและนานาชาติ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้พิจารณาอนุมัติรางวัลการวิจัยแห่งชาติ จำนวน ๑๕๒ รางวัล และดำเนินโครงการ Smart Visa เพื่อดึงดูดบุคลากรทักษะสูงในอุตสาหกรรมเป้าหมายจากต่างประเทศให้ได้รับวีซ่าชนิดพิเศษ (Smart Visa) มีผู้ผ่านการรับรองคุณสมบัติทั้งสิ้น ๔๕๗ คำขอ อยู่ในอุตสาหกรรมดิจิทัลมากที่สุด ๒๓๑ ราย (ร้อยละ ๕๐)

๕.๘.๕ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ โดยส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำและความยากจน เช่น นำฐานข้อมูลคนจนมาวิเคราะห์ในเชิงลึกเพื่อหาแนวทางช่วยเหลือที่เหมาะสม พัฒนาเมืองน่าอยู่และกระจายศูนย์กลางความเจริญเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นสูง โดยให้ความสำคัญกับงานวิจัยด้านการแพทย์และสาธารณสุข โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ด้านเทคโนโลยีอวกาศ ด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์ฟิวชันและพลาสมา ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ รวมถึงงานวิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier Research) เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ และสร้างเครือข่ายการทำวิจัยระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ โดยพัฒนาเส้นทางอาชีพนักวิจัยและนวัตกรรมและการวิจัยเพื่อฐานทางวิชาการร่วมกับ British Council ขับเคลื่อนเครือข่ายวิจัยภูมิภาคในการขยายผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีศักยภาพในพื้นที่ภูมิภาคไปสู่การใช้ประโยชน์ ตลอดจนพัฒนาเครือข่ายดาราศาสตร์วิทยุและยีออเดซี่ (ภูมิมาตรศาสตร์)

๕.๘.๖ การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทุกช่วงวัย เช่น พัฒนาโรงเรียนควบคู่กับการพัฒนาครู โดยพัฒนาสมรรถนะและยกระดับครูสู่วิชาชีพชั้นสูง โดยเฉพาะทักษะด้านภาษา เทคโนโลยีดิจิทัล และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ จัดให้มีระบบการประเมินสมรรถนะด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครู ส่งเสริมการเรียน Coding โดยออกแบบการเรียน Unplugged Coding ฉบับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ เพื่อเป็นคู่มือให้ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอน ควบคู่กับการส่งเสริมโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ มีความปลอดภัยทั้งร่างกายและจิตใจ พัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ผ่านระบบดิจิทัล โดยพัฒนาระบบการศึกษาออนไลน์ พัฒนาครูให้สามารถผลิตสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ได้ พัฒนาแพลตฟอร์มคลังสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (OBEC Content Center) สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีการศึกษาทางไกล ตลอดจนสนับสนุนให้ประชาชนเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม เช่น CodingThailand.org (ด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์) THAIDIGIZEN (ด้าน Digital Literacy) ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยสนับสนุนค่าใช้จ่ายและอาหารเสริมให้แก่นักเรียนในระดับต่าง ๆ รวมถึงนักเรียนที่ขาดแคลน ตลอดจนดำเนินโครงการพื้นที่นวัตกรรม

การศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา พัฒนาทักษะอาชีพทุกช่วงวัย โดยจัดกิจกรรมทางการศึกษาตามความสนใจในชุมชน ส่งเสริมทักษะแรงงานให้ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มแรงงานทั่วไป ผู้ต้องขัง คนพิการ ผู้ว่างงาน ผู้ที่รอฤดูกาล ผู้ประสบภัยธรรมชาติ ผู้สูงอายุ และแรงงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ตลอดจนสนับสนุนให้ประชาชนทุกกลุ่มได้รับบริการส่งเสริมการมีงานทำ และส่งเสริมหลักคิดที่ถูกต้องผ่านการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา

๕.๘.๗ การจัดทำระบบปริญญาชุมชนและการจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น โดยจัดฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนาทักษะและเสริมสร้างประสบการณ์ด้านอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความต้องการของปัจเจกบุคคลและชุมชน มีผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน ๕,๒๖๕ คน รวมทั้งฝึกอบรมอาชีพต่าง ๆ ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร มีผู้สมัคร จำนวน ๑๓,๘๑๙ คน และผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพและมีรายได้เสริมคิดเป็นร้อยละ ๗๖.๘๙

๕.๙ นโยบายหลัก ข้อ ๙ การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อสุขภาพและสุขภาวะของประชาชน โดยการจัดบริการสาธารณสุขและระบบความคุ้มครองทางสังคมที่ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่มอย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่ความเสมอภาค โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๕.๙.๑ การพัฒนาระบบบริการสาธารณสุข แพทย์สมัยใหม่ และแพทย์แผนไทย เช่น พัฒนาบริการโรคหลอดเลือดสมอง โดยพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางการแพทย์ให้มีความพร้อมในการดูแลรักษาผู้ป่วย ลดอัตราตายและความพิการ มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๑,๓๔๐ คน พบว่า อัตราการเสียชีวิตของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองคิดเป็นร้อยละ ๘.๒ พัฒนาระบบบริการผ่าตัดแบบวันเดียวกลับ (One Day Surgery) ด้วยนวัตกรรมการแพทย์สมัยใหม่ ให้บริการแล้ว จำนวน ๑๓,๐๘๒ ราย สามารถลดค่าใช้จ่ายภาคประชาชน จำนวน ๑๓,๐๘๒,๐๐๐ บาท และลดวันนอนในโรงพยาบาล ๒๖,๑๔๖ วัน พัฒนาระบบบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีผู้ป่วยนอกเข้ารับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน ๒๓,๓๗๔,๑๓๑ ครั้ง จากผู้ป่วยนอกทั้งหมด จำนวน ๑๑๓,๖๔๗,๒๕๘ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖ (เป้าหมายร้อยละ ๒๐.๕) พัฒนาระบบบริการสาธารณสุข เช่น พัฒนาแอปพลิเคชัน “หมอชนะ” จัดทำระบบบริหารจัดการเตียงสำหรับผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ภายใต้ชื่อ CO-link และพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลสุขภาพเพื่อการสาธารณสุข (Health Information Exchange: HIE) มีโรงพยาบาลเข้าร่วมแล้ว ๑๐๐ แห่ง

๕.๙.๒ การส่งเสริมการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ เช่น การดูแลสุขภาพองค์รวม โดยส่งเสริมโภชนาการเด็กอายุ ๐-๒ ปี ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการสมวัย โดยพัฒนาระบบเฝ้าระวังการเจริญเติบโตของเด็กอายุ ๐-๕ ปี พบว่า เด็กอายุ ๐-๕ ปี มีพัฒนาการสมวัย ๑,๑๖๗,๗๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๘ และพัฒนาระบบการดูแลส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนแบบบูรณาการ เพื่อการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว ซึ่งมีผู้สูงอายุได้รับการประเมินและคัดกรอง จำนวน ๗,๖๘๖,๑๔๕ คน ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับการดูแลตาม Care Plan จำนวน ๓๑๕,๒๑๘ คน และตำบลที่มีระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) ในชุมชนผ่านเกณฑ์ จำนวน ๖,๙๙๗ ตำบล ยกระดับมาตรฐานด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำในสถานประกอบการประเภทสถานที่จำหน่ายอาหาร และการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของสถานที่พักอาศัยชั่วคราว (โรงแรมและรีสอร์ท) Platform THAI Stop COVID Plus มีผู้ประกอบการประเมินตนเองผ่านมาตรฐานร้อยละ ๙๔.๙ (จากการประเมินทั้งหมด ๒,๓๘๙ แห่ง) พัฒนาระบบเฝ้าระวังและป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ อุบัติซ้ำ กรณีการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ เช่น จัดตั้งศูนย์แรกรับ-ส่งต่อผู้ป่วยโควิด-๑๙ ในเขตกรุงเทพมหานคร จัดตั้งโรงพยาบาลบุษราคัมเพื่อเป็นศูนย์กลางการดูแลผู้ป่วยโควิด-๑๙ เกณฑ์สีเหลือง (อาการปานกลาง) สามารถรองรับผู้ป่วยได้สูงสุด ๕,๐๐๐ เตียง รวมทั้งจัดตั้งโรงพยาบาลสนาม

ในสถานที่อื่น ๆ จัดตั้งและบริหารจัดการสถานที่กักกันโรค มีผู้เข้ารับบริการ ๓๐๙,๒๗๐ คน สามารถคัดกรองผู้ติดเชื้อได้ ๒,๕๑๒ คน จัดตั้งศูนย์ฉีดวัคซีนโควิด-๑๙ ณ สถานีกลางบางซื่อ รองรับประชาชนได้วันละ ๑๐,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ คนต่อวัน ดำเนินมาตรการ Home Isolation (HI) โดยมีผู้ป่วยโควิด-๑๙ เข้าร่วมมาตรการ จำนวน ๖๓,๗๕๗ ราย จัดหาและผลิตยาฟาวิพิราเวียร์ (Favipiravir) สำรองยาแรมเดสซิเวียร์ (Remdesivir) และจัดหาวัคซีนโควิด-๑๙ ทางเลือก โมเดอร์นา จำนวน ๕ ล้านโดส ให้โรงพยาบาล จำนวน ๒๘๕ แห่ง พัฒนาและยกระดับความรู้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) พัฒนาและยกระดับความรู้ อสม. ให้เป็น อสม. หมอประจำบ้าน จำนวน ๘๐,๓๐๓ คน มีผู้ป่วยได้รับการดูแลโดย อสม. หมอประจำบ้าน จำนวน ๑,๐๑๒,๖๘๒ คน และประชาชนได้รับการพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพ (HL & HB) จำนวน ๑๒,๕๑๑,๙๒๑ คน

๕.๙.๔ การสร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมด้านการศึกษา สุขภาพ การมีงานทำที่เหมาะสมกับประชากรทุกกลุ่ม เช่น โครงการกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้สร้างหลักความครอบคลุมสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติให้แก่ประชาชนผู้มีสิทธิคิดเป็นร้อยละ ๙๙.๔๕ มีหน่วยบริการที่ขึ้นทะเบียน จำนวน ๑๒,๐๗๕ หน่วย โดยในปี ๒๕๖๔ รัฐบาลได้จัดสรรงบเหมาจ่ายรายหัวในอัตรา ๓,๗๑๙.๒๓ บาทต่อผู้มีสิทธิ โครงการยกระดับบัตรทอง สู่หลักประกันสุขภาพยุคใหม่ได้เพิ่มสิทธิการเข้าถึงบริการสุขภาพ เช่น ประชาชนสามารถรับบริการกับหมอประจำครอบครัวได้ที่หน่วยบริการปฐมภูมิ มีประชาชนใช้บริการโดยไม่ถูกเรียกเก็บเงินแล้วรวม ๖๕๔,๕๕๓ ครั้ง ให้บริการผู้ป่วยในไม่ต้องกลับไปรับใบส่งตัวนำร่องในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และเขตบริการสุขภาพที่ ๙ มีผู้รับบริการทั้งสิ้น ๑๔๖,๗๘๕ ครั้ง และให้ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาโรคมะเร็งได้ทุกที่ที่มีความพร้อม (Cancer Anywhere) มีผู้ป่วยนอกเข้ารับการรักษา ๔๗๒,๒๑๒ ครั้ง และผู้ป่วยใน ๓๓๐,๖๘๐ ครั้ง นอกจากนี้ ได้เสริมสร้างสุขภาพในกลุ่มวัยแรงงาน เช่น ดำเนินโครงการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทย (Safety Thailand) ดำเนินโครงการจัดสวัสดิการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานและครอบครัว และโครงการแรงงานนอกระบบผู้มีสิทธิได้สมัครรับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายประกันสังคม

๕.๑๐ นโยบายหลัก ข้อ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทุกรูปแบบโดยเฉพาะการรับมือกับภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นปัญหาอุทกภัยหรือภัยแล้ง เพื่อนำไปสู่การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากร โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๕.๑๐.๑ การปกป้อง รักษา ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า เช่น ปลูกป่าและป้องกันไฟป่า ปลูกกล้าไม้ จำนวน ๓,๒๕๐,๓๘๓ ต้น ในพื้นที่ ๒๒,๗๐๑ ไร่ สร้างความเข้าใจแก่ประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ต้นน้ำให้ร่วมกันปลูกไม้ยืนต้นหรือไม้ผลในรูปแบบของวนเกษตร ภาครัฐร่วมกับภาคเอกชนฟื้นฟูป่าชายเลนในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ตรัง สตูล กระบี่ และภูเก็ต รวมพื้นที่ ๘๕๖ ไร่ เพิ่มประสิทธิภาพแหล่งเรียนรู้และแหล่งอนุรักษ์ โดยจัดทำข้อมูลธรณีวิทยาของแหล่งมรดกธรณีและอุทยานธรณี รวมทั้งสำรวจศึกษาแหล่งมรดกธรณีประเภทถ้ำเพื่อการจัดการอย่างยั่งยืน และดำเนินการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้โดยได้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้กว่า ๓,๐๐๐ คดี ทวงคืนผืนป่าชายเลน ๖๒ คดี

๕.๑๐.๒ การปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน โดยได้ดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกรตามหลักการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกรให้แก่เกษตรกรใน ๒๔ พื้นที่ จำนวน ๖๘๒ ราย โดยให้ความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น เทคโนโลยีการผลิตพืชตามศักยภาพของพื้นที่ การเลี้ยงไก่พื้นเมือง รวมถึงส่งเสริมและสาธิตการปรับปรุงดินในแปลงเกษตร

๕.๑๐.๓ การส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล โดยได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ประกอบด้วยการดำเนินการ ๖ ด้าน ครอบคลุมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศตลอดทั้งห่วงโซ่ ตั้งแต่การผลิต การบริโภค การดูแลรักษา และการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการน้ำ ดำเนินการเพื่อให้ประชาชนและเกษตรกรเข้าถึงแหล่งน้ำอย่างเพียงพอและทั่วถึงผ่านการดำเนินโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ มีประชาชนได้รับประโยชน์ จำนวน ๒๖,๑๓๑ ครัวเรือน และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งน้ำได้อย่างสะดวก มีประชาชนได้รับประโยชน์ จำนวน ๑๕๑,๖๐๕ ครัวเรือน ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบโดยได้ดำเนินการก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลาง พัฒนาแหล่งน้ำบาดาล ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทานเดิม จัดการคุณภาพน้ำ โดยปรับปรุงคันกั้นน้ำ ก่อสร้างสถานีสูบน้ำและประตูระบายน้ำ รวมถึงปรับปรุงท่อเพื่อลดน้ำสูญเสีย และป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำแล้งโดยจัดหาน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร มีประชาชนได้รับประโยชน์ จำนวน ๑๗๒,๗๑๗ ครัวเรือน ในพื้นที่ ๑๓๗,๘๔๐ ไร่

๕.๑๐.๔ การสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรแร่ และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อการพัฒนาประเทศและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยได้ดำเนินการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรแร่ เช่น ประเมินพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองตามหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification: TMFC) สำรวจธรณีวิทยาเพื่อบริหารจัดการทางทะเลและชายฝั่งและกำหนดพื้นที่คุ้มครองทางทะเลและชายฝั่ง บริหารทรัพยากรแร่ผ่านโครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ดูแล คุ้มครอง ป้องกัน พื้นที่ที่มีระบบนิเวศที่สำคัญ เช่น ปลูกเสริมปะการัง ๑๕๐ ไร่ ใน ๙ จังหวัด ปลูกหญ้าเสริมทะเล ๖๐ ไร่ใน ๔ จังหวัด ช่วยเหลือสัตว์ทะเลหายากให้รอดตาย เฝ้าระวังหลุมฟักไข่เต่ามะเฟืองและปล่อยลงสู่ทะเล นอกจากนี้ ได้ตรวจสอบเรือ ๖๕๓ ลำ พบการกระทำความผิด ๒ คดี และปราบปรามการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม (Illegal Unreported and Unregulated Fishing: IUU Fishing) จำนวน ๗๕ ครั้ง แก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งด้วยการปักไม้ไผ่ชะลอความรุนแรงของคลื่นในพื้นที่ ๕ จังหวัด สำรวจศึกษาทางทะเล อนุรักษ์และบริหารทรัพยากรชายฝั่ง ตลอดจนวางแผนแก้ไขปัญหาหินร่วงด้วยการสำรวจธรณีฟิสิกส์ในทะเล

๕.๑๐.๕ การแก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยได้ดำเนินการเตรียมการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและลดโลกร้อนโดยจัดทำแผนที่นำทางการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศที่มีเป้าหมายลดก๊าซเรือนกระจกร้อยละ ๒๐ ขับเคลื่อนนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและจัดทำยุทธศาสตร์ระยะยาว เช่น ปรับพอร์ตการผลิตไฟฟ้าและการใช้เชื้อเพลิงสู่ Low Carbon เพิ่มสัดส่วนยานยนต์ไฟฟ้า ส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วนผ่านโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program: T-VER) และโครงการรายงานและติดตามประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกภาคอุตสาหกรรม การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ทบทวนแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” เพื่อยกระดับมาตรการและจัดทำแผนเฉพาะกิจ ๑๒ แผน แก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน โดยใช้แอปพลิเคชัน Burn Check เพื่อจัดระเบียบช่วงเวลาการเผาของแต่ละอำเภอ พัฒนาระบบบริหารการเผาในที่โล่ง และพยากรณ์ฝุ่นละอองล่วงหน้า

๕.๑๐.๖ การพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน เช่น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยนำแนวคิดระบบเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model) มาปรับใช้ มุ่งเน้นให้สถานประกอบการดำเนินกิจการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมผ่านโครงการ G-Green และกิจกรรมต่าง ๆ ส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพ สร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจชุมชนโดยใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพิ่มมูลค่าบริการระบบนิเวศจากการเพิ่มพื้นที่สีเขียวนอกเขตอนุรักษ์ และเพิ่มพื้นที่สีเขียวจากความร่วมมือของชุมชน ส่งเสริมการหยุดเผา การไถกลบ และผลิตปุ๋ยอินทรีย์ในพื้นที่เกษตร ส่งเสริมการทำเกษตรปลอดการเผาแก่เกษตรกร ๑๖,๘๙๕ ราย ส่งเสริมและไถกลบตอซังในพื้นที่ภาคเหนือ ๕๑,๓๖๔.๕๐ ไร่ พัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน โดยถ่ายทอดเทคโนโลยีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนตามหลักสากลให้โรงงานอุตสาหกรรมที่เข้าร่วมโครงการ

๕.๑๐.๗ การพัฒนากลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น พัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ทั่วประเทศ จำนวน ๒๕๗,๘๘๙ คน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานและภาคี และจัดทำระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ โดยมีการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) จำนวน ๔๐๔ โครงการ

๕.๑๐.๘ การแก้ไขปัญหาการจัดการขยะและของเสียอย่างเป็นระบบ เช่น รณรงค์ห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ตและร้านสะดวกซื้องดให้ถุงพลาสติก สามารถลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วรวมทั้งสิ้น ๑๔,๓๔๙.๖ ล้านใบ หรือคิดเป็น ๘๑,๕๓๑,๘๑๘.๒ กิโลกรัม จัดทำร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... และปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่นำเข้าผิดกฎหมาย และบริหารจัดการขยะทะเล โดยการสำรวจ ประเมิน วิเคราะห์ และจัดทำระบบฐานข้อมูลขยะทะเลและจัดเก็บขยะทะเล และแก้ไขปัญหาการจัดการของเสียภาคอุตสาหกรรม โดยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการกากอุตสาหกรรมด้วยหลัก 3Rs และหลักการ KAIZEN Zero /Waste to Landfill ตลอดจนพัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการจัดการของเสียภาคอุตสาหกรรม

๕.๑๑ นโยบายหลัก ข้อ ๑๑ การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและปฏิรูประบบราชการให้มีความทันสมัยและอำนวยความสะดวก รวมถึงตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๕.๑๑.๑ การพัฒนาโครงสร้างและระบบการบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่ เช่น ปรับปรุงบทบาทภารกิจ หน่วยงานภาครัฐให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน โดยศึกษา Best Practices เกี่ยวกับการปรับบทบาทภาครัฐของต่างประเทศ และขับเคลื่อนการถ่ายโอนงานของส่วนราชการให้ภาคเอกชน พัฒนาระบบบริหารราชการในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการในจังหวัดให้มีการทำงานที่มีผลสัมฤทธิ์สูง โดยนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนางาน (Digital Government) พัฒนานวัตกรรมของภาครัฐ (Public Innovation) และขับเคลื่อนราชการระบบเปิด (Open Government) และศึกษาระบบการจ้างงานรูปแบบใหม่เพื่อดึงดูดคนรุ่นใหม่เข้าสู่ระบบราชการ โดยการเพิ่มโอกาสการจ้างงานด้วยระบบพนักงานราชการเฉพาะกิจ ซึ่งเป็นการจ้างงานในระยะสั้น ระยะเวลาไม่เกิน ๒ ปี เพื่อช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)

๕.๑๑.๒ การปรับเปลี่ยนกระบวนการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการที่มีความสำคัญต่อการประกอบธุรกิจและดำเนินชีวิตของประชาชนให้เป็นระบบดิจิทัล เช่น พัฒนากระบวนการออกหนังสือรับรอง ใบอนุญาต และเอกสารแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ พัฒนากระบวนการการติดต่อราชการแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร โดยใช้ระบบ e-Form ที่เชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องโดยอัตโนมัติ สามารถรับเอกสารต่าง ๆ ในรูปแบบ e-Document ที่รวดเร็ว และมีมาตรฐานในระดับสากล ขับเคลื่อนการให้บริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) เช่น พัฒนาระบบจองคิวยื่นคำขอรังวัดที่ดิน (e-Qlands) ของกรมที่ดิน และระบบลงทะเบียนขอรับหนังสือรับรองสำหรับชาวไทยและชาวต่างชาติในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ของกระทรวงการต่างประเทศ

๕.๑๑.๓ การพัฒนาระบบข้อมูลขนาดใหญ่ในการบริหารราชการแผ่นดิน เช่น ดำเนินโครงการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ โดยได้จัดทำรายการข้อมูลภาครัฐ (GD Catalog) ระบบนามานุกรม (Directory Services) พัฒนากลไกการสืบค้นเพื่อให้บริการการสืบค้นผ่านระบบสารสนเทศผ่านหน่วยงานนำร่อง ๓๑ หน่วยงาน และ ๓ จังหวัด (จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา) และโครงการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลของรัฐ โดยได้พัฒนาระบบคลาวด์กลางภาครัฐ (Government Data Center and Cloud Service: GDCC) แล้ว ๒๙๓ กรม ๖๕๒ หน่วยงาน ๒,๑๐๔ ระบบงาน โดยระบบงานที่ใช้ GDCC เช่น ระบบ National Digital Health Platform แอปพลิเคชัน “หมอพร้อม” ระบบขนส่งและจราจรอัจฉริยะ Smart Bus Terminal นอกจากนี้ ยังได้มีการสนับสนุนการประยุกต์ใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ โดยพัฒนาระบบเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ของข้อมูลขนาดใหญ่ไปประกอบการตัดสินใจและการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจัดทำมาตรฐานที่เกี่ยวกับการใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ Digital ID และ e-Signature และบูรณาการกระบวนการเพื่อลดความซ้ำซ้อนของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการทำธุรกรรมทางดิจิทัล

๕.๑๑.๔ การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐสู่สาธารณะ เช่น ส่งเสริมความร่วมมือในการเปิดระบบราชการ โดยเปิดช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารรับฟังความคิดเห็นผ่าน www.opengovernment.go.th และ Facebook: Opengovthailand เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนางานภาครัฐ ยกระดับประสิทธิภาพในการให้บริการภาครัฐ โดยขับเคลื่อนการให้บริการศูนย์ข้อมูลเปิดภาครัฐบน www.data.go.th โดยปัจจุบันมีชุดข้อมูล ๓,๔๑๔ ชุด เช่น คะแนนเฉลี่ยผลสอบ O-NET ข้อมูลโรงงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) การบริหารจัดการน้ำ และข้อมูลผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน

๕.๑๑.๕ การส่งเสริมระบบธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐ เช่น ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐพัฒนาองค์กรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพผ่านกลไกการมอบรางวัลเลิศรัฐ (Public Sector Excellence Awards: PSEA) โดยในปีประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กรมสรรพากรได้รับรางวัลเลิศรัฐยอดเยี่ยมและรางวัลระดับดีเด่น ๓ ประเภทรางวัลในปีเดียวกัน และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีหน่วยงานภาครัฐสมัครรางวัลเลิศรัฐจำนวน ๑,๖๖๗ ผลงาน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๔ จากปีที่ผ่านมา ส่งเสริมธรรมาภิบาลของหน่วยงานของรัฐและการเป็นระบบราชการ ๔.๐ โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานและคิดค้นนวัตกรรมในการให้บริการเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่ดีขึ้น และส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการข้อมูลอย่างมีธรรมาภิบาลผ่านการจัดอบรมสร้างองค์ความรู้ เช่น หลักสูตรการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Framework)

๕.๑๑.๖ การพัฒนากลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาบริการสาธารณะและการตรวจสอบภาครัฐ เช่น พัฒนาระบบสืบค้นข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ ภายใต้ชื่อ “ภาษีไปไหน” ที่เปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง/การจัดสรรงบประมาณของภาครัฐเพื่อให้ภาคประชาชนสามารถตรวจสอบการทุจริตได้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการออกแบบงานภาครัฐและการพัฒนานวัตกรรมงานบริการภาครัฐที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนผ่านโครงการ MY BETTER COUNTRY HACKATHON ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ รวม ๑๐ ครั้ง ได้ข้อเสนอ ๖๕ ข้อ สามารถนำไปต่อยอดพัฒนางานของภาครัฐ และโครงการห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ (Government Innovation Lab) โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) มาพัฒนานวัตกรรมการให้บริการที่ตรงกับความต้องการของประชาชน

๕.๑๑.๗ การปรับปรุงระเบียบ กฎหมาย เพื่อเอื้อต่อการทำธุรกิจและการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น ปรับปรุงขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการ การอำนวยความสะดวก ต้นทุนค่าใช้จ่าย กฎหมาย กฎ และระเบียบต่าง ๆ ของภาครัฐ โดยพัฒนาระบบการนำส่งข้อมูลเงินสมทบผ่านระบบ e-Filing ระบบแจ้งการประสบอันตรายเนื่องจากการทำงานผ่านระบบ e-Compensate ระบบการแจ้งการจ้างลูกจ้างเด็ก (คร.๒) และแจ้งสิ้นสุดการจ้าง (คร.๔) ผ่านระบบ e-Service ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐจัดสนามทดลองแนวคิดทางธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ หรือนวัตกรรมใหม่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงาน เช่น พัฒนาระบบฐานข้อมูลการประเมินความน่าเชื่อถือของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) (SMEs Credit Rating) สนับสนุนให้ SMEs เข้าถึงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าที่เสรีและเป็นธรรม โดยกำกับดูแลสินค้าและบริการให้มีราคาสอดคล้องกับต้นทุน มีความเหมาะสมและเป็นธรรม และมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการในประเทศ

๕.๑๑.๘ การกระจายอำนาจ ความรับผิดชอบ และเพิ่มบทบาทการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่งเสริมบทบาทของเอกชนและชุมชนในการให้บริการสาธารณะ เช่น สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ค่าจัดการเรียนการสอน (รายหัว) ค่าหนังสือเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน และค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน ๑๕๗,๓๗๓ คน เป็นเงิน ๕๖๐.๗๔ ล้านบาท จัดทำ (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕ เพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจัดทำเกณฑ์ชี้วัดและมาตรฐานขั้นต่ำการจัดบริการสาธารณะ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง

๕.๑๒ นโยบายหลัก ข้อ ๑๒ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม

รัฐบาลได้ดำเนินการมาตรการต่าง ๆ เพื่อปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม และจิตสำนึกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในทุกรูปแบบ และการพัฒนากระบวนการยุติธรรมเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๕.๑๒.๑ การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบผ่านโครงการพัฒนาระบบบริหารเพื่อต่อต้านการทุจริตและส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรม โดยจัดทำมาตรการ/แนวทางป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงาน ส่งผลให้ข้อร้องเรียนกรณีการทุจริตและประพฤติมิชอบในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ พ.ศ. ๒๕๖๓ ลดลงจากเดิม

๕.๑๒.๒ การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม เช่น **ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศเกี่ยวกับแซร์ลูกโซ่** เพื่อป้องกันมิให้ประชาชนตกเป็นเหยื่อ และศึกษาความเหมาะสมในการยกเลิกพืชกระท่อมจากการเป็นยาเสพติดให้โทษ ศึกษาแนวทางการปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้พ้นโทษที่มีพฤติการณ์เป็นภัยต่อสังคม **สนับสนุนภารกิจในกระบวนการยุติธรรม**ผ่านศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม **(Data Exchange Center: DXC)** ที่เชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม โดยมีหน่วยงานร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูล ๒๖ หน่วยงาน ๕๙ ฐานข้อมูล เช่น ข้อมูลทะเบียนราษฎร ข้อมูลคำพิพากษาและหมายจับ **ลดความแออัดในเรือนจำ** เช่น ใช้มาตรการทางกฎหมาย (กฎหมายไกล่เกลี่ย กฎหมายราชทัณฑ์ และกฎหมายยาเสพติด) เพื่อลดจำนวนผู้ต้องขัง การพักการลงโทษ การลดโทษ และการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring: EM) มาใช้เพื่อเป็นมาตรการทางเลือกแทนการจำคุก ลดวันต้องโทษ การเลื่อนชั้น และการพระราชทานอภัยโทษ **ป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ** โดยดำเนินโครงการคืนคนดีสู่สังคมด้วยการสนับสนุนการสร้างอาชีพ ส่งผลให้ผู้กระทำผิดได้รับการจ้างงานจากสถานประกอบการและประกอบอาชีพอิสระ จำนวน ๔,๒๓๐ คน และ**เผยแพร่กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม** เช่น สร้างการรับรู้ความเข้าใจภารกิจขององค์กรเพื่อป้องกันและแจ้งเตือนภัยอาชญากรรมพิเศษ โดยจัดทำอินโฟกราฟิกเผยแพร่ให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมมากยิ่งขึ้น และจัดทำแอปพลิเคชัน “รู้ทัน : Roo Tan” ที่มียอดดาวน์โหลด จำนวน ๗,๓๔๙ ครั้ง จำนวนการแจ้งเบาะแส จำนวน ๒,๒๙๓ ครั้ง

๖. ผลการดำเนินงานตามแนวนโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง

๖.๑ การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน

๖.๑.๑ การลดข้อจำกัดในการประกอบอาชีพ โดยดำเนิน**โครงการฝึกอบรมแรงงานผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ** ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ จำนวน ๑๐,๘๘๔ คน **ดำเนินโครงการฝึกอบรมแรงงานกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ** เช่น ผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติด ผู้ต้องขัง และคนพิการ จำนวน ๒,๘๑๘ คน **ดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนด้านอาชีพ** เป็นการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) จำนวน ๔๙,๖๐๖ คน และ**ยกระดับศักยภาพทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล** เพื่อการสร้างงานและพัฒนาศักยภาพเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสกว่า ๒๗,๐๐๐ ราย ให้สามารถก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

๖.๑.๒ การพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น **เตรียมความพร้อมสำหรับการใช้ตั๋วร่วม** ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนาระบบตั๋วร่วมมาตรฐาน EMV (Europay Mastercard and Visa) และศึกษาจัดทำแผนการกำกับการบริหารจัดการระบบตั๋วร่วม ระยะเวลาดำเนินการ ๒๐ เดือน (วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๓-๒๘ เมษายน ๒๕๖๕) และ**ดำเนินโครงการ AOT Airport Application Digital Service & Commercial (M1) AOT Airports Application** เพื่อให้ผู้โดยสารเข้าถึงข้อมูลการให้บริการในกระบวนการเดินทางขาเข้า-ขาออกทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ณ ท่าอากาศยาน ทั้ง ๖ แห่ง (สุวรรณภูมิ ดอนเมือง ภูเก็ต เชียงใหม่ หาดใหญ่ และแม่ฟ้าหลวง) ผ่านทางแอปพลิเคชันได้อย่างเหมาะสม สะดวก และรวดเร็ว ปัจจุบันมีผู้ดาวน์โหลดแอปพลิเคชันแล้ว (ยอดสะสม) จำนวน ๖๑๒,๖๘๙ คน

๖.๑.๓ กรุงเทพมหานครเมืองหลวงสตรีทฟู้ด เช่น **จัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย** โดยได้ประกาศกำหนดให้ที่สาธารณะเป็นพื้นที่ทำการค้า ๔ จุด ได้แก่ ถนนข้าวสาร ซอย ๖๙ ถนนพระรามที่ ๒ ซอยอารีย์ ๑ และที่ว่างปากซอยอ่อนนุช ๗๐ และผ่อนผันให้ผู้ค้ารายเดิมทำการค้าในจุดผ่อนผันที่ยังไม่ได้ยกเลิก จำนวน ๘๕ จุด **ส่งเสริมการท่องเที่ยวสตรีทฟู้ด** โดยปรับปรุงภูมิทัศน์ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม และยังคงเอกลักษณ์เมืองหลวงแห่งร้านอาหารริมทางเพื่อจูงใจนักท่องเที่ยว เช่น ย่านบางลำพู เขตพระนคร และบริเวณซอยวังหลัง เขตบางกอกน้อย และ**พัฒนาและยกระดับมาตรฐานอาหารริมบาทวิถี** ได้ส่งเสริมให้แผงลอยในย่านเยาวราช ถนนข้าวสาร ตลาดนางเลิ้ง และซอยอารีย์ ได้รับการพัฒนาให้มีการจำหน่ายอาหารริมบาทวิถีที่สะอาดได้มาตรฐาน ถูกสุขอนามัย และผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาหารริมบาทวิถี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผู้ผ่านเกณฑ์และได้รับป้ายย่านอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานคร จำนวน ๕๙ ราย จากทั้งหมด ๑๐๙ ราย (ร้อยละ ๕๔.๑๓)

๖.๑.๔ การแก้ไขปัญหาหนี้ เช่น **ดำเนินโครงการพักชำระหนี้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามความสมัครใจ** ต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๔ เพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนให้แก่สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ โดยมีกองทุน ๕,๓๔๐ กองทุน สมาชิก ๕๙๘,๐๖๓ ราย และมีเงินกู้พักชำระ จำนวน ๑๑,๔๔๖.๘๘ ล้านบาท **ดำเนินมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)** ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ เช่น ลดเบี้ยปรับหรือค่าธรรมเนียมกรณีผิดนัดชำระเงินคืนร้อยละ ๑๐๐ สำหรับผู้กู้ยืมทุกรายที่ชำระหนี้ปิดบัญชีในครั้งเดียว จำนวน ๑๘,๘๖๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๑๑ (จากเป้าหมาย ๓๐,๓๖๙ ราย) รวมจำนวนเงินรับชำระหนี้ ๙๙๐.๙๗ ล้านบาท ส่วนลดเบี้ยปรับ จำนวน ๒๔๒.๘๐ ล้านบาท และ**แก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบอย่างบูรณาการและยั่งยืน** เช่น จับกุมผู้กระทำผิดเกี่ยวกับหนี้นอกระบบ (เดือนตุลาคม ๒๕๕๙-พฤษภาคม ๒๕๖๔) รวมทั้งสิ้น ๙,๓๕๒ ราย นอกจากนี้ ได้ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ ได้แก่ สินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ (สินเชื่อพิโกไฟแนนซ์) ณ เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ มีผู้ได้รับอนุญาตและเปิดดำเนินการประกอบธุรกิจสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์สะสม จำนวน ๙๗๙ ราย ใน ๗๕ จังหวัด และ ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๔ มียอดสินเชื่ออนุมัติสะสม จำนวน ๕๒๙,๙๐๙ บัญชี เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๑๒,๒๑๖.๑๓ ล้านบาท

๖.๑.๕ การปราบปรามการฉ้อโกงหลอกลวงประชาชน เช่น **ปราบปรามอาชญากรรมคดีพิเศษ** โดย ณ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓-เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ มีผลการดำเนินงานคิดเป็นมูลค่าความเสียหาย ผลประโยชน์ที่ปกป้อง รักษา เรียกคืนให้แก่รัฐ/ประชาชน/เอกชน จำนวน ๒๘,๔๖๗.๘๐ ล้านบาท **ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์** โดย ณ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓-เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ มีข้อมูลคดีจำแนกตามประเภทการแสวงหาผลประโยชน์ จำนวน ๕๑ คดี และ**คุ้มครองผู้บริโภค** โดยได้รับเรื่องร้องทุกข์จากผู้บริโภค จำนวน ๑๗,๔๔๙ ราย ทั้งนี้ ได้ดำเนินการแก้ไขแล้ว จำนวน ๗,๕๑๐ ราย เป็นเงิน ๓๒๕.๙๕ ล้านบาท

๖.๑.๖ การปรับปรุงระบบภาษีและการขยายโอกาสการเข้าถึงสินเชื่อที่อยู่อาศัย โดยได้**ดำเนินโครงการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยแห่งรัฐ (โครงการบ้านล้านหลัง)** มีประชาชนได้รับประโยชน์ในการมีที่อยู่อาศัย จำนวน ๔๙,๑๕๓ ราย จำนวนเงินให้สินเชื่อ (วงเงินทำนิติกรรมสะสม) จำนวน ๓๗,๒๓๖.๙๘ ล้านบาท และ**ดำเนินโครงการสินเชื่อเพื่อการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย** โดยมีผลการอนุมัติสินเชื่อให้แก่ผู้มีรายได้น้อย ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ จำนวน ๓๙๓ ราย วงเงินสินเชื่อ จำนวน ๒๗๘.๙๑ ล้านบาท

๖.๑.๗ การปรับปรุงระบบที่ดินทำกินให้เกษตรกรเข้าถึงได้ เช่น **บริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส** โดยปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๒๒๐,๐๔๔ ไร่ ตรวจสอบการถือครองที่ดิน จำนวน ๒,๕๕๓,๔๓๐ ไร่ มีผลการตรวจสอบ ๒,๓๘๖,๒๑๙ ไร่ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้ยากไร้ พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๒๙ พื้นที่ และให้บริการและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่

ในเขตปฏิรูปที่ดินให้แก่ประชาชน จำนวน ๒๗๙,๓๗๕ ราย รวมถึง**ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน** การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ได้ดำเนินการออกหนังสืออนุญาตแล้วใน ๒๘๐ พื้นที่ ๖๖ จังหวัด เนื้อที่ ๗๕๖,๘๓๑-๐-๒๙.๒๖ ไร่ จัดคนลงพื้นที่ จำนวน ๖๗,๓๑๖ ราย ใน ๒๙๔ พื้นที่ ๖๗ จังหวัด เนื้อที่ ๔๕๓,๘๑๐-๐-๑๓.๑๐ ไร่ และส่งเสริมและพัฒนาอาชีพใน ๑๗๗ พื้นที่ ๖๐ จังหวัด เนื้อที่ ๔๖๗,๑๔๐-๑-๒๔.๓๔ ไร่

๖.๑.๘ การลดอุปสรรคการประกอบอาชีพและให้ความช่วยเหลือประมงพาณิชย์ ประมงชายฝั่งและประมงพื้นบ้านให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เช่น **บริหารจัดการทรัพยากรประมง** โดยสำรวจท่าขึ้นปลาเพื่อประเมินผลการจับสัตว์น้ำ จำนวน ๒๕๐ แห่ง เฝ้าระวังนิเวศแหล่งน้ำ จำนวน ๕๔ ครั้ง ฟื้นฟูและอนุรักษ์สัตว์น้ำหายากใกล้สูญพันธุ์ เช่น ฉลามกบ หอยหวาน ปลิงทะเล และปลาพลวงชมพู โดยเพาะพันธุ์และปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำลงสู่แหล่งน้ำจืดและทะเล จำนวน ๔๐ ชนิด รวม ๑,๒๒๓,๗๙๙ ตัว **ป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย** โดยตรวจติดตามและเฝ้าระวังการทำประมงให้เป็นไปตามกฎหมาย จำนวน ๒๓๐,๘๕๗ ครั้ง และ**พัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มชาวประมงชายฝั่งพื้นบ้าน**ที่ขึ้นทะเบียนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น โดยพัฒนาอาชีพและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนประมง จำนวน ๑๗๗ ชุมชน และส่งเสริมให้ชาวประมงมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำในเขตพื้นที่แหล่งน้ำจืดและชายฝั่งทะเล จำนวน ๓๖ ชุมชน รวมทั้งอบรมยุวประมง จำนวน ๓๙๐ ราย

๖.๒ การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

๖.๒.๑ โครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เช่น **ให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อยผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ** ประกอบด้วย สวัสดิการพื้นฐานที่ให้ความช่วยเหลือต่อเนื่อง ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคร้านธงฟ้า ส่วนลดค่าซื้อก๊าซหุงต้ม และค่าโดยสาร และสวัสดิการให้ความช่วยเหลือตามสถานการณ์ผ่านกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (e-Money) จำนวน ๑๕ มาตรการ เช่น มาตรการจูงใจในการเข้าร่วมมาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิต และมาตรการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายดูแลสุขภาพและการเดินทางของคนพิการ โดยมีผลการเบิกจ่ายเงินผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ รวมทั้งสิ้น ๔๗,๙๙๑.๐๑ ล้านบาท **จ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยที่ได้รับสิทธิในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ** ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน-กันยายน ๒๕๖๓ สำหรับผู้สูงอายุที่มีรายได้ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาทต่อปี ได้รับเงินช่วยเหลือจำนวน ๑๐๐ บาทต่อเดือน และผู้สูงอายุที่มีรายได้มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี ได้รับเงินช่วยเหลือ จำนวน ๕๐ บาทต่อเดือน และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้จ่ายเงินสงเคราะห์แบบเดือนเว้นเดือน เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป และ**บรรเทาภาระค่าครองชีพของประชาชน** เช่น ดำเนินโครงการ “พาณิชย์ลดราคา ช่วยประชาชน” ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓-กรกฎาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๖ ครั้ง เพื่อช่วยลดค่าครองชีพและกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่าย สามารถลดค่าครองชีพให้แก่ประชาชนได้กว่า ๒,๘๐๐ ล้านบาท และดำเนินโครงการธงฟ้าราคาประหยัดลดค่าครองชีพประชาชน รวม ๑,๑๐๗ ครั้ง มีประชาชนเข้าร่วมงานมากกว่า ๑.๔ ล้านคน สามารถลดภาระค่าครองชีพให้แก่ประชาชนได้ ๘๑.๒๔ ล้านบาท

๖.๒.๒ มาตรการเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ที่มีรายได้น้อยและขยายสิทธิกลุ่มมารดาตั้งครรภ์ เด็กแรกเกิด และเด็กวัยเรียน เช่น **ดำเนินโครงการบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน** มีครัวเรือนกลุ่มเปราะบางได้รับประโยชน์จากการดำเนินการ จำนวน ๔.๑ ล้านครัวเรือน **ขับเคลื่อนการจัดสวัสดิการแม่เลี้ยงเดี่ยวและครอบครัว** โดยในปี ๒๕๖๔ ได้จัดตั้งศูนย์บริการแม่เลี้ยงเดี่ยวและครอบครัวเพื่อให้คำปรึกษาและประสานส่งหน่วยงานเพื่อให้ความช่วยเหลือ มีผู้มาใช้บริการ จำนวน ๔๖๗ ราย **สร้างหลักประกันด้านรายได้แก่ผู้สูงอายุ** โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้จัดสรรงบประมาณแล้ว ๔ ไตรมาส จำนวน ๖๖,๐๑๖.๙๒ ล้านบาท

สนับสนุนการเสริมสร้างสวัสดิการทางสังคมให้แก่คนพิการหรือทุพพลภาพ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้จัดสรรงบประมาณแล้ว ๔ ไตรมาส จำนวน ๑๖,๖๓๑.๐๔ ล้านบาท และ**ผลการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการสังคมและเงินอื่นผ่านระบบบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคม (e-Social Welfare)** รวมทั้งสิ้น ๑๕๓,๔๙๓.๓๔ ล้านบาท

๖.๒.๓ การลดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการบริการสุขภาพทั้งระบบ พัฒนาศักยภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อนำไปสู่การให้บริการการรักษาพยาบาลที่ดีแก่ประชาชน เช่น เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่ (Universal Coverage for Emergency Patients: UCEP) โดยสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติมีการเบิกจ่ายงบประมาณ จำนวน ๑,๗๖๒,๒๘๘ บาท และดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบลติดดาว โดยมี รพ.สต. ได้รับการประเมินเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบลติดดาว จำนวน ๙,๘๖๓ แห่ง

๖.๓ มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก

๖.๓.๑ การเร่งรัดจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้มีเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจโดยเร็ว โดยการจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เช่น **จัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔** ตามแนวทางและหลักเกณฑ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและอยู่ภายในกรอบพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ **จัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยรับงบประมาณ** จำนวน ๓.๑๑ ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๔.๗๔ ของงบประมาณทั้งสิ้น ๓.๒๙ ล้านล้านบาท **หน่วยรับงบประมาณสามารถดำเนินภารกิจได้อย่างต่อเนื่อง**ภายใต้กรอบระยะเวลาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดที่สอดคล้องและตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายสำคัญของรัฐบาล และ**จัดวางระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ**และกำหนดหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานจากการใช้จ่ายงบประมาณ

๖.๓.๒ มาตรการตั้งรับ “การกีดกันทางการค้า” เร่งเพิ่ม “ช่องทาง” การส่งออกที่ถือเป็นรายได้หลักของประเทศ เช่น **เร่งรัดขยายตลาดส่งออกเชิงรุก** โดยเจาะตลาดเชิงลึกเข้าสู่เมืองหลักและเมืองรองที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ มีผู้ประกอบการไทยได้รับการส่งเสริม จำนวน ๔๘๕ ราย สามารถสร้างมูลค่าการค้าจำนวน ๒,๘๘๓.๘๙ ล้านบาท ส่งเสริมการส่งออกสินค้าไทยผ่านช่องทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจออนไลน์กับผู้นำเข้าต่างชาติ เกิดการจับคู่ธุรกิจ ๒,๖๗๒ คู่ มูลค่าการซื้อขาย ๑๑,๓๗๘.๕๓ ล้านบาท **ส่งเสริมอุตสาหกรรมรายคลัสเตอร์** โดยส่งเสริมและพัฒนาสินค้าและบริการที่ประเทศไทยมีศักยภาพ เช่น สินค้าเกษตรและอาหาร มีผู้ประกอบการไทยได้รับการส่งเสริม รวม ๑,๗๙๓ ราย เกิดการจับคู่ธุรกิจ ๑,๐๙๑ คู่ สร้างมูลค่าการค้ารวม ๑,๙๙๐.๔๗ ล้านบาท และ**ยกระดับผู้ประกอบการของไทยให้มีความพร้อมในการส่งออกและรับมือกับเศรษฐกิจยุคใหม่ได้อย่างเป็นระบบและครบวงจร** โดยจัดอบรม/สัมมนาในประเด็นที่น่าสนใจ มีผู้ประกอบการได้รับการพัฒนารวม จำนวน ๔๒,๔๔๔ ราย

๖.๓.๓ การส่งเสริมการท่องเที่ยว “เมืองหลัก” “เมืองรอง” และ “การท่องเที่ยวชุมชน” เช่น **ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเพื่อยกระดับชุมชนเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน** โดยคัดเลือกชุมชนที่มีความพร้อมในการรองรับการเปลี่ยนแปลงของตลาดการท่องเที่ยวเป็นชุมชนต้นแบบ **พัฒนาชุมชนท่องเที่ยว**เพื่อรองรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเมืองหลักและเมืองรอง โดยจัดประชุมตัวแทนเครือข่ายการท่องเที่ยว

โดยชุมชนระดับภูมิภาค รวม ๒ ครั้ง มีการ**บูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวในเมืองรอง** ทั้งด้านความปลอดภัย ด้านคมนาคม ด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย/การสื่อสารการตลาด

๖.๓.๔ การส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) โดย**ส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs ในการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน** ให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของค่าเงินบาท จำนวน ๑,๒๘๓ ราย และมีประสบการณ์และสามารถใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน จำนวน ๗๓๕ ราย และ**เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการ SMEs และประชาชนทั่วไป**ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ SMEs และการให้คำปรึกษาแนะนำในการดำเนินธุรกิจในรูปแบบต่าง ๆ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๔ มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น ๙,๗๙๔ คน

๖.๔ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม

๖.๔.๑ การจัดพื้นที่การเกษตรให้สอดคล้องกับระบบบริหารจัดการน้ำและคุณภาพดินตาม Agri-Map เช่น ๑) **จัดทำฐานข้อมูลเพื่อรองรับเขตเกษตรเศรษฐกิจ** โดยปรับปรุงข้อมูลเขตที่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และจัดทำฐานข้อมูลสนับสนุนการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) ๒) **จัดทำทะเบียนแหล่งน้ำเป็นระบบฐานข้อมูลสารสนเทศกลาง** สำหรับการประมวลผล จัดเก็บ และบันทึกข้อมูล ระบบการนำเข้าข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลแหล่งน้ำและทางน้ำของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมถึงระบบการเชื่อมโยงกับระบบคลังข้อมูลของศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ ๓) **พัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map** โดยส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสานในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกข้าวให้เหมาะสมกับพื้นที่ จำนวน ๙๐,๐๐๐ ไร่ ๔) **ส่งเสริมเกษตรเชิงรุกด้านการประมง** โดยถ่ายทอดความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๑,๙๐๐ ไร่/ราย และ ๕) **ควบคุมปริมาณการผลิต** โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปลูกยางพันธุ์ดี จำนวน ๗๖,๗๘๗.๐๕ ไร่ และปลูกไม้ยืนต้นชนิดอื่น จำนวน ๘๐,๙๐๕.๓๐ ไร่

๖.๔.๒ การสร้างหลักประกันทางรายได้ให้แก่เกษตรกร โดยกำหนดเป้าหมาย “รายได้” จากพืชด้วยการชดเชย “ประกันรายได้” และ ดำเนินการ “ประกันภัยสินค้าเกษตร” รวมทั้งส่งเสริม “เกษตรพันธสัญญา” เช่น ๑) **ข้าว** ได้ดำเนินโครงการประกันภัยข้าวนาปี ในปีการผลิต ๒๕๖๔ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓,๖๐๓,๙๔๐ ราย พื้นที่เอาประกัน จำนวน ๔๓.๕๓ ล้านไร่ ดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปี ๒๕๖๓/๖๔ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๔,๖๘๗,๘๐๒ ครัวเรือน เป็นเงิน ๔๘,๑๗๖.๘๓ ล้านบาท ดำเนินโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๓/๖๔ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๑๐,๗๕๔ ราย จำนวนเงินกู้ ๑๘,๓๒๖.๔๒ ล้านบาท คิดเป็นข้าวเปลือก ๑.๘๑๓ ล้านตัน ๒) **ยางพารา** ได้ดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนยาง ระยะที่ ๒ มีเกษตรกรชาวสวนยางได้รับประโยชน์ จำนวน ๑,๓๐๖,๔๓๒ ราย และคนกรีดยาง จำนวน ๑๔๗,๕๓๗ ราย ๓) **อ้อย** ได้ดำเนินโครงการเงินช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยเพื่อซื้อปัจจัยการผลิต ฤดูการผลิตปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓ โดยมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๙๐,๑๐๔ ราย เป็นเงิน ๙,๗๗๙.๔๘๔ ล้านบาท และดำเนินโครงการช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยตัดอ้อยสดเพื่อลดฝุ่น $PM_{2.5}$

ฤดูการผลิตปี ๒๕๖๓/๒๕๖๔ ได้โอนเงินช่วยเหลือให้แก่เกษตรกรที่ตัดอ้อยสดเพื่อลดฝุ่น $PM_{2.5}$ แล้ว จำนวน ๑๒๐,๒๒๘ ราย เป็นเงิน ๕,๗๓๘.๑๗ ล้านบาท ๔) **ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์** ได้ดำเนินโครงการประกันภัยข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในปีการผลิต ๒๕๖๔ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๘๒,๔๔๘ ราย พื้นที่เอาประกัน จำนวน ๑.๔๙ ล้านไร่ และดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๓/๖๔ ได้มีการโอนเงินชดเชยให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๓๓๗,๙๘๑ ครัวเรือน เป็นเงิน ๑,๒๓๓.๒๔๙ ล้านบาท และ ๕) **มันสำปะหลัง** ได้ดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๓/๖๔ วงเงิน ๙,๗๘๘.๙๓ ล้านบาท โดยจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๔๖๙,๖๘๗ ครัวเรือน เป็นเงิน ๓,๐๕๗.๖๖๒ ล้านบาท

๖.๔.๓ การทำเกษตรยุคใหม่โดยใช้นวัตกรรมเพื่อลดต้นทุนการผลิต โดย**ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิตพืช** พัฒนาระบบการแสดงผลข้อมูลการจัดการระบบการปลูกข้าวโดยใช้เทคโนโลยีการจัดการน้ำอย่างประหยัด และเทคโนโลยีการจัดการระบบผลิตข้าวเพื่อลดต้นทุน **ส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ** โดยเตรียมความพร้อมของแปลงต้นแบบ ๖ แห่ง ดำเนินการในพื้นที่ ๘ จังหวัด (๗ ชนิดพืช) เช่น แปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะการผลิตมะม่วงนอกฤดู จังหวัดชัยภูมิและอุดรธานี และแปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังนาและข้าวโพดหวาน จังหวัดนครสวรรค์ และ**ขยายผลและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farm)** โดยผ่านกลไกผู้ประกอบการ Agriculture System Integrator (ASI) ให้เกษตรแกนนำ

๖.๔.๔ การส่งเสริมการใช้ผลผลิตทางการเกษตรเพื่อแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาด เช่น **ส่งเสริมการใช้ยางพาราในโครงสร้างพื้นฐานของประเทศหรือถนนยางพาราทั่วประเทศ** โดยการใช้แผ่นยางธรรมชาติครอบกำแพงคอนกรีต (Rubber Fender Barrier: RFB) และหลักนำทางยางธรรมชาติ (Rubber Guide Post: RGP) สามารถลดแรงปะทะหากขับรถชน ช่วยลดความสูญเสียจากอุบัติเหตุทั้งชีวิตและทรัพย์สิน **ส่งเสริมการใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว บี ๑๐** โดยตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีปริมาณการใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว บี ๑๐ เฉลี่ย ๒๒.๕๓ ล้านลิตรต่อวัน (รวม ๘,๒๔๖ ล้านลิตร) และมีปริมาณการผลิตไบโอดีเซล (บี ๑๐๐) เฉลี่ย ๔.๘๘ ล้านลิตรต่อวัน และ**สนับสนุนและคัดเลือกพื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อจำหน่ายและกระจายผลผลิตทางการเกษตร (Drop Point)** ซึ่งสามารถสนับสนุนพื้นที่กระจายสินค้าได้ จำนวน ๔๒ พื้นที่ และสามารถสนับสนุนเป็นพื้นที่นำร่องในการกระจายผลผลิตทางการเกษตรในขั้นต้น จำนวน ๖ พื้นที่ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย นครสวรรค์ สุราษฎร์ธานี กระบี่ และสงขลา

๖.๔.๕ การเร่งศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีกัญชา กัญชง และพืชสมุนไพรเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมทางการแพทย์ เช่น **พัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตกัญชา** โดยก่อสร้างอาคารวิจัยกัญชาเพื่อรองรับการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตกัญชาและผลิตเมล็ดพันธุ์ ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย **เร่งศึกษาวิจัยและพัฒนากัญชา กัญชง ใช้เป็น “สมุนไพร” ทางการแพทย์พร้อมต่อยอดสู่พืชเศรษฐกิจ** สามารถปลูกและนำไปผลิตในอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ เช่น **ขับเคลื่อนกัญชาทางการแพทย์** โดยปรับปรุงพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ และออกกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สุขภาพจากกัญชา กัญชง จำนวน ๑๙ ฉบับ และจัดตั้งสถาบันกัญชาทางการแพทย์เพื่อเป็นหน่วยงานประสานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ และ**ส่งเสริมกัญชาให้เป็นพืชเศรษฐกิจ** โดยพัฒนาการเพาะปลูกกัญชาเกรดทางการแพทย์ในโรงเรือนและกลางแจ้งที่อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี และร่วมกับเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกกัญชาเพื่อสร้างต้นแบบหลักเกณฑ์ความร่วมมือและจัดซื้อช่อดอกกัญชาแห้งทางการแพทย์ที่เป็นเชิงพาณิชย์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย

๖.๕ การยกระดับศักยภาพของแรงงาน

๖.๕.๑ การยกระดับรายได้หรือค่าแรงขั้นต่ำให้สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานผ่านกลไกคณะกรรมการไตรภาคี เช่น **จัดทำข้อเสนอเพื่อกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ** ซึ่งคณะอนุกรรมการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด ๗๖ จังหวัด ได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพการทำงานในปัจจุบันและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดอัตราค่าจ้างรายชั่วโมง และ**จัดทำข้อเสนอเพื่อกำหนดอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ** โดยได้ออกประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ (ฉบับที่ ๑๐) ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑๓ สาขาอาชีพ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

๖.๕.๒ การสนับสนุนการปรับเปลี่ยนทักษะและเปลี่ยนสายอาชีพให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานอุตสาหกรรมเป้าหมาย และความก้าวหน้าของเทคโนโลยี เช่น **ฝึกอบรมความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีชั้นสูง** เพื่อพัฒนากำลังแรงงานหรือผู้ประกอบการให้มีทักษะในอุตสาหกรรม ๖ กลุ่มเป้าหมาย มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๙,๗๖๕ คน **ยกระดับเพื่อเพิ่มศักยภาพฝีมือและสมรรถนะแรงงาน** เพื่อพัฒนาศักยภาพแรงงานใหม่และเตรียมความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีของภาคอุตสาหกรรม/บริการ และรองรับการปรับเปลี่ยนอาชีพ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๒๙,๔๐๓ คน **เพิ่มทักษะกำลังแรงงานในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและพัฒนาทักษะแรงงานเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC)** เพื่อยกระดับทักษะแรงงานรองรับในพื้นที่ EEC มีผู้เข้ารับการฝึกรวมประมาณ ๑๗,๐๐๐ คน และ**จัดทำแพลตฟอร์มออนไลน์ “Future Skill x New Career Thailand”** ที่มีหลักสูตรออนไลน์จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อเสริมทักษะใหม่และพัฒนาทักษะที่มีอยู่ให้มีสมรรถนะในการทำงานสอดคล้องกับความต้องการพัฒนากำลังคนของประเทศ

๖.๖ การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต

๖.๖.๑ การต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายเพื่อเร่งพัฒนาขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่ ได้ดำเนินการ**ขับเคลื่อนแนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว [Bio-Circular-Green (BCG) Economy]** โดยผลักดันให้ BCG เป็นวาระแห่งชาติพร้อมกับยกระดับอุตสาหกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry: GI) **ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีรีไซเคิล**เพื่อพัฒนาของเสียเป็นทรัพยากรทดแทนด้านแร่และโลหะของประเทศและสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เช่น ส่งเสริมและต่อยอดเทคโนโลยีรีไซเคิลเพื่อพัฒนาของเสียเป็นแหล่งทรัพยากรทดแทนและประยุกต์ใช้เป็นวัตถุดิบทดแทนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ และเตรียมความพร้อมอุตสาหกรรมพื้นฐานเพื่อรองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ รวมทั้ง**ส่งเสริมเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศสู่เมืองต้นแบบสิ่งแวดล้อมยั่งยืน** ในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ และพื้นที่รอบนิคมอุตสาหกรรม

๖.๖.๒ การสนับสนุนการลงทุน “เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” “เขตเศรษฐกิจพิเศษ” “เมืองใหม่อัจฉริยะ” และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย โดยได้ดำเนินการ**ประชาสัมพันธ์ให้มีการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC)** และความร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น จัดเตรียมมาตรการส่งเสริมการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการให้สิทธิประโยชน์การลงทุนตามพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมถึงการเตรียมแก้ไขกฎระเบียบที่จำเป็นเร่งด่วนและร่างกฎหมายรองรับการส่งเสริมอุตสาหกรรม **สนับสนุนการลงทุน “เมืองใหม่อัจฉริยะ”** เพื่อรองรับการขยายการลงทุนและการขยายจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น โดยวางผังเมืองที่มีคุณภาพ ๑๔ ผัง

และก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนาพื้นที่ชุมชน ๘ แห่ง ปัจจุบันอยู่ระหว่างพัฒนาเมืองอัจฉริยะวังจันทร์วัลเลย์ จังหวัดระยอง ให้เป็นพื้นที่พัฒนาเมืองอัจฉริยะประเภทเมืองใหม่ **พัฒนาระบบสาธารณูปโภค ระบบคมนาคมขนส่ง และระบบดิจิทัล** เช่น ผลักดันโครงข่าย 5G ในพื้นที่สำคัญ เช่น เทศบาลตำบลบ้านฉาง จังหวัดระยอง (โครงการบ้านฉางเมืองต้นแบบ 5G แห่งแรกของประเทศไทย) และเทศบาลเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี (โครงการ Pattaya Smart City) รวมทั้งได้ผลักดันการใช้พลังงานสะอาด (พลังงานแสงอาทิตย์) โดยเปลี่ยนการใช้พลังงานในพื้นที่ EEC เป็นพลังงานแสงอาทิตย์ ร้อยละ ๓๐ ของการใช้พลังงานทั้งหมด พัฒนาศักยภาพสนามบินอู่ตะเภามุ่งสู่เมืองการบิน พัฒนาท่าเรือน้ำลึก ถนน และทางรถไฟ ให้มีความเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ **ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี** โดยจัดตั้งสถาบันวิจัยปัญญาประดิษฐ์แห่งประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนาอุตสาหกรรมและนวัตกรรมด้านปัญญาประดิษฐ์ (Artificial intelligence: AI) และระบบคอมพิวเตอร์แบบหมู่เมฆ (Cloud Computing) ที่ครบวงจร และสถาบันพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัล เพื่อ EEC (Digital Academy Thailand: DAT) เพื่อพัฒนาแรงงานขั้นสูงด้านเทคโนโลยี AI และ Data Sciences สำหรับเขตพื้นที่ EEC และ**ส่งเสริมการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ** โดยขยายระยะเวลาของมาตรการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone: SEZ) ออกไปอีก ๒ ปี (ปี ๒๕๖๕)

๖.๖.๓ การวางรากฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ 5G เพื่อพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการส่งเสริมการให้บริการสาธารณสุข และการศึกษาทางไกล โดยการผลักดันเทคโนโลยี 5G มาใช้ในการยกระดับการให้บริการด้านสาธารณสุข เช่น ดำเนินโครงการนำร่องรถไร้คนขับ ยกระดับการแพทย์ไทยสู่ 5G เพื่อใช้ในการขนย้ายเวชภัณฑ์และอุปกรณ์ทางการแพทย์ ดำเนินโครงการนำร่องโรงพยาบาลอัจฉริยะ (Smart Hospital) เป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการให้บริการประชาชน เช่น การแพทย์ทางไกล และจัดตั้งศูนย์ทดลองทดสอบ 5G

๖.๖.๔ การพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการอัจฉริยะทั้งในส่วนผู้ประกอบการขนาดกลาง ขนาดย่อม เกษตรกร รวมถึงผู้ประกอบการยุคใหม่ โดยพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs ในคลัสเตอร์เป้าหมายให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีศักยภาพในการแข่งขัน ด้วยการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมและงานวิจัยมาประยุกต์ใช้ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการให้ได้รับการต่อยอดการพัฒนา โดยการนำงานวิจัยหรือเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางธุรกิจให้แก่ผู้ประกอบการในการแข่งขันกับต่างประเทศ

๖.๗ การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑

๖.๗.๑ การสร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ใหม่ในระบบดิจิทัลเพื่อส่งเสริมให้เด็กไทยยุคใหม่เก่งวิชา “วิทยาศาสตร์” “เทคโนโลยี” “วิศวกรรม” “คณิตศาสตร์” “โปรแกรมเมอร์” “ภาษาต่างประเทศ” “ภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding)” ตั้งแต่ระดับ “ประถมศึกษา” โดยได้ดำเนินการ**ส่งเสริมการเรียน Coding** ให้แก่ครูผู้สอนวิชาเทคโนโลยี เพื่อมุ่งเน้นการเรียนการสอนให้นักเรียนมีทักษะที่สำคัญในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๑๙๗,๔๑๘ คน **ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์** เช่น การอบรม Coding ระดับพื้นฐานโดยใช้สื่อการเรียนรู้ KidBright **พัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ** เป็นระบบจัดการการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นรองรับการเรียนการสอนที่หลากหลายและสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต **พัฒนาทักษะการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑** ผ่านโครงการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา (STEM Education) ในรูปแบบออนไลน์ มีผู้สมัครจำนวน ๘๓๘ คน **ขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณและการออกแบบเทคโนโลยี** โดยจัดอบรมครูหลักสูตร Coding for Teacher และหลักสูตร Coding for Teacher Plus รวม ๗ หลักสูตร **และดำเนินโครงการพัฒนาสื่อดิจิทัลโปรเจค ๑๔** เป็นการพัฒนาคลิปการเรียนรู้ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ เผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์เพื่อให้สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา

๖.๗.๒ โรงเรียนระดับตำบลทุกแห่งทั่วประเทศต้องมีคุณภาพ และต้องมี “หลักสูตรออนไลน์” ประกอบการเรียนการสอน และมีความเชื่อมโยงระหว่างระบบการศึกษากับภาคธุรกิจ ได้ดำเนินโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยคัดเลือกโรงเรียนจากเขตพื้นที่การศึกษาเขตละ ๑ โรงเรียน เพื่อพัฒนาเป็นโรงเรียนคุณภาพและวิจัยการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) เพื่อนำไปปรับใช้กับบริบทอื่นต่อไป

๖.๗.๓ การสร้างความรู้ความเข้าใจการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สื่อออนไลน์ และเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อป้องกันผลกระทบในเชิงสังคม สร้างความปลอดภัย ดูแลปัญหาอาชญากรรมทางไซเบอร์และสามารถใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการกระจายข่าวสารที่ถูกต้อง เกิดความสามัคคีในสังคม รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต เช่น **สร้างความปลอดภัยและดูแลปัญหาอาชญากรรมทางไซเบอร์** โดยการเฝ้าระวัง รับแจ้งและจัดเก็บข้อมูลที่เผยแพร่บนสื่อออนไลน์ จัดตั้งศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti-Fake News) และส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้เรื่องการใช้สื่อสังคมออนไลน์ให้ถูกต้องตามกฎหมาย **พัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา** มีผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์เข้ารับการพัฒนา จำนวน ๑๘๕ คน **ให้การดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียน** โดยร่วมกับมูลนิธิรักษ์ไทยจัดอบรมให้นักเรียนเข้าใจเรื่องการรังแกกันในโรงเรียนผ่าน www.thaistopbully.org ในโรงเรียนนำร่อง ๕๕ โรงเรียนทั่วประเทศ และพัฒนาหลักสูตรการให้ความรู้และทักษะเพื่อการป้องกันยาเสพติดในหลักสูตรของสถานศึกษา ตลอดจนการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรับมือจากภัยพิบัติธรรมชาติ (Breadline Survey) และ**สร้างความรู้ความเข้าใจการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในรูปแบบออนไลน์** ครอบคลุมตั้งแต่การให้ความรู้ด้านการใช้งานเทคโนโลยี สร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและอินเทอร์เน็ตอย่างมั่นคงปลอดภัยเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรมออนไลน์

๖.๘ การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการดำเนินมาตรการทางการเมืองควบคู่ไปกับมาตรการทางกฎหมายกับผู้กระทำความผิดและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเฝ้าระวังการทุจริตประพฤติมิชอบ รวมถึงเร่งรัดขั้นตอนของกฎหมายกับผู้กระทำความผิด การให้ภาคเอกชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตในโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น **สืบสวนสอบสวนคดีกระทำความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ** จำนวน ๕ คดี **ตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์**เพื่อสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ จำนวน ๖๔ คดี **จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.)** เพื่อเป็นกลไกระดับนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในภาครัฐ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๕๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ **ตรวจสอบคดีทุจริตที่สำคัญและสถิติการดำเนินคดีทุจริต** เช่น รับเรื่องร้องเรียน/กล่าวหา จำนวน ๕๙๙ คดี ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง จำนวน ๑,๒๙๙ คดี รับไต่สวนข้อเท็จจริง/ตั้งอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง จำนวน ๕๓๒ คดี ส่งคืนพนักงานสอบสวน จำนวน ๓๔ คดี ส่งสำนักงาน ป.ป.ช. จำนวน ๒๐๗ คดี และชี้มูลความผิด จำนวน ๓๒๓ คดี ตลอดจน**ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน** เช่น จัดตั้งโครงการสายลับ ปปง. ดำเนินการกับทรัพย์สินผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน จำนวน ๔ คำสั่ง ๔ รายคดี มูลค่าทรัพย์สิน จำนวน ๒๙.๘๘ ล้านบาท ควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปราบปรามการฟอกเงิน

๖.๙ การแก้ไขปัญหายาเสพติด และสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้

๖.๙.๑ การใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนบังคับใช้ “กฎหมาย” อย่างเคร่งครัด สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านทำลาย “แหล่งผลิต” และ “เครือข่าย” เช่น **สร้างชุมชนเข้มแข็งและอาสาสมัคร** มุ่งเน้นกระตุ้นความตื่นตัวของชุมชนให้แก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยตนเอง โดยจัดกิจกรรมฝึกอบรมมวลชนญาลันนันบารู ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างฐานมวลชนให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับหมู่บ้าน/ชุมชน จำนวน ๕๕ รุ่น รวม ๔,๔๐๐ คน จัดกิจกรรมค่ายเยาวชนญาลันนันบารูจูเนียร์เพื่อป้องกันภัยยาเสพติด **สกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติด** โดยจับกุมผู้ค้ายาเสพติดและตรวจสอบทรัพย์สินคดียาเสพติดในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวม ๑๐๑ คดี มูลค่าทรัพย์สิน ๕๑.๕๑ ล้านบาท **ป้องกันยาเสพติด** โดยสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้เด็กและเยาวชน รวม ๒,๙๗๙ แห่ง สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในสถานประกอบการขนาดใหญ่ ๑๑๑ แห่ง โรงงานสีขาว ๒๘ แห่ง และสถานประกอบการขนาดเล็ก โดยอาสาสมัครแรงงาน ๔๕๐ แห่ง รวม ๒,๐๑๗ คน **บำบัดรักษายาเสพติด** โดยนำผู้เสพเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูจำนวน ๔,๔๔๐ ราย และ**ติดตามพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ผ่านการบำบัด** รวม ๔,๖๑๕ ราย

๖.๙.๒ การฟื้นฟู ดูแล รักษา “ผู้เสพ” พร้อมสร้าง “โอกาส” “อาชีพ” และ “รายได้” ให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตปกติในสังคมได้ โดยจัดโปรแกรมการฟื้นฟูผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อปรับเปลี่ยนความคิดและพฤตินิสัยของผู้ต้องขังคดีความมั่นคงให้ลดแนวคิดการใช้ความรุนแรงในพื้นที่ ตลอดจนติดตาม สงเคราะห์ และช่วยเหลือเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อยตัว

๖.๙.๓ การแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ คือ น้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” โดยเร่งรัดการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบ จัดสวัสดิการที่เหมาะสมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่ และการแก้ไขปัญหายึดหลัก “กฎหมายไทย” และ “หลักการสากล” โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น เพิ่มประสิทธิภาพงานการข่าวและบูรณาการฐานข้อมูลความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันแนวคิดการใช้ความรุนแรงกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะและเพิ่มประสิทธิภาพการคุ้มครองพยานคดีความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ อำนวยความยุติธรรมและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านกลไกศูนย์ยุติธรรมชุมชนภาคประชาชน ๑๐๖ แห่ง เสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ติดตามดูแล ช่วยเหลือ และสงเคราะห์ผู้กระทำผิดให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุขและไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ เพิ่มประสิทธิภาพการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อการขยายงานการข่าวในคดีอาชญากรรมและการให้บริการนิติวิทยาศาสตร์สู่ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เสริมสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการของประชาชน จัดการฝึกอบรมค่ายเครือข่ายจิตอาสาประชาสังคม และดำรงความต่อเนื่องในการสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติดบริเวณพื้นที่ชายแดน

๖.๑๐ การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน

๖.๑๐.๑ การพัฒนาระบบจัดเก็บและเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐ การอนุมัติหรืออนุญาตทางราชการด้วยระบบดิจิทัลในอนาคต เช่น **ยกระดับระบบการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ (Biz Portal)** เป็นแพลตฟอร์มกลางในการให้บริการออกหนังสือรับรอง ใบอนุญาต และเอกสารแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว **พัฒนาระบบศูนย์กลางการบริการประชาชนในการติดต่อราชการแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร (Citizen Portal)** โดยให้บริการผ่านแอปพลิเคชัน “ทางรัฐ” เช่น การตรวจสอบข้อมูลเครดิตบูโร การตรวจสอบสิทธิหลักประกันสุขภาพ รวมถึงบริการชำระค่าน้ำ ค่าไฟฟ้าผ่าน QR Code **พัฒนาแอปพลิเคชัน** D.DOPA เพื่อใช้ยืนยันตัวตนสำหรับการทำธุรกรรมต่าง ๆ **พัฒนาระบบต้นแบบในการให้บริการประชาชนในรูปแบบออนไลน์แบบครบวงจร**

(DOPA E-Service Portal) เช่น ระบบลงทะเบียนขอรับบริการทางทะเบียนราษฎรล่วงหน้า การปลูกสร้างบ้านใหม่ และการยื่นคำขอใบอนุญาตโรงแรม **สร้างฐานข้อมูล Big Data สำหรับค่าฝุ่น $PM_{2.5}$** เพื่อคาดการณ์การเกิดค่าฝุ่น $PM_{2.5}$ เกินมาตรฐานและแจ้งเตือนประชาชน และ**สร้างฐานข้อมูลความต้องการสินค้าเกษตรของกรมราชทัณฑ์** ผ่านโครงการ Demand Driven by DATA (DDD) เพื่อเป็นกลไกในการสนับสนุนการวางแผนการปลูกและการขายให้แก่เกษตรกร

๖.๑๐.๒ การลดข้อจำกัดด้านกฎหมายที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการทำธุรกิจและการดำรงชีวิตของประชาชน แก้ไขกฎหมายที่ไม่เป็นธรรม ล้าสมัย ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ โดย**ลดข้อจำกัดด้านกฎหมายที่เป็นปัญหาอุปสรรค** เช่น ทบทวนกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการให้บริการด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) จำนวน ๔๘ ฉบับ ผลักดันพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้การชำระค่าธรรมเนียมเท่ากับการต่ออายุใบอนุญาต เป็นการช่วยลดขั้นตอน ลดเวลาและค่าใช้จ่าย **ปรับปรุง กฎหมาย กฎ ระเบียบ ให้มีความทันสมัยและมีมาตรฐานสากล** เช่น ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายด้านทรัพย์สินทางปัญญาให้มีความทันสมัยและลดความซ้ำซ้อน การแก้ไขพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๔ (ยกเลิกพืชกระท่อมออกจากยาเสพติดให้โทษ) และการเสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... และ**ขับเคลื่อนกิจกรรมการดำเนินการทบทวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับและกระบวนงานที่เกี่ยวกับการอนุญาต** โดยนำข้อเสนอจากรายงานการศึกษาจากสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย จำนวน ๑,๐๙๔ กระบวนงาน มาขับเคลื่อนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง

๖.๑๑ การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย

๖.๑๑.๑ การดำเนินมาตรการป้องกัน “ก่อน” เกิดภัย การให้ความช่วยเหลือ “ระหว่าง” เกิดภัย การแก้ไขปัญหาใน “ระยะยาว” โดยเฉพาะ “ระบบเตือนภัย” ต้องมีการจัดระบบติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง รวมถึงกำหนดมาตรการ “บรรเทาความเดือดร้อน” ของประชาชนให้ได้มากที่สุดและทันท่วงที ประกอบด้วย **ก่อนเกิดภัย** ได้ซักซ้อมแนวทางการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จัดตั้งศูนย์บรรเทาสาธารณภัย เตรียมความพร้อมในการป้องกันและรับมือภัยแล้ง/อุทกภัย บริหารจัดการน้ำในพื้นที่ชลประทานเดิมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทานและการบริหารจัดการน้ำ จำนวน ๒๗.๓๒ ล้านไร่ ดำเนินการเพื่อลดผลกระทบจากธรณีพิบัติภัยที่เกิดจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้วยการพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศและจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยดินถล่มระดับชุมชน **ระหว่างเกิดภัย** ได้ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ และ**แก้ไขปัญหาในระยะยาว** โดยเตรียมความพร้อมด้านการแจ้งเตือนภัย เสริมสร้างศักยภาพชุมชน เครือข่าย อาสาสมัคร ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเตรียมความพร้อมด้านการฝึกกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า) ตลอดจนเตรียมความพร้อมด้านเครื่องจักรกลสาธารณภัย

๖.๑๑.๒ การเร่งพัฒนาการปฏิบัติการฝนหลวง ในพื้นที่การเกษตรที่ประสบภัยแล้ง จำนวน ๒๑๕.๐๖ ล้านไร่ และสนับสนุนการปฏิบัติการฝนหลวงและบริการด้านการบิน โดยจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน ๑๘ หน่วย และจากการปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๑,๓๘๐ วัน ส่งผลให้มีฝนตก จำนวน ๑,๓๐๒ วัน

๖.๑๑.๓ ผลการบริหารจัดการน้ำท่วม-แล้ง ประกอบด้วย **การจัดการสถานการณ์ภัยแล้ง** พบว่า การบริหารจัดการน้ำในเชิงป้องกัน โดยการวิเคราะห์คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำล่วงหน้า นำไปสู่การกำหนดมาตรการและจัดหาแหล่งน้ำสำรอง ทำให้ในปี ๒๕๖๒ มีหมู่บ้านที่ได้รับการประกาศสถานการณ์ภัยแล้งเพียง ๓๐ จังหวัด ๘๙๑ ตำบล ใน ๗,๖๖๒ หมู่บ้าน น้อยกว่าการบริหารจัดการน้ำในหลายปีที่ผ่านมา ขณะที่ปี ๒๕๖๓/๖๔ มีการประกาศภัยแล้งเพียง ๙ หมู่บ้าน และ**การจัดการสถานการณ์น้ำท่วมและอุทกภัย** มีการวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง การแจ้งเตือนล่วงหน้า และบริหารจัดการแหล่งน้ำที่แต่ละหน่วยงานรับผิดชอบร่วมกัน ทำให้ปี ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นปีแรกที่รัฐบาลเข้ามาบริหารงาน มีความเสียหายเพียง ๙๔ ล้านบาท ต่ำสุดในรอบ ๙ ปี และปี ๒๕๖๓ มีพื้นที่ประสบอุทกภัย ๕๘ จังหวัด มูลค่าความเสียหาย ๒๒๓ ล้านบาท ต่ำสุดเป็นลำดับที่ ๓ ในรอบ ๙ ปี นับตั้งแต่เกิดมหาอุทกภัยในปี ๒๕๕๔

๖.๑๒ การสนับสนุนให้มีการศึกษา การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และการดำเนินการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยได้มีการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น เสริมสร้างวัฒนธรรมการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยจัดฝึกอบรม “การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองและวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยในโรงเรียนเอกชน” จำนวน ๔ รุ่น รุ่นละ ๒๐๐ คน จัดประกวดหมู่บ้านต้นแบบประชาธิปไตยดีเด่น จัดอบรมเจ้าหน้าที่ และจัดกิจกรรมส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย ในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๓-เมษายน ๒๕๖๔

ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

๑. ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีเป้าหมายที่จะก้าวไปสู่การเป็น “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” ผ่านการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านความมั่นคง ๒) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ๔) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ๕) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ ๖) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยทุกหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ในการดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ**ผ่านกลไกการถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ** ที่มียุทธศาสตร์ชาติเป็น**แผนระดับที่ ๑** ทำหน้าที่เป็นกรอบในภาพใหญ่ที่ครอบคลุมทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลระหว่างความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมี**แผนระดับที่ ๒** เป็นกลไกในการถ่ายทอดแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ ของยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** ทำหน้าที่กำหนดประเด็นการพัฒนาและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้องร่วมกับ**แผนการปฏิรูปประเทศ** ซึ่งเป็นแผนที่มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยน แก้ไขปัญหาอุปสรรคเร่งด่วนเชิงโครงสร้าง กลไก หรือกฎระเบียบ เพื่อให้รากฐานการพัฒนาเหมาะสมกับบริบทประเทศ ในขณะที่**แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ** จะเป็นแผนที่ระบุทิศทางการพัฒนาที่ควรให้ความสำคัญและมุ่งดำเนินการในระยะ ๕ ปีของยุทธศาสตร์ชาติ และมี**นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ** เป็นกรอบหรือทิศทางในการป้องกัน แจ้งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามทุกรูปแบบ เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ **โดยแผนระดับที่ ๒ ทั้ง ๔ แผนข้างต้นจะเป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติในแผนระดับที่ ๓** ซึ่งเป็นแผนเชิงปฏิบัติการที่มีการระบุการดำเนินงาน/โครงการที่มีความชัดเจนตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐ และมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันในทุกระดับของแผน บนหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationships: XYZ) ซึ่งเป็นหลักการสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ (Z) ผ่านเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (Y) และแปลงไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องของหน่วยงานของรัฐ (X) และเป็นหลักการที่สนับสนุนให้ทุกหน่วยงานของรัฐวางแผนขับเคลื่อนการดำเนินงานต่าง ๆ โดยมองเป้าหมายร่วมกัน ทำให้การทำงานของภาครัฐเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ

รูปที่ ๑ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติผ่านแผน ๓ ระดับ

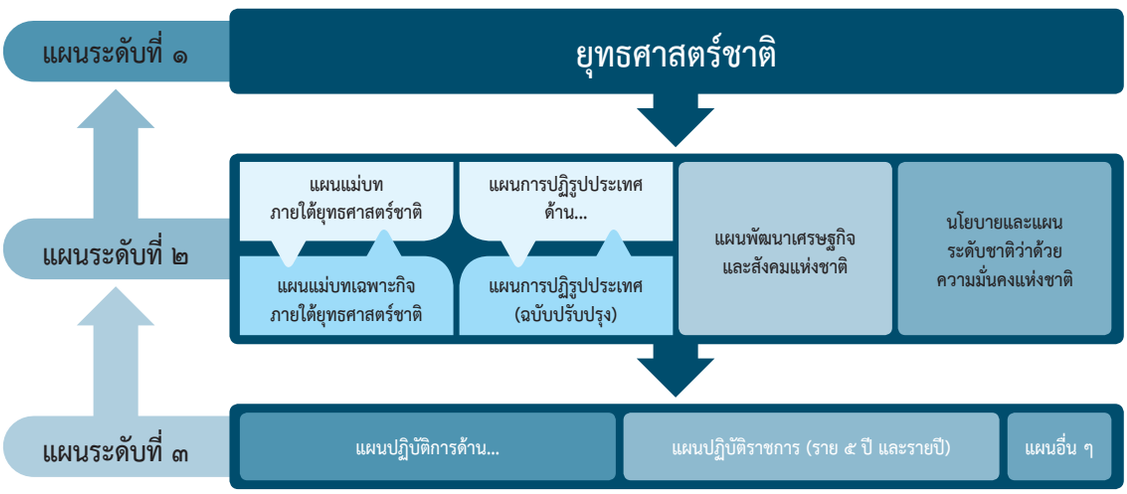

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

รูปที่ ๒ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติผ่านแผน ๓ ระดับ
บนหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationships: XYZ)

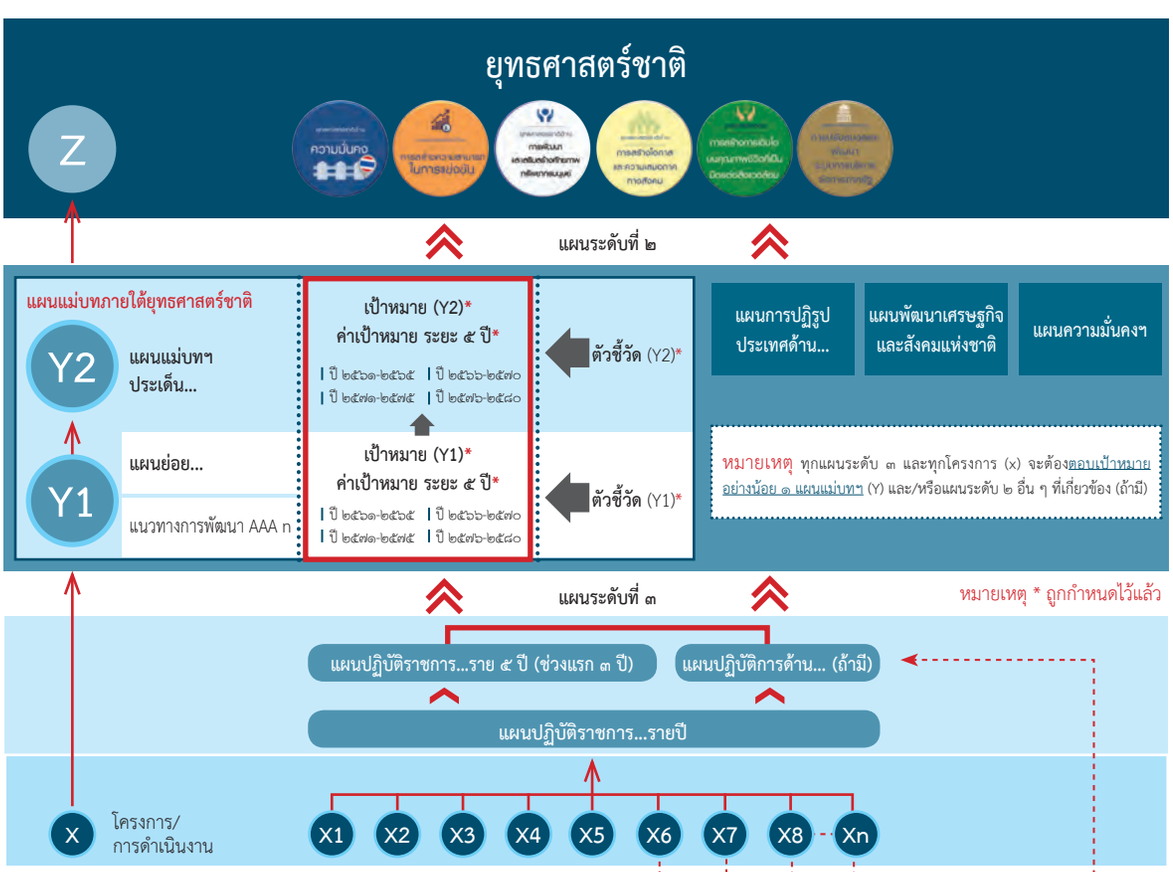

ที่มา : สศช.

๑.๑ สรุปผลการพัฒนาตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ (ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓)

๑.๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงมีวัตถุประสงค์เพื่อบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย มีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ สามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ โดยมี ๕ เป้าหมายการพัฒนา ประกอบด้วย ๑) ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข ๒) บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ ๓) กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง ๔) ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ และ ๕) การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพรวมผลการพัฒนา ในปี ๒๕๖๓ ประชาชนไทยมีความอยู่ดีและมีความสุขลดลงจากปี ๒๕๖๒ เล็กน้อย แต่ยังคงมากกว่าประเทศส่วนใหญ่ของโลก รวมทั้งประเทศไทยมีศักยภาพและความพร้อมทางด้านการทหาร โดยได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในประเทศกลุ่มบน รวมทั้งมีการพัฒนาในระดับดีเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน อย่างไรก็ตาม ยังจำเป็นต้องเร่งให้ความสำคัญกับการดำเนินการต่าง ๆ โดยเฉพาะการทำให้ประเทศไทยมีความเอื้ออาทรระหว่างคนในสังคม การลดความขัดแย้งในสังคม และการแก้ไขปัญหาการทุจริตของภาครัฐ ซึ่งจะสามารถช่วยเพิ่มความอยู่ดีมีสุขของประชาชนไทย และความมั่นคงในมิติอื่น ๆ อย่างยั่งยืนต่อไป

ผลการพัฒนาตามเป้าหมาย พบว่า ในปี ๒๕๖๓ **ความอยู่ดีมีสุขของประชากร**พิจารณาจากรายงาน World Happiness Report 2020 ซึ่งจัดทำโดย United Nations Sustainable Development Solutions Network (UNSDSN) พบว่า ประเทศไทยมีคะแนน ๕.๙๙๙ อยู่ในอันดับที่ ๕๔ จากทั้งหมด ๑๕๓ ประเทศ (ลดลงจากอันดับที่ ๕๒ จาก ๑๕๖ ประเทศ ในปี ๒๕๖๒) และอยู่ในอันดับที่ ๓ ของภูมิภาคอาเซียน รองจากประเทศสิงคโปร์และสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ **ความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ**พิจารณาจากรายงานดัชนีสันติภาพโลก (Global Peace Index: GPI) ในภาพรวมพบว่า ประเทศไทยมีคะแนน ๒.๒๔๕ อยู่ในอันดับที่ ๑๑๔ (จากทั้งหมด ๑๖๓ ประเทศ) ดีขึ้นจากอันดับ ๑๑๖ ในปี ๒๕๖๒ และถูกจัดให้เป็นกลุ่มประเทศที่มีสันติภาพปานกลาง ทั้งนี้ ความสงบสุขซึ่งสะท้อนจากความมั่นคงของประเทศในมิติต่าง ๆ ประเทศไทยอยู่ในเปอร์เซ็นไทล์ที่ ๓๐ หรือต่ำกว่าประเทศส่วนใหญ่ของโลก แต่เมื่อพิจารณาปัจจัยย่อยด้านความขัดแย้งภายในและระหว่างประเทศที่ยังดำรงอยู่ พบว่า ประเทศไทยได้คะแนน ๑.๙๔๕ (ดีขึ้นกว่าปี ๒๕๖๒ ที่มีคะแนนอยู่ที่ ๒.๐๓๕) อยู่ในอันดับที่ ๑๒๐ จาก ๑๖๓ ประเทศ และอยู่ในอันดับที่ ๗ ของภูมิภาคอาเซียน ส่วนปัจจัยย่อยด้านความปลอดภัยและความมั่นคงในสังคม ได้คะแนน ๒.๙๐๕ อยู่ในอันดับที่ ๑๒๓ จาก ๑๖๓ ประเทศ (ดีขึ้นกว่าปี ๒๕๖๒ ที่อยู่ในอันดับ ๑๒๕) โดยยังคงอยู่อันดับที่ ๘ ในกลุ่มประเทศอาเซียน ปัจจัยย่อยด้านการขยายอิทธิพลทางทหาร ได้คะแนน ๑.๕๕๙ อยู่ในอันดับที่ ๒๘ จาก ๑๖๓ ประเทศ คิดเป็นเปอร์เซ็นไทล์ที่ ๘๓ หรือดีกว่าประเทศส่วนใหญ่ของโลก และเป็นอันดับที่ ๓ ในกลุ่มประเทศอาเซียน รองจากประเทศมาเลเซียและสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพและความพร้อมทางด้านการทหารของประเทศ

๑.๑.๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ “ต่อยอดอดีต” “ปรับปัจจุบัน” และ “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” โดยมี ๒ เป้าหมายการพัฒนา ประกอบด้วย ๑) ประเทศไทยเป็นประเทศพัฒนาแล้วเศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และ ๒) ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น

ภาพรวมผลการพัฒนา ในปี ๒๕๖๓ อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศในปี ๒๕๖๓ ปรับตัวลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๒ จากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกรวมทั้งเศรษฐกิจภายในประเทศ ซึ่งเป็นผลมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) และถึงแม้ว่าการกระจายรายได้ของการพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาคจะปรับตัวดีขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศให้กลับมาฟื้นตัวโดยเร็ว รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นต่อนักลงทุนทั้งชาวไทยและต่างประเทศ

ผลการพัฒนาตามเป้าหมาย ในปี ๒๕๖๓ **ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ** พิจารณาจากผลการจัดอันดับของ International Institute for Management Development (IMD) พบว่า ประเทศไทยได้คะแนน ๗๕.๓๘๗ อยู่ในอันดับที่ ๒๙ ลดลงจากอันดับที่ ๒๕ ในปี ๒๕๖๒ ตามการลดลงของอันดับในด้านสมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) และประสิทธิภาพในการทำงานของภาครัฐ (Government Efficiency) โดยประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศอันดับที่ ๑ รองจากราชอาณาจักรเดนมาร์ก สมาพันธรัฐสวิส ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ และเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน

รูปที่ ๓ อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ปี ๒๐๒๐

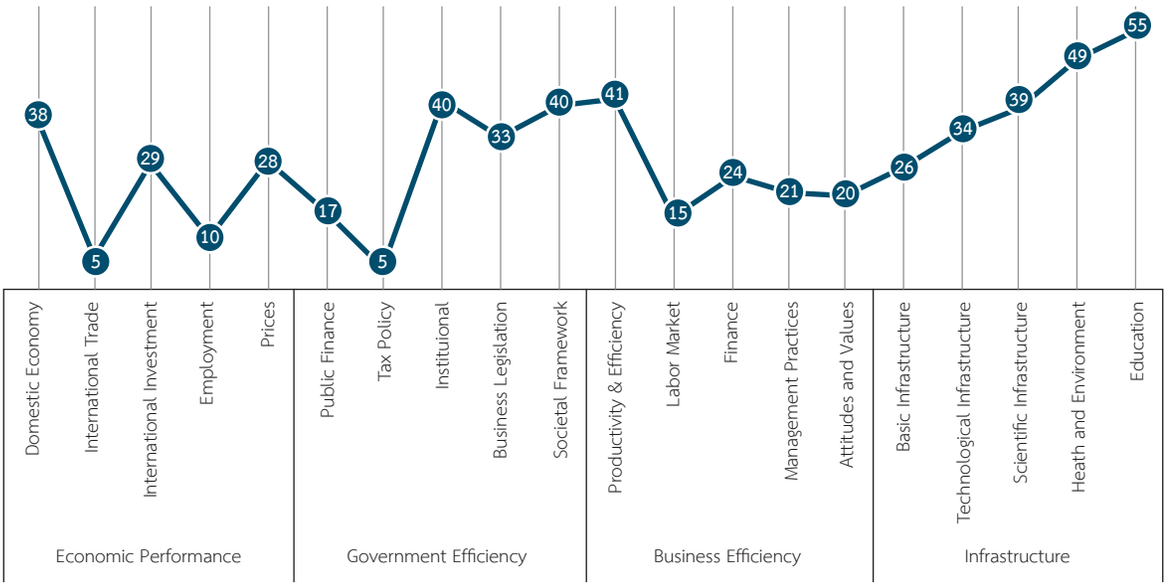

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook 2020

ในส่วนของ**การพัฒนาเศรษฐกิจ โดยพิจารณาจากอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP)** พบว่า เศรษฐกิจไทยขยายตัวมาอย่างต่อเนื่อง แต่ในปี ๒๕๖๓ เศรษฐกิจไทยหดตัวร้อยละ ๖.๑ เทียบกับการขยายตัวร้อยละ ๒.๓ ในปี ๒๕๖๒ จากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจภายในประเทศที่เป็นผลจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนของเศรษฐกิจไทย โดยเฉพาะภาคบริการที่หดตัวลงถึงร้อยละ ๖.๕ อย่างไรก็ดี ในปี ๒๕๖๔ คาดว่าเศรษฐกิจไทยจะขยายตัวในช่วงร้อยละ ๐.๗-๑.๒ โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลก แรงขับเคลื่อนจากการใช้จ่ายลงทุนและมาตรการเศรษฐกิจสำคัญของภาครัฐ การปรับตัวดีขึ้นของรายได้ภาคเกษตรและฐานการขยายตัวในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๖๓ ที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าปกติ นอกจากนี้ ในปี ๒๕๖๔ รัฐบาลยังคงให้ความสำคัญกับการควบคุมการระบาดของโควิด-๑๙ ให้อยู่ในวงจำกัด การให้ความช่วยเหลือเยียวยาประชาชน

และภาคธุรกิจ การดำเนินมาตรการสนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจเมื่อการระบาดผ่อนคลายลง การขับเคลื่อนการส่งออกสินค้า การรักษาแรงขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจจากการใช้จ่ายและการลงทุนภาครัฐ การส่งเสริมการลงทุนภาคเอกชน และการรักษาบรรยากาศทางการเมืองและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

ตารางที่ ๑ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)	**๔.๒**	**๒.๓**	**-๖.๑**
- ภาคการเกษตร	๕.๘	-๐.๖	-๓.๖
- ภาคอุตสาหกรรม	๒.๙	๐.๐	-๕.๙
- ภาคการบริการและอื่น ๆ	๔.๗	๓.๙	-๖.๕

ที่มา : รายงานผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศรายไตรมาส สศช.

ในส่วนของ**การกระจายรายได้ (Income Distribution)** ซึ่งสะท้อนการแบ่งปันส่วนของ GDP ในหมู่ประชากรของประเทศ พบว่า การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติทำให้ประเทศไทยมีการกระจายรายได้ที่ดีขึ้น โดยพิจารณาจากรายได้ประชาชาติต่อคน ซึ่งในปี ๒๕๖๒ รายได้ประชาชาติต่อคนของประเทศไทยอยู่ที่ ๒๓๖,๘๑๕ บาทต่อคนต่อปี เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๑ อยู่ที่ ๒๒๕,๐๙๕ บาทต่อคนต่อปี หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๒๑ และหากพิจารณาผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวเฉลี่ยของประเทศ (Gross Regional Product per Capita: GRP/Capita) พบว่า **การกระจายรายได้ในภูมิภาค**ปรับตัวดีขึ้นตามการขยายตัวของ GDP โดยในปี ๒๕๖๒ GRP/Capita ส่วนใหญ่ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า มีเพียงภาคตะวันออกและภาคกลางที่ GRP/Capita ลดลงตามการชะลอลงของการผลิตสาขาอุตสาหกรรมและการผลิตสาขาเกษตรตามลำดับ

ตารางที่ ๒ ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวเฉลี่ยของประเทศ (GRP/Capita)

ภาค	GRP/Capita (บาทต่อปี)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	
	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒
ตะวันออก	๕๐๘,๕๖๘	๕๐๒,๔๗๑	๔.๗	-๑.๒
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	๔๕๗,๓๙๙	๔๗๔,๐๐๔	๕.๑	๓.๖
กลาง	๒๗๑,๗๕๙	๒๗๑,๓๖๐	๒.๘	-๐.๑
ตะวันตก	๑๕๘,๒๐๖	๑๖๓,๑๒๙	๕.๔	๓.๑
ใต้	๑๔๗,๑๑๕	๑๕๓,๖๕๙	๑.๗	๔.๔
เหนือ	๑๑๐,๘๙๗	๑๑๔,๒๘๗	๗.๐	๓.๑
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๘๓,๘๕๖	๘๖,๑๗๑	๓.๖	๒.๘
เฉลี่ยทั้งประเทศ	**๒๓๖,๘๑๕**	**๒๔๓,๗๘๗**	**๕.๒**	**๒.๙**

ที่มา : รายงานผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัดแบบปริมาณลูกโซ่ สศช.

๑.๑.๓ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพในทุกมิติ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมี ๒ เป้าหมายการพัฒนา ประกอบด้วย ๑) คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพพร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ และ ๒) สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

ภาพรวมผลการพัฒนา ในปี ๒๕๖๓ คนไทยมีคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยมีความก้าวหน้าการพัฒนามนุษย์ปรับตัวดีขึ้น รวมทั้งมีอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี ดีกว่าหลายประเทศทั่วโลก โดยมีอายุเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประชากรโลก อย่างไรก็ตาม คนไทยยังมีประเด็นความท้าทายของความพร้อมและมีสมรรถนะในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ ที่จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างเร่งด่วนในระยะต่อไป ซึ่งจะมีความจำเป็นมากยิ่งขึ้นภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-๑๙ รวมทั้งต้องเร่งสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวไทยที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและวิถีการดำเนินชีวิตที่คนมีการย้ายถิ่นในการทำงาน การอยู่เป็นโสดหรือหย่าร้างมากขึ้น และการเพิ่มขึ้นของครัวเรือนเดี่ยว

ผลการพัฒนาตามเป้าหมาย พบว่า **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศในห้วงปีแรกของการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติมีการปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย โดยพิจารณาจากดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index: HDI)** ซึ่งเป็นตัวชี้วัดด้านการพัฒนามนุษย์ จัดทำโดยโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) พบว่า ในปี ๒๕๖๓ ประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนามนุษย์ในระดับสูง โดยมีดัชนี HDI เท่ากับ ๐.๗๗๗ เพิ่มขึ้นจาก ๐.๗๖๕ ในปี ๒๕๖๒ อยู่ในอันดับที่ ๗๙ แย่ลงจากอันดับที่ ๗๗ ของปีก่อนหน้า (จาก ๑๘๙ ประเทศ) สะท้อนถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอื่น ๆ ที่มีพัฒนาการเร็วกว่าประเทศไทย นอกจากนี้ **เมื่อพิจารณาดัชนีการพัฒนามนุษย์ที่ไม่เท่าเทียม (Inequality-adjusted Human Development Index: IHDI)** ของ UNDP พบว่า ในปี ๒๕๖๓ ดัชนี IHDI ของไทยอยู่ที่ ๐.๗๗๗ ปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับค่าดัชนีที่ ๐.๖๓๕ ในปีก่อนหน้า โดยในปี ๒๕๖๓ ค่าดัชนี IHDI สูงกว่าค่าดัชนี HDI เล็กน้อย (ปี ๒๕๖๒ ค่าดัชนี IHDI มีค่าน้อยกว่าดัชนี HDI) สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาความเหลื่อมล้ำการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศที่ปรับตัวดีขึ้น

ในส่วนของ**อายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี (Health Adjusted Life Expectancy: HALE)** ที่สะท้อนถึงการมีชีวิตอยู่ของประชากรอย่างมีสุขภาพดีนั้น จากข้อมูลขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) พบว่า **ประชากรไทยมีอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง** โดยในปี ๒๕๖๒ มีค่าเฉลี่ยที่ ๖๘.๓ ปี เพิ่มจาก ๖๘ ปี ในปี ๒๕๕๘ ซึ่งสะท้อนถึงการมีคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทยที่ดีเพิ่มขึ้น

รูปที่ ๔ อายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี (HALE) ของประเทศไทย (ปี)

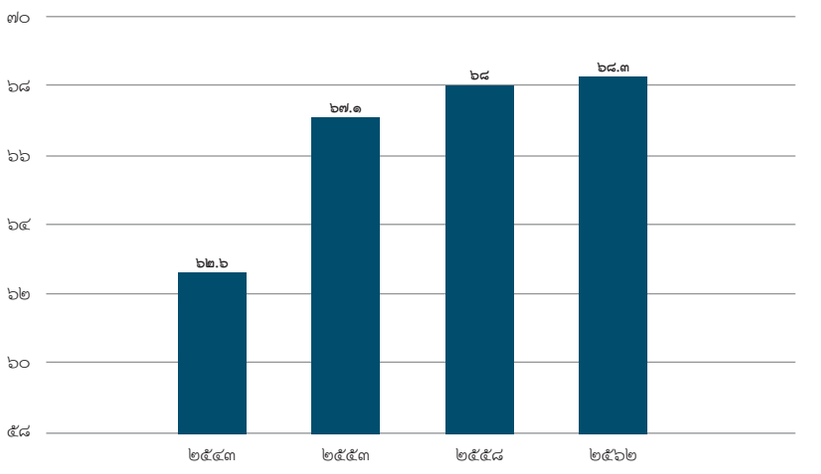

ที่มา : WHO

ในส่วนของ**ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต** พิจารณาจาก**การประเมินของโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (Programme for International Student Assessment: PISA)** ของประเทศไทยในปี ๒๕๖๑ พบว่า นักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยด้านการอ่าน ๓๙๓ คะแนน คณิตศาสตร์ ๔๑๙ คะแนน และวิทยาศาสตร์ ๔๒๖ คะแนน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) และเมื่อเปรียบเทียบผลการประเมิน PISA ในปี ๒๕๕๘ พบว่า นักเรียนไทยมีคะแนนด้านการอ่านลดลงประมาณ ๑๖ คะแนน ส่วนด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์มีคะแนนเพิ่มขึ้นประมาณ ๓ คะแนน และ ๔ คะแนน ตามลำดับ ซึ่งในการทดสอบทางสถิติถือว่าด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ไม่มีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับรอบการประเมินที่ผ่านมา

รูปที่ ๕ ผลการประเมิน PISA ของนักเรียนไทย

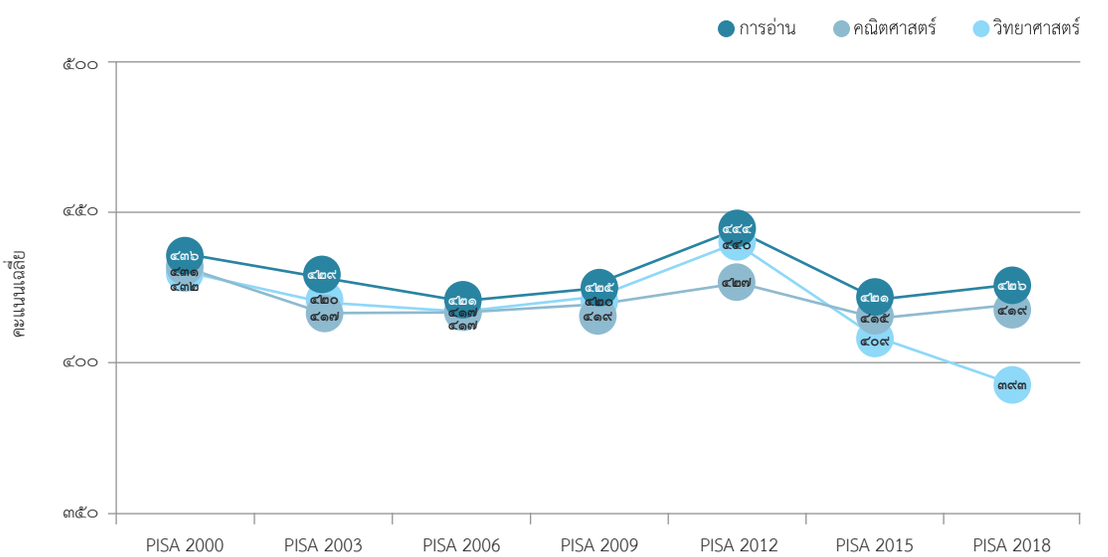

ที่มา : OECD ประมวลผลโดย สศช.

ในส่วนของ**การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย** ประเมินจากดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index: HAI) ในดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน พบว่า **ในปี ๒๕๖๒ ครอบครัวและสังคมไทยได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและวิถีการดำเนินชีวิตที่คนมีการย้ายถิ่นในการทำงาน การอยู่เป็นโสดหรือหย่าร้างมากขึ้น รวมทั้งการเพิ่มขึ้นของครัวเรือนเดี่ยว ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งของครอบครัวที่เป็นหน่วยผลิตและบ่มเพาะคนรุ่นใหม่ที่จะเป็นกำลังหลักในการพัฒนาประเทศ รวมถึงการดูแลบุคคลในครอบครัวโดยเฉพาะผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** โดยมีค่าดัชนีเท่ากับ ๐.๖๔๗๐ เพิ่มขึ้นจากระดับ ๐.๖๒๗๖ ในปี ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นผลจากครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว ผู้สูงอายุที่อยู่ลำพัง และการแจ้งความคดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และการประทุษร้ายต่อทรัพย์ลดลง อย่างไรก็ดี เด็กอายุ ๑๕-๑๗ ปี ที่ทำงานมีจำนวนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๓๐ ดังนั้น หากมีการสนับสนุนให้เด็กอายุ ๑๕-๑๗ ปี ที่ยังอยู่ในวัยเรียนอยู่ในระบบการศึกษามากขึ้น โดยยังไม่ต้องทำงาน รวมถึงการสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน โดยเฉพาะครอบครัวเปราะบางและผู้สูงอายุที่อยู่ลำพัง ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลกลุ่มบุคคลดังกล่าว จะส่งผลให้ประชากรไทยมีชีวิตครอบครัวที่สมบูรณ์และอยู่ในชุมชนที่มีความเข้มแข็ง

ตารางที่ ๓ ดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๒

ดัชนี	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๒
ดัชนีความก้าวหน้าของคน	**๐.๖๒๒๐**	**๐.๖๑๐๙**	**๐.๖๒๑๙**
ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน	๐.๖๕๒๗	๐.๖๒๗๖	๐.๖๔๗๐
- เด็กอายุ ๑๕-๑๗ ปี ที่ทำงาน (ร้อยละ)	๑๑.๒๙	๙.๓๑	๙.๗๑
- ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว (ร้อยละ)	๒๓.๐๒	๒๔.๓๘	๒๓.๕๐
- ผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว (ร้อยละ)	๖.๐๓	๗.๐๐	๖.๕๒
การแจ้งความคดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ (รายต่อประชากรแสนคน)	๑๐๑.๓๕	๑๑๒.๖๓	๑๐๕.๔๖

ที่มา : สศช.

๑.๑.๔ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมมีวัตถุประสงค์เพื่อดึงพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม และชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ เพื่อให้การเติบโตของประเทศมีความยั่งยืน ทุกคนได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยมี ๓ เป้าหมายการพัฒนาประกอบด้วย ๑) สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ ๒) กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ และ ๓) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

ภาพรวมการพัฒนา พบว่า ในภาพรวมปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติมีทิศทางที่ดีขึ้น ทั้งการเข้าถึงการศึกษา การเข้าถึงหลักประกันสุขภาพ นอกจากนี้ คุณภาพชีวิตของประชากรผู้สูงอายุปรับตัวดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ความเหลื่อมล้ำในมิติต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มประชากรที่มีระดับรายได้และอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกันยังคงมีอยู่ ซึ่งเป็นประเด็นที่จำเป็นต้องเร่งแก้ไขและพัฒนา โดยเฉพาะกลุ่มประชากรเปราะบาง

ผลการพัฒนาตามเป้าหมาย พิจารณาจากความแตกต่างของรายได้และการเข้าถึงบริการภาครัฐระหว่างกลุ่มประชากร โดยสะท้อนจากความแตกต่างของรายได้ระหว่างประชากรกลุ่มที่รวยสุดกับกลุ่มที่จนสุด พบว่า ปี ๒๕๖๒ กลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีรายได้สูงสุดมีร้อยละ ๓๓.๑๗ ของประชากรทั้งหมด ส่วนกลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีรายได้ต่ำสุดมีร้อยละ ๒.๐๘ ของประชากรทั้งหมด โดยเมื่อเปรียบเทียบระหว่างประชากรกลุ่มที่มีรายได้สูงสุดและต่ำสุด พบว่า กลุ่มประชากรที่มีรายได้สูงสุดมีรายได้มากกว่ากลุ่มประชากรที่มีรายได้ต่ำสุด ๑๕.๙๔ เท่า ซึ่งลดลงจากปี ๒๕๖๐ ที่มีความแตกต่างทางรายได้ถึง ๑๙.๒๙ เท่า สะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างของความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของประชากรที่เริ่มลดลง

ขณะที่**การเข้าถึงบริการภาครัฐระหว่างกลุ่มประชากร** สามารถสะท้อนผลการพัฒนาได้จากข้อมูลการเข้าถึงบริการภาครัฐในมิติต่าง ๆ ได้แก่

(๑) **มิติด้านการศึกษา** พบว่า ในปี ๒๕๖๒ กลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่จนสุดมีอัตราการเข้าเรียนสุทธิในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ ๖๓.๕ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๖๒.๙ ในปี ๒๕๖๐ และมีอัตราการเข้าเรียนสุทธิในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ ๔๘.๘ ปรับลดลงจากร้อยละ ๔๙.๗ ในปี ๒๕๖๐ ในขณะที่กลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่รวยสุดมีอัตราการเข้าเรียนสุทธิในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสูงถึงร้อยละ ๗๔.๖ และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ ๗๗.๓ **สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มคนที่มีรายได้ระดับต่างกัน ยังคงมีความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษา อย่างไรก็ตาม ความเหลื่อมล้ำดังกล่าวมีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เป็นการศึกษาภาคบังคับ** พบว่า มีช่องว่างระหว่างอัตราการเข้าเรียนสุทธิของกลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่จนสุดกับกลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่รวยสุดลดลงจากร้อยละ ๑๗.๘ (ร้อยละ ๖๒.๙-๘๐.๗) เหลือร้อยละ ๑๓.๓ (ร้อยละ ๖๓.๕-๗๖.๘)

ตารางที่ ๔ ร้อยละของอัตราการเข้าเรียนสุทธิตามระดับการศึกษาในแต่ละระดับรายได้

กลุ่มประชากรตามระดับรายได้	ระดับประถมศึกษา			ระดับมัธยมต้น			ระดับมัธยมปลาย		
	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๒
๑๐% ที่ ๑ จนสุด	๘๕.๑	๘๗.๑	๘๖.๕	๖๓.๑	๖๒.๙	๖๓.๕	๔๔.๘	๔๙.๗	๔๘.๘
๑๐% ที่ ๒	๘๕.๓	๘๗.๔	๘๕.๕	๖๒.๗	๖๕.๗	๖๐.๐	๕๑.๖	๔๘.๗	๕๖.๐
๑๐% ที่ ๓	๘๗.๔	๘๙.๐	๘๔.๕	๖๒.๖	๖๗.๙	๖๔.๗	๕๗.๑	๕๓.๔	๕๒.๖
๑๐% ที่ ๔	๘๘.๓	๘๘.๑	๘๖.๗	๖๔.๙	๖๖.๘	๖๕.๕	๕๔.๓	๕๙.๐	๕๕.๕
๑๐% ที่ ๕	๘๘.๓	๘๘.๑	๘๘.๓	๖๖.๗	๖๙.๕	๗๐.๐	๕๘.๐	๕๘.๐	๖๕.๗
๑๐% ที่ ๖	๘๗.๓	๘๘.๖	๘๙.๘	๗๑.๘	๖๗.๒	๖๗.๘	๕๙.๕	๕๖.๗	๖๖.๓
๑๐% ที่ ๗	๘๗.๕	๘๗.๐	๘๗.๒	๖๗.๑	๗๑.๘	๖๖.๐	๖๐.๒	๕๖.๕	๖๘.๔
๑๐% ที่ ๘	๘๙.๔	๙๐.๘	๘๘.๙	๗๑.๓	๖๗.๗	๗๕.๕	๖๙.๐	๖๗.๘	๕๘.๒
๑๐% ที่ ๙	๘๘.๗	๘๗.๙	๘๗.๙	๗๒.๘	๗๖.๘	๖๘.๗	๖๖.๓	๗๐.๙	๗๔.๘
๑๐% ที่ ๑๐ รวยสุด	๙๒.๐	๙๑.๘	๘๔.๐	๗๒.๗	๘๐.๗	๗๖.๘	๗๔.๖	๗๘.๒	๗๗.๓
รวม	**๘๗.๒**	**๘๘.๓**	**๘๖.๘**	**๖๖.๔**	**๖๘.๒**	**๖๖.๔**	**๕๗.๗**	**๕๗.๘**	**๖๐.๓**

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย สศช.

(๒) **มิติด้านสาธารณสุข** พบว่า ในปี ๒๕๖๒ ประชาชนเข้าถึงสวัสดิการการรักษาพยาบาลครอบคลุมร้อยละ ๙๖.๘๙ โดยเป็นผู้เข้าถึงสิทธิหลักประกันสุขภาพ (สิทธิบัตรทอง) ร้อยละ ๙๓.๙๒ ผู้เข้าถึงสิทธิประกันสังคมร้อยละ ๒.๐๘ ผู้เข้าถึงสิทธิข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการการเมืองร้อยละ ๐.๘๙ โดยในภาพรวมการเข้าถึงหลักประกันสุขภาพของกลุ่มคนจนมีแนวโน้มเข้าถึงเพิ่มขึ้น **เบี้ยผู้สูงอายุ** เมื่อพิจารณาการได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของผู้สูงอายุที่ยากจน พบว่า ผู้สูงอายุที่ยากจนได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุคิดเป็นสัดส่วนสูงกว่าร้อยละ ๙๐ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ แต่ในปี ๒๕๖๒ มีผู้สูงอายุยากจนที่ได้รับเบี้ยยังชีพลดลงเล็กน้อย โดยมีจำนวน ๙.๘๙ แสนคน จากผู้สูงอายุยากจนทั้งหมด ๑.๑๓ ล้านคน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๘๗.๔๖

(๓) **มิติด้านโครงสร้างพื้นฐาน** เมื่อพิจารณาการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ พบว่า หากจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ ประเทศไทยยังมีความแตกต่างในการเข้าถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่ระหว่างครัวเรือนที่มีสถานะทางเศรษฐกิจต่ำที่สุดกับครัวเรือนที่มีสถานะทางเศรษฐกิจสูงที่สุด

ตารางที่ ๕ ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงบริการพื้นฐานตามระดับรายจ่ายและเขตพื้นที่ ปี ๒๕๖๒

(บริการพื้นฐาน : ไฟฟ้าภายในบ้าน น้ำประปาภายในบ้าน โทรศัพท์พื้นฐาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต)

กลุ่มครัวเรือนตามระดับรายได้	ร้อยละครัวเรือนที่เข้าถึงบริการพื้นฐาน					
	ไฟฟ้าภายในบ้าน	น้ำประปาภายในบ้าน	โทรศัพท์พื้นฐาน	โทรศัพท์เคลื่อนที่	คอมพิวเตอร์	อินเทอร์เน็ต
๑๐% ที่ ๑ จนสุด	๙๙.๒๔	๘๙.๓๑	๐.๓๖	๙๑.๔๗	๑.๔๗	๔๑.๓๙
๑๐% ที่ ๒	๙๙.๗๕	๙๑.๘๗	๐.๖๕	๙๓.๘๒	๓.๒๔	๔๙.๓๐
๑๐% ที่ ๓	๙๙.๘๗	๙๓.๓๖	๐.๖๒	๙๓.๔๓	๕.๐๘	๔๘.๓๐
๑๐% ที่ ๔	๙๙.๙๑	๙๔.๕๒	๑.๒๑	๙๕.๐๘	๗.๔๗	๕๒.๒๓
๑๐% ที่ ๕	๙๙.๘๕	๙๖.๑๘	๑.๘๑	๙๕.๕๔	๙.๗๙	๕๔.๖๘
๑๐% ที่ ๖	๙๙.๙๕	๙๖.๒๑	๒.๑๘	๙๖.๒๘	๑๑.๔๖	๕๖.๕๖
๑๐% ที่ ๗	๑๐๐.๐๐	๙๗.๓๕	๓.๒๒	๙๗.๔๐	๑๖.๔๔	๖๔.๑๑
๑๐% ที่ ๘	๙๙.๙๘	๙๘.๓๐	๔.๒๒	๙๘.๓๙	๒๐.๐๗	๖๙.๙๐
๑๐% ที่ ๙	๙๙.๙๙	๙๘.๓๔	๖.๒๖	๙๙.๐๓	๒๗.๔๐	๗๗.๗๑
๑๐% ที่ ๑๐ รวยสุด	๙๙.๙๙	๙๙.๐๔	๑๒.๓๑	๙๙.๔๒	๔๔.๗๔	๘๓.๖๔
รวม	**๙๙.๘๙**	**๙๖.๐๔**	**๓.๙๔**	**๙๖.๔๙**	**๑๗.๒๑**	**๖๒.๔๗**

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย สศช.

ใน**ด้านความก้าวหน้าการพัฒนาคน** พิจารณาได้จาก**ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI)** ที่สะท้อนความก้าวหน้าการพัฒนาคนของประเทศ พบว่า **ในปี ๒๕๖๒ ค่าดัชนี HAI ของประเทศไทยอยู่ที่ ๐.๖๒๑๙ ดีขึ้นจากค่าดัชนีที่ ๐.๖๑๐๙ ในปี ๒๕๖๐** อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณา**ดัชนีความก้าวหน้าของคนระดับจังหวัด** พบว่า **ยังมีความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาคนอยู่มาก** โดยในปี ๒๕๖๒ มีเพียง ๒๘ จังหวัด ที่มีดัชนีความก้าวหน้าของคนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ และมีถึง ๔๙ จังหวัด ที่มีดัชนีความก้าวหน้าของคนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ **โดยจังหวัดที่มีความก้าวหน้ามากที่สุด** ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี รองลงมาเป็นกรุงเทพมหานคร ปทุมธานี ภูเก็ต และระยอง โดยทั้ง ๕ จังหวัด มีดัชนีย่อยในแต่ละด้านที่มีความก้าวหน้าในการพัฒนาเกินกว่า ๐.๖ ยกเว้นด้านการมีส่วนร่วมที่มีค่าดัชนีเพียง ๐.๓-๐.๔ เท่านั้น และ**หากพิจารณาจังหวัดที่มีความก้าวหน้าน้อยที่สุด** พบว่า เป็นจังหวัดนราธิวาส รองลงมาเป็นจังหวัดปัตตานี แม่ฮ่องสอน สุรินทร์ และบุรีรัมย์ โดยทั้ง ๕ จังหวัดดังกล่าวมีดัชนีความก้าวหน้าในด้านการศึกษาน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง ๐.๑๕๙๑-๐.๓๕๗๔ แต่ในทางกลับกันมีดัชนีความก้าวหน้าในเรื่องที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับสูง (มากกว่า ๐.๘) จากข้อมูลดังกล่าวทำให้เห็นถึงประเด็นท้าทายของการดำเนินงานเพื่อลดความเหลื่อมล้ำดังกล่าว เช่น การยกระดับคุณภาพการศึกษาและลดช่องว่างการพัฒนาระหว่างพื้นที่ การสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน การเร่งสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตารางที่ ๖ ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI)

ดัชนี	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๒
ดัชนีความก้าวหน้าของคน	**๐.๖๒๒๐**	**๐.๖๑๐๙**	**๐.๖๒๑๙**
- ด้านสุขภาพ	๐.๖๐๙๕	๐.๕๙๐๖	๐.๕๘๔๓
- ด้านการศึกษา	๐.๔๖๘๖	๐.๔๔๖๒	๐.๔๗๔๓
- ด้านชีวิตการทำงาน	๐.๗๐๕๔	๐.๗๐๙๕	๐.๗๒๓๗
- ด้านรายได้	๐.๕๙๑๖	๐.๕๗๖๕	๐.๕๖๘๙
- ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	๐.๘๓๒๘	๐.๘๔๓๓	๐.๘๕๙๕
- ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน	๐.๖๕๒๗	๐.๖๒๗๖	๐.๖๔๗๐
- ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร	๐.๕๗๐๗	๐.๖๖๖๕	๐.๖๗๗๔
- ด้านการมีส่วนร่วม	๐.๖๐๖๐	๐.๕๑๐๓	๐.๖๒๐๘

ที่มา : สศช.

ในส่วนของ**คุณภาพชีวิตของประชากรผู้สูงอายุ** พิจารณาโดยใช้ข้อมูลผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความยากจนหลายมิติ ประมวลจากระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform: TPMAP) พบว่า ปี ๒๕๖๒ ผู้สูงอายุที่ไม่มีอาชีพหรือรายได้ จำนวน ๘๐๘,๙๕๕ คน เป็นผู้สูงอายุที่ยากจน จำนวน ๒๖๓,๕๙๖ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๒.๕๘ ของผู้สูงอายุที่ไม่มีอาชีพหรือรายได้ ลดลงจากปี ๒๕๖๑ ที่มีสัดส่วนร้อยละ ๓๓.๐๐ แสดงให้เห็นถึงผู้สูงอายุที่ไม่มีอาชีพหรือรายได้ โดยเฉพาะที่มีความยากจนและต้องได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ

๑.๑.๕ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ การใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน โดยมี ๔ เป้าหมายการพัฒนา ประกอบด้วย ๑) อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล ๒) ฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ ๓) ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ และ ๔) ยกระดับกระบวนทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมบนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล

ภาพรวมผลการพัฒนาของปี ๒๕๖๓ ประเทศไทยมีการดำเนินการเพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้นจากปี ๒๕๖๒ เป็นผลให้ผลกระทบทางลบที่เกิดจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศมีการควบคุมและจัดการที่ดีมากขึ้น ทั้งการเพิ่มพื้นที่สีเขียวของพื้นที่ป่าไม้ การฟื้นฟูคุณภาพของแม่น้ำลำคลอง พื้นที่ทางทะเลและชายฝั่ง การใช้พลังงานทดแทน และการบริหารจัดการมลภาวะและขยะของประเทศ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์และการสร้างสมดุลของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนต่อไป

ผลการพัฒนาตามเป้าหมาย ในส่วนของ**พื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** พิจารณาจากข้อมูลสัดส่วนพื้นที่สีเขียวของประเทศของกรมป่าไม้ พบว่า ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ป่าธรรมชาติ จำนวน ๑๐๒.๔๘๔ ล้านไร่ (ร้อยละ ๓๑.๖๘ ของพื้นที่ประเทศ) ลดลงจากปี ๒๕๖๑ ที่มีพื้นที่ป่าธรรมชาติ จำนวน ๑๐๒.๔๘๘ ล้านไร่ และเมื่อพิจารณาสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ในแต่ละภูมิภาค พบว่า ภาคเหนือมีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้มากที่สุด (ร้อยละ ๖๓.๙๙ ของพื้นที่ทั้งหมด) รองลงมาเป็นภาคตะวันตก (ร้อยละ ๕๙.๑๕ ของพื้นที่ทั้งหมด) ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภาคที่มีพื้นที่ป่าไม้น้อยที่สุด (ร้อยละ ๑๕.๐๓ ของพื้นที่ทั้งหมด)

รูปที่ ๖ พื้นที่ป่าธรรมชาติ (ล้านไร่)

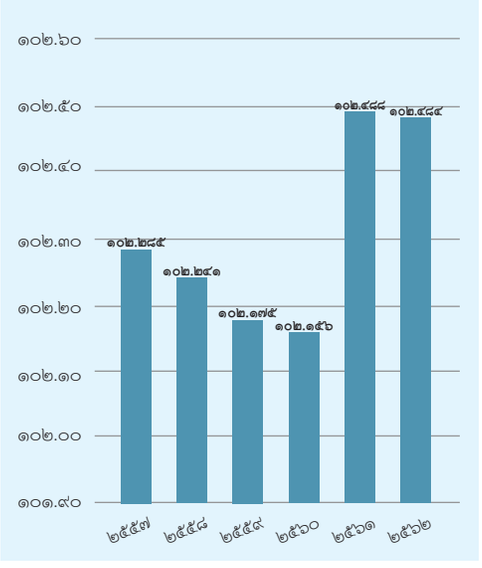

ที่มา : กรมป่าไม้

รูปที่ ๗ สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ในแต่ละภูมิภาค (ร้อยละ)

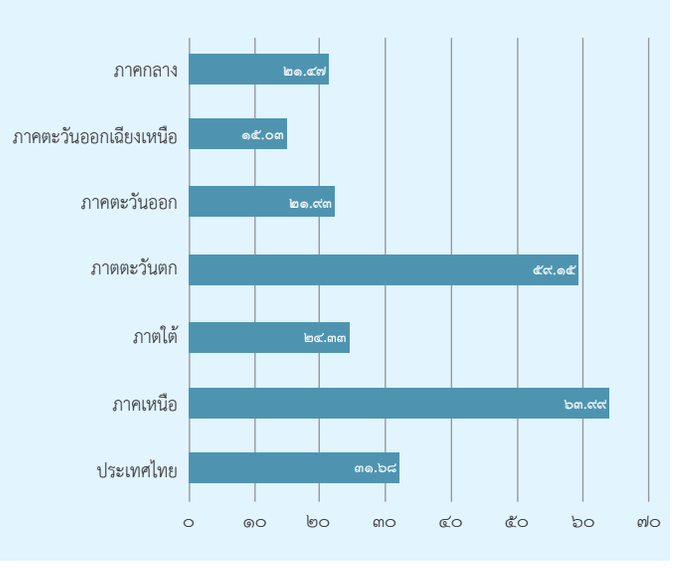

ที่มา : กรมป่าไม้

ในส่วนของ**สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมที่ได้รับการฟื้นฟู** โดยประเมินจากสถานการณ์บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประเภทต่าง ๆ ทั้งแหล่งน้ำผิวดิน น้ำบาดาล และน้ำทะเลชายฝั่ง และการติดตามตรวจสอบคุณภาพแหล่งน้ำสำคัญทั่วประเทศ ในปี ๒๕๖๒ พบว่า มีดัชนีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ ๔๖ เกณฑ์พอใช้ร้อยละ ๓๔ และคุณภาพเสื่อมโทรมที่เพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าจากปี ๒๕๖๑ เป็นร้อยละ ๑๘ อย่างไรก็ตาม พบว่า ในปี ๒๕๖๒ มีแหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำในเกณฑ์ดีมากที่ร้อยละ ๒ เป็นครั้งแรก ซึ่งแสดงถึงคุณภาพน้ำที่เริ่มปรับตัวดีขึ้น ทั้งนี้ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ แหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ถึงดีมาก ลดลงจากร้อยละ ๙๑ เป็นร้อยละ ๘๒ เนื่องจากการขยายตัวของจำนวนประชากรและนักท่องเที่ยวที่เพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งการระบายน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสียของประเทศยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานและไม่เพียงพอ ขณะที่คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง พบว่า ในปี ๒๕๖๒ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดีถึงดีมาก คิดเป็นร้อยละ ๖๑ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๑ ที่มีเพียงร้อยละ ๕๙ ในขณะที่คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งที่เสื่อมโทรมและเสื่อมโทรมมากลดลงจากร้อยละ ๖ เหลือร้อยละ ๕ ในปี ๒๕๖๒

รูปที่ ๘ สถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง (ร้อยละ)

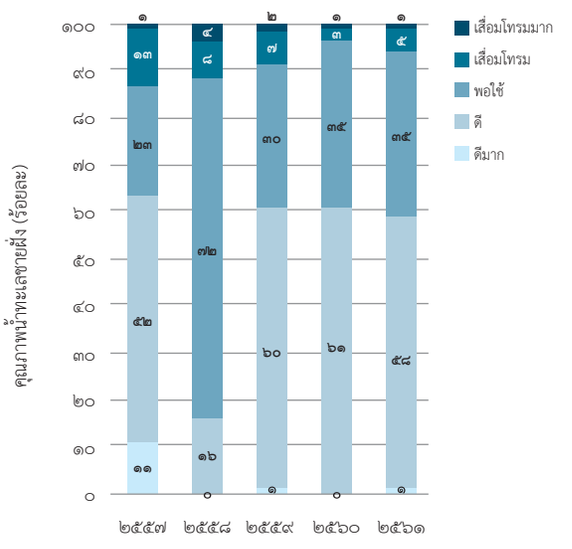

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

รูปที่ ๙ สถานการณ์คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน (ร้อยละ)

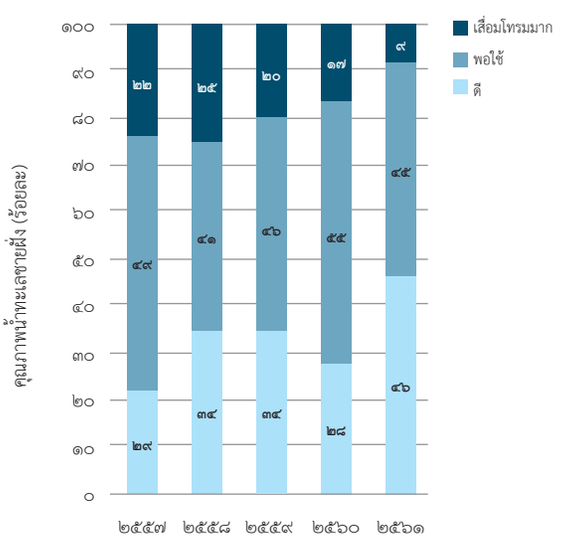

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

ในส่วนของ**การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม**เทียบเคียงจากสัดส่วนการใช้ก๊าซธรรมชาติ พบว่า ปี ๒๕๖๓ ปริมาณการใช้ก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้า ลดลงร้อยละ ๑.๑๑ จากปี ๒๕๖๒ เป็นร้อยละ ๕๖.๓๕ เมื่อเทียบกับสัดส่วนการใช้ก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้าในปี ๒๕๖๒ ที่ร้อยละ ๕๗.๔๖ อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบเคียงจากสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๖๓ จากข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม-ธันวาคม ๒๕๖๓ มีสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย ประมาณร้อยละ ๑๕.๕๔ และเมื่อพิจารณาร่วมกับสถานการณ์เชิงคุณภาพในมิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่า คุณภาพอากาศที่ประเมินจากข้อมูลปริมาณฝุ่นละออง ในปี ๒๕๖๒ ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM_{10}) มีค่าเฉลี่ยรายปีทั้งประเทศที่เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๑ เป็น ๔๕.๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ในปี ๒๕๖๑ เปรียบเทียบกับ ๔๑.๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ในปี ๒๕๖๐ ในขณะที่ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ($PM_{2.5}$) มีค่าเฉลี่ยรายปีทั้งประเทศเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๑ ที่ ๒๔.๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร เป็น ๒๕.๖ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ในปี ๒๕๖๑ แต่อย่างไรก็ตาม ค่าฝุ่นละอองทั้งสองขนาดยังคงอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

รูปที่ ๑๐ คุณภาพอากาศ

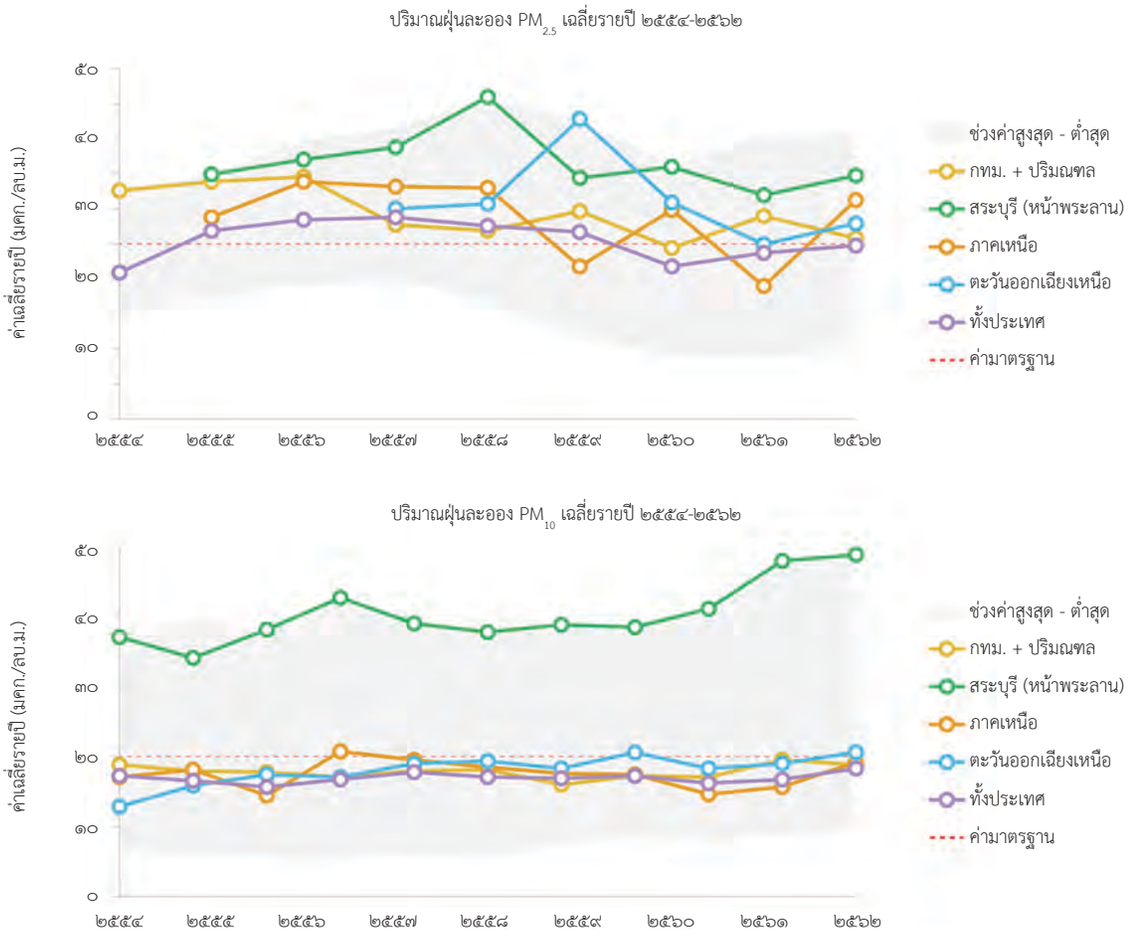

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

สถานการณ์ขยะมูลฝอยชุมชน ของเสียอันตราย และสารอันตราย ซึ่งสะท้อนความสามารถในการบริหารจัดการขยะประเภทต่าง ๆ ของประเทศ จากการขยายตัวของชุมชนเมือง การอุปโภคบริโภค และการท่องเที่ยว พบว่า การจัดการขยะมูลฝอย ในปี ๒๕๖๒ มีแนวโน้มดีขึ้นแม้ว่าปริมาณขยะมูลฝอยจะเพิ่มขึ้นเป็น ๒๘.๗๑ ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ จากปี ๒๕๖๑ โดยขยะมูลฝอยชุมชนได้ถูกคัดแยก ณ ต้นทาง และนำกลับไปใช้ประโยชน์ จำนวน ๑๒.๕๒ ล้านตัน (ร้อยละ ๔๔ ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น) ทั้งนี้ ขยะมูลฝอยที่เหลือจากการคัดแยกและนำไปใช้ประโยชน์แล้วจะถูกนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง จำนวน ๙.๘๑ ล้านตัน (ร้อยละ ๓๔ ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น) เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๑๓ ส่วนใหญ่เป็นการใช้ประโยชน์จากขยะรีไซเคิล และทำปุ๋ยอินทรีย์ และขยะมูลฝอยชุมชนถูกกำจัดอย่างถูกต้อง จำนวน ๑๐.๘๘ ล้านตัน (ร้อยละ ๓๙ ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น) อย่างไรก็ตาม ของเสียอันตรายชุมชนปริมาณ ๖๔๘,๒๐๘ ตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๑ ร้อยละ ๑.๖ โดยพบว่าร้อยละ ๖๕ เป็นซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และร้อยละ ๓๕ เป็นของเสียอันตรายจากชุมชนประเภทอื่น ๆ เช่น แบตเตอรี่ ถ่านไฟฉาย ภาชนะบรรจุสารเคมี และกระป๋องสเปรย์ ทั้งนี้ ปริมาณของเสียได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๖.๑๒ จากปริมาณของเสียอุตสาหกรรมทั้งหมด หรือประมาณ ๑๐๔,๕๒๖ ตัน สำหรับกากอุตสาหกรรมอันตรายปริมาณ ๑.๓๔ ล้านตัน ในแต่ละภูมิภาคของประเทศมีการกระจายตัวของโรงงานบำบัดกำจัดกากอุตสาหกรรม ซึ่งศักยภาพการบำบัดกำจัดมีมากที่สุดอยู่ที่ภาคตะวันออก รองลงมาเป็นภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคเหนือ

ในส่วนของ**ปริมาณก๊าซเรือนกระจก มูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2)** จากการใช้พลังงานของประเทศในช่วงเดือนมกราคม-กันยายน ๒๕๖๓ มีปริมาณการปล่อยก๊าซ CO_2 ลดลง คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๘ จากช่วงเดียวกันของปีก่อน และลดลงในทุกสาขาเศรษฐกิจ โดยในปี ๒๕๖๓ ภาคการผลิตไฟฟ้ามีสัดส่วนการปล่อยก๊าซ CO_2 สูงสุด ร้อยละ ๔๑ ของการปล่อยก๊าซ CO_2 ทั้งหมด ขณะที่ภาคการขนส่งและภาคอุตสาหกรรม ซึ่งมีสัดส่วนการปล่อยก๊าซ CO_2 ร้อยละ ๒๕ และร้อยละ ๒๘ ตามลำดับ รวมถึงภาคอื่น ๆ เช่น ภาคครัวเรือน เกษตรกรรม และพาณิชยกรรม มีการปล่อยก๊าซ CO_2 คิดเป็นร้อยละ ๖ ของการปล่อยก๊าซทั้งหมด ทั้งนี้ การปล่อย CO_2 ต่อการใช้พลังงาน (การใช้พลังงานขั้นต้นรวมถึงการใช้พลังงานทดแทน) ของประเทศไทยอยู่ที่ ๑.๘๖ พันตัน (CO_2/KTOE) ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก

รูปที่ ๑๑ สัดส่วนการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ รายสาขาเศรษฐกิจ (ล้านตัน)

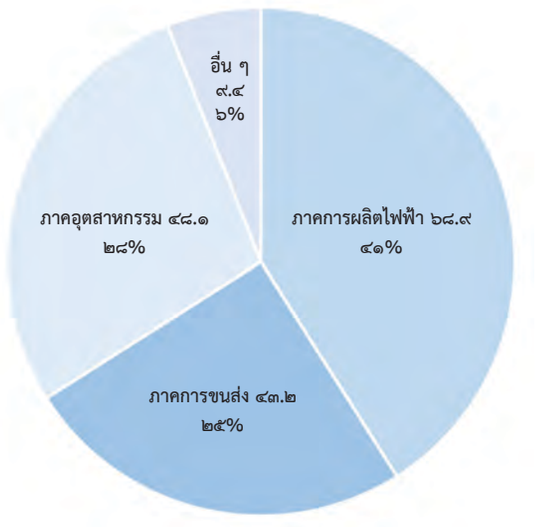

ที่มา : สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

๑.๑.๖ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภาครัฐให้มีมาตรฐาน ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และมีความทันสมัย ระบบงานภาครัฐมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ปราศจากการทุจริตประพฤติมิชอบ ตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายและการอำนวยความยุติธรรมเป็นไปตามหลักนิติธรรม ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง โดยจะส่งผลให้เกิดกลไกที่สนับสนุนการขับเคลื่อนประเด็นยุทธศาสตร์ชาติในด้านอื่น ๆ ให้สามารถดำเนินการจนบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามที่กำหนด โดยมี ๔ เป้าหมายการพัฒนาประกอบด้วย ๑) ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ๒) ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ๓) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ และ ๔) กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

ภาพรวมผลการพัฒนาของปี ๒๕๖๓ ประสิทธิภาพภาครัฐในการตอบสนองความต้องการของประชาชนมีการพัฒนาที่ค่อนข้างจะคงที่ จึงจำเป็นต้องเร่งให้ความสำคัญกับการปรับกระบวนงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมในระยะต่อไป รวมทั้งการพัฒนาภาครัฐให้มีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ สร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ประชาชน และการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้มีความเป็นดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกและรวดเร็ว สร้างความพึงพอใจแก่ประชาชนโดยคำนึงถึงความครอบคลุมในการเข้าถึงของประชาชนที่อาจเกิดขึ้นในกลุ่มเปราะบางหรือกลุ่มผู้ด้อยโอกาส พร้อมทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจและพัฒนาทักษะบุคลากรในภาครัฐให้มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยี

ผลการพัฒนาตามเป้าหมาย พิจารณาจากมิติด้านต่าง ๆ ของ**ดัชนีชี้วัดธรรมาภิบาลโลก (Worldwide Governance Index: WGI)** ซึ่งในปี ๒๕๖๓ พบว่า **ดัชนีด้านความมีประสิทธิผลของภาครัฐของไทย**ที่สะท้อนความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐและประสิทธิภาพการบริการของภาครัฐอยู่ที่ระดับ ๖๕.๘๗ ลดลงจากปี ๒๕๖๒ ที่มีค่าดัชนีอยู่ที่ ๖๖.๘๓ ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน พบว่า ประเทศไทยจัดอยู่ในลำดับที่ ๔ รองจากประเทศสิงคโปร์ เนการาบรูไนดารุสซาลาม และประเทศมาเลเซีย

รูปที่ ๑๒ คะแนนดัชนีชี้วัดธรรมาภิบาลโลกด้านความมีประสิทธิผลของภาครัฐ

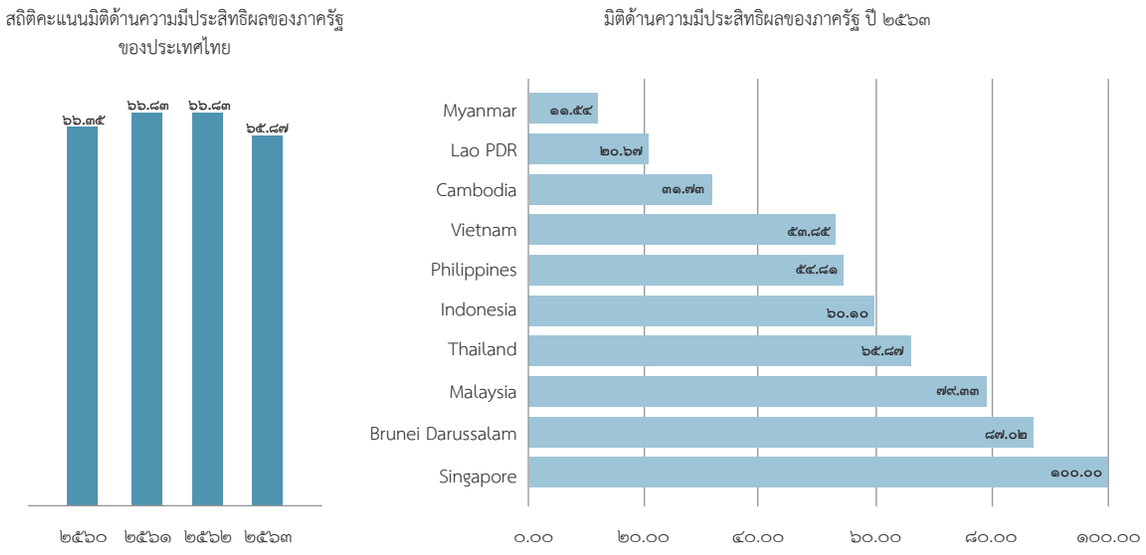

ที่มา : รายงานดัชนีชี้วัดธรรมาภิบาลโลก (WGI)

ในส่วนของ**ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ** พิจารณาจาก**มิติด้านการควบคุมปัญหาทุจริต ประพฤติมิชอบ** พบว่า ประเทศไทยมีค่าคะแนนอยู่ที่ ๓๙.๔๒ ลดลงจากปี ๒๕๖๒ ที่มีค่าคะแนน ๔๐.๘๗ โดยเมื่อเปรียบเทียบในระดับภูมิภาคอาเซียน ประเทศไทยอยู่เป็นลำดับที่ ๔ รองจากประเทศสิงคโปร์ เนการาบรูไนดารุสซาลาม และประเทศมาเลเซีย ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถของภาครัฐในการควบคุมไม่ให้ใช้อำนาจเพื่อสร้างผลประโยชน์ให้แก่ภาคเอกชนทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งในรูปแบบของการทุจริตประพฤติมิชอบเพียงเล็กน้อยหรือขนาดใหญ่ รวมถึงการเข้าครอบครองรัฐโดยกลุ่มผู้มีอำนาจที่มุ่งแสวงหาผลประโยชน์

รูปที่ ๑๓ คะแนนดัชนีชี้วัดธรรมาภิบาลโลกด้านการควบคุมปัญหาทุจริต ประพฤติมิชอบ

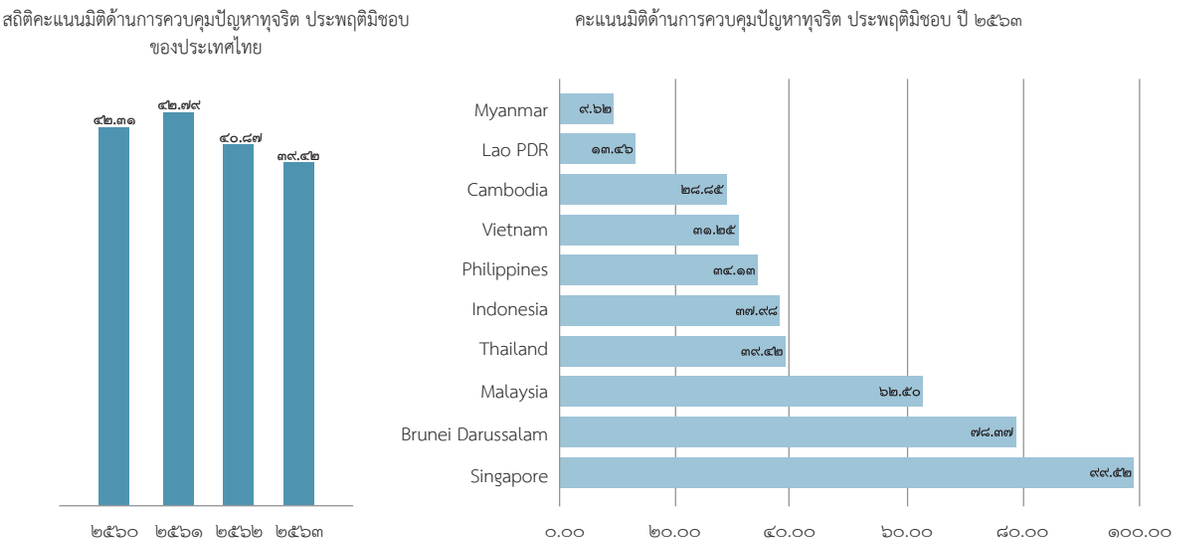

ที่มา : รายงานดัชนีชี้วัดธรรมาภิบาลโลก (WGI)

หากประเมินจาก**มิติด้านหลักนิติธรรม** พบว่า ในปี ๒๕๖๓ ประเทศไทยมีค่าคะแนนอยู่ที่ ๕๗.๖๙ เพิ่มขึ้นจาก ๕๔.๘๑ ในปีก่อนหน้า ในส่วนของความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม พิจารณาจาก**มิติของคุณภาพของกฎระเบียบ** พบว่า ประเทศไทยมีคะแนน ๖๐.๕๘ เพิ่มขึ้นจากระดับ ๕๙.๑๓ ในปีก่อนหน้า และอยู่ในลำดับที่ ๔ ของภูมิภาคอาเซียน โดยเมื่อเปรียบเทียบค่าดัชนีมิตินิติธรรมและมิติคุณภาพของมาตรการควบคุมกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน พบว่า ประเทศที่อยู่ใน ๓ ลำดับแรกมีคะแนนทั้ง ๒ มิติค่อนข้างสูง ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ (๙๖.๖๓ และ ๑๐๐ คะแนน) เนการาบรูไนดารุสซาลาม (๗๔.๐๔ และ ๗๓.๐๘ คะแนน) ประเทศมาเลเซีย (๗๓.๐๘ และ ๗๔.๕๒ คะแนน) อย่างไรก็ดี ในปี ๒๕๖๓ ทุกประเทศทั่วโลกได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ทำให้ภาครัฐมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้มีความเป็นดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น **ดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government Development Index: EGDI) จัดทำโดยองค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) ของประเทศไทย ในปี ๒๕๖๓ ได้ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มของ Very High EDGI เป็นครั้งแรก** โดยมีค่าคะแนน ๐.๗๕๕๕ อยู่ในอันดับที่ ๕๗ จาก ๑๙๓ ประเทศ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๑ ที่มีคะแนน ๐.๖๕๔๓ และอยู่ในอันดับที่ ๗๓ อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาในส่วนประกอบที่สำคัญ ๓ ด้าน ได้แก่ การให้บริการออนไลน์ (Online Service Index: OSI) โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม (Telecommunication Infrastructure Index: TII) และทุนมนุษย์ (Human Capital Index: HCI) พบว่าประเทศไทยมีค่าคะแนนเท่ากับ ๐.๗๙๔๑ ๐.๗๐๐๔ และ ๐.๗๗๕๑ ตามลำดับ ซึ่งยังคงห่างจากประเทศในภูมิภาคอาเซียน เช่น ประเทศสิงค์โปร์ที่อยู่ในอันดับ ๑๑ และมีค่าคะแนน ๐.๙๑๕๐

๑.๒ ผลการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่เป้าหมายในช่วงปี ๒๕๖๔ (ณ เดือนมกราคม-กรกฎาคม ๒๕๖๔)

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวไปสู่เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ผ่านการสนับสนุนการดำเนินงานต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสรุปได้ ดังนี้

๑.๒.๑ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในระดับพื้นที่ เนื่องจากแผนในระดับพื้นที่ถือเป็นแผนที่มีความสำคัญในการเป็นจุดเชื่อมต่อของยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับที่ ๒ ดังนั้น แผนการพัฒนาในระดับพื้นที่จึงต้องสามารถถ่ายระดับเป้าหมายการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับที่ ๒ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่สามารถตอบโจทย์และเป้าหมายการพัฒนาของประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างแท้จริง รัฐบาลจึงได้เห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในระดับพื้นที่ ประกอบด้วย ๑) **แผนระดับพื้นที่ต้องตอบสนองต่อเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและความต้องการของพื้นที่** โดยสามารถถ่ายระดับเป้าหมายจากยุทธศาสตร์ชาติตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ประสานเพื่อบูรณาการการดำเนินงานของฝ่ายต่าง ๆ ๒) **หน่วยงานในระดับพื้นที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้** ประกอบด้วย **การมองเป้าหมายร่วมกัน** เพื่อให้การทำงานในระดับพื้นที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ **การวิเคราะห์ช่องว่างการบรรลุเป้าหมาย (Gap Analysis)** เพื่อวางมาตรการแก้ไขสถานการณ์และจัดทำข้อเสนอ/โครงการสำคัญร่วมกัน โดยใช้ข้อมูลสถิติ สถานการณ์ และงานวิจัยประกอบการวิเคราะห์ **การจัดลำดับความสำคัญของโครงการ** โดยพิจารณาจากผลกระทบที่มีต่อเป้าหมายและระยะห่างจากเป้าหมายของแผนในระดับพื้นที่ และ**จัดทำเป็นแผนปฏิบัติราชการราย ๕ ปี และรายปี** เพื่อเป็นข้อมูลประกอบกระบวนการงบประมาณ และ ๓) **การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล** การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่จะต้องใช้ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform: eMENSCR) เป็นระบบหลักในการดำเนินงาน

๑.๒.๒ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากที่ผ่านมาการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติของหน่วยงานภาครัฐยังไม่ได้ดำเนินการบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence Base) ประกอบกับข้อมูลสนับสนุนการดำเนินการต่าง ๆ เช่น ข้อมูลสถิติ สถานการณ์ ข้อมูลเชิงวิชาการและงานวิจัยที่จัดเก็บอยู่ในปัจจุบันยังไม่ได้ถูกนำไปใช้ในการสนับสนุนการดำเนินการเพื่อบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การรายงานผลการดำเนินการของหน่วยงานรัฐในระบบ eMENSCR ยังไม่สามารถสะท้อนผลผลิตและผลลัพธ์ของการดำเนินงานที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนระดับต่าง ๆ ดังนั้น รัฐบาลจึงได้เห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ประกอบด้วย ๑) **หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องจัดทำและพัฒนาข้อมูลสนับสนุนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ** โดยจัดทำและปรับปรุงข้อมูลสถิติ สถานการณ์ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และนำเข้าข้อมูลดังกล่าวบนฐานข้อมูลเปิดภาครัฐให้เป็นปัจจุบัน นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้ทุนและการกำกับงานวิจัยจะต้องจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒) **ในการดำเนินงาน/การจัดทำโครงการของหน่วยงานภาครัฐจะต้องนำข้อมูลสถิติ สถานการณ์ และงานวิจัยมาประกอบการดำเนินงาน/การจัดทำโครงการ** และดำเนินการให้เป็นไปตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) ๓) **การจัดทำแผนระดับที่ ๓ จะต้องดำเนินการเป็นไปตามแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ที่เป็นแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี** ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ อย่างเคร่งครัด และ ๔) **การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ**จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้การติดตามและประเมินผลครอบคลุมการดำเนินงานในทุกระดับ

๑.๒.๓ การจัดตั้งศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการขจัดความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประชาชนในประเทศรวมถึงการพัฒนาคนทุกช่วงวัย จึงได้จัดตั้งศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือ ศจพ. ขึ้น เพื่อเป็นกลไกหลักในการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคน ซึ่งเป็นการวางรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยภารกิจที่สำคัญของ ศจพ. คือการขจัดความยากจน

และพัฒนาคนทุกช่วงวัยเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติและการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยนำระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP) มาใช้เป็นฐานข้อมูลหลักในการดำเนินการ **โดยในเดือนเมษายน ๒๕๖๔ ได้มีการมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร**จัดตั้งศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัด (ศจพ.จ.) ศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกรุงเทพมหานคร (ศจพ.กทม.) ศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอ (ศจพ.อ.) ศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเขต (ศจพ.ข.) และทีมปฏิบัติการในระดับพื้นที่ พร้อมทั้งเตรียมวางแผนการดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยในระดับพื้นที่ด้วยระบบ TPMAP ให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

๒. ผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ

๒.๑ ภาพรวม/บทนำ

๒.๑.๑ ที่มา ความสำคัญ และเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศ

การปฏิรูปประเทศ ตามบทบัญญัติที่ได้กำหนดไว้ในหมวด ๑๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยถือเป็นกลไกสำคัญให้เกิดการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญและจำเป็นให้สามารถขับเคลื่อนประเทศไปได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้สัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง ทำให้ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีขึ้น โดยหลักการของการปฏิรูป คือ การปรับปรุงสิ่งที่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดความเหมาะสมหรือสมควรกับบริบทและยุคสมัย ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายหลักไว้ ๓ ประการ ได้แก่ ๑) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ ๒) สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ และ ๓) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งกำหนดให้การดำเนินการปฏิรูปประเทศเป็นไปตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้เริ่มดำเนินการปฏิรูปในแต่ละด้านภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฯ โดยให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ดังเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลา ๕ ปี

พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติให้การปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับยุทธศาสตร์ชาติ และให้มีแผนการปฏิรูปประเทศเพื่อใช้ในการกำหนดกลไก วิธีการ และขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศในแต่ละด้าน รวมทั้งผลอันพึงประสงค์ของการปฏิรูปประเทศในด้านนั้น ๆ ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ โดยหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศเพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ

แผนการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศได้จัดทำแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านขึ้น โดยเมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ ได้ประกาศบังคับใช้แผนการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๑๑ ด้าน ได้แก่ ด้านการเมือง ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านกฎหมาย ด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสาธารณสุข ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสังคม ด้านพลังงาน และด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ นอกจากนี้ ยังมีแผนการปฏิรูปประเทศ

ด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) ซึ่งจัดทำตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม เพื่อดำเนินการแก้ไขกฎหมายโดยเฉพาะ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ซึ่งจัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา และได้ประกาศบังคับใช้เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒

การดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศมีเป้าประสงค์เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม เช่น **ด้านการเมือง**มุ่งหวังให้ประเทศมีเสถียรภาพและมั่นคงภายใต้การเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข **ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน**มุ่งหวังให้ประชาชนได้รับบริการอย่างมีมาตรฐานภายใต้การเชื่อมโยงข้อมูลดิจิทัลของทุกภาคส่วน **ด้านกฎหมาย**มุ่งหวังให้มีกฎหมายที่เอื้อต่อการดำเนินชีวิต **ด้านกระบวนการยุติธรรม**มุ่งหวังให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมอย่างเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ และเข้าถึงได้โดยง่าย **ด้านเศรษฐกิจ**มุ่งหวังให้เศรษฐกิจไทยมีความสามารถในการแข่งขัน มีการขยายตัวและเติบโตอย่างยั่งยืน และ**ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**มุ่งหวังให้เกิดความยั่งยืนและความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ ซึ่งเป็นหน้าที่ของทุกหน่วยงานของรัฐที่จะต้องดำเนินงานตามแผน ขั้นตอน และวิธีการดำเนินการของกิจกรรมตามเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ดังเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฯ ที่มุ่งหวังให้ **“ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย สังคมเป็นธรรม ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ”**

๒.๑.๒ การแปลงแผนการปฏิรูปประเทศไปสู่การปฏิบัติ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานร่วมดำเนินการจะต้องมีการแปลงแผน ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการปฏิรูปตามที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ ไปสู่การกำหนดแผนงาน/โครงการเพื่อดำเนินการภายในกรอบระยะเวลาของขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลอันพึงประสงค์ของการปฏิรูปประเทศ **โดยอาจดำเนินการในลักษณะแผนงาน/โครงการหรือกิจกรรมที่ต้องใช้งบประมาณจากแหล่งต่าง ๆ หรืออาจเป็นการกำหนดมาตรการ การปรับปรุงกฎระเบียบ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการดำเนินงานขององค์กร การปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงาน ซึ่งอาจไม่ต้องใช้วงเงินจากแหล่งเงินงบประมาณหรือแหล่งเงินใด รวมถึงการทำงานในลักษณะบูรณาการร่วมกัน** เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังว่าจะบรรลุภายในปี ๒๕๖๕ เป็นไปตามเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน

๒.๑.๓ การปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบให้มีการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดประเด็นในการปรับปรุงไว้ ๖ ประเด็น ได้แก่ ๑) การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในระดับแผนให้ชัดเจน สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ๒) การปรับตัดกิจกรรมที่เข้าข่ายเป็นภารกิจปกติของหน่วยงาน และคัดเลือกเฉพาะกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ๓) การทบทวนกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ โดยคัดเลือกเฉพาะกฎหมายที่มีความสำคัญ รวมทั้งจัดลำดับความสำคัญของการเสนอกฎหมาย ๔) การทบทวนข้อเสนอในการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๒ ๕) ปรับปรุงชื่อหน่วยงานผู้รับผิดชอบให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง โดยให้ระบุหน่วยงานรับผิดชอบหลัก/รองที่ชัดเจน และ ๖) ปรับเค้าโครงของแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านให้เป็นรูปแบบเดียวกัน ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และได้มีการประกาศบังคับใช้แผนดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๒.๒ ผลการประเมินการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ ด้าน (ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓)

๒.๒.๑ ด้านการเมือง

เป้าหมาย เพื่อการธำรงไว้ซึ่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นการปกครองที่มีความมั่นคง มีความชอบธรรม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประเทศชาติ บ้านเมืองและประชาชน สร้างการมีส่วนร่วม รู้จักยอมรับความเห็นที่แตกต่างกัน พรรคการเมืองดำเนินกิจกรรมโดยเปิดเผยและตรวจสอบได้และพัฒนาเป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบต่อประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่ของตนและสร้างให้เกิดการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูป ประจำปี ๒๕๖๓ ได้กำหนดเรื่องและประเด็นปฏิรูป รวม ๕ เรื่อง โดยมีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๑ เรื่อง เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ในระดับยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๓ เรื่อง และเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ในขั้นวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๑ เรื่อง โดยทั้ง ๕ เรื่องมีสถานะการบรรลุเป้าหมายเทียบเท่ากับปี ๒๕๖๒

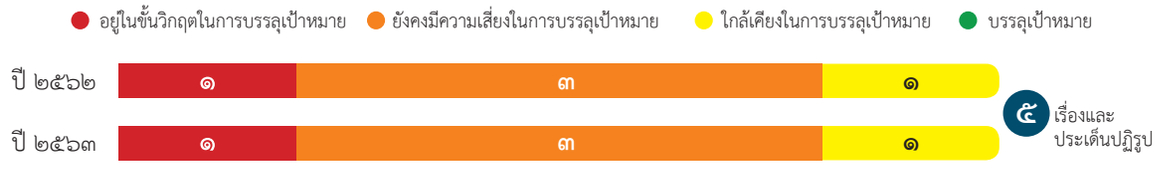

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูปประจำปี ๒๕๖๓ - ด้านการเมือง

อยู่ในขั้นวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๑ เรื่อง ได้แก่

(๐๑๐๒) กลไกการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธีและการรู้รักสามัคคีของสังคมไทย

ยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

(๐๑๐๓) การกระจายอำนาจ การปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดสรรทรัพยากรที่เป็นธรรม

(๐๑๐๔) การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรมเพื่อการปฏิรูปประเทศ

(๐๑๐๕) การสร้างรัฐธรรมาธิปไตย

ใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๑ เรื่อง ได้แก่

(๐๑๐๑) การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ในส่วนของ**การจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ** ด้านการเมืองได้กำหนดให้จัดทำกฎหมายหรือปรับปรุง จำนวน ๑ ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. .... ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการ

๒.๒.๒ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

เป้าหมาย เพื่อให้องค์กรภาครัฐเปิดกว้างและเชื่อมโยงข้อมูลกัน กะทัดรัดแต่แข็งแรง บูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการทำงานเพื่อประชาชนเชิงพื้นที่เป็นหลัก จัดระบบบริหารและบริการให้เป็นดิจิทัล จัดระบบบุคลากรให้มีมาตรฐานกลาง มีคุณธรรมและจริยธรรม และสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูป ประจำปี ๒๕๖๓ ได้กำหนดเรื่องและประเด็นปฏิรูป รวม ๖ เรื่อง โดยมีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๕ เรื่อง และเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๑ เรื่อง ทั้งนี้ มีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายปรับลดลง คือ (๐๒๐๔) กำลังคนภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมและมีสมรรถนะสูงพร้อมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งจากเดิมที่มีสถานะใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย ปรับลดมาเป็นยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย ในขณะที่เรื่องและประเด็นปฏิรูปอื่นมีสถานะเทียบเท่าปี ๒๕๖๒

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูปประจำปี ๒๕๖๓ - ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

ยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๑ เรื่อง ได้แก่

(๐๒๐๔) กำลังคนภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมและมีสมรรถนะสูงพร้อมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

ยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๕ เรื่อง ได้แก่

(๐๒๐๑) บริการภาครัฐ สะดวก รวดเร็ว และตอบโจทย์ชีวิตประชาชน
(๐๒๐๒) ระบบข้อมูลภาครัฐมีมาตรฐาน ทันสมัย และเชื่อมโยงกันก้าวสู่รัฐบาลดิจิทัล
(๐๒๐๓) โครงสร้างภาครัฐ กะทัดรัด ปรับตัวได้เร็ว และระบบงานมีผลสัมฤทธิ์สูง
(๐๒๐๕) ระบบบริหารงานบุคคลที่สามารถดึงดูด สร้าง และรักษาคนดี คนเก่ง ไว้ในภาครัฐ
(๐๒๐๖) การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ คล่องตัว โปร่งใส และมีกลไกป้องกันการทุจริตทุกขั้นตอน

ในส่วนของ**การจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ** ด้านการบริหารราชการแผ่นดินได้กำหนดให้จัดทำหรือปรับปรุงกฎหมาย จำนวน ๕ ฉบับ โดยมีกฎหมายที่จัดทำแล้วเสร็จ จำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีกฎหมายที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ คือ ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต พ.ศ. .... และกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูประบบราชการ

๒.๒.๓ ด้านกฎหมาย

เป้าหมาย เพื่อให้มีกฎหมายที่ดีและเป็นธรรม สอดคล้องกับหลักนิติธรรม เพื่อเป็นเครื่องมือส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยไม่สร้างภาระให้แก่ประชาชน และไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำกฎหมายอย่างเหมาะสม มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถเข้าถึงกฎหมายได้โดยง่าย และมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างถูกต้องและเป็นธรรม

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูป ประจำปี ๒๕๖๓ ได้กำหนดเรื่องและประเด็นปฏิรูป รวม ๑๐ เรื่อง โดยมีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่บรรลุเป้าหมาย จำนวน ๒ เรื่อง เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๔ เรื่อง เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ในระดับยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๓ เรื่อง และเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ในขั้นวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๑ เรื่อง ทั้งนี้ มีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่มีสถานะเข้าใกล้ค่าเป้าหมายดีขึ้น จำนวน ๕ เรื่อง เช่น (๐๓๐๒) ยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัย และเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชน และ (๐๓๐๓) มีกลไกทางกฎหมายเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม โดยมีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายลดลง คือ (๐๓๑๐) มีกลไกส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในขณะที่เรื่องและประเด็นปฏิรูปอื่นมีสถานะเทียบเท่าปี ๒๕๖๒

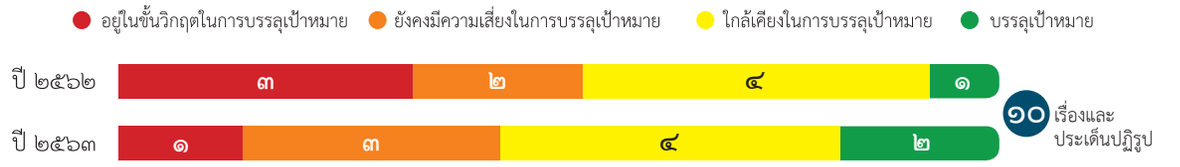

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูปประจำปี ๒๕๖๓ - ด้านกฎหมาย

อยู่ในขั้นวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๑ เรื่อง ได้แก่

(๐๓๐๘) ปฏิรูปการเรียนการสอนและการศึกษาอบรมวิชากฎหมาย เพื่อพัฒนานักกฎหมายให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่ดี

ยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๓ เรื่อง เช่น

(๐๓๐๒) ยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัย และเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชน

(๐๓๐๔) มีกลไกให้มีการตรากฎหมายเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๔ เรื่อง เช่น

(๐๓๐๖) มีกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีความสำคัญ และจัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน

บรรลุเป้าหมาย จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่

(๐๓๐๑) มีกลไกให้การออกกฎหมายที่ดีและเท่าที่จำเป็น รวมทั้งมีกลไกในการทบทวนกฎหมายที่มีผลใช้บังคับแล้ว เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญฯ

(๐๓๐๕) พัฒนากระบวนการจัดทำและตรวจพิจารณาร่างกฎหมายให้รวดเร็ว รอบคอบและสอดคล้องกับเงื่อนเวลาในการตรากฎหมายตามรัฐธรรมนูญฯ

ในส่วนของ**การจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ** ด้านกฎหมาย ได้กำหนดให้จัดทำหรือปรับปรุงกฎหมาย จำนวน ๒๑ ฉบับ โดยมีกฎหมายที่จัดทำแล้วเสร็จ จำนวน ๑๓ ฉบับ เช่น พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติคุ้มครองประชาชนในการทำสัญญาขายฝากที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือที่อยู่อาศัย พ.ศ. ๒๕๖๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบูรณาการเพื่อพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ และมีกฎหมายที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ จำนวน ๘ ฉบับ เช่น ร่างกฎหมายว่าด้วยการจัดทำประมวลกฎหมายและกฎเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก และร่างกฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัย

๒.๒.๔ ด้านกระบวนการยุติธรรม

เป้าหมาย เพื่ออำนวยความยุติธรรมในแต่ละขั้นตอนให้เป็นไปอย่างโปร่งใส แล้วเสร็จตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดและเข้าถึงง่ายโดยเสมอภาค และบังคับการตามกฎหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนาระบบการบริหารงานยุติธรรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เลือกปฏิบัติและเป็นธรรม

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูป ประจำปี ๒๕๖๓ ได้กำหนดเรื่องและประเด็นปฏิรูป รวม ๑๐ เรื่อง โดยมีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๓ เรื่อง เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ในระดับยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๗ เรื่อง ทั้งนี้ มีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายดีขึ้น จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่ (๐๔๐๕) การพัฒนากลไกการบังคับการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ซึ่งปรับสถานะดีขึ้นจากปี ๒๕๖๒ ที่อยู่ในขั้นวิกฤต และ (๐๔๑๐) การพัฒนาประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศที่ปรับสถานะเป็นใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย ในขณะที่เรื่องและประเด็นปฏิรูปอื่นมีสถานะเทียบเท่าปี ๒๕๖๒

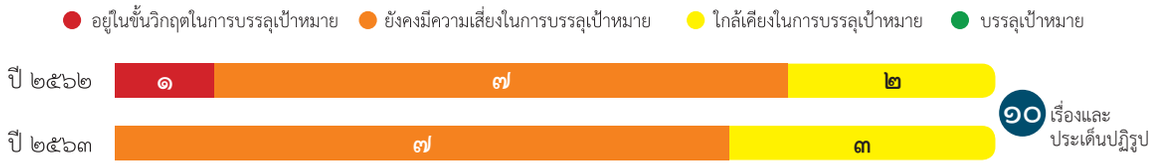

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูปประจำปี ๒๕๖๓ - ด้านกระบวนการยุติธรรม

ยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๗ เรื่อง เช่น

(๐๔๐๑) การกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจนเพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า

(๐๔๐๓) การพัฒนากลไกการบังคับการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

(๐๔๐๔) การปรับกระบวนทัศน์ในการบริหารงานยุติธรรมเพื่อสร้างความปลอดภัยและความเป็นธรรมในสังคม

ใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

(๐๔๐๒) การพัฒนากลไกช่วยเหลือและเพิ่มศักยภาพเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

(๐๔๐๗) การพัฒนาระบบการสอบสวนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ

(๐๔๑๐) การพัฒนาประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ

ในส่วนของ**การจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ** ด้านกระบวนการยุติธรรมได้กำหนดให้จัดทำหรือปรับปรุงกฎหมาย จำนวน ๔๑ ฉบับ โดยมีกฎหมายที่จัดทำแล้วเสร็จ จำนวน ๕ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีกฎหมายที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ เช่น ร่างพระราชบัญญัติระยะเวลาในการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ....

๒.๒.๕ ด้านเศรษฐกิจ

เป้าหมาย มุ่งเน้นให้เศรษฐกิจไทย “แข่งขันได้ กระจายประโยชน์สู่ประชาชน เติบโตยั่งยืน” โดยมีผลิตภาพสูงขึ้น มีความสามารถในการแข่งขันในระดับประเทศสูงขึ้น รวมทั้งมีการเติบโตอย่างครอบคลุมทั่วทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน และสถาบันเศรษฐกิจมีสมรรถนะสูงขึ้น

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูป ประจำปี ๒๕๖๓ ได้กำหนดเรื่องและประเด็นปฏิรูป รวม ๕๕ เรื่อง โดยมีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่บรรลุเป้าหมาย จำนวน ๘ เรื่อง เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๒๑ เรื่อง เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ในระดับยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๒๒ เรื่อง และเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ในขั้นวิกฤต จำนวน ๔ เรื่อง ทั้งนี้ มีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายลดลง จำนวน ๕ เรื่อง ได้แก่ (๐๕๑๘) Regional Integration Committee: คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนด้านการรวมกลุ่มในภูมิภาค (๐๕๒๓) ขจัดอุปสรรคด้านการเคลื่อนย้ายคน (๐๕๒๙) การปฏิรูปกรมทรัพย์สินทางปัญญา (๐๕๔๘) ระบบภาษี (๐๕๕๔) การปฏิรูปสถาบันทางเศรษฐกิจเพื่อบริหารการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) และมีเรื่องและประเด็นอื่นมีสถานะการบรรลุเป้าหมายที่ดีขึ้น จำนวน ๑๒ เรื่อง เช่น (๐๕๑๑) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์-อุดมศึกษา (สนับสนุน) (๐๕๔๒) การจัดตั้งสำนักงานบูรณาการการแก้ไขปัญหาความยากจนและเหลื่อมล้ำ ในขณะที่เรื่องและประเด็นอื่นมีสถานะเทียบเท่าปี ๒๕๖๒

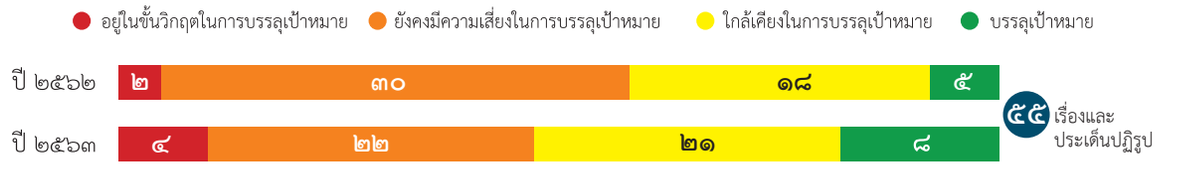

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูปประจำปี ๒๕๖๓ - ด้านเศรษฐกิจ

อยู่ในขั้นวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่

(๐๕๑๘) Regional Integration Committee: คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนด้านการรวมกลุ่มในภูมิภาค
(๐๕๒๐) พัฒนาเมืองหลัก/เมืองศูนย์กลางของภูมิภาค
(๐๕๒๓) ขจัดอุปสรรคด้านการเคลื่อนย้ายคน
(๐๕๕๓) การปฏิรูปสถาบันด้านการส่งเสริมผลิตภาพ การมาตรฐาน และนวัตกรรม

ยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๒๒ เรื่อง เช่น

(๐๕๐๒) อุตสาหกรรมการเกษตร
(๐๕๑๙) Clusters and Hubs: พัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย
(๐๕๓๔) ส่งเสริม Smart farmer และ Precision farming
(๐๕๔๒) การจัดตั้งสำนักงานบูรณาการการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ

ใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๒๑ เรื่อง เช่น

(๐๕๑๑) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์-อุดมศึกษา (สนับสนุน)
(๐๕๒๗) Connectivity: พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระดับภูมิภาค
(๐๕๓๒) การสร้างและใช้ Big Data ภาคเกษตร
(๐๕๔๗) การบริหารจัดเก็บภาษี

บรรลุเป้าหมาย จำนวน ๘ เรื่อง เช่น

(๐๕๑๔) การเพิ่มระดับการแข่งขันทางธุรกิจ-หน่วยงานดูแลควบคุมด้านกฎหมายด้านการแข่งขันทางการค้าและตลาดเสรี (สนับสนุน)
(๐๕๑๖) การเพิ่มระดับการแข่งขันทางธุรกิจ-วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สนับสนุน)
(๐๕๒๙) การปฏิรูปกรมทรัพย์สินทางปัญญา

ในส่วนของ**การจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ** ด้านเศรษฐกิจได้กำหนดให้จัดทำกฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมาย จำนวน ๓๕ ฉบับ โดยมีกฎหมายที่จัดทำแล้วเสร็จ จำนวน ๘ ฉบับ เช่น พระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๒.๖ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการรักษา ฟื้นฟู ทำให้เกิดความยั่งยืนเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม สร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ ทั้งทรัพยากรทางบก ทรัพยากรทางน้ำ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ความหลากหลายทางชีวภาพ สิ่งแวดล้อม และระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูป ประจำปี ๒๕๖๓ ได้กำหนดเรื่องและประเด็นปฏิรูป รวม ๓๖ เรื่อง โดยมีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่บรรลุเป้าหมาย จำนวน ๑ เรื่อง เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๑๕ เรื่อง เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ในระดับยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๑๖ เรื่อง และเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ในขั้นวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๔ เรื่อง ทั้งนี้ มีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่มีสถานะเข้าใกล้ค่าเป้าหมายดีขึ้น จำนวน ๖ เรื่อง เช่น (๐๖๐๒) การบริหารแผนโครงการที่สำคัญตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรน้ำ (๐๖๐๘) การปรับสมดุลโครงสร้างองค์กรในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และ (๐๖๑๒) การบริหารจัดการการประมงทะเล ในขณะที่เรื่องและประเด็นปฏิรูปอื่นมีสถานะเทียบเท่าปี ๒๕๖๒

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูปประจำปี ๒๕๖๓ - ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อยู่ในขั้นวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่

(๐๖๐๑) ทรัพยากรทางบก
(๐๖๐๙) การบริหารจัดการขยะในทะเลและชายฝั่ง
(๐๖๑๔) การแบ่งเขตการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามแนวคิดการวางแผนเชิงพื้นที่ทางทะเล
(๐๖๒๑) ปฏิรูประบบการวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

ยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๑๖ เรื่อง เช่น

(๐๖๐๓) การบริหารเชิงพื้นที่
(๐๖๑๑) การบริหารจัดการมลพิษในทะเลและชายฝั่ง
(๐๖๓๓) ปฏิรูปเครื่องมือเศรษฐศาสตร์เพื่อสิ่งแวดล้อม

ใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๑๕ เรื่อง เช่น

(๐๖๐๕) ระบบขยายผลแบบอย่างความสำเร็จ
(๐๖๒๐) ปฏิรูปกลไกด้านความหลากหลายทางชีวภาพทั้งระดับชาติและพื้นที่
(๐๖๓๑) ปฏิรูประบบการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษ

บรรลุเป้าหมาย จำนวน ๑ เรื่อง ได้แก่

(๐๖๐๘) การปรับสมดุลโครงสร้างองค์กรในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

ในส่วนของ**การจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ**ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้กำหนดให้จัดทำกฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมาย จำนวน ๓๕ ฉบับ โดยมีกฎหมายที่จัดทำแล้วเสร็จ จำนวน ๑๓ ฉบับ เช่น พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีกฎหมายที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ จำนวน ๒๒ ฉบับ เช่น กฎหมายว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ กฎหมายว่าด้วยการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพโดยชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวทางประชารัฐ และกฎหมายว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒.๒.๗ ด้านสาธารณสุข

เป้าหมาย เพื่อให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ มีส่วนร่วมในการวางระบบในการดูแลสุขภาพ สามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่จำเป็นได้อย่างเสมอภาค และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูป ประจำปี ๒๕๖๓ ได้กำหนดเรื่องและประเด็นปฏิรูป รวม ๑๐ เรื่อง โดยมีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๖ เรื่อง เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ในระดับยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๒ เรื่อง และเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ในขั้นวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๒ เรื่อง ทั้งนี้ มีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่มีสถานะเข้าใกล้ค่าเป้าหมายดีขึ้น จำนวน ๕ เรื่อง ได้แก่ (๐๗๐๒) ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศด้านสุขภาพ (๐๗๐๕) การแพทย์แผนไทยและพืชสมุนไพรไทยเพื่อเศรษฐกิจ (๐๗๐๖) ระบบการแพทย์ฉุกเฉิน (๐๗๐๗) การสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค และ (๐๗๐๘) ความรอบรู้ด้านสุขภาพ ในขณะที่เรื่องและประเด็นปฏิรูปอื่นมีสถานะเทียบเท่าปี ๒๕๖๒

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูปประจำปี ๒๕๖๓ - ด้านสาธารณสุข

อยู่ในขั้นวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่

(๐๗๐๑) ระบบบริหารจัดการด้านสุขภาพ
(๐๗๐๓) กำลังคนด้านสุขภาพ

ยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่

(๐๗๐๗) การสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค
(๐๗๐๙) การคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ

ใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๖ เรื่อง ได้แก่

(๐๗๐๒) ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศด้านสุขภาพ
(๐๗๐๔) ระบบบริการปฐมภูมิ
(๐๗๐๕) การแพทย์แผนไทยและพืชสมุนไพรไทยเพื่อเศรษฐกิจ
(๐๗๐๖) ระบบการแพทย์ฉุกเฉิน
(๐๗๐๘) ความรอบรู้ด้านสุขภาพ
(๐๗๑๐) ระบบหลักประกันสุขภาพ

ในส่วนของ**การจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ** ด้านสาธารณสุข ได้กำหนดให้จัดทำหรือปรับปรุงกฎหมาย จำนวน ๑๔ ฉบับ โดยมีกฎหมายที่จัดทำแล้วเสร็จ จำนวน ๑ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติระบบบริการปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีกฎหมายที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ เช่น กฎหมายว่าด้วยการจัดหลักประกันสุขภาพและแหล่งเงินสำหรับคนต่างชาติและกฎหมายว่าด้วยการแพทย์ฉุกเฉิน เพื่อจัดตั้งกองทุนการแพทย์ฉุกเฉินระดับเขต

๒.๒.๘ ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ

เป้าหมาย เพื่อมุ่งเน้นการสร้างดุลยภาพระหว่างเสรีภาพของการทำหน้าที่ของสื่อบนความรับผิดชอบกับการกำกับที่มีความชอบธรรม และการใช้พื้นที่ดิจิทัลเพื่อการสื่อสารอย่างมีจรรยาบรรณ ดำรงรักษาเสรีภาพของการแสดงออก การรับรู้ของประชาชน ด้วยความเชื่อว่าเสรีภาพของการสื่อสารคือเสรีภาพของประชาชน ตามแนวทางของประชาธิปไตย และมุ่งเน้นให้สื่อเป็นโรงเรียนของสังคมในการให้ความรู้แก่ประชาชน ปลูกฝังวัฒนธรรมของชาติ และปลูกฝังทัศนคติที่ดี

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูป ประจำปี ๒๕๖๓ ได้กำหนดเรื่องและประเด็นปฏิรูป รวม ๖ เรื่อง โดยมีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๔ เรื่อง และเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ในระดับยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๒ เรื่อง ทั้งนี้ มีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่มีสถานะเข้าใกล้ค่าเป้าหมายดีขึ้น จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่ (๐๘๐๒) แนวทางการส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อ (๐๘๐๓) การปฏิรูปโครงสร้างอุตสาหกรรมสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ (๐๘๐๕) การปฏิรูปการบริหารจัดการความปลอดภัยไซเบอร์/กิจการอวกาศ และระบบเครื่องมือด้านการสื่อสารมวลชนและโทรคมนาคมเพื่อสนับสนุนภารกิจการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย และประโยชน์สาธารณะ และ (๐๘๐๖) การปฏิรูประบบการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารภาครัฐ ในขณะที่เรื่องและประเด็นปฏิรูปอื่นมีสถานะเทียบเท่าปี ๒๕๖๒

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูปประจำปี ๒๕๖๓ - ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ

ยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่

(๐๘๐๓) การปฏิรูปโครงสร้างอุตสาหกรรมสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ

(๐๘๐๖) การปฏิรูประบบการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารภาครัฐ

ใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่

(๐๘๐๑) การปฏิรูปการรู้เท่าทันสื่อของประชาชน

(๐๘๐๒) แนวทางการส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อ

(๐๘๐๔) การปฏิรูปแนวทางการกำกับดูแลสื่อออนไลน์

(๐๘๐๕) การปฏิรูปการบริหารจัดการความปลอดภัยไซเบอร์/กิจการอวกาศและระบบเครื่องมือด้านการสื่อสารมวลชนและโทรคมนาคม เครื่องมือด้านการสื่อสารมวลชนและโทรคมนาคม

ในส่วนของ**การจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ** ได้กำหนดให้จัดทำกฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมาย จำนวน ๗ ฉบับ โดยมีกฎหมายที่จัดทำแล้วเสร็จ จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีกฎหมายที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ จำนวน ๕ ฉบับ เช่น ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. .... การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดต่อเด็กโดยใช้สื่อออนไลน์ พ.ศ. ....

๒.๒.๙ ด้านสังคม

เป้าหมาย เพื่อให้คนไทยมีหลักประกันทางรายได้ในวัยเกษียณที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ สังคมไทยเป็นสังคมแห่งโอกาสและไม่แบ่งแยก ภาครัฐมีข้อมูลและสารสนเทศด้านสังคมที่บูรณาการทุกหน่วยงานและเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ ชุมชนและท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง โดยสามารถจัดการกันเองและทำงานร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ได้ และคนไทยมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปสู่การมีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูป ประจำปี ๒๕๖๓ ได้กำหนดเรื่องและประเด็นปฏิรูป รวม ๕ เรื่อง โดยทั้ง ๕ เรื่อง มีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้ มีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่มีสถานะเข้าใกล้ค่าเป้าหมายดีขึ้น คือ (๐๙๐๓) การจัดการข้อมูลและองค์ความรู้ด้านสังคม ในขณะที่เรื่องและประเด็นปฏิรูปอื่นมีสถานะเทียบเท่าปี ๒๕๖๒

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูปประจำปี ๒๕๖๓ - ด้านสังคม

ใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๕ เรื่อง ได้แก่

(๐๙๐๑) การออม สวัสดิการสังคม และการลงทุนเพื่อสังคม

(๐๙๐๒) กลุ่มผู้เสียเปรียบในสังคม

(๐๙๐๓) การจัดการข้อมูลและองค์ความรู้ด้านสังคม

(๐๙๐๔) ระบบสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง

(๐๙๐๕) การมีส่วนร่วม การเรียนรู้ การรับรู้ และการส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม

ในส่วนของ**การจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ** ด้านสังคม ได้กำหนดให้จัดทำหรือปรับปรุงกฎหมาย จำนวน ๒๒ ฉบับ โดยมีกฎหมายที่จัดทำแล้วเสร็จ จำนวน ๘ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง ขอความร่วมมือส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีงานทำ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๖๒ กฎกระทรวงกำหนดให้ทรัพย์สินอื่นเป็นหลักประกัน พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีกฎหมายที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ เช่น ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ....

๒.๒.๑๐ ด้านพลังงาน

เป้าหมาย เพื่อปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของประชาชน ส่งเสริมด้านเทคโนโลยีและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการด้านพลังงาน มีธรรมาภิบาล มีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานพลังงาน และการลงทุนในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับด้านพลังงาน

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูป ประจำปี ๒๕๖๓ ได้กำหนดเรื่องและประเด็นปฏิรูป รวม ๑๗ เรื่อง โดยมีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่บรรลุค่าเป้าหมาย จำนวน ๕ เรื่อง เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๗ เรื่อง เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ในระดับยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๓ เรื่อง และเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ในขั้นวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๒ เรื่อง ทั้งนี้ มีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่มีสถานะการบรรลุค่าเป้าหมายแล้วเพิ่มขึ้น จำนวน ๕ เรื่อง ได้แก่ (๑๐๐๓) ปฏิรูปการสร้างธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วน (๑๐๑๐) แนวทางส่งเสริมและขจัดอุปสรรคในการนำขยะมูลฝอยไปเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้า (๑๐๑๔) การใช้ข้อบัญญัติเกณฑ์มาตรฐานอาคารด้านพลังงาน (๑๐๑๕) การใช้มาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ และ (๑๐๑๖) การส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทย ในขณะที่เรื่องและประเด็นปฏิรูปอื่นมีสถานะเทียบเท่าปี ๒๕๖๒

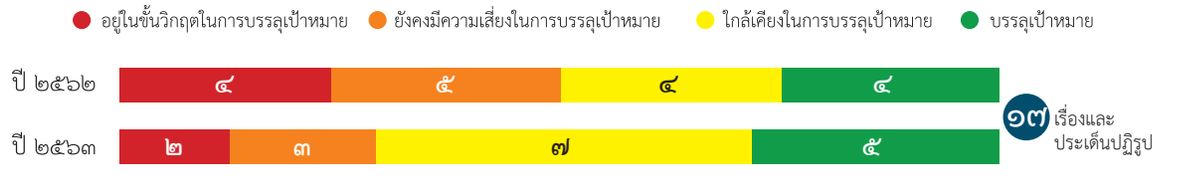

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูปประจำปี ๒๕๖๓ - ด้านพลังงาน

อยู่ในขั้นวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่

- (๑๐๐๖) ปฏิรูปโครงสร้างการบริหารกิจการไฟฟ้า
- (๑๐๑๑) การส่งเสริมการติดตั้งโซลาร์รูฟอย่างเสรี

ยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

- (๑๐๐๕) ส่งเสริมกิจการไฟฟ้าเพื่อเพิ่มการแข่งขัน
- (๑๐๑๖) การส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทย
- (๑๐๑๗) การส่งเสริมเทคโนโลยีระบบการกักเก็บพลังงาน

ใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมายจำนวน ๗ เรื่อง ได้แก่

- (๑๐๐๑) การปฏิรูปองค์กรด้านพลังงาน
- (๑๐๐๒) การพัฒนาศูนย์สารสนเทศพลังงานแห่งชาติ
- (๑๐๐๓) ปฏิรูปการสร้างธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วน
- (๑๐๐๔) โครงสร้างแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้า
- (๑๐๐๘) การพัฒนาปิโตรเคมีระยะที่ ๔
- (๑๐๑๐) แนวทางส่งเสริมและขจัดอุปสรรคในการนำขยะมูลฝอยไปเป็นเชื้อเพลิง เพื่อผลิตไฟฟ้า
- (๑๐๑๕) การใช้มาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ

บรรลุเป้าหมาย จำนวน ๕ เรื่อง ได้แก่

- (๑๐๐๗) การพัฒนาอุตสาหกรรมก๊าซ ธรรมชาติ
- (๑๐๐๙) ปฏิรูประบบบริหารจัดการเชื้อเพลิงชีวมวลไม้โตเร็วสำหรับโรงไฟฟ้าชีวมวล
- (๑๐๑๒) ปฏิรูปโครงสร้างการใช้พลังงานภาคขนส่ง ระยะ ๒๐ ปี
- (๑๐๑๓) การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่า ในกลุ่มอุตสาหกรรม
- (๑๐๑๔) การใช้ข้อบัญญัติเกณฑ์มาตรฐานอาคารด้านพลังงาน

การจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านพลังงานได้กำหนดให้จัดทำกฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมาย จำนวน ๑๖ ฉบับ โดยมีกฎหมายที่จัดทำแล้วเสร็จ จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวงกำหนดประเภท หรือขนาดของอาคาร และมาตรฐานหลักเกณฑ์และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๖๓ นอกจากนี้ ได้มีการกำหนดแนวปฏิบัติร่วมกันระหว่างหน่วยนโยบาย กำกับ และปฏิบัติของกระทรวงพลังงาน (Code of Conduct) เพื่อกำหนดขอบเขตภารกิจให้มีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒.๒.๑๑ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เป้าหมาย เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ปราศจากการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ ผ่านการปลูกและปลุกจิตสำนึกของคนในชาติให้มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิต มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคีเครือข่ายในการแจ้งเบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบ และมีการปราบปรามด้วยความรวดเร็ว เด็ดขาด และเป็นธรรม

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูป ประจำปี ๒๕๖๓ ได้กำหนดเรื่องและประเด็นปฏิรูป รวม ๖ เรื่อง โดยมีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๔ เรื่อง และเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ในระดับยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๒ เรื่อง ทั้งนี้ เป็นเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่มีสถานะเข้าใกล้เป้าหมายดีขึ้น จำนวน ๕ เรื่อง ได้แก่ (๑๑๐๒) ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องปราม (๑) (๑๑๐๓) ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องปราม (๒) (๑๑๐๔) ประเด็นปฏิรูปด้านการปราบปราม (๑) (๑๑๐๕) ประเด็นปฏิรูปด้านการปราบปราม (๒) และ (๑๑๐๖) ประเด็นปฏิรูปด้านการบริหารจัดการ สำหรับเรื่อง (๑๑๐๑) ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง มีสถานะเทียบเท่าปี ๒๕๖๒

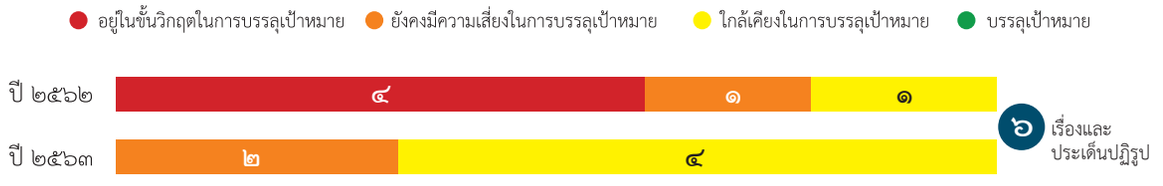

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูปประจำปี ๒๕๖๓ - ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่

(๑๑๐๒) ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องปราม (๑)
(๑๑๐๓) ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องปราม (๒)

อยู่ระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่

(๑๑๐๑) ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง
(๑๑๐๔) ประเด็นปฏิรูปด้านการปราบปราม (๑)
(๑๑๐๕) ประเด็นปฏิรูปด้านการปราบปราม (๒)
(๑๑๐๖) ประเด็นปฏิรูปด้านการบริหารจัดการ

ในส่วนของการ**จัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ** ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบได้กำหนดให้จัดทำหรือปรับปรุงกฎหมาย จำนวน ๒๕ ฉบับ โดยมีกฎหมายที่จัดทำแล้วเสร็จ จำนวน ๑ ฉบับ ได้แก่ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีกฎหมายที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ เช่น การปรับปรุงระเบียบการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ การจัดทำร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. .... การปรับปรุงระเบียบ

สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ การปรับปรุงพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ กฎหมายให้ประชาชนสามารถได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐและกฎหมายการพยายามกระทำความผิด การเตรียมการกระทำความผิดฐานทุจริต (Conspiracy Theory) เป็นความผิดทางอาญา

๒.๒.๑๒ ด้านการศึกษา

เป้าหมาย เพื่อยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา มุ่งความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและปรับปรุงระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร เพิ่มความคล่องตัวในการรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษาและสร้างเสริมธรรมาภิบาล

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูป ประจำปี ๒๕๖๓ ได้กำหนดเรื่องและประเด็นปฏิรูป รวม ๗ เรื่อง โดยมีเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๓ เรื่อง เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่อยู่ในระดับยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๔ เรื่อง โดยทั้ง ๗ เรื่อง มีสถานะการบรรลุเป้าหมายเทียบเท่าปี ๒๕๖๒

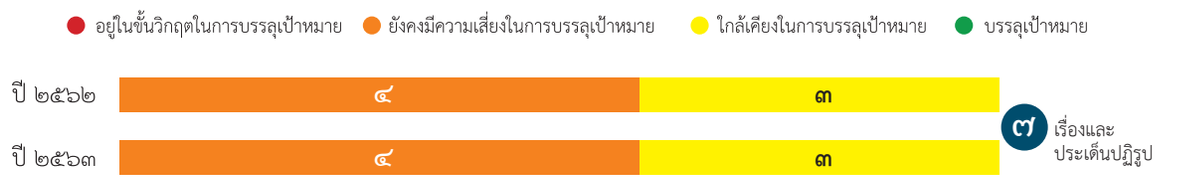

สถานะการบรรลุเป้าหมายของเรื่องและประเด็นปฏิรูปประจำปี ๒๕๖๓ - ด้านการศึกษา

ยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่

(๑๒๐๑) การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้ โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ และกฎหมายลำดับรอง

(๑๒๐๕) การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

(๑๒๐๖) การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมาย ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและยกระดับคุณภาพของการศึกษา

(๑๒๐๗) การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล

ใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

(๑๒๐๒) การปฏิรูปการพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน

(๑๒๐๓) การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

(๑๒๐๔) การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตคัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์

ในส่วนของ**การจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ** ด้านการศึกษา ได้กำหนดให้จัดทำหรือปรับปรุงกฎหมาย จำนวน ๗ ฉบับ โดยมีกฎหมายที่จัดทำแล้วเสร็จ จำนวน ๔ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีกฎหมายที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ คือ กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันหลักสูตรและการเรียนรู้แห่งชาติ

๒.๒.๑๓ ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

เป้าหมาย ประกอบด้วย ๑) ประชาชนมีคุณธรรมจริยธรรม ๒) เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจฐานวัฒนธรรม ๓) ประชาชนออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงมีความรอบรู้ด้านสุขภาพเพื่อพัฒนาสุขภาพให้แข็งแรง และเป็นฐานในการพัฒนากีฬาชาติ และ ๔) กำลังคนของประเทศมีทักษะที่เอื้อต่อการสร้างผลิตภาพแรงงานและคุณภาพชีวิตที่ดี

ความก้าวหน้าการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

(๑) **ด้านวัฒนธรรม** โดย**การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกช่วงวัย** และมีการติดตามโครงการที่สำคัญ เช่น โครงการสมัชชาคุณธรรม โครงการสื่อสร้างสรรค์ด้านคุณธรรมอวอร์ด โดยคาดว่าการดำเนินงานจะเป็นไปตามแผนที่ตั้งไว้ **การพัฒนาการเรียนรู้และเศรษฐกิจชุมชนบนฐานวัฒนธรรมแบบบูรณาการ** มีโครงการที่สำคัญ เช่น โครงการพัฒนาระบบข้อมูลเทคโนโลยีด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ซึ่งกรมศิลปากรได้มีการจัดทำ QR/AR ในโบราณวัตถุไปแล้ว ๑,๙๒๘ รายการ โบราณสถาน ๓๘๓ รายการ รวมถึงมีระบบบริหารทรัพยากรเอกสารโบราณและจารึกในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนจะมีการพัฒนาระบบ d Library ห้องสมุด digital ของ ๑๒ ห้องสมุดแห่งชาติทั่วประเทศต่อไป

(๒) **ด้านกีฬา** มีความคืบหน้าของโครงการถนนกีฬา ซึ่งจะได้มีการดำเนินงานในพื้นที่นำร่อง ๒๕ จังหวัด โดยพื้นที่นำร่องที่ได้มีการดำเนินการแล้ว คือ โครงการถนนกีฬา จังหวัดภูเก็ต (Phuket Sports Roads) ในบริเวณสวนสาธารณะสะพานหิน จังหวัดภูเก็ต

(๓) **ด้านแรงงาน** อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการ Big Rock การพัฒนาระบบการบริหารกำลังคนของประเทศแบบบูรณาการ และจัดทำระบบ E-Workforce Ecosystem โดยจะมีการทำ Sandbox จากข้อมูลรายบุคคลของผู้เข้ารับการประเมินสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ ราย ทั้งในเรื่อง Skill Analytic/Job Guidance/Training Requirement ที่จะสามารถนำไปสู่การเชื่อมโยงกับระบบการหางานทำ (Job Matching) ของกรมการจัดหางาน รวมถึงเชื่อมโยงกับสำนักงานประกันสังคมเพื่อตรวจสอบสถานะการเป็นผู้ประกันตน

(๔) **ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์** เช่น **การพัฒนาทักษะดิจิทัลให้กับบุคลากรทางการศึกษา** พัฒนากรอบแนวคิดเกณฑ์การวัดระดับสมรรถนะสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านดิจิทัล (Digital Competency: DC) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตั้งเป้าหมายในการวัดประเมินและพัฒนาสมรรถนะ DC ของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ คน ทั้งนี้ ในระยะต่อไปจะมีการจัดทำประกาศ สพฐ. ในการกำหนดสมรรถนะดิจิทัลดังกล่าว เพื่อให้หน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา โรงเรียน และภาคเอกชนสามารถนำไปปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม และ**การพัฒนาโรงเรียนต้นแบบ** เริ่มขับเคลื่อนการปฏิรูปลงสู่โรงเรียนต้นแบบ โดยนำร่องที่โรงเรียนเมืองพัทยา ๑๑ เป็นที่แรก

ในส่วนของ**การจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ** ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีข้อเสนอปรับปรุงกฎหมาย ๑ ฉบับ คือ ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยฐานข้อมูลเพื่อพัฒนากำลังคน พ.ศ. ....

๒.๓ การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศ

๒.๓.๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และแนวทางแผนขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ซึ่งได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๒.๓.๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ รับทราบแผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และมอบหมายให้ สศช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการตามแผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock อย่างเคร่งครัด โดยให้ความสำคัญกับการบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานในทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน ตลอดจนสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานอย่างใกล้ชิดในการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด ซึ่งแผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ประกอบด้วยโครงการ/การดำเนินงาน จำนวน ๖๒ กิจกรรม รวมทั้งสิ้น ๘๘๑ โครงการ

๒.๓.๓ การรายงานสรุปผลการดำเนินการแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๓ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ รับทราบรายงานดังกล่าวแล้ว และได้มีการนำเสนอรายงานฯ ต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยสภาผู้แทนราษฎรได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ๑) ควรปรับปรุงการทำงานของหน่วยงานรัฐโดยนำเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศเป็นกรอบในการบริการสาธารณะ และให้ความสำคัญกับโครงการที่ขับเคลื่อนตามแผนการปฏิรูปประเทศ ๒) การดำเนินการในเป้าหมายที่อยู่ในขั้นวิกฤต โดยนำบริบทของความขัดแย้งทางการเมือง การร่วมกลุ่มธุรกิจระดับภูมิภาค และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ มาพิจารณาปรับปรุงการดำเนินการ ๓) ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการสาธารณะ ๔) ให้ความสำคัญกับการทบทวนและแก้ไขกฎหมาย ๕) ควรปรับปรุงการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนท้องถิ่นและส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะการมีฐานข้อมูลร่วมกัน และ ๖) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ โดย สศช. จะนำข้อเสนอแนะดังกล่าวไปดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ในส่วนของการรายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๓ ต่อสมาชิกวุฒิสภา จะดำเนินการเมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ คลี่คลาย

๒.๔ ประเด็นท้าทายและการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศในระยะต่อไป (Big Rock)

ภาพรวมของประเด็นท้าทายที่สำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ สรุปได้ดังนี้ ๑) **การสร้างความรู้ความเข้าใจถึงการดำเนินการของหน่วยงานผู้รับผิดชอบ** เนื่องจากหน่วยงานผู้รับผิดชอบบางครั้งขาดความเข้าใจถึงเจตนารมณ์ในขั้นตอนและวิธีการของกิจกรรมปฏิรูป ทำให้การดำเนินการยังคงขาดสาระสำคัญที่แท้จริงและไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุผลสัมฤทธิ์และเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศ ๒) **ความชัดเจนของเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนการปฏิรูปประเทศ** เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนการปฏิรูปประเทศบางอย่างมีลักษณะที่เป็นนามธรรมและเชิงคุณภาพ ไม่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ของการบรรลุเป้าหมายและผลิตผลของการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน ๓) **ความซ้ำซ้อนของแผนการปฏิรูปประเทศและภารกิจปกติของหน่วยงาน** การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศบางกิจกรรมมีความคล้ายคลึงกับภารกิจปกติของหน่วยงาน ส่งผลให้หน่วยงานยึดการดำเนินงานตามภารกิจปกติของตนเอง ซึ่งอาจทำให้ขั้นตอนและวิธีการบางอย่างที่เป็นการปฏิรูปประเทศไม่สัมฤทธิ์ผล ตลอดจนบางกิจกรรมเป็นภารกิจปกติของหน่วยงาน ซึ่งอาจไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ และ ๔) **ประเด็นการบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** หน่วยงานผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรมปฏิรูปเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ส่งผลให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานระหว่างหน่วยงาน เนื่องจากขาดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน ขาดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักที่เป็นผู้ขับเคลื่อนและบูรณาการกิจกรรมปฏิรูปกับหน่วยงานต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย ตลอดจนหน่วยงานผู้รับผิดชอบบางหน่วยงานไม่สามารถดำเนินงานขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปได้อันเนื่องมาจากภารกิจและหน้าที่ของตนเองไม่สอดคล้องกับกิจกรรมปฏิรูปนั้น ๆ

การดำเนินการระยะต่อไปนับจากนี้ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) จะเป็นกรอบในการดำเนินการที่สำคัญ **โดยจะมุ่งเน้นเฉพาะกิจกรรมการดำเนินการภายใต้กิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ หรือกิจกรรม Big Rock** เพื่อให้การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าประสงค์ที่คาดหวังภายในกรอบระยะเวลาของกฎหมาย ซึ่งกำหนดเวลาสิ้นสุดไว้ในปี ๒๕๖๕ ทั้งนี้ สำหรับเรื่องและประเด็นปฏิรูปอื่น ๆ ของแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมที่ไม่ได้นำมากำหนดเป็นกิจกรรม Big Rock เนื่องจากเป็นภารกิจปกติ ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบรับไปดำเนินการเพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนตามเป้าหมายของรัฐธรรมนูญฯ และสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

การขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศสู่การบรรลุเป้าหมาย ตามแนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ ซึ่งประกอบด้วย **การดำเนินกิจกรรมของแผนการปฏิรูปประเทศเดิมในลักษณะภารกิจปกติ** โดยให้ดำเนินการคู่ขนานกับกิจกรรม Big Rock **สื่อสารสร้างความเข้าใจกิจกรรม Big Rock** เพื่อถ่ายทอดสู่การปฏิบัติให้เกิดการนำไปขับเคลื่อนได้อย่างแท้จริง **จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อใช้ในการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ** ที่แสดงรายการโครงการ/การดำเนินงานต่าง ๆ ที่สนับสนุนการดำเนินงานตามกิจกรรม Big Rock **และขับเคลื่อนประเด็นบูรณาการระหว่างแผนการปฏิรูปประเทศ** โดยระบุหน่วยงานรับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุนเพื่อสะท้อนภาพรวมของการดำเนินงานที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และ**ให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณ**เพื่อใช้ในการดำเนินโครงการภายใต้กิจกรรม Big Rock และ**ติดตามเร่งรัดการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ**โดยมอบหมายให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ สศช. ร่วมกันขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์ภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดย สศช. ได้กำหนดให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำแผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของแต่ละขั้นตอนและวิธีการของกิจกรรม Big Rock โดยมีการระบุเป้าหมายความสำเร็จ (Milestone: MS) ระยะเวลาแล้วเสร็จ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดการแปลงแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ดังกล่าว จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดตามเร่งรัดความคืบหน้าในการดำเนินงานได้อย่างตรงจุด

นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน

นโยบายข้อ

๑

การปกป้องและเชิดชู
สถาบันพระมหากษัตริย์

นโยบายข้อ ๑

การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

สถาบันพระมหากษัตริย์มีความสำคัญยิ่งต่อประเทศและประชาชนชาวไทย รัฐบาลถือเป็นหน้าที่สำคัญที่จะเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์และปกป้องรักษาพระบรมเดชานุภาพด้วยความจงรักภักดี ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ สืบสาน รักษา ต่อยอดศาสตร์พระราชาและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นหลักสำคัญในการบำบัดทุกข์และบำรุงสุขให้ประชาชนและพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้หลักการทรงงาน การนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการและการพัฒนาประเทศ เพื่อประโยชน์ในวงกว้าง รวมทั้งเผยแพร่ศาสตร์พระราชาและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่เวทีโลกเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๑.๒ ต่อยอดการดำเนินการของหน่วยพระราชทานและประชาชนจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ ให้เป็นแบบอย่างการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน แก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน และพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน โดยระดมพลังความรัก ความสามัคคีทั้งของหน่วยงานในพระองค์ หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน และชุมชน

๑.๓ สร้างความตระหนักรู้ เผยแพร่ และปลูกฝังให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ตลอดจนพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ เพื่อก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างถูกต้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในบริบทของไทย

๑. การสืบสาน รักษา ต่อยอดศาสตร์พระราชาและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นหลักสำคัญ

๑.๑ การจัดงานเฉลิมพระเกียรติ

๑.๑.๑ จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว พุทธศักราช ๒๕๖๓

(๑) จัดพิธีทำบุญตักบาตรถวายพระราชกุศลพระสงฆ์ ๖๙ รูป เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ จัดพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังแห่งแผ่นดิน พิธีถวายเครื่องราชสักการะและวางพานพุ่ม และพิธีจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคล ณ ท้องสนามหลวง รวมทั้งได้จัดการแสดงอากาศยานไร้คนขับแปรอักษรเฉลิมพระเกียรติฯ ๕๐๐ ลำ ในส่วนภูมิภาคจังหวัดดำเนินการจัดพิธี ณ ศาลากลางจังหวัดหรือสถานที่ที่เหมาะสม ส่วนในต่างประเทศสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลดำเนินการจัดพิธีตามที่เหมาะสม นอกจากนี้ ได้เชิญชวนหน่วยงานของรัฐจัดพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดิน ณ ที่ตั้งของหน่วยงาน รวมทั้งเชิญชวนประชาชนร่วมลงนามถวายสัตย์ปฏิญาณฯ ผ่านระบบออนไลน์ ระหว่างวันที่ ๑-๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

(๒) กิจกรรมปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติฯ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ณ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้ชื่อ **“รวมใจไทย ปลูกต้นไม้ เพื่อแผ่นดิน”** สืบสานสู่ ๑๐๐ ล้านต้น มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๑๕๙ คน ร่วมปลูกต้นไม้พืชวงศ์น้อยหน่า ๒๕ ชนิด จำนวน ๖๘ ต้น และคืนกล้วยไม้สู่ป่าธรรมชาติ จำนวน ๕๐๐ ต้น

๑.๑.๒ จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

(๑) จัดพิธีทำบุญตักบาตรถวายพระราชกุศลนิมนต์พระสงฆ์ ๘๙ รูป เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ จัดพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังแห่งแผ่นดิน พิธีถวายเครื่องราชสักการะและวางพานพุ่ม และพิธีจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคล ณ บริเวณท้องสนามหลวง รวมทั้งได้จัดการแสดงอากาศยานไร้คนขับแปรอักษรเฉลิมพระเกียรติฯ และในส่วนภูมิภาคจังหวัดดำเนินการจัดพิธี ณ ศาลากลางจังหวัดหรือสถานที่ที่เหมาะสม ส่วนในต่างประเทศสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลดำเนินการจัดพิธีตามที่เหมาะสม

(๒) จัดกิจกรรม **“วันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ รักเอยรักลูก”** เฉลิมพระเกียรติฯ ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ บริเวณท้องสนามหลวง ได้แก่ กิจกรรมการแจกถุงยังชีพและสิ่งของจำเป็นให้แก่เด็ก สตรี และการดำรงชีวิตของครอบครัวที่ขาดแคลน และจัดนิทรรศการเผยแพร่องค์ความรู้ในโครงการตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

(๓) จัดกิจกรรมจิตอาสา **“ปันสุข ปลูกรัก”** เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ สถานสงเคราะห์บ้านเด็กชายปากเกร็ด โดยมีกิจกรรมประกอบด้วย การมอบถุงปันสุขให้แก่เด็กในอุปการะ การนำเสนอแบบจำลองคลินิกแม่เลี้ยงเดี่ยว การปล่อยปลา การปลูกผักสวนครัวและการเพาะเห็ดร่วมกันของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และการร่วมเลี้ยงอาหารกลางวันให้แก่เด็กในอุปการะของสถานสงเคราะห์บ้านเด็กชายปากเกร็ด

(๔) จัดกิจกรรมปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติฯ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ โดยมีชุมชนจากหมู่บ้านแม่แมะ หมู่บ้านแม่สา ตำบลโป่งแยง ร่วมกันปลูกต้นไม้วงศ์ยาง จำนวน ๘๙ ต้น และกล้วยไม้ จำนวน ๕๐๐ ต้น ภายในพื้นที่แปลงรวบรวมพันธุ์ไม้วงศ์ยางและแปลงรวบรวมพันธุ์กล้วย สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จังหวัดเชียงใหม่

๑.๑.๓ จัดพิธีบำเพ็ญกุศลและกิจกรรมน้อมรำลึก เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๓

(๑) จัดพิธีทำบุญตักบาตรถวายพระราชกุศลพระสงฆ์ ๘๙ รูป จัดพิธีวางพวงมาลาและพิธีถวายบังคมหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ จัดพิธีจุดเทียนน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ รวมทั้งได้จัดการแสดงอากาศยานไร้คนขับแปรอักษรเฉลิมพระเกียรติฯ ณ บริเวณท้องสนามหลวง และในส่วนภูมิภาคจังหวัดดำเนินการจัดพิธี ณ ศาลากลางจังหวัดหรือสถานที่ที่เหมาะสม ส่วนในต่างประเทศสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลดำเนินการจัดพิธีตามที่เหมาะสม

(๒) จัดกิจกรรมจิตอาสาน้อมรำลึก เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เช่น รัฐบาลร่วมกับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และนักเรียนจากโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยฯ จัดกิจกรรมพัฒนาพื้นที่เรียนรู้การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ การปลูกต้นไม้และการทำผลิตภัณฑ์ครัวเรือน เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๓ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี และจัดกิจกรรมจิตอาสา **“ปณิธานความดี ทำดีเริ่มได้ที่ใจเรา”** โดยสถาบันการศึกษาและสถานสงเคราะห์ทุกแห่งเชิญชวนนักเรียน นักศึกษา และเยาวชนร่วมจัดกิจกรรมจิตอาสาเพื่อสังคม และบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เช่น การพัฒนาศาสนสถาน สถานที่สาธารณะ ชุมชน วัด โรงเรียน แม่น้ำคูคลอง การปลูกต้นไม้ การเก็บขยะ เก็บผักตบชวา การกำจัดวัชพืช การปรับปรุงภูมิทัศน์ การซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าและซ่อมสร้างเพื่อชุมชน Fix it Center

สถาบันการศึกษาและสถานสงเคราะห์จัดกิจกรรมจิตอาสาปณิธานความดีทำดีเริ่มได้ที่ใจเรา

๑.๑.๔ จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวันพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยจัดงาน **"วันสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า"** จัดพิธีถวายราชสดุดี และถวายบังคมพระราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในวันสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า หรือวันคล้ายวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ประจำปี ๒๕๖๓ มีผู้บริหารระดับสูง คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือข้าราชการ และลูกเสือเนตรนารี เข้าร่วมพิธี จำนวน ๑,๕๐๐ คน

๑.๑.๕ จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการ เช่น การจัดตั้งโต๊ะหมู่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี พร้อมเครื่องราชสักการะ ณ อาคารสถานที่ราชการ การจัดทำคำถวายพระพรชัยมงคลฯ พร้อมนำเสนอภาพพระราชกรณียกิจเพื่อเผยแพร่ทางเว็บไซต์และสื่อออนไลน์ การจัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติฯ เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ นอกจากนี้ ได้จัดกิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ **"มีแล้วแบ่งปัน"** โดยเป็นการรวบรวมสิ่งของอุปโภคบริโภคส่งมอบให้แก่หน่วยงานในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อนำไปช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบและความเดือดร้อนจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)

๑.๑.๖ จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ๒ เมษายน ๒๕๖๔ โดยจัดงาน "ด้วยรักและผูกพันสายสัมพันธ์ จีน-ไทย ใช่อื่นไกลพี่น้องกัน" ระหว่างวันที่ ๒-๕ เมษายน ๒๕๖๔ ซึ่งภายในงานมีนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติฯ การฉายภาพยนตร์ไทย-จีน ร้านหนังสือวรรณกรรมไทย-จีน ร้านอาหาร ผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมกว่า ๓๐ บูธ สามารถสร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการกว่า ๒.๕๓ ล้านบาท และมีผู้เข้าร่วมงาน จำนวน ๖๘,๒๔๕ คน

๑.๑.๗ จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒนวรขัตติยราชนารี โดยขอพระราชทานทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระสมัญญา **"สิริศิลปิน"** เพื่อน้อมสำนึกในพระกรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อวงการศิลปะร่วมสมัย และเพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณด้านศิลปะร่วมสมัยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งนับเป็นยุทธศาสตร์ ซอฟท์ พาวเวอร์ (Soft Power) ในการส่งเสริมและกระชับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ประกอบกับพระวิริยะอุตสาหะในการสร้างสรรค์งานศิลปะ เพื่อนำไปต่อยอดหารายได้สมทบทุนมูลนิธิในพระดำริ เช่น มูลนิธิจุฬาภรณ์ มูลนิธิภัทรมหาราชานุสรณ์ และมูลนิธิทิพย์พิมานเพื่อสัตว์ป่วยและสัตว์ไร้ที่พึ่ง ในพระอุปถัมภ์ฯ จนเป็นที่ประจักษ์ และจารึกอยู่ในดวงใจของคนไทยทุกคน

๑.๑.๘ จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

(๑) จัดกิจกรรมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ภายใต้ชื่อ **“รวมใจไทย ปลูกต้นไม้ เพื่อแผ่นดิน”** สืบสานสู่ ๑๐๐ ล้านต้น และจัดกิจกรรมวันต้นไม้ประจำปีของชาติ ปี ๒๕๖๔ โดยปลูกต้นไม้ จำนวน ๔๑๐ ต้น พร้อมทั้งติดป้ายชื่อพรรณไม้ เช่น กล้วยป่า ปีบทอง กล้วยหมูสัง พะยอม โมกมัน พระเจ้า ๕ พระองค์ เอื้องกุหลาบเหลืองโคราช เอื้องกุหลาบแดง และเอื้องมัจฉานุ ไปปลูกบริเวณป่าต้นน้ำ เพื่อคงความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ผืนป่า คงไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพของพรรณไม้ในพื้นที่ป่าและเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้แก่ประเทศ ณ ป่าต้นน้ำ ภายในสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จังหวัดเชียงใหม่

(๒) **ดำเนินโครงการร่วมใจปลูกป่าชุมชนเฉลิมพระเกียรติฯ เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก** บริเวณพื้นที่ป่าชุมชนบ้านบ่อเก่าบน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ มีกำหนดระยะเวลา ๖ ปี และป่าไม้ ได้ติดตามผลการดำเนินงานและมีการวางแผนการปลูกซ่อมสำหรับทดแทนต้นไม้ที่ตาย สร้างแนวกันไฟในหน้าแล้งพร้อมสร้างฝายกั้นน้ำธรรมชาติในปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒ ครั้ง และในปี ๒๕๖๔ มีแผนการติดตามผลการดำเนินงานดังกล่าว จำนวน ๒ ครั้ง

๑.๑.๙ จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

(๑) จัดพิธีทำบุญตักบาตรถวายพระราชกุศล เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ อุทยานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี นิมนต์พระสงฆ์ จำนวน ๒๕ รูป และจัดพิธีทำบุญตักบาตรถวายพระราชกุศล ณ ลานคนเมือง นิมนต์พระสงฆ์ ๑๒๐ รูป

(๒) จัดกิจกรรมวันรักต้นไม้ประจำปีของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ โดยมีบุคลากรองค์การสวนพฤกษศาสตร์ คณะครูอาจารย์ และนักเรียน โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑๖๘ คน โดยมีกิจกรรม เช่น ๑) การบรรยายให้ความรู้ ๒) กิจกรรมบำรุงรักษาต้นไม้ พรวนดิน ใส่ปุ๋ย กำจัดวัชพืช และตัดแต่งกิ่งไม้ ณ บริเวณแปลงรวบรวมพันธุ์ไม้วงศ์ไทร-สวนหิน ไม้วงศ์ยาง แปลงรวบรวมพันธุ์กล้วย และแปลงรวบรวมพันธุ์ไม้วงศ์น้อยหน่า และ ๓) กิจกรรมเก็บขยะบริเวณน้ำตกแม่สาน้อย ณ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จังหวัดเชียงใหม่

๑.๒ การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานตามพระราโชบาย

๑.๒.๑ ดำเนินโครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์สนับสนุนอุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์ จำนวน ๗๕๖ ชิ้น ให้แก่เรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๒๕ แห่ง [โครงการฯ ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๖๓)] และสนับสนุนอุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์ จำนวน ๕๒๑ ชิ้น ให้แก่เรือนจำ จำนวน ๑๙ แห่ง [โครงการฯ ระยะที่ ๒ (ปี ๒๕๖๔)] โดยเสด็จพระราชดำเนินพระราชทานเครื่องมือทางการแพทย์ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๔ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งถ่ายทอดไปยังเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ

๑.๒.๒ ดำเนินโครงการพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “โคก หนอง นา แห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์” เพื่อใช้เป็นหลักสูตรอบรมให้แก่ผู้ที่ได้รับพระราชทานอภัยโทษ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ รวม ๑๔ วัน โดยน้อมนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักเกษตรทฤษฎีใหม่เพื่อนำมาประยุกต์ทฤษฎีใหม่แบบชาวบ้าน ปันโคก ขุดหนอง ทำนา

สร้างต้นแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ขนาดเล็ก มีผู้ต้องขังเข้ารับการอบรม จำนวน ๑๒๖,๖๖๒ คน นอกจากนี้ ได้ดำเนินการติดตามสมาชิกผู้ผ่านการอบรมโครงการฯ “โคก หนอง นา แห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์” ตั้งแต่วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๓-เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ ผู้ผ่านการอบรมที่ได้รับพระราชทานอภัยโทษ จำนวน ๗๔,๖๒๕ คน สามารถติดตามผู้ที่ผ่านการอบรม จำนวน ๒๗,๔๗๓ คน

๑.๒.๓ ดำเนินโครงการอบรมผู้ต้องขังภายใต้โครงการกำลังใจในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา หลักสูตร “การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของผู้ต้องขัง” (หลักสูตร ๕ เดือน) มีผู้ต้องขังที่เข้าอบรมในหลักสูตรฯ จำนวนทั้งสิ้น ๒,๘๒๙ คน

๑.๒.๔ ดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา และจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรนำไปสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนบนพื้นฐานของการมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรที่มีอยู่ในประเทศไทย รวมถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้และการสร้างจิตสำนึก เช่น โครงการสานสัมพันธ์ โรงเรียน บ้าน ชุมชนเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชของเด็กปฐมวัย โครงการศูนย์พันธุกรรมพืชอนุรักษ์ในจังหวัดสุพรรณบุรีเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ระยะที่ ๓ และการจัดแสดงผลงานต่าง ๆ

๑.๒.๕ ปฏิบัติงานพิธีการศพที่ได้รับพระราชทาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๐,๑๑๐ หมายรับสั่ง และมีผลการประเมินความพึงพอใจ คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๙๖

๑.๓ การต่อยอดศาสตร์พระราชาและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑.๓.๑ ดำเนินโครงการพระราชดำริตามรอยเบื้องพระยุคลบาทและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปี ๒๕๖๔ โดยการศึกษาเรียนรู้ผ่านกิจกรรมทั้งภาคทฤษฎี การฝึกปฏิบัติและรับฟังการบรรยาย ณ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) จังหวัดปทุมธานี เพื่อพัฒนาข้าราชการและบุคลากรทุกระดับได้เรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท และน้อมนำแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ใช้เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นข้าราชการที่ดี จำนวน ๒ รุ่น รวม ๘๐ คน

๑.๓.๒ ดำเนินโครงการ ๑ จังหวัด ๑ ศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต้นแบบ โดยตั้งศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริระดับอำเภอ เพื่อเป็นศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ในการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ประชาชนในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด และสนับสนุนงบประมาณให้ทุกจังหวัด จำนวน ๒.๒๘ ล้านบาท จัดทำประกาศเกียรติคุณพร้อมกรอบ ส่งมอบให้ทุกจังหวัด และส่งเงินจัดสรรงบประมาณให้ทุกจังหวัด จำนวน ๓.๘๐ ล้านบาท เพื่อเป็นเงินรางวัลสำหรับศูนย์เรียนรู้ต้นแบบที่ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับจังหวัด

๑.๓.๓ ดำเนินโครงการพัฒนาตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้แก่ โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มโครงการสร้างป่า สร้างรายได้ในพื้นที่เป้าหมาย ๔ จังหวัด (จังหวัดน่าน แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ และตาก) จำนวน ๓.๔๕ ล้านบาท และโครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนตามแนวพระราชดำริ ในพื้นที่เป้าหมาย ๑๓ จังหวัด (จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครราชสีมา มหาสารคาม หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี กระบี่ เลย ชัยภูมิ พังงา และภูเก็ต) จำนวน ๓.๑๑ ล้านบาท

๑.๓.๔ ส่งเสริมความรู้ด้านการออมกับกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ให้ความสำคัญด้วยการต่อยอดศาสตร์พระราชาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ต้นแบบของ **“พระมหากษัตริย์นักออม”** ด้วยการถ่ายทอดแนวคิดด้านการออม การวางแผนทางการเงิน การสร้างความรู้และความเข้าใจตลอดจนการปรับใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัวผ่านภารกิจและการดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์กรตลอดจนการเผยแพร่ข้อมูลผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

๑.๓.๕ ดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๑) **ดำเนินโครงการ อปท. ต้นแบบการจัดการน้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ธนาคารน้ำใต้ดิน)** โดยจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำหรับสนับสนุนการก่อสร้างและปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการน้ำระบบธนาคารน้ำใต้ดิน จำนวน ๕๑๖ โครงการ วงเงิน ๔๖๐.๖๑ ล้านบาท เพื่อให้ประชาชนมีปริมาณน้ำใช้เพียงพอ แก้ปัญหาน้ำขังและเน่าเสีย ลดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายและแมลงวัน รวมทั้งทำให้กลุ่มเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นเนื่องจากมีปริมาณน้ำที่เพียงพอในการทำการเกษตร ส่งผลให้สามารถพึ่งพาตนเองได้

ดำเนินโครงการ
ธนาคารน้ำใต้ดิน
๕๑๖ โครงการ
วงเงิน ๔๖๐.๖๑ ล้านบาท

(๒) **ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาและงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน** โดยโรงเรียนแกนนำ และศึกษานิเทศก์ลงพื้นที่เพื่อเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินงานของโรงเรียนที่ได้รับการพิจารณาจากความพร้อมรับการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา รวมทั้งการติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา และสร้างงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โดยประชุมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

(๓) **ขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยพลัง “บวร”** โดยยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) มุ่งเน้นพัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่งที่มีคุณภาพ และเป็นพลเมืองดี ธำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงามของไทยและอยู่ร่วมกันด้วยสันติสุข โดยนำหลัก **“บวร : บ้าน วัด โรงเรียน”** ซึ่งเป็นสถาบันเบื้องต้นของชุมชนและสังคมที่มีบทบาทใกล้ชิดกับวิถีชีวิตของคนไทยมาขับเคลื่อนและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ปัจจุบันมีชุมชนคุณธรรมกว่า ๒๕,๕๐๑ ชุมชนทั่วประเทศ

(๔) **พัฒนาผู้บริหารและครูตามหลักสูตรศาสตร์พระราชาสู่การจัดการศึกษาเอกชนที่ยั่งยืน** โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการนำศาสตร์พระราชาสู่การจัดการศึกษาที่ยั่งยืนให้ความรู้การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศาสตร์พระราชา และหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ ได้ดำเนินการออกแบบการเรียนรู้โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่กระบวนการเรียนการสอน จำนวน ๕ รุ่น และดำเนินการแล้ว ๓ รุ่น มีผู้บริหาร/ครูโรงเรียนเอกชนเข้ารับการอบรม ๙๑๕ คน

(๕) **ดำเนินโครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง** โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการดำเนินงาน ดังนี้

(๕.๑) ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้ฯ จำนวน ๘ แห่ง เพื่อเก็บข้อมูลความก้าวหน้า ศักยภาพ และอุปสรรคปัญหา สร้างเสริมกำลังใจให้แก่ศูนย์เรียนรู้ฯ รวมถึงประเมินความสำเร็จในการถ่ายทอดองค์ความรู้ และนำมาประมวล คืนข้อมูลให้ศูนย์เรียนรู้ฯ ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาศูนย์เรียนรู้ฯ ต่อไป

(๕.๒) ถอดองค์ความรู้เพื่อเผยแพร่ขยายผลในประเด็น **“เป็น อยู่ พอ...อย่างไรในช่วงโควิด-๑๙”** โดยเชิญชวนศูนย์เรียนรู้ฯ บอกเล่าข้อคิด/เกร็ดความรู้ และประสบการณ์การใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อรับมือและอยู่กับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ เพื่อจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ

(๕.๓) ดำเนินโครงการการจัดการน้ำดื่มสะอาดในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ เพื่อสนองพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมีเป้าหมายสูงสุดในการพึ่งพาตนเอง การสร้างองค์ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนและชุมชนในพื้นที่ โดยมีกิจกรรมสำคัญในปี ๒๕๖๔ เช่น จัดทำชุดข้อมูลผลตรวจสอบคุณภาพน้ำในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นโดยผนวกข้อมูลที่รับจากการประปาส่วนภูมิภาคที่เข้าดำเนินการในปี ๒๕๖๓ และจัดทำแบบบันทึกการจัดการน้ำดื่มประจำโรงเรียน/ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดน (คู่มือประจำโรงเรียน)

๑.๓.๖ ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านการเกษตร เช่น

(๑) **ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ**

(๑.๑) อบรม ถ่ายทอดเทคโนโลยี และพัฒนาส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรแก่เกษตรกร ๑๖๖,๙๕๕ ราย ประกอบด้วย ด้านพืช ๗๖,๖๒๐ ราย ด้านประมง ๕,๐๙๙ ราย ด้านปศุสัตว์ ๑๒,๕๑๕ ราย และพัฒนาส่งเสริมศิลปหัตถกรรม ๑,๐๔๓ ราย รวมทั้งอบรมและสอนแนะการจัดทำบัญชี ๗๑,๖๘๘ ราย อบรมการจัดทำบัญชี ๖๓,๘๐๐ ราย

(๑.๒) ส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ๓๖๘ แห่ง โรงเรียน/กลุ่มอาชีพ/กลุ่มชาวบ้าน ๔๖๘ แห่ง ส่งเสริมความรู้ด้านการสหกรณ์ ๑๒๙ ครั้ง ในพื้นที่ ๗๓ จังหวัด มีเกษตรกรและผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรม ๑๐,๗๑๕ คน

(๑.๓) ผลิตสัตว์น้ำปล่อยในแหล่งน้ำธรรมชาติ ๑๐๘.๓๕๘ ล้านตัว จัดทำประมงโรงเรียนเพิ่มแหล่งอาหารโปรตีนประเภทปลาให้แก่นักเรียนบริโภคเป็นอาหารกลางวัน ๒๗๗ แห่ง และจัดสร้างจุดเรียนรู้และสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๒๔ แห่ง

(๑.๔) บริการผ่าตัดทำหมันสุนัขภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรคคนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ๑๐๖,๔๙๔ ตัว

(๑.๕) ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปัจจัยการผลิต ๑๐๑,๔๑๔ ไร่ เกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป ร่วมเข้าเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาฯ ๑๓๕,๑๑๒ คน

(๑.๖) สนับสนุนเกษตรกรให้ประกอบอาชีพด้านหม่อนไหม ๑๓๐ แห่ง ส่งเสริมอาชีพด้านการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมให้แก่เด็กและเยาวชนในโรงเรียน และทายาทเกษตรกรในชุมชน ๒๙ โรงเรียน ตลอดจนจัดทำแปลงเรียนรู้/แปลงต้นแบบ ๖,๒๑๘.๒๑ ไร่

(๒) **สืบสานรักษาและต่อยอดเศรษฐกิจพอเพียง คลินิกเกษตรเคลื่อนที่** โดยถ่ายทอดความรู้และบริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ด้านประมง ปศุสัตว์ และสนับสนุนการใช้สารอินทรีย์แก่เกษตรกร ประชาชน ครู นักเรียนและเยาวชน ๓๔๐,๐๒๔ ราย ให้บริการวิเคราะห์ดิน-น้ำ-พืช ๕๓,๓๙๗ ตัวอย่าง สนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำ ๒,๑๐๓,๐๐๐ ตัว

(๓) **พัฒนาพื้นที่โครงการหลวง**ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการผลิตพืช ประมง ปศุสัตว์ และองค์ความรู้ตามแนวทางโครงการหลวงแก่เกษตรกรและและราษฎรชาวเขา ๗๒,๐๘๑ คน ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ด้านการสหกรณ์ และพัฒนาความเข้มแข็งตามศักยภาพแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ๙๙ แห่ง ผลิตสัตว์น้ำและปล่อยฟื้นฟูแหล่งน้ำ ๑,๗๒๖,๕๐๐ ตัว ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ๔๐ แห่ง จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ พร้อมปรับปรุงบำรุงดิน ๙,๘๖๐ ไร่

(๔) **สืบสาน รักษา ต่อยอดศาสตร์พระราชา** โดยถ่ายทอดความรู้โครงการหลวง โครงการในพระราชดำริ และการให้บริการทางสังคม ให้ผู้เรียนรู้และผู้เข้ารับบริการ ๕๙๐,๐๗๖ คน และรวบรวมพรรณไม้เพื่อจัดแสดงในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์ ๑๗,๒๓๓ รายการ รวมทั้งจัดแสดงนิทรรศการ “ธ สถิตในดวงใจ...นิรันดร์”

๑.๓.๗ ดำเนินโครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามแนวพระราชดำริโดยชุมชนอย่างยั่งยืน โดยน้อมนำแนวพระราชดำริการขยายผลรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านทรัพยากรน้ำและภูมิอากาศร่วมดำเนินงานและเกิดเป็น “คลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ” เพื่อเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำของประเทศ ทั้งข้อมูลเชิงพื้นที่ ข้อมูลสถิติ ข้อมูลสถานการณ์น้ำปัจจุบัน ข้อมูลคาดการณ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ เพื่อใช้ประโยชน์สูงสุดทั้งในด้านการบริหารจัดการน้ำ ควบคุมสถานการณ์ การแจ้งเตือนภัย และลดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้อย่างทันท่วงที พร้อมให้บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง ผ่าน http://www.thaiwater.net และอุปกรณ์เคลื่อนที่ (ThaiWater Mobille Application)

๑.๓.๘ ดำเนินโครงการของมูลนิธิปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริ และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ โดยมีหมู่บ้านที่ผ่านการประเมินและมีความพร้อมที่จะส่งมอบการพัฒนาแต่ยังเป็นเครือข่ายการพัฒนาของมูลนิธิฯ จำนวน ๒๒ หมู่บ้าน ในปี ๒๕๖๔ ประกอบด้วย จังหวัดน่าน ๒๐ หมู่บ้าน และอุดรธานี ๒ หมู่บ้าน ส่วนจังหวัดเพชรบุรี อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ต้องเร่งการพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายพื้นที่ วางแผนการส่งมอบในลักษณะเดียวกัน ได้ยกระดับผลผลิตของชุมชนสามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๑.๕๘ ล้านบาท และส่งเสริมอาชีพทางเลือกโดยเน้นการผลิตและพัฒนาทักษะการผลิตให้ได้มาตรฐานตลาดระดับ Modern Trade ในจังหวัดอุดรธานี ขอนแก่น และกาฬสินธุ์ รวมมูลค่าที่เกิดขึ้นในชุมชน จำนวน ๒.๒๙ ล้านบาท นอกจากนี้ ได้ดำเนินการให้ความรู้แก่เยาวชนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาถึงอุดมศึกษาทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบเป็นการใช้สื่อสังคมออนไลน์ให้ความรู้และแนะนำโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่โดดเด่น เป็นประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นเพื่อนำไปพัฒนาความรู้และต่อยอดของเยาวชน

๑.๓.๙ ดำเนินโครงการการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการติดตามผลการดำเนินโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และต่อยอดการดำเนินการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี จำนวน ๑๖ โครงการ และมีหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ “อยู่เย็นเป็นสุข” ที่ได้รับการประเมินในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๗๔ จังหวัด ๘,๖๒๓ หมู่บ้าน และชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ “ชุมชนอุดมสุข” ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน ๗,๙๒๗ ชุมชน

ดำเนินโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๑๖ โครงการ ๗๔ จังหวัด

๒. การต่อยอดการดำเนินการของหน่วยพระราชทานและประชาชนจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ

๒.๑ โครงการจิตอาสาพระราชทาน “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” ปัจจุบันมีจิตอาสาพระราชทานรวมทั้งสิ้น ๖,๘๖๘,๐๑๘ คน แบ่งเป็นชาย ๓,๐๗๑,๙๑๙ คน และหญิง ๓,๗๙๖,๐๙๙ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔) โดยมีการจัดกิจกรรมจิตอาสาจำแนกตามประเภท ประกอบด้วย ๑) **ประเภทจิตอาสาพัฒนา** จำนวน ๗๐,๕๓๓ ครั้ง (จิตอาสา จำนวน ๘,๘๖๘,๕๗๗ คน) ๒) **ประเภทจิตอาสาภัยพิบัติ** จำนวน ๑,๕๘๕ ครั้ง (จิตอาสา จำนวน ๖๙,๐๐๖ คน) และ ๓) **ประเภทจิตอาสาเฉพาะกิจ** จำนวน ๓๗๓ ครั้ง (จิตอาสา จำนวน ๒๑,๓๓๗ คน) รวมจัดกิจกรรมทั้งหมด จำนวน ๗๒,๔๙๑ ครั้ง มีจิตอาสาเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๘,๙๕๘,๙๒๐ คน นอกจากนี้ มีการรับสมัครจิตอาสาพระราชทานและประชาชนจิตอาสาที่อยู่ประจำในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลแล้วทั้งสิ้น จำนวน ๕๐๖,๙๗๐ คน และมีการบันทึกผู้ผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมฯ จำนวน ๒๐๙,๐๗๔ คน โดยจิตอาสาฯ ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมจิตสาธารณะอย่างต่อเนื่องภายใต้พระราชปณิธาน “สืบสาน รักษา ต่อยอด”

จัดกิจกรรมจิตอาสาเราทำความ ดี ด้วยหัวใจ ๗๒,๔๙๑ ครั้ง

๒.๒ การจัดกิจกรรมจิตอาสาของหน่วยงานภาครัฐ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนจิตอาสาหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคีเครือข่าย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการดำเนินกิจกรรมที่สำคัญ เช่น

๒.๒.๑ จัดกิจกรรม “เราทำความดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์” ผ่านเครือข่ายศาสนาและศิลปวัฒนธรรมร่วมกับ ๒๔ หน่วยงานภาครัฐ เอกชนและเครือข่ายชุมชนคุณธรรมร่วมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ทำความสะอาดพื้นที่ศาสนสถานและพื้นที่สาธารณะย่านกะดีจีน ๔ แห่ง

๒.๒.๒ จัดกิจกรรม “ชีวิตวิถีใหม่ใต้ร่มพระบารมี...เราสร้างไปด้วยกัน” ระหว่างวันที่ ๒๘-๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน แบ่งกิจกรรมออกเป็น ๕ ด้าน คือ ด้านการจัดการภายในชุมชน ด้านการเกษตร ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการฝึกอาชีพและการสาธิต ด้านสุขภาวะอนามัย

๒.๒.๓ ดำเนินโครงการจิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชน ได้ลงพื้นที่จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะให้ชุมชน วัด และโรงเรียน ในพื้นที่ริมคลองเปรมประชากรและคลองสาขาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม ๑๕ แห่ง ได้แก่ วัด จำนวน ๙ แห่ง และโรงเรียน จำนวน ๖ แห่ง เพื่อรณรงค์สร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการคัดแยกขยะและลดปริมาณขยะ รวมทั้งการจัดการขยะอันตราย และนำองค์ความรู้ไปดูแลรักษาสภาพแวดล้อมให้ประชาชนเกิดสุขอนามัยที่ดีและมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นอย่างยั่งยืนต่อไป

๒.๒.๔ จัดกิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ ในพื้นที่เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร บริเวณคลองผดุงกรุงเกษม (ตั้งแต่สะพานมัฆวานรังสรรค์-ท่าน้ำเทเวศร์) และวัดราชาธิวาส และพื้นที่เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร จำนวน ๒ แห่ง คือ วัดดงมูลเหล็ก และคลองทรงเทวดา ชุมชนวัดโพธิ์เรียง มีจิตอาสาเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒,๓๘๙ คน

๒.๒.๕ ดำเนินโครงการ OCAC เราทำความดีด้วยหัวใจ กิจกรรมจิตอาสา “เติมสีสร้างสรรค์ส่งต่อเพื่อน้อง” เป็นการวาดภาพที่สื่อถึงการเป็นผู้มีจิตอาสาทำประโยชน์เพื่อสังคม และเพื่อสนับสนุนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมสมัยสะท้อนแนวคิดและมุมมองต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นในวงกว้าง สร้างโอกาสในการเรียนรู้และสร้างสังคมไทยให้น่าอยู่ด้วยงานศิลปะต่อไป

๒.๒.๖ ดำเนินโครงการ “จิตอาสารักษ์แม่น้ำ” เพื่อพัฒนาคูคลองและแม่น้ำให้กลับมาสะอาดและสวยงาม เช่น จิตอาสาคลองสวยน้ำใส (พัฒนาคลองเปรมประชากร คลองแสนแสบ และคลองบางลำพู) และจิตอาสารักษ์แม่น้ำลุ่มน้ำสายหลัก (พัฒนาแม่น้ำกวง แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก และแม่น้ำบางปะกง) นอกจากนี้ได้มีการจัดเก็บตัวอย่างและวิเคราะห์คุณภาพน้ำในคลองและลุ่มน้ำสายหลัก จำนวน ๙๑๒ ตัวอย่าง ตรวจสอบและกำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรมที่ระบายน้ำลงสู่ลำน้ำสาธารณะ จำนวน ๘๖๐ แห่ง และจัดสร้างนวัตกรรมและติดตั้งเครื่องดักขยะลอยน้ำ จำนวน ๔ เครื่อง ทุ่นกักขยะลอยน้ำ ๔ เครื่อง จัดทำระบบบำบัดน้ำเสีย ๑ แห่ง ติดตั้งถังดักไขมัน ๘๗๕ ใบ และติดตั้งถังหมักรักษ์โลก ๒๐๐ ถัง

๒.๒.๗ ดำเนินโครงการราชภัฏจิตอาสาสืบสานศาสตร์พระราชาดำนาอินทรีย์ สู้ภัยเศรษฐกิจจากโควิด-๑๙ ภายใต้แนวคิด “รวมใจจิตอาสาลงแขกดำนาเรียนรู้วิถีพอเพียง” เพื่อลดต้นทุนการปลูกข้าวภายใต้ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำช่วงการระบาดของโควิด-๑๙ และเป็นการอนุรักษ์ส่งเสริมประเพณีการลงแขกดำนาอันดีงามของคนอีสาน สร้างความสามัคคีระหว่างสถานศึกษาทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน โดยน้อมนำแนวพระราชดำริ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาปรับใช้

๓. การสร้างความตระหนักรู้ เผยแพร่ และปลูกฝังให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ตลอดจนพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์

๓.๑ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักการทรงงาน และพระราชกรณียกิจด้านต่าง ๆ มีการดำเนินการ ดังนี้

๓.๑.๑ สื่อนิทรรศการ

(๑) จัดกิจกรรม **“วันพ่อแห่งชาติ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๓”** เพื่อเป็นการน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณและสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติ ระหว่างวันที่ ๑-๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ ณ บริเวณถนนสนามไชย สวนสราญรมย์ และมิวเซียมสยาม ซึ่งภายในงานมีการจัดนิทรรศการและกิจกรรมต่าง ๆ เช่น นิทรรศการ **“ทุนพระราชทาน ม.ท.ศ.”** เพื่อเผยแพร่พระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินโครงการทุนการศึกษาฯ ขึ้นในปี ๒๕๕๒ ด้วยพระราชปณิธานที่สร้างความรู้ สร้างโอกาสแก่เยาวชนไทยที่มีฐานะยากจน ยากลำบาก แต่ประพฤติดี มีความสามารถด้านการศึกษา ให้ได้รับการศึกษาที่มั่นคงและต่อเนื่อง และจัดตั้งมูลนิธิทุนการศึกษาพระราชทานสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร (ม.ท.ศ.) ขึ้นในปี ๒๕๕๓ โดยมีการแสดงประวัติความเป็นมาของมูลนิธิฯ ผลสัมฤทธิ์ของโครงการทุน ม.ท.ศ. กิจกรรมจิตอาสาของนักเรียนทุนฯ รวมทั้งจัดให้มีการสาธิตงานฝีมือของนักเรียนทุนฯ เช่น งานใบตองและดอกไม้สด งานร้อยมาลัย งานแกะสลักผักและผลไม้ และงานจักสาน และนิทรรศการ **“พระบิดาแห่งการสื่อสาร”** จัดแสดงองค์ความรู้เกี่ยวกับพระอัจฉริยภาพด้านการสื่อสารของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ของพสกนิกรชาวไทยทั่วประเทศที่ประสบภัยพิบัติ และจัดนิทรรศการโครงการในพระองค์และไตรโครงการของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา

(๒) **จัดแสดงนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ** ณ สวนหลวง ร.๙ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓ และจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลสำเร็จของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ เนื่องในวาระวันสำคัญต่าง ๆ จำนวน ๘ ครั้ง รวมทั้งผลิตนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ ชุด “๑๐ ทศมราชา พระเมตตาสู่ประชาราษฎร์”

๓.๑.๒ สื่อโทรทัศน์

(๑) เข้าร่วมการบันทึกเทปถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดาพัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ สถานีโทรทัศน์ MCOT HD และสถานีวิทยุและโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT)

(๒) เผยแพร่สารคดีเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสวันสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น สารคดี ชุด “ร้อยไทยด้วยดวงใจ” จำนวน ๘ ตอน สารคดีผลสำเร็จจากการพัฒนาตามแนวพระราชดำริของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๕ ตอน สารคดีเชิงข่าว ชุด “สืบสาน สร้างสุข ปวงประชา” จำนวน ๔๐ ตอน สารคดี ชุด “ผลสำเร็จที่โดดเด่น สู่อาชีพที่มั่นคง” จำนวน ๗ เรื่อง สารคดีแนะนำโครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดราชบุรี โครงการห้วยองคต อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดกาญจนบุรี และสารคดีเทิดพระเกียรติ “รถเก็บตัวอย่างชีวนิรภัยพระราชทาน” เพื่อใช้ในการตรวจคัดกรองเชื้อโควิด-๑๙

๓.๑.๓ สื่อวิทยุ กระจายเสียง และสื่อสังคมออนไลน์

(๑) ดำเนินรายการวิทยุ ชุด “สืบสายธาร ด้วยใจภักดิ์ พระจักรี” ความยาวไม่น้อยกว่า ๒๐ นาที จำนวน ๔๐ ตอน ข่าวประชาสัมพันธ์ความยาวไม่น้อยกว่า ๒ นาที จำนวน ๑๕ ข่าว และสปอตประชาสัมพันธ์ความยาว ๓๐ วินาที จำนวน ๑๐ ตอน รวมทั้งผลิตและเผยแพร่ผลสำเร็จโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในรูปแบบสารคดีสั้น ความยาวไม่น้อยกว่า ๑ นาที จำนวน ๑๐ ตอน ทั้งนี้ ได้มีการนำไปเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ด้วย

(๒) เผยแพร่มิวสิควิดีโอ (MV) เพลงพรุ่งนี้ประเทศไทย เพื่อการเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การสร้างความสามัคคีและการช่วยเหลือเกื้อกูลกันของสังคมไทย โดยเนื้อหามุ่งเน้นไปที่กลุ่มเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิดความเข้าใจในบริบทของสังคมไทย และร่วมกันพัฒนาประเทศไทยต่อไป และเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น ช่องทาง Facebook Fanpage ทวิตเตอร์ และกลุ่มไลน์สภาเด็กและเยาวชน

(๓) เพิ่มช่องทางการเผยแพร่ทางสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งเป็นสื่อหลักในการเผยแพร่เนื้อหาเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติที่สามารถนำไปใช้อ้างอิงได้ ได้แก่ เว็บไซต์ www.phralan.in.th Facebook Fanpage : พระลาน Facebook Fanpage : สืบสานรักษาต่อยอด Facebook Fanpage : พ่อแห่งชาติ Facebook Fanpage : จิตอาสาประชาสัมพันธ์ และช่อง youtube : Phralan Official

๓.๑.๔ สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริใน ๓ รูปแบบ ได้แก่ ข่าว บทความ และสกู๊ปพิเศษหรือบทความเฉลิมพระเกียรติ เผยแพร่วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๔ ฉบับต่อปี ฉบับละ ๘,๕๐๐ เล่ม รวม ๓๔,๐๐๐ เล่ม และบันทึกโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวนพิมพ์ ๖,๐๐๐ เล่ม รวมทั้งหนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “๑๐ ทศมราชา พระเมตตาสู่ประชาราษฎร์” จำนวนพิมพ์ ๑๐,๐๐๐ เล่ม นอกจากนี้ ได้พัฒนานวัตกรรมสื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย การอ่าน การเขียน เรียนประวัติศาสตร์ผ่านการสื่อสารร่วมสมัย โดยจัดทำสื่อจำนวน ๑๐ ตอน เช่น ๑) พัฒนาการการรถไฟไทย ๒) พัฒนาการการสื่อสาร ๓) วิวัฒนาการการศึกษาไทย และ ๔) วัฒนธรรมการรับประทานอาหารริมทาง (Street Food)

๓.๒ การส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียนเอกชน รวมทั้งจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร เพื่อสนองงานตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในพื้นที่ ๕ จังหวัด ๑๓ อำเภอ ผ่านการดำเนินกิจกรรม เช่น การส่งเสริมจัดการศึกษาตลอดชีวิตให้แก่ประชาชน เด็กและเยาวชนในพื้นที่สูง ส่งเสริมพลานามัยนักเรียน ส่งเสริมการฝึกอาชีพ พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้เกิดผล การประชุมวิชาการการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และพัฒนาครูที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ ในอันที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร จำนวน ๑๗ โรงเรียน และเสริมสร้างความเข้มแข็งของราษฎรในชุมชนพื้นที่สูง โดยได้สนับสนุนงบประมาณให้ศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” เพื่อพัฒนาปัจจัยและทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาตลอดชีวิตให้แก่ชาวไทยภูเขา และชาวไทยมอแกนที่ให้บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาตลอดชีวิต จำนวน ๒๘๒ แห่ง

จัดการศึกษา สำหรับเด็กและเยาวชน ในถิ่นทุรกันดาร ใน ๕ จังหวัด ๑๓ อำเภอ ๒๘๒ แห่ง

๓.๓ การดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยจัดฝึกอบรมบุคลากรปฏิบัติการงานสวนพฤกษศาสตร์ฯ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์พืชพรรณ ทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ให้สามารถนำความรู้ที่ได้ปรับไปใช้ในการปฏิบัติงานและให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นได้ จำนวน ๒ รุ่น มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑๙๔ คน

๓.๔ โครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ ๑๑ ประกอบด้วย ๓ กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ ๑ ค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ จำนวน ๘๐ คน กิจกรรมที่ ๒ การประกวดโครงการของเยาวชนอาสาสานต่อพระราชดำริ หัวข้อ “จัดการน้ำ รักษาป่า พัฒนาอาชีพสู่ความพอเพียง” และกิจกรรมที่ ๓ สืบสานพระราชดำริสู่ความยั่งยืน จำนวน ๕ ราย ผลิตสื่อวีดิทัศน์ ชุด “บันทึกแห่งความภูมิใจ กล้าเติบใหญ่ตามรอยเท้าพ่อ” นำเสนอเรื่องราวของเยาวชนที่เคยเข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชน RDPB CAMP ที่น้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติใช้ในการดำเนินชีวิต เผยแพร่ทางสื่อออนไลน์ พร้อมกับจัดทำหนังสือบันทึกต้นกล้า

๓.๕ การจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ มาประยุกต์ใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีจิตสาธารณะ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม การสร้างนวัตกรรมเพื่อชุมชน และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่นักศึกษาและชุมชนในพื้นที่ เช่น โครงการส่งเสริมความรัก ความสามัคคี เข้าใจสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นภายใต้พื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และโครงการ “สวนสุนันทาร่วมกันสร้างสรรค์พัฒนาชุมชน”

๓.๖ การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ให้ปิดกั้นเนื้อหาที่เข้าข่ายการกระทบต่อสถาบันตามกฎหมายและแจ้งความร้องทุกข์กับผู้กระทำผิด มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อกำกับดูแลการใช้งานคอมพิวเตอร์ของประชาชน ตลอดจนป้องกันปราบปราม และเฝ้าระวังติดตามภัยทางระบบอินเทอร์เน็ตที่อาจก่อให้เกิดภัยต่อความมั่นคงของชาติ ศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ ผ่านโครงการเฝ้าระวังเว็บไซต์ผิดกฎหมายได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่เฝ้าระวัง รับแจ้ง และจัดเก็บข้อมูลที่เผยแพร่บนสื่อสังคมออนไลน์ตลอด ๒๔ ชั่วโมง สามารถดำเนินการได้ จำนวน ๑๔,๗๔๓ URLs/รายการ และนำข้อมูลดังกล่าวมาตรวจสอบ คัดกรอง วิเคราะห์ และยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งระงับการแพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ผิดกฎหมาย จำนวน ๓๖๕ คำสั่งศาล จำนวน ๑๑,๗๔๓ URLs

นโยบายข้อ

๒

การสร้างความมั่นคง และความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ

นโยบายข้อ ๒

การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัย ของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ

๒.๑ รักษาและป้องกันอธิปไตยและความมั่นคงภายในของประเทศ ทั้งทางบก ทางทะเล ทางอากาศ รวมทั้งป้องกันและปราบปรามภัยคุกคามต่าง ๆ และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ โดยมุ่งเน้นการสร้างอำนาจกำลังรบที่มีตัวตนและไม่มีตัวตนให้เข้มแข็ง การพัฒนาระบบเตรียมความพร้อมแห่งชาติ ระบบงานข่าวกรอง การจัดการข้อมูลที่เป็นเท็จทางสื่อออนไลน์ และการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านความมั่นคง รวมทั้งพัฒนาระบบการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวมให้มีความพร้อมในการรักษาอธิปไตย ผลประโยชน์ของชาติ และร่วมพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

๒.๒ ปลูกจิตสำนึก เกียรติภูมิ และศักดิ์ศรีความเป็นชาติไทย การมีจิตสาธารณะและการมีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้ประเทศ รักษาผลประโยชน์ของชาติ ความสามัคคีปรองดองและความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างกันของประชาชน โดยสถาบันการศึกษาสอดแทรกการปลูกฝังวินัยของคนในชาติ หลักคิดที่ถูกต้อง สร้างค่านิยม “ประเทศไทยสำคัญที่สุด” การเคารพกฎหมายและกติกาของสังคม ปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เอื้อต่อการมีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ

๒.๓ พัฒนาและเสริมสร้างการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีธรรมาภิบาล ความรักชาติ และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน พร้อมทั้งส่งเสริมให้นักการเมืองมีคุณภาพ เป็นคนดีมีคุณธรรม มีความรู้ความสามารถ เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าส่วนตน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง

๒.๔ สร้างความสงบและความปลอดภัยตั้งแต่ระดับชุมชน โดยกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าระวัง ดูแล และรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความสงบสุขของประชาชน และปัญหายาเสพติดในระดับชุมชนและหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการสร้างความปลอดภัยในพื้นที่

๒.๕ แก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจังทั้งระบบ ด้วยการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ปราบปรามแหล่งผลิตและเครือข่ายผู้ค้ายาเสพติด โดยเฉพาะผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างเด็ดขาด ป้องกันเส้นทางการนำเข้าส่งออกโดยร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน การลดจำนวนผู้ค้าและผู้เสพรายใหม่ และให้ความรู้เยาวชนถึงภัยยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งฟื้นฟู ดูแล รักษาผู้เสพผ่านกระบวนการทางสาธารณสุข

๑. การรักษาและป้องกันอธิปไตยและความมั่นคงภายในของประเทศ

๑.๑ การจัดทำแผนบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕) เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงให้มีเอกภาพสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๑.๒ การประชุมด้านความมั่นคง

๑.๒.๑ ร่วมประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรีกลาโหมประเทศคู่เจรจา (ASEAN Defence Ministers' Meeting Plus: ADMM-Plus) เพื่อความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรม ในการเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยคุกคามของภูมิภาค ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมความร่วมมือของฝ่ายทหาร เพื่อรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) และความคืบหน้าการจัดทำร่างปฏิญญาสมัยพิเศษของ ADMM-Plus เนื่องในวาระฉลองครบรอบ ๑๕ ปี การก่อตั้งการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (ASEAN Defence Ministers' Meeting: ADMM) และการประชุม ADMM ครั้งที่ ๑๕ และการประชุม ADMM-Plus ครั้งที่ ๘ ผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๑.๒.๒ ร่วมประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสกลาโหมอาเซียน (ASEAN Defence Senior Officials' Meeting: ADSOM) ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Video Teleconference: VTC) เพื่อให้ความเห็นชอบร่างเอกสารความร่วมมือริเริ่มใหม่ จำนวน ๘ ฉบับ และผลการประเมินผลให้จัดการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรีกลาโหมประเทศคู่เจรจาเป็นประจำทุกปี รวมทั้งพิจารณาร่างเอกสารปฏิญญาสมัยพิเศษเนื่องในโอกาสฉลองครบรอบ ๑๕ ปี การก่อตั้งกลไก ADMM จำนวน ๒ ฉบับ

๑.๓ การเตรียมความพร้อมและการป้องกันประเทศ

๑.๓.๑ ฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ (C-MEX) ประจำปี ๒๕๖๓ ซึ่งครอบคลุมประเด็นภัยความมั่นคงที่สอดคล้องกับแนวโน้มสถานการณ์ภัยคุกคามความมั่นคงที่ส่งผลกระทบกับประชาชนเป็นจำนวนมาก ได้แก่ สาธารณภัยจากหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือ ปัญหาขยะพลาสติกในมหาสมุทรที่กระทบกับผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ภัยคุกคามจากนิวเคลียร์และรังสี การก่อการร้ายในพื้นที่ชุมชน และการสร้างความเชื่อหรือความตื่นตระหนกจากข่าวปลอมในโลกไซเบอร์ ตลอดจนกำหนดแผนการดำเนินงานให้มีเอกภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นการยกระดับความพร้อมของหน่วยงานด้านความมั่นคงในการเตรียมพร้อมและการตอบสนองต่อวิกฤตการณ์ การส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานมีการฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมในระดับหน่วยงานและระดับประเทศ และทดสอบแนวทางการประสานความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับหน่วยงานต่างประเทศที่มีความเชี่ยวชาญในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่

๑.๓.๒ ขับเคลื่อนแผนผนึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ โดยจัดบรรยาย เรื่อง แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕) และให้ความรู้ในส่วนของสาระสำคัญของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕) โดยเฉพาะประเด็นการพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้แก่จังหวัดในเขตพื้นที่กองทัพภาคที่ ๓ ให้สามารถขับเคลื่อนแผนผนึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ และให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับนโยบายและแผนระดับชาติ

๑.๓.๓ จัดทำหลักเกณฑ์การกำหนดสถานะและสิทธิของบุคคลที่อพยพเข้ามาและอาศัยอยู่มานาน เพื่อดำเนินงานให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประเด็นการพัฒนาการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบันในส่วนของปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง เรื่อง การหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย โดยเสนอนโยบายและจัดทำทะเบียนประวัติกลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล ผ่อนผัน

จัดทำหลักเกณฑ์การกำหนดสถานะและสิทธิของบุคคลที่อพยพเข้ามาและอาศัยอยู่มานาน

ให้อยู่อาศัยชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับ และการรับรองสถานะและสิทธิให้กลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศมานาน และได้จัดทำหลักเกณฑ์การกำหนดสถานะและสิทธิของบุคคลที่อพยพเข้ามาและอาศัยอยู่มานาน เพื่อแก้ไขปัญหากลุ่มผู้ตกสำรวจ แต่มีภูมิลำเนาต่อเนื่องในประเทศไทย กลุ่มผู้ไร้รากเหง้า และกลุ่มนักเรียนนักศึกษาที่มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล

๑.๓.๔ รักษาความมั่นคงทางทะเล ดำเนินการผลักดันองค์ความรู้ทางทะเลบรรจุในหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับนักเรียนในทุกระดับชั้น เพื่อให้เกิดการสร้างการเรียนรู้ และความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของทะเลอย่างต่อเนื่อง เช่น การเผยแพร่หนังสือ **“ทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล”** และพิจารณานำเนื้อหาไปใช้ประกอบการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนตามบริบทความเหมาะสมของสถานศึกษาในพื้นที่นำร่อง ๒๒ จังหวัดชายทะเล และกรุงเทพมหานคร โดยเริ่มในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ จัดทำโครงการการสร้างจิตอาสาเพื่อรักษาชายฝั่งท้องทะเล และจัดทำโครงงานสิ่งประดิษฐ์ในการเก็บขยะ (หุ่นยนต์เก็บขยะ)

๑.๓.๕ จัดกำลังป้องกันชายแดนประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๓๒,๑๔๐ นาย (ไม่รวมกำลังในส่วนของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรภาค ๔ ส่วนหน้า) รวมทั้งยุทโธปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติภารกิจป้องกันชายแดนรอบประเทศ

๑.๔ การขับเคลื่อนกลไกเชิงนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานไปสู่การปฏิบัติ ภายใต้กรอบนโยบาย 5P (Policy, Prevention, Prosecution, Protection และ Partnership) และขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยจัดทำแผนบูรณาการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน โดยให้ความสำคัญกับการสร้างช่องทางแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารร่วมกับภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่ พร้อมจัดชุดตรวจบูรณาการในสถานประกอบกิจการ นายจ้างกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่ ตรวจตามการข่าว และตรวจจับกุมแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายและการค้ามนุษย์ในจังหวัดร่วมกับหน่วยงานด้านความมั่นคงและฝ่ายปกครองในพื้นที่อย่างเข้มข้น คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๖๕ และแรงงานได้รับการคุ้มครอง ไม่ตกเป็นผู้เสียหายจากการบังคับใช้แรงงานและการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน จำนวน ๑๔,๕๐๖ แห่ง ๑๘๙,๗๙๕ คน

๑.๕ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน และการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ส่งเสริม พัฒนา และกำกับดูแลให้แรงงานที่เป็นกลุ่มเสี่ยงได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย นายจ้าง ลูกจ้าง ทั้งแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวในกิจการกลุ่มเสี่ยงต่อการใช้แรงงานเด็ก การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ และการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน เช่น กิจการเกี่ยวเนื่องประมงทะเล กิจการผลิตสินค้าจากอ้อย กิจการผลิตเครื่องนุ่งห่ม กุ้ง ปลา ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ปีก ฟาร์มหมู หรือฟาร์มเลี้ยงสัตว์ประเภทอื่น ๆ กิจการก่อสร้าง งานที่เข้าข่าย 3D [(งานที่มีลักษณะสกปรก (Dirty) งานที่มีความยากลำบาก (Difficulty) และงานที่เสี่ยงอันตราย (Dangerous)] รวมทั้งสถานประกอบกิจการที่อยู่โดดเดี่ยว ห่างไกลชุมชน หรือสถานประกอบกิจการขนาดเล็กที่มีลูกจ้าง ๑-๑๐ คน ดำเนินการตรวจสถานประกอบกิจการ จำนวน ๑,๖๕๖ แห่ง ลูกจ้างได้รับการคุ้มครอง จำนวน ๕๒,๖๒๘ คน

ตรวจสอบสถานประกอบกิจการ ๑,๖๕๖ แห่ง ลูกจ้างได้รับการคุ้มครอง ๕๒,๖๒๘ คน

๑.๖ การคุ้มครองสิทธิแรงงานประมงทะเล ดำเนินการบูรณาการตรวจคุ้มครองแรงงานในเรือประมงทะเลในพื้นที่ ๒๒ จังหวัด เพื่อคุ้มครองแรงงานในเรือประมงทะเลไม่ให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน และได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน ดำเนินการตรวจเรือประมง จำนวน ๔๑๑ ลำ ลูกจ้างได้รับการคุ้มครอง จำนวน ๕,๖๕๐ คน นอกจากนี้ ดำเนินโครงการศูนย์ประสานแรงงานประมง ๒๒ จังหวัด เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในประเภทกิจการประมง ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในรูปแบบแรงงานประมง และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการกิจการประมงได้ปฏิบัติตามกฎหมาย สร้างความตระหนักรู้และจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวในภาคประมง จำนวน ๑๖๗,๑๒๑ คน

๑.๗ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว ดำเนินการพิจารณาคำขอและจัดทำทะเบียนคนต่างด้าวที่ยื่นขอใบอนุญาต เพื่อให้การพิจารณาอนุญาตทำงานให้แก่คนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศเป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับ กฎเกณฑ์ที่กำหนด มีคนต่างด้าวได้รับอนุญาตทำงาน จำนวน ๓๘๓,๓๐๔ คน และตรวจสอบการทำงานของคนต่างด้าวและสถานประกอบการ เพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน มีคนต่างด้าว นายจ้าง และสถานประกอบการได้รับการตรวจสอบ จำนวน ๔๓,๓๘๘ แห่ง ๓๗๓,๑๕๑ คน

๑.๘ การป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ดำเนินการให้ความคุ้มครองคนหางานตามกฎหมายจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน ป้องกันปัญหาการถูกหลอกลวงไปทำงานต่างประเทศ รวมทั้งป้องกันไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของขบวนการค้ามนุษย์ จำนวน ๗๒๙,๑๖๐ คน รวมทั้งสร้างความตระหนักรู้แก่แรงงานเพื่อป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ เพื่อให้แรงงานต่างด้าว นายจ้าง/สถานประกอบการ และผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจในสิทธิ หน้าที่ กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และป้องกันการละเมิดสิทธิ การบังคับใช้แรงงาน การกักขัง หน่วงเหนี่ยว การถูกทารุณกรรม และการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน จำนวน ๓๐,๓๒๒ คน และเตรียมความพร้อมให้คนหางานเพื่อป้องกันการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ด้านแรงงานในการไปทำงานต่างประเทศ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้คนหางานที่ประสงค์จะไปทำงานในต่างประเทศ และประชาชนทั่วไปได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนการไปทำงานต่างประเทศโดยถูกกฎหมาย จำนวน ๒,๑๘๑ คน

๑.๙ การจัดตั้งจุดสกัดกั้นการเคลื่อนย้ายแรงงาน ในพื้นที่บริเวณจุดตรวจให้มีความเข้มข้นสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น ๑) จุดตรวจจุดสกัดกั้นการเคลื่อนย้ายแรงงาน ถนนบางนา-ตราด กิโลเมตรที่ ๔.๕ ขาออก และ ๒) จุดตรวจจุดสกัดกั้นฯ บางเขน บริเวณถนนเทพรักษ์ โดยแบ่งพื้นที่เฝ้าระวัง ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับที่ ๑ พื้นที่แคมป์คนงานที่มีสภาพแออัดและมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อสูงการปฏิบัติจัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวัง/สายตรวจเฝ้าระวัง ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อควบคุมการเคลื่อนย้ายและการเข้าออกของคนงานอย่างเคร่งครัด ระดับที่ ๒ พื้นที่แคมป์คนงานที่มีสภาพไม่แออัดและมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ ปานกลาง การปฏิบัติจัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวัง/สายตรวจเฝ้าระวัง ทุก ๔ ชั่วโมง เพื่อทำการสำรวจยอดคนงานก่อสร้างอย่างต่อเนื่อง และระดับที่ ๓ พื้นที่แคมป์คนงานที่มีสภาพไม่แออัดและมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อต่ำ การปฏิบัติจัดเจ้าหน้าที่สายตรวจเฝ้าระวัง ทุก ๘ ชั่วโมง

๑.๑๐ การจัดตั้งด่านตรวจระหว่างรอยต่อพื้นที่สีแดงเข้ม จำนวน ๒ จุด ได้แก่ ๑) ด่านตรวจรอยต่อข้ามจังหวัดปทุมธานี บริเวณหน้าโรงพยาบาลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี และ ๒) ด่านตรวจรอยต่อข้ามจังหวัดอยุธยา บริเวณใต้ทางต่างระดับหินกอง จังหวัดสระบุรี เพื่อติดตามการปฏิบัติหน้าที่ พร้อมรับทราบปัญหาข้อขัดข้องจากการปฏิบัติงานของฝ่ายความมั่นคง เพิ่มความเข้มงวดกวดขันในการคัดกรอง ชะลอ และสกัดกั้นการเดินทางข้ามจังหวัดของประชาชน รวมทั้งสร้างความเข้าใจ และขอความร่วมมือประชาชน หลีกเลี่ยง จำกัดงดการเดินทางเข้าออกจังหวัดในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวดโดยไม่มีเหตุจำเป็น โดยให้อยู่ภายใต้มาตรการการควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๘ (โควิด-๑๙) อย่างเคร่งครัด

จัดตั้งด่านตรวจ ระหว่างรอยต่อพื้นที่ สีแดงเข้ม เพื่อควบคุมการระบาด ของโควิด-๑๙

๒. การปลูกจิตสำนึก เกียรติภูมิ และศักดิ์ศรีความเป็นชาติไทย การมีจิตสาธารณะ และการมีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้ประเทศ รักษาผลประโยชน์ของชาติ ความสามัคคีปรองดอง และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างกันของประชาชน

๒.๑ การดำเนินโครงการเสริมสร้างเครือข่ายและช่วยเหลือประชาชน

๒.๑.๑ เสริมสร้างเครือข่ายด้านกิจการพลเรือนในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนได้รับทราบและมีจิตสำนึกในการร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ และแสดงออกถึงความกตัญญูต่อบุพการีและผู้มีพระคุณ ครู/อาจารย์ ชาติบ้านเมืองและการพิทักษ์เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ตลอดจนรักษาและสืบทอดความเป็นชาติไทยให้คงอยู่ตลอดไปภายใต้เครือข่าย “ชมรมกตัญญูคลับ” ซึ่งดำเนินการโดยมณฑลทหารบก (มทบ.) จำนวน ๓๕ หน่วย

๒.๑.๒ จัดกิจกรรมชมรมกตัญญูคลับร่วมกับ มทบ. เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ โดยรับซื้อผลิตผลทางการเกษตร และร่วมกับกำลังพลจิตอาสาพระราชทานจัดกิจกรรมทำความสะอาดโรงพยาบาลสนาม เพื่อเตรียมความพร้อมในการรักษาผู้ป่วยโควิด-๑๙ รณรงค์สร้างความเข้าใจในการป้องกัน รวมถึงเชิญชวนประชาชนให้ลงทะเบียนฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ การมอบเครื่องอุปโภคบริโภค และผลผลิตทางการเกษตรให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ นอกจากนี้ ได้บำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ด้วยการสร้างฝายชะลอน้ำ รักษาความชุ่มชื้นให้ป่าเกิดความอุดมสมบูรณ์

๒.๒ การดำเนินโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์โดยผ่านกลไกคณะกรรมการหมู่บ้าน

๒.๒.๑ จัดกิจกรรมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ในพื้นที่ร่วมกับคณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน ๓,๐๔๖ ตำบล ลงพื้นที่อย่างน้อย ๖,๐๙๒ ครั้ง เพื่อปลูกฝังปลูกจิตสำนึกและร่วมแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน สร้างความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ ทำให้ประชาชนมีความเข้มแข็ง รวมถึงเข้าใจความต้องการของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน รู้จักการวางแผนเพื่อส่งต่อแผนเพื่อนำไปสู่การบูรณาการเชื่อมโยงแผนพัฒนาพื้นที่ (One Plan)

จัดกิจกรรม
สร้างความปรองดอง สมานฉันท์ ในพื้นที่ ๓,๐๔๖ ตำบล ๖,๐๙๒ ครั้ง

๒.๒.๒ ฝึกอบรมชุดปฏิบัติการขับเคลื่อนการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ จำนวน ๔๘๙ ชุด ชุดละ ๓ คน และผู้ที่รับผิดชอบโครงการฯ จำนวน ๓๓ จังหวัด รวม ๑,๕๐๐ คน เพื่อลงพื้นที่ดำเนินการขับเคลื่อนการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ผ่านกลไกคณะกรรมการหมู่บ้าน และชุดปฏิบัติการฯ ได้ลงพื้นที่เพื่อปฏิบัติหน้าที่แล้ว จำนวน ๓,๑๙๐ หมู่บ้าน

๒.๒.๓ ส่งเสริมให้หมู่บ้านมีแผนพัฒนาหมู่บ้านแล้วอย่างน้อย ๒๒,๐๖๙ แผน และหมู่บ้านสามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เพื่อให้ประชาชนรู้จักประมาณตนในการใช้จ่าย ลดการเป็นหนี้

๒.๓ การดำเนินกิจกรรมค่ายเยาวชนสมานฉันท์ โดยส่งเสริมการจัดการแข่งขันกีฬาและการออกกำลังกายเพื่อสันติสุข ยกระดับการจัดการแข่งขันฟุตบอลและเพิ่มกีฬาที่เป็นอัตลักษณ์ประจำท้องถิ่น คือ กีฬามวยไทย ให้ลงไปสู่พื้นที่ในระดับตำบลเพื่อแก้ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ทำให้เด็ก เยาวชนและประชาชน เกิดความรักความสามัคคีในชุมชน และระหว่างชุมชน ลดปัญหาความขัดแย้ง และความรุนแรงต่าง ๆ ห่างไกลจากยาเสพติด อบายมุขทั้งปวง รวมถึงประชาชนในพื้นที่มีความเข้าใจการดำเนินงานของภาครัฐ ยอมรับและให้ความร่วมมือกับภาครัฐเพิ่มขึ้น รวมทั้งใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ โดยการออกกำลังกายและเล่นกีฬา และสามารถต่อยอดไปสู่การเป็นนักกีฬาอาชีพ โดยมีนักกีฬาที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๓๔,๒๔๕ คน

๒.๔ การส่งเสริมสังคมพหุวัฒนธรรมและเศรษฐกิจชุมชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ศาสนา ภาษา ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสร้างความสงบสุข ภายใต้วิสัยทัศน์การพัฒนา คือ เกษตรก้าวหน้า การค้าชายแดน การท่องเที่ยวเชื่อมโยงสู่อาเซียนบนพื้นฐานความเข้มแข็งของชุมชนผ่านยุทธศาสตร์พระราชทาน **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”** สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ในพื้นที่โดยใช้มิติทางวัฒนธรรมเป็นสื่อกลาง และต่อยอดสร้างเศรษฐกิจชุมชน ภายใต้ชื่อ **“โครงการเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง”** ดำเนินการในพื้นที่เป้าหมายจำนวน ๕๕ ตำบล และตำบลนอกพื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๖๐ ตำบล มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๗๓,๙๘๖ คน ส่งผลให้ เด็ก เยาวชน และประชาชนในพื้นที่ เกิดการรับรู้เข้าใจ มีค่านิยมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางศาสนาและวัฒนธรรม สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข และเกิดการนำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างคุณค่า และมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ดังนี้

๒.๔.๑ จัดกิจกรรมเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยจัดอบรม ให้ความรู้ ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ และการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ประกวดเรียงความภายใต้หัวข้อ “สถาบันพระมหากษัตริย์กับชาวนราธิวาส” นิทรรศการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์

๒.๔.๒ จัดกิจกรรมขับเคลื่อนพิพิธภัณฑ์เมืองนราธิวาสเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม โดยจัดแสดงนิทรรศการถาวร และนิทรรศการหมุนเวียน จำนวน ๓ ครั้ง เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน รวมทั้งเด็ก เยาวชน และประชาชน ในเรื่องราวของพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ มรดกทางวัฒนธรรม ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิต มรดกภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดนราธิวาส ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขของประชาชนหลากหลายเชื้อชาติ ศาสนา ในสังคมพหุวัฒนธรรม มีประชาชนทั่วไปทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่เข้าชมนิทรรศการรวมจำนวน ๘,๙๕๐ คน

๒.๔.๓ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อสร้างคุณค่าและเพิ่มรายได้ ประกอบด้วย กิจกรรมโขนเยาวชนชายแดนใต้ กิจกรรมค่ายเยาวชนพหุวัฒนธรรม กิจกรรมเกลอกันกาแวกีตอ กิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม เช่น ศึกษาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม อบรมอาบน้ำศพตามหลักศาสนาอิสลาม และกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นชายแดนใต้ตามความต้องการของพื้นที่ เช่น เสวนาหัวข้อ “การอยู่ร่วมกันต่างศาสนาและการเรียนรู้ ความแตกต่างเพื่อป้องกันความแตกแยก” อบรมถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

๒.๔.๔ จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรขับเคลื่อนงานส่งเสริมพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วย กิจกรรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรจังหวัดชายแดนใต้ เช่น จัดแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมจิตอาสา และจ้างอาสาสมัครวัฒนธรรม ซึ่งเป็นบุคลากรในพื้นที่เป็นอาสาสมัครวัฒนธรรม เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีผู้ได้รับประโยชน์จากการจ้างงาน จำนวน ๑๘,๕๐๐ คน

จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพพหุวัฒนธรรม ๑๘,๕๐๐ คน

๒.๔.๕ ดำเนินโครงการรู้รักสามัคคีและวินัยของชาติ (พลเมืองดี มีจิตสาธารณะ) โดยการรวบรวมบริบทและประเด็นปัญหาของพื้นที่ นำมาพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ร่วมกับภาคีเครือข่าย เพื่อปลูกจิตสำนึกเกียรติภูมิ และศักดิ์ศรีความเป็นชาติไทย การมีจิตสาธารณะและการมีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้ประเทศ รักษาผลประโยชน์ของชาติ ความสามัคคีปรองดองและความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างกัน

๒.๕ การดำเนินกิจกรรมจิตอาสาผู้สูงอายุ

๒.๕.๑ จัดกิจกรรมรวมพลังจิตอาสา พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เนื่องในวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติ วันพ่อแห่งชาติ และเป็นวันอาสาสมัครสากล พร้อมทั้งนำอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เข้าร่วมกิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ชุมชนย่านตลาดสะพานขาว และตลาดโบ๊เบ๊ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม แก่ชุมชนและผู้มาติดต่อขอรับบริการ

๒.๕.๒ จัดกิจกรรมจิตอาสาความมั่นคงของมนุษย์ “ชีวิตใหม่ ใต้ร่มพระบารมี...เราสร้างไปด้วยกัน” เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ และร่วมแสดงความจงรักภักดีและน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณที่หาที่สุดมิได้ โดยกิจกรรมเป็นการมอบชุดยาหอมและยาสามัญประจำบ้าน จำนวน ๑๐๐ ชุด และกิจกรรมจิตอาสาทำความสะอาดบ้านผู้สูงอายุ การปรับสภาพแวดล้อมฯ บ้านผู้สูงอายุในชุมชนให้เหมาะกับการอยู่อาศัย เพื่อความปลอดภัยของผู้สูงอายุ จำนวน ๒ ราย

๒.๕.๓ จัดกิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ โดยศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านธรรมปกรณ์ (เชียงใหม่) พร้อมเจ้าหน้าที่งานสังคมสงเคราะห์ และงานพยาบาล ได้ลงพื้นที่จัดกิจกรรม **“มีแล้วแบ่งปัน”** โดยมอบเครื่องอุปโภคบริโภค ช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบและความเดือดร้อนจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ ณ อำเภอแม่ออน อำเภอพร้าว และอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

๓. การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีธรรมาภิบาล ความรักชาติ และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

๓.๑ โครงการส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยวิทยากรแกนนำระดับอำเภอไปขยายผลให้แก่อาสาสมัครต้นแบบประชาธิปไตยระดับหมู่บ้านขับเคลื่อนหลักการสำคัญของวิถีชีวิต ๔ ด้าน ประกอบด้วย ๑) การยึดหลักกฎหมาย ความมีเหตุผลและสันติวิธี ๒) การปฏิบัติตามเสียงข้างมากรับฟังเสียงข้างน้อย ๓) ความรับผิดชอบและเสียสละเพื่อส่วนร่วม และ ๔) การมีส่วนร่วมกิจกรรมทางสังคมและการเมือง โดยผ่านกิจกรรม “๑ กิจกรรม ๑ เดือน ๑ หมู่บ้าน” ทั้งนี้ จังหวัดได้คัดเลือกหมู่บ้านต้นแบบประชาธิปไตยดีเด่นระดับจังหวัด จำนวน ๗๖ จังหวัด จังหวัดละ ๓ รางวัล

๓.๒ การเสริมสร้างวัฒนธรรมการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม ด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จัดอบรม “การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองและวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยในโรงเรียนเอกชน” จำนวน ๔ รุ่น ๆ ละ ๒๐๐ คน ตลอดจนนำผู้แทนโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูและนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้ ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานรางวัลโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ จำนวน ๒๙ รางวัล

๔. การสร้างความสงบและความปลอดภัยตั้งแต่ระดับชุมชน

๔.๑ โครงการพัฒนาศักยภาพกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หลักสูตร ผู้ช่วยผู้บังคับกองร้อยและผู้บังคับหมวดชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดำเนินการฝึกอบรม จำนวน ๒ ครั้ง โดยมีผู้เข้าฝึกอบรมจากจังหวัดสงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส จำนวน ๒๙๐ คน

๔.๒ โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันตนเองของประชาชนในหมู่บ้านจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยสนับสนุนงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการปฏิบัติงานให้แก่ ชรบ. จำนวน ๑,๙๖๙ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๒๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน ทำให้ประชาชนได้รับความปลอดภัยจากการปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยภายในชุมชน หมู่บ้าน ของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน

สนับสนุนงบประมาณแก่ ชรบ. ๑,๙๖๙ หมู่บ้าน

๔.๓ การจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดโควิด-๑๙ โดยลงพื้นที่เพื่อพบประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙ เพื่อมอบถุงยังชีพ หน้ากากอนามัย และสร้างการรับรู้ความเข้าใจและเชิญชวนให้ประชาชนลงทะเบียนฉีดวัคซีนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน รวมถึงการเข้าร่วมกับฝ่ายกิจการพลเรือนจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามตัวแบบทุนปรัชญาความมั่นคง

๔.๔ การจัดตั้งศูนย์สนับสนุนการเคลื่อนย้ายผู้ติดเชื้อโควิด-๑๙ เพื่อจัดยานพาหนะสนับสนุนการเคลื่อนย้าย ประกอบด้วย ๑) จัดยานพาหนะที่พร้อมใช้งานทันที จำนวน ๓๑ คัน ซึ่งได้สนับสนุนศูนย์เอราวัณ สำนักการแพทย์ และสนับสนุนอย่างต่อเนื่องทุกวัน และจัดเพิ่มเติมอีก จำนวน ๒๑ คัน หมุนเวียนปฏิบัติงานประจำศูนย์ฯ เป็นประจำทุกวัน ๒) จัดยานพาหนะที่พร้อมปฏิบัติเมื่อสั่ง (On call) เตรียมไว้ จำนวน ๑๖ คัน ๓) จัดรถพยาบาล จำนวน ๔ คัน และ ๔) จัดกำลังพลจากสำนักงานแพทย์ กรมยุทธบริการทหาร เพื่อปฏิบัติหน้าที่ศูนย์สนับสนุนการเคลื่อนย้ายผู้ติดเชื้อโควิด-๑๙ ศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคง ณ กรมยุทธบริการทหาร เพื่อประสานนำส่งโรงพยาบาลหรือโรงพยาบาลสนามต่อไป

๕. การแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจังทั้งระบบ

๕.๑ ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ เน้นการใช้สาธารณสุขในการแก้ไขปัญหา การแก้ไขกฎหมายโดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน การถูกตีตรา การลดทอนอาชญากรรม การนำพืชเสพติดมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ การพัฒนาทางเลือกเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

๕.๑.๑ ส่งเสริมความร่วมมือระดับสากล เน้นการผลักดันในเวทีการประชุมระดับรัฐมนตรีและผู้แทนระดับสูงของประเทศ เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการแก้ปัญหายาเสพติดแนวใหม่ ผลักดันการพัฒนาทางเลือกการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ส่งผลให้ประเทศไทยมีพันธมิตรภาคีเครือข่ายด้านการพัฒนาทางเลือกระหว่างประเทศมากขึ้น การปรับแก้ประมวลกฎหมายยาเสพติดให้สอดรับเจตจำนงของที่ประชุมสมัยพิเศษของสมัชชาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยยาเสพติด (UNGASS 2016) การผลักดันนโยบายด้านพืชยาเสพติดเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์จนเป็นผลสำเร็จ

๕.๑.๒ ส่งเสริมความร่วมมือระดับอนุภูมิภาค เน้นการผลักดันเชิงนโยบายในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขงเพื่อยกระดับการสกัดกั้นยาเสพติดภายใต้แผนปฏิบัติการร่วมสามเหลี่ยมทองคำ ๑๕๑๑ จาก ๖ ประเทศสมาชิก ได้แก่ ประเทศไทย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เพื่อควบคุมยาเสพติด ๖ ประเทศ ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕) มุ่งเน้นการสกัดกั้นสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ไม่ให้เข้าสู่แหล่งผลิต โดยแต่ละประเทศได้นำไป

กำหนดยุทธการและเริ่มปฏิบัติการโดยพร้อมเพรียงกัน ส่งผลให้สามารถจับกุมคดียาเสพติด รวม ๘๗๕ คดี ผู้ต้องหา ๑,๗๐๒ คน ยาบ้า ๔๑๓.๖๓ ล้านเม็ด ไอซ์ ๔๘.๖๑ กิโลกรัม เฮโรอีน ๔.๙๑ ตัน เคมีภัณฑ์ ๒๗๘.๔๒ ตัน และกาเฟอีน ๒๑.๕๖ ตัน (สามารถเป็นส่วนผสมในการผลิตยาบ้าได้ ๓๐๑.๘๕ ล้านเม็ด)

๕.๑.๓ ส่งเสริมความร่วมมือระดับภูมิภาค เน้นผลักดันการแก้ไขปัญหาการค้ายาเสพติดข้ามชาติที่สำคัญ คือ โครงการความร่วมมือปราบปรามยาเสพติดระหว่างท่าอากาศยานนานาชาติ (Airport Interdiction Task Force: AITF) เพื่อสร้างเอกภาพของการปฏิบัติงานสืบสวนปราบปรามยาเสพติดระหว่างหน่วยงาน รวมถึงการนำเทคนิคการปฏิบัติงานที่ทันสมัยมาใช้ และความร่วมมือสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติดระหว่างท่าเรือสากลในอาเซียน (ASEAN Seaport Interdiction Task Force: ASITF) ส่งผลให้สามารถจับกุมกว่า ๖๑ คดี ยึดไอซ์ ๓๓.๕๙ กิโลกรัม ยาบ้า ๑๒,๐๐๐ เม็ด เฮโรอีน ๒๓๖.๗๒ กิโลกรัม กัญชา ๑๐ กิโลกรัม ยาอี ๒,๖๐๐ เม็ด โคเคน ๒๔.๒๖ กิโลกรัม

๕.๑.๔ ส่งเสริมความร่วมมือระดับทวิภาคี เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มาเลเซีย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เครือรัฐออสเตรเลีย โดยประเทศไทยและคู่ประเทศภาคีจะประชุมร่วมกันอย่างต่อเนื่องทุกปี การดำเนินงานที่สำคัญ เช่น

(๑) การปฏิบัติการร่วมกันแบบคู่ขนานภายใต้ **“ปฏิบัติการกวาดล้างเครือข่ายการค้ายาเสพติดไทย-จีน ๑๕๑๑/๒๐๒๑”** เน้นตัดวงจรเครือข่ายการค้ายาเสพติด ด้วยการขยายผลยึดทรัพย์สิน และติดตามผู้ต้องหาหลบหนีหมายจับโดยมีพื้นที่ปฏิบัติการหลักของไทย คือ จังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย ส่วนพื้นที่ปฏิบัติการหลักฝ่ายจีน คือ มณฑลยูนาน และมณฑลกว่างซี

(๒) โครงการพัฒนาทางเลือกเพื่อปลูกพืชทดแทนพืชเสพติดในหมู่บ้านอุดมไซ เมืองเวียงทอง แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวง และสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) เพื่อส่งเสริมให้ปลูกพืชเศรษฐกิจทดแทนการลักลอบปลูกพืชเสพติดในพื้นที่แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต่อไป

๕.๒ ด้านการปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมาย โดยยกระดับการสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ โดยเพิ่มความเข้มงวดในช่องทางตามแนวชายแดน ทางท่าอากาศยานนานาชาติ และทางท่าเรือ มุ่งเน้นทำลายโครงสร้างการค้ายาเสพติดตามมาตรการทางทรัพย์สิน การสืบสวนขยายผล การใช้มาตรการสมคบ มาตรการฟอกเงิน มาตรการทางภาษี และการบังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ เพื่อมุ่งลดความรุนแรงของปัญหายาเสพติดในพื้นที่แพร่ระบาด และลดความเดือดร้อนของประชาชน ดังนี้

๕.๒.๑ ดำเนินการจับกุมยาเสพติดทั่วประเทศ ๓๐๖,๘๘๐ คดี ผู้ต้องหา ๓๑๘,๖๕๒ คน ของกลาง ยาบ้า ๔๖๓.๗๑ ล้านเม็ด ไอซ์ ๒๘,๗๒๑ กิโลกรัม และกัญชา ๒๔,๑๘๖ กิโลกรัม รวมทั้งขยายผลใช้มาตรการต่อผู้กระทำผิดฐานสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยมีการจับกุมและแจ้งข้อหา ๒,๘๐๒ คน และมาตรการยึดและอายัดทรัพย์สินเครือข่ายยาเสพติดเป้าหมาย ๖,๐๐๐ ล้านบาท สามารถยึดทรัพย์สินได้มูลค่า ๖,๕๙๐.๗๘ ล้านบาท เกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผลสำเร็จดังกล่าวเกิดจากการดำเนินงานภายใต้ปฏิบัติการ **“ยุทธการพิทักษ์ไทย ยึดทรัพย์ ตัดวงจรยาเสพติด”** นอกจากนี้มีผลการดำเนินการยึดอายัดทรัพย์ผู้กระทำความผิดภายใต้ปฏิบัติการพาลีปราบยา ประจำปี ๒๕๖๔ รวมยึดและอายัดทรัพย์สินเพื่อรอการตรวจสอบ ๓๘๘.๓๘ ล้านบาท

๕.๒.๒ ดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่แพร่ระบาดภายใต้ “ปฏิบัติการชุมชนสีขาวสร้างสุข” โดยการปิดล้อมตรวจค้นหมู่บ้าน/ชุมชนแพร่ระบาดเป้าหมาย ๒๓,๑๔๐ แห่งทั่วประเทศ เป็นปฏิบัติการต่อเป้าหมายหมู่บ้าน/ชุมชน รวม ๑๐,๔๕๗ แห่ง สามารถจับกุมผู้กระทำผิด ๑๐,๘๖๕ คน นำเข้ากระบวนการบำบัด ๙,๑๐๗ คน จำแนกเป็นแบบสมัครใจ ๓๔๖ คน บังคับบำบัด ๘,๗๖๑ คน ยึดอายัดทรัพย์สิน ๖๕.๔ ล้านบาท ของกลาง ยาบ้า ๖,๐๙๓,๑๖๐ เม็ด ไอซ์ ๙๑.๖ กิโลกรัม เฮโรอีน ๑๖๔ กรัม คีตามีน ๒๖๐ กรัม เอ็กซ์ตาซี ๑๐,๖๙๐ เม็ด ยาแก้ไอ ๑,๓๓๕ ขวด กัญชาแห้ง ๖๐๙.๘ กิโลกรัม ต้นกัญชา ๖๗๔ ต้น น้ำต้มกระท่อม ๙๗,๔๓๙ ลิตร และฝิ่น ๑.๔ กิโลกรัม

๕.๒.๓ นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการสืบสวนสอบสวน โดยการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เท่าทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงนำระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้สนับสนุนภารกิจการสืบสวนเป้าหมายเครือข่ายนักค้ายาเสพติดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ระบบสืบค้นและรวบรวมข้อมูลการซื้อขายยาเสพติดในสื่อสังคมออนไลน์ ระบบตรวจพิกัดโทรศัพท์ระยะไกล ระบบตรวจพิกัดโทรศัพท์ระยะใกล้ ระบบกล้องสืบสวน รวมถึงระบบตรวจสอบป้ายทะเบียนรถยนต์อัตโนมัติ และได้สืบสวนขยายผล การซื้อ-ขายยาเสพติดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และจัดส่งบัญชีผู้ใช้งานเพื่อดำเนินการปิดกั้น/ระงับช่องทางการซื้อ-ขาย จำนวน ๔๑ บัญชี สามารถจับกุมคดียาเสพติด ๘๔ คดี

๕.๓ ด้านการป้องกันยาเสพติด ได้ดำเนินการในมิติประชากรเป้าหมาย โดยสร้างการรับรู้ เพิ่มภูมิคุ้มกันเพื่อลดผู้เสพรายใหม่ และในมิติพื้นที่เป้าหมาย สร้างพื้นที่ปลอดภัย ปรับสภาพแวดล้อม เพื่อป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มแรงงาน และกลุ่มประชาชนทั่วไป ส่งผล ดังนี้

๕.๓.๑ สร้างการรับรู้และเพิ่มภูมิคุ้มกันในกลุ่มประชากรทั่วไป ๕๑,๕๓๖,๕๘๙ ราย จำแนกเป็นเด็กและเยาวชน ๘,๙๕๘,๖๑๐ ราย แรงงาน ๑,๒๖๖,๐๐๙ ราย และประชาชน ๔๑,๓๑๑,๙๗๐ ราย ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน เสียงตามสายในโรงเรียน สถานประกอบการ และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) และสร้างภูมิคุ้มกันในกลุ่มเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาโดยจัดทำคู่มือการสอนยาเสพติดในสถานศึกษาภายใต้ชื่อ “รู้คิด รู้ทัน ป้องกันยาเสพติด” (Be Smart Say No To Drugs)

๕.๓.๒ สร้างพื้นที่ปลอดภัย โดยการดูแลช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยง เพิ่มปัจจัยบวก และควบคุมเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงในสถานศึกษา สถานประกอบการ และหมู่บ้าน/ชุมชน ครอบคลุม ๔,๙๔๖ ตำบล/๕๐ เขต คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๓๙ ของ ๗,๒๕๕ ตำบล/๕๐ เขตทั่วประเทศ และจัดทำโครงการสร้างพื้นที่ปลอดภัยในหมู่บ้านชุมชนภาคเหนือตอนล่าง รวม ๖,๐๐๙ แห่ง เพื่อสร้างความเข้มแข็ง ค้นหาผู้เสพ และขยายผลจากผู้เสพไปยังผู้ค้า ดำเนินการยึดทรัพย์ ๙๗ คดี มูลค่า ๑๓.๑๑ ล้านบาท

๕.๓.๓ บำบัดรักษายาเสพติด นอกจากการบำบัดรักษาในระบบปกติ ได้พัฒนาแนวทางการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดรักษาผู้ใช้ผู้เสพยาเสพติด (Community Based Treatment and care: CBTx) พัฒนาศักยภาพครอบครัวในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลบุตรหลานที่ใช้ยาเสพติดและภายหลังการบำบัดรักษาการพัฒนาแนวทางการติดตามช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัด โดยผลักดันให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีบทบาทในการติดตามผู้ผ่านการบำบัดพัฒนานโยบายยาเสพติดแนวใหม่โดยใช้การสาธารณสุขนำ ได้แก่ ๑) คลินิกให้คำปรึกษาด้านจิตสังคมในระบบศาล ๒๕ แห่ง เพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำ และ ๒) การลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดในผู้ป่วยยาเสพติดทุกรายทั่วประเทศ เพื่อรองรับผู้ป่วยยาเสพติดที่เข้าถึงได้ยาก ส่งผลให้สามารถนำผู้เสพยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาในทุกระบบ ๑๘๗,๐๑๓ ราย ให้บริการเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติด ๓๖,๖๔๓ ราย ติดตามดูแลผู้ผ่านการบำบัด ๒๐๐,๖๑๑ ราย และให้การช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัด ๓,๔๕๐ ราย

๕.๔ ด้านการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ ได้ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศปรับปรุงบทบัญญัติให้สอดคล้องกับ UNGASS-2016 และแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับนโยบายการควบคุมตัวยาเสพติดที่เป็นปัญหาและอุปสรรคหรือภาระต่อการดำรงชีวิตของประชาชน ดังนี้

๕.๔.๑ พัฒนาพืชกระท่อมให้เป็นพืชเศรษฐกิจ โดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๔ (ถอดพืชกระท่อมจากยาเสพติดให้โทษ) มีผลใช้บังคับวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔ และร่างพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. .... (การกำกับดูแลและป้องกันการใช้พืชกระท่อมในทางที่ผิดภายหลังถอดจากจากเสพติดให้โทษ) สภาผู้แทนราษฎรได้มีมติเห็นชอบในวาระที่ ๑ แล้ว

๕.๔.๒ ดำเนินโครงการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ได้ดำเนินการอบรมผู้ต้องขังที่ติดยาเสพติดตามหลักสูตรต่าง ๆ ได้แก่ หลักสูตรชุมชนบำบัด จำนวน ๙,๐๑๕ คน หลักสูตรวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ด้วยกระบวนการลูกเสือ (ลูกเสือวิวัฒน์เพื่อพลังแผ่นดิน) จำนวน ๒,๓๔๒ คน หลักสูตรการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับกลุ่มผู้เสพยาเสพติดและผู้ค้ารายย่อยในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๒๑,๒๖๖ คน หลักสูตรฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดก่อนพ้นโทษในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑๓,๙๙๐ คน

๕.๔.๓ โครงการเรือนจำปลอดยาเสพติด ได้ดำเนินการควบคุมปราบปรามยาเสพติด โทรศัพท์มือถือและสิ่งของต้องห้ามในเรือนจำ/ทัณฑสถาน โดยการจู่โจมตรวจค้นทำให้เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศเกิดการตื่นตัว และหารือร่วมกับหน่วยงานภายนอก เพื่อป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โทรศัพท์ และสิ่งของต้องห้ามต่าง ๆ รวมถึงมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสภาพแวดล้อมโดยรอบภายในเรือนจำ ทั้งนี้ ได้จู่โจมตรวจค้นกรณีปกติ จำนวน ๕๕,๙๑๓ ครั้ง กรณีพิเศษโดยกรมราชทัณฑ์ร่วมกับตำรวจ ทหาร จำนวน ๔๗๙ ครั้ง มีผลการสกัดกั้นและตรวจค้น ดังนี้ ๑) โทรศัพท์ ๗๐ เครื่อง ๒) ยาบ้า ๒,๖๙๒ เม็ด และ ๓) ยาไอซ์ ๒๔.๐๒ กรัม

ดำเนินโครงการ เรือนจำ ปลอดยาเสพติด โดยจู่โจมตรวจค้น ๕๕,๙๑๓ ครั้ง

๕.๔.๔ ดำเนินโครงการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหายาเสพติดในเรือนจำ : กิจกรรมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (TO BE NUMBER ONE) ในเรือนจำ ได้น้อมนำแนวทางโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี องค์ประธานโครงการ มาปรับใช้กับผู้ต้องขังในเรือนจำ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ผู้ต้องขังเห็นคุณค่าในตนเอง เสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิต และได้รับความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของยาเสพติดอย่างถูกต้อง ตลอดจนผู้ต้องขังมีพื้นที่ในการทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ โดยดำเนินงานภายใต้กรอบแนวคิด **“ปรับทุกข์ สร้างสุข แก้ปัญหา พัฒนา EQ”** ทั้งจากการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งทั้งทางร่างกายและจิตใจ พัฒนาส่งเสริมศักยภาพของผู้ต้องขังในการดำเนินชีวิตทั้งขณะต้องโทษ และในสังคมภายหลังพ้นโทษ

๕.๔.๕ บูรณาการระบบบริหารจัดการการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ดังนี้

(๑) **ดำเนินโครงการ TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา** ปี ๒๕๖๔ เพื่ออบรมให้ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานกิจกรรมสำคัญในการขับเคลื่อนโครงการ มีผู้เข้าร่วมในสถานศึกษาทุกระดับทั่วประเทศ

(๒) **ค่ายพัฒนาทักษะชีวิตรู้ทันภัยยาเสพติด เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและปลูกจิตสำนึก** โดยประสานกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อจัดทำร่างแนวทางการจัดค่ายในพื้นที่เป้าหมายแพร่ระบาดเร่งด่วน A ใน ๒๒ จังหวัด ๕๙ อำเภอ ให้กับนักศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน ๒๗ รุ่น

(๓) **ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนเอกชน** โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาให้แก่ครูในโรงเรียนเอกชน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๙ รุ่น จัดค่ายผู้นำเยาวชนวิถีใหม่ ห่างไกลยาเสพติด จำนวน ๑๐ รุ่น และอบรมทักษะชีวิต สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด หลักสูตร ๔ วัน ให้แก่นักเรียนในโรงเรียนเอกชน จำนวน ๒ รุ่น จำนวน ๓,๒๐๐ คน และมีโรงเรียนที่ได้รับการพัฒนาให้สามารถจัดกิจกรรมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน ๓๔๖ แห่ง

๕.๔.๖ ดำเนินโครงการส่งเสริมระบบการจัดการด้านยาเสพติดในสถานประกอบการ สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ จำนวน ๑,๓๓๕,๑๕๙ คน ตรวจประเมินในสถานประกอบกิจการจนกระทั่งผ่านเกณฑ์คู่มือการดำเนินงานมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ จำนวน ๑,๕๘๖ คน และดำเนินโครงการโรงงานสีขาว จำนวน ๒,๔๙๙ คน

๕.๔.๗ ดำเนินโครงการฝึกอบรมแรงงานกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ เพื่อฝึกอาชีพเพิ่มทักษะให้กับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติด เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถทักษะฝีมือแรงงาน สามารถพึ่งพาตนเองได้ และสังคมให้การยอมรับในศักยภาพการทำงาน มีผู้เข้ารับการฝึก จำนวน ๒,๔๒๐ คน

๕.๔.๘ ดำเนินโครงการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ เพื่อรณรงค์สร้างจิตสำนึก สร้างเสริมภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดแก่แรงงานในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๑๐ คนลงมา และในกลุ่มแรงงานนอกระบบ เพื่อให้ตระหนักถึงปัญหาของยาเสพติด และพร้อมให้ความร่วมมือป้องกันและแก้ไขปัญหา ซึ่งมีสถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๑๐ คน แสดงความจำนงเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑๓,๑๓๙ แห่ง แรงงานในสถานประกอบการมีความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จำนวน ๕๐,๘๐๘ คน และเป็นแรงงานนอกระบบมีความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จำนวน ๔๗,๙๑๙ คน นอกจากนี้ ได้ดำเนินการจัดตั้งชมรม TO BE NUMBER ONE ๑๙๖ แห่ง ลูกจ้าง ๓๔,๒๔๓ คน และศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE ๑๔๑ แห่ง ลูกจ้าง ๒๔,๙๑๒ คน เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันยาเสพติด แรงงานมีภูมิคุ้มกันปลอดภัยจากยาเสพติด

นโยบายข้อ

๓

การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

นโยบายข้อ ๓

การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

รัฐบาลให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดี รวมทั้งการทำนุบำรุงศาสนา การอนุรักษ์ ฟื้นฟู ศิลปวัฒนธรรมไทย และการยอมรับประเพณี วัฒนธรรมที่ดีที่มีความหลากหลาย เพื่อสร้างสังคมให้มีคุณภาพ คุณธรรม และอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ดังนี้

๓.๑ ส่งเสริมวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาติ โดยอนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ศิลปะ ประเพณี ภูมิปัญญา ภาษาไทยและภาษาถิ่นที่มีอัตลักษณ์และความหลากหลาย ผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ พร้อมทั้งสนับสนุนการสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย เพื่อกระตุ้นกระแสนิยมวัฒนธรรมไทย พัฒนาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มในภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมอย่างเหมาะสม

๓.๒ ปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม กตัญญู ความซื่อสัตย์ การมีวินัย เคารพกฎหมาย มีจิตสาธารณะและการมีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้ประเทศ และเป็นพลเมืองที่ดี โดยส่งเสริมให้สถาบันการศึกษา ภาคประชาสังคม และชุมชนเป็นฐานในการบ่มเพาะ ส่งเสริมให้ภาคเอกชนดำเนินธุรกิจอย่างมีธรรมาภิบาล ให้สื่อมีบทบาทกระตุ้นและสร้างความตระหนักในค่านิยมที่ดี รวมถึงผลิตสื่อที่มีคุณภาพและมีความรับผิดชอบ และเปิดพื้นที่สาธารณะให้ประชาชนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์

๓.๓ ทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมสถาบันศาสนาทุกศาสนาให้มีบทบาทในการเผยแผ่หลักคำสอนที่ดีงาม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิต จิตใจ และพัฒนาสังคมให้มีความสามัคคี ปรองดอง และยั่งยืน และให้พุทธศาสนิกชนเข้าถึงแก่นแท้คำสอนของพระพุทธเจ้าและสามารถนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

๓.๔ สร้างความรู้ ความเข้าใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน ยอมรับและเคารพในประเพณี วัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ และชาวต่างชาติที่มีความหลากหลายในลักษณะพหุสังคมที่อยู่ร่วมกัน โดยสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศควบคู่กับการส่งเสริม สร้างสรรค์งานศิลปวัฒนธรรมที่เป็นสากลเพื่อการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก

๑. การส่งเสริมวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาติ

๑.๑ การติดตามโบราณวัตถุของไทยในต่างประเทศกลับคืนสู่ประเทศไทย รัฐบาลได้ดำเนินการ**ติดตามทับหลัง ๒ รายการ** ได้แก่ ๑) **ปราสาทหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์** และ ๒) **ปราสาทเขาโล้น จังหวัดสระแก้ว คืนจากสำนักงานสืบสวนเพื่อความมั่นคงแห่งมาตุภูมิ (Homeland Security Investigations: HSI) สหรัฐอเมริกา** โดยสถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส เป็นผู้แทนรัฐบาลไทยในการรับมอบเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ และเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ได้มีการตรวจสภาพและบันทึกข้อมูลเบื้องต้นและทำพิธีบวงสรวงต้อนรับทับหลังดังกล่าวกลับสู่ประเทศไทย ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร ทั้งนี้ ได้มีการจัดแสดงในนิทรรศการพิเศษ “ทับหลังปราสาทหนองหงส์และปราสาทเขาโล้นกลับคืนสู่ประเทศไทย” เพื่อนำเสนอข้อมูลทางประวัติศาสตร์ หลักฐานต่าง ๆ ที่ได้สืบค้น รวมถึงขั้นตอนการดำเนินงานในการติดตามเพื่อให้ประชาชนทราบ รวมทั้งเพื่อกระตุ้นจิตสำนึกรักและหวงแหนมรดกวัฒนธรรมของไทยและร่วมกันปกป้องดูแลรักษาให้สืบทอดไปยังคนรุ่นหลังต่อไป

๑.๒ การประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินแห่งชาติและศิลปินร่วมสมัย โดยได้**ประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินแห่งชาติประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๓** จำนวน ๑๒ คน ในสาขาทัศนศิลป์ วรรณศิลป์ และศิลปะการแสดง **ประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยดีเด่น “ศิลปินศิลปาธร” พุทธศักราช ๒๕๖๓** จำนวน ๗ คน และ**จัดนิทรรศการเชิดชูเกียรติศิลปินอาวุโส “ศักย ขุนพลพิทักษ์”** เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๔ ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป เพื่อเชิดชูเกียรติศิลปินอาวุโส ผู้สร้างสรรค์งานศิลปะอันทรงคุณค่า ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าเป็นศิลปินมากด้วยทักษะและความสามารถทางด้านจิตรกรรม ได้รับการยอมรับในแวดวงศิลปะแนวภาพเหมือนเชี่ยวชาญทั้งในงานจิตรกรรมภาพเหมือนบุคคลแบบสากลและงานจิตรกรรมไทย เป็นศิลปินที่สามารถเขียนภาพจิตรกรรมไทยแบบดั้งเดิมและภาพจิตรกรรมแบบใหม่ตามแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้อย่างลงตัว

๑.๓ การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ทั้งในและต่างประเทศ โดยการบูรณาการระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ด้านการพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ไทยให้เป็นมืออาชีพ สร้างรายได้ให้ประเทศไม่น้อยกว่า ๒ แสนล้านบาทต่อปี โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น **จัดงานเทศกาลภาพยนตร์อาเซียนแห่งกรุงเทพมหานคร พุทธศักราช ๒๕๖๓ (Bangkok ASEAN Film festival 2020) ครั้งที่ ๖** โดยฉายภาพยนตร์คุณภาพจากประเทศอาเซียน มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑,๗๖๐ คน และมีพิธีมอบรางวัลบุคคลเกียรติยศ (Life Time Achievement Award) ให้กับนางสาวเพชรา เชาวราษฎร์ นักแสดงที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติของประเทศไทย **ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ โดยจัดงานประกาศรางวัลภาพยนตร์แห่งชาติ “สุพรรณหงส์ ครั้งที่ ๒๙”** เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ และมอบรางวัลอันทรงเกียรติที่สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในวงการภาพยนตร์ไทย และเพื่อแสดงความเป็นหนึ่งและศักยภาพของวงการภาพยนตร์ไทยให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสังคมไทยและนานาประเทศ จำนวน ๑๗ สาขา มีผู้ร่วมงานประมาณ ๔๐๐ คน **จัดสัมมนาออนไลน์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย** โดยจัดกิจกรรมเผยแพร่อุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ในต่างประเทศ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ณ เทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ สาธารณรัฐฝรั่งเศส เพื่อแสดงศักยภาพอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ไทยในเวทีโลกและสร้างโอกาสทางธุรกิจแก่ผู้ประกอบการไทยให้เติบโต มีผู้ประกอบการนานาชาติกว่า ๑๔๐ ประเทศทั่วโลก เข้าร่วมการสัมมนาผ่าน https://marchedufilm.online และสามารถรับชมย้อนหลังได้ทาง YouTube: CONTENT THAILAND CHANNEL

๑.๔ การจัดงานวันภาษาไทยแห่งชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๔ โดยกำหนดให้วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ของทุกปีเป็นวันภาษาไทยแห่งชาติ เพื่อเทิดพระเกียรติและน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ซึ่งทรงสนพระราชหฤทัยและห่วงใยการใช้ภาษาไทยของคนไทย และเป็นการน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวในการทรงงานเพื่อสืบสาน รักษา ต่อยอดโครงการและแนวพระราชดำริต่าง ๆ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ซึ่งรัฐบาลได้จัดงานวันภาษาไทยแห่งชาติมาอย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อรณรงค์ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนได้รู้รักภาษาไทย นอกจากนี้ ได้จัดกิจกรรมคัดเลือกและประกวดผู้เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ได้แก่ ๑) ผู้ได้รับรางวัลเกียรติยศผู้ใช้ภาษาไทยสร้างสรรค์ จำนวน ๓ รางวัล ๒) ปูชนียบุคคลด้านภาษาไทย ผู้ใช้ภาษาไทยดีเด่น ผู้ใช้ภาษาถิ่นดีเด่น และผู้มีคุณูปการต่อการใช้ภาษาไทย โดยมีผู้ได้รับคัดเลือก จำนวน ๒๔ รางวัล และ ๓) ผู้ได้รับรางวัลการประกวดเพลง (เพชรในเพลง) จำนวน ๑๙ รางวัล

๑.๕ การจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญของไทยมากขึ้น เช่น **จัดงาน “ใต้ร่มพระบารมี ๒๓๙ ปี กรุงรัตนโกสินทร์”** เพื่อเทิดพระเกียรติและน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทยแห่งราชวงศ์จักรีและร่วมฉลองเนื่องในวาระครบรอบวันคล้ายวันสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ ๒๓๙ ปี โดยนำกิจกรรมทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในทุกมิติมานำเสนอ **จัดนิทรรศการพิเศษ เรื่อง ผ้าศิลปาชีพสัญจร (Craft Journey: The SUPPORT Textiles Traveling Exhibition)** ณ พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ ๔๔ แห่งทั่วประเทศ เพื่อนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการทรงงานด้านผ้าและประวัติการก่อตั้งมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ผ้าทอประเภทต่าง ๆ กระบวนการทอผ้า การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม วงจรหนอนไหมและแมลงทับ **จัดนิทรรศการเคลื่อนที่ในงานประเพณีบุญเดือนยี่**

พิธีบุญคูณข้าว สืบสานประเพณีไหว้เจ้าปู่หอคำ ตำนานผาแดง-นางไอ่ อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี เพื่อเล่าเรื่องราวและประวัติความเป็นมาของวัฒนธรรมบ้านเชียง รวมทั้งนำภาชนะดินเผาในรูปแบบวัฒนธรรมบ้านเชียงมาจัดแสดง **จัดนิทรรศการ “อารยธรรมวิวัฒน์ลพบุรี-ศรีรามเทพนคร”** โดยนำโบราณวัตถุที่มีความสำคัญและทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ที่เน้นอิทธิพลของศิลปะลพบุรี (เขมรในประเทศไทย) นำมาหมุนเวียนในการจัดนิทรรศการเพื่อนำเสนอความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยที่ส่งผลต่อบ้านเมืองบนแผ่นดินไทย **จัดนิทรรศการออนไลน์ ภายใต้ชื่อเรื่อง “๑๐ หนังสือที่พิมพ์จากเอกสารโบราณทรงคุณค่าของหอสมุดแห่งชาติ”** เพื่ออนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาของบรรพชนไทย รวมทั้งสร้างความตระหนักถึงความสำคัญในการช่วยอนุรักษ์ต้นฉบับเอกสารโบราณ จำนวน ๑๐ เรื่อง เช่น ตำราดูลักษณะแมว กระบวนพยุหยาตราทางชลมารค สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช และกระบวนพยุหยาตราทางสถลมารค สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ซึ่งได้จัดทำในรูปแบบ e-Book เพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกรวดเร็วในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) **จัดนิทรรศการฟิล์มกระจก “เรื่องราวเหนือกาลเวลา”** เพื่อจัดแสดงภาพถ่ายชุดหอพระสมุดวชิรญาณที่องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: UNESCO) ได้ประกาศขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกความทรงจำแห่งโลก เมื่อพุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นการบอกเล่าเรื่องราวของประเทศไทยในอดีต รวมถึงวิถีชีวิตของชาวสยาม ในสมัยรัชกาลที่ ๔ ถึงรัชกาลที่ ๗ จำนวน ๑๐๒ ภาพ และ**พัฒนาการจัดแสดง “ท้องพระโรงวังหน้า” ณ พระที่นั่งอิศราวินิจฉัย พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร** เพื่อบูรณะอาคารหมู่พระวิมานและพัฒนาการจัดแสดงนิทรรศการถาวรใหม่ทุกพระที่นั่งในหมู่พระวิมาน

๑.๖ การจัดแสดงและเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม

เพื่อสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมและประเพณีที่สำคัญของไทย เช่น

๑.๖.๑ จัดงานมหกรรมวัฒนธรรมเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ได้แก่ **งาน “มหกรรมวัฒนธรรมร่วมใจ รวมไทยสร้างชาติ”** ภายใต้แนวคิด “คนไทยไม่ทิ้งกัน” เพื่อฟื้นฟู เยียวยา สร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ศิลปิน ศิลปินพื้นบ้าน ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมวัฒนธรรม และชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ มีผู้สนใจเข้าร่วมงาน จำนวน ๗๖,๘๖๙ คน สร้างรายได้จำนวน ๖,๐๕๓,๐๐๑ บาท **งานมหกรรมวัฒนธรรมแห่งชาติ “วิถีถิ่น วิถีไทย”** ภายใต้โครงการวัฒนธรรมสัญจรส่งเสริมการเรียนรู้ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ประจำปี ๒๕๖๔ เพื่อสร้างรายได้ ส่งเสริมและสนับสนุนภูมิปัญญาพื้นบ้านให้มีพื้นที่ในการนำเสนอคุณค่าของงานศิลปวัฒนธรรม สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะการฟื้นฟู เยียวยา และสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ชุมชน ศิลปิน และผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ให้มีรายได้ ทั้งนี้ได้กำหนดดำเนินการใน ๔ ภูมิภาค ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออก โดยดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแสดงทางศิลปวัฒนธรรมโดยวิทยาลัยนาฏศิลป์ร่วมกับศิลปินแห่งชาติ ศิลปินพื้นบ้านอีสาน มหกรรมการแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านจากทุกจังหวัด การจัดแสดงมหกรรมสินค้า/บริการทางวัฒนธรรม ซึ่งผลสำเร็จในการดำเนินการ คือ ศิลปินที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ได้รับการเยียวยา จำนวน ๒,๐๖๒ คน สร้างรายได้จากการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมกว่า ๘,๗๓๐,๙๘๑ บาท รวมเงินสะพัดในการจัดงานกว่า ๕๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท

สร้างรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม
กว่า ๘.๗ ล้านบาท
เงินสะพัดกว่า ๕๑.๙ ล้านบาท

๑.๖.๒ ยกระดับเทศกาลและประเพณีท้องถิ่นสู่ระดับชาติและนานาชาติ เช่น การจัดงานประเพณีลอยกระทง เผาเทียนเล่นไฟ ณ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และประเพณีอุ้มพระดำน้ำ จังหวัดเพชรบูรณ์ให้ก้าวสู่ระดับชาติและนานาชาติ เพื่อสืบสานวิถีปฏิบัติอันงดงามของชาติ สร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่น มุ่งให้ประชาชนร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการสืบสานประเพณีท้องถิ่นและนำทุนทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่ามาเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจในการสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่นไม่น้อยกว่า ๑๒๐ ล้านบาทต่อปี ซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาอย่างมั่นคงของชาติไทยสืบไป ทั้งนี้ ได้มีการยกระดับการจัดงานเทศกาลประเพณีที่สำคัญ เช่น **ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร** ซึ่งเป็นความเชื่อในเรื่องการทำบุญด้วยการถวายต้นผึ้งเป็นบุญกุศลสูงส่ง เป็นงานทำบุญให้ผู้วายชนม์ โดยในปี ๒๕๖๔ มีผู้เข้าร่วมงานจำนวน ๕๑,๒๕๐ คน เกิดรายได้ต่อจังหวัดสกลนคร จำนวน ๑๕,๔๗๒,๖๗๒ บาท **ประเพณีนมัสการและสรงน้ำพระธาตุดอยตุง ประจำปี ๒๕๖๔ "๒๐๐๓ ปีสืบมา หกเป็ง ล่องฟ้า ไหว้สาพระธาตุดอยตุง"** โดยมีพุทธศาสนิกชนชาวไทยและพุทธศาสนิกชนชาติพันธุ์ต่าง ๆ ทั้งในจังหวัดเชียงรายและจังหวัดใกล้เคียงเข้าร่วมกิจกรรมประมาณ ๒๐,๐๐๐ คน

เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ
สร้างรายได้ให้ท้องถิ่น
กว่า ๑๒๐ ล้านบาทต่อปี

๑.๖.๓ จัดงานแสดงศิลปะ เช่น **งานเทศกาลศิลปะแห่งกรุงเทพ** เพื่อเปิดพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาทักษะด้านศิลปะ และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้จัดเทศกาลศิลปะแห่งกรุงเทพ ครั้งที่ ๖ ออนไลน์ (The 6th Bangkok Art Festival Online: BAF LIVE) โดยมีกิจกรรม เช่น งานเทศกาลตลาดสินค้าศิลปะ การแสดงศิลปะร่วมสมัย และ Workshop การทำงานศิลปะ **กิจกรรมถนนศิลปะ งานมหกรรมไม้ดอกอาเซียนเชียงราย ๒๐๒๐ "สวน แสง ศิลป์อิงสายน้ำ"** เช่น Art Workshop โดยศิลปินขัวศิลปะหลากหลายแขนง Art Market โดยตัวแทนบ้านศิลปินเชียงรายและเครือข่าย และ Art Show การแสดงศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยโดยเครือข่ายศิลปินเชียงราย มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๑,๖๐๐ คน

๑.๖.๔ จัดงานแสดง แสง สี เสียง และพิธีบวงสรวงปราสาทสด๊กก๊อกธม จังหวัดสระแก้ว โดยจัดกิจกรรมการแสดง สาธิต และจำหน่ายตลาดวัฒนธรรม การแสดงศิลปวัฒนธรรม โปงลาง แสง สี เสียง และสื่อผสมชุด "มหาเทวราชา ภัทรปัตนะนคร" เรื่องราวกำเนิดปราสาทสด๊กก๊อกธม เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น

๑.๗ การเผยแพร่องค์ความรู้ทางวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาติ โดยการจัดกิจกรรม เช่น **ส่งเสริมการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมสำหรับผู้สูงอายุ ปี ๒๕๖๓ "วัยเก๋า ๖๐+"** โดยจัดอบรมหลักสูตรขับร้องประสานเสียง Thai Senior Choir (TSC) ร้องเพลงอยู่บ้านช่วยชาติต้านโควิด-๑๙ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรมให้แก่ผู้สูงอายุ สร้างความสุขให้แก่ผู้สูงอายุทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ **เปิดบ้านแหล่งเรียนรู้ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย (สานสุข สืบวัฒนธรรม นำวิถีใหม่)** โดยมีกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ เช่น การแสดงชุดบรรพ์ศาสตร์ สังคีตศิลป์ กิจกรรมเสวนาเรื่อง "มองศิลปะผ่าน เดชา วราชุน" การสาธิตการทำกระเป๋าใส่โทรศัพท์มือถือด้วยหนังนิ่ม การสาธิตการทำผ้าพิมพ์ลายไทย และระบายสีหัวโขน **ขับเคลื่อนงานด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม** โดยลงพื้นที่ติดตามการประชุมระดมความคิดเห็นและเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายวัฒนธรรมในการขับเคลื่อนงานด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมระดับพื้นถิ่น

เพื่อขับเคลื่อนให้ภาคประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ รวมถึงการต่อยอดและสร้างสรรค์ให้เกิดการนำมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมมาสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน การนำมิติทางวัฒนธรรมไปสร้างมูลค่าเพิ่มให้สังคมได้อยู่เย็นเป็นสุข ให้เกิดความยั่งยืนสืบไป เช่น รายการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม “มังคุดคัด” ณ ชุมชนสะพานยาว อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช รายการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม “ผ้าทอเกาะยอ” ณ ที่ทำการกลุ่มร่มไทร ผ้าทอมือเกาะยอ ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา และ**อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเชี่ยวชาญในการตรวจพิสูจน์โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ : พระพุทธรูปท้องถิ่นอีสานและพระพุทธรูปล้านช้าง** เพื่อส่งเสริมให้การปฏิบัติงานตรวจพิสูจน์โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุของภัณฑารักษ์ของพนักงานเจ้าหน้าที่มีความแม่นยำ รัดกุม ถูกต้องตามหลักมาตรฐานวิชาการ โดยเฉพาะพระพุทธรูปแบบท้องถิ่นอีสานและพระพุทธรูปศิลปะล้านช้างทั้งประเภทไม้และโลหะ

๑.๘ การจัดกิจกรรมอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรม ประเพณี อัตลักษณ์ และความเป็นไทย

๑.๘.๑ จัดกิจกรรมอนุรักษ์และสืบสานประเพณี เช่น **กิจกรรม “อนุรักษ์ สืบสาน ประเพณีสงกรานต์ประจำปี ๒๕๖๔”** ณ ศาลาสำราญมุขมาตย์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร **จัดงานประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้งประจำปี ๒๕๖๔** ณ อุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๘.๒ รณรงค์ส่งเสริมการแต่งกายด้วยผ้าไทย ภายใต้แนวคิด “รักษ์ผ้าไทย รักษ์ความเป็นไทย” เพื่อสร้างการรับรู้และปลูกฝังความภาคภูมิใจในความเป็นไทย โดยสนับสนุนให้หน่วยงานทุกภาคส่วนและประชาชนทั่วไปใช้และสวมใส่ผ้าไทยในชีวิตประจำวัน

๑.๘.๓ สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย ประจำปี ๒๕๖๔ (Cultural Product of Thailand: CPOT) เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์และหวงแหนมรดกทางศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น และนำทุนทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นมาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย เพิ่มศักยภาพของชุมชนและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย โดยการอบรมพัฒนาทักษะด้านการออกแบบการผลิตเพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่สามารถแข่งขันได้ในเชิงพาณิชย์ในระดับสากล รวมทั้งเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายทั้งในและต่างประเทศ โดยปี ๒๕๖๔ ได้คัดเลือกผลิตภัณฑ์จากชุมชนคุณธรรม ชุมชนเครือข่าย และผู้ประกอบการด้านวัฒนธรรมที่มีศักยภาพอย่างน้อยจังหวัดละ ๓ ชุมชน รวม ๗๖ จังหวัด มีชุมชนเข้าร่วมรับการคัดเลือก จำนวน ๓๘๕ ชุมชน และได้รับการคัดเลือกในการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ CPOT จำนวน ๑๒๕ ชุมชน โดยมีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ CPOT ผ่านโซเชียลมีเดีย ซึ่งในระหว่างเดือนเมษายน-พฤษภาคม ๒๕๖๔ มียอดจำหน่ายและสั่งจองสินค้ากว่า ๕ ล้านบาท

๑.๘.๔ ดำเนินโครงการสำรวจเอกสารโบราณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยลงพื้นที่สำรวจ ลงทะเบียน จัดเก็บและจัดทำสำเนาเอกสารโบราณประเภทจารึกในพื้นที่ต่าง ๆ เช่น วัดบ้านหลุก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติหริภุญไชย อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน รวมทั้งคัมภีร์ใบลานและหนังสือสมุดไทย อักษรมอญ ไทย และขอม จำนวน ๕๓๙ รายการ

๑.๘.๕ ดำเนินโครงการสร้างต้นแบบเยาวชนรักสามัคคีและสำนึกความเป็นไทย “เด็กไทยต้นแบบ” ภายใต้หัวข้อ “เด็กอวด (ทำ) ดี” เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง ๑๕-๒๕ ปี ได้แสดงออกทางความคิด พัฒนาศักยภาพ เรียนรู้การทำงานเป็นทีมผ่านการศึกษา ค้นคว้า และปฏิบัติจริงร่วมกับประชาชนในชุมชนหรือท้องถิ่นของตนเอง ภายใต้กรอบแนวคิด “รู้ รัก สามัคคี” คัดเลือกให้รับรางวัล “เด็กไทยต้นแบบ” ระดับ “เพชร” และระดับ “พลอย” โดยมีผลการพิจารณาคัดเลือกเด็กและเยาวชนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินเพื่อเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๒๐๐ ทีม

๑.๘.๖ ศึกษาและวิจัยทางโบราณคดี โดยลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกรมศิลปากรและกระทรวงวัฒนธรรมกับสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) เพื่อนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการสนับสนุนการศึกษาและวิจัยทางโบราณคดี และการฟื้นฟู อนุรักษ์ สงวนรักษามรดกทางวัฒนธรรมของกรมศิลปากรสืบทอดเป็นมรดกที่สำคัญของชาติสืบไป

๑.๙ การส่งเสริมด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และทัศนศิลป์

๑.๙.๑ ดำเนินโครงการพัฒนานักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์ โดยปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ของโรงเรียนในโครงการห้องเรียนดนตรี จำนวน ๑๓ โรงเรียน และจัดสรรครุภัณฑ์ดนตรีจำนวน ๑๖ โรงเรียน เพื่อให้มีความพร้อมด้านอาคาร สถานที่และครุภัณฑ์ดนตรีที่มีคุณภาพและมาตรฐานเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมทั้งจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะนักเรียนในโครงการฯ ให้แก่ผู้บริหาร ครู และนักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษด้านดนตรี จำนวน ๑๙ โรงเรียน เพื่อให้ผู้บริหารและครูได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษ

๑.๙.๒ จัดการเรียนการสอนเฉพาะทางด้านศิลปวัฒนธรรม ระดับพื้นฐานวิชาชีพถึงวิชาชีพชั้นสูงด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ ช่างศิลป์ และทัศนศิลป์ที่เป็นที่ยอมรับระดับชาติและนานาชาติ รวมถึงสร้างงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และงานนวัตกรรมที่เป็นองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างมีคุณค่าแก่สังคมและสามารถเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมสู่ประชาคมอาเซียนและนานาชาติ

๑.๑๐ การจัดตั้งวิทยสถานด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย หรือ “ธัชชา” (Thailand Academy of Social Sciences, Humanities and Arts: TASSHA) เพื่อขับเคลื่อนการวิจัย พัฒนาองค์ความรู้และบุคลากรด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ของประเทศ นำไปสู่การสร้างคุณค่าและผลประโยชน์ของชาติ ทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านการเชื่อมโยงประเทศไทยระหว่างภูมิภาคและโลก ประกอบด้วย ๕ สถาบัน ได้แก่ สถาบันสุวรรณภูมิศึกษา สถาบันเศรษฐกิจพอเพียง สถาบันโลกคดีศึกษา สถาบันพิพิธภัณฑ์ศิลปกรรม และสถาบันช่างศิลป์ท้องถิ่น โดยปัจจุบันได้ดำเนินการเรื่องสุวรรณภูมิศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาประวัติศาสตร์ประเทศไทยย้อนหลังไม่น้อยกว่า ๒,๕๐๐ ปี ที่ครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการค้า พาณิชย์และบริการ การแลกเปลี่ยนความสัมพันธ์และศิลปวัฒนธรรม ด้านภูมิศาสตร์ทรัพยากร การตั้งถิ่นฐานและเริ่มรัฐ และวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการผลิต เพื่อส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๒. การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีทางด้านคุณธรรม จริยธรรม กตัญญู ความซื่อสัตย์ การมีวินัย เคารพกฎหมาย มีจิตสาธารณะและมีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้ประเทศและเป็นพลเมืองที่ดี

๒.๑ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมความเป็นไทย

๒.๑.๑ ดำเนินการอุดหนุนงบประมาณให้แก่ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ในส่วนกลาง จำนวน ๕๘ ศูนย์ และส่วนภูมิภาค จำนวน ๒,๙๕๐ ศูนย์ รวมจำนวน ๓,๐๐๘ ศูนย์ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยใช้มิติทางศาสนานำสู่การพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืน ปลูกฝังให้เกิดคุณธรรม รู้ผิดชอบชั่วดี รู้หน้าที่ในการเป็นพลเมืองที่ดีของชาติต่อสังคมและครอบครัว

๒.๑.๒ ดำเนินโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันธรรมสวนะ ด้วยการสร้างความตระหนักของพุทธศาสนิกชนที่ต้องการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันธรรมสวนะ โดยการจัดทำคลิปวิดีโอ “รายการธรรมส่องทางวันธรรมสวนะ” เพื่อเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์และกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมเป็นประจำทุกวันพระ เพื่อส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนได้สวดมนต์สมาทานศีล (รับศีล) ฟังพระธรรมเทศนา เจริญจิตภาวนา และถวายสังฆทาน ทั้งนี้ ได้ดำเนินการโครงการฯ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๖ วัด และในส่วนภูมิภาค ๗๖ จังหวัด มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๒๓,๔๒๑ คน

๒.๑.๓ จัดการประกวดภาพถ่ายภายใต้โครงการศิลปินร่วมสมัยสู้ภัยโควิดด้วยจิตสำนึก #๒ ในหัวข้อ “บันทึกคนไทย หัวใจไม่เคยท้อ” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปให้ความสนใจส่งภาพเข้าประกวด จำนวน ๑,๘๒๙ คน รวม ๘,๐๑๒ ภาพ มีภาพที่ได้รับรางวัล จำนวน ๑,๑๒๑ รางวัล ซึ่งจะนำมาเผยแพร่สู่สาธารณชนผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาด้านศิลปะร่วมสมัยต่อไป

๒.๑.๔ ดำเนินโครงการปันน้ำใจ คนไทย ไม่ทิ้งกัน เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เพื่อช่วยเหลือเกื้อกูล แพทย์ พยาบาล บุคลากรทางการแพทย์ ชุมชน และประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เช่น มอบอาหารและเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ ให้แก่โรงพยาบาลในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน ๒๐ แห่ง มอบถุงยังชีพ เครื่องอุปโภคบริโภคเพื่อสนับสนุนการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์และศูนย์พักคอยรอส่งต่อผู้ป่วยติดเชื้อโควิด-๑๙ ณ วัดสะพาน เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

๒.๑.๕ ดำเนินโครงการ “ค่าของแผ่นดิน” โดยได้สรรหาบุคคล หน่วยงาน และโครงการที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประชาชน สังคม และประเทศชาติ ระหว่างปี ๒๕๖๑-๒๕๖๓ เพื่อประกาศเกียรติคุณเป็น “ค่าของแผ่นดิน” เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติและเป็นขวัญกำลังใจในการทำคุณประโยชน์ รวมทั้งเป็นต้นแบบแห่งการสร้างสรรค์ความดีอันพึงเป็นคุณลักษณะที่ดีแก่สังคมไทยสืบไปอีกด้วย โดยมีหน่วยงานและโครงการที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกในเบื้องต้น จำนวน ๒๙ ราย ได้รับโล่รางวัลประกาศเกียรติคุณ จำนวน ๒๘ ราย และใบประกาศเกียรติคุณ จำนวน ๑ ราย

๒.๒ การสร้างองค์ความรู้และสร้างการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม

๒.๒.๑ ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดยได้กำหนดแผนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รวมทั้งขยายระยะเวลาการดำเนินงานตามแผนแม่บทฯ ถึงปี ๒๕๖๕ ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทฯ ส่งผลให้เกิดชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมในทุกพื้นที่ของประเทศ จำนวน ๓๕,๗๘๖ แห่ง

เกิดชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม
ในทุกพื้นที่ของประเทศ
๓๕,๗๘๖ แห่ง

๒.๒.๒ จัดงานธุรกิจคู่คุณธรรม นำไทย ฝ่าวิกฤตสู่ความยั่งยืน (Moral Business Forum 2020) โดยการเชิญนักธุรกิจชั้นนำของประเทศที่ประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจอย่างมีคุณธรรมมาร่วมแบ่งปันประสบการณ์การทำงานเพื่อสร้างแรงบันดาลใจภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal)

๒.๒.๓ ดำเนินโครงการสมัชชาคุณธรรม จัดงานสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรม ขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมต้นแบบ ปีที่ ๒ โดยเปิดพื้นที่เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานของเครือข่ายคุณธรรมทุกภาคส่วนครอบคลุม ๔ ภาค ๔ จังหวัด ในรูปแบบ Hybrid Online โดยได้ดำเนินการในจังหวัดเชียงราย อุดรธานี พระนครศรีอยุธยา และสุราษฎร์ธานี

๒.๒.๔ เปิดตัวหลักสูตร “ต้นทุนชีวิต สร้างวัคซีนชีวิตด้วยพลังบวก” ให้ผู้ที่สนใจสามารถเข้าเรียนออนไลน์โดยไม่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งสามารถติดตามได้ทางเว็บไซต์ของศูนย์คุณธรรม www.moralcenter.or.th

๒.๓ การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา

๒.๓.๑ ดำเนินโครงการโรงเรียนคุณธรรม เพื่อให้นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาเกิดการพัฒนาด้านคุณธรรม โดยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้เพิ่มขึ้นและลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ รวมทั้งสร้างและพัฒนาให้มีองค์ความรู้/นวัตกรรมการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยพัฒนาตัวชี้วัดคุณธรรม จริยธรรม เพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ตรวจสอบ และประเมินคุณธรรม จริยธรรมอย่างเป็นรูปธรรม โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้คัดเลือกตัวชี้วัดหลักที่มีจุดเน้น ๔ ตัวชี้วัด ได้แก่ ระเบียบวินัย กตัญญู วิถีพอเพียง และจิตอาสา รวมทั้งได้จัดทำคู่มือการใช้นวัตกรรมการวัดคุณธรรม จริยธรรมออนไลน์ ลงพื้นที่เพื่อร่วมติดตามกระบวนการจัดทำค่ายเยาวชนฟื้นป่าน่าน รุ่นที่ ๒ ตามโครงการโคก หนอง นา แห่งน้ำใจและความหวัง

๒.๓.๒ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและการเสริมสร้างจิตสาธารณะ และการเป็นพลเมืองดี โดยจัดอบรม “การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม กับครูมืออาชีพ” เพื่อให้ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความคิดเชิงบวกกับการทำงานในองค์กร และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม การทำงานเป็นทีม การตระหนักถึงสิทธิเด็ก การคุ้มครองเด็กจากการถูกล่วงละเมิด การวิเคราะห์ถึงความพร้อมในการรับมือ และการจัดการกับการล่วงละเมิดที่อาจเกิดขึ้นภายในโรงเรียนรวมทั้งได้มีแนวทางการจัดทำแผนการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สร้างสื่อ นวัตกรรม ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา จำนวน ๕๘ โรงเรียน มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๒๔๐ คน

๒.๓.๓ ดำเนินการผลิตและเผยแพร่รายการโทรทัศน์ส่งเสริมคุณธรรม รายการ "คุณธรรม คุณทำได้" เพื่อผลิตและเผยแพร่รายการที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการสร้างค่านิยมด้านคุณธรรมที่ส่งผลให้ประชาชนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมในทุกช่วงวัยเพิ่มขึ้น รวมทั้งเพื่อเผยแพร่กรณีตัวอย่าง แนวคิดองค์ความรู้ และกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรมของพื้นที่ บุคคล หน่วยงาน และองค์กรเครือข่ายทางสังคมภาคส่วนต่าง ๆ ให้สาธารณชนได้รับรู้ในวงกว้างและเผยแพร่ขยายผลสื่อสร้างสรรค์คุณธรรมในรูปแบบต่าง ๆ ให้ประชาชนทุกช่วงวัยได้รับรู้ เข้าใจ และเกิดแรงบันดาลใจในการทำความดีเพื่อประโยชน์ของสังคมไทย ทั้งนี้ รายการดังกล่าวได้ออกอากาศทุกวันเสาร์ เวลา ๐๙.๐๐-๐๙.๓๐ น. ทางสถานีโทรทัศน์รัฐสภา ช่อง ๑๐

๒.๓.๔ ดำเนินกิจกรรมการสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของเด็ก เยาวชน และประชาชนโดยใช้มิติทางวัฒนธรรมในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่นักเรียนแกนนำเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมเพื่อแก้ปัญหารับ-ส่งข้อมูลไม่เหมาะสม ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จากส่วนกลางไปยังสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดทุกแห่ง ในระหว่างเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๓๐๘ คน

๒.๓.๕ พัฒนายุวทูตความดีสู่วิถีพลเมืองโลกในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกจิตอาสา และโลกทัศน์ที่กว้างไกลตามแนวทางศาสตร์พระราชาที่มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ และเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์โดยตรงด้วยการลงมือปฏิบัติจริง

๒.๔ การเผยแพร่องค์ความรู้และการส่งเสริมการเรียนรู้

๒.๔.๑ ส่งเสริมความรู้ "ลานศิลปวัฒนธรรมเพื่อเด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส" ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยเปิดโอกาสให้เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาสได้ศึกษาเรียนรู้เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศิลปวัฒนธรรมผ่านแหล่งเรียนรู้ของกรมศิลปากรและส่งเสริมความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่ผู้ด้อยโอกาสอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกับผู้อื่น รวมถึงพัฒนาทักษะทางด้านสติปัญญา อารมณ์ ร่างกาย จิตใจ และสังคมผ่านลานกิจกรรมการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะที่เชื่อมโยงในพื้นที่มรดกโลกสุโขทัย และกำแพงเพชร มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑๒๐ คน

๒.๔.๒ เปิดพิพิธภัณฑ์ใน one click เพื่อให้บริการประชาชนในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้จัดทำนิทรรศการออนไลน์ **"เดอะชุมชน"** นำเสนอข้อมูลที่น่าสนใจของ ๒๔ ชุมชนภายใต้แนวคิด "คนที่รู้เรื่องของเราดีที่สุด คือ ตัวเราเอง" เพื่อเน้นย้ำให้เห็นถึงศักยภาพของแต่ละชุมชนในการเก็บรวบรวมข้อมูลชุมชนด้วยตนเอง รวมถึงตอกย้ำบทบาทและความสำคัญของคนในชุมชนในฐานะเจ้าของวัฒนธรรมที่สามารถร่วมกันรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมไม่ให้สูญหายไปตามกาลเวลา เพื่อให้มรดกทางวัฒนธรรมได้รับการสงวนรักษา ส่งต่อ และสืบทอดในชุมชนต่อไป

๒.๔.๓ พัฒนาพื้นที่หอภาพยนตร์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม เพื่อเปิดโอกาสให้เด็ก เยาวชน และประชาชนได้เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต และประวัติศาสตร์ของไทยผ่านสื่อภาพยนตร์ นอกจากนี้ยังให้บริการ **"รถโรงหนังเฉลิมทัศน์"** ซึ่งเป็นโรงภาพยนตร์เคลื่อนที่ขนาด ๑๐๐ ที่นั่ง ที่มีระบบภาพและเสียงที่สมบูรณ์แบบและสามารถเข้าถึงเยาวชนและชุมชนห่างไกล โรงภาพยนตร์ โดยในปี ๒๕๖๔ ได้ให้บริการแก่นักเรียนและประชาชนในเขตพื้นที่ภาคเหนือ (ตอนล่าง) ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร พิจิตร และนครสวรรค์ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู อุดรธานี หนองคาย บึงกาฬ นครพนม และสกลนคร

๒.๔.๔ ดำเนินโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้นอกสถานที่กับประเพณีในท้องถิ่น กิจกรรมเสวนาวิชาการถ่ายทอดความรู้ กิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา และจัดทำวารสารทางศิลปวัฒนธรรม นอกจากนี้ ได้จัดทำโครงการคลังความรู้วัฒนธรรม โครงการสืบสานศิลปะบนตาลปัตรด้วยเทคนิคลายคำล้านนา และโครงการบูรณาการองค์ความรู้เพื่อสร้างฐานข้อมูลมรดกทางวัฒนธรรมสถาปัตยกรรมภายใต้โครงการสืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

๒.๕ การพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์และการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมในมิติวัฒนธรรม ได้แก่ **แผนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ระยะที่ ๑** (พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕) โดยขับเคลื่อนกิจกรรมตามแนวทาง “ขจัดสื่อร้าย ขยายสื่อดี และสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม” เพื่อให้เด็ก เยาวชน และประชาชนได้รู้เท่าทันสื่อที่กำลังส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในสังคม และ**การส่งเสริมการผลิตสื่อที่มีคุณภาพ** โดยสนับสนุนการผลิต การพัฒนา และการเผยแพร่สื่อที่มีคุณภาพ ขับเคลื่อนการผลิตสื่อที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และเป็นแบบอย่างในการสร้างพฤติกรรมที่ดีสำหรับเด็กและเยาวชน ได้แก่ “ฮีโร่พันธุ์เล็ก เด็กทันสื่อ” เป็นละครเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเฝ้าระวังสื่อที่มีการล่อลวงโดยมิจฉาชีพ สื่อที่แฝงความรุนแรง และสื่อลามก เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดการคิด วิเคราะห์ และหาวิธีการป้องกันเมื่อพบสิ่งผิดปกติและเป็นอันตราย และ “ฉงน ฉงาย สองควายช่างสงสัย” เป็นรายการที่ถ่ายทอดสาระความรู้ทางด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย ความรู้รอบตัว คุณธรรม จริยธรรม ด้วยการนำเสนอผ่านนิทาน บทเพลง และละคร

๓. การทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเข้มแข็ง

๓.๑ การส่งเสริมสถาบันศาสนาทุกศาสนาในการเผยแพร่คำสอนที่ดีงาม เช่น **จัดพิธีบำเพ็ญกุศลเนื่องในวาระครบรอบ ๑๕๑ ปีชาตกาล พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต บุคคลสำคัญของโลก** โดยมีกิจกรรมเจริญพระพุทธมนต์และการแสดงพระธรรมเทศนาเกี่ยวกับชีวประวัติ วัตรปฏิบัติ และหลักคำสอนของพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ตลอดจนได้ร่วมน้อมรำลึกถึงคุณความดี วัตรปฏิบัติ และคุณูปการของพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ที่มีต่อสังคมไทยและสังคมโลก มีประชาชนเข้าร่วมรับชมการถ่ายทอดสด จำนวน ๗,๖๐๐ คน **ดำเนินโครงการธรรมะสู่คนทั้งมวล** โดยมีกิจกรรมศึกษาธรรมะเรียนรู้วิถีวัฒนธรรมเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๔,๓๐๐ คน และ**จัดตั้งศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด** เพื่อสนับสนุนให้เยาวชนได้ใช้มัสยิดเป็นสถานศึกษาอบรมเพื่อศึกษาด้านศาสนา โดยมีบุคลากรทางการศึกษาด้านศาสนาเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจทางศาสนาให้เยาวชนเติบโตขึ้นมาเป็นพลเมืองดีของชาติ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด จำนวน ๘๖๒ แห่ง แบ่งเป็น ศูนย์ฯ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๐๒ แห่ง และศูนย์ฯ ในส่วนภูมิภาค ๓๐ จังหวัด จำนวน ๗๖๐ แห่ง

๓.๒ กิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น **จัดกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องในเทศกาลวันมาฆบูชา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔** เพื่อส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนได้ร่วมกิจกรรมถวายเป็นพุทธบูชา เช่น การประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะผ่านระบบออนไลน์เป็นครั้งแรก มีโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๙๓ ทีม มีผู้ร่วมกิจกรรมออนไลน์และออฟไลน์ไม่ต่ำกว่า ๑ ล้านคน **กิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องในเทศกาลวันวิสาขบูชา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔** ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยมุ่งเน้นเชิญชวนให้พุทธศาสนิกชนได้เรียนรู้ความสำคัญของวันวิสาขบูชาและร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาตามแนววิถีใหม่ (New Normal) เช่น **จัดแสดงนิทรรศการวันวิสาขบูชา**ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยมีเนื้อหาที่แสดงถึงพุทธประวัติ ความเป็นมา และสาระสำคัญเกี่ยวกับสังเวชนียสถานและสัตตมหาสถานในประเทศไทยที่เกี่ยวเนื่องในวันวิสาขบูชา ผ่านทางแอปพลิเคชัน **“อยู่บ้าน สร้างบุญ”** เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา รับฟังคติธรรม ข้อคิด หลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาจากพระนักเทศน์ที่มีชื่อเสียง ท่องดินแดนพุทธภูมิ ชมประวัติและความสำคัญของสังเวชนียสถานที่เกี่ยวข้องกับวันวิสาขบูชา และร่วมเขียนปณิธานความดีจากการนำหลักธรรมคำสอนมาประพฤติปฏิบัติถวายเป็นพุทธบูชา รวมถึงเปิดโอกาสให้พุทธศาสนิกชนได้ร่วมเวียนเทียนออนไลน์ และ**กิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องในเทศกาลวันอาสาฬหบูชาและเข้าพรรษา พุทธศักราช ๒๕๖๔** ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคตามบริบทและความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ภายใต้มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) โดยเน้นสร้างการรับรู้และรณรงค์ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม

๓.๓ การทำนุบำรุง ส่งเสริม และเผยแผ่หลักธรรมในพระพุทธศาสนา

๓.๓.๑ ดำเนินโครงการพัฒนาสมรรถนะพระธรรมวิทยากรในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาภายใต้กองทุนส่งเสริมการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในรูปแบบออนไลน์ เพื่อเปิดโอกาสให้พระธรรมวิทยากรได้แลกเปลี่ยนทักษะความรู้อันเป็นประโยชน์และประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการเผยแผ่พระพุทธศาสนาอย่างมีประสิทธิภาพ มีพระสงฆ์ทั่วประเทศเข้าร่วมโครงการจำนวน ๒๐๐ รูป

๓.๓.๒ ดำเนินโครงการส่งเสริมการจัดการศึกษาแนวพุทธด้วยการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ (Active Learning)มีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธและดำเนินการตามอัตลักษณ์ ๒๙ ประการของโรงเรียนวิถีพุทธ จำนวน ๒๑,๘๘๔ โรงเรียน เป็นโรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน จำนวน ๘๕ โรงเรียน และโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ รุ่นที่ ๑-๑๑ จำนวน ๑,๒๒๑ โรงเรียน

๓.๓.๓ ดำเนินการส่งเสริมพระพุทธศาสนา เช่น ดำเนินโครงการบูรณปฏิสังขรณ์วัดและการพัฒนาวัดโดยโอนจัดสรรให้แก่วัดส่วนภูมิภาค จำนวน ๑,๑๖๕ วัด และวัดในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒ วัด รวม ๑,๑๖๗ วัด จากเป้าหมาย ๑,๒๒๓ วัด โดยคิดเป็นร้อยละ ๙๕.๔๒ ดำเนินโครงการเงินอุดหนุนสมทบปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา และดำเนินโครงการเงินอุดหนุนโครงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารเพื่อสนองงานตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๓.๓.๔ ทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเข้มแข็ง

(๑) ทำนุบำรุงวัดให้มีเสนาสนะที่มั่นคง สะอาด ร่มรื่น เพื่อให้พุทธศาสนิกชนสามารถประกอบศาสนกิจได้ เช่น อุดหนุนโครงการวัด ประชารัฐ สร้างสุข ด้วยกิจกรรม ๕ ส.จำนวน ๗๙๘ วัด อุดหนุนการบูรณะและปฏิสังขรณ์วัด จำนวน ๑,๑๗๐ วัด อุดหนุนสมทบการก่อสร้างปรับปรุงเมรุปลอดมลพิษจำนวน ๔๗ วัด และอุดหนุนอุปถัมภ์นิตยภัตพระสังฆาธิการ พระสมณศักดิ์ และพระเปรียญ จำนวน ๔๔,๐๕๓ รูป

(๒) ส่งเสริมและเผยแผ่หลักธรรมในพระพุทธศาสนา เช่น อุดหนุนการเผยแผ่พระพุทธศาสนาพระธรรมทูตในต่างประเทศ จำนวน ๔๙ วัด อุดหนุนค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของพระธรรมทูตตามระเบียบกองงานพระธรรมทูต จำนวน ๕,๒๑๖ รูป อุดหนุนทุนการศึกษาพระปริยัติธรรมของพระสงฆ์ชาวต่างชาติ จำนวน ๔๓ ทุน อุดหนุนการฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศ จำนวน ๑๘๔ รูป และอุดหนุนการดำเนินงานสำนักปฏิบัติธรรม จำนวน ๗๖ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร

(๓) จัดการศึกษาพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ โดยอุดหนุนการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม-บาลี สำนักเรียน จำนวน ๑๓๔ สำนัก อุดหนุนค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษาธรรมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ จำนวน ๒,๒๙๐,๓๐๙ คน และอุดหนุนทุนการศึกษาเฉลิมราชกุมารี จำนวน ๔๐๓ รูป อุดหนุนส่งเสริมแหล่งเรียนรู้และห้องสมุดในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวน ๙๓ แห่ง อุดหนุนสมทบปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวน ๓๙ โรง อุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวน ๓๔,๒๐๘ รูป และอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดสอบธรรม-บาลี จำนวน ๑๘๔,๓๙๓ รูป/คน

(๔) ส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันพระพุทธศาสนาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยอุดหนุนพิเศษพระภิกษุสงฆ์ใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๓,๘๑๒ รูป และสนับสนุนการตรวจเยี่ยมของเจ้าคณะปกครองสงฆ์จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อให้พระภิกษุสงฆ์และพุทธศาสนิกชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีขวัญกำลังใจในการประกอบศาสนกิจทางพระพุทธศาสนา จำนวน ๗๒ รูป สนับสนุนการปฏิบัติงานของพระธรรมทูตอาสา จำนวน ๒๒๓ รูป อุดหนุนบูรณปฏิสังขรณ์พระอารามหลวงในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๒ วัด และอุดหนุนบูรณปฏิสังขรณ์วัดและพัฒนาวัดในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๕๑ วัด

มีผู้ได้รางวัล “เสาเสมาธรรมจักร” ผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ๑๖๐ รูป/คน

๓.๔ การจัดกิจกรรมยกย่องผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา โดย**การประกาศรางวัล “เสาเสมาธรรมจักร”** สำหรับผู้ที่ได้รับการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ประจำปี ๒๕๖๔ ที่สมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ ประกาศเกียรติคุณให้ทราบโดยแพร่หลาย และเป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นได้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ จำนวน ๑๖๐ รูป/คน แบ่งเป็นพระสงฆ์ จำนวน ๗๘ รูป ฆราวาส จำนวน ๖๘ คน และหน่วยงาน จำนวน ๑๔ แห่ง

๔. การสร้างความรู้ ความเข้าใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของเพื่อนบ้าน ยอมรับและเคารพในประเพณี วัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์และชาวต่างชาติที่มีความหลากหลายในลักษณะพหุสังคมที่อยู่ร่วมกัน

๔.๑ การจัดนิทรรศการภาพถ่าย “เกี้อกูลผูกไมตรีสานสัมพันธ์ ๔๕ ปี การทูตไทย-จีน” เนื่องในศุภวาระวันปีใหม่จีนในระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม-๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ โดยเป็นการจัดแสดงภาพถ่ายที่ได้รับ “รางวัลดีเด่น” จากศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศจีน ณ กรุงเทพ และวีดิทัศน์พิเศษเฉลิมฉลองเทศกาลตรุษจีนอวยพรแก่ชาวไทยเชื้อสายจีน รวมทั้งชาวจีนที่อาศัยอยู่ทั้งในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน

๔.๒ การจัดงานฉลองเทศกาลตรุษจีนพุทธศักราช ๒๕๖๔ ร่วมกับศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศจีน ณ กรุงเทพฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนโดยใช้มิติทางวัฒนธรรม รวมทั้งเพื่อส่งความปรารถนาดีไปยังคนไทยเชื้อสายจีนและคนจีนทั่วโลก ทั้งนี้ ได้จัดทำเทปบันทึกภาพการแสดงพร้อมคำอวยพรของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมและผู้แทนจากหน่วยงานของประเทศจีนออกฉายทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๔

๔.๓ การพัฒนาความร่วมมือและเชื่อมโยงศิลปวัฒนธรรมของอาเซียน เพื่อให้ประเทศไทยมีบทบาทนำในการสร้างประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนและในเวทีด้านวัฒนธรรมระหว่างประเทศ โดยมีการดำเนินการได้แก่ การประชุมประสานงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ครั้งที่ ๑๖ (16th Coordinating Conference on the ASEAN Socio-Cultural Community) การเปิดตัวหนังสือเอกสารรายงานประจำปี ASEAN Development Outlook การประชุม ASCC Partnership Conference เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๔ และการเข้าร่วมประชุมคณะทำงานอาเซียน เรื่อง ปฏิญญาว่าด้วยวัฒนธรรมแห่งการป้องกัน ครั้งที่ ๔ ผ่านระบบการประชุมทางไกล เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔

๔.๔ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรมและภาษาอาเซียน เพื่อให้ภาษาเป็นสื่อในการเรียนรู้วัฒนธรรมและได้ฝึกทักษะการสนทนา ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยมีหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับต้น หลักสูตรภาษาเขมร หลักสูตรภาษามลายู หลักสูตรภาษาจีนกลาง และหลักสูตรภาษาไทยระดับต้น (สำหรับเจ้าหน้าที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศจีน) โดยการถ่ายทอดสดผ่านทาง Facebook Fan Page: AseanLearning AseanLanguage

๔.๕ การจัดกิจกรรมวันอาเซียน พุทธศักราช ๒๕๖๓ ซึ่งสำนักเลขาธิการอาเซียนกำหนดให้พุทธศักราช ๒๕๖๓ เป็นปีแห่งอัตลักษณ์อาเซียน (2020 Year of ASEAN Identity) เพื่อสร้างความตระหนักรู้และทัศนคติที่ดีต่อการคงอยู่ของอาเซียน รัฐบาลมีนโยบายในการสร้างบทบาทของประเทศไทยในเวทีอาเซียนและประชาคมโลก โดยใช้มิติทางวัฒนธรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จัดนิทรรศการ “อาหารริมทางอาเซียน (ASEAN Street Food)” นำเสนออัตลักษณ์ด้านวัฒนธรรมอาหารของอาเซียน และมีกิจกรรมสาธิตการทำอาหารจากประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ ศูนย์วัฒนธรรมอาเซียน หอศิลป์ร่วมสมัยราชดำเนิน

๔.๖ การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมและส่งเสริมคุ้มครองวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความหลากหลาย เช่น **งานวันรวมญาติชาติพันธุ์ชาวเล ครั้งที่ ๑๑** ระหว่างวันที่ ๒๖-๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ณ ชุมชนชาวเลเกาะหลีเป๊ะ ตำบลเกาะสาหร่าย จังหวัดสตูล เพื่อฟื้นฟูและคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเล ครอบคลุมในประเด็นต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมอัตลักษณ์และวัฒนธรรมชาติพันธุ์ การจัดการทรัพยากร การแก้ไขปัญหาสัญชาติ การส่งเสริมการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม การส่งเสริมสิทธิด้านการศึกษาตามวิถีวัฒนธรรม รวมถึงการผลักดันให้เกิดการจัดทำร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนผ่านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเสวนา “แนวทางส่งเสริมวิถีชีวิต สู่การผลักดันกฎหมายและเขตคุ้มครองทางวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเล” การรับฟังความคิดเห็น “(ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์” **มหกรรมวัฒนธรรมชาติพันธุ์กะเหรี่ยงตะวันตกและสถาปนาพื้นที่เขตวัฒนธรรมพิเศษชุมชนกะเหรี่ยงบ้านภูเหม็น (พุเม้ยง์)** ตำบลทองหลาง อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี ระหว่างวันที่ ๗-๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ เป็นกิจกรรมสำคัญที่จะนำเสนอให้เห็นรูปธรรมของการจัดการและฟื้นฟูวิถีชีวิต อัตลักษณ์ วัฒนธรรมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนภายใต้กลไกการขับเคลื่อนร่วมกันของชุมชนและหน่วยงานรัฐ ซึ่งถือเป็นต้นแบบของพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษ ตลอดจนก่อให้เกิดพื้นที่ในการสื่อสารความรู้ สร้างความเข้าใจต่อสาธารณชน เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนในระดับนโยบายที่จะนำไปสู่การคุ้มครองสิทธิทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่อไป โดยเฉพาะข้อเสนอแนะต่อการจัดทำร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ **ผลักดันร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ....** โดยได้มีการยกร่างแล้วเสร็จและจะนำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเปิดรับฟังความคิดเห็นจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ และกลุ่มนักวิชาการ เพื่อจัดทำรายงานศึกษาผลกระทบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ รวมทั้งเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป และ**กิจกรรม “อาเซียนลี้ลับ : ความเชื่อและสิ่งเหนือธรรมชาติ”** โดยได้จัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมอาเซียน ณ หอศิลป์ร่วมสมัยราชดำเนิน เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียนมาอย่างต่อเนื่อง โดยนำวัฒนธรรมด้าน “ความเชื่อ” ของชาวอาเซียนมานำเสนอในรูปแบบนิทรรศการที่แตกต่างออกไป

นโยบายข้อ

๔

การสร้างบทบาทของไทย ในเวทีโลก

นโยบายข้อ ๔

การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก

ในโอกาสที่ประเทศไทยดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนในปี ๒๕๖๒ รัฐบาลจะใช้โอกาสนี้ในการสร้างบทบาทของประเทศไทยในเวทีโลก เพื่อให้ประเทศไทยมีบทบาทนำในการพัฒนาและสร้างความร่วมมือของประเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยจะดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ สร้างบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในภูมิภาคและเวทีโลก ดำเนินความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ และในเวทีโลกอย่างสมดุลและมีเสถียรภาพบนพื้นฐานของหลักการการไว้เนื้อเชื่อใจกัน การเคารพซึ่งกันและกัน และการสร้างผลประโยชน์ร่วมกัน เน้นย้ำความสำคัญของการเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในประชาคมโลก รวมทั้งมีบทบาทในการขับเคลื่อนการพัฒนาภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ

๔.๒ เสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นของอาเซียน ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยเฉพาะภายใต้การเป็นประธานอาเซียนของไทย ผลักดันให้เกิดความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ตามแนวคิด “ร่วมมือ ร่วมใจ ก้าวไกล ยั่งยืน” และเป็นแกนกลางของอาเซียนในการสนับสนุนให้เกิดสันติสุขและความเจริญก้าวหน้าที่ยั่งยืนในภูมิภาค

๔.๓ ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม ภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การแสวงหาโอกาสทางการค้า การลงทุน องค์ความรู้และนวัตกรรมกับประเทศที่มีศักยภาพในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก อาทิ ยุโรป ตะวันออกกลาง เอเชียใต้ และสนับสนุนการขยายธุรกิจในสาขาที่ผู้ประกอบการไทยมีศักยภาพ ส่งเสริมความร่วมมือทางวัฒนธรรมของไทยด้วยการส่งเสริมเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรม เพื่อสร้างการรับรู้ที่กว้างขวางมากขึ้นในเวทีโลก

๔.๔ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านความมั่นคง เพื่อรับมือกับภัยความมั่นคงในรูปแบบใหม่ อาทิ ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ อาชญากรรมข้ามชาติ ความมั่นคงปลอดภัยทางทะเล การโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ และปัญหาข้ามชาติที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนไทยและความมั่นคงของมนุษย์

๔.๕ ขับเคลื่อนงานการทูตเชิงรุกเพื่อประชาชน เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของคนไทย แรงงานไทย และภาคเอกชนไทยในต่างประเทศ ส่งเสริมบทบาทของชุมชนไทยในการร่วมเชิดชูผลประโยชน์ของไทยในต่างประเทศ

๑. การสร้างบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในภูมิภาคและเวทีโลก

๑.๑ การส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับมิตรประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านและประเทศยุทธศาสตร์สำคัญ ภายใต้หลักการสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจ การเคารพซึ่งกันและกัน และการมีผลประโยชน์ร่วมกัน โดยรักษาดุลยภาพในการดำเนินความสัมพันธ์กับขั้วอำนาจต่าง ๆ ในห้วงการแข่งขันของมหาอำนาจในภูมิภาคที่ทวีความเข้มข้นมากขึ้น โดยให้การต้อนรับและแลกเปลี่ยนการเยือน การหารือทางโทรศัพท์ และการประชุมทางไกลระหว่างผู้นำและผู้แทนระดับสูงของประเทศไทยกับมิตรประเทศอย่างต่อเนื่อง เช่น การเดินทางเยือนไทยอย่างเป็นทางการของนายหวัง อี้ มนตรีแห่งรัฐและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน การเดินทางเยือนไทยอย่างเป็นทางการของนางเวนดี เชอร์แมน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สหรัฐอเมริกา การลงนามในปฏิญญาร่วมระหว่างนายกรัฐมนตรีและนายกรัฐมนตรีแห่งเครือรัฐออสเตรเลีย เพื่อยกระดับความสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างประเทศไทยกับเครือรัฐออสเตรเลียสู่ความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ การหารือเชิงยุทธศาสตร์ไทย-จีน ครั้งที่ ๕ และการหารือเชิงยุทธศาสตร์ไทย-สหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๗

๑.๒ การส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศ

๑.๒.๑ กล่าวถ้อยแถลงในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๕ เพื่อสนับสนุน ๓ เสาหลักของสหประชาชาติ ได้แก่ ๑) **ด้านสันติภาพและความมั่นคง** โดยให้ความสำคัญกับการลดอาวุธและได้ส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมภารกิจรักษาสันติภาพในกรอบสหประชาชาติแล้วกว่า ๒๗,๐๐๐ นาย ๒) **ด้านการพัฒนา** โดยให้ความสำคัญกับการแบ่งปันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านเวทีระหว่างประเทศ โดยใช้วาระที่ประเทศไทยดำรงตำแหน่ง

สมาชิกคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ วาระปี ค.ศ. ๒๐๒๐-๒๐๒๒ ดำเนินกิจกรรมความร่วมมือ รวมถึงการเตรียมเป็นเจ้าภาพจัดงาน Global South-South Development Expo 2021 ในเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ และ ๓) **ด้านสิทธิมนุษยชน** โดยย้ำถึงความก้าวหน้าของไทยในการปฏิบัติตามพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชน โดยประเทศไทยเป็นประเทศแรกในเอเชียที่ประกาศใช้แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒

ไทยประกาศใช้แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน เป็นประเทศแรกในเอเชีย

๑.๒.๒ ชูบทบาทนำและสร้างสรรค์ของประเทศไทยด้านหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในการประชุมสหประชาชาติระดับรัฐมนตรี เรื่องหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งประเทศไทยได้ร่วมกับประเทศญี่ปุ่นและประเทศจอร์เจีย ในฐานะประธานร่วมของ Group of Friends on Universal Health Coverage and Global Health และองค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคู่ขนานดังกล่าวในห้วงการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๕ ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยย้ำถึงความสำคัญของหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในการเสริมสร้างความมั่นคงด้านสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีในช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) โดยยกตัวอย่างอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านของไทย ซึ่งการร่วมจัดกิจกรรมครั้งนี้เป็นการย้ำบทบาทนำและสร้างสรรค์ด้านสาธารณสุขในเวทีระหว่างประเทศของประเทศไทยที่ได้รับการยอมรับจากประชาคมโลก

๑.๒.๓ นำเสนอรายงานผลการดำเนินการตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ในระดับชาติโดยสมัครใจ (Voluntary National Review: VNR) ในเวทีหารือทางการเมืองระดับสูงว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (High-Level Political Forum on Sustainable Development) ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๑ ต่อสหประชาชาติ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ซึ่งไทยเป็นหนึ่งใน ๔๔ ประเทศที่อาสาร่วมแลกเปลี่ยนความคืบหน้า ประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ร่วมกับผู้แทนภาคเอกชนและผู้แทนเยาวชนไทย โดยประเทศไทยได้เสนอความคืบหน้าที่สำคัญ เช่น นโยบายการแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ และความท้าทายที่ไทยต้องเร่งดำเนินการ เช่น การยกระดับรายได้ของผู้มีรายได้น้อย การแก้ไขปัญหาขยะทะเล และการบรรลุเป้าหมายการเพิ่มพื้นที่ป่า

๑.๓ การส่งเสริมให้ไทยเป็นที่ยอมรับและมีสถานะที่ดีในประชาคมระหว่างประเทศ

๑.๓.๑ ดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ โดยส่งเสริมการอนุวัติพันธกรณีระหว่างประเทศของไทยด้านสิทธิมนุษยชน ทำให้ประเทศไทยคงสถานะอยู่ในลำดับสูงสุดของการจัดอันดับดัชนีความยั่งยืน (SDG Index) ของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ในปี ๒๕๖๔

๑.๓.๒ ประกาศขึ้นทะเบียน “กลุ่มป่าแก่งกระจาน” เป็นมรดกโลกทางธรรมชาติ ประจำปี ๒๕๖๔ โดยที่ประชุมคณะกรรมการมรดกโลก สมัยสามัญ ครั้งที่ ๔๔ ได้พิจารณาให้กลุ่มป่าแก่งกระจานของไทยได้รับการบรรจุเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติขององค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: UNESCO) ซึ่งเป็นมรดกโลกรายการที่ ๖ และมรดกโลกทางธรรมชาติรายการที่ ๓ ของไทย ต่อจากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่-ห้วยขาแข้ง และกลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ นับเป็นความสำเร็จในการอนุรักษ์ถิ่นที่อยู่อาศัยที่มีความสำคัญด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

ขึ้นทะเบียน กลุ่มป่าแก่งกระจาน เป็นแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติ

๑.๓.๓ สร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลในการส่งเสริมภาพลักษณ์เชิงบวกทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยได้พัฒนาเว็บไซต์ Thailand Now ซึ่งเปิดตัวเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เพื่อเป็นแพลตฟอร์มดิจิทัลในการส่งเสริมภาพลักษณ์เชิงบวกทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย และเป็นช่องทางให้ชาวต่างชาติค้นคว้าข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับประเทศไทย รวมถึงการจัดบรรยายสรุปแก่สื่อมวลชน เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นระหว่างประเทศที่สำคัญ ท่าที และการดำเนินงานของไทยในด้านต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง

๑.๓.๔ เข้าร่วมประชุมคณะประศาสน์การ (Governing Body) สมัยที่ ๓๔๐ และ ๓๔๑ โดยมีผลการประชุมที่สำคัญ เช่น แผนกลยุทธ์ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๘ การรับรองแผนติดตามการปฏิบัติด้านการจ้างงานเยาวชน พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๗๓ การเสนอให้มีข้อมติเรื่องแรงงานทางทะเลและโควิด-๑๙ การรายงานของคณะกรรมการว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคม (Committee on Freedom of Association) และการรายงานความคืบหน้าการติดตามผลข้อมติเกี่ยวกับมาตรการในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

๒. การเสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นของอาเซียน

๒.๑ ผลการประชุมระหว่างประเทศและความร่วมมือกับประเทศอาเซียน

๒.๑.๑ เข้าร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๗ แบบเต็มคณะ โดยที่ประชุมฯ เห็นพ้องในการส่งเสริมระบบพหุภาคีนิยมและภูมิภาคนิยมซึ่งอาเซียนยึดถือให้เข้มแข็งขึ้น รวมทั้งรักษาความเป็นแกนกลางของอาเซียนในสถาปัตยกรรมภูมิภาค ย้ำแนวทางการใช้มุมมองของอาเซียนต่ออินโด-แปซิฟิก (ASEAN Outlook on the Indo-Pacific: AOIP) เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้มหาอำนาจเข้ามามีปฏิสัมพันธ์กับอาเซียนอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งจะเอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของภูมิภาคอย่างยั่งยืน ในโอกาสนี้ นายกรัฐมนตรีได้ร่วมกับผู้นำอาเซียนในการรับทราบรายงานการทบทวนกึ่งวาระของแผนงานประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ (Mid-term Review of ASEAN Community Vision 2025 Blueprints) และเห็นพ้องในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านสาธารณสุขในการรับมือการระบาดของโควิด-๑๙ และการฟื้นฟูและสร้างความเข้มแข็งในระยะยาวของอาเซียน ตลอดจนสนับสนุนข้อริเริ่มต่าง ๆ ของอาเซียนในเรื่องโควิด-๑๙ โดยเฉพาะกรอบการฟื้นฟูที่ครอบคลุมของอาเซียน (ASEAN Comprehensive Recovery Framework) ซึ่งเป็นข้อริเริ่มเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการฟื้นฟูหลังการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ด้วยยุทธศาสตร์ ๕ ด้าน ได้แก่ ๑) การส่งเสริมระบบสาธารณสุข ๒) การส่งเสริมความมั่นคงของมนุษย์ ๓) การใช้ประโยชน์จากการค้าและตลาดอาเซียน ๔) การส่งเสริมการใช้ดิจิทัล และ ๕) การสร้างอนาคตที่ยั่งยืนและแข็งแกร่ง นอกจากนี้ ได้มีการเปิดตัว “คลังสำรองอุปกรณ์ทางการแพทย์อาเซียนสำหรับภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข”

๒.๑.๒ เข้าร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียน-สหประชาชาติ ครั้งที่ ๑๑ โดยประเทศไทยได้เน้นย้ำความสำคัญของการดำเนินการตามข้อริเริ่มความเกื้อกูลระหว่างวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ กับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ของสหประชาชาติ (Complementarities Initiative) และบทบาทของศูนย์อาเซียน

เพื่อการศึกษาและการหารือด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (ASEAN Centre for Sustainable Development Studies and Dialogue: ACSDSD) ซึ่งเป็นข้อริเริ่มของไทย นอกจากนี้ เลขาธิการสหประชาชาติได้เห็นพ้องและแสดงความพร้อมที่จะสนับสนุนอาเซียนด้านความร่วมมือใต้-ใต้ และความร่วมมือไตรภาคี ซึ่งเป็นหนึ่งในข้อเสนอของนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับสาขาความร่วมมือที่สหประชาชาติจะสามารถทำงานร่วมกับอาเซียนได้อย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น

๒.๑.๓ หารือเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์อาเซียนด้านภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขและโรคอุบัติใหม่ ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-ญี่ปุ่น เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๓ ประกาศสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์อาเซียนด้านภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขและโรคอุบัติใหม่ (ASEAN Centre for Public Health Emergencies and Emerging Diseases: ACPHEED) โดยประเทศสมาชิกอาเซียนได้หารือถึงการคัดเลือกที่ตั้งของศูนย์ฯ ซึ่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ประเทศไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม แสดงความพร้อมที่จะเป็นที่ตั้งของศูนย์ดังกล่าว

๒.๑.๔ ใช้กลไกอาเซียนสนับสนุนการแก้ไขปัญหาในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ในการประชุมผู้นำอาเซียน (ASEAN Leaders' Meeting) เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๔ ณ สำนักเลขาธิการอาเซียน กรุงจาการ์ตา โดยที่ประชุมฯ ได้หารือเกี่ยวกับสถานการณ์ในภูมิภาคและระหว่างประเทศ โดยเฉพาะสถานการณ์ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และมีฉันทามติ ๕ ประการ ในการแก้ไขสถานการณ์ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ซึ่งในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนได้มีมติในเรื่องการแต่งตั้งผู้แทนพิเศษของประธานอาเซียนที่จะทำหน้าที่ผู้ประสานการเจรจาหาทางออกเรื่องสถานการณ์ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

๒.๑.๕ เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-จีน สมัยพิเศษ เมื่อวันที่ ๖-๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ เพื่อเฉลิมฉลองวาระครบรอบ ๓๐ ปี ความสัมพันธ์อาเซียน-จีน ณ นครฉงชิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ตามคำเชิญของนายหวัง อี้ มนตรีแห่งรัฐและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยที่ประชุมฯ ได้หารือถึงพัฒนาการและความสำเร็จของความสัมพันธ์อาเซียน-จีน ตลอด ๓๐ ปี ในทุกมิติ รวมถึงบทบาทของสาธารณรัฐประชาชนจีนในการเป็นคู่เจรจาแรกที่ยกระดับสถานะความสัมพันธ์เป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์เมื่อปี ๒๕๔๖ และเป็นภาคีภายนอกของอาเซียนประเทศแรกที่ให้สัตยาบันความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) ตลอดจนร่วมยินดีที่อาเซียนและจีนเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ ๑ ของกันและกัน โดยได้กำหนดให้ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ เป็นปีแห่งความร่วมมือด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนอาเซียน-จีน นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ ได้แลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ในภูมิภาคและระหว่างประเทศ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างมหาอำนาจ สถานการณ์ในทะเลจีนใต้ และสถานการณ์ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ซึ่งไทยสนับสนุนการเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ระหว่างอาเซียน-จีนอย่างรอบด้าน และย้ำว่าภายใต้สถานการณ์ที่ทุกประเทศได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙ และพยายามเร่งฟื้นฟูประเทศภายหลังการแพร่ระบาดยุติลง ประเทศไทยและอาเซียนไม่ประสงค์จะเห็นการแข่งขันและการเผชิญหน้าระหว่างมหาอำนาจ

๒.๑.๖ ผลักดันการลงนามความตกลง RCEP เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ร่วมกับสมาชิก ๑๔ ประเทศ โดย RCEP ถือเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่มีประชากรรวมกันกว่า ๒,๒๐๐ ล้านคน ซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสและศักยภาพในการแข่งขันให้กับสินค้าไทยให้ได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับเขตการค้าเสรี (Free Trade Area: FTA) ที่ประเทศไทยมีอยู่ เนื่องจากมีการเปิดตลาดและการลด/เลิกภาษีนำเข้าภายใต้ความตกลง RCEP เพิ่มมากขึ้น โดยประเทศสมาชิก RCEP ตั้งเป้าหมายให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๕

๒.๒ การส่งเสริมความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาร่วมกับอาเซียน

๒.๒.๑ เข้าเป็นภาคีความตกลงระหว่างประเทศด้านทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียน ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งในคณะทำงานความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาอาเซียน (ASEAN Working Group on Intellectual Property Cooperation: AWGIPC) โดยได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียน พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๘ เพื่อร่วมกันพัฒนาภูมิภาคอาเซียนให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้วยการใช้นวัตกรรมและการสร้างสรรค์ และอำนวยความสะดวกในการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างประเทศ เช่น การเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญาความร่วมมือด้านสิทธิบัตร (ไทยเป็นภาคีแล้ว) พิธีสารมาดริดว่าด้วยการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศ (ไทยเป็นภาคีแล้ว) และความตกลงกรุงเฮก (ไทยอยู่ระหว่างดำเนินการ) รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาอาเซียนออนไลน์และฐานข้อมูลคำพิพากษาอาเซียน (ASEAN IP Case Law) และเผยแพร่บนเว็บไซต์ (https://www.aseanip.org/) ซึ่งประเทศไทยได้ดำเนินการนำเข้าข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว

๒.๒.๒ ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications: GI) ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งจะช่วยเพิ่มมูลค่าสินค้า สร้างโอกาสในการส่งออกสินค้า และขยายฐานลูกค้าในต่างประเทศ ทำให้มีมูลค่าทางการตลาดมากขึ้นและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งในระดับประเทศและภูมิภาค โดยมีการจัดทำคู่มือการคุ้มครอง GI ในประเทศสมาชิกอาเซียน ประกอบด้วย ข้อมูลขอบเขตการคุ้มครอง GI กระบวนการยื่นคำขอขึ้นทะเบียน GI กระบวนการคัดค้านและเพิกถอน และเอกสารที่จำเป็นและค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดทำฐานข้อมูล GI อาเซียน (ASEAN GI Database) เพื่อรวบรวมข้อมูลสินค้า GI ของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนไว้บนเว็บไซต์ (https://www.aseanip.org/) เพื่อประชาสัมพันธ์สินค้า GI ของประเทศไทยและอาเซียนให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้นทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก ในปี ๒๕๖๓ ประเทศไทยอัพเดทข้อมูลสินค้า GI บนฐานข้อมูลดังกล่าวแล้ว จำนวน ๑๑๔ รายการ

ขึ้นทะเบียน GI ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๑๔ รายการ

๒.๓ การเป็นหน่วยงานประสานงานหลักประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนของประเทศไทย

๒.๓.๑ ประเมินผลครึ่งแผนของแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๘ [ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) Blueprint 2025] ในระดับประเทศของประเทศไทย โดยผลการประเมินในภาพรวมพบว่า ประเทศไทยมีผลการดำเนินงานในระดับค่อนข้างดีในการบรรลุตามวัตถุประสงค์และแผนงานสำคัญต่าง ๆ ที่ได้รับการบรรจุไว้ในแผน ASCC Blueprint 2025 สำหรับการดำเนินการในแต่ละองค์ประกอบ พบว่า **องค์ประกอบที่ ๑ ลักษณะของกิจกรรมใน ASCC Blueprint 2025** พบว่า มีโครงการ/กิจกรรมที่ได้ดำเนินงานแล้วจำนวน ๒๙ โครงการ/กิจกรรม (คิดเป็นร้อยละ ๕๕) **องค์ประกอบที่ ๒ ประสิทธิผลของกิจกรรม** พบว่า มีระดับประสิทธิผลในระดับค่อนข้างสูง โดยมีคะแนนอยู่ระหว่าง ๓ ถึง ๔ และคะแนนเฉลี่ยคือ ๓.๕๓ **องค์ประกอบที่ ๓ กลไกในระดับองค์กร** พบว่า ประเทศไทยมีการจัดตั้งกลไกในระดับชาติและในแต่ละประชาคมอาเซียนเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน **องค์ประกอบที่ ๔ การประเมินวิธีการในการดำเนินการ** พบว่า กิจกรรมเสริมสร้างขีดความสามารถส่วนใหญ่เป็นไปในลักษณะการจัดประชุมและการฝึกอบรมระยะสั้น และ**องค์ประกอบที่ ๕ แหล่งทรัพยากร** พบว่า งบประมาณส่วนใหญ่ได้รับการจัดสรรจากงบประมาณ

ของกระทรวงในสังกัดของแต่ละองค์กรอาเซียนเฉพาะสาขาระดับประเทศ โดยมีข้อเสนอแนะที่สำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาครัฐและหน่วยงานท้องถิ่น ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ในกระบวนการอาเซียน และพัฒนาการติดตามประเมินผลและการรายงานผลการดำเนินงานให้เป็นระบบและต่อเนื่องมากขึ้น

๒.๓.๒ เสริมสร้างความร่วมมือภาคีเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการต่างประเทศ โดยมีกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ๑) การบรรยาย เรื่อง อาเซียนกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สิทธิเด็กในอาเซียน และการสื่อสารงานอาเซียนให้เข้าถึงประชาชน ๒) การสรุปผลการประเมินครึ่งแผนของแผน ASCC Blueprint 2025 ในระดับประเทศของประเทศไทย ๓) การพิจารณาร่างรายงานผลการดำเนินงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนของประเทศไทย ประจำปี ๒๕๖๒-๒๕๖๓ ๔) การระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อท้าทายในการดำเนินงานที่ผ่านมา ๕) การร่วมกันกำหนดกรอบและประเด็นสำคัญเพื่อประกอบการจัดทำวิสัยทัศน์และแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ภายหลังปี ๒๕๖๘ และ ๖) การศึกษาดูงานด้านสังคมและวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ได้แก่ สวนมะพร้าวน้ำหอมอินทรีย์ “Aromatic Farm” และพิพิธภัณฑ์ “เรื่องของโอ่ง”

๒.๔ การขับเคลื่อนการดำเนินการศูนย์ฝึกอบรมอาเซียนด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม

โดยพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ILO และองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (United Nations Children’s Fund: UNICEF) จำนวน ๒ หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมระดับโลก (Global Social Work and Social Welfare) และหลักสูตรการคุ้มครองทางสังคม (Social Protection) และจะร่วมกับ UNICEF ในการพัฒนาหลักสูตรออนไลน์เรื่อง “การคุ้มครองเด็กในบริบทการเคลื่อนย้าย” เพื่อให้ศูนย์ฝึกอบรมอาเซียนฯ สามารถมีกิจกรรมการฝึกอบรมได้ภายใต้การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

๒.๕ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กและสตรี

๒.๕.๑ ผลิตสื่อเพื่อรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อสตรีและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ตามอนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก โดยร่วมกับภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา และองค์การระหว่างประเทศในการรณรงค์การยุติการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยเหตุแห่งเพศในสถานที่ทำงาน (Ending Gender-Based Exploitation in the Workplace) และส่งเสริมช่องทางการแจ้งเหตุและการร้องเรียนต่าง ๆ เช่น ๑๓๐๐ (ศูนย์ช่วยเหลือสังคม) ๑๕๐๖ (ศูนย์ช่วยเหลือแรงงาน) และทางเลือกช่องทางสังคมออนไลน์ เช่น แอปพลิเคชัน M-HELP-ME

๒.๕.๒ สนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายอาสาสมัครหญิงไทยในต่างประเทศ ให้มีทักษะความพร้อม และส่งเสริมศักยภาพการทำงานเพื่อให้การช่วยเหลือให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่หญิงไทยที่ประสบปัญหาในต่างแดน โดยจัดอบรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายอาสาสมัครหญิงไทยในต่างประเทศ จำนวน ๕ รุ่น ผ่านระบบประชุมออนไลน์ (ระบบ Zoom Meeting) และมีการให้บริการระบบเว็บไซต์เครือข่ายหญิงไทยในต่างประเทศ ผ่านช่องทางเว็บไซต์ yingthai.dwf.go.th หน้าเพจ Facebook.yingthainetwork และผ่าน Line Group เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษา และส่งต่อความช่วยเหลือหญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ

๓. การส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม

๓.๑ การส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ การค้าเสรีและการค้าพหุภาคี

๓.๑.๑ เข้าร่วมการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ ๒๗ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ผ่านระบบการประชุมทางไกล และร่วมรับรอง “วิสัยทัศน์ปุตราจายาของเอเปค ค.ศ. ๒๐๔๐” ซึ่งจะกำหนดทิศทางความร่วมมือของเอเปคต่อไปในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อเตรียมการสำหรับการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเอเปคของไทยในปี ๒๕๖๕ ผ่านกลไกคณะกรรมการระดับชาติเพื่อเตรียมการจัดการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคและการประชุมที่เกี่ยวข้อง โดยในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการระดับชาติฯ ได้เห็นชอบหัวข้อหลัก (Theme) รวมทั้งประเด็นสำคัญ (Priorities) และผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม (Key Deliverables) และข้อริเริ่ม/โครงการภายใต้แต่ละประเด็นสำคัญในการเป็นเจ้าภาพเอเปคของประเทศไทยในปี ๒๕๖๕ ซึ่งได้มีการหารือร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาสังคมแล้ว

ไทยร่วมรับรอง วิสัยทัศน์ ปุตราจายาของเอเปค ค.ศ. ๒๐๔๐

อนึ่ง การประชุมเอเปคในปี ๒๕๖๕ ที่ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพ คาดว่าจะเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ ที่ผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคจะเดินทางมาพบกัน นับตั้งแต่การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคที่รัฐเอกราชปาปัวนิวกินี สาธารณรัฐชิลียกเลิกการประชุมสืบเนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบภายในประเทศ ส่วนมาเลเซียและนิวซีแลนด์จัดการประชุมทางไกล สืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ โดยประเทศไทยมีแผนจะกระจายการจัดประชุมไปยังภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและกระตุ้นการกระจายรายได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวและแสดงจุดเด่นต่าง ๆ ของประเทศไทยให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสมาชิกเอเปค

๓.๑.๒ เตรียมการเป็นเจ้าภาพการจัดประชุมในกรอบความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC) เพื่อขับเคลื่อนวาระความร่วมมือด้านความเชื่อมโยงที่ครอบคลุมทุกมิติ ซึ่งไทยจะเป็นประเทศนำ (Lead Country) ในสาขาความเชื่อมโยง ภายหลังจากที่ BIMSTEC ปรับกลุ่มสาขาความร่วมมือใหม่ในปี ๒๕๖๔ เพื่อฟื้นฟูและขยายโอกาสทางเศรษฐกิจของประเทศและภูมิภาค อันเป็นแนวทางที่ประเทศไทยมุ่งผลักดันมาโดยตลอด

๓.๑.๓ กระตุ้นพลวัตแก่กรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS) โดยผลักดันให้กรอบยุทธศาสตร์ ACMECS มีพลวัตมากขึ้นและเป็นแกนกลางของกรอบความร่วมมือต่าง ๆ ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจและมีความสำคัญในเชิงภูมิรัฐศาสตร์ โดยมีการดำเนินงานสำคัญในปี ๒๕๖๔ ได้แก่ การหารือกับประเทศหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาของประเทศ ACMECS ซึ่งประเทศหุ้นส่วนยืนยันท่าทีสนับสนุน ACMECS และเห็นพ้องในหลักการกับข้อเสนอโครงการ Branding Project ของไทยเพื่อเป็นแนวทางขับเคลื่อน ACMECS เพิ่มเติมจากการดำเนินโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วน รวมทั้งสนับสนุนการจัดตั้ง ACMECS Development Fund และ ACMECS Secretariat

๓.๑.๔ ขับเคลื่อนแนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG) ในมิติการต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และทิศทางการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ โดยส่งเสริมการรับรู้โมเดลเศรษฐกิจ BCG และสร้างความร่วมมือกับมิตรประเทศที่มีศักยภาพด้าน BCG อย่างต่อเนื่อง แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดี ส่งเสริมความร่วมมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม แสวงหาโอกาสทางธุรกิจให้ผลิตภัณฑ์และบริการ BCG และดึงดูดผู้เชี่ยวชาญต่างชาติ รวมทั้งส่งเสริมให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรม BCG ผ่านการจัดการประชุมและการหารือทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เช่น การทาบทามฝ่ายญี่ปุ่นเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างยุทธศาสตร์ BCG ของไทยกับนโยบาย Green Growth ของญี่ปุ่น ซึ่งสามารถร่วมมือกันในด้านต่าง ๆ เช่น การผลิตยานยนต์ไฟฟ้า ด้าน Biofuel/Biomass และด้านนวัตกรรมอาหาร นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการเพื่อสร้างความตระหนักรู้และความคุ้นเคยในประเด็น BCG กับภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม และในกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศต่าง ๆ รวมถึงจัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมของการเป็นเจ้าภาพเอเปคของไทยในปี ๒๕๖๕ เพื่อบูรณาการการทำงานของส่วนราชการต่าง ๆ ในการผลักดันให้มีการรับรองเอกสาร Bangkok Goals on BCG ในระดับผู้นำในการประชุมดังกล่าว นอกจากนี้ ได้เสนอโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในเวทีการประชุมระดับผู้นำกรอบหุ้นส่วนเพื่อการเจริญเติบโตสีเขียวและเป้าหมายโลกปี ค.ศ. ๒๐๓๐ (Partnering for Green Growth and Global Goals 2030: P4G) ครั้งที่ ๒ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔

๓.๑.๕ ส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการไทยและการเชื่อมโยงโอกาสการเข้าถึงตลาดต่างประเทศ โดยจัดกิจกรรม เช่น ๑) การจัดงาน Local to Global: Visions of Isan เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๔ เพื่อเผยแพร่ศักยภาพผู้ประกอบการไทยในท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือสู่ตลาดต่างประเทศ ๒) การจัดงานเทศกาลไทยของสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ในต่างประเทศ ๓) การส่งเสริมผู้ประกอบการไทยในการทำการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไปยังตลาดที่มีศักยภาพในต่างประเทศ ๔) การเชื่อมโยงภาคธุรกิจไทยเข้ากับกลไกทางการเงินระหว่างประเทศและหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ๕) การเชื่อมโยงองค์ความรู้ นวัตกรรม และแนวปฏิบัติที่ดีในประเทศที่มีศักยภาพมาเผยแพร่เพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางเศรษฐกิจแก่ผู้ประกอบการไทย ผ่านการพัฒนาเว็บไซต์ Globthailand.com และ ๖) การหารือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการส่งออกสินค้าไทยในห้วงการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

๓.๑.๖ เผยแพร่เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ และศิลปวัฒนธรรมไทยเพื่อกระชับความสัมพันธ์อันดีและส่งเสริมความนิยมไทยในหมู่ชาวต่างชาติ โดยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศใกล้เคียงที่นับถือศาสนาพุทธผ่านกลไกความร่วมมือด้านพระพุทธศาสนา การเผยแพร่เอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของความเป็นไทยอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดความรู้สึกนิยมไทยในหมู่ชาวต่างชาติ และการส่งเสริมอำนาจแบบนุ่มนวล หรือ soft power ผ่านการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดงานเทศกาลไทยในเมืองต่าง ๆ ทั่วโลก การเผยแพร่ความนิยมในผ้าไหมไทย อาหารไทย ศิลปวัฒนธรรมและภาพยนตร์ไทย การจัดงานเทศกาลละครไทยในญี่ปุ่นในรูปแบบผสมผสานผ่านสื่อทางไกล และการสนับสนุนทุนการศึกษาและตำราเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ

๓.๑.๗ เข้าร่วมประชุมเจรจาการค้าระหว่างประเทศและหารือกับประเทศคู่ภาคีเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ นำไปสู่การเพิ่มโอกาสทางการค้า การลงทุน ปกป้องและรักษาผลประโยชน์ ลดอุปสรรคทางการค้า โดยมีการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ ๑) เปิดการเจรจา FTA กับประเทศที่เป็นตลาดสำคัญ เช่น FTA ไทย-สหภาพยุโรป FTA ไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป FTA ไทย-สหภาพเศรษฐกิจยูเรเซีย และ FTA

อาเซียน-แคนาดา ๒) เร่งรัดการเจรจา FTA ร่วมกับประเทศต่าง ๆ เช่น สาธารณรัฐตุรกี สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน และสาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา และ ๓) ปรับปรุง FTA เพื่อยกระดับการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างกันในความตกลง FTA เช่น อาเซียน-จีน อาเซียน-อินเดีย อาเซียน-เกาหลีใต้ และอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์

๓.๑.๘ พัฒนาระบบเฝ้าระวัง และแจ้งเตือนกรณีการค้ามีการเคลื่อนไหวผิดปกติ (FTA Monitoring System) เพื่อปกป้องและช่วยเหลือผู้ประกอบการไทยได้ทันท่วงที เช่น การตอบโต้การทุ่มตลาด การต่อต้านการอุดหนุน และมาตรการปกป้อง (Safeguard) รวมทั้งผลักดันให้มีการจัดตั้งกองทุน FTA เพื่อช่วยเหลือ บรรเทา และเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดทำ FTA โดยได้จัดตั้งคณะทำงานพิจารณาแนวทางการพัฒนากองทุนช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า

๓.๒ การสนับสนุนความร่วมมือทางวัฒนธรรมกับต่างประเทศ โดยจัดนิทรรศการสถาปัตยกรรมนานาชาติ เวนิสเบียนนาเล่ ครั้งที่ ๑๗ โดยส่งผลงานศิลปะร่วมสมัย “บ้านคนบ้านช้าง” ออกแบบโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเสริม เปรมธาดา ศิลปินศิลปาธร ร่วมจัดแสดงในนิทรรศการสถาปัตยกรรมนานาชาติ เวนิสเบียนนาเล่ ครั้งที่ ๑๗ ณ เมืองเวนิส สาธารณรัฐอิตาลี ซึ่งได้รับการจัดอันดับเป็น ๑ ใน ๕ พาวิลเลียนที่น่าสนใจที่สุดจากเว็บไซต์ dailyartmagazine.com ทั้งนี้ งานศิลปะ The Elephant หรือบ้านคนบ้านช้าง ถ่ายทอดความสัมพันธ์ระหว่างการอยู่ร่วมกันของคนและช้างไทย โดยได้มีการสำรวจเรื่องราวของชาวกูย กลุ่มชาติพันธุ์ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยที่ใช้ชีวิตใกล้ชิดกับช้างมายาวนานหลายร้อยปี มาร้อยเรียงเนื้อหาบอกเล่าผ่านนิทรรศการนำเสนอบ้านที่สร้างขึ้น ซึ่งเป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศด้วยการสะท้อนอัตลักษณ์ท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์ และลดภาพจำการใช้แรงงานช้างหรือนำช้างไปเร่ร่อนในเมือง

๔. การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านความมั่นคง

๔.๑ การดำเนินงานในการรับมือกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)

๔.๑.๑ จัดหาวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ สำหรับคนไทยและประชากรที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศใน**กรอบทวิภาคี** โดยอาศัยความสัมพันธ์ที่ดีที่ได้สานไว้กับประเทศต่าง ๆ เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และประเทศญี่ปุ่น ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ในการจัดหาและส่งมอบวัคซีนถึงไทยแล้วหลายล้านโดส และอยู่ระหว่างติดต่อเครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐเกาหลี และสาธารณรัฐอินเดีย เพื่อจัดหาวัคซีน เวชภัณฑ์ และยาต้านไวรัสโควิด-๑๙ เพิ่มเติม นอกจากนี้ ยังดำเนินการจัดหาวัคซีนผ่านความร่วมมือใน**กรอบพหุภาคี** เช่น กลไกกองทุนอาเซียนเพื่อรับมือโควิด-๑๙ ซึ่งตั้งขึ้นโดยแนวคิดริเริ่มของประเทศไทย รวมทั้งรัฐบาลยังได้มอบเงินสนับสนุนกลไก COVAX Facility ภายใต้ข้อริเริ่ม ACT-Accelerator ของสหประชาชาติ เพื่อสนับสนุนประชาคมโลกในการจัดหาและจัดสรรวัคซีนให้ทุกประเทศเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมแล้วรวม ๒ แสนดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดหาวัคซีนโควิด-๑๙ เพื่อประชาชนไทย เห็นชอบให้มีการเจรจากับ COVAX Facility เพื่อจัดหาวัคซีน ร้อยละ ๒๐ ของประชากร (๒๖ ล้านโดส) ในปี ๒๕๖๕

๔.๑.๒ สร้างความมั่นคงปลอดภัยร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้านจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ โดยร่วมกันวางมาตรการบริหารจัดการการเดินทางข้ามแดนของประชาชนภายใต้มาตรการควบคุมและป้องกันโรค เร่งบรรเทาผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจบริเวณชายแดน อำนวยความสะดวกการขนส่งสินค้าข้ามแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน และสร้างเสริมความมั่นคงปลอดภัยร่วมกัน โดยประเทศไทยได้ส่งมอบรถพยาบาล อุปกรณ์ทางการแพทย์ ฝึกอบรมบุคลากร และพัฒนาศักยภาพโรงพยาบาลของประเทศเพื่อนบ้านตามแนวชายแดนที่ติดกับไทย รวมถึงสนับสนุนเงินจำนวน ๕ ล้านบาทแก่สภากาชาดเมียนมา และ ๒ ล้านบาทแก่รัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ เพื่อเสริมศักยภาพการรับมือการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และจัดส่งชุดตรวจโรคโควิด-๑๙ แบบ RT-PCR ที่ผลิตในประเทศไทยให้แก่ประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศละ ๑๐,๐๐๐ ชุด รวมทั้งได้ให้ความช่วยเหลือแก่มิตรประเทศที่ตกอยู่ในสถานการณ์วิกฤตในการรับมือกับการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ เช่น การมอบเครื่องผลิตออกซิเจน (oxygen concentrator) ในนามรัฐบาลไทยแก่สาธารณรัฐอินเดียและเนปาล ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔

๔.๒ การผลักดันวาระหลักการกรุงเทพฯ ว่าด้วยการดำเนินการด้านสาธารณสุขภายใต้กรอบการดำเนินงานเซนไดว่าด้วยการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ค.ศ. ๒๐๑๕-๒๐๓๐ ซึ่งได้รับการรับรองในข้อมติซึ่งเป็นเอกสารผลลัพธ์การประชุมประจำปีของคณะกรรมาธิการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชียและแปซิฟิก ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๙ เมษายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบประชุมทางไกล ในหัวข้อหลัก “Building back better through regional cooperation in Asia and the Pacific” ทำให้ประเทศไทยสามารถผลักดันหลักการกรุงเทพฯ ให้เป็นที่ยอมรับและได้รับการสะท้อนในยุทธศาสตร์การจัดการและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติที่จะมีการพัฒนาขึ้นทั้งในระดับภูมิภาคและเวทีระหว่างประเทศ รวมทั้งเป็นแนวทางให้กับประเทศต่าง ๆ นำไปใช้ประกอบการจัดทำแผนระดับชาติ เพื่อบูรณาการมิติสาธารณสุขในการจัดการและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติทั้งในระดับภูมิภาคและเวทีระหว่างประเทศต่อไป

๔.๓ การดำเนินงานด้านเขตแดนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ชายแดนให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในพื้นที่ทั้งสองฝ่าย โดยได้มีการจัดประชุมเพื่อบูรณาการความเข้าใจและการทำงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้านแต่ละประเทศ เช่น การจัดการประชุมคณะเจ้าหน้าที่อาวุโสไทย-ลาว (ฝ่ายไทย) ภายใต้คณะกรรมาธิการเขตแดนร่วมไทย-ลาว (ฝ่ายไทย) การประชุมคณะกรรมการจัดทำหลักเขตแดนร่วมไทย-มาเลเซีย (ฝ่ายไทย) และการจัดการประชุมเพื่อหารือแนวทางการแก้ไขปัญหาประเด็นพื้นที่ที่ไทยและราชอาณาจักรกัมพูชาอ้างสิทธิในไหล่ทวีปทับซ้อนกัน (Overlapping Claims Area: OCA) รวมทั้งจัดตั้งกลไกเพื่อแก้ไขปัญหา OCA ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๔.๔ การดำเนินการตามพันธกรณีสากลในกรอบการลดอาวุธระหว่างประเทศ โดยเฉพาะพันธกรณีของอนุสัญญาห้ามทุ่นระเบิดสังหารบุคคล ซึ่งไทยเป็นรัฐภาคี ด้วยการจัดทำรายงานประจำปีตามมาตรา ๗ ของอนุสัญญาฯ รวมทั้งมีบทบาทส่งเสริมการลดอาวุธนิวเคลียร์ในประชาคมระหว่างประเทศ โดยย้ำถึงความจำเป็นที่ประชาคมโลกจะต้องผลักดันการลดและไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ ในการประชุมเพื่อรำลึกและส่งเสริมวันสากลแห่งการกำจัดอาวุธนิวเคลียร์ให้หมดสิ้นไป ระหว่างการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๕ นอกจากนี้ ไทยยังจัดเตรียมท่าทีในฐานะรัฐภาคีสนธิสัญญาห้ามอาวุธนิวเคลียร์ (Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons: TPNW) ภายใต้กรอบสหประชาชาติ ให้สอดคล้องกับผลประโยชน์ของประเทศ

๕. การขับเคลื่อนงานการทูตเชิงรุกเพื่อประชาชน

๕.๑ การทูตเพื่อประชาชน

๕.๑.๑ อำนวยความสะดวกให้คนไทยในต่างประเทศในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) โดยอำนวยความสะดวกให้คนไทยในต่างประเทศที่มีความจำเป็นเร่งด่วนสามารถเดินทางกลับประเทศไทย รวมแล้วกว่า ๒๔๖,๓๖๒ คน และได้พัฒนาระบบการลงทะเบียนขอหนังสือรับรองเพื่อเดินทางเข้าราชอาณาจักร (Certificate of Entry: COE) แบบออนไลน์ เพื่อรองรับมาตรการการคัดกรองผู้เดินทางจากต่างประเทศในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ให้คนไทยและชาวต่างชาติที่ประสงค์จะเดินทางเข้าประเทศไทยสามารถยื่นขอรับ COE ได้สะดวกมากขึ้น โดยมียอดสะสมการออก COE ให้คนไทยรวม ๒๐๑,๕๙๐ คน และชาวต่างชาติ รวม ๒๐๒,๔๘๐ คน ซึ่งรวมถึงคนไทยและชาวต่างชาติที่ประสงค์จะเดินทางเข้ามายังประเทศไทยตามโครงการ Phuket Sandbox และ Samui Plus Model เพื่อรองรับนโยบายเปิดประเทศต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วย

๕.๑.๒ ดูแลช่วยเหลือคนไทยที่ตกทุกข์ได้ยากในต่างประเทศ เช่น การให้ความช่วยเหลือแรงงานไทยในรัฐอิสราเอลจากเหตุการณ์ความรุนแรงในรัฐอิสราเอลและปาเลสไตน์ ในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม ๒๕๖๔ การมอบอาหาร ยาและเวชภัณฑ์ และเครื่องใช้จำเป็นแก่ชุมชนไทยในต่างประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ อย่างต่อเนื่อง

๕.๑.๓ อำนวยความสะดวกการฉีดวัคซีนให้ชาวต่างชาติในประเทศไทย รัฐบาลยึดมั่นในความพยายามให้ชาวต่างชาติในไทยสามารถเข้าถึงวัคซีนได้อย่างทั่วถึง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันหมู่แก่ประชากรที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยการฉีดวัคซีนให้แก่ชาวต่างชาติในประเทศไทยผ่านกระทรวงสาธารณสุข กระทวงการต่างประเทศและโรงพยาบาลต่าง ๆ จำนวนทั้งสิ้น ๒๘๐,๐๘๕ คน ครอบคลุมชาวต่างชาติกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย (expats) คณะทูตานุทูต บุคคลในองค์การระหว่างประเทศ นักธุรกิจ สื่อมวลชน และกลุ่มแรงงาน นอกจากนี้ยังอำนวยความสะดวกในการฉีดวัคซีนให้แก่นักเรียนและนักศึกษาไทยที่จำเป็นต้องเดินทางไปศึกษาในต่างประเทศด้วย

๕.๒ การพัฒนาการให้บริการด้านกงสุล

๕.๒.๑ นำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้ในการให้บริการ เช่น ๑) การเปิดให้บริการทำหนังสือเดินทางอายุการใช้งานไม่เกิน ๑๐ ปี (จากเดิม ๕ ปี) ๒) การเปิดให้บริการเครื่องรับคำร้องขอทำหนังสือเดินทางด้วยตนเอง (kiosk) เป็นครั้งแรกในประเทศไทย และ ๓) การพัฒนาระบบตรวจลงตราอิเล็กทรอนิกส์ (e-Visa) และเชื่อมโยงข้อมูลการตรวจลงตราของศูนย์ข้อมูลการตรวจลงตราของไทย (Visa Data Center: VDC) เข้ากับระบบ Biometric และระบบตรวจสอบคัดกรองผู้โดยสารล่วงหน้า โดยได้ขยายการให้บริการ e-Visa ในสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ในหลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งอยู่ระหว่างการออกแบบและพัฒนาระบบ e-Visa โดยไม่ใช้แผ่นปะตรวจลงตรา

๕.๒.๒ ให้บริการข้อมูลด้านกงสุลและรับฟังข้อคิดเห็นและข้อร้องเรียนของประชาชน เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลและบริการด้านกงสุลได้อย่างสะดวกรวดเร็วที่สุดผ่านบริการ Call Center ตลอด ๒๔ ชั่วโมง และแอปพลิเคชัน “Thai Consular” รวมถึงได้พัฒนาระบบรับเรื่องร้องเรียน และประเมินความพึงพอใจในการให้บริการของกระทรวงการต่างประเทศในด้านงานกงสุล ผ่าน https://complaint.consular.go.th และ https://citizenfeedback.consular.go.th นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จะเชื่อมโยงข้อมูลการใช้งานแอปพลิเคชัน “Thai Consular” มาต่อยอดพัฒนาระบบฐานข้อมูลคนไทยในต่างประเทศให้ครอบคลุม ถูกต้องแม่นยำ เป็นปัจจุบัน และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการคุ้มครองดูแลคนไทยในต่างประเทศและการพัฒนางานกงสุล

นโยบายข้อ

๕

การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

นโยบายข้อ ๕

การพัฒนาเศรษฐกิจ และความสามารถในการแข่งขันของไทย

๕.๑ เศรษฐกิจมหภาค การเงินและการคลัง

๕.๑.๑ ดำเนินนโยบายการเงินการคลังเพื่อให้เศรษฐกิจไทยสามารถตอบสนองต่อความผันผวนของเศรษฐกิจโลก โดยการบริหารเศรษฐกิจมหภาคให้มีเสถียรภาพ เอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภาพรวมและการเจริญเติบโตของธุรกิจทุกระดับ สนับสนุนการนำเทคโนโลยีทางการเงินเข้ามาให้บริการและพัฒนาขีดความสามารถสถาบันการเงินไทย เพื่อรองรับการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงกฎกติกาสากล เร่งขยายการเข้าถึงบริการทางการเงินควบคู่ไปกับการให้ความรู้ทางการเงิน ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อเพิ่มโอกาสในการได้รับสินเชื่อและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสินเชื่อสำหรับผู้มีรายได้น้อย และผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม

๕.๑.๒ กำกับดูแลวินัยการเงินการคลัง โดยติดตามกำกับดูแลให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการตามกฎหมายวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณหรือภาระทางการคลังในอนาคต โดยจัดทำประมาณการรายจ่ายแหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการ และประโยชน์ที่จะได้รับ การรายงานทางการเงินประจำปี เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบในการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน รวมถึงการกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดที่ชัดเจนในการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่นักลงทุนในพื้นที่และอุตสาหกรรมที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

๕.๑.๓ ปฏิรูปโครงสร้างรายได้ภาครัฐ เร่งปรับโครงสร้างการจัดเก็บรายได้ภาครัฐ ทั้งในส่วนของรายได้ภาษีและรายได้จากทรัพย์สินของรัฐ ผ่านการขยายฐานภาษี การปรับปรุงอัตราภาษี การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์และฐานข้อมูลขนาดใหญ่ รวมถึงศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งหน่วยงานจัดเก็บภาษีกึ่งอิสระ การทบทวนค่าลดหย่อนหรือมาตรการภาษีที่ไม่จำเป็นและไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจ การปราบปรามผู้หลบเลี่ยงภาษี และการพัฒนาภาษีประเภทใหม่ ๆ ให้สอดรับกับเทคโนโลยีและการค้าในยุคดิจิทัล รวมถึงการเร่งบริหารจัดการทรัพย์สินของรัฐให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศ เพื่อให้ระบบการจัดเก็บรายได้ของรัฐช่วยสร้างความเท่าเทียม ความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำ ตลอดจนสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีความสามารถในการแข่งขัน เพื่อส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจ รักษาความสมดุลและความยั่งยืนทางการคลัง

๕.๑.๔ ปฏิรูประบบการออม โดยจัดให้มีระบบการออมเพื่อการเกษียณอายุอย่างทั่วถึง พัฒนาตลาดเงินและตลาดทุนให้เป็นแหล่งเงินทุนแก่ผู้ประกอบการและเป็นช่องทางการออมของประชาชน พร้อมทั้งพัฒนาเครื่องมือทางการเงินที่จะส่งเสริมให้คนไทยทุกคนเข้าสู่ระบบการออมและการลงทุนระยะยาว ให้สามารถรองรับพฤติกรรมและวัฏจักรชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป พัฒนาระบบสถาบันการเงินให้มีเสถียรภาพและลดต้นทุน พัฒนาขีดความสามารถในการดำเนินงานขององค์กรการเงินชุมชนและสหกรณ์ทุกระดับ และพัฒนาความรู้พื้นฐานทางการเงินแก่ประชาชน ตลอดจนการกำกับดูแลระบบสถาบันการเงินให้มีความมั่นคง

๕.๑.๕ สร้างแพลตฟอร์มเพื่อใช้ในการออกแบบนวัตกรรมเชิงนโยบายที่มีเครื่องมือและเทคนิคสมัยใหม่ต่าง ๆ พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการออกแบบนโยบายและมาตรการเพื่อให้สามารถกำหนดนโยบายที่สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างทันท่วงที

๕.๒ พัฒนาภาคอุตสาหกรรม

๕.๒.๑ พัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว [Bio-Circular-Green (BCG) Economy] โดยนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมในการผลิตสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมและบริการของท้องถิ่น ปรับระบบการบริหารจัดการการผลิตและระบบโลจิสติกส์ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน การใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาเพิ่มมูลค่า การบริหารจัดการของเสียอุตสาหกรรมและขยะแบบคลัสเตอร์ระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชนในแต่ละพื้นที่ของจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับกฎระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

๕.๒.๒ พัฒนาอุตสาหกรรมไทยให้สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีหรือแนวโน้มการค้าโลก โดยคำนึงถึงศักยภาพ ความสามารถในการแข่งขัน แนวโน้มความต้องการของตลาดในประเทศและตลาดโลก เพื่อให้อุตสาหกรรมไทยมีระดับผลิตภาพที่สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก สร้างนวัตกรรมใหม่ที่มีมูลค่าสูงในอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ และอุตสาหกรรมอนาคต อาทิ อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาระบบคมนาคมของประเทศ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ อุตสาหกรรมอวกาศ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม ตลอดห่วงโซ่อุปทานให้สามารถใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขัน

๕.๒.๓ สร้างกลไกสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการรายใหม่ โดยการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงเทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรม การปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้ประกอบการ การเข้าถึงแหล่งเงิน การพัฒนาศูนย์ทดสอบหรือวิจัยและออกแบบที่ได้มาตรฐานสากล และการใช้สถาบันการศึกษาที่มีอยู่ในพื้นที่มาสนับสนุนด้านการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าและบริการ

๕.๒.๔ พัฒนาระบบและกลไกภาครัฐและสภาพแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพในการสนับสนุนผู้ประกอบการ โดยการจัดทำแพลตฟอร์มที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมและกลุ่มวิสาหกิจเริ่มต้นในการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ด้วยการใช้นวัตกรรม การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการตลาด และการบัญชี เพิ่มประสิทธิภาพของระบบบ่มเพาะผู้ประกอบการและสถาบันเฉพาะทางต่าง ๆ ให้สามารถเป็นกลไกหลักที่เข้มแข็งในการร่วมมือกับสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาและบ่มเพาะศักยภาพผู้ประกอบการในการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์

๕.๓ พัฒนาภาคเกษตร

๕.๓.๑ รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและรายได้ให้กับเกษตรกรในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด โดยผ่านเครื่องมือและมาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ ไม่เป็นภาระกับงบประมาณแผ่นดินเกินสมควร จัดให้มีระบบประกันภัยสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบตลาดที่เชื่อมโยงผลผลิตของเกษตรกรถึงผู้ประกอบการแปรรูปและผู้บริโภคอย่างเป็นธรรม การใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือในการขยายและเข้าถึงตลาดในรูปแบบต่าง ๆ การอำนวยความสะดวกทางการค้า และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

๕.๓.๒ ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ โดยจัดให้มีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการเกษตรครบวงจร ตั้งแต่การปรับโครงสร้างต้นทุนการผลิต อาทิ เมล็ดพันธุ์ พื้นที่เพาะปลูก ปุ๋ย เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร แหล่งน้ำและระบบไฟฟ้าเพื่อการเกษตร การลดภาระหนี้สินโดยให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบที่มีต้นทุนต่ำ การลดความเสี่ยงจากราคาพืชผลทางการเกษตร การพัฒนาทักษะอาชีพเสริมรายได้ รวมทั้งการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิต และการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับฐานทรัพยากรในพื้นที่และความต้องการของตลาด นำระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการจัดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (zoning) และส่งเสริมกลไกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน รวมทั้งระบบการบริหารจัดการเชิงรุกมาใช้ในการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่

๕.๓.๓ พัฒนาองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยเพิ่มทักษะการประกอบการและพัฒนาความเชื่อมโยงของกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ในทุกระดับ โดยเฉพาะด้านการตลาดการค้าออนไลน์ ระบบบัญชี เพื่อขยายฐานการผลิตและฐานการตลาดของสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรได้อย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

๕.๓.๔ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร โดยใช้ประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การลด ละ เลิกใช้ยาปราบศัตรูพืชโดยเร็ว โดยต้องจัดหาสารทดแทนที่มีประสิทธิภาพเพียงพอและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางเศรษฐกิจ อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูป เพื่อต่อยอดไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย

๕.๓.๕ ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่าง ๆ รวมทั้งดูแลและลดความเสียหายจากการทำการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยทางธรรมชาติซ้ำซาก โดยกำหนดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (zoning)

๕.๓.๖ ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าเป็นพืชเศรษฐกิจ โดยการสนับสนุนพันธุ์กล้าไม้ และให้ความรู้ในการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการปลูก บำรุงรักษา ดูแล และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรอีกทางหนึ่ง

๕.๓.๗ ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมการตลาด วิจัยและพัฒนาพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ และสัตว์พื้นบ้าน อาทิ โคเนื้อ แพะ และแกะ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนามาตรฐานการผลิตและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปสู่ตลาดโลก

๕.๓.๘ ฟื้นฟูและสนับสนุนอาชีพการทำประมงให้เกิดความยั่งยืนบนพื้นฐานของการรักษาทรัพยากรทางการประมงและทรัพยากรทางทะเลให้มีความสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขีดความสามารถการทำประมงอย่างถูกต้องในกลุ่มประมงพื้นบ้านและเชิงพาณิชย์ การเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการสร้างรายได้และลดต้นทุนการทำประมง ลดอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการรวมกลุ่มประมงชายฝั่งและประมงพื้นบ้าน เพื่อสร้างพลังในการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ในพื้นที่ และเร่งพัฒนาการเพาะเลี้ยงในทะเลที่สอดคล้องกับแผนการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ รวมถึงการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากภูมิปัญญาในการแปรรูปมาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และสินค้าประมง

๕.๔ พัฒนาภาคการท่องเที่ยว

๕.๔.๑ พัฒนาคุณภาพและความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว โดยส่งเสริมพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพระดับโลกที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นบนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทย การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการจัดการขยะและของเสียเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อมและชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาการท่องเที่ยวในรูปแบบหลายประเทศจุดมุ่งหมายเดียวกัน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเชิงกลุ่มพื้นที่เมืองหลักและเมืองรองที่มีศักยภาพ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการ การท่องเที่ยวเรือสำราญ และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

๕.๔.๒ ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ รายได้สูง โดยมุ่งเน้นขยายตลาดคุณภาพพร้อมกับรักษาตลาดเดิม รวมทั้งนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๔.๓ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานธุรกิจบริการที่เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว อาทิ ธุรกิจสปาและแพทย์แผนไทย ผลิตภัณฑ์ยาและสมุนไพรไทย เพื่อสร้างความหลากหลายของสินค้า และสร้างโอกาสการขยายฐานการผลิตและการตลาดในระดับภูมิภาค ตลอดจนส่งเสริมธุรกิจบริการที่มีศักยภาพสู่ระดับสากล

๕.๔.๔ ดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวอย่างเข้มงวด โดยเพิ่มมาตรฐานการดูแลรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวจากอาชญากรรม การฉ้อฉล และอุบัติเหตุที่เกิดจากความบกพร่องของผู้ประกอบการ เพิ่มความเข้มงวดในการดูแลรักษาความปลอดภัยและให้บริการนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะบริเวณแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำหรือทางทะเล เกาะ หมู่เกาะ ถ้ำ และน้ำตก อำนวยการและบูรณาการความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ

๕.๔.๕ ส่งเสริมให้เกิดการกระจายรายได้จากธุรกิจท่องเที่ยวสู่ชุมชน โดยพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างธุรกิจหลัก ธุรกิจรอง ธุรกิจสนับสนุน และการพัฒนาเชื่อมโยงในเชิงกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพ รวมทั้งพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ของท้องถิ่นชุมชน และสถาบันการศึกษา เพื่อสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและทำธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้มากขึ้น อาทิ การพัฒนายุวมัคคุเทศก์

๕.๕ พัฒนาการค้าการลงทุนเพื่อมุ่งสู่การเป็นชาติการค้า การบริการ และการลงทุนในภูมิภาค

๕.๕.๑ ส่งเสริมการค้าชายแดนและแก้ไขปัญหาสินค้าชายแดน เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐาน และพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่ได้พัฒนาไว้แล้ว และให้บริการการดำเนินธุรกิจแก่นักลงทุนและผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมแบบเบ็ดเสร็จให้เข้าไปลงทุนในประเทศเพื่อนบ้าน โดยระยะแรกจะมุ่งเน้นสนับสนุนให้ผู้ประกอบการไทยแสวงหาโอกาสทางการค้าการลงทุน หรือขยายฐานการผลิตและการตลาดในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ในรูปแบบฐานการผลิตและตลาดร่วมเพื่อใช้ประโยชน์จากแนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ดีอย่างต่อเนื่องและแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ตลอดจนความได้เปรียบของค่าจ้างแรงงาน

๕.๕.๒ ส่งเสริมธุรกิจการค้าปลีกพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ข้ามพรมแดน โดยส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาสินค้าและบริการของผู้ประกอบการรายย่อยให้เหมาะสมสำหรับการค้าออนไลน์ข้ามพรมแดน เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้ผู้บริโภคในประเทศเพื่อนบ้านสามารถเข้าถึงสินค้าและบริการได้โดยตรง พร้อมทั้งพัฒนาแพลตฟอร์มที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมผ่านระบบดิจิทัลทั้งทางการตลาด การเงิน และระบบโลจิสติกส์

๕.๕.๓ ปรับปรุงระบบบริหารจัดการการนำเข้าส่งออกสินค้าบริเวณด่านชายแดน เร่งรัดการจัดรูปแบบการพัฒนาและบูรณาการการบริหารจัดการพื้นที่ด่านชายแดนสำคัญ เช่น ด่านศุลกากร ด่านปศุสัตว์ คลังสินค้า และพื้นที่ต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถสนับสนุนการค้า การลงทุน และการอำนวยความสะดวกทางการค้า โดยลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐให้น้อยที่สุด รวมทั้งสนับสนุนผู้ประกอบการในพื้นที่ให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากกิจกรรมนำเข้าส่งออกสินค้าบริเวณด่านชายแดน

๕.๖ พัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐาน

๕.๖.๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศและสามารถรองรับการขนส่งและการเดินทางต่อเนื่องหลายรูปแบบได้อย่างไร้รอยต่อ สานต่อการพัฒนารถไฟความเร็วสูง และเริ่มต้นการปรับปรุงระบบรถไฟขนาดราง ๑ เมตร ให้เป็นระบบไฟฟ้าเพื่อสนับสนุนให้เป็นโครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งสินค้าของประเทศ และให้ความสำคัญกับการบูรณาการการพัฒนาระบบขนส่งกับการพัฒนาพื้นที่และเมือง การพัฒนาขีดความสามารถของผู้ให้บริการภาคขนส่งและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่อง การเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว การกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยทางถนนที่สอดประสานกันระหว่างระบบการเตือนภัย การช่วยเหลือกู้ภัย และการช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัยที่มีประสิทธิภาพ

๕.๖.๒ แก้ไขปัญหาจราจรติดขัดในพื้นที่เขตเมือง โดยการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนสาธารณะที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะเมืองหลักในภูมิภาค การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการควบคุมสั่งการจราจรและวางแผนการเดินทาง การกวดขันวินัยจราจร และการจัดระเบียบที่จอดรถ โดยเฉพาะการจัดให้มีที่จอดรถใต้ดินและบนดินเพิ่มเติม ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน พร้อมทั้งพัฒนาทางเท้า ทางจักรยาน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้สามารถรองรับความต้องการเดินทางเพื่อคนทั้งมวล (Universal Design) เพื่อให้ประชาชนมีทางเลือกในการเดินทางได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว

๕.๖.๓ เสริมสร้างความมั่นคงทางด้านพลังงานให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยกระจายชนิดของเชื้อเพลิงทั้งจากฟอสซิลและจากพลังงานทดแทนอย่างเหมาะสม สนับสนุนการผลิตและการใช้พลังงานทดแทนตามศักยภาพของแหล่งเชื้อเพลิงในพื้นที่ เปิดโอกาสให้ชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการผลิตและบริหารจัดการพลังงาน ส่งเสริมให้มีการใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว B20 และ B100 เพื่อเพิ่มการใช้น้ำมันปาล์มดิบ และจัดทำแนวทางการใช้มาตรฐานน้ำมัน EURO5 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านพลังงาน อาทิ เทคโนโลยีระบบไฟฟ้าอัจฉริยะ เทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้า และระบบกักเก็บพลังงาน รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดโครงสร้างตลาดไฟฟ้ารูปแบบใหม่ อาทิ แพลตฟอร์มตลาดกลางซื้อขายพลังงานไฟฟ้า ตลอดจนโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้ารูปแบบใหม่ อาทิ ระบบหักลบหน่วยไฟฟ้าสุทธิ พร้อมทั้งปรับปรุงระบบการกำกับดูแลกิจการด้านพลังงานให้มีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม ราคาพลังงานสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและรูปแบบธุรกิจด้านพลังงานในอนาคต ดำเนินการให้มีการสำรวจและค้นหาแหล่งพลังงานใหม่ และร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาพลังงาน

๕.๖.๔ ยกระดับโครงข่ายระบบไฟฟ้าและพลังงานให้มีความทันสมัย ทั่วถึง เพียงพอ มั่นคง และมีเสถียรภาพ โดยจัดทำแผนการพัฒนาระบบโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะทั้งระบบให้สามารถรองรับเทคโนโลยีด้านพลังงานสมัยใหม่ในอนาคต มุ่งเน้นการพัฒนาโครงข่ายภายในประเทศให้เชื่อมต่อระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันตก ตะวันออก เหนือ และใต้ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการระบบไฟฟ้าและพลังงานระหว่างพื้นที่ต่าง ๆ ได้อย่างมั่นคงและมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะในภาคการผลิต

๕.๖.๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำประปา โดยพัฒนาแหล่งน้ำดิบและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการผลิตและการบริหารจัดการระบบประปาเพื่อลดน้ำสูญเสีย พัฒนาคุณภาพน้ำประปา ขยายเขตการจ่ายน้ำประปาให้ครอบคลุมพื้นที่ภูมิภาคและแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ และสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการใช้น้ำอย่างประหยัด

๕.๖.๖ แก้ปัญหาระบบระบายน้ำและระบบบำบัดน้ำเสีย โดยพัฒนาระบบระบายน้ำ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและเครื่องจักรอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องให้สามารถระบายน้ำออกจากพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งรณรงค์ให้ประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือของเหลือใช้ลงในท่อระบายน้ำ แม่น้ำ และทะเล รวมทั้งพัฒนาระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียในเขตเมือง โดยใช้หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่ายในการบริหารจัดการน้ำเสีย

๕.๗ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลและการมุ่งสู่การเป็นประเทศอัจฉริยะ

๕.๗.๑ รักษาคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน และลงทุนในอินเทอร์เน็ต เกตเวย์ และเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ 5G เพื่อให้การติดต่อสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตเป็นไปอย่างต่อเนื่อง รองรับการเชื่อมต่อจำนวนมากและแอปพลิเคชันต่าง ๆ ได้อย่างมีเสถียรภาพ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ สนับสนุนนโยบายด้านสังคม อาทิ การบริการด้านการศึกษาและการบริการด้านสาธารณสุข ตลอดจนสร้างโอกาสการพัฒนาอาชีพของประชาชน

๕.๗.๒ พัฒนาการอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนธุรกิจการค้า การนำเข้าส่งออกและโลจิสติกส์ในรูปแบบดิจิทัล โดยพัฒนาการค้าสู่รูปแบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้สามารถเชื่อมโยงการค้า การชำระเงิน และการขนส่งสู่ระบบออนไลน์ และให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์จากการแบ่งปันทรัพยากรหรือพื้นที่ในการขนส่งสินค้า พร้อมทั้งนำเทคโนโลยีนวัตกรรมเข้ามาใช้ในการดำเนินงาน อาทิ ระบบโครงข่ายในการเก็บบัญชีธุรกรรมออนไลน์ ระบบปัญญาประดิษฐ์ ระบบอินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง (Internet of Things: IoT) และระบบข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ตลอดจนเร่งรัดการพัฒนาระบบเชื่อมโยงระบบเครือข่ายข้อมูลในกระบวนการนำเข้าส่งออกและโลจิสติกส์ในลักษณะเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวให้สมบูรณ์และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

๕.๗.๓ ส่งเสริมการค้าในรูปแบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเพิ่มโอกาสให้ผู้ประกอบการรายย่อยทั้งในภาคการผลิตและบริการในการเข้าถึงตลาด โดยการสร้างความเชื่อมั่นระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย และจูงใจให้เกิดการค้าผ่านช่องทางออนไลน์ ด้วยการทบทวนกฎหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานด้านความปลอดภัยไซเบอร์ การคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งการแก้ไขปัญหาการดำเนินธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมความสามารถของผู้ประกอบการไทยที่ให้บริการแพลตฟอร์มการค้าออนไลน์ พัฒนาอุตสาหกรรมและบริการที่เกี่ยวข้อง อาทิ โลจิสติกส์ และระบบการชำระเงิน ให้ได้มาตรฐานสากล เชื่อมโยงและบูรณาการฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ รวมถึงส่งเสริมการกำกับดูแลที่มีมาตรฐานและเอื้อต่อการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการทุกขนาด ตลอดจนช่วยเสริมสร้างโอกาสทางธุรกิจของกิจการบริษัทการค้าระหว่างประเทศในประเทศไทย รวมทั้งยกระดับมาตรฐานร้านค้าปลีกให้เข้าสู่การค้าออนไลน์ เพื่อลดผลกระทบจากพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป

๕.๘ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม

๕.๘.๑ พัฒนาสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่เอื้อต่อการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม ที่สามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อการพัฒนาต่อยอดจากผลการวิจัยให้นำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ได้ โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น และมีกลไกดำเนินการที่บูรณาการทั้งระบบเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการตลอดห่วงโซ่มูลค่าให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น พร้อมทั้งพัฒนาระบบข้อมูลและตัวชี้วัดภายใต้กรอบขีดความสามารถในการแข่งขันด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม

๕.๘.๒ สร้างระบบจัดการข้อมูลเพื่อรองรับการบริหารจัดการงานวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการบูรณาการและเชื่อมโยงระบบงานวิจัยของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเป็นเอกภาพในการส่งเสริมการดำเนินงานด้านการวิจัยที่ต่อยอดไปสู่การสร้างนวัตกรรมของประเทศ รวมทั้งการปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการต่อยอดงานวิจัยสู่การเพิ่มมูลค่าในเชิงพาณิชย์

๕.๘.๓ เสริมสร้างการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มุ่งเน้นการพัฒนาระบบคุณภาพและมาตรฐานที่เป็นปัจจัยนำไปสู่การสร้างงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีมูลค่าสูง และสามารถนำไปใช้ได้จริง และใช้วัตถุดิบจากภายในประเทศให้มากที่สุด

๕.๘.๔ สนับสนุนการพัฒนาโรงงาน ห้องปฏิบัติการต้นแบบที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรมในระดับต้นน้ำ โดยเฉพาะโรงงานและห้องปฏิบัติการนำร่องที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว [Bio-Circular-Green (BCG) Economy] และสนับสนุนให้เกิดการลงทุนจากภาคธุรกิจเอกชนไปพร้อมกัน

๕.๙ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจยุคใหม่

๕.๙.๑ พัฒนาระบบนิเวศเพื่อรองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจยุคใหม่ อาทิ เศรษฐกิจแบบแบ่งปัน (Sharing Economy) เศรษฐกิจดิจิทัล เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจวัฒนธรรม พร้อมทั้งปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการยุคใหม่สามารถพัฒนาแอปพลิเคชัน นวัตกรรม สินค้าและบริการที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพื่อสร้างคุณค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์และก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม

๕.๙.๒ เร่งรัดพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งในภาคการผลิตและบริการให้สามารถแข่งขันได้ โดยการพัฒนาทักษะความเป็นผู้ประกอบการให้สามารถใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจ สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและตลาด รวมทั้งสนับสนุนการเติบโตของวิสาหกิจเริ่มต้น โดยพัฒนาระบบนิเวศที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจ โดยเฉพาะในด้านสิทธิประโยชน์ แหล่งเงินทุน แรงงานคุณภาพ กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ประกอบการมีความสามารถในการแข่งขันและขยายตลาดสู่ต่างประเทศได้ และเป็นแรงขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจใหม่ของประเทศไทยในระยะต่อไป

๕.๙.๓ ส่งเสริมเยาวชนและบทบาทสตรีในการเป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ โดยการสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมผ่านการศึกษา และการเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงเทคโนโลยี แหล่งเงินและการระดมทุน เพื่อกระตุ้นและเปิดโอกาสให้เยาวชนสามารถนำเสนอแนวคิด พัฒนาแอปพลิเคชัน นวัตกรรม และดำเนินธุรกิจได้ด้วยตนเอง

๕.๙.๔ ดึงดูดบุคลากรที่มีทักษะสูงเข้ามาช่วยบ่มเพาะผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจนวัตกรรมขั้นสูง และเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทยสามารถทำงานร่วมกับนักวิจัยในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันวิจัยและพัฒนา ปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ ให้เอื้อต่อการพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูง

๑. เศรษฐกิจมหภาค การเงินและการคลัง

๑.๑ การดำเนินนโยบายการเงินการคลังเพื่อให้เศรษฐกิจไทยสามารถตอบสนองต่อความผันผวนของเศรษฐกิจโลก โดยดำเนินมาตรการช่วยเหลือ เยียวยา ฟื้นฟูและบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)

๑.๑.๑ ดำเนินมาตรการเสริมสภาพคล่องให้แก่ผู้ประกอบการและประชาชน ได้แก่

(๑) **เลื่อนการชำระภาษี** โดยขยายกำหนดเวลาการยื่นแบบแสดงรายการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งสามารถเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการจำนวน ๑๖๕,๙๓๐ ล้านบาท ในปี๒๕๖๓ และจำนวน ๔๖,๐๐๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๔

เสริมสภาพคล่องให้แก่ผู้ประกอบการและประชาชน เช่น เลื่อนชำระภาษี เร่งคืนภาษี ลดอัตราภาษี

(๒) **เร่งการคืนภาษี**เงินได้นิติบุคคลและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยคืนสภาพคล่องแล้วจำนวน ๙๔,๖๐๙ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๓ และจำนวน ๖๐,๙๘๓ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๔ (ตุลาคม ๒๕๖๓-กรกฎาคม ๒๕๖๔)

(๓) **ลดอัตราภาษี**เงินได้หัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้ที่จ่ายตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๓-๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ จากอัตราร้อยละ ๓ เหลือร้อยละ ๑.๕ และสำหรับเงินได้ที่จ่ายตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ จากอัตราร้อยละ ๓ และร้อยละ ๕ เหลือร้อยละ ๒ ซึ่งได้เสริมสภาพคล่องไปแล้วจำนวน ๒๘,๕๒๑ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๓ และจำนวน ๓๓,๐๐๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๔

(๔) **สร้างแรงจูงใจ** เช่น มาตรการนำเข้าและบริจาคยา เวชภัณฑ์ และเครื่องมือแพทย์ด้วยการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้า และยกเว้นภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับการบริจาคให้แก่สถานพยาบาล และมาตรการส่งเสริมเสถียรภาพของการจ้างงานโดยให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ซึ่งคงการจ้างงานของลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตนและได้รับค่าจ้างไม่เกิน ๑๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน หักรายจ่ายค่าจ้างได้ ๓ เท่า

(๕) **ส่งเสริมการลงทุนและปรับปรุงสถานประกอบการ** ได้แก่ ส่งเสริมการลงทุนในประเทศโดยให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหักรายจ่ายการลงทุนในเครื่องจักรได้ ๒.๕ เท่า สนับสนุนการปรับปรุงกิจการโรงแรมโดยให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจโรงแรมหักรายจ่ายสำหรับการต่อเติมเปลี่ยนแปลงขยายออกโรงแรมได้ ๒.๕ เท่า

๑.๑.๒ ดำเนินโครงการเพื่อเยียวยาประชาชน ประกอบด้วย

โครงการ/มาตรการ	รายละเอียด	ผลการดำเนินการ
โครงการเพื่อช่วยเหลือเยียวยา และชดเชยให้แก่ประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโครงการเราไม่ทิ้งกัน	**- กลุ่มเป้าหมาย** ลูกจ้างที่ได้รับผลกระทบจากการหยุดประกอบกิจการของสถานประกอบการที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ หรือผู้ได้รับผลกระทบอื่น ๆ ประมาณ ๑๕.๒๗ ล้านคน - **วัตถุประสงค์** เยียวยากลุ่มเป้าหมายภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ **- แนวทางการดำเนินการ** ชดเชยรายได้ให้แก่ผู้ได้รับสิทธิ จำนวน ๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน เป็นระยะเวลา ๓ เดือน รวมเป็นเงินจำนวน ๑๕,๐๐๐ บาทต่อคน คิดเป็นวงเงินประมาณ ๒๒๘,๙๑๙ ล้านบาท **- ระยะเวลา** เดือนเมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๓	มีจำนวนผู้ได้รับสิทธิประมาณ ๑๕.๒๗ ล้านคน คิดเป็นวงเงินประมาณ ๒๒๘,๙๑๙ ล้านบาท
โครงการเพื่อช่วยเหลือเยียวยา และชดเชยให้แก่ประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพื่อช่วยเหลือผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	**- กลุ่มเป้าหมาย** ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ จำนวน ๑.๐๓ ล้านคน - **วัตถุประสงค์** ช่วยเหลือเยียวยาให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐที่ยังไม่ได้รับความช่วยเหลือเยียวยาจากโครงการใด ๆ ของภาครัฐ ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ซึ่งทำให้กลุ่มคนดังกล่าวมีรายได้ลดลงและไม่สามารถหารายได้จากแหล่งอื่นมาทดแทนได้ **- แนวทางการดำเนินการ** จ่ายเงินเยียวยาจำนวน ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน เป็นระยะเวลา ๓ เดือน รวมเป็นเงิน จำนวน ๓,๐๐๐ บาทต่อคน มีผู้ได้รับสิทธิตามโครงการ คิดเป็นวงเงินประมาณ ๓,๐๘๐ ล้านบาท **- ระยะเวลา** เดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม ๒๕๖๓	มีผู้ได้รับสิทธิตามโครงการ จำนวน ๑.๐๓ ล้านคน คิดเป็นวงเงินประมาณ ๓,๐๘๐ ล้านบาท

๑.๑.๓ ดำเนินโครงการ/มาตรการเพื่อรักษาระดับการบริโภคภายในประเทศ รวมทั้งลดภาระค่าครองชีพและฟื้นฟูเศรษฐกิจจากผลกระทบของโควิด-๑๙ ในปี ๒๕๖๓ และปี ๒๕๖๔ เช่น

<table>
<tr><th>โครงการ/
มาตรการ</th><th>วัตถุประสงค์/แนวทางการดำเนินงาน</th><th>ผลการดำเนินการ</th></tr>
<tr>
<td>โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ</td>
<td>- กลุ่มเป้าหมาย ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ จำนวน ๑๔ ล้านคน
- วัตถุประสงค์ เพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ
- แนวทางการดำเนินการ ช่วยเหลือวงเงินค่าซื้อสินค้าบริโภคอุปโภคที่จำเป็นจากร้านธงฟ้าราคาประหยัด พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น (ร้านธงฟ้าฯ) จำนวน ๕๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน เป็นระยะเวลา ๓ เดือน อย่างไรก็ตาม การดำเนินโครงการระยะที่ ๓ ได้ปรับเปลี่ยนวงเงินเป็น ๒๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน และขยายระยะเวลาการดำเนินการเป็นระยะเวลา ๖ เดือน
- ระยะเวลา
ระยะที่ ๑ : เดือนตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๖๓
ระยะที่ ๒ : เดือนมกราคม-มีนาคม ๒๕๖๔
ระยะที่ ๓ : เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๔</td>
<td>
<table>
<tr><th>วัน/เดือน/ปี</th><th>จำนวนผู้ใช้สิทธิ (ล้านคน)</th><th>มูลค่าการใช้สิทธิ (ล้านบาท)</th></tr>
<tr><td colspan="3">ระยะที่ ๑ (ต.ค-ธ.ค. ๖๓)</td></tr>
<tr><td>๘-๓๑ ต.ค.</td><td>๑๓.๕๑</td><td>๖,๗๔๗.๔๒</td></tr>
<tr><td>๑-๓๐ พ.ย.</td><td>๑๓.๖๑</td><td>๖,๗๙๖.๗๐</td></tr>
<tr><td>๑-๓๑ ธ.ค.</td><td>๑๓.๖๑</td><td>๖,๗๙๗.๑๗</td></tr>
<tr><td>รวม</td><td></td><td>๒๐,๓๔๑.๒๙</td></tr>
<tr><td colspan="3">ระยะที่ ๒ (ม.ค.-มี.ค. ๖๔)</td></tr>
<tr><td>๑-๓๑ ม.ค.</td><td>๑๓.๕๙</td><td>๖,๗๙๑.๘๒</td></tr>
<tr><td>๑-๒๘ ก.พ.</td><td>๑๓.๔๒</td><td>๖,๖๙๔.๘๐</td></tr>
<tr><td>๑-๓๑ มี.ค.</td><td>๑๓.๐๐</td><td>๖,๔๕๖.๘๗</td></tr>
<tr><td>รวม</td><td></td><td>๑๙,๙๔๓.๔๙</td></tr>
<tr><td colspan="3">ระยะที่ ๓ (ก.ค.-ธ.ค. ๖๔)</td></tr>
<tr><td>๑-๓๑ ก.ค.</td><td>๑๓.๓๔</td><td>๒,๖๖๑.๑๓</td></tr>
</table>
ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔
</td>
</tr>
</table>

โครงการ/มาตรการ	วัตถุประสงค์/แนวทางการดำเนินงาน	ผลการดำเนินการ
โครงการคนละครึ่ง	**ระยะที่ ๑** **- กลุ่มเป้าหมาย** ประชาชน ไม่เกิน ๑๐ ล้านคน - **วัตถุประสงค์** เพิ่มกำลังซื้อให้แก่ประชาชน **- แนวทางการดำเนินการ** ประชาชนได้รับสิทธิภาครัฐร่วมจ่ายร้อยละ ๕๐ สำหรับค่าอาหาร เครื่องดื่มและสินค้าทั่วไป ไม่รวมถึง สลากกินแบ่งรัฐบาล เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาสูบ ทั้งนี้ ไม่เกิน ๑๕๐ บาทต่อคนต่อวัน หรือไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาทต่อคน โดยจะต้องชำระเงินผ่านระบบชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์โดยภาครัฐ (G-Wallet) บนแอปพลิเคชัน “เป๋าตัง” กับร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการที่ติดตั้งแอปพลิเคชัน “ถุงเงิน” **- ระยะเวลา** : ๒๓ ตุลาคม-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓	การดำเนินโครงการคนละครึ่ง ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ ที่สิ้นสุดเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ พบว่า มีร้านค้าลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการฯ และรับชำระเงินด้วยแอปพลิเคชัน “ถุงเงิน” จำนวน ๑.๐๙ ล้านร้าน ทั้งนี้ มีผู้ใช้สิทธิรวมจำนวน ๑๔.๗๙ ล้านคน มียอดการใช้จ่ายรวม จำนวน ๑๐๒,๐๖๕ ล้านบาท แบ่งเป็น เงินที่ประชาชนจ่าย จำนวน ๕๒,๒๕๑ ล้านบาท และภาครัฐร่วมจ่าย จำนวน ๔๙,๘๑๔ ล้านบาท
	ระยะที่ ๒ **- กลุ่มเป้าหมาย** ประชาชน ไม่เกิน ๑๕ ล้านคน **- แนวทางการดำเนินการ** ประชาชนได้รับสิทธิไม่เกิน ๑๕๐ บาทต่อคนต่อวัน หรือไม่เกิน ๓,๕๐๐ บาทต่อคน ประกอบด้วย (๑) ผู้ได้รับสิทธิโครงการ คนละครึ่งเดิม ไม่เกิน ๑๐ ล้านคน จะได้รับสิทธิวงเงินสนับสนุนจากรัฐเพิ่มเติมคนละ ๕๐๐ บาท (๒) ผู้ลงทะเบียนใหม่ไม่เกิน ๕ ล้านคน จะได้รับสิทธิวงเงินสนับสนุนจากรัฐคนละ ๓,๕๐๐ บาท **- ระยะเวลา** : ๑ มกราคม-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔	
	ระยะที่ ๓ **- กลุ่มเป้าหมาย** ประชาชน ไม่เกิน ๓๑ ล้านคน **- แนวทางการดำเนินการ** ประชาชนได้รับสิทธิไม่เกิน ๑๕๐ บาทต่อคนต่อวัน หรือไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาทต่อคน ในแต่ละรอบรอบละ ๓ เดือน หรือไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาทต่อคน **- ระยะเวลา** : ๑ กรกฎาคม-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔	มีผู้ประกอบการลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑.๒ ล้านคน มีผู้มีสิทธิสะสม จำนวน ๒๒.๘๘ ล้านคน โดยมียอดการใช้จ่ายสะสม จำนวน ๔๘,๑๓๖ ล้านบาท แบ่งเป็นเงินที่ประชาชนจ่ายสะสม จำนวน ๒๔,๓๘๕.๖ ล้านบาท และรัฐร่วมจ่ายสะสม จำนวน ๒๓,๗๕๐.๔ ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

โครงการ/มาตรการ	วัตถุประสงค์/แนวทางการดำเนินงาน	ผลการดำเนินการ
มาตรการช้อปดีมีคืน	**- กลุ่มเป้าหมาย** ประชาชน ประมาณ ๓.๗ ล้านคน - **วัตถุประสงค์** กระตุ้นการบริโภคในช่วงปลายปี ๒๕๖๓ ผ่านกลุ่มผู้มีความสามารถในการใช้จ่าย ซึ่งจะช่วยบรรเทาภาระภาษีให้กับผู้เสียภาษีเงินได้ และยังเป็นการสนับสนุนผู้ประกอบการที่อยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าท้องถิ่น **- แนวทางการดำเนินการ** ลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากค่าใช้จ่ายค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการในประเทศที่จ่ายให้กับผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม รวมถึงหนังสือ e-Book และค่าสินค้า OTOP ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท สำหรับการซื้อสินค้าและรับบริการ **- ระยะเวลา** ๒๓ ตุลาคม-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓	มีเม็ดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจจำนวน ๒๓,๘๖๖.๙๕ ล้านบาท
โครงการเราชนะ	**- กลุ่มเป้าหมาย** ๔ กลุ่ม ได้แก่ ๑) กลุ่มผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ๒) กลุ่มผู้มีแอปพลิเคชัน “เป๋าตัง” ๓) กลุ่มผู้ลงทะเบียนออนไลน์ผ่าน www.เราชนะ.com และ ๔) กลุ่มผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของโครงการ - **วัตถุประสงค์** ช่วยเหลือด้วยการลดภาระค่าครองชีพให้แก่ประชาชนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ระลอกใหม่ **- แนวทางการดำเนินการ** สนับสนุนวงเงินเพื่อช่วยเหลือประชาชนจำนวนไม่เกิน ๙,๐๐๐ บาทต่อคน ตลอดระยะเวลาโครงการ ผ่านช่องทางการสนับสนุนวงเงิน ๓ ช่องทาง ประกอบด้วย บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ แอปพลิเคชัน “เป๋าตัง” และบัตรประจำตัวประชาชน โดยจ่ายเงินเป็นรายสัปดาห์ เพื่อนำไปใช้ชำระค่าสินค้าหรือบริการกับผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ และสามารถสะสมเพื่อใช้จ่ายได้จนถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ **- ระยะเวลา** เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม ๒๕๖๔	ผู้ได้รับสิทธิโครงการเราชนะประมาณ ๓๓.๒ ล้านคน มีผู้ใช้จ่ายตามโครงการประมาณ ๓๒.๘ ล้านคน วงเงินรวม ๒๗๓,๔๘๒ ล้านบาท

โครงการ/มาตรการ	วัตถุประสงค์/แนวทางการดำเนินงาน	ผลการดำเนินการ
โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ	**- กลุ่มเป้าหมาย** ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ เช่น ผู้ที่ไม่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ไม่มีสมาร์ทโฟน ทำให้ไม่สามารถใช้งานแอปพลิเคชัน “เป๋าตัง” ได้ รวมถึงผู้ที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง (ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ทุพพลภาพ ผู้ป่วยติดเตียงที่ไม่สามารถเดินทางไปลงทะเบียนหรือเดินทางไปใช้จ่ายวงเงินที่ได้รับผ่านแอปพลิเคชัน “เป๋าตัง” ได้) และได้รับสิทธิเราชนะกลุ่มผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ประมาณ ๒.๕ ล้านคน - **วัตถุประสงค์** เพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ **- แนวทางการดำเนินการ** ช่วยเหลือค่าซื้อสินค้าจากร้านธงฟ้าฯ และค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการจากร้านค้าหรือผู้ให้บริการที่เข้าร่วมโครงการ คนละครึ่ง ระยะที่ ๓ ผ่านบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ จำนวน ๒๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน ระยะเวลา ๖ เดือน **- ระยะเวลา** เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๔	มีผู้ใช้สิทธิ จำนวน ๘๕๒,๔๙๐ คน และมีมูลค่าการใช้สิทธิ จำนวน ๑๖๙.๑๕ ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔)
โครงการยิ่งใช้ยิ่งได้	**- กลุ่มเป้าหมาย** ประชาชนผู้ได้รับสิทธิไม่เกิน ๔ ล้านคน - **วัตถุประสงค์** ฟื้นฟูเศรษฐกิจโดยการบริโภคภายในประเทศผ่านผู้มีกำลังซื้อและสนับสนุนผู้ประกอบการที่อยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม **- แนวทางการดำเนินการ** ประชาชนที่ชำระสินค้าหรือบริการ ได้แก่ ค่าอาหาร เครื่องดื่ม สินค้าทั่วไป ค่าบริการนวด สปา ทำผม ทำเล็บ ผ่าน G-Wallet บนแอปพลิเคชัน “เป๋าตัง” กับผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ติดตั้งแอปพลิเคชัน “ถุงเงิน” ที่เข้าร่วมโครงการ ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๖๔ จะได้รับวงเงินสนับสนุนในรูปแบบของบัตรกำนัลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Voucher) โดยวงเงินใช้จ่ายที่จะนำมาคำนวณสิทธิ e-Voucher ไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาทต่อคน สามารถใช้จ่ายด้วย e-Voucher ได้ตั้งแต่วันที่ ๗ สิงหาคม-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ และไม่สามารถแลกเป็นเงินสดได้ **- ระยะเวลา** ๑ กรกฎาคม-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔	มีผู้ได้รับสิทธิ จำนวน ๔๖๒,๙๕๒ คน ยอดใช้จ่ายสะสม จำนวน ๘๓๐.๖ ล้านบาท คิดเป็นมูลค่า e-Voucher ๗๙.๔ ล้านบาท ทั้งนี้ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เห็นชอบให้ปรับลดจำนวนประชาชนผู้ได้รับสิทธิเหลือไม่เกิน ๑.๔ ล้านคน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

๑.๑.๔ ช่วยเหลือผู้ประกอบการและประชาชนในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและบรรเทาภาระหนี้สิน เช่น

สนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้แก่ SMEs ๒๔,๐๐๐ ราย

(๑) **สนับสนุนสินเชื่อในอัตราดอกเบี้ยเป็นธรรมให้กลุ่มประชาชนฐานราก/ผู้ประกอบการรายย่อยที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙** ให้มีเงินทุนหมุนเวียนเพื่อเสริมสภาพคล่องรวมมากกว่า ๓.๒ ล้านราย เป็นเงิน ๕๖,๖๘๐ ล้านบาท โดยผ่อนปรนหลักเกณฑ์การอนุมัติสินเชื่อให้กับผู้ที่ไม่มีเครดิต ไม่มีประวัติทางการเงิน ส่งผลให้มีประชาชนฐานราก/ผู้ประกอบการรายย่อยที่ไม่สามารถเข้าถึงสินเชื่อในระบบได้รับโอกาสเข้าถึงสินเชื่อประมาณ ๒.๕๓ ล้านราย

(๒) **สนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้ผู้ประกอบการ SMEs รายย่อย ที่ได้รับผลกระทบโควิด-๑๙** ประมาณ ๒๔,๐๐๐ ราย คิดเป็นเงินจำนวน ๑๖๒,๕๑๙ ล้านบาท

(๓) **สนับสนุนการสร้างโอกาสให้กับประชาชนฐานราก/ผู้ประกอบการรายย่อย** ที่ไม่สามารถขอสินเชื่อตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการให้สินเชื่อปกติด้วยการให้สินเชื่อจำนำทะเบียนรถ โดยสามารถปรับลดอัตราดอกเบี้ยจำนำทะเบียนรถในตลาดจากร้อยละ ๒๔ ต่อปี เป็นร้อยละ ๑๖-๑๘ ต่อปี มีผู้ได้รับประโยชน์ ๓.๕ ล้านราย

(๔) **สนับสนุนและสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการ SMEs** ที่ขาดสภาพคล่องแต่มีที่ดินเป็นหลักทรัพย์ โดยออกผลิตภัณฑ์ “สินเชื่อ SMEs มีที่ มีเงิน” ซึ่งผู้ประกอบการได้รับสินเชื่อ จำนวน ๑,๗๘๗ ราย เป็นเงินจำนวน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท และช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ที่ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวเพิ่มเติมผ่านโครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ SMEs มีที่ มีเงิน โดยมีผู้ประกอบการได้รับสินเชื่อ จำนวน ๕๖๙ ราย เป็นเงินจำนวน ๔,๐๕๒ ล้านบาท

SMEs เข้าร่วมมาตรการพักชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยอัตโนมัติ มากกว่า ๒.๕ ล้านราย

(๕) **จัดทำมาตรการพักชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยอัตโนมัติ** สำหรับลูกค้าที่มีสินเชื่อบุคคล สินเชื่อเคหะ และสินเชื่อ SMEs โดยในปี ๒๕๖๓ มีลูกค้าเข้าร่วมมาตรการมากกว่า ๒.๕ ล้านราย และในปี ๒๕๖๔ มีมาตรการผ่อนปรนการชำระหนี้เพิ่มเติมสำหรับลูกค้าในพื้นที่ควบคุมสูงสุด ๒๘ จังหวัดและพื้นที่อื่น (แล้วแต่กรณีความรุนแรงที่ได้รับผลกระทบ) รวมถึงลูกหนี้ที่ไม่สามารถชำระหนี้ตามเงื่อนไขในสัญญากู้เดิมได้ ซึ่งมีลูกหนี้เข้าร่วมมาตรการกว่า ๐.๘๑ ล้านราย เป็นเงินจำนวน ๔๒๗,๐๐๐ ล้านบาท

(๖) **ให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ SMEs เพื่อให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับริเริ่มหรือขยายการส่งออก** โดยสิ้นเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ มียอดคงค้างเงินให้สินเชื่อ SMEs จำนวน ๓๒,๖๖๓ ล้านบาท และมีผู้ประกอบการ SMEs ที่ได้รับการสนับสนุนสินเชื่อ จำนวน ๓,๕๕๖ ราย

(๗) **สนับสนุน SMEs รายย่อยผ่านกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม** (ระยะเวลาโครงการตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔) ให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการแล้วจำนวน ๒,๐๕๘ ราย วงเงิน ๓,๔๑๖.๕๓ ล้านบาท

(๘) **สนับสนุนสินเชื่อเพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชน** (ระยะเวลาโครงการตั้งแต่วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐-๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๔) โดยตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้ให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ จำนวน ๑,๙๙๑ ราย วงเงิน ๔,๗๑๘.๗๒ ล้านบาท

(๙) **สนับสนุนสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการรายย่อยที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโควิด-๑๙ รายเล็ก Extra Cash** (ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๓-๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔) โดยข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้ให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ จำนวน ๔,๓๐๕ ราย วงเงิน ๗,๔๕๙.๙๔ ล้านบาท

(๑๐) **ให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบธุรกิจภายใต้พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔** (ระยะเวลาโครงการตั้งแต่วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔-๙ เมษายน ๒๕๖๖) โดยข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้ให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ จำนวน ๗๖๕ ราย วงเงิน ๑,๒๐๐.๓๑ ล้านบาท

(๑๑) **ให้สินเชื่อ เสริมพลัง สร้างอนาคต SMEs ไทย ภายใต้สินเชื่อของกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวประชารัฐ** (ระยะเวลาโครงการตั้งแต่วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๔-๓๐ กันยายน ๒๕๖๔) โดยข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้ให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ จำนวน ๒๔๖ ราย วงเงิน ๙๙๙.๙๒ ล้านบาท

(๑๒) **สนับสนุนสินเชื่อเสริมสร้างธุรกิจรายย่อยมุสลิม ระยะที่ ๓** โดยให้บริการทางการเงินตามหลักศาสนาอิสลาม (หลักชะรีอะฮ์) เพื่อเพิ่มความสามารถในการประกอบอาชีพและยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (Micro-entrepreneurs, Small and Medium-sized Enterprises: MSMEs) มุสลิม ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ ได้ให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ จำนวน ๒,๗๕๙ ราย วงเงิน ๓๗๒ ล้านบาท

(๑๓) **สนับสนุนสินเชื่อมุสลิมและสินเชื่อสนับสนุนชายแดนภาคใต้รายย่อย** วงเงินไม่เกิน ๒๐ ล้านบาท โดย ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ ได้ให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ จำนวน ๑,๖๔๓ ราย วงเงิน ๑,๖๗๐ ล้านบาท

๑.๑.๕ ให้สิทธิเสียภาษีในอัตราภาษีศูนย์ สำหรับสุราสามทับที่นำไปแปลงสภาพเพื่อใช้ในการผลิตเจลแอลกอฮอล์ให้มากขึ้นเพื่อให้มีปริมาณที่เพียงพอและประชาชนสามารถเข้าถึงได้ในราคาที่เหมาะสมในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

๑.๑.๖ ขยายเวลาการลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบินไอพ่น จากเดิม ๔.๗๒๖ บาทต่อลิตร เหลือ ๐.๒๐ บาทต่อลิตร ออกไปจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ เพื่อช่วยเหลือสายการบินให้มีสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจเพิ่มขึ้น

๑.๒ การกำกับดูแลวินัยการเงินการคลัง ติดตามและกำกับดูแลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เช่น จัดทำรายงานความเสี่ยงทางการคลังประจำปีงบประมาณ และติดตามและรายงานสัดส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

๑.๓ การปฏิรูปโครงสร้างรายได้ภาครัฐ

๑.๓.๑ ปรับปรุงกฎหมายเพื่อจัดเก็บภาษีจากบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) โดยกำหนดให้ผู้ให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศและอิเล็กทรอนิกส์แพลตฟอร์มที่มีรายได้เกินกว่า ๑.๘ ล้านบาทต่อปี จากการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการในประเทศไทยซึ่งไม่ใช่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ยื่นแบบแสดงรายการและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยคาดว่าจะทำให้จัดเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้นประมาณ ๕,๐๐๐ ล้านบาท

ปรับปรุงกฎหมายเพื่อจัดเก็บภาษีจากบริการอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) คาดว่าจะเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้น ๕,๐๐๐ ล้านบาท

๑.๓.๒ ติดตามเงินนำส่งรายได้แผ่นดินของรัฐวิสาหกิจและกิจการที่กระทรวงการคลังถือหุ้นต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ มีการนำส่งรายได้แผ่นดิน จำนวน ๑๒๓,๐๒๒ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๗ เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายทั้งปี จำนวน ๑๕๙,๘๐๐ ล้านบาท

๑.๓.๓ ติดตามการเบิกจ่ายงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจ ณ สิ้นเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ รัฐวิสาหกิจ ๔๓ แห่ง (ที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำกับดูแลโดยตรง) มีผลการเบิกจ่ายงบลงทุนสะสมเป็นไปตามแผน โดยสามารถเบิกจ่ายได้จำนวน ๒๑๐,๔๑๙ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๖

รัฐวิสาหกิจ ๔๓ แห่ง มีผลการเบิกจ่ายงบลงทุน กว่า ๒๑๐,๔๑๙ ล้านบาท คิดเป็น ๙๖%

๑.๓.๔ ให้เงินอุดหนุนบริการสาธารณะเพื่อลดภาระค่าครองชีพประชาชนผู้มีรายได้น้อย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้อุดหนุนการรถไฟแห่งประเทศไทย จำนวน ๒,๘๘๗ ล้านบาท และองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำนวน ๒,๓๓๘ ล้านบาท

๑.๓.๕ พัฒนาโครงการโครงสร้างพื้นฐานจากการลงทุนของภาครัฐและเอกชนเฉลี่ยปีละ ๔๗,๐๐๐ ล้านบาท โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้อนุมัติแล้ว จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่ โครงการบริหารจัดการท่าเทียบเรือสาธารณะเพื่อขนถ่ายสินค้าเหลว (๑๖,๐๙๖ ล้านบาท) โครงการศูนย์เปลี่ยนถ่ายรูปแบบการขนส่งสินค้าเชียงของ จังหวัดเชียงราย (๒,๘๖๕ ล้านบาท) และโครงการทางพิเศษสายกะทู้-ป่าตอง จังหวัดภูเก็ต (๑๔,๔๖๙ ล้านบาท)

๑.๔ การปฏิรูประบบการออม

๑.๔.๑ ออกพันธบัตรออมทรัพย์เพื่อส่งเสริมการออมภาคประชาชน เพื่อให้มีทางเลือกในการออม การลงทุน และได้รับผลตอบแทนที่ดีในช่วงที่ตลาดการเงินมีความเสี่ยงจากความผันผวนของเศรษฐกิจ โดยในปี ๒๕๖๔ ได้มีการจำหน่ายพันธบัตรออมทรัพย์พิเศษ รุ่น “เราชนะ” และ “ยิ่งออมยิ่งได้” วงเงินรวม ๑๑๐,๐๐๐ ล้านบาท และเปิดให้มีการซื้อขายพันธบัตรออมทรัพย์ในตลาดรอง และยกระดับบริการภาษีผ่านวอลเล็ต สบม. (สะสมบอนด์มั่งคั่ง) บนแอปพลิเคชัน “เป๋าตังค์” ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้วอลเล็ต สบม. เป็น One-Stop Service ที่ตอบโจทย์การออม การลงทุนสำหรับประชาชนอย่างแท้จริง

จำหน่ายพันธบัตรออมทรัพย์พิเศษ รุ่น “เราชนะ” และ “ยิ่งออมยิ่งได้” วงเงิน ๑๑๐,๐๐๐ ล้านบาท

๑.๔.๒ ส่งเสริมการออมและการสร้างวินัยทางการเงินแก่เด็ก เยาวชน และประชาชนฐานราก โดยอบรมให้ความรู้ทางการเงินแก่กลุ่มเป้าหมายผ่านการดำเนินการ เช่น โครงการธนาคารโรงเรียน ๑,๒๓๒ แห่ง ซึ่งพบว่านักเรียนในโครงการธนาคารโรงเรียนมีคะแนนทักษะทางการเงินสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ การจัดทำคลังความรู้ด้านการออมมากกว่า ๗๐ หลักสูตร การจัดทำเว็บไซต์และแอปพลิเคชันเพื่อส่งเสริมการออม และการวางแผนทางการเงินให้ประชาชนสามารถเข้าถึงความรู้ทางการเงินได้สะดวกและรวดเร็ว

๑.๔.๓ เพิ่มสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ เพื่อสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตของประชาชนกลุ่มแรงงานนอกระบบที่มีถึง ๒๐ ล้านคนทั่วประเทศ จะได้มีเงินไว้ใช้อย่างพอเพียงเมื่อเข้าสู่ยามชราภาพหลังอายุ ๖๐ ปี โดยได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบของเงินบำนาญ ทั้งนี้ ปัจจุบันกองทุนการออมแห่งชาติมีจำนวนสมาชิก (สะสม) จำนวน ๒.๔๔ ล้านคน

๑.๕ การสร้างแพลตฟอร์มเพื่อใช้ในการออกแบบนวัตกรรมเชิงนโยบาย

๑.๕.๑ บูรณาการข้อมูลและจัดทำ Dashboard ผู้มีรายได้น้อยเพื่อนำมาวิเคราะห์และออกแบบและจัดสรรนโยบายสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อช่วยลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำ โดยนำข้อมูลจากโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ปี ๒๕๖๐ และปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑๔.๖ ล้านคน มาจัดทำฐานข้อมูลและนำไปเป็นข้อมูลประกอบสำหรับการดำเนินนโยบายสำคัญต่าง ๆ ของรัฐบาลในปี ๒๕๖๓ เช่น โครงการเพื่อช่วยเหลือเยียวยา และชดเชย ให้แก่ประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ เพื่อช่วยเหลือผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และโครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยฐานข้อมูลจะได้รับการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอเพื่อช่วยให้การดำเนินนโยบายมีประสิทธิภาพ สามารถจัดสรรสวัสดิการได้เหมาะสมและตอบสนองต่อความต้องการของผู้ถือบัตรสวัสดิการมากขึ้น นอกจากนี้ ฐานข้อมูลผู้ถือบัตรสวัสดิการได้นำไปต่อยอดและบูรณาการร่วมกับฐานข้อมูลอื่น เช่น ฐานข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ฐานข้อมูลปัญหาโครงสร้างพื้นฐานของเศรษฐกิจและสังคมระดับหมู่บ้านของคณะกรรมการชนบทไทย ฐานข้อมูลของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และฐานข้อมูลเกษตรกร ทั้งนี้ การบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานจะช่วยทำให้ฐานข้อมูลมีประโยชน์มากขึ้น ต่อยอดเป็นข้อมูลที่มีคุณค่า และทำให้เห็นปัญหาที่หลากหลายมิติมากยิ่งขึ้น

๑.๕.๒ จัดทำ Dashboard โครงการคนละครึ่ง โดยนำข้อมูลการทำธุรกรรมผ่าน G-Wallet บนแอปพลิเคชัน “เป๋าตัง” กับร้านค้าที่ติดตั้งแอปพลิเคชัน “ถุงเงิน” มาสร้างฐานข้อมูล และจัดทำเป็น Dashboard ที่แสดงข้อมูลการใช้จ่ายในมิติต่าง ๆ เช่น อายุของผู้ใช้จ่าย ระยะเวลาการใช้จ่าย จังหวัดที่ใช้จ่าย ประเภทร้านค้า ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับการติดตามผลการดำเนินโครงการและสามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจในระยะถัดไป

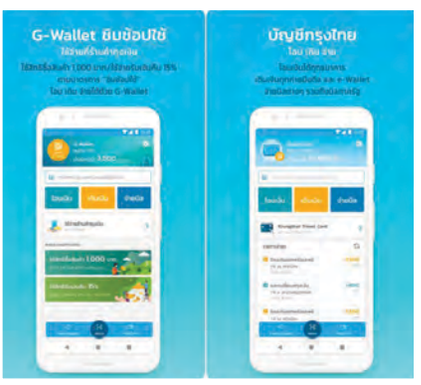

๑.๕.๓ พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการให้บริการทางการเงิน โดยสนับสนุนการให้บริการสินเชื่อการพักชำระหนี้และการปรับโครงสร้างหนี้ให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙ ผ่าน Mobile Banking โดยมีประชาชนได้รับความช่วยเหลือมากกว่า ๒ ล้านราย

๒. การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

๒.๑ การพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว [Bio-Circular-Green (BCG) Economy]

๒.๑.๑ ดำเนินโครงการ Big Rock เพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG จำนวน ๔๗ โครงการ โดยมีตัวอย่างผลสำเร็จ เช่น ภาคการเกษตร มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะโดยการถ่ายทอดเทคโนโลยี ได้แก่ ระบบตรวจวัดด้วยเซ็นเซอร์แบบเครือข่ายไร้สายเพื่อการจัดการและควบคุมอัตโนมัติและระบบการให้น้ำตามสภาวะความต้องการของพืชในระบบแปลงเปิดสำหรับไม้ผลใน ๓๙ ชุมชน ๑๔ จังหวัด รวมพื้นที่ ๑,๓๕๔ ไร่ ช่วยเพิ่มรายได้ให้กับเกษตร จำนวน ๙๐ ล้านบาท

๒.๑.๒ ยกระดับอุตสาหกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry: GI) มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่สะอาดระดับรายสาขา ลดปริมาณน้ำในโรงงานอุตสาหกรรมและส่งเสริมอุตสาหกรรมสีเขียว จำนวน ๒๒ โรงงาน ส่งเสริมและยกระดับโรงงานอุตสาหกรรมสู่ความยั่งยืนด้วยระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน จำนวน ๒๒ โรงงาน ส่งเสริมสถานประกอบการเพื่อมุ่งสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว จำนวน ๑๒๕ โรงงาน และรับรองโรงงานที่ผ่านเกณฑ์การยกระดับเข้าสู่อุตสาหกรรมสีเขียว จำนวน ๑,๙๙๒ ราย

รับรอง
โรงงานอุตสาหกรรม
สีเขียว
๑,๙๙๒ ราย

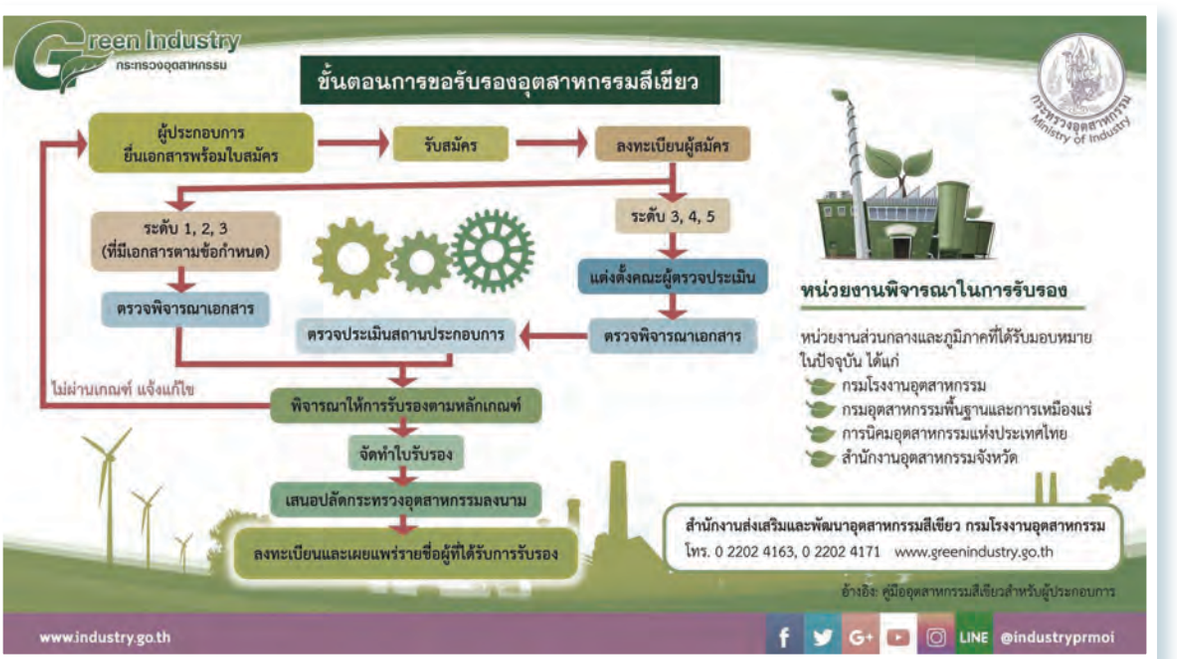

๒.๑.๓ ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีรีไซเคิลเพื่อพัฒนาของเสียเป็นทรัพยากรทดแทนด้านแร่และโลหะของประเทศและสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) มีการดำเนินการ เช่น ๑) **ส่งเสริม พัฒนา และต่อยอดเทคโนโลยีรีไซเคิล** โดยสำรวจศึกษาและคัดเลือกขยะหรือของเสียครัวเรือนและอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการรีไซเคิลเป็นวัตถุดิบทดแทนด้านแร่/โลหะในพื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๗ ชนิด และจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดเทคโนโลยีรีไซเคิลให้แก่ผู้ประกอบการและผู้ที่สนใจ จำนวน ๓๖๖ ราย (เป้าหมาย ๒๐๐ ราย) และ ๒) **เตรียมความพร้อมและพัฒนาอุตสาหกรรมพื้นฐาน**ตามเกณฑ์มาตรฐานเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีสถานประกอบการอุตสาหกรรมพื้นฐานที่ได้รับการเตรียมความพร้อมตามเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน ๕ ราย รวมทั้งมีการจัดทำคู่มือและระบบการประเมินประสิทธิภาพด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์

๒.๑.๔ พัฒนาและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชีวภาพ (Bioeconomy: Non-food) มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชีวภาพโดยใช้วัตถุดิบจากอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๐ ผลิตภัณฑ์ เช่น ผ้ากันเปื้อน/เสื้อกาวน์แบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง ถุงพลาสติกชีวภาพ ถุงมือพลาสติก กระปุกครีม แผ่นกรองหน้ากากอนามัย พื้นทางเดินจากเศษวัสดุทางธรรมชาติ และเชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ด และปี ๒๕๖๔ อยู่ระหว่างพัฒนาผลิตภัณฑ์ชีวภาพ จำนวน ๗ ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ถุงฟิล์มพลาสติกใช้สำหรับบรรจุอาหารสด ถุงซองน้ำตาล ยูเอสบีแฟลชไดร์ฟ เซิร์ฟสเก็ต เหล้ารัม ลิปบาล์ม ที่มีส่วนผสมจากไขอ้อย สบู่เหลว ผสมสควาเลนและเยื่อสกัดจากชานอ้อย รวมทั้งอยู่ระหว่างก่อสร้างศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมชีวภาพเพื่อเป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ชีวภาพจากอ้อยและน้ำตาลทราย รวมทั้งเชื่อมโยงงานวิจัยสู่ภาคอุตสาหกรรม ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้อุตสาหกรรมชีวภาพของไทยมีการลงทุนมากขึ้นและช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

๒.๑.๕ เพิ่มผลิตภาพการผลิตอ้อย มีการวิจัยและพัฒนาปรับปรุงพันธุ์อ้อย โดยได้อ้อยสายพันธุ์ใหม่ จำนวน ๔ สายพันธุ์ ได้แก่ ฝอยทอง ทองเอก ทองหยอด และทองหยิบ สามารถให้ผลผลิตอ้อย ๑๖-๒๐ ตันต่อไร่ และสามารถนำไปส่งเสริมให้แก่เกษตรกรชาวไร่อ้อยแต่ละภูมิภาคเพื่อปลูกทดแทนอ้อยสายพันธุ์เดิม ส่งผลให้เกษตรกรชาวไร่อ้อยมีรายได้เพิ่มขึ้น นอกจากนั้น มีการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้และกลุ่มการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาด้านอ้อย จำนวน ๘ ศูนย์ และพัฒนาห้องปฏิบัติการกลางเพื่อการทดสอบโรคและแมลงศัตรูอ้อย โดยได้ตรวจวินิจฉัยและทดสอบโรคและแมลงศัตรูอ้อย จำนวน ๒๙๘ ตัวอย่าง และเผยแพร่องค์ความรู้เรื่องการบริหารจัดการโรคและแมลงศัตรูอ้อย จำนวน ๘๑๗ ราย รวมทั้งมีห้องปฏิบัติการวิเคราะห์คุณภาพดินเพื่อการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการเกษตรกรชาวไร่อ้อยโดยวิเคราะห์ตัวอย่างดินให้แก่เกษตรกรชาวไร่อ้อย จากปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔ จำนวน ๗,๕๕๔ ตัวอย่าง

๒.๑.๖ กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) และมาตรฐานการตรวจสอบและรับรองแห่งชาติ (มตช.) ที่เกี่ยวข้องกับ BCG จำนวน ๔๙ มาตรฐาน แบ่งเป็น มาตรฐานเศรษฐกิจชีวภาพ จำนวน ๘ มาตรฐาน มาตรฐานเศรษฐกิจหมุนเวียน จำนวน ๑ มาตรฐาน และมาตรฐานเศรษฐกิจสีเขียว จำนวน ๔๐ มาตรฐาน

๒.๑.๗ มาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพของไทย มีความคืบหน้าที่สำคัญ ดังนี้

มาตรการ	ความคืบหน้าที่สำคัญ
มาตรการขจัดอุปสรรคการลงทุนและสร้างปัจจัยสนับสนุน	- ปรับปรุงแก้ไขร่างกฎกระทรวงกำหนดประเภท ชนิด และขนาดของโรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยเพิ่มกิจการอุตสาหกรรมชีวภาพ ๓ ประเภท ในบัญชีประเภทโรงงานอุตสาหกรรม ลำดับที่ ๔๒ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๔ - อยู่ระหว่างปรับปรุงพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. .... และปรับปรุงกฎกระทรวงกำหนดประเภท ชนิด และขนาดของโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีการเพิ่มกิจการอุตสาหกรรมชีวภาพ ประกอบด้วย พลาสติกชีวภาพและเคมีชีวภาพในบัญชีประเภทโรงงานอุตสาหกรรมเรียบร้อยแล้ว และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๔
มาตรการเร่งรัดการลงทุนภายในประเทศ	มีโครงการที่ดำเนินการผลิตเชิงพาณิชย์แล้ว จำนวน ๑ โครงการ มูลค่าการลงทุน ๑,๒๐๐ ล้านบาท โครงการที่เจรจาร่วมทุนสำเร็จแล้ว จำนวน ๑ โครงการ มูลค่าการลงทุน ๒๑,๔๓๐ ล้านบาท และโครงการที่อยู่ระหว่างแผนการลงทุน จำนวน ๔ โครงการ มีมูลค่าการลงทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นรวมประมาณ ๑๒๘,๐๐๐ ล้านบาท
มาตรการกระตุ้นอุปสงค์	ออกใบรับรองผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ย่อยสลายได้เองทางชีวภาพให้แก่ผู้ผลิต (Converter) แล้ว จำนวน ๔ ราย รวม ๔๒ ใบรับรอง โดยเป็นกลุ่มผลิตภัณฑ์หลอดพลาสติก ถุงขยะ ถุงหูหิ้ว ถุงซิป ฟิล์มปิดฝาแก้ว แก้วพลาสติก และฝาพลาสติก
มาตรการสร้างเครือข่ายในรูปแบบของศูนย์กลางความเป็นเลิศด้านชีวภาพ : Center of Bio Excellence (CoBE)	ให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการในการพัฒนาอุตสาหกรรมพลาสติกชีวภาพ จำนวน ๓๒ ราย มีผลิตภัณฑ์พลาสติกชีวภาพต้นแบบ ๒๐ ผลิตภัณฑ์ และอบรมหลักสูตรการปฏิรูปผู้ประกอบการเพื่อเข้าสู่อุตสาหกรรมพลาสติกชีวภาพ มีผู้เข้าร่วม จำนวน ๓๓๕ ราย

๒.๑.๘ ดำเนินโครงการพัฒนาศูนย์ข้อมูลเชิงลึกอุตสาหกรรม มีการปรับปรุงฐานข้อมูลเดิมให้เป็นปัจจุบันและพัฒนาฐานข้อมูลใหม่ที่สำคัญด้านอุตสาหกรรมชีวภาพทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ โดยเน้นผลิตภัณฑ์เป้าหมาย ได้แก่ ฐานข้อมูลงานวิจัย/เทคโนโลยีการผลิตอุตสาหกรรมชีวภาพ ฐานข้อมูลผู้ประกอบการในประเทศ ฐานข้อมูลห้องปฏิบัติการ ฐานข้อมูลห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของพืชสำคัญ ฐานข้อมูลห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ของผลิตภัณฑ์เป้าหมาย ฐานข้อมูลการนำเข้า-ส่งออก ฐานข้อมูลกฎระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้อง และฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ย่อยสลายได้ทางชีวภาพที่ได้การรับรองจากสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

๒.๒ การพัฒนาอุตสาหกรรมไทยให้สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีหรือแนวโน้มการค้าโลก

๒.๒.๑ พัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ

(๑) ให้คำปรึกษาและแนะนำเชิงลึกผู้ประกอบการ/สถานประกอบการเพื่อเข้าสู่กระบวนการพัฒนาต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ และปรับปรุงประสิทธิภาพต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติโดยมีเป้าหมาย ๘๘ ต้นแบบ

(๒) สนับสนุนผู้ลงทุนที่ใช้หุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติในกระบวนการผลิตให้ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา ๓ ปี วงเงินยกเว้นไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของเงินลงทุนในระบบอัตโนมัติ และกรณีที่มีการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมในประเทศ (ซื้อจากกลุ่มผู้ผลิตในประเทศ) มากกว่าร้อยละ ๓๐ ของเงินลงทุน ให้ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ร้อยละ ๑๐๐

(๓) สร้างอุปทานและพัฒนาผู้รวบรวมระบบ (System Integrator: SI) ในประเทศ ให้มีจำนวนเพียงพอและมีขีดความสามารถในการรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมผลิตหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติในอนาคต โดยมี SI ยื่นลงทะเบียนแล้ว จำนวน ๒๐๐ กิจการ และได้รับการขึ้นทะเบียน จำนวน ๗๔ กิจการ (ยอดสะสมตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๖๐-ปัจจุบัน) รวมทั้งมีการพัฒนา SI และผู้ใช้งาน (SI Warrior) รวมทั้งสิ้น ๒,๑๒๐ คน บ่มเพาะ Startup ที่เป็น SI (SI Startup) จำนวน ๗๐ กิจการ ต้นแบบหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ จำนวน ๒๗๓ ต้นแบบ สร้างเครือข่าย Cluster จำนวน ๒ เครือข่าย ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มศักยภาพและจำนวนของกิจการ SI

(๔) จัดตั้งหน่วยงาน Center of Robotic Excellence (CoRE) เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีและบุคลากร โดยเป็นการรวมตัวในลักษณะเครือข่ายของหน่วยงานชั้นนำด้านหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติของประเทศ ทำหน้าที่ให้การรับรองและขึ้นทะเบียน SI พัฒนาบุคลากรและเทคโนโลยีด้านหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ

๒.๒.๒ แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๗๐)
คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๓ รับทราบแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๗๐) สรุปความคืบหน้าที่สำคัญ ดังนี้

มาตรการ	ความคืบหน้าที่สำคัญ
สร้างนักรบอุตสาหกรรมอาหารพันธุ์ใหม่ (Food Warriors)	ให้คำปรึกษาเชิงลึกเพื่อให้มีความพร้อมในการตรวจรับรองตามมาตรฐานต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดการพัฒนาเกษตรกรมากกว่า ๑๕๐,๐๐๐ ราย ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหารมากกว่า ๓๕,๐๐๐ ราย การพัฒนาผลิตภัณฑ์มากกว่า ๑๕๐ ผลิตภัณฑ์
สร้างนวัตกรรมอาหารอนาคต (Future Food Innovation)	- ร่วมมือกับเครือข่ายมหาวิทยาลัยในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างศักยภาพในการแข่งขัน - จัดทำเครือข่ายเมืองนวัตกรรมอาหาร (Food Innopolis Network) และจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จเมืองนวัตกรรมอาหารเพิ่มเติม รวมทั้งพัฒนาแพลตฟอร์มเมืองนวัตกรรมอาหาร (Food Innopolis Service Platform)
สร้างโอกาสทางธุรกิจ (New Marketing Platform)	อบรมให้ความรู้ในการดำเนินธุรกิจแบบเครือข่าย โดยมีผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุน รวมทั้งสิ้น ๘ โครงการ รวมมูลค่าเงินลงทุนประมาณ ๗๗๕ ล้านบาท
สร้างปัจจัยพื้นฐานเพื่อเร่งการพัฒนาอุตสาหกรรม	- พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้แก่เกษตรกรกว่า ๘,๐๐๐ ราย - ส่งเสริมการสร้างระบบตรวจสอบย้อนกลับอาหารในกลุ่มผู้ประกอบการอาหารที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ โดยมีผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนรวมทั้งสิ้น ๑๗ โครงการ มูลค่ารวม ๔,๖๖๔ ล้านบาท

๒.๒.๓ มาตรการสนับสนุนการผลิตรถยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าในประเทศไทย
โดยมีคณะกรรมการนโยบายยานยนต์ไฟฟ้าแห่งชาติเป็นกลไกในการบูรณาการการขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านไปสู่ยานยนต์ไฟฟ้า และได้กำหนดเป้าหมายการผลิตและการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ ได้แก่ รถยนต์นั่ง/รถกระบะ รถจักรยานยนต์ รถบัส/รถบรรทุก รถสามล้อ และเรือโดยสาร รถไฟระบบราง ใน ๒ ระยะ คือ ในปี ๒๕๖๘ และปี ๒๕๗๓ รวมทั้งกำหนดเป้าหมายการพัฒนาสถานีอัดประจุไฟฟ้าและการส่งเสริมการผลิตแบตเตอรี่สำหรับยานยนต์ไฟฟ้าตามเป้าหมายการใช้ข้างต้น นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ประกอบด้วย ๑) คณะอนุกรรมการส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าและชิ้นส่วน ๒) คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและแบตเตอรี่เพื่อรองรับยานยนต์ไฟฟ้า ๓) คณะอนุกรรมการประเมินผลกระทบด้านน้ำมันเชื้อเพลิงและก๊าซเรือนกระจกจากการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้า และ ๔) คณะอนุกรรมการส่งเสริมการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า เพื่อการบูรณาการติดตามและเสนอแนะแนวทางในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ยานยนต์ไฟฟ้าของประเทศไทยที่เป็นรูปธรรมและเตรียมพร้อมในด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีและความต้องการของตลาด

๒.๒.๔ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันในอุตสาหกรรมดิจิทัลไทย ผ่านการส่งเสริมผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม โรงงาน ผู้ค้าหาบเร่แผงลอย เกษตรกร และชุมชน ให้เข้าถึงและได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลจากผู้ให้บริการด้านดิจิทัลที่มีมาตรฐานรับรองคุณภาพ โดยได้ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจร้านค้าและบริการ ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจท่องเที่ยว ธุรกิจการเกษตร (พืช ประมง ปศุสัตว์ และสินค้าแปรรูป) กว่า ๔,๗๐๐ ราย ให้เกิดการประยุกต์ใช้ดิจิทัลที่เหมาะสมต่อธุรกิจ สามารถพัฒนาศักยภาพ เพิ่มการยกระดับผลิตภัณฑ์และบริการ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการ หรือเพิ่มผลิตภาพหรือมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย โดยคาดว่าจะสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจกว่า ๒,๔๐๐ ล้านบาท

๒.๒.๕ ดำเนินโครงการสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovation and Technology Assistance Program: ITAP) เพื่อเป็นกลไกช่วยเหลือ SMEs ในการบริหารโครงการและนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต โดย ITAP ได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยและสถาบันต่าง ๆ ในรูปแบบเครือข่ายเพื่อให้บริการได้ครอบคลุมทุกภูมิภาคของประเทศไทยและมีที่ปรึกษาเทคโนโลยีปัจจุบันได้พัฒนาเทคโนโลยีเชิงลึกให้กับผู้ประกอบการ SMEs ครอบคลุมทุกภูมิภาคของประเทศ จำนวน ๑,๒๖๑ โครงการ โดยโครงการส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงกระบวนการผลิต (ร้อยละ ๔๓) การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ (ร้อยละ ๒๒) และการยกระดับคุณภาพมาตรฐาน (ร้อยละ ๑๖) ซึ่งสามารถจำแนกตามรายอุตสาหกรรมที่ ITAP ให้การสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี ๓ อันดับแรก คือ อุตสาหกรรมอาหาร (ร้อยละ ๓๑) อุตสาหกรรมเกษตร (ร้อยละ ๑๔) และอุตสาหกรรมเครื่องจักรและอุปกรณ์ (ร้อยละ ๗) ตามลำดับ

๒.๒.๖ ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของภาคการผลิตและบริการ เป็นการบูรณาการความร่วมมือ ๓ ส่วน ในรูปแบบหน่วยงานของรัฐ/องค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน โดยส่งเสริมการพัฒนาต้นแบบเครื่องจักร เครื่องมือและอุปกรณ์ เพื่อการผลิตระดับอุตสาหกรรมและการผลิตระดับชุมชนเพื่อผลักดันเศรษฐกิจฐานราก ปัจจุบันได้ออกแบบวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์ จำนวน ๓๕ เครื่อง จำแนกเป็นเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์ ในระดับอุตสาหกรรม จำนวน ๑๘ เครื่อง และในระดับชุมชน จำนวน ๑๗ เครื่อง ซึ่งสามารถลดรายจ่ายให้สถานประกอบการ/ชุมชน จำนวน ๒๕ ราย นอกจากนี้ สามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ในการสร้างเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์ ด้วยกระบวนการวิศวกรรม หรือหัวข้ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่นักพัฒนาเทคโนโลยี นักวิจัย บุคลากรในสถาบันการศึกษา ผู้ประกอบการภาคเอกชน นักประดิษฐ์ จำนวน ๑,๒๔๘ คน

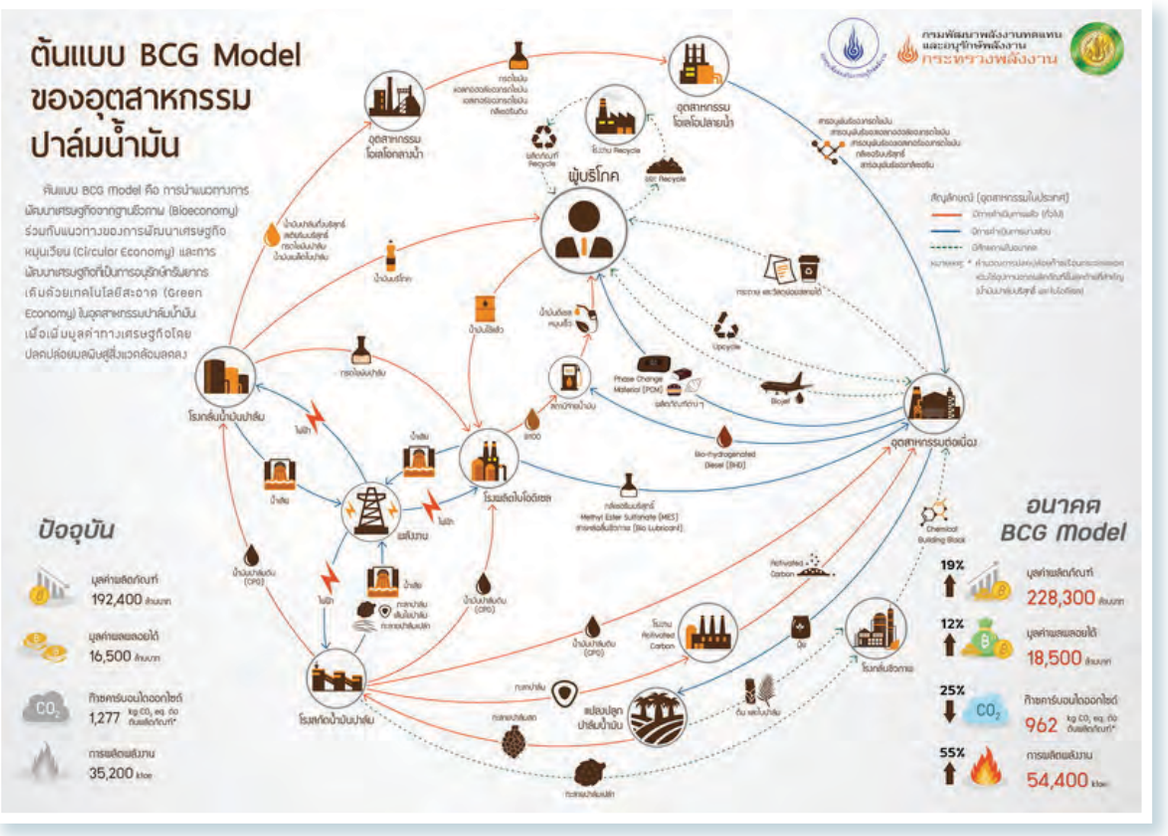

๒.๒.๗ ดำเนินมาตรการและแนวทางขับเคลื่อนการเพิ่มมูลค่าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม จัดทำร่างมาตรการ/แนวทางในการเพิ่มมูลค่าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยการพัฒนาส่งเสริมอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคัล ซึ่งได้กำหนดผลิตภัณฑ์เป้าหมาย จำนวน ๖ ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ๑) ผลิตภัณฑ์สารหล่อลื่นพื้นฐาน ๒) น้ำมันหม้อแปลงไฟฟ้าชีวภาพ ๓) ผลิตภัณฑ์สารซักล้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมโดยใช้สารตั้งต้นเมทิลเอสเทอร์ซัลโฟเนต ๔) น้ำมันหล่อลื่นและจาระบีชีวภาพ ๕) พาราฟิน และ ๖) สารกำจัดศัตรูพืช/แมลง และจัดทำร่างมาตรการ/แนวทางในการขับเคลื่อน ๕ มาตรการ ได้แก่ ๑) ด้านกระบวนการผลิตเทคโนโลยี วิจัย นวัตกรรม เช่น การขึ้นทะเบียนนวัตกรรมไทยเพื่อส่งเสริมนวัตกรรมสู่เชิงพาณิชย์ ๒) ด้านมาตรฐานและการทดสอบ เช่น การจัดทำมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ๓) ด้านสิทธิประโยชน์ เช่น มาตรการส่งเสริมการลงทุน ๔) ด้านอุปสงค์ เช่น มาตรการจัดซื้อสินค้าและจัดจ้างบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ ๕) ด้านอื่น ๆ เช่น มาตรการส่งเสริม/สิทธิประโยชน์ภายใต้เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) เพื่อสนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคัล

๒.๒.๘ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานประกอบกิจการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานแรงงานไทย ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านแรงงาน ซึ่งมีสถานประกอบกิจการได้รับการรับรองมาตรฐานแรงงานไทยหรือประกาศแสดงตนเอง จำนวน ๑,๑๕๕ แห่ง

๒.๓ การสร้างกลไกสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการรายใหม่

๒.๓.๑ พัฒนาผู้ประกอบการรายใหม่ (Startup Incubation 2020) ภายใต้โครงการจัดสร้าง Co-working space และการบ่มเพาะและเร่งรัดการเติบโตของ Startup และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ในจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ให้สามารถเป็นผู้ประกอบการที่มีแนวคิดและนวัตกรรมใหม่ในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์/บริการ สามารถดำเนินธุรกิจให้มีความเข้มแข็งและสามารถแข่งขันในระดับสากลได้ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ประกอบการ SMEs หรือ Startup ในจังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดใกล้เคียง จำนวน ๑๕ ราย

๒.๓.๒ สร้าง SMEs ไทยสู่เวทีการค้าสากล (ต้นกล้า ทู โกล) โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ ณ สถาบันพัฒนาผู้ประกอบการการค้ายุคใหม่ และผ่านระบบออนไลน์ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี สงขลา และชลบุรี ทั้งนี้ มีผู้สนใจเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๖๔๕ ราย

๒.๓.๓ จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “ครบเครื่องเรื่องการค้าออนไลน์ by NEA” ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผ่านระบบออนไลน์ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ประกอบการกลุ่มภาคเหนือ ทั้งนี้ มีผู้ประกอบการเข้าร่วมการสัมมนา จำนวน ๓๔๘ ราย

๒.๓.๔ ยกระดับศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (Micro-entrepreneurs, Small and Medium-sized Enterprises: MSMEs) และ SMEs โดยพัฒนาระบบผู้ให้บริการทางธุรกิจ (Service Provider) ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาระบบนิเวศเพื่อรองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจยุคใหม่ตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการสนับสนุนผู้ประกอบการยุคใหม่ให้สามารถพัฒนาตนเอง นวัตกรรม รวมถึงสินค้าและบริการให้สามารถแข่งขันในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจได้ โดยมี MSMEs และ SMEs ได้รับการพัฒนาด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบธุรกิจและยกระดับผลิตภาพและศักยภาพในการดำเนินธุรกิจ จำนวน ๓๐๕ ราย และมี SMEs ได้รับการรับรองและขึ้นทะเบียนด้านให้คำปรึกษา (Consulting) และเป็นพี่เลี้ยง (Coaching) ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบธุรกิจแก่ SMEs จำนวน ๒๒ ราย

๒.๓.๕ ให้บริการคำปรึกษาด้านทรัพย์สินทางปัญญาผ่านศูนย์ให้คำปรึกษาด้านทรัพย์สินทางปัญญา (IP Advisory Center: IPAC) เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ผู้ประกอบการ นักประดิษฐ์ และนักวิจัย ให้สามารถนำทรัพย์สินทางปัญญาไปเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจอย่างยั่งยืน มีผู้เข้าใช้บริการ IPAC กว่า ๒,๔๐๐ ครั้ง

๒.๔ การพัฒนาระบบและกลไกภาครัฐและสภาพแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพในการสนับสนุนผู้ประกอบการ

๒.๔.๑ พัฒนาระบบการรับรองตนเองของผู้ประกอบกิจการโรงงาน (Self-Declaration) จำนวน ๑ ระบบ และ**ระบบการขึ้นทะเบียน/กำกับดูแลผู้ตรวจสอบเอกชน (Third Party)** จำนวน ๑ ระบบ รวมทั้งมีการอบรมสัมมนาให้ความรู้แก่ผู้ประกอบกิจการโรงงานและเจ้าหน้าที่เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งานระบบการรับรองตนเองของผู้ประกอบกิจการโรงงาน จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐๐ คน

๒.๔.๒ พัฒนาแพลตฟอร์มสัญชาติไทย ได้แก่ แพลตฟอร์มดิจิทัลด้านการจัดส่งสินค้า (Delivery) และด้านการส่งเสริมการค้าขาย (Commerce) สัญชาติไทย เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการ MSMEs ให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอยู่รอดได้ในยุควิกฤตเศรษฐกิจ และแพลตฟอร์มด้านอาหารและการท่องเที่ยวของไทยซึ่งเชื่อมโยงบริการด้านอาหารและการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการไทย ทั้งรายใหญ่ รายกลาง รายเล็ก และวิสาหกิจเริ่มต้น โดยมีมูลค่าลงทุนของภาครัฐและเอกชนรวมมากกว่า ๑๘๐ ล้านบาท สามารถยกระดับผู้ประกอบการดิจิทัล จำนวน ๑๑๖ ราย เกี่ยวกับมาตรฐานสากล ISO/IEC 29110 ทั้งด้านการเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาซอฟต์แวร์และบริหารโครงการหรือด้านการพัฒนาการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าสู่ระบบมาตรฐาน อันนำไปสู่การพัฒนาและเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าและบริการดิจิทัล นอกจากนี้ ได้ผลักดันการพัฒนาเครื่องหมายรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ดิจิทัลที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศและระดับสากลเพื่อช่วยยกระดับสินค้าดิจิทัลที่จำหน่ายในประเทศ และเป็นกลไกในการส่งเสริมผู้ประกอบการไทยให้สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดสากล โดยผลิตภัณฑ์นำร่องที่ให้การรับรองเครื่องหมาย “dSURE” คือ กล้องวงจรปิดชนิด IP Camera ที่ควบคุมด้วยโมบายแอปพลิเคชัน

๒.๔.๓ มาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) เช่น ๑) ยกเว้นค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๒ และจำพวกที่ ๓ ประมาณ ๕๖,๐๐๐ โรงงาน ๒) ให้บริการชำระเงินค่าธรรมเนียมรายปีใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานและใบอนุญาตนำเข้าวัตถุอันตรายชนิดที่ ๓ การจดทะเบียนเครื่องจักร ชำระค่าธรรมเนียมจดทะเบียนเครื่องจักรผ่านช่องทางเคาน์เตอร์เซอร์วิส ช่องทางออนไลน์ และธนาคาร ๓) ให้บริการยื่นคำขออนุญาตตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๖๒ คำขอจดทะเบียนกรรมสิทธิ์เครื่องจักร และคำขอจดทะเบียนนิติกรรมผ่านช่องทางออนไลน์ ๔) ให้บริการยื่นคำขอและออกใบสำคัญเกี่ยวกับวัตถุอันตรายผ่านระบบการอนุญาตวัตถุอันตรายเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (ระบบ (Hazardous Substance Single Submission: HSSS) ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ๕) แจ้งและรับแจ้งการมีบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมประจำโรงงานทางไปรษณีย์แทนการมายื่นด้วยตนเอง โดยพิจารณาภายใน ๙ วันทำการและแจ้งกลับทางไปรษณีย์ และ ๖) ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนหรือต่ออายุทะเบียนบุคลากรด้านความปลอดภัยทางไปรษณีย์

ยกเว้นค่าธรรมเนียมรายปี ให้แก่ผู้ประกอบการ ๕๖,๐๐๐ โรงงาน

๓. การพัฒนาภาคเกษตร

๓.๑ การรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและรายได้ให้แก่เกษตรกรในสินค้าเกษตรสำคัญ

๓.๑.๑ ดำเนินโครงการศึกษาแนวทางการรวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรของสถาบันเกษตรกรด้วยโซ่ความเย็น (Cold Chain) อยู่ระหว่างจัดเตรียมข้อมูลเพื่อศึกษาแนวทางการรวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรของสถาบันเกษตรกรด้วยโซ่ความเย็นในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน ดำเนินการได้ร้อยละ ๘๐

๓.๑.๒ สนับสนุนเงินทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า ในการปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร ปฏิรูปผลิตผลทางการเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนการปรับเปลี่ยนอาชีพจากการผลิตสินค้าที่ไม่มีศักยภาพไปสู่สินค้าที่มีศักยภาพ

๓.๑.๓ จัดตลาดนัดข้าวเปลือก เพื่อให้เกษตรกรมีทางเลือกและมีอำนาจต่อรองในการซื้อขายข้าวเปลือกมากขึ้น โดยในปีการผลิต ๒๕๖๓/๖๔ ได้จัดงานตลาดนัดข้าวเปลือก จำนวน ๓๐ ครั้ง ใน ๑๘ จังหวัด มีปริมาณผลผลิตรวม ๕,๗๕๓.๒๙๗ ตัน มูลค่าการจำหน่าย ๖๓.๓๖ ล้านบาท ซึ่งราคาจำหน่ายข้าวเปลือกโดยรวมสูงกว่าราคาตลาดทั่วไป ๑๐๐-๒,๓๐๐ บาท/ตัน

๓.๑.๔ พัฒนาและส่งเสริมศูนย์จำหน่ายสินค้าเกษตรชุมชน (Farm Outlet) เพื่อเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปให้เกษตรกร รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ในการพัฒนาสินค้าให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค และเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า ปัจจุบันมีศูนย์จำหน่ายสินค้าเกษตรชุมชน ๔๐ แห่ง ใน ๔๑ จังหวัด เกิดมูลค่าการจำหน่ายรวม ๑๙๓.๒๐ ล้านบาท

Farm Outlet เกิดมูลค่าจำหน่ายรวม ๑๙๓.๒๐ ล้านบาท

๓.๑.๕ ส่งเสริมการตลาดผลไม้ โดยจัดกิจกรรมเชื่อมโยงและเพิ่มช่องทางการตลาดผลไม้คุณภาพร่วมกับห้างสรรพสินค้าและจัดงานแสดง/จำหน่ายผลไม้ เกิดมูลค่าการจำหน่ายรวม ๓๘.๔ ล้านบาท และมูลค่าจากกิจกรรมจับคู่เจรจาธุรกิจรวม ๑.๒ ล้านบาท รวมทั้งได้กำหนดมาตรการการบริหารจัดการผลไม้ ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑๖ มาตรการ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร เช่น สนับสนุนให้มีรถเร่ไปรับซื้อผลไม้เพื่อนำไปจำหน่ายให้กับผู้บริโภค เป้าหมาย ๔,๐๐๐ ตัน และส่งเสริมการรวบรวมรับซื้อผลไม้เพื่อเชื่อมโยงและกระจายออกนอกแหล่งผลิต เป้าหมาย ๖๖,๖๐๐ ตัน

๓.๑.๖ พัฒนาระบบตลาดและส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร โดยผลักดันและขยายช่องทางการตลาดเพื่อลดปัญหาการกระจุกตัวในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาด เช่น เนื้อหมู ไข่ไก่ สัตว์น้ำ ผลไม้ หอมแดง หอมใหญ่ และกระเทียม ผ่านการจัดกิจกรรมการจัดหาพื้นที่จำหน่ายสินค้ากุ้ง ณ กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๔ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งจากจังหวัดสุพรรณบุรีที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ซึ่งสามารถจำหน่ายผลผลิตได้ราคาสูงกว่าราคาหน้าฟาร์มเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๒๐ บาท เกิดมูลค่าการจำหน่าย ๑๑๓,๖๕๐ บาท และ**การจำหน่ายเนื้อหมูภายใต้โครงการ “หมูธงฟ้า ลดราคาช่วยประชาชน”** ทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๘-๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ มูลค่าการจำหน่ายรวมทั้งสิ้น ๔๐.๕๘ ล้านบาท สามารถลดภาระประชาชนได้ จำนวน ๗.๔๑ ล้านบาท

๓.๑.๗ เชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและผู้ประกอบการในระบบตลาดข้อตกลงและผลักดันการใช้สัญญาข้อตกลงมาตรฐานของกรมการค้าภายใน เพื่อให้เกษตรกรและผู้ผลิตสินค้าเกษตรมีทางเลือกและช่องทางการตลาดในการจำหน่ายผลผลิต ลดความเสี่ยงในการจำหน่ายผลผลิต มีแหล่งรองรับผลผลิตและหลักประกันรายได้ที่แน่นอน โดยมีการทำสัญญาข้อตกลงซื้อขายสินค้าเกษตร จำนวน ๒๑๒ สัญญา ปริมาณ ๔๖,๒๔๔.๔๓ ตัน มูลค่ารวม ๒,๐๗๖.๙๙ ล้านบาท

๓.๑.๘ ดำเนินโครงการนำร่องพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม โดยร่วมกับบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรม ๗ บริษัท ที่เป็นผู้รับซื้อผลผลิตเกษตร ๕ สินค้า ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดหวาน และมะเขือเทศ โดยมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๕,๒๘๖ ราย ในพื้นที่ ๒๙๘,๑๑๑ ไร่ ครอบคลุม ๓๒ จังหวัด

๓.๒ การลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการเกษตรครบวงจร ดังนี้

๓.๒.๑ ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และปัจจัยการผลิต

(๑) **ด้านพืช**

(๑.๑) ผลิตพันธุ์ข้าวและกระจายเมล็ดพันธุ์ขยายและจำหน่าย ปรับปรุงสภาพได้เมล็ดพันธุ์ดี จำนวน ๔๙,๐๖๒.๙๒ ตัน และจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ดี จำนวน ๕๑,๔๗๙.๑๙ ตัน

(๑.๒) ขยายศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชั้นพันธุ์ขยายจำหน่าย ปรับปรุงสภาพได้เมล็ดพันธุ์ดี จำนวน ๑๒,๒๖๕.๗๓ ตัน จำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวแล้ว จำนวน ๑๒,๘๖๙.๘๗ ตัน

(๑.๓) ผลิตพืชพันธุ์ดีในชั้นพันธุ์คัด พันธุ์หลัก พันธุ์ขยาย และพันธุ์จำหน่าย เพื่อให้เกษตรกรได้ใช้พันธุ์ดีและปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ โดยกระจายไปสู่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายแล้วร้อยละ ๘๓.๘๒ ของผลการผลิตทั้งหมด แบ่งเป็น พืชไร่ ๑๔ ชนิด พืชสวน ๕๖ ชนิด และปัจจัยการผลิต ๑๙ ชนิด

(๑.๔) ตรวจสอบรับรองคุณภาพเมล็ดพันธุ์ จำนวน ๑๐,๘๘๒ ตัวอย่าง แบ่งให้เกษตรกรรายย่อย ๑๖,๔๗๑ ราย กลุ่มเกษตรกร ๖๔๔ กลุ่ม สหกรณ์การเกษตร ๒๕ แห่ง วิสาหกิจชุมชน ๗ แห่ง หน่วยงานภาครัฐ ๒๙๒ แห่ง และหน่วยงานภาคเอกชน ๑๕๕ แห่ง

(๒) **ด้านประมง**

(๒.๑) กระจายลูกพันธุ์สัตว์น้ำพันธุ์ดีสู่ภาคการผลิตจากการผลิตสัตว์น้ำปรับปรุงพันธุ์ จำนวน ๑๑ ชนิดพันธุ์ เช่น ปลานิล ปลานิลแดง ปลาตะเพียนขาว ปลาไน ปลายี่สกเทศ ปลานวลจันทร์เทศ ปลาหมอ กุ้งก้ามกราม

(๒.๒) พัฒนาการปรับปรุงพันธุ์สัตว์น้ำที่มีมาตรฐาน และปลอดโรค โดยผลิตพันธุ์สัตว์น้ำพันธุ์หลัก-พันธุ์ขยาย จำนวน ๒๖๐,๑๔๕ ตัว ประกอบด้วย การผลิตสัตว์น้ำพันธุ์หลัก จำนวน ๑๐,๒๘๕ ตัว และการผลิตพ่อแม่พันธุ์ขยาย จำนวน ๒๔๙,๘๖๐ ตัว นอกจากนี้ ได้ส่งเสริมและสนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๑,๘๗๗ ราย บริหารระบบชลประทานเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๘ แห่ง และตั้งศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ จำนวน ๑๓ แห่ง

(๓) **ด้านปศุสัตว์**

(๓.๑) ขยายสัตว์พันธุ์ดีด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ ผลิตพ่อพันธุ์โคนมและสร้างพันธุ์โคเนื้อ สร้างฟาร์มเครือข่ายเกษตรกรเลี้ยงสัตว์พันธุ์ดี ตลอดจนจัดการอาหารสัตว์เพื่อแก้ปัญหาคุณภาพน้ำนมดิบและพัฒนามาตรฐานอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง โดยมีสัตว์พันธุ์ดีที่ผลิตได้จากการผสมเทียม จำนวน ๒๔๑,๔๑๔ ตัว

(๓.๒) ปรับปรุงพันธุ์สัตว์โดยพัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์และผลิตในศูนย์วิจัยและพัฒนาบำรุงพันธุ์สัตว์ต่าง ๆ เพื่อผลิตพันธุ์สัตว์พันธุ์ดีตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมปศุสัตว์และกระจายให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์นำไปขยายเป็นพ่อ-แม่พันธุ์สัตว์ จำนวน ๙๘๔,๓๐๕ ตัว

(๔) **ด้านหม่อนไหมและวัสดุย้อมสี** ได้แจกพันธุ์หม่อน ไข่ไหม ไข่ไหมอีรี่ และวัสดุย้อมสีให้แก่เกษตรกร จำนวน ๑๖,๘๕๕ ราย และผลิตและขยายพืชพันธุ์ดีโดยจัดทำแปลงแม่พันธุ์พืชพันธุ์ดี จำนวน ๑๐ แปลง

๓.๒.๒ ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร (Machinery Ring)

(๑) **ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตร** มีการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีเครื่องจักรกลการเกษตร การทำการเกษตรยุคใหม่ การเกษตรแม่นยำ และการเกษตรอัจฉริยะให้แก่เกษตรกร จำนวน ๔,๑๗๗ ราย

(๒) **พัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ด้านปศุสัตว์ (Motor Pool)** โดยได้จัดตั้งศูนย์เครื่องจักรกลการเกษตรด้านปศุสัตว์ในด้านการจัดการแปลงพืชอาหารสัตว์ และการสำรองเสบียงสัตว์ จำนวน ๗ แห่ง ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด ลำปาง แพร่ เพชรบูรณ์ และสุพรรณบุรี และให้บริการแก่เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๓,๙๑๙ ราย (จากเป้าหมาย ๔,๒๐๐ ราย) คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๙๓ รวมทั้งจัดหาครุภัณฑ์การเกษตรสำหรับศูนย์เครื่องจักรกลการเกษตรด้านปศุสัตว์ ๒ แห่ง คือ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครราชสีมาและศูนย์ซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลนครราชสีมา เพื่อให้บริการเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรในการจัดการแปลงพืชอาหารสัตว์และการสำรองเสบียงสัตว์

๓.๒.๓ บริหารจัดการแหล่งน้ำ โดยมีการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ดำเนินการแล้ว ๓๙,๙๓๐ บ่อ (จากเป้าหมาย ๔๐,๐๐๐ บ่อ) คิดเป็นร้อยละ ๙๙ และการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไร่นา โดยการจัดอบรมหลักสูตรการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพให้แก่เจ้าของพื้นที่ จำนวน ๒๐ แปลง (จากเป้าหมาย ๕๐ แปลง) คิดเป็นร้อยละ ๔๐

๓.๒.๔ ส่งเสริมและสร้างทักษะในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตร ได้แก่ การอบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพให้แก่เกษตรกร จำนวน ๓๘๒ ราย และการนำลูกหลานเกษตรกรกลับบ้านเพื่อสานต่ออาชีพเกษตรกร โดยมีประชาชนได้รับการอบรมและพัฒนาความรู้การประกอบอาชีพเกษตรสมัยใหม่ จำนวน ๕๐๐ ราย

๓.๒.๕ จัดทำข้อมูลสารสนเทศและการบริหารจัดการ โดยมีความคืบหน้าในการจัดทำฐานข้อมูลด้านการเกษตรแห่งชาติ เช่น

ฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ	ความคืบหน้า (ร้อยละ)
ข้อมูลผลผลิตต่อไร่โดยวิธีตั้งแปลงเก็บเกี่ยวผลผลิต (Crop Cutting)	๙๕
ข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในระดับจังหวัด	๗๗.๘๑
เทคโนโลยีระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรที่ดิน	๙๐
ระบบสารสนเทศอัจฉริยะด้านเตือนภัยเศรษฐกิจการเกษตร	๒๔.๔๗
ระบบสารสนเทศต้นทุนการผลิตภาคเกษตร ๘ สินค้า ได้แก่ พืช ๖ สินค้า ปศุสัตว์ ๑ สินค้า ประมง ๑ สินค้า	๖๐
ข้อมูลภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับภูมิภาค	๗๐

๓.๒.๖ ส่งเสริมกลไกอาสาสมัครเกษตร โดยการพัฒนาหมอดินอาสาและหมอดินน้อย ซึ่งจัดฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ให้แก่หมอดินอาสา จำนวน ๗๐,๐๙๑ ราย (จากเป้าหมาย ๗๒,๐๗๒ ราย) คิดเป็นร้อยละ ๙๗

๓.๒.๗ การพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร เช่น

สินค้าเกษตร	การดำเนินการ
ดิน	- พัฒนาคุณภาพดินพื้นที่ปลูกข้าวลุ่มน้ำเจ้าพระยา-แม่กลอง เพื่อให้เกษตรกรปรับปรุงบำรุงดินให้มีสภาพเหมาะสมกับการปลูกข้าวที่มีคุณภาพ ๒,๓๒๔ ไร่ - ก่อสร้างงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ๕๑๙ ไร่ - พัฒนาคุณภาพดินพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ ๙,๙๐๐ ไร่
ข้าว	- ผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ดี ๔๖,๙๙๐.๐๑ ตัน และสามารถจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ดีได้ ๔๙,๒๑๓.๖๐ ตัน - ขยายศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชั้นพันธุ์ขยายจำหน่าย ๑๑,๔๕๑.๖๖ ตัน และจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวแล้ว ๑๒,๓๐๓.๔๑ ตัน
หม่อนไหม	- จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เชิงอนุรักษ์ด้านหม่อนไหม ไม้ย้อมสีและผ้าไหม ๑๙ แห่ง - อนุรักษ์ภูมิปัญญาและพัฒนาลวดลายผ้าไหม ๓๐ ลวดลาย - ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานหม่อนไหมได้ ๑๘๒ คำขอ - ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานไหมได้ ๖๖ คำขอ
ปศุสัตว์	- ขยายสัตว์พันธุ์ดีด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ มีสัตว์พันธุ์ดีที่ผลิตได้จากการผสมเทียม ๑๙๘,๙๕๔ ตัว - พัฒนาสุขภาพสัตว์ เฝ้าระวังโรคเชิงรุก ป้องกัน ควบคุมโรคระบาดสัตว์ โรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ บริการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค ทดสอบโรค ถ่ายพยาธิ พัฒนาระบบการป้องกันโรค และการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม จำนวน ๑๙,๐๐๙,๘๐๐ ตัว - เพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร ในจังหวัดที่มีความเสี่ยงสูง โดยมีการฝึกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย จำนวน ๓๐,๙๓๑ ราย

๓.๒.๘ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรผ่านการจัดฝึกอบรมและถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร ดังนี้

สินค้าเกษตร	ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร (ราย)
มันสำปะหลัง	๒,๖๒๐
ปาล์มน้ำมัน	๓,๐๕๒
สับปะรด	๑,๓๐๐
มะพร้าว	๒๓๕
กาแฟ	๗๒๐
ไม้ดอกไม้ประดับ	๓๙๒
ไผ่และหวาย	๕๔๐
พืชเคี้ยวมัน (มะคาเดเมีย มะม่วงหิมพานต์)	๑๖๗
พืชตระกูลถั่ว	๒,๓๒๐
อ้อย	๑,๐๗๕
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๒,๐๐๔
พืชผัก	๑๐๐
สินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ (แมลงเศรษฐกิจ)	๘๐๐
ไม้ผลภาคใต้ชายแดน	๒๔๐

๓.๒.๙ ส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่

(๑) **ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร** เน้นการพัฒนาคุณภาพ การตลาด และการบริหารจัดการกลุ่มการลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต และการเชื่อมโยงตลาด จำนวน ๒,๒๐๘ แปลง

(๒) **พัฒนาคุณภาพดิน**ในระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ดำเนินการได้ ๓๔,๗๐๙.๙๐ ไร่

(๓) **ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ข้าว** จำนวน ๑,๒๐๔ แปลง และเสริมสร้างศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน จำนวน ๔๐๖ ศูนย์

(๔) **ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์แบบแปลงใหญ่** โดยมีทีมทำงาน ๔ ทีม ได้แก่ ทีมการตลาด ทีมการลดต้นทุน ทีมบริหารจัดการ และทีมผู้จัดการแปลง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันสินค้าเกษตรและสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร ดำเนินการได้ ๘๕ แปลง

(๕) **ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม**ด้านการผลิตทางการเกษตรและการเพิ่มมูลค่าสินค้าการเกษตรด้วยระบบการผลิตที่มีมาตรฐานให้แก่เกษตรกร จำนวน ๓,๑๒๖ ราย/๑๒๙ แปลง

(๖) **ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ประมง** จำนวน ๒ กลุ่มสัตว์น้ำ คือ กลุ่มสัตว์น้ำจืดและกลุ่มสัตว์น้ำชายฝั่ง โดยมีการดำเนินการ เช่น เพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตสัตว์น้ำในพื้นที่ที่เหมาะสม จำนวน ๗๕ แปลง คัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย ๗๕ แปลง ฝึกอบรมเกษตรกร (๒ หลักสูตร) จำนวน ๔๓๑ ราย ถ่ายทอดความรู้ด้านการลดต้นทุน/เพิ่มผลผลิต/มาตรฐาน จำนวน ๒,๑๓๒ ราย ถ่ายทอดความรู้ด้านจุลินทรีย์ จำนวน ๒,๑๖๘ ราย ถ่ายทอดความรู้ด้านต้นทุนการผลิตและการเพิ่มผลผลิต จำนวน ๕๑๑ ราย ถ่ายทอดความรู้

ด้านการบริหารจัดการกลุ่มแปลงใหญ่และจัดทำบัญชีต้นทุน จำนวน ๕๑๑ ราย สนับสนุนสัตว์น้ำพันธุ์ดีให้แก่เกษตรกร จำนวน ๔๐๙ ราย สนับสนุนจุลินทรีย์ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๒,๒๒๗ ราย ส่งเสริมการวางแผนตลาด จำนวน ๕๙ แปลง ส่งเสริมการยกระดับมาตรฐานสินค้า จำนวน ๗๐๐ ราย ตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์ม จำนวน ๖๑๔ ราย และให้การรับรองมาตรฐานฟาร์ม จำนวน ๓๑๐ ราย

(๗) **พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตหม่อนไหม**ด้วยระบบแปลงใหญ่ จำนวน ๒๖ แปลง

(๘) **พัฒนาตามแนวทางระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน** จำนวน ๔๐ แปลง

(๙) **อบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ**ให้เกษตรกร จำนวน ๓๐,๐๐๑ ราย

(๑๐) **พัฒนาเกษตรกร**ให้มีการผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) และพัฒนาที่ปรึกษาเกษตรกรเทคนิคการเป็นผู้ตรวจประเมินภายใน จำนวน ๕๕๙ ราย เป้าหมายการดำเนินการ ๔๗๐ ราย

๓.๒.๑๐ ควบคุมการใช้สารเคมี โดยมีการตรวจสิ่งเจือปนในสินค้าเกษตรและปัจจัยการผลิต จำนวน ๑๒๘,๙๔๑ ตัวอย่าง ตรวจปัจจัยการผลิตนำเข้า สินค้าจากผู้จำหน่ายปุ๋ย วัตถุอันตราย และเมล็ดพันธุ์ จำนวน ๑๑๗,๑๖๗ ราย ออกใบอนุญาต/ใบรับรองสุขอนามัย สุขอนามัยพืช จำนวน ๕๐๒,๘๑๖ ฉบับ และอบรมเกษตรกร เพื่อส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์แทนสารเคมี ในพื้นที่ ๙๖๒,๒๐๔.๗๕ ไร่

๓.๒.๑๑ โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

(๑) **รวมกลุ่มเกษตรกรเป็นเครือข่าย**เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์แก่เกษตรกรต้นแบบและสมาชิกเครือข่ายให้เกิดการผลิตที่ดีอย่างยั่งยืน จำนวน ๔๐,๖๓๓ ราย

(๒) **ส่งเสริมองค์ความรู้เชิงปฏิบัติการตามแนวทางการเกษตรทฤษฎีใหม่**ให้แก่เกษตรกรเครือข่ายและผู้นำเครือข่ายด้านการประมง โดยคัดเลือกเกษตรกรเครือข่ายด้านการประมง ๑๓,๒๓๐ ราย คัดเลือกเกษตรกรผู้นำ ๘๘๒ ราย ส่งเสริมองค์ความรู้พัฒนาเกษตรกรเครือข่าย ๑๒,๘๗๐ ราย ส่งเสริมองค์ความรู้เกษตรกรผู้นำ ๘๐๘ ราย สนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำ ๑๐,๐๕๕ ราย สนับสนุนอาหารสัตว์น้ำ ๑๒,๘๗๐ ราย จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เครือข่ายเกษตรกรแบบมีส่วนร่วม ๔๔๒ ครั้ง ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์แก่เกษตรกรต้นแบบและสมาชิกเครือข่าย ๔๐,๖๓๓ ราย และถ่ายทอดความรู้ให้ชาวนาตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ ๒,๖๐๔ ราย

(๓) **อบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ**ให้เกษตรกร จำนวน ๑๒,๐๐๑ ราย

(๔) **ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านหม่อนไหม**ตามหลักทฤษฎีใหม่ จำนวน ๘๓๘ ราย

(๕) **สนับสนุนงานพัฒนาที่ดิน**เพื่อส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยสนับสนุนปัจจัยการผลิตและให้ความรู้แก่เกษตรกร ๘,๔๙๓ ราย

(๖) **จัดทำแปลงเรียนรู้**เพื่อสนับสนุนให้เป็นจุดเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ให้แก่ประชาชน ๓๓๕ ราย ขยายผลไปสู่แปลงในพื้นที่ของเกษตรกรแล้ว ๑๕๒ ราย

๓.๒.๑๒ โครงการเกษตรผสมผสาน โดยส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่สวนมะพร้าว สวนปาล์มน้ำมัน และสวนยางพาราให้แก่เกษตรกร จำนวน ๓๖๐ ราย ส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลายฤดูนาปรังแก่เกษตรกรในพื้นที่ ๕,๐๐๐ ไร่/ราย พัฒนาคุณภาพดินในการทำเกษตรผสมผสานในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน จำนวน ๑,๐๐๐ ไร่ และพัฒนาพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกพืชเกษตรผสมผสานโดยจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ จำนวน ๑,๒๐๐ ไร่

๓.๒.๑๓ ธนาคารสินค้าเกษตร โดยจัดตั้งธนาคารสินค้าเกษตรด้านการประมงแห่งใหม่ในแหล่งน้ำชุมชน จำนวน ๒๐ แห่ง ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อเพิ่มผลผลิต จำนวน ๒,๐๔๘,๐๐๐ ตัว และรับสมัครสมาชิกธนาคาร จำนวน ๑,๔๐๐ ราย นอกจากนี้ ยังมีการ**บริหารธนาคารหม่อนไหม** โดยฝึกอบรมและสนับสนุนวัสดุให้กับธนาคารหม่อนไหมเดิม จำนวน ๑๘ แห่ง

๓.๒.๑๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๑) **พัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำและแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน** โดยขุดสระน้ำ ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำไว้ใช้ในพื้นที่และเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร โดยภาครัฐได้สนับสนุนงบประมาณ จำนวน ๑๘,๕๖๕ บาทต่อบ่อ และเกษตรกรร่วมสบทบ จำนวน ๒,๕๐๐ บาทต่อบ่อ โดยมีความต้องการของเกษตรกรจากฐานข้อมูล จำนวน ๘๐๘,๐๒๑ บ่อ ทั้งนี้ สามารถดำเนินการแล้วรวม ๖๑๓,๒๙๐ บ่อ

(๒) **พัฒนาดิน**

(๒.๑) **พัฒนาคุณภาพดิน** ในพื้นที่ปลูกข้าวลุ่มน้ำเจ้าพระยา-แม่กลอง จำนวน ๔,๕๐๐ ไร่ และพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ จำนวน ๙,๙๐๐ ไร่ รวมทั้งจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ จำนวน ๕๑๙ ไร่ พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันภาคใต้ จำนวน ๒,๐๐๐ ไร่ พื้นที่สวนยางพาราและสวนปาล์มน้ำมันภาคใต้ จำนวน ๑,๒๐๘.๗๕ ไร่ พื้นที่ปลูกผลไม้ภาคตะวันออก จำนวน ๑,๒๔๘ ไร่ และจัดทำระบบฐานข้อมูล และเพิ่มประสิทธิภาพของปัจจัยพื้นฐานเพื่อการผลิต จำนวน ๘๐ แปลง

(๒.๒) **ฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดิน** โดยปรับปรุงฐานข้อมูลทรัพยากรดิน จำนวน ๒๖,๓๖๖,๗๗๐ ไร่ ปรับปรุงคุณภาพดินจากปัญหาดินเปรี้ยว ดินเค็ม และดินกรด จำนวน ๖๗,๓๕๘ ไร่ ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน จำนวน ๙๔๕,๑๓๐ ไร่ พัฒนาและแก้ไขปัญหาการแพร่กระจายดินเค็ม จำนวน ๓๒,๕๐๐ ไร่เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผล จำนวน ๑,๒๐๐ ไร่ ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ส่งเสริมการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ จำนวน ๙๔๕,๑๓๐ ไร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน จำนวน ๑,๕๘๗ แห่ง

๓.๓ การพัฒนาองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่

๓.๓.๑ พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรเกษตรกรผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

(๑) **ส่งเสริมความรู้ด้านการสหกรณ์**ให้แก่เกษตรกร ประชาชน และสมาชิก จำนวน ๑๐,๐๙๘ ราย พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร จำนวน ๒๐ ระบบ ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อพัฒนาองค์กรและธุรกิจให้มีความเข้มแข็ง จำนวน ๑๒,๑๓๔ แห่ง และเกษตรกรและบุคคลทั่วไปสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรแล้ว จำนวน ๑๖๙,๐๓๓ ราย นอกจากนี้ ได้ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๑๑,๕๙๖ แห่ง และสามารถแสดงความเห็นต่องบการเงินได้ จำนวน ๗,๙๑๙ แห่ง ตรวจสอบความถูกต้องในการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างสหกรณ์และสมาชิก จำนวน ๑๕,๒๙๖ ราย และฝึกอบรมด้านการจัดทำบัญชีและงบการเงินให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๔๕๐ แห่ง

(๒) **พัฒนาเกษตรกร**

(๒.๑) ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการประกอบอาชีพทางการเกษตรแก่เกษตรกร จำนวน ๓๖,๑๑๒ ราย จัดทำเวทีขยายผล ถ่ายทอดความรู้ให้แก่อาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๖,๓๔๕ ราย ส่งเสริมอาชีพการเกษตรให้แก่เกษตรกรเครือข่ายและเกษตรกรทั่วไป จำนวน ๑๙,๕๖๗ ราย และอบรมถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับผักพื้นบ้าน สมุนไพร ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ จำนวน ๒๐๐ ราย

(๒.๒) ดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพประมงเพื่อให้เกษตรกรมีศักยภาพด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการประมง โดยรับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๗,๑๗๐ ราย รับสมัครเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๖๓๐ ราย และประเมินศักยภาพของเกษตรกรก่อนเข้าร่วมโครงการฯ และประเมินความต้องการในการพัฒนาศักยภาพ จำนวน ๗,๗๑๕ ราย และฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ทางเทคโนโลยีและทักษะด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกร จำนวน ๖,๗๒๖ ราย

๓.๓.๒ พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

(๑) **ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงปศุสัตว์**ให้กับเกษตรกรและอาสาปศุสัตว์เพื่อพัฒนาสู่การเป็น Smart Farmer และพัฒนา Smart Farmer ต้นแบบ โดยการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้และสร้างเครือข่ายการผลิตชุมชนต้นแบบ จำนวน ๓,๘๔๗ ราย

(๒) **สร้างและพัฒนาชาวนาปราดเปรื่อง** จำนวน ๓๗๙ ราย

(๓) **อบรมและพัฒนาเกษตรกรให้เป็น Young Smart Farmer และพัฒนาให้เป็น Smart Farmer** จำนวน ๒๐,๗๔๒ ราย

(๔) **พัฒนาด้านองค์ความรู้เกษตรกรปราดเปรื่อง**ให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๑,๗๐๐ ราย

(๕) **ให้ความรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ**เพื่อพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน ๑,๒๙๑ ราย

๓.๔ การส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร

๓.๔.๑ ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์

(๑) **ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตพื้นที่ผลิตข้าวอินทรีย์** จำนวน ๖๘๕,๒๒๒.๒๕ ไร่ โดยมีเกษตรกรได้รับรองมาตรฐานการผลิตข้าวอินทรีย์ จำนวน ๒๘,๖๓๑ ราย ๒๙๒,๘๑๔ ไร่ และเกษตรกรได้รับการประเมินระยะปรับเปลี่ยน จำนวน ๕๑,๕๓๑ ราย ๓๙๒,๔๐๘.๒๕ ไร่

ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ผลิตข้าวอินทรีย์ ๖๘๕,๒๒๒ ไร่

(๒) **ตรวจรับรองมาตรฐานปศุสัตว์อินทรีย์** โดยถ่ายทอดองค์ความรู้และสร้างเครือข่ายผู้ผลิตปศุสัตว์อินทรีย์ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการเลี้ยงสัตว์เข้าสู่ระบบการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์ และพัฒนาตลาดสีเขียวให้แก่เกษตรกร จำนวน ๕๓ ราย และตรวจรับรองพื้นที่ปศุสัตว์อินทรีย์ จำนวน ๕๔๘.๘๙ ไร่

(๓) **อบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ** จำนวน ๑,๖๕๐ ราย

(๔) **ส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าสู่ระบบ**พร้อมใช้และแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (Q) และระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกษ. ๙๐๐๐-๒๕๕๒) รวมทั้งพัฒนาผู้ตรวจประเมินภายในของกลุ่มเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม ๑ รุ่น มีผลการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ ๔๓

(๕) **พัฒนาเกษตรกรสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์** จำนวน ๔,๐๐๐ ราย

(๖) **ตรวจสอบแหล่งผลิตพืชเพื่อรับรองมาตรฐานตามระบบเกษตรอินทรีย์** จำนวน ๔,๓๔๘ แปลง/๒๕,๓๘๘.๐๔ ไร่ ผ่านการรับรอง จำนวน ๓,๐๑๐ แปลง/๑๗,๔๗๔.๐๔ ไร่

(๗) **พัฒนาเกษตรกรตามมาตรฐานการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอินทรีย์**สำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและนาข้าวอินทรีย์ จำนวน ๕๐๐ ราย ติดตามเพื่อสร้างเสริมองค์ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอินทรีย์ จำนวน ๑,๑๔๙ ราย แบ่งเป็นเกษตรกรรายใหม่ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๒๑๔ ราย และเกษตรกรรายเดิม (ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๓) จำนวน ๙๓๕ ราย สนับสนุนปัจจัยการผลิต จำนวน ๑,๑๐๖ ราย และตรวจประเมินเพื่อรับรองฟาร์มตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ จำนวน ๒๐๖ ราย

(๘) **ส่งเสริมเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม** ดำเนินการได้ ๘,๐๙๕.๗๒ ไร่

(๙) **ส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน** จำนวน ๘๐๐ ไร่ เกษตรกรได้รับการอบรม จำนวน ๓๗๖ ราย

(๑๐) **ส่งเสริมสินค้าเกษตรอินทรีย์** เพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อินทรีย์ให้ได้ระดับสากล รวมทั้งขยายช่องทางการจำหน่าย การตลาด และการสร้างมูลค่าเพิ่ม ทั้งนี้ ได้ส่งเสริมหมู่บ้านอินทรีย์ จำนวน ๒๒ แห่ง ใน ๑๘ จังหวัด และมียอดจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์จากการจัดกิจกรรมเชื่อมโยง/งานแสดงสินค้า รวมทั้งสิ้น ๒๙.๑๓ ล้านบาท

๓.๔.๒ ส่งเสริมเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

(๑) **สนับสนุนปัจจัยการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวสังข์หยด**ให้กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๒๕ กลุ่ม ครอบคลุมพื้นที่ ๓,๑๑๓ ไร่

(๒) **ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตไม้ผลที่เป็นอัตลักษณ์**ที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่แก่เกษตรกร จำนวน ๕๕๐ ราย

(๓) **ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น** โดยอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสินค้าด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสมกับพื้นที่แก่เกษตรกร จำนวน ๗๕๐ ราย

(๔) **ส่งเสริมและพัฒนามูลค่าสินค้าเกษตรด้านหม่อนไหม** โดยอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพด้านหม่อนไหมและวัสดุย้อมสี จำนวน ๑๙ แห่ง ส่งเสริมและพัฒนาหม่อนไหมอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรมใหม่ จำนวน ๓๑๐ ราย ส่งเสริมและพัฒนาหม่อนไหมหัตถกรรมโดยใช้นวัตกรรมใหม่ จำนวน ๔๓๐ ราย และส่งเสริมการผลิตผ้าไหมตรานกยูงพระราชทาน จำนวน ๑๖๐,๒๗๔ เมตร

(๕) **ส่งเสริมการขึ้นทะเบียนสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication: GI)** ปัจจุบันมีสินค้า GI จำนวน ๑๔๑ สินค้า จาก ๗๗ จังหวัด

๓.๔.๓ ส่งเสริมเกษตรปลอดภัย

(๑) **ด้านพืช**

(๑.๑) **ถ่ายทอดความรู้ตามระบบมาตรฐาน GAP** ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๑๐,๐๐๐ ราย

(๑.๒) **ถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการศัตรูพืชและการใช้สารเคมี**อย่างถูกต้องให้แก่เกษตรกร จำนวน ๖,๑๓๐ ราย

(๑.๓) **ตรวจสอบแหล่งผลิต**เพื่อรับรองมาตรฐานตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืช จำนวน ๑๑๖,๒๖๓ แปลง/๙๖,๘๙๕ ราย/๕๕๙,๒๑๐.๘๙ ไร่ ผ่านการรับรอง จำนวน ๙๔,๐๓๒ แปลง/๗๗,๔๗๗ ราย/๕๗๖,๔๑๔.๘๒ ไร่ และตรวจสอบโรงคัดบรรจุ โรงแปรรูป จำนวน ๔๓๕ โรงงาน ผ่านการรับรอง จำนวน ๔๗๑ โรงงาน

(๑.๔) **ตรวจประเมินระบบการผลิตข้าวอินทรีย์** แบบรายกลุ่ม โดยมีแปลงข้าวที่ได้รับการตรวจประเมินตามมาตรฐาน จำนวน ๑๐๗,๖๓๐ แปลง

(๑.๕) **แปรรูปวัตถุดิบสมุนไพร**ให้ได้มาตรฐานหลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการผลิตอาหาร (Good Manufacturing Practice: GMP) จำนวน ๕ แห่ง

(๒) **ด้านประมง** โดยตรวจประเมินฟาร์ม โรงงาน แหล่งผลิต และสถานแปรรูปสัตว์น้ำ จำนวน ๒๖,๑๙๒ แห่ง เตรียมความพร้อมเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐาน จำนวน ๔,๘๗๒ ราย เฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำ/เชื้อดื้อยา จำนวน ๑๕๑,๑๐๐ ตัวอย่าง ตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าประมง จำนวน ๑๐๒,๘๒๘ ตัวอย่าง เฝ้าระวังป้องกันการลักลอบนำเข้าส่งออก จำนวน ๘๖,๑๕๙ ครั้ง และผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ (ปม. ๑) เพื่อใช้ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๑๕๘,๓๘๗ ซอง

(๓) **ด้านปศุสัตว์**

(๓.๑) **ตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์**โดยตรวจประเมินฟาร์ม/โรงงาน และร้านค้าจำหน่ายสินค้าปศุสัตว์ ให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์กำหนด และตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์กำหนด จำนวน ๖๔,๘๕๐ แห่ง ๓๑๑,๙๔๒ ตัวอย่าง

(๓.๒) **พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาลด้านปศุสัตว์** โดยตรวจประเมินสถานประกอบการด้านปศุสัตว์ตามเกณฑ์มาตรฐานฮาลาล จำนวน ๓๑๗ แห่ง และตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์กำหนด จำนวน ๖๙๖ ตัวอย่าง

(๓.๓) **จัดหาอาหารนมเพื่อเด็กและเยาวชน** กำกับ ดูแล และกำหนดข้อบังคับ เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการปฏิรูประบบบริหารจัดการโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน และพัฒนาระบบคลังข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) สำหรับบันทึกปริมาณน้ำนมดิบจากเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมทั่วประเทศ ดำเนินการได้ ๑๐,๔๓๘ โรงเรียน

(๓.๔) จัดตั้งศูนย์บริการพืชอาหารสัตว์ในพื้นที่ภาคเหนือ จำนวน ๑ แห่ง และเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ภาคเหนือได้รับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จำนวน ๙๐ ราย

(๔) **ส่งเสริมและสนับสนุนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรทำการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า** ดังนี้ ๑) ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสานลักษณะเกษตรปลอดภัยในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยส่งเสริมให้สมาชิกทำการเกษตรปลอดภัย จำนวน ๕๖ แห่ง ๒) สมาชิกที่ผ่านการอบรมมีการวางแผนเพื่อเตรียมทำเกษตรผสมผสานในพื้นที่ ๓,๖๗๕ ไร่ ๓) สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรได้รับการอบรมความรู้ในการทำการเกษตรผสมผสานลักษณะเกษตรปลอดภัยและศึกษาดูงานแปลงตัวอย่าง จำนวน ๗๓๕ ราย และ ๔) สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรได้รับการอบรมความรู้ในการวิเคราะห์ดิน จำนวน ๓,๗๕๘ ราย

๓.๔.๔ ส่งเสริมเกษตรชีวภาพ

(๑) **เพิ่มศักยภาพการผลิตปศุสัตว์คุณภาพสูง** โดยอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพด้านปศุสัตว์ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการขึ้นทะเบียนพันธุ์สัตว์ อนุรักษ์พันธุ์พืชอาหารสัตว์ และครอบครองเชื้อจุลินทรีย์ด้านปศุสัตว์ ดำเนินการได้ จำนวน ๙๙๘ สายพันธุ์

(๒) **ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร** โดยถ่ายทอดความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ซึ่งสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรแก่เกษตรกร จำนวน ๙๗๕ ราย

(๓) **บริหารความหลากหลายทางชีวภาพ** โดยการอนุรักษ์และเก็บรักษาพืช จุลินทรีย์ แมลงไว้ในธนาคารเชื้อพันธุ์พืช (Gene Bank) แหล่งเก็บรักษาจุลินทรีย์ พิพิธภัณฑ์พืช วัชพืชและแมลง แปลงรวบรวมพันธุ์และการอนุรักษ์ไว้ในถิ่นเดิม รวมจำนวน ๕๓,๙๔๑ สายพันธุ์ รวมทั้งพัฒนาและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตในพื้นที่ ๒๔๘,๘๒๕ ไร่

๓.๔.๕ ส่งเสริมเกษตรแปรรูป

(๑) **สร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าข้าวและผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าว** โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์เพื่อต่อยอดสู่เชิงพาณิชย์ ดำเนินการแล้วร้อยละ ๓๘.๗๖

(๒) **พัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์** โดยถ่ายทอดความรู้และพัฒนาต่อยอดด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าปศุสัตว์ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๑,๕๘๕ ราย

(๓) **จัดตั้งศูนย์บริการพืชอาหารสัตว์ในพื้นที่ภาคใต้** จำนวน ๑ แห่ง และเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ภาคใต้ได้รับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จำนวน ๑๐๐ ราย

(๔) **ส่งเสริมและพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์ประมง** โดยการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสัตว์น้ำให้แก่เกษตรกร จำนวน ๒๙๐ ราย สาธิตการแปรรูปสัตว์น้ำในกลุ่มพื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๑๖๔ ราย และพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการแปรรูปสัตว์น้ำ จำนวน ๖๔ ราย

(๕) **แปรรูปสินค้าเกษตรอุตสาหกรรม** ๑ จังหวัด ๑ ชุมชน (One Province One Agro-Industrial Community: OPOAI-C) โดยจัดฝึกอบรมให้แก่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตผลทางการเกษตร มาตรฐานผลิตภัณฑ์ การตลาด รวมทั้งการบริหารจัดการองค์กรสู่ความยั่งยืน จำนวน ๒,๖๐๗ ราย

(๖) **ส่งเสริมเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร** โดยให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป จำนวน ๖๙ ผลิตภัณฑ์ และอยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑๘๑ ผลิตภัณฑ์

๓.๔.๖ ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี

(๑) **วิจัยเพื่อพัฒนาพันธุ์ข้าวคุณภาพดี** มีเป้าหมายในการพัฒนาพันธุ์ข้าว จำนวน ๔ พันธุ์ ดำเนินการแล้วร้อยละ ๕๓.๐๙

(๒) **ขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์** โดยคัดเลือกองค์ความรู้ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่พร้อมเผยแพร่เชิงสาธารณะ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการสร้างมูลค่า ลดต้นทุนการผลิต หรือแก้ไขปัญหาทางการเกษตร จำนวน ๑๘ เรื่อง เช่น เทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตและคุณภาพมะขามป้อมและเทคโนโลยีการผลิตเผือกเชิงพาณิชย์

๓.๔.๗ ถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่เกษตรกร

(๑) **พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร** โดยปรับปรุงฐานเรียนรู้ด้านปศุสัตว์ของเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรระดับอำเภอและระดับจังหวัด มีเกษตรกรเข้าร่วม จำนวน ๑๒,๐๔๘ ราย

(๒) **ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกร** จำนวน ๑๔,๗๕๓ ราย

(๓) **ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรด้านพืช**ให้เกษตรกรในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จำนวน ๖,๓๗๕ ราย และพัฒนาฐานการเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิต จำนวน ๒๙๕ ศูนย์

(๔) **เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าด้านหม่อนไหม**และส่งเสริมพัฒนาให้บริการ และดูแลเกษตรกรในพื้นที่ให้เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม จำนวน ๘๕๐ ราย

(๕) **พัฒนาแปลงศูนย์เรียนรู้ด้านการประมง** ศูนย์หลัก จำนวน ๘๘๒ ศูนย์ ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๔,๐๒๖ ศูนย์ และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการประมงให้แก่เกษตรกร จำนวน ๕๗,๙๓๘ ราย

(๖) **ส่งเสริมและสนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ**ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๑,๗๕๖ ราย บริหารระบบชลประทานเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๘ แห่ง และจัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ จำนวน ๑๓ แห่ง

(๗) **พัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร** จำนวน ๘๗๗ ศูนย์

๓.๔.๘ สร้างมูลค่าเพิ่มและต่อยอดสินค้าเกษตรนวัตกรรม โดยนำผู้ประกอบการเข้าร่วมงานแสดงและจำหน่ายสินค้าในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ เช่น THAIFEX-ANUGA ASIA 2020 งานของดีทั่วไทย และ THAIFEX-ANUGA ASIA 2021 “The Hybird Edition” เกิดมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรนวัตกรรม รวม ๙.๙๔ ล้านบาท

๓.๕ การดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ผ่านโครงการต่าง ๆ ดังนี้

๓.๕.๑ ดำเนินโครงการธนารักษ์ประชารัฐ ประกอบด้วย ๒ กิจกรรม ได้แก่ การสำรวจรังวัดจัดทำแผนที่ผู้ครอบครองที่ราชพัสดุและสอบสวนสิทธิ กำหนดเป้าหมาย จำนวน ๓๐,๐๐๐ ราย สามารถดำเนินการได้ จำนวน ๑๙,๖๓๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๔๖ และการจัดให้เช่าเพื่ออยู่อาศัยและเพื่อประกอบการเกษตร กำหนดเป้าหมาย จำนวน ๑๘,๐๐๐ ราย สามารถดำเนินการได้ จำนวน ๘,๖๒๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๒๔

๓.๕.๒ ดำเนินโครงการสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายฉุกเฉินให้แก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจ่ายสินเชื่อให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบ รวม ๘๘๔,๐๑๘ ราย เป็นเงิน ๘,๘๐๗ ล้านบาท ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวได้สิ้นสุดเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

๓.๕.๓ ดำเนินโครงการธุรกิจชุมชนสร้างไทย เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ซึ่งสามารถสร้างธุรกิจชุมชน จำนวน ๒,๕๗๓ ชุมชน จำนวน ๒,๖๕๐ ธุรกิจ ทั้งนี้ ชุมชนที่ผ่านการพัฒนาในปีที่ผ่านมามีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ มีจำนวน ๑,๐๓๗ ชุมชน

๓.๕.๔ ดำเนินโครงการสินเชื่อชุมชนสร้างไทย โดยสนับสนุนสินเชื่อเพื่อชดเชยดอกเบี้ยร้อยละ ๓.๕ ต่อปี เป็นระยะเวลา ๓ ปี ให้แก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สถาบันการเงินประชาชน สถาบันการเงินชุมชน สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียนหรือเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุน ทั้งนี้ ได้มีการจ่ายสินเชื่อแล้ว จำนวน ๑,๗๙๓ ราย

๓.๕.๕ ดำเนินโครงการสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายฉุกเฉินให้แก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) เพื่อให้สินเชื่อให้แก่เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙ โดยชดเชยต้นทุนการดำเนินงานร้อยละ ๒ ของวงเงินสินเชื่ออนุมัติ ระยะเวลา ๒ ปี จำนวนไม่เกิน ๘๐๐ ล้านบาท และความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loan: NPLs) ร้อยละ ๕๐ ของสินเชื่อที่อนุมัติทั้งหมด จำนวนไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท รวมเป็นเงินไม่เกิน ๑๐,๘๐๐ ล้านบาท ทั้งนี้ ได้มีการจ่ายสินเชื่อแล้ว ๘๘๔,๐๑๘ ราย

๓.๕.๖ จัดหาและอนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ โดยมีผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ ถึงปัจจุบัน ดังนี้ ๑) กำหนดพื้นที่เป้าหมายได้ทั้งสิ้น จำนวน ๑,๑๘๗ พื้นที่ ๗๐ จังหวัด เนื้อที่ ๒,๑๐๑,๐๒๔-๑-๓๗.๙๐ ไร่ ๒) ผลการจัดหาที่ดิน จำนวน ๗๔๒ พื้นที่ ๗๐ จังหวัด เนื้อที่ ๑,๕๑๖,๐๒๑-๐-๓๑.๙๒ ไร่ ๓) อนุญาตให้จังหวัดใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนแล้ว จำนวน ๑๔๘ พื้นที่ ๕๗ จังหวัด เนื้อที่ ๖๕๗,๘๗๓-๑-๒๗.๐๖ ไร่ และ ๔) จังหวัดยื่นขออนุญาตใช้พื้นที่แล้ว จำนวน ๖๗ พื้นที่ ๓๓ จังหวัด เนื้อที่ ๒๙๙,๖๔๑-๑-๕๐.๖๐ ไร่

๓.๖ การส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าเป็นพืชเศรษฐกิจ ขับเคลื่อนโครงการ "ชุมชนไม้มีค่า" เพื่อสนับสนุนประชาชนให้ปลูกไม้มีค่าเพื่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะเป็นการเก็บออมและสร้างอาชีพที่มั่นคงให้แก่ประชาชนฐานราก โดยมีการผลักดันกฎหมายและมาตรการต่าง ๆ ในการส่งเสริมให้มีการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือที่ดินที่มีสิทธิในการใช้ประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น โดยมีผลการดำเนินการร้อยละ ๖๐ นอกจากนี้ ได้สนับสนุนโครงการส่งเสริม อบรม และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเห็ดไมเคอร์ไรซาร่วมกับการปลูกไม้มีค่าและพืชเศรษฐกิจในพื้นที่ ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลำพูน สงขลา ศรีสะเกษ และนครราชสีมา (สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราชร่วมกับจังหวัดสระแก้ว) ซึ่งคาดว่าจะมีพื้นที่ปลูกป่าเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๕๐ ไร่ และปลูกต้นไม้ได้ไม่น้อยกว่า ๑๕,๐๐๐ ต้น

๓.๗ การส่งเสริมการทำปศุสัตว์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

๓.๗.๑ พัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์ในศูนย์วิจัยและพัฒนาบำรุงพันธุ์สัตว์ต่าง ๆ เพื่อผลิตพันธุ์สัตว์พันธุ์ดีตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมปศุสัตว์และกระจายสัตว์พันธุ์ดีให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์นำไปขยายเป็นพ่อ-แม่พันธุ์สัตว์ ดำเนินการได้ ๙๓๔,๘๖๖ ตัว

๓.๗.๒ ส่งเสริมด้านปศุสัตว์

(๑) **ส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์** โดยถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงปศุสัตว์ให้กับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และอาสาปศุสัตว์ และมุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง ติดตาม วิเคราะห์ แก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพ ทั้งนี้ สามารถส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๑๒,๔๔๑ ราย

(๒) **พัฒนาอาหารสัตว์** โดยผลิตพืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีตามมาตรฐานการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ของแต่ละชั้นพันธุ์ ปรับปรุงคุณภาพเมล็ดพันธุ์ให้ได้คุณภาพดี ผลิตท่อนพันธุ์พืชอาหารสัตว์ พัฒนาอาชีพการผลิตพืชอาหารสัตว์แก่เกษตรกร ผลิตเสบียงอาหารสัตว์ให้เพียงพอต่อความต้องการและยามขาดแคลน ตลอดจนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตอาหารสัตว์ที่มีคุณภาพแก่เกษตรกรและให้บริการวิเคราะห์คุณภาพอาหารสัตว์เพื่อการผลิตที่มีคุณภาพ ดำเนินการได้ ๔๔,๕๔๔,๖๘๒ กิโลกรัม

(๓) **เพิ่มศักยภาพการผลิตปศุสัตว์คุณภาพสูง** โดยจัดตั้งศูนย์บริการพืชอาหารสัตว์ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เป้าหมาย ๒ แห่ง) และเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้รับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จำนวน ๑๙๕ ราย

๓.๗.๓ เฝ้าระวังและป้องกันโรคสัตว์

(๑) **เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมและชันสูตรโรคสัตว์** โดยเฝ้าระวังเชิงรุก ควบคุมและป้องกันโรค เฝ้าระวังทางห้องปฏิบัติการ ตรวจวิเคราะห์ วินิจฉัยและชันสูตรโรคสัตว์ ควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์ ซากสัตว์ วัตถุดิบ วัตถุอันตราย และบังคับใช้กฎหมายและระเบียบในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการได้ ๒๓๔,๒๖๘ ตัวอย่าง

(๒) **จัดการสวัสดิภาพสัตว์** โดยคุ้มครองสวัสดิภาพสัตว์และป้องกันการทารุณกรรม มีการจัดตั้งสถานพยาบาลสัตว์ประจำอำเภอ กำกับดูแลสถานพยาบาลสัตว์ ควบคุมประชากรสัตว์ไม่มีเจ้าของและเฝ้าระวังโรคในสัตว์เลี้ยง ทั้งนี้ ได้ให้บริการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคสัตว์ (Rabies) จำนวน ๖๖๓,๑๘๖ ตัว และบริการผ่าตัดทำหมันสัตว์ จำนวน ๑๕,๖๓๗ ตัว

๓.๘ การฟื้นฟูและสนับสนุนอาชีพการทำประมงให้เกิดความยั่งยืน บนพื้นฐานของการรักษาทรัพยากรทางการประมงและทรัพยากรทางทะเลให้มีความสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง

๓.๘.๑ เพาะพันธุ์สัตว์น้ำ โดยการศึกษาและพัฒนาเทคโนโลยีด้านการผลิตสัตว์น้ำให้มีคุณภาพควบคู่กับการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ ผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำทั้งสัตว์น้ำจืดและสัตว์น้ำชายฝั่ง เพื่อปล่อยลงในแหล่งน้ำธรรมชาติ ทั้งนี้ ได้ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำจำนวน ๔๔๔.๔๘๕ ล้านตัว ขุดลอกแหล่งน้ำด้วยเรือขุด ๕๗๘,๐๘๐ ลูกบาศก์เมตร ขุดลอกแหล่งน้ำด้วยเครื่องจักรกล ๔๑๘,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร รวมทั้งกำจัดวัชพืชในแหล่งน้ำเพื่อฟื้นฟูแหล่งน้ำ ๒๐๗,๖๓๐ ตัน และบริหารจัดการสถานที่แสดงพันธุ์สัตว์น้ำ จำนวน ๑๑ แห่ง มีผู้เข้าชม จำนวน ๔๒๕,๘๘๖ ราย

ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ๔๔๔.๔๘๕ ล้านตัว

๓.๘.๒ ขยายพันธุ์สัตว์น้ำพันธุ์ดี โดยกระจายลูกพันธุ์สัตว์น้ำพันธุ์ดีสู่ภาคการผลิตจากการผลิตสัตว์น้ำปรับปรุงพันธุ์ ๑๑ ชนิดพันธุ์ เช่น ปลานิล ปลานิลแดง ปลาตะเพียนขาว และพัฒนาการปรับปรุงพันธุ์สัตว์น้ำที่มีมาตรฐาน สามารถผลิตสัตว์น้ำพันธุ์ดีที่มีคุณภาพและปลอดโรค รวมทั้งพ่อแม่พันธุ์สัตว์น้ำพันธุ์ดีที่ได้รับการยอมรับจากภาคการผลิต โดยผลิตพันธุ์สัตว์น้ำพันธุ์หลักและพันธุ์ขยาย ประกอบด้วย การผลิตสัตว์น้ำพันธุ์หลัก จำนวน ๖,๔๓๕ ตัว และการผลิตพ่อแม่พันธุ์ขยาย จำนวน ๒๓๔,๘๖๐ ตัว

๔. การพัฒนาภาคการท่องเที่ยว

๔.๑ การพัฒนาคุณภาพและความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว

๔.๑.๑ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในข้อมูลมรดกทางวัฒนธรรม AR Smart Heritage โดยนำเทคโนโลยี AR (Augmented Reality) และ VR (Virtual Reality) มาใช้เพื่อสร้างความน่าสนใจและเปิดประสบการณ์ใหม่สำหรับผู้เที่ยวชมโบราณสถาน สามารถเห็นรูปแบบสันนิษฐานที่ปรากฏซ้อนทับลงบนโบราณสถานจริง

๔.๑.๒ สร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัยเพื่อต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม (4DNA สู่การสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์) โดยเป็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในแต่ละอำเภอที่นำแนวคิดศาสตร์ 4DNA และองค์ความรู้ทางศิลปะร่วมสมัย มาถอดรหัสอัตลักษณ์เมืองและชุมชน ต่อยอดพัฒนาการผลิตสินค้า ผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม เช่น สี ลักษณะตัวอักษร บรรจุภัณฑ์ ฉลากสินค้า ลายผ้า ให้มีเอกลักษณ์และทันสมัย สามารถแสดงถึงอัตลักษณ์ด้านศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

๔.๑.๓ การพัฒนาศักยภาพชุมชนสู่การเป็นเมืองแห่งศิลปะ เพื่อส่งเสริมเครือข่ายด้านศิลปวัฒนธรรมของตนเองในพื้นที่ โดยนำมิติทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมมาสร้างให้เกิดมูลค่าและคุณค่าทางสังคมและเศรษฐกิจ ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดพื้นที่ศิลปะเพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย และสร้างจิตสำนึกรักและภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเอง โดยจัดโครงการใน ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย กระบี่ และนครราชสีมา โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ศิลปินในสาขาต่าง ๆ เช่น สาขาทัศนศิลป์ ดนตรีและการแสดง การออกแบบ ภาพยนตร์ สาขาสถาปัตยกรรม สาขาวรรณศิลป์ องค์กรเครือข่ายศิลปินเยาวชน นักเรียน นิสิตนักศึกษา นักท่องเที่ยว และประชาชนทั่วไป และจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมเทศกาลกินของหรอย จังหวัดกระบี่ มีผู้เข้าร่วมงาน จำนวน ๑๕,๐๐๐ คน กิจกรรมถนนศิลปะภายในงาน “Singha Park Chiangrai Farm Festival On The Hill” โครงการช้างสร้างศิลป์ถิ่นช้าง-งู (ดอยสะโง้) ณ Sridonmoon Art Space ดอยสะโง้ กิจกรรมถนนศิลปะ ครั้งที่ ๑ “บ้านศิลปินในสวนศิลป์” Chiang Rai Art Street in the garden ในงานมหกรรมไม้ดอกอาเซียนเชียงราย ๒๐๒๐ กิจกรรมถนนศิลปะ ครั้งที่ ๒ เทศกาลศิลปะร่วมสมัย “เชียงราย อาร์ตเฟสติวัล ๒๐๒๑” “เชียงรายเมืองศิลปินถิ่นศิลปะ” Chiang Rai City of Art and Artists และงานมหกรรมศิลปะมีชีวิต Living Arts Korat 2020

๔.๑.๔ พัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว (Safety Zone) ใน ๕ พื้นที่ท่องเที่ยวต้นแบบ ได้แก่ ๑) พื้นที่ท่องเที่ยวเขตเมือง : ย่านเมืองเก่า จังหวัดน่าน ๒) พื้นที่ท่องเที่ยวชุมชน : ชุมชนบ้านไร่กองขิง จังหวัดเชียงใหม่ ๓) พื้นที่ท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น : เอเชียทีค กรุงเทพมหานคร ๔) พื้นที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ : หาดบางแสน จังหวัดชลบุรี และ ๕) พื้นที่ท่องเที่ยวย่านการค้า : เยาวราช กรุงเทพมหานคร เพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงการปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยวในพื้นที่เพื่อรองรับการท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal) โดยเฉพาะในด้านความปลอดภัยและสุขอนามัย ทั้งนี้ จะขยายผลไปยังพื้นที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ ซึ่งจะส่งผลให้นักท่องเที่ยวได้รับการบริการที่มีมาตรฐาน เกิดความประทับใจและเพิ่มความเชื่อมั่นในการท่องเที่ยว

๔.๑.๕ พัฒนาเนินทราย (Sand dune) ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามเส้นทางท่องเที่ยว Scenic Route โดยมุ่งพัฒนาให้เป็น ECO Tourism (แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ) และมุ่งสู่การเป็นอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก โดยจะมีการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเนินทรายงาม (Sand dune) การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่จำเป็นในแหล่งท่องเที่ยว การจัดอบรมบุคลากรในทุกภาคส่วน และการจัดกิจกรรมเพื่อประชาสัมพันธ์ในแหล่งท่องเที่ยว

๔.๑.๖ พัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวให้มีมูลค่าเพิ่ม เพื่อสร้างสรรค์และ/หรือพัฒนาต่อยอดเนื้อหา (Content) รวมทั้งตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย กระตุ้นการใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว ทั้งนี้ ได้สร้างสรรค์ข้อมูลสินค้าการท่องเที่ยวในประเทศไทยที่สะท้อนภาพลักษณ์ครอบคลุมทุกภูมิภาคทั่วประเทศ โดยมีแหล่งท่องเที่ยวกว่า ๕๐ แหล่ง และเส้นทางท่องเที่ยวกว่า ๗ เส้นทาง สามารถเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการการท่องเที่ยวอื่น ๆ รวมถึงกิจกรรมที่น่าสนใจที่มีความทันสมัย มีแนวโน้มเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว มีศักยภาพในการบริการนักท่องเที่ยวและสามารถเพิ่มมูลค่าทางการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ยังได้นำเสนอสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวผ่านช่องทางออนไลน์โดยมีจำนวนสินค้าและบริการที่พร้อมเสนอขาย ๑,๒๕๘ รายการ เช่น แพ็คเกจท่องเที่ยว จำนวน ๒๐๕ รายการ สินค้าและบริการด้านสุขภาพและความงาม จำนวน ๑๕๑ รายการ ที่พัก จำนวน ๔๓๕ รายการ ทั้งนี้ สามารถสร้างรายได้รวมจากพื้นที่ของสินค้าทางการท่องเที่ยวที่ได้รับการสร้างสรรค์ จำนวน ๒๔๘,๐๖๓,๒๖๘ บาท

สามารถสร้างรายได้
รวมจากพื้นที่ของสินค้าทางการท่องเที่ยวที่ได้รับการสร้างสรรค์
๒๔๘.๐๖ ล้านบาท

๔.๑.๗ นำมาตรฐานสากลตามเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria: GSTC) มาเป็นหลักเกณฑ์ในการทำงานด้านการพัฒนาและยกระดับชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานได้รับการยอมรับในระดับสากล โดยมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต้นแบบจำนวน ๖ พื้นที่ ได้แก่ ๑) ตำบลในเวียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ๒) ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ๓) อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ๔) ตำบลนาเกลือ เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ๕) ตำบลเกาะหมาก จังหวัดตราด และ ๖) อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย และจากการจัดอันดับ ๑๐๐ แหล่งท่องเที่ยวยั่งยืนระดับโลก (Sustainable Destination Top 100) ในปี ๒๕๖๓

มีแหล่งท่องเที่ยว จำนวน ๒ แห่ง ที่ได้รับการจัดอันดับ ได้แก่ อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย และตำบลในเวียงจังหวัดน่าน นอกจากนี้ ได้เสนอแหล่งท่องเที่ยวที่พัฒนาตามเกณฑ์ GSTC เพื่อเข้ารับการจัดอันดับ TOP 100 อีก ๑ แห่ง คือ ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ซึ่งได้ผ่านเกณฑ์การตรวจสอบคุณสมบัติเป็นที่เรียบร้อยและอยู่ระหว่างรอการคัดเลือก

๔.๑.๘ นำเกณฑ์การตัดสินของเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโกมาเป็นคู่มือในการพัฒนาเมืองและย่านสร้างสรรค์ เพื่อผลักดันเมืองที่มีศักยภาพขึ้นสู่ระดับสากลโดยคัดเลือกเมืองที่ได้รับการพัฒนาและยกระดับการบริหารจัดการพื้นที่และชุมชนในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ และต่อยอดให้สอดคล้องกับเกณฑ์การเข้าร่วมเป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโก ได้แก่ จังหวัดเชียงราย (ด้านการออกแบบ) และจังหวัดเพชรบุรี (ด้านอาหาร) โดยทั้ง ๒ จังหวัด ได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวแทนประเทศไทยสมัครเข้าร่วมเป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโก

๔.๒ การดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ รายได้สูง

๔.๒.๑ ผลักดันการเปิดประเทศเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจการท่องเที่ยวภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ได้แก่ ๑) การจัดตั้งสถานกักกันในกิจการกอล์ฟ (Golf Quarantine) ๒) การอนุญาตให้เรือสำราญและกีฬา (เรือยอร์ช) สามารถเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการท่องเที่ยว และ ๓) การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อเท็จจริง และสร้างความเข้าใจให้ประชาชนในการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ เพื่อฟื้นฟูและกระตุ้นการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติในระยะแรก ด้วยโครงการ Phuket Sandbox โดยมีผลการดำเนินการดังนี้ มีนักท่องเที่ยวสะสมตั้งแต่วันที่ ๑-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑๑,๕๘๕ คน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ๕,๕๐๐ บาทต่อคนต่อวัน หรือ ๗๐,๐๐๐ บาทต่อทริป ก่อให้เกิดรายได้ประมาณ ๕๓๔.๓๑ ล้านบาท และโครงการ Samui Plus Model มีนักท่องเที่ยวสะสมตั้งแต่วันที่ ๑๕-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เป็นจำนวน ๕๒ คน ทั้งนี้ ในระยะต่อไปจะมีการผลักดันให้นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้าร่วมโครงการ Phuket Sandbox เดินทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดภูเก็ตกับพื้นที่นำร่องอื่น ๆ

๔.๒.๒ จัดทำการพัฒนาแผนกลยุทธ์เพื่อการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวสีขาวภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ มีเป้าหมายเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน ทั่วถึง และสมดุล โดยมีประเด็นการขับเคลื่อนที่สำคัญ เช่น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองกระแสนิยมการท่องเที่ยวยั่งยืน การลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ที่เกิดจากการท่องเที่ยว และการลดการใช้ทรัพยากรและของเหลือทิ้ง

๔.๒.๓ ส่งเสริมการสร้างภาพยนตร์ต่างประเทศในราชอาณาจักร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยการให้สิทธิประโยชน์ในรูปแบบการคืนเงิน สูงสุดร้อยละ ๒๐ ของค่าใช้จ่ายในประเทศไทย ให้กับผู้สร้างภาพยนตร์ต่างประเทศที่มีเงินลงทุนไม่ต่ำกว่า ๕๐ ล้านบาท รวมทั้งได้ปรับเพิ่มเงื่อนไขการให้สิทธิประโยชน์เพิ่มเติมเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ทั้งนี้ ได้มีการคืนเงินให้ผู้สร้างภาพยนตร์ต่างประเทศ รวม ๗ ราย สร้างรายได้เข้าประเทศ ๑,๓๑๗.๐๒ ล้านบาท ส่งผลให้เกิดเม็ดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ เกิดการจ้างงานและกระจายรายได้สู่ผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ รวมถึงภาคการท่องเที่ยวและธุรกิจเกี่ยวเนื่องอื่น ๆ

การสร้างภาพยนตร์ต่างประเทศในไทย สามารถสร้างรายได้ให้ประเทศ ๑,๓๑๗.๐๒ ล้านบาท

๔.๒.๔ พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยได้ศึกษาวิเคราะห์และจัดทำแนวทางการพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รวมถึงการออกแบบรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่เหมาะสมและสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อรองรับการท่องเที่ยววิถีใหม่ที่มีมูลค่าสูง และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมีศักยภาพและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันระดับสากลเพื่อรองรับแนวโน้มการเติบโตด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพได้อย่างมีทิศทางและเกิดผลเป็นรูปธรรม

๔.๒.๕ นำเสนอคุณค่าของสินค้ามูลค่าสูงและสินค้าวิถีไทยที่สร้างสรรค์มูลค่าเพิ่ม เช่น การนำเสนอสินค้า Art & Carft และงานผ้าของภาคเหนือ การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยวพร้อมกิจกรรมส่งเสริมการขายผ่านช่องทางออนไลน์ของภาคใต้ โดยสามารถสร้างการรับรู้ได้ ๔๓,๔๐๑,๖๓๖ ครั้ง และมีการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้ามูลค่าสูงและสินค้าวิถีไทยที่สร้างสรรค์มูลค่าเพิ่ม จำนวน ๖๐,๕๘๘,๓๗๒ บาท

เกิดการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้ามูลค่าสูงและสินค้าวิถีไทยที่สร้างสรรค์มูลค่าเพิ่ม ๖๐.๕๙ ล้านบาท

๔.๒.๖ ขยายฐานตลาดและกระตุ้นการใช้จ่ายนักท่องเที่ยว เพื่อกระตุ้นความต้องการเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาครั้งแรก (First Visitor) ในพื้นที่และ/หรือในกลุ่มใหม่ที่ยังไม่เคยดำเนินการ และกระตุ้นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางซ้ำในตลาดเป้าหมายหลักให้เดินทางกลับมาท่องเที่ยวประเทศไทยอีกครั้ง ทั้งนี้ สามารถสร้างการรับรู้ไปยังกลุ่มเป้าหมายได้ ๙๘๒,๙๕๒,๒๕๓ ครั้ง และเสนอขายแพ็คเกจท่องเที่ยวไปยังกลุ่มเป้าหมายได้ ๑๔,๒๐๗ คน

๔.๒.๗ ขยายตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มเชิงกีฬา เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับศักยภาพและภาพลักษณ์ของประเทศไทยที่สามารถรองรับการบริหารจัดการด้านการกีฬาและสามารถกระตุ้นให้กลุ่มตลาดเป้าหมายเลือกประเทศไทยเป็นจุดหมายของการเดินทาง ทั้งนี้ สามารถสร้างการรับรู้ประเทศไทยในฐานะแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาได้ ๑๓๓,๘๑๔,๑๓๐ ครั้ง และเสนอขายแพ็คเกจท่องเที่ยวไปยังกลุ่มเป้าหมายได้ ๕,๓๑๖ คน

๔.๒.๘ จัดกิจกรรมขับเคลื่อนเมืองสร้างสรรค์เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Thailand Creative Cities Network 2021) และจัดทำ Thailand Creative City Handbook โดยรวบรวมหลักเกณฑ์และข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญในการขับเคลื่อนเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโกเพื่อเป็นเครื่องมือให้แก่เมืองต่าง ๆ ได้นำไปใช้พัฒนาเมืองตามเกณฑ์เครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ ซึ่งจะสามารถดึงดูดความสนใจให้กับนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพ

๔.๒.๙ ยกระดับพื้นที่และความพร้อมของชุมชน เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มเรือสำราญในพื้นที่ชายฝั่งตะวันออก โดยมีพื้นที่ชุมชนนาเกลือเป็นต้นแบบ และนำเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับแหล่งท่องเที่ยว หรือ GSTC For Destinations มาเป็นกรอบในการพัฒนา รวมทั้งจัดทำแผนการพัฒนา ออกแบบเส้นทางท่องเที่ยว และวางแนวทางการพัฒนาชุมชน รวมถึงกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มีมาตรฐานความปลอดภัย มีสุขอนามัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในรูปแบบเรือสำราญกับแหล่งท่องเที่ยวชุมชนในภาคตะวันออก

๔.๒.๑๐ สร้างการรับรู้กิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนใกล้กรุงเทพมหานครในกลุ่มเอ็กซ์แพท (Expat) โดยจัดกิจกรรมนำคณะผู้บริหาร คณะทูต และชาวต่างชาติที่ทำงานในประเทศไทย หรือ เอ็กซ์แพท (Expat) เที่ยวชมกิจกรรมในพื้นที่คุ้งบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ และเส้นทางท่องเที่ยวต้นแบบ “วิถีคลอง วิถีไทย ตามรอยเสด็จคลองดำเนิน” พื้นที่คลองดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี เพื่อสร้างการรับรู้ให้นักท่องเที่ยวกลุ่มดังกล่าวและเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มตลาดชาวต่างชาติที่ทำงานและพำนักในประเทศไทย

๔.๓ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานธุรกิจบริการที่เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว

๔.๓.๑ ดำเนินโครงการยกระดับและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและชุมชน ได้ดำเนินการ ใน ๒ กลุ่ม ได้แก่ การพัฒนายกระดับชุมชนและโฮมสเตย์ที่ยังไม่ได้มาตรฐานให้เข้าสู่มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย และการพัฒนายกระดับชุมชนและโฮมสเตย์ที่ได้มาตรฐานให้เป็นต้นแบบ มีจุดขาย และสร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น Healthy Homestay Eco-Friendly Homestay การพัฒนาบ้านสวยด้วยอัตลักษณ์ กิจกรรม Camping ชุมชน และสตูดิโอชุมชน นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาที่พักนักเดินทาง Home Lodge เพื่อเพิ่มจำนวนที่พักที่มีคุณภาพใกล้แหล่งท่องเที่ยวให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวมีความปลอดภัย เป็นธรรม และสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยว โดยมีการจัดอบรมเพื่อเพิ่มทักษะในการบริหารจัดการ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ คน และตรวจประเมินเกณฑ์คุณภาพที่พักของนักเดินทางจำนวนไม่น้อยกว่า ๘๐๐ แห่ง

๔.๓.๒ ดำเนินโครงการท่องเที่ยวสีขาว โดยจัดอบรมให้กับผู้ให้บริการนักท่องเที่ยวที่ต้องสัมผัสนักท่องเที่ยวโดยตรง เพื่อให้บริการได้อย่างสะอาด ปลอดภัย ถูกสุขอนามัย และเป็นธรรม โดยเน้นกลุ่มผู้ให้บริการร่ม เตียงผ้าใบ อาหารรถเข็น แผงลอย และจำหน่ายสินค้าที่ระลึก เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวในการเข้ารับบริการ ทั้งนี้ ได้จัดอบรม จำนวน ๒ ครั้ง มีผู้เข้ารับการอบรมรวมจำนวน ๒๒๒ คน

๔.๓.๓ ดำเนินโครงการพัฒนายกระดับมาตรฐานการให้บริการของบุคลากรการท่องเที่ยวไทย เพื่อรองรับการท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal) โดยจัดกิจกรรมการพัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรด้านธุรกิจนำเที่ยว มัคคุเทศก์ และผู้นำเที่ยว เช่น การอบรมหลักสูตรการพัฒนามัคคุเทศก์ด้านภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพวิถีใหม่แบบ (New Normal) การอบรมหลักสูตรการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และการอบรมหลักสูตรเทคนิคการให้บริการนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มอย่างมืออาชีพ (การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านสมุนไพรและกัญชา)

๔.๓.๔ ดำเนินโครงการ Amazing Thailand Safety & Health Adminstration (SHA) เพื่อยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยและสุขลักษณะ โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติแก่ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและสร้างความเชื่อมั่นเรื่องความปลอดภัยด้านสุขอนามัยให้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยยึดหลักแนวทางการดำเนินงานและมาตรการป้องกันความเสี่ยงเรื่องโควิด-๑๙ สำหรับสถานประกอบการ รวมทั้งจัดทำแพลตฟอร์มให้นักท่องเที่ยวร่วมแสดงความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสถานประกอบการที่ได้รับมาตรฐาน SHA ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อสถานประกอบการที่ได้รับมาตรฐาน SHA ร้อยละ ๘๔.๒๖

๔.๓.๕ พัฒนาต้นแบบแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์สู่การตลาดการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ สร้างการรับรู้และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ๘๑ ชุมชนท่องเที่ยวปลอดภัยไร้โควิด-๑๙ และการขับเคลื่อนเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนและการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งดำเนินงานร่วมกับผู้ประกอบการในธุรกิจท่องเที่ยว เพื่อให้บริษัทนำเที่ยวสามารถนำไปจัดทำโปรแกรมเสนอขายนักท่องเที่ยว ส่งผลให้ชุมชนสามารถยกระดับทางการตลาดและปรับตัวเพื่อพัฒนาการบริการให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาดได้

๔.๔ การดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวอย่างเข้มงวด

๔.๔.๑ ดำเนินโครงการเที่ยวมั่นใจ บอกได้ทุกเรื่อง Thailand Traveller Voice โดยจัดทำช่องทาง Online feedback ให้นักท่องเที่ยวสามารถส่งความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องสุขอนามัยและความสะอาดปลอดภัยของสถานประกอบการ/แหล่งท่องเที่ยว และแจ้งเหตุต่าง ๆ ผ่าน www.thailandtravellervoice.com โดยจะรวบรวมความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวส่งให้กับผู้ประกอบการ หน่วยงาน/คณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลเรื่องสุขอนามัยความสะอาดปลอดภัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนา และต่อยอดการดำเนินงานต่อไป ทั้งนี้ สามารถสร้างการรับรู้ได้ ๑๒๗,๘๗๗,๔๘๘ ครั้ง

๔.๔.๒ เพิ่มประสิทธิภาพด้านการป้องกันอาชญากรรมที่ส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโดยตรง เช่น ๑) จัดทำฐานข้อมูลบุคคลที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อการท่องเที่ยว บุคคลเฝ้าระวัง รวมถึงสำรวจพื้นที่เสี่ยง จุดเสี่ยง เพื่อเป็นการลดจุดล่อแหลม/จุดเสี่ยงในแหล่งท่องเที่ยวหลักและรอง โดยใช้ CCTV และ ๒) พัฒนาระบบการรับแจ้งเหตุให้มีประสิทธิภาพโดยดำเนินโครงการบูรณาการระบบรับแจ้งเหตุนักท่องเที่ยว ๑๑๕๕ และศูนย์ประสานงานแก้ไขปัญหานักท่องเที่ยวแบบรวมศูนย์ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาให้แก่นักท่องเที่ยวได้ทันท่วงที

๔.๔.๓ ยกระดับด้านความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว โดยจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการความปลอดภัยในพื้นที่พิเศษเมืองเก่าน่านเพื่อจัดการกับสภาวะวิกฤตและเหตุฉุกเฉิน ซึ่งได้ทดลองใช้ในตำบลในเวียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ส่งผลให้เมืองเก่าน่านได้รับการรับรองให้เป็น สุดยอด ๑๐๐ แหล่งท่องเที่ยวยั่งยืนระดับโลก จากหน่วยงาน Green Destinations Foundation ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์

เมืองเก่าน่าน
ได้รับการรับรองให้เป็น
สุดยอด ๑๐๐ แหล่งท่องเที่ยว
ยั่งยืนระดับโลก

๔.๔.๔ ยกระดับความพร้อมด้านสุขอนามัยให้กับชุมชน โดยจัดทำโครงการคิดถึงชุมชน ซึ่งเป็นการนำผู้ประกอบการท่องเที่ยวลงพื้นที่ชุมชนเป้าหมาย เพื่อนำองค์ความรู้ด้านการตลาดไปอบรมให้แก่ชุมชนการเตรียมความพร้อมด้านสุขอนามัย การป้องกันความเสี่ยงจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ให้กับชุมชนและนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ มีบริษัทนำเที่ยวที่ผ่านเงื่อนไขและได้รับสิทธิเข้าร่วมโครงการคิดถึงชุมชน จำนวน ๔๐ บริษัท ชุมชนที่มีความพร้อมได้รับเลือกนำไปขาย จำนวน ๔๓ ชุมชน และสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวหลักได้ จำนวน ๗๙ เส้นทาง

๔.๕ การส่งเสริมให้เกิดการกระจายรายได้จากธุรกิจท่องเที่ยวสู่ชุมชน

๔.๕.๑ สำรวจและทดสอบสินค้าท่องเที่ยวชุมชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ โดยจัดทำคลิปวิดีโอสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชน นำนักท่องเที่ยวเรียนรู้และสัมผัสการท่องเที่ยวชุมชน และเสนอขายกิจกรรมท่องเที่ยวเยี่ยมชมชุมชนและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ในเส้นทางอุดรธานี-หนองคาย-เลย-ขอนแก่น รวมทั้งเสนอขายรายการนำเที่ยว ๕ เส้นทาง ประกอบด้วย เส้นทางกรุงเทพฯ-ระยอง-จันทบุรี-ตราด เส้นทางกรุงเทพฯ-สุโขทัย-อุตรดิตถ์-ลำปาง เส้นทางกรุงเทพฯ-นครราชสีมา-ศรีสะเกษ-บุรีรัมย์ เส้นทางกรุงเทพฯ-เพชรบุรี-สมุทรสงคราม-บุรีรัมย์ และเส้นทางกรุงเทพฯ-สงขลา-ปัตตานี-ยะลา

๔.๕.๒ จัดกิจกรรมเชื่อมโยงตลาดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ภายใต้ “โครงการคิดถึงชุมชน” เพื่อช่วยเหลือชุมชนท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙ ระลอกใหม่ ผ่านกระบวนการทดลองกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Product Testing) โดยนำนักท่องเที่ยวกลุ่มครอบครัวเข้าทดสอบเส้นทางและกิจกรรมในพื้นที่ ก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนและนักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์การท่องเที่ยวที่บริหารจัดการโดยชุมชน

๔.๕.๓ จัดการแข่งขันกีฬาเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมกีฬา ซึ่งเป็นการส่งเสริมการจ้างงาน สร้างรายได้และมูลค่าทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชน อีกทั้งยังสามารถสร้างภาพลักษณ์ด้านกีฬาของประเทศ โดยสามารถจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติเพื่อมุ่งไปสู่การเป็นศูนย์กลางด้านการจัดการแข่งขันกีฬาในอนาคต (Thailand sports destination) ทั้งนี้ มีการจัดการแข่งขันระดับนานาชาติ เช่น ๑) การแข่งขันวิ่งรายการ อัลตร้า เทรล ไทยแลนด์ ๒๐๒๐ หรือ “วิ่งเทรล ดอยอินทนนท์” ระหว่างวันที่ ๓๐ ตุลาคม-๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ณ ดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ประมาณ ๑๙๗ ล้านบาท ๒) การแข่งขัน “บุรีรัมย์ มาราธอน” เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ประมาณ ๙๓๕ ล้านบาท และ ๓) การแข่งขัน Jet Ski-World Cup 2020 ชิงแชมป์โลก ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๕ เมษายน ๒๕๖๔ ณ ชายหาดจอมเทียน เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี มีนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันจากประเทศต่าง ๆ กว่า ๒๐ ประเทศ และสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ประมาณ ๕๖๘ ล้านบาท ทั้งนี้ การจัดการแข่งขันดังกล่าวอยู่ภายใต้มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ศบค.)

๕. การพัฒนาการค้าการลงทุนเพื่อมุ่งสู่การเป็นชาติการค้า การบริการ และการลงทุนในภูมิภาค

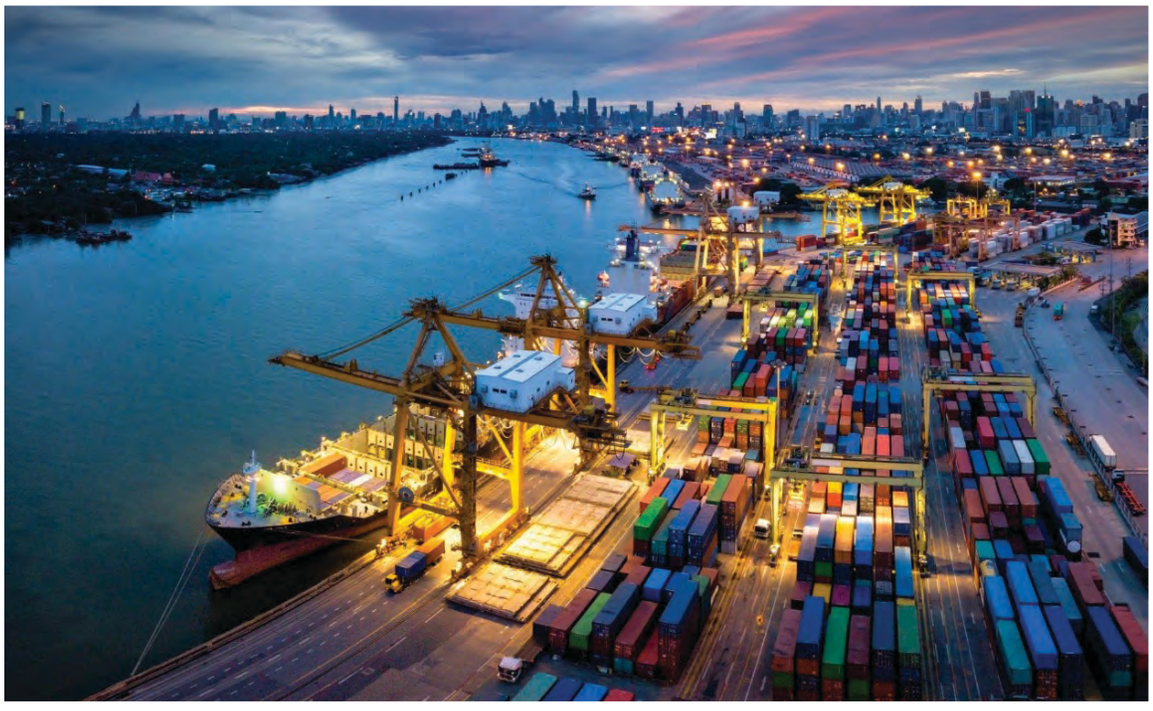

๕.๑ การส่งเสริมการค้าชายแดนและแก้ไขปัญหาสินค้าชายแดน

๕.๑.๑ ผลักดันการค้าชายแดนและผ่านแดน โดยเร่งผลักดันการเปิดทำการจุดผ่านแดนเพื่อการขนส่งสินค้า สามารถสร้างมูลค่าการค้าชายแดน จำนวน ๑.๕๑ ล้านล้านบาท ดังนี้

เปิดทำการจุดผ่านแดน สร้างมูลค่าการค้าชายแดน ๑.๕๑ ล้านล้านบาท

(๑) **ชายแดนไทย-มาเลเซีย** ผลักดันเปิดด่านเป็งกาลันกูโบ (ตรงข้ามด่านตากใบ จังหวัดนราธิวาส) และด่านบูกิตบุหงา (ตรงข้ามด่านบูเก๊ะตา จังหวัดนราธิวาส) โดยประเทศมาเลเซียอนุญาตให้ขนส่งสินค้าได้ทางเรือ (แพขนานยนต์) ผ่านทางด่านตากใบ-ด่านเป็งกาลันกูโบได้

(๒) **ชายแดนไทย-ลาว** จังหวัดอุบลราชธานีและแขวงสาละวันได้ลงนามบันทึกความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุญาตให้นำเข้า-ส่งออกได้ตามประเภท ชนิด และปริมาณ ที่ทั้งสองฝ่ายกำหนด เพื่อเสนอต่อรัฐบาลทั้ง ๒ ฝ่าย โดยเมื่อได้รับอนุญาตแล้วจะสามารถเปิดจุดผ่านแดนถาวรบ้านปากแซงเฉพาะการขนส่งสินค้าได้

๕.๑.๒ แก้ไขปัญหาการส่งออกสุกรมีชีวิตไปราชอาณาจักรกัมพูชา เนื่องจากราชอาณาจักรกัมพูชาได้ออกมาตรการขึ้นทะเบียนผู้ได้รับอนุญาตส่งออก/นำผ่านสุกรจากประเทศไทยไปยังราชอาณาจักรกัมพูชา ซึ่งมีผู้ได้รับอนุญาต จำนวน ๕ ราย ดังนั้น จึงมีการจัดประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเร่งติดตามการเจรจาขอเพิ่มรายชื่อผู้ประกอบการเพื่อให้ได้รับอนุญาตเพิ่มเติม โดยราชอาณาจักรกัมพูชาได้เพิ่มจำนวนผู้ส่งออกไทยที่ได้รับอนุญาต เป็น ๑๐ รายแล้ว

๕.๑.๓ ผลักดันเปิดจุดผ่านแดนเพื่อการขนส่งสินค้าเพิ่มเติมภายใต้มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) อย่างเคร่งครัด โดยสามารถเปิดจุดผ่านแดนแล้ว ๔๔ แห่ง ดังนี้

(๑) **ด้านสาธารณรัฐประชาชนกัมพูชา :** เพิ่มจาก ๕ แห่ง เป็น ๑๒ แห่ง เช่น จุดผ่อนปรนการค้าบ้านมะม่วง จังหวัดตราด จุดผ่อนปรนการค้าบ้านสวนส้ม จังหวัดจันทบุรี และจุดผ่อนปรนการค้าบ้านซับตารี จังหวัดจันทบุรี

(๒) **ด้านสหภาพเมียนมา :** เพิ่มจาก ๓ แห่ง เป็น ๙ แห่ง เช่น จุดผ่อนปรนพิเศษด่านสิงขร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจุดผ่อนปรนการค้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๕ แห่ง

(๓) **ด้านสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว :** เพิ่มจาก ๑๑ แห่ง เป็น ๑๔ แห่ง เช่น จุดผ่านแดนถาวรบ้านคกไผ่ จังหวัดเลย จุดผ่อนปรนการค้าบ้านยักษ์คุ จังหวัดอำนาจเจริญ และจุดผ่อนปรนการค้าบ้านใหม่ชายแดน จังหวัดน่าน

(๔) **ด้านประเทศมาเลเซีย :** เพิ่มจาก ๕ แห่ง เป็น ๙ แห่ง เช่น จุดผ่านแดนถาวรปาดังเบซาร์ และบ้านประกอบ จังหวัดสงขลา

๕.๑.๔ แก้ไขปัญหาสถานการณ์ด่านขนส่งสินค้าสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยติดตามสถานการณ์เปิด-ปิดด่าน และประสานให้สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ (สคต.) แก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวก เช่น ด่านโหย่วอี้กวน เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง (ตรงข้ามด่านหูหงิ จังหวัดหล่างเซิน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม) สคต. หนานหนิง ได้เจรจาแก้ไขปัญหาการขนส่งสินค้าผลไม้ โดยขยายเวลาทำงานของเจ้าหน้าที่ด่านและเพิ่มช่องทางให้บริการเพื่อแก้ปัญหารถติดขัดหน้าด่าน และด่านบ่อหานหรือโม่หาน มณฑลยูนนาน (ตรงข้ามด่านบ่อเต็น แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว) สคต. คุนหมิง และ สคต. เวียงจันทน์ ได้ประสานหน่วยงานรัฐบาลท้องถิ่นประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อเปิดใช้สำนักงานที่ทำการด่านแห่งใหม่ของด่านบ่อหานและด่านบ่อเต็น บริเวณเขตหลัก ๒๙/๓ เพื่อให้มีช่องทางเข้า-ออกหลายช่องทาง สะดวก และรวดเร็วมากขึ้น

๕.๑.๕ ให้บริการประชาชนในการออกหนังสือผ่านแดนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Border Pass) โดยการออกหรือต่ออายุหนังสือผ่านแดนด้วย e-Border Pass เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนไทยที่ต้องการเดินทางสัญจรข้ามแดนไปยังประเทศเพื่อนบ้านทั้ง ๔ ด้านประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา และประเทศมาเลเซีย อีกทั้งให้บริการออกหนังสือผ่านแดนให้กับผู้ขับรถขนส่งสินค้าไปยังประเทศเพื่อนบ้านเพื่อเป็นการส่งเสริมการค้าชายแดน และสินค้าที่จำเป็นต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชนทั้ง ๔ ด้านประเทศ โดยมีประชาชนมารับบริการในการออกหรือต่ออายุ e-Border Pass จำนวน ๓๔๖,๙๓๖ ฉบับ คิดเป็นเงิน จำนวน ๑๑,๖๐๔,๐๓๐ บาท ทั้งนี้ สามารถลดขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการประชาชนได้รวดเร็วยิ่งขึ้น รวมทั้งลดค่าใช้จ่ายของประชาชนในการติดต่อราชการ และเสริมสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในพื้นที่ชายแดนบนพื้นฐานการรักษาสมดุลระหว่างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจกับการรักษาความมั่นคงของชาติ

ประชาชนใช้บริการ e-Border Pass
๓๔๖,๙๓๖ ฉบับ
คิดเป็นเงิน ๑๑.๖๐ ล้านบาท

๕.๒ การปรับปรุงระบบบริหารจัดการการนำเข้าส่งออกสินค้าบริเวณด่านชายแดน

๕.๒.๑ เชื่อมโยงการนำระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์ (x-Ray) หรือระบบโทรทัศน์วงจรปิด (Closed-circuit television: CCTV) มาใช้ในการตรวจปล่อย โดยการวิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติสำหรับการตรวจปล่อยสินค้าด้วยระบบ x-Ray ระบบ CCTV ระบบยานพาหนะผ่านแดน (Vehicle Information System: VSI) และระบบตรวจสอบป้ายทะเบียนยานพาหนะ (License Plate Recognition System: LPRs) เพื่อจัดทำร่างระเบียบปฏิบัติสำหรับการตรวจปล่อยสินค้าที่เป็นการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยสนับสนุนการตรวจสอบสินค้าให้มีความสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส ควบคู่ไปกับความถูกต้องแม่นยำและเสริมสร้างความปลอดภัยให้กับกระบวนการขนส่งสินค้า ซึ่งเบื้องต้นพบว่าสามารถตรวจสอบสินค้าในรายที่มีความเสี่ยงสูงที่จะกระทำความผิดแทนการตรวจสอบสินค้าทุกรายได้ จึงได้ใช้งานระบบ x-Ray และระบบ CCTV ควบคู่ไปกับการตรวจสินค้าทางกายภาพ และได้มีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำระเบียบแนวทางการปฏิบัติสำหรับการตรวจปล่อยสินค้า

๕.๒.๒ ดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพ Local Profile โดยนำหลักการบริหารความเสี่ยงทางศุลกากร ตามที่ได้กำหนดไว้ในอนุสัญญาเกียวโต (ฉบับแก้ไข) และแนวทางการบริหารจัดการเพื่อให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบมาใช้ในการดำเนินงาน ให้มีการพัฒนาการควบคุมทางศุลกากรด้วยการบริหารความเสี่ยง โดยเฉพาะการเพิ่มประสิทธิภาพ Local Profile เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงในการอำนวยความสะดวกทางการค้าแก่ผู้ประกอบการที่สุจริตและมีความเสี่ยงที่จะกระทำความผิดต่ำ รวมทั้งได้กำหนดมาตรการที่เข้มงวดในการตรวจสอบสินค้าที่มีความเสี่ยงสูง และสินค้าที่มีสัดส่วนการตรวจพบการสำแดงข้อมูลในใบขนสินค้าที่ไม่ถูกต้องจากจำนวนใบขนสินค้าที่มีการติดเงื่อนไขด้านการบริหารความเสี่ยงในระบบโปรไฟล์ขาเข้าเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ได้คัดเลือกสำนักงานศุลกากรกรุงเทพและสำนักงานศุลกากรตรวจสินค้าท่าอากาศยานสุวรรณภูมิเป็นสำนักงานศุลกากรจัดเก็บรายได้ที่มีศักยภาพในการจัดทำ Local Profile รวมถึงด่านศุลกากรอรัญประเทศ ด่านศุลกากรคลองใหญ่ และด่านศุลกากรมาบตาพุดที่มีศักยภาพในการจัดทำ Local Profile เพื่อศึกษาข้อมูลรายละเอียดการนำเข้า/ส่งออกมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงในการอำนวยความสะดวกทางการค้า

๖. การพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐาน

๖.๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศและสามารถรองรับการขนส่งและการเดินทางต่อเนื่องหลายรูปแบบได้อย่างไร้รอยต่อ

๖.๑.๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมทางถนนเพื่อเชื่อมต่อการเดินทางระหว่างภูมิภาคและลดปัญหาการจราจรติดขัด

(๑) **พัฒนาโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง**

โครงการ	ผลการดำเนินงาน
ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายพัทยา-มาบตาพุด	ก่อสร้างแล้วเสร็จและมีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ระยะทางรวม ๓๒ กิโลเมตร เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) และลดปัญหาการจราจรติดขัดบนถนนสุขุมวิท ทางหลวงหมายเลข ๓๓๑ และ ๓๖
ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-นครราชสีมา	- **ความคืบหน้า** งานโยธาร้อยละ ๙๒.๒๖ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบผลการคัดเลือกเอกชนและร่างสัญญาร่วมลงทุนโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-นครราชสีมา สำหรับการให้เอกชนร่วมลงทุนในการดำเนินงานและบำรุงรักษา - **กำหนดเปิดให้บริการ** ปี ๒๕๖๖ ซึ่งจะเป็นเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างกรุงเทพมหานครสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อลดระยะเวลาการเดินทางจากกรุงเทพมหานครไปจังหวัดนครราชสีมา ให้เหลือเพียง ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที
ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางใหญ่-กาญจนบุรี	- **ความคืบหน้า** งานโยธาร้อยละ ๕๗.๖๘ - **กำหนดเปิดให้บริการ** ปี ๒๕๖๖ ซึ่งจะเชื่อมต่อการเดินทางไปภาคตะวันตกของประเทศไทยเพื่อลดระยะเวลาการเดินทางจากกรุงเทพมหานครไปจังหวัดกาญจนบุรีให้เหลือเพียง ๑ ชั่วโมง

(๒) **ก่อสร้างถนนและสะพาน**เพื่อเพิ่มศักยภาพโครงข่ายการเดินทางในภูมิภาค เช่น ถนนเลียบชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกของอ่าวไทย ถนนทางหลวงชนบท จังหวัดชุมพร ระยะทาง ๒๓.๕๘๙ กิโลเมตร และอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง เช่น ถนนสาย ง๒ และ ง๓ ผังเมืองรวม จังหวัดมุกดาหาร ระยะทาง ๗.๕๓๕ กิโลเมตร มีผลการดำเนินงานร้อยละ ๗๙.๗๑ และทางลอดต่างระดับ บนถนนสายเลี่ยงเมืองสันป่าตอง-หางดง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มีผลการดำเนินงานร้อยละ ๘๒.๒๔

๖.๑.๒ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมทางบกเพื่อรองรับการขนส่งสินค้าและการลงทุน รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ

(๑) **พัฒนาศูนย์เปลี่ยนถ่ายรูปแบบการขนส่งสินค้าที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย** เพื่อรองรับการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีน ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จและอยู่ระหว่างคัดเลือกเอกชนเพื่อบริหารจัดการ

(๒) **ก่อสร้างศูนย์การขนส่งชายแดนจังหวัดนครพนม** เพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นจุดให้บริการแบบเบ็ดเสร็จสำหรับการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ท่าแขก) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (เมืองวินห์) และทางตอนใต้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน (มณฑลกว่างซี) และรองรับการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (Multimodal Transport) อีกทั้งมีพื้นที่รองรับการเชื่อมโยงกับระบบรางตามแผนการพัฒนารถไฟทางคู่สายบ้านไผ่-นครพนม ของการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นการบูรณาการเชื่อมต่อการขนส่งอย่างไร้รอยต่อ

(๓) **อยู่ระหว่างพิจารณาเพิ่มการเดินรถ**ในเส้นทางท่าอากาศยานสกลนคร-มุกดาหาร เส้นทางสถานีรถไฟสุราษฎร์ธานี-เขื่อนรัชชประภา-อุทยานแห่งชาติเขาสก-ท่าเรือทับละมุ จังหวัดพังงา และเส้นทางสถานีรถไฟสมุทรสาคร-มหาชัย-อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

(๔) **ก่อสร้างสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดนครนายก** โดยได้เปิดใช้สถานีเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๓ เพื่อรองรับสถานีขนส่งผู้โดยสารเดิมที่จัดตั้งและดำเนินการโดยเอกชน ซึ่งสิ้นสุดสัญญาไปแล้ว

๖.๑.๓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมทางราง

(๑) **พัฒนาระบบรถไฟ**

โครงการ	ผลการดำเนินงาน
โครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงเพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร-หนองคาย ระยะที่ ๑ ช่วงกรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา	- ลงนามในสัญญางานโยธาแล้วจำนวน ๑๑ สัญญา จากทั้งหมด ๑๔ สัญญา - ลงนามในสัญญางานออกแบบและควบคุมงานและลงนามสัญญางานระบบไฟฟ้าและเครื่องกล รวมถึงขบวนรถไฟแล้ว - เปิดให้บริการในปี ๒๕๖๙
โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม ๓ สนามบิน เส้นทางดอนเมือง-สุวรรณภูมิ-อู่ตะเภา	อยู่ระหว่างการประสานรื้อย้ายสาธารณูปโภค การเวนคืนที่ดิน และการออกแบบรายละเอียด มีกำหนดการเปิดให้บริการในปี ๒๕๗๑

โครงการ	ผลการดำเนินงาน
รถไฟฟ้าสายสีแดงเข้ม สายบางซื่อ-รังสิต ระยะทาง ๒๖.๓๐ กิโลเมตร และสายสีแดงอ่อน สายบางซื่อ–ตลิ่งชัน ระยะทาง ๑๕.๒๖ กิโลเมตร	ดำเนินการแล้วเสร็จและได้เปิดเที่ยวปฐมฤกษ์เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ทั้งนี้ ได้เปิดให้ประชาชนทดลองใช้บริการระบบรถไฟฯ ผ่านระบบออนไลน์มายังสถานีกลางบางซื่อ
โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่	**อยู่ระหว่างก่อสร้าง** ดังนี้ - ช่วงมาบกะเบา-ชุมทางถนนจิระ ระยะทาง ๑๓๒ กิโลเมตร สัญญาที่ ๑ (ช่วงมาบกะเบา-คลองขนานจิตร) มีผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๙๐.๖๙ สัญญาที่ ๓ (ช่วงอุโมงค์รถไฟ) มีผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๘๗.๒๒ สัญญาที่ ๒ (ช่วงคลองขนานจิตร-ชุมทางถนนจิระ) อยู่ระหว่างการเสนอขออนุมัติโครงการและรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม กำหนดเปิดให้บริการในปี ๒๕๖๕ - ช่วงลพบุรี-ปากน้ำโพ ระยะทาง ๑๔๘ กิโลเมตร สัญญาที่ ๑ (ช่วงบ้านกลับ-โคกกะเทียม) มีผลการดำเนินงานร้อยละ ๕๙.๑๒ สัญญาที่ ๒ (ช่วงท่าแค-ปากน้ำโพ) มีผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๖๗.๗๘ กำหนดเปิดให้บริการในปี ๒๕๖๕ - ช่วงนครปฐม-หัวหิน ระยะทาง ๑๖๙ กิโลเมตร สัญญาที่ ๑ (ช่วงนครปฐม-หนองปลาไหล) มีผลการดำเนินงานร้อยละ ๙๐.๒๐ สัญญาที่ ๒ (ช่วงหนองปลาไหล-หัวหิน) มีผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๘๘.๐๓ กำหนดเปิดให้บริการปี ๒๕๖๕ - ช่วงหัวหิน-ประจวบคีรีขันธ์ ระยะทาง ๘๔ กิโลเมตร มีผลการดำเนินงานร้อยละ ๙๓.๔๓ กำหนดเปิดให้บริการ ปี ๒๕๖๔ - ช่วงประจวบคีรีขันธ์-ชุมพร ระยะทาง ๑๖๗ กิโลเมตร สัญญาที่ ๑ (ช่วงประจวบคีรีขันธ์-บางสะพานน้อย) มีผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๘๑.๘๒ สัญญาที่ ๒ (ช่วงบางสะพานน้อย-ชุมพร) มีผลการดำเนินงานร้อยละ ๗๘.๘๐ กำหนดเปิดให้บริการปี ๒๕๖๕
โครงการก่อสร้างรถไฟ	**อยู่ระหว่างดำเนินการ** ดังนี้ - โครงการก่อสร้างรถไฟ สายเด่นชัย-เชียงราย-เชียงของ อยู่ระหว่างพิจารณาคุณสมบัติและข้อเสนอด้านเทคนิคของผู้เสนอราคา คาดว่าจะได้ผู้รับจ้างในเดือนตุลาคม ๒๕๖๔ - โครงการก่อสร้างรถไฟ สายบ้านไผ่-มหาสารคาม-ร้อยเอ็ด-มุกดาหาร-นครพนม อยู่ระหว่างจัดทำร่างขอบเขตของงาน

(๒) **พัฒนาระบบรถไฟฟ้า** ปัจจุบันรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนเปิดให้บริการแล้ว ๖ สี ๑๑ เส้นทาง ระยะทาง ๒๑๐.๕๑ กิโลเมตร จากแผนงานการพัฒนาโครงข่ายรถไฟฟ้า ทั้งหมด ๕๕๔ กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๘ ของโครงข่ายทั้งระบบ รวมถึงสถานีกลางบางซื่อที่มีกำหนดเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ ซึ่งจะเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทางรางของประเทศและของภูมิภาคอาเซียน ทั้งนี้ มีโครงการรถไฟฟ้าที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ดังนี้

โครงการ	ผลการดำเนินงาน
โครงการรถไฟฟ้าสายสีชมพู ช่วงแคราย-มีนบุรี	อยู่ระหว่างก่อสร้างโครงสร้างทาง สถานีรถไฟฟ้าและศูนย์ซ่อมบำรุง มีความก้าวหน้าร้อยละ ๘๔.๒๙ กำหนดเปิดให้บริการปี ๒๕๖๕
โครงการรถไฟฟ้าสายสีเหลือง ช่วงลาดพร้าว	อยู่ระหว่างก่อสร้างโครงสร้างทาง สถานีรถไฟฟ้าและศูนย์ซ่อมบำรุง มีความก้าวหน้าร้อยละ ๘๓.๒๘ กำหนดเปิดให้บริการปี ๒๕๖๕
โครงการรถไฟฟ้าสายสีส้ม ช่วงศูนย์วัฒนธรรมฯ-มีนบุรี (สุวินทวงศ์)	อยู่ระหว่างก่อสร้างโครงสร้างทาง สถานีรถไฟฟ้าและศูนย์ซ่อมบำรุง มีความก้าวหน้าร้อยละ ๗๕.๕๔ กำหนดเปิดให้บริการปี ๒๕๖๗
โครงการรถไฟฟ้าสายสีส้ม ช่วงบางขุนนนท์-ศูนย์วัฒนธรรม	อยู่ระหว่างการคัดเลือกเอกชนเพื่อดำเนินงานก่อสร้างส่วนตะวันตก และติดตั้งงานระบบรถไฟฟ้าและเดินรถสายสีส้มตลอดทั้งเส้นทาง
โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงเตาปูน-ราษฎร์บูรณะ (วงแหวนกาญจนาภิเษก)	อยู่ระหว่างทบทวน TOR จัดทำราคากลางใหม่ และจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างก่อสร้างงานโยธา ทั้งนี้ ในส่วนงานศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการลงทุนงานระบบได้จัดตั้งคณะทำงานตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ปัจจุบันอยู่ระหว่างจัดเตรียมข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการรับฟังความคิดเห็นของภาคเอกชนเพิ่มเติมตามที่กฎหมายกำหนด

(๓) **จัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง** เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ [มีผลใช้บังคับตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป] โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีระบบรางของประเทศ วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง สร้างความร่วมมือกับองค์กรทั้งในและต่างประเทศในการพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง รวมทั้งพัฒนาบุคลากรด้านระบบรางและจัดทำฐานข้อมูลด้านเทคโนโลยีระบบราง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและการสนับสนุนอุตสาหกรรมระบบราง

๖.๑.๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมทางน้ำ

(๑) **พัฒนาการขนส่งทางน้ำจากท่าเรือบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปท่าเรือแหลมฉบัง** เพื่อลดปริมาณรถบรรทุกจากภาคใต้เข้าสู่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ลดอุบัติเหตุ ปัญหาการจราจร และค่าบำรุงรักษาทางถนน โดยจะให้บริการเดินเรือ RoRo Ferry ขนส่งผู้โดยสาร รถยนต์ และรถบรรทุกสินค้า ซึ่งเป็นเรือขนาด ๗,๐๐๐ ตันกรอส สามารถรองรับรถยนต์ส่วนบุคคลและรถบรรทุกได้ประมาณ ๑๐๐ คัน และรองรับผู้โดยสาร จำนวน ๕๘๖ คน ซึ่งได้มีการทดลองการเดินเรือแล้วเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ทั้งนี้ ปัจจุบันอยู่ระหว่างจัดทำแผนจัดการฉุกเฉินระหว่างเดินทางจากท่าเรือสงขลามายังสัตหีบ ซึ่งจะต้องสามารถติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตลอดเส้นทางการเดินทาง

บริการเดินเรือ RoRo Ferry รองรับผู้โดยสาร ๕๘๖ คน รถยนต์และรถบรรทุกสินค้า ๑๐๐ คัน

(๒) **พัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓** เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการค้าของประเทศ ซึ่งเมื่อแล้วเสร็จจะสามารถรองรับปริมาณตู้สินค้ารวมกันได้ประมาณ ๑๘ ล้านตู้ต่อปี โดยมีแผนการเปิดให้บริการในปี ๒๕๖๘ ซึ่งโครงการดังกล่าวจะส่งผลให้เกิดการจ้างงานภายในประเทศและชุมชนโดยรอบจากภาคอุตสาหกรรม เกษตร การท่องเที่ยว และภาคอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งต้นน้ำและปลายน้ำ ทั้งนี้ งานก่อสร้างโครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ (ส่วนที่ ๑) งานก่อสร้างงานทางทะเล ปัจจุบันอยู่ระหว่างผู้รับจ้างดำเนินการ (ส่วนที่ ๒) งานก่อสร้างอาคาร ท่าเทียบเรือ ระบบถนน และระบบสาธารณูปโภค อยู่ระหว่างเตรียมเผยแพร่ร่างประกาศประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-Bidding) และงานจ้างเหมาตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมระหว่างงานก่อสร้างโครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ (ส่วนที่ ๑-๔) ปัจจุบันได้ลงนามในสัญญาแล้ว โดยมีกำหนดแล้วเสร็จ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๗๐

ท่าเรือแหลมฉบัง สามารถรองรับ ปริมาณตู้สินค้าได้ ๑๘ ล้านตู้ต่อปี

๖.๑.๕ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมทางอากาศ

(๑) **ดำเนินโครงการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ** มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน
งานจ้างก่อสร้างอาคารเทียบเครื่องบินรองหลังที่ ๑ (ชั้น B2 ชั้น B1 และชั้น G) ลานจอดอากาศยานประชิดอาคารเทียบเครื่องบินรองหลังที่ ๑ และส่วนต่อเชื่อมอุโมงค์ด้านทิศใต้ (งานโครงสร้างและงานระบบหลัก)	ดำเนินการแล้วเสร็จ
งานจ้างก่อสร้างอาคารเทียบเครื่องบินรองหลังที่ ๑ (ชั้น ๒-๔) และส่วนต่อเชื่อมอุโมงค์ด้านทิศใต้ (งานระบบย่อย)	ดำเนินการแล้วเสร็จ
งานจ้างก่อสร้างอาคารสำนักงานสายการบินและอาคารจอดรถด้านทิศตะวันออก	อยู่ระหว่างติดตั้งงานระบบประกอบอาคารของอาคารสำนักงานและอาคารที่จอดรถ มีผลการดำเนินงานร้อยละ ๗๗.๘๗
งานจ้างก่อสร้างส่วนขยายอาคารผู้โดยสารด้านทิศตะวันออก	เร่งดำเนินการโครงการก่อสร้างส่วนต่อขยายด้านทิศเหนือ ส่วนต่อขยายด้านทิศตะวันออก และส่วนต่อขยายด้านทิศตะวันตก รวมทั้งประสานขอรับข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นต่อแนวทางในการเพิ่มขีดความสามารถของอาคารผู้โดยสารจากหน่วยงานระดับสากล เช่น องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization: ICAO) และสมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (The International Air Transport Association: IATA)
งานจ้างก่อสร้างระบบสาธารณูปโภค	อยู่ระหว่างเปลี่ยนแนวก่อสร้างงาน ๑๑๕ กิโลโวลต์ (มีปัญหาอุปสรรคใต้ดิน) มีผลการดำเนินงานก่อสร้างร้อยละ ๙๘.๗๖
งานซื้อพร้อมติดตั้งระบบขนส่งผู้โดยสารอัตโนมัติ (Automated People Mover: APM)	นำเข้ารถ APM ครบแล้ว จำนวน ๖ ขบวน และอยู่ระหว่างการทดสอบอุปกรณ์ระบบการสื่อสารและระบบการควบคุมอัตโนมัติ (Communication, Automatic Train Control) การใช้งานด้วยระบบไฟฟ้า (Static Test) และการทดสอบประสิทธิภาพในการทำงาน (Dynamic Test) มีผลการดำเนินงานรวมร้อยละ ๙๒.๑๔

กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน
งานซื้อพร้อมติดตั้งระบบสายพานลำเลียงกระเป๋า (Baggage Handling System: BHS) และระบบตรวจจับวัตถุระเบิด (Explosive Detection Equipment: EDS) (ขาออก)	อยู่ระหว่างติดตั้งระบบ Individual Carrier System (ICS) และ Make-up Carousels ปรับปรุงแก้ไขโครงสร้างเพื่อเตรียมงานติดตั้งระบบ BHS และเชื่อมต่อระบบกับสายพานลำเลียงกระเป๋าเดิม รวมทั้งทบทวนการเชื่อมต่อระบบการควบคุมปฏิบัติการ มีผลการดำเนินงานรวมร้อยละ ๘๖.๕๒
งานซื้อพร้อมติดตั้งระบบ BHS & EDS (ขาเข้า)	อยู่ระหว่างศึกษาความเป็นไปได้ในการติดตั้งระบบ BHS (ขาเข้าและเปลี่ยนเที่ยวบิน) ในช่อง BHS สำหรับการติดตั้งเพิ่มเติมในอนาคตด้วยผลิตภัณฑ์ยี่ห้ออื่นและเตรียมจัดทำร่างขอบเขตของงาน

ทั้งนี้ ในส่วน**ทางวิ่งเส้นที่ ๓ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ** เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของระบบทางวิ่ง จาก ๖๘ เที่ยวบินต่อชั่วโมง เป็น ๙๔ เที่ยวบินต่อชั่วโมง รองรับการเติบโตของปริมาณการจราจรทางอากาศและช่วยสนับสนุนกิจกรรมการขนส่งสินค้าที่ตั้งอยู่บริเวณด้านทิศตะวันตกของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ อยู่ระหว่างปรับระดับพื้นที่ก่อสร้างและปรับปรุงคุณภาพดินของทางวิ่งด้านทิศเหนือ มีผลการดำเนินงานรวมร้อยละ ๙.๑๕

(๒) **พัฒนาท่าอากาศยานส่วนภูมิภาค** มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น **การปรับปรุงความยาวทางวิ่งท่าอากาศยานแม่สอด** เพื่อขยายความยาวทางวิ่ง จากเดิม ๔๕ x ๑,๕๐๐ เมตร เป็น ๔๕ x ๒,๑๐๐ เมตร ซึ่งจะเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับอากาศยาน จากเดิม ๗๒ ที่นั่ง เป็น ๑๘๐ ที่นั่ง **โครงการก่อสร้างลานจอดเครื่องบินพร้อมระบบไฟฟ้าสนามบิน ท่าอากาศยานกระบี่** เพื่อให้สามารถรองรับเครื่องบินขนาด B737 ได้จากเดิมจำนวน ๑๐ ลำ เป็น ๔๐ ลำ ในเวลาเดียวกัน และ**โครงการปรับปรุงต่อเติมอาคารที่พักผู้โดยสาร ท่าอากาศยานนครพนม** เพื่อขยายอาคารที่พักผู้โดยสารให้สามารถรองรับผู้โดยสารได้ จากเดิม ๓๐๐ คนต่อชั่วโมง หรือ ๐.๘๕ ล้านคนต่อปี เป็น ๖๐๐ คนต่อชั่วโมง หรือ ๑.๗ ล้านคนต่อปี นอกจากนี้ ยังมี**โครงการที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง** เช่น โครงการก่อสร้างอาคารที่พักผู้โดยสารหลังใหม่ท่าอากาศยานขอนแก่น มีผลการดำเนินงานร้อยละ ๘๑.๒๙ โครงการก่อสร้างอาคารที่พักผู้โดยสารหลังใหม่ท่าอากาศยานนครศรีธรรมราช มีผลการดำเนินงานร้อยละ ๖๔.๙๑ โครงการก่อสร้างอาคารที่พักผู้โดยสารหลังใหม่ ท่าอากาศยานตรัง มีผลการดำเนินงานร้อยละ ๒๐.๒๖ โครงการก่อสร้างอาคารที่พักผู้โดยสารหลังใหม่ ท่าอากาศยานบุรีรัมย์ มีผลการดำเนินงานร้อยละ ๒.๘๑ และโครงการขยายลานจอดเครื่องบิน พร้อมระบบไฟฟ้าสนามบิน และติดตั้งสะพานเทียบเครื่องบิน พร้อมระบบนำจอดท่าอากาศยานสุราษฎร์ธานี มีผลการดำเนินงานร้อยละ ๘.๖๙

(๓) **โครงการจัดสร้างอาคารหอบังคับการบิน อาคารสถานีเครื่องช่วยการเดินอากาศ รวมทั้งจัดหาระบบและอุปกรณ์บริการจราจรทางอากาศ ณ ท่าอากาศยานเบตง** เพื่อสนับสนุนการเปิดให้บริการการเดินอากาศ ซึ่งได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว

๖.๒ การแก้ไขปัญหาจราจรติดขัดในพื้นที่เขตเมือง

๖.๒.๑ พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะเพื่อลดการใช้ยานพาหนะส่วนตัว

(๑) **พัฒนาการเดินเรือโดยสารในคลองแสนแสบ** มีการดำเนินการแล้วเสร็จ เช่น การพัฒนาเรือไฟฟ้าต้นแบบ การติดตั้งอุปกรณ์ GPS และแอปพลิเคชันสำหรับการตรวจสอบเรือ และการเพิ่มจำนวนเรือให้บริการ จาก ๕๕ ลำ เป็น ๖๐ ลำ นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาและปรับปรุงท่าเทียบเรือในคลองแสนแสบให้เป็นท่าเรือต้นแบบ โดยดำเนินการแล้ว ๓ ท่าเรือ (ท่าเรืออโศก ท่าเรือนานาเหนือ และท่าเรือทองหล่อ) และอยู่ระหว่างดำเนินการที่ท่าเรือผ่านฟ้าลีลาศ รวมทั้งการปรับปรุงและพัฒนาระบบโทรทัศน์วงจรปิด คลองแสนแสบ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีกำหนดแล้วเสร็จในวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

(๒) **พัฒนาเรือไฟฟ้า** ได้ร่วมมือกับบริษัทเอกชนพัฒนาเรือไฟฟ้าต้นแบบในแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อเพิ่มความสะดวก รวดเร็ว และสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในการเดินทางรูปแบบวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ที่ไร้มลพิษ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมเชื่อมโยงระบบโครงข่าย “เรือ รถ ราง” ทั้งนี้ ได้เปิดให้ประชาชนใช้บริการฟรีระหว่างทดลองเดินเรือในช่วงสิ้นปี ๒๕๖๓ ถึงต้นปี ๒๕๖๔

(๓) **ยกระดับท่าเรือในแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นสถานีเรือเชื่อมโยงระบบขนส่งอื่น** โดยมีแผนพัฒนาให้เป็นท่าเรือโดยสารอัจฉริยะ (Smart Pier) มีระบบที่ทันสมัย สะดวก ปลอดภัย สามารถเชื่อมต่อกับระบบขนส่งรูปแบบอื่นเพื่อรองรับการใช้ระบบตั๋วร่วม รวมทั้งมีระบบควบคุมความปลอดภัยเพื่อรองรับการให้บริการแก่ผู้โดยสารรวมถึงคนพิการและผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ได้พัฒนาท่าเรือสะพานพุทธให้เป็นท่าเรือต้นแบบ

๖.๒.๒ พัฒนาระบบ Feeder เชื่อมต่อเข้าสู่ระบบขนส่งมวลชนและแผนพัฒนาการเชื่อมต่อการเดินทาง

ได้แก่ ก่อสร้างที่หยุดรถไฟวุฒากาศ ในเส้นทางวงเวียนใหญ่-มหาชัย เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการเชื่อมต่อการเดินทางของรถไฟระหว่างเมือง โดยเปิดให้บริการเมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๓ และอยู่ระหว่างก่อสร้างจุดจอดรถไฟแห่งใหม่ใกล้อนุสรณ์แฝดสยามอิน-จัน จังหวัดสมุทรสงคราม พร้อมทั้งก่อสร้างถนนที่จอดรถยนต์ รถตู้ และรถโดยสาร ตลอดจนการพัฒนาพื้นที่บริเวณใกล้เคียงเพื่อทำที่หยุดรถเพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งจะช่วยลดความหนาแน่นของผู้โดยสารและแก้ไขปัญหาการจราจรติดขัดบริเวณสถานีรถไฟแม่กลองและที่หยุดรถลาดใหญ่ โดยคาดว่าจะก่อสร้างและพัฒนาพื้นที่แล้วเสร็จในปี ๒๕๖๕ นอกจากนี้ ได้เปิดให้บริการจุดเชื่อมต่อการเดินทางระหว่าง “ท่าเรือพระนั่งเกล้า” รถไฟฟ้าสายฉลองรัชธรรม (สายสีม่วง) และจุดจอดรถโดยสารประจำทางบริเวณใต้สถานีสะพานพระนั่งเกล้าเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔

๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เปิดให้บริการจุดเชื่อมต่อการเดินทางท่าเรือพระนั่งเกล้า รถไฟฟ้าสายสีม่วง และจุดจอดรถโดยสารใต้สถานีสะพานพระนั่งเกล้า

๖.๒.๓ พัฒนาการบริหารจัดการจราจร

ประกอบด้วย **การใช้ระบบ M-Flow** เพื่ออำนวยความสะดวกและแก้ปัญหาการจราจรติดขัดบริเวณหน้าด่านมอเตอร์เวย์ โดยเริ่มดำเนินการบนทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข ๙ และจะเปิดให้บริการภายในปี ๒๕๖๔ โดยจะขยายผลการดำเนินการบนมอเตอร์เวย์ที่เหลือทุกสาย และ**การจัดทำโมเดลการพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการจราจร** โดยได้ลงนามในสัญญาเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการศึกษา

๖.๒.๔ พัฒนาถนนเพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรติดขัด เช่น ปรับปรุงทางหลวงหมายเลข ๓๕ ตอนทางแยกต่างระดับบางขุนเทียน-เอกชัย จากเดิม ๑๐ ช่องจราจร เป็นมาตรฐานทางชั้นพิเศษ ๑๔ ช่องจราจร โดยดำเนินการแล้วเสร็จ และอยู่ระหว่างก่อสร้างทางยกระดับบนทางหลวงหมายเลข ๓๕ สายธนบุรี-ปากท่อ (ถนนพระราม ๒) ตอนทางแยกต่างระดับบางขุนเทียน-เอกชัย และทางพิเศษสายพระราม ๓-ดาวคะนอง-วงแหวนรอบนอก-กรุงเทพมหานครด้านตะวันตก

๖.๒.๕ ก่อสร้างระบบขนส่งมวลชนรางเบาสายเหนือ-ใต้ ต้นแบบในเมืองภูมิภาคจังหวัดขอนแก่น เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณะราคาถูกและทั่วถึง รวมทั้งลดปัญหาการจราจรที่ติดขัดได้ปัจจุบัน ทั้งนี้ อยู่ระหว่างแก้ไขปัญหาเรื่องพื้นที่ที่จะใช้ซ่อมบำรุงรถไฟ โดยจะมีสถานีทั้งหมด จำนวน ๑๖ สถานี เป็นโครงการยกระดับ ๖ สถานี และระดับดิน ๑๐ สถานี รวมระยะทาง ๒๒.๘ กิโลเมตร

๖.๒.๖ ให้บริการนำส่งผู้โดยสารเข้าสู่ระบบขนส่งทางรางโดยรถเวียน (Shuttle bus) เส้นทางชุมชนเคหะร่มเกล้า-แอร์พอร์ต เรล ลิงค์ลาดกระบัง เนื่องจากชุมชนเคหะร่มเกล้าเป็นชุมชนขนาดใหญ่ มีประชาชนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ยังไม่มีระบบขนส่งมวลชนที่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการรับ-ส่ง ไปยังสถานีแอร์พอร์ตลิงค์โดยตรง ประชาชนส่วนใหญ่จึงนำรถส่วนตัวมาจอดไว้บริเวณรอบ ๆ สถานีรถไฟฟ้าแอร์พอร์ตลิงค์ลาดกระบังเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดความแออัดและกีดขวางการสัญจรของผู้ที่มาใช้ระบบขนส่งมวลชน ปัจจุบันอยู่ระหว่างสรรหาผู้รับจ้างดำเนินโครงการ

ให้บริการ Shuttle bus
เส้นทาง ชุมชนเคหะร่มเกล้า-แอร์พอร์ตลิงค์ลาดกระบัง

๖.๒.๗ ให้บริการนำส่งผู้โดยสารเข้าสู่ระบบขนส่งทางรางโดยรถเวียน (Shuttle bus) เส้นทางดินแดง-BTS สนามเป้า (B2) เนื่องจากศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร ๒ ดินแดง มีเจ้าหน้าที่และผู้ใช้บริการจำนวนมาก แต่ยังไม่มีระบบขนส่งมวลชนที่สามารถอำนวยความสะดวกในการรับ-ส่ง ไปยังระบบรถไฟฟ้า BTS โดยตรง ปัจจุบันอยู่ระหว่างสรรหาผู้รับจ้างดำเนินโครงการ

๖.๒.๘ จัดทำแผนพัฒนาระบบการจัดการจราจรเป็นพื้นที่ เพื่อแก้ปัญหาจังหวะเวลาสัญญาณไฟจราจรไม่สอดคล้องกับปริมาณจราจรบริเวณทางแยก ในบางช่วงเวลา ซึ่งการนำระบบการจัดการจราจรเป็นพื้นที่มาใช้จะทำให้จังหวะสัญญาณไฟจราจรมีความสอดคล้องกับปริมาณจราจรในทุกช่วงเวลาและช่วยบรรเทาปัญหาการจราจรติดขัด ปัจจุบันอยู่ระหว่างที่ปรึกษาจัดทำแผนพัฒนาระบบการจัดการจราจรเป็นพื้นที่ มีผลการดำเนินการร้อยละ ๘๕.๗๕

๖.๓ การเสริมสร้างความมั่นคงทางด้านพลังงานให้สามารถพึ่งพาตนเองได้

๖.๓.๑ จัดทำแผนพลังงานชาติเพื่อรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีด้านพลังงานที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยยกร่าง “แผนพลังงานชาติ” ฉบับใหม่ที่มีทิศทางการพัฒนาพลังงานที่เป็นกรอบการพัฒนาและการลงทุนใหม่ของประเทศ ได้แก่ **ด้านไฟฟ้า** เน้นการเพิ่มสัดส่วนพลังงานทดแทนและพลังงานสะอาด การส่งเสริมการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า การพัฒนาและยกระดับเทคโนโลยีระบบไฟฟ้า เพื่อรองรับการผลิตไฟฟ้าแบบกระจายศูนย์และการผลิตเองใช้เองที่มากขึ้น **ด้านก๊าซธรรมชาติและเชื้อเพลิงสะอาดที่เป็นพลังงานสำคัญในการผลิตไฟฟ้า** เน้นการเปิดเสรีและการจัดหาเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับระบบพลังงานของประเทศ **ด้านน้ำมัน** ซึ่งได้รับผลกระทบจากยานยนต์ไฟฟ้าที่ขยายตัวขึ้น จะมีการปรับแผนพลังงานภาคขนส่งและพิจารณาการบริหารการเปลี่ยนผ่านให้กระทบต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้น้อยที่สุด **ด้านพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน** ปรับเป้าหมายการผลิตและการใช้พลังงานทดแทน รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานจากทุกภาคส่วนให้เข้มข้นมากขึ้น ทั้งนี้ ได้ยกร่างกรอบแผนพลังงานชาติแล้วเสร็จและอยู่ระหว่างการจัดทำเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภาคพลังงานระยะยาว

“แผนพลังงานชาติ” ฉบับใหม่เป็นกรอบการพัฒนาและการลงทุนใหม่ของประเทศ

๖.๓.๒ ดำเนินโครงการโซล่าร์ภาคประชาชน โดยสนับสนุนให้ภาคประชาชนผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์และมีส่วนร่วมในฐานะผู้ผลิตและผู้ใช้ไฟฟ้า ซึ่งในปี ๒๕๖๔ ได้ปรับหลักเกณฑ์รับซื้อไฟฟ้าใหม่โดยปรับเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้าส่วนเกินจากกลุ่มบ้านผู้อยู่อาศัยที่จำหน่ายไฟฟ้าเข้าระบบ จากเดิมรับซื้อในราคาไม่เกิน ๑.๖๘ บาทต่อหน่วย เป็น ๒.๒๐ บาทต่อหน่วยเพื่อจูงใจการลงทุนเพิ่มขึ้น โดยมีเป้าหมายรับซื้อ ๕๐ เมกะวัตต์ นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนโครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคาสำหรับกลุ่มโรงเรียน สถานศึกษา โรงพยาบาล และสูบน้ำเพื่อการเกษตร (โครงการนำร่อง) พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๕๐ เมกะวัตต์ แบ่งเป็นรับซื้อจากกลุ่มโรงเรียน สถานศึกษา ๒๐ เมกะวัตต์ กลุ่มโรงพยาบาล ๒๐ เมกะวัตต์ และกลุ่มสูบน้ำเพื่อการเกษตร ๑๐เมกะวัตต์ ในอัตรา ๑ บาทต่อหน่วย

๖.๓.๓ ดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพและรายได้ให้แก่เกษตรกรในชุมชน เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนของเศรษฐกิจในชุมชนและขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก โดยเปิดให้ผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากยื่นเสนอขอขายไฟฟ้าจากโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก (โครงการนำร่อง) จำนวน ๑๕๐ เมกะวัตต์ เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๔ มีผู้ยื่นข้อเสนอ จำนวน ๒๔๖ ราย แบ่งเป็นชีวมวล ๑๔๓ ราย และก๊าซชีวภาพ ๑๐๓ ราย โดยมีผู้ผ่านการพิจารณาในเบื้องต้นจำนวน ๙๕ ราย และจะมีการแข่งขันด้านราคาต่อไป

๖.๓.๔ ส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้า (Electric Vehicle: EV) โดยคณะกรรมการนโยบายยานยนต์ไฟฟ้าแห่งชาติได้มีแนวทางการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าตามนโยบาย ๓๐@๓๐ คือ การตั้งเป้าผลิตรถที่ปลดปล่อยมลพิษเป็นศูนย์ (Zero Emission Vehicle: ZEV) ให้ได้อย่างน้อยร้อยละ ๓๐ ของการผลิตยานยนต์ในประเทศทั้งหมดในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ (พ.ศ. ๒๕๗๓) ซึ่งถือเป็นอีกหนึ่งกลไกที่จะนำพาประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำ

ในอนาคต โดยระยะที่ ๑ (ระยะเร่งด่วน) ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ นำร่องส่งเสริมการใช้รถจักรยานยนต์ไฟฟ้าและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับยานยนต์ไฟฟ้าทั่วประเทศ ระยะที่ ๒ (ปี ๒๕๖๖-๒๕๖๘) พัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าและการผลิตแบตเตอรี่ และระยะที่ ๓ (ปี ๒๕๖๙-๒๕๗๓) ขับเคลื่อนแผนและมาตรการให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุตามนโยบาย ๓๐@๓๐ ซึ่งมีเป้าหมายการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าประเภทรถยนต์นั่งและรถกระบะ จำนวน ๗๒๕,๐๐๐ คัน รถจักรยานยนต์ จำนวน ๖๗๕,๐๐๐ คัน คิดเป็นร้อยละ ๓๐ ของการผลิตในปี ๒๕๗๓ รวมถึงการผลิตแบตเตอรี่เพื่อตอบสนองการผลิตและใช้งานยานยนต์ไฟฟ้าด้วย ดังนั้น การส่งเสริมการใช้รถยนต์พลังงานไฟฟ้า จึงเป็นการนำนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมาใช้ อีกทั้งช่วยประหยัดพลังงานและเชื้อเพลิง

๖.๓.๕ กระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากกระจายสู่ชุมชนทั่วประเทศ มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมด้านพลังงานในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร ประชาชนในพื้นที่ห่างไกล โดยใช้ศักยภาพด้านพลังงานของชุมชนอย่างเต็มรูปแบบ สร้างโอกาสในการเข้าถึงการใช้พลังงานแบบพึ่งพาตนเองในลักษณะโครงการพลังงานชุมชนและระบบผลิตไฟฟ้าในพื้นที่ที่ระบบไฟฟ้าเข้าไม่ถึง รวมจำนวน ๒,๔๐๐ ล้านบาท โดยกำหนดเป็นกรอบงบประมาณของทุกจังหวัด จังหวัดละ ๒๕ ล้านบาท และเป็นเงินส่วนกลางสำหรับจัดสรรเพิ่มเติมอีก ๕๐๐ ล้านบาท ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาข้อเสนอโครงการ ซึ่งมีโครงการที่เสนอขอรับงบประมาณทั้งหมด ๑,๘๖๑ โครงการ รวมวงเงิน ๔,๕๔๙ ล้านบาท

๖.๓.๖ ขยายระบบการขนส่งน้ำมันทางท่อไปยังภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดย**ภาคเหนือ คลังน้ำมันจังหวัดพิจิตร**และระบบการขนส่งน้ำมันทางท่อ ระยะที่ ๑ (อยุธยา-พิจิตร) ก่อสร้างแล้วเสร็จและเปิดดำเนินการแล้ว และอยู่ระหว่างก่อสร้างระบบการขนส่งน้ำมันทางท่อระยะที่ ๒ (กำแพงเพชร-ลำปาง) มีความคืบหน้าร้อยละ ๙๔ ส่วน**คลังน้ำมันจังหวัดลำปาง** มีการก่อสร้างคืบหน้าร้อยละ ๙๙ และ**ในส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** ระบบการขนส่งน้ำมันทางท่อก่อสร้างคืบหน้าไปร้อยละ ๘๑ **คลังน้ำมันขอนแก่น** มีการก่อสร้างคืบหน้าร้อยละ ๗๒ ทั้งนี้ เมื่อโครงการแล้วเสร็จจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งน้ำมันของประเทศด้วยระบบที่มีความปลอดภัยสูงลดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการขนส่งน้ำมันด้วยรถบรรทุก ลดภาวะโลกร้อนและการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ลดต้นทุนการขนส่งน้ำมัน อีกทั้งประชาชนภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะได้ใช้น้ำมันในราคาที่ใกล้เคียงกับกรุงเทพมหานคร

๖.๓.๗ บังคับใช้เกณฑ์มาตรฐานอาคารด้านพลังงาน (Building Energy Code: BEC) สำหรับอาคารที่จะก่อสร้างใหม่หรือดัดแปลงเพื่อให้มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้แก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงพลังงานกำหนดประเภทหรือขนาดของอาคารและมาตรฐานหลักเกณฑ์และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยในปีแรกจะบังคับใช้กับอาคาร ๙ ประเภทที่มีขนาด ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป ปีที่ ๒ อาคารขนาด ๕,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป และปีที่ ๓ อาคารขนาด ๒,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป ทั้งนี้ การใช้เกณฑ์มาตรฐาน BEC จะช่วยให้อาคารประหยัดพลังงานได้ประมาณร้อยละ ๑๐

๖.๔ การยกระดับโครงข่ายระบบไฟฟ้าและพลังงานให้มีความทันสมัย ทั่วถึง เพียงพอ มั่นคง และมีเสถียรภาพ

๖.๔.๑ พัฒนาระบบไฟฟ้าแบบโครงข่ายไฟฟ้าขนาดเล็กมาก (Micro Grid) เพื่อแก้ไขปัญหาไฟฟ้าขัดข้องในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยได้ติดตั้งระบบต่าง ๆ เสร็จแล้วและสามารถลดผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน เช่น ร้านค้าที่ต้องมีการแช่วัตถุดิบ โรงเรียน และโรงพยาบาล

๖.๔.๒ ติดตั้งระบบโครงข่ายอัจฉริยะ (Smart Metro Grid) ในพื้นที่นำร่องบริเวณถนนพระราม ๔ พญาไท เพชรบุรี และรัชดาภิเษก เพื่อเพิ่มคุณภาพระบบไฟฟ้า ลดเวลาในการแก้ไขไฟฟ้าตก/ไฟฟ้าดับ และผู้ใช้ไฟฟ้ามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพลังงาน โดยมีผลความคืบหน้าคิดเป็นร้อยละ ๔๗

๖.๔.๓ เปลี่ยนระบบสายไฟฟ้าอากาศเป็นสายไฟฟ้าใต้ดิน เพื่อให้ระบบไฟฟ้ามีคุณภาพเพิ่มขึ้น ลดปัญหาไฟตก/ไฟดับ ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุรถชน/เกี่ยวเสาไฟฟ้า รวมถึงเกิดทัศนียภาพที่สวยงาม ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการ รวมระยะทาง ๑๖๗ กิโลเมตร โดยมีโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ รวมระยะทาง ๔๘.๖ กิโลเมตร ได้แก่ โครงการสีลม โครงการจิตรลดา โครงการปทุมวัน โครงการพหลโยธิน โครงการพญาไท โครงการสุขุมวิท โครงการปทุมวัน จิตรลดา พญาไท (เพิ่มเติม) และโครงการนนทรี (บางส่วน)

เปลี่ยนระบบสายไฟฟ้าอากาศ เป็นสายไฟฟ้าใต้ดิน ๔๘.๖ กิโลเมตร จากเป้าหมาย ๑๖๗ กิโลเมตร

๖.๕ การพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำประปา โดยปรับปรุงประสิทธิภาพและขยายพื้นที่การให้บริการน้ำประปาเพื่อให้มีคุณภาพและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน มีการดำเนินการ ดังนี้ ๑) ขยายกำลังการผลิตน้ำที่โรงงานผลิตน้ำมหาสวัสดิ์ ขนาด ๘๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการให้บริการน้ำประปา รวมถึงลดผลกระทบจากวิกฤตการณ์น้ำดิบจากลุ่มน้ำเจ้าพระยาด้อยคุณภาพสำหรับการผลิตน้ำประปา ขณะนี้อยู่ระหว่างจัดจ้างควบคุมงานก่อสร้างและงานที่เกี่ยวข้อง ๒) ขยายพื้นที่บริการน้ำประปาไปยังชุมชนที่อยู่ห่างไกลหรือชุมชนผู้มีรายได้น้อย โดยก่อสร้างวางท่อประปาแล้วเสร็จ ระยะทางรวม ๑๓๑.๒๗๗ กิโลเมตร และ ๓) ขยายและปรับปรุงระบบประปาส่วนภูมิภาคในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนมีสุขอนามัยรวมถึงมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการได้ใช้น้ำประปาที่ได้มาตรฐานและได้รับบริการน้ำประปาที่มีคุณภาพตามข้อแนะนำขององค์การอนามัยโลก

๖.๖ การแก้ปัญหาระบบระบายน้ำและระบบบำบัดน้ำเสีย

๖.๖.๑ เพิ่มประสิทธิภาพในการระบายน้ำและบำบัดน้ำเสีย เช่น ๑) ก่อสร้างศูนย์บริหารจัดการคุณภาพน้ำ จำนวน ๓ แห่ง ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี นครปฐม และสมุทรปราการ ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการ และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะสามารถบำบัดน้ำเสียได้ ๑,๒๗๗,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี และน้ำเสียได้รับการบำบัดคุณภาพได้ตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งก่อนระบายลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะร้อยละ ๙๙ ทำให้สุขภาพของประชาชนและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น โดยมีประชากรได้รับประโยชน์

ศูนย์บริหารจัดการคุณภาพน้ำ ๓ แห่ง ในพื้นที่ นนทบุรี นครปฐม และสมุทรปราการ สามารถบำบัดน้ำเสียได้ ๑.๒๗ ลูกบาศก์เมตรต่อปี

จำนวน ๘๑,๐๐๐ คน และ ๒) ซ่อมแซมระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดพะเยา กระบี่ ราชบุรี สงขลา และพิษณุโลกซึ่งเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะทำให้ระบบบำบัดน้ำเสียสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ น้ำเสียได้รับการบำบัดคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งก่อนระบายลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะร้อยละ ๙๙ และประชากรได้รับประโยชน์ จำนวน ๑๗๖,๐๐๐ คน

๖.๖.๒ นำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ จำนวน ๖.๙๑ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีปริมาณน้ำสำรองใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของปริมาณน้ำเสียที่บำบัดได้ ซึ่งน้ำที่ผ่านการบำบัดมีคุณภาพและมาตรฐาน สามารถนำไปใช้ในกิจกรรมที่เหมาะสมได้ เช่น การเกษตรกรรม ล้างพื้น ล้างถนนสาธารณะ รวมทั้งทำให้สุขภาพของประชาชนและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น และประชากรได้รับประโยชน์ จำนวน ๒,๑๐๐,๐๐๐ คน

๖.๖.๓ พัฒนาและฟื้นฟูสภาพแวดล้อมคลองแสนแสบตลอดความยาว ๗๔ กิโลเมตร แบ่งการดำเนินการเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ระยะเร่งด่วน (พ.ศ. ๒๕๖๔) ระยะกลาง (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐) และระยะยาว (พ.ศ. ๒๕๗๑ เป็นต้นไป) โดยมีโครงการรวมทั้งสิ้น ๘๔ โครงการ วงเงิน ๗๙,๙๕๕.๗๖ ล้านบาท โดยปัจจุบันมีการดำเนินการ ดังนี้

(๑) **การพัฒนาท่าเทียบเรือ**ให้ครอบคลุมคลองแสนแสบในกรุงเทพมหานครทั้งสาย โดยใช้เรือไฟฟ้าในการสัญจร สามารถรองรับการใช้บริการ ๘๐๐-๑,๐๐๐ คนต่อวัน

(๒) **การบังคับใช้กฎหมายกับโรงงานและอาคารประเภทต่าง ๆ** พร้อมมีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวม ๓๙ แห่ง รองรับการบำบัดน้ำเสียในคลองแสนแสบได้ ๑,๓๕๕,๕๒๕ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน

(๓) **การเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำในคลองแสนแสบ**ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีอุโมงค์ระบายน้ำที่สามารถเร่งการระบายน้ำได้ ๓๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที และเขื่อนป้องกันตลิ่ง ๓๓.๓๒ กิโลเมตร ช่วยเพิ่มพื้นที่ที่ได้รับการป้องกันน้ำท่วม ๙๖,๘๗๕ ไร่ และในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา มีสถานีสูบน้ำ ประตูระบายน้ำ เครื่องสูบน้ำ รวมทั้งการปรับปรุงคลองเพื่อให้คลองสามารถระบายน้ำได้ ๖๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที และเพิ่มพื้นที่ที่ได้รับการป้องกันน้ำท่วม ๑๐,๐๐๐ ไร่

๗. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลและการมุ่งสู่การเป็นประเทศอัจฉริยะ

๗.๑ การรักษาคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม อันเป็นสมบัติของชาติให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน และลงทุนในอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ และเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ 5G

๗.๑.๑ ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ได้ขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศ (โครงการเน็ตประชารัฐ) ไปยังหมู่บ้านซึ่งอยู่ห่างไกลที่ไม่มีศักยภาพในเชิงพาณิชย์ จำนวน ๒๔,๗๐๐ หมู่บ้าน โดยจัดจุดให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบไร้สายสาธารณะประจำหมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๑ จุด ระดับความเร็ว ๑๐๐/๕๐ Mbps ซึ่งปัจจุบันมีผู้ลงทะเบียนเข้าใช้บริการ Wi-Fi เน็ตประชารัฐ ประมาณ ๑๐.๒๓ ล้านคน และมีผู้ลงทะเบียนรายใหม่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเฉลี่ยเดือนละประมาณ ๑๓๐,๐๐๐ คน ผู้ใช้งานเฉลี่ยต่อเดือน ๒-๓ ล้านคน ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้งานเพื่อค้าขายออนไลน์และค้นคว้าหาข้อมูล นอกจากนี้ ได้ขยายโครงข่ายต่อยอดจากโครงข่ายเน็ตประชารัฐไปยังโรงเรียน โรงพยาบาล และสุขศาลาพระราชทาน ที่ยังไม่มีโครงข่ายเข้าถึง จำนวน ๑,๖๗๑ แห่ง ภายใต้ชื่อ “โครงการขยายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต” และมีนโยบายเปิดโครงข่ายเน็ตประชารัฐ (Open Access) ให้ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ได้รับใบอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สามารถเชื่อมต่อโครงข่ายให้บริการกับประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อลดต้นทุนในการวางโครงข่าย ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถลดอัตราค่าใช้บริการให้กับประชาชนได้ ปัจจุบันมีผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมทำสัญญาและเปิดให้บริการประชาชนแล้ว จำนวน ๔ ราย โดยมีประชาชนใช้บริการแล้ว จำนวน ๒๕๖,๗๔๖ คน

นอกจากนี้ ได้มีการนำโครงข่ายเน็ตประชารัฐไปใช้ประโยชน์ในการสร้างเครือข่ายเน็ตอาสาประชารัฐ เพื่อทำหน้าที่รายงานข้อมูลข่าวสาร แจ้งเหตุ ติดต่อประสานงานระหว่างชาวบ้านในหมู่บ้านกับหน่วยงานรัฐ และพัฒนาแอปพลิเคชันเครือข่ายเน็ตอาสาประชารัฐเพื่อเป็นสื่อกลางในการติดต่อข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ และในปี ๒๕๖๓ ได้สร้างอาสาสมัครดิจิทัลเพื่อเป็นตัวแทนในการทำหน้าที่ช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากดิจิทัลแก่ประชาชนในระดับหมู่บ้าน ซึ่งจะจัดให้มีอาสาสมัครดิจิทัลประจำหมู่บ้านให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง

๗.๑.๒ เพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศสู่การเป็น ASEAN Digital Hub

เพื่อยกระดับโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทยให้มีโครงข่ายเชื่อมต่อระหว่างประเทศที่มีเสถียรภาพ มีความหลากหลายและมีความจุเพียงพอ รองรับความต้องการของประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูลอินเทอร์เน็ต หรือ ศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลของภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งสามารถรองรับความต้องการใช้งานที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดดในแต่ละปี โดยเฉพาะธุรกิจ e-Commerce ธุรกิจการท่องเที่ยวและจองโรงแรม รวมถึงการจัดทำข้อมูลสื่อบันเทิงต่าง ๆ เช่น สื่อออนไลน์ (Online Media) และเกมออนไลน์ (e-Sport) นอกจากนี้ ยังสอดรับกับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) และโครงการเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล (Digital Park Thailand) ซึ่งจะเป็นศูนย์กลางของธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องกับเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น 5G AI Cloud IoTs Smart City และ Big Data ด้วย โดยประเทศในภูมิภาคและนอกภูมิภาคจะสามารถเชื่อมโยงหากันได้อย่างไร้รอยต่อ ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสาร การเดินทาง การขนส่ง การผลิต การค้า และการลงทุน เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายการเป็นระเบียงเศรษฐกิจแห่งเอเชีย ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินโครงการจะทำให้สามารถตอบสนองความต้องการการใช้งานที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงประเทศไทยยังมีสภาพแวดล้อมและอัตราค่าบริการที่สามารถแข่งขันกับประเทศมาเลเซียและสาธารณรัฐสิงคโปร์ได้โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดหาอุปกรณ์เพิ่มความจุโครงข่ายเชื่อมโยงระหว่างชายแดนประเทศไทยกับราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และไปยังสถานีเคเบิลใต้น้ำในประเทศไทย เช่น จังหวัดชลบุรี เพชรบุรี สงขลา และสตูล ขนาดความจุรวม ๒,๓๐๐ Gbps เพื่อเพิ่มความจุโครงข่าย ทั้งนี้ ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว

(๒) ขยายความจุโครงข่ายเคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศของระบบที่มีอยู่ ๑,๗๗๐ Gbps แล้วเสร็จ ส่งผลให้ราคาค่าบริการการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศ (International Internet Gateway: IIG) ปรับลดลงร้อยละ ๔๕-๕๐ และวงจรเช่าส่วนบุคคลระหว่างประเทศ (International Private Leased Circuit: IPLC) ปรับลดลงร้อยละ ๓๐ ซึ่งการปรับลดอัตราค่าบริการทำให้มีการใช้งานบริการการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศจำนวนกว่า ๑,๐๑๓ Gbps การใช้งานวงจรเช่าส่วนบุคคลระหว่างประเทศ จำนวนกว่า ๓,๑๕๓ Gbps และสิทธิการใช้งานความจุมีการใช้งาน ๑,๒๙๐ Gbps (ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔) ทั้งนี้ ปัจจุบันมีผู้ให้บริการผ่านโครงข่ายอินเทอร์เน็ตในรูปแบบเปิด (Over-The-Top: OTT) รายใหญ่ดำเนินการติดตั้งเครื่องแม่ข่าย (Server) ในประเทศไทยเพื่อเป็นจุดเชื่อมต่อ (Hub) ในการให้บริการแล้ว

(๓) ร่วมก่อสร้างเคเบิลใต้น้ำระบบใหม่เชื่อมต่อระหว่างประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ๖ ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยสิทธิการใช้งานวงจรเคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศระบบใหม่ที่เชื่อมต่อประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก รองรับการใช้งานรวมแล้ว ๒๗ Tbps เส้นทางละ ๙ Tbps ได้แก่ ๑) ประเทศไทยไปยังเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ๒) ประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐสิงคโปร์ และ ๓) เขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนไปยังประเทศญี่ปุ่น โดยขณะนี้อยู่ระหว่างสำรวจเส้นทางใต้น้ำทางด้านใต้ของระบบเคเบิ้ลใต้น้ำ โดยคาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จ สามารถทดสอบระบบเคเบิ้ลใต้น้ำ และส่งมอบสิทธิการใช้งานได้ภายในปี ๒๕๖๕

ให้บริการอินเทอร์เน็ต แหล่งเรียนรู้ชุมชนแล้ว ๘,๒๔๖ แห่ง มีผู้ลงทะเบียนใช้บริการกว่า ๒ ล้านราย

๗.๑.๓ จัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ต ณ แหล่งเรียนรู้ของชุมชน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และสามารถเข้าถึงข้อมูลและบริการที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอาชีพ สร้างธุรกิจ และเพิ่มรายได้ในชุมชนผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งยังเป็นการให้โอกาสอย่างเท่าเทียมในการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนผ่านบริการดิจิทัลต่าง ๆ ทั้งนี้ ได้ให้บริการอินเทอร์เน็ตแล้วจำนวนไม่น้อยกว่า ๘,๒๔๖ แห่ง โดยมีจำนวนผู้ลงทะเบียนใหม่ตั้งแต่วันที่ ๒๗ เมษายน-๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๒,๓๒๔,๙๖๕ ราย

๗.๑.๔ ส่งเสริม สนับสนุน หรือให้ความช่วยเหลือการดำเนินการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งขับเคลื่อนเทคโนโลยี 5G ของประเทศไทย โดยสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กรอบวงเงิน ๓,๐๐๐ ล้านบาท ภายใต้กรอบนโยบาย ๖ ด้าน ได้แก่ ๑) Digital Manpower ๒) Digital Health ๓) Digital Agriculture ๔) Digital Technology ๕) Digital Government & Infrastructure และ ๖) Digital Agenda และกรอบวงเงินงบประมาณ ๕๐๐ ล้านบาท สำหรับการขับเคลื่อนโครงการนำร่องในการต่อยอดการใช้ประโยชน์ 5G ของประเทศไทย

๗.๑.๕ รักษาคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ประกอบด้วย

(๑) จัดทำนโยบาย เรื่อง แนวทางดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียมวงโคจรประจำที่ (Geostationary-Satellite Orbit: GSO) ตามมาตรา ๖๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามที่ประเทศไทยได้จองสิทธิการใช้คลื่นความถี่และตำแหน่งวงโคจรกับ ITU 21 Filing 7 และได้ดำเนินการตามแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เพื่อเป็นแนวทางการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมและรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย ตลอดจนการพิจารณาอนุญาตกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ประเทศไทยจะเปิดตลาดเสรีดาวเทียม โดยเปลี่ยนจากระบบสัมปทานมาสู่ระบบใบอนุญาต ส่งผลให้กิจการดาวเทียมมีการดำเนินการที่โปร่งใสและเป็นธรรม และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับบริการจากเทคโนโลยีใหม่ของดาวเทียม โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมประเภทวงโคจรไม่ประจำที่ จำนวน ๕ ข่ายงานดาวเทียม ซึ่งเป็นครั้งแรกของประเทศไทยที่มีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมโดยระบบการอนุญาต

(๒) จัดทำนโยบายการพิจารณาอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศ (Landing Rights) โดยกำหนดเงื่อนไขที่สำคัญต่าง ๆ เช่น เงื่อนไขการเข้าสู่ตลาดระดับรัฐและเงื่อนไขในระดับผู้ประกอบการ (Firm Level) และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ และ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๔ เห็นชอบแล้ว ส่งผลให้การดำเนินการดังกล่าวมีแนวทางที่ชัดเจนและเหมาะสมสำหรับกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตฯ เกิดการแข่งขันเสรีเป็นธรรม สร้างบรรยากาศการลงทุน และเพิ่มทางเลือกให้ผู้บริโภค รวมทั้งเป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลด้านดาวเทียมสื่อสารและกิจการโทรคมนาคม

(๓) กำหนดแผนการบริหารจัดการทรัพย์สินภายหลังสิ้นสุดสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ คณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติและคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เห็นชอบให้ บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้บริหารจัดการทรัพย์สินของโครงการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศภายหลังสิ้นสุดสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศไปจนสิ้นสุดอายุทางวิศวกรรมของดาวเทียม (สัญญาดำเนินการฯ สิ้นสุดวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔) และให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ได้ลงนามในสัญญามอบสิทธิบริหารจัดการดาวเทียมเรียบร้อยแล้ว

๗.๑.๖ สำรวจข้อมูลสถานภาพการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศของประเทศไทย (Media Information Literacy: MIL) เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาสมรรถนะดิจิทัลของประชาชนทั้งในมิติของเพศ ช่วงอายุ และสถานภาพความพิการ การศึกษา และเศรษฐกิจ โดยประเมินสถานภาพการเข้าใจดิจิทัลของกลุ่มตัวอย่างทั่วประเทศจำนวน ๓๗,๗๗๖ คน คะแนนเฉลี่ยของสมรรถนะดิจิทัลทั้ง ๙ ด้าน คือ “๖๘.๖” จัดอยู่ในระดับ “ดี” สามารถประเมินได้ว่าประชาชนไทยมีความรู้ ทักษะ ความเข้าใจ และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการดำเนินชีวิตประจำวันและการทำงานได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม ยังต้องเร่งพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลต่าง ๆ ให้มีพัฒนาการเพิ่มสูงขึ้นจากระดับ “พื้นฐาน” เป็นระดับ “ดี” จนถึงระดับ “ดีมาก” เพื่อให้พลเมืองไทยมีความรู้ ความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่พร้อมก้าวสู่การเป็นพลเมืองดิจิทัลชั้นแนวหน้า

คนไทย
มีความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
อยู่ในระดับดี

๗.๒ การพัฒนาการอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนธุรกิจการค้า การนำเข้าส่งออก และโลจิสติกส์ในรูปแบบดิจิทัล

๗.๒.๑ เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาคอุตสาหกรรม โดยให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์เพื่อการลดต้นทุนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันส่งเสริมการประยุกต์แก่ผู้ประกอบการ โดยได้พัฒนาเกี่ยวกับการบริหารโลจิสติกส์ให้แก่ผู้ประกอบการแล้ว จำนวน ๒๕ กิจการ จากเป้าหมาย จำนวน ๒๕๐ กิจการ

๗.๒.๒ ผลักดันการพัฒนาระบบของหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้บริการแบบ Business to Government (B2G) ผ่านระบบการบริการเชื่อมโยงข้อมูลหน่วยงานภาครัฐและภาคธุรกิจ (National Single Window: NSW) โดยเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาระบบ NSW Single Form ให้สามารถรองรับการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยงานผู้ออกใบอนุญาต/ใบรับรองกับผู้ประกอบการนำเข้า/ส่งออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการปรับปรุงระบบ NSW Single Form ให้รองรับการยื่นเอกสารเพิ่มเติมประกอบการยื่นใบอนุญาต/ใบรับรองเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการที่ต้องยื่นคำขอใบอนุญาต/ใบรับรองของหน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงาน ซึ่งจะช่วยลดขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการของผู้ประกอบการ ทั้งนี้ มีการดำเนินการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบ NSW แบบ Single Form เช่น ๑) การพัฒนาระบบ

พัฒนา NSW Single Form
ให้รองรับการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยงานผู้ออกใบอนุญาต/ใบรับรองกับผู้ประกอบการนำเข้า/ส่งออก

คำขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Certificate of Origin) ซึ่งได้เปิดใช้งานระบบอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓ ๒) การพัฒนาระบบการขอใบแจ้งการนำเข้า/ส่งออกสินค้าเคมี วัตถุอันตรายด้วยอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบ NSW แบบ Single Form และได้เปิดใช้ระบบอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ และ ๓) การพัฒนาระบบคำขอใบอนุญาตนำเข้า/ส่งออกน้ำตาลทราย ซึ่งได้เปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๗.๒.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วยระบบ Bill Payment เพื่อให้ระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศสอดคล้องกับมาตรฐานสากลและเป็นการเพิ่มช่องทางการชำระเงินที่สะดวกและมีต้นทุนต่ำให้กับประชาชน โดยรับชำระค่าภาษีอากร ค่าธรรมเนียม รายได้อื่น และ/หรือเงินประกันผ่านระบบ e-Payment ด้วยวิธีตัดบัญชีผู้ประกอบการ และได้พัฒนาระบบการรับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านช่องทางการให้บริการของธนาคารและตัวแทนรับชำระ (Bill Payment) เพื่อเพิ่มช่องทางการรับชำระเงินให้รองรับผู้ประกอบการและประชาชนทุกกลุ่ม

๗.๓ การส่งเสริมการค้าในรูปแบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเพิ่มโอกาสผู้ประกอบการรายย่อยทั้งในภาคการผลิตและบริการในการเข้าถึงตลาด

๗.๓.๑ ส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าชุมชนผ่านระบบ e-Commerce เพื่อให้ผู้ผลิตสินค้าชุมชนซึ่งเป็นผู้ประกอบการระดับเศรษฐกิจฐานรากมีช่องทางจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้นผ่านระบบออนไลน์ โดยนำสินค้าและบริการของชุมชนมาซื้อขายผ่าน www.thailandpostmart.com และผ่านร้านค้าชุมชนหรือที่ทำการไปรษณีย์ที่ให้บริการแบบครบวงจร พร้อมทั้งมีระบบการขนส่งที่ครอบคลุมทั่วประเทศ ปัจจุบันมีผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียนแล้ว จำนวน ๒,๙๙๗ ร้านค้า ส่งผลให้ผู้ผลิตสินค้าชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายสินค้าชุมชน ทั้งนี้ มีการซื้อขายผ่านระบบออนไลน์ ประมาณ ๑๘๕.๖๒ ล้านบาท ระหว่างวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔

๗.๓.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ปรับเปลี่ยนธุรกิจการซื้อขายในรูปแบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

(๑) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้าถึงและประยุกต์ใช้แพลตฟอร์มช่องทางการขายสินค้าและการจัดส่งสินค้า เช่น ระบบรับชำระเงินออนไลน์ (e-Payment) ระบบจำลองการสนทนา (Chatbot) ระบบการสั่งอาหารหรือสินค้า (Delivery) ระบบการขนส่งสินค้า (Logistics) ระบบบริหารจัดการจุดขาย (Point of Sales: POS) และระบบบริการ (Service) เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่าย สร้างโอกาสทางการตลาด เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจและรองรับการแข่งขันรูปแบบใหม่ โดยมีเป้าหมายสร้างการรับรู้และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้กับธุรกิจ SMEs ผู้ประกอบการรายย่อย ร้านค้า หาบเร่ แผงลอย จำนวน ๓๐,๐๐๐ ราย ในกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครสวรรค์ นครปฐม ชัยนาท สิงห์บุรี และลพบุรี และพร้อมวางแผนต่อยอดสู่ปริมณฑลอีก ๔ จังหวัด คือ จังหวัดปทุมธานี นนทบุรี สมุทรสาคร และสมุทรปราการ

มีเป้าหมายในการสร้างการรับรู้และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้แก่ธุรกิจ SMEs และผู้ประกอบการรายย่อย ๓๐,๐๐๐ ราย

(๒) **เพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการออนไลน์ด้วยการทำตลาดผ่านสื่อดิจิทัล (Digital Marketing) ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔** เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้ผู้ประกอบการด้วยการนำหลักการ Digital Marketing มาปรับใช้ให้ตรงกับศักยภาพผู้ประกอบการ และศักยภาพของสินค้า ให้ความรู้เกี่ยวกับ Digital Marketing และการให้คำปรึกษาในการเลือกใช้เครื่องมือต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสินค้า รวมถึงการวางแผนกลยุทธ์ด้วย Digital Marketing ให้กับผู้ประกอบการ โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

กิจกรรม	จำนวน (ราย)	
	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
ส่งเสริมการทำธุรกิจออนไลน์ให้แก่ผู้ประกอบการรายใหม่	๕,๑๗๐	๑,๙๗๒
ส่งเสริมและเพิ่มขีดความสามารถด้านการตลาดออนไลน์ให้แก่ผู้ประกอบการ	๑,๘๓๙	๒,๓๕๓
ผู้ประกอบการที่ได้รับการเพิ่มศักยภาพด้วย Digital Marketing รวม	๗,๐๐๙	๔,๓๒๕

(๓) **ฝึกอบรมการใช้ระบบซอฟต์แวร์เพื่อการบริหารจัดการให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs)** ภาคการค้า บริการ และภาคการผลิต Digital marketing และให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกในการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการ SMEs ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงการจัดการกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (IOT & Embedded Technology) ตลอดจนการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อยกระดับความสามารถการแข่งขันด้วยดิจิทัล โดยดำเนินการพัฒนาแล้ว จำนวน ๙๖๖ กิจการ จากเป้าหมาย ๑,๗๐๐ กิจการ

๗.๓.๓ พัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการและผู้ที่สนใจให้มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับ e-Commerce โดยต่อยอดการพัฒนากำลังคนให้มีความรู้และทักษะดิจิทัลระดับวิชาชีพ องค์ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะใหม่ (Upskill, Reskill) ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ภาคอุตสาหกรรม ภาคธุรกิจ ซึ่งเป็นการสร้างกำลังคนที่มีคุณภาพและสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการทำธุรกรรมออนไลน์เพื่อสร้างอาชีพ ทั้งนี้ ได้จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) มีผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน ๑,๐๗๔ คน และทักษะความสำเร็จในอาชีพ (Vocational Skill) จำนวน ๖๓๖ คน รวมทั้งสิ้น ๑,๗๑๐ คน รวมทั้งได้มีการคัดเลือกผู้เข้าอบรมจากกิจกรรมดังกล่าวเพื่อพัฒนาให้เป็น Digital Coach จำนวน ๓๒๗ คน สำหรับการสร้างเครือข่ายโค้ชดิจิทัลชุมชนได้มีการถ่ายทอดความรู้ไปยังคนในชุมชน จำนวน ๑,๖๐๓ คน และจัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพและจัดให้มีการทดสอบสมรรถนะด้าน e-Commerce มีผู้เข้าร่วมการทดสอบแล้ว จำนวน ๙๔๓ คน และมีผู้สอบผ่าน จำนวน ๘๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๒๔

ผู้เข้าร่วมทดสอบสมรรถนะด้าน e-Commerce ๙๔๓ คน สอบผ่าน ๘๕๑ คน คิดเป็น ๙๐.๒๔%

๗.๓.๔ คุ้มครองผู้ใช้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้บริการรับเรื่องร้องเรียนออนไลน์ให้คำแนะนำและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ไขปัญหาแบบครบวงจรอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้รับเรื่องร้องเรียน จำนวน ๓๔,๙๐๐ เรื่อง สามารถแก้ไขข้อพิพาทได้ร้อยละ ๘๓ (ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔) ซึ่งปัญหาที่พบส่วนใหญ่เป็นปัญหาการซื้อขายออนไลน์และเว็บไซต์ผิดกฎหมาย ทั้งนี้ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อศูนย์รับเรื่องร้องเรียนปัญหาออนไลน์สูงถึงร้อยละ ๘๙ นอกจากนี้ ได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานของการรับเรื่องร้องเรียนออนไลน์เป็นการทำงานเชิงรุก โดยนำเทคโนโลยีการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลสาธารณะเพื่อฟังเสียงผู้บริโภคออนไลน์ (Social Listening) มาประกอบการวิเคราะห์ปัญหาที่กำลังจะเกิดขึ้น เพื่อลดปัญหาฉ้อโกงที่อาจส่งผลกระทบต่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

๘. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม

๘.๑ การพัฒนาสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่เอื้อต่อการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนาและนวัตกรรม

๘.๑.๑ บริหารจัดการพื้นที่ให้เอื้อต่อการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ ได้แก่

(๑) **ดำเนินโครงการพัฒนาเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor of Innovation: EECi)** เพื่อเป็นแหล่งพัฒนางานวิจัยขยายผลและเป็นแหล่งปรับแปลงเทคโนโลยีขั้นสูงจากต่างประเทศให้เข้ากับบริบทของประเทศไทยและภูมิภาคอาเซียน ประกอบด้วย ๔ เมืองนวัตกรรมขนาดใหญ่ที่เป็นแพลตฟอร์มสนับสนุนอุตสาหกรรมมุ่งเป้า ดังนี้ ๑) **เมืองนวัตกรรมชีวภาพ (EECi BIOPOLIS)** ๒) **เมืองนวัตกรรมระบบอัตโนมัติหุ่นยนต์ และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (EECi ARIPOLIS)** ๓) **เมืองนวัตกรรมอาหาร (FOOD INNOPOLIS)** และ ๔) **เมืองนวัตกรรมการบินและอวกาศ (SPACE INNOPOLIS)** โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการก่อสร้างอาคารสำนักงานใหญ่ในพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์ จังหวัดระยอง มีความคืบหน้าร้อยละ ๘๘ โดยคาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จประมาณปลายปี ๒๕๖๕

(๒) **ดำเนินโครงการเมืองนวัตกรรมอาหาร (Food Innopolis)** จัดตั้งขึ้นในอุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย จังหวัดปทุมธานี เพื่อเป็นการดำเนินงานที่ช่วยตอบโจทย์ให้กับภาคเอกชนด้านนวัตกรรมอาหาร และการเร่งให้เกิดผู้ประกอบการนวัตกรรมด้านอาหารให้มากขึ้น ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง (Hub) นวัตกรรมอาหารโลกได้อย่างแท้จริง โดยปัจจุบันมีผู้ประกอบการที่ได้รับการเสริมสร้างความสามารถในการดำเนินธุรกิจนวัตกรรมอาหาร จำนวน ๓๗๔ ราย ประกอบด้วย ๑) การดำเนินงานของศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One-Stop Service: OSS) เพื่ออำนวยความสะดวกในการวิจัยและพัฒนา จำนวน ๑๓๖ ราย และ ๒) การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถให้แก่ผู้ประกอบการผ่านแพลตฟอร์มบริการของเมืองนวัตกรรมอาหาร (Food Innopolis Service Platform) จำนวน ๒๒๗ ราย

(๓) **สร้างอุทยานวิทยาศาสตร์** เพื่อเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมของประเทศให้เข้มแข็ง โดยมีโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมและรองรับกิจกรรมวิจัยพัฒนา ได้แก่ ๑) อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย จังหวัดปทุมธานี ดำเนินการส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมสนับสนุนการทำวิจัยและพัฒนาในภาคเอกชน และ ๒) อาคารอำนวยการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค จำนวน ๓ แห่ง ในจังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น และสงขลา เพื่อเป็นศูนย์กลางในการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานภายใต้กลไกการให้บริการสร้างส่งเสริมและสนับสนุนบริการเพื่อสร้างนวัตกรรมแบบครบวงจร และ ๓) สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช เพื่อเป็นแหล่งสงวนชีวมณฑล (UNESCO Biosphere Reserves) ของโลกและเป็นสถานที่สำหรับการวิจัยและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อมและนิเวศวิทยาป่าเขตร้อน

(๔) **จัดสร้างศูนย์การเรียนรู้วิวัฒนาการในการใช้ประโยชน์พันธุ์พืชและความหลากหลายทางชีวภาพ** เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ทางด้านพฤกษศาสตร์ ด้านการเกษตรศาสตร์ กีฏวิทยา การอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และความสัมพันธ์ของแมลงกับการเกษตรและสิ่งแวดล้อมที่เป็นรูปธรรม อีกทั้งจะเป็นแหล่งรวบรวมและจัดแสดงความหลากหลายทางชีวภาพด้านพืชที่ถูกต้องตามหลักวิชาการสากล รวมทั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช การวิจัยต่อยอดบนองค์ความรู้ของเศรษฐกิจฐานชีวภาพ (Bio-economy) เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยปัจจุบันได้จัดค่ายวิทยาศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ รวมถึงจัดแสดงพรรณพืช แมลง และการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัย ถ่ายทอดเทคโนโลยี และบริการ โดยมีผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๓,๕๕๒ คน

๘.๑.๒ สร้างพื้นฐานแห่งการพัฒนา ได้แก่

(๑) **ส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพของประเทศ**ให้มีความเข้มแข็ง โดยการให้คำปรึกษาและบริการวิเคราะห์ทดสอบเพื่อควบคุมคุณภาพตั้งแต่ขั้นตอนการวิจัยจนถึงกระบวนการผลิตในระดับอุตสาหกรรม เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมไทยให้ได้มาตรฐานระดับสากล โดยปัจจุบันได้ให้บริการวิเคราะห์ทดสอบตามมาตรฐานสากลแก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน ๒๒,๑๔๐ รายการ เช่น พัฒนาระบบการรับรองและมาตรฐานสถานีชาร์จยานยนต์ไฟฟ้า พัฒนาความสามารถในการสอบเทียบเครื่องชั่งที่ใช้ในกระบวนการผลิตและจำหน่าย และพัฒนาระบบสอบเทียบเครื่องมือวัดการไหลของของเหลว (น้ำมัน) แบบปริมาตร

(๒) **พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านแสงซินโครตรอน** โดยการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แสงซินโครตรอนที่ผลิตได้มีความเสถียรและมีพลังงานมีคุณภาพอย่างเต็มประสิทธิภาพ และรองรับการให้บริการของภาคการผลิตและสังคม โดยปัจจุบันได้ให้บริการงานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านแสงซินโครตรอน ๓๕๑ รายการ เช่น การบริการวิเคราะห์ ทดสอบผลิตภัณฑ์ทางด้านอาหารและการเกษตร และบริการวิเคราะห์ ทดสอบผลิตภัณฑ์ทางด้านอุปโภค รวมทั้งออกแบบและสร้างเครื่องเคลือบกระจกสำหรับโครงการหมู่กล้องโทรทรรศน์รังสีเชเรนคอฟ ซึ่งเป็นโครงการวิทยาศาสตร์ระดับโลกจากความร่วมมือของ ๑๕๐ องค์กร จาก ๒๕ ประเทศ ในการสร้างหมู่กล้องโทรทรรศน์กว่า ๑๐๐ ตัว ที่ราชอาณาจักรสเปนและสาธารณรัฐชิลี นอกจากนี้ ได้ประยุกต์การใช้ประโยชน์แสงซินโครตรอนในการวิจัยและพัฒนาเพื่อรับมือการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) เช่น การวิจัยและพัฒนาหน้ากากผ้าไหมเพื่อทดแทนหน้ากากทางการแพทย์ การพัฒนาชุดทดสอบการซึมผ่านของอนุภาคสำหรับหน้ากากของบุคลากรทางการแพทย์ การพัฒนาอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (Personal Protective Equipment: PPE) รวมถึงการวิจัยและพัฒนาห้องแยกโรคความดันลบสำหรับโรงพยาบาลสนาม และได้มอบให้กับโรงพยาบาลต่าง ๆ เพื่อใช้ประโยชน์

(๓) **ส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ** (National S&T Infrastructure: NSTI) เป็นการพัฒนาและบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สำคัญของประเทศ ประกอบด้วย ธนาคารทรัพยากรชีวภาพแห่งชาติ ศูนย์โอมิกส์แห่งชาติ ศูนย์ทรัพยากรคอมพิวเตอร์เพื่อการคำนวณขั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และศูนย์เทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ โดยจะให้บริการทางด้านเทคนิควิชาการที่มีมาตรฐานด้วยเครื่องมือที่ทันสมัย พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสร้างงานวิจัยที่มีคุณค่าต่อประเทศ เช่น การพัฒนาชุดตรวจไฮบริดชัวร์ (HybridSure) สำหรับตรวจสอบความบริสุทธิ์เมล็ดพันธุ์ลูกผสมได้อย่างแม่นยำมากกว่าร้อยละ ๙๙ และการใช้ Supercomputer วิเคราะห์ลำดับพันธุกรรมเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น จึงทำให้สามารถติดตามจุดแพร่กระจายเชื้อได้ทันสถานการณ์

๘.๑.๓ พัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม

(๑) **ดำเนินโครงการสนับสนุนนักเรียนทุนรัฐบาลทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระยะที่ ๓ ระยะที่ ๓+ และระยะที่ ๔** เพื่อสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับสูง ๖ สาขาวิชาหลัก ได้แก่ เทคโนโลยีชีวภาพและสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีโลหะวัสดุ เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ วิทยาศาสตร์พื้นฐาน นาโนเทคโนโลยี และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนได้ปรับแนวทางการจัดสรรทุนโดยเน้นสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยเพิ่มสาขาใหม่ที่สำคัญเพื่อรองรับความต้องการในอนาคต ทั้งนี้ การดำเนินโครงการตั้งแต่ระยะที่ ๑ ถึงระยะที่ ๔ มีผู้ที่ได้รับจัดสรรทุนรวมทั้งสิ้น ๕,๑๙๓ คน มีผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว จำนวน ๓,๖๗๘ คน โดยนักเรียนทุนทางด้านวิทยาศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาได้ทำประโยชน์ให้กับหน่วยงานและประเทศทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การแพทย์ พลังงาน ความมั่นคง การขนส่งจราจร ภัยพิบัติ และการศึกษา รวมทั้งการสร้างเครือข่ายด้านการวิจัย โดยมีผลที่ได้รับจากนักเรียนทุนที่สำเร็จการศึกษา ได้แก่ โครงการวิจัยและผลงานวิจัย/วิชาการประมาณ ๗,๗๐๐ รายการ ผลงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศ โดยได้รับรางวัลระดับชาติทั้งในประเทศและต่างประเทศ และมีการเสนอผลงานเพื่อขอสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรกว่า ๑๘๐ รายการ

นักเรียนทุนรัฐบาล
ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
สำเร็จการศึกษาแล้ว
๓,๖๗๘ คน
จากทั้งหมด ๕,๑๙๓ คน

(๒) **สร้างกำลังคนแนวใหม่ภายใต้โครงการยกระดับภาคอุตสาหกรรม** ด้วยการบริหารจัดการนวัตกรรมองค์กรแบบทั่วถึง หรือ TIME (Total Innovation Management Enterprise) เป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปริญญาตรี และปริญญาโท ได้เข้าเรียนและฝึกทักษะในสถานประกอบการ ซึ่งจะเป็นส่วนช่วยบ่มเพาะให้นักศึกษาก้าวสู่การเป็นบุคลากรทักษะสูงที่จะช่วยขับเคลื่อนอุตสาหกรรมระดับประเทศ เกิดการเชื่อมโยงองค์ความรู้ระหว่างภาคการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนสถานศึกษาจะมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่เหมาะกับอุตสาหกรรมแต่ละประเภท และเกิดการพัฒนากำลังคนตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรม ปัจจุบันมีนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๖๔๗ คน

(๓) **พัฒนาทักษะด้าน Industrial Internet of Things (IIoT)** แบบเข้มข้นสำหรับบุคลากรระดับอาชีวศึกษา ซึ่งเบื้องต้นได้ประสานงานเครือข่ายอาชีวะในพื้นที่ EEC จำนวน ๑๖ วิทยาลัย และจัดประชุมหารือร่วมกับสถานประกอบการในโครงการและวิทยาลัยกลุ่มเป้าหมายเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน รวมทั้งมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถด้านเทคโนโลยีดิจิทัลแก่ครูและเยาวชนในพื้นที่ EECi ซึ่งได้คัดเลือกโรงเรียนที่จะเข้าร่วมการอบรมและจดทะเบียนหลักสูตร จำนวน ๓ หลักสูตร ได้แก่ ๑) หลักสูตรอบรมการจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณด้วยบอร์ด KidBright ๒) หลักสูตรอบรมการจัดการเรียนรู้การพัฒนาสถานีวัดสภาพอากาศ (อุตุน้อย) ด้วยบอร์ด KidBright และ ๓) หลักสูตรอบรมการจัดการเรียนรู้ปัญญาประดิษฐ์ด้วยแพลตฟอร์ม KidBright AI

(๔) **พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีแสงซินโครตรอน**ผ่านกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อมุ่งเสริมศักยภาพของผู้ใช้บริการและสร้างกลุ่มผู้ใช้บริการใหม่อย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันได้จัดกิจกรรม Synchrotron User and Application Promotion Activity (SUAPA) จำนวน ๙ ครั้ง ส่งผลให้มีผู้ประกอบการรายใหม่และผู้ประกอบการด้านวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับการพัฒนาทักษะและยกระดับความสามารถทางการแข่งขัน จำนวน ๒๒ คน มีบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการส่งเสริมความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับแสงซินโครตรอนและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔๔๔ คน และมีผู้เข้ารับการถ่ายทอดความรู้และเรียนรู้ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรม/แหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการเข้าถึงสื่อในรูปแบบ Lifelong Learning จำนวน ๑๗๑ คน

(๕) **ยกระดับฝีมือแรงงานของบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และนวัตกรรมสู่การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน** เพื่อรองรับการทำงานร่วมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านรูปแบบการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เช่น พัฒนาทักษะด้านมาตรวิทยามิติสำหรับครูช่างอุตสาหกรรมให้กับครูและบุคลากรอาชีวศึกษา เมื่อวันที่ ๒๕-๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีผู้เข้าร่วม จำนวน ๖๔ คน และการอบรมเลือกใช้เครื่องมือวัดความดันในภาคอุตสาหกรรมเพื่อการควบคุมคุณภาพการผลิตและการทวนสอบผลการสอบเทียบ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๔ ให้กับอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ ห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ ทดสอบ และสอบเทียบของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีผู้เข้าร่วม จำนวน ๑๔๐ คน

๘.๑.๔ ส่งเสริมการยกระดับและต่อยอดทางเทคโนโลยี

(๑) **ดำเนินโครงการระบบดาวเทียมสำรวจเพื่อการพัฒนา (THEOS-2)** เพื่อเพิ่มศักยภาพและต่อยอดงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศของประเทศ สร้างความเข้มแข็งทางด้านเทคโนโลยีอวกาศผ่านศูนย์วิจัยและพัฒนาดาวเทียม รวมถึงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมร่วมกับภาคเอกชนและภาคอุตสาหกรรมของประเทศ เพื่อนำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศด้านเศรษฐกิจอวกาศ ตลอดจนเพิ่มศักยภาพในด้านการบริหารจัดการเชิงพื้นที่แบบองค์รวมใน ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านการเกษตรและความมั่นคงอาหาร ด้านการบริหารจัดการน้ำแบบองค์รวม ด้านการจัดการภัยพิบัติ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศ ด้านความปลอดภัยทางสังคมและความมั่นคงของชาติ และด้านจัดการการเมือง โดยการดำเนินงานของระบบ THEOS-2 แบ่งออกเป็น ๒ ส่วนใหญ่ ๆ คือ การพัฒนาแอปพลิเคชันภูมิสารสนเทศจากภาพถ่ายดาวเทียมและการสร้างดาวเทียม ประกอบด้วย ดาวเทียมหลัก ๑ ดวง และดาวเทียมเล็ก ๑ ดวง โดยปัจจุบันการพัฒนาดาวเทียมหลักได้ผ่านการทดสอบในส่วนของการสั่น (Vibration) เรียบร้อยแล้ว โดยผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ที่ได้ออกแบบไว้ ทั้งนี้ คาดว่าจะสามารถส่งดาวเทียมได้ช่วงประมาณเดือนตุลาคม ๒๕๖๔-มีนาคม ๒๕๖๕

(๒) **สร้างเครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอนระดับพลังงาน 3 GeV และห้องปฏิบัติการ** โดยเครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอนระดับพลังงาน 3 GeV เป็นเครื่องกำเนิดแสงที่มีพลังงานแสงสูงขึ้นกว่าเครื่องปัจจุบัน ๒.๕ เท่า มีความเข้มแสงสูงขึ้นมากกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ เท่า ซึ่งจะส่งผลให้มีนักวิจัยเข้ามาใช้ประโยชน์แสงซินโครตรอนได้มากถึง ๑,๓๐๐ โครงการต่อปี โดยการดำเนินงานที่ผ่านมา ได้ออกแบบรายละเอียดเชิงวิศวกรรมของเครื่องเร่งอนุภาคและระบบลำเลียงแสง ๕ ระบบแล้ว และในปี ๒๕๖๔ ดำเนินการใน ๓ ส่วนสำคัญ ได้แก่ ๑) การออกแบบอาคารเครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอนและอาคารปฏิบัติการโดยรอบ ซึ่งได้ลงนามในสัญญาเรียบร้อยแล้ว ๒) การพัฒนาต้นแบบอุปกรณ์สำหรับสร้างเครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอนระดับพลังงาน 3 GeV คาดว่าจะแล้วเสร็จและสามารถถ่ายทอดสู่ภาคอุตสาหกรรมได้ภายในปี ๒๕๖๖-๒๕๖๗ และ ๓) การสร้างความร่วมมือระหว่างภาคอุตสาหกรรมไทย โดยเป้าหมายปี ๒๕๖๔ คาดว่าสามารถสร้างความร่วมมือได้ไม่น้อยกว่า ๓ บริษัท

(๓) **จัดตั้งศูนย์ไซโคลตรอน**เพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตเภสัชรังสีทางการแพทย์และการฉายรังสีในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ สามารถลดการพึ่งพาการนำเข้าสารจากต่างประเทศ ทำให้ค่ายามีราคาลดลง เป็นการเพิ่มโอกาสให้คนไทยเข้าถึงการรักษาได้มากขึ้นและยังเป็นการสนับสนุนความก้าวหน้าทางการแพทย์ของไทยให้ก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub) ในภูมิภาคอาเซียน นอกจากนี้ ยังสามารถใช้ลำอนุภาคพลังงานสูงจากเครื่องไซโคลตรอนในการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์กำลัง (Power Electronic) ในอุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนได้ สามารถผลิตไอโซโทปรังสีสำหรับเทคนิคสารติดตามทางชีวภาพ การศึกษาวิจัยทางการแพทย์ การศึกษาวิจัยทางด้านการเกษตรและปรับปรุงขยายพันธุ์พืช และสนับสนุนงานวิจัยด้านฟิสิกส์ โดยปัจจุบันมีความคืบหน้าการก่อสร้างอาคารร้อยละ ๗๗

(๔) **ยกระดับศักยภาพอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์**ด้วยเทคโนโลยีมาตรวิทยา เพื่อส่งเสริมให้เกิดการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่พัฒนาในประเทศ ยกระดับผลิตภาพการผลิต สนับสนุนการสร้างผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มมูลค่าสูงและการผลิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างมูลค่าในเชิงพาณิชย์ รวมทั้งส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีศักยภาพสามารถแข่งขันในระดับสากล โดยปัจจุบันได้ดำเนินการ ดังนี้

(๔.๑) พัฒนาเทคโนโลยีโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพที่จำเป็นของประเทศด้วยมาตรฐานการวัดและสอบเทียบเครื่องทดสอบสัมประสิทธิ์ความเสียดทานยางล้อ ซึ่งเป็นเครื่องทดสอบประเภทที่ใช้วิธีการวัดแรงที่แกนยางล้อและการวัดแรงบิดที่แกนของถนน

(๔.๒) พัฒนาเทคโนโลยีโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพที่จำเป็นของประเทศด้วยมาตรฐานความสะท้อนเชิงสเปกตรัมของทรงกลมรวมแสงแบบออนไซต์ เพื่อใช้วัดความสะท้อนของแสงเชิงสเปกตรัมของผิวภายในทรงกลมรวมแสงสำหรับสอบเทียบเครื่องมือวัดหลอดไฟของห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ทดสอบ สอบเทียบต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์

(๔.๓) เสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้ประกอบการ ยกระดับความสามารถในการแข่งขันโดยการเพิ่มศักยภาพให้กับผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ตามแนวโน้มเทคโนโลยียานยนต์ในอนาคต โดยมีสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการกับสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ จำนวน ๔ ราย

(๕) **ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าและบริการ** เพื่อสนับสนุนการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ด้วยเทคโนโลยีมาตรวิทยาให้มีขีดความสามารถการแข่งขันสำหรับตลาดในประเทศ รวมทั้งสร้างความสามารถในการแข่งขันระดับสากล โดยมีผู้ประกอบการ SMEs เข้าร่วมโครงการเพื่อรับการพัฒนาและยกระดับความสามารถในการแข่งขัน จำนวน ๑๒ ราย

๘.๒ การสร้างระบบจัดการข้อมูลเพื่อรองรับการบริหารจัดการงานวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ

มีผลการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

๘.๒.๑ จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information System: NRIIS) เป็นการสร้างฐานข้อมูลงานวิจัยของประเทศทั้งหมดให้มีเอกภาพที่มีความปลอดภัยและสิทธิการเข้าถึงระบบอย่างถูกต้อง ลดความซ้ำซ้อนของระบบบริหารจัดการงานวิจัยของประเทศและความซ้ำซ้อนของการสนับสนุนงานวิจัยของประเทศ ทั้งนี้ ระบบ NRIIS จะทำให้ผู้ใช้กลุ่มต่าง ๆ ได้รับประโยชน์ ได้แก่ **นักวิจัย**

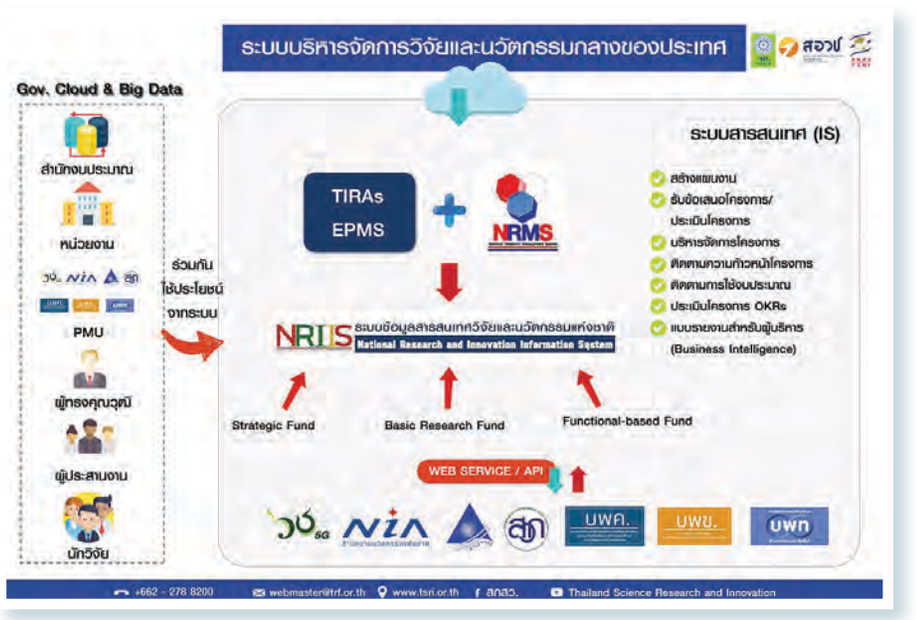

สามารถเสนอขอรับทุนวิจัยจากแหล่งต่าง ๆ โดยใช้แบบฟอร์มเดียวยื่นข้อเสนอที่เดียวและสามารถนำออกข้อมูลจากฐานข้อมูลนักวิจัยมาใส่ในแบบฟอร์มรวมทั้งสามารถติดตามสถานะของโครงการวิจัยได้ **ผู้บริหารงานวิจัย** สามารถติดตามและรวบรวมข้อมูลนักวิจัย โครงการวิจัยที่เสนอขอรับทุนหรือโครงการวิจัยที่ผ่านการพิจารณาให้การสนับสนุนได้อย่างรวดเร็ว **หน่วยงานกลางด้านการวิจัยของประเทศ**จะมีข้อมูลภาพรวมงบประมาณและงานวิจัยของประเทศเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการและพัฒนาการวิจัยของประเทศต่อไป ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างพัฒนาระบบงานวิจัยและงบวิจัยด้านวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ มีความคืบหน้าร้อยละ ๕๐

๘.๒.๒ พัฒนาระบบวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนานโยบายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) การจัดสรรงบประมาณ และการติดตามประเมินผล ประกอบด้วย ๑) การรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลที่สะท้อนขีดความสามารถในการแข่งขันด้าน อววน. ต่อสาธารณชน และ ๒) พัฒนาศูนย์ข้อมูลโดยเป็นการพัฒนาเกณฑ์การประเมินความสามารถด้าน อววน. ของผู้ประกอบการไทยเพื่อจัดทำแบบสำรวจประเมินขีดความสามารถนวัตกรรมของผู้ประกอบการไทย สำหรับงานเผยแพร่ดัชนีชี้วัดที่สำคัญ โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลความสามารถด้าน อววน. ของผู้ประกอบการไทย จำนวน ๑๐,๐๐๐ ราย และประมวลผลวิเคราะห์และนำเสนอแผนภาพข้อมูลโดยจัดทำรายงานการวิเคราะห์ความสามารถด้าน อววน. ของผู้ประกอบการไทย พร้อมทั้งพัฒนาเว็บไซต์ข้อมูล อววน. เพื่อจัดทำแผนภาพแสดงข้อมูลที่สำคัญในการติดตามงานนโยบายและสามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ

๘.๒.๓ พัฒนาระบบภูมิสารสนเทศเพื่อความปลอดภัยในการเดินอากาศ เป็นการพัฒนาโครงสร้างเส้นทางบินและติดตั้งเครื่องช่วยการเดินอากาศที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดความแม่นยำในการนำร่องและนำร่อนของอากาศยาน ส่งเสริมความปลอดภัยสูงสุดในการเดินทางทางอากาศ โดยใช้จุดพิกัดทางภูมิศาสตร์ที่กำหนดจากเทคโนโลยีดาวเทียมที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วโลก เพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการควบคุมจราจรทางอากาศและตอบโจทย์ของประเทศไทยในการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยด้านการบินของประเทศให้เป็นไปตามมาตรฐานที่องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization: ICAO) มีการดำเนินการในส่วนของการจัดทำมาตรฐานการควบคุมคุณภาพการจัดทำและให้บริการข้อมูลภูมิสารสนเทศการบินตามข้อกำหนด ICAOการพัฒนาต้นแบบระบบแพลตฟอร์มเพื่อวิเคราะห์ระบบการคมนาคมทางอากาศแบบองค์รวม และการทดสอบการจัดทำข้อมูลภูมิสารสนเทศเชิงเลขสำหรับการจราจรทางอากาศ

๘.๓ การเสริมสร้างการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีผลการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

๘.๓.๑ สร้างมาตรฐานการวิจัย โดยส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงานให้สามารถนำมาตรฐานและจริยธรรมการวิจัยไปใช้ในการผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรม ปัจจุบันมี ๑๘ หน่วยงานที่ได้ร่วมดำเนินการจัดทำกฎหมายมาตรฐานการวิจัย แนวทางปฏิบัติ และคู่มือฉบับต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการรับรองมาตรฐานการวิจัย ทั้งนี้ ได้จัดทำร่างกฎหมายแล้วเสร็จ จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ (มาตรา ๓๓ วรรค ๓) ร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การวิจัยและข้อกำหนดจริยธรรมการวิจัยซึ่งมีปัญหากับหลักศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณี หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน พ.ศ. .... และประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และรับรองมาตรฐานสถานที่ดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์

๘.๓.๒ จัดตั้งหน่วยบริการ ได้แก่

(๑) **จัดตั้งศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ** เพื่อบริการทดสอบมาตรฐานและผลิตภัณฑ์ Aerospace แห่งชาติ โดยการจัดให้มีศูนย์ทดสอบ Aerospace ที่ให้บริการทดสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์แก่บริษัท Aerospace ที่ลงทุนในประเทศไทย รวมถึงการพัฒนาเครื่องมือและระบบคุณภาพมาตรฐานสำหรับอุตสาหกรรมการบินและอวกาศ

(๒) **บริการวิเคราะห์และทดสอบมาตรฐานความปลอดภัยระบบขนส่งทางราง** เป็นการเสริมประสิทธิภาพระบบขนส่งทางรางและความปลอดภัยในการเดินรถไฟ ยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนและผลิตภัณฑ์ระบบรางให้เป็นไปตามมาตรฐานของประเทศและสากล ช่วยเพิ่มขีดความสามารถด้านการทดสอบวิเคราะห์ด้านระบบราง สนับสนุนการผลิตชิ้นส่วนในประเทศเพื่อทดแทนการนำเข้า ตลอดจนวิจัยพัฒนาแก้โจทย์ปัญหาด้านระบบรางของประเทศสู่การสร้างความยั่งยืนในการขนส่งระบบราง ซึ่งปัจจุบันได้ให้บริการทดสอบผลิตภัณฑ์ระบบรางและรถไฟความเร็วสูงที่พร้อมให้บริการทดสอบรับรอง จำนวน ๓ รายการ

๘.๔ การสนับสนุนการพัฒนาโรงงาน ห้องปฏิบัติการต้นแบบที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรมในระดับต้นน้ำ มีผลการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

๘.๔.๑ พัฒนาต้นแบบนวัตกรรมรองรับการยกระดับคุณภาพและความปลอดภัยของอาหารด้วยระบบมาตรวิทยาเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคและสนับสนุนการส่งออก เช่น ต้นแบบเครื่องวัดความชื้นของเมล็ดพันธุ์พืช เครื่องวัดอุณหภูมิความชื้นในพื้นที่จัดเก็บเมล็ดพันธุ์พืช และการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อยกระดับความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแก่ภาคอุตสาหกรรมการเกษตร เกษตรกร ชุมชน ผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้คำปรึกษา วิเคราะห์ทดสอบ สนับสนุนและบริการฐานข้อมูล

๘.๔.๒ พัฒนาโรงงานต้นแบบไบโอรีไฟเนอรี (Biorefinery Pilot Plant) เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลผลิตและความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ปัจจุบันมีความก้าวหน้าในการดำเนินการร้อยละ ๑๗.๕ และอยู่ระหว่างจัดหาระบบครุภัณฑ์โรงงานต้นแบบไบโอรีไฟเนอรีและติดตั้งในโรงงานต้นแบบฯ โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จและพร้อมเปิดดำเนินการได้เต็มรูปแบบในช่วงปี ๒๕๖๖

๘.๔.๓ จัดตั้งศูนย์นวัตกรรมการผลิตยั่งยืน (Sustainable Manufacturing Center: SMC) เพื่อเป็นศูนย์กลางนวัตกรรมด้านระบบอัตโนมัติ หุ่นยนต์ และระบบอัจฉริยะในอุตสาหกรรม เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy) ปัจจุบันมีความคืบหน้าการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๓ โดยอยู่ระหว่างการจัดซื้อจัดจ้างและเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับการดำเนินงานของศูนย์ฯ รวมถึงการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรและโครงสร้างการดำเนินงาน เพื่อเป็นศูนย์สาธิตด้านอุตสาหกรรมอัจฉริยะ พัฒนาแพลตฟอร์มที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมการผลิต ผู้พัฒนาระบบ (System Integrator: SI) นวัตกร นักวิจัย ตลอดจนนักศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องสามารถเข้ามาใช้ประโยชน์ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดเตรียมไว้ทั้งในรูปแบบการสาธิต การเรียนรู้ และการทดลองปฏิบัติจริง

จัดตั้งศูนย์นวัตกรรมการผลิตยั่งยืน
เพื่อเป็นศูนย์กลางนวัตกรรมด้านระบบอัตโนมัติ หุ่นยนต์ และระบบอัจฉริยะในอุตสาหกรรม

๘.๔.๔ กำกับดูแลและตรวจกำกับห้องปฏิบัติการวิเคราะห์เอกชน รวมทั้งพัฒนาส่งเสริมให้เข้าสู่มาตรฐานสากล โดยกำหนดมาตรฐาน จัดทำคู่มือวิธีการตรวจวัด วิเคราะห์ทดสอบมลพิษอุตสาหกรรม รับรองเครื่องมือวิเคราะห์ทดสอบด้านมลพิษ ตรวจกำกับ และขึ้นทะเบียนห้องปฏิบัติการวิเคราะห์เอกชน รวมทั้งสิ้น ๒๘๓ ราย แบ่งออกเป็น ขึ้นทะเบียนโรงงานแล้ว จำนวน ๑๑๐ ราย และขึ้นทะเบียนแบบนิติบุคคล จำนวน ๑๗๓ ราย รวมทั้งได้ขึ้นทะเบียนบุคลากรเป็นผู้ควบคุมดูแลห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ จำนวน ๗๑๔ คน และขึ้นทะเบียนเป็นเจ้าหน้าที่ประจำห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ ๒,๑๒๒ คน รวมทั้งสิ้น ๒,๘๓๖ ราย

๘.๔.๕ จัดตั้งศูนย์ทดสอบยานยนต์และยางล้อแห่งชาติ บนพื้นที่ ๑,๒๓๔.๙๘ ไร่ ณ เขตสวนป่าลาดกระทิง ตำบลลาดกระทิง อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อให้บริการทดสอบยางล้อตามมาตรฐาน UN R117 (มอก. ๒๗๒๑-๒๕๖๐ เสียงจากยางล้อที่สัมผัสผิวถนน การยึดเกาะถนนบนพื้นเปียก และการต้านทานการหมุน) ซึ่งอยู่ระหว่างก่อสร้าง สนามทดสอบยานยนต์และชิ้นส่วน ๔ สนาม ได้แก่ สนามทดสอบระบบเบรกมือ สนามทดสอบการยึดเกาะถนนขณะเข้าโค้ง สนามทดสอบระบบเบรก และสนามทดสอบพลวัต

๙. การขับเคลื่อนเศรษฐกิจยุคใหม่

๙.๑ การพัฒนาระบบนิเวศเพื่อรองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจยุคใหม่

๙.๑.๑ พัฒนาความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยจัดทำยุทธศาสตร์และการปรับปรุงแนวทางการจัดเก็บข้อมูลให้สามารถแสดงสถานะการพัฒนาที่เป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับกรอบการจัดเก็บข้อมูลของสถาบันการจัดอันดับนานาชาติ

๙.๑.๒ ส่งเสริมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๘ และจัดทำร่างกฎหมายลำดับรองภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ เช่น หลักเกณฑ์และวิธีการขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล มาตรการคุ้มครองที่เหมาะสมสำหรับการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรฐานความมั่นคงปลอดภัยของการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งได้จัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลและผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนของประเทศไทยสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้

๙.๑.๓ ดำเนินโครงการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลของรัฐเพื่อผลักดันและสนับสนุนให้รัฐเกิดการเปลี่ยนผ่านไปสู่รัฐบาลดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรมโดยสนับสนุนการใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ในหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ การร่วมกับกรมสรรพากรในการจัดทำใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้ ใบรับในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์แทนกระดาษ (e-Tax Invoice & Receipt) จำนวน ๑,๐๘๘,๐๓๗,๙๗๒ ฉบับ การจัดทำใบกำกับภาษีในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นทางเลือกให้ผู้ประกอบการที่มีรายได้ไม่เกิน ๓๐ ล้านบาทต่อปี (e-Tax Invoice by email) จำนวน ๓๓๗,๗๐๒ ฉบับ รวมไปถึงการสนับสนุนหน่วยงานของรัฐให้สามารถออกใบเสร็จรับเงินอิเล็กทรอนิกส์แทนการใช้กระดาษ โดยมีโรงพยาบาลศิริราชเป็นต้นแบบมีผลการดำเนินงาน จำนวน ๗,๖๕๕,๒๖๑ ฉบับ ตลอดจนการผลักดันให้หน่วยงานของรัฐสามารถใช้ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อออกใบอนุญาตอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายร่วมดำเนินการ จำนวน ๔๓๕,๐๙๕ ฉบับ นอกจากนี้ได้พัฒนา Digital Service Sandbox เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ให้บริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนสามารถทดสอบนวัตกรรมหรือบริการเพื่อรองรับการจัดทำหนังสือหรือเอกสารในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Document) ก่อนการให้บริการจริงภายในสภาพแวดล้อมและการให้บริการที่จำกัด เพื่อให้สามารถรองรับรูปแบบการดำเนินธุรกิจใหม่ ๆ ได้อย่างมั่นคงปลอดภัย มีความน่าเชื่อถือ และประชาชนสามารถใช้ประโยชน์และเข้าถึงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีหน่วยงานที่เข้าร่วมทดสอบในสนามทดสอบนวัตกรรมหรือบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Service Sandbox) จำนวนทั้งสิ้น ๕ หน่วยงาน

สนับสนุนการใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ในหน่วยงานภาครัฐ

๙.๑.๔ ส่งเสริมการพิสูจน์และการยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID) โดยจัดทำกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์และยืนยันตัวตน เช่น ๑) การผลักดันให้เกิดพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่ต้องได้รับใบอนุญาต พ.ศ. .... และ ๒) การจัดทำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำกับดูแลการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่จำเป็น เช่น หลักเกณฑ์การให้บริการพิสูจน์และยืนยันตัวตน (Identity Provider Service) หลักเกณฑ์การให้บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital identity platform service) และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการควบคุมการฉ้อโกง (Fraud control)

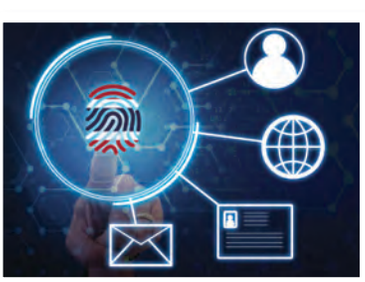

๙.๑.๕ ส่งเสริมการใช้งานและรับรองระบบควบคุมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Meeting) โดยประกาศใช้พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมถึงประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ และจัดให้มีการตรวจรับรองระบบควบคุมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Meeting) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ใช้บริการ โดยเฉพาะการประชุมที่ต้องมีผลทางกฎหมาย การประชุมวาระลับ และการลงคะแนนเสียง โดยปัจจุบันมีระบบที่ได้รับการรับรองแล้ว ๔ ระบบ

๙.๑.๖ สร้างแพลตฟอร์มเพื่อใช้ในการออกแบบนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ท้าทายและการแก้ไขปัญหาเร่งด่วน ได้แก่ ๑) จัดตั้งห้องปฏิบัติการนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำของประเทศไทยในจังหวัดพิจิตรและอุดรธานี เพื่อทำต้นแบบนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนและกลไกการขับเคลื่อนที่สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและเป็นรูปธรรม และ ๒) สร้างแพลตฟอร์มนวัตกรรมนโยบายเพื่ออนาคตไทย ภายใต้โจทย์ “พลิกวิกฤต COVID-19 เป็นโอกาสทองของประเทศไทย” จำนวน ๒ ข้อเสนอ คือ ข้อเสนอนโยบาย “แชร์ ช่วย ใช้” และ “โครงการศูนย์ดูแลฟื้นฟูและสถานที่พักอาศัยผู้สูงอายุวิถีพุทธ เพื่อขับเคลื่อนสังคมสูงวัยจากเมืองสู่ชนบทหลัง COVID-19” เพื่อผลักดันและพัฒนาข้อเสนอนโยบายไปสู่การปฏิบัติใช้งานได้จริง

๙.๑.๗ สร้างแพลตฟอร์ม “นิลมังกร” ต่อยอดธุรกิจนวัตกรรม โดยสร้างการเรียนรู้ด้านการพัฒนานวัตกรรม การบริหารจัดการธุรกิจ และการสร้างแบรนด์ เพื่อให้เกิดตราสินค้าที่เป็นที่รู้จักและขยายหรือสร้างการเติบโตทางธุรกิจ รวมทั้งพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและสตาร์ทอัพในพื้นที่ภูมิภาคสู่การเป็นผู้ประกอบการฐานนวัตกรรม

๙.๒ การเร่งรัดพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งในภาคการผลิตและบริการให้สามารถแข่งขันได้

๙.๒.๑ ดำเนินโครงการ SME-D Startup to Innovation ติดปีก Startup & SMEs สู่การพัฒนาธุรกิจเชิงนวัตกรรม โดยจัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมให้แก่ผู้ประกอบการ Startup & SMEs รวมทั้งการวิเคราะห์ปัญหาเบื้องต้น เพื่อสร้างโอกาสทางการแข่งขัน ทั้งนี้ ระหว่างเดือนเมษายน ๒๕๖๓-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ มีผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการและได้รับการวิเคราะห์ปัญหาเบื้องต้น ณ สถานประกอบการ จำนวน ๒๖ กิจการ สามารถนำความรู้และเครื่องมือที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงองค์กรได้

ผู้ประกอบการ Startup & SMEs ๒๖ กิจการ
ได้รับการถ่ายทอดความรู้ทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม

๙.๒.๒ สนับสนุนการดำเนินงานของ SMEs ที่มีศักยภาพที่ต้องการสินเชื่อแต่หลักประกันไม่เพียงพอให้มีโอกาสเข้าถึงสินเชื่อจากสถาบันการเงิน โดยดำเนินโครงการค้ำประกันสินเชื่อ SMEs ทวีค่า (Portfolio Guarantee Scheme ระยะที่ ๘ หรือ PGS ระยะที่ ๘) วงเงินรวม ๑๕๐,๐๐๐ ล้านบาท ระยะเวลาดำเนินการรับคำขอค้ำประกันตั้งแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๒-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ทั้งนี้ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ มีผลการค้ำประกันสะสมตั้งแต่เริ่มรับคำขอค้ำประกันจนสิ้นสุดรับคำขอค้ำประกัน จำนวน ๕๓,๕๔๔ ฉบับ วงเงิน ๑๔๙,๑๔๖ ล้านบาท และโครงการค้ำประกันสินเชื่อ SMEs สร้างชาติ (Portfolio Guarantee Scheme ระยะที่ ๙ หรือ PGS ระยะที่ ๙) วงเงินรวม ๑๕๐,๐๐๐ ล้านบาท ระยะเวลารับคำขอค้ำประกันตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓-๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ผลดำเนินงาน ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้ให้การค้ำประกันสินเชื่อตามโครงการดังกล่าวแล้ว คิดเป็นจำนวนหนังสือค้ำประกัน ๑๓,๗๗๕ ฉบับ วงเงิน ๕๗,๖๔๖ ล้านบาท

ค้ำประกันสินเชื่อ SMEs ทวีค่า (PGS ระยะที่ ๘) วงเงิน ๑๔๙,๑๔๖ ล้านบาท

๙.๒.๓ ช่วยเหลือและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายย่อย (Micro Entrepreneurs) โดยดำเนินโครงการค้ำประกันสินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการ Micro Entrepreneurs ระยะที่ ๓ วงเงินรวม ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท ระยะเวลารับคำขอค้ำประกันตั้งแต่วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑-๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ มีการค้ำประกันสะสมตั้งแต่เริ่มรับคำขอค้ำประกันจนสิ้นสุดรับคำขอค้ำประกัน จำนวน ๑๙๐,๙๘๑ ฉบับ วงเงิน ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท และโครงการค้ำประกันสินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการ Micro Entrepreneurs ระยะที่ ๔ วงเงินรวม ๒๕,๐๐๐ ล้านบาท ได้ให้การค้ำประกันสินเชื่อแล้วคิดเป็นจำนวนหนังสือค้ำประกัน จำนวน ๘๙,๒๑๔ ฉบับ วงเงิน ๘,๕๓๗ ล้านบาท

๙.๒.๔ ดำเนินโครงการค้ำประกันสินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการใหม่ (Start-up) และผู้ประกอบการเทคโนโลยีนวัตกรรม (Innobiz) วงเงินรวม ๘,๐๐๐ ล้านบาท ระยะเวลารับคำขอค้ำประกัน ตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒-๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยมีผลการค้ำประกันรวม จำนวน ๓,๖๘๙ ฉบับ วงเงิน ๖,๕๗๙ ล้านบาท

๙.๒.๕ ดำเนินโครงการค้ำประกันสินเชื่อตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากกระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อเสริมสภาพคล่องทางการเงินให้แก่ผู้ประกอบการให้สามารถกลับมาประกอบธุรกิจหรือฟื้นตัวได้ โดยมีวงเงินโครงการรวม ๒๕๐,๐๐๐ ล้านบาท เป็นวงเงินในระยะแรก ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ระยะเวลารับคำขอค้ำประกันตั้งแต่วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔-๙ ตุลาคม ๒๕๖๖ ผลดำเนินงาน ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้ให้การค้ำประกันสินเชื่อแล้วคิดเป็นหนังสือค้ำประกัน จำนวน ๒๒,๗๙๑ ฉบับ วงเงิน ๖๘,๕๐๒ ล้านบาท

๙.๒.๖ ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจระดับเติบโต (SMEs Regular Level) ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการโดยให้องค์ความรู้ทางด้านการบริหารจัดการ การตลาด การผลิต การเงิน และให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้สูงขึ้น ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ในด้านที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจ จำนวน ๖,๔๓๕ ราย ได้รับการเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการเชิงลึก จำนวน ๑,๙๖๐ ราย และยกระดับผู้ประกอบการเพื่อให้ได้รับการรับรองมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ จำนวน ๒๕๙ ราย เกิดมูลค่าเศรษฐกิจ จำนวน ๒๓๖.๘๒ ล้านบาท และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผู้ประกอบการได้รับการยกระดับศักยภาพแล้ว จำนวน ๒,๖๒๔ ราย และได้รับการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านแล้ว จำนวน ๕๑๒ ราย

ผู้ประกอบการ ๖,๔๓๕ ราย
ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ ด้านการบริหารจัดการ การตลาด การผลิต และการเงิน

๙.๒.๗ ดำเนินโครงการส่งเสริมและต่อยอดการพัฒนาเพื่อการขยายธุรกิจสู่สากล (SME SCALE UP) ส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการให้ได้รับการต่อยอดการพัฒนาโดยการนำงานวิจัย หรือเทคโนโลยี หรือแนวทางการพัฒนาต่าง ๆ เพื่อไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ มีผู้ได้รับการต่อยอดการพัฒนาแล้ว ๗๑ กิจการ

๙.๒.๘ ดำเนินโครงการยกระดับธุรกิจระดับเริ่มต้น (Boost up New Entrepreneurs) มุ่งเน้นการยกระดับผู้ประกอบการใหม่ให้สามารถแก้ปัญหาและยกระดับศักยภาพเพื่อสร้างคุณค่าและสะท้อนเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยี/ดิจิทัล มาใช้ในการพัฒนาธุรกิจ จำนวน ๕๐๐ ราย เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ จำนวน ๑๔๘.๓๕ ล้านบาท และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้สำรวจความต้องการและวิเคราะห์ศักยภาพ (Tech Matching) ของผู้ประกอบการ จำนวน ๕๐๐ ราย และการถ่ายทอดให้คำปรึกษา แนะนำ พัฒนา และติดตามผล จำนวน ๒๓๐ ราย

๙.๒.๙ ช่วยเหลือและสนับสนุนการประกอบธุรกิจของวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้น (Digital Startup) อย่างครอบคลุม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมดิจิทัลที่มีศักยภาพพร้อมออกสู่ตลาด โดยมีผลการดำเนินงาน เช่น วิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้น จำนวน ๑๒๗ ราย สามารถจัดตั้งธุรกิจได้ และสร้างมูลค่าธุรกิจได้กว่า ๕,๒๐๐ ล้านบาท วิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้น จำนวน ๙ ราย ได้รับเงินทุนสนับสนุนระดับ Series A (ประมาณ ๓๓-๔๙๕ ล้านบาท) โดยสามารถระดมจากนักลงทุนกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท นอกจากนี้ ได้บ่มเพาะและพัฒนา Digital Startup ระยะเริ่มต้นธุรกิจมากกว่า ๕๐๐ ราย

๙.๓ การส่งเสริมเยาวชนและบทบาทสตรีในการเป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

๙.๓.๑ พัฒนาผู้ประกอบการรายใหม่ (SME-Early Stage: All Stars) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (Micro-entrepreneurs, Small and Medium-sized Enterprises: MSMEs) ได้รับการพัฒนาศักยภาพและเริ่มต้นธุรกิจในด้านการเงินและภาษี ด้านผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ บริการด้านผลิตภาพ/ประสิทธิภาพ ด้านเทคโนโลยี/นวัตกรรม ด้านมาตรฐาน และด้านตลาด จำนวน ๓,๓๙๕ ราย เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ ๑,๒๐๔.๑๔ ล้านบาท และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผู้เข้าร่วมโครงการพร้อมดำเนินการวินิจฉัยธุรกิจแล้ว จำนวน ๒,๓๒๕ ราย และเข้ารับการพัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการเชิงลึกแล้ว จำนวน ๑,๖๘๐ ราย

ผู้ประกอบการ MSMEs ๓,๓๙๕ ราย ได้รับการพัฒนาศักยภาพและเริ่มต้นธุรกิจ เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ ๑,๒๐๔.๑๔ ล้านบาท

๙.๓.๒ ส่งเสริมการประกอบอาชีพและเสริมสร้างโอกาสแก่สตรีและครอบครัว โดยจัดทำหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพให้แก่เยาวสตรี/สตรี สนับสนุนการรวมกลุ่มพัฒนาทักษะอาชีพภายในชุมชนตามความถนัด รวมถึงเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพของสตรีให้มีความสามารถในการดำเนินธุรกิจ ฝึกทักษะในการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพ ช่องทางการตลาด และการสร้างแบรนด์ผลิตภัณฑ์

๙.๔ การดึงดูดบุคลากรที่มีทักษะสูงเข้ามาช่วยบ่มเพาะผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย โดยดำเนินโครงการ Train the Coach เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ให้มีความพร้อมและสามารถพัฒนาตนเองจนมีการเปลี่ยนแปลงธุรกิจให้ทันต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจยุคใหม่ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้ขึ้นทะเบียนข้อมูลที่ปรึกษา Train the Coach จำนวน ๘๐๐ ราย ขึ้นทะเบียนโค้ช Business Transformer จำนวน ๒๐ ราย และขยายบทบาทการให้ความช่วยเหลือ SMEs ในระดับพื้นที่โดยให้บริการปรึกษาแนะนำผ่านกิจกรรม “SMEs Coach” เพื่อให้ SMEs สามารถแก้ไขปัญหาทางธุรกิจและการปรับตัวให้สอดรับกับ New Normal โดยมี SMEs เข้ารับคำปรึกษาแนะนำ จำนวน ๕๐๐ ราย และจากการพัฒนาปรับปรุงธุรกิจโดยการให้คำปรึกษาแนะนำของโค้ชในโครงการก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ ๒๒๒.๕๔ ล้านบาท และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผู้ขึ้นทะเบียนโค้ช Biz Transformer แล้ว จำนวน ๕ ราย และได้เปิดรับสมัครผู้ประกอบการที่สนใจเข้าร่วมโครงการ ซึ่งมีผู้สนใจเข้ารับคำปรึกษา แนะนำ วินิจฉัย และประเมินศักยภาพธุรกิจ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกตามแนวทางการแก้ไขปัญหาธุรกิจแล้ว ๕๐๐ ราย

SMEs ๕๐๐ ราย ได้รับคำปรึกษา แก้ไขปัญหาทางธุรกิจ ผ่าน “SMEs Coach”

นโยบายข้อ

๖

การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ และการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค

นโยบายข้อ ๖

การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ และการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค

การใช้ประโยชน์จากศักยภาพและโอกาสของพื้นที่จะช่วยกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและสร้างโอกาสการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ลดความเหลื่อมล้ำของการพัฒนา ลดการกระจุกตัวของการพัฒนาและประชากรของเมืองใหญ่ในปัจจุบัน โดยการสร้างสังคมชนบทเป็นสังคมเมืองที่สงบสุข เพียงพอ และแก้ปัญหาการย้ายถิ่นฐาน โดยมีนโยบาย ดังนี้

๖.๑ ส่งเสริมพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษเพื่อเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของเอเชีย

๖.๑.๑ พัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกอย่างต่อเนื่อง โดยพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัยให้เป็นไปตามเป้าหมาย พัฒนาพื้นที่โดยรอบให้เป็นเมืองมหานครการบิน ศูนย์กลางทางการแพทย์ของเอเชีย และเมืองอัจฉริยะที่มีความน่าอยู่และทันสมัยระดับนานาชาติ ยกระดับภาคการเกษตรให้เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คมนาคม ดิจิทัล วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเร่งพัฒนาบุคลากร รวมทั้งทบทวนกฎระเบียบเพื่อรองรับและส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม

๖.๑.๒ ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เพื่อเพิ่มช่องทางการส่งออกสินค้าทางทะเลของประเทศและของภาคใต้ โดยเฉพาะการส่งออกไปยังเอเชียใต้ พัฒนาการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ฝั่งอันดามันกับฝั่งอ่าวไทย และพัฒนาอุตสาหกรรมฐานชีวภาพและการแปรรูปการเกษตรจากทรัพยากรในพื้นที่และประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม และการพัฒนาเมืองน่าอยู่

๖.๑.๓ เพิ่มพื้นที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจแห่งใหม่ในภูมิภาค อาทิ การพัฒนาเศรษฐกิจหลักเชิงพื้นที่ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พื้นที่เศรษฐกิจฐานชีวภาพ และพื้นที่ที่มีความได้เปรียบเชิงที่ตั้งที่สามารถพัฒนาเป็นฐานอุตสาหกรรมในอนาคต โดยพัฒนาให้สอดคล้องกับศักยภาพและโอกาสของพื้นที่ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องในการยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งการจัดการผลกระทบที่อาจมีต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖.๑.๔ เร่งขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนอย่างต่อเนื่อง โดยสนับสนุนและยกระดับการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ใช้เทคโนโลยีสูงขึ้น สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทบทวนการให้สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนให้เหมาะสมกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจตามศักยภาพพื้นที่ พัฒนาเมืองชายแดนให้มีความน่าอยู่ รวมทั้งใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการดูแลด้านความมั่นคงและรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ และส่งเสริมให้ภาคประชาชนและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

๖.๒ ส่งเสริมและเร่งรัดการพัฒนาเมืองอัจฉริยะน่าอยู่ทั่วประเทศ โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของประเทศ ได้แก่ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จังหวัดเชียงใหม่ นครราชสีมา ขอนแก่น เมืองในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก สงขลา และภูเก็ต ภายใต้แนวคิดการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะและเมืองน่าอยู่ที่มีระบบเศรษฐกิจดิจิทัล โครงสร้างพื้นฐานทางสังคม และพื้นที่สีเขียวที่เพียงพอ กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมและธุรกิจบริการ พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกิดการจ้างงานในพื้นที่

๑. การส่งเสริมพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษเพื่อเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของเอเชีย

๑.๑ การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกอย่างต่อเนื่อง

๑.๑.๑ ดำเนินโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ (EEC Project list) ได้แก่

(๑) **โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม ๓ สนามบิน** มีมูลค่าการลงทุน ๒๗๖,๕๖๑ ล้านบาท ได้ดำเนินการย้ายผู้บุกรุกตลอดแนวเส้นโครงการ เวนคืนที่ดิน พัฒนาพื้นที่สนับสนุน และรื้อย้ายสาธารณูปโภคที่กีดขวางพื้นที่ก่อสร้าง คาดว่าจะสามารถส่งมอบพื้นที่ให้เอกชนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดในสัญญาร่วมลงทุนโครงการฯ ภายในปี ๒๕๖๘

(๒) **โครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ ๓** ได้แก่ ช่วงที่ ๑ ท่าเรือก๊าซ ความจุ ๑๐.๕ ล้านตันต่อปี มีมูลค่าการลงทุน ๖๕,๘๐๕ ล้านบาท ได้ดำเนินการออกแบบการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) และงานออกแบบท่าเรือก๊าซ (Superstructure) กำหนดก่อสร้างแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๙ และช่วงที่ ๒ ท่าเรือของเหลวความจุ ๔ ล้านตันต่อปี และการพัฒนาธุรกิจบนพื้นที่ ๑๕๐ ไร่ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการจัดทำเอกสารการคัดเลือกเอกชนร่วมลงทุนและจัดสัมมนาประเมินความสนใจการลงทุนของภาคเอกชนในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔

ยกระดับ สนามบินอู่ตะเภา เป็นสนามบินนานาชาติ เชิงพาณิชย์หลัก แห่งที่ ๓

(๓) **โครงการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออก** เพื่อยกระดับสนามบินอู่ตะเภาเป็นสนามบินนานาชาติเชิงพาณิชย์หลักแห่งที่ ๓ ในบริเวณพื้นที่ ๖,๕๐๐ ไร่ ของกองทัพเรือ คาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๘ มูลค่าการลงทุน ๒๐๔,๓๓๔ ล้านบาท ระยะเวลาร่วมลงทุน ๕๐ ปี รัฐได้รับผลตอบแทนคิดเป็นมูลค่าปัจจุบัน ๓๐๕,๕๕๕ ล้านบาท

(๔) **โครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบังระยะที่ ๓ ท่าเทียบเรือ F** เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและประสิทธิภาพในการรองรับการขนถ่ายตู้สินค้าด้วยระบบจัดการตู้สินค้าแบบอัตโนมัติของท่าเรือแหลมฉบัง โดยขยายความจุท่าเรือตู้สินค้าจาก ๑๑ ล้านตู้ต่อปี เป็น ๑๘ ล้านตู้ต่อปี และรองรับการขยายตัวของปริมาณเรือและสินค้าประเภทต่าง ๆ ในอนาคต มูลค่าการลงทุน ๗๙,๒๐๐ ล้านบาท คาดว่าจะสามารถลงนามสัญญาร่วมทุนได้ภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๔ และก่อสร้างท่าเรือ F1 แล้วเสร็จพร้อมเปิดให้บริการได้ภายในปี ๒๕๖๘

(๕) **โครงการศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานอู่ตะเภา (Maintenance Repair and Overhaul: MRO)** เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมายและยกระดับมูลค่าอุตสาหกรรมขนส่งและการบิน โดยจัดสรรพื้นที่อุตสาหกรรมการบิน (Aviation Technical Zone: ATZ) สำหรับดำเนินโครงการฯ ไว้ประมาณ ๕๓๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่สำหรับโครงการศูนย์ซ่อมอากาศยานของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) (TG MRO) ประมาณ ๑๐๓ ไร่ ศูนย์ฝึกอบรมบุคลากรด้านการบินและอวกาศ ประมาณ ๘๖ ไร่ และส่วนที่เหลือประมาณ ๓๕๐ ไร่ สำหรับเอกชนที่สนใจลงทุนพัฒนากิจกรรมธุรกิจด้านอุตสาหกรรมการบิน ซึ่งอยู่ในขั้นตอนออกแบบจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ ATZ คาดว่าพร้อมเปิดให้บริการอย่างเต็มรูปแบบได้ภายในปี ๒๕๖๘

๑.๑.๒ พัฒนาเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor of Innovation: EECi) บริเวณวังจันทร์วัลเล่ย์ จังหวัดระยอง พื้นที่ ๓,๔๕๔ ไร่ เพื่อเป็นต้นแบบในการนำนวัตกรรมผลักดันให้เกิดอุตสาหกรรมใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงโดยคาดว่าจะทำให้เกิดการลงทุนจากภาคเอกชนจำนวน ๑๒,๐๐๐ ล้านบาท และส่งผลทางเศรษฐกิจ จำนวน ๓๗,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งพัฒนาศูนย์กลางการพัฒนานวัตกรรมฐานชีวภาพ (BIOPOLIS) ประกอบด้วย โรงงาน Biorefinery และโรงเรือนปลูกพืชอัจฉริยะ โดยได้ถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนไปแล้วกว่า ๓๐ เทคโนโลยี ๒๐๓ ชุมชน มีเกษตรกรเข้าร่วมกว่า ๑,๖๐๐ คน และศูนย์กลางการพัฒนานวัตกรรมด้านระบบอัตโนมัติ หุ่นยนต์ และระบบอัจฉริยะ (ARIPOLIS) ประกอบด้วย ศูนย์นวัตกรรมการผลิตยั่งยืน (Sustainable Manufacturing Center: SMC) เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว [Bio-Circular-Green (BCG) Economy]

๑.๑.๓ พัฒนาเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล (Digital Park Thailand: EECd) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พื้นที่กว่า ๘๓๐ ไร่ เพื่อรองรับการสร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัลแห่งอนาคตและยกระดับและพัฒนาอุตสาหกรรมไอซีทีเดิมไปสู่อุตสาหกรรมดิจิทัลยุคใหม่ โดยขับเคลื่อนการจัดตั้งสถาบันไอโอทีเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมดิจิทัลแห่งอนาคตและวางแผนการขยายผลและพัฒนาต่อยอดการจัดตั้งสถาบันไอโอทีให้กลายเป็น “Thailand Digital Valley” เพื่อผลักดันประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลขั้นสูงแห่งใหม่ของอาเซียน (Digital Hub)

๑.๑.๔ จัดตั้ง Thailand Digital Valley เพื่อขับเคลื่อน ASEAN Digital Hub รองรับอนาคต และเพิ่มขีดความสามารถของประเทศ ผ่านการส่งเสริมให้เกิดโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาสภาพแวดล้อมของเมืองให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนาการออกแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลขั้นสูง และเป็นพื้นที่สร้างนวัตกรรมแห่งอนาคตของ Digital Startup และบริษัทข้ามชาติ ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ และเชื่อมบริษัทด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลชั้นนำของโลก กับ Digital Startup ไทย โดยได้เปิดพื้นที่บริการครบวงจร (Digital One Stop Service) ซึ่งมีบริษัท Digital Startup เข้าใช้เต็มพื้นที่แล้ว และอยู่ระหว่างก่อสร้างอาคารนวัตกรรมไอโอที ๑ (D1: Digital Startup Knowledge Exchange Centre) มีความคืบหน้าสะสมประมาณร้อยละ ๘๗ และคาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๔ ซึ่งอาคารหลังนี้จะใช้เป็นศูนย์แลกเปลี่ยนการเรียนรู้นวัตกรรมดิจิทัล ประกอบด้วยพื้นที่ทำงานร่วม (Co-Working Space) พื้นที่สำนักงาน (Office) และพื้นที่ธุรกิจ (Commercial Area) ทั้งนี้ ได้มีการเชิญชวนโดยมีผู้ประกอบธุรกิจบางส่วนได้แสดงความต้องการใช้พื้นที่และลงทุนในพื้นที่ เมื่อโครงการดังกล่าวพัฒนาแล้วเสร็จจะก่อให้เกิดการลงทุน ร่วมทุนด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลในประเทศไทย ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ และนำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมดิจิทัลแห่งอนาคต รวมถึงการขับเคลื่อนให้ Digital Startup ของไทยสามารถเติบโตได้ในเวทีระดับโลก เกิดการจ้างงานในพื้นที่ด้านดิจิทัลกว่า ๒๐,๐๐๐ คน และเกิดการลงทุนมากกว่า ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท

ขับเคลื่อน Digital Startup โดยจ้างงานในพื้นที่ดิจิทัลกว่า ๒๐,๐๐๐ คน

๑.๑.๕ ให้บริการศูนย์บริการเบ็ดเสร็จครบวงจร (EEC-OSS) โดยพัฒนางานบริการแบบเบ็ดเสร็จ EEC-OSS อย่างต่อเนื่อง จำนวน ๔๔ งานบริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานบริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่า ๓๒ งานบริการ โดยกำหนดให้หน่วยงานในพื้นที่ (Eastern Economic Corridor: EEC) จำนวน ๔ แห่ง เป็นพื้นที่ต้นแบบนำร่องในการพัฒนายกระดับการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร (Digital Government) และจะพัฒนางานให้บริการที่เกี่ยวเนื่องไปสู่ e-service เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ลงทุน ผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่ EEC

๑.๑.๖ ผลักดันการลงทุนในเศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว (Circular and Green Economy) ในพื้นที่ EEC เพื่อให้เป็น Net Zero Emission ของอุตสาหกรรมแห่งแรกในภูมิภาค โดยมีเป้าหมายในปี ๒๕๖๔-๒๕๖๙ กำหนดให้ภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ EEC ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลงร้อยละ ๑๐ รวมทั้งส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมโดยใช้ BCG Model คิดเป็นร้อยละ ๔๐ จากภาคอุตสาหกรรมทั้งหมด โดยได้ดำเนินการจัดหาพลังงานไฟฟ้า พลังงานสะอาด (พลังงานแสงอาทิตย์) พัฒนา EV City บ้านฉาง ผลักดันการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะ (ระยองโมเดล) และผลักดันเศรษฐกิจชีวภาพและเศรษฐกิจหมุนเวียน รวมทั้งพัฒนาเกษตรสมัยใหม่และนวัตกรรมเพื่อสนับสนุน BCG ในพื้นที่ EECi

๑.๑.๗ พัฒนาการเกษตรสมัยใหม่ ได้จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐) เพื่อยกระดับภาคการเกษตรด้วยการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มผลิตภาพและเพิ่มการเข้าถึงตลาดสินค้ามูลค่าสูง พร้อมทั้งยกระดับรายได้เกษตรกรให้เทียบเท่ากลุ่มอุตสาหกรรมและบริการ โดยใช้พื้นที่ EEC เป็นพื้นที่นำร่อง ภายใต้กรอบแนวคิด “ตลาดนำการผลิต (Demand Pull)” โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนา ๕ คลัสเตอร์ที่มีศักยภาพสูง ได้แก่ ผลไม้ ประมง พืชสำหรับอุตสาหกรรมชีวภาพ พืชสมุนไพร และสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

และได้จัดทำโครงการระเบียงผลไม้ภาคตะวันออก (Eastern Fruit Corridor: EFC) เพื่อยกระดับการประกอบธุรกิจผลไม้ในภาคตะวันออกให้มีความทันสมัยและมีมาตรฐานในระดับนานาชาติ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับชาวสวนผลไม้ในพื้นที่ EEC โดยจัดทำระบบสมาชิกเกษตรกรและมาตรฐานทุเรียนตามแนวคิด Perfect Day ยกระดับระบบคุณภาพผลไม้ไทยสู่คุณภาพระดับสากล สามารถสร้างรายได้ให้เกษตรกรได้ไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี

๑.๑.๘ บริหารจัดการจัดหาไฟฟ้าพลังงานทดแทนในพื้นที่ EEC โดยนำโครงการบริหารจัดการขยะครบวงจร จังหวัดระยอง เป็นต้นแบบ ทั้งนี้จังหวัดชลบุรีอยู่ระหว่างวางแผนก่อสร้างโรงไฟฟ้าจากขยะคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๕ ที่นิคมอุตสาหกรรมเหมราชบ่อวิน อำเภอศรีราชา สามารถรองรับปริมาณขยะได้ ๒,๐๐๐ ตัน/วัน ผลิตกระแสไฟฟ้าได้ ๔๐ เมกะวัตต์/ชั่วโมง นอกจากนี้ จังหวัดฉะเชิงเทราอยู่ระหว่างดำเนินการศึกษาและสำรวจพื้นที่ที่เหมาะสมในการจัดตั้งโรงไฟฟ้าจากขยะด้วย

๑.๑.๙ พัฒนาท้องถิ่นยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน โดยขับเคลื่อนแผนพัฒนาเมืองพัทยาตามแนวทาง NEO PATTAYA “พัทยาโฉมใหม่ ใส่ใจไม่ทิ้งกัน” เป็นการพัฒนาพื้นที่และแหล่งท่องเที่ยวเมืองพัทยาผ่านความร่วมมือระหว่างรัฐ เอกชน และท้องถิ่น เพื่อเป็นศูนย์กลางธุรกิจแห่งใหม่ (Business District) และเป็นเมืองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน วางรากฐานชุมชนที่เข้มแข็ง มุ่งยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ EEC โดยการขับเคลื่อนต้นแบบการพัฒนา Old Town นาเกลือ ควบคู่กับการเป็นตลาดอาหารทะเลชั้นนำของ EEC เชื่อมโยงกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญอื่น ๆ ทั้งการพัฒนาท่าเรือพัทยาใต้และเขาพัทยาให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและพัฒนา NEO เกาะล้านสู่ “เกาะล้านโฉมใหม่ ใส่ใจสิ่งแวดล้อม” รองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดี และพัฒนาสนามกีฬาแห่งชาติภาคตะวันออกให้เป็นศูนย์กลางกีฬารองรับการจัดการแข่งขันระดับสากลและการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sport Tourism) รวมทั้งพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่ง ระบบระบายน้ำและระบบบำบัดน้ำเสียให้สอดคล้องและรองรับการพัฒนาพื้นที่และแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้การเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมขนส่งและระบบสาธารณูปโภคในเมืองพัทยาเป็นไปตามมาตรฐานสากล

พัฒนา Old Town นาเกลือเป็นตลาดอาหารทะเลชั้นนำของ EEC

๑.๑.๑๐ ส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ EEC จำนวน ๔๘๙ โครงการ มูลค่าเงินลงทุนทั้งสิ้น ๒๔๕,๒๔๗ ล้านบาท โดยแยกเป็นรายจังหวัด ได้แก่ ๑) จังหวัดชลบุรี จำนวน ๒๑๒ โครงการ เงินลงทุน ๗๕,๐๕๔ ล้านบาท ๒) จังหวัดระยอง จำนวน ๒๑๙ โครงการ เงินลงทุน ๑๒๙,๒๑๔ ล้านบาท และ ๓) จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน ๕๘ โครงการ เงินลงทุน ๔๐,๙๗๘ ล้านบาท ทั้งนี้ การลงทุนทั้งหมดในพื้นที่ EEC มีการลงทุนที่ได้รับการอนุมัติไปแล้ว ๑.๕๙ ล้านล้านบาท (เป้าหมายการลงทุนระยะ ๕ ปี ๑.๗ ล้านล้านบาท) แบ่งเป็นงบประมาณแผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๔ จำนวน ๘๒,๐๐๐ ล้านบาท และการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและอุตสาหกรรมเป้าหมาย ประมาณ ๑.๕ ล้านล้านบาท มีคำขอรับการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ EEC มูลค่ารวม ๒๐๕,๕๑๖ ล้านบาท (ร้อยละ ๓๔ ของมูลค่าการขอรับการส่งเสริมการลงทุนทั้งประเทศ) จำแนกเป็นการขอรับการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายมูลค่า ๑๑๒,๐๐๙ ล้านบาท การออกบัตรส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ EEC มูลค่า ๑๖๐,๗๘๘ ล้านบาท และการออกบัตรส่งเสริมในอุตสาหกรรมเป้าหมายมูลค่า ๘๔,๖๒๘ ล้านบาท โดยโครงการลงทุนจากต่างประเทศส่วนใหญ่มาจากประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐประชาชนจีน ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ เขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน และสหรัฐอเมริกา

๑.๑.๑๑ พัฒนาบุคลากร การศึกษา วิจัย และเทคโนโลยี เพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ EEC ด้วยการจัดการศึกษายุคใหม่ตามหลัก “Demand Driven” ผ่านความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน โดยพัฒนาบุคลากรทุกระดับตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษา บุคลากรในอาชีพ และผู้ว่างงาน สร้างทักษะใหม่ด้วยรูปแบบ New Skill Reskill และ Upskill เพื่อให้คนในพื้นที่ EEC “มีงานทำ มีรายได้ดี สร้างสังคม อีอีซี” โดยการพัฒนาบุคลากร ๒ รูปแบบ ได้แก่ ๑) **ผลิตบุคลากรพร้อมใช้** โดยเอกชนร่วมสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเรียนร้อยละ ๑๐๐ และรับนักศึกษาเข้าฝึกงานในสถานประกอบการ พร้อมทั้งรับเข้าทำงานด้วยอัตราเงินเดือนที่สูงกว่ามาตรฐาน (EEC Model Type A) และ ๒) **ผลิตบุคลากรในระยะเร่งด่วน** ด้วยการฝึกอบรมระยะสั้นตามความต้องการของธุรกิจ โดยให้เอกชนร่วมสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมร้อยละ ๕๐ และรัฐร้อยละ ๕๐ และเอกชนต้องรับเข้าทำงานอย่างน้อย ๑ ปี (EEC Model Type B) มีหลักสูตรที่ได้รับการรับรองแล้ว ๑๑๒ หลักสูตร มีผู้เข้ารับการอบรมแล้วกว่า ๒๗,๓๐๐ คน นอกจากนี้ ยังได้มีการลงนามความร่วมมือกับบริษัท หัวเว่ย เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด ในการสร้างทรัพยากรมนุษย์และระบบนิเวศ (Talent Ecosystem) รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรม ICT สำหรับโลกยุค 5G โดยจัดตั้ง Huawei ASEAN Academy แห่งแรกของประเทศไทยในพื้นที่ EEC มีศูนย์ปฏิบัติการภายในมหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อเป็นสถาบันฝึกอบรมหลัก เพิ่มศักยภาพบุคลากรด้านดิจิทัลของไทย รวมทั้งได้จัดทำฐานข้อมูลบุคลากรทักษะสูงรายบุคคลที่ผ่านการฝึกอบรมรูปแบบ EEC Model ผ่านเว็บไซต์ www.อีอีซีมีงานทำ.com และการจัดทำ Common Data Lake เพื่อติดตามประเมินผลและออกแบบนโยบายด้านการพัฒนาบุคลากรและเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลหน่วยงานอื่น

๑.๑.๑๒ พัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์รองรับธุรกิจขนส่งและการค้าระหว่างประเทศ เพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะที่ตรงตามความต้องการของการจ้างงานและบรรเทาปัญหาการขาดแคลนบุคลากรในธุรกิจการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศในระยะเร่งด่วน โดยมีผู้เข้ารับการฝึก จำนวน ๔๒๔ คน

๑.๑.๑๓ พัฒนาทักษะแรงงานในพื้นที่ EEC เพื่อรองรับการลงทุนในอุตสาหกรรมและบริการที่ใช้เทคโนโลยีชั้นสูง มีผู้เข้ารับการฝึก จำนวน ๕,๙๖๘ คน และส่งเสริมการมีงานทำโดยการให้บริการแนะแนวอาชีพแก่นักเรียนและนักศึกษาที่จะจบการศึกษาในพื้นที่ EEC จำนวน ๓๕,๗๙๗ คน รวมทั้งให้บริการจัดหางานเชิงรุกแก่ประชาชนที่ประสงค์จะหางานทำ ผู้ต้องการเปลี่ยนงาน ผู้ว่างงาน และผู้สำเร็จการศึกษาใหม่ เพื่อส่งเสริมการจ้างงานและลดปัญหาการว่างงานและการขาดแคลนแรงงานใน ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย จำนวน ๕๑๑ คน

๑.๒ การส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

๑.๒.๑ ดำเนินโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมศักยภาพพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อฝึกทักษะด้านอาชีพและพัฒนาฝีมือแรงงานในสาขาอาชีพต่าง ๆ แก่กลุ่มเป้าหมายให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ โดยมีผู้เข้ารับการฝึก จำนวน ๑,๐๖๐ คน

๑.๒.๒ ส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดระนอง ชุมพร สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช) จำนวน ๔๖ โครงการ มูลค่าการลงทุน ๒๑,๙๘๕ ล้านบาท และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี ยะลา และสตูล) และ ๔ อำเภอในจังหวัดสงขลา (อำเภอจะนะ นาทวี เทพา และสะบ้าย้อย) จำนวน ๖ โครงการ มูลค่าการลงทุน ๑๐๐,๗๖๕ ล้านบาท

๑.๓ การเพิ่มพื้นที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจแห่งใหม่ในภูมิภาค กำหนดให้เขตส่งเสริมการแพทย์จีโนมิกส์ มหาวิทยาลัยบูรพา (จังหวัดชลบุรี) เป็นพื้นที่เขตส่งเสริมเพื่อกิจการพิเศษ โดยให้ได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดียวกับโครงการที่ตั้งในเมืองการบินภาคตะวันออก (EECa) และศูนย์การแพทย์ครบวงจรธรรมศาสตร์ (พัทยา) (EECmd) คือ หากเป็นกิจการที่ได้รับสิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตั้งแต่ ๕-๘ ปีขึ้นไป จะได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ ๕๐ เพิ่มเติมอีก ๒ ปี แต่หากเป็นกิจการพัฒนาเทคโนโลยีเป้าหมายและกิจการสนับสนุน ซึ่งได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ๑๐ ปีอยู่แล้ว จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มอีก ๑ ปี

๑.๔ การเร่งขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนอย่างต่อเนื่อง

๑.๔.๑ จัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จประจำอำเภอ (One Stop Service: OSS) เพื่อสนับสนุนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จประจำอำเภอเชียงแสน และศูนย์บริการเบ็ดเสร็จประจำอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

๑.๔.๒ ดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้ที่ทำการปกครองจังหวัดและที่ทำการปกครองอำเภอเพื่อสนับสนุนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑๓๕ โครงการ โดยมุ่งหวังให้ประชาชนในพื้นที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับข้อดีและข้อเสียของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมากขึ้น และมีความรู้ความเข้าใจในภาษาของประเทศเพื่อนบ้านเพื่อรองรับการติดต่อสื่อสารที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งส่งเสริมให้คนในพื้นที่มีงานทำโดยไม่ต้องโยกย้ายถิ่นฐานเข้ามาทำงานในเมืองอีกต่อไป

๑.๔.๓ ดำเนินโครงการพัฒนาระบบไฟฟ้าเพื่อรองรับการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก เพื่อให้ประชาชนมีกระแสไฟฟ้าใช้ในพื้นที่อย่างเพียงพอ มีความมั่นคงเชื่อถือได้ และผู้ประกอบการที่ต้องการเข้าไปลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษได้รับการตอบสนองความต้องการใช้ไฟฟ้าอย่างเพียงพอ รวมถึงสนับสนุนและส่งเสริมการกระจายการลงทุนไปสู่ภูมิภาค ซึ่งจะก่อให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ก่อสร้างสถานีไฟฟ้า ดำเนินการแล้ว ร้อยละ ๓๖.๙๐
(๒) เพิ่มหม้อแปลงไฟฟ้า ดำเนินการแล้ว ร้อยละ ๑๐๐
(๓) ก่อสร้างสายส่งระบบ ๑๑๕ เควี ดำเนินการแล้ว ร้อยละ ๗๓.๐๑
(๔) ก่อสร้างระบบจำหน่ายไฟฟ้าแรงสูง ดำเนินการแล้ว ร้อยละ ๙๖.๘๘
(๕) ก่อสร้างระบบจำหน่ายไฟฟ้าแรงต่ำ ดำเนินการแล้ว ร้อยละ ๗๓.๑๒

๑.๔.๔ ดำเนินโครงการพัฒนาระบบไฟฟ้าเพื่อรองรับการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะที่ ๒ ใน ๕๔ ตำบล ๑๓ อำเภอ ของ ๕ จังหวัดชายแดน ได้แก่ จังหวัดหนองคาย เชียงราย นครพนม กาญจนบุรี และนราธิวาส โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ก่อสร้างสถานีไฟฟ้า ดำเนินการแล้ว ร้อยละ ๕๑.๑๕
(๒) เพิ่มหม้อแปลงไฟฟ้า ดำเนินการแล้ว ร้อยละ ๓๗.๕๐
(๓) ก่อสร้างสายส่งระบบ ๑๑๕ เควี ดำเนินการแล้ว ร้อยละ ๒๑.๒๒
(๔) ก่อสร้างระบบจำหน่ายไฟฟ้าแรงสูง ดำเนินการแล้ว ร้อยละ ๑๕.๖๘
(๕) ก่อสร้างระบบจำหน่ายไฟฟ้าแรงต่ำ ดำเนินการแล้ว ร้อยละ ๑๕.๘๗
(๖) ติดตั้งหม้อแปลงจำหน่าย ดำเนินการแล้ว ร้อยละ ๓๒.๘๕

๑.๔.๕ ดำเนินโครงการเพิ่มทักษะกำลังแรงงานในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อเตรียมความพร้อมและยกระดับทักษะแรงงานรองรับความต้องการลงทุนของผู้ประกอบกิจการและ SMEs ในพื้นที่ สู่การจ้างงานตามกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของแต่ละจังหวัดในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑๑,๘๓๕ คน

๑.๔.๖ ดำเนินโครงการ OSS ด้านแรงงานต่างด้าวเพื่อสนับสนุนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวบริเวณชายแดนที่เข้ามาทำงานในลักษณะไป-กลับและตามฤดูกาลอย่างเป็นระบบ อำนวยความสะดวกในการพิจารณาออกใบอนุญาตการทำงานแก่แรงงานต่างด้าวในกลุ่มช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการและกลุ่มที่มิใช่ช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการและลดปัญหาการลักลอบเข้ามาทำงานในเขตพื้นที่ชั้นในอย่างผิดกฎหมาย โดยมีคนต่างด้าวได้รับอนุญาตทำงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน ๖๔,๘๕๑ คน

อนุญาตคนต่างด้าวทำงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ๖๔,๘๕๑ คน

๑.๔.๗ ขับเคลื่อนการดำเนินงานในนิคมอุตสาหกรรมสระแก้ว (ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว) ตั้งอยู่บริเวณตำบลป่าไร่ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีมูลค่าการลงทุนโครงการประมาณ ๗๓๘.๒๔ ล้านบาท มีโรงงานอุตสาหกรรมประกอบกิจการ จำนวน ๒ โรงงาน ปัจจุบันมีผู้ทำสัญญาเช่าที่ดิน ๗ ราย และทำสัญญาจองที่ดิน ๑ ราย

๑.๔.๘ ขับเคลื่อนการดำเนินงานในนิคมอุตสาหกรรมสงขลา ระยะที่ ๑ (ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสงขลา) ตั้งอยู่บริเวณตำบลสำนักขาม อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา มีมูลค่าการลงทุนโครงการประมาณ ๓,๐๔๔.๕๗ ล้านบาท มีผู้ประกอบการทำสัญญาเช่า/จองเช่าที่ดินรวมทั้งสิ้น ๔ ราย

๑.๔.๙ ส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน จำนวน ๘ โครงการ มูลค่าการลงทุน ๖,๖๕๑ ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนผลิตหรือถนอมอาหาร เครื่องดื่ม วัตถุเจือปนอาหาร หรือสิ่งปรุงแต่งอาหารโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เครื่องนุ่งห่ม และไฟฟ้า

๒. การส่งเสริมและเร่งรัดการพัฒนาเมืองอัจฉริยะน่าอยู่ทั่วประเทศ

๒.๑ การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนใน ๗ ด้าน ได้แก่ ๑) Smart Economy ๒) Smart Environment ๓) Smart Energy ๔) Smart Mobility ๕) Smart Living ๖) Smart People และ ๗) Smart Governance รวมทั้งพัฒนา City Data Platform โดยยึดความต้องการของประชาชนเป็นหลัก มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลผ่านการจัดงาน Thailand Smart City Week 2020 มหกรรมแสดงเทคโนโลยีด้านการพัฒนาเมืองอัจฉริยะในรูปแบบ Real Digital Event และการจัดแสดงพื้นที่เศรษฐกิจอัจฉริยะต้นแบบ (Smart Economy Showcase) ในพื้นที่เขตลาดพร้าวและเขตปทุมวัน เพื่อส่งเสริมและขับเคลื่อนผู้ประกอบการในพื้นที่ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ๑๒ ประเภท จาก Digital Startup ไทยที่ผ่านการคัดเลือก ปัจจุบันมีผู้ยื่นข้อเสนอแผนเพื่อขอรับการพิจารณาเป็นเขตส่งเสริมเมืองอัจฉริยะแล้ว จำนวน ๔๕ เมือง จาก ๒๙ จังหวัด และ ๕ เมืองอัจฉริยะ ได้แก่ ๑) **ภูเก็ตเมืองอัจฉริยะ** ที่ตั้งเป้าเป็นเมืองท่องเที่ยวที่ยั่งยืน มุ่งหวังให้เป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยว การศึกษา นวัตกรรมบริการ ในระดับมาตรฐานนานาชาติ และการพัฒนาที่ยั่งยืน ๒) **ขอนแก่นเมืองอัจฉริยะ** พัฒนาจังหวัดขอนแก่นสู่มหานครน่าอยู่มุ่งสู่เมืองนวัตกรรม ศูนย์กลางเชื่อมโยงอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงบนพื้นฐานของความยั่งยืน ๓) **แม่เมาะเมืองน่าอยู่** มุ่งเป็นเมืองน่าอยู่เชิงนิเวศ (Eco Town) เพื่อสนับสนุนการทำงานของวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจเริ่มต้น เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรในพื้นที่ ๔) **สามย่านสมาร์ทซิตี้** ตั้งเป้าพัฒนาพื้นที่เพื่อสร้างคุณค่าเพิ่มให้แก่สังคมอย่างยั่งยืน และ ๕) **เมืองอัจฉริยะวังจันทร์วัลเลย์** ที่เป็นฐานสนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม และเมืองแห่งมาตรฐานคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมในระดับสากลของประเทศไทยบนพื้นที่อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

๒.๒ การพัฒนานิคมอุตสาหกรรม Smart Park ในตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยคาดว่าจะลงนามสัญญาจ้างกับผู้รับจ้างในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ กำหนดระยะเวลาก่อสร้างประมาณ ๓ ปี

๒.๓ การส่งเสริมกิจการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาและบริหารโครงการพื้นที่เมืองอัจฉริยะ ตลอดจนยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและมาตรฐานนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมในประเทศไทยให้รองรับการบริการระบบอัจฉริยะสอดคล้องกับการเป็นประเทศไทย ๔.๐ ตามนโยบายของรัฐบาล ประกอบด้วย ๓ ประเภทกิจการ ได้แก่ กิจการพัฒนาพื้นที่เมืองอัจฉริยะ กิจการพัฒนาระบบเมืองอัจฉริยะ และกิจการนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมอัจฉริยะ

๒.๔ การพัฒนานักส่งเสริมดิจิทัลพัฒนาเมืองรุ่นใหม่ (Smart City Ambassador) เพื่อร่วมกับผู้นำเมืองในการขับเคลื่อนและพัฒนาเมืองอัจฉริยะของแต่ละพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรมและสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละพื้นที่ รวมถึงเป็นผู้ประสานงานกับเครือข่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่หรือเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ จำนวน ๖๔ ราย

๒.๕ โครงการพัฒนาพื้นที่ตามผังเมือง จำนวน ๙๓ แห่ง เพื่อให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่เมือง/ชุมชนได้รับประโยชน์จากการพัฒนาพื้นที่ ประชาชนมีความสะดวกสบาย มีเมืองน่าอยู่ สภาพแวดล้อมเหมาะสม และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ได้มาตรฐานอย่างเป็นระบบซึ่งสอดคล้องกับผังเมือง โดยดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ จำนวน ๒ แห่ง อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง จำนวน ๔๓ แห่ง และอยู่ระหว่างการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน ๔๘ แห่ง

๒.๖ โครงการวางและสนับสนุนด้านการผังเมือง เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตในการอยู่อาศัย การประกอบกิจการอาชีพในพื้นที่เมือง ชุมชนเกษตรกรรม และพื้นที่โดยรอบเกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สามารถรองรับการพัฒนาและกิจกรรมของประชาชนได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอกับความต้องการ รวมถึงการดำรงรักษาแหล่งทรัพยากรที่สำคัญต่าง ๆ เพื่อการใช้ประโยชน์ของประชาชนในส่วนรวม โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้ ๑) **ผังนโยบายระดับประเทศ** จำนวน ๑ ผัง อยู่ระหว่างจัดทำร่างวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และกรอบนโยบายการใช้พื้นที่ประเทศ ๒) **ผังนโยบายระดับภาค** จำนวน ๖ ผัง ได้แก่ ผังภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผังภาคกลาง ผังภาคตะวันออก ผังภาคเหนือ ผังภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และผังภาคใต้ ๓) **ผังเมืองรวมจังหวัด** ซึ่งได้มีการประกาศใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดแล้วทั้งสิ้น ๗๓ จังหวัด ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ และดำเนินการปรับปรุงผังจังหวัดเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การพัฒนาพื้นที่แต่ละจังหวัด รวมถึงให้ครบถ้วนตามองค์ประกอบตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๖๙ จังหวัด และ ๔) **ผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน** โดยดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน ให้ครอบคลุมทุกอำเภอทั่วประเทศ ซึ่งได้ดำเนินการแล้ว จำนวน ๕๓๘ อำเภอ (เป้าหมาย ๘๗๘ อำเภอ)

๒.๗ โครงการที่ดินที่ได้รับการจัดรูปเพื่อการพัฒนา จำนวน ๑๕ แห่ง ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง จำนวน ๑๑ แห่ง ได้แก่ โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดราชบุรี นครพนม อุบลราชธานี พังงา เชียงใหม่ ปัตตานี นครศรีธรรมราช พระนครศรีอยุธยา ตราด ยะลา และตรัง และอยู่ระหว่างรอลงนามในสัญญา จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดบึงกาฬ พิษณุโลก อุตรดิตถ์ และนราธิวาส ซึ่งทำให้สามารถแก้ไขปัญหาที่ดินตาบอด ที่ดินที่ขาดแคลนสาธารณูปโภค และที่ดินที่ไม่เป็นระเบียบขาดการพัฒนา ให้สามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระจายความเจริญจากศูนย์กลางเมืองเดิมสู่พื้นที่แห่งใหม่ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาตามผังเมืองรวมและป้องกันการขยายตัวของชุมชนเมืองอย่างไร้ทิศทาง

นโยบายข้อ

๓

การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

นโยบายข้อ ๗

การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

รัฐบาลให้ความสำคัญกับชุมชนในการนำความรู้และทรัพยากรในพื้นที่มาผลิตเป็นสินค้าและบริการ เพื่อเพิ่มศักยภาพของเศรษฐกิจฐานรากให้สามารถสร้างรายได้ กระจายรายได้สู่ชุมชน สนับสนุนสินค้าชุมชน และยกระดับวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง พัฒนาช่องทางการตลาดเชื่อมโยงกับระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และสร้างพลังสังคม พลังชุมชน รวมทั้งสร้างการเรียนรู้ ฝึกอาชีพกลุ่มอิสระในการร่วมขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ รัฐบาลจึงมีนโยบายดำเนินการ ดังนี้

๗.๑ ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน

๗.๑.๑ สร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจชุมชนผ่านอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย ผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ และสหกรณ์ในชุมชน ให้สามารถใช้ประโยชน์และต่อยอดจากสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และทรัพยากรในพื้นที่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าผลิตภัณฑ์และบริการของชุมชนที่มีอัตลักษณ์และมีมาตรฐานการผลิตตามหลักสากล ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึง นำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัดมากขึ้น

๗.๑.๒ สนับสนุนความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนผ่านเทคโนโลยี โดยพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถทั้งในการบริหารจัดการธุรกิจสมัยใหม่ การสร้างสรรค์นวัตกรรมทั้งในเชิงกระบวนการผลิต การนำเสนอสินค้าหรือบริการ และการตลาด มีความสามารถในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้กับการดำเนินธุรกิจได้มากขึ้น โดยเฉพาะการเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนส่งเสริมแนวคิดการทำธุรกิจภายใต้ระบบเศรษฐกิจแบบแบ่งปัน (Sharing Economy) โดยเริ่มต้นจากการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐานและบริการของภาครัฐ เครื่องจักรและอุปกรณ์ร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาธุรกิจในรูปแบบใหม่

๗.๑.๓ สร้างโอกาสและส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยและบริการทางการเงินของวิสาหกิจชุมชน โดยจัดหาแหล่งเงินทุนและสนับสนุนให้มีช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่หลากหลายและเพิ่มความสามารถในการเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศผ่านช่องทางการตลาดและการชำระเงินรูปแบบใหม่ด้วยระบบออนไลน์หรือผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเพื่อประสาน แลกเปลี่ยนความรู้ ใช้ประโยชน์จากข้อมูล และเชื่อมต่อกิจกรรมร่วมกัน

๗.๑.๔ ส่งเสริมการลงทุนในชุมชนเพื่อสร้างงานในชุมชน โดยพัฒนาระบบและกลไก รวมทั้งพัฒนากลุ่มอาชีพตามศักยภาพของประชาชนในพื้นที่ เพื่อกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจให้คนในชุมชนและท้องถิ่น แบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และลดอัตราการย้ายถิ่นเพื่อทำงานในเมือง สนับสนุนการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนตามความพร้อมและศักยภาพในแต่ละพื้นที่ ใช้เศรษฐกิจดิจิทัลต่อยอดการพัฒนาควบคู่กับการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน ด้วยการส่งเสริมการเชื่อมโยงภาคเศรษฐกิจหลักกับเศรษฐกิจชุมชนในทุกภาคการผลิต ทั้งในภาคอุตสาหกรรม บริการ และการท่องเที่ยว

๗.๑.๕ สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชน โดยพัฒนาและบูรณาการฐานข้อมูลที่สนับสนุนการประกอบธุรกิจให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ง่าย อาทิ องค์ความรู้ ผลการวิจัยและพัฒนาการตลาดและนวัตกรรม สร้างระบบจูงใจให้เกิดความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชนในการเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยี รวมทั้งสนับสนุนการยกระดับสินค้าและบริการของวิสาหกิจชุมชนทั้งในด้านการกำหนดมาตรฐาน การตรวจสอบและรับรองให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

๗.๒ สร้างความเข้มแข็งของชุมชน

๗.๒.๑ สร้างผู้นำชุมชน ยกย่องปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นวิทยากรในการขับเคลื่อนและสร้างกลไกการทำงานร่วมกันของภาคส่วนต่าง ๆ ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนากิจกรรมสาธารณประโยชน์ที่ส่งผลต่อการสร้างสังคมที่เข้มแข็ง การปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้เสียสละ มีจิตอาสา จิตสาธารณะ เอื้อเฟื้อแบ่งปันผู้อื่น และเป็นพลังสำคัญในการจัดการปัญหาความเหลื่อมล้ำ การพัฒนาตนเองและการจัดการของชุมชนท้องถิ่น

๗.๒.๒ ยกระดับคุณภาพตลาดชุมชน สถาบันการเงินของชุมชน สวัสดิการชุมชน สาธารณสุขชุมชน ป่าชุมชน ไม้มีค่า ท่องเที่ยวชุมชน และส่งเสริมการขยายตลาดออกสู่ต่างประเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทั้งด้านการผลิต แหล่งเงินทุน โลจิสติกส์ ข้อมูล การแลกเปลี่ยนความรู้และความเชี่ยวชาญเพื่อต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ในการเพิ่มมูลค่าธุรกิจ พัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มให้สามารถเชื่อมโยงเข้าเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่การผลิตของภาค รวมถึงกำกับดูแลมาตรฐานสินค้าให้ได้มาตรฐานสากลและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมความเข้มแข็งให้ชุมชนจัดสวัสดิการที่จำเป็นภายในชุมชน

๗.๒.๓ แก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน สร้างชุมชนที่น่าอยู่ มุ่งเน้นการจัดการที่อยู่อาศัย การพัฒนาทักษะอาชีพ และการพัฒนาพื้นที่เมืองแบบองค์รวม เพื่อพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง สังคมที่เอื้ออาทร มีความสะดวกสบาย ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีวัฒนธรรมและจิตวิญญาณที่เป็นเอกลักษณ์ของเมืองและชุมชน และมีระบบเศรษฐกิจที่มั่นคง เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นฐานการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน

๗.๒.๔ สร้างพลังในชุมชน โดยส่งเสริมให้เกิดการสร้างพลังทางสังคม ภาคีเครือข่าย การรวมตัวของภาคส่วนต่าง ๆ ในชุมชนมาเป็นกำลังในการพัฒนาเพื่อส่วนรวม โดยให้ความสำคัญกับการสร้างพลังจิตอาสา สร้างพลังแผ่นดินเพื่อพัฒนาศักยภาพและสร้างเอกภาพแก่กลุ่มอาสาสมัครรูปแบบต่าง ๆ การสร้างพลังสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางสังคมของคนทุกวัยผ่านการสร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในรูปแบบต่าง ๆ และการสร้างพลังภูมิคุ้มกัน เพื่อการใช้สื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ และประชาชนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและเตือนภัย

๗.๒.๕ สร้างเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง เน้นส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนเข้าร่วมในกระบวนการตัดสินใจกำหนดนโยบายและมาตรการของภาครัฐ โดยเริ่มจากการเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถนำเสนอแนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสวัสดิการในระดับชุมชน เพื่อเป็นรากฐานของการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยในบริบทสังคมไทย

๗.๓ ส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนในการช่วยพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจฐานราก โดยการสร้าง “คุณค่าร่วม” ระหว่างภาคธุรกิจ สังคม และผู้บริโภค ที่ครอบคลุมตลอดทั้งห่วงโซ่การผลิต พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกิดวิสาหกิจเพื่อสังคมในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่คนในชุมชน เพื่อผลิตสินค้าและบริการที่จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการจ้างงานในท้องถิ่นหรือช่วยแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาชุมชน อาทิ การจ้างงานผู้พิการหรือผู้ผ่านการต้องขัง เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและความสุขของคนในชุมชน

๑. การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน

๑.๑ การสร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจชุมชนผ่านอัตลักษณ์ของพื้นที่

๑.๑.๑ พัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมให้ประชาชนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่มาใช้ในการพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืนและสอดคล้องกับภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งในด้านปัจจัยพื้นฐาน ศักยภาพวิถีชีวิต วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ เพื่อให้หมู่บ้าน/กลุ่มเป้าหมายมีระบบบริหารจัดการชุมชน นอกจากนี้ ยังมีการใช้ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในการสร้างทักษะชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและบริหารจัดการชุมชนแบบบูรณาการที่เข้มแข็ง เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคง โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) ครัวเรือนพัฒนาพื้นที่เรียนรู้ “โคก หนอง นา โมเดล” มีความรู้ความเข้าใจหลักการแนวทางการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่การปฏิบัติในรูปแบบ “โคก หนอง นา โมเดล” ในรูปแบบศูนย์เรียนรู้ฯ ในพื้นที่เป้าหมายได้ จำนวน ๑๑,๔๑๔ คน

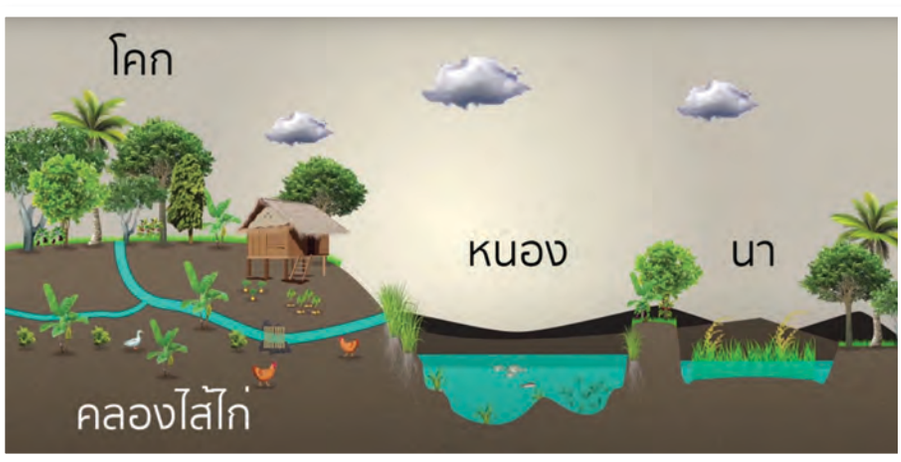

(๒) ผู้แทนครอบครัวพัฒนาเป้าหมายได้รับการพัฒนาให้เกิดความตระหนักในการปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิตและการพัฒนาหมู่บ้านที่สมดุล สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๓๔๒,๔๒๐ คน

(๓) ครอบครัวพัฒนาและหมู่บ้านเป้าหมายสามารถวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเองและชุมชนอย่างมีทิศทางที่สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศักยภาพ และบริบทของชุมชน

(๔) การประเมินความ “อยู่เย็น เป็นสุข” หรือความสุขมวลรวมของหมู่บ้านชุมชน (Gross Village Happiness: GVH) ก่อนการพัฒนา ครั้งที่ ๑ จำนวน ๑๑,๔๑๔ หมู่บ้าน ค่าเฉลี่ย GVH อยู่ที่ ๘๒ คะแนน และการประเมิน ครั้งที่ ๒ จะดำเนินการในไตรมาส ๔

(๕) ดำเนินกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกันของผู้แทนครอบครัวพัฒนา หรือครัวเรือนอื่นที่สนใจ กลุ่มองค์กรชุมชน เครือข่ายชุมชน และหน่วยงานภาคีอื่น ๆ เพื่อจัดการความรู้ ยกระดับความรู้การดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพึ่งตนเอง

๑.๑.๒ พัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชน โดยฝึกอบรม ถ่ายทอดองค์ความรู้และให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการธุรกิจ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและผลิตภัณฑ์ของฝากของที่ระลึก ด้วยทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของพื้นที่ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ชุมชน เป้าหมาย ๘๐๐ ราย ๒๔ กลุ่ม ๒๔๐ ผลิตภัณฑ์ โดยดำเนินการพัฒนาแล้ว ๒๙๙ ราย ๑๐ กลุ่ม ๕๙ ผลิตภัณฑ์

๑.๑.๓ ดำเนินโครงการพัฒนาสู่สุดยอดเอสเอ็มอีจังหวัด (SME Provincial Champions) โดยพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ทั้งในภาคการผลิตและบริการให้สามารถแข่งขันได้ โดยพัฒนาทักษะความเป็นผู้ประกอบการให้สามารถใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจ สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุนและตลาด สนับสนุนการเติบโตของวิสาหกิจเริ่มต้น และส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งในส่วนของ “เมืองหลัก” “เมืองรอง” และ “การท่องเที่ยวชุมชน” เพื่อกระจายรายได้ในรูปแบบเศรษฐกิจแบ่งปัน เพื่อสร้างรายได้และกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยมีผู้ประกอบการในธุรกิจภาคการผลิตและภาคบริการ ๔๖๒ ราย ได้รับการพัฒนาให้เป็นธุรกิจต้นแบบระดับจังหวัด (SME Provincial Champions) และมีผู้ประกอบการ ๑๓๔ ราย ได้เข้าร่วมการทดสอบตลาดและจำหน่ายสินค้าภายในประเทศ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการ ๔๖๒ ราย ได้ประเมินตนเอง (Self-Assessment) ถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้ตรงกับความต้องการ รวมทั้งถ่ายทอดความรู้เทคนิคในการประกอบธุรกิจ และการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ตรงกับสถานการณ์ในปัจจุบันในรูปแบบการ Coaching จากพี่เลี้ยง (นักธุรกิจ) ตลอดจนคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อสำรวจความต้องการของตลาดและนำมาปรับใช้ให้มีความเหมาะสมกับธุรกิจของตนเอง ๒๔๐ ราย

พัฒนา ผู้ประกอบการ SMEs เป็นธุรกิจต้นแบบ ระดับจังหวัด ๔๖๒ ราย

๑.๑.๔ พัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน โดยสนับสนุนงบประมาณในรูปแบบ “คูปองวิทย์เพื่อโอทอป” ให้กับกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่ต้องการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ต้องการของตลาด และเพิ่มรายได้ให้กับผู้ประกอบการด้วยการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ซึ่งมีสถาบันการศึกษาในพื้นที่และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นที่ปรึกษาโครงการให้กับผู้ประกอบการ โดยในปี ๒๕๖๔ สามารถพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จำนวน ๙๙ รายในพื้นที่ ๑๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ลำปาง อุตรดิตถ์ พิจิตร เลย มหาสารคาม ศรีสะเกษ กาญจนบุรี ราชบุรี สมุทรสาคร สุพรรณบุรี ยะลา ปัตตานี นราธิวาส นครศรีธรรมราช นครนายก และสตูล นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมขยายผลด้านการตลาด โดยมีการจัดแสดงผลงานและขยายผลด้านการตลาดสำหรับการยกระดับสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product: OTOP) เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และนำเสนอผลงานผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ที่ได้รับการพัฒนาด้วยการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมทั้งมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในรูปแบบการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยสามารถพัฒนาและรับรองผลิตภัณฑ์ จำนวน ๘๐ ผลิตภัณฑ์ เช่น แชมพูสมุนไพรดอกอัญชันและประคำดีควาย เครื่องแกงกะทิ เสื่อลายขิด กระติ๊บข้าวจากกก ผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ ถ่านไม้ไผ่ดูดกลิ่น กล้วยอบกรอบไส้มะขามหวาน น้ำพริกปลาร้าไข่ทรงเครื่อง เห็ดทอดปรุงรส และเฟรนช์ฟรายส์กล้วย

๑.๑.๕ ดำเนินโครงการหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา (University Business Incubator: UBI) โดยมีเครือข่ายอุดมศึกษาจำนวน ๙ เครือข่าย ทำหน้าที่บ่มเพาะให้เกิดผู้ประกอบการใหม่ (Entrepreneurs) และบริษัทจัดตั้งใหม่ (Startup Companies) ให้มีพัฒนาการเติบโตเป็นบริษัทธุรกิจเต็มรูปแบบ (Spin-off Companies) ซึ่งในปี ๒๕๖๔ มีผู้ประกอบการเข้ารับการบ่มเพาะ จำนวนทั้งสิ้น ๑๒๕ ราย แบ่งเป็นผู้ประกอบการในระดับ Startup Company จำนวน ๘๐ ราย และในระดับ Spin-off company จำนวน ๔๕ ราย

ผู้ประกอบการ
เข้าโครงการ UBI
๑๒๕ ราย

๑.๑.๖ พัฒนาคลัสเตอร์ไม้ดอกไม้ประดับ โดยพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ SMEs ไม้ดอกไม้ประดับ ซึ่งคำนึงถึงความต้องการของตลาดตั้งแต่ระดับต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำ และสร้างผู้ประกอบการยุคใหม่ โดยการยกระดับพื้นฐานผู้ประกอบการจากฐานรากไปสู่ผู้ประกอบการ SMEs ให้มีความเข้มแข็งในการทำธุรกิจในพื้นที่เป้าหมาย โดยในปี ๒๕๖๔ มีการจัดกิจกรรมและอบรมพัฒนาเชิงลึกด้านการเพิ่มมูลค่าไม้ดอกไม้ประดับ เกิดความเชื่อมโยงระหว่างผู้ประกอบการในคลัสเตอร์ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำทำให้ได้แนวคิดในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ สร้างมูลค่าเพิ่มทางการตลาดให้กับสินค้า โดยระยะที่ ๑ มีผู้ประกอบการไม้ดอกไม้ประดับเข้าร่วมกลุ่ม ๔๑๐ ราย ซึ่งสามารถสร้างมูลค่าเศรษฐกิจกว่า ๙๐ ล้านบาท

๑.๒ การสนับสนุนความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนผ่านเทคโนโลยี

๑.๒.๑ สร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร โดยพัฒนาความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกร ผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จำนวน ๒๗ กลุ่ม จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพให้แก่กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และกลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน ๒๓,๘๙๕ ราย ประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๑,๘๗๗ ราย และส่งเสริม/สาธิตการพัฒนาที่ดินและปรับปรุงบำรุงดินให้มีความเหมาะสมกับการผลิตพืชและเพิ่มศักยภาพการผลิตให้เกษตรกรในพื้นที่ ส.ป.ก. จำนวน ๗๕๐ ราย

๑.๒.๒ พัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสถาบัน (สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร ธุรกิจชุมชน) โดยฝึกอบรมด้านการบริหารจัดการทางการเงินการบัญชีให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ๓๙๕ แห่ง และเพิ่มศักยภาพการดำเนินธุรกิจโดยการรวบรวม จัดเก็บ และแปรรูปผลผลิตการเกษตรให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ๓๒ แห่ง

๑.๒.๓ ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการตลาด โดยดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมช่องทางการตลาดให้แก่ผู้ประกอบการ OTOP และชุมชนท่องเที่ยว จำนวน ๘๐,๐๑๖ ครั้ง ก่อให้เกิดการสร้างรายได้ให้กับชุมชน ดังนี้

(๑) จัดงาน OTOP CITY 2020 ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ซึ่งมีผู้เข้าชมงาน จำนวน ๑๖๘,๖๑๒ คน และมียอดจำหน่ายและสั่งซื้อรวมทั้งสิ้น จำนวน ๗๐๑.๘๓ ล้านบาท

(๒) ส่งเสริมนักการตลาดรุ่นใหม่ (OTOP) เพื่อส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์ OTOP และชุมชนท่องเที่ยวมีช่องทางการตลาดเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการตลาดออนไลน์ โดยนักการตลาด OTOP ได้ส่งเสริมช่องทางการตลาด จำนวน ๓๘,๙๔๕ ครั้ง เช่น การตลาดออนไลน์ และการจัดทำ Content ผลิตภัณฑ์ OTOP/ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี เผยแพร่ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์

(๓) โครงการตลาดนัดคนไทยยิ้มได้ โดยจัดตลาดไปแล้ว จำนวน ๔๖,๒๘๕ ครั้ง (เป้าหมาย ๖๔,๐๐๐ ครั้ง) ยอดจำหน่าย ๕๐๓.๓๕ ล้านบาท และมีผู้ประกอบการเข้าร่วมจำหน่ายหมุนเวียน จำนวน ๑๗๘,๒๗๒ ราย

(๔) จำหน่ายสินค้าผ่านเว็บไซต์ OTOP TODAY มีสินค้าจำหน่าย จำนวน ๔๐,๔๑๖ ผลิตภัณฑ์ มีผู้เข้าไปชม จำนวน ๘,๐๖๘,๗๖๒ ครั้ง และมีจำนวนการคลิกเพื่อเข้าไปสั่งซื้อสินค้า ๒,๗๑๓,๕๕๖ ครั้ง

๑.๒.๔ ดำเนินโครงการยกระดับศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชนสู่ศูนย์ดิจิทัลชุมชน โดยให้บริการอุปกรณ์ที่จำเป็นพร้อมบริการอินเทอร์เน็ตไร้สายโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ตามอัธยาศัยสำหรับประชาชนทุกเพศทุกวัย ตลอดจนใช้เป็นแหล่งสนับสนุนอาชีพ สร้างช่องทางในการประชาสัมพันธ์สินค้าและสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อเปิดโอกาสในการสร้างรายได้ และขยายการให้บริการภาครัฐไปสู่ส่วนท้องถิ่นอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม รวมทั้งจัดฝึกอบรมเพื่อให้มีความรู้ทักษะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างตระหนักรู้ให้แก่ประชาชนทุกกลุ่ม รวมถึงผู้ด้อยโอกาสและผู้อาศัยในพื้นที่ห่างไกล ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้ดำเนินการจัดตั้งแล้ว จำนวน ๒๕๐ แห่ง และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ อยู่ระหว่างดำเนินการจัดตั้งเพิ่มเติม จำนวน ๒๕๐ แห่ง รวมเป็น ๕๐๐ แห่ง มีประชาชนใช้บริการระหว่างเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓-มิถุนายน ๒๕๖๔ จำนวนประมาณ ๒๔๐,๐๐๐ คน

๑.๒.๕ นำเทคโนโลยีจากวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นไทย (Digital Startup) ถ่ายทอดลงสู่ชุมชนเป้าหมายทั่วประเทศ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่ชุมชนดิจิทัล (Digital Community) โดยผลักดันชุมชนกว่า ๑๘๐ ชุมชน ให้เกิดการประยุกต์เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล เช่น ระบบ Point of Sale (POS) ระบบ Enterprise Resource Planning (ERP) และระบบ Smart Farm เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต เพิ่มรายได้ และสร้างโอกาสทางอาชีพทั่วภูมิภาค ภายใต้แนวคิด “ชุมชนคิด ชุมชนเลือก ชุมชนทำ เพื่อชุมชนยั่งยืน” โดยคาดว่าจะสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจกว่า ๓๔๐ ล้านบาท

๑.๒.๖ ดำเนินกิจกรรมปั้นดาว เพื่อพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนให้มีศักยภาพมีขีดความสามารถในการแข่งขัน และมีโอกาสในการขยายตัวได้อย่างรวดเร็วจนถึงเติบโตแบบก้าวกระโดด โดยดำเนินการเสริมสร้างศักยภาพให้แก่ผู้ประกอบการในทุกภาคของประเทศ จำนวน ๒๐๔ ราย

๑.๓ การสร้างโอกาสและส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยและบริการทางการเงินของวิสาหกิจชุมชน

๑.๓.๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาลและการเข้าถึงแหล่งทุน โดยส่งเสริมให้กองทุนชุมชน ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและโครงการแก้ไขปัญหาความยากจนมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล จำนวน ๖,๐๐๐ กลุ่ม/หมู่บ้าน รวมถึงส่งเสริมกองทุนชุมชนที่มีผลการประเมินศักยภาพตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับ ๑ หรือระดับ ๒ ให้สามารถยกระดับขึ้นเป็นระดับ ๒ หรือระดับ ๓ และมีประชาชนที่เข้าถึงแหล่งทุนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ คน

๑.๓.๒ พัฒนาแอปพลิเคชัน SME CONNEXT เพื่อเป็นช่องทางในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร กิจกรรม และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจของ SMEs รวมถึงการสนับสนุนการทำธุรกิจออนไลน์ เพื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs และประชาชนทั่วไปได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด โดยมียอดผู้เข้าใช้งานสะสม ๙๓,๔๙๔ คน ทั้งนี้ ได้มีการพัฒนาแอปพลิเคชันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งในส่วนของระบบการให้คะแนนและการแลกคะแนน (Reward and Redeem Features) ฐานข้อมูลผู้ประกอบการ ผลิตภัณฑ์ และการบริการแบบออนไลน์ (Market Place Online) ระบบ Chatbot ตลอดจนการพัฒนาให้ผู้ใช้งานสามารถสร้างตลาดของ SME CONNEXT ด้วย LINE Official Account (LINE OA) เองได้

๑.๓.๓ ดำเนินโครงการพัฒนา SME PORTAL และระบบการให้บริการ SMEs เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลสนับสนุนและส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ทั้งภาครัฐและเอกชนให้เกิดการพัฒนา SMEs อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และได้พัฒนาเว็บไซต์ smeone.info ซึ่งเป็น Single Platform เพื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถเข้าถึงข้อมูลและการให้บริการของภาครัฐ โดยเป็นแหล่งรวบรวมบริการของภาครัฐจากทุกหน่วยงาน และยังรวบรวมความรู้และเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของ SMEs ให้ได้เรียนรู้เพื่อนำไปพัฒนาและยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจ

๑.๔ การส่งเสริมการลงทุนในชุมชนเพื่อสร้างงานในชุมชน

๑.๔.๑ ดำเนินโครงการพัฒนากลุ่มองค์กรวิสาหกิจชุมชน ผ่านโครงการออมสินยุวพัฒน์รักษ์ถิ่น โดยร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการของกลุ่มองค์กรวิสาหกิจชุมชน และพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่าย เพื่อเป็นการต่อยอดและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มองค์กรชุมชน โดยมีสถานศึกษาเข้าร่วมโครงการ ๖๓ แห่ง และพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ๙๖๗ แห่ง รวมทั้งพัฒนาความรู้ด้านการเงิน การบัญชี การบริหารจัดการองค์กร และด้านการตลาด ให้แก่วิสาหกิจชุมชน จำนวน ๕,๐๐๐ กลุ่ม

๑.๔.๒ ส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ โดยจัดฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสู่ยุค ๔.๐ ให้มีความสามารถในการแข่งขัน มีความสามารถในการเข้าถึงตลาดออนไลน์ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ผลิตและผู้ประกอบการ OTOP มีธรรมาภิบาล อันจะนำไปสู่การเป็นผู้ประกอบการที่ “ผลิตเก่ง ขายเก่ง และมีธรรมาภิบาล” ต่อไป ซึ่งได้จัดฝึกอบรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๒,๒๕๐ ราย/กลุ่ม ใน ๔๕ จังหวัด ทำให้ประชาชนมีความรู้ในด้านนวัตกรรมเทคโนโลยี สามารถเข้าถึงตลาดในประเทศ ต่างประเทศ และตลาดออนไลน์ ส่งผลให้มีอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น และพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้มีความมั่นคง

๑.๔.๓ ดำเนินโครงการพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่ธุรกิจชุมชนตามแนวพระราชดำริ โดยส่งเสริมและสร้างความเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้ประกอบการชุมชนให้ได้รับความรู้ทางวิชาชีพและความรู้เบื้องต้นในการประกอบธุรกิจ เพื่อวางรากฐานในการพัฒนาให้เป็นผู้ประกอบการ โดยการเพิ่มทักษะวิชาชีพทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งการต่อยอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี การบริหารจัดการ การผลิต และการตลาด นำไปสู่การสร้างงานสร้างอาชีพให้กับชุมชนและท้องถิ่น

๑.๔.๔ พัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการรายย่อย โดยจัดทำโครงการ GSB Micropreneur เพื่อพัฒนาศักยภาพให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs/SMEs Start up ที่ต้องการพัฒนาและต่อยอดธุรกิจ มากกว่า ๕๐,๐๐๐ ราย และโครงการ Young Entrepreneur เพื่อสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่ และสนับสนุนไอเดียสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่เป็นสินค้าหรือบริการและต่อยอดสู่การพัฒนาเป็นสินค้าหรือบริการจริง มากกว่า ๓๐ กิจการ

๑.๔.๕ ดำเนินโครงการ ของถูก ขายฟรี ของดี พาส่งออก โดยจัดเทศกาลสินค้าของดี ของเด็ดราคาถูก ลดค่าครองชีพ พร้อมให้พื้นที่ผู้ประกอบการทั้ง OTOP Startup SMEs สินค้าธงฟ้า และผู้ส่งออก เปิดโซนขายฟรีจนถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๔ ณ ตลาดน้ำสวนผัก คลองสองนครา ซอยสวนผัก ๔ ถนนสวนผัก เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ดำเนินการทุกวันเสาร์และอาทิตย์ มีผู้ประกอบการมาขายสินค้าวันละ ๒๐-๒๕ ราย รายได้เฉลี่ยวันละ ๒๐,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาท

๑.๔.๖ ดำเนินโครงการตลาดชุมชนเพื่อธุรกิจท้องถิ่น โดยเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตร/เกษตรแปรรูป สินค้าหัตถกรรม ผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOPs) และสินค้า/บริการชุมชน เช่น การจัดงาน “ตลาดวิถีไทย ตลาดเที่ยวได้สไตล์ไทย ๆ” กิจกรรมบริโภคอาหารทะเลและผลไม้เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก “ธงฟ้า on the beach & Seafood festival หรอยริมเล @ป่าตอง” และการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในตลาดชุมชน เกิดมูลค่าการซื้อขายสินค้าในตลาดรวม ๑,๙๘๕.๔๐ ล้านบาท

๑.๔.๗ เสริมสร้างและยกระดับผู้ประกอบกิจการ Home Stay ผ่านการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบกิจการ Home Stay จำนวน ๒๕๒ แห่ง ๑,๐๘๙ ราย

๑.๕ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชน โดยเสริมสร้างความรู้และพัฒนาทักษะผู้ประกอบการให้ปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัลผ่านหลักสูตรออนไลน์ และสร้างเครื่องมือให้ผู้ประกอบการได้เรียนรู้และใช้ประโยชน์ผ่าน Platform “SME Academy 365” รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำเบื้องต้นในการดำเนินธุรกิจแก่ผู้ประกอบการ SMEs ในด้านต่าง ๆ เช่น บัญชีและการเงิน การตลาด และการบริหาร ผ่าน “ศูนย์ให้บริการ SME ครบวงจร” รวมถึงบูรณาการความร่วมมือในการส่งต่อความช่วยเหลือไปยังโครงการต่าง ๆ มีผู้เข้ารับบริการแล้ว ๑๓๙,๘๐๐ ราย

มีผู้เข้ารับบริการผ่านศูนย์ให้บริการ SME ครบวงจร ๑๓๙,๘๐๐ ราย

๒. การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

๒.๑ การสร้างผู้นำชุมชน ยกย่องปราชญ์ชาวบ้าน โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการน้อมนำศาสตร์พระราชาและแนวพระราชดำริ เพื่อให้ผู้นำชุมชนมีความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ในการขับเคลื่อนชุมชนให้มีศักยภาพ กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้นำชุมชนที่ได้รับการคัดเลือก จำนวน ๑๕,๐๐๐ คน จาก ๑,๐๐๐ ตำบล ตำบลละ ๑๕ คน ซึ่งผู้นำชุมชนที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ สามารถขับเคลื่อนงานตำบล/หมู่บ้าน ด้วยการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เพื่อนำไปสู่คติพจน์ (Motto) ภายใต้หัวข้อ “๑ หมู่บ้าน สามารถดูแลได้ ทั้งตำบล สร้างความมั่นคงทางด้านอาหารด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ทำให้ชุมชนมีความมั่นคงทางด้านอาหารจากการปลูกพืชผักสวนครัว มีภูมิคุ้มกัน และสิ่งแวดล้อมที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เกิดการลดรายจ่ายในครัวเรือน

๒.๒ การยกระดับคุณภาพตลาดชุมชน สถาบันการเงินของชุมชน สวัสดิการชุมชน สาธารณสุขชุมชน ป่าชุมชน ไม้มีค่า ท่องเที่ยวชุมชน และส่งเสริมการขยายตลาดออกสู่ต่างประเทศ

๒.๒.๑ ส่งเสริมและพัฒนาการตลาดด้านการเกษตร โดยมีผลการดำเนินการ ดังนี้ ๑) พัฒนาตลาดเกษตรกรให้เป็นแหล่งจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกร จำนวน ๗๓ จังหวัด ๒) เชื่อมโยงตลาดและกระจายผลผลิตข้าวของสหกรณ์ จำนวน ๒๒.๑๗ ตัน มีมูลค่าจำหน่าย ๗๗๑,๓๔๘ บาท ๓) จัดกิจกรรมและสนับสนุนการกระจายผลไม้ส่งเสริมตลาดผู้บริโภคผลไม้ไทย ๖ ครั้ง ๔) พัฒนากลไกการตลาดเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยมีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการด้านการตลาด จำนวน ๑๔๖ แห่ง และ ๕) ส่งเสริมการตลาดนำการผลิตด้านสินค้าหม่อนไหม โดยจำหน่ายผ้าไหมภายใต้โครงการฯ จำนวน ๑๖,๙๗๑ เมตร

๒.๒.๒ เร่งแก้ปัญหาเกษตรกรผู้ปลูกมังคุดประสบปัญหาราคามังคุดตกต่ำ โดยสามารถระบายผลผลิตมังคุดไปยังเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช เรือนจำกลางสุราษฎร์ธานี และเรือนจำกลางพัทลุง จำนวน ๖ ตัน ในราคาที่เกษตรกรพึงพอใจ ถือเป็นมาตรการเร่งด่วนช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบปัญหา เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในห้วงวิกฤตการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

๒.๒.๓ ดำเนินโครงการ “เปลี่ยนชุมชนเป็นห้องประชุมในที่ราชพัสดุ” ตามแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน นำที่ราชพัสดุมาสนับสนุนการดำเนินโครงการฯ โดยเปิดพื้นที่ให้เป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าชุมชน ซึ่งจะช่วยกระตุ้นระบบเศรษฐกิจของชุมชนโดยใช้การบริโภคภายในพื้นที่และชุมชนใกล้เคียงเป็นตัวขับเคลื่อน ก่อให้เกิดรายได้และสร้างอาชีพอย่างยั่งยืนให้ราษฎรและเกิดการหมุนเวียนรายจ่ายในระบบเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ได้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินโครงการฯ จึงได้มีการปรับโครงการฯ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ดังกล่าว โดยให้สามารถจัดประชุมภายในหน่วยงานและนำเสนอหรือประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์จากท้องถิ่น แหล่งจำหน่ายพร้อมช่องทางการจำหน่าย เพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าให้เกิดการรับรู้แก่ผู้บริโภค ซึ่งเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการกระตุ้นให้เกิดการค้าขายสินค้าในระดับฐานรากได้ โดยสามารถดำเนินโครงการฯ ได้รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๙๙ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๗๑ (เป้าหมาย ๔๖๒ ครั้ง)

๒.๒.๔ ดำเนินโครงการ SME D Partner By CSR โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ ๑) เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับชุมชน/พนักงาน/กลุ่มเป้าหมาย ๒) เพื่อเป็นสื่อกลางในการช่วยเหลือผู้ประกอบการ/กลุ่มเป้าหมาย ๓) เพื่อยกระดับอาชีพและต่อการยอดธุรกิจ ๔) เพื่อเพิ่มช่องทางการทำธุรกิจให้กับผู้ประกอบการด้วยการ Matching Marketing และ PR และ ๕) เพื่อใช้ความสามารถพิเศษขององค์กรให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพ และมีเป้าหมายโครงการ ได้แก่ ๑) การอบรมให้ความรู้ด้านอาชีพ เพื่อให้กลุ่มผู้ประกอบการ/พนักงานได้รับความรู้ทักษะ ความสามารถในการสร้างอาชีพ เช่น หลักสูตรการทำขนมไทย การชงกาแฟ/เบเกอรี่ การทำสบู่สมุนไพร ตะกร้าเส้นพลาสติก ผ้ามัดย้อม และเทียนหอม ๒) กลุ่มผู้ประกอบการ/พนักงาน ได้รับการพัฒนาทางด้านการตลาดทั้งออฟไลน์และออนไลน์ ๓) สร้างความร่วมมือและความเชื่อมโยง ให้กับกลุ่มผู้ประกอบการได้มีเครือข่ายพันธมิตรกับผู้ประกอบการด้วยกันเพื่อการต่อยอดในอนาคต ๔) ยกระดับการดำเนินธุรกิจ ด้วยการสร้างผู้ประกอบการใหม่และโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุน (สาขาในพื้นที่นำเสนอสินเชื่อ) และ ๕) สร้างรายได้ภายในชุมชน ด้วยการจ้างงานในชุมชนที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๕ พัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน โดยส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีความสามารถในการแข่งขันทั้งตลาดภายในและต่างประเทศได้ ส่งผลให้มูลค่าสินค้าเพิ่มขึ้น แข่งขันในตลาดได้ ประชาชนมีรายได้และยอดจำหน่ายเพิ่มขึ้น ดังนี้

(๑) โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ในกลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (Quadrant D) ให้มีคุณภาพมาตรฐาน ได้แก่ ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย ของใช้ ของที่ระลึก อาหารและเครื่องดื่ม และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน ๑,๙๐๐ ผลิตภัณฑ์

(๒) โครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ (Knowledge-Base OTOP: KBO) จำนวน ๑,๕๒๐ ผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย ๓ กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพเครือข่ายองค์ความรู้ KBO กิจกรรมที่ ๒ พัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP โดยเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด และกิจกรรมที่ ๓ ประกวดและเผยแพร่ผลการดำเนินงานเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด ทั้งนี้ ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๓๒ จังหวัด

(๓) โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกายให้เป็น Premium OTOP จำนวน ๒๔๐ ผลิตภัณฑ์ โดยแบ่งเป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน ๒๒๐ ผลิตภัณฑ์ และการพัฒนารูปแบบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าชุมชนบ้านดอนกอย จำนวน ๒๐ ผลิตภัณฑ์

(๔) โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ให้เป็นสินค้า Premium ประเภทอาหาร สู่สากล จำนวน ๒๕๒ ผลิตภัณฑ์

(๕) โครงการพัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์สู่สังคม New Normal จำนวน ๑๐๐ ผลิตภัณฑ์ แบ่งเป็น ประเภทอาหาร ๗๐ ผลิตภัณฑ์ และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ๓๐ ผลิตภัณฑ์

(๖) โครงการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาผ้าไทย โดยพัฒนาและยกระดับการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผ้า จำนวน ๓๐ ผลิตภัณฑ์ ซึ่งสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ๒๓ จังหวัด ได้จัดอบรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว

๒.๒.๖ ดำเนินโครงการหมู่บ้านทำมาค้าขาย เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจท้องถิ่น/ชุมชน ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยจัดกิจกรรมเชื่อมโยงและขยายช่องทางการจำหน่าย/ผลิตภัณฑ์ของหมู่บ้านทำมาค้าขาย จำนวน ๒๕ แห่ง ผ่านช่องทางออนไลน์และออฟไลน์ เกิดมูลค่าการซื้อขาย ๑๓๑.๒๕ ล้านบาท

๒.๒.๗ ดำเนินโครงการสถาบันการเงินประชาชน เพื่อยกระดับองค์กรการเงินชุมชนที่เกิดจากการรวมตัวกันของคนในชุมชนโดยความสมัครใจ และดำเนินกิจกรรมทางการเงินร่วมกันตามความต้องการของสมาชิกในชุมชนให้เป็นสถาบันการเงินประชาชน และมีสถานะเป็นนิติบุคคลเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ภายใต้พระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยได้มีการจดทะเบียนองค์กรการเงินชุมชนเพื่อจัดตั้งเป็นสถาบันการเงินประชาชน จำนวน ๔ แห่ง ดังนี้ ๑) สถาบันการเงินประชาชนตำบลบ้านเป้า อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ ๒) สถาบันการเงินประชาชนตำบลน้ำขาว จังหวัดสงขลา ๓) สถาบันการเงินประชาชนบ้านทานพอ จังหวัดนครศรีธรรมราช และ ๔) สถาบันการเงินประชาชนตำบลแม่ข้าวต้ม จังหวัดเชียงราย นอกจากนี้ ยังได้มีการดำเนินโครงการพัฒนาสถาบันการเงินประชาชน โดยพัฒนาเตรียมความพร้อมองค์กรการเงินชุมชนแล้ว จำนวน ๑๕๕ แห่ง ทั้งนี้ ได้พัฒนาความพร้อมเพิ่มเติมให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชนและประกาศนายทะเบียน ได้แก่ การแก้ไขสมาชิกเดิมที่อยู่นอกพื้นที่ดำเนินงานระดับตำบล การแก้ไขอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ค่าธรรมเนียม ให้เป็นไปตามประกาศฯ และการขอมติที่ประชุมแก้ไขประเภทธุรกรรมขององค์กรการเงินชุมชนที่ทำธุรกรรมเกินกว่าประกาศกำหนด

๒.๒.๘ เพิ่มประสิทธิภาพกองทุนชุมชนให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยดำเนินโครงการ “การแก้ปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือนของประชาชน โดยศูนย์จัดการกองทุนชุมชน” ซึ่งดำเนินการในพื้นที่หมู่บ้านที่มีกลุ่มองค์กรการเงินชุมชนที่มีความเข้มแข็งตามหลักธรรมาภิบาล ที่สามารถเป็นแกนหลักในการบริหารจัดการหนี้ครัวเรือน เช่น กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน และกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง วงเงินงบประมาณ ๒๖.๐๗ ล้านบาท เพื่อให้คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน และคณะกรรมการกองทุนชุมชน มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการขับเคลื่อนการบริหารจัดการหนี้ เพื่อส่งเสริมให้มีการลดหนี้ ปลดหนี้ ของครัวเรือนเป้าหมาย และส่งเสริมอาชีพ ความสามัคคี และร่วมกันแก้ไขปัญหาของชุมชน ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

(๑) จัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ๑๐๗ แห่ง แห่งละ ๖๙,๐๐๐ บาท งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๗.๓๘ ล้านบาท กลุ่มเป้าหมายรวมทั้งสิ้น ๒,๑๔๐ คน ในพื้นที่ที่ประสบกับปัญหาความยากจนซ้ำซาก ๑๐ อันดับของประเทศ ประกอบด้วย จังหวัดแม่ฮ่องสอน กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ น่าน นครพนม นราธิวาส ปัตตานี ชัยนาท ตาก และอำนาจเจริญ โดยได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในแนวทางการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน วางแผนขับเคลื่อนโครงการ ณ หมู่บ้านที่ได้รับการคัดเลือกเป็นพื้นที่จัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน จำนวน ๓๖ แห่ง ๓๑ จังหวัด

จัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ๑๐๗ แห่ง วงเงิน ๗.๓๘ ล้านบาท เป็นแกนหลักจัดการหนี้ครัวเรือน

(๒) ดำเนินกิจกรรมศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” งบประมาณ ๑๕.๕๔ ล้านบาท จำนวน ๒๑๔ แห่ง แห่งละ ๗๒,๖๐๐ บาท รวมทั้งสิ้น ๖,๔๒๐ คน โดยได้สนับสนุนกิจกรรมการบริหารจัดการหนี้ตามแผน โดยโอนจัดสรรงบประมาณให้ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนที่จัดตั้ง ในปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๐๗ แห่ง

๒.๒.๙ ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยส่งเสริมให้เยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัดมีอาชีพ มีรายได้ ให้ดำเนินชีวิตอย่างมีประโยชน์และคุณค่าทั้งต่อตนเอง และสังคม เป็นการลดอาชญากรรม สร้างความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน อีกทั้งเป็นช่องทางในการเพิ่มความเข้มแข็งและความสัมพันธ์อันดีของสถาบันครอบครัวของเยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัด โดยใช้กลไกกองทุนแม่ของแผ่นดิน ซึ่งได้จัดสรรงบประมาณให้ส่วนภูมิภาคดำเนินการ ดังนี้

(๑) เพิ่มศักยภาพคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ เป้าหมาย ๘๗๘ รุ่น จำนวน ๘,๗๘๐ คน งบประมาณ ๔.๘๒ ล้านบาท

(๒) เพิ่มศักยภาพคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัด เป้าหมาย ๗๖ รุ่น จำนวน ๑,๑๔๐ คน งบประมาณ ๑.๐๑ ล้านบาท

(๓) สนับสนุนกิจกรรมศูนย์เรียนรู้ต้นแบบหนุนเสริมสัมมาชีพชุมชนแก่เยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัด เป้าหมาย ๗๖ รุ่น จำนวน ๑,๑๔๐ คน งบประมาณ ๖.๐๘ ล้านบาท

(๔) ประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน งบประมาณ ๗.๑๙ ล้านบาท เป้าหมาย จำนวน ๘๗๘ หมู่บ้าน

(๕) สนับสนุนกิจกรรมหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน งบประมาณ ๔.๓๙ ล้านบาท เป้าหมาย ๘๗๘ แห่ง จำนวน ๑๓,๑๗๐ คน

๒.๒.๑๐ ดำเนินโครงการชุมชนไม้มีค่า เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มจากไม้และผลิตภัณฑ์จากต้นไม้และป่าไม้ โดยสนับสนุนให้ชุมชนจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจเพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มรายได้และเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานราก เช่น การเพาะชำกล้าไม้ ขายกล้า ขายเมล็ดพันธุ์ ผลิตถ่านไม้คุณภาพ น้ำส้มควันไม้ การแปรรูปไม้ การผลิตเฟอร์นิเจอร์ และการผลิตสมุนไพร โดยมีการพัฒนาธนาคารต้นไม้สู่การสร้างมูลค่าเพิ่มชุมชนไม้มีค่า จำนวน ๔๕๒ ชุมชน รายได้จากผลิตภัณฑ์ที่ได้จากต้นไม้/ป่าไม้ ๔๒.๖๙ ล้านบาท

๒.๒.๑๑ ดำเนินโครงการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อให้การพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวมีความโดดเด่นเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวภายใต้มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนและเชื่อมโยงกับภาคีเครือข่าย ทำให้มีชุมชนท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น เป็นการสร้างโอกาสในการสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนทำให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนมากขึ้น โดยมีจำนวนนักท่องเที่ยวสะสม ๑๐๕,๑๐๐ คน รายได้จากการท่องเที่ยวสะสม ๑๐๘ ล้านบาท ชุมชนท่องเที่ยวที่ผ่านมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน จำนวน ๗๗ ชุมชน และเครือข่ายชุมชนท่องเที่ยวสะสม ๙๐ เครือข่าย รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร จำนวน ๔๒ แหล่ง

๒.๓ การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน สร้างชุมชนที่น่าอยู่

๒.๓.๑ ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน พื้นที่เป้าหมายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๔ จำนวน ๑,๐๗๑ พื้นที่ ใน ๗๑ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๑,๙๙๐,๕๘๑-๐-๕๘.๙๕ ไร่ โดยปัจจุบันได้ดำเนินการออกหนังสืออนุญาตแล้ว จำนวน ๒๘๐ พื้นที่ ใน ๖๖ จังหวัด เนื้อที่ ๗๕๖,๘๓๑-๐-๒๙.๒๖ ไร่ จัดคนลงพื้นที่ จำนวน ๖๗,๓๑๖ คน ใน ๒๙๔ พื้นที่ ๖๗ จังหวัด เนื้อที่ ๔๕๓,๘๑๐-๐-๑๓.๑๐ ไร่ และส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ๑๗๗ พื้นที่ ใน ๖๐ จังหวัด เนื้อที่ ๔๖๗,๑๔๐-๑-๒๔.๓๔ ไร่

๒.๓.๒ ดำเนินมาตรการควบคุมค่าเช่านา ฤดูการผลิตห้วงปี ๒๕๖๔/๒๕๖๕ โดยมีช่องทางให้ประชาชนสามารถร้องเรียนและร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมระดับตำบลและศูนย์ดำรงธรรม หากไม่ได้รับความเป็นธรรมในการเช่านา และได้ดำเนินการควบคุมค่าเช่านาให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้เช่า จำนวน ๓๔๗,๒๔๔ คน ผู้ให้เช่า จำนวน ๓๓๖,๑๕๗ คน พื้นที่ที่มีการควบคุมค่าเช่านา จำนวน ๖,๔๓๙,๑๗๘ ไร่ เงินที่เจรจาลดค่าเช่านา จำนวน ๘.๘๑ ล้านบาท ทำให้ประชาชนในพื้นที่เช่านาในอัตราที่เหมาะสม ไม่เกินอัตราค่าเช่าขั้นสูงที่กำหนด

๒.๔ การสร้างพลังในชุมชน

๒.๔.๑ สร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยได้จัดสรรงบประมาณให้กับจังหวัด ๗๖ จังหวัด เพื่อให้ประชาชนได้รับการพัฒนาอาชีพ มีรายได้ และมีสิทธิเสรีภาพในการเข้าถึงบริการภาครัฐ ได้ดำเนินกิจกรรมตามโครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว จำนวน ๑๓๓.๗๗ ล้านบาท

๒.๔.๒ ขยายโอกาสการมีงานทำให้ผู้สูงอายุ โดยส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้ผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้ประกอบอาชีพที่ตรงตามความต้องการของตนเอง มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ได้พัฒนาศักยภาพด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้หรือภูมิปัญญา และให้ผู้สูงอายุได้ประกอบอาชีพ มีงานทำและมีรายได้ โดยมีผู้สูงอายุได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพ จำนวน ๑,๗๓๔ คน นอกจากนี้ ยังได้มีการส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุในอาชีพที่เหมาะสมกับวัยและประสบการณ์ รวมทั้งได้รับการเสริมสร้างภาวะทางร่างกาย จิตใจ ตระหนักถึงคุณค่า และศักยภาพของตนเอง นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี ผู้สูงอายุมีงานทำ มีรายได้ ลดการพึ่งพิง มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จำนวน ๑๖,๖๐๑ คน

จ้างผู้สูงอายุ มีงานทำ มีรายได้ ๑๖,๖๐๑ คน

๒.๔.๓ ดำเนินโครงการมหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ (โครงการ U2T) โดยการจ้างงานบัณฑิตจบใหม่ นักศึกษา และประชาชนทั่วไปในพื้นที่ให้มีงานทำ ฟื้นฟูเศรษฐกิจชุมชน และเกิดการพัฒนาตามปัญหาและความต้องการของชุมชน โดยให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานที่นำองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีอยู่ทำงานร่วมกับจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น ๆ ให้มีการทำงานร่วมกับแบบบูรณาการ ผ่านการจ้างงาน จำนวน ๖๐,๐๐๐ คน ครอบคลุมพื้นที่ ๓,๐๐๐ ตำบลทั่วประเทศ โดยมีกิจกรรมการพัฒนา ได้แก่ การพัฒนาสัมมาชีพและสร้างอาชีพใหม่ (การยกระดับสินค้า OTOP/อาชีพอื่น ๆ) การสร้างและพัฒนา Creative Economy (การยกระดับการท่องเที่ยว) การนำองค์ความรู้ไปช่วยบริการชุมชน (Health Care/เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ) การส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม/Circular Economy (การเพิ่มรายได้หมุนเวียนให้แก่ชุมชน) และการจัดทำข้อมูลชุมชนขนาดใหญ่ (Community Big Data) ใน ๕ มิติ ได้แก่ สุขภาพ ความเป็นอยู่ การศึกษา รายได้ และการเข้าถึงบริการภาครัฐ เพื่อวิเคราะห์ความเข้มแข็งหรืออ่อนแอของตำบลนั้น ๆ ในการใช้ทำแผนการยกระดับเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจะจัดเก็บลงในระบบการจัดเก็บข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรม และด้านชุมชนเมืองของตำบล ทั้งนี้ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ได้มีการดำเนินกิจกรรมพิเศษในพื้นที่ ๒ กิจกรรมหลัก ได้แก่ ๑) กิจกรรมเชิงรุก คือ “รุกคลีนพื้นที่ เคลียร์เชื้อร้าย สร้างความปลอดภัยในชุมชน” โดยจะเน้นการเข้าไปเคลียร์พื้นที่ทำความสะอาดเพื่อป้องกัน และลดการแพร่กระจายของเชื้อโรคในบริเวณพื้นที่ต่าง ๆ และ ๒) กิจกรรมเชิงรับมือ คือ “รวมพลังฉีดวัคซีน หยุดเชื้อเพื่อชาติ ลดการระบาดของโรค” โดยผู้เข้าร่วมโครงการฯ จะร่วมรณรงค์การฉีดวัคซีนเพื่อลดการระบาดของโควิด-๑๙ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้ชุมชน เพื่อให้ชุมชนกลับมาใช้ชีวิตได้อย่างปกติ

๒.๕ การสร้างเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง

๒.๕.๑ จัดทำและประสานแผนพัฒนาตำบล โดยรวบรวมข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.๒ค) และข้อมูลอื่น ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ซึ่งได้มีแผนพัฒนาตำบลที่เชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาอำเภอและแผนพัฒนาท้องถิ่นแล้ว จำนวน ๗,๐๓๖ ตำบล การมีแผนพัฒนาตำบลจะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาพื้นที่ ทำให้สามารถเข้าถึงแหล่งงบประมาณของรัฐและอื่น ๆ เป็นทิศทางในการพัฒนาตนเองของประชาชน และทำให้ประชาชน ผู้นำ กลุ่ม องค์กร และเครือข่ายต่าง ๆ ในระดับตำบล มีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ วางแผน พร้อมทั้งจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

๒.๕.๒ พัฒนาทักษะอาชีพแก่สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี โดยสมาชิกที่กู้เงินจากกองทุนฯ จะได้รับประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ คือ มีความรู้ความเข้าใจและทักษะที่จำเป็นในการบริหารกิจการของกลุ่มให้ประสบความสำเร็จ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีเครือข่ายในการประกอบอาชีพ ซึ่งมีจังหวัดที่สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนดไว้ทั้งสิ้น จำนวน ๗๕ จังหวัด จังหวัดที่ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ได้แก่ จังหวัดอำนาจเจริญ โดยจะดำเนินการได้หลังจากสถานการณ์คลี่คลาย

๒.๕.๓ ส่งเสริมการพัฒนากลไกและโครงสร้างดูดซับมูลค่าทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้กลับสู่ท้องถิ่น โดยประชุมกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากระดับจังหวัด จำนวน ๗๓ จังหวัด จำนวน ๑๙๖ ครั้ง และร่วมแก้ไขปัญหาสินค้าล้นตลาด เช่น มะม่วง สับปะรด และลิ้นจี่ ผ่านการแลกเปลี่ยนและกระจายสินค้าเกษตร จำนวน ๑๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลำปาง พะเยา พิจิตร ระยอง สมุทรสงคราม กาฬสินธุ์ นครสวรรค์ ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ น่าน หนองคาย ปัตตานี เพชรบุรี เชียงใหม่ และอุดรธานี ซึ่งเป็นการพัฒนากลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริม สนับสนุน และเพิ่มโอกาสทางการตลาดของผู้ประกอบการและเครือข่ายธุรกิจชุมชนให้สามารถแข่งขันได้อย่างเป็นธรรมและสร้างเศรษฐกิจชุมชนให้มั่นคง เพิ่มรายได้ให้ชุมชน

๒.๕.๔ พัฒนาจังหวัด ชุมชนและท้องถิ่น ด้วยองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและศาสตร์แขนงต่าง ๆ ในระดับพื้นที่ ผ่านกลไกการดำเนินงานของเครือข่ายกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือที่เรียกว่า “อว.ส่วนหน้า” มี ๒ ระดับ คือ ส่วนกลาง มีหน่วยงานในส่วนกลาง และส่วนหน้า มีตัวแทนมหาวิทยาลัยในแต่ละจังหวัดขับเคลื่อน และระดับกลุ่มจังหวัด มีเครือข่ายมหาวิทยาลัย ๙ เครือข่าย เป็นตัวขับเคลื่อน ซึ่งได้มีการจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการเครือข่ายระดับภาค จำนวน ๔ ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือตอนบน (จังหวัดเชียงใหม่) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (จังหวัดขอนแก่น) ภาคตะวันออก (จังหวัดชลบุรี) และภาคใต้ (จังหวัดสงขลา) และจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการส่วนหน้า ระดับจังหวัด จำนวน ๗๖ จังหวัด โดยทำงานร่วมกับจังหวัดและสถาบันการศึกษาเครือข่าย ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีในพื้นที่ เพื่อทำให้เกิดแผนงานบูรณาการร่วมกัน โดยผลักดันให้จังหวัด ภูมิภาค ท้องถิ่น นำงานด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ไปสนับสนุนการพัฒนาจังหวัด ภูมิภาค ท้องถิ่น รวมถึงสนับสนุนและผลักดันให้มีการจัดทำแผนการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ร่วมกับจังหวัดสู่การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด กลุ่มจังหวัด ภูมิภาค ท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ผลักดันให้เกิดการบรรจุแผนงาน/โครงการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ๒๑ แผนงาน/โครงการ

๒.๕.๕ สนับสนุนการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาเศรษกิจชุมชนในพื้นที่โดยบูรณาการกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ ได้จัดทำแพลตฟอร์ม จำนวน ๓ แพลตฟอร์ม ได้แก่ ๑) แพลตฟอร์มบ่มเพาะชุมชน/หมู่บ้านให้มีศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ (Science Community Incubator: SCI) ๒) แพลตฟอร์มการบริการให้คำปรึกษา (Technology Consulting Service: TCS) และ ๓) แพลตฟอร์มการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการชุมชน (Building Capacity Enterprise: BCE) เพื่อพัฒนาระบบนิเวศน์ของการบริหารจัดการเครือข่าย (Partnership) และการให้บริการให้ คำปรึกษาและข้อมูลเทคโนโลยี นำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปแก้ไขปัญหาของชุมชน/หมู่บ้าน (Place) พัฒนาสินค้า (Product) และบริการให้ได้คุณภาพและมาตรฐานตามความต้องการของตลาด นำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจชุมชน ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) และห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) โดยในปี ๒๕๖๔ มีการสนับสนุนโครงการแล้ว ๑๗๓ โครงการ

๒.๕.๖ ขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเพื่อความสุขของชุมชน โดยวิทยาลัยชุมชน ๒๐ แห่ง ดำเนินการวิเคราะห์ศักยภาพชุมชน คัดเลือกชุมชน และทำความเข้าใจชุมชนเพื่อทราบความเป็นอยู่ ศักยภาพ ปัญหา/ความต้องการที่จะแก้ไข/พัฒนา และมีการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาและจัดทำแผนร่วมกับชุมชนในการพัฒนาองค์ความรู้ และฝึกอบรมหรือจัดกิจกรรมเพื่อสร้างทักษะที่สนองต่อชุมชน ในปี ๒๕๖๔ มีผู้เข้าร่วมการพัฒนาศักยภาพที่สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง จำนวน ๑,๙๖๘ คน เช่น โครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตกลุ่มเกษตรปลอดภัยจากสารพิษ โครงการการพัฒนาผลิตภัณฑ์ภาชนะรักษ์โลกจากวัสดุธรรมชาติเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตยุค New Normal โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปและบรรจุภัณฑ์ข้าวอินทรีย์ของกลุ่มรักษ์โฮม และโครงการพัฒนาขีดความสามารถของวิสาหกิจชุมชนเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจฐานราก

๒.๕.๗ พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามแนวพระราชดำริโดยชุมชนอย่างยั่งยืน ได้พัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่ผ่านชุมชนเครือข่าย ๖๐ ชุมชน ให้สามารถบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ด้วยตนเองตามแนวพระราชดำริ และขยายผลไปสู่พื้นที่อื่นโดยถ่ายทอดองค์ความรู้การประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามแนวคิด “ทฤษฎีใหม่ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่งานพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำ สร้างต้นแบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่เหมาะสมกับภูมิสังคม โครงสร้างหรือแหล่งน้ำ ให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในได้แบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านพัฒนาฟื้นฟูแหล่งน้ำ ด้านพัฒนาเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ และด้านพัฒนาเครือข่ายเยาวชน พร้อมทั้งถ่ายทอดความสำเร็จผ่านพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ จัดการน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ

๓. การส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนในการช่วยพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจฐานราก

๓.๑ การส่งเสริมการตลาดและช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยจัดจำหน่ายผักสลัดคัดคุณภาพจากเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรบนดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานสากล #OrganicThailand โดยจัดส่งไปผลิตสลัดผักและประกอบอาหารพร้อมรับประทาน สำหรับวางจำหน่ายในร้านค้าสะดวกซื้อในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งองค์การตลาดสร้างเครือข่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อเป็นกลไกในการกระตุ้นยอดขาย สร้างรายได้ และสามารถเพิ่มช่องทางระบายผลผลิตของเกษตรกรมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ได้ใช้ช่องทาง Social Commerce ในการขยายฐานผู้ซื้อกลุ่มภัตตาคารและร้านอาหารอีกช่องทางหนึ่ง

๓.๒ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากยุค ๔.๐ โดยส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจฐานราก โดยเฉพาะวิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ภาคการเกษตร ภาคการค้า ภาคบริการ และกลุ่ม OTOP รวมไปถึงผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ผู้ประกอบการรายย่อย และผู้ประกอบการขนาดย่อม ซึ่งเป็นองค์กรสำคัญในการรวมกลุ่มผู้ประกอบการฐานรากในแต่ละพื้นที่เพื่อให้มีความเข้มแข็งและสามารถขยายโอกาสทางธุรกิจให้มากขึ้น โดยมีสหกรณ์/วิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๕๐ แห่ง ได้รับการเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจยุค ๔.๐

๓.๓ การพัฒนาศักยภาพและช่องทางการตลาดเชิงลึกสำหรับผู้ประกอบการ SMEs โดยพัฒนาศักยภาพและการขยายฐานการค้า และสร้างเครือข่ายในภาคธุรกิจในตลาดต่างประเทศโดยใช้กลไกระบบการช่วยเหลือเงินอุดหนุนผู้ประกอบการ SMEs ผ่านการจัดกิจกรรมเจรจาจับคู่ทางการค้า จัดกิจกรรมทดสอบตลาดเข้าร่วมงานแสดงสินค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมีผู้ประกอบการเข้าร่วมกิจกรรมทดสอบตลาดแล้ว ๙๐ กิจการ และเกิดคู่ธุรกิจ ๙๐ คู่ จากการเข้าร่วมงานแสดงสินค้า “สสว. connext สีสันถิ่นไทย”

นโยบายข้อ

๘

การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย

นโยบายข้อ ๘

การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย

๘.๑ ส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัย

๘.๑.๑ จัดให้มีระบบพัฒนาเด็กแรกเกิดอย่างต่อเนื่องจนถึงเด็กวัยเรียนให้มีโอกาสพัฒนาตามศักยภาพ เพื่อสร้างคนไทยที่มีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพผ่านครอบครัวที่อบอุ่นในทุกรูปแบบครอบครัว เพื่อส่งต่อการพัฒนาเด็กไทยให้มีคุณภาพสู่การพัฒนาในระยะถัดไปบนฐานการให้ความช่วยเหลือที่คำนึงถึงศักยภาพของครอบครัวและพื้นที่ เตรียมความพร้อมการเป็นพ่อแม่ ความรู้เรื่องโภชนาการและสุขภาพ การอบรมเลี้ยงดู การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยผ่านการให้บริการสาธารณะที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทั่วประเทศให้ได้มาตรฐาน และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษาและผู้ดูแลเด็กปฐมวัยให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

๘.๑.๒ ส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยคำนึงถึงพหุปัญญาที่หลากหลายของเด็กแต่ละคนให้ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ ผ่านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับระบบโรงเรียนปกติที่เป็นระบบและมีทิศทางที่ชัดเจน

๘.๒ พัฒนาบัณฑิตพันธุ์ใหม่

๘.๒.๑ ปรับรูปแบบการเรียนรู้และการสอนเพื่อพัฒนาทักษะและอาชีพของคนทุกช่วงวัยสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ โดยปรับโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาให้ทันสมัย มีการนำเทคโนโลยีและการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริงเข้ามามีส่วนในการจัดการเรียนการสอน และปรับระบบดึงดูด การคัดเลือก การผลิตและพัฒนาครู ที่นำไปสู่การมีครูสมรรถนะสูง เป็นครูยุคใหม่ที่สามารถออกแบบและจัดระบบการสร้างความรู้ สร้างวินัย กระตุ้น และสร้างแรงบันดาลใจ เปิดโลกทัศน์มุมมองของเด็กและครูด้วยการสอนในเชิงแสดงความคิดเห็นให้มากขึ้น ควบคู่กับหลักการทางวิชาการ

๘.๒.๒ จัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน ทั้งในส่วนฐานความรู้และระบบความคิดในลักษณะสหวิทยาการ และตรงกับความต้องการของประเทศในอนาคต และเป็นผู้เรียนที่สามารถปฏิบัติได้จริงและสามารถกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้ รวมถึงมีทักษะด้านภาษาอังกฤษและภาษาที่สามที่สามารถสื่อสารและแสวงหาความรู้ได้ มีความพร้อมทั้งทักษะความรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิตก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน

๘.๓ พัฒนาอาชีวะ พัฒนาคุณภาพวิชาชีพ และพัฒนาแรงงานรองรับอุตสาหกรรม ๔.๐ โดยการจัดระบบและกลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ชัดเจนเป็นระบบในการพัฒนากำลังคนที่มีทักษะขั้นสูงให้สามารถนำความรู้และทักษะมาใช้ในการแก้ไขปัญหา รวมถึงการสร้างและพัฒนานวัตกรรม ซึ่งต้องครอบคลุมการพัฒนากำลังคนที่อยู่ในอุตสาหกรรมแล้ว กำลังคนที่กำลังจะเข้าสู่อุตสาหกรรม และเตรียมการสำหรับผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน เพื่อรองรับอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีในอนาคต รวมทั้งเร่งรัดและขยายผลระบบคุณวุฒิวิชาชีพ การยกระดับฝีมือแรงงานในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น

๘.๔ ดึงดูดคนเก่งจากทั่วโลกเข้ามาร่วมทำงานกับคนไทย และส่งเสริมผู้มีความสามารถสูง สนับสนุนให้ธุรกิจชั้นนำในประเทศดึงดูดบุคคลที่มีความสามารถระดับสูงจากทั่วโลกโดยเฉพาะคนไทยเพื่อกลับมาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ ความเชี่ยวชาญให้แก่บุคลากรในองค์กร ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการสร้างธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ และนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับประเทศ โดยในระยะแรกให้ความสำคัญกับการดึงดูดนักวิจัยผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาร่วมวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชั้นแนวหน้าในสาขาอุตสาหกรรมเป้าหมาย รวมทั้งมีพื้นที่ให้กลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษที่มีศักยภาพสูงได้ทำงานร่วมกันหรือร่วมกับเครือข่ายอื่น ๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับประเทศ

๘.๕ วิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ

๘.๕.๑ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำและความยากจน ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมุ่งเน้นการพัฒนานวัตกรรมเชิงสังคมและนวัตกรรมในเชิงพื้นที่ที่สามารถช่วยแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาสสำหรับผู้ด้อยโอกาส และยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงวัย ควบคู่ไปกับการพัฒนาทุนมนุษย์ให้พร้อมสำหรับโลกยุคดิจิทัลและอุตสาหกรรม ๔.๐ ตามความเหมาะสมได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยระยะแรกจะให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านสุขภาพของประชาชนอย่างครบวงจร ทั้งระบบยา วัคซีน เวชภัณฑ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย

๘.๕.๒ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นสูง เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน สามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลง และสร้างความเป็นเลิศของประเทศในอนาคต โดยมุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงธุรกิจ กำหนดวาระการวิจัยแห่งชาติ ส่งเสริมความร่วมมือและการเป็นหุ้นส่วนของทุกฝ่ายทั้งภาครัฐ ภาคการศึกษา ชุมชน และภาคเอกชนในทุกสาขาการผลิตและบริการ สร้างสภาพแวดล้อมและองค์ประกอบของระบบวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมให้เข้มแข็ง รวมทั้งบูรณาการการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมกับการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์

๘.๕.๓ สร้างเครือข่ายการทำวิจัยระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ปฏิรูปและบูรณาการระบบการเรียนการสอนกับระบบงานวิจัยและพัฒนา ให้เอื้อต่อการเพิ่มศักยภาพด้านนวัตกรรมของประเทศ เพื่อสนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งของธุรกิจไทยทุกระดับในเวทีการค้าโลก ส่งเสริมกระบวนการการทำงานของภาครัฐและภาคเอกชนในการวิจัยและพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมให้เป็นระบบเปิดและมีการบูรณาการการทำงานกันอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเชื่อมโยงระบบการศึกษากับภาคปฏิบัติจริงในภาคธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างนักวิจัยมืออาชีพและนวัตกรที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับงานวิจัย สู่การเพิ่มศักยภาพด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมของประเทศ

๘.๖ ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทุกช่วงวัย

๘.๖.๑ มุ่งเน้นการพัฒนาโรงเรียนควบคู่กับการพัฒนาครู เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับบนพื้นฐานการสนับสนุนที่คำนึงถึงความจำเป็นและศักยภาพของสถาบันการศึกษาแต่ละแห่ง พร้อมทั้งจัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ และสร้างระบบวัดผลโรงเรียนและครูที่สะท้อนความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน คืนครูให้นักเรียนโดยลดภาระงานที่ไม่จำเป็น รวมถึงจัดให้มีระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการเชื่อมโยงหรือส่งต่อข้อมูลครอบครัวและผู้เรียนระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงการพัฒนาตลอดช่วงชีวิต ตลอดจนพัฒนาช่องทางให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๘.๖.๒ พัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ผ่านระบบดิจิทัล พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสร้างสรรค์ที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์แบบเปิดที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจและเหมาะสมกับช่วงวัย ตลอดจนพัฒนาแหล่งเรียนรู้และอุทยานการเรียนรู้สำหรับเยาวชนที่เชื่อมโยงเทคโนโลยีกับวิถีชีวิต และส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่เข้าสู่สังคมสูงวัย

๘.๖.๓ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยจัดการศึกษากับกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา มุ่งเน้นกลุ่มเด็กด้อยโอกาสและกลุ่มเด็กนอกระบบการศึกษา ปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา จัดระบบโรงเรียนพี่เลี้ยงจับคู่ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีคุณภาพการศึกษาดีกับโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมให้ภาคเอกชน ชุมชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบการศึกษาในพื้นที่ สนับสนุนเด็กที่มีความสามารถแต่ไม่มีทุนทรัพย์เป็นกรณีพิเศษ ตลอดจนแก้ไขปัญหาหนี้สินทางการศึกษา โดยการปรับโครงสร้างหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและทบทวนรูปแบบการให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่เหมาะสม

๘.๖.๔ พัฒนาทักษะอาชีพทุกช่วงวัย โดยกำหนดระบบที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะและเพิ่มประสิทธิภาพของทุกช่วงวัย อาทิ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบคุณวุฒิวิชาชีพ โดยมีกลไกการวัดและประเมินผลเพื่อเทียบโอนความรู้และประสบการณ์หน่วยการเรียนที่ชัดเจน ส่งเสริมเยาวชนที่มีศักยภาพด้านกีฬาให้สามารถพัฒนาไปสู่นักกีฬาอาชีพ การกำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงาน การจัดให้มีระบบที่สามารถรองรับความต้องการพัฒนาปรับปรุงทักษะอาชีพของทุกช่วงวัย เพื่อรองรับการเปลี่ยนสายอาชีพให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานที่อาจจะเปลี่ยนไปตามแนวโน้มความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในอนาคต

๘.๖.๕ ส่งเสริมหลักคิดที่ถูกต้อง โดยสอดแทรกการปลูกฝังวินัยและอุดมการณ์ที่ถูกต้องของคนในชาติ หลักคิดที่ถูกต้องด้านคุณธรรม จริยธรรม การมีจิตสาธารณะ การเคารพกฎหมาย และกติกาของสังคมเข้าไปในทุกสาระวิชาและในทุกกิจกรรม ควบคู่ไปกับการส่งเสริมกลไกสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวในทุกมิติอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เอื้อต่อการมีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ รวมทั้งลงโทษผู้ละเมิดบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการขับเคลื่อนประเทศ

๘.๗ จัดทำระบบปริญญาชุมชนและการจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น เน้นออกแบบหลักสูตรระยะสั้นตามความสนใจ พัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันและทักษะอาชีพของคนทุกช่วงวัยในพื้นที่และชุมชนเป็นหลัก พร้อมทั้งศึกษาแนวทางการพัฒนาเป็นรูปแบบธนาคารหน่วยกิต ซึ่งเป็นการเรียนเก็บหน่วยกิตของวิชาเรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนข้ามสาขาวิชาและข้ามสถาบันการศึกษา หรือทำงานไปพร้อมกัน หรือเลือกเรียนเฉพาะหลักสูตรที่สนใจ เพื่อสร้างโอกาสของคนไทยทุกช่วงวัยและทุกระดับสามารถพัฒนาตนเองทั้งในด้านการศึกษาและการดำรงชีวิต

๑. การส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัย

๑.๑ การจัดให้มีระบบพัฒนาเด็กแรกเกิดอย่างต่อเนื่องจนถึงเด็กวัยเรียนให้มีโอกาสพัฒนาตามศักยภาพ

๑.๑.๑ จัดทำแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกอบด้วย ๗ ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดและการให้บริการแก่เด็กปฐมวัย ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการพัฒนาเด็กปฐมวัย ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาระบบและกลไกการบูรณาการสารสนเทศเด็กปฐมวัย และการนำไปใช้ประโยชน์ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การจัดทำและปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวกับเด็กปฐมวัยและการดำเนินการตามกฎหมาย ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การวิจัยพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ และยุทธศาสตร์ที่ ๗ การบริหารจัดการ การสร้างกลไกการประสานการดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล

๑.๑.๒ พัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนปฐมวัย อบรมพี่เลี้ยงเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน ได้แก่ การอบรมหลักสูตรจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก บทบาทของพี่เลี้ยงเด็ก การดูแลสุขภาพเด็ก สิทธิเด็กและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การประเมินพัฒนาการเด็ก คุณธรรมจริยธรรมของผู้ดูแลเด็ก การดูแลป้องกันอุบัติเหตุและการปฐมพยาบาล และติดตามผลหลังการอบรมจากครูประจำชั้นเรียน มีโรงเรียนเข้ารับการอบรม จำนวน ๒,๒๗๐ โรงเรียน และมีพี่เลี้ยงเด็กปฐมวัยที่เข้ารับการอบรม จำนวน ๑๐,๘๗๓ คน

๑.๑.๓ พัฒนาองค์ความรู้ด้านเด็กปฐมวัย เช่น ศึกษาสภาพการผลิตและพัฒนาครูปฐมวัยในสถาบันอุดมศึกษาของไทย นำร่องการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง โดยใช้ EF (Executive Functions) ในระดับปฐมวัยและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พัฒนากลไกและระบบการประสานงานเพื่อสร้างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย และศึกษาแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายในศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย

๑.๑.๔ ดำเนินโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่เห็นชอบการขยายระยะเวลาให้เงินอุดหนุนฯ ตั้งแต่แรกเกิดจนถึง ๖ ปี และขยายฐานรายได้ของกลุ่มเป้าหมายเป็นครอบครัวรายได้น้อยไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี มีเด็กที่ได้รับสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด จำนวน ๒,๒๓๕,๑๐๗ ราย มีผลการเบิกจ่ายระหว่างเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓-กรกฎาคม ๒๕๖๔ เป็นเงิน ๑๗,๒๙๕,๗๘๓,๒๐๐ บาท รวมทั้งได้ดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

เด็กได้รับสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๒.๒ ล้านราย

(๑) **พัฒนาฐานข้อมูลสู่ความเป็นดิจิทัลเพื่อยกระดับการให้บริการ** เช่น ระบบฐานข้อมูลเงินอุดหนุนฯ ที่สามารถแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบ e-Payment ในรูปแบบ Web Service ระบบตรวจสอบการจ่ายเงินอุดหนุนฯ และระบบตรวจสอบสิทธิด้วยตนเอง (Self Service) รวมทั้งข้อมูลการได้รับเงินอุดหนุนฯ ผ่าน Web Application

(๒) **ดำเนินการเชื่อมโยงส่งต่อข้อมูลเพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมาย : การส่งต่อข้อมูลแม่เลี้ยงเดี่ยวและแม่วัยรุ่นในโครงการฯ** เพื่อต่อยอดการช่วยเหลือคุ้มครองทางสังคม โดยข้อมูลปี ๒๕๖๓ มีแม่เลี้ยงเดี่ยว จำนวน ๓๕,๙๒๑ คน และแม่วัยรุ่น (อายุต่ำกว่า ๒๐ ปี) จำนวน ๖๒,๐๗๘ คน และปี ๒๕๖๔ มีแม่เลี้ยงเดี่ยว จำนวน ๘๐,๔๕๗ คน และแม่วัยรุ่น (อายุต่ำกว่า ๒๐ ปี) จำนวน ๒๒๘,๑๓๒ คน ได้มีการส่งต่อชุดข้อมูลดังกล่าวให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั่วประเทศเพื่อใช้ประโยชน์ในการให้บริการคลินิกแม่เลี้ยงเดี่ยว การสร้างอาชีพและการคุ้มครอง ช่วยเหลือ และจัดสวัสดิการที่เหมาะสมในระดับพื้นที่

(๓) **ติดตามพัฒนาการและการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขของผู้รับสวัสดิการ** ได้มีการนำข้อมูลทารกที่มารดาเข้าร่วมโครงการฯ เชื่อมโยงกับข้อมูลการได้รับการคัดกรองพัฒนาการด้วยคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (Development Surveillance and Promotion Manual: DSPM) เพื่อวัดผลการดำเนินงานด้านการขับเคลื่อนโครงการในมิติการสนับสนุนการเข้าถึงบริการคัดกรองพัฒนาการและการส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของกลุ่มเป้าหมายพบว่า กลุ่มมารดาที่ได้รับเงินอุดหนุนฯ เข้าร่วมประเมินคัดกรองพัฒนาการเพิ่มขึ้นทุกปี โดย ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีเด็กในโครงการที่มีข้อมูลอยู่ในคลังข้อมูลสุขภาพ (Health Data Center: HDC) จำนวน ๑,๗๕๑,๓๒๘ คน ได้รับการประเมินพัฒนาการแล้ว จำนวน ๑,๓๗๗,๕๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๖๖ แสดงให้เห็นว่า การได้รับเงินอุดหนุนฯ เป็นช่องทางหนึ่งที่เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการเพื่อให้สามารถให้การช่วยเหลือและส่งเสริมสวัสดิการด้านต่าง ๆ และให้การรักษาพยาบาล (ถ้าจำเป็น) ได้ทันท่วงที

(๔) **ผลักดันสวัสดิการแบบถ้วนหน้า** รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญในการช่วยเหลือและจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนฯ ให้ครอบคลุมเด็กที่อยู่ในครอบครัวยากจนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการกำหนดแนวทางการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า (การให้เงินอุดหนุนเด็กตั้งแต่อายุ ๐-๖ ปี แบบถ้วนหน้า) ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาเพื่อให้ได้รูปแบบและแนวทางการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์บริบทของประเทศ

(๕) **ดำเนินโครงการเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ประชาชนกลุ่มเปราะบาง (กลุ่มเด็กจากครัวเรือนยากจน อายุ ๐-๖ ปี) ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)** โดยการจ่ายเงินเยียวยารายละ ๓,๐๐๐ บาท ในเดือนกรกฎาคม-กันยายน ๒๕๖๓ ทั้งนี้ มีการเบิกจ่ายเงินตามโครงการฯ จำนวน ๑,๓๙๔,๖๒๙ คน เป็นเงิน ๔,๑๘๓,๘๘๗,๐๐๐ บาท

๑.๒ การส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัย

๑.๒.๑ พัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนปฐมวัย โดยจัดทำ (ร่าง) เอกสาร "การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เสริมสร้างพหุปัญญาสำหรับเด็กอนุบาลบนฐานวิถีชีวิตใหม่" เพื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการอย่างสมดุลเป็นองค์รวมครบทุกด้านควบคู่กับการรักษาสุขอนามัย และเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้และปรับตัวท่ามกลางสถานการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเผยแพร่ให้แก่ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนปฐมวัย ได้นำไปเสริมสร้างพหุปัญญาให้แก่เด็กปฐมวัยและประเมินพัฒนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ ๓ ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ จำนวน ๑๔,๖๕๒ คน จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน ๒,๓๖๑ แห่ง ในระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน ๒๕๖๔ พบว่า พัฒนาการในภาพรวมทุกด้าน (ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา) ระดับประเทศนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีสูงสุด คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๖๔ ซึ่งสูงขึ้นกว่าปีการศึกษา ๒๕๖๑ ที่ผลการประเมินอยู่ในระดับร้อยละ ๘๗

๑.๒.๒ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษ ระดับประถมศึกษา โดยได้วิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำวีดิทัศน์ประกอบการอบรมการใช้งานระบบวัดแววพหุปัญญา และจัดทำระบบวัดแววพหุปัญญาเพื่อให้นักเรียนได้รู้ความสามารถและความถนัดของตนเองและใช้ในการพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งให้นำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้และให้นักเรียนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศในอนาคต

๑.๒.๓ ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัย โดยมีกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

(๑) **ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือการบูรณาการความร่วมมือการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (กลุ่มเด็กปฐมวัย) และจัดทำร่างข้อตกลงความร่วมมือฯ ฉบับใหม่** เช่น ปรับปรุงแบบจัดเก็บข้อมูลเด็กปฐมวัยระดับจังหวัดและกรุงเทพมหานครให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ปรับปรุงแนวทางการประเมินตนเองตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และขับเคลื่อนให้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยดำเนินการบันทึกข้อมูลพื้นฐานและประเมินตนเองในปีการศึกษา ๒๕๖๒ พร้อมให้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ตกเกณฑ์จัดทำแผนยกระดับมาตรฐาน

(๒) **พัฒนาผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กปฐมวัย** เช่น จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กปฐมวัยส่วนภูมิภาค ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีผู้เข้าร่วมเป็นเจ้าหน้าที่จากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ๗๕ จังหวัด รวม ๗๕ คน จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กปฐมวัยของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน เรื่อง ดูแล พัฒนา สร้างสุขให้เด็กปฐมวัย จำนวน ๒ รุ่น ได้แก่ รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๓ เมษายน ๒๕๖๔ ผู้เข้าอบรม จำนวน ๑๑๗ คน และรุ่นที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๘-๓๐ เมษายน ๒๕๖๔ ผู้เข้าอบรม จำนวน ๑๑๗ คน

(๓) **ยกระดับคุณภาพสถานรับเลี้ยงเด็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ** โดยจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนยกระดับคุณภาพสถานรับเลี้ยงเด็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๓ มีนาคม ๒๕๖๔ มีผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงจังหวัดที่รับผิดชอบงานสถานรับเลี้ยงเด็ก ผู้ดำเนินกิจการสถานรับเลี้ยงเด็ก (ส่วนภูมิภาค) และผู้ดำเนินการสถานรับเลี้ยงเด็ก (กรุงเทพมหานคร) รวมทั้งสิ้น ๗๕ คน

๑.๒.๔ พัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมมอนเตสซอรีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการวิทยากรประจำศูนย์มอนเตสซอรีเพื่อจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Association Montessori lnternationale: AMI) จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนศูนย์พัฒนาการเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรีในบริบท สพฐ. ระดับโรงเรียนและระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศูนย์ละ ๖๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๖ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท และจัดอบรมหลักสูตรการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวคิดมอนเตสซอรีในบริบท สพฐ. สำหรับครูปฐมวัย ณ ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้ตามแนวคิดมอนเตสซอรีในบริบท สพฐ. จำนวน ๖ แห่ง

๑.๒.๕ พัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเสริมสร้างพหุปัญญาเด็กปฐมวัย โดยเผยแพร่เอกสาร “พหุปัญญาบนฐานวิถีชีวิตใหม่สำหรับเด็กอนุบาล” ในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์บนเว็บไซต์ http://academic.obec.go.th/group.php เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางประกอบการจัดการศึกษาระดับอนุบาลให้สอดคล้องกับสังคมฐานวิถีชีวิตใหม่และเพื่อให้ตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย

๑.๒.๖ ขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านเด็กปฐมวัย เช่น การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของครูปฐมวัยไทยภายใต้มาตรฐานวิชาชีพครูในระดับสากล การศึกษาแนวทางการดำเนินการช่วงรอยเชื่อมต่อของเด็กปฐมวัยตั้งแต่อายุ ๐-๘ ปี

๒. การพัฒนาบัณฑิตพันธุ์ใหม่

๒.๑ การปรับรูปแบบการเรียนรู้และการสอนเพื่อพัฒนาทักษะและอาชีพของคนทุกช่วงวัยสำหรับศตวรรษที่ ๒๑

๒.๑.๑ ดำเนินโครงการพัฒนาครูผ่าน e-Learning Platform ของศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ (Human Capital Excellence Center: HCEC) ในพื้นที่ จำนวน ๑๘๕ แห่ง ทั่วประเทศ เพื่อยกระดับความสามารถของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหลากหลายมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมิติความเป็นเลิศด้านภาษาอังกฤษและภาษาจีน รวมไปถึงมิติด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาผ่านการทดสอบ (Testing) การตรวจสอบ (Verification) และการอบรมพัฒนาทักษะอื่น ๆ ตามมาตรฐานตำแหน่งมาตรฐานวิชาชีพ สมรรถนะวิชาชีพและสมรรถนะในศตวรรษที่ ๒๑ ด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์ เพื่อนำไปปรับใช้ในการจัดการสอนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นหลักสูตรการอบรมที่ตอบสนองต่อความต้องการตามบริบทพื้นที่และจุดเน้นของโรงเรียน เช่น หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษรูปแบบ Communicative Approach หลักสูตรสะเต็มศึกษา (STEM Education) สำหรับผู้สอนระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา หลักสูตรการพัฒนาทักษะการใช้สื่อในสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ดิจิทัล และหลักสูตรการพัฒนาวิชาชีพโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

๒.๑.๒ พัฒนาและส่งเสริมการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีเป้าหมายการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรฐานสมรรถนะ : Competency-based Curriculum) ให้เป็นกรอบแนวทางให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานนำไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับบริบทและจุดเน้นของสถานศึกษา รวมทั้งเป็นไปตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้ ๑) จัดทำ (ร่าง) กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก ๖ ด้าน ได้แก่ การจัดการตนเองอย่างมีสุขภาวะ การคิดขั้นสูงและการเรียนรู้ การสื่อสารด้วยภาษา การจัดการและทำงานเป็นทีม การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง และการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืนเพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนเมื่อจบในแต่ละช่วงชั้นที่สอดคล้องตามช่วงวัย การเติบโต และบริบทสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน ๒) จัดทำ (ร่าง) ขอบข่ายการเรียนรู้ ๕ ขอบข่ายการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การกำหนดเนื้อหา จัดทำรายวิชา/หน่วยการเรียนรู้ และจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการข้ามศาสตร์และวิชาหรือเชื่อมโยงหัวข้อการเรียนรู้ทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และ ๓) รวบรวมข้อสังเกต ข้อคำถาม และข้อแนะนำ จากการติดตาม Facebook: CBE Thailand ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำ (ร่าง) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช .... (หลักสูตรฐานสมรรถนะ) ไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลความก้าวหน้าในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนักเรียน ครู ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๑.๓ ผลิตบัณฑิตพันธุ์ใหม่ เพื่อสร้างกำลังคนที่มีสมรรถนะสูงสำหรับการทำงานในอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (First and New S-Curve) และสร้างฐาน (Platform) ส่งเสริมให้วิทยาลัย/สถานศึกษาในสังกัด และสถาบันอุดมศึกษาผลิตบุคลากรโดยปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตบัณฑิตให้มีกระบวนการจัดการศึกษาแบบใหม่ มีการสร้างต้นแบบของหลักสูตรแนวใหม่และเน้นการร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอนโดยการปฏิบัติงานจริง ผ่านการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือที่ทันสมัยในสถานประกอบการหรือภาคเอกชนเป็นแหล่งเรียนรู้ มีผู้เชี่ยวชาญจากสถานประกอบการเป็นพี่เลี้ยงที่ดูแลให้คำแนะนำแก่นักศึกษา/ผู้เรียน อาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่กำกับดูแล (Coaching) นักศึกษา/ผู้เรียน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ การวิเคราะห์ความคิดสร้างสรรค์ ส่งผลให้นักศึกษา/ผู้เรียนมีทักษะและสมรรถนะในการเรียนรู้ด้วยตนเองและทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อให้มีความสามารถในการทำงานได้หลากหลายตามความต้องการของผู้เรียนและตอบโจทย์ภาคอุตสาหกรรมและสถานประกอบการ โดยได้จัดสรรงบประมาณให้กับนักศึกษาในระดับปริญญาไปแล้ว จำนวน ๖,๕๖๙ คน และระดับประกาศนียบัตร จำนวน ๕,๕๓๕ คน

สร้างต้นแบบหลักสูตรแนวใหม่ เพื่อสร้างกำลังคนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย

๒.๑.๔ ดำเนินโครงการยุวชนสร้างชาติ เพื่อผลิตบัณฑิตในศตวรรษที่ ๒๑ ที่มีคุณภาพและสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษากับการปฏิบัติงานจริง ลดระยะเวลาเรียนในชั้นเรียนและมุ่งการปฏิบัติงานจริง เพื่อให้นิสิต/นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์การทำงานตรงตามสาขาวิชาและองค์ความรู้ที่เรียนมา โดยมีชุมชนเป็นฐานในการนำองค์ความรู้ทางวิชาชีพในสาขาที่เรียนสู่การปฏิบัติ (Community-based Learning Program: CBL) ผ่านโครงการที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ของชุมชน (Area-based) และมุ่งเน้นผลลัพธ์ของการแก้ปัญหาด้านความยากจน ความเหลื่อมล้ำและปัญหาคุณภาพชีวิตซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาชุมชนอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม โดยมีนักศึกษาเข้าร่วมพัฒนาชุมชน จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐๐ คน

๒.๑.๕ ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง (U-School Mentoring) เป็นการพัฒนาครูสู่ผู้เรียนด้วยนวัตกรรมควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรม การสร้างวินัย พร้อมกับส่งเสริมการเรียนรู้กับการพัฒนาท้องถิ่นอย่างเป็นระบบและยั่งยืน แก้ปัญหาและยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละท้องถิ่นให้เกิดการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และให้ความสำคัญกับการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

๒.๑.๖ กำหนดยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพเป็นเลิศผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นให้มีความยั่งยืน โดยการพัฒนาท้องถิ่น การผลิตและพัฒนาครู การยกระดับคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาระบบบริหารจัดการตามแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) โดยได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแนวพระราโชบายเป็นแนวทางหลักในการดำเนินงานโดยบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ รวมทั้งบูรณาการการจัดการเรียนการสอนและงานวิจัยเข้ากับการพัฒนาท้องถิ่น มุ่งเน้นการนำความรู้จากการวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการสู่การบูรณาการ มีการจัดโครงการเพื่อบริการวิชาการแก่ชุมชน ในปี ๒๕๖๔ ได้ดำเนินโครงการที่สำคัญ เช่น โครงการยกระดับสินค้าชุมชน โครงการแก้ไขความยากจนของประชาชนในเขตชนบท โครงการส่งเสริมความรัก สามัคคี ความมีระเบียบวินัย เข้าใจสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น โครงการอ่านออกเขียนได้เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะสำหรับนักเรียน และโครงการพัฒนาความรู้ ทักษะด้านภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ ๒๑ สำหรับนักศึกษาและครูในมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีนักศึกษา อาจารย์ และประชาชนเข้าอบรมพัฒนาทักษะอาชีพเพื่อสร้างรายได้ จำนวน ๑๕,๙๗๓ คน มีครัวเรือนได้รับความรู้และร่วมพัฒนาแก้ไขเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรายได้ จำนวน ๑,๒๓๑ ครัวเรือน และมีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา จำนวน ๓๐๕ แห่ง

ครัวเรือนได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรายได้ ๑,๒๓๑ ครัวเรือน

๒.๑.๗ สร้างความตระหนักและเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิต เพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และเสริมสร้างขีดความสามารถกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ทั้งในรูปแบบ Onsite และ Online ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น งานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ถนนสายวิทยาศาสตร์ ถนนนักวิจัยรุ่นเยาว์สู่การพัฒนาเยาวชน การประกวดผลงานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ จัตุรัสวิทยาศาสตร์ อพวช. ศูนย์นวัตกรรมแห่งอนาคต (Futurium) อุทยานดาราศาสตร์สิรินธร โดยในปี ๒๕๖๔ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งในรูปแบบ Onsite และ Online รวมกว่า ๓ ล้านคน

๒.๑.๘ พลิกโฉมระบบการอุดมศึกษา (Reinventing University System) เป็นกลไกนวัตกรรมการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox) เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ โดยจัดทำกลไกและแนวทางรองรับการทดลองใช้นวัตกรรมการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ (Sandbox) ซึ่งจะนำไปสู่การปรับมาตรฐานการอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมการพัฒนากำลังคนให้พร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงและวิกฤตการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยจัดทำข้อเสนอการจัดการศึกษาแบบ Sandbox ซึ่งมีสถาบันอุดมศึกษา

พลิกโฉมระบบการอุดมศึกษา เป็นกลไกนวัตกรรมการอุดมศึกษา

ที่มีความพร้อมและเข้าร่วมพัฒนาข้อเสนอดังกล่าว คือ สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พร้อมทั้งจัดทำกรอบการศึกษาหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการและแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาแบบ Sandbox ในสาขาเฉพาะด้าน ๕ สาขา ได้แก่ วิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีวิศวกรรมสถาปัตยกรรมและการออกแบบ วิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยีสารสนเทศ ความเป็นผู้ประกอบการและสาขาวิชาสหวิทยาการและสาขาอื่น ๆ

๒.๒ การจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน

๒.๒.๑ จัดการเรียนการสอนแบบสหกิจศึกษาและการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Cooperative and Work Integrated Education: CWIE) เป็นการส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาร่วมกับสถานประกอบการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการสร้างสมรรถนะของผู้เรียน เพื่อสร้างบัณฑิตให้พร้อมสู่โลกแห่งการทำงานจริง โดยให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในสถาบันอุดมศึกษาควบคู่กับการนำความรู้ไปทดลองปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ (Work-based Learning) ในทุกรูปแบบที่ทำให้นักศึกษามีสมรรถนะ [ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะ (Attributes)] ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและพร้อมสู่โลกแห่งการทำงานจริง ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาร่วมกับสถานประกอบการทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชนออกแบบหลักสูตร ๔ หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษา หลักสูตรคณาจารย์ หลักสูตรผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา หลักสูตรผู้ดำเนินการ CWIE (สหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน) ในสถานประกอบการ ปัจจุบันได้จัดทำกรอบมาตรฐานหลักสูตรและการดำเนินงานสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานแล้วเสร็จ ซึ่งจะประกาศและส่งให้สถาบันอุดมศึกษาและสถานประกอบการนำไปใช้ต่อไป พร้อมกับพัฒนาระบบฐานข้อมูล CWIE (https://cwie.mua.go.th) และเปิดระบบให้สถาบันอุดมศึกษาและสถานประกอบการนำเข้าข้อมูลและใช้งานต่อไป

๒.๒.๒ สร้างและพัฒนาวิสาหกิจในระยะเริ่มต้น เป็นการสนับสนุนงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาผลิตภัณฑ์และใช้งานวิจัย และนวัตกรรมใหม่ ๆ ในสถาบันต่อยอดออกสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ส่งเสริมให้นิสิต นักศึกษาที่สนใจในการประกอบธุรกิจได้รับการพัฒนาศักยภาพในการเป็นผู้ประกอบการ ส่งเสริมให้นิสิต นักศึกษา บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาพัฒนาผลิตภัณฑ์ สิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมใหม่ ๆ ออกสู่การใช้ประโยชน์ภาคอุตสาหกรรมการผลิต ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นได้เรียนรู้ทักษะการประกอบอาชีพเพื่อพัฒนาขึ้นเป็นผู้ประกอบการ โดยได้มีการส่งเสริมธุรกิจนวัตกรรมใหม่และมีผู้ประกอบการที่เกิดขึ้นใหม่ จำนวน ๒๓๐ ราย ทั้งนี้ ยังได้พิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจและผู้ประกอบการอีกด้วย

๒.๒.๓ จัดการแข่งขันกล่าวสุนทรพจน์ภาษาอังกฤษในที่ชุมชนระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ มีนักเรียนและนักศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาเข้าร่วมการแข่งขัน จำนวน ๕๐ คน

๒.๒.๔ ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สอง (ภาษาญี่ปุ่น เกาหลี ฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน รัสเซีย เมียนมา เวียดนาม เขมร และมลายู) โดยการจัดประชุมความร่วมมือในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สองร่วมกับองค์กรเจ้าของภาษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสรรหาครูเจ้าของภาษามาสอนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. ได้แก่ ครูชาวเกาหลี จำนวน ๔๘ คน เพื่อสอนในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ โดยจัดกิจกรรมวิชาการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศที่สองเชิงบูรณาการในระดับประเทศสำหรับผู้เรียน การสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาต่างประเทศ (ฝรั่งเศสและเกาหลี) การแข่งขันทักษะภาษาเยอรมันออนไลน์ การจัดค่ายภาษาเยอรมันโครงการ PASCH การจัดการแข่งขันคลิปวิดีโอทักษะภาษาอาเซียน (ภาษาเมียนมา เวียดนาม เขมร และมลายู) และการจัดการแข่งขัน Story Telling ภาษาญี่ปุ่นออนไลน์ และสรรหาและแปลองค์ความรู้จากสื่อต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอน โดยแปลหนังสือต่างประเทศด้าน Competency-based Education

๒.๒.๕ ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างมีคุณภาพ โดยจัดทำแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนและนำเสนอคณะอนุกรรมการด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสู่สากล เพื่อให้โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนภาษาจีนและศูนย์เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน จำนวน ๒,๓๓๙ แห่ง มีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน และได้จัดประชุมปฏิบัติการศูนย์เครือข่ายพัฒนาการสอนภาษาจีน ๕ ภูมิภาค และเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนร่วมกับสถาบันขงจื่อ จำนวน ๑๖ แห่ง

๒.๒.๖ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ยกเลิกการกำหนดระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาในแต่ละระดับปริญญา กรณีที่กำหนดให้สำเร็จการศึกษาได้ไม่เกินกี่ปีการศึกษา ให้ยกเลิกการรีไทร์หรือถูกให้ออกจากมหาวิทยาลัย เพื่อให้สอดคล้องกับบริบททางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในการเรียนรู้องค์ความรู้และทักษะใหม่ ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยให้อำนาจสภามหาวิทยาลัยแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชนสามารถกำหนดเกณฑ์ระยะเวลาได้เองให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางของแต่ละมหาวิทยาลัย ทำให้นักศึกษาสามารถเรียนไปด้วยและทำงานไปด้วย เพื่อพัฒนาทักษะ ความชำนาญ และประสบการณ์ในการทำงาน

๒.๒.๗ ดำเนินโครงการยกระดับผลิตภาพและพัฒนากำลังคนเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันภาคอุตสาหกรรม พัฒนาทักษะช่างเชื่อมไทยสู่ระดับสากล และศูนย์ฝึกอบรมความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีชั้นสูงเพื่อพัฒนากำลังแรงงานหรือพัฒนาผู้ประกอบการให้มีความรู้และทักษะฝีมือสอดคล้องกับอุตสาหกรรม ๖ กลุ่มเป้าหมาย [ดิจิทัล ระบบอัตโนมัติ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ ชีวภาพ ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) และหุ่นยนต์] สามารถใช้เทคโนโลยีมาพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการต่อยอดด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม และพัฒนาช่างเชื่อมให้มีทักษะฝีมือ สอดคล้องกับความต้องการภาคอุตสาหกรรมการผลิตและบริการทั้งปัจจุบันและอนาคตมีผู้เข้ารับการฝึก จำนวน ๑๐,๒๖๐ คน

๓. การพัฒนาอาชีวะ พัฒนาคุณภาพวิชาชีพ และพัฒนาแรงงานรองรับอุตสาหกรรม ๔.๐

๓.๑ การยกระดับสมรรถนะกำลังคนวัยแรงงานเพื่ออนาคต (Upskill/Reskill) โดยปรับรูปแบบการเรียนการสอนในลักษณะการรับใบปริญญาแบบเดิมเป็นหลักสูตรระยะสั้น Non Degree ทั้งในรูปแบบ Offline และ Online ที่มุ่งเน้นให้เกิดทักษะในการทำงานและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเพิ่มพูนทักษะ (Upskill) เสริมทักษะเดิมที่มีอยู่ (Reskill) และเพิ่มเติมทักษะใหม่ ๆ (Newskill) ให้แก่กำลังคนของประเทศ (Work force) เพื่อส่งเสริมการมีงานทำและเตรียมความพร้อมในการรองรับการทำงานในอนาคต เพิ่มผลิตภาพให้กับภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ รวมทั้งเตรียมความพร้อมการทำงานในอนาคตหลังวิกฤตโควิด-๑๙ พร้อมกลับสู่ตลาดงานหรือประกอบอาชีพใหม่ สร้างทักษะให้กับกลุ่มว่างงาน/แรงงานคืนถิ่น/ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ เพื่อให้สามารถสร้างงาน สร้างอาชีพด้วยตนเอง รวมทั้งเพิ่มทักษะขั้นสูงและการทำงานสมัยใหม่ให้กับกำลังคนในภาค SMEs และภาคอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ โดยมีหลักสูตร Reskill/Upskill/Newskill กว่า ๘๐๐ หลักสูตร ที่รวบรวมอยู่ในแพลตฟอร์ม Future Skill x New Career Thailand ซึ่งมีมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชนทั่วประเทศ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐและศูนย์ฝึกอบรมเอกชนชั้นนำจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนในรูปแบบ Online และ Offline ครอบคลุม ๘ กลุ่มทักษะอาชีพ ได้แก่ ๑) อุตสาหกรรมเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) ๒) อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร ด้านทักษะการดูแลผู้ป่วยและผู้สูงอายุ (Care Giver) ๓) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอัจฉริยะ (Smart Tourism) ๔) อุตสาหกรรมดิจิทัล ด้านทักษะการจัดการข้อมูลดิจิทัล (Digital Data) ๕) อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร (Food for the Future) ๖) อุตสาหกรรมหุ่นยนต์เพื่ออุตสาหกรรม (Industrial Robotics) ๗) ทักษะเพื่อการพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการนวัตกรรม (Smart Innovative Entrepreneur) และ ๘) ทักษะการผลิตเนื้อหาสร้างสรรค์ (Creative Content) ซึ่งคาดว่าจะมีแรงงานที่ได้รับการยกระดับและส่งเสริมทักษะระดับสูงและพัฒนาทักษะใหม่ไม่น้อยกว่า ๔,๐๐๐ คน

เตรียมความพร้อมการทำงานหลังวิกฤตโควิด-๑๙ โดยเพิ่มทักษะการทำงานสมัยใหม่ ผ่านหลักสูตร Reskill/Upskill/Newskill กว่า ๘๐๐ หลักสูตร

๓.๒ การพัฒนาเทคโนโลยีกำลังคนและอุตสาหกรรมสนับสนุนภายในประเทศเพื่อรองรับการพัฒนาด้านระบบขนส่งทางราง เป็นการบูรณาการความร่วมมือกันทางวิชาการในด้านการวิจัยและพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีมาตรฐานระบบราง อุตสาหกรรมระบบราง ทดสอบและการทดลอง และพัฒนาทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพระบบขนส่งทางรางและความปลอดภัยในการให้บริการเดินรถไฟ ยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนและผลิตภัณฑ์ระบบรางให้เป็นไปตามมาตรฐานระบบรางของประเทศและมาตรฐานสากล ช่วยเพิ่มขีดความสามารถด้านการทดสอบวิเคราะห์ด้านระบบราง สนับสนุนการผลิตชิ้นส่วนในประเทศ (Local Content) ทดแทนการนำเข้าสนับสนุนการผลิตบุคลากรและผู้เชี่ยวชาญวิจัยด้านระบบราง ตลอดจนวิจัยและพัฒนาแก้โจทย์ปัญหาด้านระบบรางของประเทศในปี ๒๕๖๔ สามารถให้บริการทดสอบผลิตภัณฑ์ระบบรางและรถไฟความเร็วสูง จำนวน ๕ รายการ ดำเนินการก่อสร้างอาคารพัฒนามาตรฐานการวัดเพื่อรองรับการพัฒนาระบบราง และสามารถสนับสนุนบริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วนรถไฟในประเทศให้สามารถผลิตชิ้นส่วนที่ได้มาตรฐานการรถไฟแห่งประเทศไทยและนานาชาติ นอกจากนี้ยังมีการจัดการเรียนการสอนด้านวิศวกรรมขนส่งทางราง

จัดการเรียนการสอนด้านวิศวกรรมขนส่งทางราง เพื่อเพิ่มศักยภาพกำลังคนในสถานประกอบการ

เพื่อเพิ่มศักยภาพกำลังคนในสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชน การผลิตและพัฒนานักศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านระบบรางของมหาวิทยาลัยและครูอาชีวศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับระบบราง เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

๓.๓ การเร่งรัดขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เป็นหนึ่งในกลไกสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาในการเชื่อมโยงระบบการเรียนรู้ของภาคการศึกษาให้ยึดโยงกับมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ตลาดแรงงานยอมรับ โดยดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

๓.๓.๑ จัดทำ "แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕" เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓.๓.๒ จัดทำ "แผนปฏิบัติการด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาอาชีพที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต่อการพัฒนาประเทศตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕" เพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ อันจะนำไปสู่การจัดทำหลักสูตรฐานสมรรถนะที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานอาชีพใน ๗ สาขาอาชีพที่เป็นความจำเป็นเร่งด่วน ได้แก่ ๑) โลจิสติกส์โครงสร้างพื้นฐาน (ระบบราง) ๒) โลจิสติกส์และซัพพลายเชน ๓) หุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ ๔) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและดิจิทัลคอนเทนต์ ๕) อาหารและเกษตร ๖) ปิโตรเคมี เคมีภัณฑ์ พลังงานและพลังงานทดแทน และ ๗) แม่พิมพ์

๓.๓.๓ เชื่อมโยงหลักสูตรการเรียนการสอนกับมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติในสาขาอาชีพที่เป็นความจำเป็นเร่งด่วน ใน ๘ สาขาอาชีพ กับ ๘ สถานศึกษาที่ได้รับคัดเลือกเป็นศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (Center of Vocational Manpower Networking Management: CVM) ประกอบด้วย

เชื่อมโยงหลักสูตรการเรียนการสอนกับมาตรฐานอาชีพ
ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ใน ๘ สาขาอาชีพ กับ ๘ สถานศึกษา

สาขาอาชีพ	สถานศึกษา (นำร่อง)
(๑) สาขาอาชีพโลจิสติกส์โครงสร้างพื้นฐาน (ระบบราง)	วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
(๒) สาขาอาชีพโลจิสติกส์และซัพพลายเชน	วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี
(๓) สาขาอาชีพหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ	วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ
(๔) สาขาอาชีพปิโตรเคมี เคมีภัณฑ์ พลังงาน และพลังงานทดแทน	วิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด
(๕) สาขาอาชีพอาหาร	วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา
(๖) สาขาอาชีพเกษตร	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี
(๗) สาขาอาชีพเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และดิจิทัลคอนเทนต์	วิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี
(๘) สาขาอาชีพแม่พิมพ์/เครื่องมือทางการแพทย์	วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม

โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ให้สอดคล้องและยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพตามหลักการของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ทั้งนี้ จะได้จัดทำต้นแบบการขึ้นทะเบียนหลักสูตรที่สอดคล้องและยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และขยายผลไปยังสถานศึกษาที่เป็นศูนย์ CVM อีก ๑๗ แห่ง และศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ต่อไป

๓.๓.๔ จัดทำ (ร่าง) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ (ร่าง) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การจัดการศึกษาและการฝึกอบรมตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และ (ร่าง) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การเทียบโอนผลลัพธ์การเรียนรู้และประสบการณ์ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๓.๓.๕ พัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา โดยยกระดับสถาบันการอาชีวศึกษา จำนวน ๒๓ แห่ง ทั่วประเทศในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพในการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศเฉพาะทางและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ โดยมุ่งเน้น ๑๐ อุตสาหกรรมแห่งอนาคต (S-Curve และ New S-Curve)

๓.๓.๖ จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ซึ่งดำเนินการจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือที่ทันสมัยให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบัน ขับเคลื่อนภารกิจศูนย์ CVM จำนวน ๒๕ สาขาวิชา/สาขางาน เพื่อพัฒนาครู พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พัฒนาระบบนิเวศทางการศึกษา พัฒนาความร่วมมือกับสถานประกอบการ และการประกันคุณภาพการอาชีวศึกษาเพื่อส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษาสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพ รวมทั้งพัฒนาทักษะอาชีพให้แก่นักเรียน ประชาชน และกำลังแรงงาน ไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ คน พร้อมทั้งฝึกอบรมพัฒนาครูภายใต้ศูนย์ฝึกอบรมพัฒนาครู ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ คน

๓.๓.๗ ยกระดับอาชีวะเกษตร (Digital Farming) เพื่อขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านอาชีวศึกษา นำไปสู่การเป็น “อาชีวะสร้างชาติ” โดยวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง จำนวน ๔๗ แห่งทั่วประเทศ ได้เตรียมความพร้อมในการบ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่และสนับสนุนเกษตรกรไทยให้มีความรู้ความสามารถในการผลิตอาหารที่ปลอดภัยและเพียงพอเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับประเทศไทยและทั่วโลก และเพื่อสร้างผลผลิตที่มีความปลอดภัย ลดต้นทุน สร้างรายได้ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับเกษตรกรไทย ด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (Science Technology Innovation: STI) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ ได้ร่วมมือกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) จัดหลักสูตรอบรมให้ความรู้สู่ Digital Farming กับผู้บริหารและครูวิทยาลัยเกษตร จำนวน ๕ หลักสูตร เพื่อนำความรู้ในด้านต่าง ๆ ที่ได้รับไปต่อยอดสร้างทักษะใหม่ ๆ ให้แก่นักศึกษา พร้อมทั้งยกระดับเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรยุคใหม่มีความรู้ความสามารถด้านการทำเกษตรแบบดิจิทัลรองรับศตวรรษที่ ๒๑ ต่อไป เช่น การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) การใช้โดรน และการใช้ดิจิทัลในการทำงาน

๓.๓.๘ บริหารจัดการน้ำโดยชุมชนตามแนวพระราชดำริด้วยหลักสูตร “ชลกร” ซึ่งเป็นหลักสูตรแรกในประเทศไทยที่เปิดสอนเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำตั้งแต่ระดับ ปวส. รุ่นที่ ๑ นำร่องในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี (วษท.) ๕ แห่ง ได้แก่ วษท. มหาสารคาม วษท. อุบลราชธานี วษท. ยโสธร วษท. ศรีสะเกษ และ วษท. ร้อยเอ็ด ทั้งนี้ นักศึกษาได้รับการสนับสนุนค่าเล่าเรียนโดยได้รับการงดเว้นค่าหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ๒ ปี และได้รับสวัสดิการหอพักฟรีภายในวิทยาลัยจนจบการศึกษา

หลักสูตร “ชลกร” เป็นหลักสูตรแรกในไทย ที่เปิดสอนการบริหารจัดการน้ำโดยชุมชนตามแนวพระราชดำริ ในระดับ ปวส.

๓.๔ การยกระดับฝีมือแรงงาน

๓.๔.๑ เพิ่มศักยภาพและสมรรถนะฝีมือแรงงาน เพื่อให้แรงงานใหม่มีทักษะองค์ความรู้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม และเพื่อ Upskill และ Reskill แรงงานให้สามารถทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีของภาคอุตสาหกรรม/บริการ และรองรับการปรับเปลี่ยนอาชีพ โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๒๙,๔๐๓ คน

๓.๔.๒ จัดฝึกอบรมความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีชั้นสูง เพื่อพัฒนากำลังแรงงานหรือพัฒนาผู้ประกอบการให้มีความรู้และทักษะฝีมือสอดคล้องกับอุตสาหกรรม ๖ กลุ่มเป้าหมาย [ดิจิทัล ระบบอัตโนมัติ อิเล็กทรอนิกส์ อัจฉริยะ ชีวภาพ ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และหุ่นยนต์] ให้สามารถใช้เทคโนโลยีมาพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการต่อยอดด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๙,๗๖๕ คน

๓.๔.๓ ดำเนินโครงการยกระดับแรงงานไทยให้ได้มาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อรองรับการแข่งขัน พัฒนาศักยภาพแรงงานให้มีทักษะความรู้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานฝีมือแรงงาน และเตรียมความพร้อมให้แรงงานมีมาตรฐานฝีมือเพื่อเข้าสู่เกณฑ์ตามประกาศอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ พัฒนาศักยภาพแรงงานเพื่อรองรับการจ่ายค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๔,๙๑๐ คน และทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ จำนวน ๓๗,๕๒๕ คน

๓.๔.๔ พัฒนา/ขับเคลื่อนความร่วมมือเครือข่ายและส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และวิธีการคิดด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ นวัตกรรม ดิจิทัล อิเล็กทรอนิกส์ให้แก่บุคลากรของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานให้มีความชำนาญในการปฏิบัติงาน การบำรุงรักษาและการปรับปรุงแก้ไขปัญหาเบื้องต้น รวมทั้งส่งเสริมและวางรากฐานให้มีทักษะในการคิดสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ตลอดจนแนวคิดเพื่อนำมาใช้ประกอบการพัฒนาวิชาชีพ โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๒,๗๗๔,๙๒๐ คน

๓.๕ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรภาคอุตสาหกรรม

๓.๕.๑ พัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมชีวภาพ โดยฝึกอบรมด้านการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้ทราบถึงกรรมวิธีหรือกระบวนการโดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพ เป้าหมาย ๔๕ คน

๓.๕.๒ พัฒนาศักยภาพและเชื่อมโยงอุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์ โดยพัฒนาความรู้ ทักษะให้แก่บุคลากรในอุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์ในด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมได้ตามเป้าหมาย จำนวน ๖๐ คน

๓.๕.๓ พัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ โดยพัฒนาบุคลากรให้เป็น SI Warrior และ SI Designer ผู้มีทักษะด้านการประกอบ ติดตั้งหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงให้ส่วนต่าง ๆ ทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการพัฒนาแล้วจำนวน ๔๘๙ คน จากเป้าหมาย ๗๓๕ คน

๓.๕.๔ พัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมยานยนต์ โดยฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ เทคโนโลยีการผลิตสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย หรืออุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูงอื่น ๆ ได้ตามเป้าหมาย จำนวน ๘๕ คน

๓.๖ พัฒนากำลังคนด้านดิจิทัลรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC)

๓.๖.๑ จัดตั้งสถาบันพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัลเพื่อ EEC (Digital Academy Thailand: DAT) เพื่อพัฒนาแรงงานขั้นสูงด้านเทคโนโลยี AI และ Data Sciences สำหรับเขตพื้นที่ EEC การพัฒนาศักยภาพกำลังคนและบุคลากรด้านดิจิทัล Manufacturing & IoT Program โดยยกระดับหลักสูตรและโครงสร้างพื้นฐานของสถาบันอาชีวศึกษา เพื่อให้มีอุปกรณ์ฝึกฝนและทดลองใช้ในการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล การจัดตั้งสถาบันพัฒนาศักยภาพด้านปัญญาประดิษฐ์ (AI University) รองรับการพัฒนาและยกระดับทักษะกำลังคนดิจิทัลด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ โปรแกรมมิ่ง วิทยาการข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) โดยคาดว่าจะสามารถสร้างกำลังคนและบุคลากรดิจิทัลให้มีความเชี่ยวชาญในสาขาที่ขาดแคลน ได้มากกว่า ๕,๐๐๐ คน

จัดตั้งสถาบันพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัลเพื่อ EEC

๓.๖.๒ พัฒนาศูนย์พัฒนาทักษะดิจิทัล เพื่อยกระดับการเรียนอาชีวศึกษาและผู้ประกอบการ (I AM Digital Studio and Cloud-Learning Space) มุ่งเป็นศูนย์กลางความเป็นเลิศด้านการพัฒนาทักษะดิจิทัล ๓ ด้าน คือ ด้าน Data Science ด้านการประยุกต์เทคโนโลยี Co-Bot (Collaborative Robot) นวัตกรรมหุ่นยนต์อัจฉริยะ และด้านการพัฒนา Digital Media เป็นการพัฒนากำลังคนและบุคลากรด้านดิจิทัล นอกจากนี้ ได้ยกระดับศูนย์ปัญญาประดิษฐ์เพื่ออุตสาหกรรมในพื้นที่ EEC เพื่อพัฒนาศักยภาพและทักษะด้านเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในภาคอุตสาหกรรมให้กับกำลังคนระดับอาชีวศึกษา (AI อาชีวะ) กว่า ๑,๐๐๐ คน

๔. การดึงดูดคนเก่งจากทั่วโลกเข้ามาร่วมทำงานกับคนไทยและส่งเสริมผู้มีความสามารถสูง

๔.๑ การปลดล็อคให้นักเรียนทุนสามารถไปปฏิบัติงานในภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนทุนรัฐบาลได้ใช้ความสามารถตามความถนัดสูงสุด เกิดการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนทุนจากการทำงานที่มีความท้าทาย ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาในภาคเอกชน และเพิ่มโอกาสในการพัฒนาประเทศ โดยให้นักเรียนทุนพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (พสวท.) ไปปฏิบัติงานในภาคเอกชนในรูปแบบความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เพื่อผลักดันความร่วมมือต่อไป

๔.๒ การสนับสนุนบุคลากรวิจัยและพัฒนาให้ได้รับรางวัลที่มีชื่อเสียงระดับชาติและนานาชาติ เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรตินักวิจัยไทยที่มีผลงานโดดเด่น เป็นที่ยอมรับในวงกว้าง และสร้างประโยชน์ทั้งด้านวิชาการและประโยชน์ต่อประเทศชาติ รวมทั้งสร้างแรงจูงใจให้กับนักวิจัยและนักประดิษฐ์ หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพ มีคุณประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติในการแก้ไขปัญหาสำคัญหรือการพัฒนาประเทศ และผลงานเป็นที่ยอมรับทั้งระดับชาติและนานาชาติ นำไปสู่ความก้าวหน้าทางการวิจัยทั้งด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคมศาสตร์ของประเทศ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้พิจารณาอนุมัติรางวัลการวิจัยแห่งชาติ จำนวน ๑๕๒ รางวัล

๔.๓ การดำเนินโครงการ Smart Visa ซึ่งเป็นการกลั่นกรองผู้มีสิทธิได้รับวีซ่าชนิดพิเศษ เพื่อดึงดูดและอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรทักษะสูง ผู้บริหารระดับสูง นักลงทุน ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น และผู้ติดตามของผู้ที่ได้รับ Smart Visa ในอุตสาหกรรมเป้าหมายจากต่างประเทศ โดยตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓-กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีผู้ขอรับรองคุณสมบัติผู้มีสิทธิได้รับ Smart Visa จำนวน ๘๑๗ คำขอ และมีผู้ผ่านการรับรองคุณสมบัติจำนวน ๔๕๗ คำขอ โดยอยู่ในอุตสาหกรรมดิจิทัลมากที่สุด จำนวน ๒๓๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๐ และรองลงมาคือ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ จำนวน ๓๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗

๔.๔ การปรับปรุงเกณฑ์การขอตำแหน่งวิชาการ โดยคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) ได้ปรับปรุงเกณฑ์การขอตำแหน่งวิชาการเพื่อส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้ที่ขอตำแหน่งวิชาการสามารถใช้ผลงานวิชาการที่มีความเหมาะสมและยืดหยุ่นมากขึ้น ให้ใช้ผลงานวิจัยที่เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับชาติเพื่อขอตำแหน่งวิชาการทั้งในสายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสายสังคมศาสตร์ โดยผลงานวิชาการดังกล่าวไม่จำเป็นต้องตีพิมพ์อยู่ในวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูลวารสาร TCI ไม่ว่าระดับใด แต่เปิดกว้างให้เป็นผลงานวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการใด ๆ ก็ได้ ที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการของสาขาวิชานั้น ๆ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแตกต่างจากเกณฑ์การขอตำแหน่งวิชาการ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ศ. ๒๕๖๓

๕. การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ

๕.๑ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำและความยากจน

๕.๑.๑ พัฒนานวัตกรรมสำหรับเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนนวัตกรรม โดยได้สำรวจและพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการในพื้นที่ (Local Enterprise) บนฐานทรัพยากรพื้นถิ่น เพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากและเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่ให้เกิดการนำความรู้ไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงและจัดการปัญหาชุมชนพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน จำนวน ๔๑๗ ราย เกิดต้นแบบธุรกิจเพื่อสังคม/นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาชุมชน จำนวน ๖๕๙ ชิ้น เกิดชุมชนนวัตกรรม จำนวน ๓๓๐ แห่ง เกิดการพัฒนากำลังคนในพื้นที่/นักวิจัยชาวบ้าน/นวัตกรชาวบ้าน จำนวน ๙๖๒ คน และมีนวัตกรรมพร้อมใช้สำหรับวิสาหกิจ จำนวน ๔๘๐ กลุ่ม

๕.๑.๒ ขจัดความยากจนแบบเบ็ดเสร็จและแม่นยำ โดยจัดทำฐานข้อมูล Big Data ครัวเรือนคนจนจากข้อมูลคนจนตามระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform: TPMAP) ในพื้นที่จังหวัดนำร่องยากจน ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปัตตานี อำนาจเจริญ แม่ฮ่องสอน ชัยนาท สุรินทร์ ยโสธร ศรีสะเกษ สกลนคร มุกดาหาร และกาฬสินธุ์ มาวิเคราะห์สภาพปัญหาเชิงลึก ทุน และศักยภาพของคนจน โดยการสำรวจสอบทาน ชี้เป้าคนจนให้ครอบคลุมทุกครัวเรือน เพื่อหาแนวทางการสร้างความช่วยเหลือที่เหมาะสมและสามารถเชื่อมต่อระบบความช่วยเหลือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมในระดับต่าง ๆ รวมถึงการนำความรู้ งานวิจัย และนวัตกรรมผสานกับความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยแก้ปัญหาคนจนอย่างตรงเป้าหมาย เพื่อช่วยเหลือคนจนให้สามารถกลับเข้าสู่

จัดทำฐานข้อมูล Big Data ครัวเรือนคนจน ในพื้นที่ ๑๐ จังหวัดนำร่องยากจน เพื่อสร้างแนวทางความช่วยเหลือที่เหมาะสม

ระบบความช่วยเหลือและส่งต่อให้ได้มากที่สุด และเมื่อสำรวจพบคนยากจนจริง จำนวน ๓๕๒,๙๙๑ คน จากนั้นได้ส่งต่อข้อมูลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อประสานขอรับการช่วยเหลือทั้งเรื่องของการดำรงชีพ ที่อยู่อาศัย การศึกษา และสุขภาพต่อไป

๕.๑.๓ พัฒนาเมืองน่าอยู่และกระจายศูนย์กลางความเจริญเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาพื้นที่ทางวัฒนธรรม (Cultural Space) ในรูปแบบ “ตลาดเชิงวัฒนธรรม” จำนวน ๑๘ แห่ง “ศูนย์เรียนรู้ศิลปะและวัฒนธรรม” อย่างน้อย ๓๘ ย่าน/เมือง/จังหวัดทั่วประเทศ รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการบริการเชิงวัฒนธรรม (Cultural Product and Service) อย่างน้อย ๒๐ รายการ และเกิดองค์ความรู้และหลักสูตรเพื่อฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น จำนวน ๓ หลักสูตร รวมถึงกลไกการพัฒนาเมือง การสร้างกติการ่วม แผนการลงทุนใน ๑๐ เมืองต้นแบบ ตัวอย่างของตลาดวัฒนธรรมที่เกิดจากงานวิจัย เช่น หลาดชุมทางทุ่งสงได้พัฒนาเป็นพื้นที่การค้าผลิตภัณฑ์เชิงวัฒนธรรม โดยความร่วมมือของทีมนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยในพื้นที่พัฒนาฐานทุนวัฒนธรรมทุ่งสง และทีมนักวิจัยจากศูนย์บ่มเพาะธุรกิจ มหาวิทยาลัยศิลปากร ร่วมผลักดันเมืองทางผ่านที่เงียบเหงากลายเป็นพื้นที่ชุมชนวัฒนธรรมให้เด็กและเยาวชนได้มาแสดงศิลปวัฒนธรรม

๕.๑.๔ สนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมภายใต้กลุ่มเรื่องการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุและคนพิการ ได้แก่ ๑) โอกาสและผลกระทบ Aging Society ๒) การอยู่ร่วมกันของคนทุกช่วงวัย ๓) การดำรงชีวิต (Assisted Living) สำหรับผู้สูงอายุ ๔) การเปลี่ยนเกษียณเป็นพลัง และ ๕) การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานด้านการวิจัยและนวัตกรรมด้านผู้สูงอายุ ปัจจุบันดำเนินการสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม จำนวน ๓๗ โครงการ ตัวอย่างงานวิจัย เช่น โครงการไทยอารี แผนงานพัฒนาศักยภาพชุมชนต้นแบบสู่วิสาหกิจเพื่อสังคมด้านการบริบาลผู้สูงอายุ และโครงการสานพลังบวกผู้เกษียณสู่การสร้างสังคมแห่งการพัฒนาในยุควิถีชีวิตใหม่

๕.๑.๕ ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการด้านชีววิทยาศาสตร์เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ โดยส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่เกิดจากนวัตกรรมของคนไทย ส่งเสริมให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลาย นำร่องการใช้งานในกลุ่มผู้สูงอายุ โดยในปี ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการร่วมกับเครือข่ายโรงพยาบาลในแต่ละภูมิภาค จำนวน ๕๒ แห่ง ให้แก่ผู้สูงอายุที่อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ให้บริการฝังรากฟันเทียมที่ผลิตโดยนักวิจัยไทยต่อเนื่องเป็นปีที่ ๔ ที่สูญเสียฟันบดเคี้ยว โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ขณะนี้มีผู้ที่ลงทะเบียนและผ่านการคัดกรอง (รอการฝังรากฟันเทียม) จำนวน ๑,๔๓๗ คน และให้บริการฝังรากฟันเทียมไปแล้ว จำนวน ๓๗๑ คน รวม ๕๑๔ รากฟันเทียม

๕.๒ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นสูง

๕.๒.๑ สนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ดังนี้

(๑) ศึกษาด้านระบาดวิทยาและลักษณะพันธุกรรมและการกลายพันธุ์ของไวรัสโควิด-๑๙ เพื่อจำแนกชนิดไวรัส และแนวทางการดูแลผู้ป่วยผ่านระบบการแพทย์ทางไกลและระบบรายงานอาการผู้ป่วยโควิด-๑๙

(๒) วิจัยและพัฒนาเวชภัณฑ์และอุปกรณ์ทางการแพทย์ เช่น ชุดหน้ากากป้องกันเชื้อโรคแบบคลุมศีรษะพร้อมชุดกรองอากาศประสิทธิภาพสูง (PAPR) นวัตกรรมหน้ากากแรงดันลบและบวก เครื่องผลิตละอองไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ นวัตกรรมฆ่าเชื้อในห้องและอุปกรณ์ทางการแพทย์ ระบบบริการตู้อบฆ่าเชื้อไวรัสแบบไฮบริดควบคุมผ่านอินเตอร์เน็ตของสรรพสิ่งสำหรับการให้บริการบริเวณสถานที่สาธารณะ นวัตกรรมเครื่องกำจัดเชื้อโรคด้วยวิธีการฉายแสงยูวีซี (Girm Zaber UV-C Sterilizer) ห้องแยกโรคความดันลบสำหรับโรงพยาบาลสนาม หุ่นยนต์สำหรับส่งยาเวชภัณฑ์ อาหาร น้ำ เพื่อลดการสัมผัสผู้ติดเชื้อของบุคลากรทางการแพทย์ ห้องความดันลบต้นแบบ

สำหรับผู้ป่วยแยกเดี่ยว ชุด Portable Chest x-ray สำหรับถ่ายภาพเอกซเรย์ทรวงอกเพื่อตรวจคัดกรองโรคปอดอักเสบ และวิจัยและพัฒนาหน้ากากอนามัยชนิด KN95 และชนิด N99 นวัตกรรมหน้ากากผ้านาโนหน้ากากอนามัยจากผ้าไหมโคราช รวมทั้งพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการประเมินการใส่หน้ากากอนามัยของประชาชน

ศึกษาประสิทธิภาพของกระชายขาวต้านโควิด-๑๙

(๓) ศึกษาประสิทธิภาพของกระชายขาวต้านโควิด-๑๙ พัฒนาวัตถุดิบสารออกฤทธิ์ทางยา (Active Pharmaceutical Ingredients: API) สำหรับใช้เป็นสารตั้งต้นในการการผลิตยาฟาวิพิราเวียร์ (Favipiravir)

(๔) วิจัยและพัฒนาวัคซีนโควิด-๑๙ ชนิดเชื้อตาย ชุดทดสอบเพื่อตรวจคัดกรองการติดเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ และพัฒนาวิธีสกัดอาร์เอ็นเอของเชื้อไวรัสจากตัวอย่างแบบง่าย

(๕) ศึกษาและแก้ไขผลกระทบทางสุขภาพ เศรษฐกิจ และสังคม เช่น ดำเนิน **“โครงการมหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ (โครงการ U2T)”** โดยการจ้างงานบัณฑิตจบใหม่ นักศึกษา และประชาชนทั่วไปในพื้นที่ให้มีงานทำและฟื้นฟูเศรษฐกิจชุมชน โดยได้มีการดำเนินกิจกรรมพิเศษในพื้นที่ ๒ กิจกรรมหลัก คือ กิจกรรมเชิงรุก “รุกคลีนพื้นที่ เคลียร์เชื้อร้าย สร้างความปลอดภัยในชุมชน” และ กิจกรรมเชิงรับมือ “รวมพลังฉีดวัคซีน หยุดเชื้อเพื่อชาติ ลดการระบาดของโรค” และดำเนิน **“โครงการ อว. พารอด”** ซึ่งเป็นนวัตกรรมในการเปลี่ยนคนที่รอเป็นคนที่รอด โดยระดมจิตอาสาและอาสาสมัคร รวมถึงผู้ป่วยโควิด-๑๙ ที่หายดีแล้วมาร่วมโทรศัพท์ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยที่กักตัวอยู่บ้านหรือในชุมชน และมีการส่ง “กล่อง อว. พารอด” ที่มียาสมุนไพรและอุปกรณ์ที่จำเป็นเพิ่มเติมจากที่โรงพยาบาลมีให้ เช่น ฟ้าทะลายโจร กระชายขาว และสเปรย์ลำไย สำหรับพ่นจมูกและลำคอป้องกันการติดเชื้อโควิด-๑๙

๕.๒.๒ วิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข ลดการนำเข้า เป็นผลิตภัณฑ์ที่เข้ากับสรีระของคนไทยและได้มาตรฐานสากล รวมทั้งเป็นการสนับสนุนอุตสาหกรรมการแพทย์ พัฒนาผู้ประกอบการ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตัวอย่างงานวิจัยและพัฒนา ได้แก่ เลนส์แก้วตาเทียม ข้อสะโพกเทียม และข้อเข่าเทียม ระบบเชื่อมต่อการส่งต่อผู้ป่วยแบบข้ามสังกัด โปรแกรมการวิเคราะห์อาการปวดศีรษะสำหรับผู้ป่วยโรคไมเกรนอัตโนมัติ ระบบวัดสัญญาณสมอง รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์การแพทย์ขั้นสูงเพื่อการบำบัดรักษาโรคที่ยังรักษาไม่ได้ เช่น การผลิตแอนติบอดีที่จำเพาะและมีฤทธิ์ยับยั้งการติดเชื้อ EV71 (โรคมือเท้าปาก) การรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดบีเซลล์ด้วยเซลล์บำบัด วิธีการรักษาแผ่นกระจกตาจาก Limbal Stem Cell

๕.๒.๓ วิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีอวกาศ เช่น ๑) สร้างต้นแบบซอฟต์แวร์ควบคุมดาวเทียม (On-board Flight Software) ๒) ดาวเทียมดวงหลักร่วมกับบริษัท AIRBUS ซึ่งผ่านการทดสอบตามเกณฑ์ที่ได้ออกแบบและ Technical Qualification โดยคาดว่าจะสามารถส่งดาวเทียมได้ในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๔-มีนาคม ๒๕๖๕ และ ๓) ดาวเทียมขนาดเล็ก (Small Satellite) ซึ่งได้ผ่านการทดสอบแล้วและอยู่ระหว่างการประมวลผล วิเคราะห์ผลลัพธ์และตรวจสอบฟังก์ชั่นการทำงานของตัวดาวเทียมในภาพรวมทั้งหมด การร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อผลักดัน

ให้มีการผลิตชิ้นส่วนดาวเทียมดวงเล็กที่จะมาทดสอบ ณ ศูนย์ทดสอบและประกอบดาวเทียมแห่งชาติ จังหวัดชลบุรี โดยเป็นการผลิตทั้งชิ้นส่วน Mechanic และ Electronic ที่ได้รับรองมาตรฐานจากบริษัท Surrey สหราชอาณาจักร ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้เกิดผู้ประกอบการในประเทศให้เป็นซัพพลายเชน การผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน/ดาวเทียม (Spacecraft) ซึ่งเป็นธุรกิจในกลุ่ม New S-Curve สามารถพัฒนาต่อยอดให้แก่อุตสาหกรรมอวกาศและการเติบโตของเศรษฐกิจอวกาศ (Space Economy)

๕.๒.๔ พัฒนาและวิจัยด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์ฟิวชันและพลาสมา เพื่อรองรับพลังงานทางเลือกแห่งอนาคตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศทั้งในส่วนของการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนากำลังคน โดยลงนามในบันทึกความเข้าใจกับสถาบันพลาสมาฟิสิกส์ หรือ ASIPP สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ศึกษาเรื่องพลาสมาและนิวเคลียร์ฟิวชัน สร้างความร่วมมือเพื่อแลกเปลี่ยนบุคลากรเพื่อการฝึกอบรมและการทำวิจัยร่วม ร่วมมือกันในการพัฒนาห้องปฏิบัติการเพื่อการทำวิจัยด้านพลาสมาและการพัฒนาห้องปฏิบัติการด้านนิวเคลียร์ฟิวชัน โดย ASIPP จะมอบเครื่องโทคาแมค HT-6M ซึ่งเป็นอุปกรณ์สำคัญในการกักเก็บพลาสมาด้วยสนามแม่เหล็กใช้สำหรับศึกษาวิจัยเรื่องพลังงานนิวเคลียร์ฟิวชัน โดยการดำเนินการแบ่งเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ระยะที่ ๑ การถอดแบบและศึกษาองค์ประกอบของเครื่องโทคาแมคและอุปกรณ์ประกอบเครื่อง ระยะที่ ๒ การถ่ายทอดองค์ความรู้ พร้อมร่วมออกแบบและพัฒนาระบบประกอบและประกอบเครื่องจนสามารถเดินเครื่องได้ และระยะที่ ๓ การย้ายเครื่องกลับมาประเทศไทย ซึ่งทั้ง ๓ ระยะ จะแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๕ สำหรับประโยชน์ของการศึกษาวิจัยด้านพลาสมาและนิวเคลียร์ฟิวชัน เช่น ด้านเกษตรกรรม ด้านอาหารที่มีส่วนช่วยในเรื่องของการฆ่าเชื้อโรคในอาหารและผลิตผลทางการเกษตร ด้านการแพทย์ การประยุกต์เทคโนโลยีพลาสมามาไว้ในอุตสาหกรรมทางการแพทย์และสุขอนามัยโดยใช้พลาสมาในการบำบัดแผลติดเชื้อและแผลเรื้อรัง พร้อมช่วยกระตุ้นการสร้างเส้นเลือดเนื้อเยื่อใหม่

๕.๒.๕ พัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงและระบบสารสนเทศด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีฐานข้อมูลและเทคโนโลยีด้านการบริหารจัดการน้ำ พัฒนาศักยภาพบุคลากรและเสริมสร้างความร่วมมือระดับนานาชาติ เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ ข้อมูล และแนวคิดการบริหารจัดการน้ำร่วมกับผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ โดยมีการพัฒนาระบบสำรวจทางน้ำแบบหนึ่งระบบหลายรูปลักษณ์ การประยุกต์ใช้ข้อมูลฝนจากดาวเทียมสำหรับระบบปฏิบัติการเพื่อการคาดการณ์น้ำท่วม พัฒนาข้อมูลและปรับปรุงฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศ (Geographic Information System: GIS) พัฒนาระบบจัดทำแผนที่ปริมาณไอน้ำในอากาศ (Precipitable Water Vapor: PWV) เพื่อติดตามและคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรุนแรง เพื่อประเมินสมดุลน้ำและผลกระทบต่อการผลิตในภาคการเกษตร

๕.๒.๖ ขับเคลื่อนบัญชีนวัตกรรมไทย เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการนำผลงานวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมไทยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศ และส่งเสริมให้เกิดการผลิตเชิงพาณิชย์ และสร้างแรงจูงใจให้ส่วนราชการสามารถซื้อผลิตภัณฑ์ของไทย โดยตั้งแต่ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๔ มีผลงานนวัตกรรมที่สำนักงบประมาณได้ประกาศขึ้นบัญชีนวัตกรรมไทยเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๔๙๑ ผลงาน

ขึ้นบัญชี
ผลงานนวัตกรรมไทย
๔๙๑ ผลงาน

๕.๒.๗ วิจัยท้าทายไทยและวิจัยไทยใช้ได้จริง เป็นการวิจัยมุ่งเป้าขนาดใหญ่เพื่อประชาชนที่ตอบโจทย์ความท้าทายของสังคมและสามารถนำไปใช้ได้จริง เช่น โครงการ Zero Waste ประเทศไทยไร้ขยะ ประเทศไทยไร้พยาธิใบไม้ตับ และมะเร็งท่อน้ำดีแบบครบวงจร ศูนย์ข้อมูลฝุ่นละอองขนาดเล็กอย่างครบวงจร เครื่องมือตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Dustboy) ธนาคารปูม้าทั่วประเทศ ระบบแพทย์ทางไกลสำหรับการดูแลรักษาโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในผู้สูงอายุ การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองเพื่อการส่งออก

๕.๒.๘ วิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier Research) เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ประกอบด้วยโจทย์พื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) อาหารเพื่ออนาคต (Food for the Future) ๒) การแพทย์และสาธารณสุขขั้นแนวหน้า (Health Frontier) ๓) พลังงานแห่งอนาคต (Future Energy) และ ๔) การป้องกันภัยคุกคาม/รับมือความเสี่ยง และสร้างโอกาสในอนาคต (Future Threat and Opportunity) โดยมีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ในการสร้างความเป็นเลิศเพื่อคนไทย เพื่อความสามารถในการแข่งขัน และเพื่อความมั่นคงและยั่งยืนของประเทศ รวมทั้งพัฒนากรอบยุทธศาสตร์การวิจัยขั้นแนวหน้าและการตั้งเป้าหมายเพื่อวัดผลความสำเร็จ (Objective and Key Results: OKRs) บรรจุในนโยบายและยุทธศาสตร์อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พร้อมทั้งผลักดันให้มีทุนวิจัยเริ่มต้นสำหรับการวิจัยขั้นแนวหน้าทั้งด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ โดยปัจจุบันมีผลงานวิจัยขั้นแนวหน้าที่สำคัญ เช่น การใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าและคลื่นกลประยุกต์ในการรักษาและบำบัดก้อนมะเร็งก่อนการรักษาจริง ภายใต้โครงการโปรแกรมการวิจัยขั้นแนวหน้าด้านวิศวกรรมการแพทย์ระดับ World Class งานวิจัยได้องค์ความรู้ใหม่ ได้แก่ การใช้เทคนิคการสร้างภาพด้วยคลื่นไมโครเวฟสำหรับกระบวนการค้นหาก้อนมะเร็งในระยะเริ่มต้น (Microwave Imaging) เทคนิคสำหรับกระบวนการบำบัดก้อนมะเร็งด้วยเทคนิคคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าภายใต้สภาวะควบคุม การจำลองด้วยคอมพิวเตอร์เพื่อการวินิจฉัยก่อนล่วงหน้าสำหรับกระบวนการบำบัดก้อนมะเร็งด้วยเทคนิคอัลตราซาวด์ : แบบจำลองวัสดุพรุน ซึ่งงานวิจัยเป็นประโยชน์ต่อการออกแบบและควบคุมอุปกรณ์การแพทย์ที่อาศัยแม่เหล็กไฟฟ้าเป็นแหล่งพลังงาน และประยุกต์ใช้ในงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ได้พัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่หลังจบปริญญาเอก (Post-Doc) นักศึกษาระดับปริญญาเอก นักศึกษาระดับปริญญาโท และนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๖ คน เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต

๕.๓ การสร้างเครือข่ายการทำวิจัยระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ

๕.๓.๑ พัฒนาเส้นทางอาชีพนักวิจัยและนวัตกรรมและการวิจัยเพื่อฐานทางวิชาการ มุ่งเน้นให้หน่วยงานวิจัยและนักวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความก้าวหน้าทางวิชาการและได้รับประโยชน์จากความร่วมมือด้านการวิจัยและนวัตกรรมทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยได้ร่วมกับ British Council เปิดรับทุนวิจัยโปรแกรม Newton Fund Impact Scheme (NFIS) ซึ่งเป็นทุนสนับสนุนการพัฒนาการวิจัยและนวัตกรรมระหว่างประเทศไทยและสหราชอาณาจักร เช่น การผลักดันงานวิจัยสู่นวัตกรรมเชิงนโยบาย ขยายความมีส่วนร่วมของผู้ใช้งานวิจัย สร้างหรือขยายความร่วมมือกับหน่วยงานขยายผลกระทบ เช่น ภาคธุรกิจ Startup ภาคองค์กรไม่แสวงผลกำไร มาตรการในการเอาชนะอุปสรรคที่มีต่อผลลัพธ์ที่ชัดเจน ในสาขา Biofuels and Biochemicals, Aviation and Logistics, Digital, Medical Hub, Robotics รวมถึงโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโควิด-๑๙ นอกจากนี้ ยังมีโครงการแลกเปลี่ยนนักวิจัยระยะสั้นระหว่างนักวิจัยไทยและนักวิจัยต่างประเทศ ภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างไทย-จีน (Chinese Academy of Social Sciences: CASS) ไทย-อินเดีย (Indian Council of Social Science Research: ICSSR) และไทย-เกาหลี (National Research Foundation of Korea: NRF) เพื่อส่งเสริมและสร้างโอกาสให้นักวิจัยได้เรียนรู้ เก็บข้อมูลการวิจัย รวมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกับนักวิจัยต่างประเทศ

๕.๓.๒ ขับเคลื่อนเครือข่ายวิจัยภูมิภาคในการขยายผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีศักยภาพในพื้นที่ภูมิภาคไปสู่การใช้ประโยชน์ โดยจัดทำแผนงานยกระดับการใช้ประโยชน์วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) เชิงรุกภายใต้โครงการต้นแบบการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานด้านการวิจัยและนวัตกรรม ด้านสังคมและการศึกษา (กระทำผิดซ้ำ) ปัจจุบันได้ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย จำนวน ๔ โครงการ ในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

๕.๓.๓ พัฒนาเครือข่ายดาราศาสตร์วิทยุและยีออเดซี่ (ภูมิมาตรศาสตร์) เป็นการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการดาราศาสตร์วิทยุ พัฒนาเทคโนโลยี เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อรองรับการปฏิบัติงานของกล้องโทรทรรศน์วิทยุแห่งชาติ ซึ่งจะเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางดาราศาสตร์หลักที่สำคัญของประเทศเพื่อขยายขีดความสามารถเชิงสังเกตการณ์ด้านคลื่นวิทยุ ส่งเสริมการใช้ดาราศาสตร์เพื่อพัฒนาความรู้พื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ (STEM) รวมถึงการวิจัยด้านยีออเดซี่และวิทยาศาสตร์บรรยากาศ โดยประเทศไทยอยู่ในตำแหน่งที่ตั้งซึ่งเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค จึงมีความเหมาะสมต่อการติดตั้งกล้องโทรทรรศน์วิทยุขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางระดับ ๒๕ เมตรขึ้นไป เพื่อเชื่อมต่อและร่วมสังเกตการณ์กับเครือข่าย VLBI (Very Long Baseline Interferometry) ของโลก ซึ่งเป็นความร่วมมือกับหลายหน่วยงานในต่างประเทศ เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐเกาหลี ประเทศญี่ปุ่น เครือรัฐออสเตรเลีย ราชอาณาจักรนิวซีแลนด์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และสหราชอาณาจักร

๖. การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทุกช่วงวัย

๖.๑ การมุ่งเน้นการพัฒนาโรงเรียนควบคู่กับการพัฒนาครู

๖.๑.๑ ปรับเพิ่มสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนเอกชน โดยเพิ่มเพดานการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลจากเดิมไม่เกินคนละ ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี เป็น ๑๕๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี

๖.๑.๒ พัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้ ๑) จัดทำและพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู แบบแผนพัฒนาตนเอง (ID PLAN) ของข้าราชการครู และแบบสรุปผลการประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู เพื่อให้ข้าราชการครูทำการประเมินสมรรถนะและจัดทำแผนพัฒนาตนเองตามสมรรถนะที่จำเป็นต่อไป และ ๒) จัดทำแบบประเมินสมรรถนะและแผนพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์ทั้ง ๗๗ จังหวัด และสรุปผลการประเมินฯ เป็นภาพรวมจังหวัด

๖.๑.๓ ยกระดับครูสู่วิชาชีพชั้นสูง เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น พัฒนาระบบการสรรหาที่ต้องมีการเชื่อมโยงกับระบบการผลิตครู สนับสนุนในการเป็นกรรมการประเมินวิทยฐานะ พัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนเข้าสู่ตำแหน่งในรูปแบบใหม่และออกแบบหลักสูตรที่จะนำมาใช้ในแต่ละด้าน

๖.๑.๔ ส่งเสริมโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (School as Learning Community) เพื่อพัฒนาสมรรถนะพลเมืองรุ่นใหม่ให้เห็นคุณค่าของการเรียนรู้และมีทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือรวมพลัง (Collaborative Learning) โดยโรงเรียนจะวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และทิศทางการพัฒนาโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ (School Improvement Plan) และวางระบบการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Lesson Study for Learning Community: LSLC) และพัฒนาโรงเรียนที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Node) ที่กระจายอยู่ในพื้นที่ทั้ง ๗๐ เขตพื้นที่การศึกษา ด้วยการสร้างทีมชี้แนะและเป็นพี่เลี้ยง

(Coaching and Mentoring) และจัดระบบการหนุนเสริมการพัฒนาคุณภาพ ณ ห้องเรียนและโรงเรียน โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น ๑) จัดทำแผนปฏิบัติการโครงการการส่งเสริมโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้นำร่องรุ่นที่ ๒ ณ จังหวัดมหาสารคาม ตาก และชัยนาท ๒) จัดการประชุมออนไลน์เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโครงการฯ ให้แก่ครูและผู้บริหารโรงเรียนของโรงเรียนนำร่องโครงการฯ รุ่นที่ ๑ (ดำเนินงานต่อเนื่อง) และโรงเรียนนำร่องโครงการฯ รุ่นที่ ๒ (โรงเรียนคุณภาพของชุมชน โรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมืองและโรงเรียน Stand Alone) และศึกษานิเทศก์ทีมขับเคลื่อนระดับเขตพื้นที่การศึกษา (Area Team) และ ๓) สร้างเครือข่ายหนุนเสริมโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพครูอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการปรับปรุงห้องเรียน ผลิต/จัดหาสื่อการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบโดยการมีส่วนร่วมของครู Buddy Teacher ตามกิจกรรม PLAN และ DO กิจกรรมสะท้อนการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรม OPEN CLASS ทั้งนี้ โรงเรียนนำร่องต้องพัฒนาครู Model Teacher อย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ของครูผู้สอน โดยครู Model Teacher ต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการ Lesson Study : PLAN DO SEE

๖.๑.๕ ดำเนินการบริหารจัดการรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) โดยได้ชี้แจงแนวทางปฏิบัติด้านต่าง ๆ เช่น นโยบายการจัดการศึกษา การบริหารจัดการทั่วไป การเตรียมความพร้อม การเปิด-ปิด สถานศึกษา การจัดโครงการอาหารกลางวันและอาหารเสริม (นม) การบริหารจัดการงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สถานศึกษา แนวทางการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผลผู้เรียนตามหลักสูตร และการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับสถานการณ์แก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาทุกแห่ง เพื่อให้นักเรียนหรือบุคลากรปลอดภัยจากโควิด-๑๙ โดยเน้นย้ำการปฏิบัติตามมาตรการของศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ (ศบค.) และประกาศของแต่ละจังหวัด โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากรเป็นสำคัญ และเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากที่บ้าน (Learn From Home) โดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมและครอบคลุมตามความพร้อมของผู้เรียน นอกจากนี้ ได้ปรับรูปแบบ**การจัดการเรียนการสอนให้สอดรับกับสถานการณ์** โดยให้จัดการเรียนรู้ใน ๕ รูปแบบ คือ ๑) On-Site เรียนที่โรงเรียนโดยมีมาตรการเฝ้าระวังตามประกาศของ ศบค. ๒) On-Air เรียนผ่าน DLTV ๓) On-Demand เรียนผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ ๔) Online เรียนผ่านอินเทอร์เน็ต และ ๕) On-Hand เรียนที่บ้านด้วยเอกสาร เช่น หนังสือแบบฝึกหัดใบงาน หรือรูปแบบอื่น ๆ เช่น วิทยุ โดยจะรวบรวมองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์จากคุณครูที่มีความรู้ความสามารถเพื่อเป็นช่องทางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้เกิดเป็นชุมชนออนไลน์เพื่อการเรียนรู้อย่างแท้จริง

ผ่านช่องทางที่เชื่อมต่อสู่เว็บไซต์ “ครูพร้อม” ซึ่งเป็นการบูรณาการร่วมกับภาคเอกชน โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย รวมทั้งได้**จัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ กระทรวงศึกษาธิการ (ศบค.ศธ.)** ได้มีการดำเนินการที่สำคัญ เช่น การจัดทำระบบรายงานสถานการณ์แพร่ระบาดของกระทรวงศึกษาธิการ (MOE COVID) โดยให้หน่วยงานในสังกัดรายงานสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ของสถานศึกษาในสังกัดเป็นประจำทุกวัน โดยมีข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ ข้อมูลสถานการณ์การติดเชื้อ ข้อมูลการฉีดวัคซีน และข้อมูลการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการเร่งรัดการฉีดวัคซีนให้แก่ครู และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีครูและบุคลากรทางการศึกษาทั่วประเทศได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว จำนวน ๓๕๖,๔๖๙ ราย สำหรับครู บุคลากรทางการศึกษา และครอบครัวที่เป็นกลุ่มเสี่ยงและติดเชื้อโควิด-๑๙ ได้ประสานกับโรงพยาบาลจุฬารัตน์และ Letter Park ที่ได้เข้าร่วมโครงการฮอสพิเทล (Hospital) หรือ “หอผู้ป่วยติดโควิด-๑๙ เฉพาะกิจ” ตามนโยบาย “ตรวจฟรี-มีที่พัก-จัดส่งถึงมือแพทย์” จัดพื้นที่ส่วนหนึ่งรองรับครูบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ และครอบครัว โดยประสานผ่าน ศบค.ศธ. สายด่วนการศึกษา ๑๕๗๙

๖.๑.๖ จัดทำหลักสูตรและคู่มือการพัฒนาทักษะและสมรรถนะครู กศน. ด้านการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Boot Camp) เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อ UpSkill และ ReSkill สร้างศักยภาพ เรียนรู้ทักษะ ให้แก่ครู กศน. โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ นำไปสู่การพัฒนาตนเองและวิชาชีพเพื่อสร้างครู กศน. ต้นแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้สามารถถ่ายทอดขยายผล เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้ร่วมวิชาชีพ และผู้เรียน โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) รวมทั้งสามารถจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น นอกจากนี้ ได้ปรับรูปแบบการพัฒนาทักษะและสมรรถนะครู กศน. ด้านการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้มีความทันสมัยและน่าสนใจ ตอบโจทย์การเรียนรู้ได้อย่างครอบคลุมทุกมิติ โดยจัดทำหลักสูตรการพัฒนาทักษะและสมรรถนะครู กศน. ด้านการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งได้รับการรับรองกรอบหลักสูตรจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแล้ว

๖.๑.๗ พัฒนาการประกอบวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา โดยได้รับรองปริญญาทางการศึกษา จำนวน ๒๑ หลักสูตร ออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ จำนวน ๑๑,๙๓๑ ราย และต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ จำนวน ๘,๗๙๖ ราย สืบสวน/สอบสวนการประพฤติผิดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา จำนวน ๖ เรื่อง ประกาศผลการคัดสรรรางวัล “ผลงานวิจัยของคุรุสภา” ประจำปี ๒๕๖๔ “ระดับภูมิภาค” จำนวน ๓๑ รางวัล และผลการคัดสรรรางวัล “หนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม” ประจำปี ๒๕๖๔ “ระดับภูมิภาค” จำนวน ๕๓๒ รางวัล รวมทั้งได้จัดอบรมหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะครูมืออาชีพด้านการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ โดยใช้แหล่งเรียนรู้นอกชั้นเรียนและเทคโนโลยีเป็นฐาน (ออนไลน์ระดับพื้นฐาน) มีผู้ผ่านการอบรม รอบที่ ๔-๖ จำนวน ๒,๗๒๐ คน นอกจากนี้ มูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรีได้คัดเลือกครูผู้สมควรได้รับรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรี ครั้งที่ ๔ จำนวน ๑๑ คน (๑๑ ประเทศ) และจัดประชุมวิชาการออนไลน์ของคุรุสภา ประจำปี ๒๕๖๔ ภายใต้แนวคิด “การศึกษาที่ผันเปลี่ยนในโลกหลังโควิด” ในรูปแบบ Webinar เฟสที่ ๑ Pre Webinar โดยการเผยแพร่คลิป ๑๑ ครูผู้สร้าง

๖.๑.๘ จัดให้มีระบบการประเมินเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู โดยจัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาผังการสร้างข้อสอบ (Test Blueprint) สำหรับการทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครู ครั้งที่ ๒ ซึ่งคณะกรรมการคุรุสภาได้มีมติเห็นชอบในการดำเนินการทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครู จำนวน ๔ วิชา ได้แก่ การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา และวิชาชีพครู

๖.๑.๙ ขับเคลื่อนนโยบาย Coding For All โดยคณะทำงานและคณะอนุกรรมการ Coding แห่งชาติ ได้ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายส่งเสริมการเรียน Coding สำหรับประชาชนทุกช่วงวัยทั้งในด้านของผู้สอนและผู้เรียนผ่านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยจัดอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษากว่า ๓๐๐,๐๐๐ คน พัฒนาหลักสูตร Coding ร่วมกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีออกแบบการเรียน Unplugged Coding ฉบับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ ในโรงเรียนพื้นที่ห่างไกลเพื่อเป็นคู่มือให้ครูผู้สอนสามารถนำไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม นอกจากนี้ ดำเนินการ Coding กับการศึกษาพิเศษ เด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสให้สามารถเรียนรู้ Coding ได้อย่างเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำ โดยสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจะจัดการเรียนการสอน Coding จะต้องไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง สำหรับครูผู้สอน รวมถึงเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสให้มีทักษะชีวิตที่ดีสามารถพึ่งตนเองได้ อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข มีศักดิ์ศรี มีคุณภาพชีวิตที่ดี และ Coding กับการทำการเกษตร เพื่อปลูกความคิดให้แก่เกษตรกรอย่างเป็นระบบและสามารถสร้างเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะเกิดเป็น Smart Farm สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร

๖.๑.๑๐ พัฒนาครูยุค New Normal ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีทักษะการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ New Normal รวมถึงเปิดมุมมองให้ครูสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในบทเรียนได้มากขึ้น โดยดำเนินการผ่านโครงการต่าง ๆ เช่น ๑) โครงการอบรมออนไลน์ “ตลาดนัดการเรียนรู้ออนไลน์วังจันทรเกษม” ๒) สวนสนุกการเรียนรู้ “๑๒ สัปดาห์” ๓) พัฒนานวัตกรรม “Active Learning” ๔) การประชุมทางวิชาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนองานวิจัยระดับชาติ และ ๕) การประชุมทางวิชาการออนไลน์ ปี ๒๕๖๔ ภายใต้แนวคิด “การศึกษาที่ผันเปลี่ยนในโลกหลังโควิด” ในรูปแบบ Webinar

๖.๑.๑๑ พัฒนาครูด้านนวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อให้มีทักษะรองรับในศตวรรษที่ ๒๑ โดยจัดประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ในโรงเรียน ระดับชาติ ครั้งที่ ๒๔ (วทร.๒๔) ภายใต้หัวข้อ “นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อทักษะในศตวรรษที่ ๒๑” ในรูปแบบออนไลน์ เพื่อให้เป็นเวทีวิชาการระดับชาติที่ครูวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ มีผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมงานกว่า ๖,๐๐๐ คน

๖.๑.๑๒ จัดตั้งศูนย์ MOE Safety Center โดยจัดให้มีกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีความสุข และได้รับการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงสร้างทักษะให้ผู้เรียนมีความสามารถในการดูแลตนเองจากภัยอันตรายต่าง ๆ ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคม โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ๑) จัดทำแผนการดำเนินงานความปลอดภัย เน้นความปลอดภัยในสถานศึกษาครอบคลุมทุกมิติ แบ่งเป็นภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ อุทกภัย ภัยจากการใช้ความรุนแรง ภัยจากการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และภัยจากโรคติดต่อ โรคระบาด เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ปกครอง นักเรียน และสังคมให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงในเรื่องความปลอดภัยทุกรูปแบบ มีเป้าหมายเพื่อให้นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการคุ้มครองดูแลให้มีความปลอดภัย โดยมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ๒) เตรียมการจัดตั้งศูนย์ความปลอดภัยในโรงเรียน โดยจัดให้มีระบบ MOE Safety Platform และ MOE Safety Center ซึ่งจะเป็นศูนย์ใหญ่ในการรับแจ้งเหตุ การแก้ไขปัญหา การป้องกัน การปลูกฝัง และการปราบปรามรวมถึงเป็นช่องทางในการรับเรื่องราวร้องเรียนต่าง ๆ ทำให้นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และประชาชนเข้าถึงระบบความปลอดภัยได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และทุกสถานการณ์ และ ๓) จัดทำแนวทางและคู่มือความปลอดภัยในสถานศึกษา รวมทั้งจัดทำช่องทางการสื่อสารผ่านช่องทางต่าง ๆ และสายด่วนการศึกษา ๑๕๗๙

๖.๑.๑๓ แก้ไขปัญหาหนี้สินครู โดยแต่งตั้งคณะทำงานการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูเพื่อรวบรวมข้อมูลและประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งวางแนวทางการแก้ไขปัญหา ๔ แนวทาง คือ ๑) ต้องหามาตรการลดเงินต้นให้ครู ๒) ต้องหามาตรการลดดอกเบี้ยให้กับครู ๓) ทำอย่างไรให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเสียดอกเบี้ยในการทำประกันชีวิตที่ผูกกับเงินกู้ลดน้อยลง และ ๔) การวางแผนป้องกันระยะยาวและสร้างหลักสูตรเพื่อให้ความรู้สร้างทักษะชีวิตให้แก่บุคลากรและครูที่บรรจุใหม่

๖.๑.๑๔ พัฒนาคลังเครื่องมือมาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ด้วยการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับหลักสูตรฐานสมรรถนะที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักที่จำเป็นในแต่ละระดับ จัดกระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง รวมทั้งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสมดุลทุกด้าน ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาพหุปัญญา พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระดับ จึงได้มีการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐาน ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถได้มาตรฐานตามที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ทั้งนี้ ผลการประเมินนักเรียนทุกคนจะเป็นข้อมูลสำคัญในการปรับปรุงเพื่อการพัฒนาตนเองของผู้เรียน เป็นข้อมูลวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนควบคู่กับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู อีกทั้งเป็นข้อมูลในการประกอบการตัดสินใจเพื่อกำหนดนโยบายระดับเขตพื้นที่การศึกษา และเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมของประเทศเพื่อนำไปพัฒนาและส่งเสริมการสร้างศักยภาพคน รวมทั้งยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เทียบเท่านานาชาติต่อไป

๖.๒ การพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ผ่านระบบดิจิทัล

๖.๒.๑ พัฒนาศูนย์ดิจิทัลชุมชน ได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการศูนย์ดิจิทัลชุมชน หลักสูตรการใช้งานโปรแกรมสำนักงานเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำให้กับวิทยากรแกนนำด้านดิจิทัลระดับจังหวัด (ครู ก.) จังหวัดละ ๒ คน และบุคลากรในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) จำนวน ๒ รุ่น มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๑๘๐ คน จัดอบรมวิทยากรแกนนำด้านดิจิทัล ระดับอำเภอ (ครู ข.) และอบรมวิทยากรแกนนำด้านดิจิทัล ระดับตำบล (ครู ค.) จำนวน ๖,๙๐๘ คน รวมอบรมวิทยากรแกนนำไปแล้ว จำนวน ๗,๐๘๘ คน รวมทั้งอบรมให้กับประชาชนในพื้นที่ กศน.ตำบล ประกอบด้วย Digital Literacy (เน้นการใช้งานโปรแกรมสำนักงานเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ) และหลักสูตรการค้าออนไลน์ (การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการออกแบบบรรจุภัณฑ์) จำนวน ๕,๔๕๐ คน

๖.๒.๒ ส่งเสริมและพัฒนาระบบการศึกษาออนไลน์ โดยจัดทำและพัฒนาบทเรียน ผลิตสื่อการเรียนการสอนออนไลน์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ครูสามารถสร้างนวัตกรรมการจัดการศึกษา นำบทเรียน สื่อการเรียนการสอนออนไลน์มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และผู้เรียน ผู้รับบริการประชาชนทั่วไปจะมีความรู้และทักษะตามสมรรถนะที่เหมาะสม โดยดำเนินการจัดทำ (ร่าง) กรอบหลักสูตรการอบรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้รูปแบบออนไลน์ เพื่อสร้างครูให้เป็นนวัตกรการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะและสมรรถนะการผลิตสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ การใช้งานแอปพลิเคชันเพื่อการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้รูปแบบออนไลน์

๖.๒.๓ พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล เพื่อพัฒนาคุณภาพ โดยมีการดำเนินงาน เช่น ๑) ดำเนินโครงการทดลองเรียนภาษาต่างประเทศรูปแบบการสื่อสารสองทางจากครูชาวต่างชาติ (Native Speaker) สำหรับระดับมัธยมศึกษา ๒) ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมโรงเรียนที่เป็นต้นแบบและประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และโรงเรียนที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านระบบการประชุมทางไกล (Conference) ณ จังหวัดยโสธรและอุบลราชธานี ๓) ดำเนินการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่มีบริบทแตกต่างกัน ๔) จัดทำเครื่องมือติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning: PBL) และจัดอบรม Conference ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานสำหรับศึกษานิเทศก์ และ ๕) ซ่อมบำรุงอุปกรณ์ครุภัณฑ์ DLTV ในเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน ๑๘๓ เขต เพื่อให้โรงเรียนขนาดเล็กสามารถใช้ DLTV ในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งจัดสรรงบประมาณในการซ่อมบำรุงอุปกรณ์ DLTV ให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๒.๔ ดำเนินโครงการแพลตฟอร์มคลังสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (OBEC Content Center) โดยพัฒนาแพลตฟอร์มคลังสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้ครอบคลุม รองรับการจัดเก็บและให้บริการประเภทเนื้อหามากที่สุด ๘ ประเภท ได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แอปพลิเคชัน วีดิทัศน์ เสียง ภาพ ข้อสอบ เทมเพลต และแฟลชมัลติมีเดีย โดยมีเนื้อหาองค์ความรู้และข้อสอบนำเข้าในระบบ จำนวน ๑๕,๑๗๔ รายการ พร้อมให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมายและจัดอบรมปฏิบัติการการใช้งานให้กับศึกษานิเทศก์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแล้ว จำนวน ๒๒๕ เขต พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดข้อมูลและนำเข้าสื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลแล้ว จำนวน ๒๐,๘๑๗ รายการ และข้อสอบ จำนวน ๒๑,๖๙๘ ข้อ รวม ๔๒,๕๑๕ รายการ รวมทั้งจัดทำคู่มือแนวทางการขับเคลื่อนด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับเครื่องมือเทคโนโลยีและอุปกรณ์ต่าง ๆ ตามบริบทของสถานศึกษา สำหรับให้บริการนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้ปกครองได้นำไปประยุกต์ใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนหรือสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องได้

๖.๒.๕ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่าน Digital Platform เพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ การขาดโอกาสในการศึกษาและพัฒนาตนเองของประชาชนที่ต้องเปลี่ยนผ่านสู่ระบบเศรษฐกิจสมัยใหม่ซึ่งต้องอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นพื้นฐาน โดยได้พัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ที่ส่งเสริมทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลพื้นฐานและการเรียนรู้ทักษะสำคัญและทักษะเพื่อการดำรงชีพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ได้แก่

(๑) CodingThailand.org แพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ โดยร่วมมือกับองค์กรไม่แสวงหากำไรจากสหรัฐอเมริกา (Code.org) ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้วิทยาการคอมพิวเตอร์ในรูปแบบออนไลน์ชั้นนำระดับโลก พร้อมด้วยหน่วยงานพันธมิตรภาคเอกชน เช่น ไมโครซอฟท์ (Microsoft) กูเกิล (Google) โดยมีผู้เข้าใช้ Digital Platform จำนวน ๑,๑๓๘,๒๕๕ ราย

(๒) THAIDIGIZEN แพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อยกระดับทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) ให้แก่บุคคลทั่วไป เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นพลเมืองดิจิทัล สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลในระดับเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย และสามารถประยุกต์ใช้ดิจิทัลให้เกิดประโยชน์กับตนเอง รวมทั้งสามารถสร้างงานและสื่อสารด้วยสื่อดิจิทัลที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผู้เข้าใช้ Digital Platform จำนวน ๑๐๘,๖๐๘ ราย

(๓) Digital Skill แพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับ Digital Workforce ที่สามารถพัฒนาทักษะดิจิทัล การติดตามตำแหน่งงาน รวมถึงข่าวสารและกิจกรรม (Event) เพื่อคนดิจิทัล ซึ่งมีเนื้อหาการเรียนรู้ทักษะการเรียนรู้ด้านดิจิทัล เช่น Data Science, Internet of Things (IoT), Cyber Security, Digital Literacy, Cloud Computing และ Programing โดยมีผู้เข้าใช้ Digital Platform จำนวน ๒๐๘,๒๗๐ ราย

(๔) Thai Skill แพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลพื้นฐาน และการเรียนรู้ทักษะอาชีพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล มุ่งส่งเสริมให้ประชาชนเป็นพลเมืองดิจิทัล (Digital Citizen) ที่เรียนรู้และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลในการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ โดยมีผู้เข้าใช้ Digital Platform จำนวน ๓,๕๒๓,๐๙๕ ราย (Facebook จำนวน ๒,๔๒๗,๗๙๗ ราย และ YouTube จำนวน ๑,๐๙๕,๒๙๘ ราย)

๖.๒.๖ พัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูล (Big Data) อย่างเป็นระบบและไม่ซ้ำซ้อน เพื่อให้ได้ข้อมูลภาพรวมการศึกษาของประเทศที่มีความครบถ้วน สมบูรณ์ ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง โดยปัจจุบันได้นำข้อมูลตามมาตรฐานกลางของกระทรวงศึกษาธิการในระบบศูนย์กลางข้อมูลด้านการศึกษาสำหรับประชาชน (Education Data Center: EDC) ผ่านทาง API/Web Upload/DB Connect มากำหนดรหัสมาตรฐานกลาง จำนวน ๓๓ รายการ ซึ่งข้อมูลตามมาตรฐานกลาง ปีการศึกษา ๒๕๖๔ ที่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการจัดส่งเข้าระบบฐานข้อมูล จำนวน ๕ ชุดข้อมูล เข้าฐานข้อมูล ได้แก่ ๑) ข้อมูลนักเรียน ๒) ข้อมูลครูและบุคลากรทางศึกษา ๓) ข้อมูลบุคลากรอื่น ๔) ข้อมูลสถานศึกษา และ ๕) ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษา และในปี ๒๕๖๔ ภาคเรียนที่ ๒ จะเพิ่มฐานข้อมูล จำนวน ๒ ชุดข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลหลักสูตรและข้อมูลผลการเรียน รวมทั้งบริหารจัดการข้อมูลทางการศึกษาโดยใช้จังหวัดเป็นฐานสร้าง Sandbox ให้กับศึกษาธิการภาค (ศธภ.) และศึกษาธิการจังหวัด (ศธจ.) รวมทั้งสิ้น ๙๒ Sandbox เพื่อให้หน่วยงานภายในจังหวัดนำข้อมูลไปใช้งาน นอกจากนี้ยังพัฒนาเชื่อมโยงฐานข้อมูลแบบ Online/RealTime ด้วย

๖.๒.๗ พัฒนาแอปพลิเคชัน “Khuru On Mobile By Khurusapha” เพื่อให้บริการด้านวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ของคุรุสภาผ่านระบบดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ เช่น ให้รองรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางดิจิทัล การร้องเรียน ร้องทุกข์ การติดตาม ตรวจสอบการประพฤติผิดจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพและการขับเคลื่อนภารกิจของคุรุสภาส่งผลให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร และสามารถเข้าถึงองค์ความรู้นวัตกรรมและคลังของวิชาชีพ รวมทั้งได้รับการบริการต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว โดยมีผู้ประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเข้าใช้บริการกว่า ๙๐๐,๐๐๐ คน

๖.๓ การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

๖.๓.๑ สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเสมอภาคและเป็นธรรมให้เด็กนักเรียนทุกคนได้รับการศึกษาตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ให้แก่ ๑) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในรายการพื้นฐาน ๕ รายการ ได้แก่ ค่าจัดการเรียนการสอน ค่าหนังสือเรียน ค่าเครื่องแบบ ค่าอุปกรณ์การเรียน และค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพ จำนวน ๒,๐๑๐,๙๓๗ คน ๒) สำนักส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในรายการพื้นฐาน ๓ รายการ ได้แก่ ค่าจัดการเรียนการสอน ค่าหนังสือเรียน และค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน ๘๗๑,๕๕๙ คน และ ๓) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๕ รายการ ได้แก่ ค่าหนังสือเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน ค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และค่าจัดการเรียนการสอน จำนวน ๑๓,๓๓๗,๕๙๔ คน จำนวนเงิน ๑๘,๓๘๑,๗๐๔,๖๔๘ บาท

๖.๓.๒ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียนโรงเรียนเอกชนระดับปฐมวัยและประถมศึกษา : อาหารเสริม (นม) และอาหารกลางวัน เป็นการสนับสนุนงบประมาณค่าอาหารเสริม (นม) สำหรับนักเรียนโรงเรียนเอกชนที่รับเงินอุดหนุนในระดับปฐมวัย (ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑-๓) และระดับประถมศึกษา (ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖) ทุกคน และค่าอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนในโรงเรียนการกุศลทุกคน และนักเรียนในโรงเรียนสามัญทั่วไปที่ประสบภาวะทุพโภชนาการและขาดแคลนอาหารกลางวันในระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษามีนักเรียนระดับปฐมวัยที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน ๕๐๑,๒๙๗ คน และระดับประถมศึกษาที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน ๑,๐๒๕,๖๙๘ คน

๖.๓.๓ สนับสนุนทุนการศึกษาเฉลิมราชกุมารี ระยะที่ ๒ เป็นการจัดสรรให้แก่นักเรียน นักศึกษา และสามเณรในสถานศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลและมีอัตราการเรียนต่อต่ำได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจนจบระดับปริญญาตรีและกลับไปปฏิบัติงานในพื้นที่ภูมิลำเนาของตนเองหลังสำเร็จการศึกษา รวมทั้งมีความสำนึกในความเป็นคนไทย รักถิ่นฐาน มีผู้รับทุนการศึกษา จำนวน ๓ รุ่น รวมทั้งสิ้น ๖๓๐ คน โดยได้รับเงินทุนการศึกษา ทุนละ ๒๕,๐๐๐ บาท (ภาคเรียนละ ๑๒,๕๐๐ บาท)

๖.๓.๔ สนับสนุนทุนการศึกษาเด็กสภาวะยากลำบากในเขตพื้นที่สูงภาคเหนือ จัดสรรทุนการศึกษาให้กับสำนักงาน กศน. จังหวัด ๘ จังหวัด (จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย น่าน แม่ฮ่องสอน ตาก ลำพูน พะเยา และแพร่) จำนวน ๖,๑๘๗ ทุน และได้จัดสรรงบประมาณไปแล้ว จำนวน ๓,๐๘๘ ทุน

๖.๓.๕ ดำเนินโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยมุ่งส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการให้มีพื้นที่ปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษา สนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษา อันเป็นการนำร่องในการกระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่อง ให้เกิดการพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพ และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา รวมทั้งขยายผลนวัตกรรมการศึกษาและวิธีการปฏิบัติที่ดีไปใช้ในสถานศึกษาอื่น มีกลไกคณะกรรมการ ๒ ระดับ คือ คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นหน่วยดำเนินงานระดับนโยบาย และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นหน่วยขับเคลื่อนในพื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อจัดทำนโยบาย หลักเกณฑ์ ระเบียบ ประกาศ หรือแนวปฏิบัติ เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น ๑) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาวิเคราะห์การจัดทำนโยบาย หลักเกณฑ์ ระเบียบ ประกาศ หรือแนวปฏิบัติ เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหาร และการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ๒) จัดทำนโยบาย หลักเกณฑ์ ระเบียบ ประกาศ หรือแนวปฏิบัติ เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และ ๓) มีนวัตกรรมการศึกษาที่สถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทั้ง ๘ จังหวัด คือ จังหวัดศรีสะเกษ เชียงใหม่ กาญจนบุรี ระยอง สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส มีการดำเนินการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรม และดำเนินการใช้นวัตกรรมการศึกษาเพื่อยกระดับพัฒนาการของผู้เรียน จำนวน ๑๗ นวัตกรรม

๖.๓.๖ ส่งเสริมการศึกษานอกระบบผ่านทีวีสาธารณะ (ติวเข้มเต็มความรู้) โดยสำนักงาน กศน. ได้ผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา โดยออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (ETV) จำนวน ๔๘๐ รายการ จัดพิมพ์เอกสารประกอบการรับชมรายการ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม จัดกิจกรรมติวเข้มเติมเต็มความรู้สัญจร จำนวน ๒ ครั้ง มีนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑,๐๐๐ คน และผู้รับบริการติวเข้มทั้งชมสด และรายการย้อนหลังผ่านเว็บไซต์ ETV (http://www.etvthai.tv) จำนวน ๑,๖๘๕,๓๑๓ คน

๖.๔ การพัฒนาทักษะอาชีพทุกช่วงวัย

๖.๔.๑ จัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องในการจัดหลักสูตร ฝึกอาชีพตามความต้องการตามแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑) ในรูปแบบกลุ่มสนใจ ชั้นเรียนวิชาชีพ และ ๑ อำเภอ ๑ อาชีพ ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓๗๑,๑๘๗ คน

๖.๔.๒ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน ๔๗ โรงเรียน ใน ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย ตาก กาญจนบุรี สระแก้ว ตราด หนองคาย นครพนม มุกดาหาร สงขลา และปัตตานี โดยมีการดำเนินงานพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะโรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ พัฒนาสื่อการสอนความรู้ ฉลาดรู้ด้านการเงิน (Financial Literacy) รวมทั้งนิเทศและติดตามการดำเนินงาน

๖.๔.๓ ส่งเสริมการจัดการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคงพัฒนาการทางกาย จิต และสมองของผู้สูงอายุ โดยจัดทำ “คู่มือการสำรวจกลุ่มเป้าหมายการจัดกิจกรรม กศน. ป้องกันภาวะซึมเศร้า” เพื่อสำรวจกลุ่มเป้าหมายในการจัดกิจกรรม ทั้ง ๗๗ จังหวัด และพัฒนาศักยภาพบุคลากรหลักสูตรการจัดกิจกรรม กศน. ป้องกันภาวะซึมเศร้า คงสมรรถนะทางกาย จิต และสมองของผู้สูงอายุใน ๕๖ จังหวัด ร่วมกับคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

๖.๔.๔ พัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านภาษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการประกอบอาชีพ ๑๐ อุตสาหกรรม โดยสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการให้แก่สถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน ๗๙ โรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน ๒ เขต ชี้แจงหลักสูตรกิจกรรมนำร่องที่สอดคล้องกับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายให้กับโรงเรียนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประกอบด้วย หลักสูตรอาหารและอาหารเพื่ออนาคต หลักสูตรยานยนต์และขนส่งสมัยใหม่ หลักสูตรเทคโนโลยีชีวภาพจากการวิจัยสู่การนำไปใช้ประโยชน์ และหลักสูตรโรงงานผลิตพืชและนวัตกรรมการเกษตรยุคใหม่ รวมทั้งอบรมและพัฒนาครูด้านการประกอบอาชีพ ๑๐ อุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะด้าน STEM เสริมสร้างสมรรถนะด้านกำลังคนให้ตรงกับความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน ๔ หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรอาหารและอาหารเพื่ออนาคต หลักสูตรยานยนต์และขนส่ง หลักสูตรเคมีชีวภาพ “จากทรัพยากรชีวภาพสู่การวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์” และหลักสูตรอุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ

๖.๔.๕ ยกระดับแรงงานไทยให้ได้มาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อรองรับการแข่งขัน โดยพัฒนาศักยภาพแรงงานให้มีทักษะ ความรู้ เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานฝีมือแรงงาน และเตรียมความพร้อมให้แรงงานมีมาตรฐานฝีมือ เพื่อเข้าสู่เกณฑ์ตามประกาศอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ พัฒนาศักยภาพแรงงานเพื่อรองรับการจ่ายค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๔,๙๑๐ คน และทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ มีผู้เข้ารับการฝึก จำนวน ๓๗,๕๒๕ คน

๖.๔.๖ ฝึกอบรมแรงงานกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ โดยฝึกอาชีพเพิ่มทักษะให้กับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ผู้ต้องขัง/เยาวชนสถานพินิจ คนพิการ/ผู้ดูแลคนพิการ แรงงานนอกระบบ ทหารเกณฑ์ก่อนปลดประจำการ และแรงงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้มีความรู้ ความสามารถทักษะฝีมือแรงงาน สามารถพึ่งพาตนเองได้ และสังคมให้การยอมรับในศักยภาพการทำงาน มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๓๙๘ คน

๖.๔.๗ เตรียมความพร้อมแก่กำลังแรงงาน แนะแนวอาชีพและส่งเสริมอาชีพให้กับนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาขึ้นไป นักศึกษา ผู้ว่างงาน คนหางาน ผู้ถูกเลิกจ้าง ผู้ประกันตนกรณีว่างงาน ผู้ที่รอฤดูกาล ผู้ประสบภัยธรรมชาติ ทหารกองประจำการที่จะปลดเป็นทหารกองหนุน เด็กและเยาวชนในสถานพินิจ ผู้ถูกคุมประพฤติ ผู้ต้องขัง แรงงานนอกระบบ คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ และประชาชนที่ประสงค์จะรับงานไปทำที่บ้าน/กลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้าน จำนวน ๔๕๐,๒๒๑ คน

๖.๔.๘ ดำเนินโครงการก้าวสู่งานที่ดีคนมีคุณภาพ ให้บริการจัดหางานของศูนย์บริการจัดหางานเพื่อคนไทย เพื่อให้ประชาชนวัยแรงงานได้รับบริการส่งเสริมการมีงานทำอย่างครบวงจร มีแรงงานได้รับบริการจัดหางาน จำนวน ๒๕๓,๒๓๙ คน

๖.๔.๙ พัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานสูงอายุ (๖๐ ปีขึ้นไป) เพื่อให้แรงงานนอกระบบและกลุ่มผู้สูงอายุเข้าถึงสิทธิการได้รับการคุ้มครองอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จำนวน ๔๓๙ คน และจัด**ฝึกอบรมแรงงานผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ** เพื่อฝึกอาชีพเพิ่มทักษะให้กับผู้สูงอายุ ให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะฝีมือ มีอาชีพ มีรายได้ เพื่อสร้างความยั่งยืนในการประกอบอาชีพ สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีผู้เข้ารับการฝึก จำนวน ๑๐,๘๘๔ คน

๖.๔.๑๐ ส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มได้รับบริการส่งเสริมการมีงานทำ

(๑) **ให้บริการจัดหางานในประเทศ** ดังนี้ ๑) โครงการจัดหางานเชิงรุกเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายได้มีอาชีพ มีงานทำที่มั่นคง ยั่งยืน มีรายได้เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สังคมกลุ่มฐานราก ๒) โครงการนัดพบแรงงาน เพื่อให้บริการจัดหางานแก่ประชาชนผู้ต้องการหางานทำ ผู้ต้องการเปลี่ยนงาน ผู้ว่างงาน ผู้สำเร็จการศึกษาใหม่ เพิ่มโอกาสให้ผู้สมัครงานได้เลือกตำแหน่งงานที่ตรงกับความรู้ ความสามารถและความถนัดของตนเอง ๓) โครงการให้บริการจัดหางานแก่กลุ่มคนพิเศษ จัดหางานพิเศษสำหรับผู้พ้นโทษ ประชารัฐรวมพลังสร้างยุวแรงงาน จัดหางานให้คนพิการมีงานทำ และส่งเสริมคนพิการทำงานในหน่วยงานภาครัฐ ๔) โครงการ ๓ ม. (มีงาน มีเงิน มีวุฒิการศึกษาเพิ่ม) เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา ได้มีงานทำและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ยกระดับคุณภาพชีวิตผู้อยู่ในวัยกำลังแรงงานให้มีงานทำ มีรายได้ และมีวุฒิการศึกษาเพิ่มขึ้น ๕) โครงการจัดหางานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อให้บริการจัดหางานแก่ผู้ประกันตนกรณีว่างงาน (ลาออกหรือถูกเลิกจ้าง) ผู้ว่างงาน ผู้มีรายได้น้อย ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ เกษตรกรที่ว่างงานตามฤดูกาล ให้ได้รับความสะดวก รวดเร็ว และได้รับการบรรจุงาน และ ๖) ส่งเสริมการจ้างงานใหม่สำหรับผู้จบการศึกษาใหม่โดยภาครัฐและเอกชนให้ได้มีงานทำ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพิ่มทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน มีประชาชนได้รับบริการส่งเสริมการมีงานทำ รวมทั้งสิ้น ๑,๔๗๓,๕๐๘ คน

(๒) **ให้บริการจัดหางานต่างประเทศ** โดยให้ผู้ลงทะเบียนแจ้งความประสงค์จะเดินทางไปทำงานต่างประเทศได้รับอนุมัติให้เดินทางไปทำงานต่างประเทศตามพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้แก่ ๑) บริษัทจัดหางานจัดส่ง ๒) กรมการจัดหางานจัดส่ง (รัฐจัดส่ง) ๓) นายจ้างพาลูกจ้างไปทำงานต่างประเทศ ๔) นายจ้างส่งลูกจ้างไปฝึกงานในต่างประเทศ และ ๕) คนหางานเดินทางไปทำงานต่างประเทศด้วยตนเอง และเดินทางกลับไปทำงานต่างประเทศ (Re-entry) มีแรงงานไทยได้รับอนุญาตให้เดินทางไปทำงานต่างประเทศ จำนวน ๔๘,๐๓๘ คน

(๓) **ให้บริการข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงาน** เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงานเพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับข่าวสารทั่วถึงทุกพื้นที่ โดยการเผยแพร่ข้อมูลผ่าน ๕ ช่องทาง คือ จัดส่งทางไปรษณีย์ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต/อีเมล และอื่น ๆ มีผู้นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ จำนวน ๑๑,๑๓๙,๐๕๘ คน

๖.๔.๑๑ เปิดโครงการวันมหกรรมอาชีพ เพื่อเพิ่มโอกาสและเปิดโลกทัศน์ในการประกอบอาชีพ จุดประกายความคิดด้านการประกอบอาชีพให้แก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ให้รู้จักอาชีพ ลักษณะการทำงานและการประกอบอาชีพที่หลากหลาย ทันสมัย รวมทั้งได้รับบริการแนะแนวอาชีพและการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ การทดสอบความพร้อมทางอาชีพ เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือใช้เป็นแนวทางในการเลือกศึกษาต่อหรือเลือกประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม โดยมีผู้ได้รับบริการแนะแนวและส่งเสริมการประกอบอาชีพ จำนวน ๗,๘๗๕ คน

๖.๔.๑๒ บูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน เพื่อให้เข้าถึงสิทธิและสวัสดิการให้ครอบคลุมทุกมิติแบบองค์รวม สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยจัดทำแผนการลงพื้นที่เชิงรุกเพื่อช่วยเหลือแรงงานกลุ่มเปราะบาง จำนวน ๔๑๗ หน่วย เป้าหมายรายครัวเรือน จำนวน ๔๑,๔๒๒ ครัวเรือน และรายสถานประกอบการ จำนวน ๓๒,๓๒๘ แห่ง การช่วยเหลือแรงงานกลุ่มเปราะบาง จำนวน ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) การช่วยเหลือแรงงานเปราะบางซึ่งเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ที่มีรายได้น้อยกว่า ๘,๐๐๐ บาทต่อเดือน ๒) การช่วยเหลือแรงงานสูงอายุเปราะบางที่มีรายได้น้อยหรือไม่มีงานทำ และ ๓) การช่วยเหลือคนพิการเปราะบางที่ไม่มีงานทำ

๖.๔.๑๓ ดำเนินโครงการห้องเรียนกีฬา ในพื้นที่ ๙ โรงเรียน ๘ จังหวัด ครอบคลุม ๔ ภูมิภาค เพื่อพัฒนาสมรรถนะทางร่างกายและทักษะทางด้านกีฬาของนักเรียน (อายุ ๑๒-๑๘ ปี) ที่มีความสามารถพิเศษทางด้านกีฬาในชนิดกีฬาฟุตบอล (ชายและหญิง) วอลเลย์บอล (หญิง) และบาสเกตบอล (หญิง) โดยใช้วิทยาศาสตร์การกีฬาและโภชนาการเป็นฐาน

๖.๔.๑๔ พัฒนาทักษะทางอาชีพ โดยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นการพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างอาชีพและรายได้ที่เหมาะสม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยดำเนินการจัดตั้งศูนย์พัฒนาอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ กระทรวงศึกษาธิการ ประจำจังหวัด (Career & Entrepreneurship Center, Ministry of Education: MOE CEC) ณ สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด ๗๗ จังหวัด ๗๗ ศูนย์ โดยมุ่งเน้นในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

(๑) พัฒนาทักษะทางอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการให้แก่ผู้เรียนและประชาชนทั่วไป ผู้ว่างงาน รวมทั้งประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ หรือประชาชนที่ประกอบอาชีพแล้วต้องการยกระดับทักษะอาชีพ

(๒) จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการมีงานทำในศตวรรษที่ ๒๑ เป็นการสร้างโอกาสให้แก่ผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กนำร่องในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำนวน ๑๘ แห่ง จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ได้ทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย จำนวน ๕ แห่ง เพื่อเป็นโรงเรียนต้นแบบทางเลือกเฉพาะสาขาวิชาที่มีแนวโน้มตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต รวมทั้งเตรียมความพร้อมของนักเรียนเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

(๓) พัฒนาทักษะอาชีพนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจัดการเรียน การสอน และกิจกรรมแนะแนว การเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพตามพัฒนาการตามช่วงวัย การพัฒนาความเข้มแข็งในการขับเคลื่อนงานแนะแนวทั่วประเทศผ่านกลไกศูนย์แนะแนวประจำจังหวัดและศูนย์แนะแนวประจำเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน ๒๖๑ ศูนย์ทั่วประเทศ โครงการห้องเรียนอาชีพ การพัฒนาแบบวัดแววัดความสนใจในอาชีพของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นเครื่องมือให้แก่คุณครูได้ประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จัก ค้นพบตนเอง และพัฒนาตามความสนใจความถนัดสู่การวางแผนเส้นทางการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

(๔) ฝึกอาชีพเพื่อการมีงานทำสำหรับประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในห้วงเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยจัดกิจกรรม เช่น ๑) การจัดทำหลักสูตรหน้ากากอนามัย และ ๒) กิจกรรมล้านเมล็ดพันธุ์ สู้ภัยโควิด เพื่อสอนให้ประชาชนเพาะพันธุ์ เพาะปลูก และแปรรูปเพื่อใช้ในครัวเรือนและจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้

(๕) จัดทำหลักสูตรเพื่อการพัฒนาอาชีพ ReSkill และ UpSkill โดยขับเคลื่อนใน ๕ กลุ่มอาชีพ ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และบริการ ความคิดสร้างสรรค์ และอาชีพเฉพาะทาง จำนวน ๑๐ หลักสูตร ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างบรรณาธิการหลักสูตรผลิตสื่อการเรียนรู้ในรูปของคลิปวิดีโอจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร และพัฒนาระบบหลักสูตรเพื่อการพัฒนาอาชีพ Quick-Win (ต่อยอดอาชีพ) โดยออกแบบ และเผยแพร่แพลตฟอร์ม ในรูปแบบ On Pc และ On Mobile Application

๖.๔.๑๕ จัดการศึกษาตลอดชีวิต ให้กับประชาชนทุกช่วงวัยอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ประชาชนแต่ละช่วงวัยได้รับการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทและความต้องการ พัฒนาเต็มศักยภาพตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยชรา โดยได้จัดทำและพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัยเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับประชาชนในการเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย (Aging Society) ตามโครงการจัดและส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อคงพัฒนาการทางกาย จิต และสมองของผู้สูงอายุผ่านกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับผู้สูงอายุใน “มิติสุขภาพ” โดยจัดอบรมแบบออนไลน์ให้แก่คณะครู กศน. และบุคลากรทางการศึกษา กศน. จำนวน ๒ รุ่น ในพื้นที่ ๕๖ จังหวัด (๕๔๑ อำเภอ) รวมทั้งสิ้น ๑,๑๓๘ คน และจะขยายผลการจัดกิจกรรมสู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ คน

๖.๕ การส่งเสริมหลักคิดที่ถูกต้อง

๖.๕.๑ ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ รวมทั้งเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองดี เป็นการส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และฝึกทักษะพัฒนากระบวนการคิดให้กับนักเรียน โดยใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจ ปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีงามได้อย่างเหมาะสม มีเจตคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองที่ดี และมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงและมีคุณธรรม โดยมีครูและนักเรียนที่ได้รับการพัฒนา จำนวน ๒,๑๑๑ คน

๖.๕.๒ ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด ดังนี้ ๑) **ลูกเสือ เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่** เปิดโอกาสให้มีการสอบวิชาพิเศษตามความถนัด ความสนใจและความต้องการ สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงานในอนาคต มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑๖๗ คน และ ๒) **เจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชายุวกาชาด** ฝึกอบรมหลักสูตรครูผู้สอนกิจกรรมยุวกาชาด ให้กับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด จำนวน ๑๘ จังหวัด มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑,๐๘๐ คน

๖.๕.๓ ขับเคลื่อนประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยดำเนินการจัดทำ (ร่าง) ประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. .... เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ซึ่งร่างฯ ดังกล่าวจะครอบคลุมถึงบทบาทอำนาจหน้าที่ของ ก.ค.ศ. ส่วนราชการและหน่วยงาน และผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ภายใต้หลักการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นข้าราชการที่ดีมีจริยธรรม เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานนำไปจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมของตนเอง

๖.๕.๔ ดำเนินโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแนวทางการดำเนินโครงการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนำเสนอผลงาน การประกวดแข่งขันกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้โครงการฯ ระดับประเทศ และกิจกรรมเนื่องในวันต่อต้านคอร์รัปชันสากล ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการโรงเรียนสุจริตของแต่ละโรงเรียนและโรงเรียนนำไปปรับใช้ในโรงเรียนได้ โดยมีโรงเรียนสุจริตต้นแบบและเครือข่ายโรงเรียนสุจริตที่มีความโดดเด่นเป็นที่ประจักษ์ สามารถเป็นต้นแบบให้โรงเรียนและหน่วยงานอื่น ๆ ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน นำไปปรับใช้ขยายผลในการเสริมสร้างความสุจริตให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม

๖.๕.๕ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองดี โดยจัดอบรม “การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม กับครูมืออาชีพ” เพื่อให้ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความคิดเชิงบวกกับการทำงานในองค์กรและการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม การทำงานเป็นทีม การตระหนักถึงสิทธิเด็ก การคุ้มครองเด็กจากการถูกล่วงละเมิด การวิเคราะห์ถึงความพร้อมในการรับมือและจัดการกับการล่วงละเมิดที่อาจเกิดขึ้นภายในโรงเรียน รวมทั้งสร้างแนวทางการจัดทำแผนการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สร้างสื่อ นวัตกรรม ในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในโรงเรียน จำนวน ๒ รุ่น ในสถานศึกษา จำนวน ๕๘ โรงเรียน ประกอบด้วย รุ่นที่ ๑ มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๑๒๐ คน และรุ่นที่ ๒ มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๑๒๐ คน

๖.๕.๖ ดำเนินโครงการโรงเรียนคุณธรรมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยได้ถ่ายทอดประสบการณ์องค์ความรู้และพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหาร ทั้งนี้ มีนักเรียนที่ได้รับการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม จำนวน ๑,๑๙๐,๐๐๐ คน และผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๗๒,๐๐๐ คน

๖.๕.๗ พัฒนายุวทูตความดีสู่วิถีพลเมืองโลกในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกจิตอาสา และมีโลกทัศน์ที่กว้างไกลตามแนวทางศาสตร์พระราชา มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีคุณสมบัติที่สำคัญในการเป็นนักการทูตน้อยที่ดีและเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงด้วยการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) ทั้งนี้ ได้โอนจัดสรรงบประมาณ รอบที่ ๒ ครั้งที่ ๑ โครงการยุวทูตความดีฝึกจิตอาสา สานต่อปณิธานความดี ร่วมแรงร่วมใจ ต้านภัยโควิด-๑๙ ให้แก่โรงเรียน จำนวน ๑๐๖ โรงเรียน โรงเรียนละ ๕,๗๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมและถอดบทเรียนในรูปแบบวิจัยและสังเคราะห์นวัตกรรมความดีเพื่อพัฒนานวัตกรรมความดี (Virtue Innovation Model)

๗. การจัดทำระบบปริญญาชุมชนและการจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น

๗.๑ การจัดฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนาทักษะและเสริมสร้างประสบการณ์ด้านอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความต้องการของปัจเจกบุคคลและชุมชน ในลักษณะของการตอบสนองที่รวดเร็วและสอดคล้องตามนโยบายประเทศไทย ๔.๐ เช่น การทำขนมไทยเพื่อการค้า การแปรรูปอาหาร การตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ เทคนิคการพูดไลฟ์สด การนวดฝ่าเท้าและนวดไทยเพื่อสุขภาพ การเลี้ยงผึ้งโพรงป่า การตัดเย็บหน้ากากอนามัยจากผ้าทอกะเหรี่ยง บาริสต้ามืออาชีพ เทคนิคการถ่ายภาพด้วยสมาร์ทโฟน โดยมีผู้เข้าร่วมรับการอบรม จำนวน ๕,๒๖๕ คน

๗.๒ การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร โดยมีโรงเรียนฝึกอาชีพ จำนวน ๑๐ แห่ง จัดการศึกษาในสาขาอาชีพต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนที่สนใจ เช่น ผู้ว่างงานที่ต้องการมีงานทำ ผู้ถูกเลิกจ้างงาน และผู้ที่สนใจจะศึกษาต่อด้านวิชาชีพตามความถนัด ความสามารถ เป็นทางเลือกและเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ ความต้องการของผู้เรียน เพื่อพัฒนาทักษะและวิชาชีพให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพหารายได้เพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัว เช่น วิชาช่างยนต์ วิชาช่างไฟฟ้า วิชาแฟชั่นและสิ่งทอ วิชาอาหารและโภชนาการ วิชาเสริมสวย มีผู้สมัครเรียน จำนวน ๑๓,๘๑๙ คน และผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพและมีรายได้เสริม คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๘๙

นโยบายข้อ ๔

การพัฒนาระบบสาธารณสุข และหลักประกันทางสังคม

นโยบายข้อ ๙

การพัฒนาระบบสาธารณสุข และหลักประกันทางสังคม

มุ่งเน้นการจัดบริการสาธารณสุขและระบบความคุ้มครองทางสังคมที่ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่มอย่างเหมาะสมนำไปสู่ความเสมอภาค ประกอบด้วย

๙.๑ พัฒนาระบบบริการสาธารณสุข แพทย์สมัยใหม่ และแพทย์แผนไทยให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และมีคุณภาพทัดเทียมกันทั่วทุกพื้นที่ รวมถึงการยกระดับไปสู่ความเชี่ยวชาญในด้านการแพทย์แม่นยำ และยกระดับระบบหลักประกันสุขภาพให้ครอบคลุมแรงงานนอกระบบ โดยอยู่บนพื้นฐานหลักประสิทธิภาพและความยั่งยืนทางการคลังของประเทศ ส่งเสริมให้มีมาตรการสร้างเสริมสุขภาวะและอนามัยให้คนไทยทุกช่วงวัยมีสุขภาพแข็งแรงและลดอัตราการเจ็บป่วยโรคเรื้อรัง พร้อมทั้งจัดให้มีสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เอื้อต่อสุขภาพของประชาชนอย่างเหมาะสมและพอเพียง

๙.๒ ส่งเสริมการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ โดยการพัฒนาองค์ความรู้ด้านสุขภาวะที่ถูกต้องของคนทุกกลุ่มวัย ส่งเสริมการเล่นกีฬาและออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างสุขภาวะ สร้างระบบรับมือต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ ทั้งระบบติดตาม เฝ้าระวัง และการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขอย่างครบวงจรและบูรณาการ จัดระบบการแพทย์ปฐมภูมิที่มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวดูแลอย่างทั่วถึงและส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

๙.๓ พัฒนาและยกระดับความรู้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ให้เป็นหมอประจำบ้านควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารทางการแพทย์ เร่งพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่มีคุณภาพให้ทั่วถึงและครอบคลุมประชากรทุกภาคส่วน ลดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการบริการในแต่ละระบบ พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริการสาธารณสุขในชุมชนผ่านการพัฒนาระบบการแพทย์ทางไกลควบคู่ไปกับการเพิ่มบทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และการยกระดับคุณภาพการบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เพื่อให้ประชาชนในทุกครัวเรือนทุกพื้นที่โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่อยู่ในชุมชนสามารถเข้าถึงหน่วยบริการสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว

๙.๔ สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมด้านการศึกษา สุขภาพ การมีงานทำที่เหมาะสมกับประชากรทุกกลุ่ม มีการลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยตรง จัดให้มีระบบบำเหน็จบำนาญหลังพ้นวัยทำงาน ปฏิรูประบบภาษีให้ส่งเสริมความเสมอภาคทางสังคม สร้างความเสมอภาคทางการศึกษาผ่านกลไกกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา และยกระดับคุณภาพการศึกษาผ่านการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงคุ้มครองแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบให้ได้รับความปลอดภัยและมีสุขอนามัยที่ดีในการทำงาน ได้รับรายได้ สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ที่เหมาะสมแก่การดำรงชีพ

๑. การพัฒนาระบบบริการสาธารณสุข แพทย์สมัยใหม่ และแพทย์แผนไทย

๑.๑ การพัฒนาบริการโรคหลอดเลือดสมอง เพื่อลดอัตราตายและความพิการในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง โดยได้มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลระดับต่าง ๆ ให้มีความพร้อมในการดูแลรักษาผู้ป่วย จำนวน ๗ ครั้ง มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๑,๓๔๐ คน ตรวจประเมินศูนย์โรคหลอดเลือดสมองตามมาตรฐานกระทรวงสาธารณสุขร่วมกับโรงพยาบาลเครือข่ายโรคหลอดเลือดสมอง มีโรงพยาบาลที่ขอรับการประเมิน จำนวน ๒๗ แห่ง และจากข้อมูลการเฝ้าระวังพบว่า อัตราตายของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองคิดเป็นร้อยละ ๘.๒ (การจำหน่ายสถานะตายของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ๑๐,๒๘๑ ครั้ง จากผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองในช่วงเวลาเดียวกัน ๑๒๕,๕๗๐ ครั้ง) แยกเป็นรายเขตสุขภาพได้ ดังนี้

ร้อยละอัตราตายของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ๑๓ เขตสุขภาพ

ที่มา: ระบบ Health Data Center สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

๑.๒ การพัฒนาระบบบริการผ่าตัดแบบวันเดียวกลับ (One Day Surgery) เป็นการผ่าตัดด้วยนวัตกรรมทางการแพทย์สมัยใหม่ สำหรับโรคที่วินิจฉัยได้แน่นอนและใช้การรักษาตรงไปตรงมาในขั้นตอนเดียว ทำให้ผู้ป่วยเข้าถึงบริการผ่าตัดได้อย่างทั่วถึง ลดระยะการรอคอยผ่าตัด ลดการติดเชื้อ ทำให้การผ่าตัดสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีโรคที่สามารถให้บริการผ่าตัดแบบวันเดียวกลับแล้ว จำนวน ๓๑ กลุ่มโรค เช่น โรคไส้เลื่อนขาหนีบ โรคถุงน้ำอัณฑะ โรคริดสีดวงทวาร ภาวะเลือดออกผิดปกติทางช่องคลอด ภาวะหลอดอาหารตีบ ติ่งเนื้องอกในลำไส้ใหญ่ นิ่วในท่อน้ำดี และภาวะท่อน้ำดีตีบ มีผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดแบบ One Day Surgery จำนวน ๑๓,๐๘๒ ราย จากผู้ป่วยที่เข้าเงื่อนไข จำนวน ๕๔,๖๔๙ ราย สามารถลดค่าใช้จ่ายภาคประชาชนได้ ๑๓,๐๘๒,๐๐๐ บาท และลดวันนอนในโรงพยาบาล จำนวน ๒๖,๑๔๖ วัน

มีผู้ป่วยเข้ารับการผ่าตัดแบบวันเดียวกลับ ๑๓,๐๘๒ ราย สามารถลดค่าใช้จ่ายให้แก่ประชาชนได้กว่า ๑๓ ล้านบาท

๑.๓ การพัฒนาระบบบริการสุขภาพผู้สูงอายุ

๑.๓.๑ พัฒนาระบบบริการสุขภาพผู้สูงอายุในสถานบริการสุขภาพหรือคลินิกผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการสุขภาพและได้รับการดูแลรักษาอย่างถูกต้องและเหมาะสม ส่งเสริมสมรรถนะทางร่างกาย สมอง สุขภาพจิต และสังคมของผู้สูงอายุ ป้องกันหรือลดการเกิดภาวะพึ่งพิงในผู้สูงอายุ โดยมีระบบการคัดกรอง รับ-ส่งต่อระดับชุมชน (Community Screening) พัฒนาโปรแกรม Mobile Geriatric Assessment (MGA) และฐานข้อมูลการจัดบริการสุขภาพ ผู้สูงอายุในสถานบริการสุขภาพ/คลินิกผู้สูงอายุ โดยบุคลากรสาธารณสุขได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ จำนวน ๕๐๐ คน มีผู้สูงอายุที่เข้ามารับบริการ จำนวน ๓๑,๐๓๘ คน

๑.๓.๒ พัฒนาระบบการป้องกันโรคระดับทุติยภูมิ เพื่อดูแลรักษากลุ่มอาการหรือโรคที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ ส่งเสริมและสนับสนุนให้จังหวัดที่มีความพร้อมจัดบริการป้องกันระดับทุติยภูมิในโรคและกลุ่มอาการสูงอายุ โดยการจัดอบรมบุคลากร (ครู ก.) ในการคัดกรอง/ประเมินโรคและกลุ่มอาการสูงอายุ และนำเข้าสู่ระบบ Aging Health Data สนับสนุนงานบริการด้านเทคนิค ได้แก่ เครื่องมือคัดกรองและระบบฐานข้อมูล ให้คำปรึกษาทางออนไลน์ และการใช้ระบบโทรศัพท์ จัดทำคู่มือคัดกรองและประเมินผู้สูงอายุ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๔) ผู้สูงอายุ (ในพื้นที่เป้าหมาย) ได้รับการคัดกรอง/ประเมินสุขภาพที่จำเป็น ได้แก่ โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง หัวใจและหลอดเลือดสมอง ช่องปาก ตา สมรรถภาพสมอง ภาวะซึมเศร้า ข้อเข่าเสื่อม ภาวะหกล้ม การกลั้นปัสสาวะ ภาวะโภชนาการ ปัญหาการนอน และความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน (Barthel Activities of Daily Living: ADL) จำนวน ๒๒๐,๐๐๐ คน (เป้าหมาย ๕๐๐,๐๐๐ คน) หลังจากคัดกรองฯ ผู้สูงอายุจะได้รับการส่งต่อในสถานพยาบาลเพื่อดูแลรักษาที่เหมาะสมกับปัญหาตั้งแต่ยังไม่เจ็บป่วยรุนแรง และเพื่อบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลรายหัวในกลุ่มผู้สูงอายุ (Elderly Health Expenditure)

๑.๔ การพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ลงนามบันทึกความร่วมมือในระดับกระทรวงและระดับหน่วยงานเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การจัดตั้งเครือข่ายศูนย์ความเป็นเลิศทางการแพทย์ สถาบันทางการแพทย์ และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในภาพรวมของประเทศในระยะยาว (๕-๑๐ ปี) หรือ Excellence Center ประกอบด้วย **๓ ยุทธศาสตร์** คือ **ยุทธศาสตร์ที่ ๑** การสร้างความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศ (Competitive Advantage) **ยุทธศาสตร์ที่ ๒** การสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบสุขภาพ (Health Service System Strengthening) และ**ยุทธศาสตร์ที่ ๓** การลดความเหลื่อมล้ำของการได้รับบริการและสถานพยาบาล (Disparity of Services Rendering) เน้นการพัฒนาด้านพื้นฐานในเขตสุขภาพ ๕ สาขาหลัก ได้แก่ หัวใจและหลอดเลือด มะเร็ง การบาดเจ็บและการแพทย์ฉุกเฉิน ทารกแรกเกิด และการปลูกถ่ายอวัยวะ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงของระบบบริการสุขภาพที่มีประสิทธิภาพ ลดช่องว่างการเข้าถึงบริการสุขภาพของประชาชน จัดทำแผนกำลังคนตามการจัดระบบบริการโดยเขตสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข (Service Delivery & HR Blueprint) และสนับสนุนการกระจายบุคลากรทางการแพทย์ในพื้นที่ขาดแคลน รวมทั้งจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศทางการแพทย์ฯ กระจายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ

โดยในปี ๒๕๖๔ ได้กำหนดเป้าหมายลดการส่งต่อผู้ป่วยนอกเขตสุขภาพ ๔ สาขา ได้แก่ โรคหัวใจ มะเร็ง อุบัติเหตุและฉุกเฉิน และทารกแรกเกิดลดลง โดยมีแนวทางการประสานงานรับ-ส่งต่อผู้ป่วย การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งต่อผู้ป่วย จัดระบบข้อมูลการส่งผู้ป่วยสาขาที่เป็นปัญหา มีการจัดทำเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญและจัดทำระบบส่งต่อที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และปัญหาของจังหวัด พร้อมทั้งมีการติดตามผลและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาในระยะต่อไป ทั้งนี้ จากผลการดำเนินงานพบว่าสามารถลดการส่งต่อผู้ป่วยนอกเขตสุขภาพ ๔ สาขาได้ คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๔ ดังนี้

ตารางการส่งต่อผู้ป่วยนอกเขตสุขภาพ ๔ สาขา

เขตสุขภาพ	ส่งต่อออกนอกเขต ปี ๒๕๖๓	ส่งต่อออกนอกเขต ปี ๒๕๖๔	คิดเป็นร้อยละ เพิ่ม/(ลด)
๑	๕๖	๔๙	(๑๒.๕)
๒	๑,๓๑๓	๙๔๗	(๒๗.๙)
๓	๓,๔๘๐	๒,๑๙๒	(๓๗.๐)
๔	๒,๓๔๐	๑,๘๘๘	(๑๙.๓)
๕	๕,๙๔๔	๔,๓๕๘	(๒๖.๗)
๖	๓,๕๙๓	๒,๙๐๘	(๑๙.๑)
๗	๑๗๑	๑๑๗	(๓๑.๖)
๘	๑,๕๖๕	๑,๐๙๙	(๒๙.๘)
๙	๑๒๕	๕๓๙	๓๓๑.๒
๑๐	๒๖๐	๒๔๓	(๖.๕)
๑๑	๘๖๕	๕๗๒	(๓๓.๙)
๑๒	๑๔๑	๑๐๒	(๒๗.๗)
รวม	**๑๙,๘๕๓**	**๑๕,๐๑๔**	**(๒๔.๔)**

ที่มา : ระบบ Health Data Center สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

๑.๕ การให้บริการตามแนวปฏิบัติการแพทย์วิถีใหม่ (New Normal Medical Care) เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการดำเนินงานของสถานพยาบาลในโรงพยาบาลศูนย์ (โรงพยาบาลระดับ A) และโรงพยาบาลทั่วไปที่มีขีดความสามารถรองรับผู้ป่วยที่ต้องการการรักษาที่ยุ่งยากซับซ้อนระดับเชี่ยวชาญเฉพาะ (โรงพยาบาลระดับ S) ให้มีความปลอดภัยทั้งผู้ให้บริการและผู้มารับบริการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) โดยมีการประเมินผลองค์ประกอบที่สำคัญต่อการพัฒนาการให้บริการตามแนวปฏิบัติการแพทย์วิถีใหม่ ได้แก่ ๑) **ด้านระบบ** เช่น ระบบคัดกรอง ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การจัดโซน การใช้ระบบสารสนเทศ จัดระบบคิดการสื่อสาร ๒) **ด้านโครงสร้าง** เช่น โครงสร้างอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม การระบายอากาศ และ ๓) **ด้านบุคลากร** เช่น การจัดอัตรากำลัง การฝึกอบรมบุคลากร การใช้อุปกรณ์ป้องกันและสร้างความปลอดภัย โดยผลการดำเนินงานพบว่า โรงพยาบาลระดับ A และโรงพยาบาลระดับ S มีการปฏิบัติตามแนวทางการแพทย์วิถีใหม่ จำนวน ๒๙ แห่ง จากกลุ่มเป้าหมาย ๘๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๙

๑.๖ การพัฒนาระบบบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้ส่งเสริมการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขด้วยการตรวจ วินิจฉัย รักษาโรค และฟื้นฟูสภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในแผนกผู้ป่วยนอก รวมถึงการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อใช้ในการดูแลสุขภาพประชาชนเพื่อให้ประชนเข้าถึงบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพและครอบคลุมสถานบริการทุกระดับ จากผลการดำเนินงานพบว่า มีผู้ป่วยนอกเข้ารับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน ๒๓,๓๗๔,๑๓๑ ครั้ง จากการให้บริการผู้ป่วยนอกทั้งหมด ๑๑๓,๖๔๗,๒๕๘ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖ (เป้าหมายร้อยละ ๒๐.๕)

๑.๗ การพัฒนาระบบสุขภาพปฐมภูมิ

๑.๗.๑ จัดตั้งหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้มีระบบการแพทย์ปฐมภูมิที่มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวดูแลประชาชนในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพของรัฐอย่างเท่าเทียม เพื่อให้ประชาชนทุกคนเข้าถึงบริการสุขภาพใกล้บ้าน สะดวก ลดเวลารอคอย และลดความแออัด และเพื่อให้เกิดกลไกกระบวนการในการจัดระบบสุขภาพปฐมภูมิที่มีระบบและมีประสิทธิภาพ ได้มีการตราพระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมทั้งออกกฎหมายลำดับรองภายใต้พระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๓๔ ฉบับ โดยได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา จำนวน ๒๑ ฉบับ และอยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑๓ ฉบับ มีการขึ้นทะเบียนของหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ จำนวน ๒,๒๖๖ ทีม คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๖ (เป้าหมาย ๒,๕๐๐ ทีม) ประชาชนที่มีรายชื่ออยู่ในหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิได้รับการดูแล โดยมีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) หมอประจำบ้าน คณะผู้ให้บริการสุขภาพปฐมภูมิ และแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวหรือแพทย์ที่ผ่านการอบรม จำนวน ๒๓.๙๙ ล้านคน

๑.๗.๒ พัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและดูแลกลุ่มเปราะบางในพื้นที่ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยใช้หลักการ “พื้นที่เป็นฐาน ประชาชนเป็นศูนย์กลาง” เป็นไปตามเจตนารมณ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้สร้างกลไกขับเคลื่อนที่เชื่อมโยงระบบบริการปฐมภูมิกับชุมชนและท้องถิ่นผ่านคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) ทุกอำเภอ (๘๗๘ อำเภอ) ในการคัดเลือกประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและจัดทำแผนดำเนินการพัฒนา/แก้ไขปัญหาสำคัญตามบริบทในพื้นที่อย่างน้อย ๒ ประเด็น/อำเภอ ส่งผลให้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เกิดประเด็นในพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จำนวน ๒,๗๗๗ ประเด็น โดยประเด็นที่มีการขับเคลื่อนสูงสุด ๕ อันดับ (คิดเป็นร้อยละของจำนวนอำเภอทั้งหมด) คือ ๑) การดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้เปราะบาง จำนวน ๕๑๗ อำเภอ (ร้อยละ ๕๘.๘) ๒) การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๔๕๗ อำเภอ (ร้อยละ ๕๒) ๓) อุบัติเหตุ จำนวน ๔๑๓ อำเภอ (ร้อยละ ๔๗) ๔) อาหารปลอดภัย เกษตรปลอดสารเคมี จำนวน ๒๙๔ อำเภอ (ร้อยละ ๔๔๔) และ ๕) โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) จำนวน ๒๓๐ อำเภอ (ร้อยละ ๒๖.๑)

๑.๗.๓ ส่งเสริมให้คนไทยทุกครอบครัวมีหมอประจำตัว ๓ คน เพื่อมุ่งเน้นการดูแลสุขภาพของประชาชนที่บ้านและชุมชน “ดูแลใกล้ตัว ใกล้บ้าน ใกล้ใจ” เพิ่มความครอบคลุมให้ได้รับบริการต่อเนื่อง ลดการเดินทาง ลดความแออัดของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ เน้นการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และส่งต่อรักษาในโรคซับซ้อนยุ่งยาก โดยมีสัดส่วนในการดูแลประชาชน ดังนี้

(๑) **หมอคนที่ ๑ หมอประจำบ้าน** คือ อสม. เป็นหมอใกล้ตัว แนะนำดูแลผู้ป่วยถึงบ้านและสุขภาพของคนในชุมชน **ซึ่งหมอ ๑ คน ดูแลประชาชน ๑๐-๒๐ หลังคาเรือน** โดยมี อสม. ที่ได้รับการยืนยันตัวในระบบแล้ว จำนวน ๗๙๑,๙๐๕ คน

(๒) **หมอคนที่ ๒ หมอสาธารณสุข** คือ บุคลากรในสถานบริการปฐมภูมิ ให้การรักษาและส่งต่อ รวมถึงดูแลสุขภาพให้คำแนะนำประชาชนในทุกมิติ **ซึ่งหมอ ๑ คน ดูแลประชาชน ๑,๒๕๐-๒,๕๐๐ คน** โดยมีหมอสาธารณสุขที่ได้รับการยืนยันตัวในระบบแล้ว ๔๑,๘๗๔ คน

(๓) **หมอคนที่ ๓ หมอครอบครัว** คือ แพทย์ในโรงพยาบาล รับการส่งต่อ **ซึ่งหมอ ๑ คน ดูแลประชาชน ๘,๐๐๐-๑๒,๐๐๐ คน** โดยมีหมอครอบครัวที่ได้รับการยืนยันตัวในระบบแล้ว ๗,๓๕๐ คน

๑.๘ การพัฒนาระบบบริการสาธารณสุข

๑.๘.๑ พัฒนาแอปพลิเคชัน “หมอชนะ” เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยให้การติดตามและเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) มีความครอบคลุมมากขึ้น โดยแอปพลิเคชันหมอชนะจะบันทึกข้อมูลการเดินทางของผู้ใช้งานด้วยเทคโนโลยี GPS และ Bluetooth และจะแจ้งเตือนประชาชนเมื่ออยู่ในบริเวณใกล้ชิดหรือสัมผัสกับผู้ป่วยโควิด-๑๙ ให้เฝ้าสังเกตอาการตนเองและเข้าพบเจ้าหน้าที่ได้อย่างทันการณ์ พร้อมวิธีการปฏิบัติตนที่ถูกต้องได้

๑.๘.๒ จัดทำระบบบริหารจัดการเตียงสำหรับผู้ป่วยโควิด-๑๙ ภายใต้ชื่อ CO-link เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการสาธารณสุขและแก้ปัญหาการจัดสรรผู้ป่วยเข้าสู่ระบบ ภายใน ๒๔ ชั่วโมง นำร่องพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และพร้อมพัฒนารองรับข้อมูลผู้ป่วยโควิด-๑๙ ทั่วประเทศ

๑.๘.๓ พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลสุขภาพเพื่อการสาธารณสุข (Health Information Exchange: HIE) เพื่อให้แพทย์สามารถเข้าถึงประวัติการรักษาพยาบาลของผู้เข้ารับการรักษาจากโรงพยาบาลต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยมีโรงพยาบาลเข้าร่วมโครงการในระยะแรกแล้ว จำนวน ๑๐๐ แห่ง

๒. การส่งเสริมการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ

๒.๑ การดูแลสุขภาพองค์รวม ได้พัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัยด้านสุขภาพ ดังนี้

๒.๑.๑ ดำเนินโครงการมหัศจรรย์ ๑,๐๐๐ วันแรกของชีวิต เป็นการดูแลเด็กอายุ ๐-๒ ปี ตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิในครรภ์มารดา จนถึงอายุ ๒ ปี โดยการส่งเสริมโภชนาการร่วมกับการบูรณาการงานสุขภาพอื่น ๆ เช่น สุขภาพช่องปาก กิจกรรมทางกาย การนอน สุขาภิบาลอาหารและน้ำ โดยขับเคลื่อนจังหวัดต้นแบบมหัศจรรย์ ๑,๐๐๐ วันแรกของชีวิต เขตสุขภาพละ ๒ จังหวัด และขับเคลื่อนตำบลต้นแบบ จำนวน ๔,๒๕๕ ตำบล นอกจากนี้ ได้รณรงค์สื่อสารการบริโภคอาหารเด็กตามวัย อาหารสำหรับหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร จัดทำสื่อดิจิทัลส่งเสริมโภชนาการเด็กและสตรีเพื่อเตรียมความพร้อมของสตรีระหว่างตั้งครรภ์และหลังคลอดไปจนกระทั่งเด็กอายุ ๒ ปี

๒.๑.๒ ส่งเสริมการเจริญเติบโตและให้เด็กมีพัฒนาการสมวัย ได้พัฒนาระบบเฝ้าระวังการเจริญเติบโตของเด็ก ๐-๕ ปี โดยการตรวจคัดกรอง และส่งต่อเมื่อพบอาการผิดปกติ ทั้งนี้ ผลการประเมินพบว่าเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วนและส่วนสูงเฉลี่ยที่อายุ ๕ ปี จำนวน ๓,๗๗๓,๖๓๕ คน จากเด็กที่เข้ารับการประเมิน จำนวน ๖,๐๘๗,๓๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒ และเด็ก ๐-๕ ปี มีพัฒนาการสมวัย จำนวน ๑,๑๖๗,๗๕๐ คน จากเด็กที่เข้ารับการประเมิน ๑,๓๔๕,๒๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๘ สำหรับเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าได้จัดบริการดูแลช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วย TEDA4I (Thai Early Developmental Assessment for Intervention) หรือเครื่องมือมาตรฐานอื่น โดยเด็กปฐมวัยที่ได้รับการคัดกรองแล้วพบว่ามีพัฒนาการล่าช้าได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วย TDA4I หรือเครื่องมือมาตรฐานอื่น จำนวน ๓,๔๓๙ คน จากเด็กปฐมวัยที่ได้รับการคัดกรองว่ามีพัฒนาการล่าช้า จำนวน ๔,๙๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๙

เด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน ๓,๗๗๓,๖๓๕ คน มีพัฒนาการสมวัย ๑.๑๗ ล้านคน คิดเป็น ๘๖.๘% จากเด็กที่เข้ารับการประเมิน

๒.๑.๓ พัฒนาระบบการดูแลส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนแบบบูรณาการ ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การวางแผนการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคล (Care Plan) เพื่อให้เกิดการดูแลผู้สูงอายุแบบมีภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการในการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคล มุ่งเน้นในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงทั้งกลุ่มติดสังคม กลุ่มติดบ้าน และกลุ่มติดเตียง เน้นการสร้างศักยภาพของบุคลากรและเครือข่ายในชุมชน สนับสนุนส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ และพัฒนาทักษะกายใจในผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) ผู้สูงอายุได้รับการประเมินและคัดกรองสุขภาพเบื้องต้น จำแนกตามความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน จำนวน ๗,๖๘๖,๑๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๙ จากจำนวนผู้สูงอายุที่อยู่ในระบบ HDC (Health Data Center) จำนวน ๙,๑๕๗,๙๐๗ คน แบ่งเป็น ผู้สูงอายุที่ติดสังคม จำนวน ๗,๔๓๒,๓๑๓ คน ติดบ้าน จำนวน ๒๐๖,๗๒๕ คน และติดเตียง จำนวน ๔๗,๑๐๗ คน

(๒) ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับการดูแลตาม Care Plan จำนวน ๓๑๕,๒๑๘ คน จากจำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงทุกสิทธิ์ จำนวน ๓๔๐,๘๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๔

(๓) ตำบลมีระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาวในชุมชนผ่านเกณฑ์ จำนวน ๖,๙๙๗ ตำบล จากจำนวนตำบลทั้งหมด ๗,๒๕๕ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๔

๒.๒ การส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพและสุขภาวะให้แก่ประชาชน ได้จัดทำร่างแผนปฏิบัติการด้านความรอบรู้ด้านสุขภาพระดับประเทศ เฝ้าระวังและตรวจสอบข้อมูลข่าวปลอมและข้อมูลที่ทำให้ประชาชนสับสนจากสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน ๒๗๖ ข่าว ผลิตสื่อเสียงตามสาย ๗ ภาษา (ไทยกลาง ไทยอีสาน ไทยใต้ ไทยเหนือ ลาว เมียนมา และกัมพูชา) จำนวน ๑๐ ตอน ดำเนินโครงการ ๑๐ ล้านครอบครัวไทยออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ โดยมีผู้ลงทะเบียนเข้าร่วม จำนวน ๕,๗๓๒,๐๙๗ บัญชี มีประชาชนเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๘๒.๖ (เป้าหมายร้อยละ ๗๘) นอกจากนี้ ได้ลงพื้นที่สำรวจความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) และการรับวัคซีนเพื่อชี้เป้าในการพัฒนาขับเคลื่อนงานความรอบรู้ด้านสุขภาพต่อไป และมีการรณรงค์ “ตัดความเสี่ยง สร้างภูมิคุ้มกัน มุ่งมั่น ป้องกันโควิด” รวมทั้งเตรียมความพร้อมในการเปิดภาคเรียนและแผนเผชิญเหตุกรณีป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ระลอกใหม่ในสถานศึกษา

มีประชาชนเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
๘๒.๖%

๒.๓ การยกระดับมาตรฐานด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำในสถานประกอบการประเภทสถานที่จำหน่ายอาหาร และการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของสถานที่พักอาศัยชั่วคราว (โรงแรมและรีสอร์ท) ให้ได้รับการประเมินรับรองมาตรฐานอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานบริการที่พักอาศัยชั่วคราวในพื้นที่ท่องเที่ยว ส่งเสริมการสร้างต้นแบบสถานประกอบการประเภทสถานที่จำหน่ายอาหารในพื้นที่ท่องเที่ยวทั่วประเทศ ได้มีการประเมินมาตรฐานความสะอาด ปลอดภัย ป้องกันโควิดผ่าน Platform THAI Stop COVID Plus โดยมีผู้ประกอบการประเมินตนเองผ่านมาตรฐานฯ คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๙ (ผ่านการประเมิน ๒,๒๖๘ แห่ง จากการประเมินทั้งหมด ๒,๓๘๙ แห่ง)

๒.๔ การพัฒนาระบบเฝ้าระวังและป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ อุบัติซ้ำ กรณีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) โดยปรับเพิ่มมาตรการที่สำคัญในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่สำคัญ ดังนี้

๒.๔.๑ จัดตั้งศูนย์แรกรับ-ส่งต่อผู้ป่วยโควิด-๑๙ จากกรณีพบผู้ป่วยตกค้างไม่สามารถเข้าสู่ระบบบริการหรือโรงพยาบาลได้ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ปรับปรุงอาคารนิมิบุตร สนามกีฬาแห่งชาติ ให้เป็นโรงพยาบาลสนามเปิดรับผู้ป่วยพักค้าง โดยมีแพทย์และพยาบาล รวมถึงอุปกรณ์ทางการแพทย์ในการดูแลรักษาผู้ป่วย มีการจัดการด้านสุขลักษณะและการจัดการขยะที่ถูกต้องและปลอดภัย เพื่อสร้างความมั่นใจให้บุคลากร ผู้ป่วย และประชาชนที่อยู่โดยรอบ พร้อมรับประสาน ส่งต่อผู้ป่วยโควิด-๑๙ เข้าสู่กระบวนการรักษาตามระดับอาการ ทั้งในสถานพยาบาลของรัฐ เครือข่ายโรงพยาบาลเอกชน และ Hospitel สามารถรองรับผู้ป่วยได้ จำนวน ๒๐๐ เตียง เริ่มเปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔ นอกจากนี้ ได้มีการปรับอาคารและสถานที่ในเครือข่ายมหาวิทยาลัยเป็นโรงพยาบาลสนามและศูนย์พักคอยผู้ป่วยโควิด-๑๙ จำนวน ๖๐ แห่งทั่วประเทศ สามารถรองรับผู้ป่วยได้ ๖๐,๐๐๐ คน และเป็นหน่วยบริการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ๑๔ จุด และในพื้นที่ต่างจังหวัด ๗๖ จุด โดยมีบุคลากรและนักศึกษาร่วมเป็นจิตอาสาประจำโรงพยาบาลสนามและหน่วยบริการฉีดวัคซีน

๒.๔.๒ จัดตั้งโรงพยาบาลบุษราคัม เพื่อให้ผู้ป่วยโควิด-๑๙ ให้ได้รับการรักษาที่มีมาตรฐานทางการแพทย์ ผู้ป่วยทุกคนต้องเข้าถึงการรักษาตามเจตนารมณ์ของรัฐบาลที่จะไม่ทอดทิ้งผู้ป่วยไว้ที่บ้าน เป็นศูนย์กลางการดูแลผู้ป่วยโควิด-๑๙ เกณฑ์สีเหลือง (อาการปานกลาง) ณ อาคารชาเลนเจอร์ ๓ เมืองทองธานี ขนาด ๑,๒๐๐ เตียง ขยายได้ถึง ๕,๐๐๐ เตียง เริ่มเปิดดำเนินการเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ระยะแรกเปิดให้บริการจำนวน ๑,๐๙๒ เตียง มีการแยกสัดส่วนห้องผู้ป่วยที่ชัดเจน มีแผนติดตั้งเต็นท์ความดันลบ จำนวน ๑๐๐ เต็นท์ มีเครื่องช่วยหายใจเคลื่อนที่ มีระบบออกซิเจนเหลวเพื่อใช้กับเครื่องช่วยหายใจที่ต่อท่อถึงเตียงคนไข้ที่มีอาการทั้งระบบออกซิเจนแคนนูล่าและระบบไฮโฟลว์ รวม ๒๗๐ เตียง นอกจากนี้ ยังมียาและเวชภัณฑ์ อุปกรณ์ทางการแพทย์ การตรวจทางห้องปฏิบัติการ รถเอกซเรย์เคลื่อนที่ รวมทั้งได้ระดมบุคลากรทางการแพทย์จากทั่วประเทศผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนมาปฏิบัติหน้าที่รวมกว่า ๗๘๐ คน เพื่อดูแลรักษาผู้ป่วยทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ได้ขยายโรงพยาบาลบุษราคัม เฟส ๒ สามารถรองรับผู้ป่วยได้กว่า ๓,๗๐๐ เตียง นอกจากนี้ ได้จัดทางด่วนดูแลกลุ่มผู้ป่วยติดเตียง คนพิการ เด็ก หญิงตั้งครรภ์ และจัดให้มีห้องความดันลบดูแลผู้ป่วยวิกฤตสีแดง จำนวน ๑๗ เตียง ปัจจุบันโรงพยาบาลบุษราคัมดูแลผู้ป่วยโควิด-๑๙ แล้วกว่า ๑๓,๐๐๐ ราย และยังรักษาอยู่กว่า ๓,๕๐๐ ราย นอกจากนี้ ยังได้จัดให้มีโรงพยาบาลสนามในสถานที่อื่น ๆ เช่น การปรับปรุงลานขนถ่ายสินค้า ณ จังหวัดจันทบุรี เป็นโรงพยาบาลสนาม รวมทั้งการสนับสนุนเตียงทหาร จำนวน ๓๗๐ เตียง พร้อมชุดช่างเคลื่อนที่ปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ภาคประชาชนพลเรือน โดยโรงพยาบาลสนามแห่งนี้สามารถรองรับผู้ป่วยได้จำนวน ๑,๐๐๐ เตียง

๒.๔.๓ จัดตั้งและบริหารจัดการสถานที่กักกันโรค โดยใช้สถานที่ของทางราชการ จำนวน ๒ แห่ง และสถานที่ของเอกชน (โรงแรม) จำนวน ๓๒ แห่ง ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และจังหวัดชลบุรี และดำเนินการควบคุมและกำกับดูแลการดำเนินงานของสถานที่กักกันโรคแห่งรัฐทางเลือก จำนวน ๑๔๒ แห่ง การสนับสนุนเครื่องมือและบุคลากรทางการแพทย์ รวมทั้งจัดกำลังพลกว่า ๑,๑๐๐ นาย ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันปฏิบัติหน้าที่รองรับผู้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรทางอากาศกว่า ๖,๖๒๑ เที่ยวบิน โดยมีผู้เข้ารับการคัดกรองและเข้าระบบการกักกันโรคจำนวนทั้งสิ้น ๓๐๙,๒๗๐ คน [State Quarantine (SQ) จำนวน ๑๔๑,๙๓๘ คน และ Alternative State Quarantine (ASQ) จำนวน ๑๖๗,๓๓๒ คน] สามารถคัดกรองผู้ติดเชื้อฯ จำนวน ๒,๕๑๒ คน [(SQ จำนวน ๑,๓๖๙ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔) และ ASQ จำนวน ๑,๑๔๓ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔)] นอกจากนี้ ได้สนับสนุนการลำเลียงอุปกรณ์การแพทย์ไปยังสถานพยาบาลทั่วประเทศ และดำเนินโครงการทุก(ข์)ภัย ไทยช่วยกัน ร่วมปฏิบัติภารกิจ “เติมน้ำใจต่อ...ลมหายใจ” โดยได้จัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่จำเป็นให้กับโรงพยาบาลที่ขาดแคลนทั่วประเทศไทย เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนและช่วยเหลือผู้ป่วยโควิด-๑๙

๒.๔.๔ ดำเนินการฉีดวัคซีนโควิด-๑๙ ได้ประมาณ ๓ แสนโดสต่อวัน โดย ณ วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๔ ฉีดวัคซีนแล้ว ๑๘,๑๙๘,๘๒๕ โดส ทั้งนี้ ได้กำหนดเป้าหมายแรกสำหรับการฉีดวัคซีน ๓ ประการ คือ ๑) ลดการป่วยรุนแรงและเสียชีวิต ๒) ปกป้องระบบสุขภาพ และ ๓) กลับเข้าสู่การใช้ชีวิตประจำวัน เป้าหมายที่สองเพื่อลดการเสียชีวิตและการป่วยที่มีกลุ่มเป้าหมายหลักคือ ผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๒.๕ ล้านคน ฉีดไปแล้ว ๒.๔ ล้านคน (คิดเป็นร้อยละ ๒๐) ผู้ป่วยกลุ่ม ๗ โรคเรื้อรัง จากเป้าหมาย ๕.๓ ล้านคน ฉีดแล้ว ๑.๒ ล้านคน (คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๔) ซึ่งรวมถึงหญิงตั้งครรภ์ โดยจะฉีดให้ครอบคลุมในพื้นที่ระบาดสูงสุดก่อน

๒.๔.๕ จัดตั้งศูนย์ฉีดวัคซีนโควิด-๑๙ ณ สถานีกลางบางซื่อ สามารถรองรับประชาชนได้วันละ ๑๐,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ คนต่อวัน มีเจ้าหน้าที่ให้บริการกว่า ๓๕๐ คน และมีเครื่องมือในการอำนวยความสะดวก ระบบความปลอดภัยด้านสุขภาพ ในระยะแรกเน้นการให้บริการกลุ่มบุคลากรด้านการคมนาคมขนส่งสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มประชากรแฝง ซึ่งไม่ได้มีทะเบียนบ้านอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตลอดจนกลุ่มเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์อื่น ๆ เช่น กลุ่มครูและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มธุรกิจบริการ กลุ่มผู้ป่วย ๗ กลุ่มโรค ต่อมาได้ยกระดับมาให้บริการแก่ผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป กลุ่มโรคอ้วน และสตรีมีครรภ์ ๑๒ สัปดาห์ขึ้นไป และตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ เปิดให้บริการประชาชนทั่วไปอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป และกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์ที่กำหนดที่ลงทะเบียนผ่านเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ ทั้งนี้ มีผู้ใช้บริการศูนย์ฉีดวัคซีนสถานีกลางบางซื่อกว่า ๑ ล้านคน มีการให้บริการฉีดวัคซีนโควิด-๑๙ ไปแล้วกว่า ๑.๒ ล้านโดส

๒.๔.๖ ดำเนินมาตรการ Home Isolation (HI) จากกรณีพบผู้ติดเชื้อโควิด-๑๙ สายพันธุ์เดลต้าจำนวนมาก สถานพยาบาลจะพิจารณาตามเกณฑ์โดยให้ผู้ป่วยที่ไม่มีอาการและมีศักยภาพในการดูแลตนเองได้แยกกักตัวที่บ้าน โดยอยู่ในความดูแลของแพทย์และพยาบาลผ่านระบบการแพทย์ทางไกล (Telemedicine) มาตรการแยกกักตัวระหว่างรอ คือ ๑) ระหว่างรอเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลและแพทย์เห็นว่าสามารถดูแลรักษาที่บ้านระหว่างรอเตียงได้ และ ๒) หลังเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลหรือสถานที่ที่รัฐจัดให้แล้วอย่างน้อย ๑๐ วัน และจำหน่ายกลับบ้านเพื่อรักษาต่อเนื่องที่บ้านโดยวิธี HI จะช่วยเพิ่มจำนวนเตียงไว้รักษาผู้ป่วยที่แสดงอาการและลดการเสียชีวิต ทั้งนี้ ในการดำเนินมาตรการ HI จะมีการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ป่วยในระหว่างกักตัว โดยจัดส่งอาหารให้ผู้ป่วย ณ ที่พัก จำนวน ๓ มื้อ (ทุกวัน) มีปรอทวัดไข้ดิจิทัล เครื่องวัดความอิ่มตัวของออกซิเจนที่ปลายนิ้ว จ่ายยาตามดุลพินิจของแพทย์ รวมทั้งติดตามอาการผ่านระบบการแพทย์ทางไกล มีผู้ป่วยโควิด-๑๙ เข้าร่วมมาตรการ HI จำนวน ๖๓,๗๕๗ ราย

๒.๔.๗ ดำเนินโครงการ อว. พารอด ภายใต้แนวคิด “เปลี่ยนคนที่รอเป็นคนที่รอด” เป็นการรวมพลังของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน สร้างเป็นเครือข่ายพันธมิตร ช่วยเหลือประชาชนให้ผ่านพ้นวิกฤตโควิด-๑๙ ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การสร้างขวัญกำลังใจและเสริมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ป่วยโควิด-๑๙ ผ่าน Home Isolation และ Community Isolation โดยให้จิตอาสาและอาสาสมัครรวมถึงผู้ป่วยที่หายดีแล้วเข้าร่วมพูดคุยแชร์ประสบการณ์และการปฏิบัติตัวของผู้ติดเชื้อโควิด-๑๙ โดยจัดให้มี “กล่อง อว. พารอด” ภายในกล่องประกอบด้วย ยาสมุนไพร อุปกรณ์ที่จำเป็นเพิ่มเติมจากที่โรงพยาบาลมีให้ มอบให้แก่ผู้ป่วยที่อยู่ในการดูแลของโรงพยาบาลในเครือข่าย โรงพยาบาลกลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย

๒.๔.๘ จัดหาและผลิตยาฟาวิพิราเวียร์ (Favipiravir) และสำรองยาเรมเดซิเวียร์ (Remdesivir) โดยเดือนสิงหาคม-กันยายน ๒๕๖๔ ได้สำรองยาฟาวิพิราเวียร์ จำนวน ๑๒๐ ล้านเม็ด และเดือนตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๓๐๐ ล้านเม็ด และทยอยกระจายสู่หน่วยบริการแม่ข่ายตามการจัดสรรของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข (Public Health Emergency Operations Center: PHEOC) อย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการปรับเกณฑ์แนวทางการรักษาใหม่เพื่อจ่ายยาให้ผู้ป่วยได้เร็วขึ้น อย่างเพียงพอและต่อเนื่อง โดยจะมีการเพิ่มการสำรองยาทั้งจากการผลิตเองในประเทศและจัดหาจากต่างประเทศ นอกจากนี้ ในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ ได้จัดหายาเรมเดซิเวียร์ จำนวน ๒ แสนขวด และจะพิจารณาจัดหาเพิ่มอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เพียงพอตามเกณฑ์การรักษาใหม่ โดยยาเรมเดซิเวียร์แพทย์ผู้เชี่ยวชาญจะพิจารณาฉีดให้กับผู้ป่วยที่ติดเชื้อโควิดที่เป็นหญิงตั้งครรภ์ ผู้มีปัญหาในการดูดซึมยา ผู้ป่วยที่มีอาการปอดบวมอย่างรุนแรง และผู้ป่วยที่ไม่สามารถใช้ยาฟาวิพิราเวียร์ได้

๒.๔.๙ จัดหาวัคซีนโควิด-๑๙ ทางเลือก โมเดอร์นา เพื่อให้ประชาชนมีวัคซีนทางเลือกเพิ่มขึ้น โดยได้จัดสรรโควตาให้แก่โรงพยาบาลต่าง ๆ จำนวน ๒๘๕ แห่ง และเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้เริ่มทยอยลงนามในสัญญาซื้อ-ขาย และรับชำระเงินค่าวัคซีนจากโรงพยาบาลต่าง ๆ ทั้งนี้ วัคซีนโมเดอร์นา จำนวน ๕ ล้านโดส จะนำเข้ามาในช่วงแรกไตรมาส ๔ ของปี ๒๕๖๔ และไตรมาส ๑ ของปี ๒๕๖๕

๒.๕ การดำเนินโครงการเด็กไทยว่ายน้ำได้ ประจำปี ๒๕๖๔ เพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางกายและจิตใจของเด็กและเยาวชนให้สามารถช่วยตนเองยามคับขันจากอุบัติเหตุทางน้ำ รวมทั้งปลูกฝังให้มีใจรักการออกกำลังกาย โดยเปิดสอนว่ายน้ำให้เด็กและเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย อายุระหว่าง ๗-๑๒ ปี ช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ ระหว่างวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน-๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น จำนวน ๒๖๖ คน โดยเฉลี่ยช่วงอายุ ๗-๘ ปี จำนวน ๙๘ คน ช่วงอายุ ๙-๑๐ ปี จำนวน ๗๑ คน ช่วงอายุ ๑๑-๑๒ ปี จำนวน ๙๗ คน มีเด็กและเยาวชนผ่านการทดสอบทั้งสิ้นจำนวน ๑๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๕

๒.๖ การดำเนินโครงการพัฒนาและให้บริการด้านสมรรถภาพทางกาย เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการทดสอบและการพัฒนาสมรรถภาพทางกายแก่เด็ก เยาวชน และประชาชนตามหลักการด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา ตลอดจนมีเครือข่ายและแนวทางในการพัฒนาสมรรถภาพทางกายของประชาชนและเยาวชนอย่างยั่งยืน รวมทั้งให้คำปรึกษาเพื่อการพัฒนาสมรรถภาพทางกายให้แก่ประชาชน การให้บริการทดสอบสมรรถภาพทางกายทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้แก่ สถานศึกษา สวนสาธารณะ หน่วยงานราชการ และเรือนจำ รวมถึงในรูปแบบออนไลน์ จำนวนทั้งสิ้น ๙๙,๔๑๘ คน

๒.๗ การดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมนันทนาการในเด็กและเยาวชน เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยให้บริการกิจกรรมนันทนาการเป็นประจำทุกวันจันทร์-วันศุกร์ เวลา ๑๗.๐๐-๑๙.๐๐ น. ณ ศูนย์นันทนาการ กรมพลศึกษา โดยเด็ก เยาวชน และประชาชน สามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความสมัครใจ เช่น กิจกรรมดนตรีไทย ดนตรีสากล ศิลปะ นาฏศิลป์ ลีลาศเพื่อสุขภาพ ร้องเพลงคาราโอเกะ การเคลื่อนไหวทางกาย และภาษาพาเพลิน แต่จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ทำให้มีการปรับรูปแบบการจัดกิจกรรมเป็นห้องเรียนนันทนาการแบบออนไลน์ Plearn RC (at) HOME ผ่านโปรแกรม Google Meet ทั้งนี้ จากการดำเนินโครงการฯ ส่งผลให้ ๑) มีเด็ก เยาวชน และประชาชนกลุ่มเป้าหมายประกอบกิจกรรมนันทนาการเป็นวิถีชีวิต จำนวน ๑,๑๙๔ คน ๒) เด็ก เยาวชน และประชาชน ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ จำนวน ๒,๐๐๐ คน และ ๓) เด็ก เยาวชน และประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านนันทนาการได้โดยง่ายผ่านสื่อสาธารณะ จำนวน ๒๐๐,๙๔๒ คน โดยผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ ๙๔.๓

๓. การพัฒนาและยกระดับความรู้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

โครงการสร้างเสริมศักยภาพ อสม. ในการจัดบริการสุขภาพในระดับปฐมภูมิ รัฐบาลให้ความสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนดูแลสุขภาพตนเองและชุมชนให้มีศักยภาพในการพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ตามหลักการของการสาธารณสุขมูลฐาน โดยมีเครือข่ายในการดำเนินงานที่สำคัญ คือ อสม. จำนวนกว่า ๑,๐๔๐,๐๐๐ คน เป็นตัวแทนประชาชนผู้มีจิตอาสา เสียสละ เข้ามามีส่วนร่วมดูแลสุขภาพของตนเอง ครอบครัว และชุมชน โดย อสม. ถือเป็นจุดเชื่อมที่สำคัญในการนำนโยบายต่าง ๆ จากส่วนกลางไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้พัฒนาและยกระดับความรู้ อสม. ให้เป็น อสม. หมอประจำบ้านควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารทางการแพทย์ พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริการสาธารณสุขในชุมชนผ่านการพัฒนาระบบการแพทย์ทางไกล (Telemedicine) เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพและเข้าถึงข้อมูลสุขภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนดูแลสุขภาพตนเอง ครอบครัว และชุมชน โดยในปี ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการจัดอบรม อสม. ให้เป็น อสม. หมอประจำบ้าน จำนวน ๘๐,๓๐๓ คน มีผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง ผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง และผู้มีภาวะพึ่งพิง ได้รับการดูแลโดย อสม. หมอประจำบ้าน ๑,๐๑๒,๖๘๒ คน นอกจากนี้ด้านการจัดการสุขภาพตนเองและให้มีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องเหมาะสมได้มีการจัดทำแผนพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ พัฒนาศักยภาพให้กับเครือข่ายในระดับเขต ระดับจังหวัด ส่งเสริมให้ชุมชนดำเนินงานพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพ ผลการดำเนินงานพบว่า ประชาชนได้การพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพ จำนวน ๑๒,๕๑๑,๙๒๑ คน จากเป้าหมาย ๒๕,๒๗๗,๑๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๕

อสม. กว่า ๑ ล้านคน เข้ามามีส่วนร่วมดูแลสุขภาพของครอบครัวและชุมชน โดยกว่า ๘ หมื่นคน ได้รับการอบรมให้เป็น อสม. หมอประจำบ้าน

๔. การสร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมด้านการศึกษา สุขภาพ การมีงานทำที่เหมาะสมกับประชากรทุกกลุ่ม

๔.๑ การดำเนินการโครงการกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ การบริหารกองทุนฯ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของหน่วยงานและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาคประชาชนและภาคเอกชน โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนและระบบสาธารณสุขโดยรวมของประเทศ โดยการสร้างความครอบคลุมสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ [สิทธิบัตรทอง/สิทธิ UC (Universal Coverage)] มีประชาชนลงทะเบียนสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จำนวน ๔๗,๔๔๓,๘๘๗ คน จากประชากรผู้มีสิทธิ จำนวน ๔๗,๗๐๗,๑๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๔๕ มีหน่วยบริการที่ขึ้นทะเบียนในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จำนวน ๑๒,๐๗๕ หน่วย โดยในปี ๒๕๖๔ รัฐบาลได้จัดสรรงบเหมาจ่ายรายหัวในอัตรา ๓,๗๑๙.๒๓ บาทต่อผู้มีสิทธิ ทั้งนี้ ในการบริหารจัดการกองทุนฯ เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขตามสิทธิประโยชน์ในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จำแนกตามรายการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางการรับบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขของผู้มีสิทธิในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จำแนกตามรายการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

รายการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔		ร้อยละ
	เป้าหมาย	ผลงาน	
(๑) การให้บริการผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอก			
(๑.๑) บริการผู้ป่วยนอก (ล้านครั้ง)	๑๗๔.๒๙๙	๙๘.๔๘๘	๕๖.๕๐
(๑.๒) บริการผู้ป่วยใน (ล้านครั้ง)	๖.๖๔๕	๓.๖๙๘	๕๕.๖๕
(๒) บริการผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์			
(๒.๑) ผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ได้รับการดูแลรักษาด้วยยาต้านไวรัสอย่างต่อเนื่อง (คน)	๒๗๑,๗๐๔	๒๘๗,๗๕๗	๑๐๕.๒๖
(๒.๒) กลุ่มเสี่ยงที่ได้รับบริการส่งเสริมและป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี (คน)	๗๒,๕๐๐	๕๘,๘๗๗	๘๑.๒๑
(๓) ผู้ป่วยไตวายเรื้อรังเข้ารับบริการดูแลรักษาสุขภาพ (ราย)	๖๓,๘๑๕	๖๔,๙๑๐	๑๐๑.๗๒
(๔) ผู้ป่วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงที่ได้รับการควบคุมป้องกันความรุนแรงของโรค (ราย)	๓,๖๙๙,๑๐๐	๓,๘๓๓,๗๔๘	๑๐๓.๖๔
(๕) ผู้ป่วยจิตเวชเรื้อรังที่ได้รับบริการในชุมชน (ราย)	๑๒,๐๐๐	๑๑,๘๒๕	๙๘.๕๔
(๖) ผู้ป่วยติดบ้านติดเตียงที่มีภาวะพึ่งพิงที่ได้รับบริการสาธารณสุข (ราย)	๑๓๙,๖๗๑	๑๕๐,๘๐๑	๑๐๗.๙๗
(๗) หน่วยบริการที่ให้บริการประชาชนในพื้นที่กันดาร/เสี่ยงภัย พื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ที่ได้รับจัดสรรงบเพิ่มเติม) (แห่ง)	๒๐๗	๒๐๗	๑๐๐.๐๐
(๘) การเข้าถึงบริการผู้ป่วยนอกเพิ่มขึ้นจากบริการระดับปฐมภูมิที่มีคลินิกหมอครอบครัว (Primary Care Cluster: PCC) (ครั้ง)	๒,๖๘๐,๐๐๐	๗๗๘,๗๕๘	๒๙.๐๖

ที่มา : สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

๔.๒ การดำเนินโครงการยกระดับบัตรทอง สู่หลักประกันสุขภาพยุคใหม่ เพื่อเพิ่มสิทธิในการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพของประชาชน โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ ดังนี้

๔.๒.๑ ให้ประชาชนที่เจ็บป่วยไปรับบริการกับหมอประจำครอบครัวได้ในทุกหน่วยบริการปฐมภูมิ นำร่องในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และเขตบริการสุขภาพที่ ๙ (จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ การดำเนินงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีประชาชนรับบริการในเครือข่ายปฐมภูมิรูปแบบใหม่ โดยที่ไม่ถูกเรียกเก็บเงิน จำนวน ๖๕๔,๕๕๓ ครั้ง ในหน่วยบริการ ๒๔๖ แห่ง และในเขตบริการสุขภาพที่ ๙ มีผู้รับบริการปฐมภูมิต่างหน่วยบริการประจำ โดยที่ประชาชนไม่ถูกเรียกเก็บเงิน รวม ๒๒,๐๑๙ ครั้ง จำนวน ๑๘,๔๗๘ คน ในหน่วยบริการ ๙๗ แห่ง และจะมีการขยายการดำเนินงานไปยังเขตบริการสุขภาพที่ ๗ (จังหวัดขอนแก่น) เขตบริการสุขภาพที่ ๘ (จังหวัดอุดรธานี) และเขตบริการสุขภาพที่ ๑๐ (จังหวัดอุบลราชธานี) ต่อไป

๔.๒.๒ ให้ผู้ป่วยในไม่ต้องกลับไปรับใบส่งตัว นำร่องในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และเขตบริการสุขภาพที่ ๙ เดิมการส่งตัวรักษาจากคลินิกหรือโรงพยาบาลที่ลงทะเบียนใช้สิทธิหรือหน่วยบริการประจำที่ผู้ป่วยเลือกไว้ เพื่อไปรักษาต่อเนื่องด้วยสาเหตุทางการรักษาที่โรงพยาบาลเฉพาะทางต้องมีใบส่งตัว ซึ่งในกรณีที่ใบส่งตัวครบกำหนดจะเป็นภาระที่ผู้ป่วยสิทธิบัตรทองต้องขอใบส่งตัวรักษาทุก ๓ เดือน จนกว่าจะสิ้นสุดการรักษา ทำให้เกิดความไม่สะดวกและประชาชนต้องแบกรับค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพื่อกลับไปขอใบส่งตัว รวมทั้งอาจส่งผลต่อการรอคอยการวินิจฉัยหรือได้รับการรักษาโรคล่าช้า ดังนั้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนจึงได้ปรับระบบให้ผู้ป่วยในสามารถรับการรักษาต่อเนื่องได้ทันทีตามการวินิจฉัยของแพทย์โดยไม่ต้องกลับไปรับใบส่งตัวที่หน่วยบริการประจำ โดยใช้เพียงบัตรประจำตัวประชาชนตรวจสอบตัวตนผู้ป่วย และโรงพยาบาลจะดูแลเรื่องระบบบริการ ใบส่งต่อรักษา รวมทั้งประวัติต่าง ๆ ของผู้ป่วย โดยเขตบริการสุขภาพที่ ๙ มีประชาชนใช้สิทธิรักษาพยาบาลได้ทุกที่ในโรงพยาบาลระดับปฐมภูมิหรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประมาณ ๑,๐๐๐ แห่ง และโรคที่ซับซ้อนยุ่งยากจะส่งต่อไปยังโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน ประมาณ ๙๐ แห่ง มีผู้ป่วยที่นอนโรงพยาบาลและผู้ป่วยมะเร็งไม่ต้องใช้ใบส่งตัว ปัจจุบันพบว่า ผู้ป่วยหรือญาติผู้ป่วยได้รับความสะดวกมากขึ้นโดยไม่ต้องกลับไปขอใบส่งตัวกรณีไปรับการรักษาในต่างหน่วยบริการประจำ มีจำนวนผู้รับบริการทั้งสิ้น ๑๔๖,๗๘๕ ครั้ง

๔.๒.๓ ให้ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาโรคมะเร็งได้ทุกที่ที่มีความพร้อม (Cancer Anywhere) เพื่อไม่ให้อาการของโรคลุกลามและเพิ่มโอกาสที่จะรักษาให้หายขาดได้ จึงได้ปรับระบบการดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้ โดยผู้ป่วยที่ถูกวินิจฉัยแล้วว่าเป็นมะเร็งจะได้รับใบรับรองและประวัติ หรือ Code เพื่อเลือกรับบริการผ่าน ๓ ช่องทาง คือ ๑) สายด่วนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ๑๓๓๐ ๒) แอปพลิเคชัน สปสช. และ ๓) ติดต่อที่หน่วยบริการโดยตรง เฉพาะที่โรงพยาบาลรักษามะเร็งที่มีความพร้อมเข้าร่วมให้บริการตามโปรโตคอลรักษามะเร็ง บริการระบบสาธารณสุขทางไกล (Telehealth) บริการปรึกษาเภสัชกรทางไกล (Telepharmacy) และการให้ยาเคมีบำบัดที่บ้าน (Home Chemotherapy) โดยค่าบริการจะถูกส่งข้อมูลเบิกจ่ายมายัง สปสช. ซึ่งได้มีการออกแบบการบริหารจัดการแล้ว โดยพัฒนาโปรแกรมขึ้นมารองรับนโยบายมะเร็งรักษาทุกที่ที่มีความพร้อม ได้แก่ ๑) โปรแกรมฐานข้อมูลทะเบียนมะเร็ง Thai Cancer Based (TCB) ที่ต่อยอดเป็น

ผู้ป่วยนอก
เข้ารับการรักษาโรคมะเร็ง
๔๗๒,๒๑๒ ครั้ง
ผู้ป่วยใน
๓๓๐,๖๘๐ ครั้ง

TCB Plus เพื่อให้ใช้ลงทะเบียนและรับส่งต่อผู้ป่วย ๒) The One Program เพื่อใช้บริหารจัดการคิวการตรวจทางรังสีวินิจฉัย และการรักษาด้วยรังสีรักษาและเคมีบำบัด โดยผู้ป่วยมะเร็งสามารถเลือกประเภทการตรวจหรือรักษา เช่น การตรวจคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (Magnetic Resonance Imaging: MRI) การตรวจแบบ Mammogram และการตรวจแบบ CT Scan ซึ่งแต่ละบริการจะสามารถระบุโรงพยาบาลที่มีความพร้อมในการให้บริการ และเลือกวันและเวลาในการเข้ารับบริการได้ ๓) โปรแกรม DMS bed Monitoring เพื่อใช้บริหารจัดการเตียง และ ๔) แอปพลิเคชัน DMS Telemedicine ที่ใช้นัดคิวเพื่อรับการปรึกษาทางไกล (Tele-Consult) กับแพทย์ ขอนัดรับยา และติดตามการรับยาทางไปรษณีย์

จากรายงานกำกับติดตาม Management Review and Monitoring สำนักบริหารการจัดสรรและชดเชยค่าบริการ สปสช. ณ วันที่ ๑ มกราคม-๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ พบว่า มีโรงพยาบาลที่ขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการและให้บริการตรวจรักษาโรคมะเร็งในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จำนวน ๑,๐๓๐ แห่ง ทั่วประเทศ โดยมีผู้ป่วยมะเร็งรับบริการแบบผู้ป่วยนอก จำนวน ๔๗๒,๒๑๒ ครั้ง และผู้ป่วยใน จำนวน ๓๓๐,๖๘๐ ครั้ง

๔.๒.๔ ย้ายหน่วยบริการได้สิทธิทันที โดยไม่ต้องรอ ๑๕ วัน ประชาชนสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติมีการเปลี่ยนหน่วยบริการประจำ จำนวน ๕๓๗,๔๓๙ ครั้ง แบ่งเป็น ผ่านหน่วยบริการ จำนวน ๔๘๕,๕๙๕ ครั้ง และผ่านแอปพลิเคชัน จำนวน ๕๑,๘๔๔ ครั้ง และมีการใช้สิทธิทันทีในหน่วยบริการ จำนวน ๒๙,๙๔๕ ครั้ง

๔.๓ การเสริมสร้างด้านสุขภาพในกลุ่มวัยแรงงาน

๔.๓.๑ ดำเนินโครงการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทย (Safety Thailand) ดังนี้

(๑) กำกับดูแลให้สถานประกอบกิจการปฏิบัติตามกฎหมายและสนับสนุนให้แรงงานมีความปลอดภัยในการทำงานและสุขภาพอนามัยที่ดี จำนวน ๘๔๗,๕๐๓ คน รวมทั้งสร้างการรับรู้เกี่ยวกับมาตรการเชิงป้องกันด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานให้แก่แรงงาน จำนวน ๓๓๙,๙๓๓ คน

(๒) ส่งเสริมและพัฒนาความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในภาคอุตสาหกรรมที่มีความเสี่ยงสูงและอุตสาหกรรมตามนโยบาย Thailand 4.0 ให้แก่สถานประกอบกิจการกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๖,๓๕๘ แห่ง

(๓) ส่งเสริมให้สถานประกอบกิจการรณรงค์ลดสถิติการประสบอันตรายจากการทำงานของลูกจ้างในสถานประกอบกิจการให้เป็นศูนย์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกคนในองค์กร มีสถานประกอบกิจการที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณา จำนวน ๒,๑๓๓ แห่ง

๔.๓.๒ ยกระดับคุณภาพชีวิตและผลิตภาพแรงงาน ได้ส่งเสริมให้สถานประกอบกิจการจัดสวัสดิการแรงงานแบบยืดหยุ่นเพื่อเป็นทางเลือกในการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมให้แก่แรงงาน จำนวน ๘,๙๗๙ คน เฝ้าระวังและติดตามสถานประกอบกิจการที่หยุดกิจการชั่วคราวและมีแนวโน้มที่จะเลิกจ้าง มีสถานประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม จำนวน ๔,๕๒๗ แห่ง ลูกจ้าง จำนวน ๕๘๐,๙๐๔ คน และเข้าติดตามเฝ้าระวังการเลิกจ้างในสถานประกอบกิจการ จำนวน ๑,๖๙๑ แห่ง ลูกจ้าง จำนวน ๑๙๓,๖๙๖ คน

๔.๓.๓ กำกับดูแลให้สถานประกอบกิจการปฏิบัติตามกฎหมายแรงงานและแรงงานได้รับสิทธิตามกฎหมายแรงงาน ดังนี้

(๑) **ตรวจแรงงานในระบบ** สถานประกอบกิจการ จำนวน ๒๗,๘๘๙ แห่ง มีลูกจ้างได้รับการคุ้มครอง จำนวน ๙๓๕,๑๒๗ คน และ**ตรวจแรงงานนอกระบบ** จำนวน ๓๗,๔๔๘ คน สร้างการรับรู้ให้แก่แรงงานนอกระบบและผู้เกี่ยวข้อง จำนวน ๕๐,๒๒๖ คน

(๒) **ส่งเสริมและสนับสนุนให้แรงงานได้รับความเป็นธรรมและเกิดความสมานฉันท์ในวงการแรงงาน** โดยส่งเสริมระบบแรงงานสัมพันธ์แบบหุ้นส่วนด้วยรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างในสถานประกอบกิจการ จำนวน ๑,๖๔๖ แห่ง ลูกจ้าง จำนวน ๔๖๙,๗๒๓ คน ตรวจเยี่ยมให้คำปรึกษาแนะนำ และติดตามเฝ้าระวังปัญหาความขัดแย้งในสถานประกอบกิจการ จำนวน ๓๙๔ แห่ง ลูกจ้าง จำนวน ๑๓๙,๐๓๐ คน และรณรงค์ส่งเสริมให้สถานประกอบกิจการและรัฐวิสาหกิจมีการบริหารแรงงานสัมพันธ์ด้วยระบบทวิภาคีในสถานประกอบกิจการ จำนวน ๙,๔๔๘ แห่ง ลูกจ้าง จำนวน ๖๐๔,๒๖๒ คน

(๓) **ดำเนินโครงการผลผลิตสถานประกอบกิจการปฏิบัติตามกฎหมายแรงงาน** เพื่อให้แรงงานได้รับสิทธิตามกฎหมายแรงงาน กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ เพื่อสงเคราะห์ลูกจ้างกรณีออกจากงาน หรือตาย หรือกรณีอื่น ตามที่กำหนดโดยคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง โดยสามารถบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่แรงงานได้ จำนวน ๔,๖๒๕ คน รวมเป็นเงิน ๖๗,๖๓๘,๙๕๒ บาท

๔.๓.๔ ดำเนินโครงการจัดสวัสดิการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานและครอบครัว โดยส่งเสริมให้สถานประกอบกิจการจัดสวัสดิการนอกเหนือกฎหมายเพื่อให้แรงงานและครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดี จำนวน ๙๑๖,๔๒๔ คน จัดตั้งคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการเพื่อดูแลให้แรงงานได้รับสวัสดิการที่เหมาะสม จำนวน ๑๑,๓๕๒ คน และส่งเสริมการจัดสวัสดิการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานหญิง เช่น สวัสดิการมุมนมแม่ในสถานประกอบกิจการ จำนวน ๑๔๖ แห่ง

๔.๓.๕ ดำเนินโครงการลูกจ้าง ผู้ประกันตน มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ภายใต้กฎหมายประกันสังคม ดังนี้

(๑) **กองทุนประกันสังคม** สถานประกอบการ จำนวน ๔๘๗,๘๘๘ แห่ง ผู้ประกันตน จำนวน ๑๓.๐๔ ล้านคน (วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔) จ่ายสิทธิประโยชน์ (เหตุเนื่องจากการทำงาน) จำนวน ๒๘,๐๘๗,๙๓๓ ราย เป็นเงิน ๗๒,๘๘๘,๗๗๒,๖๓๙ บาท (วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓-๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔)

(๒) **กองทุนเงินทดแทน** นายจ้าง จำนวน ๔๓๔,๓๙๓ ราย ลูกจ้าง จำนวน ๑๑.๑๖๐ ล้านคน (วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔) จ่ายสิทธิประโยชน์ให้แก่ลูกจ้าง (เหตุเนื่องจากการทำงาน) จำนวน ๖๒,๑๐๘ ราย เป็นเงิน ๖๖๑,๘๔๗,๕๘๔.๖๒ บาท (วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓-๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔)

๔.๓.๖ ดำเนินโครงการแรงงานนอกระบบผู้มีสิทธิได้สมัครเข้าสู่ความคุ้มครองภายใต้กฎหมายประกันสังคม ได้ส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบมีสวัสดิการด้านการประกันสังคมเพื่อความมั่นคงในชีวิต โดยเปิดโอกาสให้บุคคลซึ่งมิใช่ลูกจ้างหรือบุคคลที่ไม่อยู่ในข่ายบังคับของกฎหมายสามารถสมัครเป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและพระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง แรงงานนอกระบบที่เข้าสู่ระบบประกันสังคมตามมาตรา ๔๐ มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ จำนวน ๖.๑๗๒ ล้านคน จ่ายประโยชน์ทดแทนแก่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ จำนวน ๑๓๓,๖๕๕ ราย เป็นเงิน ๕๕๑.๓๘๖ ล้านบาท (วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

๔.๓.๗ ดำเนินงานด้านการประกันสังคม ดังนี้

(๑) **ดำเนินโครงการสินเชื่อเพื่อส่งเสริมการจ้างงาน** เพื่อเสริมสร้างสภาพคล่องให้แก่สถานประกอบการให้มีศักยภาพในการรักษาการจ้างงานอย่างต่อเนื่อง มีผู้ประกอบการยื่นขอสินเชื่อ จำนวน ๖๓๙ ราย วงเงินสินเชื่อ ๓,๗๒๒ ล้านบาท สามารถรักษาการจ้างงานให้กับผู้ประกันตนได้ จำนวน ๓๘,๓๔๙ คน

(๒) **ออกหน่วยบริการเคลื่อนที่** Service Delivery Unit รณรงค์และประชาสัมพันธ์ระบบการประกันสังคม รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำด้านสิทธิประโยชน์ที่ผู้ประกันตนจะได้รับเพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบอาชีพอิสระและประชาชนทั่วไปในพื้นที่ที่ห่างไกลขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตน ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกและช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางมารับบริการ ณ สำนักงาน ให้แก่ผู้ประกันตนและประชาชนทั่วไป จำนวน ๔๑๘,๑๘๙ คน

(๓) **สนับสนุนการปฏิบัติงานให้แก่เครือข่ายประกันสังคมตามมาตรา ๔๐** เพื่อให้แรงงานนอกระบบได้รับการคุ้มครองทางประกันสังคมและเข้าถึงสิทธิประโยชน์จากระบบประกันสังคมถ้วนหน้าครอบคลุมในทุกพื้นที่ และมีหลักประกันความมั่นคง มีคุณภาพชีวิตในวัยทำงานและวัยเกษียณที่ดีขึ้น มีแรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบประกันสังคมโดยสมัครผ่านเครือข่ายประกันสังคม จำนวน ๑๐๑,๑๗๙ คน มีเครือข่ายประกันสังคม จำนวน ๗,๔๗๑ คน

(๔) **ดำเนินโครงการ ๑ ตำบล ๑ หมู่บ้าน ประกันสังคมทั่วไทย** เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ที่ผู้ประกันตนจะได้รับจากการคุ้มครองประกันสังคม ร่วมรณรงค์ กระตุ้นและโน้มน้าวจูงใจให้แรงงานอิสระเข้าสู่ระบบประกันสังคมภาคสมัครใจเพิ่มขึ้น รวมทั้งสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของเครือข่ายประกันสังคมภาคสมัครใจให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง สามารถนำไปสู่การขยายผลและพร้อมให้บริการประชาชนและกลุ่มเป้าหมายได้อย่างครอบคลุมในระดับอำเภอ (หมู่บ้าน) และเขต (ชุมชน) อย่างทั่วถึงระดับกรุงเทพมหานคร จำนวน ๔๔ ชุมชน จาก ๓๒ เขต และระดับจังหวัด จำนวน ๗๓๗ หมู่บ้าน จาก ๔๘๑ อำเภอ มีผลการขึ้นทะเบียนภายใต้โครงการ จำนวน ๒๘,๗๒๙ คน

(๕) **เพิ่มประสิทธิภาพบริการทางการแพทย์ให้ผู้ประกันตนที่ป่วยด้วยโรคไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายไปทำการปลูกถ่ายไต** สามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดปัญหาช่องว่างและความแตกต่างในการเข้าถึงการรักษาโดยการปลูกถ่ายไต ทั้งนี้ อยู่ระหว่างคณะอนุกรรมการโรคไตและปลูกถ่ายอวัยวะพิจารณากำหนดแนวทางการรับสถานพยาบาลเอกชนเข้าร่วมเป็นสถานพยาบาลในความตกลงกรณีปลูกถ่ายไต

(๖) **เพิ่มสิทธิประโยชน์กรณีคลอดบุตร ฝากครรภ์ และสงเคราะห์บุตร** ดังนี้

กรณี	อัตราเหมาจ่าย (บาท)		มีผลใช้บังคับ	ผู้ประกันตนใช้สิทธิ (ราย)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
	เดิม	ใหม่			
คลอดบุตร (ต่อครั้ง)[๑]	๑๓,๐๐๐ (เหมาจ่าย)	๑๕,๐๐๐ (เหมาจ่าย)	๑ มกราคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป	๑๑๙,๗๙๔	๑,๗๗๓.๔๘
การฝากครรภ์ตามเกณฑ์คุณภาพ (ค่าฝากครรภ์)[๑]	ไม่เกิน ๑,๐๐๐ (๓ ครั้ง)	ไม่เกิน ๑,๕๐๐ (๕ ครั้ง)		๗๕,๑๗๖	๒๑.๕๖
การจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร (ต่อบุตร ๑ คน)[๒]	๖๐๐ บาท (คราวละไม่เกิน ๓ คน)	๘๐๐ (คราวละไม่เกิน ๓ คน)		๑,๒๑๙,๑๑๖ (บุตร ๑,๓๕๐,๗๐๕ ราย)	๕,๑๓๒.๗๔

หมายเหตุ [๑] ข้อมูลเดือนมกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๔ [๒] ข้อมูลเดือนมกราคม-พฤษภาคม ๒๕๖๔

(๗) **เพิ่มสิทธิประโยชน์กรณีว่างงาน** ได้ดำเนินการแก้ไขกฎกระทรวงเพิ่มสิทธิประโยชน์กรณีว่างงานจากสภาวะเศรษฐกิจ (เลิกจ้าง/ลาออกหรือสิ้นสุดสัญญาจ้าง) และขยายความคุ้มครองกรณีว่างงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยอันเกิดจากโรคระบาดเพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ประกันตนที่ได้รับจากผลกระทบในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)

(๗.๑) จ่ายสิทธิประโยชน์ตามกฎกระทรวงการได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานอันเนื่องจากได้รับผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจ พ.ศ. ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๑๑๕,๙๕๔ คน เป็นเงิน ๒๘,๘๙๐.๐๔ ล้านบาท

(๗.๒) จ่ายสิทธิประโยชน์ตามกฎกระทรวงการได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยอันเกิดจากการระบาดของโรคติดต่ออันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๓ จำนวน ๘๒,๐๘๓ คน เป็นเงิน ๒,๐๓๑.๓๗ ล้านบาท

(๗.๓) จ่ายสิทธิประโยชน์ตามกฎกระทรวงการได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยอันเกิดจากการระบาดของโรคติดต่ออันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๑๔๘,๔๖๖ คน เป็นเงิน ๑,๔๐๖.๒๐ ล้านบาท

(๘) **พัฒนาระบบประกันสังคมรองรับสังคมผู้สูงอายุ** โดยได้ดำเนินการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... อยู่ระหว่างนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงแรงงาน และอยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไขกฎกระทรวงกรณีประกันเงินบำนาญขั้นต่ำให้แก่ทายาทกรณีเสียชีวิต ภายใน ๖๐ เดือน และกรณีปรับสูตรการคำนวณบำนาญของผู้ประกันตนเมื่อเกษียณอายุ

(๙) **ขยายกำหนดเวลาการแสดงความจำนงเป็นผู้ประกันตนและนำส่งเงินสมทบของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙** เมื่อความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ได้สิ้นสุดลงเนื่องจากสิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๒-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ รัฐบาลได้มีการขยายกำหนดเวลาการแสดงความจำนงเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ จนถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ โดยมีผู้ประกันตนที่มีสิทธิทั้งสิ้นจำนวน ๑,๔๗๒,๒๙๗ ราย และมีผู้สมัครเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ แล้ว จำนวน ๑๓,๒๖๒ ราย ทั้งนี้ในส่วนของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ ได้รับการขยายกำหนดเวลานำส่งเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมตามมาตรา ๓๙ วรรคสาม สำหรับเงินสมทบที่ต้องนำส่งประจำงวดเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ ถึงงวดเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยให้นำส่งเงินสมทบเข้ากองทุนภายในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ มีผู้ประกันตนที่มีสิทธิทั้งสิ้นจำนวน ๑๐๐,๓๕๘ ราย มีผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ มาขอคืนสิทธิ จำนวน ๑๗,๙๐๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๘๔

(๑๐) **ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ให้แก่ผู้ประกันตน** สำหรับผู้ประกันตนที่มีอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป ณ สถานพยาบาลที่กำหนด ปีละ ๑ ครั้ง ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓-๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ มีผู้ประกันตนขอรับบริการฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่ จำนวน ๒๖๒,๕๙๑ คน เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๑๘.๑๗ ล้านบาท

(๑๑) **ส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุเข้าทำงานกับสำนักงานประกันสังคม** เพื่อสนับสนุนนโยบายรัฐบาลในการส่งเสริมการจ้างแรงงานผู้สูงอายุ และส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีงานทำ สร้างรายได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีผู้สูงอายุที่เข้าทำงานกับสำนักงานประกันสังคม จำนวน ๓๕๖ ราย

(๑๒) **พัฒนาสิทธิประโยชน์ประกันสังคมมาตรา ๔๐** ให้แก่แรงงานนอกระบบทุกกลุ่มอาชีพได้รับความคุ้มครองและดูแลอย่างครอบคลุม เช่น **ขยายอายุคุณสมบัติของบุคคล**ที่จะสมัครเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ **จาก** “ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ และไม่เกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์” **เป็น** “มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ และไม่เกิน ๖๕ ปีบริบูรณ์” **เพิ่มสิทธิประโยชน์กรณีตาย** (ทางเลือกที่ ๑ และทางเลือกที่ ๒ ปรับเพิ่มจาก ๒๐,๐๐๐ บาท เป็น ๒๕,๐๐๐ บาท และหากส่งเงินสมทบครบ ๖๐ เดือน จะได้รับเงินสงเคราะห์การเสียชีวิต ปรับเพิ่มจาก ๓,๐๐๐ บาท เป็น ๘,๐๐๐ บาท และทางเลือกที่ ๓ ปรับเพิ่มจาก ๔๐,๐๐๐ บาท เป็น ๕๐,๐๐๐ บาท) และ**ลดอัตราเงินสมทบเหลือร้อยละ ๖๐ ของเงินสมทบเดิม** เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและแบ่งเบาภาระค่าครองชีพของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ เป็นระยะเวลา ๖ เดือน (ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๔-๓๑ มกราคม ๒๕๖๕)

๔.๓.๘ ดำเนินโครงการ “แรงงาน...เราสู้ด้วยกัน” เพื่อตรวจคัดกรองโควิด-๑๙ เชิงรุกในสถานประกอบการและจัดตั้งศูนย์ให้บริการตรวจคัดกรองโควิด-๑๙ ให้แก่ผู้ประกันตน โดย**ระยะที่ ๑** ตั้งแต่วันที่ ๙ มกราคม-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ ได้ทำการตรวจคัดกรองโควิด-๑๙ เชิงรุกในสถานประกอบการในจังหวัดที่เป็นพื้นที่ควบคุมสูงสุด มีผู้ประกันตนเข้ารับการตรวจ จำนวน ๑๒๓,๘๑๖ ราย ในจำนวนนี้มีผู้ติดเชื้อยืนยันสะสม ๙,๒๙๖ ราย และ**ระยะที่ ๒** ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๖๔ ได้ตรวจคัดกรองโควิด-๑๙ เชิงรุกในสถานประกอบการในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดปทุมธานี สมุทรปราการ นนทบุรี ชลบุรี เชียงใหม่ สมุทรสาคร ภูเก็ต ระยอง พระนครศรีอยุธยา สระบุรี สงขลา และฉะเชิงเทรา มีผู้ประกันตนเข้ารับการตรวจจำนวน ๓๙๕,๕๓๒ คน ซึ่งพบผู้ติดเชื้อ จำนวน ๑๒,๙๔๑ คน ทั้งนี้ ได้จัดหาโรงพยาบาล Hospitel ในเครือข่ายประกันสังคมรองรับผู้ป่วย แบ่งเป็น Hospitel จำนวน ๑๓,๓๙๐ เตียง และโรงพยาบาล จำนวน ๕,๗๘๓ เตียง รวมทั้งได้มีการรับเรื่องสอบถามข้อมูลประสานหาเตียงการตรวจคัดกรองผ่านสายด่วน ๑๕๐๖ กด ๖ รวมทั้งสิ้น ๑๔,๓๙๕ ราย

เข้าตรวจคัดกรองโควิด-๑๙ เชิงรุกในสถานประกอบการ
ระยะที่ ๑ กว่า ๑.๒๓ แสนราย
ระยะที่ ๒ กว่า ๓.๙๕ แสนราย

๔.๓.๙ มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในสถานประกอบการ ได้ให้คำแนะนำด้านสาธารณสุขให้แก่สถานประกอบการ เช่น จัดทำคู่มือ “แนวทางการตอบสนองต่อสถานการณ์โควิด-๑๙ และมาตรการเพื่อสนองความต่อเนื่องทางธุรกิจสำหรับภาคอุตสาหกรรม” โดยเน้นให้ความรู้การป้องกันโรค แผนการรับมือ และแผนฟื้นฟูธุรกิจ เพื่อให้การประกอบภาคอุตสาหกรรมสามารถดำเนินการได้อย่างปลอดภัยและมีความต่อเนื่อง รวมทั้งการดำเนินการตามมาตรการ Good Factory Practice: GFP ด้วยการประเมินตนเองผ่านออนไลน์

๔.๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง

๔.๔.๑ ดำเนินโครงการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานพิการ มีแรงงานได้รับการคุ้มครอง ส่งเสริม และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จำนวน ๓,๑๘๗,๒๑๕ คน

๔.๔.๒ พัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน ได้มีพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน ระหว่าง ๑๒ กระทรวง ๑ หน่วยงาน เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ เพื่อบูรณาการความร่วมมือในการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางให้ครอบคลุมทุกมิติแบบองค์รวม เพื่อให้กลุ่มเปราะบางสามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการ รวมทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางและครอบครัวให้มีความมั่นคง สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยจัดทำแผนการลงพื้นที่เชิงรุกเพื่อช่วยเหลือแรงงานกลุ่มเปราะบาง รวม ๔๑๗ หน่วย เป้าหมายรายครัวเรือน ๔๑,๔๒๒ ครัวเรือน และสถานประกอบการ ๓๒,๓๒๘ แห่ง (กลุ่มเปราะบาง หมายถึง ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ที่มีรายได้น้อยกว่า ๘,๐๐๐ บาทต่อเดือน แรงงานสูงอายุที่มีรายได้น้อยหรือไม่มีงานทำ และคนพิการที่ไม่มีงานทำ)

๔.๔.๓ ฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กพิการในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ โดยให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูเด็กพิการทางสมองซึ่งไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ด้วยการสนับสนุนอุปกรณ์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการอื่น เช่น รองเท้าสำหรับคนพิการ จำนวน ๑๑๔ คู่ และเตียงฝึกยืน จำนวน ๖๖ เตียง ให้แก่เด็กพิการในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลต่อพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กในระยะยาว ทำให้เด็กพิการมีพัฒนาการดีขึ้นตามลำดับสามารถนั่งทรงตัว ฝึกการยืน สามารถช่วยเหลือตัวเองได้มากขึ้น และมีพัฒนาการในการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

นโยบายข้อ ๑๐

การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และการรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

นโยบายข้อ ๑๐

การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

๑๐.๑ ปกป้อง รักษา ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของประเทศ เพื่อสร้างสมดุลทางธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ ป่าชายเลน และป่าชุมชน รวมทั้งเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมือง หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าอย่างจริงจัง รวมถึงเร่งฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม แก้ไขกฎหมายป่าไม้ที่ซ้ำซ้อน เร่งคืนพื้นที่ป่าโดยการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าและสามารถทำกินได้อย่างเหมาะสม นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่เสี่ยงต่อการถูกบุกรุกและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมบทบาทของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) พร้อมทั้งรณรงค์สร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้กับเยาวชน ภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน

๑๐.๒ ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน โดยจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกรตามหลักการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ การกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รุกล้ำ และมีมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มิใช่เกษตรกรและผู้ยากจน จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ดิน จัดทำหลักฐานการถือครองที่ดินของรัฐทุกประเภท จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน และเร่งแก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน เพื่อลดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

๑๐.๓ ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล โดยเชื่อมโยงกับแผนบริหารจัดการน้ำ ๒๐ ปีของประเทศ เพิ่มผลิตผลในการจัดการและการใช้น้ำทุกภาคส่วน จัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบท ในปริมาณ คุณภาพ และราคาที่เข้าถึงได้ มีระบบการจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริม ฟื้นฟู อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พักน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำชายฝั่ง เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมระดับสากล ดูแลภัยพิบัติจากน้ำ พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างระบบจัดสรรน้ำที่เป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการน้ำในชุมชนตามแนวพระราชดำริ

๑๐.๔ สร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรแร่ และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อการพัฒนาประเทศและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่อย่างเหมาะสม เป็นธรรม และคำนึงถึงดุลยภาพทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน โดยการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของภาคประชาชน จัดทำเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองบนพื้นฐานศักยภาพแร่ และมีการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างเหมาะสม ดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยบริหารจัดการเขตทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งรายจังหวัดโดยใช้แผนที่การจำแนกเขตทางทะเลและชายฝั่ง (one marine chart) บริหารจัดการทรัพยากรแร่และแหล่งพลังงานในทะเล รวมทั้งมลพิษและขยะในทะเลให้มีประสิทธิภาพ จัดทำผังชายฝั่งและฝั่งทะเลที่ชัดเจน และกำหนดพื้นที่การพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและสอดคล้องกับภูมิศาสตร์และทรัพยากรในพื้นที่ รักษาแนวปะการังที่สำคัญต่อการท่องเที่ยว รักษาป่าชายเลนและแหล่งหญ้าทะเลที่สำคัญต่อประมงและสัตว์หายาก

๑๐.๕ แก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สร้างสังคมคาร์บอนต่ำและปลอดฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน กำหนดมาตรการควบคุมการเผาพื้นที่เพื่อทำการเพาะปลูก ปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งระบบและการสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการรับมือและปรับตัวเพื่อลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเข้าร่วมและให้สัตยาบันไว้

๑๐.๖ พัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ โดยการนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม อาทิ การจัดการขยะหรือของเสีย เพื่อนำไปใช้ในกระบวนการผลิตหรือบริโภคที่หลากหลายและทำให้เกิดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

๑๐.๗ พัฒนากลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยให้ความสำคัญกับการจัดทำระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือเชิงนโยบายในการเพิ่มขีดความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกันของภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม และบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐทั้งระดับประเทศ รายสาขา และเชิงพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ลดความขัดแย้งระหว่างยุทธศาสตร์ต่าง ๆ โดยเฉพาะระหว่างยุทธศาสตร์รายสาขากับยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่

๑๐.๘ แก้ไขปัญหาการจัดการขยะและของเสียอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการส่งเสริมและให้ความรู้ในการลดปริมาณขยะในภาคครัวเรือนและธุรกิจ การนำกลับมาใช้ซ้ำ การคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางเพื่อลดปริมาณและต้นทุนในการจัดการขยะของเมือง และสามารถนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ได้โดยง่าย รวมทั้งพัฒนาโรงงานกำจัดขยะและของเสียอันตรายที่ได้มาตรฐาน

๑. การปกป้อง รักษา ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

๑.๑ การปกป้อง รักษา ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

๑.๑.๑ ดำเนินโครงการปลูกป่าและป้องกันไฟป่า โดยปลูกกล้าไม้ จำนวน ๓,๒๕๐,๓๘๓ ต้น ในพื้นที่ ๒๒,๗๐๑ ไร่ แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการปลูกป่าและป้องกันไฟป่าระดับจังหวัด ดำเนินการ**แก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันอย่างเข้มข้น** ส่งผลให้จุดความร้อนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่เกษตร และพื้นที่ชุมชนลดลงจากปี ๒๕๖๓ ถึงร้อยละ ๕๑ รวมถึง**สร้างความเข้าใจแก่ประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ต้นน้ำ** (ชั้นคุณภาพ ลุ่มน้ำ ๑/๒) ให้ร่วมกันปลูกไม้ยืนต้นหรือไม้ผลในรูปแบบของวนเกษตร

ปลูกกล้าไม้ ๓.๒๕ ล้านต้น ในพื้นที่ ๒๒,๗๐๑ ไร่

๑.๑.๒ ดำเนินการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่าและความขัดแย้งระหว่างคนกับสัตว์ป่า โดย**จัดทำแผนการจัดการช้างป่า**ในพื้นที่ประสบปัญหา (เร่งด่วน) และติดปลอกคอสัญญาณดาวเทียมเพื่อติดตามพฤติกรรมและการเคลื่อนที่ของช้างป่า **สำรวจประชากรลิง** เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูล จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติในการจัดการปัญหาลิงและเผยแพร่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีปัญหาลิง และทำหมันลิงทั้งสิ้น ๑๖,๙๘๓ ตัว

๑.๒ การฟื้นฟูป่าชายเลน รัฐบาลร่วมกับภาคเอกชนจัดทำกิจกรรมเพื่อสังคม (Corporate Social Responsibility: CSR) ฟื้นฟูและปลูกป่าในพื้นที่ป่าชายเลน โดยปลูกป่าชายเลนในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ตรัง สตูล กระบี่ และภูเก็ต จำนวน ๘๕๖ ไร่ และปลูกป่าป้องกันไฟป่า จำนวน ๘,๘๘๕.๕๓ ไร่ รวมพื้นที่ ๙,๗๔๑.๕๓ ไร่ รวมถึงจัดทำร่างกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์และมาตรการคุ้มครองป่าชายเลน ในพื้นที่ ๘๗๓,๖๐๖ ไร่

๑.๓ การเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งเรียนรู้และแหล่งอนุรักษ์

๑.๓.๑ อนุรักษ์และพัฒนามรดกธรณีและอุทยานธรณี โดยจัดทำข้อมูลธรณีวิทยาภายในแหล่งมรดกธรณีและอุทยานธรณี จำนวน ๔ ภาค ภาคละ ๑๐ แห่ง และพัฒนายกระดับเป็นอุทยานธรณีของประเทศ ๑ แห่ง ได้แก่ อุทยานธรณีขอนแก่น และส่งเสริม พัฒนา รวมทั้งจัดทำข้อมูลธรณีวิทยาภายในอุทยานธรณี จำนวน ๖ พื้นที่ ได้แก่ ๑) อุทยานธรณีโลกสตูล จังหวัดสตูล ๒) อุทยานธรณีผาชัน สามพันโบก จังหวัดอุบลราชธานี ๓) อุทยานธรณีโคราช จังหวัดนครราชสีมา ๔) อุทยานธรณีเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ ๕) อุทยานธรณีขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น (มีการประกาศให้อุทยานธรณีขอนแก่นเป็นอุทยานธรณีประเทศไทย) และ ๖) อุทยานธรณีไม้กลายเป็นหินตาก จังหวัดตาก รวมทั้งส่งเสริมให้มีการจัดตั้งอุทยานธรณีในพื้นที่จังหวัดเชียงรายและสุพรรณบุรีด้วย

๑.๓.๒ สำรวจศึกษาแหล่งมรดกธรณีประเภทถ้ำ เพื่อการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน ๓ ระบบถ้ำ ได้แก่ ถ้ำผาฆ้อง จังหวัดน่าน ถ้ำปาฏิหาริย์ จังหวัดอุบลราชธานี และถ้ำธารน้ำลอด จังหวัดชุมพร

๑.๔ การป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ได้มีการ**ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้** คดีบุกรุกป่า จำนวน ๑,๘๗๗ คดี จับกุมผู้ต้องหา จำนวน ๓๔๕ คน เนื้อที่ ๒๙,๑๖๑ ไร่ ๓ งาน ๔๓ ตารางวา คดีไม้ จำนวน ๑,๒๔๓ คดี จับกุมผู้ต้องหา จำนวน ๖๗๖ คน คดีไม้ของกลาง จำนวน ๒๕,๔๓๒ ท่อน/แผ่น/เหลี่ยม ปริมาตร ๔,๘๙๖.๖๑ ลูกบาศก์เมตร **ดำเนินการทวงคืนผืนป่าชายเลน** จำนวน ๖๒ คดี จับกุมผู้กระทำความผิด จำนวน ๑๒ คน พื้นที่ป่าชายเลนถูกบุกรุกทั้งสิ้น จำนวน ๑,๔๗๖.๖๗ ไร่ ไม้ของกลาง จำนวน ๒๒๗ ท่อน ปริมาตร ๓.๒๗ ลูกบาศก์เมตร

๒. การปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน

๒.๑ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล โดยจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกรตามหลักการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๔ จำนวน ๑,๐๗๑ พื้นที่ ๗๑ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๑,๙๙๐,๕๘๑-๐-๕๘.๙๕ ไร่ โดยปัจจุบันได้ดำเนินการออกหนังสืออนุญาตแล้วใน ๒๘๐ พื้นที่ ๖๖ จังหวัด เนื้อที่ ๗๕๖,๘๓๑-๐-๒๙.๒๖ ไร่ จัดคนลงพื้นที่ จำนวน ๖๗,๓๑๖ ราย ใน ๒๙๔ พื้นที่ ๖๗ จังหวัด เนื้อที่ ๔๕๓,๘๑๐-๐-๑๓.๑๐ ไร่ และส่งเสริมและพัฒนาอาชีพใน ๑๗๗ พื้นที่ ๖๐ จังหวัด เนื้อที่ ๔๖๗,๑๔๐-๑-๒๔.๓๔ ไร่ รวมถึงจัดสรรที่ดินทำกินให้กับราษฎรในพื้นที่นิคมสร้างตนเอง ๔๓ แห่ง เพื่อให้ราษฎรได้มีที่ตั้งเคหสถานและการประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งในที่ดิน ดำเนินการออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์ (น.ค.๓) ให้แก่สมาชิกนิคมสร้างตนเอง ๒,๙๖๐ ราย ๓,๖๘๓ แปลง

ราษฎรยากไร้และเกษตรกร ได้รับจัดสรรที่ดินทำกิน ๑.๙๙ ล้านไร่

๒.๒ การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร โดยส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ให้กับสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ๒๔ พื้นที่ จำนวน ๖๘๒ ราย ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิตพืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ จำนวน ๑,๐๗๔ ราย การเลี้ยงไก่พื้นเมือง สุกรชีวภาพ โคเนื้อ และการปลูกพืชอาหารสัตว์ จำนวน ๖๒๙ ราย ส่งเสริมความรู้อาชีพประมง จำนวน ๒,๓๗๑ ราย และสนับสนุนปัจจัยการผลิต จำนวน ๑,๐๓๕ ราย รวมถึงส่งเสริมและสาธิตปัจจัยการผลิตในการปรับปรุงบำรุงดินในแปลงเกษตรที่ได้รับการจัดที่ดินทำกิน จำนวน ๔,๐๐๐ ราย

๓. การส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล

๓.๑ การขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) มีผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี ๒๕๖๑-วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๔ ดังนี้

๓.๑.๑ ด้านที่ ๑ การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค เช่น เพิ่มประสิทธิภาพประปาหมู่บ้าน ๓,๒๑๔ แห่ง ขยายเขต/เพิ่มเขตจ่ายน้ำ ๕๕๖ แห่ง พัฒนาระบบประปาเมืองหลัก/พื้นที่เศรษฐกิจ ๔ แห่ง และจัดหาแหล่งน้ำสำรอง ๙ แห่ง ปริมาณน้ำ ๖.๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

๓.๑.๒ ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต เช่น อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน ๒๔๙.๕๗ ล้านลูกบาศก์เมตร พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำ/อาคารบังคับน้ำ/ระบบส่งน้ำใหม่ ๖๓๕.๓๕ ล้านลูกบาศก์เมตร และพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร ๑๑๓.๒๓ ล้านลูกบาศก์เมตร

๓.๑.๓ ด้านที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย เช่น ปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ ๑๑๐ แห่ง ปรับปรุงลำน้ำธรรมชาติ ๒๒๓ แห่ง และสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง ๕๙ กิโลเมตร

๓.๑.๔ ด้านที่ ๔ การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เช่น พัฒนาระบบบำบัดที่ก่อสร้างใหม่ ๑๑ แห่ง และควบคุมกำกับ แหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ ๑,๑๒๐ แห่ง

๓.๑.๕ ด้านที่ ๕ การฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน เช่น ฟื้นฟูป่าต้นน้ำ ๑๓๕,๑๗๐ ไร่ ป้องกัน/ลดการชะล้างพังทลายของดิน (พื้นที่ป่าต้นน้ำ) ๓,๕๖๓ ไร่ และป้องกัน/ลดการชะล้างพังทลายของดิน (พื้นที่เกษตรนอกพื้นที่อนุรักษ์) ๓๖๗,๙๐๐ ไร่

SCAN ME

๓.๑.๖ ด้านที่ ๖ การบริหารจัดการ เช่น จัดทำแผนแม่บทระดับลุ่มน้ำและแผนปฏิบัติการ ศึกษาวิจัยแนวทางการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ๙ ลุ่มน้ำ พัฒนาแอปพลิเคชัน Thai Water Plan เพื่อการจัดทำแผนงานโครงการด้านน้ำ พัฒนาแอปพลิเคชัน National Thai Water เพื่อติดตามสถานการณ์น้ำ รวมถึงพัฒนาระบบ Thai Water Assessment (TWA) ในการติดตามและประเมินผลด้านน้ำของประเทศไทย รวมถึงการรายงานตัวชี้วัด SDG indicator 6.5.1 Degree of integrated water resources management implementation และตัวชี้วัด SDG indicator 6.5.2 Proportion of transboundary basin area with an operational arrangement for water cooperation ตัวชี้วัด SDG 6.4.1 ประสิทธิภาพการใช้น้ำ (Water-Use Effciency: WUE) และตัวชี้วัด SDG 6.4.2 ระดับความตึงเครียดด้านน้ำ (Level of Water Stress)

๓.๒ การดำเนินการให้ประชาชนและเกษตรกรเข้าถึงแหล่งน้ำอย่างเพียงพอและทั่วถึง ได้ดำเนิน**โครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ** เพื่อตอบสนองความต้องการใช้น้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝนและรักษาสมดุลระบบนิเวศและพื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่ได้รับประโยชน์ จำนวน ๙๗,๘๘๖ ไร่ มีประชาชนได้รับประโยชน์ จำนวน ๒๖,๑๓๑ ครัวเรือน และ**โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ** เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำได้อย่างสะดวกและทั่วถึง พื้นที่ได้รับประโยชน์ จำนวน ๒๔๕,๙๖๐ ไร่ มีประชาชนได้รับประโยชน์ จำนวน ๑๕๑,๖๐๕ ครัวเรือน สามารถเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนได้ ๙๒.๖๕๗๗ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

๓.๓ การส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ได้ดำเนินการ ดังนี้

๓.๓.๑ สร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต โดยการก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลาง รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำ จำนวน ๗๗๗ แห่ง เพิ่มพื้นที่ชลประทานได้ จำนวน ๐.๒๗ ล้านไร่ เพิ่มปริมาตรเก็บกักน้ำได้ จำนวน ๙๖.๘๘ ล้านลูกบาศก์เมตร เพิ่มพื้นที่รับประโยชน์ จำนวน ๐.๙๐ ล้านไร่ มีครัวเรือนได้รับประโยชน์ จำนวน ๒๗๓,๘๙๙ ครัวเรือน รวมถึงก่อสร้างแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ชุมชน/ชนบท ก่อสร้างโครงการแก้มลิง ตลอดจนทำการศึกษา สำรวจ ออกแบบ และจัดหาที่ดิน

๓.๓.๒ ปรับปรุงงานชลประทาน ด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทาน/การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ชลประทาน ซ่อมแซม/ปรับปรุงงานชลประทาน จำนวน ๔๐๑ รายการ ในพื้นที่ ๘๒๑,๖๘๗ ไร่ มีผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๕๗.๘๔

๓.๓.๓ สนับสนุนการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ด้วยการซ่อมแซมและขุดลอกระบบส่งน้ำระบายน้ำชลประทานเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง มีผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๗๖.๑๘

๓.๓.๔ จัดการคุณภาพน้ำ ด้วยการปรับปรุงคันกั้นน้ำ ก่อสร้างสถานีสูบน้ำและประตูระบายน้ำ พื้นที่ได้รับประโยชน์ จำนวน ๓๗๘,๙๐๐ ไร่ มีผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๓๗.๘๗

๓.๓.๕ ลดการใช้น้ำภาคอุตสาหกรรมและพื้นที่ชลประทานเดิม ด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๙๗ และจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม มีผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๙๕.๐๙

๓.๓.๖ ป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ดำเนินโครงการด้วยการป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ มีผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๙๕

๓.๓.๗ ปรับปรุงท่อเพื่อลดน้ำสูญเสีย (ปรับปรุงท่อจ่าย) ด้วยการปรับปรุงท่อที่ชำรุดหมดสภาพการใช้งานให้สามารถใช้งานได้ ช่วยลดน้ำสูญเสียและรองรับการจ่ายน้ำด้วยแรงดันสูง มีผลการดำเนินงานปรับปรุงท่อจ่ายสะสมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และสมุทรปราการ จำนวน ๑,๑๘๘.๘๘๙ กิโลเมตร

๓.๓.๘ พัฒนาแหล่งน้ำบาดาล ด้วยการจัดหาแหล่งน้ำต้นทุนในพื้นที่เกษตรน้ำฝน เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ และสามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรได้อย่างยั่งยืน โดยได้ดำเนินการขุดเจาะบ่อบาดาลและก่อสร้างระบบกระจายน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๘๕๐ แห่ง และดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำพร้อมระบบกระจายน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๓๘๑ โครงการ

๓.๔ การดำเนินการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำแล้ง โดยจัดหาน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค ให้ประชาชนเป็นลำดับแรก จัดหาน้ำเพื่อการเกษตรให้กับประชาชนในพื้นที่นอกเขตชลประทาน รวมถึงสนับสนุนให้มีการเติมน้ำใต้ดินเพื่อรักษาสมดุลทางธรรมชาติ พื้นที่ได้รับประโยชน์ จำนวน ๑๓๗,๘๔๐ ไร่ มีประชาชนได้รับประโยชน์ จำนวน ๑๗๒,๗๑๗ ครัวเรือน

แก้ไขปัญหาน้ำแล้ง ประชาชนได้รับประโยชน์ ๑๗๒,๗๑๗ ครัวเรือน ในพื้นที่ ๑๓๗,๘๔๐ ไร่

๔. การสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรแร่ และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อการพัฒนาประเทศและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

๔.๑ การบริหารเพื่อสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรแร่ มีการดำเนินโครงการ เช่น

๔.๑.๑ ปฏิรูปการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ โดยกำหนดพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ไปแล้วทั้งสิ้น ๕๑ จังหวัด เนื้อที่รวม ๖.๖๓ ล้านไร่

๔.๑.๒ จัดทำแผนที่แสดงแหล่งแร่เศรษฐกิจเพื่อการบริหารจัดการแร่และการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน โดยได้ดำเนินการประเมินพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองตามหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification: TMFC) (กรณีหินอุตสาหกรรม) พบว่า มีพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองของหินอุตสาหกรรมทั้งหมด ๑,๐๒๘ พื้นที่ กระจายตัวอยู่ใน ๖๖ จังหวัด โดยสามารถทำการประเมินพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองกรณีหินอุตสาหกรรมทั้งประเทศตามหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรแร่ของประเทศไทย จำนวน ๙๔๔ พื้นที่

๔.๑.๓ สำรวจธรณีวิทยาเพื่อการบริหารจัดการทางทะเลและชายฝั่ง ได้จัดทำแผนที่ธรณีสัณฐานชายฝั่งทะเลบริเวณจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ระยะทาง ๓๐ กิโลเมตร และจังหวัดตราด ระยะทาง ๒๕ กิโลเมตร รวมถึงจัดทำแผนที่ธรณีวิทยาพื้นทะเลและแหล่งทรัพยากรธรณี และข้อเสนอแนะแหล่งทรายในทะเล พื้นที่ทะเลห่างฝั่งจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวมพื้นที่ ๓๐๐ ตารางกิโลเมตร และจังหวัดตราด รวมพื้นที่ ๒๐๐ ตารางกิโลเมตร

๔.๑.๔ ประกาศกำหนดพื้นที่คุ้มครองทางทะเลและชายฝั่ง โดยประกาศกฎกระทรวงกำหนดให้บริเวณหมู่เกาะกระ ตำบลปากพนัง ฝั่งตะวันออก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑ พื้นที่

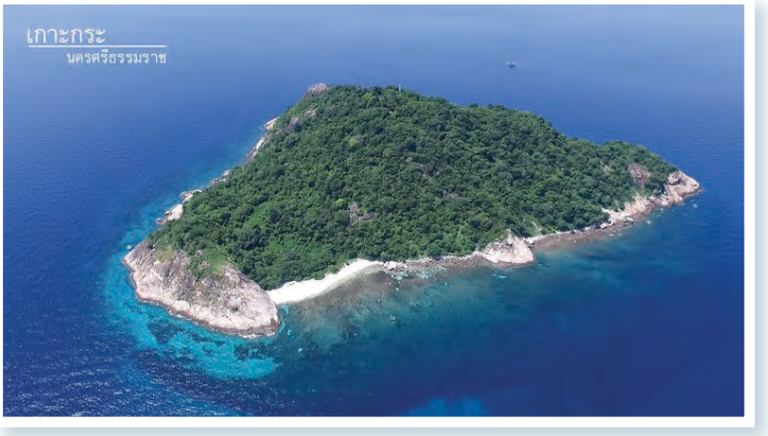

๔.๒ การบริหารทรัพยากรแร่เพื่อการพัฒนาประเทศและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน เช่น ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานเข้าสู่มาตรฐานอุตสาหกรรมสีเขียวระดับที่ ๒ มาตรฐานเหมืองแร่สีเขียว และมาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR-DPIM) เฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมพื้นที่ประกอบการ โดยตรวจประเมินการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการเหมืองแร่และให้คำปรึกษาแนะนำการจัดการสิ่งแวดล้อม จำนวน ๓๓๔ ราย ในพื้นที่ ๓๑ จังหวัด ตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองในบรรยากาศ ระดับเสียง

และแรงสั่นสะเทือนบริเวณชุมชนโดยรอบพื้นที่เหมืองแร่และโรงโม่หินในพื้นที่จังหวัดสระบุรี บุรีรัมย์ ชลบุรี และราชบุรี ตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำบริเวณพื้นที่ประกอบการเหมืองแร่ทองคำ จังหวัดพิจิตรและเพชรบูรณ์ และพื้นที่ประกอบการเหมืองแร่สังกะสี จังหวัดตาก ส่งเสริมและพัฒนาฟื้นฟูพื้นที่ประกอบการทำเหมืองแร่ ให้มีการปรับสภาพและใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ตามความต้องการของชุมชน พัฒนาและยกระดับมาตรฐานสถานประกอบการด้านแร่ พัฒนาระบบงานรังวัดสำรวจเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ๔.๐ โดยออกภาคสนามเพื่อสอบทานข้อมูลงานรังวัดด้วยอากาศยานไร้คนขับในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีและอุบลราชธานี รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลแผนที่ภูมิประเทศเหมืองแร่เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ โดยรังวัดจัดทำแผนที่เพื่อหาปริมาตรในการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๓ การดูแล คุ้มครอง ป้องกัน พื้นที่ที่มีระบบนิเวศที่สำคัญ ดำเนินการปลูกเสริมปะการัง จำนวน ๑๕๐ ไร่ ๒๔๐,๐๐๐ กิ่ง ในพื้นที่ ๙ จังหวัด ปลูกหญ้าเสริมทะเล จำนวน ๖๐ ไร่ ๙๖,๐๐๐ ต้น/กอ ในพื้นที่ ๔ จังหวัด วางปะการังเทียม จำนวน ๓,๗๙๔ แท่ง ในพื้นที่ ๔ จังหวัด ดำเนินการช่วยเหลือสัตว์ทะเลหายาก ได้แก่ เต่าทะเล โลมา วาฬ และพะยูน ให้รอดตาย จำนวน ๑๕๕ ตัว มีการเฝ้าระวังหลุมฟักไข่เต่ามะเฟืองและปล่อยลูกเต่ามะเฟืองลงสู่ทะเล จัดตั้งศูนย์ช่วยชีวิตสัตว์ทะเลหายากฝั่งอันดามัน และจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาและสัตว์ทะเล นอกจากนี้ ยังได้ออกตรวจปราบปรามการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม (Illegal Unreported and Unregulated Fishing: IUU Fishing) จำนวน ๗๕ ครั้ง ตรวจสอบเรือจำนวน ๖๕๓ ลำ แรงงาน จำนวน ๙,๗๕๒ คน พบการกระทำผิด ๒ คดี

๔.๔ การแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ดำเนินการปักไม้ไผ่ชะลอความรุนแรงของคลื่น ในพื้นที่ ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตราด จันทบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี และนครศรีธรรมราช ระยะทางไม้ไผ่ รวม ๑๑,๑๕๐ เมตร รวมทั้งดำเนินการสำรวจศึกษาทางทะเล การบริหารจัดการชายฝั่ง การอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง และวางแผนเตรียมการแก้ไขปัญหาหินร่วงในพื้นที่ชายทะเลภาคใต้โดยใช้การสำรวจธรณีฟิสิกส์ในทะเล

๕. การแก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๕.๑ การดำเนินการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและลดโลกร้อน โดยจัดทำแผนที่นำทางการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๓ เพื่อเป็นกรอบการบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศที่ร้อยละ ๒๐ ซึ่งคิดเป็นศักยภาพในการลดก๊าซเรือนกระจก ในปี ๒๕๗๓ ทั้งสิ้นประมาณ ๑๑๕.๖ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และขับเคลื่อนนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการจัดทำยุทธศาสตร์ระยะยาว ดังนี้ ๑) ปรับพอร์ตการผลิตไฟฟ้าและการใช้เชื้อเพลิงสู่ Low Carbon ๒) เพิ่มสัดส่วนยานยนต์ไฟฟ้า ๓) บริหารจัดการของเสีย ผ่านแนวคิดระบบเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model) ๔) ใช้ผลิตภัณฑ์และบริการที่เกิดคาร์บอนต่ำ ๕) มุ่งสู่การทำโครงการเกษตรปลอดการเผา (Zero Burn) และ ทำการเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) ผ่าน BCG Model และเทคโนโลยีดิจิทัล และ ๖) ดักจับ กักเก็บใช้ประโยชน์และเทคโนโลยีไฮโดรเจน รวมถึงจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ พร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว ลดการเผาพื้นที่โล่งเตียน จำนวน ๑๑,๘๘๕ ไร่ รณรงค์งดเผาตอซัง จำนวน ๔๙ แปลง เพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน

๕.๒ การส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วน ผ่านโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก ดังนี้

๕.๒.๑ ดำเนินโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program: T-VER) โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อสนับสนุนความสำเร็จของเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ เช่น การประเมินคาร์บอนเครดิตจากการปลูกและดูแลป่า

๕.๒.๒ ดำเนินโครงการรายงานและติดตามประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกภาคอุตสาหกรรม โดยพัฒนาระบบการจัดการของเสียและสารทำความเย็น ประเมินศักยภาพในการลดก๊าซเรือนกระจกจากมาตรการจัดการของเสียและสารทำความเย็นที่เสื่อมสภาพ รายงานผลการลดก๊าซเรือนกระจกปี ๒๕๖๓ มาตรการทดแทนปูนเม็ด มาตรการทดแทน/ปรับเปลี่ยนสารทำความเย็น และมาตรการจัดการน้ำเสียอุตสาหกรรม รายงานความก้าวหน้าตามแผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศปี ๒๕๖๔-๒๕๗๓ สาขากระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ รวมถึงน้ำเสียอุตสาหกรรม

๕.๓ การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ดำเนินการทบทวนแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” เพื่อยกระดับมาตรการเพื่อการบริหารจัดการสถานการณ์ในช่วงวิกฤต และจัดทำแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง ๑๒ แผน มุ่งเน้นการสื่อสารและสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชน นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการสื่อสารการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและศูนย์แก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ (ศกพ.) เพื่อติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์ วิเคราะห์ประมวลผลข้อมูล และประสานติดตามบูรณาการการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ รวมถึงสื่อสารประสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่สาธารณชน

๕.๔ การแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ดำเนินมาตรการป้องกันการเกิดไฟป่าโดยใช้แอปพลิเคชัน Burn Check เพื่อจัดระเบียบช่วงเวลาการเผาของแต่ละอำเภอ ดำเนินโครงการบริหารจัดการเชื้อเพลิง “ชิงเก็บ ลดเผา” และโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ในการจัดการปัญหาไฟป่าและหมอกควัน จำนวน ๔๙ แห่ง ในพื้นที่ ๑๖ จังหวัดภาคเหนือ พัฒนาระบบบริหารการเผาในที่โล่ง (Burn Check) พยากรณ์ฝุ่นละอองล่วงหน้า ประยุกต์ใช้ภาพถ่ายดาวเทียมในการรายงานฝุ่นเชิงพื้นที่ เจรจาสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อพิจารณาแนวทางในการแก้ไขปัญหามลพิษจากหมอกควันข้ามแดนในอนุภูมิภาคแม่โขงรวมถึงภูมิภาคอาเซียน

๖. การพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน

๖.๑ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยนำแนวคิดระบบเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model) มาปรับใช้ การดำเนินงานได้มุ่งเน้นหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียน Circular Economy ให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ตั้งแต่การผลิต การออกแบบให้เกิดของเสียน้อยที่สุด การใช้วัสดุทางเลือก ตลอดจนการนำวัสดุกลับมาใช้ซ้ำและแปรสภาพกลับมาใช้ใหม่ โดยส่งเสริมสถานประกอบการทั้งภาคการผลิตและการบริการและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ผ่านโครงการ G-Green และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น ส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชน (Green Production) จำนวน ๓๗๕ แห่ง ส่งเสริมโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Hotel) จำนวน ๔๕๙ แห่ง อุทยานแห่งชาติสีเขียว (Green National Park) จำนวน ๖๗ แห่ง สำนักงานสีเขียว (Green Office) จำนวน ๗๔๘ แห่ง การบริการภัตตาคารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Restaurant) จำนวน ๑๕ แห่ง สนามบินที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Airport) จำนวน ๕ แห่ง และส่งเสริมการซื้อสินค้าและใช้บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมผ่านแอปพลิเคชัน Green Card ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกกว่า ๑๔,๐๐๐ คน นอกจากนี้ โครงการ G-Green ได้ให้ความรู้กลุ่มเป้าหมายในการจัดการสิ่งแวดล้อม มีการตรวจประเมินตามเกณฑ์และให้การรับรอง ๓ ปี มีการมอบโล่เกียรติคุณตราสัญลักษณ์ G-Green ในรูปแบบ Virtual Event พร้อมทั้งส่งเสริมช่องทางการสร้างความตระหนักแก่กลุ่มเป้าหมายผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น Facebook: Green Market place และการจัดนิทรรศการดิจิทัล (E-exhibition)

๖.๒ การส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพ ได้ดำเนินการภายใต้แผนปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ โดยการ**สร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจชุมชน** เช่น สนับสนุนการสร้างรายได้แก่ชุมชน จำนวน ๑๒๕ แห่ง มีผลการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และพัฒนาต่อยอดชุมชนในการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามหลักการของสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) หรือ BEDOs Concept มีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และ**ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วม** เช่น เพิ่มมูลค่าบริการระบบนิเวศจากการเพิ่มพื้นที่สีเขียวนอกเขตอนุรักษ์ มีผลการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เกิดจากการร่วมดำเนินการของชุมชน มีผลการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๖.๓ การส่งเสริมการหยุดเผา การไถกลบ และผลิตปุ๋ยอินทรีย์ในพื้นที่เกษตร โดยถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมให้มีการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรทดแทนการเผาทำลาย ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตจากเดิมมุ่งสู่การทำการเกษตรปลอดการเผาแก่เกษตรกร จำนวน ๑๖,๘๙๕ ราย รวมถึงส่งเสริมและดำเนินการไถกลบตอซังในพื้นที่เกษตรภาคเหนือ จำนวน ๕๑,๓๖๔.๕๐ ไร่ และผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพสูตรสารเร่งที่เป็นจุลินทรีย์ (สูตร พด.) จำนวน ๒,๗๓๒ ตัน

๖.๔ การพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมและยกระดับโรงงานอุตสาหกรรมสู่ความยั่งยืนด้วยระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน โดยถ่ายทอดเทคโนโลยีทางด้านระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental Management System) ให้กับโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน ๑๑ โรงงาน และถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการพัฒนาระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ตามหลักสากลให้กับโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน ๑๐ โรงงาน

๗. การพัฒนากลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๗.๑ การพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ได้เปิดโอกาสและช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น โดยให้มีบทบาทในการสนับสนุนการดำเนินงานและบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานและภาคี รวมถึงการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ เฝ้าระวัง แจ้งเหตุ รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ปัจจุบันมี ทสม. ทั่วประเทศ จำนวน ๒๕๗,๘๘๙ คน และได้ส่งเสริมให้เครือข่าย ทสม. สมัครเข้าร่วมเป็น ทสม. จิตอาสาพระราชทาน จำนวน ๑๑๖,๕๙๑ คน อีกทั้งมีการสนับสนุนและเผยแพร่การทำงานของเครือข่ายฯ ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น Facebook เหยี่ยวข่าว ทสม. เครือข่าย ทสม. Line@Arsa4thai และกลุ่ม Line เครือข่ายอาสาฯ ไฟป่า

๗.๒ การจัดทำระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ มีการดำเนินการที่สำคัญ เช่น พิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) โดยเห็นชอบรายงาน EIA จำนวน ๔๐๔ โครงการ ปรับปรุงกฎหมายโดยทบทวนประเภท/ขนาดโครงการ และออกประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เปิดเผยข้อมูลในรายงาน EIA/Monitor ทางอิเล็กทรอนิกส์ ดำเนินการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัลโดยย้ายระบบ Smart EIA ไปยังระบบคลาวด์กลางภาครัฐ มีการออกคำแนะนำแนวทางสาธารณะด้านระบบ EIA ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)

๘. การแก้ไขปัญหาการจัดการขยะและของเสียอย่างเป็นระบบ

๘.๑ การแก้ไขปัญหาการจัดการขยะทะเล ขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย

๘.๑.๑ จัดการขยะพลาสติก โดยดำเนินการในด้านต่าง ๆ เช่น

(๑) **รณรงค์งดให้ถุงพลาสติกจากความร่วมมือของภาคีเครือข่าย** เช่น ห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ตและร้านสะดวกซื้อ ซึ่งสามารถลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วรวมทั้งสิ้น ๑๔,๓๔๙.๖ ล้านใบ หรือคิดเป็น ๘๑,๕๓๑,๘๑๘.๒ กิโลกรัม

ลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว ๑๔,๓๔๙.๖ ล้านใบ คิดเป็น ๘๑.๕ ล้านกิโลกรัม

(๒) **ลดปริมาณการนำเข้าเศษพลาสติก** โดยในปี ๒๕๖๔ รัฐบาลได้กำหนดการนำเข้าเศษพลาสติกในปริมาณ ๒๕๐,๐๐๐ ล้านตันต่อปี หรือร้อยละ ๕๐ ของกำลังการผลิตทั้งหมดของโรงงาน ปี ๒๕๖๓ ร่วมกับการใช้เศษพลาสติกภายในประเทศในปริมาณ ๒๕๐,๐๐๐ ตันต่อปี ซึ่งสามารถลดปริมาณการนำเข้าเศษพลาสติกได้ ร้อยละ ๒๐ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๙ จะดำเนินการห้ามนำเข้าเศษพลาสติกเข้ามาในประเทศ ร้อยละ ๑๐๐ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการขับเคลื่อนประเทศไทย ด้วยระบบโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy) รวมทั้งเสริมสร้างจิตสำนึกการคัดแยกขยะพลาสติกเพื่อให้ได้วัตถุดิบที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นและมีระบบรับรองกระบวนการรีไซเคิลขยะพลาสติดภายในประเทศ

(๓) **ส่งเสริมการเลิกใช้พลาสติกแบบครั้งเดียว (Single-Use Plastics)** โดยการพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติกเพื่อกำหนดกฎระเบียบในการเลิกใช้พลาสติกแบบครั้งเดียว จัดให้มีมาตรการจัดการขยะพลาสติกจาก food delivery และ ๑๓ หน่วยงาน ได้ร่วมลงนามบันทึกความร่วมมือ (MOU) กับ Platform ที่ให้บริการส่งอาหาร เช่น Grab Food และ Line Man รวมทั้ง**ส่งเสริมการส่งคืนพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในจุดรับคืน**ของหน่วยงานราชการ มหาวิทยาลัย และภาคีเครือข่ายภาคเอกชน จำนวน ๔๔๖ จุด โดยกล่องและลังกระดาษที่ใช้แล้วสามารถนำมาผลิตเป็นเตียงสนามกระดาษ และได้ส่งมอบเตียงสนามกระดาษแล้วกว่า ๓,๘๙๒ เตียง อีกทั้งขวดพลาสติกชนิด Polyethylene Terephthalate (PET) ที่ใช้แล้วสามารถนำมาผลิตเป็นชุดป้องกันส่วนบุคคล (Personal Protective Equipment: PPE) และได้ส่งมอบชุด PPE สนับสนุนการดำเนินงานของบุคลากรทางการแพทย์ที่ดำเนินงานป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

๘.๑.๒ จัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่เกิดขึ้นภายในประเทศและที่นำเข้าจากต่างประเทศ ได้ดำเนินการจัดทำร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่นำเข้าอย่างผิดกฎหมาย โดยออกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ขยะอิเล็กทรอนิกส์เป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการนำเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๔๒๘ รายการ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓

๘.๑.๓ บริหารจัดการขยะทะเล โดยสำรวจ ประเมิน วิเคราะห์ และจัดทำระบบฐานข้อมูลขยะทะเลและจัดเก็บขยะภายใต้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น จัดเก็บขยะตกค้างในระบบนิเวศที่สำคัญ (ระบบนิเวศชายหาด นิเวศปะการัง และนิเวศป่าชายเลน) แบบมีส่วนร่วม จัดทำมาตรการลดปริมาณขยะในพื้นที่เป้าหมายตามหลักวิชาการจัดเก็บขยะร่วมกับหน่วยงาน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดเก็บขยะโดยใช้ทุ่นกักขยะ (Boom) ทุ่นกักขยะลอยน้ำ (little trap) และเรือเก็บขยะ (Garbage Boat) โดยตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๓-กรกฎาคม ๒๕๖๔ จัดเก็บขยะได้รวมทั้งสิ้น ๓๔๖,๙๔๒ กิโลกรัม (๓๔๗ ตัน)

จัดเก็บ
ขยะทะเล
๓๔๖,๙๔๒ กิโลกรัม

๘.๑.๔ ดำเนินโครงการประกวดการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับจังหวัด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยแบ่งเกณฑ์การให้รางวัลเป็นจังหวัดขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก ซึ่งระดับกลุ่มจังหวัดขนาดใหญ่ รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๑ ได้แก่ จังหวัดลพบุรี รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๒ ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ ระดับกลุ่มจังหวัดขนาดกลาง รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ จังหวัดเลย รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๑ ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๒ ได้แก่ จังหวัดยโสธร ระดับกลุ่มจังหวัดขนาดเล็ก รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ จังหวัดลำพูน รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๑ ได้แก่ จังหวัดอ่างทอง รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๒ ได้แก่ จังหวัดบึงกาฬ ซึ่งมีการจัดสรรเงินรางวัลให้ผู้ชนะเลิศ จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๑ จำนวน ๘๐๐,๐๐๐ บาท และรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๒ จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้แก่ประชาชนในการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตามหลักการ 3Rs: Reduce Reuse Recycle หรือ ๓ช : ใช้น้อยลง ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ รวมถึงสามารถนำขยะมูลฝอยไปเพิ่มมูลค่าและใช้ให้เกิดประโยชน์

๘.๒ การแก้ไขปัญหาการจัดการของเสียภาคอุตสาหกรรม ได้ดำเนินโครงการ ดังนี้

๘.๒.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการกากอุตสาหกรรมผ่านการใช้หลัก 3Rs และหลักการ KAIZEN โดยให้ความรู้ ประเมิน วิเคราะห์ความสูญเสีย จัดทำแผนลดการสูญเสีย และจัดการของเสียโดยใช้วิธีการ KAIZEN ให้คำแนะนำแก้ไขพัฒนากิจกรรม ตามหลัก 3Rs และ KAIZEN Zero /Waste to Landfill วิเคราะห์จุดเกิดของเสียและเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าตรวจประเมินการจัดการของเสียภายในโรงงานให้กับโรงงานที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๔๐ โรงงาน

๘.๒.๒ พัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการจัดการของเสียภาคอุตสาหกรรม โรงงานกากอุตสาหกรรมได้รับการตรวจประเมินและยกระดับให้มีมาตรฐานการจัดการของเสีย จำนวน ๓๔ โรงงาน และได้รับการยกระดับเข้าสู่ระบบการอนุญาตโดยอัตโนมัติ (AI) อย่างน้อย ๕ โรงงาน

นโยบายข้อ

๑๑

การปฏิรูป
การบริหารจัดการภาครัฐ

นโยบายข้อ ๑๑

การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ

เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การปฏิรูประบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยในการให้บริการของภาครัฐ และการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ นอกจากนี้ กระบวนการยุติธรรมจะต้องเป็นที่พึ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง กฎหมายจะต้องได้รับการปรับปรุงให้มีความทันสมัย เป็นธรรม และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม โดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายการดำเนินการ ดังนี้

๑๑.๑ พัฒนาโครงสร้างและระบบการบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่ โดยพัฒนาให้ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม มีการจัดรูปแบบองค์กรใหม่ที่มีความยืดหยุ่นคล่องตัว และเหมาะสมกับบริบทของประเทศ รวมทั้งจัดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ของรัฐให้สอดคล้องกับโครงสร้างหน่วยงานและภารกิจงานที่เปลี่ยนแปลงไป พัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่รัฐให้สามารถรองรับบริบทการเปลี่ยนแปลง และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทันท่วงที พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนระบบการบริหารราชการแผ่นดินให้เกิดความเชื่อมโยงสอดคล้องกันตั้งแต่ขั้นวางแผน การนำไปปฏิบัติ การติดตามประเมินผล การปรับปรุงการทำงานให้มีมาตรฐานสูงขึ้น และปรับปรุงโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

๑๑.๒ ปรับเปลี่ยนกระบวนการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการที่มีความสำคัญต่อการประกอบธุรกิจและดำเนินชีวิตของประชาชนให้เป็นระบบดิจิทัล และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ พร้อมทั้งพัฒนาโปรแกรมออนไลน์เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการของภาครัฐได้อย่างทันทีและทุกเวลา

๑๑.๓ พัฒนาระบบข้อมูลขนาดใหญ่ในการบริหารราชการแผ่นดินที่มีระบบการวิเคราะห์ และแบ่งปันข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ข้อมูลขนาดใหญ่ในระบบบริการประชาชนที่เป็นไปตามความต้องการเฉพาะตัวบุคคลมากขึ้น

๑๑.๔ เปิดเผยข้อมูลภาครัฐสู่สาธารณะ โดยหน่วยงานของรัฐในทุกระดับต้องเปิดเผยและเชื่อมโยงข้อมูลซึ่งกันและกัน ทั้งในระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันเองและระหว่างหน่วยงานรัฐกับประชาชน เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความเข้าใจถึงสถานการณ์ และแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของประเทศที่มีความซับซ้อน ปรับเปลี่ยนให้เป็นการทำงานเชิงรุก เน้นการยกระดับไปสู่ความร่วมมือกันของทุกภาคส่วนอย่างจริงจัง แสวงหาความคิดริเริ่มและสร้างนวัตกรรม โดยมีการคาดการณ์สถานการณ์ วิเคราะห์ความเสี่ยงและผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นไว้ล่วงหน้า เพื่อให้สามารถเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๑.๕ ส่งเสริมระบบธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐ โดยสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธา และส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาข้าราชการ บุคลากร และเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างจริงจัง โดยเฉพาะการปรับเปลี่ยนกระบวนการทางความคิดให้คำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติและเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง พร้อมกับยึดมั่นในหลักจริยธรรมและธรรมาภิบาล มีสมรรถนะและความรู้ความสามารถพร้อมต่อการปฏิบัติงาน ดำเนินการปรับปรุงสวัสดิภาพชีวิต ความเป็นอยู่ ตลอดจนสร้างขวัญกำลังใจและความผูกพันในการทำงาน

๑๑.๖ พัฒนากลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาบริการสาธารณะและการตรวจสอบภาครัฐ โดยการสร้างความเข้าใจถึงหลักการบริหารราชการขั้นพื้นฐานและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งแก้ไขปัญหาอุปสรรคและลดข้อจำกัดของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ชุมชน วิสาหกิจเพื่อสังคม องค์กรภาคประชาสังคม และเอกชน สามารถเข้ามาดำเนินกิจกรรมสาธารณประโยชน์และมีบทบาทในการพัฒนาบริการสาธารณะในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งมีส่วนในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ภาครัฐในทุก ๆ ด้าน

๑๑.๗ ปรับปรุงระเบียบ กฎหมาย เพื่อเอื้อต่อการทำธุรกิจและการใช้ชีวิตประจำวัน

๑๑.๗.๑ ปรับปรุงขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการ การอำนวยความสะดวก ต้นทุนค่าใช้จ่าย กฎหมาย กฎ และระเบียบต่าง ๆ ของภาครัฐ ให้สามารถสนับสนุนและเอื้อต่อการประกอบธุรกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศและเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงบริบทต่าง ๆ โดยครอบคลุมกระบวนการตั้งแต่จัดตั้งธุรกิจจนถึงการปิดกิจการ พร้อมทั้งกำกับและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ยุติธรรม เสมอภาค เท่าเทียม ถูกต้องตามหลักนิติธรรม และเป็นไปตามปฏิญญาสากล ตลอดจนเร่งรัดการพัฒนาระบบการบริหารจัดการข้อมูลต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐให้มีความเชื่อมโยงกันอย่างไร้รอยต่อ เพื่อให้ประชาชนสามารถติดต่อราชการได้โดยสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส และตรวจสอบได้

๑๑.๗.๒ ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐจัดให้มีสนามทดลองแนวคิดทางธุรกิจ ผลิตภัณฑ์หรือนวัตกรรมใหม่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงาน เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสามารถสร้างธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ และการพัฒนาปรับปรุงกฎระเบียบให้ทันสมัยต่อไป

๑๑.๗.๓ ส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าที่เสรีและเป็นธรรม โดยกำกับดูแลให้เกิดความเป็นธรรมทางการค้าและติดตามพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจที่มีแนวโน้มจะก่อให้เกิดการผูกขาดอย่างใกล้ชิด บังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างรวดเร็วและเสมอภาคของประชาชน

๑๑.๘ กระจายอำนาจ ความรับผิดชอบ และเพิ่มบทบาทการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่งเสริมบทบาทของเอกชนและชุมชนในการให้บริการสาธารณะ โดยเร่งพัฒนาองค์กรและบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีศักยภาพและมีความรับผิดชอบมากขึ้นทั้งในการบริหารและการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการตนเองตามหลักธรรมาภิบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งส่งเสริมบทบาทของเอกชนและชุมชนท้องถิ่นและภาคีอื่น ๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ รวมถึงการจัดให้มีบริการสาธารณะต่าง ๆ ให้ตรงกับความต้องการของประชาชน เพื่อนำไปสู่การยกระดับมาตรฐานการให้บริการของรัฐให้เทียบเท่ากับมาตรฐานสากล และสนับสนุนการพัฒนายุทธศาสตร์เชิงพื้นที่

๑. การพัฒนาโครงสร้างและระบบการบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่

๑.๑ การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ หน่วยงานภาครัฐให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน เพื่อให้ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาท ภารกิจ และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง สะดวก รวดเร็ว และทันการณ์ยิ่งขึ้น โดยศึกษาข้อมูลแนวทางการปฏิบัติที่ดี (Best Practices) เกี่ยวกับการปรับบทบาทภารกิจภาครัฐของต่างประเทศ และสำรวจความสำเร็จและความก้าวหน้าในการถ่ายโอนงานของส่วนราชการ รวมทั้งได้ประชุมหารือร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการถ่ายโอนงานให้ภาคเอกชน จำนวน ๘ งาน เช่น ๑) งานตรวจสถานประกอบการให้ปฏิบัติตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการพลังงานในอาคารควบคุม ๒) งานรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงานด้านการท่องเที่ยวและบริการ ๓) งานรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงานภาคอุตสาหกรรม และ ๔) งานรับรองมาตรฐานสินค้า รวมถึงจัดทำข้อเสนอแนวทางการถ่ายโอนงานให้ภาคเอกชนดำเนินการต่อไป

๑.๒ การส่งเสริมและพัฒนาระบบการบริหารราชการในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น รัฐบาลได้ขับเคลื่อนการพัฒนารูปแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการในจังหวัดให้มีการทำงานที่มีผลสัมฤทธิ์สูง โดยการนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนางาน (Digital Government) การพัฒนานวัตกรรมของภาครัฐ (Public Innovation) และการขับเคลื่อนราชการระบบเปิด (Open Government) โดยมีจังหวัดที่เข้าร่วมดำเนินการรวม ๓๔ จังหวัด เป็นการเสนอประเด็นนโยบายสำคัญ (Agenda) ในการขับเคลื่อน รวมถึงรูปแบบและกลไกการพัฒนาจังหวัด เช่น การพัฒนาการเกษตร การจัดการขยะมูลฝอย การจัดการฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) การพัฒนาคุณภาพชีวิต และการจัดการสิ่งแวดล้อม แต่ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ที่มีความรุนแรงและกระจายไปทั่วประเทศ จึงมีการปรับแนวทางการขับเคลื่อนโดยให้ทุกจังหวัดนำการบริหารจัดการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ มาดำเนินการถอดบทเรียน ทั้งนี้ มี ๑๙ จังหวัด จาก ๓๔ จังหวัด ที่มีความพร้อมขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญต่อเนื่องไปได้

๑.๓ การดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลเพื่อรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ดังนี้

๑.๓.๑ กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้ง (Work From Home) และการเหลื่อมเวลาในการทำงานในสถานที่ตั้ง ได้มีการจัดทำหลักเกณฑ์และแนวทางสำหรับให้ข้าราชการพลเรือนสามัญปฏิบัติราชการในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ซึ่งครอบคลุมถึงการมอบหมายให้ข้าราชการปฏิบัติราชการในและนอกสถานที่ตั้ง กรณีข้าราชการในสังกัดที่มีความเสี่ยงสูงที่จะติดเชื้อโควิด-๑๙ และกรณีข้าราชการที่ติดเชื้อโควิด-๑๙ เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีความยืดหยุ่นและรองรับกับสถานการณ์ดังกล่าว โดยคำนึงถึงสุขภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการบริหารราชการและการให้บริการประชาชนเป็นสำคัญ

๑.๓.๒ กำหนดมาตรการสำหรับนักเรียนทุนรัฐบาลในการเดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศ สำหรับบุคลากรภาครัฐและนักเรียนที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ในการเดินทางไปหรือกลับจากต่างประเทศ โดยพิจารณาหลักเกณฑ์การเดินทางไปศึกษาต่อในต่างประเทศ ซึ่งครอบคลุมถึง ๑) รูปแบบการเรียนการสอนและความจำเป็นทางการศึกษา ๒) สถานการณ์ทางสาธารณสุขของประเทศที่ไปศึกษา ๓) ความปลอดภัยด้านการดำรงชีวิตในท้องถิ่นที่ศึกษา ๔) มาตรการและความรับผิดชอบของสถานศึกษาในการดูแลนักเรียนต่างชาติ และ ๕) ความเห็นของหน่วยงานเจ้าของทุนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๔ การศึกษาระบบการจ้างงานรูปแบบใหม่ เพื่อรองรับบริบทที่เปลี่ยนแปลงให้มีความยืดหยุ่น ทันต่อเหตุการณ์ สอดคล้องกับความคุ้มค่าต่อผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของส่วนราชการ และดึงดูดคนรุ่นใหม่เข้าสู่ระบบราชการ โดยการเพิ่มโอกาสการจ้างงานด้วยระบบพนักงานราชการ มีสาระสำคัญ ดังนี้ ๑) เป็นการจ้างงานในระยะสั้น ไม่ใช่งานประจำ บรรจุคนให้เร็วที่สุด ๒) ระยะเวลาไม่เกิน ๒ ปี เน้นการกระจายลงสู่พื้นที่ และ ๓) กำหนดรูปแบบการบริหารการจ้างเป็นการเฉพาะ และได้จัดทำข้อเสนอแนวทางการจัดสรรกรอบอัตรากำลังและกลไกการบริหารจัดการพนักงานราชการเฉพาะกิจ และผลการจัดสรรกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการเฉพาะกิจ จำนวน ๑๐,๐๐๐ อัตรา เพื่อช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ โดยได้อนุมัติการจัดสรรกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการเฉพาะกิจให้กับหน่วยงานต่าง ๆ รวม ๒๘ ส่วนราชการ ครอบคลุมถึงหน่วยงานในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ระดับจังหวัด และหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคที่เป็นหน่วยปฏิบัติ โดยการจ้างงานดังกล่าวจะมีระยะเวลาการจ้างงานไม่เกิน ๑ ปี ซึ่งมีลักษณะงานที่หลากหลายตามความจำเป็นของส่วนราชการ

๑.๕ การจัดสรรทุนรัฐบาล โดยได้พัฒนาทุนรัฐบาลรูปแบบใหม่ภายใต้โครงการ **“โรงซ่อม เสริม และสร้างรัฐบาลดิจิทัล”** หรือ Digital Garage เพื่อช่วยสนับสนุนให้ส่วนราชการมีบุคลากรที่มีทักษะด้านดิจิทัลและนวัตกรรมอย่างเหมาะสม จำนวน ๒๐ ทุน โดยมีกลไกการบริหารทรัพยากรบุคคลเฉพาะสำหรับผู้รับทุนรัฐบาลในสาขาวิชาที่ขาดแคลนโดยใช้กรอบอัตรากำลังหมุนเวียน เพื่อบรรจุและแต่งตั้งผู้ได้รับทุนเป็นข้าราชการทุนรัฐบาลในสาขาวิชาที่ขาดแคลน ซึ่งจะเป็นการใช้ตำแหน่งกลาง จำนวน ๒๐ ตำแหน่ง ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและจะได้รับมอบหมายให้ไปช่วยราชการในส่วนราชการที่ทำ Digital Transformation มีพี่เลี้ยงเป็นโค้ชมืออาชีพจากหน่วยงานต่าง ๆ และเมื่อครบ ๒ ปี สามารถโอนไปส่วนราชการที่สนใจได้ โดยผลงานระหว่างการเข้าร่วมโครงการสามารถนำไปใช้เกื้อกูลสำหรับการแต่งตั้งได้และมีเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ ขณะนี้มีผู้ยืนยันรับทุน จำนวน ๙ คน

พัฒนาทุนรัฐบาลรูปแบบใหม่ ภายใต้โครงการ “โรงซ่อม เสริม และสร้างรัฐบาลดิจิทัล” ให้บุคลากรภาครัฐมีทักษะด้านดิจิทัลและนวัตกรรมอย่างเหมาะสม

๒. การปรับเปลี่ยนกระบวนการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการที่มีความสำคัญต่อการประกอบธุรกิจและดำเนินชีวิตของประชาชนให้เป็นระบบดิจิทัล

๒.๑ การพัฒนากระบวนการออกหนังสือรับรอง ใบอนุญาต และเอกสารแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนหรือผู้ประกอบการสามารถค้นหาข้อมูลบริการภาครัฐและทำธุรกรรมผ่าน bizportal.go.th แบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว โดยยื่นที่เดียว แบบฟอร์มเดียว เอกสารชุดเดียว และติดตามได้ทุกใบอนุญาต

๒.๒ พัฒนากระบวนการติดต่อราชการแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร เพื่อยกระดับการให้บริการประชาชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และลดภาระการกรอกเอกสาร โดยใช้ระบบ e-Form ที่เชื่อมโยงข้อมูลที่จำเป็นจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องโดยอัตโนมัติ และสามารถรับใบอนุญาต/เอกสารต่าง ๆ ในรูปแบบ e-Document ที่รวดเร็ว ถูกต้อง น่าเชื่อถือ และมีมาตรฐานในระดับสากล

๒.๓ การขับเคลื่อนการให้บริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) มีระบบการให้บริการ e-Service ที่พัฒนาแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๓๙ งานบริการ เช่น ระบบให้บริการจองคิวยื่นคำขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมและการรังวัดทางอินเทอร์เน็ต (e-Qlands) (กรมที่ดิน) การชำระภาษีรถยนต์ออนไลน์กรณีรถยนต์ที่มีอายุเกิน ๗ ปี (กรมการขนส่งทางบก) ระบบลงทะเบียนขอรับหนังสือรับรองการเดินทางเข้าประเทศไทยทางอากาศสำหรับชาวไทยและชาวต่างชาติเพื่อรองรับการเดินทางในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ (กระทรวงการต่างประเทศ) นอกจากนี้ ยังได้เตรียมการยกระดับงานบริการภาครัฐให้เป็น e-Service ในลักษณะ Agenda ที่ต้องมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันหลายหน่วยงาน จำนวน ๑๒ งานบริการ เช่น ระบบการแจ้งเตือนสิทธิและช่วยเหลือในการรับสวัสดิการของประชาชนตลอดช่วงชีวิต ระบบการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เดินทาง (Ease of Traveling) ระบบการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและการขอรับความช่วยเหลือด้านการเกษตร

มีระบบการให้บริการประชาชน
แบบ e-Service
จำนวน ๓๙ งานบริการ
เช่น จองคิวยื่นคำขอรังวัดที่ดิน
ชำระภาษีรถยนต์ออนไลน์

๓. การพัฒนาระบบข้อมูลขนาดใหญ่ในการบริหารราชการแผ่นดิน

๓.๑ การดำเนินโครงการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ (Government Data Catalog: GD Catalog) โดยได้จัดทำรายการข้อมูลภาครัฐ (GD Catalog) และระบบนามานุกรม (Directory Services) ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งตามกรอบการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐหรือกรอบโครงสร้างรัฐบาลดิจิทัล ในการรวบรวมบัญชีข้อมูลและคำอธิบายชุดข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐทั้งหมด และพัฒนากลไกการสืบค้นเพื่อให้บริการการสืบค้นผ่านระบบสารสนเทศในลักษณะนามานุกรมข้อมูลภาครัฐ ซึ่งเปรียบเสมือนสมุดหน้าเหลืองบัญชีข้อมูลภาครัฐสำหรับให้บุคลากรภาครัฐค้นหาแหล่งข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์หรือให้บริการได้อย่างสะดวก รองรับความต้องการใช้ประโยชน์ข้อมูลภาครัฐที่เพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน และตอบสนองผู้ใช้ข้อมูลที่มีอยู่หลากหลายอีกด้วย ทั้งนี้ ได้มีการสนับสนุนหน่วยงานนำร่อง จำนวน ๓๑ หน่วยงาน และ ๓ จังหวัด (จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา)

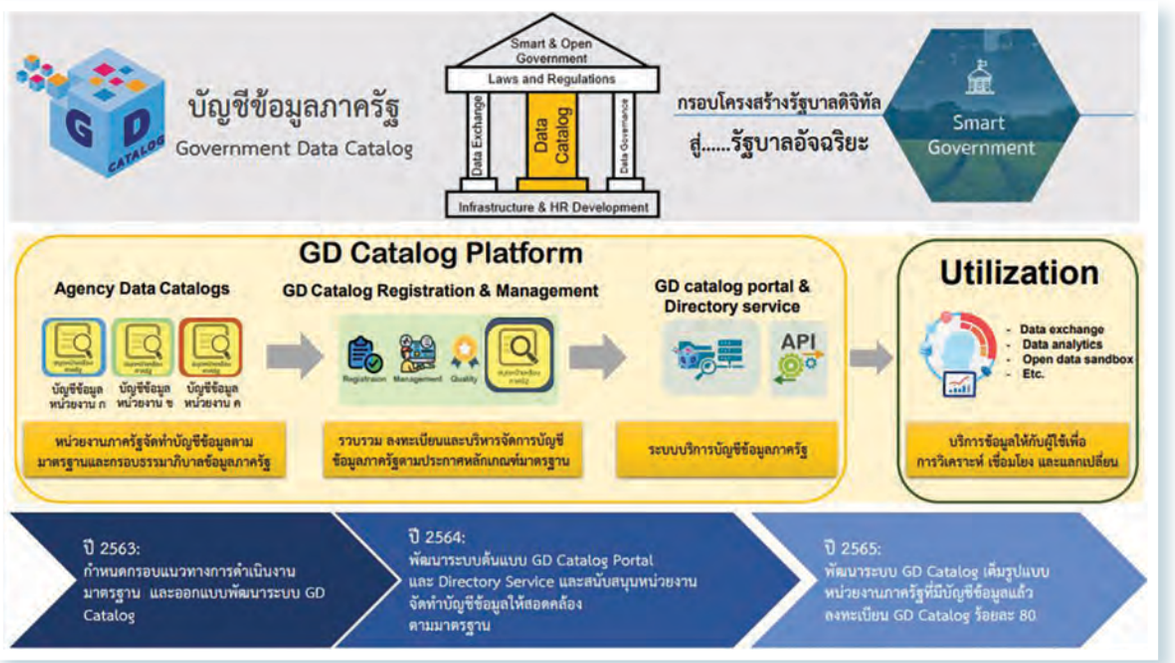

ในการจัดทำบัญชีข้อมูลหน่วยงานและพัฒนาต้นแบบระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ ซึ่งหน่วยงานนำร่องทุกหน่วยงานได้ติดตั้งระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานและนำบัญชีข้อมูลเข้าสู่ระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานแล้ว จำนวน ๙๔๓ ชุดข้อมูล และได้เริ่มทำการลงทะเบียนเข้าสู่ระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐแล้ว โดยมีหน่วยงานแจ้งมอบหมายผู้รับผิดชอบเข้าใช้งานระบบลงทะเบียน จำนวน ๑๗ หน่วยงาน และดำเนินการเข้าสู่ระบบแล้ว จำนวน ๑๐ หน่วยงาน นอกจากนี้ ได้จัดทำแนวทางการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ และแนวทางการลงทะเบียนบัญชีข้อมูลภาครัฐ รวมถึงแนวปฏิบัติการบริหารจัดการข้อมูลและการประเมินคุณภาพข้อมูล อีกทั้ง ได้สนับสนุนหน่วยงานที่เลือกการจัดทำบัญชีข้อมูลหน่วยงานเป็นตัวชี้วัดการประเมินส่วนราชการประจำปี ๒๕๖๔ จำนวน ๘๔ หน่วยงาน (ส่วนราชการ จำนวน ๕๑ หน่วยงาน และองค์การมหาชน จำนวน ๓๓ หน่วยงาน)

๓.๒ การดำเนินโครงการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลของรัฐ โดยพัฒนาระบบคลาวด์กลางภาครัฐ (Government Data Center and Cloud Service: GDCC) เพื่อเป็นโครงสร้างพื้นฐานในการบริการประชาชนด้านต่าง ๆ แล้ว จำนวน ๒๙๓ กรม ๖๕๒ หน่วยงาน ๒,๑๐๔ ระบบงาน และจัดฝึกอบรมบุคลากรภาครัฐให้มีความรู้ด้าน Cloud Computing ใน ๓ หลักสูตร จำนวน ๒,๐๖๕ คน ประกอบด้วย ๑) ระดับพื้นฐาน จำนวน ๑,๐๙๖ คน ๒) ระดับสูง จำนวน ๔๐๑ คน และ ๓) ระดับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕๖๘ คน โดยมีตัวอย่างระบบงานของหน่วยงานภาครัฐที่ใช้ประโยชน์จากระบบคลาวด์กลางภาครัฐ เช่น ระบบ National Digital Health Platform แอปพลิเคชัน “หมอพร้อม” ระบบขนส่งและจราจรอัจฉริยะ Smart Bus Terminal แอปพลิเคชัน “ThailandPlus” สำหรับนักท่องเที่ยว และระบบบริหารงานของผู้บังคับบัญชาและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สายตรวจ POLICE 4.0

พัฒนาระบบคลาวด์กลางภาครัฐ ในการให้บริการประชาชน ๒,๑๐๔ ระบบงาน

๓.๓ การส่งเสริมและสนับสนุนการประยุกต์ใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ โดยสถาบันส่งเสริมการวิเคราะห์และบริหารข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ (Government Big Data Institute: GBDi) ที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาและร่วมพัฒนาระบบเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ของข้อมูลขนาดใหญ่ไปประกอบการตัดสินใจและการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ได้พัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ข้อมูลและแนวทางในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลขนาดใหญ่มาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงพัฒนาผู้เชี่ยวชาญด้าน Big Data จำนวนไม่น้อยกว่า ๒,๗๐๐ ราย

๓.๔ การพัฒนาแพลตฟอร์มการให้บริการข้อมูลการท่องเที่ยวอัจฉริยะ ในรูปแบบ API ช่วยให้ภาคเอกชนสามารถเชื่อมต่อข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลสุขภาพเพื่อการสาธารณสุข (Health Information Exchange: HIE) เพื่อให้แพทย์สามารถเข้าถึงประวัติการรักษาพยาบาลของผู้เข้ารับการรักษาจากโรงพยาบาลต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยร่วมกับโรงพยาบาลรัฐบาลและเอกชน บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย และแพทยสภา โดยคาดว่าจะมีโรงพยาบาลเข้าร่วมโครงการในระยะแรกจำนวน ๑๐๐ แห่ง

๓.๕ การดำเนินโครงการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลของรัฐ

๓.๕.๑ ให้บริการโครงสร้างพื้นฐานสำคัญสำหรับการสร้างเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อผลักดันและสนับสนุนให้รัฐเกิดการเปลี่ยนผ่านไปสู่รัฐบาลดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีสภาพแวดล้อมที่มีความปลอดภัยและน่าเชื่อถือ และเพื่อให้ประชาชนและภาคธุรกิจมีความเชื่อมั่นต่อระบบการให้บริการของรัฐ โดยส่งเสริมการใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ผู้ประกอบการและประชาชนได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว มั่นใจ ปลอดภัย ด้วยการพัฒนาแบบจำลองมาตรฐานและแบบจำลองข้อมูล (Data Model) เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน สนับสนุนศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐ จัดทำมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ Digital ID และ e-Signature รวมถึงสร้างความพร้อมความตระหนักแก่บุคลากรภาครัฐ ตลอดจนบูรณาการกระบวนการเพื่อลดความซ้ำซ้อนของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการทำธุรกรรมทางดิจิทัล

๓.๕.๒ ให้บริการเฝ้าระวังภัยคุกคามไซเบอร์ให้กับโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและบริการออนไลน์ของหน่วยงานภาครัฐเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในการให้บริการ โดยจัดตั้งศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ประเทศไทย (ThaiCERT) เพื่อรับแจ้งเหตุและประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการตอบสนองและจัดการต่อเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยคอมพิวเตอร์ รวมถึงให้การสนับสนุนข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อหน่วยงานเพื่อดำเนินการแก้ไขเหตุการณ์ที่ได้รับแจ้ง โดยวิเคราะห์เฝ้าระวัง และตรวจจับภัยคุกคามทางไซเบอร์ให้กับหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ (Critical Information Infrastructure: CII) ตลอด ๒๔ ชั่วโมงทุกวัน ครอบคลุมทั้งสิ้น ๒๕๐ หน่วยงาน และสามารถดำเนินการวิเคราะห์สถิติร้อยละของการแจ้งเตือนและดำเนินการเพื่อระงับหรือป้องกันการโจมตีที่อาจส่งผลกระทบรุนแรง

กับระบบที่มีการเฝ้าระวังโดย ThaiCERT ภายใน ๑ ชั่วโมง กว่า ๑,๕๐๐ เว็บไซต์ รวมถึงป้องกันการโจมตีเว็บไซต์สำคัญผ่านการตรวจสอบช่องโหว่ ๔๐๓ ระบบสำคัญ และให้บริการคุ้มครองเว็บไซต์เพื่อป้องกันการโจมตี DDoS Government Website Protection (GWP) ซึ่งสามารถสกัดกั้นได้ทั้งหมด ๕๖.๐๑ จิกะไบต์ จากการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่องทำให้สามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่มีความปลอดภัย (Secure Environment) และมีความน่าเชื่อถือเพื่อให้ประชาชนและภาคธุรกิจมีความเชื่อมั่น (Trust) ต่อระบบการให้บริการของรัฐและการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในภาพรวมของประเทศ ซึ่งสะท้อนได้จากผลการจัดการภัยคุกคามทางไซเบอร์ผ่านกลไกการแจ้งช่องทางเบอร์โทรศัพท์ ๐๒ ๑๒๓ ๑๒๑๒ และอีเมล report@thaicert.or.th รวม ๒,๒๕๐ กรณี ในปี ๒๕๖๓ และ ๑,๒๐๖ กรณี ในปี ๒๕๖๔ (มกราคม-กรกฎาคม ๒๕๖๔) และผ่านกลไกการแจ้งเหตุในลักษณะระบบอัตโนมัติ (Automatic feed) และข้อมูลภายใต้การเฝ้าระวังภัยคุกคามไซเบอร์กว่า ๑๘ ล้านรายการ อันเป็นการเตรียมความพร้อมและการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ของชาติที่สามารถตอบสนองและจัดการเหตุการณ์ภัยคุกคามไซเบอร์ให้กับโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ (CII) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐสู่สาธารณะ

๔.๑ การส่งเสริมความร่วมมือในการเปิดระบบราชการ (Open Government Partnership: OGP)

โดยเปิดช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นผ่าน www.opengovernment.go.th และ Facebook: Opengovthailand เพื่อสร้างการรับรู้และเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนางานภาครัฐ รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลผลการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดกิจกรรม MY BETTER COUNTRY HACKATHON การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชน ผลงานต้นแบบการมีส่วนร่วมที่ได้รับรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ตลอดจนข่าวสารที่อยู่ในความสนใจของสังคม รวมถึงยกระดับการสร้างระบบนิเวศภาครัฐระบบเปิดและการมีส่วนร่วม (Open Government and Meaningful Participation Ecosystem) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จะดำเนินการในประเด็นการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$)

๔.๒ การดำเนินโครงการเพื่อยกระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการให้บริการภาครัฐ รัฐบาลได้ดำเนินการขับเคลื่อนการให้บริการศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Data Platform) บนเว็บไซต์ www.data.go.th โดยปัจจุบันมีชุดข้อมูลเปิดภาครัฐ จำนวน ๓,๔๑๔ ชุด นอกจากนี้ ได้มีการขับเคลื่อนให้เกิดข้อมูลเปิดบนศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Data Driven-Dataset) ที่เกี่ยวข้องใน**ด้านการศึกษา** ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยผลสอบ O-NET **ด้านเศรษฐกิจ** ได้แก่ ข้อมูลโรงงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จำนวนผู้เข้ารับบริการจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม มูลค่าอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ การผลิตและซื้อพลังงานไฟฟ้าแยกตามประเภทโรงไฟฟ้า **ด้านการเกษตร** ได้แก่ การบริหารจัดการน้ำ **ด้านสวัสดิการและความเป็นอยู่ของประชาชน** ได้แก่ ข้อมูลผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน ปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ พฤติกรรมการใช้สื่อเพื่อติดตามข่าวแต่ละช่วงวัย

๔.๓ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ที่เป็นข้อมูลข่าวสารสาธารณะให้ประชาชนทราบได้โดยไม่ต้องร้องขอและข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนร้องขอตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทางเว็บไซต์ของหน่วยงานหรือที่เรียกว่าศูนย์ข้อมูลข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ ได้มีการพิจารณาเรื่องร้องเรียน จำนวน ๖๘๐ เรื่อง แล้วเสร็จ จำนวน ๕๔๓ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๘๐ และเรื่องอุทธรณ์ จำนวน ๔๙๑ เรื่อง แล้วเสร็จ จำนวน ๓๗๑ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๗๖ นอกจากนี้ ได้ดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการในส่วนท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายให้หน่วยงานส่วนท้องถิ่นสามารถจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ไม่น้อยกว่า ๖๐๐ หน่วยงาน ซึ่งกำหนดจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลฯ ในพื้นที่ภาคตะวันออก จำนวน ๒๓๗ หน่วยงาน จากกลุ่มเป้าหมาย ๑,๐๐๐ หน่วยงาน แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ จึงปรับรูปแบบการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเป็นการจัดสัมมนาฯ ทางระบบออนไลน์ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐในส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทั่วประเทศมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ถูกต้องตามกฎหมายที่กำหนดไว้

พิจารณาเรื่องร้องเรียน
แล้วเสร็จ ๕๔๓ เรื่อง คิดเป็น ๘๐%
และเรื่องอุทธรณ์แล้วเสร็จ ๓๗๑ เรื่อง คิดเป็น ๗๖%

๕. การส่งเสริมระบบธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐ

๕.๑ การส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐพัฒนาองค์กรด้านต่าง ๆ ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ รัฐบาลได้ดำเนินการขับเคลื่อนผ่านกลไกการมอบรางวัลเลิศรัฐ (Public Sector Excellence Awards: PSEA) ซึ่งเป็นรางวัลแห่งเกียรติยศที่มอบให้หน่วยงานที่ได้มุ่งมั่นปฏิบัติราชการจนประสบความสำเร็จมีความเป็นเลิศ โดยในปี ๒๕๖๓ มีผลงานสมัครขอรับรางวัล รวม ๑,๔๑๖ ผลงาน หน่วยงานที่ได้รับรางวัลเลิศรัฐยอดเยี่ยม ได้แก่ **กรมสรรพากร** ซึ่งได้รับรางวัลระดับดีเด่น ๓ ประเภทรางวัลในปีเดียวกัน ได้แก่ **รางวัลบริการภาครัฐ** จากผลงาน “น้องอารี” ผู้ช่วยอัจฉริยะเรื่องภาษีสรรพากร **รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม** ที่แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นตั้งใจในการเปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance) **รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ** ๒ รางวัล ได้แก่ รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ๔.๐ ในฐานะเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย

และรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ด้านความเป็นผู้นำองค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีหน่วยงานภาครัฐสนใจสมัครรางวัลเลิศรัฐรวมทั้งสิ้น ๑,๖๖๗ ผลงาน เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๑๔ จากปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ รัฐบาลได้เพิ่มประเภทรางวัลบริการภาครัฐใหม่ ๒ ประเภท ได้แก่ ๑) ประเภทยกระดับการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ (รางวัล ลด ละ เลิก) ซึ่งจะมอบให้กับหน่วยงานที่มีความโดดเด่นในการพัฒนายกระดับการให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และ ๒) ประเภทยกระดับบริการที่ตอบสนองต่อสถานการณ์โควิด-๑๙ สำหรับหน่วยงานที่มีการจัดบริการ การเพิ่มประสิทธิภาพ หรือยกระดับการให้บริการที่เป็นภารกิจหลักของหน่วยงานในการควบคุม/ป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ เพื่อให้การบริการมีความต่อเนื่อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๕.๒ การส่งเสริมธรรมาภิบาลของหน่วยงานของรัฐและการเป็นระบบราชการ ๔.๐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีการยกระดับการทำงานโดยให้มีการเปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และพัฒนาหน่วยงานให้เป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย สามารถให้บริการที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทันการณ์ โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานและคิดค้นนวัตกรรมในการให้บริการเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่ดีขึ้น รวมทั้งสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และเตรียมความพร้อมให้แก่หน่วยงานภาครัฐเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและแนวทางการพัฒนาสู่ระบบราชการ ๔.๐ นอกจากนี้ ได้ดำเนินการตรวจรับรองหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ ๔.๐ โดยในปี ๒๕๖๓ หน่วยงานภาครัฐร้อยละ ๗๘ มีผลการประเมินอยู่ในระดับพื้นฐาน และร้อยละ ๒๒ มีผลการประเมินอยู่ในระดับก้าวหน้า

๕.๓ การส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการข้อมูลอย่างมีธรรมาภิบาล ตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Framework: DGF) รองรับการนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผ่านการจัดอบรมสร้างองค์ความรู้ไปแล้ว จำนวน ๑,๒๐๗ คน เช่น หลักสูตรการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูล หลักสูตรการจัดทำคำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัล (Metadata) การจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงาน และหลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ นอกจากนี้ ได้เตรียมความพร้อมให้แก่หน่วยงานรัฐผ่านการจัดทำตัวชี้วัดการพัฒนาระบบบัญชีข้อมูล Data Catalog ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อนำไปสู่การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open data)

๕.๔ การจัดทำประมวลจริยธรรมของข้าราชการพลเรือน เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนและรักษาคุณงามความดีที่ข้าราชการต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ รวมทั้งได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการพลเรือนตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำสำหรับข้าราชการพลเรือนเพื่อให้ข้าราชการมีการประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมและรักษาจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ สำหรับการจัดทำประมวลจริยธรรมขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลต่าง ๆ อยู่ระหว่างการดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

๖. การพัฒนากลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาบริการสาธารณะและการตรวจสอบภาครัฐ

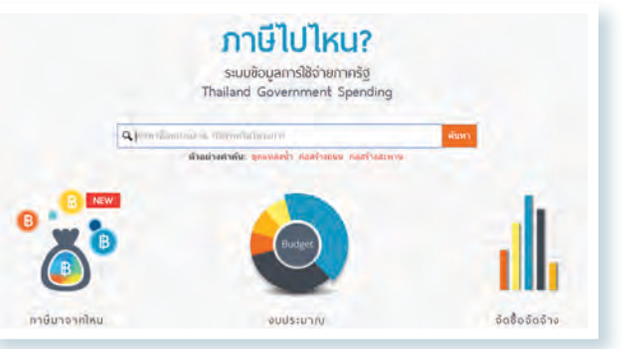

๖.๑ การพัฒนาระบบสืบค้นข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ (Thailand Government Spending) ภายใต้ชื่อ **"ภาษีไปไหน"** บนเว็บไซต์ govspending.data.go.th ถือเป็นบริการที่นำเสนอข้อมูลในด้านงบประมาณการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐ (Open Government Data) ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเปิดเผยและส่งเสริมความโปร่งใส ให้อำนาจภาคประชาชนในการสำรวจตรวจสอบและการต่อต้านการทุจริต โดยนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพ ที่ผ่านมาได้เปิดเผยโครงการจัดซื้อจัดจ้าง/การจัดสรรงบประมาณของภาครัฐตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ แล้วกว่า ๒๑ ล้านโครงการ มูลค่ากว่า ๖,๐๐๐ ล้านล้านบาท

๖.๒ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการร่วมออกแบบงานภาครัฐที่ตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของประชาชน ได้ดำเนินการจัดกิจกรรม MY BETTER COUNTRY HACKATHON ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ จนถึงปัจจุบัน รวมจำนวน ๑๐ ครั้ง โดยผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีทั้งเยาวชน วัยทำงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนวัยเกษียณอายุ รวมถึงกลุ่มคนพิการ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนรุ่นใหม่ที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการร่วมกันพัฒนาประเทศเข้ามาร่วมออกแบบ นำเสนอ และร่วมพัฒนาไปกับภาครัฐ ตลอดจนร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนข้อเสนอไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ จากการจัดกิจกรรมดังกล่าวได้ข้อเสนอ จำนวน ๖๕ ข้อเสนอ แบ่งเป็น ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านคุณภาพชีวิต และด้านการยกระดับการให้บริการ ที่สามารถนำไปต่อยอดพัฒนางานของภาครัฐเพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒๖ ข้อเสนอ เช่น การยกระดับบริการรถจักรยานยนต์รับจ้าง การพัฒนาระบบตรวจสอบความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

๖.๓ การเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมงานบริการภาครัฐ รัฐบาลได้ดำเนินโครงการห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ (Government Innovation Lab) เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมงานบริการภาครัฐ รวมถึงการสร้างและส่งเสริมกระบวนทัศน์การทำงานใหม่ให้แก่บุคลากรและองค์กรภาครัฐ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) มาพัฒนานวัตกรรมการให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของประชาชน โดยดำเนินการต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จนถึงปัจจุบัน ได้พัฒนาต้นแบบนวัตกรรมงานบริการภาครัฐจำนวนทั้งสิ้น ๒๗ งานบริการ ซึ่งมีการขยายผลนำไปสู่การปฏิบัติจริง เช่น การแก้ไขปัญหาระบบการรอคิวตรวจรักษาในโรงพยาบาล การแก้ไขปัญหาความล่าช้าในกระบวนการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพร การปรับกระบวนงานการออกมาตรฐาน ISO ของห้องปฏิบัติการทดสอบ สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มุ่งเน้นกำหนดประเด็นการพัฒนาต้นแบบนวัตกรรมที่ช่วยลดผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และเพื่อเตรียมความพร้อมประเทศไทยให้สามารถฟื้นตัวได้อย่างต่อเนื่อง

พัฒนาต้นแบบนวัตกรรมงานบริการภาครัฐ ๒๗ งานบริการ และขยายผลไปสู่การปฏิบัติจริง เช่น แก้ไขปัญหาระบบรอคิวตรวจโรคในโรงพยาบาล

๖.๔ การขับเคลื่อนการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยการสร้างระบบนิเวศภาครัฐระบบเปิดและการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย (Open Government and Meaningful Participation Ecosystem: OG & MP) ทดลองนำร่องใช้แนวทางดังกล่าวในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) ในจังหวัดสิงห์บุรีและลำปาง ซึ่งเป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนต่าง ๆ โดยกำหนดแนวทางการดำเนินการในรูปแบบของการทดลองและทดสอบ พัฒนา สร้างสรรค์นวัตกรรมในรูปแบบใหม่ (Sandbox) ก่อนนำไปขยายผลยังพื้นที่อื่น ๆ ซึ่งผลที่ได้จากการดำเนินการร่วมกันจะนำไปสู่การร่วมพัฒนาแพลตฟอร์มกลางในการเปิดเผยข้อมูลและเชื่อมโยงฐานข้อมูลของภาครัฐในเรื่องปัญหา $PM_{2.5}$ เพื่อรวบรวมชุดข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐในการเปิดเผยข้อมูลแก่ประชาชนบนฐานข้อมูลชุดเดียวกันและบนแพลตฟอร์มกลางเดียวกัน และเพื่อเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจของภาครัฐ (Virtual War Room) ในการแก้ไขปัญหา $PM_{2.5}$

๗. การปรับปรุงระเบียบ กฎหมาย เพื่อเอื้อต่อการทำธุรกิจและการใช้ชีวิตประจำวัน

๗.๑ การปรับปรุงขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการ การอำนวยความสะดวก ต้นทุนค่าใช้จ่าย กฎหมาย กฎ และระเบียบต่าง ๆ ของภาครัฐ ดังนี้

๗.๑.๑ นำส่งข้อมูลเงินสมทบผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (e-Filing) เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับสถานประกอบการ เป็นการลดขั้นตอนการทำงาน ลดปัญหาข้อผิดพลาดของข้อมูล และประหยัดค่าใช้จ่ายของนายจ้างโดยพัฒนาระบบงานทะเบียนผู้ประกันตนและงานเงินสมทบ โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำข้อมูลงานทะเบียนผู้ประกันตนและการนำส่งข้อมูลเงินสมทบด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลและการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) อีกทั้งทำให้สำนักงานประกันสังคมสามารถตรวจสอบข้อมูลนายจ้างและผู้ประกันตนได้อย่างถูกต้อง สะดวก และรวดเร็ว และยังช่วยให้ผลการจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจของธนาคารโลก (Doing Business) ด้านการชำระภาษีอยู่ในอันดับที่ดีขึ้น นอกจากนี้ ได้พัฒนาปรับปรุงระบบหรือเพิ่มช่องทางให้บริการรับ-จ่ายเงินกองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทนผ่านธนาคาร หน่วยบริการและระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่หลากหลาย เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มทางเลือกให้กับนายจ้าง ลูกจ้าง และผู้ประกันตน

๗.๑.๒ แจ้งการประสบอันตรายเนื่องจากการทำงานผ่านระบบ e-Compensate เพื่ออำนวยความสะดวกให้นายจ้าง ลูกจ้าง และโรงพยาบาล ได้รับความสะดวกในการติดต่อและส่งเอกสารให้กับสำนักงานประกันสังคม พร้อมทั้งติดตามสถานการณ์เบิกจ่ายได้จากช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเปิดใช้งานระบบตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓

ระบบ e-Compensate อำนวยความสะดวกนายจ้าง ลูกจ้าง และโรงพยาบาล ในการแจ้งการประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน

๗.๑.๓ แจ้งการจ้างลูกจ้างเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปี (คร.๒) และแจ้งสิ้นสุดการจ้าง (คร.๔) ผ่านระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างเด็ก สามารถแจ้งการจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี (คร.๒) และแจ้งสิ้นสุดการจ้าง (คร.๔) ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ผ่านระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) ได้

๗.๑.๔ รับและพิจารณาวินิจฉัยคำร้องตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีการยื่นคำร้องจำนวน ๑๔,๙๔๘ เรื่อง ลูกจ้างที่ยื่นคำร้องจำนวน ๓๖,๗๗๔ คน ลูกจ้างได้รับสิทธิประโยชน์ จำนวน ๒๕,๗๙๘ คน เป็นเงินจำนวน ๑,๒๐๖,๓๔๙,๐๑๔ บาท

๗.๒ การส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐจัดให้มีสนามทดลองแนวคิดทางธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ หรือนวัตกรรมใหม่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงาน

๗.๒.๑ ดำเนินโครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการประเมินความน่าเชื่อถือของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) (SMEs Credit Rating) เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs รวมถึงสถาบันการเงินมีโมเดลการประเมินศักยภาพด้านการตลาดและด้านการก้าวสู่สากล ที่สามารถนำไปปรับใช้ในการประเมินขีดความสามารถของผู้ประกอบการ จำนวน ๔๐๖ ราย โดยดำเนินการวิเคราะห์ ๒ ด้าน คือ

(๑) **ด้านการตลาด** พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีการจัดเก็บข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ความต้องการของลูกค้า และนำเทคโนโลยี Big Data หรือ Data Analytics หรือ Google Analytics มาใช้ในการวิเคราะห์การตลาดค่อนข้างน้อย

(๒) **ด้านการก้าวสู่สากล** จำแนกเป็น ๓ กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มที่ก้าวสู่สากลสำเร็จ กลุ่มที่มีความพร้อมที่จะก้าวสู่สากล และกลุ่มที่มีความต้องการยกระดับบางประการ พบว่า ปัญหาในการขยายตลาดไปยังต่างประเทศในเรื่องการคัดเลือกคู่ค้าหรือผู้แทนจำหน่ายในต่างประเทศที่น่าเชื่อถือและส่งเสริมภาพลักษณ์ของสินค้า/บริการ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่ได้มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการทำการตลาดต่างประเทศที่ชัดเจน

๗.๒.๒ ดำเนินโครงการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ SMEs เข้าถึงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยออกกฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดซื้อจัดจ้างสินค้าหรือบริการจากผู้ประกอบการ SMEs ที่ได้ขึ้นบัญชีรายการพัสดุและบัญชีรายชื่อไว้กับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยปัจจุบันดำเนินการในส่วนของการพัฒนาระบบ SMEs เพื่อการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้มีประสิทธิภาพสามารถรองรับการใช้งานจากหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ในอนาคต รวมทั้งรองรับการเปลี่ยนแปลงของผู้ใช้บริการระบบที่จะเพิ่มจำนวนมากขึ้นในอนาคต และกำหนดแนวทางการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ กรมสรรพากรและศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (National Electronics and Computer Technology Center: NECTEC) รวมทั้งการสร้างการรับรู้ในวงกว้าง นอกจากนี้ ได้เปิดให้ผู้ประกอบการขึ้นทะเบียน SMEs เพื่อการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐบนเว็บไซต์ www.thaismegp.com โดยมีผลการขึ้นทะเบียน SMEs เพื่อการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ จำนวน ๕๓,๑๘๕ ราย

SMEs ขึ้นทะเบียน เพื่อเข้าถึง การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ๕๓,๑๘๕ ราย

๗.๓ การส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าที่เสรีและเป็นธรรม รัฐบาลได้กำกับดูแลสินค้าและบริการให้มีราคาจำหน่ายสอดคล้องกับต้นทุน รวมถึงให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม อีกทั้งให้มีปริมาณสินค้าเพียงพอกับความต้องการในประเทศ ดังนี้

๗.๓.๑ กำหนดสินค้าและบริการควบคุม จำนวน ๕๕ รายการ (สินค้า ๕๐ รายการ บริการ ๕ รายการ) สินค้าและบริการที่ติดตามดูแล จำนวน ๒๒๙ รายการ (สินค้า ๒๐๖ รายการ บริการ ๒๓ รายการ) โดยมีการติดตามตรวจสอบราคา และสถานการณ์ของสินค้าอย่างสม่ำเสมอ เพื่อคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคมิให้ถูกเอาเปรียบ

๗.๓.๒ กำกับดูแลสินค้าจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ เช่น หน้ากากอนามัย ผลิตภัณฑ์ที่มีแอลกอฮอล์เป็นส่วนประกอบเพื่อสุขอนามัยสำหรับมือ และกำหนดมาตรการกำกับดูแลสินค้า เช่น กำหนดราคาจำหน่าย การให้แจ้งข้อมูลต้นทุน ราคาซื้อ ราคาจำหน่าย ปริมาณการผลิต/นำเข้า/ส่งออก/จำหน่าย การแสดงราคาจำหน่ายปลีก การปันส่วนหรือจำหน่าย และการควบคุมการส่งออก

๗.๓.๓ กำกับดูแลการชั่งตวงวัดและสินค้าหีบห่อ โดยตรวจสอบเครื่องชั่งตวงวัด มาตรวัดน้ำมันเชื้อเพลิง ก๊าซแอลพีจี ก๊าซเอ็นจีวี และสินค้าหีบห่อ ให้มีความเที่ยงตรงถูกต้อง ได้มาตรฐาน รวมทั้งสิ้น ๑๑,๒๕๘,๙๘๑ เครื่อง/หีบห่อ พบว่าไม่ถูกต้องจำนวน ๑๕,๗๘๕ เครื่อง/หีบห่อ

๘. การกระจายอำนาจ ความรับผิดชอบ และเพิ่มบทบาทการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่งเสริมบทบาทของเอกชนและชุมชนในการให้บริการสาธารณะ

๘.๑ โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๕ กิจกรรม ได้แก่ ค่าจัดการเรียนการสอน (รายหัว) ค่าหนังสือเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน และค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน ๑๕๗,๓๗๓ คน เป็นเงินจำนวน ๕๖๐,๗๔๑,๓๖๓ บาท ทำให้ประชาชนได้รับการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ รวมถึงลดภาระค่าใช้จ่ายให้กับผู้ปกครอง

๘.๒ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการจัดทำ (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕ ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๙ ฉบับ เช่น ร่างพระราชบัญญัติน้ำบาดาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... นอกจากนี้ ได้ดำเนินการเสนอร่างกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๐ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ....

๘.๓ การพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ดำเนินการจัดทำเกณฑ์ชี้วัดและมาตรฐานขั้นต่ำการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ในการประเมินมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ซึ่งผลการประเมินในปี ๒๕๖๓ ได้นำเสนอคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพิจารณาประกอบการกำหนดนโยบายการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพัฒนาประสิทธิภาพการจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนได้อย่างทั่วถึงมีมาตรฐานและสอดคล้องกับบริบทความต้องการของประชาชน รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับศักยภาพในการจัดบริการสาธารณะแต่ละประเภท และในปี ๒๕๖๔ มีจำนวน ๕๒ ตัวชี้วัด

๘.๔ การติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีการติดตามทั้งระบบ ได้แก่ การติดตามแบบออนไลน์ การจัดทำแบบสอบถาม และการลงพื้นที่ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้ดำเนินการติดตามการก่อสร้างและบำรุงรักษาถนน การบำรุงรักษาแหล่งน้ำ และการประเมินมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค รวมถึงข้อเสนอแนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำมาใช้วิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาและพิจารณาทบทวนนโยบายการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการดูแลช่วยเหลือสงเคราะห์แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในกลุ่มประชาชนทั่วไป กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบด้านอาชีพ กลุ่มผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง และกลุ่มเปราะบาง

๘.๕ การสร้างแรงจูงใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้จัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อเป็นเงินรางวัลจูงใจสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลและหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รวมทั้งกระตุ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชน และนำผลงานนวัตกรรมที่ได้รับรางวัลมาเผยแพร่เพื่อเป็นต้นแบบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นได้เรียนรู้และประยุกต์ใช้ตามบริบทของแต่ละท้องถิ่น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้รับจัดสรรเงินรางวัล จำนวน ๑๔๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๒๗๖ รางวัล

๘.๖ การจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำร่อง) เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน และสนับสนุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเป็นศูนย์ต้นแบบการแลกเปลี่ยน การเรียนรู้ รวมทั้งการคิดค้นนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชน ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อม โดยได้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนตามแนวทางการจัดตั้งศูนย์ฯ จำนวน ๖๑ แห่ง แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ครอบคลุมพื้นที่ ๔๐ จังหวัด ดังนี้ ๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๑๐ แห่ง ๒) เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล จำนวน ๓๓ แห่ง และ ๓) องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑๘ แห่ง

จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ๖๑ แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ ๔๐ จังหวัด

นโยบายข้อ ๑๒

การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม

นโยบายข้อ ๑๒

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม

๑๒.๑ แก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยจัดให้มีมาตรการและระบบเทคโนโลยีนวัตกรรมที่ช่วยป้องกันและลดการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างจริงจังและเข้มงวด รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการติดตามการแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งเร่งสร้างจิตสำนึกของคนในสังคมให้ยึดมั่นในความซื่อสัตย์ สุจริต ถูกต้อง ชอบธรรม และสนับสนุนทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตประพฤติมิชอบ

๑๒.๒ ปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม โดยส่งเสริมให้มีรูปแบบการลงโทษอื่นที่ไม่ใช่โทษอาญาตามหลักสากล มุ่งเน้นยกระดับการพัฒนาระบบ แก้ไข บำบัด ฟื้นฟูผู้กระทำผิด ส่งเสริม ปกป้อง คุ้มครองสิทธิมนุษยชน พัฒนาประสิทธิภาพระบบการสืบสวนสอบสวนด้านการปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ กำหนดมาตรการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมให้สามารถปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากการแทรกแซงหรือครอบงำใด ๆ พร้อมทั้งบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมให้ดำเนินงานสอดประสานกันอย่างเป็นองคาพยพ เพื่อให้สามารถจัดการกับข้อขัดแย้งและกรณีพิพาทได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการทำงานเชิงรุก รวมทั้งพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมให้สามารถอำนวยความยุติธรรมได้อย่างเป็นธรรม เสมอภาค โปร่งใส รวดเร็ว ทั่วถึง และปราศจากการเลือกปฏิบัติ สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมได้ และสร้างสังคมที่พัฒนาอย่างเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ เกิดความเสมอภาคและเท่าเทียม พร้อมทั้งผลักดันให้เกิดการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกฎหมาย พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ และเป็นธรรม รวมทั้งให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่จำเป็นและเหมาะสมแก่ผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

๑. การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบ

โครงการพัฒนาระบบบริหารเพื่อต่อต้านการทุจริตและส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรม โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม เพื่อจัดทำมาตรการ/แนวทางป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงาน ส่งผลให้ข้อร้องเรียนข้าราชการและบุคลากรในสังกัดกระทรวงยุติธรรม กรณีการทุจริตและประพฤติมิชอบลดลงจากเดิมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีจำนวนเรื่องร้องเรียน ทั้งสิ้น ๕๓ เรื่อง ในขณะที่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ มีจำนวนเรื่องร้องเรียนทั้งสิ้น ๒๑ เรื่อง ลดลงร้อยละ ๖๐.๔ รวมถึงผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ซึ่งหากพิจารณาจากสถิติค่าคะแนนย้อนหลัง พบว่า ค่าคะแนนการประเมินของสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมมีแนวโน้มสูงขึ้นตามลำดับ ปี ๒๕๖๑ ได้ ๘๔.๔๙ คะแนน ปี ๒๕๖๒ ได้ ๘๕.๗๒ คะแนน ปี ๒๕๖๓ ได้ ๘๗.๖๑ คะแนน และคาดว่าในปี ๒๕๖๔ จะมีผลคะแนนการประเมินที่สูงขึ้น และจากการร่วมระดมความคิดเห็นเพื่อวิเคราะห์ปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ได้มีมาตรการ/แนวทางการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้แก่ สร้างการรับรู้เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการปฏิบัติงานผ่านช่องทางต่าง ๆ จัดให้มีระบบการประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของบุคลากรอย่างต่อเนื่องผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้บริหารหน่วยงานตรวจสอบ กำกับติดตามพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรอย่างเคร่งครัด และจัดกิจกรรมกระตุ้นจิตสำนึกเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรให้เห็นประโยชน์ของทางราชการและประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

๒. การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม

๒.๑ แนวทางการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศเกี่ยวกับแชร์ลูกโซ่ โดยร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในลักษณะแชร์ลูกโซ่ พ.ศ .... บัญญัติให้มีการจัดตั้งสำนักงานป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในลักษณะแชร์ลูกโซ่ เพื่อทำหน้าที่ในการรับเรื่องร้องเรียนกรณีที่มีการกระทำความผิดในลักษณะแชร์ลูกโซ่และประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง การบังคับใช้กฎหมาย

ตลอดจนช่วยเหลือประชาชนผู้ตกเป็นเหยื่อ รวมทั้งกำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเหยื่อแชร์ลูกโซ่ เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายสำหรับการช่วยเหลือเหยื่อแชร์ลูกโซ่และเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน นอกจากนี้ ได้มีการกำหนดโทษจำคุกและปรับสำหรับผู้ที่ประกอบกิจการหรือกระทำการอันมีลักษณะเป็นแชร์ลูกโซ่ด้วย ส่งผลให้ประชาชนผู้ตกเป็นเหยื่อของการกระทำความผิดในลักษณะแชร์ลูกโซ่จะได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ ทั้งทางด้านกฎหมาย เงินช่วยเหลือ การติดตามความคืบหน้าของคดี และการให้ความรู้เพื่อป้องกันมิให้ประชาชนตกเป็นเหยื่ออีกต่อไป

๒.๒ การศึกษาความเหมาะสมในการกำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาความเหมาะสมในการกำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษ เพื่อให้ได้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ข้อเสนอแนะที่ครอบคลุมทุกด้านในการกำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษและมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพสำหรับประเทศไทย ทั้งนี้ สำนักงานกิจการยุติธรรมได้รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ไปยังเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินการจัดทำร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ยกเลิกพืชกระท่อมออกจากยาเสพติดให้โทษ)

๒.๓ แนวทางการปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้พ้นโทษที่มีพฤติการณ์เป็นภัยต่อสังคม ได้จัดทำรายงานการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ ได้แก่ ๑) ผลการศึกษาแนวทางบางประการในการจำแนกผู้ต้องขังและการกำกับติดตามผู้กระทำผิดคดีร้ายแรง กรณีศึกษาจากต่างประเทศ และ ๒) รายงานข้อเสนอแนวทางในการติดตามผู้พ้นโทษที่มีลักษณะเป็นภัยต่อสังคม : คดีอุกฉกรรจ์สะเทือนขวัญ ให้ศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน (JSOC) และมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ คือ การยกร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. .... เพื่อใช้เป็นบทบัญญัติในการป้องกันและเฝ้าระวังการก่ออาชญากรรม สร้างความปลอดภัยให้สังคม เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรม แก้ไขปัญหา และลดอัตราการกระทำผิดซ้ำ

๒.๔ การจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน (Justice Safety Observation Ad hoc Center: JSOC) เพื่อสร้างความปลอดภัยและสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม และขับเคลื่อนนโยบายในการสร้างความสงบสุขของประเทศ กรมคุมประพฤติได้จัดตั้งศูนย์ JSOC ขึ้น เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการระบบการเฝ้าระวังและป้องกันการกระทำผิดซ้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กลไกของศูนย์ JSOC ดำเนินการเฝ้าระวังผู้พ้นโทษที่มีลักษณะพิเศษที่ได้รับการปล่อยตัว รวมถึงผู้ที่เตรียมการจะปล่อยตัวในกลุ่ม ๗ ฐานความผิด ได้แก่ ฆ่าหรือข่มขืนเด็ก ฆ่าข่มขืน ฆาตกรต่อเนื่อง ฆาตกรโรคจิต สังหารหมู่ ชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์โดยการฆ่า และนักค้ายาเสพติดรายสำคัญ ซึ่งต้องเฝ้าระวังติดตามพฤติกรรมภายหลังปล่อยมิให้กระทำผิดซ้ำ และสร้างความมั่นใจให้กับสังคม โดยขับเคลื่อนไปพร้อมกันกับการยกร่างกฎหมาย พระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดของผู้กระทำผิดความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. .... ซึ่งจะมีการเปิดรับฟังความคิดเห็นและจัดทำประชาพิจารณ์ในภาคประชาชนรวมถึงประชาชนในวงกว้างเพื่อครอบคลุมในทุกมิติให้การบังคับใช้มีประสิทธิภาพสูงสุด

๒.๕ โครงการการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring: EM) มาใช้เพื่อเป็นมาตรการทางเลือกแทนการจำคุก ได้นำอุปกรณ์ EM มาใช้เป็นมาตรการทางเลือกแทนการจำคุกกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๔ กลุ่ม ได้แก่ ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษ ผู้ที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก และผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ พร้อมทั้งเปิดศูนย์ควบคุมอิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring Control Center: EMCC) เพื่อบริหารจัดการอุปกรณ์ ระบบ และการปฏิบัติตามเงื่อนไขการคุมความประพฤติ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๖๓ ปัจจุบันมีการติดอุปกรณ์ EM กับกลุ่มเป้าหมายแล้วกว่า ๖๒,๙๕๖ ราย (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔) ทั้งนี้ ผู้กระทำผิดที่ติดอุปกรณ์ EM สามารถใช้ชีวิตในสังคม ประกอบอาชีพเลี้ยงดูตนเอง ครอบครัว และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศได้ภายใต้การสร้างความมั่นใจให้กับสังคมว่ากลุ่มบุคคลเหล่านี้ได้รับการแก้ไขฟื้นฟูและอยู่ในการติดตาม ควบคุมด้วยอุปกรณ์ EM ซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะสนับสนุนการติดตามเฝ้าระวังพฤติกรรมของผู้กระทำผิดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไข เนื่องจากสามารถตรวจสอบและควบคุมพฤติกรรมได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ผ่านกระบวนการควบคุมและสอดส่องของพนักงานคุมประพฤติ ร่วมกับภาคีเครือข่ายในชุมชน

ติดอุปกรณ์ EM
กับกลุ่มเป้าหมายแล้ว
กว่า ๖๒,๙๕๖ ราย

๒.๖ ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data Exchange Center: DXC) เป็นศูนย์เชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่อสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ทำงานได้สะดวกยิ่งขึ้น ประหยัดเวลา และลดขั้นตอนในการบริการประชาชน สามารถรองรับการเป็นศูนย์กลางการให้บริการข้อมูลสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ตามผลผลิตและเป้าหมายที่วางไว้ โดยมีหน่วยงานร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูล ๒๖ หน่วยงาน ๕๙ ฐานข้อมูล เช่น ข้อมูลทะเบียนราษฎร ข้อมูลคำพิพากษาและหมายจับ ข้อมูลสารบบคดี ข้อมูลประกันสังคม และข้อมูลกลุ่มพัฒนาพฤตินิสัย

๒.๗ การประชุมทางวิชาการระดับชาติว่าด้วยงานยุติธรรม ครั้งที่ ๑๘ ได้มีการจัดประชุมฯ ในหัวข้อ “การอำนวยความยุติธรรมในยุควิถีใหม่สู่ประชาชน” เมื่อวันที่ ๑๓-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยเป็นการจัดการประชุมแบบออนไลน์ครั้งแรก เพื่อให้สอดรับกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) มีผู้เข้าร่วมมากกว่า ๑๐,๐๐๐ คน โดยที่ประชุมเห็นว่า ในอนาคตหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมจะต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการทำงานมาใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการให้บริการประชาชนให้เพิ่มสูงขึ้น การพัฒนาฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) การสร้างแพลตฟอร์มที่เป็นมาตรฐาน เพื่อให้เกิดการบูรณาการข้อมูลด้านกระบวนการยุติธรรม ตลอดจนปรับตัวต่อรูปแบบอาชญากรรมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งข้อเสนอแนะจากการประชุมได้เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) และจะเป็นข้อมูลประกอบในการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมและ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๖๙

๒.๘ แนวทางการลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ ได้แก่ ๑) กฎหมาย ๒) การพักการลงโทษ การลดโทษ และการใช้ EM ๓) การลดวันต้องโทษ ๔) การเลื่อนชั้น และ ๕) การพระราชทานอภัยโทษ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น กฎหมายไกล่เกลี่ย กฎหมายราชทัณฑ์ กฎหมายยาเสพติด และมาตรการแทนการจำคุก การจัดหากำไล EM จำนวน ๓๐,๐๐๐ เครื่อง การพักการลงโทษกรณีพิเศษ (เป้าหมาย ๔๕,๐๐๐ ราย) การจัดทำที่นอนสองชั้น (เป้าหมายเพื่อรองรับจำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับการควบคุม ดูแล) อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการระบาดของโควิด-๑๙ จึงต้องปรับไปจัดทำห้องกักโรคตามความจำเป็นเร่งด่วน การศึกษาและออกแบบเรือนจำ การปรับลดระยะเวลาตรวจพิสูจน์ยาเสพติด (เดิม ๔๕ วัน เป็น ๓๐ วัน) และการนำร่องโครงการหมู่บ้านสีขาวปลอดยาเสพติด ใน ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร นครสวรรค์ และกำแพงเพชร

๒.๙ แนวทางการดำเนินการจัดตั้งเรือนจำเอกชน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สามารถแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม และลดปัญหาการกระทำความผิดซ้ำจากปัญหาความแออัดในเรือนจำ อีกทั้งยังเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อประชาชนในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งจะมีการบริหารจัดการแบบ “รัฐจ้างเอกชนบริหารจัดการเรือนจำทั้งระบบ” และมีคณะกรรมการซึ่งเป็นตัวแทนจากภาครัฐ ทำหน้าที่กำกับและกำหนดทิศทางและนโยบาย รวมทั้งมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

๒.๑๐ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดี ดำเนินการตามแนวทางยุติธรรมสร้างสุข โดยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดี ภายใต้กลยุทธ์ “เชิงรุก เชิงลึก และครอบคลุม” เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนากระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ให้ความสำคัญกับหนี้รายย่อยและหนี้ครัวเรือน ซึ่งผู้เข้าร่วมการไกล่เกลี่ยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น สามารถเข้าถึงการบริการด้วยความสะดวก รวดเร็ว และประหยัด โดยการไกล่เกลี่ยทำให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ และลูกหนี้สามารถชำระหนี้ได้ไม่ถูกบังคับคดีหรือถูกฟ้องล้มละลาย ส่งผลให้ลูกหนี้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อีกทั้งยังเป็นการลดความเหลื่อมล้ำ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน ลดปริมาณคดีที่เข้าสู่กระบวนการบังคับคดี และทำให้เกิดความสมานฉันท์สามัคคีในสังคม โดยได้มีการจัดมหกรรมไกล่เกลี่ยทั่วประเทศ ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ.	เข้าสู่การไกล่เกลี่ย (เรื่อง)	ทุนทรัพย์ (ล้านบาท)	ไกล่เกลี่ยสำเร็จ (เรื่อง)	ทุนทรัพย์ (ล้านบาท)	ร้อยละไกล่เกลี่ยสำเร็จ
๒๕๖๓	๒๓,๗๗๖	๑๒,๑๗๙.๒๖	๒๒,๐๐๙	๙,๔๓๔.๖๔	๙๒.๕๗
๒๕๖๔ (ต.ค. ๖๓-ก.ค. ๖๔)	๑๓,๘๖๕	๑๐,๒๔๑.๒๙	๑๒,๗๐๘	๘,๐๕๓.๗๕	๙๑.๖๖
รวม	**๓๗,๖๔๑**	**๒๒,๔๒๐.๕๕**	**๓๔,๗๑๗**	**๑๗,๔๘๘.๓๙**	**๙๒.๒๓**

นอกจากนี้ ได้มีแผนจัดโครงการเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ จำนวน ๕ โครงการ ได้แก่ ๑) โครงการไกล่เกลี่ยทั่วไทยร่วมใจช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙ ครั้งที่ ๓ ๒) โครงการบังคับคดีร่วมใจไกล่เกลี่ยช่วยเหลือลูกหนี้สินเชื่อรถยนต์และจักรยานยนต์ ๓) โครงการบังคับคดีร่วมใจไกล่เกลี่ยช่วยเหลือพ่อค้าแม่ค้า และร้านค้า ที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙ ๔) โครงการบังคับคดีร่วมใจไกล่เกลี่ยช่วยเหลือเกษตรกรถูกยึดทรัพย์จำนอง และ ๕) โครงการบังคับคดีร่วมใจช่วยเหลือลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาหลังคำพิพากษา

จัดทำโครงการ
เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้
ที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙
๕ โครงการ

๒.๑๑ การพัฒนาพฤตินิสัยเพื่อคืนคนดีสู่สังคม

๒.๑๑.๑ ดำเนินโครงการคืนคนดีสู่สังคม เพื่อแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้กระทำผิดให้เป็นคนที่มีคุณภาพ มีอาชีพเลี้ยงตนเอง และสร้างรายได้ให้กับประเทศ ด้วยการสนับสนุนการสร้างอาชีพ เช่น การฝึกอาชีพช่างฝีมือ การสอนการทำอาหารและเครื่องดื่ม การให้ทุนประกอบอาชีพ และการจัดให้ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน โดยการร่วมมือกับหน่วยงานรัฐและสถานประกอบการต่าง ๆ รวมทั้งจัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานด้วยการจัดประกวดการทำอาหาร “Street Food สร้างอาชีพ” ส่งผลให้ผู้กระทำผิดได้รับการจ้างงานจากสถานประกอบการและประกอบอาชีพอิสระ ๔,๒๓๐ คน คิดเป็นรายได้ที่เกิดขึ้นวันละ ๑.๓๒ ล้านบาท (รายได้ขั้นต่ำวันละ ๓๑๓ บาท) การจัดให้ผู้กระทำผิดทำงานบริการสังคม ซึ่งที่ผ่านมาผู้กระทำผิดได้ทำงานบริการสังคมรวม ๒๓๕,๘๙๕ ชั่วโมง คิดเป็นมูลค่า ๑๐.๖๒ ล้านบาท (ค่าแรงขั้นต่ำชั่วโมงละ ๔๕ บาท) นอกจากนี้ ผู้กระทำผิดยังได้รับการช่วยเหลือและแก้ไขตรงตามปัญหาและความต้องการ ด้วยการจัดให้มีสถานที่เพื่อให้การสงเคราะห์ (บ้านกึ่งวิถี) ทั่วประเทศ และพัฒนาบ้านปูลา รายอ กาแลตาแป จังหวัดนราธิวาส ให้เป็นต้นแบบของบ้านกึ่งวิถีที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ในการสร้างอาชีพและการทำงานจิตอาสาในชุมชน การพัฒนาโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเฉพาะด้าน เช่น ค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดิน โปรแกรมแก้ไขผู้กระทำผิดฐานขับรถขณะเมาสุรา นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการนำภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลแก้ไขผู้กระทำผิดในชุมชน ภายใต้แนวคิดที่ว่า “คนในชุมชนด้วยกันสามารถดูแลช่วยเหลือกันได้อย่างใกล้ชิดเสมือนบุคคลในครอบครัว” มีอาสาสมัครคุมประพฤติทำหน้าที่ในการช่วยเหลือดูแลผู้กระทำผิดในชุมชน รวมถึงสนับสนุนการสร้างความปลอดภัยให้กับสังคมของกรมคุมประพฤติ จำนวน ๒๐,๔๐๘ คน และมีศูนย์ประสานงานอาสาสมัครคุมประพฤติที่ตั้งอยู่ในพื้นที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ จำนวน ๗๐๖ แห่ง

จัดประกวด
Street Food
สร้างอาชีพ
มีการจ้างงานผู้กระทำผิด
๔,๒๓๐ คน

๒.๑๑.๒ พัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังโดยการฝึกวิชาชีพ สร้างเรือนจำด้านการเกษตรหรือปศุสัตว์ และใช้ประโยชน์จากผลผลิตที่ได้จำหน่ายให้กับเรือนจำ เพื่อการบริโภค และสร้างเรือนจำอุตสาหกรรมเพื่อฝึกทักษะวิชาชีพผู้ต้องขังให้มีรายได้สำหรับเป็นทุนประกอบอาชีพหลังพ้นโทษ ดังนี้

(๑) โครงการนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ โดยจัดทำสรุปผลการศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Business Study) เบื้องต้น หรือผลการศึกษาแนวทางการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม รวมทั้งให้การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) สนับสนุนการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ และจัดตั้งองค์กรในการบริหารจัดการนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ในรูปแบบองค์การมหาชน ชื่อ “องค์การส่งเสริมการกลับคืนสู่สังคม”

(๒) โครงการพัฒนาเรือนจำ/ทัณฑสถาน ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว โดยพัฒนาพื้นที่เรือนจำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสังคม ส่งเสริม และให้โอกาสผู้ต้องขังได้ฝึกทักษะและสามารถต่อยอดเป็นอาชีพหลังพ้นโทษ โดยได้พัฒนาเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๕ แห่ง ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ ทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง เรือนจำชั่วคราวเขาไม้แก้ว สังกัดเรือนจำกลางระยอง เรือนจำกลางราชบุรี ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก และเรือนจำชั่วคราวเขาระกำ สังกัดเรือนจำจังหวัดตราด

(๓) ส่งเสริมและเพิ่มทักษะในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง ได้แก่ การเลี้ยงสุนัขเพื่อพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง การเลี้ยงไก่ชน การเลี้ยงโคเนื้อ (โคขุน) การปลูกทุเรียน การปลูกเงาะและมังคุด การอบรมภาษาต่างประเทศ การอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือน และการฝึกอบรมวิชาชีพโหราศาสตร์

(๔) โครงการประชารัฐพัฒนาผู้ต้องขังสู่ภาคอุตสาหกรรม (โครงการจ่ายนักโทษเด็ดขาดออกทำงานฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการนอกเรือนจำ) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ต้องขังมีโอกาสในการออกไปฝึกทักษะฝีมือแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมภายนอกเรือนจำ รวมทั้งได้เรียนรู้และฝึกทักษะการทำงานจากการปฏิบัติงานจริง ทำให้เกิดความชำนาญ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงภายหลังพ้นโทษ และเป็นการบูรณาการภาคการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังทำให้ผู้ต้องขังได้รับเงินปันผลจากการฝึกวิชาชีพ สามารถนำมาใช้จ่ายขณะต้องโทษและเก็บสะสมเป็นเงินทุนเลี้ยงชีพภายหลังพ้นโทษได้ โดยมีนักโทษเด็ดขาดออกทำงานฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการนอกเรือนจำแล้ว ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓-กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีจำนวนมากที่สุด ๕๐๑ คน ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๓ และมีจำนวนน้อยที่สุด ๔๔ คน ในเดือนเมษายน ๒๕๖๔ เนื่องจากเริ่มมีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ และในช่วงเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๖๔ ได้งดจ่ายนักโทษเด็ดขาดออกทำงานฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการนอกเรือนจำตามมาตรการป้องกันควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

(๕) ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์เพื่อออกจัดแสดงและจำหน่ายในงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง ซึ่งจะทำให้ผู้ต้องขังมีรายได้ ทั้งนี้ ได้ออกงานจัดจำหน่ายและแสดงสินค้าราชทัณฑ์ในงานต่าง ๆ จำนวน ๑๑ ครั้ง ยอดจำหน่ายรวมทั้งสิ้น ๕.๒๕ ล้านบาท ทั้งนี้ ในช่วงระยะเวลาที่มีการระบาดของโควิด-๑๙ ได้มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากฝีมือผู้ต้องขัง ณ ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์กลาง และจำหน่ายผลิตภัณฑ์อื่น ๆ รวมทั้งหน้ากากอนามัย (แบบผ้า) ของเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ ผ่านระบบ e-Commerce ทางเว็บเพจ Shopee แบรนด์ “วันสุข” โดยมีภาครัฐและภาคเอกชนร่วมอุดหนุนผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์จากเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน ๑๑ แห่ง

(๖) โครงการศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (Center for Assistance to Reintegration and Employment: CARE) เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานและช่วยเหลือผู้พ้นโทษให้มีงานทำทั้งขณะต้องโทษในเรือนจำ และนำความรู้จากการอบรมวิชาชีพไปประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ โดยประสานหน่วยงาน บริษัท ห้างร้าน หรือสถานประกอบการเข้ามาเสริมทักษะอาชีพที่จำเป็น รวมทั้งประสานงานช่วยเหลือผู้พ้นโทษด้านต่าง ๆ ตามนโยบายคืนคนดีสู่สังคม เพื่อให้ผู้พ้นโทษมีอาชีพ มีงานทำภายหลังพ้นโทษสามารถช่วยเหลือตนเอง ไม่เป็นภาระแก่ครอบครัวและสังคม และไม่กลับมากระทำผิดซ้ำ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผู้เข้าใช้บริการ ๗๖,๐๐๕ คน และผู้ต้องขังมีงานทำ ๒๖,๐๗๓ คน

๒.๑๒ การเพิ่มโอกาสทางด้านอาชีพและการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน

๒.๑๒.๑ ส่งเสริมเด็กและเยาวชนได้มีโอกาสเข้าถึงอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและบริบทในสังคมปัจจุบัน ได้มีการจัด “โครงการสานฝันปั้นเชฟ (Chef Cares Dream Academy)” เพื่อพัฒนา สนับสนุน และเสริมสร้างศักยภาพเยาวชนผู้ด้อยโอกาสสู่การเป็นเชฟระดับโลก โดยการสร้างแรงบันดาลใจ สนับสนุนการศึกษา การฝึกอบรม และการฝึกงานกับเชฟชั้นนำระดับประเทศ มีเด็กและเยาวชนผ่านการพิจารณาคัดเลือก ๖ คน

จัดโครงการสานฝันปั้นเชฟ เพื่อสร้างเยาวชนสู่เชฟระดับโลก

จากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ๓ แห่ง ได้แก่ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านอุเบกขา และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี ทั้งนี้ โครงการมีกิจกรรมหลัก ๒ กิจกรรม ได้แก่ ๑) กิจกรรมอบรมหลักสูตรเชฟอาหารไทย พร้อมกับการสร้างแรงบันดาลใจโดยนักจิตวิทยาและเชฟชั้นนำระดับประเทศ และ ๒) กิจกรรมการฝึกงานในร้านอาหารของเชฟชั้นนำระดับประเทศ

๒.๑๒.๒ นำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อลดปัญหาการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาตามมาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในการใช้ดุลยพินิจ “หันเหคดีอาญา” ที่มีเด็กและเยาวชนเป็นผู้กระทำความผิดออกจากกระบวนการยุติธรรมเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้กระทำผิดในคดีเล็กน้อยและมีสภาพปัญหาไม่ร้ายแรงต้องเข้าสู่กระบวนการทางศาล ซึ่งจะส่งผลเสียต่อตัวผู้กระทำผิดเองและเป็นภาระทางทรัพยากรของกระบวนการยุติธรรม โดยกระบวนการหันเหคดีอาญานั้นถูกใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในกระบวนการยุติธรรมทั่วโลก โดยเฉพาะในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็ก อีกทั้งเปิดโอกาสให้ครอบครัวและชุมชนของผู้กระทำผิดได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ นอกจากนี้ ยังเป็นการลดปริมาณคดีเข้าสู่ศาล ลดระยะเวลาและภาระค่าใช้จ่ายทั้งรัฐและประชาชน ตลอดจนยุติความขัดแย้งและสร้างความสมานฉันท์ปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งในช่วงที่มีการระบาดของโควิด-๑๙ กระบวนการนี้ยังสามารถใช้ลดความแออัดของเด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุมตัว ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมโรคและลดการแพร่ระบาดของโรคในสถานการณ์ควบคุมด้วย

๒.๑๓ โครงการตรวจสารพันธุกรรมและจัดทำฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนกระบวนการยุติธรรม

๒.๑๓.๑ ตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมแก่ราษฎรไร้สถานะและประสบปัญหาสถานะทางทะเบียนราษฎร เพื่อให้ประชาชนสามารถนำผลการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมยืนยันกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นหลักฐานประกอบการพิจารณาพิสูจน์สถานะของบุคคลให้เป็นบุคคลที่มีสถานะทางทะเบียนราษฎรหรือแก้ไขสถานะทางทะเบียนราษฎรให้ถูกต้องอันจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตจากสิทธิสวัสดิการที่ประชาชนจะได้รับต่อไป และเพื่อให้บุคคลในความดูแลของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้เข้าสู่กระบวนการพิสูจน์บุคคลการยืนยันความสัมพันธ์ทางสายโลหิตสำหรับใช้เป็นหลักฐานประกอบการจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนประวัติบุคคลติดตามหาญาติ และวางแผนการคุ้มครองและดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม รวมทั้งเพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนให้ได้รับการอำนวยความสะดวกและเข้าถึงการบริการจากภาครัฐอันเป็นการลดความเหลื่อมล้ำและอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชน ซึ่งได้ดำเนินการจัดเก็บและตรวจสารพันธุกรรมบุคคล จำนวน ๑,๐๙๒ คน

๒.๑๓.๒ จัดเก็บและตรวจสารพันธุกรรม (DNA) ของผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังในเรือนจำทั่วประเทศ เพื่อจัดเก็บสารพันธุกรรมของผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังในเรือนจำที่กำลังจะพ้นโทษ ป้องปรามและปราบปรามการกระทำความผิดซ้ำของผู้ที่พ้นโทษเสริมสร้างความมั่นใจให้ประชาชนและสังคมในกระบวนการการคืนคนดีสู่สังคม และใช้ในการตรวจเปรียบเทียบสารพันธุกรรมที่เกี่ยวข้องกับคดีต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการตรวจพิสูจน์และเปรียบเทียบทางนิติวิทยาศาสตร์ รวมทั้งเพื่อเป็นศูนย์กลางฐานข้อมูลสารพันธุกรรมสำหรับการตรวจเปรียบเทียบสารพันธุกรรมใช้ในการสืบสวน สอบสวน ป้องปราม ปราบปรามอาชญากรรมและอาชญากรรมข้ามชาติร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติสำหรับการหาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษและป้องกันผู้ที่จะกระทำความผิดไม่ให้กระทำความผิดซ้ำ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ๑๐,๐๐๐ คน

๒.๑๔ โครงการตรวจพิสูจน์สารเสพติดในเส้นผมผู้กระทำความผิดเพื่อสนับสนุนกระบวนการยุติธรรม เพื่อตรวจติดตามการใช้สารเสพติดของกลุ่มเด็กและเยาวชนทั่วประเทศและกลุ่มผู้ถูกคุมประพฤติที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวและนำผลที่ได้ไปดำเนินการบำบัดแก้ไข ลดการเสพซ้ำของกลุ่มเด็กและเยาวชนทั่วประเทศและกลุ่มผู้ถูกคุมประพฤติที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว และเพื่อให้มีฐานข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ประวัติหรือแนวโน้มการใช้ยาหรือสารเสพติดของกลุ่มผู้ที่อยู่ในการคุมประพฤติ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้กำหนดเป้าหมายการตรวจพิสูจน์ ๕,๐๐๐ ครั้ง และได้ตรวจพิสูจน์สารเสพติดในเส้นผมจากเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนแล้ว ๘๖๑ ครั้ง

๒.๑๕ โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนามของประเทศไทย เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับหน่วยงานที่ดำเนินการด้านคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนาม ในการใช้แบบฟอร์มกลางและฐานข้อมูลกลางนิติวิทยาศาสตร์ในการบันทึกข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์ และให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีแนวทางการปฏิบัติงานด้านการรับแจ้งคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนามไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งสร้างเครือข่ายการรับแจ้งคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนาม ให้ครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาค โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีเป้าหมายการดำเนินงาน ๒๐๐ คน และได้ดำเนินการแล้ว ๙๗ คน

๒.๑๖ โครงการบูรณาการความร่วมมือในการตรวจพิสูจน์คนนิรนาม เพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์บุคคลและช่วยติดตามหาญาติ และเพื่อสร้างเครือข่ายการรับแจ้งคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนาม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ให้บริการประชาชนในการจัดเก็บ รวบรวม จัดทำระบบฐานข้อมูลของคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนาม ทั่วประเทศแล้ว โดยกำหนดเป้าหมาย ๑๖๕ คน ปัจจุบันยังไม่สามารถเข้าจัดเก็บเพื่อการตรวจพิสูจน์ได้เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ซึ่งส่งผลต่อการเดินทางไปยังพื้นที่เป้าหมาย

๒.๑๗ การให้บริการทางนิติวิทยาศาสตร์ มีการตรวจพิสูจน์ทั้งสิ้น ๑๑ ด้าน เพื่อให้ประชาชนหรือผู้รับบริการนำผลการตรวจพิสูจน์ไปใช้ในกระบวนการยุติธรรม และใช้ในการยืนยันข้อเท็จจริงในประเด็นที่ขัดแย้งในสังคมได้ และมีความเชื่อมั่นในผลการตรวจพิสูจน์ด้านนิติวิทยาศาสตร์ รวมทั้งให้บริการเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจพิสูจน์ด้านนิติวิทยาศาสตร์ มีผลการตรวจพิสูจน์และวิเคราะห์ด้านนิติวิทยาศาสตร์รวมทั้งสิ้น ๑๓,๕๑๙ เรื่อง

๒.๑๘ โครงการสร้างการรับรู้ความเข้าใจภารกิจขององค์กร เพื่อป้องกันและแจ้งเตือนภัยอาชญากรรมพิเศษ โดยการจัดทำอินโฟกราฟิกเกี่ยวกับกฎหมายที่อยู่ในภารกิจอำนาจหน้าที่ ส่งผลให้หน่วยงานภายใน หน่วยงานภายนอก ประชาชน และเยาวชน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเข้าใจการทำงานด้านกระบวนการยุติธรรมมากยิ่งขึ้นจากสื่อประชาสัมพันธ์เชิกรุก รู้เท่าทันภัยอาชญากรรม และเฝ้าระวังไม่ให้เกิดอาชญากรรม

๒.๑๙ โครงการแอปพลิเคชัน “รู้ทัน : Roo Tan”

๒.๑๙.๑ จัดเก็บยอดดาวน์โหลดและการแจ้งเบาะแส ดังนี้

Store	ยอดดาวน์โหลด (ครั้ง)	จำนวนการแจ้งเบาะแส (ครั้ง)
Play Store (Android)	๖,๑๑๒	๒,๑๑๗
App Store (iOS)	๑,๒๓๗	๑๗๖
รวม	**๗,๓๔๙**	**๒,๒๙๓**

๒.๑๙.๒ รวบรวมประเภทการแจ้งเบาะแส เช่น การกู้ยืมเงินออนไลน์ ๒,๐๖๑ เบาะแส การหลอกลวงซื้อสินค้า/บริการ ทางออนไลน์ ๔๙ เบาะแส และการแฮกระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ๒๖ เบาะแส

๒.๒๐ การเผยแพร่กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โดยร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการพัฒนารูปแบบและวิธีการเผยแพร่ความรู้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ให้ถือเป็นศูนย์ข้อมูลการเผยแพร่กฎหมายที่เน้นการสื่อสารที่มีความทันสมัย และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายให้เข้าใจและเข้าถึงได้ง่าย โดยได้เผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ ๑) ช่องทางออนไลน์ของหน่วยงาน เช่น ยูทูป อินสตาแกรม เว็บไซต์ www.justicechannel.org และเฟซบุ๊กแฟนเพจที่มีผู้ติดตามสูงถึง ๑๒๙,๕๗๐ คน โดย ถอดเนื้อหาความรู้กฎหมายจากตัวบทกฎหมายที่มีภาษาเข้าใจยากนำเสนอผ่านรูปภาพและภาษาที่เข้าใจได้ง่าย ในรูปแบบอินโฟกราฟิก โมชั่นกราฟิก วิดีโอ และบทความ โดยประชาชนจะได้รับความรู้ เช่น กฎหมายที่ประกาศใช้บังคับใหม่และมีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงและเป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ในชีวิตประจำวัน กฎหมายที่เด็กและเยาวชนควรรู้และบริการงานยุติธรรมของกระทรวงยุติธรรม และ ๒) ช่องทางออฟไลน์ ผ่านกิจกรรม เกมและสื่อชุดความรู้ต่าง ๆ เช่น “กิจกรรมรถให้ความรู้กฎหมายเคลื่อนที่” เพื่อเสริมสร้างการรับรู้กฎหมายในระดับชุมชนในรูปแบบนิทรรศการรถให้ความรู้ (Interactive Exhibition) พร้อมคณะบุคลากรเคลื่อนที่เพื่อให้คำปรึกษาและบริการด้านกฎหมาย เพื่อให้บริการแก่ประชาชน มีผู้เข้าร่วม ๑๕,๙๘๐ คน นอกจากนี้ ได้จัดทำ “เกมจับคนผิด Justice Game” จำนวน ๑,๕๐๐ ชุด ซึ่งเป็นเกมการ์ดที่เด็กและเยาวชนจะได้เรียนรู้กฎหมายผ่านสถานการณ์จำลองการดำเนินคดีและการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาและยังมีการผลิตสื่อเสียงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ชุด “กฎหมายง่ายจัง แค่ฟังก็เข้าใจ” จำนวน ๓๖๕ ตอน/เนื้อหาความรู้ จำนวน ๓๖๕ เรื่อง เพื่อประชาสัมพันธ์ความรู้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมแก่ประชาชนผ่านทางสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย จำนวน ๑๐๑ คลื่น และหอกระจายหมู่บ้าน จำนวน ๗,๗๘๘ ตำบล

๒.๒๑ การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง จำแนกลักษณะผู้ต้องขังทุกคนเพื่อให้สามารถสนับสนุนการปฏิบัติที่เหมาะสมแก่ผู้ต้องขังแต่ละราย โดยมีเรือนจำ/ทัณฑสาน จำนวน ๑๔๑ แห่ง (ยกเว้นสถานกักกันนครปฐม และทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์) ผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง และผู้ต้องขังทุกรายได้รับการจำแนกลักษณะ ทั้งนี้ เมื่อเรือนจำ/ทัณฑสถานดำเนินการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังแล้ว ได้จัดทำแผนปฏิบัติต่อผู้ต้องขังรายบุคคล โดยคำนึงถึงความเสี่ยงในการควบคุมและความต้องการพัฒนาพฤตินิสัย ตามความเหมาะสมของเรือนจำ และให้เข้ารับการอบรมในโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูตามลักษณะแห่งคดีต่อไป

๒.๒๒ การลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ โดยดำเนินการต่อเติมพื้นที่นอน ๒ ชั้น ในเรือนจำ จำนวน ๘๑ แห่ง ทำให้มีพื้นที่นอนสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน รวมจำนวน ๓๕๘,๙๙๒.๖๕ ตารางเมตร สามารถรองรับผู้ต้องขังได้ทั้งหมด ๒๙๙,๐๔๘ คน อย่างไรก็ตาม มีผู้ต้องขังเกินพื้นที่นอน จำนวน ๗,๙๕๙ คน และมีแนวทางลดความแออัดที่ดำเนินการควบคู่ คือ การพักการลงโทษ ทั้งในกรณีปกติ และกรณีพิเศษ การลดวันต้องโทษ และการเลื่อนชั้นการพระราชทานอภัยโทษ

๒.๒๓ การป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในเรือนจำ ได้จัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙” เพื่อทำหน้าที่กำกับ ติดตาม และวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์จากเรือนจำและทัณฑสถานทุกแห่งทุกวัน เพื่อให้สามารถแก้ไขและควบคุมปัญหาได้อย่างทันท่วงที รวมทั้งกำหนดนโยบาย มาตรการ และแนวทางปฏิบัติ ตั้งแต่การคัดกรองในกลุ่มผู้ต้องขังเข้าใหม่ การซักประวัติ การแยกกัก ๒๑ วัน และหากพบว่ามีอาการเข้าข่ายตามเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข ผู้ต้องขังจะได้รับการตรวจสารพันธุกรรมของเชื้อโควิด-๑๙ ด้วยวิธี RT-PCR จำนวน ๒ ครั้ง และเมื่อผลเป็นปกติจึงปล่อยผู้ต้องขังลงแดนปกติ อย่างไรก็ตาม หากผลเป็นบวก ผู้ต้องขังจะได้รับการส่งรักษาที่โรงพยาบาลภายนอกเรือนจำ โดยได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานจากหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับเรือนจำ คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด กองทัพทั้ง ๓ เหล่าทัพ รวมถึงกำหนดให้มีแนวทางการดำเนินงานก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขังพ้นโทษ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการติดตามเฝ้าระวัง และรับการรักษาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังได้มีการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรฟ้าทะลายโจรในเรือนจำและทัณฑสถาน

นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง

นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง

๑. **การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน** โดยลดข้อจำกัดในการประกอบอาชีพของคนไทย การจัดการระบบการขนส่งสาธารณะผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ทบทวนรูปแบบและมาตรฐานหาบเร่แผงลอยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อยังคงเอกลักษณ์ของเมืองหลวงแห่งร้านอาหารริมถนน ทำให้บ้านเมืองเป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงาม แก้ไขปัญหาหนี้สินและลดภาระหนี้สินของประชาชน ในกองทุนหมู่บ้าน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หนี้สินนอกระบบ การฉ้อโกงหลอกลวงประชาชน โดยครอบคลุมไปถึงการฉ้อโกงหลอกลวงผ่านระบบออนไลน์ ปรับปรุงระบบภาษีและการให้สินเชื่อที่เอื้อให้ประชาชนสามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้ตามความพร้อม ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ จัดทำแนวทางการกำหนดสิทธิและการจัดการสิทธิในที่ดินของเกษตรกรที่เหมาะสม ลดอุปสรรคในธุรกิจประมงพาณิชย์และประมงชายฝั่ง รวมทั้งช่วยเหลือดูแลประมงพื้นบ้าน โดยยังต้องสอดคล้องกับมาตรฐานด้านการประมงขององค์กรระหว่างประเทศ

๒. **การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน** โดยปรับปรุงระบบบัตรสวัสดิการแห่งรัฐและเบี้ยยังชีพของประชาชน อาทิ ผู้สูงอายุและคนพิการที่มีรายได้น้อย ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส และพิจารณาขยายความครอบคลุมไปยังกลุ่มมารดาตั้งครรภ์ เด็กแรกเกิด และเด็กวัยเรียนที่ครอบครัวมีปัญหาทางเศรษฐกิจ และเร่งรัดการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการบริการในแต่ละระบบ ลดภาระการเดินทางไปสถานพยาบาลของประชาชน และลดความแออัดในโรงพยาบาลขนาดใหญ่ พัฒนาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ระบบการแพทย์ทางไกล และภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย เพื่อให้ประชาชนที่อยู่ในชุมชนสามารถเข้าถึงหน่วยบริการสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึง รวดเร็ว และได้รับการบริการอย่างมีคุณภาพ

๓. **มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก** โดยเร่งกระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้มีเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจโดยเร็ว จัดเตรียมมาตรการรองรับการกีดกันทางการค้าและมาตรการสนับสนุนเพื่อเพิ่มช่องทางการส่งออกให้ผู้ส่งออกที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการกีดกันทางการค้า ปรับปรุงทิศทางการส่งออกไปยังตลาดอื่นโดยเร็ว ขยายความร่วมมือทางการค้าและเศรษฐกิจกับประเทศที่มีศักยภาพ และส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ ทั้งในส่วนของเมืองหลัก เมืองรอง และการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อกระจายรายได้ในรูปแบบเศรษฐกิจแบ่งปัน เพื่อสร้างรายได้และกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศในช่วงที่มีข้อจำกัดด้านการส่งออก และส่งเสริมผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม

๔. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม โดยจัดพื้นที่การเกษตรให้สอดคล้องกับระบบบริหารจัดการน้ำและคุณภาพของดินตาม Agri-Map กำหนดเป้าหมายรายได้เกษตรกรให้สามารถมีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพด ด้วยการชดเชย การประกันรายได้ ส่งเสริมระบบประกันภัยสินค้าเกษตร หรือเครื่องมือทางการเงินสมัยใหม่ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางวินัยการเงินการคลังของภาครัฐในระยะยาว ส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา และศึกษารูปแบบระบบแบ่งปันผลกำไรสินค้าเกษตรที่เป็นธรรมให้แก่เกษตรกร แก้ไขปัญหาข้าวครบวงจร ส่งเสริมการใช้ยางพาราในภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ส่งเสริมการใช้ผลผลิตทางการเกษตรในอุตสาหกรรมพลังงาน สร้างนวัตกรรมและเครื่องมือทางการเกษตรในราคาที่เข้าถึงได้เพื่อลดต้นทุนการผลิต ควบคุมมาตรฐานการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมีในการเกษตรเพื่อนำไปสู่การลด ละ เลิกการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมี โดยจัดหาสิ่งทดแทนที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร ต่อยอดภูมิปัญญาและความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านในการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป รวมทั้งเร่งศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการใช้กัญชา กัญชง และพืชสมุนไพรในทางการแพทย์ อุตสาหกรรมทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและการสร้างรายได้ของประชาชน โดยกำหนดกลไกการดำเนินงานที่รัดกุม เพื่อมิให้เกิดผลกระทบทางสังคมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้อย่างเคร่งครัด

๕. การยกระดับศักยภาพของแรงงาน โดยยกระดับรายได้ค่าแรงแรกเข้าและกลไกการปรับอัตราค่าจ้างที่สอดคล้องกับสมรรถนะแรงงานควบคู่กับการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานผ่านกลไกคณะกรรมการไตรภาคี เพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน ควบคู่ไปกับการกำกับดูแลราคาสินค้าไม่ให้กระทบกับค่าครองชีพของประชาชน และสามารถจูงใจให้แรงงานพัฒนาตนเองเพื่อปรับเปลี่ยนทักษะ และเปลี่ยนสายอาชีพให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน อุตสาหกรรมเป้าหมาย และความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

๖. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต โดยต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายและวางรากฐานการพัฒนาภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เขตเศรษฐกิจพิเศษ เมืองอัจฉริยะ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย รวมทั้งวางรากฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ 5G ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และชุมชน ในการเข้าถึงตลาดในประเทศและตลาดโลกผ่านแพลตฟอร์มพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสื่อสารสมัยใหม่ในการให้บริการสาธารณสุขและการศึกษาทางไกล การสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะทั้งในส่วนผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เกษตรกร รวมถึงผู้ประกอบการยุคใหม่ พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อเป็นฐานในการขับเคลื่อนประเทศด้วยปัญญาประดิษฐ์ในอนาคต

๗. การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ โดยสร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ใหม่ในระบบดิจิทัล ปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้มุ่งสู่ระบบการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีด้านวิศวกรรม คณิตศาสตร์ โปรแกรมเมอร์ และภาษาต่างประเทศ ส่งเสริมการเรียนภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding) ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา การพัฒนาโรงเรียนคุณภาพในทุกตำบล ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อแบ่งปันองค์ความรู้ของสถาบันการศึกษาสู่สาธารณะ เชื่อมโยงระบบการศึกษากับภาคปฏิบัติจริงในภาคธุรกิจ สร้างนักวิจัยใหม่และนวัตกรเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมของประเทศ สร้างความรู้ความเข้าใจการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สื่อออนไลน์ และโครงข่ายสังคมออนไลน์ของคนไทย เพื่อป้องกันและลดผลกระทบในเชิงสังคม ความปลอดภัย อาชญากรรมทางไซเบอร์ และสามารถใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการกระจายข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง การสร้างความสมานฉันท์และความสามัคคีในสังคม รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต

๘. การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ โดยเร่งรัดการดำเนินมาตรการทางการเมืองควบคู่ไปกับมาตรการทางกฎหมายเมื่อพบผู้กระทำผิดอย่างเคร่งครัด นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเฝ้าระวังการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างจริงจังและเข้มงวด และเร่งรัดดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายเมื่อพบผู้กระทำผิดอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ภาครัฐปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยเร็วที่สุด พร้อมทั้งให้ภาคสังคม ภาคเอกชน และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตประพฤติมิชอบ

๙. การแก้ไขปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ โดยเร่งรัดการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด รวมถึงการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศทุกภูมิภาค ปราบปรามแหล่งผลิตและเครือข่ายผู้ค้ายาเสพติด ทั้งบริเวณชายแดนและพื้นที่ภายใน ฟื้นฟูดูแลรักษาผู้เสพผ่านกระบวนการทางสาธารณสุข สร้างโอกาส สร้างอาชีพ รายได้ และการยอมรับของสังคมสำหรับผู้ที่ผ่านการฟื้นฟู และเร่งสร้างความสงบสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นหลักในการดำเนินการ ยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เร่งรัดการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบ รวมทั้งจัดสวัสดิการที่เหมาะสมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่ โดยให้เป็นการแก้ไขปัญหาภายในของประเทศด้วยกฎหมายไทยและหลักการสากล

๑๐. การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน โดยมุ่งสู่ความเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่โปร่งใสตรวจสอบได้ พัฒนาระบบจัดเก็บและเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐ ปรับปรุงระบบการอนุมัติและอนุญาตของทางราชการที่สำคัญให้เป็นระบบดิจิทัลทั้งบุคคลและนิติบุคคล เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน ลดขั้นตอนที่ยุ่งยากเกินความจำเป็น ลดข้อจำกัดด้านกฎหมายที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการทำธุรกิจและการดำรงชีวิตของประชาชน แก้ไขกฎหมายที่ไม่เป็นธรรม ล้าสมัย และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ผ่านการทดลองใช้มาตรการด้านกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และขับเคลื่อนการให้บริการในทิศทางที่ตรงกับความต้องการของประชาชนและภาคธุรกิจ

๑๑. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย ตั้งแต่การป้องกันก่อนเกิดภัย การให้ความช่วยเหลือระหว่างเกิดภัย และการแก้ไขปัญหาในระยะยาว โดยจัดระบบติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องและกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้มากที่สุดและทันท่วงที รวมทั้งพัฒนาการปฏิบัติการฝนหลวงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑๒. การสนับสนุนให้มีการศึกษา การรับฟังความเห็นของประชาชน และการดำเนินการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

เรื่องที่ ๑ การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน

๑.๑ การลดข้อจำกัดในการประกอบอาชีพ

๑.๑.๑ ดำเนินโครงการฝึกอบรมแรงงานผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ เพื่อเพิ่มทักษะฝีมือ ความรู้ความสามารถ ให้มีอาชีพและรายได้ สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอาชีพ จำนวน ๑๐,๘๘๔ คน

๑.๑.๒ ดำเนินโครงการฝึกอบรมแรงงานกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติด ผู้ต้องขัง/เยาวชนสถานพินิจ คนพิการ/ผู้ดูแลคนพิการ แรงงานนอกระบบ ทหารเกณฑ์ก่อนปลดประจำการ และแรงงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะฝีมือแรงงาน เตรียมความพร้อมทางด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพเพื่อเข้าสู่กระบวนการทำงาน ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และสังคมให้การยอมรับในศักยภาพการทำงาน โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๒,๘๑๘ คน

๑.๑.๓ ดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนด้านอาชีพ เป็นการจ้างงานเร่งด่วน และพัฒนาทักษะฝีมือ เพื่อช่วยเหลือ ฟื้นฟู เยียวยาผู้ประสบความเดือดร้อนด้านอาชีพหลังประสบภัยพิบัติ อันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ ภัยจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ การว่างงานไม่มีรายได้ และจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) จำนวน ๔๙,๖๐๖ คน

๑.๑.๔ ยกระดับศักยภาพทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการสร้างงานและพัฒนาศักยภาพเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสกว่า ๒๗,๐๐๐ ราย ให้สามารถก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ด้วยการยกระดับศักยภาพ (Reskill/Upskill) ทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลควบคู่ไปกับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน การเพิ่มทักษะการใช้ดิจิทัลอย่างถูกวิธี การใช้ดิจิทัลและใช้ไซเบอร์ปลอดภัย เพื่อให้รู้เท่าทันภัยที่มาจาก การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล/สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) การทำร้ายทางไซเบอร์ (Cyber Bullying) และช่วยลดโอกาส ที่จะถูกหลอกลวงจากมิจฉาชีพหรือข่าวปลอม (Fake News) หรือการเป็นผู้กระทำความผิดโดยไม่รู้ตัว นอกจากนี้ ได้ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ (สื่อออนไลน์ คลิปสั้น Infographic) และพัฒนาพื้นที่สำหรับสื่อสารออนไลน์ (Facebook: เรโทร โอเค Retro OK) เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับแบ่งปันข้อมูลและความรู้ทักษะดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับ ยุคชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ให้แก่ผู้สูงอายุ การแนะนำแอปพลิเคชันและทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ให้ประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ การเปิดโอกาสให้ทุกคนร่วมแบ่งปันความรู้ และปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้จากการใช้เครื่องมือสื่อสาร รวมทั้งการตอบคำถามทางเทคโนโลยีดิจิทัลตลอด ๒๔ ชั่วโมง (Chatbot) โดยมีเป้าหมายในการสร้างความตระหนักให้แก่กลุ่มเปราะบางกว่า ๔,๐๐๐,๐๐๐ ราย

๑.๒ การพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

๑.๒.๑ เตรียมความพร้อมสำหรับการใช้ตั๋วร่วม ได้ประกาศใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การบริหารจัดการระบบตั๋วร่วม พ.ศ. ๒๕๖๓ และกำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายระบบตั๋วร่วม เรียกโดยย่อว่า คนต. มีหน้าที่ และอำนาจในการจัดทำและเสนอนโยบายหรือแนวทางในการบริหารจัดการระบบตั๋วร่วม และโครงสร้างอัตราค่าโดยสารร่วม และค่าธรรมเนียมในการดำเนินงานระบบตั๋วร่วม กำหนดแผนงาน/มาตรการ/มาตรฐานทางเทคโนโลยีและรูปแบบ ของระบบตั๋วร่วม รวมทั้งได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านการกำหนดมาตรฐานทางเทคโนโลยีและสถาปัตยกรรมองค์กร และคณะอนุกรรมการด้านการกำหนดมาตรฐานอัตราค่าโดยสารและจัดสรรรายได้ ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการ พัฒนาระบบตั๋วร่วมมาตรฐาน EMV (Europay Mastercard and Visa) และศึกษาจัดทำแผนการกำกับการบริหาร จัดการระบบตั๋วร่วม ระยะเวลาดำเนินการ ๒๐ เดือน (วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๓-๒๘ เมษายน ๒๕๖๕)

๑.๒.๒ ดำเนินโครงการ AOT Airport Application Digital Service & Commercial (M1) AOT Airports Application เพื่อให้ผู้โดยสารเข้าถึงข้อมูลการให้บริการในกระบวนการเดินทางขาเข้า-ขาออก ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ณ ท่าอากาศยาน ทั้ง ๖ แห่ง ประกอบด้วย ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ท่าอากาศยานดอนเมือง ท่าอากาศยานภูเก็ต ท่าอากาศยานเชียงใหม่ ท่าอากาศยานหาดใหญ่ และท่าอากาศยานแม่ฟ้าหลวง ผ่านทางแอปพลิเคชันได้อย่างเหมาะสม สะดวก และรวดเร็ว เช่น ข้อมูลเที่ยวบินของผู้โดยสาร ข้อมูลสิ่งอำนวยความสะดวกภายในท่าอากาศยาน ข้อมูลแผนที่ภายในท่าอากาศยานและอาคารผู้โดยสาร บริการแปลภาษาระหว่างภาษาไทยกับภาษาอื่น ๆ การติดตามสถานะรถโดยสารสาธารณะระหว่างท่าอากาศยาน และการจองรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ซึ่งปัจจุบันมีผู้ดาวน์โหลดแอปพลิเคชันแล้ว (ยอดสะสม) จำนวน ๖๑๒,๖๘๙ คน

๑.๒.๓ พัฒนาระบบ Common Use Self Service (CUSS) ที่ท่าอากาศยานกระบี่ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้โดยสารสามารถออกบัตรโดยสารขึ้นเครื่อง (Boarding Pass) ได้ด้วยตัวเอง ลดระยะเวลาการรอคอย และลดระยะเวลาการปฏิบัติการท่าอากาศยาน นอกจากนี้ ยังอยู่ระหว่างการพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงการให้บริการของท่าอากาศยานเพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าใช้งานได้ทุกที่ ทุกเวลา และทุกอุปกรณ์ ซึ่งแอปพลิเคชันจะแสดงข้อมูลต่าง ๆ เช่น ข่าวสารของการเดินทาง ข้อมูลและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ข่าวการประชาสัมพันธ์ ระบบสำรวจความพึงพอใจของผู้โดยสาร และระบบร้องเรียนสำหรับประชาชน ทั้งนี้ แพลตฟอร์มดิจิทัลดังกล่าวเปรียบเสมือนศูนย์กลางข้อมูลและการให้บริการแก่ผู้โดยสาร ซึ่งมีส่วนช่วยส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและดึงดูดนักท่องเที่ยวให้กับเมืองหลักที่เป็นที่ตั้งของท่าอากาศยานต่าง ๆ ต่อไป

๑.๒.๔ บริการรถยนต์รับจ้างผ่านแอปพลิเคชัน หลังจากที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เห็นชอบในหลักการร่างกฎกระทรวงว่าด้วยรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... แล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างออกประกาศและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนที่ประสงค์จะประกอบอาชีพขับรถยนต์รับจ้างทางเลือกผ่านแอปพลิเคชันและผู้ให้บริการแอปพลิเคชันต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของภาครัฐอย่างถูกต้องและเคร่งครัด เพื่อให้สามารถกำกับดูแลการให้บริการให้มีความปลอดภัยและเป็นธรรมต่อประชาชน รวมทั้งเท่าเทียมกับการให้บริการรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ในปัจจุบันด้วย เช่น การกำหนดให้รถยนต์รับจ้างผ่านแอปพลิเคชันต้องมีอายุการใช้งานไม่เกิน ๙ ปี ผู้ขับรถต้องมีใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะและผ่านการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม ตัวรถต้องมีการทำประกันภัยรถยนต์สาธารณะเพิ่มเติมเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้โดยสาร และต้องติดเครื่องหมายแสดงการเป็นรถยนต์รับจ้างทางเลือกอย่างชัดเจน โดยรถยนต์รับจ้างผ่านแอปพลิเคชันจะสามารถเรียกใช้บริการผ่านแอปพลิเคชันได้เท่านั้น รวมทั้งมีการควบคุมอัตราค่าโดยสารด้วยเช่นกัน ในส่วนของผู้ให้บริการแอปพลิเคชันต้องเป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทยและได้รับการรับรองจากกรมการขนส่งทางบก

๑.๓ กรุงเทพมหานครเมืองหลวงสตรีทฟู้ด

๑.๓.๑ จัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย โดยได้ประกาศกำหนดให้ที่สาธารณะเป็นพื้นที่ทำการค้า ๔ จุด ได้แก่ ถนนข้าวสาร ซอย ๖๙ ถนนพระรามที่ ๒ ซอยอารีย์ ๑ และที่ว่างปากซอยอ่อนนุช ๗๐ และผ่อนผันให้ผู้ค้ารายเดิมทำการค้าในจุดผ่อนผันที่ยังไม่ได้ยกเลิก จำนวน ๘๕ จุด นอกจากนี้ ได้เปิดโอกาสให้ผู้ค้าที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ สามารถทำการค้าภายในตลาดที่อยู่ในการกำกับดูแลของสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๓ แห่ง

๑.๓.๒ ส่งเสริมการท่องเที่ยวสตรีทฟู้ด โดยปรับปรุงภูมิทัศน์ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม และยังคงเอกลักษณ์เมืองหลวงแห่งร้านอาหารริมทางเพื่อจูงใจนักท่องเที่ยว เช่น ย่านบางลำพู เขตพระนคร และบริเวณซอยวังหลัง เขตบางกอกน้อย นอกจากนี้ ได้ดำเนินโครงการถนนคนเดินเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้แก่ผู้ค้าในหลายพื้นที่ เช่น ถนนข้าวสาร ถนนเยาวราช ถนนสีลม คลองโอ่งอ่าง โดยในระยะต่อไปมีแผนที่จะดำเนินโครงการฯ ในพื้นที่เขตต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

๑.๓.๓ พัฒนาและยกระดับมาตรฐานอาหารริมบาทวิถี ได้ส่งเสริมให้แผงลอยในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวย่านเยาวราช ถนนข้าวสาร ตลาดนางเลิ้ง และซอยอารีย์ ได้รับการพัฒนาการจำหน่ายอาหารริมบาทวิถีที่สะอาด ได้มาตรฐาน ถูกสุขอนามัย และผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาหารริมบาทวิถี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผู้ค้าแผงลอยจำหน่ายอาหารริมบาทวิถีมีการพัฒนาผ่านเกณฑ์มาตรฐานและได้รับป้ายย่านอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๐๓ ราย จากทั้งหมด ๒๒๖ ราย (ร้อยละ ๘๙.๘๒) และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๕๙ ราย จากทั้งหมด ๑๐๙ ราย (ร้อยละ ๕๔.๑๓)

๑.๔ การแก้ไขปัญหาหนี้

๑.๔.๑ ดำเนินโครงการพักชำระหนี้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามความสมัครใจ ต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๔ โดยกำหนดแนวทางการพักชำระหนี้หรือลดภาระหนี้เงินกู้กองทุนฯ ให้แก่สมาชิกที่มีความเดือดร้อนจำเป็นตามความเหมาะสม เพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนให้แก่สมาชิกกองทุนฯ ที่เข้าร่วมโครงการสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายในส่วนเงินต้นที่กู้ยืมมาจากกองทุนฯ มีผลการดำเนินการ ดังนี้

ปี (พ.ศ.)	จำนวน (กองทุน)	สมาชิก (ราย)	เงินกู้พักชำระ (ล้านบาท)
๒๕๖๓	๒,๓๓๑	๑๗๔,๑๕๔๔	๕,๒๕๘.๖๕
๒๕๖๔	๓,๐๐๙	๔๒๓,๙๐๙	๖,๑๘๘.๒๓
รวมทั้งสิ้น	**๕,๓๔๐**	**๕๙๘,๐๖๓**	**๑๑,๔๔๖.๘๘**

๑.๔.๒ ดำเนินมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ดังนี้

(๑) **ลดเบี้ยปรับหรือค่าธรรมเนียมกรณีผิดนัดชำระเงินคืนร้อยละ ๑๐๐** สำหรับผู้กู้ยืมทุกรายที่ชำระหนี้ปิดบัญชีในครั้งเดียว จำนวน ๑๘,๘๖๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๑๑ (จากเป้าหมาย ๓๐,๓๖๙ ราย) รวมจำนวนเงินรับชำระหนี้ ๙๙๐.๙๗ ล้านบาท ส่วนลดเบี้ยปรับจำนวนเงิน ๒๔๒.๘๐ ล้านบาท

(๒) **ลดเบี้ยปรับหรือค่าธรรมเนียมกรณีผิดนัดชำระเงินคืนร้อยละ ๘๐** สำหรับผู้กู้ยืมที่ยังไม่ถูกดำเนินคดีที่ชำระหนี้ค้างทั้งหมดให้มีสถานะปกติ (ไม่ค้างชำระ) จำนวน ๑๐๕,๗๙๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๑๙ (จากเป้าหมาย ๑๘๔,๙๗๘ ราย) รวมจำนวนเงินรับชำระหนี้ ๕๙๑.๖๖ ล้านบาท ส่วนลดเบี้ยปรับจำนวนเงิน ๙.๐๓ ล้านบาท

(๓) **ลดเงินต้นร้อยละ ๕** สำหรับผู้กู้ยืมเงินที่ไม่เคยผิดนัดชำระหนี้และชำระหนี้ปิดบัญชีในคราวเดียว จำนวน ๗,๘๒๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๗.๖๕ (จากเป้าหมาย ๗,๒๗๒ ราย) รวมจำนวนเงินรับชำระหนี้ ๓๙๗.๘๘ ล้านบาท ส่วนลดเงินต้น จำนวน ๒๐.๘๗ ล้านบาท

(๔) **ลดอัตราการคิดเบี้ยปรับกรณีผิดนัดชำระหนี้เหลือร้อยละ ๐.๕ ต่อปี** สำหรับผู้กู้ยืมเงินที่ยังไม่ถูกดำเนินคดีและไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดทุกราย โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

(๕) **ลดอัตราดอกเบี้ยคงเหลือร้อยละ ๐.๐๑ ต่อปี** สำหรับผู้กู้ยืมเงินที่ไม่เคยผิดนัดชำระหนี้ทุกราย โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

(๖) **ชะลอการฟ้องร้องคดี** สำหรับผู้กู้ยืมเงินที่ผิดนัดชำระหนี้ประจำปี ๒๕๖๓ และปี ๒๕๖๔ ยกเว้นคดีที่จะขาดอายุความในปี ๒๕๖๔

(๗) **งดการขายทอดตลาด** ทรัพย์สินของผู้กู้ยืมเงิน และ/หรือผู้ค้ำประกันที่ กยศ. ได้ขอให้กรมบังคับคดียึดทรัพย์ไว้จนถึงสิ้นปี ๒๕๖๔

(๘) **ยกเลิกการกำหนดให้มีผู้ค้ำประกัน** สำหรับผู้กู้ยืมเงินที่ได้รับอนุมัติให้กู้ยืมเงินและทำสัญญากู้ยืมเงินใหม่ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๔

๑.๔.๓ แก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบอย่างบูรณาการและยั่งยืน ได้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) **จับกุมผู้กระทำผิดเกี่ยวกับหนี้นอกระบบ** ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๙-พฤษภาคม ๒๕๖๔ รวมทั้งสิ้น ๙,๓๕๒ ราย

(๒) **ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ** ได้แก่ **สินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ (สินเชื่อพิโกไฟแนนซ์)** ณ เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ มีผู้ได้รับอนุญาตและเปิดดำเนินการประกอบธุรกิจสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์สะสม จำนวน ๙๗๙ ราย ใน ๗๕ จังหวัด และ ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๔ มียอดสินเชื่ออนุมัติสะสม จำนวน ๕๒๙,๙๐๙ บัญชี เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๑๒,๒๑๖.๑๓ ล้านบาท และ**สินเชื่อเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ** โดยธนาคารออมสินสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำและมีเงื่อนไขผ่อนปรน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพแก่ประชาชนผู้มีหนี้นอกระบบและบรรเทาความเดือดร้อนในครัวเรือน วงเงินสินเชื่อ รวม ๑๗,๔๙๓.๗๖ ล้านบาท มีประชาชนได้รับความช่วยเหลือ ๔๐๖,๑๑๕ ราย ประกอบด้วย

สนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ
วงเงิน ๑๗,๔๙๔ ล้านบาท
ประชาชนได้รับความช่วยเหลือ ๔๐๖,๑๑๕ ราย

สินเชื่อ	วงเงินสินเชื่ออนุมัติ (ล้านบาท)	จำนวน (ราย)
๑) สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ	๒,๕๐๕.๐๐	๕๖,๔๖๘
๒) สินเชื่อรายย่อยเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉิน ระยะที่ ๑ (สิ้นสุดการรับคำขอสินเชื่อแล้ว)	๔,๙๘๘.๗๖	๑๑๙,๕๙๒
๓) สินเชื่อรายย่อยเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉิน ระยะที่ ๒ (สิ้นสุดการรับคำขอสินเชื่อแล้ว)	๑๐,๐๐๐.๐๐	๒๓๐,๐๕๕
รวม	**๑๗,๔๙๓.๗๖**	**๔๐๖,๑๑๕**

(๓) **เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพลูกหนี้นอกระบบ** เช่น ๑) **จัดตั้งจุดให้คำปรึกษา** ณ ธนาคารออมสินสาขาทั่วประเทศ และหน่วยธุรกิจ (Business Unit) ที่ส่วนกลางรับผิดชอบภารกิจด้านการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ ๒) **รับลงทะเบียนหนี้นอกระบบ**กว่า ๖๕๑,๐๐๐ ราย โดยส่งเรื่องเข้ากระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทแล้วกว่า ๓,๔๐๐ ราย ๓) **อบรมให้ความรู้ทางการเงินต่อเนื่องทุกปี**กว่า ๔๔๕,๐๐๐ ราย ๔) **พัฒนาเครือข่ายองค์กรการเงินชุมชน**ให้เป็นสถาบันการเงินประชาชนที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบภายในชุมชนอย่างเหมาะสม โดยเตรียมความพร้อมสนับสนุนการยกระดับองค์กรการเงินชุมชนเป็นสถาบันการเงินประชาชนแล้ว ๒๗๐ แห่ง จัดหา/พัฒนาระบบงานรองรับการเปิดให้บริการสถาบันการเงินประชาชนโดยเปิดให้บริการแล้ว ๔ แห่ง และ ๕) **ดำเนินโครงการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของลูกค้าโครงการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ** เพื่อเพิ่มความรู้ พัฒนาศักยภาพและทักษะให้แก่เกษตรกรที่เป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ให้สามารถนำเทคโนโลยี นวัตกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการพัฒนาไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มีเกษตรกรเข้ารับการอบรมตามโครงการฯ จำนวน ๑๔๒,๖๑๕ ราย

๑.๔.๔ ดำเนินโครงการช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ส่งผลให้สมาชิกฯ ที่มีหนี้เงินกู้เพื่อการเกษตรได้รับการลดภาระดอกเบี้ย จำนวน ๓๖๒,๘๘๓ ราย

๑.๕ การปราบปรามการฉ้อโกงหลอกลวงประชาชน

๑.๕.๑ ปราบปรามอาชญากรรมคดีพิเศษ โดย ณ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓-กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีผลการดำเนินงานคิดเป็นมูลค่าความเสียหาย ผลประโยชน์ที่ปกป้อง รักษา เรียกคืนให้แก่รัฐ/ประชาชน/เอกชน จำนวน ๒๘,๔๖๗.๘๐ ล้านบาท จำแนกตามลักษณะความผิดในคดีพิเศษได้ ดังนี้

ลักษณะอาชญากรรมความผิดในคดีพิเศษ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗-กรกฎาคม ๒๕๖๔ (ยอดสะสม)	ผลการดำเนินงาน (คดี)		
	รับเป็นคดีใหม่	สอบสวนแล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างการสอบสวน
(๑) ด้านอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ	๙๓๕	๗๘๔	๑๕๑
(๒) ด้านอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศและทรัพย์สินทางปัญญา	๕๕๒	๕๓๕	๑๗
(๓) ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม	๔๓๑	๓๖๘	๖๓
(๔) ด้านอาชญากรรมระหว่างประเทศและอาชญากรรมพิเศษ	๙๙๔	๙๓๙	๕๕
รวม	**๒,๙๑๒**	**๒,๖๒๖**	**๒๘๖**

๑.๕.๒ ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รัฐบาลได้ดำเนินการตามนโยบายในการผลักดันการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในประเทศไทยเพื่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการบังคับใช้กฎหมาย การดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม การดำเนินการกับเจ้าหน้าที่รัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการค้ามนุษย์ รวมทั้งดำเนินการยึดทรัพย์ตามฐานความผิดการฟอกเงินเพื่อนำไปสู่การยกระดับการจัดระดับสถานการณ์การค้ามนุษย์ (Trafficking in Persons Report) ของประเทศไทยให้ดีขึ้น โดย ณ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓-กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีข้อมูลคดีจำแนกตามประเภทการแสวงหาผลประโยชน์ จำนวน ๕๑ คดี

๑.๕.๓ ช่วยเหลือลูกหนี้และประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม โดยดำเนินมาตรการเร่งด่วนในการให้ความช่วยเหลือมาอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงและให้ความช่วยเหลือตามกฎหมาย การสร้างการรับรู้เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประชาชนผ่านนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ด้านกฎหมาย The Choice เกมทางเลือก-ทางรอด รวมทั้งการส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความช่วยเหลือ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓-กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้รับเรื่องร้องเรียน จำนวน ๒๖๒ เรื่อง จำนวนผู้ร้องเรียน ๔๘๕ ราย

๑.๕.๔ ดำเนินโครงการคุ้มครองพยานในคดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดย ณ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓-กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้ให้การคุ้มครองพยานในคดีพิเศษ มีพยานอยู่ในการคุ้มครอง จำนวน ๔๙ ราย

๑.๕.๕ คุ้มครองผู้บริโภค ได้จัดให้มีศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์สำหรับรับเรื่องร้องทุกข์จากประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการซื้อสินค้าหรือบริการ รวมทั้งจัดช่องทางต่าง ๆ ในการรับเรื่องร้องทุกข์ผ่านทางไปรษณีย์และเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (www.ocpb.go.th) โดยได้รับเรื่องร้องทุกข์จากผู้บริโภค จำนวน ๑๗,๔๔๙ ราย แบ่งตามประเภทเรื่องร้องทุกข์ ดังนี้ ๑) **ด้านโฆษณา** จำนวน ๖,๐๖๕ ราย ๒) **ด้านสัญญา** จำนวน ๔,๗๗๕ ราย ๓) **ด้านฉลาก** จำนวน ๓,๓๔๔ ราย และ ๔) **ด้านธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง** จำนวน ๓,๒๖๕ ราย ทั้งนี้ ได้ดำเนินการแก้ไขให้แก่ผู้บริโภค จำนวน ๗,๕๑๐ ราย เป็นเงิน ๓๒๕.๙๕ ล้านบาท

รวมถึงรับดำเนินคดีแทนผู้บริโภค จำนวน ๕๔๘ ราย เป็นเงิน ๑๓๗.๙๙ ล้านบาท รวมทั้งได้ดำเนินการตั้งเรื่องยึด/อายัดตามคำพิพากษาศาล จำนวน ๑๖ คดี เป็นเงิน ๖๑.๕๓ ล้านบาท และดำเนินการเปรียบเทียบความผิดผู้ประกอบธุรกิจ จำนวน ๑๘๗ ราย เป็นเงิน ๑๗.๘๐ ล้านบาท นอกจากนี้ ได้ดำเนินการปราบปรามการฉ้อโกงหลอกลวงประชาชน เช่น ๑) การจับกุมสินค้าผิดกฎหมาย (สินค้าบุหรี่ไฟฟ้า น้ำยาสำหรับเติมบุหรี่ไฟฟ้า และอุปกรณ์บุหรี่ไฟฟ้า) ณ ตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ๒) การกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ระดมกวาดล้างผู้จำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้าและลวดดัดฟันแฟชั่น การจับกุมผู้ต้องหาพร้อมของกลางจำนวนกว่า ๕,๐๐๐ ชิ้น รวมมูลค่าประมาณ ๓ ล้านบาท และ ๓) การตรวจสอบการจำหน่ายสินค้าอันตราย (เครื่องบุหรี่ไฟฟ้า น้ำยาสำหรับเติมบุหรี่ไฟฟ้า อุปกรณ์บุหรี่ไฟฟ้า) ณ ซอยแบริ่ง ๓๙ ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยได้ทำการยึดสินค้าและนำตัวผู้ลักลอบจำหน่ายมาสอบสวนพร้อมดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

๑.๖ การปรับปรุงระบบภาษีและการขยายโอกาสการเข้าถึงสินเชื่อที่อยู่อาศัย

๑.๖.๑ ดำเนินโครงการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยแห่งรัฐ (โครงการบ้านล้านหลัง) เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยสามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองในราคาที่เหมาะสม ซึ่งตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีประชาชนได้รับประโยชน์ จำนวน ๔๙,๑๕๓ ราย จำนวนเงินให้สินเชื่อโครงการ (วงเงินทำนิติกรรมสะสม) จำนวน ๓๗,๒๓๖.๙๘ ล้านบาท

๑.๖.๒ ดำเนินโครงการสินเชื่อเพื่อการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยให้แก่ครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยในการมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง โดยมีผลการอนุมัติสินเชื่อให้แก่ผู้มีรายได้น้อย จำนวน ๓๙๓ ราย วงเงินสินเชื่อ จำนวน ๒๗๘.๙๑ ล้านบาท

๑.๗ การปรับปรุงระบบที่ดินทำกินให้เกษตรกรเข้าถึงได้

๑.๗.๑ บริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส โดยปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๒๒๐,๐๔๔ ไร่ ตรวจสอบการถือครองที่ดิน จำนวน ๒,๕๕๓,๔๓๐ ไร่ มีผลการตรวจสอบ จำนวน ๒,๓๘๖,๒๑๙ ไร่ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้ยากไร้ พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๒๙ พื้นที่ และให้บริการและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินให้แก่ประชาชน จำนวน ๒๗๙,๓๗๕ ราย

๑.๗.๒ จัดที่ดินทำกินแก่ผู้ยากไร้ ได้จัดที่ดินให้เกษตรกรได้รับสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ จำนวน ๒๓,๕๔๙ ราย

๑.๗.๓ ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรและประชาชน ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการร่างพระราชบัญญัติปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๑.๗.๔ ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตั้งแต่ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๔ จำนวน ๑,๐๗๑ พื้นที่ ๗๑ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๑,๙๙๐,๕๘๑-๐-๕๘.๙๕ ไร่ ปัจจุบันได้ดำเนินการออกหนังสืออนุญาตแล้ว จำนวน ๒๘๐ พื้นที่ ๖๖ จังหวัด เนื้อที่ ๗๕๖,๘๓๑-๐-๒๙.๒๖ ไร่ จัดคนลงพื้นที่ จำนวน ๖๗,๓๑๖ ราย ใน ๒๙๔ พื้นที่ ๖๗ จังหวัด เนื้อที่ ๔๕๓,๘๑๐-๐-๑๓.๑๐ ไร่ และส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ๑๗๗ พื้นที่ ๖๐ จังหวัด เนื้อที่ ๔๖๗,๑๔๐-๑-๒๔.๓๔ ไร่ โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) ดำเนินการจัดหาและอนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ มีผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๔ ดังนี้

การดำเนินงาน	จำนวนพื้นที่/จังหวัด	เนื้อที่ (ไร่)
(๑.๑) พื้นที่เป้าหมายตามที่ คทช. กำหนด	๖๖๔ พื้นที่ ๖๔ จังหวัด	๓,๙๓๓,๕๐๙-๓-๙๘.๗๔
(๑.๒) พื้นที่เป้าหมายตามคำขออนุญาต	๖๖๔ พื้นที่ ๖๔ จังหวัด	๓,๗๗๔,๑๘๒-๐-๙๙.๘๘
(๑.๓) อนุญาตให้จังหวัดใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนแล้ว	๑๗๐ พื้นที่ ๕๘ จังหวัด	๗๗๗,๓๖๒-๑-๒๑.๑๐
(๑.๔) อยู่ระหว่างกรมป่าไม้พิจารณาคำขอ	๔๒๖ พื้นที่ ๕๘ จังหวัด	๒,๖๑๕,๘๒๖-๓-๑๔.๗๘
(๑.๕) อยู่ระหว่างจังหวัดยื่นขออนุญาตต่อกรมป่าไม้	๖๑ พื้นที่ ๑๘ จังหวัด	๓๘๙,๓๐๔-๐-๓๑.๕๐

(๒) ดำเนินโครงการสนับสนุนคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) ในการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล มีผลการดำเนินงานตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๓-กรกฎาคม ๒๕๖๔ ดังนี้ ๑) **จัดที่ดินทำกินให้ชุมชน**ตามนโยบายรัฐบาล ดำเนินการได้ ๑๒,๘๑๖ แปลง (เป้าหมาย ๑๑,๙๐๐ แปลง) คิดเป็นร้อยละ ๑๐๗.๗๐ และ ๒) **จัดทำข้อมูลที่ดินเพื่อการจัดที่ดิน**ตามนโยบาย คทช. ดำเนินการได้ ๑๑,๓๓๐ แปลง (เป้าหมาย ๑๔,๐๐๐ แปลง) คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๙๒

๑.๘ การลดอุปสรรคการประกอบอาชีพและให้ความช่วยเหลือประมงพาณิชย์ ประมงชายฝั่ง และประมงพื้นบ้านให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

๑.๘.๑ บริหารจัดการทรัพยากรประมง

(๑) **จัดการทรัพยากรประมง** โดยสำรวจท่าขึ้นปลาเพื่อประเมินผลการจับสัตว์น้ำ จำนวน ๒๕๐ แห่ง สำรวจข้อมูลจากเรือประมงพาณิชย์เพื่อประเมินศักย์การผลิต (Maximum Sustainable Yield: MSY) ทะเลจากเรือพาณิชย์ จำนวน ๒,๐๔๐ ลำ ประเมินผลการจับสัตว์น้ำ (MSY) จากแหล่งน้ำจืด จำนวน ๑๒๖ ครั้ง ๑๘ แหล่งน้ำ จากสมุดปูมการทำการประมงของชาวประมง จำนวน ๑๔๔ ครั้ง ๑๒๕ ราย (เป้าหมาย ๑๔๔ ครั้ง ๑๒๕ ราย) ประเมินผลการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำต่อหน่วยการประมง (Catch Per Unit Effort: CPUE) ในแม่น้ำ อ่างเก็บน้ำ เขื่อนขนาดใหญ่ และแหล่งน้ำขนาดใหญ่ (น้ำจืด) จำนวน ๒๖๐ ครั้ง ทะเลฝั่งอันดามันและฝั่งอ่าวไทย ๑๕ เที่ยวเรือ ๘๗ สถานี

(๒) **จัดระเบียบการทำประมง** ดำเนินการเฝ้าระวังนิเวศแหล่งน้ำ จำนวน ๕๔ ครั้ง ออกมาตรการในการควบคุมการทำประมงให้เป็นไปตามพระราชกำหนดการประมงและระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๔ ฉบับ ออกใบอนุญาต ใบรับรอง และหนังสือรับรองเพื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด จำนวน ๑๐,๑๙๑ ฉบับ ออกใบรับรองการจับสัตว์น้ำและ Annex 4 จำนวน ๔,๓๕๓ ฉบับ กำกับ ดูแล ติดตาม และเฝ้าระวังการดำเนินการทำการประมง เรือประมง ท่าเทียบเรือ แพปลา สะพานปลา จำนวน ๓,๐๐๗ ครั้ง และส่งเสริมการบริหารจัดการประมงเชิงนิเวศ (ทะเล) ๒๔ แหล่ง รวมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการทรัพยากรประมงเชิงนิเวศ จำนวน ๙๗๔ ราย

(๓) **ฟื้นฟูและอนุรักษ์สัตว์น้ำหายากใกล้สูญพันธุ์** ดำเนินการอนุรักษ์ชนิดพันธุ์สัตว์น้ำหายากใกล้สูญพันธุ์ เช่น ฉลามกบ หอยหวาน ปลิงทะเล และปลาพลวงชมพู โดยเพาะพันธุ์และปล่อยสัตว์น้ำสู่แหล่งน้ำจืดและทะเล จำนวน ๔๐ ชนิด จำนวน ๑,๒๒๓,๗๙๙ ตัว

เพาะพันธุ์สัตว์น้ำ
ปล่อยลงสู่
แหล่งน้ำจืดและทะเล
๔๐ ชนิด
กว่า ๑.๒๒ ล้านตัว

๑.๘.๒ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย โดยได้ตรวจติดตามและเฝ้าระวังการทำประมงให้เป็นไปตามกฎหมาย จำนวน ๒๓๐,๘๕๗ ครั้ง ตรวจสอบ ติดตาม และเฝ้าระวังการทำประมงของเรือประมงและเรือขนถ่ายสัตว์น้ำไทยนอกน่านน้ำ จำนวน ๑,๖๖๓ ครั้ง ควบคุมการทำประมงของเรือประมงในพื้นที่น่านน้ำไทยให้เป็นไปตามกฎหมาย จำนวน ๔๙๕ ครั้ง ตรวจสอบการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำจากเรือประมงต่างประเทศ จำนวน ๕๑,๔๖๕ ครั้ง และตรวจสุขลักษณะสะพานปลา แพปลา และท่าเทียบเรือ จำนวน ๗๓๖ แห่ง

๑.๘.๓ พัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่ม โดยชาวประมงชายฝั่งพื้นบ้านที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มและได้ขึ้นทะเบียนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นกับหน่วยงานของกรมประมงเข้าร่วมโครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มผลิตด้านการเกษตร พัฒนาอาชีพและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนประมง จำนวน ๑๗๗ ชุมชน และส่งเสริมให้ชุมชนประมงมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำในเขตพื้นที่แหล่งน้ำจืดและชายฝั่งทะเล จำนวน ๓๖ ชุมชน รวมทั้งอบรมยุวประมง จำนวน ๓๙๐ ราย รวม ๙ ครั้ง

๑.๙ มาตรการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านพลังงานให้แก่ประชาชนในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ โดยดำเนินมาตรการช่วยเหลือประชาชนผ่านการลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน เช่น การลดค่าไฟฟ้า การคืนเงินประกันการใช้ไฟฟ้า การลดราคามันเชื้อเพลิง ก๊าซหุงต้ม (Liquefied Petroleum Gas: LPG) และก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ (Natural Gas for Vehicles: NGV) รวมทั้งการสนับสนุนแอลกอฮอล์ทำความสะอาดแก่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทั่วประเทศ รวมวงเงินที่ดำเนินการในปี ๒๕๖๓ ทุกมาตรการ จำนวน ๔๙,๘๓๖ ล้านบาท

สำหรับในปี ๒๕๖๔ ช่วงของการแพร่ระบาดของโรคระลอกที่ ๒ และระลอกที่ ๓ ได้มีมาตรการช่วยเหลือผู้ใช้ไฟฟ้าบ้านอยู่อาศัย (ประเภท ๑.๑.๑ คือ ผู้ใช้ไฟฟ้าที่ติดตั้งมิเตอร์ไม่เกิน ๕ แอมป์ และมีหน่วยการใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๑๕๐ หน่วยต่อเดือน) ให้ใช้ไฟฟรี ๙๐ หน่วยแรก ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทกิจการขนาดเล็ก (ประเภท ๒ คือ ผู้ใช้ไฟฟ้ามีความต้องการพลังไฟฟ้าเฉลี่ยใน ๑๕ นาทีที่สูงสุด ต่ำกว่า ๓๐ กิโลวัตต์ โดยต่อผ่านเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเครื่องเดียว) ให้ใช้ไฟฟ้าฟรี

ผู้ใช้ไฟฟ้า
ได้รับส่วนลดค่าไฟฟ้า
๑๙.๗๘ ล้านราย
เป็นเงิน ๘,๗๗๐ ล้านบาท

๕๐ หน่วยแรก และผู้ใช้ไฟฟ้าบ้านอยู่อาศัย (ประเภท ๑.๑.๒ คือ ผู้ใช้ไฟฟ้าที่ติดตั้งมิเตอร์เกิน ๕ แอมป์ขึ้นไป และผู้ใช้ไฟฟ้าบ้านอยู่อาศัยประเภท ๑.๑.๑ ที่มียอดการใช้ไฟฟ้าเกิน ๑๕๐ หน่วยติดต่อกัน ๓ เดือน และประเภท ๑.๒ คือ บ้านอยู่อาศัยที่ติดตั้งมิเตอร์เกิน ๕ แอมป์ และบ้านอยู่อาศัยที่ติดตั้งมิเตอร์ไม่เกิน ๕ แอมป์ แต่มีการใช้ไฟฟ้าเกิน ๑๕๐ หน่วยต่อเดือน ติดต่อกัน ๓ เดือนขึ้นไป) ช่วง Work From Home ให้ส่วนลดค่าไฟฟ้าจากหน่วยการใช้ไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นในรอบบิลเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๖๔ (จากเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ เป็นฐาน) และส่วนลดในรอบบิลเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๖๔ (จากเดือนเมษายน ๒๕๖๔ เป็นฐาน) โดยวงเงินส่วนลดค่าไฟฟ้าเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๖๔ รวม ๗,๒๙๗.๐๖ ล้านบาท ผู้ใช้ไฟฟ้าได้รับการบรรเทาผลกระทบ จำนวน ๒๐.๗๘ ล้านราย และส่วนลดค่าไฟฟ้าเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๖๔ รวม ๘,๗๗๐ ล้านบาท ผู้ใช้ไฟฟ้าได้รับการบรรเทาผลกระทบ จำนวน ๑๙.๗๘ ล้านราย และยังคงตรึงค่า Ft (ไม่ปรับตามอัตราจริงที่ส่งผลให้ค่าไฟฟ้าเพิ่ม) ซึ่งล่าสุดรอบเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๔ ค่า Ft อยู่ที่ -๑๕.๓๒ สตางค์ สำหรับการช่วยเหลือลดราคาก๊าซหุงต้ม (LPG) ยังคงราคาขายปลีกอยู่ที่ ๓๑๘ บาทต่อถัง ๑๕ กิโลกรัม (ส่วนลด ๔๕ บาทต่อถัง) ไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ และผู้มีรายได้น้อยกลุ่มร้านค้า หาบเร่ แผงลอยอาหารที่มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ยังคงให้ส่วนลด ๑๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

๑.๑๐ การดำเนินโครงการ “ม๓๓ เรารักกัน” เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และแบ่งเบาภาระค่าครองชีพให้แก่ผู้ประกันตนมาตรา ๓๓ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ระลอกใหม่ มีผู้ประกันตนมาตรา ๓๓ ที่ได้รับสิทธิ จำนวน ๘,๑๓๘,๖๒๗ คน เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๔๘,๑๘๕.๘๔๗๒ ล้านบาท (ยอดใช้จ่าย ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔)

เรื่องที่ ๒ การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

๒.๑ โครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

๒.๑.๑ ให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อยผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ประกอบด้วย ๑) **สวัสดิการพื้นฐานที่ให้ความช่วยเหลือต่อเนื่อง** ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคร้านธงฟ้า ส่วนลดค่าซื้อก๊าซหุงต้ม ค่าโดยสารรถไฟ ค่าโดยสารรถบริษัท ขนส่ง จำกัด (บขส.) และค่าโดยสารรถองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.)/รถไฟฟ้า และ ๒) **สวัสดิการให้ความช่วยเหลือตามสถานการณ์ผ่านกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (e-Money)** จำนวน ๑๕ มาตรการ เช่น มาตรการจูงใจในการเข้าร่วมมาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิต มาตรการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายดูแลสุขภาพและการเดินทางของคนพิการ และมาตรการช่วยเหลือค่าเช่าบ้านสำหรับผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย โดยมีผลการเบิกจ่ายเงินผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ รวมทั้งสิ้น ๔๗,๙๙๑.๐๑ ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ผลการเบิกจ่ายเงินผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ๔๗,๙๙๑.๐๑ ล้านบาท

ผลการเบิกจ่ายเงินผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔

สวัสดิการ	จำนวน (รายการ)	จำนวนเงิน (บาท)
(๑) สวัสดิการพื้นฐานที่ให้ความช่วยเหลือต่อเนื่อง (สวัสดิการที่ให้เป็นวงเงินผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ)		
(๑.๑) ค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค	๑๖๗,๒๙๗,๖๔๖	๔๔,๑๕๓,๕๓๐,๕๐๙.๑๒
(๑.๒) ส่วนลดค่าซื้อก๊าซหุงต้ม	๙,๒๕๕,๐๓๓	๔๑๖,๓๔๓,๒๓๑.๘๔
(๑.๓) ค่าโดยสารรถเมล์และรถไฟฟ้า	๑๗,๕๔๕,๗๔๔	๒๖๕,๗๓๕,๓๑๕.๖๑
(๑.๔) ค่าโดยสาร บขส.	๒๕๗,๑๖๑	๙๖,๙๔๖,๖๔๒.๓๖
(๑.๕) ค่าโดยสารรถไฟ	๑,๔๔๙,๔๐๕	๑๘๔,๕๔๖,๗๙๗.๐๗
รวม (๑)		**๔๕,๑๑๗,๑๐๒,๔๙๖.๐๐**
(๒) สวัสดิการให้ความช่วยเหลือตามสถานการณ์ผ่าน e-Money		
(๒.๑) มาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (ระยะที่ ๑-๒)	๔,๑๗๘	๘๘๓,๕๐๐.๐๐
(๒.๒) มาตรการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในช่วงปลายปี	๒,๐๒๒	๑,๐๓๙,๕๐๐.๐๐
(๒.๓) มาตรการช่วยเหลือค่าเช่าบ้านสำหรับผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย	๒๐๘	๘๓,๖๐๐.๐๐
(๒.๔) มาตรการช่วยเหลือค่าเดินทางไปรับการรักษาพยาบาลฯ	๑๗๖	๑๘๔,๐๐๐.๐๐
(๒.๕) มาตรการบรรเทาภาระค่าไฟฟ้า	๓,๖๘๕,๖๗๙	๖๓๒,๘๓๑,๘๑๐.๘๗
(๒.๖) มาตรการบรรเทาภาระค่าน้ำประปา	๔๕๘,๕๗๒	๓๑,๒๐๖,๐๗๐.๔๓
(๒.๗) มาตรการชดเชยเงินให้แก่ผู้มีรายได้น้อยผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐโดยใช้ข้อมูลจากจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มฯ (ระยะที่ ๑-๒)	๑,๙๑๑,๑๒๔	๒๒,๙๓๘,๑๗๘.๙๙
(๒.๘) มาตรการเพิ่มเบี้ยคนพิการ (ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒)	๘๑๕	๑๗๑,๒๐๐.๐๐
(๒.๙) มาตรการบรรเทาภาระค่าครองชีพให้แก่เกษตรกร	๔๔๔	๔๖๗,๐๐๐.๐๐

สวัสดิการ	จำนวน (รายการ)	จำนวนเงิน (บาท)
(๒.๑๐) มาตรการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายของพ่อแม่ช่วงเปิดปีการศึกษา	๕๒๒	๓๖๘,๕๐๐.๐๐
(๒.๑๑) มาตรการพยุงการบริโภคของผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	๙,๘๙๔	๕,๑๔๙,๐๐๐.๐๐
(๒.๑๒) มาตรการมอบเงินช่วยเหลือสำหรับผู้สูงอายุ	๘๘๔	๔๖๔,๕๐๐.๐๐
(๒.๑๓) มาตรการช่วยเหลือการเลี้ยงดูบุตรแก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	๓๔๑	๑๑๑,๐๐๐.๐๐
(๒.๑๔) การเติมเงินเข้ากระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ วงเงินค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็น	๙,๔๓๐	๑,๖๐๓,๐๐๐.๐๐
(๒.๑๕) มาตรการเงินเพิ่มเบี้ยความพิการ (ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓)	๑๐,๘๘๒,๕๑๙	๒,๑๗๖,๔๑๓,๔๐๐.๐๐
รวม (๒)		**๒,๘๗๓,๙๑๔,๒๖๐.๒๙**
รวม (๑) + (๒)		**๔๗,๙๙๑,๐๑๖,๗๕๖.๒๙**

๒.๑.๒ จ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยที่ได้รับสิทธิในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน-กันยายน ๒๕๖๓ ดังนี้ ๑) ผู้สูงอายุที่มีรายได้ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาทต่อปี ได้รับเงินช่วยเหลือ จำนวน ๑๐๐ บาทต่อเดือน และ ๒) ผู้สูงอายุที่มีรายได้มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี ได้รับเงินช่วยเหลือจำนวน ๕๐ บาทต่อเดือน ส่วนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้จ่ายเงินสงเคราะห์แบบเดือนเว้นเดือน เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

๒.๑.๓ สร้างการรับรู้และส่งเสริมร้านค้าธงฟ้าราคาประหยัดพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยจัดกิจกรรมเชื่อมโยงสินค้าของผู้ผลิตสินค้าชุมชนและผู้ผลิตสินค้ารายใหญ่ ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค และอยู่ระหว่างพัฒนาระบบฐานข้อมูลร้านธงฟ้าพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น เพื่อใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการที่สนใจ สามารถลดระยะเวลาและขั้นตอนในการรับสมัครเข้าร่วมโครงการฯ

๒.๑.๔ บรรเทาภาระค่าครองชีพของประชาชน

(๑) **ดำเนินโครงการ “พาณิชย์ลดราคาช่วยประชาชน”** ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓-กรกฎาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๖ ครั้ง เพื่อช่วยลดค่าครองชีพและกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่าย เช่น จัดรถโมบายและรถพุ่มพวงลงพื้นที่เพื่อให้ประชาชนสามารถหาซื้อสินค้าได้สะดวก รวมทั้งร่วมมือกับแพลตฟอร์มขนส่งอาหาร ลดราคาค่าขนส่งอาหารและการซื้อสินค้าผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งสามารถลดภาระค่าครองชีพให้แก่ประชาชนได้กว่า ๒,๘๐๐ ล้านบาท

(๒) **ดำเนินโครงการธงฟ้าราคาประหยัดลดค่าครองชีพประชาชน** เพื่อจำหน่ายสินค้าที่จำเป็นต่อการครองชีพในราคาประหยัดต่ำกว่าท้องตลาดทั่วไปร้อยละ ๒๐-๔๐ รวม ๑,๑๐๗ ครั้ง มีประชาชนเข้าร่วมงานมากกว่า ๑.๔ ล้านคน สามารถลดภาระค่าครองชีพให้แก่ประชาชนได้ ๘๑.๒๔ ล้านบาท

(๓) **ดำเนินโครงการร้านอาหารธงฟ้า** เพื่อจำหน่ายอาหาร “อร่อย คุณภาพดี สะอาด ประหยัด” ราคาไม่เกิน ๓๕ บาทต่อจานต่อชามต่อถุง ปัจจุบันมีร้านเข้าร่วมโครงการฯ รวมทั้งสิ้น ๑๓,๒๔๖ ร้าน (ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน ๓,๖๕๒ ร้าน ส่วนภูมิภาค จำนวน ๙,๕๓๘ ร้าน และ Food Truck จำนวน ๕๖ ร้าน) สามารถลดค่าใช้จ่ายในการซื้ออาหารได้วันละ ๒๐.๑๓ ล้านบาท

๒.๒ มาตรการเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ที่มีรายได้น้อย และขยายสิทธิกลุ่มมารดาตั้งครรภ์ เด็กแรกเกิด และเด็กวัยเรียน

๒.๒.๑ ดำเนินโครงการบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน โดยเน้นการบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อให้ความช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง ลดความเหลื่อมล้ำและพัฒนาคนทุกช่วงวัยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันจะทำให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตและสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง และมีเป้าหมายจาก “เปราะบาง” สู่เข้มแข็ง ซึ่งมีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) โครงการฯ ระหว่าง ๑๒ กระทรวง และ ๑ หน่วยงาน เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และใช้ฐานข้อมูล TPMAP ที่มีครัวเรือนเปราะบาง ๔.๑ ล้านครัวเรือนเป็นฐานข้อมูลหลักในการดำเนินโครงการฯ รวมทั้งมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน มีผลการดำเนินงานสรุปได้ ดังนี้

(๑) **ดำเนินกิจกรรม “ดีองันฮาตี” (ทำดีด้วยหัวใจ) การพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับครัวเรือนในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้** เพื่อแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคมให้กับครัวเรือนที่ประสบปัญหาไม่มีอาชีพและรายได้ มีภาวะพึ่งพิงไม่สามารถเลี้ยงดูตนเองได้ ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข โดยปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยควบคู่กับการประเมินและวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตรายครอบครัว และให้การช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางที่อยู่ในภาวะวิกฤต ซึ่งจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือเร่งด่วนด้านอาชีพ การศึกษา สุขภาพ และในมิติต่าง ๆ จำนวน ๑๓,๕๓๓ ครัวเรือน

(๒) **ดำเนินกิจกรรม ๑ กรม ๑ พื้นที่พัฒนา** เพื่อให้ความช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ๘ เขตพื้นที่ (ในชุมชนแออัด) ที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนกับกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ได้แจกจ่ายถุงยังชีพเครื่องอุปโภคบริโภค จำนวน ๑๕,๒๕๐ ครัวเรือน เพื่อช่วยเหลือประชาชนในชุมชนที่ได้รับผลกระทบรุนแรงจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้ง ๕๐ เขตพื้นที่

(๓) **ดำเนินกิจกรรมบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนแบบเบ็ดเสร็จและแม่นยำ** เพื่อให้คนจนกลุ่มเป้าหมายมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะเพื่อสร้างรายได้ซึ่งเป็นการบูรณาการการแก้ไขปัญหาความยากจนในพื้นที่ ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปัตตานี อำนาจเจริญ แม่ฮ่องสอน ชัยนาท สุรินทร์ ยโสธร ศรีสะเกษ สกลนคร มุกดาหาร และกาฬสินธุ์ โดยมีการสำรวจครัวเรือนยากจน จำนวน ๑๐๔,๔๔๐ ครัวเรือน

(๔) **ดำเนินกิจกรรมบูรณาการในพื้นที่เสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง** ได้กำหนดรูปแบบพื้นที่ปฏิบัติการพัฒนาสังคม โดยคัดเลือกพื้นที่ดำเนินงานจากทั้ง ๗๖ จังหวัดทั่วประเทศ จังหวัดละ ๑ ตำบล ตำบลละ ๓๕ ครัวเรือน รวม ๒,๖๖๐ ครัวเรือน ซึ่งเป็นการค้นหา วิเคราะห์ คัดกรองครัวเรือนเปราะบางวิกฤตเชิงลึก เพื่อให้ความช่วยเหลือและวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตรายครอบครัวให้ครอบคลุมเป็นพื้นที่ตำบลต้นแบบและขยายการดำเนินงานให้ครอบคลุมเต็มพื้นที่ต่อไป

(๕) **พัฒนาและการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย** โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่ ได้แก่ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย สภากาชาดไทย และภาคีเครือข่ายด้านที่อยู่อาศัย เพื่อแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยทั้งในเขตเมืองและชนบท ให้มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงปลอดภัยให้แก่กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส โดยมีการดำเนินการแล้วทั่วประเทศ จำนวน ๒๓,๘๐๑ ครัวเรือน

(๖) **พัฒนาด้านอาชีพและรายได้** เป็นการพัฒนาทักษะอาชีพ (Reskill-Upskill-Newskill) ให้กลุ่มเปราะบาง ได้แก่ การฝึกอาชีพเยาวชน กลุ่มแม่เลี้ยงเดี่ยว แม่วัยรุ่น ผู้สูงอายุ คนพิการ กลุ่มชาติพันธุ์ และผู้ด้อยโอกาส โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ เพื่อเสริมสร้างโอกาสในการมีอาชีพและรายได้ เช่น หลักสูตรการตัดต่อวีดิโอด้วยโทรศัพท์มือถือ เสริมสวยผู้ดูแลผู้สูงอายุ (บริบาล) งานฝีมือและงานประดิษฐ์ การทำผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร ช่างอิเล็กทรอนิกส์สำหรับคนพิการ คอมพิวเตอร์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สำหรับกลุ่มชาติพันธุ์ การคัดแยกขยะในสถานประกอบการ และการแก้ไขซ่อมแซมเสื้อผ้า ซึ่งดำเนินการฝึกอบรมไปแล้วทั่วประเทศ จำนวน ๔๔,๖๐๕ ครัวเรือน

๒.๒.๒ ขับเคลื่อนการจัดสวัสดิการแม่เลี้ยงเดี่ยวและครอบครัว เพื่อให้แม่เลี้ยงเดี่ยวและครอบครัวที่ประสบปัญหาสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข โดยจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและฝึกอาชีพทั้งภายในสถาบันและผ่านระบบออนไลน์ จำนวน ๑๘,๑๕๓ ราย และในปี ๒๕๖๔ ได้จัดตั้งศูนย์บริการแม่เลี้ยงเดี่ยวและครอบครัวเพื่อให้คำปรึกษาและประสานส่งหน่วยงานเพื่อให้ความช่วยเหลือ มีแม่เลี้ยงเดี่ยวมาใช้บริการ จำนวน ๔๖๗ ราย บูรณาการร่วมกับภาคเอกชนสนับสนุนทุนประกอบอาชีพ จำนวน ๑๓๒ ราย เป็นเงินทั้งสิ้น ๓,๓๘๐,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ ได้จัดให้มีช่องทางให้คำปรึกษาด้านครอบครัว โดยผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน จำนวน ๑๒๒ ราย ผ่านเว็บไซต์และแอปพลิเคชันไลน์ “เพื่อนครอบครัว” มีผู้เข้าชมเว็บไซต์ จำนวน ๖๙,๔๕๙ ราย และขอรับคำปรึกษา จำนวน ๓๒๕ ราย

๒.๒.๓ สร้างหลักประกันด้านรายได้แก่ผู้สูงอายุ โดยผู้สูงอายุ ๖๐-๖๙ ปี จะได้รับเงิน จำนวน ๖๐๐ บาทต่อเดือน อายุ ๗๐-๗๙ ปี จะได้รับเงิน จำนวน ๗๐๐ บาทต่อเดือน อายุ ๘๐-๘๙ ปี จะได้รับเงิน จำนวน ๘๐๐ บาทต่อเดือน และอายุ ๙๐ ปีขึ้นไป จะได้รับเงิน จำนวน ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้จัดสรรงบประมาณแล้ว ๔ ไตรมาส จำนวน ๖๖,๐๑๖.๙๓ ล้านบาท

จัดสรรงบประมาณ
เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
๖๖,๐๑๖.๙๓ ล้านบาท

๒.๒.๔ สนับสนุนการจัดสวัสดิการทางสังคมแก่ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม โดยสนับสนุนการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้ป่วยโรคเอดส์ที่แพทย์ได้วินิจฉัยแล้ว และมีความเป็นอยู่ยากจน ถูกทอดทิ้ง ขาดผู้อุปการะดูแล หรือไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ จะได้รับเงิน จำนวน ๕๐๐ บาทต่อเดือน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้จัดสรรงบประมาณแล้ว ๔ ไตรมาส จำนวน ๔๘๓.๕๘ ล้านบาท นอกจากนี้ ยังได้ให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ด้อยโอกาสภายใต้โครงการแก้ไขปัญหากลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน ด้วยการบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า เช่น สิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภค เงินสงเคราะห์ และเงินทุนประกอบอาชีพ จำนวน ๓๒๓,๙๖๗ ครัวเรือน

๒.๒.๕ สนับสนุนการเสริมสร้างสวัสดิการทางสังคมให้แก่คนพิการหรือทุพพลภาพ โดยคนพิการที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี จะได้รับเงิน จำนวน ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน และคนพิการที่มีอายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป จะได้รับเงิน จำนวน ๘๐๐ บาทต่อเดือน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้จัดสรรงบประมาณแล้ว ๔ ไตรมาส จำนวน ๑๖,๖๓๑.๐๕ ล้านบาท

ผลการเบิกจ่ายเงิน
สวัสดิการสังคม
ผ่านระบบ e-Social Welfare
๑๕๓,๔๙๓.๓๔ ล้านบาท

๒.๒.๖ ผลการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการสังคมและเงินอื่นผ่านระบบบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคม (e-Social Welfare) รวมทั้งสิ้น ๑๕๓,๔๙๓.๓๔ ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ผลการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการสังคมฯ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ประเภทเงิน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จำนวน (รายการ)	จำนวนเงิน (บาท)
ประเภทเงินจ่ายต่อเนื่องรายเดือน (๖ สวัสดิการ)		
(๑) เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	**๒๗,๒๑๙,๐๖๖**	**๑๖,๓๓๐,๙๐๒,๖๐๐**
(๒) เงินเบี้ยความพิการ	**๒๔,๒๖๘,๒๖๑**	**๑๙,๖๓๑,๗๙๙,๔๐๐**
(๒.๑) เงินเบี้ยความพิการ (กทม.)	๑,๐๙๐,๘๖๑	๘๙๐,๗๒๑,๘๐๐
(๒.๒) เงินเบี้ยความพิการ (เมืองพัทยา)	๑๖,๒๑๘	๑๓,๓๑๑,๐๐๐
(๒.๓) เงินเบี้ยความพิการ (อปท.)	๒๓,๑๖๑,๑๘๒	๑๘,๗๒๗,๗๖๖,๖๐๐

ประเภทเงิน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จำนวน (รายการ)	จำนวนเงิน (บาท)
(๓) เงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	**๑๑๙,๘๒๐,๐๕๒**	**๗๘,๗๖๐,๒๖๐,๑๐๐**
(๓.๑) เงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ (กทม.)	๑๐,๓๓๐,๒๓๘	๖,๗๖๘,๑๙๙,๒๐๐
(๓.๒) เงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ (เมืองพัทยา)	๑๓๕,๑๖๕	๘๖,๙๘๔,๓๐๐
(๓.๓) เงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ (อปท.)	๑๐๙,๓๕๔,๖๔๙	๗๑,๙๐๕,๐๗๖,๖๐๐
(๔) เงินช่วยเหลือเยียวยาฯ ภาคใต้ (พม.)	**๓,๑๘๗,๓๘๖**	**๑,๙๘๓,๘๕๑,๗๐๐**
(๕) เงินเดือนทหารกองประจำการ (กห.)	**๑,๗๕๘,๓๕๙**	**๑๒,๔๓๒,๑๙๐,๐๙๑**
(๖) เงินค่าป่วยการ อสม./อสส.	**๑๒,๔๓๘,๕๔๗**	**๑๒,๔๓๘,๕๔๗,๐๐๐**
(๖.๑) เงินค่าป่วยการ อสม. (สธ./สบส.)	๑๒,๓๒๑,๗๙๗	๑๒,๓๒๑,๗๙๗,๐๐๐
(๖.๒) เงินค่าป่วยการ อสส. (กทม.)	๑๑๖,๗๕๐	๑๑๖,๗๕๐,๐๐๐
รวมจำนวนที่จ่ายต่อเนื่องรายเดือน	**๑๘๘,๖๙๑,๖๗๑**	**๑๔๑,๕๗๗,๕๕๐,๘๙๑**
ประเภทเงินจ่ายไม่ต่อเนื่อง (๑ สวัสดิการ)		
เงินค่าตอบแทน เยียวยา เสี่ยงภัย อสม./อสส. คนละ ๕๐๐ บาท	**๒๓,๘๑๐,๔๖๔**	**๑๑,๙๑๕,๗๙๐,๐๐๐**
รวมจำนวนที่จ่ายไม่ต่อเนื่อง	**๒๓,๘๑๐,๔๖๔**	**๑๑,๙๑๕,๗๙๐,๐๐๐**
รวมทั้งสิ้น	**๒๑๒,๕๐๒,๑๓๕**	**๑๕๓,๔๙๓,๓๔๐,๘๙๑**

๒.๓ การลดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการบริการสุขภาพทั้งระบบ พัฒนาศักยภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อนำไปสู่การให้บริการการรักษาพยาบาลที่ดีแก่ประชาชน

๒.๓.๑ เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่ (Universal Coverage for Emergency Patients: UCEP) โดยสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติมีการเบิกจ่ายงบประมาณ จำนวน ๑,๗๖๒,๒๘๘ บาท มีผลการดำเนินงานดังนี้ ๑) มีผู้ป่วยฉุกเฉินที่เข้าระบบบันทึกและประเมินผู้ป่วย UCEP จำนวน ๒๒๓,๖๘๙ ราย จำแนกเป็น เข้าเกณฑ์ UCEP จำนวน ๑๖,๖๕๙ ราย (คิดเป็นร้อยละ ๗.๕) และไม่เข้าเกณฑ์ UCEP จำนวน ๒๐๗,๐๓๐ ราย (คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๖) และ ๒) มีจำนวนเรื่องร้องเรียนที่รับเข้าสู่ระบบ ๒๘ เรื่อง คณะทำงานร้องเรียนพิจารณาแล้วเสร็จ ๒๘ เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐)

๒.๓.๒ ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบลติดดาว โดยจัดทำคู่มือแนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบลติดดาวเพื่อพัฒนา รพ.สต. จำนวน ๙,๘๖๓ แห่ง ให้มีคุณภาพจนได้รับการประเมินเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบลติดดาว

เรื่องที่ ๓ มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก

๓.๑ การเร่งรัดจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้มีเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจโดยเร็ว โดยการจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณและเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงงบประมาณให้สอดคล้องและตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และนโยบายสำคัญของรัฐบาล รวมทั้งให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการทั้ง ๓ มิติ ได้แก่ มิติกระทรวง/หน่วยงาน (Function) มิตินโยบาย (Agenda) และมิติพื้นที่ (Area) โดยมีการดำเนินการ ได้แก่ ๑) **จัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔** ตามแนวทางและหลักเกณฑ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและอยู่ภายในกรอบพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ๒) **จัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยรับงบประมาณ** ๓.๑๑ ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๔.๗๔ ของงบประมาณทั้งสิ้น ๓.๒๙ ล้านล้านบาท ๓) **หน่วยรับงบประมาณสามารถดำเนินภารกิจได้อย่างต่อเนื่อง** ภายใต้กรอบระยะเวลาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดที่สอดคล้องและตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายสำคัญของรัฐบาล และ ๔) **จัดวางระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ**และกำหนดหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานจากการใช้จ่ายงบประมาณ

๓.๒ มาตรการตั้งรับ “การกีดกันทางการค้า” เร่งเพิ่ม “ช่องทาง” การส่งออกที่ถือเป็นรายได้หลักของประเทศ

๓.๒.๑ เร่งรัดขยายตลาดส่งออกเชิงรุก โดยกำหนดกลยุทธ์การตลาดที่สอดคล้องกับตลาดเป้าหมาย ได้แก่ ๑) **การเจาะตลาดเชิงลึกเข้าสู่เมืองหลักและเมืองรองที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ** มีผู้ประกอบการไทยได้รับการส่งเสริม ๔๘๕ ราย สามารถสร้างมูลค่าการค้าได้ จำนวน ๒,๘๘๓.๘๙ ล้านบาท ๒) **การจัดคณะผู้แทนการค้าและจับคู่ธุรกิจเยือนตลาดกลุ่มเป้าหมาย** เพื่อเสริมสร้างพันธมิตรทางการค้า มีผู้ประกอบการไทยได้รับการส่งเสริม ๑๓๘ ราย สามารถสร้างมูลค่าการค้าได้ จำนวน ๒๗.๒๐ ล้านบาท ๓) **การส่งเสริมตลาดพาณิชย์ดิจิทัลผ่านเว็บไซต์ Thaitrade.com** เพื่อให้เกิดการติดต่อซื้อขายกับผู้ซื้อจากทั่วโลกมีความต้องการซื้อที่ผ่านระบบ Buying Request จำนวน ๙๔๕ รายการ เกิดมูลค่าการซื้อขายผ่านระบบ Buying Request จำนวน ๖,๐๙๓.๗๙ ล้านบาท และมูลค่าการซื้อขายผ่านเว็บไซต์ Thaitrade.com และเครือข่ายพันธมิตรออนไลน์ จำนวน ๒,๒๕๑.๔๙ ล้านบาท และ ๔) **การส่งเสริมการส่งออกสินค้าไทยผ่านช่องทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน (Cross-Border e-Commerce)** จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจออนไลน์ (Online Business Matching) กับผู้นำเข้าต่างชาติเกิดการจับคู่ธุรกิจ ๒,๖๗๒ คู่ มูลค่าการซื้อขาย รวม ๑๑,๓๗๘.๕๓ ล้านบาท

ซื้อขายผ่านเว็บไซต์ Thaitrade.com และเครือข่ายพันธมิตรออนไลน์ ๒,๒๕๑.๔๙ ล้านบาท

๓.๒.๒ ส่งเสริมอุตสาหกรรมรายคลัสเตอร์ โดยส่งเสริมและพัฒนาสินค้าและบริการที่ประเทศไทยมีศักยภาพ เช่น ๑) **สินค้าเกษตรและอาหาร** โดยจัดกิจกรรมจับคู่เจรจาธุรกิจสินค้าเกษตร/สินค้าผลไม้ และจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายสินค้าผลไม้ในต่างประเทศ มีผู้ประกอบการไทยได้รับการส่งเสริม รวม ๑,๗๙๓ ราย เกิดการจับคู่ธุรกิจ ๑,๐๙๑ คู่ สร้างมูลค่าการค้ารวม ๑,๙๙๐.๔๗ ล้านบาท ๒) **สินค้าฮาลาล** โดยจัดกิจกรรมจับคู่เจรจาธุรกิจและกิจกรรมส่งเสริมการขายสินค้าฮาลาลในต่างประเทศ มีผู้ประกอบการไทยได้รับการส่งเสริมรวม ๑๓๐ ราย สร้างมูลค่าการค้ารวม ๓๖๕ ล้านบาท ๓) **สินค้าอุตสาหกรรม** โดยสนับสนุนผู้ประกอบการไทยเข้าร่วมงานแสดงสินค้าสำคัญทั้งในและต่างประเทศ มีผู้ประกอบการไทยได้รับการส่งเสริมรวม ๓๑ ราย เกิดการจับคู่ธุรกิจ ๑๖๙ คู่ สร้างมูลค่าการค้ารวม ๓๕๔.๕๔ ล้านบาท และ ๔) **สินค้าไลฟ์สไตล์ อัญมณีและเครื่องประดับ** โดยจัดงานแสดงสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ (Bangkok Gems & Jewelry Fair) รูปแบบออนไลน์ ส่งเสริมการจัดเทศกาลพลอยจันทบุรี และจัดกิจกรรมจับคู่เจรจาสินค้าไลฟ์สไตล์ผ่านช่องทางออนไลน์ (STYLE Bangkok Telematching in Lifestyle Online Virtual Exhibition: L.O.V.E) มีผู้ประกอบการไทยได้รับการส่งเสริมรวม ๑,๒๓๘ ราย เกิดการจับคู่ธุรกิจ ๑,๐๔๗ คู่ สร้างมูลค่าการค้ารวม ๑,๖๘๗.๘๗ ล้านบาท

๓.๒.๓ ส่งเสริมสินค้าธุรกิจบริการ ใน ๔ สาขาหลัก ประกอบด้วย ๑) ธุรกิจบริการสุขภาพและความงาม ๒) ธุรกิจบริการดิจิทัลคอนเทนต์ ๓) ธุรกิจบริการสนับสนุนและธุรกิจบริการเกี่ยวเนื่อง และ ๔) ธุรกิจบริการโลจิสติกส์การค้า มีผู้ประกอบการไทยได้รับการส่งเสริม ๒๑๗ ราย เกิดการจับคู่ธุรกิจ ๑,๑๘๗ คู่ สร้างมูลค่าการค้ารวม ๓,๑๒๘.๕๑ ล้านบาท

๓.๒.๔ ยกระดับผู้ประกอบการของไทยให้มีความพร้อมในการส่งออกและรับมือกับเศรษฐกิจยุคใหม่ได้อย่างเป็นระบบและครบวงจร โดยจัดอบรม/สัมมนาในประเด็นที่น่าสนใจอย่างต่อเนื่อง เช่น SMART Logistics การอำนวยความสะดวกทางการค้าและการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ๔.๐ เพื่อลดต้นทุนในยุคธุรกิจดิจิทัลคอมเมิร์ซ และการสัมมนาพิเศษ “พลิกโอกาสการค้าการลงทุนไทย-รัสเซียสู่ตลาดมหภาคยูโร-เอเชีย” มีผู้ประกอบการได้รับการพัฒนารวม ๔๒,๔๔๔ ราย

๓.๓ การส่งเสริมการท่องเที่ยว “เมืองหลัก” “เมืองรอง” และ “การท่องเที่ยวชุมชน”

๓.๓.๑ ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน โดยจัดกิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับกรุงเทพมหานครผ่านกิจกรรมเลาะเมืองกรุง ทำบุญ ชิม ช้อป ชิลล์ เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นการเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร โดยมุ่งเน้นส่งเสริมผลักดันการท่องเที่ยวชุมชนในแหล่งประวัติศาสตร์ของกรุงรัตนโกสินทร์ เรียนรู้รากเหง้าของวัฒนธรรมลุ่มน้ำเจ้าพระยา โดยได้นำคณะนักท่องเที่ยวเดินทางล่องเรือรับประทานอาหารเย็น เรียนรู้ประวัติความเป็นมาของพระปรางค์วัดอรุณราชวราราม และชมวิวทิวทัศน์ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา สักการะศาลท้าวมหาพรหมเอราวัณ วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร

ศาลเจ้าพ่อเสือ วัดไตรมิตรวิทยารามวรวิหาร วัดมังกรกมลาวาส รวมถึงแวะเที่ยวชิมแหล่งรวมอาหารเมนูสตรีทฟู้ดชื่อดังย่านถนนเยาวราช สักการะศาลหลักเมือง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม และซื้อสินค้าของฝากที่ตลาด อ.ต.ก. ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวพึงพอใจในประสบการณ์การท่องเที่ยวร้อยละ ๘๐

๓.๓.๒ ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเพื่อยกระดับชุมชนเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน (Smart Tourism) โดยคัดเลือกชุมชนที่มีความพร้อมในการรองรับการเปลี่ยนแปลงของตลาดการท่องเที่ยว เป็นชุมชนต้นแบบ สร้างแนวคิด Smart เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และมีการสนับสนุนงบประมาณกระตุ้นในชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ

๓.๓.๓ พัฒนาชุมชนท่องเที่ยว เพื่อรองรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเมืองหลักและเมืองรอง โดยจัดประชุมตัวแทนเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนระดับภูมิภาค รวม ๒ ครั้ง เพื่อผลักดันให้ภาคประชาชนเกิดการรวมกลุ่มกันจดทะเบียนจัดตั้งสมาคม มีการจัดทำฐานข้อมูลชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวและคัดเลือกหลักสูตรการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อนำมาใช้ขยายผลไปยังชุมชนอื่น ๆ รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนกิจกรรม นักท่องเที่ยว หรือสินค้าต่าง ๆ เพื่อการท่องเที่ยว

๓.๓.๔ ส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวในเมืองรอง
มีการดำเนินการ ดังนี้

(๑) ด้านความปลอดภัย ได้มีการประสานงานการดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ดูแลความสมดุลด้านเศรษฐกิจ สังคม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสาธารณสุข ตามมาตรการการเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) (Amazing Thailand Safety & Health Administration: SHA)

(๒) ด้านคมนาคม ได้อำนวยความสะดวกการเข้าถึงตัวแหล่งท่องเที่ยว เชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองหลัก-เมืองรอง และเมืองรอง-เมืองรอง ในการกระจายตัวของการเดินทางท่องเที่ยวข้ามภูมิภาคครอบคลุมทุกพื้นที่

(๓) ด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นส่งเสริมการพัฒนาตามแนวทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานของความสมดุลด้านเศรษฐกิจ สังคม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตระหนักถึงระบบสาธารณสุขให้เกิดความเป็นมาตรฐาน SHA

(๔) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว ได้บูรณาการกับหน่วยงานในจังหวัดทั้งในและนอกพื้นที่เพื่อส่งเสริมการใช้บริการ ที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก และบริการอื่น ๆ ด้านการท่องเที่ยวที่ถูกต้องตามกฎหมาย

(๕) ด้านการพัฒนาบุคลากร เพื่อความเป็นมาตรฐานความปลอดภัย สร้างความประทับใจและส่งเสริมให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวซ้ำ โดยจัดอบรมด้านภาษาต่าง ๆ การเป็นเจ้าบ้านที่ดี และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

(๖) ด้านการส่งเสริมการตลาด โดยใช้มาตรการจูงใจให้หน่วยงานต่าง ๆ จัดการท่องเที่ยวศึกษาดูงาน อบรมสัมมนาในจังหวัดเมืองรองช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยว ผ่านแคมเปญส่งเสริมการตลาดของภาครัฐ เช่น โครงการกำลังใจรัฐบาล (สนับสนุนค่าเดินทางของอาสาสมัครสาธารณสุข) โครงการเที่ยวปันสุข และโครงการเราเที่ยวด้วยกัน

(๗) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย/การสื่อสารการตลาด โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย Road Show โฆษณา/ประชาสัมพันธ์ และผลิตสื่ออุปกรณ์โฆษณาผ่านช่องทางต่าง ๆ ให้แก่ผู้ประกอบการ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย สร้างกิจกรรมการตลาดโปรโมชัน ลด แลก แจก แถม การชิงรางวัล และจัดแพ็กเกจร่วมกับพันธมิตร เช่น สายการบิน ที่พัก ร้านอาหาร และบริษัทนำเที่ยว เพื่อเป็นการจูงใจและกระตุ้นตลาดการท่องเที่ยว

๓.๓.๕ ดำเนินโครงการค่าใช้จ่ายในการพัฒนาการท่องเที่ยววิถีถิ่นสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในแหล่งท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร โดยให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้ประชุมเรียนรู้ร่วมกันกับเครือข่ายการท่องเที่ยวภาคประชาชน เพื่อเชื่อมโยง บูรณาการ และผลักดันให้เกิดการรวมพลังสร้างสรรค์และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทาง ๖ กลุ่มเขตของกรุงเทพมหานคร ส่งผลให้เครือข่ายการท่องเที่ยวภาคประชาชนเป็นผู้กำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวด้วยตนเอง ประชาชนได้ทำงานร่วมกับภาคราชการ สร้างความร่วมมือระหว่างภาคีในอนาคต และแหล่งท่องเที่ยวที่ลงพื้นที่ศึกษาดูงานได้นำเสนอของดี สถานที่ท่องเที่ยว วัฒนธรรมท้องถิ่น แหล่งอาหารการกิน เผยแพร่วิถีชุมชน และศิลปวัฒนธรรมพื้นที่ถิ่น ดังนี้

(๑) กิจกรรมการประชุมเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยววิถีถิ่นสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย โดยมีข้าราชการกรุงเทพมหานครและเครือข่ายภาคประชาชนดำเนินการจำนวน ๑๒๐ คน ซึ่งเป็นการอบรมให้ความรู้ในการบูรณาการร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการระดมความรู้การสืบค้นเส้นทางการท่องเที่ยววิถีถิ่นในแหล่งท่องเที่ยว ๖ กลุ่มเขต (๑ กลุ่มเขต ๑ เส้นทางการท่องเที่ยว)

(๒) กิจกรรม Focus group เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยววิถีถิ่นสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในแหล่งท่องเที่ยว ๓ กลุ่มเขต กลุ่มเขตละ ๑ ครั้ง รวม ๓ ครั้ง โดยกรุงเทพมหานครได้กำหนดกลุ่มเขต ๖ กลุ่มเขต ดำเนินการแล้วเสร็จ ๓ กลุ่มเขต และงดจัดกิจกรรมในพื้นที่ ๓ กลุ่มเขต เนื่องจากจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

๓.๓.๖ ดำเนินโครงการพัฒนาต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมตามรอยศาสตร์พระราชาเพื่อชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน “บวร On Tour” โดยพัฒนาต่อยอดการดำเนินงานของ “ชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขับเคลื่อนด้วยพลังบวร” โดยนำพลังบวร (บ้าน/วัดและศาสนสถานอื่น/โรงเรียนและราชการ) มาส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนฐานราก มุ่งเน้นการรักท้องถิ่น ส่งเสริมการนำวิถีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนมาสร้างแหล่งเรียนรู้และเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม รวมถึงนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาต่อยอดผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม เพื่อต้อนรับและจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยวที่มาเยือน ซึ่งจะเป็นการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับชุมชน กระตุ้นเศรษฐกิจ และฟื้นฟูชุมชนหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ปัจจุบันมีชุมชนคุณธรรมต้นแบบ บวร On Tour รวม ๘๒ ชุมชน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน ๖ ชุมชน ต่างจังหวัด จำนวน ๗๖ ชุมชน คาดว่าจะสร้างรายได้เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๑.๘ ล้านบาทต่อชุมชนต่อปี และจะขยายผลให้เกิดชุมชนคุณธรรมต้นแบบ บวร On Tour เป็น ๑,๐๐๐ แห่งทั่วประเทศ เพื่อสร้างรายได้ไม่น้อยกว่า ๑,๘๐๐ ล้านบาทต่อปี นอกจากนี้ ยังมีแนวคิดในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมผ่านชุมชนคุณธรรมต้นแบบทั่วประเทศ จำนวน ๒๓๘ ชุมชน และได้มีการวางแผนในการรับมือกับผลกระทบด้านการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ เพื่อปลุกกระแส “รักเมืองไทย เที่ยวเมืองไทย กระตุ้นเศรษฐกิจไทย” โดยจัดกิจกรรมส่งเสริม

มีชุมชนคุณธรรม บวร On Tour รวม ๘๒ ชุมชน สร้างรายได้ ๑.๘ ล้านบาท/ชุมชน/ปี

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น มหกรรมชุมชนคุณธรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กิจกรรมลานวัฒนธรรม หรือถนนสายวัฒนธรรม การประชาสัมพันธ์เชิงรุกที่แสดงถึงจุดเด่นหรือเสน่ห์ของชุมชนคุณธรรมในแต่ละแห่ง เพื่อเชิญชวนนักท่องเที่ยวให้มาเยี่ยมชมอย่างต่อเนื่องตลอดปี

๓.๓.๗ ดำเนินโครงการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย ประจำปี ๒๕๖๔ (Cultural Product of Thailand: CPOT) เป็นการนำทุนทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นมาพัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย (CPOT) โดยคัดเลือกผลิตภัณฑ์จากชุมชนคุณธรรม ชุมชนเครือข่ายและผู้ประกอบการด้านวัฒนธรรมที่มีศักยภาพในการพัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย ประจำปี ๒๕๖๔ อย่างน้อยจังหวัดละ ๓ ชุมชน รวมทั้ง ๗๖ จังหวัด ได้ส่งเข้ามารับการคัดเลือกจำนวนทั้งสิ้น ๓๘๕ ชุมชน และได้ดำเนินการคัดเลือกชุมชนคุณธรรม/ชุมชนเครือข่ายทางวัฒนธรรม และผู้ประกอบการในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ CPOT จำนวน ๑๒๕ ชุมชน

๓.๓.๘ ดำเนินมาตรการดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวในเชิงพื้นที่และเวลา ประกอบด้วย ๓ กิจกรรม ดังนี้

(๑) กำหนดขอบเขตและผังบริเวณพื้นที่สิ่งแวดล้อมของอุทยานประวัติศาสตร์ทั้ง ๑๑ แห่ง รวมทั้งสร้างการรับรู้และการตระหนักรู้ต่าง ๆ ให้แก่นักท่องเที่ยวและผู้ที่เข้ามาเยี่ยมชมอุทยานประวัติศาสตร์ได้ทราบและมีส่วนร่วมในการช่วยดูแลรักษาสภาพแวดล้อมภายในอุทยานประวัติศาสตร์ ทั้งนี้ ได้ออกประกาศเรื่อง การลด ละ เลิก การใช้ภาชนะหรือบรรจุภัณฑ์ประเภทโฟมในแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในการดูแลของกรมศิลปากร ซึ่งได้รับความร่วมมือจากประชาชนและนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมเป็นอย่างดี

(๒) กำหนดแนวทางการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากโบราณสถาน โดยดำเนินการตามระเบียบกรมศิลปากร ว่าด้วยการอนุรักษ์โบราณสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์โบราณสถานให้เป็นไปด้วยความถูกต้องทั้งทางด้านศิลปะ ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี

(๓) ขออนุญาตใช้ที่พักและพื้นที่ในโบราณสถาน โดยควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวและผู้ที่เข้ามาเยี่ยมชมอุทยานประวัติศาสตร์ ตลอดจนโบราณสถานอื่น ๆ ให้เป็นไปด้วยความเหมาะสมตามระเบียบกรมศิลปากร ว่าด้วยการขออนุญาตใช้ที่พักและพื้นที่โบราณสถาน พ.ศ. ๒๕๔๐

๓.๓.๙ ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวยุคก่อนประวัติศาสตร์ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) จำนวน ๕ จังหวัด ได้แก่ ๑) จัดอบรมพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ที่เป็นอัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวยุคก่อนประวัติศาสตร์ เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวไปสู่นานาชาติ รวมทั้งเป็นการสร้างรายได้ กระตุ้นเศรษฐกิจให้เกิดการหมุนเวียน เกิดความมั่นคงในการดำรงอยู่ของประชาชน มั่งคั่งในรายได้ เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน ๒) จัดทำคู่มือเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงยุคก่อนประวัติศาสตร์ เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมให้นานาชาติได้รับรู้ถึงสิ่งที่ดีงามและต้องการกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้ง และ ๓) จัดแสดงผลิตภัณฑ์ที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดแหล่งท่องเที่ยวยุคก่อนประวัติศาสตร์

๓.๓.๑๐ ดำเนินโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคตะวันออก (พัฒนาและยกระดับชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ถนนสายวัฒนธรรม ในวิถีบูรพาสู่ความยั่งยืน) จำนวน ๘ จังหวัด ได้แก่ ๑) จัดกิจกรรมพัฒนาองค์ความรู้และยกระดับศักยภาพของบุคลากรชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์สู่การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ในการบริหารจัดการชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งเป็นการเพิ่มศักยภาพในการสร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในรูปแบบใหม่ให้สอดคล้องกับความสนใจของนักท่องเที่ยว ๒) พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อเป็นการนำทุนทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ สร้างรายได้สู่ชุมชนและท้องถิ่น ๓) จัดกิจกรรมสร้างสรรค์ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม/ตลาดวัฒนธรรม/ถนนสายวัฒนธรรม ภายใต้วัฒนธรรมวิถีชีวิตใหม่ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวชุมชนของภาคตะวันออกในการดึงดูดนักท่องเที่ยว และ ๔) จัดมหกรรมท่องเที่ยวชุมชนเชิงวัฒนธรรมวิถีบูรพาภายใต้วัฒนธรรมวิถีชีวิตใหม่

๓.๓.๑๑ โครงการพัฒนากลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาและกลุ่มชาติพันธุ์ (ภาคเหนือ) จำนวน ๘ จังหวัด ได้แก่ ๑) จัดประชุมสัมมนาประชาคมเพื่อฟื้นฟูวัฒนธรรม และประเพณีที่เป็นปัจจัยเอื้อและสนับสนุนการท่องเที่ยวชุมชนชาติพันธุ์ ๒) จัดกิจกรรมพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและยกระดับมาตรฐานการบริการท่องเที่ยว เช่น จัดทำป้ายบอกเส้นทาง ป้ายให้ข้อมูลความรู้ของสถานที่ จัดทำ Landmark บริเวณพื้นที่แสดงความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนชาติพันธุ์ จัดทำแผนที่แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนชาติพันธุ์ และจัดอบรมนักสื่อความหมายในชุมชนชาติพันธุ์ การเป็นเจ้าบ้านที่ดี และการให้บริการนักท่องเที่ยวตามมาตรฐานสากล ๓) จัดกิจกรรมการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม CPOT ผ่านกระบวนการ 4 DNA ๔) จัดกิจกรรมการท่องเที่ยว เทศกาลทางวัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนชาติพันธุ์ ๕) จัดกิจกรรม FAM Trip ของนักข่าว นักประชาสัมพันธ์รายการท่องเที่ยว และตัวแทนบริษัททัวร์ ๖) จัดทำข้อมูล คลิปไวรัล และสกู๊ปการท่องเที่ยวชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์นำเสนอทางรายการท่องเที่ยวเผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ และ ๗) จัดกิจกรรมจัดทำ Webpage/Platform การท่องเที่ยวชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ภาคเหนือ

๓.๓.๑๒ ปรับปรุงและพัฒนาพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุทยานประวัติศาสตร์ โบราณสถานและแหล่งโบราณคดี ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและเป็นมรดกวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติ เช่น ๑) พัฒนากลุ่มท่องเที่ยวมรดกโลก โดยบูรณะและปรับปรุงภูมิทัศน์กลุ่มโบราณสถานด้านทิศตะวันตก บูรณะเสริมความมั่นคงโบราณสถานมรดกโลก และปรับปรุงระบบสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย รวมถึงพัฒนาและเพิ่มศักยภาพศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว และก่อสร้างระบบกำจัดขยะปลอดมลพิษอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ตลอดจนก่อสร้างรั้วลวดตาข่ายอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ๒) พัฒนากลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาและกลุ่มชาติพันธุ์ โดยพัฒนาและปรับปรุงกำแพงคุ้มเจ้าหลวงเมืองน่าน จังหวัดน่าน ๓) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศาสนา วัฒนธรรม และอารยธรรม โดยอนุรักษ์และพัฒนาปราสาทสด๊กก๊อกธม จังหวัดสระแก้ว ๔) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศาสนา และวัฒนธรรมโดยอนุรักษ์และพัฒนาโบราณสถาน พระวิหาร และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติต่าง ๆ ๕) ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวยุคก่อนประวัติศาสตร์ โดยจัดตั้งศูนย์การวิจัยโบราณคดีบ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี และพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ระบบประปา และระบบไฟฟ้า อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท จังหวัดอุดรธานี ๖) ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ โดยพัฒนาและเพิ่มศักยภาพการจัดแสดงนิทรรศการถาวรพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี และ ๗) ยกระดับมาตรฐานบริการและส่งเสริมธุรกิจต่อเนื่องในแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของภาค โดยบูรณะวิหารหลวง วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช และปรับปรุงและพัฒนาพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๓.๔ การส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

๓.๔.๑ ดำเนินโครงการส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ในการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของค่าเงินบาท จำนวน ๑,๒๘๓ ราย และมีประสบการณ์และสามารถใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน จำนวน ๗๓๕ ราย

๓.๔.๒ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs และประชาชนทั่วไป ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ SMEs และการให้คำปรึกษาแนะนำในการดำเนินธุรกิจในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบกิจการ SMEs ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๔ มีผู้เข้ารับการอบรมรวมจำนวน ๙,๗๙๔ คน มีรายละเอียด ดังนี้

(๑) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จัดโครงการบังคับคดีสัญจร เสริมสร้างความรู้กฎหมายด้านการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้และกฎหมายด้านการบังคับคดีในการลงพื้นที่ให้ความรู้กับประชาชน ผู้มีส่วนได้เสีย เครือข่ายบังคับคดี และวิทยากรตัวคูณ ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการ SMEs และหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน ๑๑๖ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๙,๒๑๑ คน

(๒) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙ ในรูปแบบการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติดังกล่าว หมวด ๓/๒ กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็น SMEs ลักษณะของแผนฟื้นฟูกิจการสำเร็จรูปและขั้นตอนในการดำเนินการ และรับฟังความคิดเห็นและระดมความคิดจากผู้ประกอบการ SMEs และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๓-มีนาคม ๒๕๖๔ ได้จัดโครงการในพื้นที่ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในเขตกรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาค จำนวน ๘ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภูเก็ต นนทบุรี ตรัง ชลบุรี ชุมพร เลย และพิษณุโลก มีผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน ๕๘๓ คน

เรื่องที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม

๔.๑ การจัดพื้นที่การเกษตรให้สอดคล้องกับระบบบริหารจัดการน้ำและคุณภาพดินตาม Agri-Map

๔.๑.๑ จัดทำฐานข้อมูลเพื่อรองรับเขตเกษตรเศรษฐกิจ ได้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) สำรวจและวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจเพื่อสนับสนุนเขตเกษตรเศรษฐกิจ สำรวจจัดทำฐานข้อมูลพืชเศรษฐกิจ สำรวจและจัดทำเขตการใช้ที่ดินสำหรับพืชเศรษฐกิจ สำรวจและจัดทำแผนที่สภาพการใช้ที่ดิน ปรับปรุงข้อมูลเขตที่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำฐานข้อมูลสนับสนุนการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) จัดทำแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ (Agri-Map Online) และสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลเขตความเหมาะสมพืชเศรษฐกิจเชิงแผนที่ ๕ ชนิดพืช ได้แก่ ข้าวนาปรัง มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน สับปะรดโรงงาน และไม้โตเร็วสกุลอะเคเซีย (Acacia species)

(๒) อบรมถ่ายทอดความรู้และศึกษาดูงานการปลูกพืชทางเลือกใหม่ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๑,๐๐๓ ราย และสนับสนุนปัจจัยการผลิตต้นแบบที่จำเป็นสำหรับการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม จำนวน ๑,๔๓๗ ไร่

(๓) บริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เพื่อปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมให้เกิดประโยชน์ด้านการเกษตรในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จำนวน ๑๐๘ ไร่

(๔) ศึกษาและวิเคราะห์เศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจ รวมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและมาตรการที่สอดคล้องเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่

๔.๑.๒ จัดทำทะเบียนแหล่งน้ำเป็นระบบฐานข้อมูลสารสนเทศกลาง สำหรับการประมวลผล จัดเก็บ และบันทึกข้อมูล ระบบการนำเข้าข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลแหล่งน้ำและทางน้ำของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมถึงระบบการเชื่อมโยงกับระบบคลังข้อมูลของศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภาพรวมของประเทศ และแก้ไขปัญหาข้อมูลไม่รวมศูนย์ของข้อมูลแหล่งน้ำธรรมชาติ ๓ ประเภท ประกอบด้วย ๑) แหล่งน้ำขนาดเล็ก คือ แหล่งน้ำที่มีขนาดน้อยกว่า ๒ ล้านลูกบาศก์เมตร จำนวน ๑๔๒,๒๓๔ แห่ง ๒) แหล่งน้ำขนาดกลาง คือ แหล่งน้ำที่มีขนาด ๒-๑๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร จำนวน ๖๕๙ แห่ง และ ๓) แหล่งน้ำขนาดใหญ่ คือ แหล่งน้ำที่มีขนาดมากกว่า ๑๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร จำนวน ๓๘ แห่ง ซึ่งมีหน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งหมด ๑๐ หน่วยงาน ทั้งนี้ **การจัดทำระบบทะเบียนแหล่งน้ำ (Thai Water Resources) จะนำไปเชื่อมโยง**กับระบบอื่น ๆ ดังนี้ ๑) **ระบบ Thai Water Plan** เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนงานโครงการการติดตามและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการด้านทรัพยากรน้ำ ๒) **ระบบ National Thai Water** เพื่อติดตามสถานการณ์น้ำ การวิเคราะห์สถานการณ์น้ำในปัจจุบันและคาดการณ์สถานการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อให้การบริหารจัดการน้ำมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ๓) **ระบบขึ้นทะเบียนองค์กรผู้ใช้น้ำ (Thai Water User Organization)** เพื่อบริหารจัดการการใช้น้ำทั้งภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และพาณิชยกรรม ๔) **ศูนย์ข้อมูลทรัพยากรน้ำจังหวัด** เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดนั้น ๆ มีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ ๕) **ระบบ Thai Water Assessment** เพื่อติดตามและประเมินผลด้านน้ำของประเทศไทย

๔.๑.๓ พัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map โดยส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสานในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกข้าวให้เหมาะสมกับพื้นที่ จำนวน ๙๐,๐๐๐ ไร่

ส่งเสริมเกษตรผสมผสาน
ในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกข้าว
ให้เหมาะสมกับพื้นที่
๙๐,๐๐๐ ไร่

๔.๑.๔ ส่งเสริมเกษตรเชิงรุกด้านการประมง โดยสำรวจและประเมินความเหมาะสมของเกษตรจำนวน ๑,๙๐๐ ไร่/ราย ให้คำแนะนำและถ่ายทอดความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๑,๙๐๐ ราย และสนับสนุนปัจจัยการผลิต จำนวน ๑,๕๓๐ ราย รวมถึงติดตามและประเมินผลเกษตรกรรายเก่า ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๕,๐๐๐ ราย และเกษตรกรรายใหม่ ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๐๗๕ ราย

๔.๑.๕ ควบคุมปริมาณการผลิต โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปลูกแทน ได้แก่ การปรับเปลี่ยนไปปลูกยางพันธุ์ดี จำนวน ๗๖,๗๘๗.๐๕ ไร่ และปลูกไม้ยืนต้นชนิดอื่น จำนวน ๘๐,๙๐๕.๓๐ ไร่

๔.๒ การสร้างหลักประกันทางรายได้ให้แก่เกษตรกร โดยกำหนดเป้าหมาย “รายได้” จากพืชด้วยการชดเชย “ประกันรายได้” และดำเนินการ “ประกันภัยสินค้าเกษตร” รวมทั้งส่งเสริม “เกษตรพันธสัญญา” ดังนี้

๔.๒.๑ ข้าว

(๑) ดำเนินโครงการประกันภัยข้าวนาปี เพื่อให้เกษตรกรสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการผลิตและเข้าถึงระบบประกันภัยได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งได้รับความคุ้มครองจากภัยพิบัติ ๘ ภัย ตลอดฤดูการผลิต ได้แก่ ๑) ภัยน้ำท่วม/ฝนตกหนัก ๒) ภัยแล้ง/ฝนแล้ง/ฝนทิ้งช่วง ๓) ลมพายุ/พายุไต้ฝุ่น ๔) ภัยอากาศหนาว/น้ำค้างแข็ง ๕) ลูกเห็บ ๖) ไฟไหม้ ๗) ช้างป่า และ ๘) ภัยศัตรูพืช/โรคระบาด โดยพิจารณาสินไหมทดแทนจ่ายตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ในปีการผลิต ๒๕๖๓ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓,๔๖๐,๓๓๕ ราย พื้นที่เอาประกัน จำนวน ๔๔,๓๘๓,๓๘๖.๕๐ ไร่ จ่ายค่าสินไหม จำนวน ๕๒๐.๖๓ ล้านบาท และปีการผลิต ๒๕๖๔ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓,๖๐๓,๙๔๐ ราย พื้นที่เอาประกัน จำนวน ๔๓,๕๓๐,๕๖๗.๒๕ ไร่

โครงการประกันภัยข้าวนาปี
เกษตรกรเข้าร่วม ๓.๔๖ ล้านราย
พื้นที่เอาประกัน ๔๔.๓๘ ล้านไร่
จ่ายค่าสินไหม ๕๒๐.๖๓ ล้านบาท

(๒) ดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปี ๒๕๖๓/๖๔ และมาตรการคู่ขนานโครงการฯ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวและป้องกันความเสี่ยงด้านราคาไม่ให้ประสบปัญหาขาดทุน มีผลการดำเนินงานสรุปได้ ดังนี้

<table>
<tr><th>โครงการ/มาตรการ</th><th>ผลการดำเนินงาน</th></tr>
<tr><td>(๑) โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปี ๒๕๖๓/๖๔</td><td>- กลุ่มเป้าหมายเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๓/๖๔ ซึ่งกำหนดให้ใช้วันเก็บเกี่ยวแต่ละแปลงเป็นวันใช้สิทธิ์คำนวณชดเชยส่วนต่าง
- ประกันรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ความชื้นไม่เกินร้อยละ ๑๕ และกำหนดราคาประกันรายได้ ดังนี้
<table>
<tr><th>ชนิดข้าว</th><th>ราคาประกันรายได้ (บาทต่อตัน)</th><th>ครัวเรือนละไม่เกิน (ตัน)</th></tr>
<tr><td>ข้าวเปลือกหอมมะลิ</td><td>๑๕,๐๐๐</td><td>๑๔</td></tr>
<tr><td>ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่</td><td>๑๔,๐๐๐</td><td>๑๖</td></tr>
<tr><td>ข้าวเปลือกเจ้า</td><td>๑๐,๐๐๐</td><td>๓๐</td></tr>
<tr><td>ข้าวเปลือกหอมปทุมธานี</td><td>๑๑,๐๐๐</td><td>๒๕</td></tr>
<tr><td>ข้าวเปลือกเหนียว</td><td>๑๒,๐๐๐</td><td>๑๖</td></tr>
</table>
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ได้จ่ายเงินชดเชยส่วนต่างให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๔,๖๘๗,๘๐๒ ครัวเรือน เป็นเงินจำนวน ๔๘,๑๗๖.๘๓ ล้านบาท</td></tr>
</table>

โครงการ/มาตรการ	ผลการดำเนินงาน
(๒) มาตรการคู่ขนานโครงการฯ	
๑) โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๓/๖๔	- ผู้เข้าร่วมโครงการต้องขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๓/๖๔ กับกรมส่งเสริมการเกษตรและเก็บข้าวเปลือกไว้ในยุ้งฉางของตนเองเท่านั้น วงเงินกู้เกษตรกรรายละไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๓๑๐,๗๕๔ ราย จำนวนเงินกู้ ๑๘,๓๒๖.๔๒ ล้านบาท คิดเป็นข้าวเปลือก จำนวน ๑,๘๑๓,๔๕๙.๑ ตัน มีผลการดำเนินงาน ดังนี้ ๑) ด้านเกษตรกร จำนวน ๓๑๐,๖๗๑ ราย จำนวนเงินกู้ ๑๖,๘๘๘.๒๙ ล้านบาท ปริมาณข้าวเปลือก จำนวน ๑,๖๕๓,๐๗๓.๒๐ ตัน และ ๒) ด้านสถาบันเกษตรกร จำนวน ๘๓ ราย จำนวนเงินกู้ ๑,๔๓๘.๑๓ ล้านบาท ปริมาณข้าวเปลือก จำนวน ๑๖๐,๓๘๕.๙๐ ตัน
๒) โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร	- จ่ายเงินกู้แล้ว จำนวน ๘๕ ราย คิดเป็นข้าวเปลือก จำนวน ๐.๕๒๒ ล้านตัน
๓) โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต๊อก	- มีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๕๖ ราย ดำเนินการเก็บสต๊อกแล้ว จำนวน ๓.๑๒๗ ล้านตัน

๔.๒.๒ ยางพารา ได้ดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนยาง ระยะที่ ๒ มีเกษตรกรชาวสวนยางได้รับประโยชน์ จำนวน ๑,๓๐๖,๔๓๒ ราย และคนกรีดยาง จำนวน ๑๔๗,๕๓๗ ราย

๔.๒.๓ อ้อย

(๑) ดำเนินโครงการเงินช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยเพื่อซื้อปัจจัยการผลิต ฤดูการผลิต ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓ เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือด้านปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรชาวไร่อ้อยที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และเป็นคู่สัญญากับโรงงานหรือมีการส่งอ้อยผ่านหัวหน้ากลุ่มชาวไร่อ้อยก่อนเปิดหีบอ้อย วงเงิน ๖,๕๐๐ ล้านบาท อัตราตันละ ๘๕ บาท รายละไม่เกิน ๕,๐๐๐ ตัน ช่วยเหลือเฉพาะชาวไร่อ้อยที่ตัดอ้อยสดเข้าโรงงานทุกตันอ้อย วงเงิน ๓,๕๐๐ ล้านบาท อัตราตันละ ๙๒ บาท โดยมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๙๐,๑๐๔ ราย เป็นเงิน ๙,๗๗๙.๔๘๔ ล้านบาท

(๒) ดำเนินโครงการช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยตัดอ้อยสดเพื่อลดฝุ่น $PM_{2.5}$ ฤดูการผลิต ปี ๒๕๖๓/๒๕๖๔ ภายในกรอบวงเงิน ๖,๐๖๕.๕๕ ล้านบาท มีเกษตรกรชาวไร่อ้อยที่ตัดอ้อยสดส่งโรงงานน้ำตาล โรงงานผลิตน้ำตาลทรายแดง และโรงงานผลิตเอทานอลที่มีสิทธิ์ได้รับการช่วยเหลือตามโครงการฯ จำนวน ๑๒๒,๖๑๓ ราย ปริมาณอ้อยสดส่งโรงงาน จำนวน ๔๙,๔๔๘,๕๙๑ ตัน โดยเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ ได้โอนเงินช่วยเหลือให้แก่เกษตรกรที่ตัดอ้อยสดเพื่อลดฝุ่น $PM_{2.5}$ แล้ว จำนวน ๑๒๐,๒๒๘ ราย เป็นเงินจำนวน ๕,๗๓๘.๑๗ ล้านบาท

๔.๒.๔ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

(๑) ดำเนินโครงการประกันภัยข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพื่อให้เกษตรกรสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการผลิตและเข้าถึงระบบประกันภัยได้อย่างทั่วถึงและได้รับความคุ้มครองจากภัยพิบัติ ๘ ภัย ตลอดฤดูการผลิต ได้แก่ ๑) ภัยน้ำท่วม/ฝนตกหนัก ๒) ภัยแล้ง/ฝนแล้ง/ฝนทิ้งช่วง ๓) ลมพายุ/พายุไต้ฝุ่น ๔) ภัยอากาศหนาว/น้ำค้างแข็ง ๕) ลูกเห็บ ๖) ไฟไหม้ ๗) ช้างป่า และ ๘) ภัยศัตรูพืช/โรคระบาด โดยพิจารณาสินไหมทดแทนจ่ายตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ในปีการผลิต ๒๕๖๓ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๒๐,๖๙๓ ราย พื้นที่เอาประกัน จำนวน ๒,๑๓๙,๓๖๐.๒๕ ไร่ จ่ายค่าสินไหม จำนวน ๓๔.๓๔ ล้านบาท และปีการผลิต ๒๕๖๔ มีเกษตรกร เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๘๒,๔๔๘ ราย พื้นที่เอาประกัน จำนวน ๑,๔๘๘,๑๕๐.๕๐ ไร่ ปัจจุบันยังไม่มีการจ่ายค่าสินไหม

โครงการประกันภัยข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
เกษตรกรเข้าร่วม ๑๒๐,๖๙๓ ราย
พื้นที่เอาประกัน ๒.๑๔ ล้านไร่
จ่ายค่าสินไหม ๓๔.๓๔ ล้านบาท

(๒) ดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๓/๖๔ วงเงิน ๑,๙๑๒.๒๑ ล้านบาท เพื่อประกันรายได้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เมล็ด ณ ความชื้นร้อยละ ๑๔.๕ กิโลกรัมละ ๘.๕๐ บาท ครัวเรือนละไม่เกิน ๓๐ ไร่ และมาตรการคู่ขนานโครงการฯ มีผลการดำเนินงานสรุปได้ ดังนี้

โครงการ/มาตรการ	ผลการดำเนินงาน
(๑) โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๓/๖๔	ธ.ก.ส. โอนเงินชดเชยให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๓๓๗,๙๘๑ ครัวเรือน เป็นเงิน ๑,๒๓๓.๒๔๙ ล้านบาท
(๒) มาตรการคู่ขนานโครงการฯ	
โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปี ๒๕๖๓/๖๔	จ่ายสินเชื่อแล้ว จำนวน ๒๓ สัญญา จำนวนเงิน ๔๑๐.๓๐ ล้านบาท

๔.๒.๕ ปาล์มน้ำมัน

(๑) ดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๔ โดยกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการดำเนินโครงการ เช่น ต้องเป็นเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร ได้รับเงินชดเชยตามพื้นที่ที่ปลูกจริง แต่ไม่เกินครัวเรือนละ ๒๕ ไร่ (อายุปาล์ม ๓ ปีขึ้นไป) และราคาเป้าหมายผลปาล์มทะลาย (คุณภาพน้ำมันร้อยละ ๑๘) กิโลกรัมละ ๔ บาท รวมทั้งกำหนดราคาตลาดอ้างอิงสำหรับการจ่ายเงินประกันรายได้ ทั้งนี้ ธ.ก.ส. ยังไม่มีการจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างให้แก่เกษตรกร เนื่องจากราคาตลาดอ้างอิงสูงกว่าราคาเป้าหมาย (๔ บาทต่อกิโลกรัม)

(๒) ผลักดันการส่งออกน้ำมันปาล์มเพื่อลดผลผลิตส่วนเกินในประเทศให้เข้าสู่ระดับสมดุล และเพื่อยกระดับราคาผลปาล์มทะลายให้สูงขึ้น ส่งผลให้ราคาปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มมีเสถียรภาพ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับการสนับสนุนค่าบริหารจัดการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ และ/หรือน้ำมันเนื้อในเมล็ดปาล์มดิบ ปริมาณรวม ๓๐๐,๐๐๐ ตัน กิโลกรัมละ ๒ บาท โดยปัจจุบันสนับสนุนค่าบริหารจัดการส่งออกฯ จำนวน ๕๔,๕๘๓.๑๔ ตัน วงเงิน ๑๐๙.๑๗ ล้านบาท

๔.๒.๖ มันสำปะหลัง ดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๓/๖๔ วงเงิน ๙,๗๘๘.๙๓ ล้านบาท โดยประกันรายได้หัวมันสำปะหลังสดเชื้อแป้งร้อยละ ๒๕ กิโลกรัมละ ๒.๕๐ บาท ครัวเรือนละไม่เกิน ๑๐๐ ตัน และไม่ซ้ำแปลง และมาตรการคู่ขนานโครงการฯ มีผลการดำเนินงานสรุปได้ ดังนี้

โครงการ/มาตรการ	ผลการดำเนินงาน
(๑) โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๓/๖๔	ธ.ก.ส. ได้จ่ายเงินชดเชยส่วนต่างให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๔๖๙,๖๘๗ ครัวเรือน เป็นเงิน ๓,๐๕๗.๖๖๒ ล้านบาท
(๒) มาตรการคู่ขนานโครงการฯ	
๑) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกมันสำปะหลัง	จ่ายเงินสินเชื่อให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๒๕๐ ราย เป็นเงิน ๓๔.๑๑ ล้านบาท
๒) โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมมันสำปะหลังและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร	จ่ายเงินสินเชื่อให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๖ ราย เป็นเงิน ๒๓.๓๐ ล้านบาท

๔.๓ การทำเกษตรยุคใหม่โดยใช้นวัตกรรมเพื่อลดต้นทุนการผลิต

๔.๓.๑ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิตพืชโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ โดยพัฒนาระบบการแสดงผลข้อมูลการจัดการระบบการปลูกข้าว ได้แก่ เทคโนโลยีการจัดการน้ำอย่างประหยัดโดยใช้ท่อน้ำอัจฉริยะ และเทคโนโลยีการจัดการระบบการผลิตข้าวเพื่อลดต้นทุน

๔.๓.๒ ส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยเตรียมความพร้อมของแปลงต้นแบบ จำนวน ๖ แห่ง ดำเนินการในพื้นที่ ๘ จังหวัด (๗ ชนิดพืช) ได้แก่ ๑) แปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะการผลิตมะม่วงนอกฤดู จังหวัดชัยภูมิและอุดรธานี ๒) แปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังนาและข้าวโพดหวาน จังหวัดนครสวรรค์ ๓) แปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะปาล์มน้ำมัน จังหวัดกระบี่และสุราษฎร์ธานี ๔) แปลงเรียนรู้การประยุกต์ใช้ smart sensors และ IoTs ในการผลิตทุเรียน จังหวัดจันทบุรี ๕) แปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะอ้อยโรงงาน จังหวัดนครราชสีมา และ ๖) โรงเรือนอีแวปอัจฉริยะสำหรับการผลิตพืช (มะเขือเทศ) จังหวัดระยอง

๔.๓.๓ ดำเนินโครงการขยายผลและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farm) โดยผ่านกลไกผู้ประกอบการ Agriculture System Integrator (ASI) ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านเกษตรอัจฉริยะให้เกษตรแกนนำเพื่อสร้างความเชื่อมโยง เผยแพร่ และส่งต่อความรู้และเทคโนโลยีให้แก่สมาชิกใหม่หรือผู้ที่มีความสนใจให้สามารถพึ่งพาตนเองในการประกอบอาชีพการเกษตรได้อย่างถาวร เพิ่มความสามารถในการบริหารจัดการแปลงได้อย่างแม่นยำ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลดต้นทุน ลดการใช้แรงงานและเพิ่มรายได้ ซึ่งมีเกษตรกรแกนนำได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำนวน ๒,๑๖๓ ราย โดยมีเทคโนโลยีที่นำไปใช้ในการถ่ายทอด ได้แก่ ๑) ระบบตรวจวัดด้วยเซนเซอร์แบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless sensor network for Management and Remote Control: WiMaRC) ๒) การใช้โดรนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเกษตร ๓) เทคโนโลยีโรงเรือนเพาะปลูกพืชและการบริหารจัดการแบบครบวงจร ๔) แอปพลิเคชันเพื่อการเกษตร และ ๕) เทคโนโลยีการใช้พลังงานแสงอาทิตย์เพื่อจัดการน้ำ ทั้งนี้ การพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงเทคโนโลยีสมัยใหม่ไปสู่เกษตรกรซึ่งมี ASI จำนวน ๑๙ ราย ที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี

๔.๔ การส่งเสริมการใช้ผลผลิตทางการเกษตรเพื่อแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาด

๔.๔.๑ ส่งเสริมการใช้ยางพาราในโครงสร้างพื้นฐานของประเทศหรือถนนยางพาราทั่วประเทศ โดยการใช้แผ่นยางธรรมชาติครอบกำแพงคอนกรีต (Rubber Fender Barrier: RFB) **และหลักนำทางยางธรรมชาติ** (Rubber Guide Post: RGP) ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปจากยางพาราเพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการเดินทาง สามารถลดแรงปะทะหากขับรถชนช่วยลดความสูญเสียจากอุบัติเหตุทั้งชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางในการยกระดับราคายางพาราและระบายผลผลิตยางพาราที่มีเป็นจำนวนมากได้อย่างเป็นรูปธรรม

๔.๔.๒ ส่งเสริมการใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว บี ๑๐ โดยกำหนดให้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว บี ๑๐ (น้ำมันที่มีส่วนผสมของไบโอดีเซล ร้อยละ ๑๐) เป็นน้ำมันดีเซลพื้นฐานของประเทศและเปลี่ยนชื่อเป็นน้ำมันดีเซลหมุนเร็วธรรมดาทดแทนน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว บี ๗ เพื่อส่งเสริมปริมาณการใช้ไบโอดีเซลที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดิบในประเทศให้มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil: CPO) ของประเทศ ซึ่งเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันให้มีรายได้ที่มั่นคงและช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก โดยตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีปริมาณการใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว บี ๑๐ เฉลี่ย ๒๒.๕๓ ล้านลิตรต่อวัน (รวม ๘,๒๔๖ ล้านลิตร) และมีปริมาณการผลิตไบโอดีเซล (บี ๑๐๐) เฉลี่ย ๔.๘๘ ล้านลิตรต่อวัน

๔.๔.๓ สนับสนุนโครงการ “เชื่อมโยงสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร” ระหว่างจังหวัดระนอง บุรีรัมย์ และกระบี่ โดยจัดเครื่องบินลำเลียงแบบที่ ๘ (C-130) ในการช่วยลำเลียงสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเพื่อแลกเปลี่ยนระหว่างจังหวัดและ**สนับสนุนและคัดเลือกพื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อจำหน่ายและกระจายผลผลิตทางการเกษตร (Drop Point)** ซึ่งสามารถสนับสนุนพื้นที่กระจายสินค้าได้ จำนวน ๔๒ พื้นที่ และสามารถสนับสนุนเป็นพื้นที่นำร่องในการกระจายผลผลิตทางการเกษตรในขั้นต้น จำนวน ๖ พื้นที่ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย นครสวรรค์ สุราษฎร์ธานี กระบี่ และสงขลา รวมทั้งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรจากเกษตรกร เช่น ผลผลิตทางการปศุสัตว์ การประมง ผักและผลไม้ตามฤดูกาล ผลิตภัณฑ์นม ไข่ สินค้าเกษตรอินทรีย์ และผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญอื่น ๆ

๔.๕ การเร่งศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับกัญชา กัญชง และพืชสมุนไพรเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมทางการแพทย์

๔.๕.๑ พัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตกัญชา โดยก่อสร้างอาคารวิจัยกัญชาเพื่อรองรับการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตกัญชาและผลิตเมล็ดพันธุ์ ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย

๔.๕.๒ เร่งศึกษาวิจัยและพัฒนากัญชา กัญชง ใช้เป็น “สมุนไพร” ทางการแพทย์ พร้อมต่อยอดสู่พืชเศรษฐกิจ สามารถปลูกและนำไปผลิตในอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ดังนี้

(๑) **ขับเคลื่อนกัญชาทางการแพทย์** ได้แก่ ๑) ปรับปรุงพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้สามารถนำกัญชามาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และการศึกษาวิจัยและออกกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สุขภาพจากกัญชา กัญชง จำนวน ๑๙ ฉบับ และ ๒) จัดตั้งสถาบันกัญชาทางการแพทย์เพื่อเป็นหน่วยงานประสานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ภาครัฐและภาคเอกชนในการขับเคลื่อนนโยบายกัญชาทางการแพทย์ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

เร่งศึกษาวิจัยและพัฒนา
กัญชา กัญชง
ใช้เป็น “สมุนไพร”
ทางการแพทย์

(๒) **ศึกษาวิจัย** ได้แก่ ๑) พัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการในการตรวจหาสารสำคัญในพืชกัญชา สารสกัดกัญชา และผลิตภัณฑ์กัญชา จนได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 17025: 2017 เป็นแห่งแรกในประเทศไทย สร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าได้รับผลิตภัณฑ์จากกัญชาที่มีคุณภาพและความปลอดภัย และ ๒) ศึกษาวิจัยตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยที่มีกัญชาเป็นส่วนผสม จำนวน ๑๖ ตำรับ ได้แก่ ยาน้ำมันสนั่นไตรภพ ยาอัคคินีวคณะ ยาแก้ลมขึ้นเบื้องสูง ยาศุขไสยาศน์ ยาไฟอาวุธ ยาแก้ลมเนาวนารีวาโย ยาแก้สัณฑฆาต กล่อนแห้ง ยาแก้นอนไม่หลับ/ยาแก้ไข้ผอมเหลือง ยาแก้โรคจิต ยาอัมฤตโอสถ ยาไพสาลี ยาอไภยสาลี ยาทำลายพระสุเมรุ ยาแก้ลมแก้เส้น ยาทัพยาธิคุณ และยาทาริดสีดวงทวารหนักและโรคผิวหนัง

(๓) **ส่งเสริมกัญชาให้เป็นพืชเศรษฐกิจ** ได้แก่ ๑) พัฒนาการเพาะปลูกกัญชาเกรดทางการแพทย์ในโรงเรือน (Greenhouse) และกลางแจ้ง (Outdoor) ที่อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี เพื่อให้ได้ผลผลิตจากกัญชาหลากหลายสายพันธุ์ พร้อมศึกษาและพัฒนาวิธีการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับประเทศไทย ช่วยให้ผู้ป่วยและประชาชนเข้าถึงยาจากสารสกัดกัญชาเพิ่มขึ้น ๒) ร่วมกับเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกกัญชาเพื่อสร้างต้นแบบหลักเกณฑ์ความร่วมมือและจัดซื้อช่อดอกกัญชาแห้งทางการแพทย์ที่เป็นเชิงพาณิชย์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยาจากกัญชาและผลิตภัณฑ์จากกัญชาในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้กัญชาเป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างประโยชน์ต่อสังคมไทยตลอดห่วงโซ่อุปทานทั้งระบบอย่างยั่งยืน และ ๓) ขยายพื้นที่เพาะปลูก โดยปัจจุบันมีผู้ได้รับอนุญาตให้ปลูกกัญชา จำนวน ๕๗๑ แห่ง ในพื้นที่ ๑.๖ ล้านตารางเมตร ดำเนินการในรูปแบบของวิสาหกิจชุมชนร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเพื่อส่งให้กับโรงพยาบาลที่มีโรงงานผลิตยาสมุนไพร และมีการนำร่องปลูกกัญชา จำนวน ๖ ต้น ที่บ้านโศกนาค ตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ หรือ “โนนมาลัยโมเดล” ซึ่งสมาชิกของวิสาหกิจชุมชนจะได้ปลูกกัญชาครัวเรือนละ ๖ ต้น

(๔) **จัดบริการคลินิกกัญชาทางการแพทย์แบบบูรณาการ** เป็นการคัดกรอง ตรวจ วินิจฉัย รักษาโรค จ่ายยา และให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยที่ต้องใช้ยากัญชาปรุงผสม โดยได้มีการหารือร่วมกันระหว่างแพทย์แผนปัจจุบัน แพทย์แผนไทย และหมอพื้นบ้านตามแนวทางที่กระทรวงสาธารณสุขและสภาวิชาชีพกำหนด ทั้งนี้ มีโรงพยาบาลที่จัดบริการคลินิกกัญชาทางการแพทย์แบบบูรณาการ จำนวน ๗๖๑ แห่ง มีผู้ป่วยได้รับการรักษา จำนวน ๗๖,๓๔๔ คน

มีโรงพยาบาลที่จัดบริการ
คลินิกกัญชาทางการแพทย์แบบบูรณาการ ๗๖๑ แห่ง
ผู้ป่วยได้รับการรักษา ๗๖,๓๔๔ คน

๔.๕.๓ ดำเนินโครงการปลูกกัญชาเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ โดยวิจัยและพัฒนา ดังนี้ ๑) พัฒนาสายพันธุ์ของกัญชา กัญชงสายพันธุ์ไทย การคัดเลือกพันธุ์โดยใช้ DNA การขยายพันธุ์โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อเพิ่มปริมาณสารสกัด CBD (Cannabidiol) และ THC (Tetrahydrocannabinol) สำหรับใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ ๒) พัฒนามาตรฐานและวิธีการตรวจสารสำคัญ บริการวิเคราะห์ทดสอบด้านกัญชา กัญชง สารสกัดกัญชาและผลิตภัณฑ์กัญชาด้วยวิธีที่เป็นมาตรฐาน การวิเคราะห์สารสำคัญในพืชสกุลกัญชา ๓) พัฒนานวัตกรรมเพื่อการรักษาโรค เช่น พัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของสารสกัดกัญชาเพื่อรักษาโรคสะเก็ดเงิน พัฒนาสูตรตำรับยาอมใต้ลิ้นเพื่อใช้ในการรักษาอาการปวดจากโรคมะเร็ง น้ำมันหอมระเหยจากกัญชา และ ๔) พัฒนาผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากกัญชา กัญชง เช่น ผลิตภัณฑ์เฮมพ์กรีต (Hempcrete or Hemp concrete) และผลิตภัณฑ์เฮมพ์ปาติเกิ้ลบอร์ด วัสดุทางทันตกรรม หลอดเฮมพ์ชีวภาพ เส้นใยสามมิติ คอมโพสิทจากเส้นใยกัญชง

เรื่องที่ ๕ การยกระดับศักยภาพของแรงงาน

๕.๑ การยกระดับรายได้หรือค่าแรงขั้นต่ำให้สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะฝีมือผ่านกลไกคณะกรรมการไตรภาคี

๕.๑.๑ จัดทำข้อเสนอเพื่อกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ เพื่อให้เป็นอัตราค่าจ้างที่เพียงพอสำหรับแรงงานทั่วไปให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ โดยมีมาตรฐานการครองชีพที่เหมาะสมตามความสามารถของธุรกิจในท้องถิ่น ซึ่งคณะอนุกรรมการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด ๗๖ จังหวัด ได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพการทำงานในปัจจุบันและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดอัตราค่าจ้างรายชั่วโมง เพื่อนำไปใช้ประกอบการกำหนดอัตราค่าจ้างรายชั่วโมงของคณะกรรมการค่าจ้างให้มีความเหมาะสม

๕.๑.๒ จัดทำข้อเสนอเพื่อกำหนดอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ เพื่อคุ้มครองลูกจ้างที่ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติในแต่ละสาขาอาชีพและในแต่ละระดับ ให้ได้ค่าจ้างที่เหมาะสมและเป็นธรรม สอดคล้องกับทักษะฝีมือ ความรู้ ความสามารถ มีสภาพบังคับตามกฎหมาย โดยได้ออกประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ (ฉบับที่ ๑๐) ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑๓ สาขาอาชีพ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

กำหนดอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ ๑๓ สาขาอาชีพ

๕.๒ การสนับสนุนการปรับเปลี่ยนทักษะและเปลี่ยนสายอาชีพให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน อุตสาหกรรมเป้าหมาย และความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

๕.๒.๑ ฝึกอบรมความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีชั้นสูง เพื่อพัฒนากำลังแรงงานหรือผู้ประกอบการให้มีความรู้และทักษะฝีมือสอดคล้องกับอุตสาหกรรม ๖ กลุ่มเป้าหมาย สามารถใช้เทคโนโลยีมาพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการต่อยอดด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๙,๗๖๕ คน

๕.๒.๒ ยกระดับเพื่อเพิ่มศักยภาพฝีมือและสมรรถนะแรงงาน เพื่อให้แรงงานไทยได้ยกระดับขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน มีทักษะ และองค์ความรู้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทำให้แรงงานมีโอกาสปรับเปลี่ยนอาชีพหรือแผนกงานที่ตรงกับทักษะฝีมือ รวมทั้งมีอุปทานแรงงานเพียงพอสำหรับอุตสาหกรรม และบริการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๒๙,๔๐๓ คน

๕.๒.๓ เพิ่มประสิทธิภาพ/ผลิตภาพ เพื่อเพิ่มผลิตภาพแรงงานให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) โดยการพัฒนาทักษะและยกระดับความรู้ ความเชี่ยวชาญให้แรงงานมีมาตรฐานฝีมือแรงงานและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ SMEs ให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑๕,๐๘๑ คน

๕.๒.๔ พัฒนาวิสาหกิจสู่ความเป็นมืออาชีพ เพื่อพัฒนาและยกระดับสมรรถนะของแรงงานและวิสาหกิจรายย่อยให้สามารถประกอบธุรกิจอย่างมืออาชีพ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและมั่นคงให้แก่เศรษฐกิจฐานรากในระดับชุมชนของประเทศ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๖๑๗ คน

๕.๒.๕ เพิ่มทักษะกำลังแรงงานในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อให้แรงงานในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีทักษะฝีมือตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการ SMEs ในพื้นที่ และมีการจ้างงานตามกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายในแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการลงทุนมากขึ้นและประชาชนในพื้นที่มีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑๑,๘๓๕ คน

ฝึกอบรมแรงงาน รองรับ ๑๐ อุตสาหกรรม เป้าหมายในพื้นที่ EEC ๕,๙๖๘ คน

๕.๒.๖ พัฒนาทักษะแรงงานในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) เพื่อให้พื้นที่ EEC มีแรงงานที่มีทักษะฝีมือตรงตามความต้องการของกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายและอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งจะส่งผลให้พื้นที่ EEC เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีแรงงานเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๕,๙๖๘ คน

๕.๒.๗ พัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาติเพื่อการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาความร่วมมือการพัฒนาฝีมือแรงงานในทุกระดับชั้น ทั้งหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา องค์กรระหว่างประเทศ และภาคเอกชน ให้แก่กำลังแรงงานในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเพื่อให้มีสมรรถนะและทักษะฝีมือตามมาตรฐานเทียบเท่าระดับสากล อันจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาคให้เข้มแข็งและยั่งยืน และเพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการพัฒนาฝีมือแรงงานระดับนานาชาติในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑,๘๔๔ คน

๕.๒.๘ พัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์รองรับธุรกิจขนส่งและการค้าระหว่างประเทศ เพื่อให้แรงงานที่ผ่านการฝึกอบรมมีทักษะตรงตามความต้องการของผู้ประกอบกิจการในธุรกิจรับจัดการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศซึ่งจะส่งผลให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมมีงานทำและรายได้ที่มั่นคง รวมทั้งทำให้ผู้ประกอบกิจการไทยในธุรกิจรับจัดการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๔๒๔ คน

๕.๒.๙ พัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมศักยภาพพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมมีความรู้และทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพ ทำให้ประชาชนในพื้นที่มีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีแรงงานเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑,๐๖๐ คน

๕.๒.๑๐ ยกระดับแรงงานไทยให้ได้มาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อรองรับการแข่งขัน เพื่อให้แรงงานมีทักษะและความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานฝีมือแรงงาน รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีของประเทศ สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานในภาคอุตสาหกรรมทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีแรงงานเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๔,๙๑๐ คน และทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๓๗,๕๒๕ คน

๕.๒.๑๑ พัฒนาทักษะแรงงานด้านการท่องเที่ยวและบริการ เพื่อให้แรงงานมีทักษะและความรู้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานด้านการท่องเที่ยว และให้สามารถทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีของภาคการท่องเที่ยวและบริการ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๘,๓๙๒ คน

๕.๒.๑๒ พัฒนาบุคลากรรองรับอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ เพื่อให้แรงงานมีความรู้ความสามารถ มีทักษะที่สูงขึ้นในการปฏิบัติงาน และผลิตบุคลากรรองรับการขยายพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zones: SEZs) ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๕,๒๓๖ คน

๕.๒.๑๓ พัฒนาและขับเคลื่อนความร่วมมือเครือข่ายและส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อให้แรงงานมีความรู้ ทักษะ และวิธีการคิดด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ นวัตกรรม ดิจิทัล อิเล็กทรอนิกส์ มีความชำนาญในการปฏิบัติงาน การบำรุงรักษา และการปรับปรุงแก้ไขปัญหาเบื้องต้น ส่งเสริมและวางรากฐานให้มีทักษะในการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ และมีความก้าวหน้าในอาชีพเพิ่มขึ้น มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๒,๗๗๔,๙๒๐ คน

๕.๒.๑๔ เสริมสมรรถนะแรงงานด้านเทคโนโลยีรองรับการทำงานในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อให้แรงงานมีศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะของคนในช่วงวัยทำงานให้มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการต่อยอดองค์ความรู้และสร้างโอกาสและทางเลือกในการทำงานให้มากขึ้น มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๖,๕๒๐ คน

๕.๒.๑๕ เตรียมความพร้อมแก่กำลังแรงงาน โดยแนะแนวและส่งเสริมอาชีพก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน ให้แก่นักเรียน นักศึกษา เด็กและเยาวชนในสถานพินิจ ผู้คุมประพฤติและผู้ต้องขัง ทหารกองประจำการที่จะปลดเป็นทหารกองหนุน ผู้ประกันตนกรณีว่างงาน ผู้ว่างงาน ผู้ถูกเลิกจ้าง ผู้ที่รอฤดูกาล ผู้ประสบภัยธรรมชาติ แรงงานนอกระบบ คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ และประชาชนทั่วไป และส่งเสริมการรับงานไปทำที่บ้านให้แก่ประชาชนที่ประสงค์จะรับงานไปทำที่บ้านและกลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้านที่จดทะเบียนกับกรมการจัดหางาน จำนวน ๔๕๐,๒๒๑ คน

๕.๒.๑๖ ก้าวสู่งานที่ดีคนมีคุณภาพ เพื่อบริการจัดหางานของศูนย์บริการจัดหางานเพื่อคนไทย เพื่อให้แรงงานได้รับบริการส่งเสริมการมีงานทำอย่างครบวงจร มีแรงงานได้รับบริการจัดหางาน จำนวน ๒๕๓,๒๓๙ คน

๕.๒.๑๗ ดำเนินโครงการบริการส่งเสริมการมีงานทำให้กับแรงงาน

(๑) **บริการจัดหางานในประเทศ** ได้ดำเนินโครงการ ได้แก่ ๑) จัดหางานเชิงรุกเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน ส่งเสริมและสนับสนุนให้แรงงานทุกกลุ่มเป้าหมายมีอาชีพ มีรายได้ ๒) นัดพบแรงงาน แก่ประชาชนผู้ต้องการหางานทำ ผู้ต้องการเปลี่ยนงาน ผู้ว่างงาน ผู้สำเร็จการศึกษาใหม่ เพิ่มโอกาสให้ผู้สมัครงานได้เลือกตำแหน่งงานที่ตรงกับความรู้ ความสามารถและความถนัดของตนเอง ๓) บริการจัดหางานให้กับกลุ่มคนพิเศษ จัดหางานพิเศษสำหรับผู้พ้นโทษ ประชารัฐรวมพลังสร้างยุวแรงงาน จัดหางานให้คนพิการมีงานทำ และส่งเสริมคนพิการทำงานในหน่วยงานภาครัฐ ๔) โครงการ ๓ ม. (มีงาน มีเงิน มีวุฒิการศึกษาเพิ่ม) เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาได้มีงานทำและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ยกระดับคุณภาพชีวิตผู้อยู่ในวัยกำลังแรงงานให้มีงานทำ มีรายได้ และมีวุฒิการศึกษาเพิ่มขึ้น ๕) จัดหางานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อให้ผู้ว่างงาน ผู้มีรายได้น้อย ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ ผู้ที่รอฤดูกาล ได้รับความสะดวกรวดเร็ว และได้รับการบรรจุงาน และ ๖) ส่งเสริมการจ้างงานใหม่สำหรับผู้จบการศึกษาใหม่โดยภาครัฐและเอกชน เพื่อเป็นการช่วยเหลือการจ้างงานให้ผู้จบการศึกษาใหม่ได้มีงานทำมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพิ่มทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน มีประชาชนได้รับบริการส่งเสริมการมีงานทำ จำนวน ๑,๔๗๓,๕๐๘ คน

ประชาชนรับบริการส่งเสริมการมีงานทำ ๑.๔๗ ล้านคน

(๒) **บริการจัดหางานต่างประเทศ** เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการจัดหางานต่างประเทศและผู้ลงทะเบียนแจ้งความประสงค์จะเดินทางไปทำงานต่างประเทศได้รับอนุมัติให้เดินทางไปทำงานต่างประเทศตามพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้แก่ ๑) บริษัทจัดหางานจัดส่ง ๒) กรมการจัดหางานจัดส่ง (รัฐจัดส่ง) ๓) นายจ้างพาลูกจ้างไปทำงานต่างประเทศ ๔) นายจ้างส่งลูกจ้างไปฝึกงานในต่างประเทศ และ ๕) คนหางานเดินทางไปทำงานต่างประเทศด้วยตนเอง และเดินทางกลับไปทำงานต่างประเทศ (Re-entry) มีแรงงานไทยได้รับอนุญาตให้เดินทางไปทำงานต่างประเทศ จำนวน ๔๘,๐๓๘ คน

(๓) **บริการข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงาน** เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงานให้ผู้ใช้บริการได้รับข่าวสารทั่วถึงทุกพื้นที่ โดยการเผยแพร่ข้อมูลผ่าน ๕ ช่องทาง คือ ทางไปรษณีย์ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ตหรืออีเมล์ และอื่น ๆ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ จำนวน ๑๑,๑๓๙,๐๕๘ คน

๕.๒.๑๘ จัดวันมหกรรมอาชีพ เพื่อเพิ่มโอกาสและเปิดโลกทัศน์ในการประกอบอาชีพให้แก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ให้รู้จักอาชีพ ลักษณะการทำงาน และการประกอบอาชีพที่หลากหลาย ทันสมัย รวมทั้งได้รับบริการแนะแนวอาชีพและการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ การทดสอบความพร้อมทางอาชีพ เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือใช้เป็นแนวทางในการเลือกศึกษาต่อและเลือกประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม โดยมีผู้ได้รับบริการแนะแนวและส่งเสริมการประกอบอาชีพ จำนวน ๗,๘๗๕ คน

๕.๒.๑๙ ออกใบอนุญาตการทำงานให้ผู้เชี่ยวชาญและคนต่างด้าว เพื่อให้แรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน กฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียม หรือกฎหมายอื่น โดยจัดทำทะเบียนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงาน จำนวน ๑๗,๐๘๗ คน

๕.๒.๒๐ ส่งเสริมการจ้างงานใหม่สำหรับผู้จบการศึกษาใหม่โดยภาครัฐและเอกชน เพื่อเป็นการช่วยเหลือการจ้างงานให้ผู้จบการศึกษาใหม่ได้มีงานทำ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพิ่มทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน รวมถึงช่วยเหลือสถานประกอบการให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องและเกิดการจ้างงานในกลุ่มผู้จบการศึกษาใหม่เพิ่มมากขึ้น โดยอนุมัติการจ้างงานผู้จบการศึกษาใหม่ จำนวน ๓๔,๔๗๐ คน

๕.๒.๒๑ จัดทำแพลตฟอร์มออนไลน์ “Future Skill x New Career Thailand” โดยได้จัดทำหลักสูตรออนไลน์มากกว่า ๘๐๐ หลักสูตร เพื่อพัฒนาอาชีพและพัฒนาทักษะให้มีสมรรถนะในการทำงานสอดคล้องกับความต้องการพัฒนากำลังคนของประเทศ ในกลุ่มอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น อุตสาหกรรมเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจรด้านทักษะการดูแลผู้ป่วยและผู้สูงอายุ (Care Giver) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอัจฉริยะ (Smart Tourism) อุตสาหกรรมดิจิทัลด้านทักษะการจัดการข้อมูลดิจิทัล (Digital Data) อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร (Food for the Future) และอุตสาหกรรมหุ่นยนต์เพื่ออุตสาหกรรม (Industrial Robotics) รวมถึงทักษะเพื่อการพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการนวัตกรรม (Smart Innovative Entrepreneur) และทักษะการผลิตเนื้อหาสร้างสรรค์ (Creative Content)

๕.๒.๒๒ พัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนเพื่อรองรับการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า โดยได้จัดทำหลักสูตรใหม่ ๓ หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรระบบไฟฟ้าและความปลอดภัยในการทำงานระบบแรงดันไฟฟ้าสูงในยานยนต์ไฟฟ้า หลักสูตรระบบอิเล็กทรอนิกส์กำลังในยานยนต์ไฟฟ้าและมาตรฐานการทดสอบระบบไฟฟ้า และหลักสูตรการตรวจสอบรับรองยานยนต์ไฟฟ้าตามมาตรฐาน จัดฝึกอบรมแล้ว ๗ หลักสูตร ๑๗ รุ่น มีผู้ผ่านการอบรม จำนวน ๓๖๘ คน ดังนี้

(๑) หลักสูตรยานยนต์ไฟฟ้าและพลศาสตร์ยานยนต์ไฟฟ้า ๔๐ คน

(๒) หลักสูตรระบบขับเคลื่อนสำหรับยานยนต์ไฟฟ้า ๔๔ คน

(๓) หลักสูตรระบบจัดการแบตเตอรี่ ๖๘ คน

(๔) หลักสูตรสถานีประจุไฟฟ้าสำหรับยานยนต์ไฟฟ้าและผลกระทบต่อโครงข่ายไฟฟ้า ๔๓ คน

(๕) หลักสูตรโลหะน้ำหนักเบาและวัสดุคอมโพสิตสำหรับยานยนต์สมัยใหม่ ๔๓ คน

(๖) หลักสูตรระบบไฟฟ้าและความปลอดภัยในการทำงานระบบแรงดันไฟฟ้าสูงในยานยนต์ไฟฟ้า ๖๓ คน

(๗) หลักสูตรระบบอิเล็กทรอนิกส์กำลังในยานยนต์ไฟฟ้าและมาตรฐานการทดสอบระบบไฟฟ้า ๖๗ คน

๕.๒.๒๓ เพิ่มผลิตภาพแรงงานอุตสาหกรรมสาขาอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ โดยได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมนักพัฒนาเทคโนโลยีชั้นสูง จำนวน ๕๐ คน จัดฝึกอบรมพัฒนาแรงงานในอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและที่เกี่ยวเนื่อง จำนวน ๖๑๗ คน จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในระดับวิทยากร ๔.๐ จำนวน ๕๐ คน

เรื่องที่ ๖ การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต

๖.๑ การต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายเพื่อเร่งพัฒนาขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่

๖.๑.๑ ขับเคลื่อนแนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว [Bio-Circular Green (BCG) Economy]

(๑) **ผลักดันให้ BCG เป็นวาระแห่งชาติ**
คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ ให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model : โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ เป็นต้นไป และให้คณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model) กำหนดและดำเนินแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐

ผลักดันให้ BCG เป็นวาระแห่งชาติ

(๒) **ยกระดับอุตสาหกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry: GI)** โดยมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่สะอาดระดับรายสาขา ลดปริมาณน้ำในโรงงานอุตสาหกรรม และส่งเสริมอุตสาหกรรมสีเขียว จำนวน ๒๒ โรงงาน ส่งเสริมและยกระดับโรงงานอุตสาหกรรมสู่ความยั่งยืนด้วยระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน จำนวน ๒๕ โรงงาน ส่งเสริมสถานประกอบการเพื่อมุ่งสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว จำนวน ๑๒๕ โรงงาน และรับรองโรงงานที่ผ่านเกณฑ์การยกระดับเข้าสู่อุตสาหกรรมสีเขียว จำนวน ๑,๙๙๒ ราย

๖.๑.๒ ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีรีไซเคิลเพื่อพัฒนาของเสียเป็นทรัพยากรทดแทนด้านแร่และโลหะของประเทศและสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) มีการดำเนินการ เช่น

(๑) **ส่งเสริมและต่อยอดเทคโนโลยีรีไซเคิล** เพื่อพัฒนาของเสียเป็นแหล่งทรัพยากรทดแทนและสนับสนุนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในพื้นที่จังหวัดสระบุรี นครราชสีมา ขอนแก่น พระนครศรีอยุธยา นครปฐม และราชบุรี โดยการศึกษาข้อมูลและคัดเลือกขยะหรือของเสียครัวเรือนและอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการรีไซเคิลเป็นวัตถุดิบทดแทนด้านแร่/โลหะในพื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๖ ชนิด และพัฒนาเทคโนโลยีรีไซเคิลต้นแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการรีไซเคิลขยะ

สนับสนุนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
ในจังหวัดสระบุรี นครราชสีมา ขอนแก่น อยุธยา นครปฐม และราชบุรี

(๒) **พัฒนาและขยายผลการใช้เทคโนโลยีรีไซเคิล** เพื่อสร้าง/ขยายเครือข่ายการนำขยะหรือของเสียกลับมาใช้ประโยชน์ โดยการสำรวจ ศึกษา รวบรวมข้อมูล และคัดเลือกขยะหรือของเสียเป้าหมาย จำนวน ๓ ชนิด และจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดเทคโนโลยีรีไซเคิลให้แก่ผู้ประกอบการหรือผู้ที่สนใจ จำนวน ๒๑๙ ราย

ศึกษา รวบรวมข้อมูล เทคโนโลยีรีไซเคิล **เพื่อนำขยะ วัสดุเหลือใช้ และของเสีย กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่**

(๓) **ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีรีไซเคิล** เพื่อพัฒนาและประยุกต์ใช้เป็นวัตถุดิบทดแทนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ โดยการสำรวจ ศึกษา รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเทคโนโลยีรีไซเคิลเพื่อนำขยะหรือวัสดุเหลือใช้และของเสีย รวมถึงผลพลอยได้จากกระบวนการผลิตเหล็กและเหล็กกล้า โดยใช้เตาอาร์คไฟฟ้าหรือเตาไฟฟ้าแบบเหนี่ยวนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่เพื่อเป็นวัตถุดิบทดแทนในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ และได้พัฒนาตัวอย่างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ จำนวน ๑ ชุด เพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์นำไปประยุกต์ใช้ ตลอดจนเทคโนโลยีรีไซเคิลเศษทองแดงจากซากแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์หรือสายไฟ โดยมีเป้าหมายในการผลิตเป็นอนุภาคทองแดงนาโน เพื่อป้องกันแบคทีเรียและไวรัสสำหรับใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์วัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์

(๔) **เตรียมความพร้อมและพัฒนาอุตสาหกรรมพื้นฐาน**ตามเกณฑ์มาตรฐานเศรษฐกิจหมุนเวียนเพื่อรองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ โดยจัดทำเกณฑ์และตัวชี้วัดประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้หลักการเศรษฐกิจหมุนเวียนในองค์กร ซึ่งมีสถานประกอบการอุตสาหกรรมพื้นฐานที่ได้รับการเตรียมความพร้อมตามเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน ๕ ราย รวมทั้งมีการจัดทำคู่มือและระบบการประเมินประสิทธิภาพด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์

(๕) **ประเมินศักยภาพการพัฒนาและยกระดับชุมชนเป้าหมาย**สู่การเป็นวิสาหกิจหรือสถานประกอบการคัดแยกขยะอิเล็กทรอนิกส์อย่างถูกต้อง ปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นวัตถุดิบให้กับอุตสาหกรรมในประเทศ

๖.๑.๓ ส่งเสริมเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศสู่เมืองต้นแบบสิ่งแวดล้อมยั่งยืน โดยส่งเสริมเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่รอบนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งมีการขยายตัวของเมืองใน ๑๘ พื้นที่ ๑๕ จังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์ เช่น ๑) สร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยใช้กลไกประชารัฐในรูปแบบ 4P คือ Public Private People และ Partnership ๒) ส่งเสริมศักยภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนและท้องถิ่น และ ๓) พัฒนาคนและเมืองอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง โดยมีพื้นที่ตัวอย่างในเทศบาลเมืองบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ซึ่งโรงงานได้ส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกมันสำปะหลังอินทรีย์ สนับสนุนการแปรรูปมันสำปะหลังออกแบบบรรจุภัณฑ์ หาตลาด และรับซื้อสินค้าแปรรูป

ใช้กลไกประชารัฐ ส่งเสริม เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

๖.๒ การสนับสนุนการลงทุน “เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” “เขตเศรษฐกิจพิเศษ” “เมืองใหม่อัจฉริยะ” และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย

๖.๒.๑ ชักจูงการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและความร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศ โดย

(๑) จัดกิจกรรมเพื่อชักจูงการลงทุนและส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรภาครัฐหรือสมาคมการค้าของต่างประเทศ โดยจัดประชุมและสัมมนาเพื่อดึงดูดให้นักลงทุนเข้ามาในอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) จำนวน ๑๘ ประเทศ และ ๔ องค์กรระหว่างประเทศ

(๒) ให้ข้อมูลและให้ความช่วยเหลือแก่นักลงทุน ตลอดจนบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อชักจูงให้เกิดการลงทุนทั้งในอุตสาหกรรมสุขภาพ อุตสาหกรรมดิจิทัล อุตสาหกรรมโลจิสติกส์และเศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว โดยจัดสัมมนาเพื่อเผยแพร่ข้อมูลและหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและนักลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย

(๓) ดำเนินมาตรการส่งเสริมการลงทุนและความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผลักดันการลงทุนอุตสาหกรรมและบริการที่เกี่ยวข้องกับเวชศาสตร์ฟื้นฟูสภาวะเสื่อม โดยเตรียมแก้ไขปัญหาในเชิงกฎระเบียบที่จำเป็นเร่งด่วนและร่างกฎหมายเพื่อรองรับการส่งเสริมอุตสาหกรรม

(๔) จัดทำแนวทางการพิจารณาและนโยบายการกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องกรณีการให้สิทธิประโยชน์ที่เกี่ยวกับการลงทุนตามพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑

(๕) ชักจูงนักลงทุนที่สำคัญให้เข้ามาดำเนินกิจการในพื้นที่ EEC เช่น โครงการผลิตแบตเตอรี่เพื่อเก็บพลังงานไฟฟ้า (Battery Cell production) ขนาดการผลิต ๘ กิกะวัตต์ (GWh) หรือ ๘,๐๐๐ เมกะวัตต์ ซึ่งเป็นระดับที่ใหญ่ที่สุดในอาเซียน คิดเป็นมูลค่าการลงทุน ๑.๐๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ ๓๓,๐๐๐ ล้านบาท สามารถรองรับรถยนต์พลังงานไฟฟ้า (Electric Vehicle: EV) ได้ ๑๕๐,๐๐๐ คัน โดยโครงการตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมโรจนะ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี รวมทั้งมีแผนการนำสวนสนุกและสวนน้ำในธีมภาพยนตร์ชื่อดังมาเปิดในพื้นที่ EEC เป็นแห่งแรกของโลก โดยจะมีกิจกรรมความบันเทิงระดับมาตรฐานสากลเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ซึ่งคาดว่าจะเปิดตัวโครงการในเดือนตุลาคม ๒๕๖๔

โครงการผลิตแบตเตอรี่เพื่อเก็บพลังงานไฟฟ้า ขนาดการผลิต ๘ กิกะวัตต์ เป็นระดับใหญ่ที่สุดในอาเซียน มูลค่าการลงทุน ๓๓,๐๐๐ ล้านบาท

๖.๒.๒ สนับสนุนการลงทุน “เมืองใหม่อัจฉริยะ” โดยเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอเพื่อรองรับการขยายการลงทุนและการขยายจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น พร้อมทั้งวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ควบคู่กับการขยายตัวของเมือง โดยมีการวางผังเมืองที่มีคุณภาพ จำนวน ๑๔ ผัง ก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนาพื้นที่ชุมชน ตามผังเมือง ๘ แห่ง พัฒนาแพลตฟอร์มจัดเก็บและบริหารข้อมูลเมือง (City Data Platform) ด้านการท่องเที่ยว นำไปสู่ศูนย์ข้อมูลเพื่อประสานงาน สั่งการ กำกับติดตาม เมืองอัจฉริยะ (Intelligence Operation Centre: IOC) และจัดทำแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ EEC เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งสู่การเป็นเมืองคาร์บอนต่ำ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ วังจันทร์วัลเลย์ จังหวัดระยอง ให้เป็นพื้นที่พัฒนาเมืองอัจฉริยะประเภทเมืองใหม่ พื้นที่รวมประมาณ ๕๑๙ ไร่ โดยมีการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ ๗ ด้าน ประกอบด้วย สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ พลังงานอัจฉริยะ เศรษฐกิจอัจฉริยะ การบริหารภาครัฐอัจฉริยะ ขนส่งอัจฉริยะ พลเมืองอัจฉริยะ และการดำรงชีวิตอัจฉริยะ

วางผังเมืองที่มีคุณภาพ
๑๔ ผัง ก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อพัฒนาพื้นที่ชุมชน ๘ แห่ง

๖.๒.๓ ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค และระบบดิจิทัล เพื่อยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์และคมนาคม พัฒนาศักยภาพสนามบินอู่ตะเภา มุ่งสู่เมืองการบิน พัฒนาท่าเรือน้ำลึก ถนน และทางรถไฟ ให้มีความเชื่อมโยงและบูรณาการทั้งระบบอย่างไร้รอยต่อ เชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

(๑) ผลักดันโครงข่าย 5G โดยมีการนำร่อง ๕ พื้นที่สำคัญ เช่น บ้านฉาง เมืองต้นแบบ 5G แห่งแรกของประเทศไทย อยู่ในเทศบาลตำบลบ้านฉาง จังหวัดระยอง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ EEC โดยได้ทดสอบระบบเทคโนโลยี 5G อย่างเต็มรูปแบบเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๔ เพื่อจะใช้นำร่องเปิดบริการในระยะต่อไป และ “Pattaya Smart City” อยู่ในพื้นที่เทศบาลเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและมาตรฐานการนำไปสู่ Tourism Smart City โดยได้ทดสอบระบบเทคโนโลยีแล้วแต่ยังไม่แล้วเสร็จ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) นอกจากนี้ มีการกำหนดเงื่อนไขการชำระเงินในลักษณะ Grace Period เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการลงทุนขยายโครงข่ายคมนาคม 5G

(๒) ผลักดันการใช้พลังงานสะอาด โดยเปลี่ยนการใช้พลังงานในพื้นที่ EEC เป็นพลังงานสะอาด (พลังงานแสงอาทิตย์) ร้อยละ ๓๐ ของการใช้พลังงานทั้งหมด และดำเนินการโครงการจัดหาพลังงานไฟฟ้าพลังงานสะอาดเพื่อรองรับ Smart City ในพื้นที่บ้านฉาง โดยจะเป็นโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์แบบการกระจายพื้นที่นำร่องทดลองขนาดประมาณ ๕๐ เมกะวัตต์ ในลักษณะพลังงานอัจฉริยะและมีลักษณะการผลิตไฟฟ้าเพื่อใช้เอง โดยตลอดอายุโครงการ ๓๐ ปี พลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้ในโครงการจะเทียบเท่าการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ประมาณ ๑.๕ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์

๖.๒.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนแรงงานเพื่อรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยมีนักเรียน นักศึกษา ที่จะจบการศึกษาในพื้นที่ EEC ได้รับการแนะแนวเพื่อการมีงานทำ จำนวน ๓๕,๗๙๗ คน และให้บริการจัดหางานเชิงรุกสำหรับประชาชนที่ประสงค์จะหางานทำ ผู้ต้องการเปลี่ยนงาน ผู้ว่างงาน และผู้สำเร็จการศึกษาใหม่ใน ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย เพื่อส่งเสริมการจ้างงาน ช่วยลดปัญหาการว่างงาน และการขาดแคลนแรงงาน จำนวน ๕๑๑ คน รวมทั้งบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวบริเวณชายแดนที่เข้ามาทำงาน

ในลักษณะไป-กลับ และตามฤดูกาลอย่างเป็นระบบ โดยมีการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาออกใบอนุญาตการทำงานแก่แรงงานต่างด้าวในกลุ่มช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการและกลุ่มที่ไม่ใช่ช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการ เพื่อลดปัญหาการลักลอบเข้ามาทำงานในเขตพื้นที่ชั้นในอย่างผิดกฎหมาย โดยมีคนต่างด้าวได้รับอนุญาตทำงานในเขตเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน ๖๔,๘๕๑ คน

๖.๒.๕ จัดตั้ง "สถาบันวิจัยปัญญาประดิษฐ์แห่งประเทศไทย" เพื่อเป็นศูนย์กลางการให้บริการสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมและนวัตกรรมด้านปัญญาประดิษฐ์ (Artificial intelligence: AI) และระบบคอมพิวเตอร์แบบหมู่เมฆ (Cloud Computing) ที่ครบวงจร ทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การออกแบบ การวิเคราะห์ และการให้บริการด้านอุปกรณ์เครื่องมือ นอกจากนี้ ยังเป็นสถานที่สำหรับการจัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ และเป็นพื้นที่สำหรับการศึกษาเรียนรู้ การทดลอง การทดสอบ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านงานวิจัยทางด้าน AI วิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Science) และ Internet of Things (IoT) ให้แก่กลุ่มนักศึกษาและกลุ่มบุคลากรด้านเทคโนโลยีเพื่อผลักดันให้เข้าสู่อุตสาหกรรมดิจิทัล

จัดตั้งสถาบันวิจัยปัญญาประดิษฐ์แห่งประเทศไทย เพื่อให้บริการพัฒนา AI และ Cloud Computing

๖.๒.๖ พัฒนาศักยภาพกำลังคนและบุคลากรดิจิทัล โดยร่วมกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาดำเนินการ เช่น ๑) จัดตั้งสถาบันพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัลเพื่อ EEC (Digital Academy Thailand: DAT) เพื่อพัฒนาแรงงานขั้นสูงด้านเทคโนโลยี AI และ Data Sciences สำหรับพื้นที่ EEC และการพัฒนาศักยภาพกำลังคนและบุคลากรด้านดิจิทัล ๒) ยกระดับหลักสูตรและโครงสร้างพื้นฐานของสถาบันอาชีวศึกษาเพื่อให้มีอุปกรณ์ฝึกฝนและทดลองใช้ในการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล และ ๓) จัดตั้งสถาบันพัฒนาศักยภาพด้านปัญญาประดิษฐ์ (AI University) เพื่อรองรับการพัฒนาและยกระดับทักษะกำลังคนดิจิทัลด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ โปรแกรมมิ่ง วิทยาการข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ โดยคาดว่าจะสามารถสร้างกำลังคนและบุคลากรดิจิทัลให้มีความเชี่ยวชาญในสาขาที่ขาดแคลนได้มากกว่า ๕,๐๐๐ คน

สร้างบุคลากรดิจิทัลในสาขาที่ขาดแคลนได้มากกว่า ๕,๐๐๐ คน

๖.๒.๗ ส่งเสริมการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยขยายระยะเวลาของมาตรการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone: SEZ) ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี เชียงราย ตราด ตาก นครพนม นราธิวาส มุกดาหาร สงขลา สระแก้ว และหนองคาย ออกไปอีก ๒ ปี (ปี ๒๕๖๕) โดยมาตรการนี้ครอบคลุมทุกประเภทกิจการที่เปิดให้มีการส่งเสริมการลงทุน จำนวนกว่า ๓๐๐ กิจการ โดยหากเป็นกิจการที่อยู่ใน ๑๔ กลุ่มกิจการเป้าหมาย เช่น อุตสาหกรรมเกษตร ประมง เครื่องนุ่งห่มและเครื่องหนัง อัญมณีและเครื่องประดับ เครื่องมือแพทย์ และกิจการท่องเที่ยว จะได้รับสิทธิและประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ๘ ปี และลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล ร้อยละ ๕๐ อีก ๕ ปี

๖.๓ การวางรากฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ 5G เพื่อพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการส่งเสริมการให้บริการสาธารณสุข และการศึกษาทางไกล โดยส่งเสริมการให้บริการสาธารณสุขผ่านระบบ 5G ดังนี้

๖.๓.๑ ดำเนินโครงการนำร่องรถไร้คนขับ ยกระดับการแพทย์ไทยสู่ 5G เพื่อใช้ในการขนย้ายเวชภัณฑ์และอุปกรณ์ทางการแพทย์ ซึ่งจะช่วยลดการสัมผัสและช่วยเพิ่มความปลอดภัยให้แก่บุคลากรทางการแพทย์

๖.๓.๒ ดำเนินโครงการนำร่องโรงพยาบาลอัจฉริยะ (Smart Hospital) โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยี 5G Cloud และ AI ในการให้บริการประชาชน เช่น การแพทย์ทางไกล การแพทย์ฉุกเฉิน และการบริหารจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งช่วยเพิ่มคุณภาพในการบริการด้านสุขภาพและเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ห่างไกล

๖.๓.๓ ดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์ทดลองทดสอบ 5G ประกอบด้วย โครงการส่งข้อมูลภาพการตรวจโรคตาทางไกลผ่านระบบสื่อสารแบบไร้สายเพื่อการผ่าตัดและโครงการพัฒนาระบบสื่อสารและส่งถ่ายข้อมูลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในโรงพยาบาล เพื่อให้โรงพยาบาลต่าง ๆ นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์และขยายผลความสำเร็จของผลงานวิจัยดังกล่าวต่อไป

๖.๔ การพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการอัจฉริยะทั้งในส่วนผู้ประกอบการขนาดกลาง ขนาดย่อม เกษตรกร รวมถึงผู้ประกอบการยุคใหม่

๖.๔.๑ ยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรุ่นใหม่ ผู้ประกอบการ และวิสาหกิจชุมชน โดยมีการสอนการจัดทำบัญชี จำนวน ๑,๕๐๐ แห่ง วางรูปแบบบัญชี จำนวน ๑,๕๐๐ แห่ง วางระบบการควบคุมภายใน จำนวน ๑,๕๐๐ แห่ง การพัฒนาวิสาหกิจสู่ความเป็นมืออาชีพ จำนวน ๓๙๐ แห่ง รวมทั้งมีการอบรมด้านการบริหารจัดการ การพัฒนากระบวนการผลิตและผลิตภัณฑ์ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูป การตลาดยุคใหม่ จำนวน ๑๑๖ แห่ง

๖.๔.๒ สนับสนุนและพัฒนาคลัสเตอร์ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) โดยพัฒนาผู้ประกอบการในคลัสเตอร์เป้าหมายให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีศักยภาพในการแข่งขัน ด้วยการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม และงานวิจัยมาประยุกต์ใช้ เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์และบริการให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นและสามารถแข่งขันในตลาดได้ รวมถึงพัฒนาศักยภาพการแข่งขันด้านการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ และสร้างนวัตกรรมทางการตลาดเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายที่หลากหลายและเหมาะสมกับสภาวการณ์ โดยมีผู้ประกอบการจำนวน ๓,๖๕๑ ราย ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ในการดำเนินธุรกิจแบบคลัสเตอร์ เกิดเครือข่ายรวมจำนวน ๒๖ คลัสเตอร์ และมีแผนพัฒนาคลัสเตอร์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวแล้ว จำนวน ๓๔ แผน

ผู้ประกอบการ ได้รับองค์ความรู้ ในการดำเนินธุรกิจ แบบคลัสเตอร์ ๓,๖๕๑ ราย

๖.๔.๓ ส่งเสริมและต่อยอดการพัฒนาเพื่อการขยายธุรกิจสู่สากล (SME SCALE UP) โดยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการให้ได้รับการต่อยอดการพัฒนาด้วยการนำงานวิจัย เทคโนโลยี หรือแนวทางการพัฒนาต่าง ๆ ไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางธุรกิจให้แก่ผู้ประกอบการในการแข่งขันในตลาดสากล และสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการพัฒนาวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรม หรือแนวทางการพัฒนาต่าง ๆ สู่เชิงพาณิชย์ ทั้งนี้ได้ประสานหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเป็นหน่วยงานเครือข่ายด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม พร้อมทั้งคัดกรองผู้ประกอบการที่สนใจเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐๐ กิจการ มีผู้ได้รับการต่อยอดการพัฒนาโดยการนำงานวิจัย เทคโนโลยี หรือนวัตกรรม หรือแนวทางการพัฒนาต่าง ๆ ไปใช้ในธุรกิจแล้ว จำนวน ๗๑ กิจการ

ผู้ประกอบการ ได้รับการต่อยอด เพื่อขยายธุรกิจสู่สากล ๗๑ กิจการ

เรื่องที่ ๗ การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑

๗.๑ การสร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ใหม่ในระบบดิจิทัลเพื่อส่งเสริมให้เด็กไทยยุคใหม่เก่งวิชา “วิทยาศาสตร์” “เทคโนโลยี” “วิศวกรรม” “คณิตศาสตร์” “โปรแกรมเมอร์” “ภาษาต่างประเทศ” “ภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding)” ตั้งแต่ระดับ “ประถมศึกษา”

๗.๑.๑ ส่งเสริมการเรียนภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding) โดยจัดอบรมออนไลน์หลักสูตรการจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณสำหรับครู Coding for Teacher (C4T) รุ่น ๒ ให้แก่ครูระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่รับผิดชอบสอนรายวิชาวิทยาการคำนวณหรือในรายวิชาอื่น ๆ ที่มีความสนใจผ่าน teacherpd.ipst.ac.th เพื่อมุ่งเน้นการเรียนการสอนให้นักเรียนมีทักษะที่สำคัญในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ ทั้งพื้นฐานความคิดเชิงคำนวณ (Computational Thinking) ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) และการรู้เท่าทันสื่อและข่าวสาร (Media and Information Literacy) ซึ่งมีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๑๙๗,๔๑๘ คน ผ่านการอบรม จำนวน ๑๔๑,๓๕๔ คน (ผู้เข้ารับการอบรม ๑ คน สามารถเข้ารับการอบรมได้มากกว่า ๑ หลักสูตร) นอกจากนี้ ได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ (Coding) ครูผู้สอนวิชาเทคโนโลยีในรูปแบบออนไลน์มีผู้สมัครเข้ารับการอบรม จำนวน ๘๑๐ คน

๗.๑.๒ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอาชีวะ เช่น การอบรม Coding ระดับพื้นฐานโดยใช้สื่อการเรียนรู้ KidBright การอบรมการออกแบบชิ้นงานสามมิติพื้นฐานและทักษะการใช้เครื่องพิมพ์สามมิติ (3D Printer) และการอบรมโครงงานวิทยาศาสตร์และสิ่งประดิษฐ์จาก Coding และ 3D Printing รวมถึงดำเนินงานพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์สำหรับครู เช่น การอบรมการทำสื่อการสอนด้วย KidBright

๗.๑.๓ พัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) เป็นระบบจัดการการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นรองรับการเรียนการสอนที่หลากหลายและสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยจัดทำเป็นโครงการต่อเนื่อง ๔ ระยะ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕ ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการในระยะที่ ๒ คือ การพัฒนาระบบการเรียนแบบ ๒ ทาง (2-way Communication Learning) เกิดการเรียนเชิงโต้ตอบ (Interactive) ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

๗.๑.๔ พัฒนาทักษะการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อจัดอบรมครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา โดยดำเนินโครงการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา (STEM Education) ในรูปแบบออนไลน์ มีผู้สมัคร จำนวน ๘๓๘ คน ประกอบด้วย ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ จำนวน ๔๓๕ คน และครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ จำนวน ๔๐๓ คน

๗.๑.๕ ขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณและการออกแบบเทคโนโลยี โดยพัฒนาการเรียนรู้วิทยาการคำนวณและการออกแบบเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการคิดขั้นสูงและการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการแนวคิดเชิงคำนวณเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสังคมและสิ่งแวดล้อม มีผลการดำเนินงาน ดังนี้ ๑) อบรมครูหลักสูตร Coding for Teacher และหลักสูตร Coding for Teacher Plus รวม ๗ หลักสูตร ระหว่างวันที่ ๘ มกราคม-๘ เมษายน ๒๕๖๔ ๒) จัดการประชุมออนไลน์เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ Coding ให้แก่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตและผู้อำนวยการสถานศึกษาทุกโรงเรียน รวมทั้งเผยแพร่วีดิทัศน์การประชุมผ่านช่องทาง YouTube ของสถานีโทรทัศน์การศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ OBEC channel โดยมียอดผู้รับชมย้อนหลัง จำนวน ๕๘,๘๐๑ ครั้ง ๓) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์วีดิทัศน์การจัดการเรียนรู้ Unplugged coding สำหรับโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook Fanpage และรายการพุธเช้าข่าว สพฐ. ทาง YouTube ของ OBEC channel มียอดผู้เข้าชม จำนวน ๒๙,๔๔๒ ครั้ง และ ๔) อบรมครูและศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมเป็นฐานเพื่อพัฒนาแนวคิดเชิงคำนวณ จำนวน ๕ ภูมิภาค โดยมีครูจาก ๓๗๐ โรงเรียน และศึกษานิเทศก์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน ๑๘๓ เขต เข้ารับการอบรม

๗.๑.๖ โครงการพัฒนาสื่อดิจิทัลโปรเจค ๑๔ (Project 14) โดยดำเนินการพัฒนาคลิปการเรียนรู้กลุ่มสาระคณิตศาสตร์และกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ ตามหนังสือเรียนของ สสวท. อย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นห้องเรียนออนไลน์ที่เรียนฟรีไม่มีค่าใช้จ่าย โดยมีการปรับปรุงเนื้อหาแต่ละบทเรียนให้ทันสมัยเน้นความเข้าใจ เชื่อมโยงชีวิตจริง สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านช่องทางที่สะดวก ได้แก่ Website Facebook YouTube และ DLTV โดยในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ได้เผยแพร่คลิปการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีในทุกระดับชั้น จำนวน ๑,๕๑๖ คลิป และภาคเรียนที่ ๒ จำนวน ๘๒๒ คลิป โดยพบว่า มีการเข้าชมคลิปผ่านช่องทาง YouTube จำนวน ๗,๘๙๗,๑๕๐ ครั้ง

๗.๒ โรงเรียนระดับตำบลทุกแห่งทั่วประเทศต้องมีคุณภาพ และต้องมี “หลักสูตรออนไลน์” ประกอบการเรียนการสอน และมีความเชื่อมโยงระหว่างระบบการศึกษากับภาคธุรกิจ โดยได้ดำเนินโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ซึ่งเป็นการต่อยอดการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ โดยคัดเลือกโรงเรียนจากเขตพื้นที่การศึกษาเขตละ ๑ โรงเรียน เพื่อพัฒนาเป็นโรงเรียนคุณภาพของชุมชน โรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง โรงเรียน stand alone และเป็นโรงเรียนศูนย์รวมการศึกษาที่มีคุณภาพทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ สามารถให้บริการการศึกษาแก่นักเรียนและชุมชน โดยโอนงบประมาณให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต ๑ เป็นเจ้าภาพในการดำเนินการและสรุปผลเป็นภาพรวมจังหวัด สร้างการรับรู้ ความเข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพของชุมชน โรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมืองที่ได้รับคัดเลือก

และให้หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดร่วมจัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ กลุ่มโรงเรียนที่เหมาะสมที่จะได้รับการพัฒนาความพร้อมของโรงเรียน รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานที่ต้องได้รับการส่งเสริม พื้นที่ที่จะใช้ดำเนินการพัฒนาต้องเพียงพอ ครู ผู้บริหาร และนักเรียนพร้อมรับการพัฒนา ผู้ปกครองและชุมชนให้การยอมรับ เพื่อคัดเลือกโรงเรียนที่เหมาะสมที่สุดที่จะเข้าร่วมโครงการควบคู่กับดำเนินการวิจัยการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เพื่อให้โรงเรียนสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ได้ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

๗.๓ การสร้างความรู้ความเข้าใจการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สื่อออนไลน์ และเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อป้องกันผลกระทบในเชิงสังคม สร้างความปลอดภัย ดูแลปัญหาอาชญากรรมทางไซเบอร์และสามารถใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการกระจายข่าวสารที่ถูกต้อง เกิดความสามัคคีในสังคม รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต

๗.๓.๑ สร้างความปลอดภัยและดูแลปัญหาอาชญากรรมทางไซเบอร์ โดยส่งเสริมให้สามารถใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการกระจายข่าวสารที่ถูกต้อง เกิดความสามัคคีในสังคม รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต ผ่านโครงการเฝ้าระวังเว็บไซต์ผิดกฎหมาย ดังนี้

(๑) **เฝ้าระวัง รับแจ้ง และจัดเก็บข้อมูลที่เผยแพร่บนสื่อออนไลน์** ตลอด ๒๔ ชั่วโมง สามารถดำเนินการได้จำนวน ๑๐,๕๔๙ URLs/รายการ และนำข้อมูลดังกล่าวมาตรวจสอบ คัดกรอง วิเคราะห์ เพื่อยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งระงับการแพร่หลายซึ่งมีข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ผิดกฎหมาย จำนวน ๔๐๐ คำสั่งศาล รวมจำนวน ๑๓,๒๐๒ URLs

(๒) **สร้างเพจอาสาจับตาออนไลน์** เพื่อให้ประชาชนได้แจ้งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ไม่เหมาะสมและผิดกฎหมาย โดยมีการรับแจ้ง จำนวน ๑๐๑,๓๐๒ URLs

สร้างเพจอาสาจับตาออนไลน์
เพื่อให้ประชาชนแจ้งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ไม่เหมาะสมผิดกฎหมาย

(๓) **จัดการปัญหาข่าวปลอม** โดยเปิด**ศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti-Fake News)** ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ให้ประชาชนติดตามและตรวจสอบข่าวปลอมผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ ๑) ทางแอปพลิเคชัน Line: @antifakenewscenter มีผู้ติดตาม จำนวน ๒,๔๑๐,๕๙๗ บัญชี ๒) ทาง https://www.antifakenewscenter.com มีผู้รับชม จำนวน ๗,๖๔๖,๖๙๖ ครั้ง ๓) Facebook: Anti-Fake News Center Thailand มีผู้ติดตาม จำนวน ๘๔,๑๔๐ บัญชี และ ๔) ทางทวิตเตอร์ @AFNCTHAILAND มีผู้ติดตาม จำนวน ๑๐,๙๙๙ บัญชี

(๔) **พัฒนาและจัดให้มีเครื่องมือในการตรวจวิเคราะห์พยานหลักฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัล** เพื่อสนับสนุนการพิสูจน์การกระทำความผิดและผู้กระทำความผิดในอาชญากรรมที่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด เพื่อสนับสนุนงานสืบสวนสอบสวนของพนักงานสอบสวน โดยได้จัดทำการตรวจวิเคราะห์พยานหลักฐาน จำนวน ๑๐๕ ชิ้น สำหรับการสนับสนุนงานด้านกระบวนการยุติธรรมอื่น เช่น การตรวจสอบข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์ การเป็นพยานผู้เชี่ยวชาญ จำนวนกว่า ๖,๗๘๕ ครั้ง

(๕) **ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้เรื่องการใช้สื่อสังคมออนไลน์ให้ถูกต้องตามกฎหมาย** โดยจัดให้มีการให้คำปรึกษาและความรู้ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ณ ศูนย์บริการประชาชน ชั้น ๖ อาคารรัฐประศาสนภักดี ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ กรุงเทพมหานคร (ปัจจุบันปิดการให้บริการ เนื่องจากสถานการณ์โควิด-๑๙ แต่ยังให้บริการทางโทรศัพท์หมายเลข ๐๘๓ ๐๐๕ ๒๕๕๔) มีการให้คำปรึกษา จำนวน ๓๙๓ ครั้ง และเผยแพร่ความรู้ผ่านทางแอปพลิเคชัน Line, Twitter และ Facebook

๗.๓.๒ พัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา ตามหลักสูตรการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา/รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีผู้เข้ารับการพัฒนา จำนวน ๑๘๕ คน

๗.๓.๓ ให้การดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียน เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือ พิทักษ์ ปกป้อง คุ้มครองอย่างรอบด้านด้วยกระบวนการที่ถูกต้อง เหมาะสม และทันเหตุการณ์ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

(๑) **ดำเนินโครงการนักเรียนก้าวทันยุติการรังแกกันในโรงเรียนและโซเชียลมีเดีย** (Student Act Stop Bully in schools and on Social Media) ร่วมกับมูลนิธิรักษ์ไทย โดยรับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนสื่อสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนนำร่อง สร้างความตระหนักและความเข้าใจถึงขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อลดการล้อ แกล้ง รังแกกันในสถานศึกษา จัดอบรมเพื่อพัฒนาให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจเรื่องการรังแกกันในโรงเรียนด้วยโปรแกรมการเรียนออนไลน์สำหรับนักเรียน (E-Learning) ผ่าน http://www.thaistopbully.org แก่นักเรียนในโรงเรียนนำร่องในโครงการ จำนวน ๕๕ โรงเรียนทั่วประเทศ ระดับประถมศึกษา จำนวน ๒๒ โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๒๒ โรงเรียน และสังกัดสำนักงานการศึกษาพิเศษ จำนวน ๑๑ โรงเรียน และจัดทำ e-Training ในการพัฒนาครูเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในเรื่องการรังแกกันของนักเรียนในโรงเรียน แล้วนำไปออกแบบสอดแทรกบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจและยุติการรังแกกันของนักเรียน

(๒) **พัฒนาหลักสูตรการให้ความรู้และทักษะเพื่อการป้องกันยาเสพติด**เข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตรของสถานศึกษา โดยแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำคู่มือหลักสูตรการสอนยาเสพติดศึกษา จัดประชุมจัดทำหลักสูตรการสอนยาเสพติดในสถานศึกษา และทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ยาเสพติดในรายวิชาสุขศึกษา ซึ่งประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ระดับประถมศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้ระดับมัธยมศึกษา โดยได้ทดลองใช้กับโรงเรียนทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมาจัดทำเป็นเอกสารสำหรับครูผู้สอนในรายวิชาสุขศึกษาทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นไปที่การสอนแบบที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำและได้ใช้กระบวนการ (Active Learning) และจะเริ่มใช้ในปีการศึกษา ๒/๒๕๖๔

(๓) **เตรียมความพร้อมรับมือจากภัยพิบัติธรรมชาติ (Breadline Survey)** เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีศักยภาพในการรับมือและลดความเสี่ยงภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยจัดทำแนวทางการจัดการเรียนรู้ “การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติและการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ” จัดทำหลักสูตร e-Training เพื่อพัฒนาครูในการลดความเสี่ยงภัยพิบัติธรรมชาติและการปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (National Safe School Online Training for Teacher) www.thaisafeschools.com ภายใต้กรอบการทำงานและกรอบมาตรฐานสากล Comprehensive School Safety ๓ ด้าน คือ ๑) สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนที่ปลอดภัย (Safe Learning Facilities) ๒) การจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา (School Disaster Management) และ ๓) การให้ความรู้ด้านการลดความเสี่ยงและการรู้รับปรับตัว (Risk Reduction and Resilience Education) รวมทั้งจัดทำแผนที่ความเสี่ยงภัยพิบัติธรรมชาติของสถานศึกษาในประเภทภัยต่าง ๆ เช่น แผ่นดินไหว การกัดเซาะชายฝั่ง พื้นที่ดินเหนียวอ่อน พื้นที่ดินถล่ม พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก และแนวรอยเลื่อน

๗.๓.๔ ดำเนินโครงการ Thai MOOC โดยจัดทำบทเรียนออนไลน์ เรื่อง การเข้าใจดิจิทัล เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การสื่อสารในยุคดิจิทัล การทำธุรกรรมออนไลน์ สังคมออนไลน์ การเรียนรู้และการสืบค้นจากสื่อดิจิทัล การวิเคราะห์และรู้เท่าทันสื่อ การนำเสนอในรูปแบบดิจิทัล ผลกระทบความปลอดภัย คุณธรรมจริยธรรม และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล ผ่านช่องทาง https://thaimooc.org โดยเปิดให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปที่สนใจสามารถเรียนได้

๗.๓.๕ สนับสนุนภารกิจคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (กิจกรรม : การพัฒนาคนไทย กลุ่มเป้าหมาย (เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ) เพื่อเตรียมพร้อมเป็น Digital Citizen ที่คุ้นเคยกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างมั่นคงปลอดภัย) สร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและอินเทอร์เน็ตอย่างมั่นคงปลอดภัย เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรมออนไลน์ โดยจัดทำเนื้อหาหลักสูตรการเรียนรู้ ผลิตสื่อเผยแพร่และให้ความรู้กับกลุ่มเป้าหมายผ่านช่องทางออนไลน์อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเน้นการใช้ e-Commerce เป็นเครื่องมือพัฒนาชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างรายได้ รวมถึงสร้างความตระหนักและรู้เท่าทันต่อภัยคุกคามทางออนไลน์ เพื่อลดปัญหาความสูญเสียหรือความเสียหาย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้มีการจัดทำสื่อการเรียนรู้เพื่อเผยแพร่ในการสร้างความตระหนักในการใช้อินเทอร์เน็ตแล้วเสร็จ จำนวน ๑๕ เรื่อง ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อเผยแพร่บนช่องทางออนไลน์ของ ETDA (Facebook, YouTube: ETDA Thailand) และช่องทางอื่นที่เหมาะสม ทั้งนี้ เผยแพร่แล้ว จำนวน ๑๐ เรื่อง มียอดการเข้าชม จำนวน ๗,๓๘๒,๘๕๐ การเข้าชม

เตรียมพร้อมเป็น
Digital Citizen
ทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
อย่างมั่นคงปลอดภัย

๗.๓.๖ ดำเนินโครงการอบรมเยาวชนร่วมใจต้านภัยไซเบอร์ (จ่าฮูกสอนเด็ก) เพื่อปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้อง รู้เท่าทันภัยที่เคลือบแฝงมากับอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยี โดยมุ่งหวังว่าโรงเรียน ครูอาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาจะมีส่วนสำคัญที่ช่วยส่งเสริม ผลักดันให้นักเรียน นักศึกษาได้เข้าใจและตระหนักถึงเรื่องดังกล่าว พร้อมเปิดใจรับข้อมูลความรู้ที่ถ่ายทอดให้ผ่านโครงการเยาวชนร่วมใจต้านภัยไซเบอร์ (จ่าฮูกสอนเด็ก) เพื่อนำไปปรับใช้ในการใช้งานอินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัยและป้องกันภัยคุกคามทางอินเทอร์เน็ตในเบื้องต้นได้ ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด โดยดำเนินการอบรมแล้ว จำนวน ๑,๒๐๐ คน

เรื่องที่ ๘ การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ

๘.๑ โครงการการสืบสวนสอบสวนคดีกระทำความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ได้มีการสืบสวนสอบสวนคดีกระทำความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ส่งผลให้พนักงานอัยการมีความเห็นพ้องในสำนวนคดีพิเศษ และรัฐหรือประชาชนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากการสืบสวนและอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับคดีพิเศษได้รับการคุ้มครองอย่างเสมอภาค รวดเร็ว และเป็นธรรม จำนวน ๕ คดี ได้แก่ ๑) กรณีกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการกรณีบกพร่องหน้าที่และอาจมีส่วนสนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้กระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ๒) กรณีการจัดซื้อจัดจ้างงานโฆษณาประชาสัมพันธ์ จำนวน ๓ โครงการ ประกอบด้วย โครงการประชาสัมพันธ์บทบาทและภารกิจด้านสุขภาพสัตว์ ปี ๒๕๕๕ โครงการจ้างเหมาจัดมหกรรมปศุสัตว์แห่งชาติ ปี ๒๕๕๗ (Thailand Livestock Expo 2014) และโครงการจัดจ้างงานการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านการสหกรณ์ ปี ๒๕๕๗ ๓) กรณีกล่าวหานายชัยวัฒน์ ลิ้มลิขิตอักษร กับพวกรวม ๔ คน กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ๔) กรณีข้าราชการเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากเจ้าของร้านมีส บี-เฮฟเว่น ซึ่งกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ เป็นคดีพิเศษต่อเนื่องเกี่ยวพันกับคดีพิเศษที่ ๑๖๘/๒๕๖๑ ตามมาตรา ๒๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และ ๕) การทุจริตประมูลโครงการของทางราชการผ่านระบบการประมูลทางอินเทอร์เน็ตของกรมบัญชีกลาง

๘.๒ การตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์เพื่อสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เป็นการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐให้สามารถนำผลการตรวจพิสูจน์ทางพยานเอกสารไปใช้ประกอบสำนวนการสืบสวนสอบสวน และเพื่อดำเนินการเอาผิดข้าราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ได้ดำเนินการตรวจพิสูจน์และวิเคราะห์ด้านเอกสารเพื่อสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐจำนวนทั้งสิ้น ๖๔ คดี

๘.๓ การจัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดย ศอตช. เป็นกลไกระดับนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในภาครัฐ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) เป็นฝ่ายเลขานุการฯ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๕๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานกรรมการ และมีหัวหน้าส่วนราชการ ได้แก่ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการศาลยุติธรรม เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน

๘.๔ การตรวจสอบคดีทุจริตที่สำคัญและสถิติการดำเนินคดีทุจริต

๘.๔.๑ จัดซื้อพัสดุสำหรับการป้องกัน ควบคุม หรือรักษาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดซื้อจัดจ้างในราคาที่สูงเกินกว่าที่ควรจะเป็นหรือไม่เป็นไปตามความต้องการตามสถานการณ์ที่แท้จริง

๘.๔.๒ ดำเนินโครงการเพื่อบรรเทาปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วม งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน ๑.๑๘ หมื่นล้านบาท

๘.๔.๓ ดำเนินโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโควิด-๑๙ แผนงานที่ ๓ กรอบวงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยกลไก ศอตช.

๘.๔.๔ ตรวจสอบข้อเท็จจริงโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ

๘.๔.๕ ดำเนินการด้านคดีทุจริตของคณะกรรมการ ป.ป.ท. รับเรื่องร้องเรียน/กล่าวหา จำนวน ๕๙๙ คดี ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง จำนวน ๑,๒๙๙ คดี รับไต่สวนข้อเท็จจริง/ตั้งอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง จำนวน ๕๓๒ คดี ส่งคืนพนักงานสอบสวน จำนวน ๓๔ คดี ส่งสำนักงาน ป.ป.ช. จำนวน ๒๐๗ คดี ไม่รับไต่สวนข้อเท็จจริง จำนวน ๒,๔๓๐ คดี ตรวจสอบเพิ่มเติม/อื่น ๆ จำนวน ๓๓ คดี และชี้มูลความผิด จำนวน ๓๒๓ คดี

๘.๕ การส่งเสริมมาตรการที่สำคัญและจำเป็นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในภาครัฐ

๘.๕.๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กลไกศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ระดับกระทรวง จำนวน ๓๙ ศูนย์ เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนและสั่งการในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตตามนโยบายของรัฐบาล

๘.๕.๒ ขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐ ระดับกรม/เทียบเท่า รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน จังหวัด และกรุงเทพมหานคร โดยได้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต และเป็นการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่คำนึงถึงความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk Culture)

๘.๕.๓ ส่งเสริมธรรมาภิบาลในหน่วยงานภาครัฐ (Good Governance) โดยการให้ความรู้ความเข้าใจผ่านหลักสูตรการส่งเสริมธรรมาภิบาลและการต่อต้านการทุจริตแก่เจ้าหน้าที่ภาครัฐและเฝ้าระวังการทุจริตเชิงรุกในเขต ๙ พื้นที่

๘.๕.๔ พัฒนาและยกระดับความเข้มแข็งให้ภาคประชาชนด้วยการส่งเสริมให้ภาคประชาชนเป็นกลไกเฝ้าระวังการทุจริต ซึ่งจะส่งผลให้ภาครัฐต้องปรับเปลี่ยนการทำงานให้มีประสิทธิภาพและโปร่งใสมากขึ้น เนื่องจากมีภาคประชาชนคอยตรวจสอบ ทำให้วงจรการทุจริตถูกบีบลงและทำได้ยากขึ้นโดยไม่ต้องรอให้มีการร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแส ทั้งนี้ ปัจจุบันมีศูนย์ประสานงานเครือข่ายภาคประชาชนทั้งในส่วนกลางและ ๙ เขตพื้นที่สำนักงาน ป.ป.ท.

๘.๕.๕ ประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้เกี่ยวกับศูนย์รับเรื่องร้องเรียนสำหรับนักลงทุนชาวต่างชาติ และเสริมสร้างความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจในประเทศไทย รวมทั้งช่องทางการร้องเรียนกรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือถูกเรียกรับผลประโยชน์จากเจ้าหน้าที่รัฐแก่นักลงทุนชาวต่างชาติ

๘.๕.๖ บังคับใช้มาตรการทางวินัย โดยการกำกับและขับเคลื่อนให้หัวหน้าส่วนราชการต้องดำเนินมาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครอง และมาตรการทางกฎหมายต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดที่ถูกกล่าวหาหรือพบเหตุอันควรสงสัยว่าประพฤติมิชอบหรือกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเคร่งครัด เพื่อสร้างผลกระทบต่อผู้กระทำผิดให้เห็นผลโดยเร็วและป้องปรามไม่ให้มีการกระทำผิด และเพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการตรวจสอบ ถ่วงดุล ในการดำเนินทางมาตรการทางการบริหาร ให้เกิดความเชื่อมั่นในระบบการตรวจสอบและลงโทษผู้กระทำการทุจริต

๘.๖ การป้องกันการฟอกเงิน รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการประสานความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไป ซึ่งมีผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการฟอกเงินที่สำคัญ ดังนี้

๘.๖.๑ รับเรื่องราวร้องเรียน ร้องทุกข์ แจ้งเบาะแส โดยได้จัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องเรียน ร้องทุกข์ แจ้งเบาะแส พร้อมกำหนดหมายเลขโทรศัพท์ ๔ ตัว เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการจดจำของประชาชน “สายด่วน ปปง. ๑๗๑๐” เพื่อให้บริการรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ แจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงินและการก่อการร้าย โดยมีการรับเรื่องราวร้องเรียน ร้องทุกข์ แจ้งเบาะแส มูลฐานทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ตามมาตรา ๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ จำนวน ๒,๑๕๒ เรื่อง

รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ แจ้งเบาะแส ผ่านสายด่วน ปปง. ๑๗๑๐ ๒,๑๕๒ เรื่อง

๘.๖.๒ ส่งเสริมและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและต่างประเทศ เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูล การบูรณาการการทำงานร่วมกัน รวมทั้งเผยแพร่ความรู้ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) หรือบันทึกข้อตกลง เพื่อประโยชน์ในการประสานงานและการดำเนินคดีตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับหน่วยงานภายในประเทศ จำนวน ๔๕ ฉบับ และกับหน่วยงานต่างประเทศ จำนวน ๕๔ ฉบับ

๘.๖.๓ ส่งเสริมและประสานความร่วมมือจากภาคประชาชน เช่น ๑) จัดตั้งโครงการสายลับ ปปง. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือของภาคประชาชนเกี่ยวกับการให้ข้อมูลข่าวสารในการสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดมูลฐาน ดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีสายลับ ปปง. จำนวนทั้งสิ้น ๗๕,๔๒๒ คน และ ๒) จัดโครงการเผยแพร่ความรู้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง เพื่อให้ประชาชน เยาวชน และเครือข่ายภาคประชาชน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ทำให้ตระหนักรู้ถึงพิษภัยของการฟอกเงิน ไม่หลงเป็นเหยื่อของกลุ่มมิจฉาชีพหรือผู้กระทำความผิด และมีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสผู้กระทำความผิด

๘.๗ การปราบปรามการฟอกเงิน ได้ดำเนินการตรวจสอบ สืบสวน สอบสวน และรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินการกับทรัพย์สินผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีการดำเนินการเกี่ยวข้องกับมูลฐานทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ตามมาตรา ๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีการออกคำสั่งมอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบธุรกรรมหรือทรัพย์สิน จำนวน ๕๕ คำสั่ง และมีการออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน จำนวน ๔ คำสั่ง ๔ รายคดี มูลค่าทรัพย์สิน ๒๙.๘๘ ล้านบาท

๘.๘ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปราบปรามการฟอกเงิน

๘.๘.๑ จัดทำระบบ Web Service เพื่อตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่มีความเสี่ยงสูงด้านการฟอกเงินและรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด (AMLO Person Screening System: APS) เพื่อสนับสนุนการทำงานของผู้มีหน้าที่รายงานในการตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่มีความเสี่ยงสูงด้านการฟอกเงินและรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด โดยได้พัฒนา Web Service จำนวน ๗ รายการ

๘.๘.๒ พัฒนาระบบบูรณาการฐานข้อมูลประชาชนและการบริการภาครัฐของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (AMLink Center) โดยเชื่อมโยงระบบบูรณาการฐานข้อมูลประชาชนและการบริการภาครัฐ (Linkage Center) จำนวน ๑๐ หน่วยงาน ๒๑ ฐานข้อมูล เพื่อลดการขอเอกสารจากประชาชนที่ซ้ำซ้อน

๘.๘.๓ พัฒนาระบบคุ้มครองสิทธิผู้เสียหาย เพื่อรองรับการดำเนินการยื่นคำร้องขอคุ้มครองสิทธิจากการกระทำความผิดมูลฐานของผู้เสียหาย โดยมีรายคดีที่เปิดรับคำร้องการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายผ่านระบบดังกล่าว จำนวน ๕ รายคดี และมีผู้เสียหายยื่นคำร้องผ่านระบบกว่า ๑๐,๐๐๐ ราย

มีผู้เสียหายยื่นคำร้อง
ผ่านระบบคุ้มครองสิทธิ
กว่า ๑๐,๐๐๐ ราย

เรื่องที่ ๙ การแก้ไขปัญหายาเสพติด และสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้

๙.๑ การใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนบังคับใช้ “กฎหมาย” อย่างเคร่งครัด สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านทำลาย “แหล่งผลิต” และ “เครือข่าย”

๙.๑.๑ สร้างชุมชนเข้มแข็งและอาสาสมัคร มุ่งเน้นกระตุ้นความตื่นตัวของชุมชนให้เป็นพลังจิตอาสาแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยตนเอง ดังนี้

(๑) ขับเคลื่อนมวลชนญาลันนันบารู โดยจัดกิจกรรมฝึกอบรมมวลชนญาลันนันบารูในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างฐานมวลชนให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับหมู่บ้าน/ชุมชน จำนวน ๕๕ รุ่น รวม ๔,๔๐๐ คน ฝึกอบรมวิทยากรญาลันนันบารู โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นมวลชนที่เคยผ่านการฝึกอบรมจากฐานมวลชน เพื่อยกระดับเป็นวิทยากรกระบวนการให้เกิดชุมชนเข้มแข็งและนำความรู้ไปขับเคลื่อนงานการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมาย ๑,๕๓๒ หมู่บ้าน จำนวน ๓๐ รุ่น รวม ๒,๔๐๐ คน และจัดกิจกรรมส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงยกระดับคุณภาพชีวิตตามรอยศาสตร์พระราชา จำนวน ๑๔ รุ่น รวม ๑,๔๐๐ คน

(๒) ขับเคลื่อนโครงการเยาวชนญาลันนันบารู โดยจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนญาลันนันบารู เพื่อป้องกันภัยยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๕๐ รุ่น รวม ๓,๖๐๐ คน จัดกิจกรรมค่ายเยาวชนญาลันนันบารูจูเนียร์ เพื่อป้องกันภัยยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนอายุ ๑๐-๑๔ ปี จำนวน ๖๐ รุ่น รวม ๓,๖๐๐ คน และจัดกิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์ญาลันนันบารูต้านภัยยาเสพติด เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษพิษภัยยาเสพติด จำนวน ๘ รุ่น รวม ๘๐๐ คน

จัดกิจกรรมค่ายเยาวชน
ญาลันนันบารู
๕๐ รุ่น มีเยาวชนเข้าร่วม
๓,๖๐๐ คน

(๓) จัดทำเวทีประชาคมหมู่บ้านเข้าสู่เวทีระดับตำบล เพื่อให้สอดรับกับแผนงานตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยได้จัดทำเวทีประชาคมหมู่บ้านเข้าสู่เวทีระดับตำบล จำนวน ๒ ครั้ง จำนวน ๕๗๖ เวที จาก ๒๘๘ ตำบล มีผู้เข้าร่วมจัดทำเวทีประชาคม จำนวน ๔๖,๐๘๐ คน โดยสามารถรับสมัครอาสาชุมชนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของแต่ละหมู่บ้านได้ จำนวน ๔,๕๓๙ คน

๙.๑.๒ สกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติด มีการดำเนินการ เช่น ๑) จับกุมผู้ค้ายาเสพติด ๒) การตรวจสอบทรัพย์สินคดียาเสพติด โดยมีคดีที่เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีคำสั่งตรวจสอบทรัพย์สินในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวม ๑๐๑ คดี มูลค่าทรัพย์สิน จำนวน ๕๑.๕๑ ล้านบาท และ ๓) ดำเนินการต่อข้อร้องเรียน จำนวนทั้งสิ้น ๑๙๓ เรื่อง โดยดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๑๕๘ เรื่อง (ร้อยละ ๘๑.๘๗)

๙.๑.๓ ป้องกันยาเสพติด มีการดำเนินการ เช่น ๑) สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้เด็กและเยาวชน ๒,๙๗๙ แห่ง จากเป้าหมาย ๓,๓๘๕ แห่ง ได้แก่ กลุ่มเด็กปฐมวัย ๑,๕๒๕ แห่ง กลุ่มประถมศึกษา ๑,๑๒๙ แห่ง และกลุ่มอาชีวะและอุดมศึกษา ๒๓๕ แห่ง และ ๒) สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในสถานประกอบการ โดยได้ให้ความรู้ในสถานประกอบการขนาดใหญ่ ๑๑๑ แห่ง โรงงานสีขาว ๒๘ แห่ง และสถานประกอบการขนาดเล็ก โดยอาสาสมัครแรงงาน ๔๕๐ แห่ง รวม ๒,๐๑๗ คน

๙.๑.๔ บำบัดรักษายาเสพติด สามารถนำผู้เสพเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู จำนวน ๔,๔๔๐ คน จากเป้าหมาย ๑๔,๙๖๕ คน ประกอบด้วย ระบบสมัครใจ จำนวน ๒,๓๐๖ คน ระบบบังคับบำบัด จำนวน ๑,๖๒๕ คน และระบบต้องโทษ จำนวน ๕๐๙ คน

๙.๑.๕ ติดตามพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถติดตามผู้ผ่านการบำบัด รวมจำนวน ๔,๖๑๕ คน ประกอบด้วย ระบบสมัครใจ จำนวน ๒,๗๙๘ คน ระบบบังคับบำบัด จำนวน ๑,๑๗๙ คน และระบบต้องโทษ จำนวน ๖๗๔ คน รวมทั้งได้ให้การช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดได้ จำนวน ๙๖ คน

๙.๒ การฟื้นฟู ดูแล รักษา “ผู้เสพ” พร้อมสร้าง “โอกาส” “อาชีพ” และ “รายได้” ให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตปกติในสังคมได้

๙.๒.๑ จัดโปรแกรมการฟื้นฟูผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อปรับเปลี่ยนความคิดและพฤตินิสัยของผู้ต้องขังคดีความมั่นคงให้ลดแนวคิดการใช้ความรุนแรงในพื้นที่ โดยมีผู้ต้องขังเข้ารับการอบรม รวม ๖๕๐ ราย โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้มีการดำเนินการ ได้แก่ ๑) จัดทำโครงการอบรมภาษามลายูถิ่น (ยาวี) และวัฒนธรรมมุสลิมสำหรับเจ้าหน้าที่เรือนจำในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ๒) จัดอบรมผู้ต้องขังคดีความมั่นคงตามโปรแกรมการฟื้นฟูผู้ต้องขังฯ และ ๓) พัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้ต้องขังคดีความมั่นคง

๙.๒.๒ ติดตาม สงเคราะห์ และช่วยเหลือเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อยตัว โดยมีเด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัว รวม ๒,๙๓๐ คน ติดตามแล้ว จำนวน ๑,๗๕๖ คน และอยู่ในระหว่างการติดตาม จำนวน ๑,๑๗๔ คน โดยได้ติดตามเด็กและเยาวชนได้เรียนหนังสือ/มีงานทำ และมีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งและปลอดภัยแล้ว จำนวน ๑,๓๗๘ คน

๙.๓ การแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ คือ น้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เร่งรัดการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบ จัดสวัสดิการที่เหมาะสมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่ และการแก้ไขปัญหายึดหลัก “กฎหมายไทย” และ “หลักการสากล”

๙.๓.๑ เพิ่มประสิทธิภาพงานการข่าวและบูรณาการฐานข้อมูลความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้านความมั่นคงและภัยแทรกซ้อน ๖๑๗ เรื่อง และตรวจพิสูจน์ข้อมูลทางนิติวิทยาศาสตร์ ๒,๐๗๙ รายการ เพื่อสนับสนุนงานการข่าวและการคดีให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ภาค ๔ ส่วนหน้า

๙.๓.๒ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันแนวคิดการใช้ความรุนแรงกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ และเพิ่มประสิทธิภาพการคุ้มครองพยานคดีความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังคดีความมั่นคงด้วยโปรแกรมเฉพาะเพื่อลดแนวคิดความรุนแรง (๔ ด้าน คือ การศึกษา อาชีพ ครอบครัว และนันทนาการ) จำนวน ๒๖๓ ราย ติดตามผู้ถูกคุมประพฤติคดีความมั่นคงและคดียาเสพติด ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงให้ได้รับความช่วยเหลือในการประกอบอาชีพและดำเนินชีวิต จำนวน ๙๘๕ ราย แก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมเพื่อเรียนรู้ทักษะพหุวัฒนธรรมและการอยู่ร่วมกัน จำนวน ๒๖๓ ราย และอบรมให้ความรู้และเพิ่มทักษะการคุ้มครองพยานแก่เจ้าหน้าที่ทหารหน่วยเฉพาะกิจและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน จำนวน ๕๗ ราย

๙.๓.๓ อำนวยความยุติธรรมและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านกลไกศูนย์ยุติธรรมชุมชนภาคประชาชน ๑๐๖ แห่ง ในการจัดกิจกรรมให้ความรู้กฎหมายเบื้องต้นแก่เด็กและเยาวชนในชุมชนและสถานศึกษา จำนวน ๓,๖๑๐ คน ช่วยเหลือทางกฎหมายเบื้องต้นแก่ประชาชน จำนวน ๙,๘๕๐ เรื่อง มีทนายอาสาให้คำปรึกษากฎหมายและช่วยเหลือทางคดี จำนวน ๙,๒๔๕ คน ส่งเสริมให้ความรู้กฎหมายบังคับคดีแก่ประชาชน จำนวน ๔๐๓ คน ให้บริการเยี่ยมญาติ (ผู้ต้องขัง) ผ่านระบบ Video Conference แก่ประชาชนที่อยู่ห่างไกล จำนวน ๕,๑๗๓ คน และส่งเสริมสตรีมุสลิมให้มีบทบาทในการทำหน้าที่ผู้ช่วยผู้ไกล่เกลี่ยประจำศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทครอบครัวและมรดกประจำสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ๕ แห่ง สามารถช่วยเหลือการไกล่เกลี่ยได้ จำนวน ๑,๐๑๑ เรื่อง ตลอดจนขยายให้ความรู้เรื่องสิทธิมนุษยชนในสถานศึกษา จำนวน ๒,๔๙๗ คน

จัดกิจกรรม
ให้ความรู้
กฎหมายเบื้องต้น
แก่เด็กและเยาวชน
๓,๖๑๐ คน

๙.๓.๔ ดำเนินโครงการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ติดตามดูแลช่วยเหลือ และสงเคราะห์ผู้กระทำผิดซึ่งเป็นเด็ก เยาวชน ผู้ใหญ่ ผู้ได้รับการพักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุกที่ผ่านกิจกรรมค่ายแก้ไขฟื้นฟูสำหรับผู้ถูกคุมความประพฤติในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุขและไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ โดยมีผู้ผ่านค่ายแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๙๘๕ คน เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานชุมชนมีการติดตามผู้ผ่านค่ายแก้ไขฟื้นฟูฯ ครบถ้วนทุกคน รวมทั้งผู้ผ่านค่ายแก้ไขฟื้นฟูฯ ที่มีการติดตามและได้รับการช่วยเหลือให้เป็นผู้มีอาชีพ จำนวน ๙๕๓ คน และไม่มีอาชีพและว่างงาน จำนวน ๓๒ คน

๙.๓.๕ ดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวกรองและบูรณาการฐานข้อมูลความมั่นคงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการบูรณาการฐานข้อมูลทั้งหมด ๑๖๔ เรื่อง แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) ข้อมูลด้านความมั่นคง จำนวน ๗๗ เรื่อง ๒) ข้อมูลด้านภัยแทรกซ้อน จำนวน ๘๒ เรื่อง และ ๓) ข้อมูลด้านความยุติธรรม จำนวน ๕ เรื่อง โดยการดำเนินโครงการฯ ส่งผลให้ประชาชนได้รับประโยชน์ เช่น ทำให้ประชาชนมีฐานข้อมูลฐานข้อมูลความมั่นคงคือ ข้อมูลของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงในระดับต่าง ๆ สภาองค์กรนำ แกนนำระดับสั่งการหรือผู้ใช้จ้างวาน จนถึงตัวการระดับปฏิบัติการ (ข้อมูลส่วนบุคคล พฤติการณ์การกระทำผิด การติดต่อสื่อสาร ความสัมพันธ์ขององค์กร และเส้นทางการเงินที่ใช้สนับสนุนการก่อเหตุรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ)

๙.๓.๖ ดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อการขยายงานการข่าวในคดีอาชญากรรม และการให้บริการนิติวิทยาศาสตร์สู่ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์ เช่น ๑) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ สามารถยืนยันพฤติกรรม ยืนยันตัวบุคคล เครือข่าย และโครงสร้างองค์กร เพื่อสนับสนุนงานข่าวได้อย่างรวดเร็วและชัดเจน และ ๒) ส่งผลให้ผลการตรวจพิสูจน์สามารถกำหนดเป็นหัวข้อข่าวสารสำคัญในงานการข่าวในการยืนยันตัวบุคคล กลุ่มบุคคล โครงสร้างอาชญากรรม และนำไปสู่การขยายผลการติดตามเครือข่ายอาชญากรรม โดยมีการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลทางนิติวิทยาศาสตร์ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา รวม ๓๒๖ ครั้ง

๙.๓.๗ เสริมสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนและการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการของประชาชน ได้ดำเนินการอำนวยความยุติธรรมและขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการเสริมสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนและการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการของประชาชน มีการดำเนินการ เช่น ๑) จัดกิจกรรมอบรมเสริมสร้างการรับรู้และความเข้าใจกฎหมายด้านการบังคับคดี การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดี และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน มีผู้เข้ารับการอบรมรวมจำนวน ๑,๐๐๓ คน และ ๒) จัดโครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพด้านการบังคับคดี การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑,๑๕๕ คน ประกอบด้วย ๓ กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ กิจกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดี และกิจกรรมขายทอดตลาดบ้านมือสองสำหรับผู้มีรายได้น้อยใน ๓ จังหวัดชายแดนใต้

๙.๓.๘ จัดการฝึกอบรมค่ายเครือข่ายจิตอาสาประชาสังคม ได้จัดทำแผนการป้องกันภัยชุมชนตามยุทธศาสตร์การพัฒนา “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” ณ จังหวัดปัตตานี โดยใช้แนวทางทุนปรัชญาเพื่อความมั่นคง ซึ่งเป็นแนวคิดที่ใช้ในการสร้างการมีส่วนร่วมและพัฒนาพื้นที่ด้วยระบบเครือข่ายกิจการพลเรือน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงานจริงแบบบูรณาการเป็นหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และจัดชุดปฏิบัติการกิจการพลเรือนร่วมกับอาสาสมัครกิจการพลเรือน หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนในพื้นที่ อบรมให้ความรู้และความเข้าใจร่วมกันถึงปัญหาภัยคุกคามในพื้นที่จังหวัดยะลาและปัตตานีในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันภัยชุมชนระดับตำบลตามตัวแบบ “ทุนปรัชญาเพื่อความมั่นคง” เพื่อพัฒนาเป็นแผนปฏิบัติการป้องกันและการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่

๙.๓.๙ ดำรงความต่อเนื่องการสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติดบริเวณพื้นที่ชายแดน โดยมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่จับกุมการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด มีผลการจับกุมผู้กระทำความผิด ๑๓๖ ครั้ง มีผู้ต้องหา ๑๕๕ ราย มีการยึดของกลาง ได้แก่ ยาบ้า ๖,๕๑๗,๙๙๙ เม็ด เฮโรอีน ๓๕.๕๐ กิโลกรัม ไอซ์ ๔๒๓.๘๐ กิโลกรัม กัญชาแห้ง ๒,๔๙๗.๘๐ กิโลกรัม ฝิ่น ๒๐๐.๑๖ กิโลกรัม และพืชกระท่อม ๒,๓๕๕.๕๐ กิโลกรัม

เรื่องที่ ๑๐ การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน

๑๐.๑ การพัฒนาระบบจัดเก็บเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐ การอนุมัติหรืออนุญาตทางราชการด้วยระบบดิจิทัลในอนาคต

๑๐.๑.๑ ยกระดับระบบการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ (Biz Portal) เป็นแพลตฟอร์มกลางในการให้บริการออกหนังสือรับรอง ใบอนุญาต และเอกสารแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนหรือผู้ประกอบการสามารถค้นหาข้อมูลบริการภาครัฐและทำธุรกรรมผ่าน bizportal.go.th แบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว โดยมีจำนวนใบอนุญาตที่ให้บริการผ่านระบบ Biz Portal จำนวน ๗๘ ใบอนุญาต ครอบคลุม ๒๕ ประเภทธุรกิจ เช่น ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม ค้าปลีก สปา คาร์แคร์ และให้บริการในต่างจังหวัด จำนวน ๑๘ ใบอนุญาต ใน ๑๐ ประเภทธุรกิจ ปัจจุบันได้ยกระดับระบบ Biz Portal ให้บริการดิจิทัลเต็มรูปแบบ (Fully Digital) และสามารถยื่นคำขอ ชำระค่าธรรมเนียม และออกใบอนุญาตผ่านระบบออนไลน์ได้ตั้งแต่ต้นจนจบ โดยเริ่มให้บริการในการขอใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทางด้วยรถบรรทุกของกรมการขนส่งทางบกและบริการขอใบอนุญาตในการประกอบโรคศิลปะ (สาขากายอุปกรณ์) ของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และอยู่ระหว่างการพัฒนาอีก ๑๘ งานบริการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑๐.๑.๒ พัฒนาระบบศูนย์กลางการบริการประชาชนในการติดต่อราชการแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร (Citizen Portal) เพื่อยกระดับการให้บริการประชาชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลภายใต้แนวคิด **“รู้ ยื่น จ่าย รับ”** โดยให้บริการบนแอปพลิเคชัน **“ทางรัฐ”** ซึ่งเปิดให้บริการแล้วเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยมีงานบริการประชาชนกว่า ๒๐ งานบริการ เช่น สิทธิประกันสังคม เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด การตรวจสอบข้อมูลเครดิตบูโร สิทธิหลักประกันสุขภาพ รวมถึงบริการชำระค่าน้ำ ค่าไฟฟ้าผ่าน QR Code ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการเพิ่มงานบริการอีก ๓๐ งานบริการ

๑๐.๑.๓ เชื่อมโยงระบบบูรณาการฐานข้อมูลประชาชนและการบริการภาครัฐ (Linkage Center) ปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น ๒๒๖ ประเภทธุรกรรม จาก ๗๖ หน่วยงาน และหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับอนุญาตในการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางของกรมการปกครองแล้ว จำนวน ๒๗๑ หน่วยงาน โดยมีผู้ใช้งาน (Office User) ระบบ Linkage Center จำนวน ๑๘๖,๔๔๓ ราย มีปริมาณการใช้งาน จำนวน ๑๔๙,๙๙๓,๗๔๑ รายการ

มีผู้ใช้งาน
ระบบ Linkage Center
๑๘๖,๔๔๓ ราย

๑๐.๑.๔ พัฒนาแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ (แอปพลิเคชัน D.DOPA) เพื่อใช้ยืนยันตัวตนสำหรับการทำธุรกรรมต่าง ๆ รองรับการใช้งานบนระบบปฏิบัติการ Android และ iOS ปัจจุบันมีผู้ลงทะเบียนใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA แล้ว จำนวน ๓,๐๐๐ คน และมีหน่วยงานขอเข้าร่วมสนับสนุนการดำเนินงานของกรมการปกครองในการพัฒนาระบบการให้บริการสำหรับประชาชน โดยการพิสูจน์และยืนยันตัวตนผ่านแอปพลิเคชัน D.DOPA จำนวน ๑๑ หน่วยงาน ประกอบด้วย ๑) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ๒) สถาบันส่งเสริมการวิเคราะห์และบริหารข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ ๓) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ๔) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ๕) สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ๖) กรมกิจการเด็กและเยาวชน ๗) สำนักงานศาลยุติธรรม ๘) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ๙) กรมทรัพย์สินทางปัญญา ๑๐) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และ ๑๑) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑๐.๑.๕ พัฒนาระบบต้นแบบในการให้บริการประชาชนในรูปแบบออนไลน์ แบบครบวงจร (DOPA E-Service Portal) ซึ่งปัจจุบันพร้อมใช้งาน ๑๓ ระบบงาน ได้แก่ ระบบลงทะเบียนขอรับบริการทางทะเบียนราษฎรล่วงหน้า Q-Online การแจ้งย้ายปลายทางอัตโนมัติ การปลูกสร้างบ้านใหม่ การตรวจสอบข้อมูลเลือกตั้งท้องถิ่น การแจ้งเหตุจำเป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิ การตรวจสอบข้อมูลผู้เสียสิทธิ การยื่นคำร้องขอใบอนุญาตโรงแรม การยื่นคำร้องขอใบอนุญาตอาวุธปืน การยื่นคำร้องขอใบอนุญาตสถานบริการ การยื่นคำร้องขอใบอนุญาตโรงรับจำนำ การยื่นคำร้องขอใบอนุญาตค้าของเก่า การยื่นคำร้องขอใบอนุญาตการพนัน และการยื่นคำร้องขอหนังสือผ่านแดน

๑๐.๑.๖ ดำเนินโครงการจัดทำข้อมูลเปิดของการประปานครหลวง (Open Data) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถองค์กรให้พร้อมตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยจัดทำระบบ Open Data เพื่อเชื่อมต่อกับศูนย์ข้อมูลเปิดภาครัฐ data.go.th ที่สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้พัฒนาขึ้น รวมทั้งจัดทำระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog) ๑ ชุดข้อมูล คือ ข้อมูลสถิติการใช้น้ำในภาพรวม ปัจจุบันอยู่ระหว่างการขออนุมัติประกาศใช้งาน

๑๐.๑.๗ ดำเนินโครงการพัฒนาระบบเฝ้าระวังภัยพิบัติ (โทรมาตร) โดยติดตั้งระบบตรวจวัดและบันทึกข้อมูลสภาพอากาศ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม-ธันวาคม ๒๕๖๓ ครบทั้ง ๑๕๐ แห่ง ครอบคลุมในพื้นที่เสี่ยงภัยและไม่ซ้ำซ้อนกับจุดติดตั้งโทรมาตรของหน่วยงานอื่น โดยตรวจสอบข้อมูลสภาพภูมิอากาศในบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัย เช่น ความกดอากาศ ปริมาณน้ำฝน และคุณภาพอากาศ (ค่าฝุ่นละอองในอากาศ $PM_{2.5}$ และ PM_{10}) เพื่อเพิ่มความแม่นยำของข้อมูลการพยากรณ์เพื่อการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า ซึ่งจะส่งมายังระบบวิเคราะห์และคาดการณ์สภาพอากาศ

ทุก ๆ ๑๐ นาที เพื่อใช้ในการประมวลผลและแสดงผลสภาพภูมิอากาศ โดยใช้โปรแกรมแบบจำลองพยากรณ์สภาพอากาศเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับวิเคราะห์ คาดการณ์ในการแจ้งเตือนอุทกภัย น้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่ม หมอกควัน รวมถึงให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลการตรวจวัดได้ผ่านแอปพลิเคชันบน Smart Phone โดยสามารถแสดงผลข้อมูลทางด้านลักษณะอากาศและข่าวสารแจ้งเตือน ๕ หมวดหมู่ ได้แก่ ๑) ข้อมูลลักษณะอากาศ (สามารถคาดการณ์ล่วงหน้า ๗ วัน) ๒) ข้อมูลโทรมาตร (ประกอบด้วยรูปภาพโทรมาตรและข้อมูลที่วัดได้จากสถานี) ๓) ข้อมูลข่าวสารเตือนภัย ๔) ข้อมูลพยากรณ์อากาศ (WRF) และ ๕) ข้อมูลปริมาณน้ำในเขื่อน ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ อยู่ระหว่างติดตั้งชุดอุปกรณ์ระบบโทรมาตรเพิ่มเติม จำนวน ๑๙๐ แห่ง เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงภัยทั่วประเทศมากขึ้น ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินและสามารถช่วยเหลือตนเองได้ในเบื้องต้นเมื่อเกิดภัยพิบัติ

๑๐.๑.๘ สร้างฐานข้อมูล Big Data สำหรับค่าฝุ่น $PM_{2.5}$ เพื่อคาดการณ์การเกิดค่าฝุ่น $PM_{2.5}$ เกินมาตรฐานและแจ้งเตือนประชาชน โดยเฉพาะพื้นที่ซึ่งมีประชากรกลุ่มเสี่ยงอยู่หนาแน่น และสามารถนำมาใช้ในการสร้างฐานข้อมูล Big Data ของประเทศต่อไปได้ นอกจากนี้ มีการตรวจวัดเทียบระหว่างเครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ($PM_{2.5}$) แบบ Low Cost Sensor กับเครื่องตรวจวัดฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ และเครื่องวัดค่าฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เทคนิค Light Scattering ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานจาก US EPA เพื่อทำการติดตั้งเครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ($PM_{2.5}$) แบบ Low Cost Sensor ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่มีปัญหา

๑๐.๑.๙ พัฒนาระบบการให้บริการผู้ใช้ไฟฟ้ารูปแบบ Digital Service จำนวน ๑๓ กระบวนการ เพื่อยกระดับคุณภาพบริการให้ประชาชนสามารถขอรับบริการเรื่องต่าง ๆ ได้ทุกที่ ทุกเวลา ทำให้ประชาชนได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย โดยจัดทำแอปพลิเคชันที่พัฒนาบนระบบปฏิบัติการ iOS และ Android และระบบการขอใช้ไฟฟ้าผ่านอินเทอร์เน็ต ได้แก่

(๑) **Web Application** ได้แก่ ๑) MEASY สำหรับการขอใช้ไฟฟ้าใหม่สำหรับบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ขอติดตั้งไฟฟ้าชั่วคราว ขอเพิ่มลดขนาดเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้า และอื่น ๆ และ ๒) MEA e-Service สำหรับการตรวจสอบยอดค่าไฟฟ้าค้างชำระ การชำระค่าไฟฟ้าผ่านอินเทอร์เน็ต การตรวจสอบค่าไฟฟ้าย้อนหลัง ๖ เดือน และการสมัครรับการแจ้งเตือนค่าไฟฟ้าทางอีเมล

(๒) **Mobile Application** ได้แก่ ๑) MEA Smart Life สำหรับการให้บริการชำระค่าไฟฟ้า ตรวจสอบประวัติการใช้ไฟฟ้าย้อนหลัง ๖ เดือน ค้นหาสถานที่รับชำระ รับข่าวสารแจ้งเตือน การประกาศดับไฟฟ้า แจ้งไฟฟ้าขัดข้อง ๒) MEA EV สำหรับการให้บริการตรวจสอบสถานีชาร์จและจองหัวชาร์จ พร้อมแสดงเส้นทางไปสถานีชาร์จด้วยระบบแผนที่ GIS ของการไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และ ๓) MEA E-Fix สำหรับการให้บริการติดตั้งระบบไฟฟ้า ได้แก่ งานติดตั้งระบบแสงสว่าง วงจรเต้ารับ ระบบไฟฟ้าเครื่องทำน้ำอุ่น วงจรกริ่งไฟฟ้า และระบบต่อลงดินตู้แผงสวิตช์ไฟฟ้า

(๓) **จัดทำระบบ “MEA e-Bill”** การรับเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์แทนกระดาษผ่าน SMS หรือ e-Mail ได้แก่ ใบแจ้งยอดค่าไฟฟ้า (e-Invoice) ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี (e-Receipt/e-Tax Invoice) และหนังสือเตือนให้ชำระค่าไฟฟ้า (e-Notification)

๑๐.๑.๑๐ ดำเนินโครงการ Demand Driven by DATA (DDD) สร้างฐานข้อมูลความต้องการสินค้าเกษตรของกรมราชทัณฑ์ เพื่อสร้าง Smart Farmer ที่ผลิตสินค้าเกษตรแบบอุตสาหกรรมที่ตรงกับความต้องการของตลาดเพื่อจำหน่ายให้แก่กรมราชทัณฑ์ ซึ่งรวมถึงการจัดทำเมนู การตรวจติดตามคุณภาพ ปริมาณ โภชนาการ เพื่อเป็นกลไกในการสนับสนุนการวางแผนการปลูกและการขายให้แก่เกษตรกร

๑๐.๑.๑๑ ดำเนินโครงการ O2O-E-Commerce เชื่อมโยงการค้าขายของตลาดเครือข่ายพันธมิตรเข้าสู่ระบบ E-commerce (Offline to Online) เพื่อเชื่อมโยงตลาดสดในปัจจุบันให้สามารถค้าขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ได้ ทำให้ผู้ซื้อผู้ขายประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางและการขนส่ง

๑๐.๒ การลดข้อจำกัดด้านกฎหมายที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการทำธุรกิจและการดำรงชีวิตของประชาชน แก้ไขกฎหมายที่ไม่เป็นธรรม ล้าสมัย ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

๑๐.๒.๑ ลดข้อจำกัดด้านกฎหมายที่เป็นปัญหาอุปสรรค ดังนี้

(๑) ผลักดันพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔ และจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เพื่อทำให้การชำระค่าธรรมเนียมเท่ากับการต่ออายุใบอนุญาต เป็นการช่วยลดขั้นตอน ลดเวลาและค่าใช้จ่าย โดยกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตตามบัญชีรายชื่อกฎหมายแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาฯ จำนวน ๑๑ พระราชบัญญัติ ๓๑ ประเภท เช่น ใบอนุญาตจัดตั้งตลาด (พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕) ใบรับจดแจ้งการนำเข้าเพื่อขายเครื่องสำอาง (พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘) สามารถชำระค่าธรรมเนียมและได้รับการต่ออายุใบอนุญาตได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ทำให้ธุรกิจสามารถดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่อง หรือจนกว่าจะมีคำสั่งไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาต

(๒) แก้ไขหรือทบทวนกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการให้บริการด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) จำนวน ๔๘ ฉบับ เช่น การออกประกาศกรมสนับสนุนบริการสุขภาพตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม การแก้ไขประกาศสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติในการนำคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

แก้ไขกฎหมาย การให้บริการด้วยระบบ อิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) ๔๘ ฉบับ

(๓) ปรับปรุงเงื่อนไขวีซ่าประเภทพิเศษ “SMART Visa” เพื่ออำนวยความสะดวกแก่บุคลากรทักษะสูง/ผู้เชี่ยวชาญ นักลงทุน ผู้บริหาร และผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) ที่ประสงค์จะเข้ามาทำงานหรือลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศผ่านวีซ่าประเภทพิเศษ เพื่อดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ นักลงทุน ผู้บริหาร และผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น ให้เข้ามาทำงานหรือลงทุนในไทย โดยจะขยายขอบข่ายให้กว้างขึ้นและจูงใจมากขึ้น รวมถึงผ่อนปรนหลักเกณฑ์ที่มีอยู่เดิม ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยให้สูงขึ้น

๑๐.๒.๒ ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบให้มีความทันสมัยและมีมาตรฐานสากล เพื่ออำนวยความยุติธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศและสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย เช่น พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๔ (ยกเลิกพืชกระท่อมออกจากยาเสพติดให้โทษ) ร่างพระราชบัญญัติฐานข้อมูลสารพันธุกรรม พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เอกชน) ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้) ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. .... ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....

๑๐.๒.๓ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายด้านทรัพย์สินทางปัญญา ได้แก่ ๑) ร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยปรับปรุงข้อยกเว้นความรับผิดของผู้ให้บริการและนำกระบวนการ Notice and Takedown มาใช้แทนการขอคำสั่งศาล การกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษสำหรับการให้บริการ ผลิต ขาย หรือแจกจ่าย ซึ่งบริการ ผลิตภัณฑ์ หรืออุปกรณ์ที่ทำให้มาตรการทางเทคโนโลยีไม่เกิดผล รวมทั้งขยายอายุความคุ้มครองงานภาพถ่าย ๒) ร่างพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยปรับปรุงขั้นตอนการตรวจสอบคำขอรับสิทธิบัตรให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น ปรับปรุงบทบัญญัติเรื่องการบังคับใช้สิทธิตามสิทธิบัตร (CL) ให้ชัดเจน และกำหนดให้ผู้ขอรับสิทธิบัตรเปิดเผยแหล่งที่มาของทรัพยากรพันธุกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นในคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์และอนุสิทธิบัตร รวมทั้งเพิ่มบทบัญญัติเพื่อรองรับการเข้าเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮกว่าด้วยการจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระหว่างประเทศ และ ๓) ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น พ.ศ. .... โดยกำหนดให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี พ.ศ. ๒๕๔๘ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่หมดความจำเป็น หรือไม่มีการใช้บังคับในสภาวการณ์ปัจจุบันหรือมีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่นที่ตราขึ้นในภายหลัง

๑๐.๒.๔ ขับเคลื่อนกิจกรรมการดำเนินการตามข้อเสนอของโครงการศึกษาวิเคราะห์ทบทวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับและกระบวนงานที่เกี่ยวกับการอนุญาต เพื่อลดขั้นตอนการดำเนินการและการอนุญาตที่ไม่จำเป็นหรือเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพและการดำเนินธุรกิจของประชาชน รวมทั้งเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน โดยนำข้อเสนอจากรายงานการศึกษาจากสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) จำนวน ๑,๐๙๔ กระบวนงาน มาขับเคลื่อนให้เกิดผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรมและนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง นอกจากนี้ ยังเป็นการดำเนินการภายใต้ประเด็นกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย (ฉบับปรับปรุง) โดยมีกระบวนงานที่ดำเนินการแล้วเสร็จ มีการขับเคลื่อนให้มีผลสัมฤทธิ์ หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาขับเคลื่อน จำนวน ๘๘๕ กระบวนงาน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๙๐ ของกระบวนงานทั้งหมด ดังนี้ ๑) กระบวนงานที่หน่วยงานขับเคลื่อนและบรรลุผลสัมฤทธิ์แล้ว เช่น การออกกฎกระทรวงรถยนต์รับจ้างผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๔ และกฎกระทรวงกำหนดเครื่องแต่งกาย

เครื่องหมาย ประวัติคนขับรถ บัตรประจำตัวคนขับรถ และการแสดงบัตรประจำตัวคนขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์บริการ ทัศนาจร และรถจักรยานยนต์สาธารณะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้มีการกำกับดูแลบริการรถยนต์ส่วนบุคคลที่สามารถดำเนินการผ่านระบบแอปพลิเคชันได้ การประกาศแพทยสภา ที่ ๕๔/๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติการแพทย์ทางไกลหรือโทรเวช (Telemedicine) และคลินิกออนไลน์ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรฐานการให้บริการของสถานพยาบาลโดยใช้ระบบบริการแพทย์ทางไกล พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อแก้ไขการขอขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม สามารถเปิดใช้บริการโทรเวชกรรมได้ และ ๒) กระบวนงานที่มีแผนการดำเนินงานชัดเจน ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย เช่น การแก้ไขประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง กระบวนการออกใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคม แบบอัตโนมัติ (Automatic License) รวมไปถึงปรับปรุงแก้ไขแบบคำขอที่เกี่ยวข้องและการจัดทำประกาศ กสทช. เรื่อง การอนุญาต รับรอง เห็นชอบ หรือการดำเนินการอื่น โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ การยกเลิกพระราชบัญญัติเลื่อยโซ่ยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ทั้งฉบับ โดยรวมไว้ในบัญชีท้ายร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็น หรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

เรื่องที่ ๑๑ การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย

๑๑.๑ การดำเนินมาตรการป้องกัน “ก่อน” เกิดภัย การให้ความช่วยเหลือ “ระหว่าง” เกิดภัย การแก้ไขปัญหาใน “ระยะยาว” โดยเฉพาะ “ระบบเตือนภัย” ต้องมีการจัดระบบติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง รวมถึงกำหนดมาตรการ “บรรเทาความเดือดร้อน” ของประชาชนให้ได้มากที่สุดและทันท่วงที

๑๑.๑.๑ ก่อนเกิดภัย

(๑) **ซักซ้อมแนวทางการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย** โดยมีบุคลากรฝ่ายปกครองในส่วนภูมิภาค ได้แก่ นายอำเภอ ปลัดอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้ขับเคลื่อนการปฏิบัติ ปัจจุบันได้ดำเนินการแล้ว ทั้ง ๗๖ จังหวัด ๘๗๘ อำเภอ ทำให้ประชาชนที่ประสบสาธารณภัยในพื้นที่ได้รับการแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

(๒) **จัดตั้งศูนย์บรรเทาสาธารณภัย (กระทรวงกลาโหม)** เพื่อติดตามสถานการณ์ภัยแล้ง/อุทกภัย และสรุปผลการปฏิบัติงานเป็นประจำทุกวัน โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำ/พัฒนาแผนที่บูรณาการด้านความมั่นคง (แผนที่สถานการณ์น้ำ) ดำเนินการปรับปรุงแผนบรรเทาสาธารณภัยให้ทันสมัยและสอดคล้องกับร่างแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ฉบับใหม่ (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐) ปรับปรุงการแบ่งมอบพื้นที่รับผิดชอบในการบรรเทาสาธารณภัย รวมทั้งจัดเตรียมกำลังพลและยุทโธปกรณ์ให้พร้อมใช้สนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ ในการบรรเทาสาธารณภัยและให้การช่วยเหลือประชาชนได้อย่างทันท่วงที

(๓) **เตรียมความพร้อมในการป้องกันและรับมือกับสาธารณภัย**

(๓.๑) **ภัยแล้ง** ได้ดำเนินการ ดังนี้ ๑) **สำรวจตรวจสอบพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ** เพื่อการอุปโภคบริโภคให้ครอบคลุมถึงระดับหมู่บ้าน/ชุมชน พร้อมทั้งประสานการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแผนรองรับ เช่น เร่งเก็บกักน้ำ จัดทำแหล่งสำรองน้ำดิบ แผนการวางท่อน้ำประปา และปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเติมน้ำ ๒) **ทบทวนและจัดทำแผนเผชิญเหตุภัยแล้ง**ของจังหวัดให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ๓) **จัดสรรน้ำเพื่อการเกษตร**ตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๔ และวางแผนเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ๔) **เฝ้าระวังและควบคุมไม่ให้มีการปล่อยน้ำเสียลงแม่น้ำ คู คลอง หรือแหล่งน้ำต่าง ๆ** พร้อมทั้งส่งเสริมให้ภาคอุตสาหกรรมจัดการน้ำเสียตามหลัก 3R (Reduce ลดการใช้ Reuse การใช้ซ้ำ และ Recycle นำกลับมาใช้ใหม่) และ ๕) **สร้างการรับรู้ความเข้าใจและให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน**ที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน โดยเฉพาะกรณีการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร ให้ประชาชนเข้าใจถึงสถานการณ์น้ำในพื้นที่

(๓.๒) **อุทกภัย** ได้ดำเนินการ ดังนี้ ๑) **ติดตามข้อมูลสภาวะอากาศและข่าวสาร**จากราชการอย่างใกล้ชิดเตรียมความพร้อมเผชิญเหตุ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ๒) **ทบทวนและปรับปรุงแผนเผชิญเหตุอุทกภัย**ของจังหวัดให้เหมาะสม เช่น ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย รายการเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักรกลสาธารณภัยให้มีความพร้อมใช้งาน และกำหนดจุด/พื้นที่ปลอดภัยเพื่อรองรับการอพยพ และเตรียมแผนการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวที่สอดคล้องกับแนวทางมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ๓) **การระบายน้ำและเพิ่มพื้นที่รองรับน้ำ** เช่น กำจัดผักตบชวา เร่งทำการขุดลอกท่อระบายน้ำ ดูดเลน ทำความสะอาดร่องน้ำ คู คลอง เพื่อกำจัดสิ่งกีดขวางออกจากทางระบายน้ำในพื้นที่เสี่ยงในเขตชุมชน ทั้งนี้ น้ำที่มีการระบายได้กำหนดแนวทางการกักเก็บน้ำไว้ใช้กรณีเกิดสถานการณ์ฝนทิ้งช่วงหรือวิธีการในการลำเลียงน้ำไปยังพื้นที่รองรับน้ำต่าง ๆ ๔) **ตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงสถานที่ใช้กักเก็บน้ำ/กั้นน้ำ** สำรวจตรวจสอบและปรับปรุงให้เกิดความมั่นคงแข็งแรง ๕) **แจ้งเตือนให้ประชาชนทราบในทุกช่องทาง** ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และ ๖) **เตรียมความพร้อมเผชิญเหตุ** เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

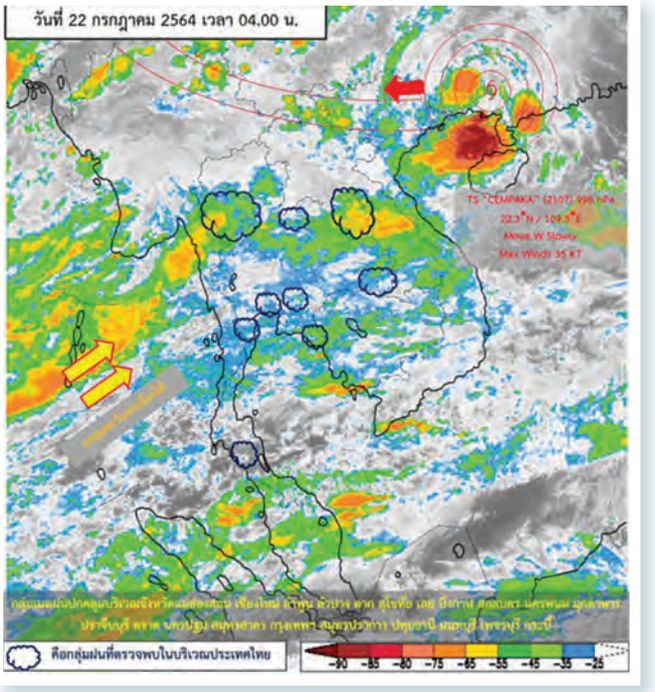

(๔) **บริหารจัดการน้ำในพื้นที่ชลประทานเดิม** โดยการซ่อมแซม/บำรุงรักษา/เพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทานและการบริหารจัดการน้ำ จำนวน ๒๗.๓๒ ล้านไร่

(๕) **ดำเนินการเพื่อลดผลกระทบจากธรณีพิบัติภัยที่เกิดจากธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ** ดังนี้

(๕.๑) **พัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศ** เพื่อสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจจัดการธรณีพิบัติภัยดินถล่มในพื้นที่เสี่ยงธรณีพิบัติภัยในประเทศไทย โดยสำรวจและวิเคราะห์ปัจจัยทางธรณีวิทยา รวมทั้งองค์ประกอบที่สำคัญเพื่อจำแนกพื้นที่อ่อนไหวต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยดินถล่มระดับภูมิภาค สำหรับสนับสนุนการจัดการธรณีพิบัติภัยดินถล่มในระดับท้องถิ่น (จังหวัด) ในพื้นที่เป้าหมาย ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดน่าน อุตรดิตถ์ อุทัยธานี ประจวบคีรีขันธ์ และกระบี่

(๕.๒) **จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยดินถล่มระดับชุมชน** ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากทั้งระบบต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย ๗๕ ตำบล ใน ๘ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ ลพบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ พังงา และภูเก็ต และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย ๓๕ ตำบล ใน ๑๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี ขอนแก่น หนองคาย อุดรธานี นครราชสีมา นครนายก สระแก้ว สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด และกระบี่

(๕.๓) **สร้างโครงข่ายชุมชนเข้มแข็งในพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก** โดยดำเนินโครงการเสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยและโครงการเสริมสร้างการเรียนรู้ธรณีพิบัติภัยให้แก่โรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อธรณีพิบัติภัย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย ๔ ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำสาละวิน ลุ่มน้ำโขง ลุ่มน้ำยม และลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก (จังหวัดตาก เชียงใหม่ แพร่ เลย ตรัง และระนอง) และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย ๔ ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำแม่กลอง ลุ่มน้ำชี ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ และลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก (จังหวัดอุทัยธานี จันทบุรี เพชรบุรี และเลย)

๑๑.๑.๒ ระหว่างเกิดภัย ได้ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓-๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๔ ดังนี้

(๑) **ภัยแล้ง** ประกอบด้วย เงินในเชิงป้องกันภัยหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด วงเงิน ๑๐ ล้านบาท จำนวน ๑๘ จังหวัด เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๔๕.๕๕ ล้านบาท เงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด วงเงิน ๒๐ ล้านบาท และวงเงินขยายจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อช่วยเหลือด้านการเกษตร เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๒๐๐,๙๐๐ บาท

(๒) **อุทกภัย** ประกอบด้วย เงินในเชิงป้องกันภัยหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด วงเงิน ๑๐ ล้านบาท จำนวน ๗ จังหวัด รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๐.๔๗ ล้านบาท และเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด วงเงิน ๒๐ ล้านบาท และวงเงินขยาย จำนวน ๕๑ จังหวัด เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๕๖๓.๘๓ ล้านบาท นอกจากนี้ ได้มีการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและอุทกภัยในพื้นที่ต่าง ๆ เช่น ดำเนินโครงการบรรเทาอุทกภัยอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา นครศรีธรรมราช และชัยภูมิ ดำเนินโครงการคลองระบายน้ำหลากบางบาล-บางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และดำเนินโครงการประตูระบายน้ำลำน้ำพุง-น้ำก่ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร

๑๑.๑.๓ การแก้ไขปัญหาในระยะยาว

(๑) เตรียมความพร้อมด้านการแจ้งเตือน

(๑.๑) ได้จัดให้มีหอเตือนภัยในพื้นที่เสี่ยงภัย จำนวน ๓๒๘ แห่ง เพื่อเป็นเครื่องมือในการแจ้งเตือนภัยให้ประชาชนได้อย่างทั่วถึงและทันท่วงที สามารถลดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศในเรื่องความปลอดภัยเมื่อเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ติดตั้งเพิ่มเติมในพื้นที่เสี่ยงภัย จำนวน ๑๐ แห่ง

(๑.๒) ได้ติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) ในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยและดินถล่ม เช่น พื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบเชิงเขา เพื่อเป็นกลไกในการติดตามสถานการณ์เฝ้าระวังและเตือนภัยที่เกิดจากน้ำท่วมฉับพลัน ปัจจุบันมีการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้าแล้ว จำนวน ๑,๗๙๖ สถานี ครอบคลุม ๕,๔๙๓ หมู่บ้าน โดย ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีผลการแจ้งเตือนภัย รวม ๖๔๑ ครั้ง ครอบคลุม ๒,๑๐๑ หมู่บ้าน ดังนี้

ระดับการแจ้งเตือน	จำนวน (ครั้ง)	จำนวน (หมู่บ้าน)
ระดับเฝ้าระวัง (สีเขียว)	๒๙๓	๙๑๙
ระดับเตรียมพร้อม (สีเหลือง)	๒๕๖	๘๖๓
ระดับเฝ้าอพยพ (สีแดง)	๙๒	๓๑๙

(๒) เตรียมความพร้อมด้านการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน เครือข่าย อาสาสมัครด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดังนี้

(๒.๑) จัดฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) จำนวน ๒ รุ่น รุ่นละ ๔๐ คน และอบรมหลักสูตรการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในที่สูง จำนวน ๒ รุ่น ได้แก่ รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ และรุ่นที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๕ มกราคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดชัยนาท มีผู้ผ่านการฝึกอบรมและมีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน ๘๐ คน

(๒.๒) จัดฝึกอบรมในโครงการรวมพลคนกู้ภัยขององค์การสาธารณกุศล จำนวน ๔ รุ่น ดำเนินการเสร็จแล้ว จำนวน ๒ รุ่น ได้แก่ รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๓-๔ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดนครราชสีมา มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑๐๐ คน และรุ่นที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดอุบลราชธานี มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑๐๐ คน

(๒.๓) ดำเนินโครงการศูนย์เตรียมพร้อมป้องกันภัยประจำชุมชน/หมู่บ้าน ในพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ยโสธร และจังหวัดอุบลราชธานี ดำเนินการแล้ว ๑ จังหวัด คือจังหวัดนครศรีธรรมราช รวม ๓ รุ่น

(๓) **เตรียมความพร้อมด้านการฝึกกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า)** ในพื้นที่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑-๑๘ (ศปภ. เขต) ได้แก่ ๑) **การฝึกในรูปแบบการฝึกเฉพาะหน้าที่ (Function Exercise: FEX)** โดยการใช้สถานการณ์สมมติแบบออนไลน์ เพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติการสนับสนุนและทดสอบการปฏิบัติงานในกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า) โดยดำเนินการฝึกเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ ศูนย์ ปภ. เขต ๑๐ ลำปาง และ ศปภ. เขต ๑๒ สงขลา และ ๒) **การฝึกในรูปแบบการฝึกบนโต๊ะ (The Table Top Exercise: TTX)** เป็นการฝึกทบทวนกระบวนการเตรียมการด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติการสนับสนุนและทดสอบการปฏิบัติงานในกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า) ผ่านระบบถ่ายทอดสัญญาณภาพและเสียงประชุมทางไกล โดยดำเนินการฝึกเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๙ แห่ง ได้แก่ ศปภ. เขต ๒-๔, ๖-๗, ๑๓-๑๔ และ ศปภ. เขต ๑๗-๑๘

(๔) **เตรียมความพร้อมด้านเครื่องจักรกลสาธารณภัย** เป็นการเตรียมพร้อมด้านครุภัณฑ์เครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเครื่องมืออุปกรณ์สาธารณภัย ที่มีความพร้อมใช้งานจากระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลเครื่องจักรกลด้านสาธารณภัย การซ่อมปรับปรุงสภาพ (ซ่อมใหญ่) เครื่องจักรกล และการจัดหาเครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเครื่องมืออุปกรณ์ ให้เพียงพอต่อการช่วยเหลือประชาชน ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนเครื่องจักรกล ยานพาหนะ และอุปกรณ์สาธารณภัย มีความพร้อมในการป้องกันและฟื้นฟูสาธารณภัยรวมทั้งสิ้น จำนวน ๙,๒๔๐ รายการ ประจำอยู่ในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑-๑๘ ที่ครอบคลุมในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด ทั้งนี้ ได้จัดเตรียมกำลังคน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักรกลสาธารณภัยให้มีความพร้อมปฏิบัติงานตามแผนเผชิญเหตุตลอด ๒๔ ชั่วโมง หรือเมื่อมีการร้องขอจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยบูรณาการหน่วยปฏิบัติการทั้งฝ่ายพลเรือน หน่วยทหาร ตลอดจนภาคเอกชนเข้าดำเนินการในการแก้ไขปัญหาโดยให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหากรณีน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชาชนเป็นลำดับแรก พร้อมทั้งกำหนดแบ่งพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบและมอบหมายหน่วยงาน/ภารกิจ ตลอดจนหน่วยสนับสนุนให้ครอบคลุมในแต่ละพื้นที่

๑๑.๒ การเร่งพัฒนาการปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรไม่ให้พืชผลทางการเกษตรได้รับความเสียหายจากการขาดแคลนน้ำ โดยได้ดำเนินโครงการปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่การเกษตรที่ประสบภัยแล้ง จำนวน ๒๑๕.๐๖ ล้านไร่ และสนับสนุนการปฏิบัติการฝนหลวงและบริการด้านการบิน โดยจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน ๑๘ หน่วย ปัจจุบันได้ปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่เป้าหมาย โดยขึ้นบินปฏิบัติการฝนหลวง ๑,๓๘๐ วัน ส่งผลให้มีฝนตก ๑,๓๐๒ วัน

๑๑.๓ ผลการบริหารจัดการน้ำท่วม-แล้ง

๑๑.๓.๑ ความเสียหายที่เกิดจากสถานการณ์ภัยแล้ง จากสถิติภัยแล้งในรอบ ๑๐ ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ ถึงปัจจุบัน พบว่า ปี ๒๕๖๒ เป็นปีที่มีสถานการณ์ภัยแล้งรุนแรงเป็นลำดับ ๒ รองจากปี ๒๕๕๘ แต่การบริหารจัดการน้ำในเชิงป้องกัน โดยการวิเคราะห์คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำล่วงหน้า นำไปสู่การกำหนดมาตรการและจัดหาแหล่งน้ำสำรอง ทำให้มีหมู่บ้านที่ได้รับการประกาศสถานการณ์ภัยแล้งเพียง ๓๐ จังหวัด ๘๙๑ ตำบล ใน ๗,๖๖๒ หมู่บ้าน น้อยกว่าการบริหารจัดการน้ำในหลายปีที่ผ่านมา ที่สำคัญ คือ การบริหารจัดการน้ำในฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔ มีการประกาศภัยแล้งเพียง ๙ หมู่บ้าน

๑๑.๓.๒ ความเสียหายที่เกิดจากสถานการณ์น้ำท่วมและอุทกภัย รัฐบาลใช้แนวทางการทำงานเชิงป้องกัน ตั้งแต่การวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง การแจ้งเตือนล่วงหน้า และการบริหารจัดการแหล่งน้ำที่แต่ละหน่วยงานรับผิดชอบร่วมกัน เช่นเดียวกับการบริหารจัดการในฤดูแล้ง ทำให้ปี ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นปีแรกที่รัฐบาลเข้ามาบริหารงาน มีความเสียหายเพียง ๙๔ ล้านบาท ต่ำสุดในรอบ ๙ ปี และปี ๒๕๖๓ มีพื้นที่ประสบอุทกภัย ๕๘ จังหวัด มูลค่าความเสียหาย ๒๒๓ ล้านบาท ต่ำสุดเป็นลำดับที่ ๓ ในรอบ ๙ ปี นับตั้งแต่เกิดมหาอุทกภัยในปี ๒๕๕๔

เรื่องที่ ๑๒ การสนับสนุนให้มีการศึกษา การรับฟังความเห็นของประชาชน และการดำเนินการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

๑๒.๑ การเสริมสร้างวัฒนธรรมการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ได้กำหนดจัดการฝึกอบรม “การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองและวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยในโรงเรียนเอกชน” จำนวน ๔ รุ่น รุ่นละ ๒๐๐ คน ทั้งนี้ ได้จัดอบรมแล้ว ๒ รุ่น คือ รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔ และรุ่นที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๓-๕ เมษายน ๒๕๖๔

๑๒.๒ การจัดประกวดหมู่บ้านต้นแบบประชาธิปไตยดีเด่น การจัดอบรมเจ้าหน้าที่ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย ในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๓-เมษายน ๒๕๖๔ ดังนี้ ๑) จัดการประกวดหมู่บ้านต้นแบบประชาธิปไตยดีเด่น จำนวน ๗๖ จังหวัด จังหวัดละ ๓ รางวัล (๒๒๘ หมู่บ้าน) ๒) จัดอบรมผู้ช่วยจ่า จำนวน ๔๒ จังหวัด จังหวัดละ ๑ คน และวิทยากรแกนนำระดับอำเภอ จำนวน ๕๐๙ อำเภอ รวม ๕๕๑ คน และ ๓) หมู่บ้านจัดกิจกรรมส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยผ่าน “๑ กิจกรรม ๑ เดือน ๑ หมู่บ้าน” ในช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๒๒๓,๔๒๓ ครั้ง โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๔,๑๐๘,๙๙๕ คน

ภาคผนวก

สรุปผลการดำเนินงานบริหารจัดการสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) และมาตรการช่วยเหลือเยียวยา

๑. การบริหารจัดการของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ที่เริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ โดยพบครั้งแรกในเมืองอู่ฮั่น สาธารณรัฐประชาชนจีน และเริ่มมีการระบาดในประเทศไทยตั้งแต่วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๓ โดยพบผู้ป่วยยืนยัน ๑ ราย ต่อมาเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓ องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ได้ประกาศให้การระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ เป็น “ภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ” (Public Health Emergency of International Concern) ซึ่งประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ จากเหตุการณ์การแพร่ระบาดทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านสังคม การดำเนินชีวิต สุขภาพ และเศรษฐกิจของประเทศ

รัฐบาลได้จัดตั้ง **“ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) หรือศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ (ศบค.)”** และคณะกรรมการบริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้อำนวยการศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ และได้มีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการด้านต่าง ๆ เพื่อบริหารสถานการณ์ ซึ่งได้กำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาด มาตรการด้านการแพทย์และสาธารณสุข และมาตรการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ ทำให้ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับจากสถาบันโลวี่ (Lowy Institute) (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔) เป็นประเทศที่สามารถบริหารจัดการสถานการณ์การแพร่ระบาดอยู่ในอันดับที่ ๔ ของโลก จากประเทศที่สำรวจทั้งหมด ๙๘ ประเทศ รวมทั้ง Global COVID-19 Index (GCI) จัดให้ประเทศไทยเป็นอันดับ ๑ การฟื้นตัวของแต่ละประเทศจากสถานการณ์ของโควิด-๑๙ จาก ๑๘๔ ประเทศทั่วโลก ด้วยคะแนนรวม ๘๒.๒๗ และจัดอยู่ในกลุ่มเรตติ้ง ๕ คือ ประเทศที่บรรเทาการระบาดของไวรัสได้ก้าวหน้าที่สุดในโลก

ในช่วงต้นปี ๒๕๖๔ ประเทศไทยและทั่วโลกได้เผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ระลอกใหม่ และการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ สายพันธุ์ใหม่ โดยในประเทศไทยได้มีสถานการณ์การแพร่ระบาดระลอกใหม่ในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ และช่วงเดือนเมษายน ๒๕๖๔ และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ สายพันธุ์เดลต้าในช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นสถานการณ์การแพร่ระบาดที่รุนแรงและลุกลามไปทั่วประเทศ เป็นการติดเชื้อในสถานประกอบการ โรงงาน แคมป์คนงาน ตลาด ชุมชน และครอบครัว ทำให้มีจำนวนผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องกระจายไปทั่วประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลเป็นพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดอย่างมากและกระจายเป็นวงกว้าง นายกรัฐมนตรีในฐานะผู้อำนวยการศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ จึงได้มีคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๖/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ จัดตั้ง **“ศูนย์บูรณาการแก้ไขสถานการณ์โควิด-๑๙ ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล”** ขึ้นภายใต้ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ เพื่อกำหนดแนวทางการบูรณาการ ขับเคลื่อน เร่งรัด และติดตามการปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลให้คลี่คลายโดยเร็วตามนโยบาย แนวทาง หลักเกณฑ์ และมาตรการที่รัฐบาลหรือศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ กำหนด และคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๗/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อการบูรณาการด้านการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อบูรณาการ ขับเคลื่อน เร่งรัด และติดตามการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐในภารกิจด้านการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

ผังโครงสร้างศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙

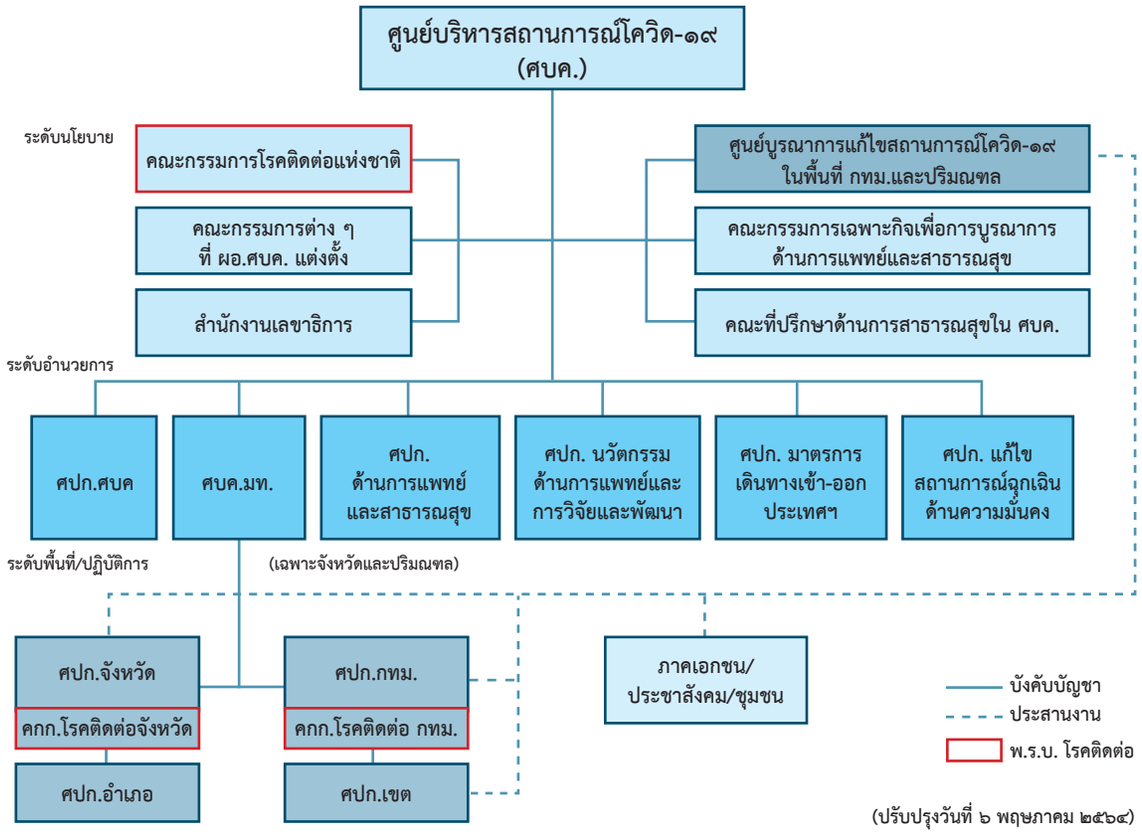

รัฐบาลและศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ ได้มีการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ การติดตามสถานการณ์การแพร่ระบาดทั่วไป ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ ได้มีการติดตามสถานการณ์การแพร่ระบาดอย่างใกล้ชิดเป็นประจำทุกวัน และนำข้อมูลสถานการณ์การแพร่ระบาดมาประกอบการพิจารณากำหนดมาตรการในด้านต่าง ๆ โดยข้อมูลดังกล่าวประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานการณ์ทั่วโลก (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

- พบผู้ติดเชื้อโควิด-๑๙ สะสม ๑๙๔,๔๑๐,๐๓๔ ราย
- ยอดผู้เสียชีวิต จำนวน ๔,๑๖๘,๔๕๙ ราย (อัตราเสียชีวิตร้อยละ ๒.๑๔)
- รักษาหายแล้ว จำนวน ๑๗๖,๔๖๙,๙๖๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๗๗ ของผู้ติดเชื้อโควิด-๑๙ ทั้งหมด

๑.๑.๒ ลำดับประเทศที่มีผู้ติดเชื้อสะสม

- สหรัฐอเมริกา จำนวน ๓๕,๑๘๔,๖๗๑ ราย
- สาธารณรัฐอินเดีย จำนวน ๓๑,๓๗๑,๔๘๖ ราย
- สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล จำนวน ๑๙,๖๗๐,๕๓๔ ราย
- สหพันธรัฐรัสเซีย จำนวน ๖,๑๐๒,๔๖๙ ราย
- สาธารณรัฐฝรั่งเศส จำนวน ๕,๙๗๘,๖๙๕ ราย
- ประเทศไทยอยู่ใน**ลำดับที่ ๔๗** มีผู้ติดเชื้อสะสม จำนวน **๔๙๗,๓๐๒ ราย**

๑.๒ การติดตามสถานการณ์การแพร่ระบาดในประเทศไทย และการกำหนดมาตรการสำคัญที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาด

๑.๒.๑ พื้นที่และห้วงการระบาดและมาตรการสำคัญ

พื้นที่/ห้วงการระบาด	สถานการณ์	มาตรการสำคัญ	ผลการดำเนินงาน
จังหวัดสมุทรสาคร วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๓	พบการระบาดคลัสเตอร์ใหม่ในจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นแรงงานจากสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเป็นหลัก โดยเป็นแรงงานสำคัญในอุตสาหกรรมประมงของประเทศ มีผู้ติดเชื้อมากกว่า ๑,๓๐๐ คน	**รัฐบาลและจังหวัด** ๑. ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน (ล็อกดาวน์) ในเขตพื้นที่ระบาดและระงับการเข้า-ออกพื้นที่เสี่ยง ๒. จัดตั้งที่กักกันในพื้นที่ระบาด ตลาด และในโรงงาน ๓. ตรวจหาเชื้อเชิงรุก ๔. ส่งต่อผู้ป่วยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลและโรงพยาบาลสนาม	ควบคุมการระบาดได้ในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๖๔
จังหวัดระยอง ในช่วงปลายเดือนธันวาคม ๒๕๖๓	พบคลัสเตอร์การระบาดที่จังหวัดระยอง ซึ่งเชื่อมโยงกับบ่อนการพนัน	**รัฐบาลและจังหวัด** ๑. ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่ระบาด ระงับการเข้า-ออกในจังหวัดและพื้นที่เสี่ยง ๒. ตรวจหาเชื้อเชิงรุก ๓. ส่งผู้ป่วยไปรับการรักษาที่โรงพยาบาล	- แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำผิดกรณีการเข้าเมืองผิดกฎหมาย และคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำความผิดกรณีสถานที่เล่นการพนัน โดยมีการรายงานความคืบหน้าทุก ๑ เดือน - แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงในส่วนของข้าราชการตำรวจ จำนวน ๒๔๙ นาย (ตั้งแต่ระดับผู้บัญชาการลงมา) ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการฯ - สามารถควบคุมการระบาดได้

พื้นที่/ห้วงการระบาด	สถานการณ์	มาตรการสำคัญ	ผลการดำเนินงาน
ถนนทองหล่อ กรุงเทพมหานคร ในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๖๔ ถึงปัจจุบัน	พบคลัสเตอร์การระบาดใหม่จากสถานบันเทิงย่านทองหล่อ-เอกมัย เป็นสายพันธุ์ใหม่	**รัฐบาลและกรุงเทพมหานคร** - ประกาศเพิ่มมาตรการและข้อกำหนดสำคัญ เช่น ปิดสถานบันเทิงและปิดสถานที่เสี่ยง - ตรวจหาเชื้อเชิงรุก - จัดตั้งโรงพยาบาลสนาม/แก้ปัญหาการเข้าระบบรักษาพยาบาล - ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในเขตพื้นที่ระบาดและเพิ่มมาตรการควบคุม	อยู่ระหว่างการควบคุมการระบาด

๑.๒.๒ สถานการณ์การแพร่ระบาดในประเทศไทย

(๑) **สถานการณ์ผู้ติดเชื้อ/ผู้ป่วย/ผู้เสียชีวิต** โดย ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีผู้ติดเชื้อ/ผู้ป่วยโควิด-๑๙ รายใหม่ จำนวน ๑๕,๓๓๕ ราย เป็นการรายงานจากระบบบริการ จำนวน ๑๔,๖๗๕ ราย ผู้ต้องขังในทัณฑสถาน/เรือนจำ จำนวน ๖๔๑ ราย และผู้ที่เดินทางมาจากต่างประเทศ จำนวน ๑๙ ราย รวมผู้ติดเชื้อยืนยันสะสม จำนวน ๔๙๗,๓๐๒ ราย ทั้งนี้ มีผู้ป่วยรักษาหายแล้ว จำนวน ๓๓๔,๖๙๓ ราย เพิ่มขึ้น จำนวน ๖,๙๐๔ ราย และมีผู้เสียชีวิต จำนวน ๔,๐๕๙ ราย เพิ่มขึ้น จำนวน ๑๒๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๒

(๒) **มาตรการสำคัญของรัฐบาล** จากสถานการณ์การระบาดของโควิด-๑๙ ที่มีการกลายพันธุ์เป็นหลายสายพันธุ์ยังคงทวีความรุนแรงมากขึ้นอย่างต่อเนื่องจนเสี่ยงที่จะเกิดภาวะวิกฤตด้านสาธารณสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ดังนั้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องยกระดับความเข้มข้นของมาตรการและการบังคับใช้อย่างจริงจังเพิ่มขึ้นจากข้อกำหนดที่ได้ประกาศไว้ก่อนหน้า เพื่อเร่งแก้ไขและบรรเทาสถานการณ์ฉุกเฉินให้คลี่คลายลงโดยเร็วที่สุด โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีในฐานะผู้อำนวยการศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ ได้ออกข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๒๘) โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เป็นเวลาอย่างน้อย ๑๔ วัน มีสาระสำคัญ เช่น การกำหนดพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวดเป็น ๑๓ จังหวัด การลดและจำกัดการเคลื่อนย้ายการเดินทางโดยเฉพาะการเข้า-ออกพื้นที่ ๑๓ จังหวัด การห้ามออกนอกเคหสถานตั้งแต่เวลา ๒๑.๐๐-๐๔.๐๐ น. การให้เปิดกิจการ/กิจกรรมที่มีความจำเป็นต่อการใช้ชีวิตประจำวันเท่านั้น โดยให้มีมาตรการทางสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด และการปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้ง (Work From Home) ขั้นสูงสุดเต็มจำนวน ทั้งนี้ จะได้มีการปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาด

๑.๓ การกำหนดมาตรการป้องกันและยับยั้งการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

๑.๓.๑ มาตรการป้องกันและสกัดกั้นการนำเชื้อไวรัสเข้าสู่ประเทศไทย

(๑) **เข้มงวดกวดขันและเฝ้าระวังพื้นที่ชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีการแพร่ระบาด** เพื่อป้องกันการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายและไม่ผ่านการตรวจคัดกรองโรค โดยมีกองกำลังป้องกันชายแดนที่มีการจัดและวางกำลังรอบประเทศ ทั้งทางบก ทางทะเล และตามแนวลำน้ำที่เป็นเส้นเขตแดน โดยทำการจัดตั้งจุดตรวจตามช่องทาง/เส้นทางจากแนวชายแดน การจัดกำลังลาดตระเวนและเฝ้าตรวจบริเวณช่องทาง/ท่าข้ามธรรมชาติที่เป็นช่องทางเสี่ยงหรือล่อแหลมในการลักลอบเข้ามา การใช้เครื่องมือพิเศษในการเฝ้าตรวจพื้นที่ที่ไม่สามารถวางกำลังหรือไม่สามารถเข้าถึงได้ เช่น การติดตั้งระบบกล้องวงจรปิดและใช้โดรนหรืออากาศยานไร้คนขับ (Unmanned Aerial Vehicle: UAV) บินตรวจการตามห้วงระยะเวลา ทั้งกลางวันและกลางคืน รวมทั้งการเพิ่มระบบส่องสว่างในพื้นที่ตรวจการณ์

(๒) **เสริมสร้างศักยภาพการรับมือกับการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในประเทศเพื่อนบ้าน** โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างระบบควบคุมโรคตามแนวชายแดน เช่น แนวชายแดนไทย-กัมพูชา แนวชายแดนไทย-ลาว และแนวชายแดนไทย-เมียนมา

(๓) **สกัดกั้นการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย** โดยเข้าตรวจโรงงานและสถานประกอบการต่าง ๆ ทั้งนี้ จะใช้กำลังตำรวจเป็นหลักในการกวดขัน สืบสวน สอบสวน จับกุมกลุ่มผู้กระทำความผิด/ผู้ลักลอบเข้าเมือง/ผู้นำพา โดยจะดำเนินการทางคดีและกระบวนการทางกฎหมายอย่างเข้มข้น รวมทั้งบูรณาการการดำเนินการร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งจุดตรวจ/ด่านตรวจ จุดสกัด และชุดสายตรวจร่วมตามเส้นทางคมนาคมต่าง ๆ ในพื้นที่ตอนในเพื่อตรวจค้น สกัดกั้น และจับกุมยานพาหนะที่นำพาผู้ลักลอบเข้าเมือง รวมถึงการตรวจสถานที่ซึ่งอาจเป็นแหล่งพักพิงของผู้ลักลอบเข้าเมือง

(๔) **บริหารจัดการการเดินทางเข้าประเทศไทยทางบก** โดยให้คนสัญชาติไทยเดินทางผ่านจุดผ่านแดนถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนใน ๒๒ จังหวัด ๒๔ ช่องทาง ได้ตั้งแต่วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๓ เป็นต้นมา วันละไม่เกินช่องทางละ ๑๐๐ คน ซึ่งผู้เดินทางต้องมีใบรับรองแพทย์และหนังสือรับรองการเดินทาง และให้จังหวัดตรวจคัดกรองและกักกันผู้เดินทางในสถานที่กักกันตัวในพื้นที่ของจังหวัดตามแนวทางที่กรมควบคุมโรคกำหนด

(๕) **สนธิกำลังพลและยุทโธปกรณ์พิเศษต่าง ๆ** ในการตรวจคัดกรองโรคบริเวณแนวชายแดนที่เป็นจุด/ช่องทางผ่านแดนเข้า-ออก ทั้งในพื้นที่ทางบก ทางน้ำ รวมถึงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและดอนเมือง

(๖) **ดำเนินการเกี่ยวกับพื้นที่กักกันโรคแห่งรัฐ (State Quarantine) และสถานที่กักกันโรคระดับพื้นที่ (Local Quarantine)** โดยได้จัดบุคลากรทางการแพทย์และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในการควบคุมและดูแลผู้ที่เดินทางมาจากต่างประเทศผ่านช่องทางท่าอากาศยานและเข้ารับการกักกันตัว ณ พื้นที่กักกันโรคแห่งรัฐ จัดเตรียมสถานที่กักกันตัวในพื้นที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่กักกันโรคแห่งรัฐที่พร้อมใช้งาน จำนวน ๓,๔๗๕ แห่ง รองรับได้ ๗๒,๐๓๑ คน และสถานที่กักกันโรคทางเลือก (Alternative Quarantine) จำนวน ๑๑๕ แห่ง รองรับได้ ๗,๗๖๐ คน รวมทั้งได้จัดตั้งสถานกักกันโรคในหน่วยทหารเป็นพื้นที่กักกันโรค จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ ที่อาคารรับรองกองทัพเรือสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และโรงเรียนการบินกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓-กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีผู้เข้ารับการกักตัวจำนวนทั้งสิ้น ๒๑๖,๔๘๙ คน สามารถตรวจคัดกรองและตรวจพบผู้ติดเชื้อ จำนวน ๑,๗๕๘ คน

๑.๓.๒ มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดโควิด-๑๙ ภายในประเทศ

(๑) **บังคับใช้มาตรการป้องกันโรค การห้ามออกนอกเคหสถาน และห้ามรวมกลุ่มชุมนุมมั่วสุม** โดยการตั้งจุดตรวจ/ด่านตรวจร่วมตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อควบคุม/จำกัดการเคลื่อนย้าย/การอำนวยความสะดวก/รณรงค์ประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือประชาชนในการตระหนักและปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคอย่างเข้มงวด รวมทั้งจัดชุดสายตรวจร่วม ลาดตระเวนและเฝ้าตรวจพื้นที่เสี่ยง/ล่อแหลมต่อการรวมกลุ่ม/มั่วสุมเพื่อกระทำกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดและการก่ออาชญากรรมต่าง ๆ โดยการปฏิบัติจะเน้นการตักเตือนและประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ

(๒) **ยกระดับการบังคับใช้มาตรการควบคุมในการตรวจคัดกรอง การชะลอหรือการสกัดกั้นการเดินทางของประชาชน**ในพื้นที่รอยต่อระหว่างจังหวัดจากพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวดไปยังพื้นที่จังหวัดอื่น ๆ จำนวน ๑๓ จังหวัด ตามข้อกำหนดฯ ฉบับที่ ๒๘ โดยได้เข้มงวดกวดขันการเดินทางข้ามจังหวัดเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งขอความร่วมมือจากประชาชนในการดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับห้วงการบังคับใช้ข้อกำหนดฯ ฉบับที่ ๒๗ (ค่าเฉลี่ยการเดินทาง ๗๔๓,๙๕๓ คนต่อวัน) มีสถิติลดลงร้อยละ ๑๐

(๓) **จัดชุดตรวจสถานประกอบการ/กิจการ/กิจกรรมที่ได้รับการผ่อนคลายตามข้อกำหนดฯ** โดยได้จัดตั้งชุดตรวจฯ จำนวน ๘๙๐ ชุด เพื่อควบคุม ติดตาม กำกับดูแล การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ และให้คำแนะนำแก่สถานประกอบการและประชาชนทั่วไปในการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคที่กำหนด โดยในช่วงแรกของการบังคับใช้มาตรการพบว่า ร้อยละของกิจการที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรการมีอัตราสูง แต่เมื่อได้รับการตรวจชี้แจงทำความเข้าใจพบว่า ร้อยละของกิจการที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรการมีอัตราลดลง

๑.๓.๓ มาตรการดูแลและให้ความช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ โดยได้อำนวยความสะดวกให้คนไทยเดินทางกลับประเทศผ่านช่องทางต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น ๒๔๖,๓๖๒ คน ดังนี้

ช่องทางการเดินทาง	ยอดสะสมคนไทยเดินทางกลับประเทศ (คน)	ห้วงเวลา
ท่าอากาศยาน	๒๐๑,๐๘๓	๕ เมษายน ๒๕๖๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔
ด่านชายแดนทางบก	๔๒,๔๑๘	๑๖ เมษายน ๒๕๖๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔
ด่านทางน้ำ	๒,๘๖๑	๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔

นอกจากนี้ ได้อำนวยความสะดวกในการออกหนังสือรับรองเพื่อเดินทางเข้าราชอาณาจักร (Certificate of Entry: COE) เพื่อรองรับมาตรการคัดกรองผู้เดินทางจากต่างประเทศในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และพัฒนาระบบลงทะเบียนออนไลน์เพื่อขอรับ COE โดย ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มียอดสะสมการออก COE ให้คนไทย จำนวน ๒๐๑,๕๙๐ คน และให้ชาวต่างชาติ จำนวน ๒๐๒,๔๘๐ คน รวมทั้งการออก COE ให้แก่คนไทยและชาวต่างชาติที่ประสงค์จะเดินทางเข้ามาในโครงการ Phuket Sandbox และ Samui Plus Model นับตั้งแต่ช่วงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ เพื่อรองรับนโยบายเปิดประเทศต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วย

๑.๔ มาตรการด้านการรักษาพยาบาลและความพร้อมด้านเวชภัณฑ์และยา

๑.๔.๑ มาตรการด้านการรักษาพยาบาล จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในประเทศไทย ระลอกเดือนเมษายน ๒๕๖๔ มีการระบาดเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งพบผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก และพบการระบาดของโรคในชุมชนและครอบครัวขยายเป็นวงกว้าง ส่วนในพื้นที่ต่างจังหวัดพบผู้ติดเชื้อเดินทางกลับภูมิลำเนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งคาดการณ์สถานการณ์เตียงรองรับผู้ป่วยโควิด-๑๙ และอัตราการครองเตียงที่มีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งอาจไม่เพียงพอต่อการรองรับผู้ป่วยในอนาคต ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ จึงมีการปรับรูปแบบและวิธีการการดูแลรักษาผู้ป่วย โดยการจัดระบบบริการดูแลผู้ป่วยโควิด-๑๙ ที่ไม่มีอาการหรือกลุ่มที่มีอาการน้อยแยกกักรักษาตัวที่บ้าน (Home Isolation: HI) หรือโรงพยาบาลสนามในชุมชน (Community Isolation: CI) เพื่อปรับให้เตียงรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลมีความเพียงพอต่อการให้การรักษากลุ่มผู้ป่วยที่มีความเสี่ยง มีอาการปานกลาง และมีอาการรุนแรงที่มีความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต พร้อมทั้งจัดระบบรักษาพยาบาลในภูมิภาครองรับการส่งต่อผู้ป่วยจากพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลกลับไปรักษาพยาบาลยังภูมิลำเนา นอกจากนี้ กรุงเทพมหานครมีการปรับรูปแบบให้มีบริการในชุมชนเป็นทีมบริการปฐมภูมิ หรือ Comprehensive COVID-19 Response Team: CCR Team จำนวน ๒๖๐ ทีม ดำเนินการทั้งตรวจคัดกรอง ฉีดวัคซีน ตรวจรักษาพยาบาลที่บ้าน และส่งต่อการรักษา ทำให้สามารถจัดบริการได้ถึงในชุมชน อีกทั้งยังมีการปรับวิธีการตรวจคัดกรองโดยใช้ชุดตรวจ Antigen Test Kit (ATK) ซึ่งทำให้ทราบผลได้เร็วขึ้น

๑.๔.๒ สถานการณ์เตียงรองรับผู้ป่วยโควิด-๑๙ ในพื้นที่รวม ๑๒ เขตสุขภาพ โรงพยาบาล โรงพยาบาลสนาม และหอผู้ป่วยเฉพาะกิจ (Hospitel)

พื้นที่/สถานที่	จำนวน (เตียง)	การครองเตียง		คงเหลือ	
		จำนวน (เตียง)	ร้อยละ	จำนวน (เตียง)	ร้อยละ
รวม ๑๒ เขตสุขภาพ	๑๑๑,๔๕๔	๘๐,๖๔๐	๗๒.๓๕	๓๐,๘๑๔	๒๗.๖๕
โรงพยาบาล	๕๘,๗๘๙	๔๘,๐๘๘	๘๑.๘๐	๑๐,๗๐๑	๑๘.๒๐
โรงพยาบาลสนาม	๓๕,๓๔๙	๒๒,๓๖๔	๖๓.๒๗	๑๒,๙๘๕	๓๖.๗๓
หอผู้ป่วยเฉพาะกิจ (Hospitel)	๑๗,๓๑๖	๑๐,๑๘๘	๕๘.๘๔	๗,๑๒๘	๔๑.๑๖

การเตรียมความพร้อมเตียงสำหรับรองรับผู้ป่วยโควิด-๑๙ จำนวนทั้งสิ้น ๒๒๒,๙๐๘ เตียง ปัจจุบันมีการครองเตียงไปแล้ว จำนวน ๑๖๑,๒๘๐ เตียง คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๓๕ คงเหลือเตียงที่สามารถรองรับผู้ป่วยได้ จำนวน ๖๑,๖๒๘ เตียง คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๖๕

๑.๔.๓ สถานการณ์เตียงรองรับผู้ป่วยโควิด-๑๙ ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ของสถานพยาบาลทุกสังกัด จำนวน ๙ หน่วยงาน จำนวน ๓๖,๙๗๗ เตียง รับผู้ป่วยแล้ว จำนวน ๓๗,๖๖๘ เตียง และรองรับได้เพิ่มเติม จำนวน ๖๙๑ เตียง

รายงานสถานการณ์เตียงในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

หน่วยงาน	เตียงทั้งหมด	ครองเตียงทั้งหมด	เตียงว่าง	อัตราครองเตียง
กรุงเทพมหานคร	๓,๕๙๔	๓,๖๒๗	-๓๓	๑๐๐.๙
โรงเรียนแพทย์	๒,๗๕๘	๒,๔๒๔	๓๓๔	๘๗.๙
กระทรวงกลาโหม	๘๕๓	๙๙๖	-๑๔๓	๑๑๖.๘
โรงพยาบาลตำรวจ	๑๘๘	๓๖๙	-๑๘๑	๑๙๖.๓
เอกชน	๒๒,๘๔๒	๒๓,๗๙๕	-๙๕๓	๑๐๔.๒
กรมการแพทย์	๒,๖๖๕	๒,๔๒๕	๒๔๐	๙๑.๐
สำนักงานปลัดกระทรวง สธ.	๓,๖๒๙	๓,๖๔๗	-๑๘	๑๐๐.๕
กรมควบคุมโรค	๓๑๙	๒๘๐	๓๙	๘๗.๘
กรมสุขภาพจิต	๑๒๙	๑๐๕	๒๔	๘๑.๔
รวม	**๓๖,๙๗๗** ↓-๓๖๒	**๓๗,๖๖๘** ↑+๓๒๒	**- ๖๙๑** ↓-๖๘๔	**๑๐๑.๙** ↑+๑.๘

๑.๔.๔ จัดตั้งโรงพยาบาลสนาม โดยได้จัดตั้งโรงพยาบาลบุษราคัมเป็นศูนย์กลางการดูแลผู้ป่วยโควิด-๑๙ เกณฑ์สีเหลือง (อาการปานกลาง) ณ อาคารชาเลนเจอร์ ๓ เมืองทองธานี ขนาด ๑,๒๐๐ เตียง ขยายได้ถึง ๕,๐๐๐ เตียง เริ่มเปิดดำเนินการเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ระยะแรกเปิดให้บริการ จำนวน ๑,๐๙๒ เตียง และมีการขยายโรงพยาบาลบุษราคัม เฟส ๒ รับผู้ป่วยเพิ่มอีก จำนวน ๑,๐๗๖ เตียง พร้อมติดตั้งเต็นท์ความดันลบสำหรับผู้ป่วยที่ต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ จำนวน ๑๐๑ เตียง เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ รวมทั้งได้ขยายเตียงเพิ่มอีก ๑,๕๐๐ เตียง ทำให้โรงพยาบาลบุษราคัมสามารถรองรับผู้ป่วยได้กว่า ๓,๗๐๐ เตียง

๑.๔.๕ ดำเนินการด้านการจัดหายารักษาโรค

(๑) **ยาฟาวิพิราเวียร์** คงเหลือ จำนวน ๗,๓๒๓,๕๗๔ เม็ด มียอดการใช้ประมาณ ๓๑๗,๔๒๘ เม็ดต่อวัน มีเพียงพอให้สามารถใช้ได้ต่อเนื่อง ๒๓ วัน มีแผนการจัดหาเพิ่มเติม จำนวน ๑๖,๑๐๐,๐๐๐ เม็ด ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้อนุมัติทะเบียนยาให้องค์การเภสัชกรรมผลิตได้เองแล้ว เดือนละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ เม็ด โดยจะเริ่มกระจายยาตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๖๔

(๒) **ยาเรมเดซิเวียร์** คงเหลือ จำนวน ๙,๖๑๑ ขวด มียอดการใช้ประมาณ ๑๐๐ ขวดต่อวัน ซึ่งมีเพียงพอให้สามารถใช้ได้ต่อเนื่อง ๙๖ วัน โดยมีแผนการจัดซื้อเพิ่มเติม จำนวน ๑๐,๐๐๐ ขวด ทั้งนี้ จากการพบผู้ป่วยโควิด-๑๙ ที่มีอาการรุนแรงมากขึ้น ส่งผลให้อัตราการใช้ยาเรมเดซิเวียร์มีปริมาณมากขึ้น

๑.๔.๖ ส่งเสริมการนำสมุนไพรไทยมาใช้เป็นยารักษาผู้ป่วยโควิด-๑๙ ได้สนับสนุนการใช้พืชสมุนไพรไทยโดยเฉพาะยาฟ้าทะลายโจรให้แก่ผู้ป่วยที่ไม่มีอาการหรือมีอาการน้อย (ผู้ป่วยกลุ่มสีเขียว) โดยให้บรรจุอยู่ในชุด Home Isolation Set ซึ่งผู้ป่วยรับประทานในปริมาณ Andrographolide จำนวน ๑๘๐ มิลลิกรัมต่อวัน ติดต่อกันไม่เกิน ๕ วัน ทั้งนี้ รัฐบาลได้มีการใช้ยาฟ้าทะลายโจรในกลุ่มผู้ป่วยในเรือนจำในห้วงที่ผ่านมา ปรากฏว่าได้ผลดียิ่งช่วยให้ผู้ป่วย/ผู้ติดเชื้อหายจากอาการป่วยทุกคน

๑.๔.๗ สถานการณ์ด้านเวชภัณฑ์ รายการเวชภัณฑ์ที่มีอัตราสำรองคงคลังมากที่สุด ได้แก่ หน้ากากอนามัยทางการแพทย์ (Surgical Mask) มีอัตราสำรองคงคลัง จำนวน ๑๒ เดือน สำหรับรายการเวชภัณฑ์อื่น มีอัตราสำรองคงคลัง จำนวน ๑-๓ เดือน ซึ่งมีจำนวนที่เพียงพอและมีการจัดหาเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง

๑.๔.๘ แนวทางการใช้ชุดตรวจ ATK

(๑) รัฐบาลได้อนุมัติให้องค์การเภสัชกรรมออกประกาศให้สถานพยาบาลและประชาชนทั่วไป สามารถใช้ชุดตรวจ ATK สำหรับการตรวจหาเชื้อโควิด-๑๙ ซึ่งใช้เวลาในการตรวจประมาณ ๑๐-๓๐ นาที เร็วกว่าวิธีการตรวจแบบ RT-PCR (Real Time Polymerase Chain Reaction) ที่ใช้เวลาประมาณ ๒๔-๔๘ ชั่วโมง แต่การตรวจแบบ ATK เป็นเพียงการคัดกรองเบื้องต้นเท่านั้น รวมทั้งต้องพิจารณาผลตรวจ (ผลเป็นบวก/ผลเป็นลบ) ที่อาจมีความคลาดเคลื่อน ผลลัพธ์จะยืนยันได้ต่อเมื่อเข้ารับการตรวจยืนยันผลจากห้องปฏิบัติการด้วยวิธีการตรวจแบบ RT-PCR เท่านั้น ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้อนุญาตให้ประชาชนสามารถซื้อชุดตรวจ ATK เพื่อนำไปตรวจได้เอง จำนวน ๑๑ ยี่ห้อ เพื่อให้สถานพยาบาลและประชาชนทราบผลตรวจเร็วขึ้น และคัดกรองเข้าระบบการรักษาพยาบาลได้เร็วขึ้น นอกจากนี้ รัฐบาลได้มอบให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติจัดหาชุดตรวจ ATK จำนวน ๘.๕ ล้านชุด ให้แก่ประชาชนโดยไม่มีค่าใช้จ่าย

(๒) แนวทางปฏิบัติกรณีทราบผลการตรวจ ATK ณ โรงพยาบาลของรัฐ โรงพยาบาลเอกชน และหน่วยบริการคลินิกเอกชนที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยหากมีผลเป็นบวก สถานพยาบาลนั้น ๆ จะต้องทำการตรวจด้วย RT-PCR ซ้ำอีกครั้ง รวมทั้งจะประเมินอาการและแบ่งประเภทผู้ป่วยเพื่อเข้ารับการรักษา กรณีทำการตรวจ ATK ด้วยตนเองแล้วพบว่า มีผลเป็นบวก (ติดโควิด-๑๙) ให้โทรสายด่วน ๑๓๓๐ กด ๑๔ เพื่อนำเข้าระบบการรักษาต่อไป

๑.๕ สถานการณ์ด้านวัคซีนโควิด-๑๙

๑.๕.๑ กำหนดยุทธศาสตร์วัคซีนสำคัญ ๒ ด้าน ได้แก่ ๑) การนำวัคซีนต้นแบบที่มีศักยภาพสูงจากต่างประเทศมาทดสอบในประเทศไทยและขอรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อการผลิต รวมทั้งกำหนดให้มีการนำเข้าวัคซีนที่มีการพัฒนารุ่นที่ ๒ (Generation 2) ด้วย และ ๒) การพัฒนาวัคซีนต้นแบบในประเทศไทยตั้งแต่ต้นน้ำในการบรรลุเป้าหมายการเข้าถึงวัคซีนให้ทันท่วงที

๑.๕.๒ กำหนดเป้าหมายการฉีดวัคซีนโควิด-๑๙ ของประเทศไทย กำหนดให้ประชากรที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยอย่างน้อยร้อยละ ๗๐ ได้รับการฉีดวัคซีนโควิด-๑๙ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ให้สูงเพียงพอต่อการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อภายในปี ๒๕๖๔

๑.๕.๓ กำหนดกลุ่มเป้าหมายการรับวัคซีนโควิด-๑๙ ในระยะแรกที่วัคซีนมีปริมาณจำกัดจึงได้มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายการรับวัคซีนให้แก่บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขด่านหน้า บุคคลที่มีโรคประจำตัว ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมโรคที่มีโอกาสสัมผัสผู้ป่วยก่อนเป็นลำดับแรก สำหรับในระยะที่สองเมื่อวัคซีนมีปริมาณมากขึ้นและเพียงพอจึงได้ขยายไปยังกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ ตามปริมาณวัคซีนที่ได้รับมอบ

๑.๕.๔ จัดหาวัคซีนโควิด-๑๙ ในระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ประเทศไทยมีวัคซีนโควิด-๑๙ ให้บริการรวม ๓ ชนิด ได้แก่ วัคซีนซิโนแวคและแอสตร้าเซนเนก้า ซึ่งจัดหาโดยกระทรวงสาธารณสุข และวัคซีนซิโนฟาร์ม ซึ่งจัดหาโดยราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ โดยได้มีการจัดส่งวัคซีนไปยังหน่วยบริการทั่วประเทศแล้วกว่า ๑๗ ล้านโดส รวมทั้งกระทรวงการต่างประเทศได้ร่วมกับหน่วยงานด้านสาธารณสุขจัดหาวัคซีนโควิด-๑๙ ผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศใน**กรอบทวิภาคี** โดยอาศัยความสัมพันธ์ที่ดีที่ได้สานไว้กับประเทศต่าง ๆ เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้ ยังดำเนินการจัดหาวัคซีนผ่านความร่วมมือใน**กรอบพหุภาคี** เช่น กลไกกองทุนอาเซียนเพื่อรับมือโควิด-๑๙

๑.๕.๕ ข้อมูลการฉีดวัคซีนตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ สรุปได้ ดังนี้

(๑) ภาพรวมการฉีดวัคซีน

	ซิโนแวค (โดส)	แอสตร้าเซนเนก้า (โดส)	ซิโนฟาร์ม (โดส)	รวม (โดส)
จัดซื้อ	๘,๔๗๖,๙๖๐	๗,๑๔๐,๕๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๑๘,๖๑๗,๔๖๐
รับบริจาค	๙๙๘,๔๐๐	๑,๐๕๓,๐๐๐	-	๒,๐๕๑,๔๐๐
รวม	**๙,๔๗๕,๓๖๐**	**๘,๑๙๓,๕๐๐**	**๔,๐๐๐,๐๐๐**	**๒๐,๖๖๘,๘๖๐**
ฉีดเข็ม ๑	๔,๗๒๒,๐๒๓	๖,๘๕๘,๓๑๔	๖๔๖,๕๐๘	๑๒,๒๒๖,๘๔๕
ฉีดเข็ม ๒	๓,๓๘๕,๑๐๓	๒๒๔,๔๗๕	๓๓,๔๒๑	๓,๖๔๒,๙๙๙
รวม	**๘,๑๒๙,๒๑๕**	**๗,๒๒๘,๑๐๗**	**๗๔๑,๗๔๘**	**๑๕,๘๖๙,๘๔๔**

หมายเหตุ : ความสามารถในการฉีดวัคซีนทั่วประเทศโดยเฉลี่ยวันละ ๓๐๐,๐๐๐ โดส สามารถขยายได้ถึงวันละ ๗๐๐,๐๐๐ - ๑,๐๐๐,๐๐๐ โดส

(๒) การฉีดวัคซีนจำแนกตามกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนเป้าหมาย (คน)	จำนวนผู้ที่ได้รับวัคซีน			
		เข็มที่ ๑ (คน)	ร้อยละ	เข็มที่ ๒ (คน)	ร้อยละ
บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข	๗๑๒,๐๐๐	๘๐๗,๙๔๗	๑๑๓.๕	๗๐๐,๔๗๖	๙๘.๔
เจ้าหน้าที่ด่านหน้า	๑,๙๐๐,๐๐๐	๘๓๘,๙๑๑	๔๔.๒	๕๐๐,๑๕๒	๒๖.๓
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	๑,๐๐๐,๐๐๐	๔๔๒,๗๕๔	๔๔.๓	๒๐๕,๖๘๔	๒๐.๖
ผู้มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป	๑๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๔,๓๖๒	๒๐.๐	๑๖๐,๗๗๕	๑.๓
ผู้มีโรคเรื้อรัง ๗ กลุ่มโรค	๕,๓๕๐,๐๐๐	๑,๓๐๑,๖๙๙	๒๔.๓	๒๓๘,๐๓๘	๔.๔
ประชาชนทั่วไป	๒๘,๕๓๘,๐๐๐	๖,๓๓๑,๑๔๕	๒๒.๒	๑,๘๓๗,๘๗๔	๖.๔
รวม	**๕๐,๐๐๐,๐๐๐**	**๑๒,๒๒๖,๘๔๕**	**๒๔.๕**	**๓,๖๔๒,๙๙๙**	**๗.๓**

๑.๕.๖ กำหนดแผนการจัดหาวัคซีนโควิด-๑๙ โดยปรับกรอบการกำหนดเป้าหมายการจัดหาวัคซีนจาก ๑๐๐ ล้านโดส ภายในปี ๒๕๖๔ เป็นจำนวน ๑๕๐ ล้านโดส ภายในปี ๒๕๖๔ เพื่อให้ครอบคลุมประชาชนและกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น รวมทั้งรองรับการใช้วัคซีนเพื่อการกระตุ้นภูมิคุ้มกันโรคหรือกรณีอื่นใดที่ต้องมีการใช้วัคซีนเพิ่มเติม

๑.๕.๗ ลงนามข้อตกลงความร่วมมือในการพัฒนาวัคซีนโควิด-๑๙ ในประเทศไทยร่วมกับ ๑๑ หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บริษัท ไบโอเนท-เอเชีย จำกัด สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ กรมควบคุมโรค กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา องค์การเภสัชกรรม และสถาบันวัคซีนแห่งชาติ เพื่อเป็นทีมไทยแลนด์พัฒนาวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ และโรคอุบัติใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

๑.๕.๘ พัฒนาวัคซีนโควิด-๑๙ ศูนย์ปฏิบัติการด้านนวัตกรรมการแพทย์และการวิจัยและพัฒนาได้ระดมกำลังจากทุกภาคส่วนขับเคลื่อนให้มีการวิจัย พัฒนา และผลิตวัคซีนใช้งานได้อย่างรวดเร็วและเพียงพอโดยใช้ ๓ แนวทางควบคู่กัน คือ การสนับสนุนการวิจัยในประเทศ การร่วมมือกับเครือข่ายนานาชาติ และการทำงานจตุรภาคี (Quadruple Helix) กับผู้ผลิต ภาควิชาการ ภาครัฐ และเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตั้งแต่ช่วงแรกของการระบาดสำนักงานการวิจัยแห่งชาติได้ให้ทุนวิจัยเรื่องวัคซีนโควิด-๑๙ แล้ว จำนวน ๔ โครงการ ซึ่งได้เริ่มดำเนินการทดสอบวัคซีนที่ผลิตโดยคนไทย “ChulaCov19” ในมนุษย์ ระยะที่ ๑ แล้ว คาดว่าจะสามารถนำมาใช้ในปี ๒๕๖๕ นอกจากนี้ ยังได้มีการประสานงานและเจรจากับหลายประเทศทั่วโลก เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน สหรัฐอเมริกา สหพันธรัฐรัสเซีย สาธารณรัฐอินเดีย และรัฐอิสราเอล เพื่อวิจัยและพัฒนาวัคซีนเพื่อเป็นทางเลือกที่คนไทยจะมีโอกาสในการเข้าถึงวัคซีนได้ในที่สุด

๑.๕.๙ ติดตามอาการข้างเคียงจากการฉีดวัคซีนและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการฉีดวัคซีนโควิด-๑๙ รัฐบาลมีนโยบายช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่มีอาการไม่พึงประสงค์หลังรับวัคซีนโควิด-๑๙ เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ประชาชน โดยเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้ประกาศเรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นกรณีผู้รับบริการได้รับความเสียหายจากการรับวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด-๑๙ [Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)] พ.ศ. ๒๕๖๔ (เฉพาะวัคซีนที่รัฐจัดให้ ไม่รวมถึงวัคซีนทางเลือกที่ให้บริการโดยโรงพยาบาลเอกชนและมีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น) โดยได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาวินิจฉัยคำร้องขอรับเงินช่วยเหลือเบื้องต้นในระดับเขตเพื่อพิจารณาวินิจฉัยคำร้อง และจ่ายเงินช่วยเหลือได้ไม่เกินอัตราที่กำหนด คือ กรณีเสียชีวิต หรือทุพพลภาพถาวร หรือเจ็บป่วยเรื้อรังที่ต้องรักษาตลอดชีวิต จ่ายไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท สูญเสียอวัยวะหรือพิการที่มีผลกระทบกับการดำเนินชีวิต จ่ายไม่เกิน ๒๔๐,๐๐๐ บาท และบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยต่อเนื่อง จ่ายไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ผู้ที่มีสิทธิยื่นคำร้อง ได้แก่ ผู้รับวัคซีน ทายาท ผู้อุปการะ หรือโรงพยาบาลที่ให้บริการ โดยสามารถยื่นได้ที่โรงพยาบาลนั้น ๆ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหรือสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขตพื้นที่ โดยมีระยะเวลายื่นคำร้องได้ภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่ทราบความเสียหาย โดยการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นที่เป็นความเสียหายจากการรับวัคซีนโควิด-๑๙ ครอบคลุมคนไทยทุกสิทธิไม่ว่าจะเป็นผู้ใช้สิทธิบัตรทอง ประกันสังคม และสวัสดิการข้าราชการ

๑.๖ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ โดยพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบปัญญาประดิษฐ์มาสนับสนุนการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ ตลอดจนสนับสนุนการใช้ชีวิตในสมดุลวิถีใหม่ รวมถึงงานวิจัยด้านสังคมและการศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และเมื่อสถานการณ์เริ่มควบคุมการแพร่ระบาดได้จึงมีการสนับสนุนการวิจัยเพื่อติดตามผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจจากการระบาดของโควิด-๑๙ รวมทั้งยังสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างความมั่นคงด้านสาธารณสุขของประเทศที่ยังมีความจำเป็นต้องดำเนินการ เช่น การพัฒนาห้องความดันลบ โรงพยาบาลสนาม และหุ่นยนต์ทางการแพทย์

ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในด้านการติดตาม เฝ้าระวัง พัฒนานวัตกรรมด้านการแพทย์และสาธารณสุข และการแก้ไขปัญหาด้านสังคมและเศรษฐกิจในช่วงเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และในระยะหลังวิกฤตโควิด-๑๙ ซึ่งเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในด้านการติดตาม เฝ้าระวัง และพัฒนานวัตกรรมด้านการแพทย์และสาธารณสุข และข้อเสนอแนะในเชิงมาตรการและแผนการรับมือสำหรับโรคอุบัติใหม่ที่อาจเกิดขึ้นได้ของประเทศไทยในอนาคต ทั้งนี้ ผลการดำเนินการสำคัญที่ได้สนับสนุนทุนวิจัยและได้ขับเคลื่อนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่การใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาประเด็นโควิด-๑๙ เป็นไปตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ ดังนี้

๑.๖.๑ ชุดหน้ากากป้องกันเชื้อโรคแบบคลุมศีรษะพร้อมชุดกรองอากาศประสิทธิภาพสูง (PAPRs Powered Air Purifying Respirator System: PAPRs COVID-19) ที่ดำเนินการโดยสมาคมส่งเสริมการรับช่วงการผลิตไทย (THAI SUBCON) ภายใต้การสนับสนุนทุนจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ มีลักษณะเป็นชุดพัดลมและหน้ากากครอบศีรษะ สำหรับกรองอนุภาคและเชื้อโควิด-๑๙ ขนาด ๐.๓ ไมครอน ด้วยไส้กรองอากาศคุณภาพสูง หรือเฮปป้า (HEPA FILTER) โดยดูดลมผ่านไส้กรองด้วยพัดลมขนาดเล็ก ใช้พลังงานจากแบตเตอรี่ใช้งานร่วมกับหน้ากากครอบศีรษะ โดยในระยะแรกได้ส่งมอบให้แก่โรงพยาบาลกลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย (UHosNet) เพื่อส่งต่อให้โรงพยาบาลในโรงเรียนแพทย์และโรงพยาบาลในกระทรวงสาธารณสุข ปัจจุบันยังมีความต้องการใช้เพิ่มอีกเป็นจำนวนมาก สำนักงานการวิจัยแห่งชาติจึงสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อผลิตชุดเพิ่มอีกจำนวน ๓,๐๐๐ ชุด เพื่อส่งมอบให้โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกรุงเทพมหานคร โดยคาดว่าจะผลิตและส่งมอบครบภายในเดือนตุลาคม ๒๕๖๔ ซึ่งหากประเมินจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในปัจจุบันคาดว่าจำนวนชุดที่ผลิตเพื่อแจกจ่ายให้แก่โรงพยาบาลจะมีเพียงพอต่อการใช้งาน

๑.๖.๒ นวัตกรรมชุดที่นอนยางพารา ผลงานต่อยอดจากโครงการวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหมอนยางพาราระดับชุมชนของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพสหกรณ์บ้านพังดาน จังหวัดพัทลุง คุณภาพร้อยละ ๑๐๐ มีคุณสมบัติที่สามารถระบายอากาศได้ดี มีความนุ่มและยืดหยุ่นสูง รองรับสรีระเวลานอน ไม่สะสมฝุ่นละออง เชื้อแบคทีเรียและเชื้อโรค สะดวกต่อการทำความสะอาด เหมาะแก่การนำมาดูแลผู้ป่วยโควิด-๑๙ นอกจากนี้ ยังมีอายุการใช้งานที่ยาวนานถึง ๑๐ ปี โดยสำนักงานการวิจัยแห่งชาติได้มอบนวัตกรรมดังกล่าวให้แก่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อใช้ในโรงพยาบาลสนามสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมในการรองรับผู้ป่วยโควิด-๑๙ โดยได้มอบไปแล้วกว่า ๑,๐๐๐ ชุด

๑.๖.๓ พัฒนาระบบปัญญาประดิษฐ์ประเมินการใส่หน้ากากอนามัย (AiMask) ซึ่งสามารถประมวลผลภาพเคลื่อนไหวในรูปแบบคลิปวีดิทัศน์ที่ได้จากกล้องวงจรปิด เพื่อทำการประเมินการใส่หน้ากากอนามัยของประชาชนที่สัญจรในที่ต่าง ๆ โดยระบบสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องและนับจำนวนและคำนวณอัตราการสวมหน้ากากอนามัยได้โดยไม่ต้องมีเจ้าหน้าที่ไปนับด้วยตนเองในพื้นที่หรือผ่านกล้องวงจรปิด มีต้นทุนต่ำและทำงานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ซึ่งเป็นการสนับสนุนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบปัญญาประดิษฐ์มาช่วยในการดูแลสุขภาพประชาชน เช่น การส่งเสริมการสวมใส่หน้ากากอนามัย การเว้นระยะห่าง การล้างมือ การหลีกเลี่ยงการสัมผัสกัน และการวัดอุณหภูมิเพื่อรับรู้สุขภาพของประชาชน โดยเน้นการพัฒนาระบบตรวจจับหน้ากากอนามัย การพัฒนาระบบวัดการเว้นระยะห่าง และระบบหลังบ้านที่ใช้ในการบริหารการเฝ้าระวัง รวมทั้งจัดทำชุดข้อมูลสรุปผลการวิเคราะห์การสวมหน้ากากอนามัยและระยะห่างระหว่างผู้ที่สัญจรในที่สาธารณะ เพื่อนำไปใช้ในการป้องกันและการสนับสนุนการใส่หน้ากากอนามัยแบบเรียลไทม์

๑.๖.๔ ต้นแบบห้องความดันลบที่สามารถเคลื่อนย้ายได้เพื่อใช้เป็นห้องผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะวิกฤต (Intensive Care Unit: ICU) ในโรงพยาบาลหรือโรงพยาบาลสนาม พร้อมติดตั้งอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น ระบบควบคุมความดัน ระบบกรองอากาศใช้เวลาติดตั้งที่หน้างานไม่เกิน ๑ ชั่วโมง ทำให้สามารถเคลื่อนย้ายไปในสถานที่ต่าง ๆ ได้ และสามารถติดตั้งเป็นโรงพยาบาลสนามได้ โดยได้นำห้องดังกล่าวไปติดตั้งที่โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์เพื่อใช้ในการรักษาผู้ป่วยที่ติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยโควิด-๑๙

๑.๖.๕ นวัตกรรมเครื่องพ่นละอองนาโนน้ำยาฆ่าเชื้อ ซึ่งจะพ่นละอองไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ที่มีศักยภาพในการกำจัดเชื้อไวรัส เชื้อแบคทีเรีย เชื้อรา และสปอร์ของเชื้อราได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่ทิ้งสารเคมีตกค้างที่เป็นอันตราย สามารถกำจัดได้ทั้งเชื้อในอากาศและเชื้อที่อยู่บนพื้นผิววัสดุ และนักวิจัยได้พัฒนานวัตกรรมเครื่องพ่นละอองนาโนน้ำยาฆ่าเชื้อ ๒ รุ่น คือ เครื่อง VQ20 ที่พ่นละอองไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ความเข้มข้นร้อยละ ๓-๗ เพื่อฆ่าเชื้อ และเครื่อง VQ20+HP35 ที่พ่นละอองไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ขนาดเล็กกว่า ๕ ไมโครเมตร และล่องลอยในอากาศได้นาน ทั้งนี้ นวัตกรรมเครื่องพ่นละอองนาโนน้ำยาฆ่าเชื้อเพื่อรับมือกับสถานการณ์โควิด-๑๙ เป็นผลงานวิจัยโดย ศาสตราจารย์ ดร. สนอง เอกสิทธิ์ และคณะ ซึ่งได้รับรางวัลการวิจัยแห่งชาติ : รางวัลสิ่งประดิษฐ์คิดค้นประจำปี ๒๕๖๔ และได้รับคัดเลือกเป็น ๑ ใน ๑๑ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมเด่นตอบรับชีวิตวิถีใหม่และการปรับตัวอันเนื่องมาจากภาวะวิกฤตโควิด-๑๙ จากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยได้มีการส่งมอบนวัตกรรมเครื่องพ่นละอองนาโนน้ำยาฆ่าเชื้อเพื่อรับมือกับสถานการณ์โควิด-๑๙ ให้กับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่มีการระบาดของโควิด-๑๙

๑.๖.๖ เปิดใช้นวัตกรรมแพลตฟอร์ม “ระบบจัดการเวชภัณฑ์ประเทศไทย ๒๐๒๐” โดยสำนักงานการวิจัยแห่งชาติและกระทรวงสาธารณสุขร่วมกับคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผสานความร่วมมือกับบริษัท ไปรษณีย์ไทยดิสทริบิวชั่น จำกัด สมาคมขนส่งสินค้าและโลจิสติกส์ไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พัฒนาและเปิดใช้นวัตกรรมแพลตฟอร์ม **“ระบบจัดการเวชภัณฑ์ประเทศไทย ๒๐๒๐”** เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเวชภัณฑ์และการบริหารสินค้าคงคลังที่ขาดสมดุล ทำให้สามารถบริหารการจัดซื้อ-รับ-กระจายเวชภัณฑ์และโลจิสติกส์ขนส่งอย่างครบวงจร ครอบคลุมทั้งการบริจาคอัจฉริยะ (Smart Donation) และระบบจัดซื้อกลาง พร้อมส่งมอบระบบจัดการเวชภัณฑ์ดังกล่าวให้กับกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งนวัตกรรมดังกล่าวได้นำมาใช้แล้วในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในโรงพยาบาลทั่วประเทศจำนวน ๒,๖๔๑ แห่ง ผลที่ได้รับจากระบบจัดการเวชภัณฑ์ประเทศไทย ๒๐๒๐ นี้ ทำให้ประเทศไทยมีฐานข้อมูลกลางด้านสาธารณสุขสำหรับสินค้าเวชภัณฑ์ สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์และตอบโต้สถานการณ์โรคระบาดได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านการใช้ จำนวนคงคลังของเวชภัณฑ์ และสามารถประมาณการความต้องการใช้ในอนาคตได้ รวมทั้งหน่วยงานจะสามารถประหยัดต้นทุนด้านสาธารณสุขและสร้างความโปร่งใสในการบริหารจัดการการกระจายเวชภัณฑ์ด้วยระบบ Matching บนสถานการณ์และข้อมูลที่แท้จริง สำหรับโรงพยาบาลทั่วประเทศจะได้รับสินค้าตรงตามต้องการจริงในเวลาที่รวดเร็ว ลดภาระต้นทุน ในการมีคงคลังเวชภัณฑ์ที่ขาดหรือเกินความต้องการ ด้านผู้จัดหาผลิตภัณฑ์สามารถวางแผนบริหารจัดการการผลิตเวชภัณฑ์ได้อย่างเหมาะสม ไม่ต้องขนส่งสินค้าเข้ามาที่ส่วนกลาง สามารถกระจายสินค้าไปยังโรงพยาบาลที่ต้องการโดยตรงได้ทันที ส่วนผู้บริจาคสามารถบริจาคเวชภัณฑ์ที่ตรงตามความต้องการของโรงพยาบาลและจำนวนที่ใช้จริง

๑.๖.๗ พัฒนาแอปพลิเคชัน “ไทยชนะ” พัฒนาโดยกระทรวงการคลังร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเพื่อรองรับมาตรการผ่อนคลายเพื่อให้ธุรกิจต่าง ๆ ดำเนินธุรกิจต่อไปได้ โดยควบคุมไม่ให้แต่ละกิจการมีผู้มาใช้บริการมากเกินไปจนเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรค โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและคุ้มครองข้อมูลส่วนตัวของประชาชน ซึ่งเป็นมาตรการในการสอบสวนโรคเพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ทันทีว่าบุคคลนั้นมีการเดินทางไปที่ใด ช่วงเวลาใด และมีบุคคลใดบ้างอยู่ในสถานที่ดังกล่าวในช่วงเวลานั้น ๆ เมื่อพบว่ามีผู้ติดเชื้อจะได้ติดต่อผู้ที่อยู่ในพื้นที่ในช่วงเวลาเดียวกันเพื่อดำเนินมาตรการด้านสาธารณสุขให้เข้าสู่กระบวนการตรวจคัดกรองแยกกัก และรักษาได้ทันการณ์ ซึ่งมีผู้เข้าใช้งานแอปพลิเคชัน “ไทยชนะ” จำนวน ๖๓,๗๕๗,๗๐๙ เครื่อง (นับจากจำนวนหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่) และมีกิจการ/ร้านค้าลงทะเบียนใช้งาน จำนวน ๔๐๕,๘๕๑ แห่ง

๑.๗ การประชาสัมพันธ์แจ้งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน

๑.๗.๑ ดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ของศูนย์ปฏิบัติการด้านข้อมูลมาตรการแก้ไขปัญหาจากโรคติดเชื้อโควิด ๑๙ (ศปข.) เช่น จัดแถลงข่าวประจำวัน โดยโฆษกศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ และการแถลงข่าวประจำวันของศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ ภาคภาษาอังกฤษ [Center for COVID-19 Situation Administration (CCSA) Daily Briefing on COVID-19 Situation] โดยรองอธิบดีกรมสารนิเทศและรองโฆษกกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้แทน ถ่ายทอดการแถลงข่าวศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ ผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ สถานีวิทยุโทรทัศน์ NBT 2HD สถานีโทรทัศน์ ช่อง 9 MCOT HD สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย Facebooks live : Live NBT 2HD และสำนักข่าวไทย สร้างการรับรู้ผ่านสื่อออนไลน์ของกรมประชาสัมพันธ์ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมถึงจัดทำ Facebook ศูนย์ข้อมูล COVID-19 ผลิตคลิปแถลงข่าวจากข้อมูลศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ เพื่อเผยแพร่ผ่านเพจดังกล่าว และสื่อออนไลน์ของกรมประชาสัมพันธ์ ผลิตสื่อโทรทัศน์และสื่อออนไลน์เพื่อเผยแพร่ในช่องทางต่าง ๆ ตรวจสอบข้อมูลข่าวปลอม (Fake news) ให้ทันสถานการณ์ ตอบโต้ข่าวปลอมหรือการสร้างกระแสที่เป็นเท็จ รวมทั้งประสานภาคีเครือข่ายภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตสื่อต่าง ๆ เช่น การ์ตูนขายหัวเราะ YouTuber และ Blogger ที่มีผู้ติดตามสูงเข้ามามีบทบาทในการผลิตคลิปวีดิโอเพื่อเผยแพร่ข่าวสารและให้ความรู้แก่ประชาชนในทุกระดับ

ทั้งนี้ ข้อมูลที่ศูนย์ปฏิบัติการด้านข้อมูลมาตรการแก้ไขปัญหาจากโรคติดเชื้อโควิด-๑๙ เสนอในมิติต่าง ๆ จะนำไปใช้กำหนดมาตรการเพื่อช่วยเหลือประชาชนและป้องกันปัญหาด้านต่าง ๆ ทำให้ประเทศสามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรคได้ดี เช่น การปิดสถานที่ต่าง ๆ มาตรการเคลื่อนย้ายคนทั้งภายในประเทศและการนำคนไทยกลับจากประเทศกลุ่มเสี่ยง และการกำหนดมาตรการช่วยเหลือประชาชนด้านการเงิน

๑.๗.๒ ดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ของศูนย์ปฏิบัติการด้านการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม (ศปก.วช.) ดังนี้

(๑) รายงานสถานการณ์โควิด-๑๙ เป็นประจำทุกวันให้กับสื่อสารมวลชน และช่องทางการสื่อสารอื่น ๆ ทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการ สร้างการเข้าถึงการรับรู้ของประชาชนมากกว่า ๓๐ ล้านคน ซึ่งเกิดจากการศึกษาวิเคราะห์เอกสารจากหน่วยงานหลักด้านการแพทย์และสาธารณสุขทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น กรมควบคุมโรค องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) โดยข้อมูลดังกล่าวได้รับความสนใจและนำไปใช้ประโยชน์จากแหล่งให้ข้อมูลโดยตรงคือ Facebook ของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ซึ่งมีผู้เข้าถึงข้อมูลเฉลี่ย ๑๐,๐๐๐-๒๕,๐๐๐ คนต่อผลงาน มีการอ้างอิงและนำไปใช้ประโยชน์โดยตรงและการกล่าวซ้ำ เผยแพร่ประกอบการนำเสนอข่าวสถานการณ์ของสำนักข่าวออนไลน์และสื่อหลักของประเทศ โดยมีค่าเฉลี่ยสถิติการเยี่ยมชมเว็บไซต์ (Truehits) ประมาณ ๓,๔๐๐ คนต่อสำนักข่าว รวมถึงผู้ให้ข้อมูลทางวิชาการที่สำคัญ (Social Influencers) เช่น โฆษกศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการในสาขาวิชาการต่าง ๆ มากกว่า ๒๐ เพจ ได้ใช้ข้อมูลรายงานสถานการณ์ผู้ติดเชื้อรายวันและแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ประกอบการวิเคราะห์และนำเสนอความเห็นของกลุ่มคนที่มีอิทธิพลต่อความคิดและการตัดสินใจของกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ (Influencers) ซึ่งมีผู้ติดตามเฉลี่ยมากกว่า ๑๐๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ คน ส่งผลให้มีผู้เข้าถึงข้อมูลมากกว่า ๔,๐๐๐,๐๐๐ คนต่อรายการ

(๒) นำเสนอสรุปสถานการณ์ในรูปแบบกราฟจากแบบจำลองเพื่อคาดการณ์การระบาด แบบจำลองทางคณิตศาสตร์คาดการณ์การระบาด จำนวนผู้ติดเชื้อ ระยะเวลา เพื่อวางแผนจัดการและประเมินผลของมาตรการที่ใช้ และผลจากการวิจัยด้านสังคม การรับรู้ข้อมูล ผลกระทบทางสังคม เศรษฐกิจ และการฟื้นฟู เช่น ข้อมูลของประเทศไทยกับประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก ในกลุ่มประเทศอาเซียน ข้อมูลสัดส่วนจำนวนผู้ติดเชื้อในพื้นที่กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ตลอดจนแผนภาพการแพร่กระจายเชื้อในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายและได้เชื่อมประสานกับศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ ที่ทำเนียบรัฐบาล เพื่อใช้ประกอบการแถลงข่าวในแต่ละวัน ส่งผลให้เกิดมาตรการซึ่งออกมาชะลอการเกิดฉากทัศน์ (Scenario) สถานการณ์รุนแรงที่สุดหากปล่อยให้การแพร่ระบาดเป็นไปตามธรรมชาติ

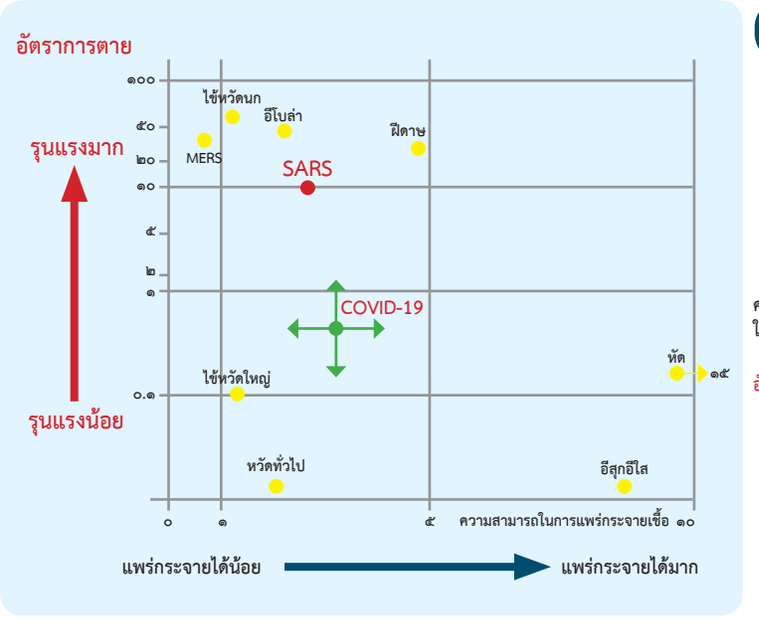

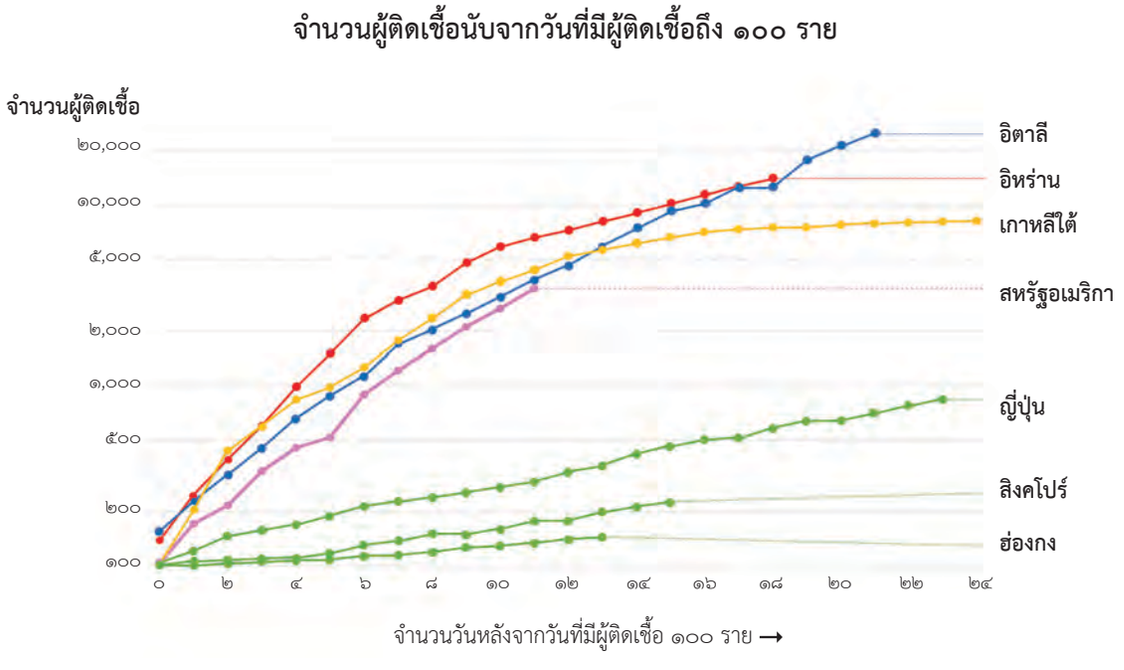

(๓) ให้ความรู้เรื่องสุขภาพแก่ประชาชน โดยมีประชาชนมากกว่า ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ คน ได้รับ “ความรอบรู้ทางสุขภาพ (Health literacy)” ในการป้องกันตนเอง สามารถเข้าถึงข้อมูล ความรู้ ความเข้าใจ เพื่อวิเคราะห์ ประเมินการปฏิบัติ และจัดการตนเอง รวมทั้งสามารถชี้แนะเรื่องสุขภาพส่วนบุคคล ครอบครัวและชุมชน เพื่อสุขภาพที่ดีจากสื่อเผยแพร่ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย (Infographic) และคลิปวิดีโอ โดยสื่อเผยแพร่ดังกล่าวจัดทำขึ้นจากองค์ความรู้ เช่น “ไวรัสโคโรนาที่ประชาชนรับรู้กรณีศึกษาประชาชนทุกสาขาอาชีพทั่วประเทศ” ซึ่งเป็นการทำงานของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเทศ ทั้งในประเด็นของการเข้าถึงข้อมูล ความเชื่อมั่นในข้อมูล ช่องทางการรับข้อมูลข่าวสาร การปฏิบัติตนอย่างถูกต้องเพื่อป้องกันตนเอง การรับรู้ความเสี่ยง ความวิตกกังวล และประเด็นการรับบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องให้สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจ การกำหนดมาตรการและนโยบาย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดูแลสุขภาพของประชาชนโดยรวมตลอดจนเพื่อประกอบการนำส่งข้อมูลทางวิชาการที่ถูกต้องเผยแพร่สู่สาธารณะ

(๔) ส่งเสริมให้ประชาชนประเมินความเสี่ยงต่อการติดเชื้อด้วยตนเอง โดยประชาชนจำนวน ๑๙๖,๑๖๒ คน ได้ใช้แบบคัดกรองตนเองในรูปแบบออนไลน์ สำหรับผู้ที่สงสัยว่าจะติดโควิด-๑๙ ใน ๓ ภาษา คือ ภาษาไทย ภาษาจีน และภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นแบบคัดกรองตนเองออนไลน์แรกในประเทศไทย เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นระยะเริ่มต้นของการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และการประเมินความเสี่ยงด้วยตนเองที่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ทันสถานการณ์นี้ช่วยให้ประชาชนที่ไม่มีความเสี่ยงไม่ต้องเดินทางไปยังโรงพยาบาล ลดความเสี่ยงในการติดเชื้อของตนเอง สามารถลดภาระบุคลากรทางการแพทย์ในการตรวจคัดกรองในเบื้องต้นได้มากกว่า ๙๘,๐๘๑ ชั่วโมง ลดระยะเวลาในการเดินทางของประชาชนได้มากกว่า ๗๙๘,๓๗๙ ชั่วโมง และลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางของประชาชนได้มากกว่า ๓๗ ล้านบาท

(๕) สนับสนุนให้มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศติดตามและสำรวจความคิดเห็นต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ โดยผลสำรวจได้นำเสนอต่อศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ เพื่อใช้เป็นข้อมูลที่สะท้อนความคิดเห็นของประชาชนประกอบการพิจารณามาตรการเข้มงวดและมาตรการผ่อนคลายต่าง ๆ ของศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙

การสำรวจความคิดเห็นต่อการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ กรณีกลุ่มที่ควรได้ฉีดวัคซีนก่อนในลำดับแรก

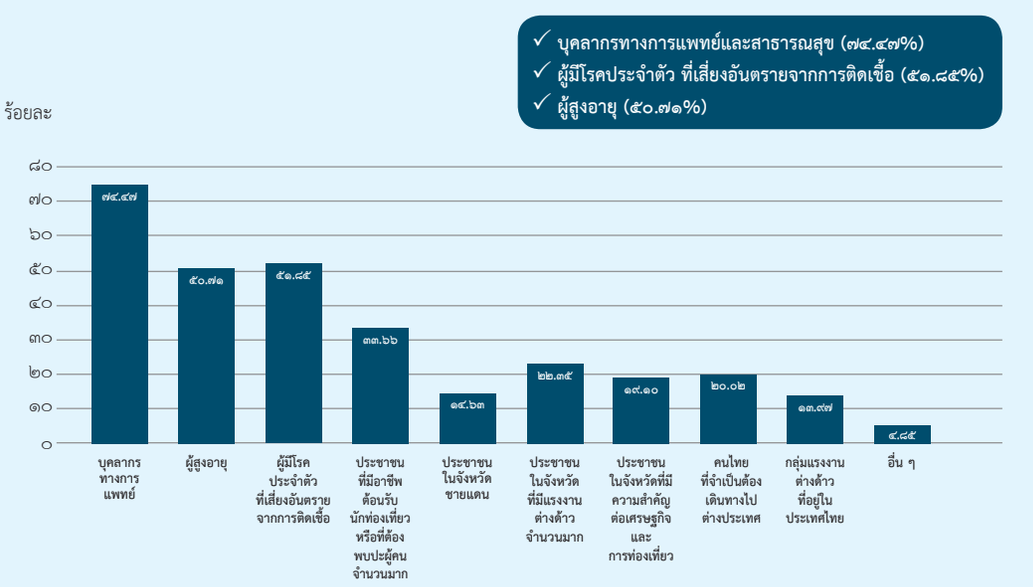

ที่มา : เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ ๓๘ แห่ง

การสำรวจความคิดเห็นต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙
“การเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙”

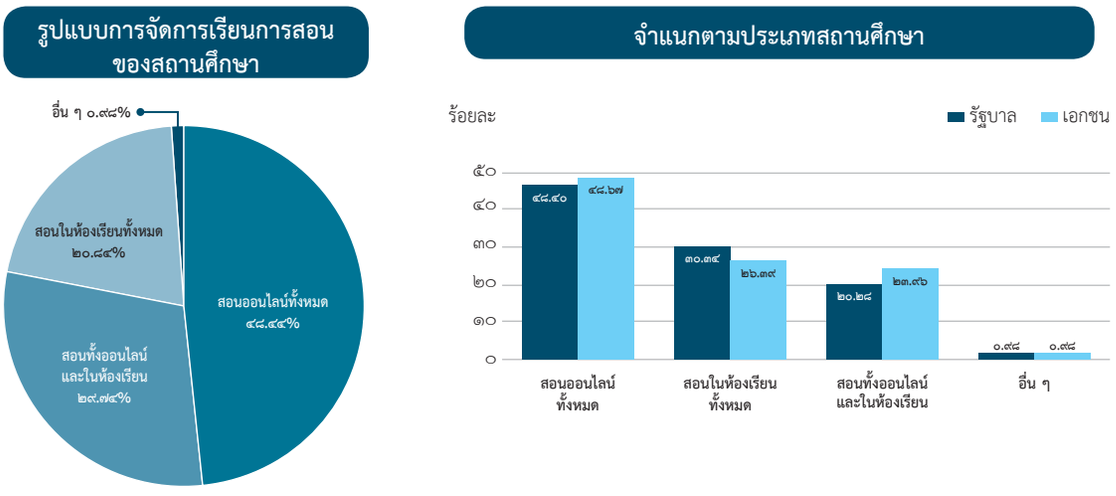

ที่มา : เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ ๓๘ แห่ง

๒. การให้บริการประชาชนและการบริหารราชการในสภาวะวิกฤต

๒.๑ การให้บริการประชาชนในสภาวะวิกฤต โดยการขับเคลื่อนให้หน่วยงานของรัฐพัฒนางานบริการประชาชนผ่านระบบ e-Service เพื่อให้การบริการประชาชนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพเทียบเท่ากับสถานการณ์ปกติ เช่น ระบบจองคิวหรือนัดหมายล่วงหน้าแบบออนไลน์ โดยกรมการปกครอง กรมที่ดิน และกรมการขนส่งทางบก ระบบลงทะเบียนออนไลน์สำหรับการขอรับหนังสือรับรองการเดินทางเข้าราชอาณาจักร (Certificate of Entry: COE) เป็นกรณีเร่งด่วน โดยกรมการกงสุล การบริการทำธุรกรรมภาษีที่บ้าน (Tax from Home) โดยกรมสรรพากร การบริการรับแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา การให้บริการชำระเงินสมทบทางอิเล็กทรอนิกส์แบบครบวงจร โดยสำนักงานประกันสังคม สำหรับหน่วยงานของรัฐที่ยังไม่สามารถให้บริการอนุญาตผ่านระบบ e-Service ได้นั้น ได้มีการกำหนดมาตรการผ่อนผันการบังคับใช้กฎหมาย เช่น การขยายกำหนดเวลาการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน โดยกรมการปกครอง การขยายระยะเวลาการต่ออายุใบอนุญาตขับรถส่วนบุคคลและใบอนุญาตขับรถสาธารณะ โดยกรมการขนส่งทางบก

๒.๒ การจัดทำแผนบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต (Business Continuity Plan: BCP) ของหน่วยงานของรัฐ มีหน่วยงานของรัฐจัดทำแผน BCP แล้วเสร็จ จำนวน ๓,๖๑๖ หน่วยงาน (คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๖๖) จากหน่วยงานทั้งหมดที่ต้องจัดทำแผน จำนวน ๘,๒๘๑ หน่วยงาน โดยส่วนราชการ องค์การมหาชน และหน่วยงานอิสระจัดทำแผนฯ แล้วเสร็จร้อยละ ๑๐๐ รองลงมา คือ รัฐวิสาหกิจและจังหวัดจัดทำแผนแล้วเสร็จร้อยละ ๙๐.๙๑ และ ๘๐.๒๖ ตามลำดับ

๒.๓ การปรับปรุงกฎ ระเบียบภาครัฐเพื่อเอื้อต่อการปฏิบัติราชการนอกสถานที่ตั้ง เมื่อเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ รัฐบาลได้มีนโยบายให้เจ้าหน้าที่และบุคลากรหน่วยงานของรัฐปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้ง และมุ่งเน้นการปฏิบัติงานหรือจัดกิจกรรมโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มากที่สุด ซึ่งหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดวิธีการปฏิบัติราชการได้มีการปรับปรุงกฎ ระเบียบ และออกแนวปฏิบัติเพื่อให้เจ้าหน้าที่รัฐสามารถปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้งผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ๓ เรื่องหลัก ได้แก่ การจัดประชุม การจัดซื้อจัดจ้าง และการรับ-ส่งหนังสือราชการ

๓. มาตรการช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

รัฐบาลได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโควิด-๑๙ ทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่ โดยอาศัยความร่วมมือในทุกภาคส่วนตามแนวทาง “รวมไทยสร้างชาติ” โดยจัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์เศรษฐกิจจากผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) หรือศูนย์บริหารสถานการณ์เศรษฐกิจ (ศบศ.) โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารสถานการณ์เศรษฐกิจจากผลกระทบของการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) โดยภายใต้คณะกรรมการดังกล่าวได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนมาตรการบริหารเศรษฐกิจ รวมทั้งคณะอนุกรรมการอีก ๓ ชุด เพื่อดำเนินการบริหารเศรษฐกิจให้เกิดผลในทางปฏิบัติทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ประกอบด้วย ๑) คณะอนุกรรมการวิเคราะห์และเสนอแนะมาตรการบริหารเศรษฐกิจในระยะเร่งด่วน ๒) คณะอนุกรรมการวิเคราะห์และเสนอแนะมาตรการบริหารเศรษฐกิจและส่งเสริมการลงทุนในระยะปานกลางและระยะยาว และ ๓) คณะอนุกรรมการวิเคราะห์และสนับสนุนข้อมูลเศรษฐกิจรายสาขา โดยในช่วงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓-กรกฎาคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการบริหารสถานการณ์เศรษฐกิจฯ ได้มีมติเห็นชอบมาตรการเพื่อลดผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ รวมถึงมาตรการกระตุ้นการบริโภค การจ้างงาน และช่วยเหลือผู้ประกอบการและผู้มีรายได้น้อย ดังนี้

๓.๑ มาตรการสนับสนุนการท่องเที่ยว

๓.๑.๑ โครงการเราเที่ยวด้วยกัน โดยดำเนินการเพิ่มส่วนลดค่าที่พักร้อยละ ๔๐ ไม่เกิน ๑๕ คืนต่อ ๑ สิทธิ และเพิ่มคูปองอาหารต่อการท่องเที่ยว รวมถึงลด e-Voucher สำหรับค่าอาหารและเครื่องดื่มเหลือ จำนวน ๖๐๐ บาท และเงินคืนค่าตั๋วเครื่องบิน จำนวน ๒,๐๐๐ บาท ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๔

๓.๑.๒ โครงการกระตุ้นการเดินทาง Workation Thailand ทำงานเที่ยวได้ รวมใจช่วยชาติ โดยให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหักรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการอบรมสัมมนาภายในประเทศ ๒ เท่าของรายจ่ายตามที่จ่ายจริง [ขออนุมัติขยายพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับ ๖๙๗) ไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔] ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๓-๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

๓.๑.๓ โครงการกำลังใจ โดยอนุมัติให้เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุข สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร จำนวน ๕๗๐ คน และเจ้าหน้าที่หัวหน้างานสาธารณสุขมูลฐานและระบบสุขภาพปฐมภูมิ ระดับจังหวัดและระดับอำเภอของกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๒,๖๑๕ คน สามารถเข้าร่วมโครงการกำลังใจได้ พร้อมทั้งอนุมัติการเบิกจ่ายงบประมาณได้ถึงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔ นอกจากนี้ ได้เปิดให้บริษัทนำเที่ยวที่ยังไม่ได้ลงทะเบียน สามารถลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการได้โดยใช้หลักเกณฑ์เดิมของโครงการ ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓-มิถุนายน ๒๕๖๔

๓.๑.๔ การเปิดรับนักท่องเที่ยวประเภทพิเศษ (Special Tourist Visa: STV) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓ เห็นชอบในหลักการให้เปิดรับนักท่องเที่ยวประเภทพิเศษ โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓-๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ซึ่งคนต่างด้าวที่มีสิทธิขอรับการตรวจลงตราประเภทนักท่องเที่ยวประเภทพิเศษ STV ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นเวลา ๙๐ วัน และต้องดำเนินการตามมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ที่กำหนด

๓.๑.๕ มาตรการส่งเสริมการจัดแพ็คเกจท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ (Amazing Thailand Plus Special Package) โดยเน้นในรูปแบบการบริการที่ครบวงจรผ่าน www.thaiairways.com และ https://www.tourismthailand.org มีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ และเดินทางได้ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔

๓.๑.๖ มาตรการส่งเสริมการจัดสัมมนาของภาครัฐในจังหวัดที่ได้รับผลกระทบรุนแรง โดยให้ส่วนราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคจัดฝึกอบรมและสัมมนาในจังหวัดที่พึ่งพิงรายได้จากการท่องเที่ยวจากต่างประเทศเป็นการเร่งด่วนภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๓.๑.๗ แนวทางการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว โดยจังหวัดนำร่องมีแผนเตรียมความพร้อมด้านสาธารณสุข (แผนการกระจายวัคซีน แผนการเดินทางของนักท่องเที่ยว แผนการรองรับด้านสาธารณสุข) แผนพัฒนาเมือง (Better Phuket Initiatives) และแผนการตลาด รวมถึงแผนการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติของพื้นที่นำร่องอื่น ๆ แบบไม่กักตัว และให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่และพำนักในที่พักตามมาตรการยกระดับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัยหรือมาตรฐาน SHA+ (Amazing Thailand Safety & Health Administration Plus) และมาตรฐาน DMHTTA (มาตรการ **D-M-H-T-T-A** ได้แก่ **D : Distancing** เว้นระยะระหว่างบุคคล หลีกเลี่ยงการสัมผัสกับผู้อื่น **M : Mask wearing** สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลา **H : Hand washing** ล้างมือบ่อย ๆ จัดให้มีจุดบริการเจลล้างมืออย่างทั่วถึงเพียงพอ **T : Temperature** ตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายก่อนเข้าใช้บริการเพื่อคัดกรองผู้ใช้บริการที่อาจไม่สบาย **T : Testing** ตรวจหาเชื้อโควิด-๑๙ และ **A : Application** ติดตั้งและใช้แอปพลิเคชัน “ไทยชนะ” และ “หมอชนะ” ก่อนเข้า-ออกสถานที่ทุกครั้ง) โดยให้มีการตรวจหาเชื้อโควิด-๑๙ ตามระยะเวลาที่แต่ละจังหวัดกำหนด ประกอบด้วย มาตรการ Phuket Sandbox และมาตรการ Samui Plus Model

๓.๒ มาตรการรักษาระดับการบริโภคภายในประเทศและเพิ่มกำลังซื้อให้แก่กลุ่มผู้มีรายได้น้อยและประชาชนทั่วไป

๓.๒.๑ โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยเพิ่มวงเงินค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคจำนวน ๕๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน โดยมีระยะเวลาการดำเนินการตั้งแต่เดือนมกราคม-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

๓.๒.๒ โครงการคนละครึ่ง โดยภาครัฐให้สิทธิประโยชน์ด้วยวิธีการร่วมจ่าย (Co-pay) ร้อยละ ๕๐ ไม่เกิน ๑๕๐ บาทต่อคนต่อวัน และให้มีการลงทะเบียนรับสิทธิเพิ่มเติมอีก ๕ ล้านคน โดยจะได้รับวงเงินคนละ ๓,๕๐๐ บาท

๓.๒.๓ โครงการช้อปดีมีคืน โดยให้ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาซื้อสินค้าจำนวนที่จ่ายจริงไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท และสามารถซื้อสินค้าบริการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ทั้งนี้ ผู้ใช้สิทธิโครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐหรือโครงการคนละครึ่งไม่สามารถเข้าร่วมโครงการนี้ได้อีก โดยมีการดำเนินการใช้จ่ายระหว่างวันที่ ๒๓ ตุลาคม-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๓.๓ มาตรการสนับสนุนการจ้างงาน สำหรับผู้จบการศึกษาใหม่โดยภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน ๒๖๐,๐๐๐ อัตรา โดยรัฐบาลสนับสนุนเงินค่าจ้างร้อยละ ๕๐ ของเงินเดือนตามที่ตกลง สูงสุดไม่เกิน ๗,๕๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน โดยระยะเวลาการจ้างงาน ๑๒ เดือน เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓-๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ และขยายมาตรการถึงเดือนธันวาคม ๒๕๖๔

๓.๔ มาตรการช่วยเหลือแรงงาน

๓.๔.๑ มาตรการช่วยเหลือผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ เนื่องจากรัฐมีคำสั่งปิดสถานที่เป็นการชั่วคราว สำหรับลูกจ้างในสถานประกอบกิจการซึ่งเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ที่ส่งเงินสมทบประกันสังคมมาแล้วไม่ต่ำกว่า ๖ เดือน ภายในระยะเวลา ๑๕ เดือน ก่อนการว่างงาน จะได้ประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานเนื่องจากรัฐมีคำสั่งปิดสถานที่เป็นการชั่วคราวในอัตราร้อยละ ๕๐ ของค่าจ้างที่ได้รับรายวันติดต่อกันไม่เกิน ๙๐ วัน ตามเงื่อนไขที่ได้ประกาศไว้ในกฎกระทรวงการได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยอันเกิดจากการระบาดของโรคติดต่ออันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๖๓

๓.๔.๒ มาตรการบรรเทาผลกระทบต่อประชาชน กลุ่มแรงงานและผู้ประกอบการอันเนื่องมาจากข้อกำหนดตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มแรงงานและผู้ประกอบการที่อยู่ในพื้นที่สถานการณ์ควบคุมสูงสุดและเข้มงวดที่ต้องปฏิบัติเพิ่มเติมนอกเหนือจากข้อปฏิบัติตามข้อกำหนด ๔ ฉบับ ได้แก่ ๑) ข้อกำหนดฯ ฉบับที่ ๒๔ จำนวน ๖ จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร ๒) ข้อกำหนดฯ ฉบับที่ ๒๗ จำนวน ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี ยะลา และสงขลา ๓) ข้อกำหนดฯ ฉบับที่ ๒๘ จำนวน ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และพระนครศรีอยุธยา ซึ่งผู้ที่อยู่ใน ๑๓ จังหวัด จะได้รับความช่วยเหลือเป็นระยะเวลา ๒ เดือน และ ๔) ข้อกำหนดฯ ฉบับที่ ๓๐ จำนวน ๑๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ตาก นครนายก นครราชสีมา ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี เพชรบูรณ์ ระยอง ราชบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี สมุทรสงคราม สระบุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง และเพชรบุรี ซึ่งผู้ที่อยู่ใน ๑๖ จังหวัด จะได้รับความช่วยเหลือเป็นระยะเวลา ๑ เดือน ใน ๙ สาขากิจการ ได้แก่ กิจการก่อสร้าง กิจการที่พักแรมและบริการด้านอาหาร กิจกรรมศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ และกิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า สาขาการขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์ สาขากิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน สาขากิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ และสาขาข้อมูลข่าวสาร โดยมีรูปแบบการให้ความช่วยเหลือในส่วนที่เกี่ยวข้องที่สำคัญ ดังนี้

(๑) **ผู้ที่อยู่ในระบบประกันสังคม**

(๑.๑) กรณีอยู่ในกลุ่มแรงงานตามมาตรา ๓๓ สัญชาติไทย จะได้รับเงินช่วยเหลือเพิ่มเติมในอัตรา ๒,๕๐๐ บาทต่อคน (ซึ่งเป็นการให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากการให้ความช่วยเหลือผ่านระบบประกันสังคมที่ให้ลูกจ้างมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานในอัตราร้อยละ ๕๐ ของค่าจ้างรายวัน (สูงสุดไม่เกิน ๗,๕๐๐ บาทต่อเดือน) ตลอดระยะเวลาที่มีคำสั่งปิดสถานที่แต่ไม่เกิน ๙๐ วัน โดยจะได้รับความช่วยเหลือรวมจากภาครัฐไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

(๑.๒) ผู้ประกอบการหรือนายจ้างตามหลักการให้ความช่วยเหลือจะได้รับความช่วยเหลือตามจำนวนลูกจ้างสูงสุดไม่เกิน ๒๐๐ คน ในอัตรา ๓,๐๐๐ บาทต่อคน

(๑.๓) กรณีเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ สัญชาติไทยที่ยังคงประกอบอาชีพอยู่ในปัจจุบัน จะได้รับความช่วยเหลือในอัตรา ๕,๐๐๐ บาท

(๒) **ผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ไม่ได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐** สัญชาติไทย สามารถลงทะเบียนเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ กับสำนักงานประกันสังคม เพื่อให้สามารถได้รับความช่วยเหลือในอัตรา ๕,๐๐๐ บาทต่อคน

(๓) **ผู้ประกอบการหรือนายจ้างตามหลักการให้ความช่วยเหลือที่มีลูกจ้าง**แต่ปัจจุบันไม่ได้อยู่ในระบบประกันสังคม สามารถขอรับการเยียวยาได้โดยนายจ้างจะต้องขึ้นทะเบียนในระบบประกันสังคม พร้อมทั้งขึ้นทะเบียนลูกจ้างเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ในระบบประกันสังคมกับสำนักงานประกันสังคม เพื่อให้สามารถได้รับเงินช่วยเหลือตามจำนวนลูกจ้างสูงสุดไม่เกิน ๒๐๐ คน ในอัตรา ๓,๐๐๐ บาทต่อคน และลูกจ้างที่เป็นสัญชาติไทย จะได้รับเงินช่วยเหลือเพิ่มเติมในอัตรา ๒,๕๐๐ บาทต่อคน

๓.๕ มาตรการพัฒนาภาคธุรกิจ

๓.๕.๑ มาตรการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) ในประเทศไทย โดยลูกหนี้การค้าจะต้องชำระหนี้ให้แก่คู่ค้าภายในระยะเวลา ๓๐-๔๕ วัน ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละประเภทธุรกิจ และมีการกำหนดช่วงเวลาเปลี่ยนผ่านรวมถึงเปิดเผยข้อมูลระยะเวลา Credit Term โดยกำหนดให้บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เปิดเผยข้อมูลระยะเวลา Credit Term และให้นำมาเป็นข้อมูลในเงื่อนไขการประเมิน Socially Responsible Investing เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจด้านบวกให้ภาคธุรกิจปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานระยะเวลา Credit Term อย่างต่อเนื่องและเคร่งครัด

๓.๕.๒ มาตรการการตรวจลงตราประเภทคนอยู่ชั่วคราวเป็นกรณีพิเศษ (Smart Visa) มีการปรับปรุงขอบเขตของกิจกรรมและอุตสาหกรรมเป้าหมายให้กว้างขึ้น รวมถึงการพัฒนา Startup Ecosystem และเพิ่มสิทธิประโยชน์ที่ S&T Freelancer เพื่อให้ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นเวลา ๑ ปี สามารถเดินทางเข้า-ออกประเทศได้ไม่จำกัดจำนวนครั้ง และสามารถใช้ช่องทางพิเศษ (Fast Track) ที่สนามบิน Smart E (Executive) โดยผ่อนคลายหลักเกณฑ์เงินได้ขั้นต่ำสำหรับผู้เชี่ยวชาญทักษะสูงบางกลุ่ม และอนุญาตให้ผู้ถือ Smart Visa ทำงานนอกเหนือจากที่ได้รับการรับรองได้ในบางกรณี

๓.๕.๓ มาตรการการกระตุ้นเศรษฐกิจและการลงทุนโดยการดึงดูดชาวต่างชาติที่มีศักยภาพสูงเข้าสู่ประเทศไทย โดยทีมปฏิบัติการเชิงรุกได้ทาบทามทั้งบริษัทเอกชนไทยและต่างประเทศ ซึ่งเน้นการดึงดูดชาวต่างชาติกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มประชากรโลกที่มีความมั่งคั่งสูง ผู้เกษียณอายุจากต่างประเทศ กลุ่มที่ต้องการทำงานจากประเทศไทย และกลุ่มผู้มีทักษะเชี่ยวชาญพิเศษ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจและเพิ่มโอกาสการจ้างงานในระยะยาว นอกจากนี้ ยังมีมาตรการด้านการกำหนดวีซ่าสำหรับผู้พำนักระยะยาวใหม่ (LTR Visa) และมาตรการจัดตั้งศูนย์บริการผู้พำนักระยะยาว (LTR-Service Center) เพื่อเป็นหน่วยงานอำนวยความสะดวกให้กับชาวต่างชาติกลุ่มเป้าหมายที่มีความประสงค์จะเข้ามาพำนักในประเทศไทยในระยะยาว โดยจะทำหน้าที่หลักในการประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องให้กับกลุ่มเป้าหมาย

๓.๖ มาตรการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง

เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและฟื้นฟูเยียวยากลุ่มเปราะบางที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จำนวน ๓,๖๓๕,๕๑๓ ครอบครัว เป็นเงิน ๒๕,๑๒๗.๗๓ ล้านบาท ประกอบด้วย ๑) การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า เช่น การให้เงินสงเคราะห์และการให้เงินกู้ฉุกเฉินจากกองทุนคนพิการ ๒) การส่งเสริมการเข้าถึงบริการด้านการรักษาพยาบาล ๓) การฟื้นฟูและเยียวยาคุณภาพชีวิต เช่น การส่งเสริมอาชีพ การจัดหาที่อยู่อาศัย และให้เงินช่วยเหลือรายเดือน และ ๔) การผนึกกำลังภาคีเครือข่ายและระดมทรัพยากรร่วมกันในการขับเคลื่อนเพื่อแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ เช่น จัดตั้งโรงพยาบาลสนามและศูนย์พักคอย

รายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมาย

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน		
นโยบายข้อ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์		
๑	พระราชกำหนดโอนอัตรากำลังพลและงบประมาณบางส่วนของกองทัพบก กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม ไปเป็นของหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ ซึ่งเป็นส่วนราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๒	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๑๐๓ ก วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒
๒	พระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๕๖๒	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๙๔ ก วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๒
๓	พระราชบัญญัติเหรียญราชรุจิ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๕๖๒	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๙๔ ก วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๒
นโยบายข้อ ๒ การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศและความสงบสุขของประเทศ		
๑	พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๔ (การยกเลิกพืชกระท่อมออกจากการเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท ๕)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๓๕ ก วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔
๒	ร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน	๔
๓	ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด	๑๑
๔	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๕
๕	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๘
๖	ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย พ.ศ.	๖

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔
หมายเหตุ : ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. อยู่ระหว่างการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
๒. อยู่ระหว่างการเสนอนายกรัฐมนตรี/รองนายกรัฐมนตรีพิจารณา
๓. อยู่ระหว่างการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีหรือตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี
๔. อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๕. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว/อยู่ระหว่างกระทรวงยืนยัน
๖. อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร
๗. บรรจุอยู่ในระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
๘. อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญสภาผู้แทนราษฎร
๙. อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญวุฒิสภา
๑๐. อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมาธิการร่วมกันของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา
๑๑. อยู่ระหว่างการดำเนินการของสำนักเลขาธิการองคมนตรี

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
๗	ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน พ.ศ.	๔
๘	ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (กำหนดหลักเกณฑ์ในการนำเข้ายาเสพติดให้โทษในประเภทที่ ๕ เฉพาะกัญชา และกำหนดกระบวนการเกี่ยวกับการเก็บรักษาและทำลายยาเสพติดให้โทษของกลาง)	๕
๙	ร่างพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๘
๑๐	ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑๑
๑๑	ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.	๑๑
นโยบายข้อ ๓ การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		
๑	ร่างพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๕
๒	ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ.	๕
นโยบายข้อ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก		
๑	ร่างพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เพื่อให้การควบคุมกำกับดูแลในเรื่องของการนำเข้าและส่งออกสอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรการสุขอนามัยพืช (International Standards for Phytosanitary Measures: ISPM) ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยการอารักขาพืชระหว่างประเทศ (International Plant Protection Convention: IPPC)	๕
๒	ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เพื่อรองรับการอนุวัติตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ภาคผนวก ๕ ว่าด้วยกฎข้อบังคับสำหรับการป้องกันมลพิษจากขยะบนเรือ)	๕
๓	ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ. .... (การเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงพหุภาคีระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติ)	๔
๔	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การแลกเปลี่ยนข้อมูลตามคำขอระหว่างประเทศ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลอัตโนมัติระหว่างประเทศ)	๑๑

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
นโยบายข้อ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย		
๑	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕๓) พ.ศ. ๒๕๖๔ [ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม กรณีการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศ (e-Service)]	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๑ ก วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
๒	ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ.	๔
๓	ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว พ.ศ.	๕
๔	ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ให้ผู้ประกอบธุรกิจตัวกลางเป็นสมาชิกบริษัทข้อมูลเครดิต)	๘
๕	ร่างพระราชบัญญัติการประกันภัยทางทะเล พ.ศ.	๔
๖	ร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วน จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษสอดคล้องกับประมวลแพ่งและพาณิชย์ในส่วนของการจ่ายเงินปันผล และการควบบริษัทจำกัดเข้ากัน)	๘
๗	ร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วน จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๕
๘	ร่างพระราชบัญญัติกิจการอวกาศ พ.ศ.	๔
๙	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... [แก้ไขเพิ่มเติมให้บริษัทจำกัดดำเนินการได้ในประเด็นหุ้นกู้แปลงสภาพ การทยอยให้หุ้น (Vesting) สิทธิที่จะซื้อหุ้นในราคาที่กำหนด (ESOP) และหุ้นบุริมสิทธิ]	๕
๑๐	ร่างพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้กระบวนการพิจารณาอนุญาตเครื่องสำอาง เป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็วมีประสิทธิภาพ โดยให้ผู้ประกอบการเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย โดยนำหลักการของคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๗๗/๒๕๕๙ เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการพิจารณาอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพ มาบัญญัติไว้ในร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้)	๖
๑๑	ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัย ๖ ประเด็นเกี่ยวกับการเพิ่มช่องทางโฆษณา การส่งเอกสาร การประชุมกรรมการ การเรียกประชุมกรรมการ การมอบฉันทะให้บุคคลอื่นเข้าประชุมผู้ถือหุ้นแทนโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์)	๖

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
๑๒	ร่างพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... รวม ๒ ฉบับ กลุ่มที่ ๓ บทบัญญัติเกี่ยวกับการส่งเสริมการควบโอนกิจการและความรับผิดของกรรมการ	๔
๑๓	ร่างพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... กลุ่มที่ ๒ บทบัญญัติเกี่ยวกับการเสริมสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงของบริษัท	๕
๑๔	ร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไข “อายุการคุ้มครองลิขสิทธิ์ในงานภาพถ่าย” เพื่อให้สอดคล้องกับสนธิสัญญาว่าด้วยลิขสิทธิ์ขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก)	๘
๑๕	ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.	๑๑
๑๖	ร่างพระราชบัญญัติสถาปนิก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๖
๑๗	ร่างพระราชบัญญัติสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๗
๑๘	ร่างพระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑๑
๑๙	ร่างพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๗
นโยบายข้อ ๖ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค		
๑	ร่างพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๕
๒	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๕
นโยบายข้อ ๗ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งของฐานราก		
	-	
นโยบายข้อ ๘ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย		
๑	พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๒	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๙๒ ก วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒
๒	ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.	๗

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
นโยบายข้อ ๙ การพัฒนาระบบสาธารณสุข และหลักประกันทางสังคม		
๑	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔
๒	ร่างพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ.	๘
๓	ร่างพระราชบัญญัติโรคติดต่อ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๕
๔	ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพสัตวบาล พ.ศ.	๘
นโยบายข้อ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน		
๑	ร่างพระราชบัญญัติการป้องกันมลพิษทางทะเลเนื่องจากการทิ้งเทของเสียหรือวัสดุอื่นลงทะเล พ.ศ.	๔
นโยบายข้อ ๑๑ การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ		
๑	พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๓๐ ก วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๓
๒	พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๑๕ ก วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๓	พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๘๒ ก วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๓
๔	พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๖๔ (การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๑ ก วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
๕	พระราชบัญญัติยุบเลิกบรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย พ.ศ. ๒๕๖๓ (การควบรวมกิจการของบรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย เข้ากับธนาคารอาคารสงเคราะห์)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๗๕ ก วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓
๖	พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๔ (ปรับปรุงกระบวนการสรรหาและคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๔ ก วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๔

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
๗	พระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๖๓	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๕๗ ก วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓
๘	ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.	๘
๙	ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.	๘
๑๐	ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ.	๕
๑๑	ร่างพระราชบัญญัติกำหนดกรอบและเป้าหมายการจัดทำบริการสาธารณะและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.	๕
๑๒	ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ.	๔
๑๓	พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๖๒ ก วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๔
๑๔	ร่างพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ ของข้าราชการพลเรือนกลาโหม พ.ศ.	๔
๑๕	ร่างพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๙
๑๖	ร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.	๘
๑๗	ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พ.ศ.	๔
๑๘	ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ พ.ศ.	๔
๑๙	ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ.	๔
๒๐	ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเกี่ยวกับการแต่งตั้งและการให้พ้นจากตำแหน่ง ของข้าราชการพลเรือนให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๘๐ ของรัฐธรรมนูญ)	๕
๒๑	ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเกี่ยวกับการแต่งตั้งและการให้พ้นจากตำแหน่ง ของข้าราชการรัฐสภาให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๘๐ ของรัฐธรรมนูญ)	๕

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
นโยบายข้อ ๑๒ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม		
๑	พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๖๔ (เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ในการออกระเบียบของ ก.บ.ศป. กำหนดเบี้ยประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นหรือตุลาการในศาลปกครองสูงสุด)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๑ ก วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
๒	พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๔ (อำนาจหน้าที่ในการออกระเบียบของ ก.บ.ศป. เกี่ยวกับเงินค่าตอบแทนพิเศษ และสิทธิประโยชน์อื่นของข้าราชการตุลาการศาลปกครอง ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง และพนักงานราชการ/ลูกจ้างสำนักงานศาลปกครอง)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๓๕ ก วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔
๓	พระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงนครไทย ศาลแขวงพยัคฆภูมิพิสัย และศาลแขวงเวียงป่าเป้าเป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๔	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๔๖ ก วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔
๔	พระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๑ ก วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
๕	พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๖๔	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๕๙ ก วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๔
๖	ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ.	๕
๗	ร่างพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ.	๖
๘	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เพิ่มเกณฑ์อายุเด็กในกรณีที่เด็กกระทำความผิดอาญา)	๘
๙	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๘
๑๐	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๗
๑๑	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๗
๑๒	ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำบุคคลให้สูญหาย พ.ศ.	๗

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
๑๓	ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมการคุ้มครองผู้เสียหายให้ครอบคลุมทุกความผิดมูลฐาน และกำหนดการคุ้มครองสิทธิผู้มีส่วนได้เสีย)	๗
๑๔	ร่างพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ให้สามารถไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลเกี่ยวกับการกระทำการทุจริตในภาครัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเงื่อนไขในการเปิดเผยข้อมูลที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการพกพาอาวุธของเจ้าหน้าที่และบทกำหนดโทษ)	๔
๑๕	ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น พ.ศ.	๗
๑๖	ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการ)	๗
๑๗	ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔
๑๘	ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ.	๖
๑๙	ร่างพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔
๒๐	ร่างพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๗
๒๑	ร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ปรับปรุงกระบวนการพิจารณาอนุญาต การควบคุมและกำกับดูแลการโฆษณาอาหาร การดำเนินการกับของกลาง เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและเกิดความชัดเจนในการปฏิบัติยิ่งขึ้น)	๖
นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง		
๑. การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน		
๑	พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ (ปรับปรุงอัตราดอกเบี้ยและกำหนดวิธีการในการปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยให้สอดคล้องกับสภาพการณ์และสภาพเศรษฐกิจ)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๒๖ ก วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔
๒	พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคม จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๓๔ ก วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
๓	พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๓๐ ก วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๓
๒. การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน		
๑	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๘) พ.ศ. ๒๕๖๔ (ความผิดฐานทำให้แท้งลูก) [การแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๐๑ ตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ]	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๐ ก วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
๓. มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก		
๑	พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๓๐ ก วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๓
๒	พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๒๖ ก วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔
๔. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม		
๑	พระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓ (เพื่อให้กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรสามารถรับภาระชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้ของเกษตรกรที่มีบุคคลค้ำประกันได้)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๗๕ ก วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓
๕. การยกระดับศักยภาพของแรงงาน		
๑	ร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ.	๔
๒	ร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ.	๔
๖. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต		
๑	พระราชกำหนดการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๓	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๓๐ ก วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๓
๗. การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑		
๑	ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.	๗
๘. การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ		
	-	

ที่	ชื่อกฎหมาย	ขั้นตอน
๙. การแก้ไขปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้		
	-	
๑๐. การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน		
๑	ร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.	๖
๒	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับสถานที่ยื่นขอจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท อำนาจลดและยกเว้นค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน และการขอสำเนาเอกสาร และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการประชุมกรรมการและปรับปรุงผู้เริ่มก่อการและตั้งเป็นบริษัทจำกัดให้กระทำได้โดยบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป)	๘
๓	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สอดคล้องกับกฎหมายคู่ชีวิต)	๖
๔	ร่างพระราชบัญญัติความรับผิดต่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า พ.ศ.	๕
๕	ร่างพระราชบัญญัติค่าธรรมเนียมการใช้ทางหลวง พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๕
๖	ร่างพระราชบัญญัติคู่ชีวิต พ.ศ.	๖
๑๑. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย		
	-	
๑๒. การสนับสนุนให้มีการศึกษา การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและการดำเนินการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ		
๑	พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๓๕ ก วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔
๒	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ (หลักเกณฑ์และวิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้องคดี)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๗๑ ก วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๓

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ ๑๘/๒๕๖๔
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี

นายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้แถลงนโยบายรัฐบาลต่อรัฐสภา และเพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อน เร่งรัดและผลักดันการนำนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีไปสู่การปฏิบัติเชื่อมโยงและบูรณาการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้นโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีบรรลุผลสำเร็จ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีจึงแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี เรียกโดยย่อว่า กตน. มีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย	ประธานกรรมการ
๑.๒	เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	รองประธานกรรมการ
๑.๓	โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๑.๔	เลขาธิการคณะรัฐมนตรี	กรรมการ
๑.๕	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๑.๖	ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑.๗	เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๘	เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๙	เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	กรรมการ
๑.๑๐	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	กรรมการ
๑.๑๑	เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	กรรมการ
๑.๑๒	ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นางณัฐฏ์จารี อนันตศิลป์)	กรรมการ
๑.๑๓	รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร (นางนิชา หิรัญบูรณะ ธุวธรรม)	กรรมการ
๑.๑๔	ผู้แทนกระทรวงกลาโหม	กรรมการ

๑.๑๕	ผู้แทนกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๑.๑๖	ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๑.๑๗	ผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กรรมการ
๑.๑๘	ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
๑.๑๙	ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	กรรมการ
๑.๒๐	ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๑.๒๑	ผู้แทนกระทรวงคมนาคม	กรรมการ
๑.๒๒	ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑.๒๓	ผู้แทนกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	กรรมการ
๑.๒๔	ผู้แทนกระทรวงพลังงาน	กรรมการ
๑.๒๕	ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๑.๒๖	ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๑.๒๗	ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๑.๒๘	ผู้แทนกระทรวงแรงงาน	กรรมการ
๑.๒๙	ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
๑.๓๐	ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑.๓๑	ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑.๓๒	ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
๑.๓๓	ผู้แทนสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง	กรรมการ
๑.๓๔	ผู้แทนศูนย์ปฏิบัติการนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๑.๓๕	รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๓๖	รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๓๗	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๓๘	ผู้อำนวยการกองประสานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๓๙	เจ้าหน้าที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๔๐	เจ้าหน้าที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๔๑	เจ้าหน้าที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ได้รับมอบหมาย จำนวน ๒ คน	ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

๒.๑ ติดตาม ขับเคลื่อน และเร่งรัดส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้นำนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีไปปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีบรรลุผลสำเร็จ และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐบาล

๒.๒ บูรณาการข้อมูลเพื่อการบริหารราชการแผ่นดิน และเสนอแนะแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจและวินิจฉัยสั่งการของนายกรัฐมนตรี

๒.๓ เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี

๒.๔ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีและเสนอรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเป็นประจำทุกเดือน

๒.๕ ประสานการเชื่อมโยงฐานข้อมูลสารสนเทศกับส่วนราชการและหน่วยงานภาครัฐเพื่อการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี

๒.๖ รวบรวมและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลเป็นประจำทุกปี เพื่อให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องใช้ประโยชน์ในการเผยแพร่และสร้างการรับรู้ของประชาชน

๒.๗ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน เพื่อช่วยในการปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น

๒.๘ ประสานความร่วมมือจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเอกสารหลักฐานหรือให้ข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ได้

๒.๙ ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๓. กลไกการทำงาน

ให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานกลางในการประสานและรวบรวมข้อมูลความเห็นรายงานผลความคืบหน้าในการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีจากผู้ประสานงานของแต่ละกระทรวง เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี และคณะกรรมการอื่นตามที่ได้รับการร้องขอต่อไป

ให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่ได้รับแต่งตั้ง สำหรับการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานให้เบิกจ่ายตามระเบียบทางราชการ และการเบิกจ่ายเบี้ยประชุมให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้เบิกจ่ายจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

คำสั่งคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี
ที่ ๒/๒๕๖๔
เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลประจำปี

ตามที่นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๘/๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ นั้น

เพื่อให้การติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามข้อ ๒.๗ ของคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๘/๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ และมติคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลประจำปี โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	นายประทีป กีรติเรขา รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๓	รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๔	นางอุดมพร เอกเอี่ยม รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	อนุกรรมการ
๑.๕	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๖	ผู้อำนวยการสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ
๑.๗	ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ	อนุกรรมการ
๑.๘	ผู้แทนสำนักงบประมาณ	อนุกรรมการ
๑.๙	นางสาวฝนทิพย์ วรัญญูรัตนะ ผู้ช่วยเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	อนุกรรมการ
๑.๑๐	ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๑๑	ผู้แทนสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์	อนุกรรมการ
๑.๑๒	ผู้แทนสำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์	อนุกรรมการ

๑.๑๓	พลตรี เทวัญ ตันกุล ช่วยราชการสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ
๑.๑๔	ผู้อำนวยการกองประสานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ และเลขานุการร่วม
๑.๑๕	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและประสานงานคณะรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	อนุกรรมการ และเลขานุการร่วม
๑.๑๖	ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ และเลขานุการร่วม
๑.๑๗	ผู้อำนวยการกลุ่มประสานนโยบายและยุทธศาสตร์ ๑ กองประสานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๘	ผู้อำนวยการกลุ่มประสานนโยบายและยุทธศาสตร์ ๒ กองประสานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๙	นางดารารัตน์ อินทโสภา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๐	นางสาวทัศน์ศุภางค์ ทัยประสิทธิพร สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๑	นางสาวกานต์พิชชา ปิ่นแก้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๒	เจ้าหน้าที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๓	เจ้าหน้าที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๔	เจ้าหน้าที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

๒.๑ พิจารณารวบรวม กลั่นกรอง ตรวจสอบ เรียบเรียงปรับปรุงเอกสารรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลประจำปี

๒.๒ รายงานผลการดำเนินการตามข้อ ๒.๑ ต่อคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี

๒.๓ ให้คณะอนุกรรมการฯ มีอำนาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือเอกสารหลักฐานจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของคณะอนุกรรมการฯ ได้

๒.๔ ดำเนินการอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่ได้รับแต่งตั้ง สำหรับการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ให้เบิกจ่ายตามระเบียบทางราชการ และการเบิกจ่ายเบี้ยประชุมให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้เบิกจ่ายจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

อนุชา นาคาศัย
(นายอนุชา นาคาศัย)
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล
และข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี

คำสั่งคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี
ที่ ๗/๒๕๖๔
เรื่อง ปรับปรุงองค์ประกอบในคณะอนุกรรมการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลประจำปี

ตามที่นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๘/๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายอนุชา นาคาศัย) ประธานกรรมการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานตามโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี ที่ ๒/๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลประจำปี ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ นั้น

เพื่อให้การติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีเป็นไปด้วยความเรียบร้อย อาศัยอำนาจตามข้อ ๒.๗ ของคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๘/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๑.๑ ของคำสั่งคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี ที่ ๒/๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลประจำปี ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“๑.๑ นายอนุชา บูรพชัยศรี ประธานอนุกรรมการ
รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง”

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

อนุชา นาคาศัย
(นายอนุชา นาคาศัย)
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล
และข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง รัฐมนตรีลาออก

ด้วยได้มีรัฐมนตรีขอลาออกจากตำแหน่งจำนวน ๖ ราย คือ

๑. นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี ได้ขอลาออกจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ความเป็นรัฐมนตรีของนายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ จึงสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ตามความในมาตรา ๑๗๐ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒. นายอุตตม สาวนายน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ขอลาออกจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ความเป็นรัฐมนตรีของนายอุตตม สาวนายน จึงสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ตามความในมาตรา ๑๗๐ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๓. นายสุวิทย์ เมษินทรีย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ขอลาออกจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ความเป็นรัฐมนตรีของนายสุวิทย์ เมษินทรีย์ จึงสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ตามความในมาตรา ๑๗๐ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๔. นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ได้ขอลาออกจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ความเป็นรัฐมนตรีของนายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์ จึงสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ตามความในมาตรา ๑๗๐ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๕. นายเทวัญ ลิปตพัลลภ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ขอลาออกจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ความเป็นรัฐมนตรีของนายเทวัญ ลิปตพัลลภ จึงสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ตามความในมาตรา ๑๗๐ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๖. หม่อมราชวงศ์จัตุมงคล โสณกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ได้ขอลาออกจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ความเป็นรัฐมนตรีของหม่อมราชวงศ์จัตุมงคล โสณกุล จึงสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ตามความในมาตรา ๑๗๐ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง รัฐมนตรีลาออก

ด้วย นายปรีดี ดาวฉาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ขอลาออกจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓ ความเป็นรัฐมนตรีของนายปรีดี ดาวฉาย จึงสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓ ตามความในมาตรา ๑๗๐ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

www.thaigov.go.th
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๘ ๔๐๐๐ ต่อ ๔๙๘๖, ๔๖๒๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

www.soc.go.th
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๗๑๑-๓

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

www.nesdc.go.th
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕

พิมพ์ครั้งที่ ๑	จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม
พิมพ์ที่	สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา
ปีที่พิมพ์	๒๕๖๔
ISBN	978-616-7749-15-0